II
138173

(3707?)
48.
V. E. LXIX. c. 17
& LXX. b. 22

Donc dedit Collegio P. Rhetorices
A 1670. ~

II Fol 443

138173 b Dupl 48
Incunabel

1498.

I 443

CXI. c. 4.

Ex Libris Collegij Societatis Jesu Oppaviæ 1620

AD Magnificum ac generolum Leonardum mocenigum Serenissimi olim Venetiarum principis filium uirum consularē & senatorē egregiū Danielis galetani cremonensis apologia.

TRagœdias. L. Annei Senecæ cū ob stili grauitatē subiectū q; formidabile, tū ob in frequentē rarāq; expositor cū eius lectiōe familiaritatē prope abditas atq; in desuetudinem dilapsas: Leonarde uir magnifice ac litteratorū patrone optime: quāta mihi licuit per trimestrem lucubrationem cura & uigilantia enarrandas assumpsi, ne si id facere detrectassem uiderer ptinaci quorundā opinione deterritus: q tanq; fallaces danistæ ut soli faciant fœnus: in aliis liuore quodā criminant: qd ipsi fecere quottidie nō superedēt, au dax (fatebor) illorū ē inceptū qui in pscrutādo aliēa secreta studiū impēdūt & qd q̄q; senserit: nō absq; piculo & plerūq; cū falsitatis metu cōfidēter ipsi uelint expōere & cōmentari: sed ista doctis mediocriter recitāda intelligāt: ne illis qui iampridē in castris litterarū stipēdia fecerunt donati rude in pulcherrimo habitu gloriæ & amœnissimo musarum recessu trāquilla ducunt ocia: cōtra se ansa præbita sit: quærūt hii: ut soli sapere uideant: & quasi nouercæ sint aliis litteræ: sibi oia arrogāt: oia uolūt imemores ornatissimi illius adagii τὴν τρυεοσσῶρὸθυμειανεσι ἀῶαγται5 &γδι. dicāt quid uelint hii: nō parcā ea psiteri: atq; in apertum liberaliter fundere quæ me optimi libri docuerit & auctores testatissimi: & quoniā huiusceōdi mercis cōmutatio uni magis q̄ alteri propria minime tradita sit: nisi quātum quisq; ingenio ualet & studio tātum & possidet: & cōmunissimus sit uolentibus litteraq; usus: nō quare debeat quis id uitio in alterō uertere qd si dānandū censeat in se uno nulla defensione nulla absolutione dignū eē facile prospiciat. carere enim debet oi uitio qui in alienū pāratus ē dicere: nisi malit ut inquit Quint. alienā q̄ sua uitia rep̄hendi: has itaq; annotaciunculas nostras quoddā ueluti instātis cātilenæ pro ludium tuo nomini cōsecratas edere non dubitaui partē debiti erga magnificentiā tuā amoris mei testificātes: cuius amplissima beneficia, gratiā singularē, commoditates maximas, nulla mea opera: nullo officio: nō ipsa deniq; uitæ oppigneratiōe unquā ualeā adæquare, tu mihi oia nō solū amici officia sed affectum pietatēq; paternā p̄stitisti, tu tranquillā uitā tribuisti, tu mihi latissimā ad græca studia exercēda potestatē semp fecisti: tu me honestissimis præmiis sudoris & pulueris ornasti, neq; in me uno tua tantū beneficētia pspecta est, lōgus ordo post me & ante me extat te patronū salutātiū quē admodū a natura totus clemēs & perbenignus oibus facilis & ad opē ferendā celerrimus semp iuētus es, ut nō imerito ornatissimis fascibus decoratā familiā tuā incertū sit an dii imortales eē maluerint quā tuis egregiis moribꝰ præstātissimisq; uirtutibꝰ qui parente principe genitus hinc item patruo principe illinc procuratore altero redimitus: per uigilasti semp ne fœlix eoꝝ memoria ex te præclaro nepote minus splendoris reciperet quā tibi honoris & gloriæ ipsis parentibus præstaret: lōga serie p tot ducta uiros ab antiquæ gentis origine in eminentissimo illo uenetoꝝ senatu ad pulcherrimos magistratus suhlimiaq; officia mirō cōsensu patꝝ & cōgestissimis suffragiis promoto ueluti alter Scipio nasica & Fabius cognomento ouicula electus est, quos reipublicæ ut plurimus attentior qu āpriuatæ administratiōis æquissimos habuit: ad quæ quidem amplissima merita tua hoc unum minime contemnēdum etiam accedit quod litteras & litteratos uiros pro tua singulari modestīa ingeniiq; amplitudine ita colis: ita obseruas: ut per Frontonem illum clarum militiæ togæq; decus non plus illis tributum fuerit: cuius marmoreæ ædes frequens poetarum receptaculum quottidianæ recitationis concentu semper resonabant. & quanta polles potesq; opera & diligentia niteris præclaram atq; ingenuam sobolem tuam magnæ opinionis & spei omnibus: huius potissimum patrimonii hæredem scribi: siquidem nosti ex frequenti historicorum usu quorum assidua lectione maxime delectaris, iocundissimū tum in multis tū in eo maxime litteraq; fructum eē: q; uitā iucūdā faciant & purbanam mox indelebilem famam largiantur, siquidem uita breuis. Sensus hebes negligentiæ torpor inutilis occupatio nos paucula scire permittunt: & eadem iugiter excu-

A

Kmiger Soc. Domb. 1577

tit & auellit ab animo fraudatrix scientiæ inimica & infida semper memoriæ nouerca obliuio
ut exemplis maiorum moueatur quæ sunt incitamenta fomenta uirtutis. multa legere: mul-
ta audire multa etiam a uiris doctissimis percunctari instantissime & perquam sedulo cohor
taris. ne parcat in diuersis auctoribus lectionem assiduam impendere. decies repetis & com-
mones: unum præsertim inter alios liberos tuos: andream: Iuuenem omni modestia. omni
elegantia ac bonitate compositum. mihi apprime iocundum ac fraternæ cuisdam beniuolen
tiæ nexu coniunctissimum: qui ut acutioris ingenii & ad capessendas litteras longe accomo-
datioris esse uidetur perlectis iam poetis & oratoribus multis tandem. L. Annei Senecæ audi
endi incredibili desiderio correptus est: cui quidem honestissimo ac prudenter examinato con
silio me pro mea debita ac uirili portione morigerum ac facilē præstiti: ne si id facere pernega-
rem: animus eius tam ardens tamq; inflammatus ad litteras mea iam contumaci repulsa inte-
pescceret. Illud quoq; additur. me hoc oneris collibentius subiisse. quod autem onus tam graue
tamq; difficile esse potest. quod mei Andreæ Mocenigi causa libenter: suppositis humeris. de-
missa ceruice: non assumam. neu tanti auctoris maiestati inter Tragœdiæ scriptores clarissimi
cum sententiarum grauitate uerborumq; pondere cum personarum auctoritate quicquam p
me abrogatum esse uideretur. qui in excolendo poemate uario nitore. luculento contextu sub
limiq; materia usus ē. multū roboris. doctriæ plurimū. eloquētiæ satis: si aiaduertas. ī hoc po
tissimū inuēies: ut Asinio illi pollioi seueritate ñ plꝰ tribuēdū sit. q̄is de eo eminētissimꝰ Ma-
roc ecierit. Pollio & ipe facit noua carmia & Ora. Paulū seueræ musa tragœdiæ absit theatris
ñ cōmēorabo ī pntia pacuuiū actiū ñ uari Thiestē cuilibet grecoꝝ compabilē ñ Pōponiū illū
quē senes paꝝ tragicum putabāt. cæterum eruditiōe ac nitore præstantem. qui quidem si uiue
rent ñ modo non indigēter Senecam sibi adæquari sed etiam præferri omnes uno ore consen-
tiant. græcos transeo antiquitatis gratia & literarū reuerentia qui Sophocle tragœdorum prin
cipe non leuem apud posteros gloriam consequuti sunt: & illo posterior eurípides qui referen
te Theopompo: matrem agrestia olera uendentem habuisse dicitur. a chaldeis iam puer pro-
nunciatus est in certaminibus uictor: mox physici Anaxagoræ auditor & rhetoris prodici tra
gœdiam scribere natus ānos duodeuigīti adortus est mulieres mirumim modum exosus spe
luncam sibi elegit horridam & perq̄ terram in qua omnis tragœdias scriptitauit. at noster Se
neca quanti nominis poeta quātæ auctoritatis censendus est quem inclyta ac facunda protulit
corduba ortum. L. Seneca patre: nobilissimo ciue. familia clara atq; insigni sanguine percele-
brē. Eruditione singulari. diuitiis maximis: & quod rarum in poetis reperias. Fortuna admo-
dum inuidiosa & sublimi oppido quam conspicuus extitit. liberalis in amicos. in aduersarios
acer & uehemens semper spectatus est de quo Hieronymus sanctus quædam memoria læcu
lorum nō indigna in medium attulit ad sanctitatem & inocentiā hominis singularem pertinē
tia qui non in speluncis ipse nō inter siluestres feras diuersatus sublimia Neronum atria exco
luit. uir senatorius & grauis ac meritis singularis hūanitatis & prudentiæ suæ breui in grande
peculium euectus est ī philosophiæ penetralibus ac secretissimis locis plane eruditus ad scri-
bēdam tragœdiam demum se contulit. in quo genere poematis quātum surgat. quam subli-
mis sit. quanta se tollat seueritate. quanto nitore polleat facile iudicent eruditi. uel illi ipsi maxi
me qui ut magni silentii sunt homines suum libratissimum iudicium non nisi ad grandes ma-
terias decernendas cōseruandum duxerunt. nam & illos laudo etiam si me contemnunt pluri
mum illis debere fateor & cedo perquamlibenter: ne uidear contentione gaudere & officiosis
fateor me usurum esse laterculis dum cornificius meus & lauinius has nostras primicias par
cius castiget. quas tamen tu uir magnifice ac patrone perhumane accipere interea: & quātum
licuerit a publicis negociis legere dignaberis. quæ omnia ut tuo nomini dedicata si læta (ut so-
les frōte) admiseris amplissimū uidebor meorum laborū præmiū cōsequutus. Vale Venetiis.

№167201

Polydori Comitis Cabaliati Carmen in defensionē
Danielis Caietani Cremonensis: præceptoris sui.

Dentibus emissum superis inuisse profanas
Tu lolligineis hoc temerator opus.
Non uomitu scelerare pudet gemmata uerendi
Maiestate. scelus liuide. scripta uiri?
Quo pudibunde uidens fremitu afflictare sub imis
Visceribus? titulum non truculente times?
Tartarea traiectus aqua per compita damnas
Hæc quæ sollicitum te sine fine docent.
Quo grauiore potes stimulate furoribus ausu
Regis stellifici sceue nocere throno?
Quid rationis egens libro cunctaris aperto?
Lucida quid tetro polluis ista sono?
Auctor hic elysiis si forte citetur ab oris
Non poterat melius enucleare: feret
Inde serenato secum lætabitur ore
Quælibet in chartis indubitata suis
Postquam securus sedes remearit opacas
Agminibus uatum stantibus illa canet.
Questibus implebunt regis spelea profundi
Quod non sortiti sint danielis opus.
Et tu pulmonem putri liuore grauatum
Pandes zoilea tabe cruentus adhuc.
Sordide quo raperis? tua quo uitalia fumant
Igne? palam fautor hunc uenerare librum
Hic Mocenigus stridoribus impiger extat
Andreas: liuor quo tremebundus erit
Hic est qui uenetam fulgore illuminat urbem
Hic est qui plana mente renidet homo.
O cedro decorande liber. qui lactea redundas
Mella. potes longas prouidus ire uias.
O mihi si liceat. tulerit quæ quisq; uidere
Oscula. & amplexus euigilande liber.
Vade sub austeros diuum sortite fauores
Vade coronata fronte terende liber
O Caietani laus fortunata pudici
Accelera: in ludis cœna parata tibi est.
Simplicibus prodesse uelis. latrantibus audax
Dicito. Patronus mi Leonardus adest.

BIBLIO: CÆSAREÆ OLOMUCII

4ol 29

GELLIVS BERNARDINVS Marmita Parmenſis Eminentiſſimo ac humaniſſimo D.D.Guielmo de rupeforti magno Cancellario Franciæ.S.D.

MAiores noſtri quodcunq; ſtudio: induſtria: aut uirtute conſecuti fuerant: id omne ad uſum hominum tribuebant: quibus omnibus prodeſſe ut ſuis: nedum liberale officium: ſed fructum laborum putabant. Quod quidem mihi hoc tempore faciendum eſſe duxi non ſpe aliqua compendii: ſed amore & ſtudio honeſtatis: ut ſi quid uigiliis aut bonarum artium diſciplina ipſe profeci: id omnibus libenter impartiri uelim itaq; has commentationes: quas ſuperioribus annis dum publice profiterer forte indigeſtæ: in conditæq; annotauimus te hortante nunc imprimendas dedimus: qui me quaſi ſub aliis tuis ꝓtegendum putaſti uidelicet indulgentia tua mandato facto uniuerſim in regno ſereniſſimi regis Francorum: ne quis poſt me hoc idem opus ad quartum annum imprimere præſumat: & quod humanius eſt. pollicitus es mihi ſi quid æris noſtri inde imminutum fuerit: id omne mihi regia pecunia reſarcitum iri. Quæ res effecit ut celerius quod tibi gratum eſſe duxi. aggrederer: licet grande onus: qd' uoluntate potius quã grauitate ac doctrina fretus: pro ornamentis tuis ſuſcepi. Non poſſum equidem tacitus præterire quod tibi placere ſcio ob tuas præſtantiſſimas uirtutes quibus te nõ modo hiis quos noſtra ætas tulit: ſed hiis omnibus quos priſcorum uolumina laudant: antepono. Nihil eſt per deos immortales: qd' gratius eſſe debeat: aut optatius eſſe poſſit: quã de bonis bene mereri: qui de me quoquo modo meriti erunt: ſemper tamen meas curas & uoces habebunt: Quamuis ſciã quoq; non defuturos homines quædam uetris animalia qui ſtudia noſtra damnare non ceſſabunt: & me macerantibus linguis blacterantes inhoneſte lacerabunt: hos mihi iudices non præpono: qui conuiuiis & luſtris pernoctant uoluptatem: luxum aliaſq; ſordes ſummum bonum expendentes. Te uir eminentiſſime appello tibi iudicium fero: qui rerum litterarumque impenſe doctus cognoſcere potes quæ non in ſcholis decantata: neq; commentariis pertrita ſunt. Quare te uehementer rogo: cum ocium furari: & aliqua interſtitiõe laxari poteis: ut hæc noſtra ſtudioſe legas: quæ tibi quaſi primitias quaſdam & ingenuarum artium libamenta dedimus: ut ſub tutela nominis tui quaſi ſub umbra ingentis arboris deliteſcere poſſent. Id ſane me audentiorem ad ſcribendum fecit: non operis fiducia. ut ipſe Plinianam ſententiam uſurpem multa ualde præcioſa: ideo uidentur: quia tẽplis ſunt dicata: Acceſſit aliud quoq; mihi non paruum leuamentum oneris mei quod hæc ſcripta noſtra ab humaniſſimo uiro. & reuerendo patre meo Domino Henrico ſcillacii iuris pontificii conſultiſſimo: & inſulæ barbaræ lugdunenſis Abbate meritiſſimo ſatis probari intelligo Is enim ut eſt fandi dulciſſimus affabiliſſime ſaepius me adhortatus eſt: ut iſta ederem quae ſi illi omni probitate: modeſtia integritate: & rerum ſcientia ornatiſſimo non diſplicuerint eo magis ſpero: cæteris quoq; non ingrata fore. Quare ut legas ipſum Senecã ita purẽ elaborauimus ut breuius & uerius quam poſſit res ipſa tanta habeatur: multorum mendas & errata caſtigauimus: eo animo non ut cuipiam derogarem: ſed uerum ac planum iter legentibus aperirem. Itaque ſine uano obtrectatu conſiderent omnes quantum ipſis profuerimus & tibi pariter acceptum referant cuius cauſa hæc ipſi excudimus.

GELLII Bernardíni Marmítæ ad íllustrem. D. Guielmum de rupefortí magnum Cancellarium Franciæ in tragœdías Senecæ interpretatio. BER.

QVæ potíssímum ad explanationem huius p̄clarí opis attínēt: in primis uidēda sunt Quis auctor: quid tragœdía: quid eius materia & utilitas: & carminis qualitas. Volunt pleriq; hunc auctorem Anteum Senecam: quem moralem ferunt ímpii Neronis in díscíplínis alumnum de corduba hyspaniæ: Lucaniq; poetæ patruum fuísse: Alíi negāt aliumq; uolunt fuísse Senecam cultioris: mūdioríq; stílí tragœdíaꝝ auctorē: idq; argumētis consentaneís probare uídentur: duosq; fuísse Senecas: teste Martiale: duos Senecas: unicūq; Lucanum: facunda loquitur corduba: alterum philosophum in sermone durum & sententiis grauem. alterum tragicum puræ & elegantis facundiæ: eumq; uerísimiliter haꝝ tragœdíarū auctorem extitísse: in quibus lactea eloquii ubertas: uerborum proprietas: & sententiarum grauitas ex mediis philosophiæ fontibus deprompta uidetur. Preterea addunt Senecam primum: ut inquit tacitus: cum in coniuratione duce Pisone: & sociis Rubrio flauio. Sulpitio asspero. Plauto laterano & lucano nepote: & aliis plurimis nobilibus contra Neronem deprehēsus esset: ab eodem iussum fuísse: ut sibi adhiberet medicos. i. quod uellet genus mortis eligeret: quod ípse exemplo Lucani nepotis solutis uenis: & profluente sanguine in balneo fortissime statuit. In hoc autem uolumine est tragœdía nona in qua mors Octauiæ uxoris Neronis tractatur: quæ uiuente Nerone non credibile est acta fuísse sed post illius mortem: ea a primo Seneca scribi non potuit cum antea mortuum fuísse constet. At hii qui excusant: non omnes tragœdías eiusdem auctoris fuísse dícunt: quod uarietas stili díligenter intuentibus indicat: & sic nonam alterius fuísse: alias uero Senecæ quem moralem appellitamus.

Tragici poematis subiectum & materia dolor. lachrymæ odium insanæ cædes propterea iambica rabie ferueścit carmen tragicum: in quo primas obtinet Sophocles & Euripides: qui Sophoclem imitatur & multa carmina de Sophocle in suum trāstulit poema: ut illud τερων τερόνζα ϖαί Λαγὼνγσωσέγω de comoedía quæ inscribitur αἰαϲσολοκρόϲ nec Euripide inferior æschylus qui inuenit personam & pallam. Sophocles. Euripides & Hyppocrates medícus floruerunt circa annum fere post conditam urbem Romam. ccc. xxiiii. qua tempestate aulus posthumius dictator fuit qui filium suum securi necauit: q; contra suum edictum in hostem pugnauerat. I: nos gloriamur solo Seneca qui qualem cothurnum gesserit præ aliis qui latinam tragoedíam cudere haud cognoscitur. DAN.

Tragoedía quod genus poematis sit plane demonstrat Ouidius: omne genus scripti grauitate tragoedia uincit. est. n. grande & plenum in quo heroes duces: & reges habentur: & in hoc differt a comoedía in qua anxii amoris: & uirginum araptus: sed iucundi exitus. In tragoedia semper tristes: Nomen ipsa habet graecum tragos apud nos hircus ponebatur. horatius. Carmine qui tragico uilem certauit ob hircum. alii autem putant a face dictam: quam graeci trigā uocant quoniam olim personis nōdum a tespide repertis fabulas ora fecibus peruncti agebāt quod idem Horatius testatur. Ignotum tragice genus inuenisse camoene dicit: & palustris uexisse poemata thespis. Quæ canerent: agerentq; infecti fecibus ora. Eschilus primus tragœdías edidit: sed dein Sophocles. & euripides illustrauerūt. apud latinos Pacuuius: & Oui. teste Quinti. in hoc genere medeam scripsit. sed his perditis: solus restat Seneca. quem inter tragicos nec enumerat Quint. ex tragœdíis utilitas multifariam habetur carminis nitor elegans & uenusta dicendi copia cognitio rerum uaria: ut. s. homines intelligant fortunam esse mutabilē & illius leuitati non esse fidendum: solamq; uirtutem esse colendam. & ad beatam uitam eē p/perandum. genus carminis iambicum appellatur a pede iambo: ut horatius syllaba longa breui subiecta uocatur iambus dicuntur trimetri: quia reputantur duo pedes pro uno: nam si sunt duorum pedum monometri dicuntur. si ex quattuor dimetri: si ex sex trimetri a tria & metra: tetrametri: si sunt octo pedes: maiores non reperiuntur: pendetrimetri dicuntur: quia non exce

dunt numero octo pedũ: græci antiqui quando ſcãdebant hos uerſus ſemper duos iambos ponebant pro uno pede: & hinc eſt quod denominamus uerſus ab illo numero ſi ſunt quattuor pedes: dimetri dicuntur: ut ſo ror: to nan: iſti duo pedes pro uno habentur. Quando autem ſcandimus hoc modo ſemper ſeruatur ut in locis paribus ſit iambus: ut continetur ſcanſio: qa eſt pes citus: & ſyllaba breuis eſt celerior ſyllaba longa quæ habet duo tempora: nam ſi dicis et et: ſolum eſt unum tempus: quanuis duo breuia ſint: ſi dicis ent: duo tempora ſunt: & plus temporis conſumis in hac prolongatione: quam ſi dicas: et et: quia longa ſyllaba geminatur. Si ergo in tertio pede faceremus ſyllabam longam eſſet tardior ſcãſio: ideo tertius pes habet iambum: ita dicimus quod quartus quintus & ſextus ſunt iambi: ideo trimetri: quia ex duob9 unum. Vnde citus pes dicitur propter celeritatem in ſcanſione. ut Horatius pes citus. Vnde & trimetris accedere iuſſit Ruffinus pedem curſorẽ iambum uocat in arte ſua. latine dicunt hii uerſus ſenarii a numero: ut Cicero illi ſenarii male ſonãt. & Horatius Nomen iambeis cũ redderet ictus: primus ad extremum ſimilis ſibi: non ita pridem tardior ut paulo grauiorq; ueniret ad aures. Spõdeos ſtatiles in iura paterna recepit. hoc autem dicit Hora. quia cum uiderentur hi uerſus nimis celeres eẽ admiſſi ſunt. Spondeus & dactilus: hac tamen lege ut non de ſede ſecũda cederet: aut. i. ſemper in ſecundo & quarto loco ſit iambus. Apud tragicos hæc lex ſeruatur non apud comicos. Immo interdum ſunt carmina ubi nullus eſt iambus.

Primæ tragœdiæ titulus eſt: Hercules furens: eiuſmodi materia eſt. Ab inferis cum Theſeo rediens Hercules thebas a lyco tyranno occupatas reperit: & uxorem ſuam Megeram de coniugio ab eodem infeſtatam: quo facto motus hercules tyrãnum ſubito interemit: & cum pro uictoria ſacra facere uellet: furiis a iunone miſſis eſt correptus: & filios & uxorem miſerãdus interfecit: demum reſipiens tanto ſcelere animaduerſo ſibiipſi mortem conſciſcere parabat: niſi a theſeo & a patre amphitrione retentus fuiſſet.

SOror. Hic est primus actus in quo indignatio Iunonis habetur contra pellices: & in Herculē ex pellice natū. Physici Iouē ætherem. i. ignē uolunt esse: Iunonem uero aerē inferiorē: & qm̄ tenuitate hæc elementa paria sunt fratrē & sororē appellarunt: sed qm̄ Iuno. i. aer est subiect⁹ igni. i. Ioui iure mariti nomen dederunt. unde hic queritur Iuno q̄ solebat esse soror & coniunx: nunc uero tm̄ sororis nomen habet: cū locū uxoris occupent pellices. Soror ut inqt Labeo antistius iuris ciuilis doctissimus: ut est apud Gellīū dicta q̄ quasi seorsum nascit: separaturq; ab ea domo in qua nata est: & in aliā familiam transgreditur. Hoc nomē. s. soror est relictum qa amplius non sum uxor: & est parenthesis. Tonantis Iouis: a tonando quod tonitrua & fulmina emittat: ueteres dixerunt tonescit pro tonat. Varro repente cœlitum altū tonitribus tēplum tonescit. Tonare est ēt sonare. Ennius: & toto simul tonimus theatro: inde tonum sonū & accentū appellam⁹ Ordo ē. So. ui. des. io. semp al. ac tem. s. æ. Vidua separata a marito quia amplius non est mihi cōiunx. Iduare antiqui separare dixerunt. Vnde idus in mense dicuntur q̄ mediæ sunt inter nonas & calēdas. dicitur uidua ēt uiuente marito: si ab eo separata sit. Semper alienū. hiphon est quando duæ partes iunguntur: sicut ante malorū. Semp alienū. i. cū pellicibus semper diuersantem. Deserui: reliq.

L. Annei Senecæ Tragœdiæ cū duobus commentis.

Hercules furens tragœdia prima.

SActus primus. Iuno loqt̄.
Oror tonātis (hoc enim solum mihi
Nomen relictum est) sem
per alienum iouem
Ac tēpla summi uidua deseruit ætheris:
Locūq; cœlo pulsa pellicibus dedi.
Tellus colenda est: pellices cœlū tenent:
Hinc arctos alta parte glacialis poli
Sublime classes sidus argolicas agit.
Hinc qua tepenti uere laxatur dies
Tyriæ per undas uector europæ nitet.

Ac templa: domicilia. Sūmi: alti. Aetheris: cœli. Templum proprie de cœlo dicitur a tuendo. Ennius: Contremuit templum magni iouis altitonantis. In terris autem est dictum templū quod quibusdā conceptis uerbis ab augure fiebat: unde tueri posset cōmode quācunq; cœli partem: a quo templo seu cōtemplor deducitur pro cōspicio & tueor: interdū considero: unde contemplatio. i. cōsidera tio: ut uita contēplatiua quæ cōtēplationi dedita est. Dedi: cessi. Locum: torum. Pellicibus: quæ me expulerūt: pellex de uxore dicitur: cōcubina de marito a pello quod uxorem toro pellat. Tellus: terra. Est colenda. habitanda: cū expellar de cœlo. colere est etiam uenerari. Vir. Sūme deū sancti custos soractis apollo quē colimus: inde cultus deorū: colimus pares amore & officio: minores humanitate & bñficiis. i. amamus: colimus ēt serim⁹ & habitam⁹. Cœlū tenēt. i. occupant: Virg. Ver ubi correptū manib⁹ uinclisq; tenebis. i. occupabis. Tenere ē cōpescere. Virg. Texēdæ sepes ēt: & pecus omne tenendū: interdū dirigere: Virg. quo ue tenetis iter: quandoq; intelligere. Terētius: rē tenes: aliqñ pro remorari. Virgi. hunc phenissa tenet dido: aliquando pficere. Virg. fugā tenuisse per hostē: hoc est nauigationem fœliciter peregisse. Hinc arctos. Enumerat dolenter iuno multas pellices quibus iam cœlo cedere cogit. Calisto lycaonis regis arcadiæ filia dianā secuta: ut Ouidi⁹ secūdo meta. quā iuppiter accepta forma dianæ grauidauit: ex ea Arcas natus est: hāc Iuno irata crinibus cōprehensam in ursam mutauit: quam cū filius arcas uenator factus sagittis petere uellet: & iuppiter scelus uideret: ambos in cœlū transtulit: & iuxta polū borealē locauit & arctos appellat̄ sidus quod nunq̄ occidit: dicēte Virgi. primo geor. Arctos oceani metuētes æquore tingui: inde arctous borealis: ut arcticus polus. i. borealis. Cicero libr. ii. de natura deorū. hūc circū arctoæ duæ ferunt nunq̄ occidētes: ex his altera apd graios cynosura dicit̄: altera elice ursa maior q̄ calisto uocata fuit. hāc teste Hygino: pelopōnesii ueluti suā nauigando seruāt: iō ibi dixit. Argolicas græcas. Classes: naues. Agit. i. ducit. Ouidius. iiii. fastorū. Esse duas arctos quarū cynosura petat Sidōiis elicē graia carina notet. Poli glacialis: frigidi & septētrionalis ubi est arctos quæ elice ursa maior. dr̄ uulgo tramontana. Hinc: ex alia pte. Exprimit aliud adulteriū. Iuppiter captus amore europæ filiæ agenoris regis phœnicū mutauit se in taurū armenti ipsius: & dū blandit̄ europa in eum cōscendit: & puellā transmare portauit in Cretā ubi genuit minoē: ut plene Ouidius tertio metamor. Imaginē tauri iuppiter in cœlo locauit: qd signū taurus appellat̄. Vector: taurus qui uexit europā. Tyriæ: de tyro ciuitate phœniciæ: ea parte. Qua dies laxatur: aperit̄ & elongatur. Tepenti uere. quia tunc nec est calor nec frigus: oritur taurus. xx. die aprilis. Nitet: fulget: ut Virg. in georgicis. Candidus auratis aperit cum cornibus annum: Taurus.

Soror: In hoc dramate poeta latenter ꝓponit materiā totius fabulæ quæ est hercules furens: ubi iunonē inducit nouercali odio æstuantē minari ipsi herculi insaniā quū dicat facere si qcq̄ apparo dignum nouerca. Sic sophocles i aiace mastigifero facit Palladē ab ulyxe primū de aiacis furore mœtus cām reqrere. Idē seruat Euripides in hecuba & tragœdiis oīb⁹: quas scripsit ut proponat ꝓpter aliquā psonā materiā dramatis tanq̄ per prologum: sicut in comœdia cui par est tragœdia sola partium diuisione: ut placet Donato: primū igitur pellicum in se iniurias expostulat Iuno: mox in una alcmena desinit ægre ferens indomitam herculis uirtutē tot factis terra mariq; præclare gestis imortalē fore. Carmē ē iambicū trimetrū modo acatalecticum uale est soror &c. mō hypercatalecticū: ut nomen relictū. Soror: saturnus ex rhea sustulit iouem & iunonē neptūnū Iuppiter post electū patrē habenas cælestis regni aggressus duxit Iunonē: cererē & themin i uxo a iunone habuit curetas filios: a cerere persephonem. Mineruam a themi: ut commeminit Homerus: &

BER. Soror Tonare Tonus Vidua Iduare Idus Templum Contemplor Contemplatio Pellex cōcubia Colere Tenere Calisto Arctos Iuno. Iuno Iupiter fabula DAN.

Euſebius de theologia phrygii: ergo Iuno eadem Iouis & ſocia & ſoror. Illic timendum ratibus. auxeſis ē ueluti indignationis in iunone q̄ non ſolum pellices uerum etiam mortalibus tremēdæ femellæ cælum in ſiſtant. & eſt ab animato ad inanimatum metaphora timoris & ratis. aut metoniſmia.

¶ Illinc. ex alia parte. Atlātides: pleiades. ſeptē fuere atlātis ex pleione nympha filiæ: ut. iiii. faſtorū Ouid. Et Hyginus q̄s cū mater in boetiā ducere uellet: orion illis uim īferre parabat: ſed fugiēdo euaſerūt: illas tamen duodeci annis inſecutus eſt: Sed Iuppit illas miſeratus iter aſtra tulit. & īcipiunt oriri tpe ueris uicesima die martii: unde uergiliæ a latinis dicunt: lucēt Calēdis iunii unica hora: & ſucceſſiue magis uſq; ad mēſem ſeptēbris: & octobris q̄bus duodecim horis lucēt: mēſe februarii pene tus abſcondūt: a pleione mr̄e pleiades: a pr̄e atlātides. hæ numero ſeptē fuerūt: ſed ap̄liuſq; ſex nemo uider̄ potuit: Cām refert Oui. iiii. faſto. Ex his tres concubuere cū ioue electra ex q̄ Dardanus natus ē: Maia ex qua Mercuri⁹ tai gete ex qua lacedæmō: uñ cōquerit Iuno q̄d in cælo locū habeāt: ordo ē. Hinc atlātides. i. pleiades. Exerūt: oſtēdūt. Gregē: multitudinē ga ſex apparēt. Timēdū: qa tē peſtatē faciūt. Ratib⁹: nauibus. Ac pōto: mari. Vagātes: q̄tū ad aſpectū noſtrū: ſed ſunt fixe. Paſſim: ubiq;. Fera coma: horribili aſpectu. Alia lamentatio Iunōis de Ioue q̄ Oriona genuit ex urina ſine mulieris copula: quod tñ ſibi ingratiſſimū ē. Ferūt Hireū quēdā pauperē ſenē fuiſſe: q cū apud thebas cultor pui agelli eēt Iouē & Mercuriū hoſpitio ſuſcepit: petiitq; ab his ut filiū darēt: narrabat ſeſe olim cōiugē habuiſſe: ac illi p̄miſſiſſe nō receptuꝝ aliā: optaret tñ filiū pro herede: & ut facilius īpetrare poſſet bouē illis īmolauit: & ad ueſcēdū appoſuit. Iuppiter & Mercurius poſt epulas coriū bouis popoſcerūt: atq; in illud q̄d urinæ fecerāt icluſerūt: Sic referēte Oui. y. faſto. Tū ſupinicta texere mādētia terra: lāq; decē mēſes & puer ortus erat. Hūc hireus qa ſic genit⁹ uocat uriona: p̄didit antiquū lr̄a prima ſonū. ita ut nūc oriona dicamus. at deide maxie excreſcēs uēator magnus euaſit: quē ſibi comitē dælia fecit. Oui. Ille deæ cuſtos: ille ſatelles erat: demū a ſcorpione ictus. Velut Hora. teſtat a diana quā cū ſtupra re tētaſſet ſagittis cōfoſſus eſt: li. iiii. carminū oda q̄rta ſic īgt tētator orion dianæ uirginea domitus ſagitta poſtea i cœl murelatus: & ſignum eſt iterdū tēpeſtuoſum. Virgi. Nimboſus orion: & ibi. Fera coma. i. crinibus tēpeſtatē minātibus q̄d tres ſtellas hēt capite horribili fulgore nitētes. Exterret: uerbū ē q̄tū ad habitū ſideris: q̄d q̄ſi minādo terribili aſpectu & enſe cinctus aſtat: uñ ēt enſifer oriō dr̄. Exterret: pauefacit. Deos: uicinas ſtellas. Suaſq; pſeus. Ecce cām alterius idignatiōis Acriſius argiuoꝝ rex filiā danaen icluſam turre ænea tenebat ob metū ne ſtupraret quā Iuppiter i aureū imbrē uer⁹ & p tegulas i gremiū puellæ delapſus cōpreſſit & ex ea Perſeū genuit nobilitatis iuuenē q̄ demū i cœlū ſuſceptus ē: de quo facto iraſcit Iuno. Perſeus: ex pellice danae natus. Hēt ſuas aureas. i. pulchras ſtellas ut ſcribit aratus. i ſingulis humeris ſingulas in manu dextra nitidā unā: in manu ſiniſtra unā: i cubito ſiniſtro unā: in gorgonis capite unā: in uētre unā: in dextra parte lūboꝝ nitidā unā: in dextro femore nitidā unā: i genu unā: in ſiniſtra tibia duas: in gorgonis crinibus tres: i tibia una: in ſiniſtro femore unā: quæ ſunt i ſumma decē & nouē: caput & falx ſūt ſine aſtris.

Hinc clara: læda fuit tyndari regis cōiunx: cū qua Iouē ſub forma cygni cōcubuiſſe ferūt poetæ: eāq; ouū unū pepiſſe ex quo nati ſūt caſtor & pollux: hæc ēt fuit mr̄ helenæ & clytēneſtræ fratres iu dilectiōe illuſtres fuerūt habiti: & i aſtra locati: p̄pea dolet Iuno uidēs tot ex pellicib⁹ iplere cœlū. Signa: ſtellæ appellant gemini. Clara: nitētia. In capite unā ſplēdidā: in ſingulis humeris ſingulas ſplēdidas: i unoquoq; genu unā. Alter nō hēt i capite ſplēdidā unā: in humero ſiniſtro unā: in ſingulis femoribus ſingulas i dorſo ſex. Tyndaride: caſtor & pollux fratres filii tyndari putatiui. ſ. ut hercules āphitrionis. Gemini. ſ. fratres: appoſitiue.

Signum

Signa clara: ſignū ē opus ſculptile ad imaginē alicuius alis formatū: uñ ſigna ſtatuas: & imagines dicim⁹ ſic de celatis & ſculptis q̄ de pictis: ſignū ēt ſignificatio alicuius rei. ut Terē. Nō eius, color pudoris ſignū uſq; indicat. hinc duodecim ſigna cæleſtia: quæ in zodiaco ſunt q̄ notas quorūdā animaliū habēt: Vexillū ēt ſignū dicit q̄d habeat aliquā imaginē ut aglæ & lupi. Inde dicunt ſignifer q uexilla ferūt. ut Sueto. Signifer ſtatuæ aglā: & circulus q ſigna celeſtia hēt: ſignifer dr̄ & græce zodiacus. Micāt: fulgēt: & ē ꝓprie ſydeꝝ & cœli: Vir. Micat ignib⁹ æther. Quibuſq; natis: cōplet ſuā lamētationē multis exēplis Iuno. Iuppiter cōpſſit: latonā cæli titani filiā ex q̄ una apollo & diana nati ſūt q̄ luminib⁹ ſuis cœlū illuſtrāt. Quib⁹: ſuppleilli qb⁹.

DAN.

¶ Perſeus: perſea in ægypto natū fuiſſe ut, genus ipſius iſidis ab ægypto trāſlatū in argiuos ægyptioꝝ theologia cōtendit. Hic clara: leda pepit caſtorē & pollucē. i uertice Taygeti referente Homero τοὔσσοσ τα ὑγετοὐκορὑφνσ τεκεσποτνια λητω. Signa. i. ſyderainā ſunt in obliquo ſignorum ordine collocati.

Tellus mobilis: latona phœbo & diana grauis rogauit delū faceret copiā pariendi in ſuo ſolo ſore ut templo nobili celebrarēt unde hominibus darent oracula: Annuit dælos interi latonæ nouem dies & totidem noctes partu laboranti affuit lucina monitu iridis quæ in florido prato latonā docuit initi brachiis ad palmā & genua dilatare quo facto leuata eſt; ptu. riſit terra. riſerūt & dione. Rhea themis & amphitrite quæ aderant parienti memoria partus certamē deliadum puellaꝝ cymbalo & cantu. Inſula prius erratica mox ſtetit mycone reuincta & gyaro. Nec ipſe bacchus: bacchū aborſa eſt Semele exuſta fulmine puerum tulit Mercurius iubēte Ioue ad ſpeluncas uiſæ quæ eſt inter phœniciā & nilū ſita. educarunt nymphæ: qui poſtea in deum habitus dionyſius eſt nuncupatus: docuitq; mortales uſum uini plantationē uitis: & ceruiſiā. Silenus fuit eius pedagogus q̄ docuit diſcipulum numen ferre mitrā: & ferulam ad cohibendā temulētiā. Dio. ait.

¶ Tellus

¶ Tellus mobilis.i.delos ĩsula ĩ mari ægeo: ꝺ q̃ ply.li.iii.natu.histo.& Macro.i.Satur.ad hãc latõa cõfugit a phitõe serpẽte a iunõe missõ ifestata: ibiq; apollinẽ & diana pepit: pri⁹ ea uagãs & istabilis fuit: sed ibi diis natis firma facta fuit: teste Vir.i ænei.& Oui.li.meta. Stetit. firmata ẽ. nã stare ẽ cõsistere. Vir. Stare loco nescit. iterdũ horreꝫ. ut stãt lumia cœlo. iterdũ infixũ eẽ & imobile: ut Cic. Stare cõuẽtis: & stat sua cuiq; dies. interdũ pugnare. Vir. Stabãt ꝑ tẽplo. Nec: ipse bacchus. Iuppiter semelẽ cadmi filiã uitiauit: ut Ouid. plene lib.iii.meta. ex ea natus ẽ bacchus q cũ matre sua ĩ cœlũ locatus ẽ: qꝺ ẽt illi satis nõ fuit: nã uxorẽ Ariadnẽ in cœlũ trãstulit. Nec solũ id est tãtũmodo. Bacchus & parens.i.semele. Adiecere.i.iuere ad supos. Neq;: ꝑ aliq̃ ps: & ẽ parenthesis. Vacet.i.careat. qñ iungit ablatiuo significat carere: quãdo cũ datiuo intẽtũ esse. Probro: dedecore meo.i.ut in omni loco iueniaꝫ obprobriũ meũ. ꝑ brũ scelus significat: & ꝑ metaphorã ꝑ ignominia accipit q̃ ex scelere seq̃ solet: hinc ꝓbrosum dicim⁹ ignominiosũ: inde obrobriũ. Mũdus puellæ: ecce q; plus nõ solum filii pellicũ cœlũ adeũt: sed uxores eoꝝ. Bacchus cũ nauigaret iuxta chiũ ĩsulã maris ægei: ut Oui. Placet li. viii. meta. uel ĩ napo eiusdẽ maris ĩsula. ut Senecæ ĩ œdipo. Napos ægro redimita põto: Tradidit thalamis uirginẽ relictã. Meliore pẽsas dãna marito: ariadnã regis minois filiã a theseo relictã uxorẽ sibi copulauit: cui deide uen⁹ coronã a uulcano fabricatã donauit quã bacchus in cœlo locauit stellis nouẽ ornatã ĩ circuitu positis. aiũt quoq; & crines ipsius puellæ eẽ stellas q̃ uidenꝫ sub cauda leonis. Mũdus. cœlũ ita de cœlo quẽadmodũ de terra dꝫ. Est ornat⁹ ẽt muliebris monile appellãt. Gerit: hẽt. Serta: corõas. Serere iterdũ est cõtexere & ordinare: hic serta coronæ dicunt q̃ floribꝰ ac frõdibus ordinatis simul inectunt. Gnosiacæ. i. cretensis: gnosos ciuitas ẽ cretæ. Sed uetera sero q̃rimur. Adiũgit nouã iniuriã de hercule sed ita dicit de istis supradictis nimis tarde lamẽtor: qa nõ possum ꝓuidere: sed nũc nõ possum pati q; una scelerata tellus me nouercã fecerit: & tot hẽat pellices meas ordo ẽ. Vna dira: crudelis terra ubi homines & dẽtibꝰ serpẽtis terræ seminatis primũ auguriũ fecere. Ac fera.i.ihumana. Spsa. plena. Nuribꝰ ipiis.i.mulieribꝰ seuissimis qꝺ ibi sacrificãtes baccho multa scelera cõmittãt: ut agaue isana pẽtheũ filiũ ꝓpriũ iterfecit. Quotiẽs.i.sæpiꝰ. hoc dicit qa nõ solũ alcmena pepit ex ioue hercule & semele bacchũ: sed ẽt ãtiopa zetũ & aphionẽ gẽuit ex ioue. Nouercã fe. nouerca dꝫ uxor secũda: q̃ filiis ex pria uxore supinducit. Ascẽdat: licet ironia cõcessio post q̃ Iuppiter fouet pellices ascẽdat alcmena simul cũ filio cœlũ. Licet: qñq; signat fas ẽ: ut Ci. Neq;. n. licebat locũ numini cõsecratum turpi flagitio cõtaminare iterdũ facile ẽ: & possibile ẽ: ut Martianꝰ. Piscinã peto nõ licet natare. aliqñ est aduerbiũ cõcedẽtis sicut esto ut hic: Ascendat licet.i.cõcedo interdũ ẽ cõiũctio aduersatiua: ut & si quãuis q̃q̃. Victrix: alcmẽa q̃ hẽt qcqd a ioue. Pariter: simul. Natꝰ: hercules. Occupet: ui capiat. occupare. n. ẽ ꝑ ui aliqd cape. Liui. Nã & ipsis uocãtibꝰ urbẽ hãc accepi: ñ occupaui. ꝓprie tñ occupaꝫ ẽ qꝺ ĩ cõe positũ erat añ alios cape. Quitil. Multa nihilominꝰ q̃ libera fuerãt trãseũt ĩ ius occupãtiũ: hic occupatiꝰ ager dꝫ q deser-tus cultoribꝰ ab aliis occupaꝫ. In cuiꝰ ortu: dꝫ Iuppit cũ eẽt cũ alcmena iussisse solẽ cõtinuare duas noctes: ut maiorẽ uoluptatẽ capet. In ortu cuiꝰ. s. herculis. Mũdꝰ: cœlũ. Impedit diẽ. i. lucẽ: qa nox ẽ cõtinuata loco dici. Tardꝰ: phœbꝰ sol. Effulsit: enituit. Mari eoo: oriẽtali ꝑm opi. uulgarẽ: dicũt stellas occidere in mari occidẽtali & surgere ĩ oriẽtali. Iussus phœbꝰ. s. a ioue. Nõ sic: seipam cõcitat iuno ad faciẽdũ uidictã cõtra herculẽ ex pellice natũ. demũ cõtrahit se qꝺ uelit pugnare cõtra ipm herculẽ q uicit oĩa ĩ mari & terra: & q iuit ad iferos & reuersus ẽ: & nũc tẽtat ire in cœlũ ꝑ quo tã maxime indignaꝫ iuno. Nõ sic abibũt. i. recedẽt odia mea fine uindicta: & ẽ indignatiua oratio. Animus: meus. Violẽtus: plenus ui & ira.

¶ Ascendat licet: cadauer alcmenæ dũ offereꝫ: euanuit credita ẽ euolasse ad supos lapis in lectica apparuit eius loco. meminit Plutar. Alcmena. Acrisii filia danae ioui psea genuit. pseo androne alectriona peperit ex quo alcmẽa est procreata cui se iuppiter triplicata nocte cõmiscuit iuno ardens zelotypia tardauit partũ interim natus euristheus. Herculem postea expositum: lactauit iuno suasu palladis & hercules cũ uehementius q̃ ætas infantilis patitur mamillã tractaret & reiectus est & posthac semper iunoni odiosus. Eusebius est autor & diodo. Natus occupet: hercules igni purgatũ apotheosim meruit incolens cœlũ deus est fœlicitatis & uirtutis. Homero canente. ΘεοΘοκ νιφοεντοσ ολυμποῦ ναιει τερπομενοσ και εχει καλλιφυροι βηνχαιρε ανακ διοσ υιε διοδοτ σαρε την τεκαι ολβον.

¶ Aget: ducet. agere aliqñ dicere. Terẽ. Est ne ipse de quo agebã aliqñ facere. Vir. His actis prope exequit ꝑcepta sybillæ: aliqñ ducere & uehere. Seneca. Vt q cũ regis armẽta agebat. Var. Nõ hos pactolus aureas undas agẽs: eripiet unq̃ a miseriis: aliqñ tractare. Martia. Semp agis cãs: aliqñ ꝑseq. Vir. Quã ꝑcul incautã nemora iter cresia fixit. Pastor agẽs telis: aliqñ agitare: Plau. Edepol eã agã uerberibꝰ. Viuaces: q̃ diu dura

bůt. Seuus:iterdū magnus. Vir. Seuūq; tridetē ita ibi iterdū crudelis. Quid bella:corrigit se iuno qa dixit bella:uolo pugnare cōtra herculē q qcqd terribile i terra:i mari:& i aere inueniri pōt uicit. Horrēdū:facies horrere. Nā ꝓprie ē horrere qñ p timore capilli erigunt:& ē i agēte:inhorrere ē i brutis qñ pili secte nerigūt sicut i porcis:aliqñ p metaphorā i hoie dr horrere.i.frigescere:ut Iuue. Et horrēti tunicā nō reddere seruo. Tellus inimica.i. alēs hoium pditionē. Dirū:qsi ira deorū missū. Pestilēs:dr qcqd apportat malū:pestilētia uocat lues & cōtagio. Pestis uero oē qđ malū affert. ¶Atrox uehemēs & crudū. Ferū:idomitū. Fractū:pstratū & uictū. Supat.s.hercules. Crescit.s.habita uictoria:qa magis gloriosus. Malis.i.laboribꝰ:&ob iectis mōstris. Iraq; nra fruit.i.capit fructū & utilitatē ex ira mea qa uirtꝰ i aduersitatibꝰ pficit. Inde:supatis tot mōstris. Probauit patrē.s.Iouē.i.se uere natū iouis:qa ñ posset tāta supar:nisi eēt iouis filiꝰ. Qua.s.pte. Thetis:oceani uxor fuit. Præmit:claudit lucē.i. occidēs. Apit: lucē dat.i.oriēs:qa ut diximꝰ:dicūt sydera stabulari & surgere mare. Qua.s.pte. Titā.i.sol. Tigit.i.colorat in nigrū. Bios:ethiopes q st iuxta toridā zonā. Propiq. uicia. Face igne & calore suo. Indōita uirtꝰ:iuicta uirtꝰ herculis. Colit:uenerat ubiq.s.i oriēte & occidēte:& i omni pte mūdi. Narrat deus: hr deus ubiq;. Impia:lætꝰ excipit. suscipit qcqd sibi iparat:& tota sternit. Excipe:ē suscipe ut ibi aliqñ colligere:ut Marti. Vētris onꝰ misero:nec te pudet: excipis auro:aliqñ absc̄def:Plau. Neq; furē excipies:aliqñ isidiis cape. Vir. Excipit icautū:pfiasq; obtruncat ad aras. aliqñ ē idagare. Cicero. ad excipiēdas hoium uolūtates. Quæ ius. iterrōgatiue qsi nulla. Tyrāni:eurysthei.nā euristhe rex micænar iussu iunonis ipabat herculi. & ille ei obseqbat debebat dolere qñ mittebat ad mōstra sed gaudebat:qa ide gloriosus redibat. Queūt:pñt. Iuueni uiolēto herculi forti. Nēpe:ꝓ telis. portat pellē leōis quē supauit i silua nemea & sagittas tictas ueneno hidræ q iterfecit i lerna palude:de qbꝰ dicemꝰ iferi. Nec satis:nō sat tis fuit uicisse tot mōstra i terris:sed ēt iuit ad iferos. Et refert reportat. Referre aliqñ ē recēsere. Vir. Cogere docc oues stabulis:nūerū; referre iussit. aliqñ ascribo. Sueto. In deorū numer rettulit. aliqñ narrare cū datiuo. Vir. referes ergo hæc:& nūcius ibis pellidæ genitori. Si uero accusatiuū hēt cū ꝓpositiōe ad:signat i cōsultationē pōere nō retulit ad matrē:nō ꝓpiquos cōsuluit. aliqñ reporto qsi retro fero:ut ibi:aliqñ repsentare similitudinē alicui. Vir. Vt mihi paruulus aula. Luderet æneas q te tm orem referet:aliqñ in sēatu sententiā dicef:ut Mar. Cato retulit in senatu. Iouis:iferni.i.plutōis regis iferni. Opima.s.spolia. & dicunt ea q dux duci aufert. Par ē reuerti.s.ab iferis. uñ nō solent aliq redire sed illi herculi par fuit redire qñ maiora fecit. Traxit.n. cerbar custodē secū ab iferis. Fœdus umbrar pit. lex iferor fracta fuit p herculē. Vidi:uidi ē auxesis ad maiorē dolorē:qñ ea q uidemꝰ magis afficiunt. Lactantem.s. Herculem glorioſe se ostendentem. Spolia fraterna. idest plutonis fratris iouis. Patri:ioui summo Nocte discussa:idest remotis tenebris.

Hotrere
Pestilentia
Pestis
Eurysthe us
Referre

Patrē probauit: índe qua lucem premít
Aperítque tethys: qua ferens titan díem
Binos propínqua tíngít æthyopes face
Indomíta uírtus colítur: & toto deus
Narratur orbe. mōstra íam desunt míhí
Mínorq; labor est herculí iussa exequí
Q uam mihí iubere lætus ímperia excípit
Q uæ fera tyrāní iussa uíolento queunt
Nocere iuuení? nempe pro telis gerít
Q uæ tímuit: & quæ fudít armatus uenít
Leōe & hydra. nec satís terræ patent.
Effregít ecce límen ínferní iouís
Et opima uíctí regís ad superos refert.
Parum est reuertí: fœdus umbrarū perít.
Vídí ipsa uídí nocte díscussa inferum
Et díte domíto: spolía iactantem patrí
Frna; cur nō uictū & oppressum trahít
Ipsum catenís paría sortítum iouí.
Ereboq; capto potítur; & retegít stíga.
Patefacta ab ímís manibus retro uía est
Et sacra díræ mortís in aperto iacent.
At ílle rupto carcere umbrarum ferox
De me tríumphat & superbífica manu
Atrum per urbes ducít argolícas canem
Víso labantem cerbero uídí diem
Pauídumq; solē me quoq; ínuasit tremor.
Et tetra monstrí colla deuícti íntuens
Tímuí; ímperasse deuía sed nímiū queror
Cœlo timēdū ē: regna ne summa occupet
Q uí uícit íma: sceptra prípiet patrí
Nec ín astra lēta ueníet ut bacchus uía.
Iter ruinā quæret; & uacuo uolet
Regnare mundo; robore expenso timet.

DAN. ¶Terribile:horridū ac tremēdū Iunonis cōsiliū q cōtra oēm iustitiā & æqtatē alieni criminis pœna i isontē transferre deliberet. cū teste Papi. in thebai. Nil culpa nepotibus obstat. Iuno ăt nec parēti nec filio pcit qn hercule uexet: differat: distrahat. ē ăt in ipa serie uerboꝝ dialytō. Terribile: dixꝝ: pestilēs &c. Sic uir. Eerte citi flammas. date ela. ipellite. Patrē ꝓbauit: uix natꝰ ē hercules cū ꝓbauit Iouē patrē sibi fuisse. nō. n. qsq; quit colligare eū i cunabulis & gemios ăgues apphēdit pnicites atq; enecauit: ut lapide idicat plautina illa bromia alloquēs amphytriōe her. Binos æthiopes: homerus bipartitos tradit æthiopes ad orientē occasusq; uersos nō deserta affricæ icolētes. labit iter utroq; nigris fluuiꝰ similis nilo calamū gignēs & papyꝝ: uñ dicti sunt nigritæ ipsi æthiopes: referēte ply. in. v. na. hi. Erebo: Erebus ad inferos filii. Virgi. Et magnos erebi, trāsmisimus annes. uñ nascit nox. teste Var. ut Serui. ait. Stationē eē eoꝝ q bñ uixerant & caret aspitatiōe dictio.

BER. ¶Inferū: ꝓ inferorū: hoc ē apuit secreta iferoꝝ & ad supos cerberꝝ traxit. Cur miror: q postq; uicit cerberꝝ & plutonē qđ etiā non duxerit eū ligatū ad supos. Trahit. s. hercules. Ipsū; plutonē: seu dītē. Sortitū paria

ioui qa pluto ætus ẽ iouis:cũ tertiã ptẽ mũdi habuerit p sortẽ. Potiť:habet i potestatẽ:nã potiri ẽ pugnãdo & laborãdo obtiere uictoriã. Hetebo:iferno. Retegit:aperit. Styga:paludẽ ifenalẽ. Retro uia ẽ:ad redeũdũ patefacta uia. Imis mãib⁹:pfũdis aiabus:nã ifern⁹ est i cẽtro terræ mães eni dicunť aiæ exutæ corpore. Et sacra.s. supis nõ cognita. Mortis quæ ẽ i inferno:hoc ẽ iferni. Dire crudelis & iexorabilis:In ap to fine custodia. Iacẽt pstrata sunt ab hercule. Ille ferox:hercules fortis bellator. Rupto carcere:idest inferno. Vmbraꝝ:aiarũ quæ sunt tãquã ũbre. Supbifica:supba. Atrum:nigrũ & horrẽdũ. Canem cerberũ. Vidi diẽ.i. lucẽ. Labãtẽ:uacillãtẽ & tremẽtẽ:qa q̃ndo lux uidit cerbeꝝ tiuit ualde. Tetra colla.s. cerberi q collũ serpẽtibus plenũ habet. Impasse.s. p euristheũ q iusserat Herculẽ descẽdere ad iferos. Nimiũ queror:lamẽtor Leuia pui dãni:sed prius timẽdũ ẽ ne uelit nos quoq; ẽ celo pellere & solus ibi regnare. Regna sũma.i. celũ infernũ. Timẽdũ:oportet timere. Sceptra:iperiũ. Patri ioui nõ faciet ut bacch⁹ qa uia. Lẽta.i. quieta iuit ad celũ sed oẽs expellet Mũdo.i. cœlo. Tumet supbit:tumere ẽ iflari secũdis auris. Expẽso robore uiribus examiatis & cognitis:nã pter cætera uirtutis suæ facinora dicit loco atlãtis hũeris suis sustinuisse cœlũ qđ factũ fuit: Atlas maxim⁹ astrologus ab eo hercules astrologiã dr̃ sic cũ eo sustinuit cœlũ. Immẽsæ molis:tãti põderis. Polus cœlũ:ea ps sup q̃ uertit cœlũ:a poleo uerto:latie ẽt dr̃ uertex:ut Vir. i Geor. sedit reqeuit. Ceruix.s. herculis collũ. Immota:ñ flexa. Tulit:sustinuit. Perge:excitat se ipam Iuno ad pdẽdũ herculẽ:nõ põt mori p mõstra iueniẽda ẽ alia uia & ad irã loqť uocatq; furias cõtra herculẽ. Perge noli desistere. Optime pde medietatẽ. Magna:cogitat aggredi cœlũ. Cõgredere:descẽde i certamẽ. Nã cõgredi est cũ hoste manũ cõserere. Mãdas ipas.s. p euristheũ. Feræ mõstra .i. noli amplị eũ opponere mõstris. Vacet:cesset. Emitte titanas gigãtes q uoluerũt detrudere de cœlo Iouẽ. Tellus doris.i. sicula. Laxa api. Specũ spelũcã. Siculi uerticis.i. mõtis ætnæ sub quo Enceladus Gigas Titani & terre filị⁹ a Ioue fulmie ictus suppositụ⁹ ẽ:ut Vir. tertio ænei. Tremẽs excusso moto gigãte:uñ dicũt fabulose terremotũ pcedere. Leuet:alleuiet:ut possit exire contra herculẽ. Mõstri:æncæladi gigãtis. Sublimis:dicit q; luna concipiet feras cõtra herculẽ. cõcipe ẽ apphẽdere:uñ mulieres cõcipe dicũtur cũ genitale semẽ apphẽdũt ad fœtũ faciendũ. aliqñ deliberare. Seneca. Iã dudũ aio cõceperat qđ esset acturus. aliqñ cõprẽdere. Quintilian⁹:nec tñ scelus aio cõcipere potuit:hic cõceptus mẽtis dicunť quæ cõprehẽdim⁹ & imaginamur. Cõcipiat etgo.i. generet. Luna uideť accipe uñ Vir. i geor. ubi dicit q; diuersi dies habẽt uarias potestates:ita nũc luna quæ hẽt hãc potestatẽ: faciat nasci nouas feras cõtra herculẽ sicut fecit olim gigãtes. Feras altas:idomitas. Sed uicit ista:uertit p mone uno nihil ñ erit qa oia mõstra supauit. Quæris alcide parẽ:ñ iueniet q herculẽ uicat:op⁹ ergo ẽ seipsũ supet & secũ bella gerat qđ fieri poterit si furias i eũ mittã. Adsint:eumẽi des furiæ p ãtifrasim eumẽi bonũ. Excitæ:uocate. Imo fũdo ex pfũdo baratro. Tartari:ifimæ ptis iferni a uerbo tartariso.i. crucio. Flãmæ:euomẽtes ignẽ:nã furiæ iferna les a poetis describunť armate igne & spẽtib⁹ in. vi. ænei. ¶ Perge. hic ceca iunonis rabies apte patet cũ sibi irate ipet:absurdũ eteni ẽ sibi ipi ipare qđ parata fit sua spõte facere. Doris doriẽsis colouia laconũ iuxta æoliã in sicilia quoꝝ linguã coluit maxime oium græcoꝝ theocrit⁹ ut lepide pstringit ex psona praxione ad militẽ ptholomei a quo ipa inepte arguebať muliebris dicacitatis. doris ergo tellus hic a seuera rõne uicinitatis denoiata ẽ & ẽ iflexio patronimica p possessiua. ut fit doris p dorica tellus. idest sicilia.

¶ Nũc. ueni nũc. Pete:iuade isti uersus iteriecti uidenť:sed tñ ita legãtur:ul iã isultet herculi: uideatq; furias ueniẽtes. Humana:tene:tãq; uirtute tua minora:qa tu supasti iferos:sed tñ faciã peiora tibi i terris q̃ ea

Et posse cœlum uiribus uinci suis
Dicitur ferendo; subdidit mundo caput.
Nec flexit humeros molis immense labor
Mediusq; collo sedit herculeo polus.
Immota ceruix & sydera & cœlum tulit
Et me prementem; quærit ad superos uiã.
Perge ira pge. & magna meditãtẽ opprie
Congredere. manibus ipsa iã lacera tuis.
Quid tanta mãdas odia discedant feræ.
Ipse imperando fessus euristheus uacet.
Titanas ausos rumpere imperium iouis;
Emitte. & siculi uertícis laxa specum
Tellus gigante doris excusso tremens;
Supposita monstri colla terrifici leuet.
Sublimis altas luna concipiat feras;
Sed uicit ista; quæris alcide parem?
Nemo est; nisi ipse; bella iam secũ gerat;
Adsint ab imo tartari fundo excitæ
Euuenides; ignem flameæ spargãt comæ;
Viperea sæuæ uerbera incutiãt manus.
I nunc superbe cœlitum sedes pete.
Mouenda iam sunt bella. claresci dies
Humana tẽne; iãm styga & manes feros
Fugisse credis; hic tibi ostẽdam inferos
Reuocabo in alta conditam caligine
Vltra nocentum exilia discordẽ deam
Quam mũit ingẽs mõtis oppositi spec⁹
Educam. & imditis ẽ regno extraham
Quicqd relictũ ẽ. ueniat inuisum scelus
Sumumq; lãbens sanguinẽ ipietas ferox
Errorq;: & in se semper armatus furor
Hoc ministro noster utatur dolor.
Incipite famulæ ditis; ardentem incitæ
Cõcutite pinũ & agmẽ horrẽdũ anguib⁹
Megæra ducat: atq; luctifica manu,
Vastam rogo flagrãte corripiat trabem
Hoc agite pœnas petite uiolate stygis
Cõcutite pectus; acrior mentẽ excoquat

Petry.
Timere.
Atlas
Polus
Cõgredi
Concipere
Doris.
DAN

q̃ supasti ap d̃ iferos. Hic:terris & apud supos ostẽdã. Inferos.ſ. quos effugisse credis. Reuocabo deam furiã megerã. Cõditã:occultatã. Caligie alta ꝑfũdis te. Vltra exilia nocẽtũ.i.ultra sedes tartari ubi sce lerati flegati ſt. Scel⁹ ꝑ pſona uẽiat huc.ſ.iferis. Impietas: crudelitas cõtra suos. Error:q faciat errare mẽtẽ. Furor q facit malũ facer̃ i seipſũ & suos:põit hũc eo mõ ꝑ mistra sui doloris. Incipite:excitat furias in herculẽ iuno. Famulæ:furiæ. Ditis.plutõis. Incitæ:cõmotæ. hæc ẽ eadẽ snia illor̃ uersuũ supradictorũ q uidẽr̃ adiũcti. Pinũ:facẽ. Mægera pria furiar̃. Ducat agmẽ:hoc dicit ñ ad multitudinẽ:qa ñ sunt' ni si tres furiæ:sed q̃tũ ad ipetũ: sic Vir.i.vi.ænei. Agmia ui cat illa soror̃. Horrẽdũ:anguib⁹: hñt serpẽtinos crines & faces luctificas ex igne acherõtis. Luctificæ:ut significet mortẽ. Flagrãte:ardẽte. Rogo exaggeratõe lignor̃ accẽsa ubi cõburar̃ cadauer more ãtiquo. Stygis uiola te:qa rupit leges iferor̃:uiolare ẽ corrũpe cõtamiar̃:& pol luere:& q̃si ui iferre:uñ uiolẽt⁹ q ui facit. Cõcutite:exagi te. Pect⁹:herculis. Actior:uiolẽtior q̃ ignis q furit i for nacib⁹ mõtis ætnæ ppetuo ardẽtis:ẽ i sicilia:ut Pli.& stra bo. Exquoq̃t:uexet & pturbet. Vt alcides:hercules ab al ceo auo. Agi:uexari. Capt⁹ aio.i.ilan⁹. Percit⁹: cõmo t⁹. Nobis pri⁹ ilaniẽdũ.hoc dic Iuno ne possit mutar̃ mẽ tẽ ad pdẽdũ herc.qa ẽt si ipſa erit isana ñ poterit duci aliq̃ mirficordia ut mutet ppositũ d̃ pditõe herculis,itaq; uocat Sorores.i.furias ut se se isanas faciãt. Cur nũ.tm̃ morar̃ ñ ẽ ad maximã ultiõis auiditatẽ. Iuno:i ẽtia pſõa d̃ se ipa lo qr̃. Versate:ẽbate. Deiecta.m.i.me factã isanã. Dignã no.i.nouercali odio.op⁹ ẽ ut isaniã. Odia:iã mutẽr̃ irõica locutio:corrigit se iũo qd uolo pdere her.imo uolo uidẽr̃ bonũ d̃ eo:ut fortis fuertar̃ ab iferis:& suos sospites repiar̃ Mãu.ſ.ſ.ut meli⁹ possit sæuire i suos. Redeat:ab iferis. Inueni tps: i quo mihi placet illũ eẽ fortẽ. Virt⁹:fortitu do her. Inuisa:odio mihi. Iuuet:delectet. Me:& se uicat sũ cõtẽta q̃ uicat me. Et se pdẽdo suos. Et cu.m.cupiat se ipm̃ iterficere. Hic:i hoc. Prosit eẽ.g.io.ſ.ut cupiat mori & ñ possit:uidebo maximã uidictã her.cupiẽtẽ mortẽ: p a cerbo dolore:nec posse mori q̃ ex ioue nat⁹ sit:ali⁹ sensus ẽ. Prosit mihi.ſ.ut sit fortior q̃ si eẽt nat⁹ ex pre hũano:ut pdat ẽt suos uirib⁹ suis:& ibi apit ironiã iuno. Stabo:ade ro. Liberabo:eleuabo & dirigã. Manũ.ſ.herculis. Ner uo:corda arc⁹. Certo:ñ fallẽti. Pugnãti:herculi sp fui cõ traria:nũc iuuabo eũ i hac pugna:& qñ iterfecerit filios & uxorẽ ero cõtẽta:l; postea eũ iuppiter ducat i cœlũ. L;:li citũ sit. Perfecto scelere:interfectis filiis & uxore. Geni tor:Iuppiter. Admittat:recipiat. Manus.ſ.herculis. Il las q̃si sceleratas q̃ filios & uxorẽ iteremerint.

IAm. Hic chor⁹ ñ legit hoc loco uñ paucis an notabim⁹ describit hoiu; ppetuas curas q licet uidear̃ qeti i suo genere uitæ tm̃ quotidie,ueniẽ te luce ad nouos labores reducunt. Lãguida: occidẽtia. Mũdo cœlo. Ignes.u.stellas errãtes. Fospho ros:lucifer ꝑui⁹ soli. Cogit:ducit ad occasũ:qa ẽ ultim⁹ q occidat:uñ ur̃ alias stellas añ se cogere. Agmẽ.ſ. stellar̃. Arcades ur.ẽ fig.ap.signũ glatiale. Oetã:mõtẽ iter the saliã & mace. Cadm.bac.tebãis mulierib⁹ baccho sacrifi cãtb⁹. Rupta:frõ.nõdũ natis cornib⁹.uel rupta.ſ.iugo. Mres:uaccæ. Repa.replẽt. Nouo soli.matutio. Tra dere:oñdere. I esti:nã ueniente luce canit threitia pellex: philomena uiolata a tereo thracũ rege. Sin⁹:ampla uela hic:ali⁹. Premia pisces capt⁹. Hæc qes qete sine ãbitiõe in agris d̃gẽtes siir̃ uiuũt:ſ; q̃ urbes hitãt uariis malis agitãr̃. Secũ gerat bella.i.ilaniat ita ut seipm̃ necet qd par̃ abe rit hoc.n.ẽ secũ.i.cõtra se bellũ gerere & seipm̃ uelle occide re:nã paulo post seqr̃ magno furore pcit⁹ &c. Sorores iter uos.ſ.nõ meæ sicut nymphiæ d̃ntur eẽ iter se sorores a poe ta mãtuão:teste honorato.aut sorores appellat suas ut alli ciat.& ẽ epizeusis meme uersate: sic ap poetã. Meme ad

Violare
Violẽt⁹
Aetna

DAN.

Quam qui cam̃inis ignis ætneis furit.
Vt possit animo captus alcides agi
Magno furore parcitus nobis prius
Insaniẽdum est.iuno cur nondũ furit:
Me me sorores mente deiectam mea
Versate primam.facere si quicq̃ apparo
Dignum nouerca. iã odia mutentur mea
Natos reuersus uideat incolumes precor
Manuq; fortis redeat:inueni diem
Inuisa quo nos herculis uirtus iuuet
Me piter & se uincat:& cupiat mori
Ab inferis reuersus.hic prosit mihi
Ioue esse genitum:stabo & ut certo exeãt
Emissa neruo tela librabo manum regam
furentis arma pugnanti herculi
Tandem fauebo:scelere perfecto licet
Admittat illas genitor in cœlum manus //

Chorus loquitur

IAm rara micam sidera prono
Lãguida mũdo;uox uicta uagos
Contrahit ignes luce nouata
Cogit nitidum phosphoros agmẽ.
Signum celsi glatiale polli.
Septem stellis arcades ursæ
Lucem uerso temone uocant.
Iam ceruleis euectus equis.
Titan summum prospicit cœtam:
Iam cadmæis inclyta bacchis
Aspera die dumeta rubent
Phœbiq; reditura soror:
Labor exoritur durus:& omnes
Agitat curas:aperitq; domos
Pastor.gelida cana pruina
Grege immisso pabula carpit.
Ludit prato liber aperto
Nundum rupta fronte iuuencus.
Vacuæ reparant hubera matres.
Errat cursu leuis incerto
Molli petulans hædus in herba.
Pendet summo stridula ramo
Pennasq; nouo tradere soli
Gestit querulos inter nidos
Threicia pellex:turbaq; circa

ſum q̄ feci: i me cōuertite ferrū. Deſcribit ortū diei mox inania hoium uota ſubſannat & uanas ſpes. i uetuſtiſſimo codice hæc ps chori ē māca: nec poluent ſublimitati. Senecæ cōueniēs. utriuſq; oio cōſtat iābico dimetro catalectico euripidio quo ſæpi⁹ utit Euripides hēt pyrrichiū i quarta ſede nō nūq̄ trocheum.

TVrbie. hæc ſcæna ſcribit uerſu anapeſtico & dr uerſus dimeter cōputat duob⁹ p uno: pōt hr̄e ſpōdeū & dactylū: & aliqñ nullū anapeſtū: & tñ dr anapeſtic⁹: ſeu pidaric⁹: qa eo uſus ē pidar⁹. Hic introducit chor⁹ thæban⁹ de ibecillitate hūana & uarietate fortūe loq̄ns q̄ maxie i uitis magnis ludit. neſciūt homines uti hac uita q̄ cū tā breuis ſit dberem⁹ optar qetē: ſ; aliq labo rādo auidiſſime iſtāt diuitiis alii ābitiōi itēti ſt: & ſic nūq̄ qeſcūt miſi hoies. Sūt due paſſiōes q̄ tanq̄ tyrāni hoies agitāt. ſ. ſpes & metus. ſpes i plurali ē expectatio futuri bōi: & hæc ipellit nos ad patiendū multa. Sollicite: āxie expectādo qa ut dicit Ariſto. oē qd differt af fligit aium: & ut diffinit Ci. i tuſ. Sollicitudo ē ai ægritudo pmens. BER.

Errāt uagāt: qa hoies i mult ſperāt ēt caducis. Mag⁹ tur. magna cōfuſiōe. nā turbo uētor̄ ſuolutio ipellēs cū fulmie qd iterdū ſolū turbo appellat ueniēs cū magno fragor̄ Vir. Turbie cor. ſco. ifi. a.

Met⁹ de futuro malo. Trepidi: tremētes: iterdū trepidare ē feſtinare. Vir. Ne trepidar meas teucri defendere naues. Ille ecce q̄ bñ & publice exprimit miſerā hoim cæcitatē. Ille: alius. Colit: obſtuat.

Exps ſō. ppetuo uigilās. Adit⁹ igreſſus ut poſſit adire regē cōſeq qd cupit. Supbos: plēos faſtu. Duras nimis difficiles. Hic. i. ali⁹ Inhiās: auid⁹ hēndi ē pprie ihiare apto ore nimis itēt⁹ alicui rei ifla re. Cōpōit: q̄ſi i unū pōit. i. pat. iterdū cōpōere ē litē dirimer̄. Vir. Nō nr̄m iter uos tātas cōponere lites: aliqñ cōpōere ē cōpare idē. Sic: puis cōpōere magna ſolebā aliqñ cōiūgere. idē. Cōponēſq; oribus ora: aliqñ ē ornare: idē. Dulcis cō. ſpira. cri. au. Opes q̄ ſunt ad magnificētiā. diuitiæ poti⁹ ad neceſſitatē. Beatas: nūquā ſatiantes.

Nullo fi. nullo termio nec mō aut ſatietate: hoies beati nō diuitiæ dicūt ab habēdo q hñt qd cupiūt. ſ; q plura q̄tūt ñ ſūt beati qa nūq̄ iplēt: ut Iuuenalis. Creſcit amor nūmi q̄tū ipſa pecūia creſcit. Gazis: pſicū ē uerbū. i. diuitiis. Paup: qñ ñ ē cōtētus: qa ut dicit cicero i paradoxis aius nō arca diues appellari ſolet. Cōgeſto au. accumulato i theſaur̄. Illū: aliū ali⁹ ābitioſus & honoris cupid⁹ oēs curas ſuas i adipiſcēdis honorib⁹ pōit. Attonitū ſtupefactū q̄ſi tonitu afflatū & pcuſſū: qa neſcit iterdū ābicioſus qd faciat. Mobile: icertū & uariū. Vulg⁹: ignobilis plebecula. Tollit: eleuat. iterdū ē nutrit. Teneri⁹: Nā qcqd pepiſſet decreuerūt tollere: aliqñ remouere. Vir. Tollite cūcta igt. Tumidū illū falſa opione iflatū. Aura in. i. fauor̄ icerto: aura dr color auri fulgēs ide p metaphorā fauor populi uñ aura rii q captāt auras populi aliqñ aura dr leuis uēt⁹. Hic ali⁹. Ecce uarietatē uitæ: alter pōit totū ſtudiū ſuū i orādis cāis q̄ plerūq; ſolēt eē pſono pnicioſæ. Fori iudicialis: for̄ loc⁹ quo res uenales ad uenā dū ferūt. ut for̄ holitoriū: & boariū. a ferēdo dictū ut placi; Var. alid for̄ iudiciale ubi cāæ agūt ſiue a ferēdo ēt dictū qd q̄ſq; iura ſua ferat: ſiue a phoroneo rege argiuor̄ q prim⁹ for̄ iuenit. ut hr̄ digeſtis de uer. ſig. In plurari fora & fori. i alia ſignificatōe tabulata ſūt ad ſpeculādū: & ēt ſedilia ſiue trāſtra nauiū: ut Vir. i. vi. æn. Laxatq; foros ſi. ac. al. Clamoſi: pleni clamorib⁹. Vēdēs qa pfon⁹ pecūia cōduct⁹ cām agit. Iurgia: cōuicia. Rabida: acerba: ide a Marco Var. pfoni cauſar̄ appellāt tabulæ arabiæ cōuitiādi. Improb⁹: ille cauſidic⁹ iſatiabilis. Locat: ad pciū dat: ide locatio dr: & titulus ē digeſtor̄ locati & cōducti. Iras & uer. qa uī irat⁹ cōtra aliū: & uul- qd ſoluas iras & uerba ſua. Nouit: bona ē ſnia. pauci ſt q ſciāt ſui uitā: & q cognoſcāt uerā qetē. Secura: ſine āxietate. Quies: uitæ pacatio. ē hypallage: Verte caſus. Qui: pauci. Memores. recordātes hāc uitā eē tā fugacē. Aeui: ætatis. Velocis: cito currētis: ut Oui. Labit oc. fugitq; uola. æ. Tenēt: ſciāt. Dū ſa. ſi. i. dū ducim⁹ uitā. Fatū dixit Pla. i ti. naturā q̄dā de creatore pēdētē. p⁹ uniuerſi naturā: & aias hoiu; pductas æthereis uehiculis iūctas expoſuit: tū his leges fatales apiri narrat. ſ. ſeriē atq; ordinē rer̄ quē creator cōſtituit: atq; cōſeruat hic ordo ē neceſſari⁹: ſ; iſta neceſſitas oia q̄ſi p ui trahat. adiuuatq; uitæ nr̄æ libtatē arbitrii q⁹ poſſum⁹ & uitar: & puidētia declinare: uñ erit imobile: & puidētia mobilis.

Confuſa ſonat.
Murmure mixto teſtata diem.
Carbaſa uentis credit dubius
Nauita uitæ: laxos aura
Complente ſinus: hic exeſis
Pendens ſcopulis: aut deceptos
Inſtruit hamos: aut ſuſpenſus
Spectat preſſa premia dextra.
Sentit tremulum linea piſcem.
Hæc innocuæ quibus eſt uitæ
Tranquilla quies & læta ſuo
Paruoque domus: ſpes in agris.
TVrbine magno ſpes ſollicitæ
Vrbib⁹ errant trepidiq; met⁹
Ille ſuperbos aditus regum
Duraſq; fores expers ſomni
Colit: hic nullo fine beatas
Componit opes gazis inhians:
Et congeſto pauper in auro
Illum populi fauor attonitum:
Fluctuq; magis mobile uulgus
Aura tumidum tollit inani:
Hic clamoſi rabioſa fori
Iurgia uendens improbus iras
Et uerba locat. Nouit paucos.
Secura quies qui uelocis
Memores æui: tempora nunquam
Reditura tenet; Dum fata ſinunt

TVrbie ridet i aura hoium nota. & caducas ſpes cōtra iſanū uulgi paradoxō oñdit qcqd i hac uita appīt fluxū eē & fragile extra ſolā uirtutē loqt̄ chor⁹ & carmē iābicū dime. hypcata. i diſſilabo. Ille. ābitionē taxat & auaritiā eor̄ q māe egredīētes diuites ſalutabāt & appellabāt reges & dños ut ait Mart. ad ceci. & baſſū & multis i locis: Iuuen. ait miſos: caput Curiales. Fori. a cōtētiōib⁹ forēſib⁹ cauedū eē i primis mōet exiod⁹ pſā fratrē ſiqdē breui & rē & uitā hois deſtruūt ὥρηγαρ τολίγη ϖελεται νείκεων γαγορέων τε. Dū fata ſi. au. & magnifica ſnia: oiq; obſeruatione nō idigna qppe ad ai ſecuritatē iuitat cōtēpto uicio. hoc. n. eſt uiuere bis uita poſſe priore frui hic facūdiſſim⁹ poeta Martia. Iuliū ſodalē iuitat ad ociū & uirtutē cū uoluptate. Nō bñ diſtule

ris uideas qđ posse negari: & ducas qđ fuit eē tuū. & ad. Q. Fabiū ppat uiuere nemo satis: & ad Iuliū. Non bñ distuleris uideas qđ posse negari. Et ducas qđ fuit esse tuū: & alibi. Viue uelut rapto fugitiuaq; gaudia carpe.

Perdiderit nullū uita reuersa diē. & persius. Discite o miseri & causas cognoscite terū. Quuid sumus &c̄.

BE. ¶ Viuite læ. i. sine ulla cupiditate. qđ sine uirtute fieri nō pt: ut Vult Ci. Citato: accelerato. Volucri: cito uolāti. Rota. i. reuolutio p methapho. Dure. i. iexorabiles. Sorores: pcæ. Clotho: lachesis. & atropos. Clotho colū baiulat. Lachesis filat. atropos occat: he uitā nr̄am ducere dñtur. dicēte Mar. i prio. Lanificas nulli tres exorare puellas: Cōtigit: obseruāt quē statuere diē: iterdū p dispōne superq; capiūt ab auctoribꝰ. Quare latie pce dñt teste Gellio. li. iii. uo. act. ex Var. una lr̄a imutata a ptu. Peragūt: deducūt ad fi. Pēsa: stamina. a pēdo pēdis qbꝰ scribūt uitā nr̄aꝫ ducere: & finir̄. Retro uoga trāsactū nūq; reuertit: ergo dū uos hētis tps frui mini eo qđ nūq; reuertet. At gēs: sed stulti homes ñ cognoscētes uitā suā uadūt p maria & subiiciūt se mille piculis: & sic uadūt obuiā. Fatis. i. morti. Rapidis: uelocibꝰ: qa mors ciro uēit. Stygias ul. i. spōte. Quærimꝰ un. i. uadimꝰ ad mortē. Nimiū alci. cōuertit se chorus ad her. di. O hercules qđ facis? qđ descēdis ad iferos ad tps? Pectore. i. aio. Propas: festinas. Visere ma. iferos fꝫ Acro. fūt dii bōi: nā manū bonū significat uñ mās ē dictū. Ser. p antifra. putat manes deos dictos iferos qa nō st bōi: idē alibi dicit mās eē aias exutas corpibꝰ: adiūgit alios q credāt mās a manādo. i. fluēdo dici: eo qđ plēa ipsis sint oia iter lūarē terre nūq; circulū: iterdū ponūt p pēis. ut Vir. i. vi. gsq; suos patimur manes. Mœstos? ergo ifernales ubi ē ppetua tristitia. Parcæ: illæ deæ dāt mortē. Veniūt: ad nos. Ordie cer. fixo: qa statutꝰ ē terminꝰ cuiq;.

Cessare: nō pt tardare aliqs qñ pcæ iubēt eū mori. Proferre. i. plōgare. Diē: mortis. Scriptū: terminatū. uñ Mar. dixit pcas eē liberarias & scriptrices supoꝝ. Vrna: urna. i. sepulchꝝ ubi cineres mortuorū cōdūt: uel urnā itellige iudiciū iferni q p sortes ex urna tractas iudicia faciūt dānatoꝝ apud iferos: ut Vir. i. vi. urnā mouet ille silētiū

Populos cita. uocatos: qa cui acciderit sors illa ex urna tracta: opꝰ ē ut uadat: a ciocis a quo accire deducit ñ ē aduocare & accersire ciusdē significatiōis: & de accire: a cio fit ēt cito citas qđ ē uoco. Ci. Citat eū ñ rñdet. pcire ē āt petere. Liuiꝰ. Matrē pcitū uenerat: hētq; pēul. syl. cor. qñ ē pducta significat irritū atq; ruptū: ide iurisc̄sulti irritū testm̄ pcitū dñt pcitare idē ē qđ puocare: & idē significat ciere a cieo. Vir. Lachrymasq; ciebat. Aliū: iō cōcludēs chorꝰ dicit: nolo seq; istas anxietates: alii parēt gloriā: satis mihi ē uiuere meo puo. Tradat: ut cognoscāt p narias terras. Curru. s. triūphali. Mea tel. i. pria. Lare: domo. Secreto: ubi ñ sim multum cognitꝰ: inxta illā pclarā sniam Oui. i tri. Crede mihi: bñ q latuit: bñ uixit: & ītra fortunā d; qsq; manere suā. Tutoq; te. uersus hic cōstat ex primo spōdeo: & secūdo tribracho. Vēit ad pig. ad, desides: & hoes umbratilis uitæ: nullꝰ uenit ad senectutē q uult conseq magna & ardua: qa cito moriūt subeūtes mille picula. Cana ab ef. qa hñt senes albicātes & canos capillos. Hūiliq; lo. uili & obscuro loco qđ cōtrariū euenit cupidis honoris: & regibꝰ q raro moriūt sine uulnere: ut Iu. Ad genꝝ cereris sine cæde. & uulnere pauci descēdūt reges: & ficca morte tyrāni. S; cer. se. i. māet sine piculo: ut hora. i odis. uiuit bñ puo: cui nitet i tēui mēsa: pnꝝ & sine labe salinū. Eortūa: cōdit: o. Sordida: sine appatu & ignobilis i ea significatiōe apd Hora. le git. Iudice te nō sordidꝰ auctor. sotdidꝰ aliqñ sordibꝰ plenꝰ. Paruæ do. tenuis familiæ. domꝰ aliqñ familiaꝫ significat: ut domꝰ cornelia: aliqñ prīaꝫ. Vir. Da. p. tym. do. damœ. fessis aliqñ. hitaculū. Vir. Ast ubi iā prīæ p uē. ad li. se. ātiq;sq; domos: aliqñ tēplū. Iu. Añ domū ue. q̄ do. sustiet āchon: itē brutoꝝ lustra domos appellā us. Vir. Antiq;sq; domos uolucrū. Alte ca. q querunt res altas: altius cadunt & grauius. Sed mœsta: dat locū seq̄nti scenæ: qa dū loquereť uenit megera uxor hercu. cū filiis suis puis & amphitrione mœsta tota: & capillis sparsis. Comitata: sequens. Par. gr̄. filios paruos. Parens amphytrio. Alcidæ: herculis alcei nepotis.

DA Magne. secūdus actꝰ de lamētatiōe megeræ de laborib⁹ herculis & hēt aliā ptē de cōso. āphi. ad eā. Tertio uiolētia lyci q uolebat megerā i uxo. postea ponit chorꝰ q̄ sp cātat i fine actꝰ. Veriꝰ talis ē: ut i pria Scēa iābi. Stilꝰ ē dramati. i qꝰ itroducūt loq̄ntes: & auctor tacet: & pprie ē tragœdiæ & cōediæ dramata latie dici pñt actꝰ. ibi. n. res uī agi: ñ narrari. O magne re. & ar. o iuppit q sup oia ptātē hēs. arbit iudex dr̄ ñ a lege datꝰ s; ab his q litigāt electꝰ q totiꝰ rei hñt arbitriū & facultatē dictꝰ ab arbitrādo. arbitrari. n. ē existimare hic arbitriū qđ arbitriū snia; significat: aliqñ opinionē: ut oia p arbitrio suo facit. i. put sibi uī.

Statue: ipōe. Modū: finē. Erūnis: laboribꝰ meriti mei. Erūna pprie ē labor corpis. Grauibꝰ: difficilibꝰ. grauis dr̄ pōderosus ide p trāslationē dicimꝰ uiꝝ grauē plenū auctet: alñ dr̄ grauis molestꝰ. Iu. iā grauis es nobis & sp cmūgerꝫ. Itē amaꝝ figāt lucre. abrotāos q̄ graues & tristꝫa cētaureæ: alñ ēt grauis grauidꝰ dr̄. Vir. Marte grauis gēmā. &c. Lux. dies. Secura: sine metu. Finis: cū finiuit unū laborē stati iubet ad aliū. Est gra. ē q̄si uia ad aliū: gradus. n. sūt ex qbꝰ scalæ cōstāt: & p quos ad ædificioꝝ altiora cōscēdit: a grādiēdo. i. eūdo dicti: qđ p

Viuite læti; properat cursu
Vita citato; uolucriq; die
Rota præcipitis uertitur anni.
Duræ peragunt pensa sorores.
Nec sua retro fila reuoluunt.
At gens hominum fertur rapidis
Obuia fatis incerta sui.
Stygias ultro quærimus undas;
Nimium alcide pectore forti
Properas mœstos uisere manes.
Certo ueniūt ordie pcæ. Nulli iusso
Cessare licet. Nulli scriptū, pferre
Diē. Recipit populos urna citatos
Alium multis gloria terris
Tradat; & omnes fama per urbes
Garrula laudet. eæloq; parem
Tollat & astris Aliꝰ curru sublimis
Me mea tellus lare secreto ceat.
Tutoq; tegat:
Venit ad pigros cana senectus
Humiliq; loco; sed certa sedet
Sordida paruæ fortuna domus
Alto uirtus animosa cadit.
Sed mœstē uenit crine soluto
Megera paruū comitata gregem:
Tarduſq; senio gradit Alcide parēs

eos eaſ. Vir. Aerea cui gradib⁹ ſurgebāt limia. Grad⁹ēt dr̄ q̄dā firmitas ſtādi: ut Ci. Nec tumultuātes de gradu detici: Grad⁹ cognatiōis pau. iuriſcō. dictos putat ad ſimilitudinē ſcalar̄: quos ita ig̃rediūr: ut a ꝓxio in ꝓximū ueniam⁹. Reduci: reuerſo ꝓprie dñr̄ reduces q reuerſi ſi⁹ colūes ex aliq⁹ piculo: ut Vir. i. i. æn. Añq̄ cō. uēiat domū: remittiſ ad alicd̄ piculū. Dū iu. i. iterea tm̄ regeſcit dū mādaſ ei piculū: & ei⁹ cōditio narraſ. Infeſta: inimica. Infeſt⁹ actiue ad ꝓſecutionē alicuius: paſſiue dr̄ loc⁹ ifeſtat⁹ a latrōib⁹. Apprie: ualde. iūgiſ cū adiectiuis Nūqd: icipit narrare picula ei⁹: cū nat⁹ eēt her. ad eū necādū miſit Iuno duos ſpētes quos i cui⁹ puer itrepid⁹ iteremit: ut Oui. i epi. Vt gemios eliſeris angues: cū tener i cunis: iā ioue dign⁹ eras. Immūis. q. d. nō: nō fuit ſine piculo & labore.

Actus ſecūdus Megara loquiſ.

O! Magne olipi rector & mūdi arbiter
Iā ſtatue tādē grauibus erūnis modū
Finemq; cladi: nulla lux unq̄ mihi
Secura fulſit: finis alterius mali
Gradus eſt futuri: ptinus reduci nou⁹
Paratur hoſtis: anteq̄ lætam domum
Contingat: aliud iuſſus ad bellū exeat
Nec ulla reqes tempus aut ullū datur:
Niſi dū iubeſ. ſequiſ apprime ſtatim
Infeſta iuno: nunquid imunis fuit
Infantis ætas? monſtra ſuperauit pri⁹
Q uā noſſe poſſet gemia criſtati caput
Angues ferebāt ora quos cōtra obui⁹
Reptauit ifans: igneos ſerpētū oculos
Remiſſo pectore ac placido intuens
Arctos ſerenis uultibus notos tulit.
Et tumida tenera guttura elidēs manu
Prælusit hydræ: mænali pernix fera
Multo decor̄ præferens auro caput
Deprēſa curſu ē: Maxim⁹ nemeæ tior
Gemuit lacertis preſſus herculei leo.
Q uid ſtabula mēorē dira biſtōii gregi
Q uiſq; regē pabulū armētis datum?
Solitūq; dēſis hiſpidū erymāthi iugis
gladio: & pelle pro ſcuto herculē uſum fuiſſe.

Reptauit: repe dñr̄ aialia q̄ pedes nō hñt: & uētre gradiūr̄: ut ſpētes & uermes: q̄ a repēdo dñr̄ ſptilia: p metaphorā: ēt dñr̄ ea q̄ exiguos pedes hñt ut lacertæ: & ab hoc fit repto frequētatiuū: iō her. ifans repetauit traxit ſe quodāmō ad ipſos repetētes. Igneos: flāmeos. Remiſſo pect. i. animo nō timēti: uñ remiſſos ocioſos: qñq; uocam⁹ & remiſſam oſonē: q̄ ē ſine cōtētiōe & appatu: ut ait Ci. Tulit: diſſipaui.. ferre aliqñ ē portare. Vir. Vix illū fa. &c. S; Caius iuriſcō. ferri ea ꝓprie dici q̄ nō corpe geſtam⁹: portari uero ea q̄ iumēto nobiſcū dicim⁹: agi q̄ aialiū ſt: ferre aliqñ oñtare. Vir. Captiuo ut ſe &c. itē ducere. Vir. Scelus expēdiſſe &c. Itē ducere: hæc uia tartarei q̄ fert acherōtis ad undā. itē pari ſignificat. Mar. Nā tātos rogo &c. itē cupe. Oui. i noue fert aius. Nodos: arctos frictos. Se rēis: ridētib⁹ q̄ſi nō curaret. Elidēs: ſtrāgulās: ne elideſ turba ap d Vale. ma. i. ne ſtrigēdo multitudie ꝑmereſ. Tumida: iflata ueneno. Prælusit: ꝓludere qñ un⁹ uult pulſare cytharā prio tentat cordas: & illudq; primo ſonat: uocaſ ꝓludere: ide dicunſ ꝓludia q̄ añ ueꝛ certū fiūt: ita hercules fecit ꝓludiū iterficiēdo iſtos angues ut meli⁹ auderet poſtea iterficere lydrā de q̄ dicem⁹ iferi⁹. Mena li: mōtis arca. ubi erat cerua uelociſſima hñs cornua aurea: & pedes æneos: euriſthe⁹ iuſſit eā cape. Fera cerua. Pernix: uelox antiq paruā appellarūt poſteriorē ptē calcis ide pnio morb⁹ dr̄ q in ea pte pedis naſciſ: & pnicitas uelocitas uocaſ. Maxim⁹ ne. her. duos leones iterfecit. primū cū eēt adoleſcēs: & iermis ap d teume ſum oppidū puū i thebanis finib⁹: ut Sta. Illi⁹ i ſpeciē q̄ p teume ſia tēpe: amphitrionades fractū iuuenibus annis: A ñ cleonæi ue ſtiſ ꝓlia mōſtri. ħ leo a ioue dr̄ in cælū trāſlat⁹: ut gloriæ herculis cōſuleret quod eū inermis occideraſ: & quod hæc erat prima herculis adoleſcētis certario. Higinius tū ducit aliū fuiſſe: quē tradita luna iuſſu iunonis inter arcadica: & regione nemeæ educatum: & deinde i exiliū hercu. dimiſſū: quē hercules iuſſu euriſthei cū clua q̄ a molorcho hoſpite accepat: interfecit. Itaq; poſtea claua pro Leonē uero a iunone inter ſydera relatū fuiſſe: Nemea ſilua inter cleonas: & phlūtē in qua argiui ob herculis memoriā nemea ſacra celebrare conſueueret. quod ibi hercules ſuſceptus hoſpitio a Molorcho paſtote iuxta habitante: cū leonē interfecit: Cleonæ ē mediocre oppidū diſtans ab argis. cxx. ſtadiis phlius eſt medio ſycione: argiuæ terræ: Leo appoſitiue. Maximus timor nemeæ. ſ. regiōis nā nemea tota illa regio ēt appelaſ. Genuit: genere proprie eſt pectore cū p̄ anguſtia in ſonū ꝓrumpit: ergo etiā bruta ſub pondere gemunt: & ēt inanimata: ut Vir. Genuit: ſub pōdere ciba Quid ſta. hercules diomedē thraciæ regē dirum hoiem: q æquos ſuos aduenaꝛ: carne in tyrida thraciæ oppido paſcebat: occidit: eūq; iumentis ſuis epulandū appoſuit: Oui. addit ēt æquos fuiſſe ab eo pemptos in. ix. lib. meta. tibi hercules ait. Quid quod thraces æquos humano ſanguine pingues: Plenaq; corpoib⁹ laceris ſpepi uidi: Viſaq; dieti dñmq; ipſoſq; pere mi. Quid me. quid dicā: Biſtoni. regis diomedis thracēſis. biſtones ſunt populi thraciæ biſtonis ſtagnū & regio a biſtone rege thraciæ cognominata. Oui. Et tuta a bello biſtonis ora fuit: hinc biſtonius deducit. Pabu. paſtū. Solitūq; ſupple quid memorē: hercules aprū miræ magnitudinis arcadicū agꝛ uaſtantē occidit: uel ut quidā ſentiunt uiuū cœpit: & Euriſtheo detulit. Dictus ē ħ ap mænalius a menalo mōte archadiæ. Iugis. i. collibus Erimanthi: mōs ē in finibus archadiæ & ſilua & fluuius eiuſdē nois in alpheū defluēs: ut Ply. li. iiii. na. hi. ¶ Metellus: ſapiētiſſimus q̄ſq; eo d; eē cōtentus quod ſatis ē i minimis. n. gaudet nā. Ci. teſtāte. i hāc ſniam cadit. Me domus &c. Tecta iuuant &c. O magne. metro iambico trimetro archilochio hypercatalectico mō: modo acatalectico inſcribiſ ħ ſecundus actus in quo herculis abñtiā deplorat Megara & lyci infeſtationes in ſe hāc conſolaſ amphytrion: primū itaq; herculis deplorat erūnas ubi p tranſitū geſta herculis enumerat. que Mart. & Auſonius elegatiſſimo carmine ꝓſequnſ. Diodo. inter. xii. nō cōmemorat Anthei certamē megara nō megara dicta ē uxor herculis: filia creontis Home. atteſtante in. xi. odiſſa. καὶ μεγαρηκρείονταρ ὄπερ οὐ μοιόφυσατρα. Pernix fera cerua i mænalo ab hercule ſuperata curſu: nō habuit pedes æreos ſed acrios & ꝙ Vir. aeripedem appellet eſt per Synereum conglutinatio facta. quæ enim fuiſſet æneis pedibus pernicitas.

BE. ¶ Dēsus:siluosus:qa ibi sint siluæ. Vir.iiii.æn. Vt quōdā caue decidi:aut erimātho Aut Ida i magna radicib⁹ eruta pin⁹. Taurūq⁹:supple iter:qd mēorē taur⁹:her.taur⁹ferocissimū oē; atticā uastātē iteremit. Oui. Vos ne man⁹ ualidi pssistis cornua tauri. Nō le.i.magnū. Leuē pria correpta sine pōdere dicim⁹. Vir. Añ leues g⁹ pa scēt i æthere cerui:& p trāflationē dicim⁹ hoīes leues q facile mutāt:grauitateq; carēt. Oui. Tu leuior foliis.eo dē mō dicim⁹ res leues i qb⁹ nullū ē momentū. Prop. Et leuib⁹ curis multa pire bona. Q ñ hēt primā ꝓductā politū significat. Prop. Clarior ē auro iuuenis cui leuia fulgēt:Ora: nec āplex⁹ aspa barba terit. Et qm̄ leuia sūt lubrica:dicim⁹ ēt leue lubricū. Vir. Raucū p leuia murmur:saxa cients:hic lenigare dicim⁹.i.politū facere. Int re. Her. Gerionē aduersus se ueniētē bello supauit.sublatūq; ei egregiū pec⁹ abduxit i græciā:hūc fabulæ ferūt trigeminū fuisse hoc triplici naturæ alii triformē. Hesio. Triplicē hoc ē triū capitū:& fulguris filiū s; ueritas historiæ hēt Gerionē in hispania regē fuisse:duosq; hūisse frēs simili mō Geriōes dictos tāta iter se cōcordia uixisse.ut q̄n tres eēnt:una oēs regi aia uidētēt. In his locis qb⁹ ipabat:tantā pabuli lætitiā eē:ut ne si p abstinētiā ipedita sagia fuerit:pecora corrūpebāt:hic armēta geriōis i qb⁹ solis ea tēpestate opes estimabāt tātæ famæ fuisse:ut Hercu.ex asia magnitudie pde attraxerit. Gētis he.i.hispāiæ dictæ ab hespo stella uersus occidētē i ultio loco. Pastor:geriō. Littoris cat. carteiū litt⁹.hispanū appellat:i quo freti angustiæ sūt. Carteia oppidū ē:carteūs a græcis dicta:d q̄ Syl.italic⁹. Quā trāsuecti oli ex africa phœnices hitarūt:a carteso carteī⁹ dducēt. Cyterō:mōs thebau⁹ Notū.o.qd solitū erat pascere iuxta oceanū mare i hispāia. Penetrare iust.ali⁹ labor. Her.dr̄ posuisse colūnas i occidētē:qa.n.ex oceāo mare nostr⁹ itrātib⁹ duo mōtes occurrūt quor⁹ alter⁹ i africa abilā uocāt:alter⁹ i europā calpē:hos quōdā iūctos ppetuo iugo fuisse finxerūt sed her.diremisse colles: Aliq tñ hos mōtes ꝓcul spectātib⁹ gemi nas colūnas uideri dicūt &exide datū fabulæ locū. Alii sic: Tyriis oli oraculū sciscitātib⁹ rñsū fuisse ut ad hercu.colūnas coloniā mitterēt: eos āt q spēculādi gra missi fuerāt:ubi ad fretū:& ad calpes āgustias p uenere:orbis termios eē ratos:qd labor⁹ her.metæ fuissēt:gades ibi occupasse:& i altera ear⁹ urbe ad occasū:tēplū uero ad oriētē cōdidisse:hic colūnar⁹ her.nomē ꝓpagatū. Quidā colūnas her.eas eē dixerūt q̄ itra her.templū i gaditana īsula erāt ex ære octo cubitor⁹ i qb⁹ sūpt⁹ i cōstructiōe tēpli fact⁹:erat script⁹ pficisci uero ad eas solebāt:q nauigationē absoluissent:herculi sacra facientes:& sic iuuari se adeo existimātes. Ibiq; maris & terre finē eē a sacerdotib⁹ īstruebāt. Mos ꝓterea uetus fuit colūnas:aut aliqd tale pōere:quo uel fines expeditionū sua rū uel res sortiē gestæ itelligerēt:quēadmodū alexā.ma.i extremis idiæ colūnas q̄si finē idicæ expeditōis ere it imitat⁹ her.quē forte ueri simile ē a principio duas colūnas q̄si labor⁹ suor⁹ metas posuisse:& post q̄ illæ uetustate defecerūt:uel duob⁹:quos dixim⁹:mōtib⁹:uel duab⁹ ppinq̄s īsulis nō i colūnar⁹ remānisse. Gades q̄uis duæ īsulæ sint i sing.nu.gadē:q̄ gades i populi appellam⁹ a q⁹ gaditan⁹ deducēt. Penetrare:itrare. Iust⁹:her.ab eu. Solis æ.extremi. Plagas:regiōes. Adustaī.qa africa ē ad totā zonā. Aduста:pp solē. Soluit:disiūxit. Obice:obiectiōe.nā obiicere ē oppōere:uñ obiect⁹.i.oppositio cuiusq; rei:ac ēt uerbor⁹ dr̄:& ob ex qd ꝓprie significat obiectū seu obiectionē cuiuscūq; rei. Vir. Itra se nasci ptheus tegit obice saxi:qa pestulū serāq; hostior⁹ obices dicim⁹. Pūi uero obiectū uocāt qcqd cerni pōt hoc ē qcqd oculis obiicit. Post hæc. Hespides tres atlātis filiæ l; alii putēt ñ atlātis:s; hespi frīs fuisse a q⁹ sint dictæ hespides iste amœnissimos hortos colere dicebāt i africa iuxta lixū coloniā a Cæ.clau.deductā.ihis auriferi⁹ nem⁹ cū aureis malis eē existimabāt:& custodiri a puigili draconē:qm̄ Themis dea pdixerat oli futur⁹ quēdā Iouis filiū:q pōa eo diripet:cixisset atlātē pōariū mōtib⁹:ne puiū crassatorib⁹ foret:penetrasse tñ illuc her.ab euri.missū:& occiso dracōe aurea pōa ide abstulisse. Luca. Abstulit arboribus pciū:nemoriq; labor⁹ ē: Alcides:passusq; iopes sine pōdeī ramos. Rettulit argolico fulgētia pōa tyrāno:ex eo datū locū putāt:qd ibi:ut iqt Soli. Flexuoso meatu æstuariū ferē e mari:a do sinuosis laterib⁹ tortuosū:ut uisentib⁹ pcul lapsus āguineos fracta uertigie mētiat:& quos hortos appellauere circūdāt:uñ pomorū custodē iterptātes struxerī iter ad mēdaciū fabulādi: Insula ē iola q̄ pter oleastros:& harā sacrā her.nihil aliū hēt:uñ appet hereu.huc pueniss̄e. Idē Ply.li.v.na.hi. Alii uero putāt ouiū greges ibidē fuisse:q̄ purpureā lanā ꝓducētes ab her.rapte fuerūt:& cū malō græce latie ouē dicim⁹:occasiōe fabulæ de aureis malis dedisse uolūt dicēte Oui.li.iiii.me. Mille greges illi totidēq; armēta p herbas: Errabāt:& humū uicina nulla pmebat: Arboreæ frōdes auro radiāte micātes: Ex auro ramos:ex auro poma regebā. Adort⁹:aggressus. Opulēti:pleni auro. Tulit:reportauit. Aurifera spo.i.pōa aurea. Quid sæ. Hercules.hydrā occidisse dr̄:q̄ lernæā arca.paludē i colebat:ut Vir.li.v.æ. Quinq̄gita atris imanis hyatib⁹ hydra: Sæuior it⁹ hēt sedē.dūt alii eā tria capita:alii septē:poeta uero.l.i.multa.numer⁹ finit⁹ p ifinito:& succiso uno crescebāt illi duo:de hac Oui.li.ix.me. Plura p seqr̄.illā hercules prio cla.iuasit:sed pestifero afflatu læsus:eadē sagittis aggressus ē.qb⁹ ut hydra læsa solitis latuisset cauetnis:lignor⁹ strue cōgesta cōsūpta ē:uñ ibi Sene. Nū de.uincit igne aliq putāt hoc fictū:qa cū lernæ palus frequenter siccaret:ac denuo ipleret aqs:hercules deprehēdit uenas terræ incendio posse præcludi: atq; postq̄ exhausit eā:ignē adhibuit:& si qua unda ꝓrūpebat obstruxit:hic mōstro lydræ nomē fabulæ ipositū.

DA ¶ Solitaq;. Stymphalidas qdā arpias eē putauerit sed non bñ ut ꝓbatur ex tragœdia Senecæ medea:ubi ait:

Archadia q̄ tere nēora mēaliū suē:
Taurūq; cētū ñ leuē populis metū:
Inter r̄motos gētis hesperiæ greges
Pastor trifotmis littoris carteii
Perēpt⁹ acta ē pda ab occasu ultio
Notūq; citherō pauit oceano pec⁹
Penetrare iussus solis æstiui plagas
Et adusta medi⁹ regna q̄ torret di s
Vtrinq; mōtes soluit abrupto obice
Etiam ruenti fecit oceano uiam:
P⁹ hcc adort⁹ nēoris opulēti domos
Aurifera uigiliis spolia serpētis tulit
Q uid seua lernæ monstra numerosum malum
Nū igne demū uicit & docuit mori
Solitasq; pēnis cōdere obductis diē

Reliquit

Reliqt iſtas inuio plũas ſpecu: Harpyia cũ zetũ fugit: his adiice pẽnas ſauciæ ſtymphalidas: lernea paſſe ſpicula: iſtæ erãt aues aq̃ticæ in ſt. phalo palude tãtæ magnitudis: ut ſolis radios obũbraſ dicerẽt: oẽm arcadiã deuaſtãtes: has hercules ſagittis trãſſixiſſe dr. Stymphalus archadiæ lacus ẽ a quo ſtymphalides: ſtymphalũ uero oppidũ a ripis lacꝰ diſtãs. l. ſtadiis: a quo ſtymphaliꝰ ꝺducit. Petit. ſ. hercules iuaſit: & ui & ipetu. Virg. Quẽ pe. & ſũ. adni. uitribꝰ urget: petere aliq̃ poſtulare & i bonã ptẽ: ut ſaluté amici petit: iterdũ i malã accipit ut hic famã: aut caput alterius petit: & qñ hẽt ablatiuũ diuerſa ſignificat: ut petere manu ẽ ducere. Virg. i. vi. tartareũ ille manu cuſtodẽ i uicla petiuit. petere pedibus ẽ ire. Apule. Dũ pedibꝰ iter faciẽs. ppinquũ ius peterẽ. petere gladio aut neneno. Aut cornu: aut ſimilit: eſt aggredi ferit & ſaluti iſidiari. Vir. Iã cornu petat: & pedibꝰ q ſpgat arenã: petere oſculis eſt oſculari: petere blãditiis ẽ blãdiri. Qui. Nouercã blãditiis petit qđ uult facile ſuadet. Apule. Cũ me lachrymis: pedibuſq; petiiſſet aliq̃ peteꝛ cupe. uir. Pulchrãq; petũt p uulnera mortẽ. aliq̃ eligeꝛ. Vir. Principio ſedes apibꝰ: ſtatioq; petẽda. Ab ip. nu. i aere dũ uolarẽt. Stymphalidas. ſ. acus. Solitas cõdere. i. abſcõdeꝛ cõdere ẽ abſcõdere. Vir. Scãdũt rurſus equũ nota cõdunt i aulo. itẽ cõſtruere. Salu. Vrbẽ romã: ſicuti ego accepi ꝺidere troiãi: itẽ repõere. ply. Formicæ cõdũt æſtate fructꝰ q bꝰ hyeme fruant. Itẽ ſepeliꝛ. pꝰ cõditũ monumẽto corpꝰ: i de cõditoriũ ſepulchrũ dr. Pli. Tã rara fides i aicis: tã para ta obliuio mortuoꝝ: ut nobis ipi debeãus cõditoria conſtruere: omniaq; habẽtur dum officia pſumere. Diẽ: ſolã. Obducet Pẽis: aliis. Obductis: oppoſitis. obducet aliq̃ oppõeꝛ: aliq̃ tegeꝛ. Vir. Liooſq; palus obducat paſcua iũco: aliq̃ cõtraheꝛ. Pli. Iã callũ obduxerat. Nõ uicit: hercules deuicta hyppolita amazonũ regia bateũ ei ablatũ euriſtheo tulit. Tradũt. n. apd ſcythas duos regios iuuenes. Ilinũ & ſolophitũ p factionẽ optiatũ domo pulſos ingẽtẽ iuuẽtutẽ ſecũ traxiſſe: & i cappadociæ ora iuxta fluuiũ termodoõta cõcediſſe: ſubiectoſq; thermiſyras occupaſſe: thermiſira cappadociæ cãpꝰ ẽ q pti pelago alluit pti uerſus mõtanã regionẽ arboribus plenꝰ & irrigu ẽ: cũ ũdiq; fluẽta ſcaturiãt: ex qbꝰ oibꝰ fluuiũ unũ hẽt maiorẽimodũ auctũ noie Termodoõta totũ cãpũ pcurrẽtẽ. Ibi igit cũ p multos ãnos iuuenes illi cũ ſcythaꝝ multitudie cõcediſſẽt: pdari ac ſpoliaſ finitios ſp aſſueti. tãdẽ cõſpiratõe populoꝝ p iſidias trucidãſ: horꝝ uxores cũ uiderẽt exilio additã orbitatẽ: capeſſũt arma fieſq; ſuos ſbmouẽtes prio: mox ẽt iferẽtes bella defẽdũt. Nubẽdi quoq; finitis aiuꝫ ſbmo ueſt: ſuitutẽ id ñ mrimoniũ appellãtes: ſingulaſ oium exẽplũ ſeculoꝝ auſæ: ſine uiris admiſtrare rẽp. imo ẽt cũ cõtẽptu uiroꝝ tueri: & ne fœliciores aliis aliæ uideréſ uiros qcũq; dõi ſmãſerãt iterficiũt: ultionũ quoq; occiſoꝝ cõiugũ excidio finitioꝝ: tũ pace armis q̃ſita ne genꝰ iteriret: finitioꝝ cõcubitꝰ q̃ſiere: ſi mares naſcerent mox trucidabãt: uirgies uero educabãt ñ ocio neq; lãificio: ſed armis eq̃s uẽatõibꝰ exercẽtes: ifãtiũ dextras mãillas iurebãt: ne ſagittaꝝ ictu ipediréſ: pp qđ amazões ſũt dicte ab a qđ ẽ ſine: & maſis mãma. duæ his regiæ fuere Marthefia & Lãpedo: q̃ maiorẽ pte europæ ſbegerũt. Marthefiæ ſucceſſit eiꝰ filia Orithia: cui pr rei militaris ſciam: eximia ſuatæ uirgitatis i oẽ æuũ admiratio fuit: ſororẽ hũit Antiopẽ. pꝰ Orithiã Pẽthe ſilea regno potita q̃ ſecuri belli cã pria iuẽit: iterfectaq; fuit i bello troião: exercituſq; eiꝰ abſũptꝰ: & paucæ q̃ i regno eiꝰ remãſerãt ægre ſed aduerſus finitios ꝺfẽdẽtes uſq; ad tpa magni Alexãdri duraueꝛt: haꝝ ſiue nũicia: ſiue caleſtꝰ regia cõcubitꝰ Alexãdri p dies. xiii. ad ſobolẽ generãdã petiit: & eo obtẽto: fuerſa i regnũ breui tpe cũ oi amazonũ noie itercidit: Clare iter alias amazões Mẽalippe Thermodoõtæ dictæ ſũt a thermodoõte fluuio. Thermodoõ ẽt oppidũ ẽ cappadociæ. Regia: hyppolita. Vidua: ſi. u. ut dictũ ẽ. Gẽtis ther. amazonũ. Cælibꝰ to. lecti ſine uiris. Celebs: q uiuit ſine muliere: & ecõuerſo. Stabuli: dicit augias epitoꝝ ſiue elidẽſiũ rex: q cũ Neleo rege piloꝝ bellũ geſſit multa armta hũiſſe: & cũ ſtabula eiꝰ eſſẽt plẽa ſtercoꝛ multo: ad ea uacuãda Hercu. miſit Euriſtheꝰ Pli. ꝺic q̃ augias primꝰ iuẽit ſtercorationẽ agroꝝ: & ab eo herculẽ didiciſſe. Manꝰ. ſ. hercu. Ad oẽ. c. f. q̃uis Hercu. hẽret ſolitas ad pclara faciora: tñ ñ puduit eũ uacuaꝛ ſtabula augiæ. Facinꝰ: fcm a facio deriuaꝛ: q ꝺ iterdũ fcm ſignificat: ut Salu. Qui aliquo negocio itẽti: pclari facioris aut bonæ artis famã q̃rũt. iterdũ ſcelus: ut idẽ: ſed i ea cõiuratõe fuit. Quit. Curiꝰ natꝰ haud obſcuro loco flagitiis: atq; faciorib ꝰ coopt ꝰ: ide facinoroſos dicimꝰ ſceleſtos. Quid iſta. p. ſ. herculi. megara cõqueriꝛ dicẽs qd pdeſt tot labores & picula ſubiiſſe: tot mõſtra ſupaſſe: ſi fructũ ex laboribus ſuis capere ñ põt: liberauit hercu. terrã: ipe nũc ẽ ap cferos: & pfia ẽ capta a tyrãno pf creõ & fres mei iterẽpti ſũt: q ꝺ fcm ñ fuiſſet ſi hercules affuiſſet: iuit. n. hercu. ad iferos: ut dictũ ẽ: ut Theſeũ liberaret q illic captus erat a dite. Paeis au. pricipẽ & datorẽ pacis herculẽ. Sẽſere: qa regnãt tyrãni. Proſperꝝ: pulchra ſnia: ſi ſcelerati obtinẽt qđ uolũt putãſ eẽ fœlices: & dicit hoc pp lycũ de quo ifra dicemꝰ. Sõtibꝰ: ſceleratis. Sons a ſonãdo dici putãt cuius culpa iã ſonat: ñ q cõuictꝰ ẽ erroris: ide ſõticus morbus q ppetuo nocet: & iſons inocẽs dicitur.

Petiit ab ipſis nubibus ſtymphalidas:
Non uincit illum cœlibus ſemper tori
Regina gentis uidua thermodoontiæ
Nec ad omne clarũ facinꝰ audaces manꝰ
Stabili fugauit turpis augiæ labor
Quid iſta proſunt: orbe defenſo caret
Senſere terræ pacis auctorem ſuæ
Abeſſe terris: ~~proſperũ ac fœlix ſeelus~~
Virtus uocatur: & ſontibus parent boni
~~Ius eſt in armis:~~ opprimit leges timor
Ante ora uidi noſtram truculenta manu

Stymphalides: ſtymphalus lacꝰ i arcadia hic oriť Erafinꝰ illic tot aues cõuenerãt: ut totiꝰ regiõis fructus populareñ: hercules iuſſu euriſthei eas ſubſtulit tabulæ æneæ tinitu & ſagittis. Non uincit. pugnauit hercules i amazonas grauiter ad thẽiſchirã oppi. duce fœiaꝝ menalippe in ea pugna occubuerũt. Allea philippis pthoe clara ſetẽ uictoriis eribie. celẽo phœbo archẽis. anthiopẽ rapuit q dedit theſeo. Ius eſt. dolet cõtra ius & leges eqtatem puerti id quod aſſolẽt tyranni facere & reges deliri. ut lapide canit Heſio. οἱ ΤΗΥΔΕ ΔΗΚΗΝ ἐΘΕΛΟΥΣΙ ΔΕΚΑΣΑΙ ΥΒΡΙΣΤΑΙ. ΟΥΔΕ ἰΘΑΣΙΝ ΟΣΣΟΝ ΗΜΙΣΥ ΠΑΝΤΟΣ.

Harpyia
Stymphali
Petere.
Condere
Obducet
Facinus
Facinoro
ſus
Sons
Sonticus
morbus
Infons
Sympha
lus
DAN.

BER. ¶Parēt:subiiciunt gnatos:creōtis regis filios:& frēs meos. Cadere:mori. Vidices:q̄ uolebāt defēdere regnum pfis. Ipsūq;.s.creontē q erat ultim⁹ de stirpe cadmi q ædificauit thebas. Vltimā stirpē:ē appositio. Regū dec⁹: ornamētū.i.diadēa. Quis the.sa.fle.duas the.fuisse scribūt auctores:unā i ægypto quā teste Dio.siculo.li.ii.hist. Busiris rex ægypti cōdidit:q̄ græci ,heliopoli.i.solis urbē uocauere.cui⁹ mœnia cētū.xl.stadiorū ābitu fuisse tradit

Thebæ de hac ply.li.xxxvi.na.hi. et Iuue.i ultia saty. Atq; uet⁹ thebe cētū iacet obruta portis:i singulari pōt dici hæc thebe es & i plurali thebæ æ. Altera fuit de q̄ hic agit iboetia a cadmo agēoris filio primū ædificata:sed postea ab amphiōe plurimū exornata hæc iterdū a poetis dracōige na appellat:ga a cadmo cū qnq; uiris natis ex dētib⁹ p eū sēinatis cuiusdā dracōis ab ipso iterfecti cōstructa fuit. Alia ē teste Ho.li.vi iliados i cicilia: q̄ fuit patria ādrōaches uxoris hectoris:ut Oui.i. tristiū. Hæc cruciere min⁹:q̄ cū thebana maritū hectora thesalico uidit ab axe trahi alia fuit teste pli.li.iiii i Italia i lucāia iter calabriā. Terra ferax ē appositio fertilis. Deo;:ga ibi nat⁹ ē bacch⁹ palemō & leucothoe:& alii dei. Quē:idignāti ē,q̄si sceleſtū & pusillū.

Trēuit:timet. E cui⁹ aruis:tāgit q̄ scribūt ab Oui.plene Quēadmodū sēinatis dētib⁹ serpētis a cadmo occisi. Nati ſt hoies armati q se mutuis uulnerib⁹ iterfecerūt. Struxit:pugnauit. Cui⁹ muros:āphiō fuit Iouis Antiopes fili⁹ q adeo lyra dulcit⁹ eanebat:ut saxa ad struēdos mutos thebāos traxisse dicat dicēte Hora.i poe. Dict⁹ & amphiō thebāæ cōditor urbis. Saxa mouere sono testudinis & p̄ce blāda ducere quo uellet. & stati⁹.i.thebai. Pētusq; seq̄r quo carmie muris. Iusserit Amphiō Tyrios accedere mōtes. hūc primū rōnē musicā inuēisse. Ply. testat lib. vii. na. hi. Diuū parēs:iuppiter. Nō semel: liptote ē.i. multoties:qa uēit ad Semelē.antiopā & alcmenā amantis suas.

Amphiō

/Hæc:cōcludit hāc idignitatē qd hæc terra quæ fecit tot deos & recepit & fortasse alios faciet nūc sit oppſſa a lyco exule tyrāno. Fecit:generauit. Fas sit loq:parēthesis est

Fortasse faciet:hoc dicit pp herculē q futurus erat deus: sed cū tacet. Iugo: ſuitute. Cadmæa ,ples :thebana:a cadmo. Et ophyonius eius.i. thebanus ophionii thebāi q̄si a serpētib⁹ gēiti:ut supradictū ē:ophys serpēs dicit.in de ophyulcus serpētari⁹ dr:& ophyophagi q serpētes mādūt:& ophyogenes q̄si a serpētibus gēiti de qbus Ply.lib. vi.na hist. Quo recidistis: ad quod dedecus deuenistis.

Ophio nius Ophys

Nauus Nauare

Tremitis ignauū.i.carentem uirtute.gnauus prōpt⁹ ad uirtutē dicit:& celer ac strēnuus:a nauiū celeritate:ide nauat ē aliqd prōpte & strēnue facer:cōtrariū ignau⁹. Exule.s.lycū. O diū x:abrūpe tenebras:frāge trā māu: & emerge ad supos:si tibi clusa ē uia. Diducto:apto. Dirupis: ibi notādū ē q; pene⁹ flu.ort⁹ iuxta gōphos i thessalia int ossam & olipū mōtes p nēoroſā cōuallē defluens:collib⁹ leua dextraq; mollit curuis:nō puo ſpatio nauigabilis in eo cursu tēpe uocant.v.mil.pas.lōgitudie:& ferme sex latitudie pulcherrim⁹ ager:amœn⁹ grāine:refertus arboribus:canor⁹ auiū cōcentu .Iugis dextra leuaq; lenirer sese attollētib⁹. Fama ē oēm hāc regionē quōdā stagnasse:cū litt⁹ cāpis alti⁹ & cōiūcti iter se mōtes aq̄ exitū ñ pberēt,ſ; hercules ossā & olympū diuulsit:abrupitq; littora:& pene⁹ postea exiit i mare:& hæc fœliciſſima regio ficea relicta ē.

Tempe

¶Exul: Creon herculis comes lycū ignobilē thebanū in exilium censiit is postea absente cum pirithoo hercule ad inferos regnū arripuit. Megaram uxorem herculis multis affecit iniuriis quas hic perstringit ipsa Megara.

DAN.

Gnatos paterni cadere regni uindices
Ipsumq; cadmi nobilis stirpem ultimam
Occidere: uidi regium capitis decus
Cum capite raptū: quis satis thebas fleat
Ferax deorū terra quem dominū tremit
Et cuius aruis eque fœcundo sinu
Stricto iuuentus orta cum ferro stetit:
Cuiusq; muros: natus amphyon ioue
Struxit canoro saxa modulatu trahens
In cuius urbem non semel diuum parens
Cœlo relicto uenit: hæc quæ cælites
Recepit & quæ fecit & (fas sit loqui)
Fortasse faciet. sordido premitur iugo
Cadmæa proles atq; ophionius ciuis
Quo recidistis: tremitis ignauum exulē
Suis carentem finibus nostris grauem
Qui scelera terra quicq; persequitur marī:
Ac sæua iusta scæptra confregit manu
Nunc seruit absēs: fertq; quæ fieri uetat
Tenetq; thebas exul herculeas lycus:
Sed non tenebit aderit: & pœnas petet.
Subitusq; ad astra emerget: inueniet uiā:
Aut faciet absis sospes & remees tuis:
Tandemq; uenias uictor ad uictā domū:
Emerge coniunx atq; depulsas manu
Abrumpe tenebras: nulla si uetito uia
Iterq; clausum est. orbe diducte redi:
Et quicqd atra nocte possessum latet
Emitte tecum: dirutis qualis iugis
Præceps citato flumini quærens iter
Quondā dedisti: scissa cū uasto impetu
Patuere tempe: pectore impulsus tuo
Huc mōs & illuc cecidit: & rupto aggere
Noua cucurrit thessalus torrens uia
Talis parentes liberos patriam petens:
Erumpe rerū terminos tecum afferens
Et qcqd auida tot per annorum gradus
Abscondit ætas. redde & oblitos sui
Lucisq; pauidos ante te populos age
Indigna te sunt spolia si tantum refers
Quātū ipatū: ē magna sed nimiū loquor
Ignara nostræ sortis: unde illum mihi
Quo te tuamq; dexterā amplectar diem
Reditusq; lentos: nec mei imēores q̄rat,
Tibi o deor⁹ ductor idomiti ferent
Centena tauri colla: tibi frugum potens
Secreta reddam sacra. tibi multa fide
Longas eleusi tacita iactabo faces

¶ Diruptis iugis: diuisis mõtibus. Iugũ aliqñ dicit mõtis summitas. Thesalus torrẽs. i. peneus. Regr: ter minos. i. infernũ. Auida: q̃ oĩa accipit. Oblitos sui: qa q̃ sũt i iferno dicunt bibisse lethẽ fluuiũ. i. obliuionẽ: qa oĩa obliuiscunt. Pauidos: lucis. s. supæ ñ assuetos uidere diẽ. Indigna spolia: nõ cõuenit̃ hæc spolia dignitati tuæ si solũ reportas qd̃ impatũ ẽ: sed opportet maiora facere. Vñ. s. hẽbo. Illũ diẽ: quo die. Nec q̃ tar. lamẽter. Redit⁹ lẽtos: qd̃ tarde marit⁹ meus reuertat̃. Et imemores mei: nec dicã o hercules ubi es tu ñ ampli⁹ recordaris. Tibi o: pollicet̃ sacrificiũ diis si restituerint sibi suũ herculẽ. Ductor: iuppiter. Ferẽt colla: iugulũ dabũt: ut tibi sacrificẽtur. Tibi frugũ potẽs. s. o ceres: quæ fruges prima inuẽit: teste Ouidio. Prima ceres uno glebã domuit aratro. Prima dedit fruges alimẽtaque mitia terris. Prima dedit leges: cæteris sunt oĩa mun⁹ huic athenis nocturno tpe a solis mulieribus crinibus passis: & ad thædaꝝ lumia fiebãt sacra. nec fas erat alicui uiro itroire iõ ibi dixit secreta. Sic Hora. O reb⁹ meis nõ ifideles arbitræ. Nox & diana q̃ silẽtiũ regis: arcana cũ fiũt sacra. Statius. Lex pcul ire mares: iterat p̃cepta uerẽd⁹. Ductor macessũq; uiris idicit antꝝ. Hæc satis ẽ: stat sine dato metuẽda sacerdos exploratq; adit⁹: ne qs temerator̃ horret. Tacita: ergo secreta. Eleusi: ubi fiebẽt hæc sacra apd athenas. Faces: qb⁹ utebant̃ i sacris q̃ fiebãt de nocte. Eusebius in qt Proserpinã Sicani regis filiã fuisse: & ab orco rege mossoꝝ tpe Eleusi atheniẽsium regis raptã ferũt: hui⁹ sacra athenis quotannis celebrãt: qd̃ ceres mr̃ ei⁹ dũ illã q̃rita-ret Triptolemo atticæ regi impiũ tradidit: Eleusio pr̃e ei⁹ occiso: artẽq; serẽdaꝝ frugũ & currũ ei tradidit. Triptolem⁹ uero oppidũ ædificauit: qd̃ ex pr̃is noie Eleusiũ appellau⁹t: & sacra cereri quoq; instituit. Tũ: qñ reuersus fuerit Herc. meus: putabo oĩa mihi restituta frẽs & patrẽ creõtẽ Trahes: si nõ potes redire hercules. saltẽ id unũ depcor ut tecũ ad iferos nos quoq; rapias: qd̃ audiẽs Amphitrio megarã q̃si desperãtẽ eã cõsolat̃ dãdo spẽ. O socia: o cõiũx. Nr̃i sanguis: herculis: q̃ sanguis ẽ me⁹. Excita: erige Aderit: uenĩet sicut solet uictor. Quã tũc hẽbat: rñdet Amphitrio. Inuẽiet uiã quẽadmodũ qñ euasit syrtes: quæ sũt loca maris q̃dã piculosa circa fines aphricæ uersus ægiptũ a syro qd̃ ẽ traho cognoiata: ut placuit Salu. in iugurtha. Estq; in eis teste pli. li. vi. natu. hi. Ineq̃litas magna maris: & terræ: & i imo qdẽ loco p̃fundissima sit aq̃ In alio uero uadosa: nec i eodẽ statu permãet. nã spirãte uẽto q mõ cumulus & supra mare ſuat in p̃fũdissimas resident ualles: & q deprimebat̃ ualles: nũc supra aq̃s aggerit̃: suntq; hæc loca duo i aphrica & maiores faciunt: ac minores. dicente Ouid. li. ii. de bne titulo: Quo lateãt syrtes magna miorq; situ: & teste solino ducẽtoꝝ q̃nq̃ginta miliũ passuũ iterum lo separant̃: minor aũt aliquãto clemẽtior distat a carthagine trecentis milibus passuũ: atq; totidẽ ambit̃: Maiores uero ambitu q̃drigentorũ uigintiquinq; milliũ passuũ cõ mesurant̃. Hæc loca euasisse herculẽ cõstat. Fluctuantes: qa ibi atenæ iactãt̃ a uẽtis: sicut ũdæ i mari. Quã uiã ergo illic hẽbat? nullã: sed ipse fecit. Bis. ut supra dictũ ẽ q mõ cumulus: & supra mare erat: i p̃fundas ualles resident. Pedes. s. ipe ambulãdo pedib⁹. Iniq̃ fortuna rñdet Megara: p sniam ualde notabilẽ. Casus: iterdũ fortunã significat. Sene. Multa. n. casu poti⁹ q̃ rõne eueniũt. aliqñ ruinã. Curti⁹ iopinato thede casu opp̃ssus. aliqñ calamitatẽ & ifortuniũ. Vir. S; si tãt⁹ amor casus cognoscer̃ nr̃os. Casus: mala fortuna. Sed ecce: dat̃ locũ seq̃nti scenæ: qa dũ loq̃r̃et supuenit lyc⁹: q dubitabat de regno isto obtinẽdo qa exul erat: ppea putabãt firmar̃ regnũ. si megarã filiã creõtis regis mortui uxorẽ duxisset. Obliq̃ phocis: a situ obliq̃ dicit. pua græcoꝝ regio insignis oraculo Apollinis delphici. In ea. n. ẽ oppidũ delphioꝝ in quo apollinis tẽplũ. ab hoc phocides deriuat̃. Ismenus: fluui⁹ est boetiæ ab ismeno pelagi filio cognomiatus. de quo Stra. Horruit ingẽti ueniẽtẽ ismenõ aceruo. Cyteron: mõs boetiæ iuxta thebas. Isthmos. isthmos græci uocãt angustias peninsulaꝝ inter quas nobilitate peloponẽsiacæ p̃ferunt̃. qppe peloponẽsus q̃ primo apie postea pelasgia dicta ẽ iter duo maria ægeũ & ioniũ platani filio si milis p̃pter angulosos recessus circuitu ducentoꝝ. lxiii. miliũ passuũ colligitur. Angustiæ sex milium sunt. ¶ O socia: incipit dialog⁹ aphitriõis & megaræ. Cõsolat̃ aphitriõ megarã nurũ suã p̃missiõe redit⁹ herculei. o socia &c. Q̃d nimis: Sensus: miser q̃lis sũ ego: id facile fieri posse arbitrãt̃ qd maxie cupiũt quẽadmodũ ego mei cõiugis aduẽtũ cupio: s; q̃uia id fiat ñ itelligo cui rñdens aphitrio reditũ facile eẽ a simili arguit

Tum restitutas fratribus meis
Animas & ipsum regna moderãtem sua
Florere patrem. si qua te maior tenet
Clausum ptãs sequmur. aut omnes tuo
Defende reditu sospes. aut omnes trahe
Trahes. nec ullus eriget fractos deus.
Am. o socia nostri sanguinis casta fide
Seruãs torũ natosq; magnai herculis
Meliora mẽte concipe. atq; aĩum excita
Aderit profecto qualis ex omni solet
Labore maior.
Me. quod nimis miseri uolunt
Hoc facile credunt.
Mm. Imo quod metuunt nimis.
Nũquam amoueri posse. nec tolli putant
Me. Prona ẽ timori semp in peius fides.
Demersus atq; defossus & toto insuper
Oppssus orbe. quã uiã ad superos habet.
Mm. Q uã tũc hẽbat. cũ per arẽtẽ plagã.
Et fluctuantes more turbati maris
Abiit arenas. bisq; discedens fretum
Et bis recurrens cunq; deserta rate
Depressus hæsit syrtium breuibus uadis
Et puppe fixa maria superauit pedes.
Me. Iniqua raro maximi uirtutibus
Fortuna parcit. nemo se tuto diu
Periculis offerre nam crebris potest:
Q uẽ sæpe transit casus aliquando iuenit
Sed ecce sæuus ac minas uultu gerens
Et qualis animo est talis incessu uenit

BER. lugum

Etrusci

Syrtes

Casus

Cyteron

DAN.

BER.

NOn uetera: Lycus secũ cõsiderãs regni nouitatẽ eẽ suspectã. q̃rebat aliqđ regni stabilimẽtũ. Qđ erat si posset sibi iungere megarã in uxorẽ. iõ ueniẽs ita secũ loq̃t. Ignauus heres: q̃ hereditatẽ possidet nõ sua uirtute ptã sed relictã. Inclitũ: glorioſum a cleos gloria. alii a clytos qđ almũ & clarꝫ idicat. Titulis: ornamẽtis antiq̃tatis: & ꝓprie titulus ẽ iudex cuiuscũq; opis: uñ i statuis uel picturis titulũ dicimus lras: q̃ uel artificis: uel eius cuius statua siue imago est: nomen demõstrat uel tẽpus quo factũ ẽ: declarat Sueto. Plurima & amplissima opa Iẽdio cõsumpta restituit. sed oia sub titulo tm̃ suo: ac sine ulla pristini autoris memoria: itẽ titulus libri dr̃ q autoris nomẽ & q̃litatẽ opis demõstrat. ponit finterdũ ꝓ monumẽto. Apule. Auoꝫ & pauoꝫ titulus clarus. Dictus ẽ titul⁹a tuẽdo q̃si tutulus quod tueat factũ autoris: & opificis idicet nom̃: tituli ali q̃ uocati sunt milites qđ patriã tuerent: uñ & titi ꝓnomẽ ortũ ẽ. Iactat: ianiter oñdit. Aliena: facta suoꝫ. sed non sua. Sceptra: regna. Rapta: occupata. Trepida manu: timide tenent: qa sẽper timẽt: nec talia impia sunt firma: ut En. Quẽ metuert oderũt: quẽ q̃sq; odit: pisse expedit. itaq; dicebat Ci. i. of. Multoꝫ odiis nullas opes posse obsistere: sed ibi lycus sciens se odio oĩb⁹ eẽ ꝓ nouitatẽ: solã salutẽ sibi putabat in armis & crudelitate: sed facile decipit: qa nihil est pati⁹ ad destructionẽ alicui⁹ q̃ odiũ multoꝫ: ut dicit Ci. Malus custos diuturnitatis est metus. Alieno. i. loco. i. i regno occupato: ubi maiores tui nõ regnauerit. Fũdare: stabilire: firmare. Vir. Ancora fundabat naues. Face: mſimonio qa antiq nouis spõsis ꝑferebãt facẽ: cuius rei rõnẽ reddit Plutar. i ꝓblẽatib⁹. Nouitas: noui dicũ quoꝫ maiores nõ fuerũt i aliq̃ dignitate. Sic Ci. Nouitati meæ iuidebãt. Ducet: trahet. Ex genere iclito. ex Megæra filia creõtis Colorẽ: ornamẽtũ. ide tethores colores appellãt ornamẽta oſonis. Hic ẽt color a colo dr̃: qa coloribus uestes faciẽ domos: ac reliq̃ oia ornamus: hic uerbũ coloro & decoloro: decolorat id cui⁹ color uitiat ñ mutat discolor diuersi colorii: & đcolor ꝙ ẽ color⁊ euitatio: & cõcolor eiusđ coloris: & colorate aduerbiũ. Pertinax: pseuerãs. In bonũ & i malũ dr̃. Aio ipotẽti: obstiato. ipotẽs aliq̃n min⁹ potẽs: & q seipsum tẽperare neq̃t: ut ipotẽtẽ amorẽ appellãus. ut Hora. de cleopatra. Fortunaq; dulci ebria regna qđlibet i potẽs spare. Stat: decreuit. Tollere: pdere. Inuidia: formatsibi lyc⁹ unã obiectionẽ. si iterficiã eos hẽbũt oẽs me odio: & pseq̃nt me: rñdet ẽ ueꝫ: sed illi q̃ uolũt regnar nõ debẽt ista q̃rere qđ hẽant odio uel beniuolẽtia. Inuidia: odiũ. sic Quit. Ne ei tot sceleꝫ cõmemoratõe cõcitarẽ iuidiã. Fastũ: supbiã meã. Premet: isequet. Tẽtem⁹: expiamur igit an uelit megera mecũ inire fœd⁹ mſimõii. Sors fortuna me iuuit i regno: ita poterit i habẽda cõiuge. Dedit locũ. s. nũc cõmode cũ ea loq. Nã ꝓ. ip. ecce opportunitatẽ loci. Ipsa ue. ca. finecdoche ẽ. Obtẽtu: uelamẽto: a uerbo obtẽto. uelato capite diis sacrificabat apud antiquos: ut Plut. i ꝓblema. Vestis tristis. i. puellæ & nigræ qa lugebat patrẽ & fres iterẽptos. Presides de. tutores ciuitatis: nã ꝓsidere ẽ ad custodiã loci eẽ: ide ꝓsidia milites appellam⁹ ad custodiã loci positos: & puiciaꝫ ꝓsides dicunt. sic Vir. Quæ ꝓsidet arci.

Aliena dextra sceptra concutiens lycus:
Vrbis regens opulenta thebanæ loca
Et omne quicquid huberi cingit solo
Obliqua phocis: quicquid ismenus rigat
Q uicqđ citheron uertice excelso uidet
Et bina fidens isthmos exilis freta
Lyc⁹ & megara & amphytriõ. Lyc⁹ loq̃t
N On uetera patriæ iura possideo dom⁹
Ignauus hæres: nobiles nõ sunt mihi
Aui nec altis inclitum titulis genus
Sed clara uirtus: qui genus iactat suum
Aliena laudat: rapta sed trepida manu
Scæptra obtinentur: oĩs in ferro nõ salus
Q uod ciuibus tenetur inuitis scias
Strictus tuetur ensis alieno in loco
Haud stabile regnũ ẽ: una sed nras pot
Fundare uires iuncta regali face
Thalamisq; megara: ducet e gñe inclyto
Nouitas colorẽ nostra. nõ equidem reor.
Fore ut recusetac meos spernat toros
Q uod si impotenti pertinax aio abnuet
Stat tollere penitus oem herculeã domũ
Inuidia fastum ac sermo popularis ꝓmet
Ars prima regni est posse inuidiam pati.
Tentemus igitur. sors dedit nobis locum
Nanq; ipsa tristis uestis obtentu caput
Velata iuxta præsidet astat deos.
Lateriq; adhæret uerus alcidæ fator

DAN.

¶ Nõ uetera: Carmẽ iãbicũ trimetrũ hypcatalecticũ recipiẽs nõnunq̃ i scda & qnta sede pyrrhichiũ: exit lycus anxius suãdi regni. Megara sibi ascita i uxorẽ prius secũ loq̃t. mox ꝓ dialogũ Megarã cõpellat: demũ intermissa ꝓsona megaræ. subit Amphitrio cõmemorãs facta herculis. postea ipm herculẽ ꝓcat tãdẽ ut redeat. Sed clara uirtus. nõ ꝓmor nobilitate meoꝫ. Miserũ est alienæ icũbere famæ. inqt Iuue. Sed me mea satis illustrat uirtus penes quam oia sũt bona. ego igit itrusus tyrãnus potero ꝓ cõiugiũ Megaræ stabiliri uelit nolit ne ipa oẽmq; iuidiã popularẽ patiẽter tolerabo mõ sim rex & marit⁹ megaræ. O claꝫ trahẽs: alloq̃t lycus Megarã eãq; sibi a sanguinis claritate cõciliat ac modeste rogata uenia loq̃ndi mitẽ facit. mox ab utili arguẽs cõiugiũ petit. ipa uero ubi ait ego ne. sũpto ab cõtrariis & antithetis argumto restat cõtra. & ẽ monometrũ hypcatalecticũ. Et scylla: scyllã accipe ꝓ caribdi. cũ scylla sit italiã uersus & carybdis ad siciliã. & scylla fuit phorci crateidis nymphæ filia ex ea canes & lupi fingũt nati: qa illisi scopula imitant latrat⁹ canũ. Home. i. xii. Describit spelũcã erebi istar hitatã a scylla & scyllã fingit hre pedes. xii. & colla sex plõga toridẽ capita. dẽtes triplici serie pectinatos. imane mõstrũ cui ꝑter deũ occurreret nemo. carybdis ab aduerso littore añ urbẽ messenã oñdit quã cõdiderũt messeni: ut Stra. inqt. unde dicta ẽ messena cũ prius zancle appellaretur cum curua essent loca quæ uocant zanclia. & ab Ouidio in diariis zanclia carybdis nuncupatur.

¶ Sator.

Me. qd nã iſte generis noſtri exitũ ac lues
Nouí parat: quid temptat;
Ly. O clarum trahens
Aſtirpe nomen regia. facilis mea
Parumper aure uerba patienti excipe.
Sí æterna ſemper odia mortales agent
Nec cœptus nunq̃ cedat ex animís furor
Sed arma fœlix teneat: infœlix parcat
Níl relinquent bella; tum uaſtis ager
Squalebit aruís: ſubdita tectís face
Altus ſepultas obruet gentes cinís
Pacem reducí uelle uictorí expedít
Victo neceſſe eſt. particeps regni ueni
Sociemus animos: pignus hoc fidei cape
Cõtinge dextrã: quid turcí uultu lílas:
Me. Ego ne tu parẽtis ſãguíe aſpſã manũ
Fratumq; cæde gemina cõtingam prius
Extinguet ortus: referẽt occaſus diem
Pax ante fida níuibus & flammís erít:
Et ſcyla ſiculum iunget auſonia latus
Príuſq; multo uicibus alternís fugax
Eurypus unda ſtabít euboica piger
Patrem abſtuliſti; regna; germanos larẽ
Patríam quid ultra ẽ; una res ſupeſt mihi
Frater ac parente carior regno ac lare
Odium tuí: quod eſſe cum populo míhi
Cõmune doleo; ps quota ex iſto mea eſt
Dominare tumidũ: ſpíritus altos gere
Sequítur ſuperbus uictora tergo deus
Thebana nouí regna: Q uíd matres loq̃r
Paſſas & auſus ſcelera; qd gẽinum nefas
Míxtumq; nomen coniugis uatí patris
Quíd bía fratrũ caſtra; qd totidẽ rogos
Ríget ſuperba tantalis luctu parens:
Meſtuſq; phrygio manat in ſipylo lapis

BER. ſiculo paruus gurges ueluti in acrũ ſinuatus: id faciente ſaxo: qđa zancle ꝓpiquo ſicilie oppido zancleum dicebaẗ. Siculũ latus: littus ſiculũ cum Auſõio: italico. ſicilia inſula italiæ oli cõtinens & agro brutio annexa mox iterfuſo mari ſiculo auulſa. Virg. Hæc loca ui quõdã: & uaſta cõuulſa ruina: Tãtũ æui lõgiqua ualet mutare uetuſtas. Diſſiluiſſe ferũt: cũ ꝓtius utraq; tellus: Vna foret. Claudianus: Trinacria quondã Italiæ pars una fuit: ſed põtus: & æſtus: Mutauere ſitũ. Priuſq; tangã te. Euripus fugax: Eſt anguſtũ mare inter boetiã: ſeu phocidem boetiæ partẽ: & euboiã inſulã quod alterno curſu teſte pomponio li. iiii. hoc curſibus ſẽpties in die: totidẽq; nocte referẗ: ut uẽtos: ac etiã plena uentis ſecũ portet: Liuius: Hãc rationẽ uẽtis aſcribit. libro viii. de ſecũdo bello punico. Piger: nõ ſe mouens. Vnda euboica: ẽ appoſitio. Ex iſto. ſ. odio. Eſt pars quota. i. minia: reſpectu aliorũ innumerabiliũ q tyrãnũ odio ꝓſequebaẗ: ſed' omniũ odia uellem ſola habere: ut magis mihi inuiſus eẽs. Dominare tumidus: ſupbus: q̃ſi ſe ipſã cõſolãs denũciat lyco futurã eius pditionẽ: exẽplo multorũ aliorũ q regna uerũt thebis. Noui. noui' regnũ noſtrũ qđ ſẽp calãitatẽ regnãti. Quid matres: quid oportet loquar mala quæ ac ciderũt his q regnauerũt thebis. Paſſas & auſas: ſicut agaue quæ pẽtheũ filiũ occidit: & lũo q̃ cũ filio melicerte ſeſe in mari ꝓiecit. Quid geminũ nefas: de hac hiſtoria dicemus in ædipo hic patrẽ iterfecit laiũ: matrẽ locaſtã uxorẽ duxit: & ex ea filios ſuſcepit: ideo ubi dixit nomẽ pris: nati & cõiugis. Geminũ nefas: qa patrẽ iterfecit & marẽ uxorẽ duxit. Bina caſtra. ſ. duorũ fratrũ etheoclis: & polinicis q œdipi filii fuerũt: & inter ſe pugnauerũt paratis exercitibus: & demũ ſe mutuis uulneribus cõgrediẽtes iterfecerũt: ũt totã hiiſtoriã exeq̃ Statius in thebaide. Totidẽ: rogos. ſ. duos factos: cũ i uno fratres illi mortui cõburerẽtur: flãma diuiſa ẽ i duas ptes: ut quẽadmodũ i uita diuiſi fuerãt ita & i morte diuiſi eẽnt. Riget ſupba tãtalis. am phiõ filiꝰ iouis rex thebanꝰ habebat uxorẽ Niobẽ filiam tãtali regis phrigũ. hæc q̃tuordeci filios habuit exmarito ſeptẽ mares: & totidẽ fœminas: ea ſupbia ducta uoluit ꝓponi latonæ mri apollinis: & Dianæ: quod ea nõ haberet niſi duos: & ipſa uero q̃tuordeci & ita uoluit thebanos potius ſibi ſacrificare q̃ latõæ. Quare idignati apollo: & diana filios ſagittis ſuſtulerũt: ut Ouidius i. vi. meta. & luue. Mil pueri faciũt: ipam configite matrẽ. Amphion exclamat ſed peã cõtrahit arcum: Ipſa autẽ mœrore afflicta i ſaxũ mutata eſt ppetuo liquore manans. Tãtalis. ergo Niobæ filia tãtali. Riget: dureſcit: qa nũc facta eſt ſaxũ rigere iterdũ ẽ dureſcere. Virg. ueſteſq; rigeſcũt indutæ: cædũtq; ſecurib' humida uiua: rigere aũt ꝓprie eſt frigeſcere: & ea q̃ frigẽt horrent & dureſcũt. Hinc rigor ñ modo pro frigore ſed ẽt ꝓ duricie accipiẗ: ut ferri rigor: & rigidus frigidus & durus diciẗ & rigidus homo aſp. Manat ſtillat. In phrigio ſipy. nõ ſipytulo ut legũt iperti: nã ſipyllũ urbs meniæ fuit ex q̃ niobe uerſa i ſaxũ ob doloré amiſſoꝝ filioꝝ. Pli. Sipylũ qđ añ tãtalis uocabatur caput meonie. ſipylus ẽt ex filiis unus niobe fuit. Statiꝰ li. v. Siluaꝝ fides: citiꝰ genitrix ſipyleia ferẗ: Exhauſiſſe genas. ltẽ Propertius libro ſecundo. Nec tantum niobe biſſex ad buſta ſuperbæ: Sollicito lachrymas: defluit a ſipylo. ¶ Ego ne &c. Duo facit megara: prius cõtẽnit oblationẽ cõiugii. deinde infortuniũ regni optat lyco: & qđ patrem: germanos: domũ: patriã: ſibi abſtulerat. & quod dilecti cõiugis ac generoſi degener ipſe arrogãter regnũ iuaderet: eſt autẽ grauis & fellis plena apoſiopoſis i principio. Ego ne. ſ. faciam: uel cõmittã. Riget: Homerus i. ☉. iliados tradit pueros & puellas niobes fuiſſe biſſenos. Euripides bis ſeptenos. Sapho bis nouenos. alii bis denos: Ouí. Secutus euripidem cãit bis ſeptẽ. Propertius ex Homero pẽdẽs appoſuit biſſẽos Niobe orbata numeroſa prole ceſſit in ſaxum apud ſipylum. Et lachrimis etiam nunc marmora manant. Quin ipſe: cadmus cum Armiona uxore mutati ſunt in angues & totam illirim perrepſerũt unde ciuitas

Euripus

Rigere

DAN.

dicta apud Lucanũ Euchaliæ uersi testant funera cadmi. Rigẽs.i. subrigens & attollẽs caput toruũ crista.

BER. ¶Qui ipse: Cadmus conditor thebarũ uidẽs filiarum infœlicitatem recessit in illiricum: & mutatus est i serpentem. Subrigens: exasperans. Caput toruum: horribile. Crista: cornibus. Permensus: transilit. Regna illyrica: ut uulgo sclauoniæ. Notas: signa. Corporis tracti: quia serpentes trahunt corpus per terram

Hæc exempla manẽt: expectãt. Dum fata: facito ut iubet: dummodo in fine habeas quod alii habuerũt.

Agedum: hortatur lycus megaram ne tantopere uelit perturbari: sed potius cum eo uelit esse particeps

Effrenat⁹ regni: omniaq; præterita deponenda esse. Effrenatas: nimis pungentes: & plenas passione. Disce imperia ab alcide: ab hercule in contemptum herculem dixit nõ maritum: disce seruire potẽtiori o megera quẽadmodũ hercules q euristeo seruit: & nũc est apud inferos. Ego rapta: q̃ uis ego habeã imperiũ: nolo tñ uti uiolẽtia in te: sed poti⁹ oñdam rõnẽ q̃ nõ mea culpa pr̃ & fratres tui sunt interẽpti: sed ut fiti bello in quo nõ seruat modus: & ita culpam in bello refert: quia uterq; nostrum potuisset mori si contigislet. Quas arma uincunt: ut dicit Cicero: ius iter arma silet. Belli fi. posset dicere tu iuste cõtra patrẽ arma cepisti: respondet lycus q̃ in bello nõ cõsiderat principiũ aniuste cœptũ sit bellum: sed finis ille dicit iustus & fœlix: q uictor euaserit. Quando uictor. amplius nõ recordandũ de præteritis. quando uictor deposuit arma: & uicti debẽt deponere odia. Hoc ipsum placet: placet q̃ ex magni ai in casu tuo: propterea te dignam thalamis nostris iudico.

Tuas ruinas: calamitatẽ tuam. Grauent cathenæ: ponito me ligatam in carcere & facias quõ tu uis & si torquere me uolueris: moriar potius: q̃ tibi iungar toro. Animos: arrogantiã. Telluris pondus: dicit lycus nõ reuertetur. qa ẽ sub terra apud iferos. Qui cælũ tulit: megera nõ est credẽdũ. maritũ meũ posse p̃mi & grauari terra: q cælũ sustinuit humeris: quod ẽ grauius ut supra diximus. Cogere si uolueris: sponte facies p uim. Cogi quæ põt pulchra snia a philosophis stoicis. quæ nõ timẽt mortẽ ñ p̃nt

Effare cogi. Effare: lycus mutans quasi blãdiẽs: dicit o megæra omittamus ista: sed dic q̃ munus dignũ regina uelis a me tanq̃ a nouo sponso. Effare: dic. Parẽ: p̃parem. Nouis thalamis: nr̃is. Aut tuã mortẽ: rñdet megera. Cõiugio occurrã: ipediã ne fiat cõiugiũ tecũ. aliter textus hẽt. Cõiugi: & sic dicẽdũ si moriar ibo obuiã cõiugi herculi q̃ apd inferos. Scæptro: uis potius herculẽ famulũ in maritũ q̃ me regem. Regi: eurystheo. Iugũ: seruitutẽ. Quid uirtus erit: notabilis snia. qa ut uult Cice. nõ ẽ uictor sine pugna. Putas: iterrogari. credis uirtutem eẽ ire cõtra feras.

Loquentẽ magna: irrisiue dixit non facientem. i. si est ita fortis qa nõ redit ab inferis. Tenebræ tartareæ: ifernales

DAN. ¶Arma non seruat modum: artificiose lycus trãsfert crimen suum & minuit per relationem qd negare nõ põt: & est argumentũ sumptũ a differẽtia: q̃ res diuersas non aduersas oñdit: ut cecidit pater cecidere fratres: sed in bello i quo ira aium præcipitat: & rationẽ turbat furor bellic⁹: in quoattendit̃ locus maxie: & tempus: ut docet Martianus.

Cũ uictor: argumentũ per cõparationem maioris ad minorẽ. cũ uictor armis tunc odiis supersedeat uictus. Aios dialogus per intentionẽ & depulsionẽ sub statu qualitatis nã quod demẽtiæ ascribit lycus contra uirtuti donat megara: in quo tuet̃ herculẽ uirum coniunx fidelissima partim ratione partim exẽplo: ut sequẽtia idicant.

BER. ¶Non est mollis. i. uoluptuaria. respondet megara sapienter ut cõparet sibi cœlum opus ẽ quod patiat magnos labores. Quo pr̃: hac respõsione motus lycus dixit & cuius ẽ filius iste maritus: est ne filius iouis ut possit ire ad superos: & reuerti ab iferis: ut filii deorũ possũt ut testat Vir. in. vi. æne. Diis geniti potuere. Miseranda cõiunx: Am

Quin ipse toruũ subrigens crista caput
Illiryca cadmus regna permensus fuga:
Longas reliquit corporis tracti notas:
Hæc te manent exempla: dñare ut iubet
Dum solita regni fata te nostri uocent.
Ly. agedũ effrẽatas rabida uoces amoue
Et disce regum imperia ab alcide pati:
Ego rapta quãuis scæptra uictrici geram
Dextra: geramq; cuncta sint legum metu
Quas arma uincunt pauca p̃ cã loquar
Nostra: cruento cecidit in bello pater:
Cecidere fratres: arma nõ seruãt modum
Non temperari facile nec reprimi potest
Stricti ensis ira. bella delectat cruor:
Sed ille regno pro suo nos improba
Cupidine acti quæritur belli exitus
Non cã: sed nunc pereat omnis memoria.
Cum uictor arma posuit & uictum decet
Deponere odia: non ut inflexo genu
Regnãtẽ adores petim⁹: hoc ipsum placet
Animo ruinas quod capis magno tuas
Ex rege digna coniunx: sociemus toros.
Me. gelidus partus uadit exãgues tremor
q̃ facin⁹ aures pepulit. haud. qdẽ horrui
Cum pace rupta bellicus muros fragor
Circũsonaret: pertuli intrepide omnia:
Thalãos tremisco. capta ne uideor mihi
Grauẽt cathenæ corpus & longa fame
Mors protrahitur lenta: non uincet fidẽ
Vis ulla nostra: moriar alcide tua.
Ly. Aios ne mersus inferis cõiunx facit?
Me. Inferna tetigit posset ut supna assequi
Ly. Telluris illũ pondus in mẽse præmit
Me. Nullo p̃metur onere qui cœlũ tulit.
Ly. Cogere. M. cogi qui põt nescit mori
Ly. Effare: thalamis quod nouis poti⁹ para
Regale munus. (rem
Me. Aut tuã mortẽ aut meã. Ly. moriere
Me. Coniugi occurram meo (demens
Ly. Sæptro quoq; nr̃o potior ẽ famul⁹ tibi
Me. Quot iste famulus tradidit reges nefas

phitrio

phitrio hoc loco uult respondere lyco: rogatq; silētiū a megæra qa ipe bene potest tueri has partes. Hæ partes sunt meæ. hoc pertinet ad me dicim⁹: & Cicero habet primas partes. idest primū locum in eloquentia. Reddere idest dare sic Plaut⁹ tibi ego rationē reddā. i. dabo sed ꝓprie ē acceptū uel ablatū restituere ut Terētius. Si qs quid reddit: magna ē habēda gratia. Post conuertit orationē suā ad Iouē. iā deberet eē māifestū herculē eē filiū Iouis quia uicit monstra tot ac tāta quæ hominis fili⁹ nunq; uicer potuisset. Liquet māifestū ē. Ortus oriēs: & ē participiū. Labēs: occidēs: & sic oriēs & occidēs ꝓ toto mūdo accipiunt. Post phlegrā. phlegra ē uallis thessaliæ ubi cōgregati gigātes pugnauerūt cōtra iouē. cū ergo iste deuicerit gigātes: & deos defēderit: dubitas de pre qa nisi eēt fili⁹ Iouis ñ potuisset tāta pagere. Impio gigātū q ipii erāt cōtra deos. Mētiur: putas ne dicam⁹ uerꝫ: qd fit fili⁹ Iouis: Iunōis odio cred. credher. eē filiū Iouis ñ argumēto: qa Iūo maxie inimica ei: ꝙ nō faceret nisi eēt nat⁹ de pellice. Mortale cœlo: ille q est homo mortalis ñ pōt dici qd fit nat⁹ a diis. Cōmūis. res pōdet Amphytrio: multi tales fuerūt. Fāuli fuerūt: ne famuli i terris: ut iste Herc. Pastor: apollo priuat⁹ diuinitate a Ioue dr pauisse armēta Admeti rgis thessaliæ ꝓ septē annos apd amphrisū fluuiū: ut Vir. iii. georgi. pastor ab amphriso. & Lucan⁹ lib. v. irrigat Amphrisos fāulātis pascua phœbi. Phæreos: thessalicos phær: arō. ciuitas thessaliæ a q phære⁹ dducit. deli⁹ apollo a dælo insula ubi nat⁹ ē. Sed ñ cōcedo ꝙ fuerit fāul⁹. sed ñ errauit ꝓ totū mūdū: ut herc.

Ly. Cur ergo regi seruit: & patitur iugū
Me. Imperia dura tolle: quod uirtus erit
Ly. Obiici fer monstrisq; uirtutē putas
Me. Virtus ē domare quæ cuncti pauēt:
Ly. tenebre loqntē magna tartareæ ꝑmūt
Me. Non ē ad astra mollis de terris uia
Ly. quo pre gēit⁹ cœlitū penetrat domos
Am Miserāda cōiunx herculis magni sile
Partes meæ hæ sunt reddere alcide patrē
Genusq; uerum. post tot ingentis uiri
Memoranda facta: postq; pacatum māu
Quod cumq; tītā orrus & labens uidet.
Post mōstra tot ꝑdomita phlegrā impio
Sparsa cruore postq; defensos deos
Nondum liquet de patre, mētimur iouem
Iunonis odio crede.
Ly. Quid uolas iouem
Mortale cœlo non potest iungi genus:
Am. Cōmunis ista pluribus causa est deis
Ly. Famuli ne fnerant ante q fierent dei
Am Pastor pheræos delius pauit greges
Ly. Sed non pomnes exul errauit plagas
Am. Quē ꝑfuga mater terra etrāti dedit
Ly. non sæuas fœb⁹ aut timuit feras
Am. Primus sagittas imbuit phœbi draco
Quā grauia paruus tulerit ignoras mala
E matris utero fulmine eiectus puer:
Mox fulminanti proximus patri stetit.
Quid: q gubernat astra; q nubes qīt
Num latuit infans rupis exesæ specu
Sollicita tanti pretia natales habent:
Semperq; magno constitit nasci deum
Ly. Quēcūq; miserū uideris hoiem scias
Am. Quēcūq; fortē uideris miserū neges

Plagas: rgiōes. Quē. s. dicis ñ erasse. Quē. s. apollinē. Mr latōa. Dedit: edidit & pepit. Terra: errāti. s. dælo. insule dr latōa cū grauida eēt agitata fuisse a phitōe ꝑpete missō a iunōe: ita ut ñ iueīret locū ubi parer posset: sed demū ad dælō insulā q i mari istabilis erat: ut dictū ē supra & ibi pepe risse & insulā stabilē factā fuisse. Prius. imo pri⁹ apollo puer phytonē ꝑpētē q matrē isecut⁹ fuerat: sagittis itefecit: & eo mortuo dict⁹ ē phyti⁹. Draco: phyto. Imbuit. tixit sā guie suo. sic Vir. Spōte sua sādix pascētes ibuet agnos. imbuere Quā grauia: Oui. li. iii. meta. hāc histo. plene exeqr. seme le cadmi filia mr bacchi: cū ex ioue ꝓgnās eēt: rogauit illū ut secū: quēadmodū cū iunōe assueuerat: coiret. Iuppiter maiestate dei assūpta cū tōitrib⁹ ac fulgor ad eā descendit illa uero ꝓgnās cū neq; tōitrui: neq; fulguris ui ferre posset filiū aborsa: igne expirauit: isātē iuppit mercurio dedit ad antrū nisæ urbis qd iter asabiā & nilū dferēdū a niphis q; oi studio curaq; educādū. uñ a Ioue & nisa Diōisiū dixerūt. itaq; nutritū a nymphis aiūt: orbē ferme pambulātē multas regiōes adiisse ac maximis honorib⁹ postea celebratū. Mox: hoc dicit. Seneca ꝑm opinionē illoꝝ q dicūt ouē fœmori suo pueꝝ imaturꝝ isuisse ut illic tps cōpleret. Proximus: iūctus femori. Quid: Saturn⁹ statuerat e fœdere totā uirilē ꝑlē ex se nasciturā necare. itaq; q prio ei filius natus ē necatus ē: deinde nati sunt gemini Iuppiter & iuno. iunonē sol⁹ in cōspectū Saturno dedet: iouē uero clā abscōdētes ferūt opim matrē eius isantē misisse i antꝝ mōtis idæ: curetisq; populis traditū educādum: & ne forte uagitus isantis audiret: illos tympana clypeos: atq; alia arma pulsasse. Qui gubastra. i. iuppiter. Specu. i. spelūca. Rupis. i. idæ mōtis cretæ. Exesæ: cauatæ. Tāti natales. i. tā magni cōcludit ꝙ q nascunt ita magni hnt laborioſa precia. Sollicita: plena anxietate. Constitit magno. sclicet. precio. hoc est sine magno labore non possunt effici dei: & notabilis ē sentētia. Quēcūq; ly. dicit scias eū esse hominem non deum q sustinet tot labores.

¶ Miserāda cōiūx: apte progreditur amphitrion pater: non enim potest coniunx genitnræ fidē facere: sed genitor licet ludibrio fuerit genitor herculi amphitrion. DAN.

Fortē uocemus: appellas tu fortē illecebris uenereis captus lasciue puellæ seruiuit. Spopōderat her. uxorē filiā Iolen Euryt⁹ œchaliæ rex quā postea suasu filii tradere denegauit: qpropt idignatus Her. ipm & filios iteremit & œchaliā urbē euertit: q ilacōia erat: uñ ea pars lacōiæ q thessaliæ ꝓpinqua ē œchalia appellat ab œchaliæ fluuio. Vir. Vt bello egregias idē disiecerit urbes. Troiāq;. œchaliāq;: Iolen uero rapuit: quā usq; adeo arderet amauit: ut ei⁹ cā ea oia pateret: q oli sub omphale regia lidiæ pass⁹ fuerat: quoꝝ mētionē stati⁹

facit. Sic lydia cõiũx. Amphitrioniadẽ exutũ horrẽtia terga. Pẽdere ſydõios hũeris reddebat amict⁹. Et tur
baſ cloos: & tympana rũpere dextra. Oui. de lole. igredit late lato ſpectabilis auro. Qualit phrygia tu quo
q⁹ cultus eras. Dat uultũ populo ſublime ſub hercule uicto: Oechaliũ uicto ſtare pente putes: hãc deinde
moriẽs tradidit filio ſuo hyllo uxorẽ. Leo pellis leõis iole her. ſpoliauit claua & pelle leõis & coegit muli-
ebres ueſtes iduere. Latus. ſ. herculis. Pictũ ueſte ſydonia. i. purpurea. ſydon ciuitas phœniciæ ubi tigebat
purpura: pictũ dixit ꝓpter ueſtẽ pictam. i. acu factã: huiuſmõi ueſtes iuenere Idæ: phryges: ideo appellatæ
ſunt phrygianæ: & qui eaſ faciunt phrygiões dicti: Plaut⁹

Stat fullo phrygio aurifex lanarius. phrygia ꝓuincia ẽ mi-
noris Aſiæ a phrygio amne q illã a Caria diuidit cogno-
miata. Horrẽtes rigidæ. Maduer: ũguẽtatæ ſunt. Præ
mẽs: cigẽs. Mitra: teſte ſeruio ſuper tertio æneidos icuru⁹
pile⁹ de quo pẽdebat buccaꝝ tegm̃: quo phrigii & lidii ute
banť. ideo hiarbas i æneã dixit apd Vir. Meõia mẽtũ mi
tra: crinẽq⁹ madẽtẽ: Subnix⁹ & Iuuẽalis. ite qb⁹ grata ẽ pi
cta lupa barbara mitra. Nõ erubeſcit. Amphitryo excu-
ſat her. exẽplo bacchi. Bacch⁹ prim⁹ dť iuẽiſſe uſũ uini &
mollis forma puellari fuiſſe: & ut inqt Feſt⁹ illa poetis cor
nua danť eo qd homies nimio uio truces fiũt. Sappho ad
phaonẽ: accedãt capiti cornua bacchus eris. alii ſẽtiũt cor-
nua data fuiſſe qd prius ad iugũ cornib⁹ boues iũxit. Fe
rũt & illũ deliciis debitũ molli corpoť: ac ꝑ ceteris decoro
pacis tpe & dieb⁹ ſolẽnib⁹ ueſtes floridas ddicataſq; iduiſ
ſet: ut Diodor⁹ i multis locis de eo loqť: uñ. Tener bac-
ch⁹. i. delicat⁹. Vibraſſe. cõcuſſiſſe. Thyrſũ: haſtã ferratã
Syrma tecta cuſpide pãpio. Cũ. i. qñ. Trahit ſyrma ſyro traho
ueſtis ẽ lõga cũ cauda mollis & muliebris. ipo ibi dicit tra
hit: ꝑ trã duc. Decoꝝ pulchꝝ & ornatũ auro: gradu parũ
forti. i. paſſu molli & quaſi effœminato. poſt multa: non ẽ
mirandum ſi dei fecerint iſta: quia uirtus ſolet. Laxari: re
creari. Poſt opera: poſt multos labores: ut fortior poſtea ſit
ſicut etiã habemus de Scipione & Lelio qui calculos oci-
oſi i littore legerunt. Hoc euryti. Lycus irridet amphytryonẽ bene ẽ uerum q⁹ iſto mõ ſolet recreari herc.
ſponte laſciuiis ex natura ſua incumbit ſed labores nõ ſuſcipit niſi iuſſus & coactus: ꝓpterea id nõ eẽ lauda
bile: ut dicit Gicero hõeſtum id tãtũ eẽ ſi ſpõte fiat. Ipſius ex uolũtate & natura eius. Hæc opera. i. talia
faciora. Pecorũq; ritu. Quinquaginta teſpis erichthei athẽiẽſis filias intelligit: quas hercules una nocte ſtu
prauit cũ pater ad ſacra uocatus aſtu: uino nimio ingurgitat⁹ iaceret: ex qbus qñq̃ginta liberos gẽuit q teſpi
adæ ſunt uocati. ex his duo thebis: ſeptẽ teſpiis mãſere: reliq duce Iola i ſardiniã nauigarũt ubi cãpeſtri loco
coloniã duxerũt. ideo ibi dicit pecorũ ritu ut bruta animalia miſcenť: ita hercules illas ſorores uiolauit d qui
bus Ouid. i epiſtolis. Nec tibi crimẽ erũt teuthãtia turba ſorores quaꝝ de populo nulla relicta tibi. teuthãtia
turba dicta ẽ a teuthãto oppido actice. Nõ noſti omnia tu dicis iſta: ſed dic mõ uirtutes ipſi⁹ Ipſius opus.
Eryx butæ regis bebricioꝝ ex ueneť filius: hic i ſicilia regnãs & corporis uiribus ꝑstãs legẽ hoſpitibus dedit:
ut cũ eo ceſtibus certarẽt: tãdẽ ab hercule redeũte ex iſpãia uictus occubuit: & i ſũmo mõtis ꝓpiq Drepano
ſub quo i honorẽ matris ueneris cõſtruxerat tẽplũ: ſepultus fuit: ex quo mõti nomẽ Erycis datũ ẽ. Fractus:
uictus. Ceſtibus: ceſtus quartæ decliatiõis iſtrumẽtũ quo paleſtritæ & pugiles utebãť. nihil. n. aliď erat apd
Ceſtus uetuſtiſſios q̃ loꝝ ex corio bubulo mãibus circũuolutũ: quo & ictũ mius ipſi ſẽtirẽt & aduerſariũ graui⁹ fe-
rirẽt: ut Va. flaccus. Aſpice & hæc crudis durata uolũine tauris. Sed poſtea hui⁹ loris hoc ẽ uolũinib⁹ cori-
oꝝ iſueť cepeť magni põderis maſſas plũbeas: ferro etiã addito qb⁹ iter ſe pugiſẽ magno diſcrie: imo certa
morte dimicabãt: hii ſt mẽorabilis ceſt⁹ quos latii poetæ dũtaxat decãtãt. nã i græ. nihil legiť ꝑt lora fuiſſe.
DAN. Leo: donũ puellæ in liberalibus hercules mutauit habitum cũ iole quo deceptus faunus pede i uentrẽ
impacto ab hercule ꝓiectus ẽ omnibus ad lunæ lumina riſus erat. Fortem uocemus: inuidioſe lycus per
ſonã herculis deformat per figuram quam appellat ερο τηϑια qua utimur cum interrogando aliquid ac-
ceruamus & exaggeramus eius iuidia ut ſeruat hic lycus per iterrogationẽ iocos herculis exprobrando: in
quo etiã per Αἰα οτηωσσιν ipſũ habitũ cum ꝓſõa deformat. Nõ erubeſcit q̃litas uẽialis i q̃ defendit factũ
exeplũ defẽdit etiã ꝓneceſſitatem quæ herculẽ ipſũ coegit laboꝝ tedia alicuius loci ſuauitate compeſcere
cum idem fecerit bacchus nam poſt multa uirtus opera. l. ſ. et interdum deſipere eſt ſapere.
BER. Magnæ qdẽ moles & non niſi fortiſſimis uiris tẽtatæ. Vir. In medium geminos immani pondere ceſtus
Proiecit: quibus acer eryx in prœlia ſuetus. Fere manũ duroq; intendere brachia tergo. Obſtupuere ani-
mi tãtorum ingentia ſeptem Terga boũ: plumbo inſuto: ferroq; rigebant. item Statius: ac dum nigrãtia
plũbo. Tegmina cruda boum nõ mollior ipſe lacertis. induitur. & ceſtus a cedo dicit: Ceſtus etiã cingulũ
dicitur a uariis ceſariis hoc eſt inciſionibus qbus inſigniri cingula ſolebãt: Sũt q ασο τοῦ ξευτιν hoc a ua
riis pũctis appelatum ceſton dicãt centin eni pungere ẽ. Quare admirabile illud ueneris cingulũ a poetis
celebratũ: quo Venus Martem: & ab illa Iuno mutuata louem ſibi conciliabãt: quotiens i pellices erãt pro-

niores

niorcs:ceſtum dixere. Martialis Siuec itherſaco medicatū nectere ceſton: Viſit amatorē baltheus iſte iouem Alibi idem poeta nodū acydalium uocat Ludit, acydalío ſed nō man⁹ aſpera nodo. Quē rapuit collo par-
ue cupido tuo Antæus lybis. Hercules cū audiuiſſet Antæum terræ filiū magno ac procero corpore in ly-
bia, eē apud lixum oppidū Mauritaniæ eiuſdem nominis ita uocatum: qui locus Antæi Regia dicit robo
re ac fortitudine nemini cædentē: ad eum domandū perrexit. Erat Antæus aſpectu terribili: habitabat i ſpe
lunca exeſas undique rupes habente: & leonū carne ueſcebatur: cubile illi terra nullis herbis aut paleis: aut

Eryx & ētycí iunctu antæus líbys
Et quí hoſpitalí cæde manantes focí
Bíbere iuſtum ſanguínem buſírídís:
Ipſíus opes ē: uulneri & ferro obuíus
Mortem coactus ante geríonem patí.
Nec unus una geryon uíctus manu.
Erís ínter íſtos: q tamen nullo ſtupro
Leſere thalamos.
Ly. Quod ioui hoc regí lícet
Ioui dediſti coniugem regi dabís
Et te magíſtro non nouū hoc díſcet nur⁹
Etíam uiro probante Melíorem ſequi
Sín copulari pertínax tædís negat
Vel ex coacta nobílē partum feram
Me. Vmbræ creontís & penates labdací
Et nuptíales ímpíí œdípodæ faces
Nunc ſolíta noſtro fata coniugío date
Nunc nunc cruente regís ægypti nurus
Adeſt multo ſanguíne infeſtæ manus
Deeſt una nūero danaís explebo nephas

tergoribus ferarū ſtrata ſed ſimplex ac nuda. paleſtra om-
nes ſuperabat: quotiēs mēbra labore defecta eſſent: tactu
matris hoc eſt terræ recreabātur: ac uires reſumebāt. Erat
uniuerſæ prouinciæ iſeſtus & quocunq; terra aut mari eo
aduentaſſe cognouiſſet: impie trucidabat. Cum eo igitur
cōgreſſus hercules: depoſitis ab ipſo cleonei: ab illo libici
leonis tergoribus & unctis pro more paleſtræ: atq; harena
ſparſi corporibus: feſſum tandem luctādo: & quaſi ſemine
cē Antæum terræ proſtrauit. ſed cum mox firmatis tactu Anthæ⁹
terræ uiribus ſurrexiſſet & acrius q̄ ante certare uideretur
ſtupefactus tāto robore hercules: rurſus illi barchia iniecit
ueſq; Antæus nō expectatis amplius hoſtis uiribus ſpon-
te cadebat plus continue uirium ex ipſo caſu accipiens:
Qua re tandē intellecta: Standum ē tibi o antæ inqt her
cules Noniſterneris amplius: nec terræ ſed pectori noſtro
fixus hæ:rebis Quæ cum dixiſſet, iuuenem alte ſubleuatū
ae telluri ſe ſterner conātem. arctiſſimo nexum uinculo in
tra ulnas ſuas expirare coegit. Oui. ſæuoq; alimēta parētis
Antæo eripui. Lybis iunctus. in morte quia ſicut iterfecit
erycem: ita Antæum: Et q hoſpitali: Hercules buſirim egi
pti regē neptuni & lybiæ filium: qui oram omnem Nilo
adiacētē latrociniis infeſtabat: hoſpiteſq; euectos diis ſacri
ficabat. occidit & diis ſuis imolauit prouinciāq; omnē pa
catā reddidit. Ouidi⁹. ergo ego fedātē peregrino tēpla cru
ore: Buſirim domui. Foci: aræ deorū. Manātes fluentes.

Cede hoſpitali: ſāguine hoſpitū. Bibere: biberūt. Iuſtū
.i. merito effuſū. Ipſius: herculis. Et opus: eſt facius de ge-
rione ſupra eſt dictū illum hercules iterfecit ter quia habe-
bat tria corpora: ille ueniebat obuius herculi quādo unū corpus erat interfectū: alia duo corpora ueniebāt
contra ipſum Herculem. Obuius. ſ. gerion: ut dixi uulneri & ferro: coactus pati. i. mori. Ante gerionē an
te alīū gerionē ga erat: Non unus. i. triplex. Vna manu. ſ. herculis. Eris inter iſtos. o lyce etiam tu eris in
numero iſtoꝝ etiā te iterficiet hercules: & tāto crudelius q̄to eum læſiſti pluſq; alii omnes. Læſere thala. ſ.
ut tu. Quod ioui: lycus reſpondet ad ultimā partē nō ad primā o Amphitryo tu bene dediſti uxorē alc-
menā ioui tu potes mihi dare etiā nurū tuā. Te magiſtro. i. p exemplū tuū. Viro pbāte. marito hercule.
Meliorē Nobilē: ex genef regali. Vmbre. Megæra audiēs tremefacta in deſperationē acta ſibi oia mala
optat. Oumbre o manes: & aia. Greōtes patris mei. Et penates o lares. Labdaci: regis thebāi hic fuit po
llidori filii cadmi filius & frater alii. Et o faces nuptiales: & o uos tædæ & faces quæ ferūti nuptiis. tales eſto
te mihi ad futuræ calamitatis cām ſi iungar lyco ut fuerunt in ſceleratis nuptis œdipode quando matrem
locaſtam duxit uxorem. Oedipode declinat œdipus pi & œdipodes de. Imperii ſcelerati: nā patrē layum
occidit. Solita fata calamitates ſolitas accidere noſtro generi: ut ſupra diximus. Nunc nūc: Fuerunt qnq;
ginta ex diuerſis uxoribus filiæ Danai filii beli: unde dicte ſunt belides: quas frater egyſtus cū parē numeꝝ Belides.
filioꝝ haberet filiis ſuis in matrimoniū collocaſ uolebat. ſed danaus oraculi reſponſo exterritus. his prorſus
aſſentire nolebat. nam reſpōderat Apollo danaū ipſum manibus unius ex filiis ægiſti quē generꝝ haberet
occidendū eſſe: ſed pene ad hæc matrimōia cōficienda coactus filias i hūc modum ſubornauit: ut cum ad ui
roꝝ thalamos accederēt: abſconſos gladios ſecū deportarēt: & uiros ſuos ea ptia nocte iterficerēt. quos utiq;
omnes excepta miore natu hypmeſtra iterfecerūt quæ lio uiro ſuo miſerta pepcit a quo tractu tēporis da
naus ipſe truncatus ē. de quibus Iuuenalis i ſatyra Credo pud Occurrerēt tibi multæ belides. Cruēte ſan
guinolēte quæ maritos interfeciſtis. In fectæ manus. Sinecdoche ideſt habentes manus maculatas: & ma
nus caſus accuſatiui: infectum tinctū dicimus. aliquando uon factum. Danaís eſt patronimicum filia da Danaus.
nai ſcilicet hypermeſtra. Deeſt: quia ipſa uoluit interficere maritum. Explebo: complebo numerū: quia ſi
adiuuabitis ego interficiam lycum qui uult eſſe maritus. & implebo numerum illarum quinquaginta.
¶ Geryon regnauit geryones in herithrea maris gaditani inſula teferente Plinio in quarto dicta inſula ab
erythre rege tyriorum fuit filiꝰ fulguris & tricephalus ut in theohonia canit Heſiodus Χρῦσ αορ Δε τε κε DAN.
τρκίε φαλον τηρῦονηα. Oedipodæ a Tumore pedum accæpit nomen: οι ϑίμα tumor & πῶυς
pes dicitur de eius ſorte per ſybillam tradita uidebimus fuſius in œdipo fabula. Inflectitur œdipus: pi.
Tranqllus i iulio & laudes herculis & tragœdia œdipi & œdipodes. de ut hic & œdipus œdipodis ut melā

pus teſte priſciano.

DAN. ¶Coniugia:indignat⁹ lycus dicit credís ne megæra obſtinata tuis uerbis me terreꝛ:faciá experiaris quod ego poſſim & ſeruis imperat:ut parent rogum ad cremandum ipſam & filios. Congerite.ſ.o famuli. Flagrent ardeãt. Suis ſupplicibus iſtis ſupplicantibus. Hoc lyce poſtquam tãtopere ſæuire uis præcor q̃ primum me facias mori. Genitor ego pater herculis. Qui morte o Amphytrio neſcis quod ille qui omnes interficere uult neſcit eſſe tyrannus.i.exercere crudelitatem:ſed qui uolunt eſſe tyranni aliquos q̃uellẽt mori:& grata illis eſſet mors dimittant uiuere in miſeria: qui uellent uiuere illos interficiũt. Luere ſuſtinere:interdum dicitur purgare:ut peccatũ lueꝛ. Irroga tribue:Rogus cõgeries lignorum.Interea dum iſti parabunt rogũ ad cõburẽdũ iſtos ipſe ibo ſacrificatũ neptuno: ut ſibi uouerẽ pro uictoria creontis & interim dum tuiſſet ad ſacrificium lyc⁹ & Amphytriõ præcareꝛ deos.ſubito hercules ab inferis redíit. Vis mu.ſumma potẽtia deoꝝ.i.q̃ es potẽtiſſimus deoꝝ.Gõpeſce:cõprime. Feri ihũani.Quod ad qd Audi nate o her.& dũ dicit iſta ſentit terrã tremeꝛ: & dicit hic eſt hercules. Templa intelligẽdum ẽ eos tunc fuiſſe in templo. Labãt tremũt.Mugit ſonat.Solũ terra.Eragor ſtrepitus ueniens ab imo terræ.Audimur.ſcilicet ab hercule.

Ly.Coniugia puícax nr̃a quoniã abnuís
Regemq; terres:ſceptra q̃d poſſint ſcíes
Complectere aras nullus eripíet deus
Te mihí:nec orbe ſi remolíto queat:
Ac ſupera uictor numina alcídes uehí
Congerite ſyluas:tẽpla ſuppliciſbus ſuís
Iníecta flagrent cõiugem & totũ gregem
Conſumat unus ígne ſubiecto rogus
Am.Hoc munus a te genitor alcíde peto
Rogareq; me deceat ut primus cadam
Ly.Q uí morte cũctos luere ſupplicũ iu-
Neſcít tyrannus eſſe díuerſa irroga bet
íſerum uíta perire:fœlícem iube:
Ego dũ cremãdís trabíb⁹ accreſcit rogus
Sacro regentem maría uotíuo rogẽm:
Am.proh numínũ uis ſũma ꝑh cœleſtiũ
Retro parenſq;:cuius excuſſit tremunt
Humana tælis ímpiam regis feri
Compeſce dextram:q̃d deos fruſtra p̃cor
Vbícunq; es audí nate cur ſubito labant
Agítata motu templa. cur mugít ſolum
Infernus ímo ſonuít e fundo fragor:
Audímur:en ſonitus herculeí gradus

BER. Fortuna.chorus inducitur:q̃ materiã præcedẽtis actus hẽt & cõpatiẽ & miſereꝛ & uocat herculẽ ut redeat ad alios & monſtrat illi facile eſſe q̃ ſuperauit tot ardua:& hic uerſus ẽ coriambichus. O for.ſpondeus. Tunauiris coriãbus Inuida⁹ for.coriambus Tibus pirrichus: duæ breues:& ſic hẽt quattuor pedes.primũ ſpondeum:duos coriambos:ultimũ pirrichiũ.alii ſcaudũt tanq̃ penthametrum per ceſſurã & ſi in fine haberet unã ſyllabã:eſſet integer uerſus pẽthameter:o fortuna uiris inuida fortib⁹.Cõqueriẽ chorus de fortuna qd̃ Lyco ſcelerato & euryſtheo tyranno faueat:& herculẽ opprimat. O for.a ferendo dícta eſt:quod temere & ſine rõne feratur eſt.n.fortuna accidentiũ ſubitus atq; inopinatus euẽtus:hæc a ueteríb⁹ dea credita eſt.a quibuſdã etiã deus uariis caſibus humana deludens.& ꝓpterea cæca exiſtimata.Iu.te facimus fortuna deã:cœloq; locam⁹. Inuida:ſab in quod ẽ ualde & uideo Inuidere ꝓprie ẽ ex alicuius rebus ſecũdis dolore affici:q̃d minus ituemur forma illius de cuius fœlicitate ſumus ſoliciti.Inuidus dicíẽ q̃ actu inuidet alicui.inuidioſus q̃ morbo inuidẽtiæ laborat.Oui. Tẽpus edax reꝝ:tuq; inuidioſa uetuſtas oía deſtruis interdũ inuidioſus paſſiue capiẽ ꝓ eo cui⁹ habeẽ inuidia.Ouidius pactolonq; petit q̃q̃ nõ aureus illo tẽpore nec caris erat inuidioſus harenis.Inuidia aliq̃n ꝓ odio capiẽ. Terentius:ut facile ſine inuidia audẽ inuenias. Euryſtheus qui iperat herculi. Facili ocio qẽte ſine labore:eius cõtrariũ ẽ difficile quod ſine labore fieri nõ põt difficiles terras uocat. Virgi. Q uæ nõ ſine difficultate ferũt fructũ.Difficiles primũ terræ colleſq; maligni:facilis itẽ ſignificat q̃ eſt exorabilis. Vir. Faciles uenerare napeas.itẽ humanas:ut Ci.facili ingenio ꝑditus cõtrariũ difficiles appellamus q̃ oía ſuo mõ uolũt fieri:nec unq̃ põt cõtẽtari:ut Ci.i catõe.Difficiles ſenes appellauit. Exagitet defatiget & exerceat. Serpẽtis.dicta ẽ ſupra hæc hiſto.de pomis heſpidũ:uñ repetẽda nõ uꝛ. Mala.i.põa illa aurea. Sororib⁹ hſpidib⁹.

Fortuna

Inuida

Facile

DAN. ¶Supplicibus :q̃ p̃catur plicaẽ & genibus & toto pectore ꝓtenſis manibus hæc fuit ueteꝝ cõſuetudo inde ſupplico.ſupplex ſuppliciũ qd̃ capiẽ teſte honorato:ꝓ ſupplicatione.Salu.in ſuppliciis deoꝝ magnifici.idẽ nõ uotis neq; ſuppliciis muliebrib⁹ deoꝝ auxilia,parant̃ ſed uigilãdo bñ agẽdo ꝓſpere oía cedũt. O fortuna uulgaris ẽ q̃rimonia de iniqtate fortunæ q̃ in humanis dominaẽ in quã ſniam pulchre cadit phalaris ſcribens ad lacritũ. αἱ τύχαι γαρανόρῶσων τοῖσαεί ϛον οὐχ αἱ γνῶσαι κρατοῦσίν.n.chor⁹ herculis reditũ a dite ut quos fortuna fouet iniuſte ipſe fortiter uincat & deprimat:.Carmẽ ẽ alcaicũ antipaſticũ brachicatalecticũ ut placet nõnullis mihi nõ placet ẽ.n.coriãbicũ. Euryſtheus loqẽ ſtomachoſe & ꝓ amarã cõceſſionẽ ꝓbare uideẽ qd̃ maxime negare cõtendit ſeruiant boni regnẽt mali laborẽt iuſti iniq ſedeant ꝛferat mala.ꝓ auferat mala heſpidib⁹ hercules monitu themidos pomariũ atlãtis depopulat⁹ ẽ & tulit argoli co fulgẽtia poma tyrãno.ara cõſecrata fuit poſtea herculi eo i loco i rei memoriã ſẽpiternã ut memit capella

¶Genas

¶ Genas qñ draco cepit dormire. gena ē pellicula quæ tegit oculū: aliquādo dicitur maxilla: ut Vir. cum te net obsessa inuida barba genas. Intrauit similiter dictum est supra de amazonibus quas hercules deuicit. Multiuagas domos dixit: quia sarmathe ipsi utunt plaustris ꝓ domibus ideo etiam addit. Patris sedibus hospitas: quia ubi sunt una die non sunt alia licet in patria sua: tamē uidētur semper hospites. Rigentia: gelata Tacitū sine strepitu fluctuum. cū sit mare glaciatum. Dura cōgelata. Plena intensa ꝓpter uētos. Semita: uia. Teritur transeundo. Sarmatis: populi sunt scytiæ a græcis sauromate dicunt noia diuersa hēt: utuntur plaustris pro domibus & sanguinē equm lacte mixtū potāt & ut ait Florus i. iiii. nihil pter niues rarasq; filuas habent: qbus est tanta barbaries ut pacē nō itelligāt ideo p lentulū hos ꝓhibere Danubio satis Augusto fuit. Intonsis barbatis & longos capillos habētib⁹. Annuis: quia hieme cōgelat æstate nauigat. Gentibus amazonibus. Viduis sine uiris. Peltā: scutū. Suspiciens: uenerās .s. regina antiopa uel ut alii hyppolite. Victorē herculē. Posito flexo ad terrā. Qua spe uertit sermonē ad herculē O alcide cū penetraueris tot loca difficilia: & ide uictor semp rediuisti: habuisti fiduciā ire ad iferos & posse reuerti. Irremeabile: p quas nemo pōt redire. Actus ductus: Precipites iacētes in loco precipiti: & infimo qa infern⁹ ē in centro terræ. Regna ꝓserpinæ. i. in infernū. Sicule. q̄ fuit rapta a plutone in sicilia. Illic qua spe iuisti huc o hercules nō sunt illic uentiq possint te ducere ad supos illic apud inferos. Notus sine aspiratiōe latine auster dicitur uentus pluuialis a meridie. Oui. Pluuioq; madescit ab austro. Fauonio uēto q̄ dicit zephyrus a zoi quod ē uita qa flat uere: & dat uitā arboribus & plantis eo modo & dicit latine fauonius a fauendo. Tyndaride filii tyndari. s. castor & pollux nati de Læda & ioue. Geminū gen⁹ ē appositio nati eodē partu: traducti sunt isti duo fratres: in cœlū & in zodiaco locati in signum quod uocāturgemini: & id dicebat nautas iuuare apparebāt flāmæ in cœlo: & eas dicebant eē castorē & pollucē iō hercules uadis ad iferos ubi nōpñt apparere tibi illi fratres. Languidū. nō fluctuans sic Vir. stat pigra palus: stat nō mouet. Auidis qa nūquā satiat. Manibus ad manes ad infetos. Vno remige: uno nauta charonte de quo plura diximus in. vi. ænei. Euincas uertit se chorus ad præces utinaꝫ possis redire hercule & frangere leges inferorum quibus nullus pōt redire: ut Hora. in odis. Cū semel occideris & de te splēdida minos fecerit arbitria nō te torquate geuus nō te restituet pietas. Stygis paludis inferni: Feræ crudelis: & inexorabilis. Colos parcaꝝ: stamina parcaꝝ: quæ uitā nostrā regūt ut supra dictū ē. Nō remeabiles irreuocabiles. Hic q rex: hercules in ultionē epyroꝝ aduersus pylios ꝓfectus undecim filios Nelei occidit: totāq; eius domū & patriā euertit Nestor solo supstite: unde apud Ouidi. Bis sex Neleidæ fuimus conspecta iuuētus. Bis sex Herculeis ceciderunt me min⁹ imō. Viribus Neleus neptuni fuit filius ex tyro nympha filia Salmonei regis ex qua peliam quoq; hui⁹ nelei fratrem natu grādiorem genuit sed Neleus cū a pelia fratre e thessalia pelleretur: Pilum in laconia ædificauit hæc urbs antiqua pylos dicebatur sed ea dirupta: cum aliquandiu cultoribus uacua fuisset: Secundo ab athenienſibus ædificata est quo tempore cum Eurymedonte: & stratoclei in sicilia nauigabant ut aduersus lacedæmonios murum interponerent Ab hac urbe Nestor Pylius dictus est Ouidius crede mihi Pylio Nestore maior ero. Vnde ibi Seneca Nestoream Pylon dicit Hic qui rex Dicit Pluto in eo bello Pylon uenisse ad auxilium .& cum Hercule conseruisse manus & ab eo uictus: Ideo dicit. O Hercules hic rex qui est apud inferos iam semel fuit a te superatus apud Pylon Poteris etiam rursus apud inferos ipsum superare & frangere eius carceres: & si orpheus potuit ipsum cantu suo uincere ut sibi redderet uxorem eurydicem tu uiribus tuis eundem superabis. Populis pluribus quia apud inferos sunt tot populi.

¶ Intonsis Sarmatis sarmatæ ultra borysthenem amnem longe colunt diebus tertiis semper capinnt cibū medio abstinent in sarmatia habitant scythe qui nunc beemii uocitantur quando in eam regionem antea fuerant beemii germani & locus beemium appellatur in scythia & Sarmatia pauciſſimæ sunt urbes uillæ innumere Scythe comedūt carnes nominantur ανθρωφαγο. meminit Gellius. Hic qui rerum: non immorabor in hac historia quippe illam homerus plēissime describit in. iii. iliados i llic require.

BER.

Sarmat

Eurydic

Neleus.

DAN

Cum somno dederit puigiles genas
Pomis diuitibus præpositus draco
Intrauit scythiæ multiuagas domos
Et gentes patriis sedibus hospites.
Calcauitq; freti terga rigentia
Et multis tacitum littoribus mare
Illic dura carent æquora fluctibus
Et qua plena rates carbasa tenderant:
Intonsis teritur semita sarmatis:
Stet pontus uiuibus mobilis annus
Nauem nunc facilis nunc equitem pati
Illic quæ uiduis gentibus imperat
Aurato religans ilia balteo
Detraxit spolium nobile corpori
Et pestam. & niuei uincula pectoris
Victorem posito suspiciens genu:
Q ua spe præcipites actus ad inferos
Audax ire uias irremeabiles.
Vidisti siculæ regna proserpinæ:
Illic nulla noto nulla fauonio
Consurgunt tumidis fluctibus æquora
Non illic geminum tyndaridæ genus
Succurrunt timidis sidera nauibus.
Sat nigro pelagis gurgite languidum
Et mors cum auidis pallida dentibus
Gentes innumeras manibus intulit
Suo tot populi remige transeunt
Euincas utinam iura feræ stygis
Parcarumq; colos non remeabiles
Hic qui rex populis pluribus imperat

BER. ¶ Conſeruit manus tecū pugnauit. Domin⁹ pluto. Fa
tū mortē: aperias uiā inferis. ut poſſit illuc lux introduci.
Proſpectus uiſio. Inuius per quē nō poſſunt redire fac
uiā ut omnes queāt abire. Pateat apertus ſit. Immites or-
pheus fuit poeta thracius. Oeagri fluuii filius Alii. dicūt
Appolinis fuiſſe filiū ex muſa calliope. hic teſte diodoro
ſiculo libro quinto doctrina: melodia ac poeſi exceſſit oēs
quoꝝ extet memoria: Idē cytharā ab apolline patre acce-
piſſe dicit quā nuper ad ſimilitudinē teſtudinis Mercuri⁹
cōfecerat: & Apollini donauerat cuius modulatu & dul-
cedine nō ſolū hoies: ſed lapides & ſiluas in numeꝝ ſemo
tare cogebat. teſte Oui. iii. de arte. Saxa feraſq; lyra mouit
Orpheus rhodopeius orpheus: Tartareoſq; lacus trigeminumq; ca
nē: Nā mortua Euridice uxore ad inferos pergens eos ua
luit cythara ad cōmiſerationē deflectere: ita ut uxorē ſibi
reſtituerant. Tetrica: ſeuera. Excutiūt: diligēter examī-
nāt. Veteres reos: peccatores ueteratos in malis dū uiue-
rēt. Nurus threi. intelligēdū ē illas mulieres eē apud 'ife-
ros. Iuridici: iudices iferoꝝ quaſi dicētes iura q̄ ſunt tres
apud inferos æacus. Rhadamanth⁹ & minos. Sedēt. ſ. p
tribunali: more iudicū. Flētes: qa mouebant ad miſeri-
cordiā. Tandē poſt multas p̄ces. Arbiter mortis: pluto
rex inferni. Ait uincimur. ſ. cātu tuo orpheu. Data leges
facta cōdictiōe. Tu poſt: iſta cōditio. Clara dies: q̄ ē ap d
nos: ſed in iferno. Obtulerit: oñderit. Deos: lucētia ſyde
ra. Ianua tenari: mōs ē apud lacedæmonios i quo ſpelū-
ca erat: uñ exibat teterrimus fetor: propterea ibi dixerūt eē
ingreſſum ad inferos: ſicut auernus in italia. Sptani: lace
dæmonii: ſpartha, lacedæmon etiaꝫ dicitur. Odit. ſ. moras.
Verus amor orphei qui nō potuit ſeipſum tenere a com
plexu euridices: donec exiſſent ifernū. Nec patit moras:
nō poteſt tm̄ expectare. Munus: ideſt euridicē datam ſibi
ab inferis pro munere. Quæ uiucit: concludit ergo quod
orpheus potuit uincere cautu: hercules uero uiribus.

DAN. Lucis rector. hoc eſt, principiū tertii act⁹ ubi re
diens hercules ab inferis trahēs ſecū cerbeꝝ ex
cuſat apud ſupos ſeſe ſi ducat tale mōſtꝝ ante
oculos eoꝝ miraturq; quod oia ſint militibus
plena. O alme rector: o ſol q prim⁹ oia uides.
Alterna ſpatia in utrunq; hemiſperiū. Alterna mō unū
mō aliud hemiſpium petis. Ambiens circūiens. Flāmi
fero igneo. Exeris eleuas. Caput illuſtre claꝝ & illuſtras
oia. Iuſſus ifert culpā i euryſteū q id iuſſerat. Secreta q̄
apud iferos ſecreta erāt. Tuq; arbiter. ſ. iuppiter. Et tu ſe:
ſ. o neptūne. Imas pe. un. uade i, pfūdū maris ne uideas h
mōſtra. Quiſqs: & qſquis es i cælis auerte facie. Metuēs
po. maculari. Noua fa. iuſtato mōſtro cerbero hñte tria
capita, pētib⁹ plēa loco pilo. Refle. uertat. Acie oculos
duos. ego & iūo cui⁹ iuſſu id feci. Patēt: ñ ſatis ſūt latæ træ.
Immites potuit: argumētū a pari ut orpheo diis genito
regreſſus patuit ab iferis itidē her. & ipſi louis filio deē ad
ſupos reditio orphe⁹ pepit Calliope æagrio, āni apud pi-
pleida ſpelūcā i tracia gratiſſimā muſis ut mēinit Appolo
ni⁹ alexādrin⁹ i pricipio argonatic̄ καλλίοπηκοωσι
ηό πι ύπλητος αγχί τεκε θαί: hūc ſeq̄bāt canētē
cheli petræ flumia mōtanæ fagi catadromādi cāt⁹ dulce-
dine & coniugem impetrauit & reditum ab inferis. O lu
cis incipit tertius actus herculis furentis cuius initium iā-
bico trimetro pro parte hypercatalectico conſtat & præ-
ces herculis cum cerbero cunctis a ſtyge præſefert ad ſo-
lem quoniā ut inquit naſo uidet hoc deus omnia primus
tartareis tenebris offendi poterat petit ueniam alcides. O lucis alme: &c. cā lucis ē ſol. Aciem: acies omo-

Bello cum peteret neſtoriam phylon:
Tecum conſeruit peſtiferas manus.
Telum tergemina cuſpide præferens
Effugit tenui uulnere ſaucius
Et mortis dominus pertimuit mori
Fatum rūpe manu: triſtis & inferis
Proſpectus pateat lucis: & inuius
Limes det faciles ad ſuperos uias
Immites potuit flectere cantibus
Vmbrarum dominos: & prece ſupplici
Orpheus eurydicen dum recipit ſuam
Quæ ſiluas & aues: ſaxaq; traxerat
Ars que præbuerat fluminibus moras
Ad cuius ſonitum conſtiterant fere
Mulcet non ſolitis uocibus inferos
Et ſurdis reſonat clarius in locis
Deflent & lachrymis difficiles dei
Qui fronte nimis crimina tetrica
Querunt ac ueteres excutiunt reos
Deflent eurydicen threicæ nurus
Flentes euridicen iuridici ſedent
Tandem mortis ait uincimur arbiter
Euade ad ſuperos lege tamen data
Tu poſt terga tui perge uiri comes
Tu non ante tuam reſpice coniugem
Quam cum clara deos obtulerit dies
Spartaniq; ederit ianua tænari
Odit uerus amor nec patitur moras:
Munus: dum properat cernere perdidit:
Quæ uinci potuit regia cantibus
Hæc uinci poterit regia uiribus

Actus tertius. Hercules loquitur

O Lucis alme rector & cæli decus
Qui alterno curſu ſpacia flāmifero
Illuſtre letis exeris terris caput bīes
Da phœbe uenia: ſi quid illicitum tui am
Videre uultus: iuſſus in lucem extulit
Secreta mundi: tu quoq; cæleſtiū arbiter
Parenſq; uiſus fulmine oppoſito tege
Et tu ſecundo maria qui ſceptro regis
Imas pete undas quiſquis ex alto aſpicit
Terrena facie metuens pollui noua:
Aciem reflectat: oraque in cœlum erigat
Portenta fugiens. hoc nefas cernant duo
Qui aduexit & quæ iuſſit i pœnas meas
Atq; in labores non ſatis terre patent

nymũ ẽ gladii exercit⁹ & oculi ab acumie dita acies & acieris securis ære i manu sacerdot⁹ i ueteri sacrificio.

¶ Odio datiui casus. Iunonis quæ me misit ad omnia monstra quæ sunt in terris sed illud satis non fuit me ad inferos misisse ut ducerẽ cerbeꝝ duxi quid modo restat. Inaccessa ad quæ nullus ingredit. Ignophœ ad quæ sol nunq̃ intrat. Deterior polus. s. antarcticus q nõ uidet ut in sphœra demonstrat. Gonccssit p sortem. Diro ioui. i. crudeli plutoni. Terræ sortis loca idest infernus prima sors fuit iouis cœlũ: secunda ne ptuno mare, tertia plutoni infernus. Morte cõtempta cõtempto loco mortis. Cessare: qescere o iuno ẽ ne aliud quod mihi iperes. Quid uinci. s. a me sed tẽpla dat locũ sequenti scenæ dũ dicebat ista hercules uidit templa circundata militibus & rogũ paratũ. Infestus inimicus: & inquietãs dicitur. Tenet obsidet. Limẽ: ianuam templi.

BER.

Iunonis odio: uidi inaccessa omnibus
Ignota phœbo: quæq; deterior polus
Obscura diro spatia concessit ioui
Et si placerent tertiæ sortis loca
Regnare potui: noctis æternæ chaos
Et nocte quidem grauius & tristes deos
Et fata uici: morte contempta redii
Q uid restat aliud: uidi & ostendi inferos
Nam si quid ultra ẽ: tam diu pateris mãus
Cessare nostras; iuno quid uinci iubes
Sed templa quare miles infestus tenet
Limẽq; sacrum terror armorum obsidet
Amphitrio hercules These⁹: am. loqtur

DAN

V Trum ne. Reuersus hercules ab iferis erat & eũ a longe uidens Amphytrio tm̃ lætatus ẽ ut uix posset credere eũ esse ueꝝ herculẽ. Qui cum ap propinquasset uidens patrem ita squalidum: & uxorẽ uelatam & prætermissa salutatione petiuit quod ita mœsti essent: Amphytrio respondet Lycum regnũ occupasse & creontẽ & filios occidisse & mortẽ Megeræ & eius filiis parare. Hercules miratus tantã iniquitatem recessit ut ad interficiendum lycũ: qui iuerat sacrificatũ neptũno: Remansit theseus cũ Amphytrione & Megæra: quibus narrauit q̃cquid egerat hercules apud inferos: describendo uiam & situ inferni. Vota desideriũ meũ. Tristi nubilo qa ibi est perpetua nox. Lætitia stupent. quasi isensatæ sunt propter lætitiã. nã stupor est quædã alienatio sensuũ quod .s. sensus cõstipentur. Sera tarda: quia iam erat regnũ perditum & rex interemptus. Toros grandes musculos brachioꝝ. Alto trũco. i. claua ingenti. Vnde quæ causa iste squalor. i. incultus uestiꝝ: dixerũt ueteres squallere q̃cquid nimis incultum: obsitũq; erat. ita ut uidentibus horrorem incuteret: a squamaꝝ crebritate & aspritate deductũ. Amicta: uelata. Vnde qua causa. Nati obsisti. inculti. Fœdo tetro. Pedore: pedor significat oẽm imunditiã in boim. Lucanus longusq; in carcere pedor: & Cicero. Barba pedor horrida unde peditosum dicimus quod malt odoris ẽ Varro de re rustica. Solidata tetra pauita. maxime si ẽ argilla: nec situ peditosa eius gratia oblitescant. Hinc etiã pedo uerbum: quod est crepitũ uentris emitto quod ut facere in conuiuio liceret: edicto claudius princeps statuit: qd quẽdam periclitatũ præ pudore ex cõtinentia reppererat.

Tristi silentem nubilo aliquid domum
Est ne iste natus: membra lætitia stupent
O nate certa; & sera thebarum salus
Verum ne cerno corpus an fallor
Deceptus: umbra tu ne es agnosco toros
Humerosq; & alto nobilẽ trunco manũ
Her. Vnd iste gẽitor squlor: & lugubrib⁹
Amicta coniunx. unde tam fœdo obsiti
Pedora nati. quæ dominũ clades grauat
Am. Socer ẽ pemptus regna possidet lic⁹
Natos parentem coniugem leto petit:
Her. Ingrata tell⁹. nẽo ad hercule dom⁹
Auxilia uenit: uidit hoc tantum nefas
Defensus orbis. cur idem questu tero.
Mactet hostis. The. hãc ferat uirt⁹ notã
Fiatq; summus hostis alcide lycus
Ad hauriẽdũ sãguinẽ inimicũ feror at.
Her. Theseu resistet. ne q̃ uis subita igru

Fœdo pedore igitur turpi illuuie. Socer: respõdet Amphytrio pater uxoris tuæ est interemptus. Lœto petit. i. uult interficer. lœtũ mors dicitur a leo. i. destruo qa mors oia destruit. Tero cõsumo. Q uæstu lamentatiõe. Mactet: interficiat & est uerbũ sacrificantium & mactæ uictimæ dicunt. Ad hauriendũ: ad interficiendũ lycum: non debet uirtus & fortitudo herculis pati hanc infamia;. Feror: Vado tecum o hercules. Ingruat eueniat sed proprie ingruere est hostem prudenter insequi. sumptum a gruib⁹ quæ ordine quodam facto uolant. Virg. Ingruit æneas.

Diro ioui. i. infero ioui: quia ẽ mitis in cœlo Iuppiter: sicut inferna iuno ad differẽtiã cælestis dicitur: iouis declinatio uetus est nã iuppiter elisis litteris fit integru; ẽ iouis pater sicut marspiter & diespiter item diionis dictus est & lucetius ab Ennio in libris belli punici. qa nos luce iuuet per contrarium ergo ipse pluto dirus est quia caret luce cuius carentia torquent animæ in regno ipsi⁹ dirus proprie est infestus a deoꝝ ira a quo nomine tractum est diruncio uerbum asoletum quod est seiicio quod diꝝ est. Vtrũ: ne carmen trimetrũ iambicũ colloquunt amphi. her. Theseus. & bifaria; diuiditista cõfabulatio. prima ẽ ultro accepta de lyco & suis: secunda est inquisitio per amphitrionẽ de inferno. primũ stupet amphitrion inopinum herculis reditum. Theseu resiste admonet thesea: hercules caueat a ceruicibus amicitia herculis & thesei cœpit exordium a pugna lapithaꝝ & centaurorum eum lapithis opem ferret theseus auctor est herodotus postea cœpit incrementum in certamine amazonũ ubi donatus fuit antiopa theseus quẽadmodũ scriptũ reliqt andrõ halicarnasseus illud ẽt traditquod cũ theseus precibus herculis e mãibus adõei molossoꝝ regis erept⁹ eẽt a q⁹ i carcerẽ cõiect⁹ fuerat ꝙ uoluisset filiã rape pyrrithoo iã a canib⁹

lacerato reuersus athēas istituit oia tēpla hercu. dedicari q̄tuor tm̄ reseruatis hæc sat de amicitia her. & thesei.

BER. ¶ Differt uertit se mō hercules ad patrē dicēs scio pr̄ quod me uelles cōplecti: sed expecta donec rediero & interfecero lycū sceleratū. Diti plutoni. Flebilē: discesserat hercules: & theseus q remāserat cōsolat amphytrionē & megærā rogatusq; magnanimi Herculis facinora explicat: quæ apud inferos gessit. Regina: megæra. Fuga: remoue. Vultū flebilē. tristitiā faciei. Et tu amphytrio. Memorare. petiuerat Amphytrio a theseo ut serie factoꝝ herculis: & q̄lis uia eēt ad inferos: explicaret. rn̄det ibi theseus quod tāta ē horribilitas inferoꝝ: quod q audiret timeret tāto magis q uideret.

Vix adhuc: uix possum adhuc credere qd̄ suꝫ apud uos & in luce solis. Auræ uitalis regionis huius in qua uiuimus & capimus auras. Vir. Si uescit aura ætherea. Torpet illi q diu fuerunt in tenebris uix pn̄t tolerare lumen. Acies: uisus. Hebetes qn̄cūq; sensus deperdit ut hebes uis⁹ hebes ingeniū: nō acutū. ita qn̄ gladius nō incidit hebetē dicimus. Diē lucē. Peruince: O theseu noli timere dicito audacter. Alto pectore magno animo. Fraudat noli te priuare. Fructu lab. gloria qa ē iucūdum narrare ea quæ euicisti magno labore. Fas oē. theseus uolēs narrare gesta herculis apud inferos & secreta inferni: petit ue niā primo a dīs inferis. ut liceat illa dicere. Fas oē. omne diuinū: ad deos enim refert fas sicut iustū ad homes. Virg. fas & iura sinūt. i. diuina & humana iura pmittūt. Domi nantē. s. plutonē. Regno capaci: inferno q capit oēs. Sic horatius in odis: Capit oēs domus exilis plutonia. Teq; pseripna. Quā mater ceres. Irrita quæ frustra quæsiuit. Aetna mōte siciliæ ubi rapta fuisti a plutone. Abdita & opta. secreta. Spartana: incipit oñdere uiā ad inferos. Spartana laconica ut supradicta. Attollit: eleuat. Iugū monte. Vbi tenarus ipse mons. Præmit: obūbrat. Aequor: mare qd̄ inferius est præmit a supiori. Hic i tenaro. Sol uit aperit. Ora ianuā. Ditis: plutonis. Inuicti. insuperabilis qa deus est mortis cui sunt oēs subiecti. Sic Horatius oibus una manet mors & semel calcanda uia locti. Hiat aperit. Alta pfunda. Latū ut dicit Aurelius: lata ē uia q̄ ducit ad pditionē. Nitor splendor. Tenuis: paucus & debilis. A tergo qa reliqs a tergo lucē: eūdo ad tenebras inferni. Cadit qa locꝰ ille stat i cadēdo & i descēsu: ubi uī q̄ sol obscureī. Solis afflicti: q̄si extincti p tenebras. Lu dit aciē decipit uisum qa uideī ut uideas: & tn̄ nō bn̄ potes uidere. Sic Virg. Aut uidit: aut uidisse putat p nubila lunā & describit lucē illā p cōparationē: ē talis illa lux q̄lis ē crepusculi qn̄ summo mane adhucn̄ clara lux: nec ē nox. Primus prima ps diei hoc ē crepusculū. Serꝰ uesptinꝰ: qn̄ nōdum ē obscura nox. Hinc qn̄ magis itras fit amplitudo cāpi. Vacuis: pp animas quæ nō occupant: interdū locus ubi nihil ē aliqn̄ ita amplus ut uō uideat posse ipleri uacuus aliqn̄ ociosus dicit: ut Ouid. uacuæ carmina mētis opus aliquando ocus nō possessus: ut Cicero q quondam in uacua uenerunt. Laxantur. ampliātur. In quæ. s. spacia omnes descendunt sic. propertius: Tardius aut citius sedem properamus ad unā. Nec ire labor. s. Virg. facilis descensus auerui: Nocteq; dieq; patet atri ianua ditis. Deducit: deorsum ducit. Vt pupes: per comparationem dicit nauis quæ secundo fluctu ducitur cito currit.

DAN. ¶ Memorare piget thesea repetere quæ uiderit quæ egerit apud inferos cū suo magno discrimie cū uix receptꝰ ad supos adhuc sētiat tartareæ caliginis grauedinē: sic æneas apd̄ dido iuitꝰ pœmiat ifandū regia iubes &c. & apd̄ hōetū achillis umbra ad Vlys. ϖΗΛΗύοδανατονγε ϖαραυλα δαίλιύΛΥδσεύ. Nobile iu. tænarꝰ i lacōia pmōtoriū iuxta maleā cū pcipiti uoragie credit uulgꝰ patere descēsum ad iferos p illud pcipitiū a tænaro dr̄ et oppidū tænarꝫ celebr̄ simulacro arionis ifidētis dorso dlphini ex ære corithio qd̄ qdē simulacrū istituit pi ander rex i gr̄a; egregüciharoedi fꝫ tænari fauces iter ad tartarꝫ mōstrātes describit Papin. & maro elegāter.

Me bella poscunt differt amplexus parēs
Goniunxq; differ: nunciet diti lycus
Me ic redisse: The. Flebilā ex oculis fuga
Regina uultum: tuq; nato sospite
Lacbrias cadētes repries: si noui herculē
Lycus creonti debitas pœnas dabit
Lentū ē dabit: dat hoc quoq; lentū: dedit
Am. Votū secundet qui pōt nostrū deus
Rebusq; lassis adsit. O magni comes
Magnanime nati pande uirtutū honorē
Q uā longa mœstos ducat ad manes uia
Vt uincula tulerit dura tartareus canis
Th. Memorare cogis acta securæ quoq;
Horrenda menti: uix adhuc certa ē fides
Vitalis auræ torpet acies luminum
Hebetesq; uisus uix diem insuetum ferūt.
Am. Peruince theseu quicqd alto pectore
Remanet pauoris: neue te fructu optimo
Frauda laborum: quod fuit durū pati
Meminisse dulce ē: fare casus horridos.
The. Fas oē mundi. teq; dominante p̄cor
Regno capaci: quæ quam tota irrita
Q uæsiuit ætna mater ut iura abdita
Et operta terris licet impune eloqui.
Spartana tellus nobile attolit iugū
Densis ubi æquor tænarus siluis premit
Hic ora soluit ditis inuicti domus.
Hiatque rupes alta & immenso specu
Ingens uorago faucibus uastis patet
Latumq; pandit omnibus populis iter.
Non cæca tenebris incipit primo uia.
Tenuis relictæ lucis a tergo nitor
Fulgorq; dubius solis afflicti cadit:
Et ludit aciem. tale non dubie solet
Præbere lumen primus aut serus dies:
Hinc ampla uacuis spacia laxantur locis
In quæ omne mersū peat humanū genus
Nec ire labor est. ipsa deducit uia
Vt sæpe puppes æstus inuitas recipit.

¶ Pronus

¶Pronus: iclinatus in præceps: Vrget: impellit. Atq; auidum chaos: cõfusio illa quæ oia trahit ad se. Chaos: appellarũt ueteres quãdã cõfusã ab initio unitatẽ hiantẽ: patẽtẽq; i profundũ: Latini hiatũ uocãt. græci autẽ casma. Ante mare & terras: & quod tegit oia cælũ. Vnus erat toto naturæ uultus i orbe. Qué dixere chaos rudis: indigestaq̃ moles: Nec. qcq̃ nisi põdus iers. Gradũq; illiuc nõ possũt redire: sic Vir. haud reuocare gradũ: supasq; euadere ad auras. Hic opus: hic labor ẽ. Vmbræ tenaces. aiæ oẽs retinẽt. nec dimittũt. Lethe. flumẽ lethen apud iferos eẽ ꝓdiderũt: cuius latices siqs gustauerit: oium rerũ præteritarũ obliuiscit: iccirco ἀπὸ τοῦ lithis hoc ẽ ab obliuiõe nomẽ habet. Datus autẽ hinc fabulæ locus qd̃ moriẽtes oium terũ obliuiscũtur. Luca. Quã iuxta lethes tacitus perlabit annis infernis ut fama trahẽs ohliuia uenis. Qualis icerta. Meãder fluuius inter Miletũ & prienẽ egredit discurrit per phrygiã. & separat lydiã a carie ad campos q Meãdri dicũtur: strabo flexsuosum ideo scribit quoniã multũ limi accipiat: & uario impetu mõ ad hãc: mõ ad aliã ripamadiciat: unde oẽs obliquitates ueteres meãdrũ appellauerũt.

Palus inertis: fœdã paludẽ noie cocytũ: ubi semp luctiferi bubõis gemitus. aliarũ dirarũ auiũ turpissim⁹ ululat⁹ auditur: apud inferos esse testant poetæ cocyo lugeo qa ibi ꝓpetuo luctus. Inertis: nõ currẽtis. Bubo luctifer: fe rẽs luctũ & tristitiã: auis ẽ cui⁹ uox præsagit futurã calãitatẽ: ut Vir. Ferali carmie bubo. Omẽ. auguriũ. ifaustæ stri gis: ifœlicis auis denũciãtis malũ. auis ẽ nocturna. Luca. Quod trepid⁹ bubo: qd̃ stryx nocturna q̃runt a stridore nomẽ habẽt fabulosũq; ẽ ꝙ eas tradũt ubera ifãtiũ labris imulgẽt. Cõstat tñ & i maledictis iã eẽ: & etiã apud uetustissimos fuisse. accipiq; ꝓ maleficis mulierib⁹ quæ noctu gradiẽtes: ifãtiũ corpora fugẽdo exhauriũt: Horrẽt: faciũt horrorẽ. Frõde opaca: foliis densis & obscur. Comæ rãi. Taxo iminẽte: supstãte. Est. n. taxus arbor ut iqt ply. Abieti similis: sed min⁹ uirẽs graciliscq; & tristis. nullo succo bacchas fert. qb⁹ lethale uenenũ inest precipue i hispania uasa ẽt uiatoria ex ea facta ad potãdũ uinũ mortifera fuisse cõpertũ ẽ. hãc qdã similacẽ a græcis uocari dixerũt & esse in arcadia tã ꝑsentis ueneni ut siqui sub ea dormiãt: cibũue capiãt: morianť: inoxiam⁹ fieri putãt: si in eã arborẽ clauus æreus figat. taxo toxica uenena dicta sunt q̃si taxica. Quã. arborẽ. Sopor: sõnus. & oibus dat poeta psonã suam. Famesq; rabi: rictu. rictũ nõnulli ferarũ tantũ esse: dum rostrum q̃si indignabunde torquẽt: sed de hoibus quoq; dici Tacitus de Claudio: dicẽs porrecto rictu saliua manãte loquebat. Rictu ergo ore rabido. Serus: pudor. tardus: qa facta infecta reddi nõ possunt. Fun⁹ mors. Dolor frendẽs: insaniẽs: frendere ꝓprie est dentes agitare ex ira: sicut frẽdet aper apud Ouidiũ: Est ne: Amphytri o iterrogat theseũ an illic sint terræ feraces uini aut cereris. Nõ prata: respõdet theseus. Fluctuat: quãdo seges est adulta flante zephiro fluctuare solet quasi undas imitãdo: nõ ibi sunt tales segetes. Vastitas: amplitudo illa cãpi sine ulla cultura. Profundi, soli: terræ infernalis. Scalet: horret. Eterno situ: situs ẽ positio loci: ut urbs pua ẽ i pulchro situ: aliqñ dicit mucor q, nascit in locis nõ habitatis. Vir. Per loca senta situ. Torpet: nihil pducit. Vltima: generis neutri. ille locus est ultima linea rerũ. Vltima: ergo extremitates oium locorũ. Immotus: qa ibi nõ sunt uẽti: nec mouet acr: ut ibi apud nos. Mœrore horrida: qa nõ sunt nisi luctus & pœnæ. ¶Cocyti. Cocytus fluuius lachrymarum nascitur e stygе tristitiæ ut canit homerus in. λ. o disseæ κωκυτοῦ λοός ἀηδὼν ὕδατος ἐσὶν ἀπορρώξ. Hic uulrur: uultur ut testis est plutarchus in rhomulo est animantium innocentissimus omnium. herodotus ponticus tradit herculem lætari solitũ uulture in re gerenda se ostendente. nil uescitur ex his quæ homines serunt aut plantant: sed ex cadaueribus escã sibi quærit. interficit nihil nec destruit animantium. uolucribus autem ob affinitatem etiam mortuis abstinet. memini Aristoteles & Plyuius. Hec uolucris fauit rhomulo in urbis nomine cõstituendo: ut Dyonisius & Liui⁹ ostendunt. Famesq; mœsta. ciues & incolæ tartari hii sunt: sopor: fames: pudor: metus: pauor: funus: dolor: luctus: morbus: adeo ut miserrimus Achilles alloquens Vlyssem malit uilem seruitutem seruire hero inopi quam regnare in inferno. ϖοῦλοί ϖην κεϖαρούρος ἐων ὁητεύειν ἀλλω ἀνδρὶ ϖαρακληρω ὦ ἢ βιοτοῦ ϖολῦσ εἰηι ϖασι νεκυεσσι καταφθι μένοισιν ἀνασσέν.

Sic ꝓnus aer urget. atq; auidum chaos
Gradumq; retro flectere haud unq̃ sinũt
Vmbre tenaces intus immenso sinu
Placido quieta labitur lethe uado.
Demitq; curas; neue remeandi auplius
Pateat facultas: flexibus multas grauem
Inuoluit amnem: Qualis incerta uagus
Meander unda ludit: & cædit sibi.
Instatq; dubius littus an fontem petat:
Palus inertis fœda cocyti iacet:
Hic uultur: illic luctifer bubo gemit:
Omenq; triste resonat infaustæ strigis:
Horrent opaca fronde nigrantes comæ
Taxo iminente: quã tenet segnis sopor
Fameq; mœsta rabido rictu iacens
Pudorq; serus conscios uultus gerit:
Metus: pauorq;: fun⁹: & frẽdens dolor:
Aterq; luctus sequitur: & morb⁹ tremẽs
Et cũcta ferro bella in extremo abdita.
Iners senectus adiuuat baculo gradum
Am. ẽne aliq̃ tell⁹ cereris et bacchi ferax
The. Nõ prata uiridi læta facie germinãt
Nec adulta leni fluctuat zephiro seges.
Non ulla ramos silua pomiferos habet.
Sterilis profundi uastitas squalet soli.
Et fœda tellus torpet æterno situ.
Rerumq; mœstus finis & mundi ultima
Immotus aer hæret. & pigro sedet
Nox atra mũdo. cũcta mœrore horrida.
Ipsaque morte peior est mortis locus.

BER.

DAN.

BER. ¶Quid ille: rursus Amphytrio rogat quæ sit cõditio & status illius regis inferni. Tẽperat: gubernat. Populos leues. i. aias sine corpore. Est in recessu: describit theseus locũ ubi pluto regiã suã hẽt recessus & secessus idẽ: locus remotus: & secretior ẽ. Tartari: dicit tartarus a potu tarasein: qd ẽ turbare: ibi. n. locus suppliciĩ. Grauibus: tristibus. Alligat: circũdat. Latex: aqua eo quod lateat i uenis terræ: aliqñ uinũ ea rõne qd lateat i uua. Vir. leneos latices. Manat: fluit. Discors: qa alter getus: : alter ipetuosus. Similis geto: qa non uidet currere. Deuehẽs: fluuio suo facit stygiã paludẽ. Sacrã styga: Stvx interp tat tristitia uel mœsticia: hãc acherõtis & terræ filiã dixerũt: ex eaq; & pallãte natos eẽ zelũ: & uictoriã. qm̃ uero uictoria i bello gigãteo ioui opẽ tulisset: cõcessum ei a ioue honoris grã: ut dii p mẽs eius: hoc ẽ p stygiã paludẽ iurarẽt: nec tale iuramẽtũ fas est uiolare: & si qs deoꝝ uiolasset cẽtũ ãnis a nectare abstineret & numinis maiestate eẽt priuat⁹. Vir. Stygiáq; paludẽ: Dii cui⁹ iurare timẽt: & fallere numẽ. Hero. uero li. vi. dixit p uera historia stygẽ paruã eẽ aquã i arcadia i ciuitate q̃ dr nonacris ex petra q̃dã p fluẽtẽ: hæc eadẽ teste Ply. li. ii. na. hi. Licet neq; odore: neq; colore sit abominabilis: ilico pota: necat: & idẽ li. xxxi. de eadẽ inqt. Pisciculos quos dã generat: q comesti repẽte perimũt comedẽtes. Est & palus alia eodẽ noie apud Memphim. quã ueteres stygã uocauer. At hic: ali⁹ latex: Ferox: igẽti tumultu acheron: alio noie phlegeton ifernalis fluuius. de quo Vir. Tenebrosa palus acherõte refuso: & itẽ: sub rupe sinistra. Mœnia lata uidet triplici circũdata muro. Quæ rapid⁹ flãmis ambit torrẽtib⁹ annis. Tartare⁹ phlegetõ: torquetq; sonãtia saxa. Phlegeton: a potu phlego: qd ẽ ardeo deducit. Inuius: ubi nõ ẽ uia ad redeũdũ. Regia aduersa: dom⁹ plutõis posita ex opposito euntiũ illuc: Duplici uado do ob⁹ illis fluminib⁹. Hic: in hoc loco. Tytái: plutonis. Pẽdẽt: ppter specũ iflexũ & descẽdẽtẽ. Hoc: intrãt p illã cauernã q descẽdũt ad iferos. Vbmris: aiab⁹. Cãpus: planicies i q̃. Digerit. s. pluto diuidit aias quæ de nouo uenerũt: destiat eas i diuersos circulos ꝑm earũ merita: uade tu aia huc & tu illuc. Maiestas: descri. ipsum plutonẽ. Dira: timẽda. Torua: horribilis. Fratꝝ specim̃: apparẽtiã & similitudinẽ Iouis & neptũni fratꝝ suoꝝ specimẽ a speco ut deo dicitur. Magna pars: est ipse solus ita terribilis: ut ipe sit p maiori parte terribilitas illius loci. Vera ne. interrogat Amphytrio an sit ueꝝ quod dicit: tã tarde aias iudicari: & puniri tandiu cupitq; scire qui sint isti iudices qui condẽnant eas. Rector ueri. i. ueritatis. Atq; arbiter: quis est ille qui habet hoc officiũ iudicandi. Nõ unus: respondet these⁹ sunt plures. Quæsitor: q quærit scelera. apud nos dicit iudex maleficiorꝝ. Sortit: per sortẽ extrahit. Sic Virgi. urnã mouet ille silẽtũ. solebãt litigãtes apud iudices romanos noiatim in una urna poni: & eius cã prius audiebatur: q prius ex urna p sortem extractus fuisset: & hoc faciebant ppter multitudinẽ litigantium: hanc consuetudinẽ seruari apud inferos dicit. Iudicia: sententias. Sera: tarda: qa necesse ẽ expectare donec sors uenerit. Gnosius Minos: minos cretensis iudex inferni una cum eo Radamanthus: & Aeacus: de quibus supra dictũ est.

Am. Quid ille opaca q̃ regit sceptro loca
Qua sede positus: tẽperat populos leues
The. Est in recessu tartari obscuro loc⁹:
Quẽ grauib⁹ ũbris spissa caligo alligat
A fonte discors manat hinc imo latex:
Ater quieto similis: hunc iurant dei:
Tacente sacrã deuehens fluuio stygа
At hic tumultu rapitur ingenti ferox
Et saxa fluctu uoluit acheron inuius
Renauigari: cingitur duplici uado
Aduersa ditis regia: atq; ingens domus
Vmbrante luco tegitur: hic uasto specu
Pendent tyrãni limina: hoc umbris iter.
Hæc porta regni: Cãpus hanc circa iacet
In quo superbo digerit uultu sedens
Animas recentes: dira maiestas: deo
Frõs torua fratrum quæ tñ specimẽ gerat
Gentisq; tantæ. uultus est illi iouis
Sed fulminantis: magna ps regni trucis
Est ipse dominus: cuius aspectus timet
Quicqd timet: Am. Vera nec ẽ fama ife
Tum sera reddi iura & oblitos sui
Sceleris nocentes pœnas debitas dare:
Quis iste ueri rector atq; æqui arbiter
The. Non unus alta sede quæsitor sedens
Iudicia trepidis sera sortitur rei:
Auditur illo gnosius Minos foro:
Radamãthus illo tetidis hic audit socer.
Quod q̃sq; fecit patitur auctorem scelus

DAN. ¶Alter geto: ater nõ alter lege nãq; acheron unde scatet styx limosus ẽ & piger: ipsa palus: styx ẽt ueterno sa ẽ & cenolẽta formidabilis diis peierãtibus ut canit poetaꝝ doctor homerus in. ε. odisseæ. καὶ τοκατεβο ῆεvον ϛυγοσὺλοροτεῆεγιϛοσ ὅρκοσ ἀεἰνοΐατοσ τε τέλει μακαρεσσι θεόῖσι. Acheron: circe alloqtur Vlixẽ sic apud Home. in. κ. odysseæ. Phlegeton acherontẽ interluit & Cocyt⁹ q ex aqua gygis manat. Sylius. Hic acheron sanie: crassoq; ueneno æstuat & gelidã eructãs cũ murmure arenã descendit nigra lentus p stagna palude. Sortit: sortitio apud atheniẽses fiebat inscriptis sortibus litteris alphabeti inde electi ad magistratũ aliquẽ uocabãt grãmatici ut meminit iterpres aristophanis i prima comœdia Vlyxes apud Home. inqt. Volebã uidere alioꝝ defunctoꝝ aias ñ uidi Minoa cl ꝝ iouis filiũ hñte; sceptꝝ aureum iura dãtẽ mortuis sedẽtẽ: & multos circa ip̃m: uidi oriõa uenatorẽ cũ baculo æreo i mãu. Tytiũ filiũ ẽræ gloriosæ supiacẽtẽ nouẽ iugera ẽræ. uultures illi sedẽti imergẽtes rostra exẽterabant epar. latonã tẽptauit: uidi tãtalũ senẽ cupiẽtẽ bibere & unda illudi. ficus dulces. oliuæ floridæ. nuces. pomi. spargebãt fructũ desuper. quas senex porrectis manibus cũ uellet tãgere eas uentus tollebat inumbrosas nubes. uidi syſiphũ ꝑcipitẽ.

¶Vidi

¶ Vidi: ꝓbat qđ dixit oēs puniri ſm pacta ſua. Impotētis: crudelis. q ſe ipſum moderari nō potuit in ira. BER.
Scindi: lacerari uerberibus. Manu plebeia: quēadmodū i hoc mūdo: cruciarūt plebeios: nūc apud iferos ipſi cruciant a plebeis: & ita illis reddit uiciſſitudo malo. Quiſqs ē: q fuit i uita potēs & potētia ſua ſit uſus cū humanitate hic uel ad cœlū uadit uel ad cāpos eliſios. Incruētū: ſine cæde hoium. Permēſus: trāſiens: aut q trāſiuit. Lōga ſpatia: lōgū iter. Loca elyſiii: habitacula elyſii cāpi. Elyſiiū cāpū ueteres putauerūt eē i medio iferni: in quo pio aiæ qeſcerēt poſt diſſolutionē ea a corpe. Vir. Solēq ſuū ſua ſydera norūt. Phi- Elyſij cam
loſophi dxerūt elyſiū eſſe in inſulis fortunatis. Hora. Nos manet oceanus circūuagus arua beata. Petamus: arua diuites & inſulas: Reddit ubi cererē tellus inarata quotānis & iputata floret uſq uinea. has Saluſ. ſcripſit carmine homeri iclytas eē. Fuerunt: etiā q elyſiū ſcriberent eē circū lunarē circulū ubi purior ē aer. Vir. Aeris i cāpis. græci apotis elyſeon hoc eſt a pfectiōe: quod q ſancte & iuſte uixerint ad eos pficiſcant. Iudex futur⁹: qcūq habebis ptāte; in hoies abſtine ſanguie hūano: qa i inferno punit qſcūq crudelis. Taxātur: iudicant: a tāgo fit frequētatiuū taxo quod ſignificat æſtimo a pcio: a quo taxatio ſit æſtimatio hoc. n. tāgēdo, i. pōderādo fieri ſolet. & taxatores dicunt a ſenicis: q alterutr maledictis tāgūt. taxis ueteres p tetigeris dixere. Caue ne meū taxis libet. taxim ēt p ſenſim. Pōpo. Adoptare clādeſtino tacit⁹ taxim pſpectaui. Mō maiore. i. maiore mēſura puniunt. Certus: alia iterroga tio amphtriōis ubi nā puniant illi q dāt pœnas. Certus: deſtinatus ad hoc. Supplicia pœne iterdū ſignificat ſupplicationē. Salu. in ſuppliciis deo. Fert: dicit. ē ne uer ut puniātur illi q peccauerūt. Rapit: rñdet theſeus. Ixione; tradūt phlegiæ filiū a ioue in cælū aſſumptū: & iunonē de adulterio auſum iterpellare quod cū ab uxore iuppiter intellexiſſet: oppoſuiſſe illi nubē ſub iunonis effigie cū qua cōgreſſu; ixionē cētauros genuiſſe: deiectū deide a ioue in terras: cū iter mortales gloriaret ſecū regia deo habuiſſe rē: fulmine ictū. & ad iferos demerſum eē ubi rotæ plenæ ſerpētū alligatus aſſidue uolutat. Oui. Voluit ixion: & ſe ſequtur: fugit. Tortus: tormētat⁹. Ceruice: Syſi- Syſiphꝰ.
phus æoli filius iſthmon hoc ē illā ſtrictura terræ q ē inter mare ioniū & ægeū: latrociniis occupabat: tādem occiſus a theſeo apud inferos trudit: & hac pœna afficit: ut grāde ſaxū ſupra montē portare coactus: cū ad apicē & culmē deduxerit: cōtinuo ad ima relaxetur. Dicente Oui. lib. xiii. meta. Aut petis: aut urges rediture ſyſiphe ſaxum. Ceruice ſyſiphea: in collo ſyſiphi. In amne medio: Tantalus fuit iouis filius ex plote nympha: qđ Tantalꝰ
ille fatetur apud ſenecā in thyeſte. Magne diuorū parens noſterq; q̄is pudeat. Hūc dicit Euſebi. li. de tēporibus regē fuiſſe phrygiæ: & cū deos hoſpitio ſuſcepiſſet: filiū ei⁹ pelopē comedēdū eis appoſuit: mentit⁹ aliās eſſe carnes: a quibus epulis dei omnes: excepta cerere: abſtinuerūt: quæ illius comedit humerū. ob quod facinus eū iuppiter ad infernū detruſit atq; hoc ipſo ſupplicio dānauit. ut uſq; ad inferius labiū limpidiſſima diuerſaret aqua: ſed tunc quoq; cū ad potū inclinaretur fugaciſſima. Inſup & inclinati arbores redolētibus pomis uſq; ad os eius ſtatuit: quæ oia fugiebāt: dū ea fame: uel ſiti capere conaret. de illo Oui. iiii. meta. Tibi tātale nullæ. Deprædūt aquæ quæq; eminet effugit arbos. Idē lib. ii. deſine titulo. Quærit aqs i aqs. & poma fugacia tentat. Tātalus. hoc illi garrula lingua dēdit. quo fit ut inter odorata poma: & aqs poſit⁹: fame & ſiti pereat & ut dicūt poetæ. Fuit hic tātalus Agamēnonis & Menelai auus: a quo patronymicū deducit tātalides. Fuit alius tātalus corinthio rex adeo pius ut dlcat a poetis mēſis deo accubuiſſe: ali⁹ fuit filius thyeſtis & Merope atrei fratris, cōiugi quē Atreus occidit & pri comedēdū appoſuit. Senex: tātalus.
In amne medio: i mediis aqs. Siccis: ſit ibūdis. Latex: aq. Fidē ut crederet tātalus eā poſſe cape. Decepto. ſ. tātalo. Perit: fugit. Præbet: uolucri. Titius fuit iouis fili⁹ ex Eiara filia orthomeni: quā iuppiter iunonis irā extimeſcēs in ſpecu ſub terra abſcōdit: ob qđ ex illa Titius nat⁹ dictus ē a poetis terræ filius. dicente Vir. li. vi. æn. Necnō & tytō terræ omnipotētis alūnū: cernere erat: hic cū Latonæ ui iferre uellet: ab apolline ſagittis cōfoſſus apud inferos magno crūciatu demergitur: ut Oui. libro primo. De ponto ſic in conſumptum tyti ſemperq; renaſcens: Nō perit ut poſſit ſæpe perire iecur: huius magnitudinem corporis nouē iugerum dixerunt poetæ. Tibullus: porrectuſq; nouem tytus per iugera terræ. Aſſiduas atro uiſcere paſcit aues. Volucri: uulturi. Aeternas: quia quando conſumptum eſt ſemper renaſcitur.
¶ Taxant: plectunt ſcelerati & pſſius tāgunt in iferno q̄ hic apud nos ē. n. pprie taxare pſſius crebriuſq; q̄ DAN.
tāgere unde pculdubio id iclinatum eſt: ut meminit Gel. in. ii. noctiū acticar: Sicuti uexare ē diſtrahere ui: & motu maiori uehere quod uerbum non eſt leue contra Cornutū Virgilio maſticem. Iſion: non fuit fili⁹ phlegiæ ſed frater ſi uera ſcripſit Euſtachi⁹ theſſalonicē is. Diodo. tradit filiū fuiſſe Anthionis & Melites.

BER.

¶ Vrnasq; dictum est supra de filiabus danai: quæ maritos suos prima nocte interfecerũt. istæ sunt apud inferos hac pœna damnatæ ut semp aquas cribris perforatis hauriãt. Frustra: qa nõ pñt in eis cõtinere aquã. Erãt. cadmeides filiæ cadmi de qbus dictũ est supius: sicut agaue furens filiũ pentheũ intetfecit: eo mõ apd inferos furentes uagãtur: nec ullã requiẽ habẽt. Terretq; phineus fuit arcadiæ rex q suasu harpalices uxoris: filios occecauit: cuius sceleris magnitudine pmoti dii: oculis eũ priuarũt: atq; illi harpias obiecerũt auiũ genus dirũ: ac rapax: quæ illi dapes & reliqua oia fœdabãt. Harpiæ mõstra fuerũt qualia describit Vir. Tristius haud istis mõstr̃: nec sæuior ulla Pestis: & ira deũ stigiisq; sese exculit undis. Virginei uolucrũ uultus fœdissima uentris: pluuies: unceq; manus: & pallida semper: ora fam̃. Mensas phi. i. phinei. phineus a quo phinei⁹. Nũc ede. Amphitrio dicit o theseu intellexi cõditiones: nũc ãt uellẽ scire quõ hercules natus meus pugnauerit: & secum traxerit cerber̃. Ede. i. demõstra. Edo ab e & do. e in compositione aliqñ auget: ut eluceo. i. ualde luceo. aliquando habet uim præpositionis extra ut emitto extra mitto. edo similiter pmo dicit̃: & qui nascuntur in lucẽ pmun̄: pro gigni ponitur. Hora. Mœcenas atauis ædite regib⁹. eodẽ modo edere manifestare dicimus. Patrui. Plutõis fratris patris sui iouis. Munus. s. cerber̃. Ferale. respondet theseus describẽs ingressum ad regiã plutõis: ut qd ibi gestũ sit demõstret. Ferale: lethifer̃: ueteres ferã mortẽ dixerũt unde feralis & ferale deducitur. Segne fretũ. i. pigrũ. Stupente unda: aqua nõ se mouẽte. Hunc seruat: hãc describtionẽ charõtis sumit a Vir. q hũc portitorẽ dicit obseruare tria inferni flumia seu paludes. hoc ẽ acherontẽ stygem & cocytũ: quin & defunctorũ aias ad aliã ripã uehere: quẽ squaloris eẽ terribilis fingit: oculos hr̃e igneos amictũ sordidum magnã caniciẽ: remo uelisq; ad aias trãsportandos uti. Pauidos manes: aias tremẽtes. Gestat: trãsuehit cimba. Impexa: inornata. Nodus cohercet: ligat. Imitatio Virgilana: humeris nodo suspendit amictũ. Deformẽ finum: uestẽ sordidã. Sinus aliqñ uestis lata est muliebris. Oui. Indue regales laodomia sinus. aliqñ dicit̃ pro us. ali quãdo pro cõplexu: ut iacet in sinu amantis. Genæ: oculi cõcaui & intra frontẽ fixi. aliqñ genæ pellicula dicit̃ quæ oculos tetigit. aliquãdo maxillæ. Cõto: ptica longa. Hic onere uacuus cũ trãsuexisset multas aias quas habebat: reuersus est ad ripam. Repetebat: retro nauigabat. Cedente turba: oĩbus dãtibus locum. Siste pperantẽ: gradũ. noli o temerarie ultra uenire. Nauitã: charõtẽ. Domat. s. uerberãdo ipũ: æneas iuit cũ ramo aureo: iste pacis uero uolentia utebat̃. Cimba: populoq; capax quæ trãsuehit tot animas uix potuit sustinere unũ. Sic Vir. Gemuit sub pondere cimba. Succubuit: quasi demersa est. Bibit. i. ab utroq; latere recipiebat aquas. Titubante. uacillante: modo in unam partẽ mõ in aliã. Tũc quando transiuit hercules: ea mõstra quæ erãt illic cœperũt ualde timere. Centauri: hercules cẽtauros nuptiarũ cum ebrii eẽnt hyppodamẽ Pirrhithoo auferre uolentes acri bello superauit. sunt aũt qui nõ hoc die solum cum centauris pugnasse herculem uelint: sed ẽt alias. Nam cum euritus centaurus ab Oeneo calydoniæ rege: forte hospitio susceptus fuisset: Deianirã eius filiã simulac uidit: petiuit sibi dari uxorẽ. Oeneus q̃is illã herculi spopõderat uim tamen centauri timẽs: huc se eam traditurum promisit quapropter orto inter herculem & Euritũ bello nuptiar̃ die: ab hercule centaurus superatus est. Lapithe: ab aliis laphite nominati a laphita apollinis filia iuxta othrin montẽ thessaliæ habitantes: cum centauris bella gerentes qui uicinum mõtem pelion tenebãt: Sed demum pulsi primo ab ixione deinde a pirrithoo filio ad ethicas uenere. Laphitis uero campestria concesserunt. Fingunt centauros esse semiequos: sed ueritas est: eos esse genus durũ & agreste: & primum pugnasse cum equis: cum ante' equis uehi Bellorophon & frenis & ephitiis uti peletronius i ueniss̃et. Hic igitur est datus fabulæ locus: & a stimulando calcaribus equo centaurus appellatus est: pter quod & hyppocentaurus: hoc ẽ equi stimulator est dictus. Succensi: inflãmati ad bella. Multo mero: ebrietate. Lernæus labor: ideſt idra de qua superius diximus. Fœcundo: quia abscisso uno capite nascebantur tria. Sinus: recessus. Post hæc: scilicet monstra. Auari: insaciabilis. Ditis Plutonis: dis pluto appellatur hoc est diues: nam terrenam uim omnem atq; natura sui díti patri dedicatam putabant: quod diuitiæ omnes e terris oriantur: & in terras recidant. Claudianus semperq; tenemus: quæ superi tenuere semel.

Vrnasq; frustra danaides plenas ferunt
Errant furentes impiæ cadmeides:
Terretq; mẽsas auida phineas auis
Am. Nunc ede nati nobilem pugnam mei
Patrui uolentis munus an spoliũ refert
The. ferale tardis imminet saxum uadis:
Stupete ubi unda segne torpescit fretum:
Hũc seruat ãnẽ cultu & aspectu horridus
Pauidosq; manes: squalidus gestat senex:
Impexa pendet barba: deformem sinum
Nodus cohercet: concauæ lucent genæ:
Regit ipse conto portitor longo ratem
Hic onere uacuus littori puppi applican
Repetebat undas. poscit alcides uiam
Cædente turba. dirus exclamat charon
Quo pergis audax siste pperatẽ gradum
Nõ passus ullas natus alcmena moras
Ipso coactũ nauitam conto domat.
Scanditq; puppẽ: cimba populorũ capax
Succumbit uni cedit & grauior ratis
Vtroq; lethem latere titubante bibit:
Te uasta trepidant mõstra cẽtauri truces.
Lapithæq; multo bella succensi mero:
Stygiæ paludis ultimos quærens sinus
Fœcunda mergit capita lernæus labor:
Post hæc auari ditis apparet domus

¶ Squalidus senex: charon est aer infernalis: quia animæ sunt aeriæ: ideo finxere poetæ esse portitorem animarũ: & ideo. Squalidus: quia aer inferni squalidus est & teter. magister nauis lingua ægyptia dicit̃ charõi

Hic ferus

¶ Hic ferus: ad cuſtodiã domus Plutõis erat cerberus: q cũ ſentit herculẽ: cœpit horribiliť latrare: at hercules uoluit pellẽ leonis circa ſiniſtrũ brachiũ: & dextra corripuit clauã. Tabo ſanie: & facit aliã deſcriptionẽ ipſi⁹ canis q loco pilo⁹ ſerpẽtes hẽt: & ꝓ cauda ẽt unũ aliũ ſibilãtẽ ſerpẽtẽ. Lãbũt: iuoluũt. Par: ſimilis: terribilis forma & ira. Irtas: rigidas. Angue: uibrato motis ſerpẽtibus. Captat: auſcultat & explorat. Subiecta: aure poſita in terra: qa a lõge uenientẽ eo mõ ſentimus. Miſſum: ſonũ de lõge miſſum. Vmbras: aias quæ ſunt leuiores corporibus. Incertus: cãis dubi⁹ an fugeret an ſtaret. Vterq; ſ. hercules & cãis: ẽt fortes uiri timẽt naturalia quãto magis debẽt timere ea quæ ſũt præter naturã. Graui: horrẽdo. Exterret: fœlices umbras aias q̃to magis infœlices. Tũc ipſe hercules ſoluit ab humeris ſuis feros rictus ora horribilis leonis cleonei. Et clepit: tegit ſe aduerſus cerber⁹. clepere eſt tegere: inde clype⁹ dicitur. Robur: clauã. Rotat: flectit illũ canẽ acriter uerberãdo. Infregit minas: depoſuit irã: & factus ẽ humilis. Laſſus: fatigatus uerberibus. Submiſit: inclinauit ta nq̃ uictus. Cuncta: qa tria hẽbat. Antro: & dedit aditũ herculi. Vterq; dñs. pluto & ꝓſerpina iero⁹ reges. Solio: ſe de: regali facta de uno tm̃ ligno cõcauato: ſoliũ itegrũ appellaſt & ſolidũ: uñ ſolã terrã dicimus: alii dicũt ſoliũ ſedẽ eẽ regis e ligno i q̃ ob tutelã corpis ſui ſederet: & dictũ a ſe dẽdo. Curti⁹. Reginã i ſolio uiſam uehemẽter admiratus aliqñ uas dr i quo hoies i balneis uel domi ſedẽtes lauabãtur. Mart. Nõ uis i ſolio prius lauari. Nõ nunq̃ huic ſimile uas i quo defũcti ſepeliunť. Pli. Cũ & defũcti ſeſe multi ſe ctibus ſolii cõdi maluere. Quidã a ſolo deduci uolũt q dť i his ſoli ſederẽt iõ ſolia ſternere dicebanť q ſoliſterniũ habebãt. Et duci iubet. ſ. crebe⁹: qa timebat. Me quoq; ſ. theſeum q illic detẽtus erã i carcere: qa iuerã cũ pirrithoo ad rapiẽdũ ꝓſerpinã. Tũc grauia: poſtq̃. Pluto dedit cerberũ: & me herculi: ille cœpit canẽ blãdiẽdo illi: & iniecit collo unã catenã: & ſecũ attraxit. Grauia: horrẽtia. Permulcẽs: leniter manu tãgens. Mulcere ẽ ꝓprie delinire q̃ſi molliceť: uñ mulſũ: & aq̃ mulſa dr. Vicit: ligat ide uiculũ ligamẽ. Adamãte texto. i. cõiũcto: hoc ẽ dura cathena. Adamas lapis p̃cioſus miræ duriciei de quo Pli. loquiť. Nullo mõ poteſt rũpi: niſi ſanguie hirci: & cũ poetæ uolũt dicere aliquã rẽ durã & infrãgibilẽ adamãtinã appellãt: & ab a qđ ẽ ſine: & domo q̃ſi idomit⁹. Oblitus ſui. i. ſuar⁹ uiriũ: & dicunť illi obliti ſui q i piculis neſciũt qd faciãt. Peruigil: q nunq̃ dormiebat. Opaci regni: obſcuri iferni. Faſſus: q̃ſi cõfeſſus & mõſtrãs ſe uictũ ab hercule. Ore ſubmiſſo: capite iclinato ſubſequebať herculẽ: & blandiebať illi cauda uipina: more canũ q utrũq; lat⁹ cauda ꝓcutiũt blãdiẽdo alicui. Poſtq̃: ſed qñ uenit ad exitiũ iferni: & uidit primam lucẽ uoluit retrocedere: & reſumpſit uires priores: & q̃ſi herculẽ retraxit: ſed ipſe illi opitulans inuitũ traxit ad ſupos.

Tenari mõtis laconici. Lucis ignotæ: erat lux illi icognita cũ i iferno ſemp ſint tenebræ. Pronũ: qa uia illa pẽdet i deſcẽſu. Mouit gradu: de loco ubi erat firm⁹ pedib⁹. Geminis. ſ. meis & herculis. Irrita: ſine effectu: rata dicim⁹ firma: & cũ effectu cõtrariũ ẽ irrita. uñ Vir. Iirrita tela appellat: quæ miſſa nõ ferĩũt. Oborta: nox ut uidit lucẽ clauſit oculos: & declinauit caput ad terrã: & orta ſibi nox ẽ: qa ñ potẽs tolerať lucẽ faciebat ſibi obſcuritatẽ oculis clauſis. Cõpreſſit: clauſit. Expulit. ſ. clau. ocu. ne uideret diẽ iuſſũ

¶ Stygius cãis: cerberus ex echidna & Typhaõe genitus trib⁹ latrat faucib⁹ ad hoſtiũ regiæ ditis ꝓſis uolẽtib⁹ igredi cauda & aurib⁹ blãdiť. neminẽ ꝓmittit exire. Heſio. & Maro diſcordãt. uorat carnẽ & oſſib⁹ ſupſedet iõ q̃ſi τοκρεσνοβορος nũcupať. ab hercule ligat⁹ ẽ adamãtina catena & tract⁹ ad ſupera: q̃cũq; trahebať ſpũæ a rictib⁹ cadentes cedere i acõtiũ. Alexãder impator hũit canẽ hoc noie congredientẽ leonibus ut ſcribit Iullius pollux.

Hic ferus umbras territat ſtygius canis
Q uí terna uaſto capita concutiens ſono
Regnum tuetur: ſordídum tabo caput
Lambunt colubræ uíperis horrent íubæ:
Longuſq; torta ſibílat cauda draco
Par íra formæ ſenſit ut motus pedum
Attollít írtas angue uíbrato comas
Miſſumq; captat ore ſubíecta ſonum
Sentíre & umbras ſolítus: ut ꝓpíor ſtetít
Ioue natus antro cedít: íncertus canís
Et uterq; tímuít ecce latratu graui
Loca multa terret: ſibílat totus mínax
Serpẽs per armos, uocís horrendæ fragor
Per ora emíſſus terna fǽlíces quoq;
Exterret umbras: ſoluít a leua feros
Tunc ípſe rictus: & cleoneum capũt
Opponít: ac ſe tegmíne íngentí clepít
Victríce magnum dextera robur gerens
Huc nunc & illuc uerbere aſſíduo rotat
Ingemínat ictus: domítus ínfregít mínas
Et cuncta laſſus capíta ſubmíſit canís
Antroq; toto ceſſít: extímuít ſedens
Vterq; ſolío domínus: & ducí iubet
Me quoq; petentí munus alcídæ dedít
Tunc grauía mõſtrí colla ꝓmulcẽs manu.
Adamante texto uíncít: oblítus ſuí.
Cuſtos opací peruígil regní canís
Componít aures tímídus & patiẽtes trahít
Herũq; faſſus ore ſubmíſſo obſequens
Vtrunq; cauda pulſat anguífera latus
Poſtq̃ eſt ad oras tænarí uẽtum & nítor
Percuſſít oculos lucís ignotæ bonos
Reſumít animos uíctus & uaſtas furens
Q uaſſat cathenas: pœne uíctorẽ abſtulít
Pronumq; retro uexít: & mouít gradu
Tunc & meas reſpexít alcídes manus
Geminís uterq; uiríbus tractum canem
Ira furentem: bella tentantem írrita:
Intulímus orbí: uídít ut clarum æthera
Et pura nitídí ſpacía conſpexít polí:
Oborta nox eſt: lumína í terram dedít
Cõpreſſit oculos: & díem ínuíſum expulít

BER. ¶ Aciē: uisum. Petit: toto capite inclinat̃ i terrā. Tunc, qñ inclinabat se hercules faciebat umbrā: & ille se quebatur. Densa: sed lœto iā dat locū sequēti scenæ. Densa: chorus. Laurū: coronā ex lauro. Natus Eurystheus. In fine omniū actuū chor⁹ iducit̃ laudās facta: ita ibi nūc habet̃ cō celebrās fortitudinē Herculis q uicit oia mōstra: i terra restabāt ea quæ sunt in inferno quo ipse iuit & rediuit cū uictoria. Versus ē saphicus: & habet. v. pedes. Primus trocheus: secundus spōdeus: tertiꝰ Dactylus: duo ultimi trochei. Natus Eurystheus. Homerus scri. cū iuppiter diē quo hercules ꝓditurus in lucē erat: ita ꝓdixisset: q cæteris iperaret: cogitasse iunonē id de hercule dici. ꝙpter impetrasse primo a iue: ut id iureiurādo affirmaret: deide missa lucina que dea pturiētiū erat, Distulisse herculis ortū & uxoris Stehleni q̄ septimo iā mēse ꝓgnās erat ptū acceleratse: ex quo natus est Eurystheus q Micenis. xlv. annis impauit semp infestus herculi: ob id freqnter ipellēs eū ad cōgrediēdū cū mōstris facile sic perituꝝ herculē sperās. Fundū infernū. Deerat restabat hoc solū: qa oia alia supauerat. Tertie: sortis regē Plutonē regē iferni quæ fuit tertia sors inter tres frēs. Nigra: obscura: illa tristis uia ē metuēda ꝓpter obscurā siluā per quā ē eundū. Sed freqns. s. illa uia ualde freqntata: p eā multi quotidie ad iferos uadūt: F teqns mō crebꝝ significat: siue de loco siue de re aīata dicit̃: ut frequēs senat⁹. i. creber copiosus: multus itē frequētes dom⁹ freqntes aræ: hoc est crebræ multæ. aliqñ quod ab aliis freqntat̃: ut frequēs locus freqns tēplū i quo multi cōueniūt: & qd multi freqntāt. Qualis: declarat istā multitudinē per cōparationē ludoꝝ olīpicorū qui fiebāt i honorē Iouis olipici apud pisam & helidē arcadiæ oppida id gymnicū certamē erat qd qnto q uoq; anno fieri solebat: uñ olympias dcā ē spaciū qnq; annoꝝ: & exide tpa olympiadibus cōputare cæperūt. ut Olympiadis primæ uel tertiæ: Olympia urbs est iter ossam & olympū mōtes: & olympia olympioꝝ ēt ludi erant ipsi. Incedit: uadit ad spectādū. Populus: multitudo. Ad lu. noui theatri: noui spectaculi: theatrū dici pōt a nobis uisoriū seu spectaculū ex quo emin⁹ turba ludos spectare pōt: & apud romanos ædificiū fuit iterdū mira luxuria edificatū: ut Pli. li. xix. na. hi. Heleū: tonantē. Iouē heleū a ciuitate helide. Coit. i. cōueni. Alii legūt: currit & male: qa uersus nō staret: ex con & eo: sic Oui. li. iiii. fast. Mille manus coeunt. Quinta æstas: qntus annus. Reuocauit: reduxit. Sacrum: substantiue. idest iouis festum.

Acie mq; retro flexit atq; omni petit
Ceruice terrā cum sub herculea cupit
Abscondi umbra: densa sed leto uenit
Clamore turba frontibus laurum gerens
Magniq; meritas herculis laudes canit

Chorus loquitur.

Natus Eurystheus ꝓperante partu
Iusserat mundi penetrare fundum
Deerat hoc solum numero labor̃
Tertiae regem spoliare sortis
Ausus est caecos aditus inire:
Ducit ad manes uia qua remotos
Tristis & sylua metuenda nigra
Sed frequens magna comitante turba:
Quantus incedit populus per urbes
Adnoui ludos auidus theatri:
Qualis elaeum coit ad tonantem
Quinta cum sacrum reuocauit aestas
Quanta cum longe redit hora noctis
Crescere i somnos cupiens quietos
Libra phœbeos tenet aequa currus
Turba secretam cererem frequenta
Et citi rectis properant relictis
Attici noctem celebrate mystae

Quāta. s. turba: freqntat secretā cererē: celebrat cerealia, de his sacris supius diximꝰ. Mystæ: sacrificātes ceres appellabātur: Mysticū dicūt græci omne id quo in arcanis deorum sacris utimur. qualia erāt bacchi: & ceretis orgia: quæ noctu clam & a solis mulieribꝰ celebrabant̃: sed tamen inde illis sacris pollutis: uiri quoq; ad ea accedere soliti erant & baptæ huiusmodi uiri dicebā tur q d tincti: fueatiq; sacris interessent instar mulierum: baptim enim inficere: tingere: & fucare dicitur. Mysteria arcana sacra appellabantur. hinc in prouerbio est: non sine mysterio fieri dicimus quod occulta aliqua quasi sacrorum ratione perficitur. Actici: athenienses. nam ea sacra apud athenas fiebant per decem miliaria ad Eleusim. Citi ueloces: quia cum facibus accensis currebant. Tectis relictis: quia ea sacra celebrabā tur per agros. Cum longe redit hora noctis. Cupiens: scilicet nox. Crescere: quia crescente fiunt longiores somni. Libra: signum cæleste per quod sol transit: & tunc est æquinoctium: quia sol libratus est: & ē per unum diem solum: ideo dicit tenet currus phœbeos: idest solis.

DAN. ¶ Tum super: cōstrue sic textū & mendatū sub herculea cupit abscondi umbra: ita legit antiquissimus codex & suadet metrum & sensus etiam quadrat ut sit: cupit cerberus abscondi sub umbra Herculis ne cernat lucem. nisi dicas herculea umbra desuper abscondit caput cerberi quod nō probo. Natus Euristheꝰ: iuidia iunonis contra herculem natus: Eurystheus septimo mense. Iuppiter indignatus claudit cælū Eurystheo ꝓperāte partu: qa natus est citra nonum mensem timente iunone ne hercules prius nasceret̃. Natus Eurystheus septimum carmen Sapphicum penthametrum. redeūti ab inferis herculi occurrit chorus cū tripudio & cantu. Mystæ: Mystæ daduchi idest gestantes facem dicebant̃: sacerdotes Cereris facibus discurrentes quibus ad filiā indagandā usa ē ceres ad extremam usq; lassationē debacchabant̃. Papinius: Tuq; actea ceres: cursu cui semp auhelo uotiuam taciti lassamus lampada mystæ. erāt āt hæc sacra cōmunia cū baccho: ideo generosus poeta bacchū ex adytis cereris egredientē inducit. & Ouidius. Ipse suos ludos uuæ cōmētor habebat. Quos cū tedifera nūc hēt ille dea. scelerati arcebantur procul ab his sacris uoce præconis. Tranquillus. Eleusinis sacris quorum imitatione impii uoce præconis summouentur interesse ausus non est. baptæ

Arabes

eius ſacerdotes nõ ſunt dicti ea ratione quod fucarentur inſtar mulierũ: ſed quod lauarent̃ qñ initiabantur. Ariſtophães græcus comicus facundiſſimus ὥρῳ τοὺς τοῦ Διονύσου ἱερεῖς ἐμβαλλαντίους. & hæc ſacra appellãtur theſmophoria: ut meminit Gellius i. xiiii. q̃ſi legiferæ deæ ſacra. θεσμοφόρος. n. dr̃ lex & φέρω. fero. Ceres. n. prima dedit leges ut fingit latinor̃ princeps Maro. Myſteria. Apollodo. tradit myſteria dici a Myente quodã attico q uenãdo periit: eadẽ dicũtur ẽt orgia ab ira cereris cõtra Iouẽ: nt ait Euſebi⁹ theſmophoria fiebãt ſic exta fumãtia poléta. ſaldiaco. mala punica. tremẽtia aialiũ corda. hederæ. papauera. & uinũ qd̃ uocant cycrona: quod quidẽ uinũ ceres cum nollet bibẽr oblatũ ſibi per hoſpitẽ bãbinẽ. tandẽ ſolata ueſtegenitalia oſtẽdit hoc ſpectaculo mota dea bibit ibens inde dat̃ cyr cõ i ſacris. Ephœbi: ſpaciũ iter puerilitatẽ & pubertatem uocant ephœbiam. Quintilianus appellat lubricum ætatis quia illa ætas facile labitur in uitium.

Tanta per campos agitur ſilentes.
Turba pars tarda gradiẽs ſenecta
Triſtis & longa faciata uita
Pars adhuc currit melioris æui
Virgines nondum thalamis iugatæ
Et comis nondum poſitis ephœbi
Matris & nomen modo doctus infans:
His datum ſolis minus ut timerent
Ignẽ prælato releuare noctem
Cæteri uadunt per opaca triſtes
Qualis eſt nobis animus remota
Luce cum mœſtus ſibi quiſq; ſenſit
Obrutum tota caput eſſe terra
Stat chaos denſum tenebræq; turpes
Et color noctis malus: & ſilentis
Ocium mundi uacuæq; nubes.
Sera nos illo referat ſenectus:
Nemo ad id ſero uenit unde nunquam
Cum ſemel uenit potuit reuerti
Quid iuuat durum properare fatum
Omnis hæc magnis uaga turba terris:
Ibit ad manes: facietq; inerti:
Vela cocyto: tibi creſcit omne
Et quod occaſus uidet & quod ortus:
Parce uenturis tibi mors paramur
Sis licet ſegnis properamus ipſi
Primaq; uitam dedit hora carpſit
Thebis læta dies adeſt:
Aras tangite ſupplices:
Pingues cædite uictimas.
Permixtæ maribus nurus
Solennes agitent choros
Ceſſent depoſito iugo
Arui fertilis incolæ
Pax eſt herculea manu.
Auroram inter & heſperum
Et qua ſol medium tenens
Vmbras corporibus negat
Quodcunq; abluitur ſolum
Longo tethyos ambitu

Tãta: adaptat cõparationẽ: tãta ẽ illa turba: quæ uadit per illã uiã ad inferos & quæ ẽ iſta turba: ſunt alii ſenes: alii pueri alii ifantes. Iugate. i. nondũ cõiunctæ mr̃imonio. BER.

Ephœbi: ephœbus dictus: qd̃iã ſit ipubes hoc ẽ ad ãnos pubertatis puenit. Terẽ. Nã is poſtq̃ exceſſit ex ephœbis: hoc exceſſit ex ea ætate qua pubẽ primo emiſit. Hic ephæbia appellata ẽ prima ætas adoleſcentiæ. Comis depoſitis. i. reſecatis capillis qui intonſi ſeruabãtur pueris & i prima adoleſcẽtia illis reſecabãtur: & deo alicui cõſecrabant̃ ut ẽ apud Statiũ i ſiluis de crinibus earini. Modo doct⁹ qui uix ſciebat pronũciare nomẽ matris. His: ſolis ifantibus ẽ data una fax: ut p has tenebras poſſent uidere & minus timere: hoc ẽ morale: qa ſunt puri ſine macula uitior̃

Releuare: leuiorẽ facere. Prælato: añ portato. Cæteri: præter iſtos ifantes. Per opaca: obſcura. Qualis: nunc dicit chorus qualis debeat eſſe animus euntiũ per illã uiã. q. d. triſtes: qa uidẽtur habẽr totũ pondus terræ ſupra ſe: iõ dicit q; debemus ire tardius quã poſſimus. Qualis: legendũ ẽ iterrogatiue. Obrutũ: demerſum: qa infernus ẽ i cẽtro terræ: qa qui uadũt ad inferos hñt terrã ſupra ſe. Stat: nõ mouẽr. Chaos: illa confuſio. Dẽſum: tenebroſum.

Silentis: qa ibi oia tacẽt: nõ ſunt uẽti ſtrepentes: nec aiæ uſum loquẽdi hñt. Vacuæ nubes: quæ nõ faciũt pluuiã

Illo: ad illũ locũ. Ad id: eũ locũ. Vñ: a quo loco. Quid iuuat: quid opertet ut acceleremus mortẽ nr̃am opponẽdo nos uariis periculis hoc non debemus facere: ſed uiuere diutius quã poſſim⁹. Durũ: inexorabile. Fatum: mortẽ.

Faciet uella: nauigabit. Cocyto: oẽs. n. trãſibimus p illã uiã. Inerti ſtagnãti: qa nõ mouẽr. Tibi: o mors qcqd ẽ in mũdo creſcit: qa ut iquit Sal. Oia orta occidũt: & aucta ſenescũt. Parce uẽturis. ſ. ad te. i. o mors noli nimiũ ꝓperare: qa ſumus oino tui: & ad te ueniemus. Licet ſis ſegnis: quãuis ſis tarda: tñ quotidie currimus ad te. Prima hora: in qua nati ſumus. Carpſit: illã & icipit diminuere uitã noſtrã. Thebis: iã reuertit̃ ad principale ꝓpoſitũ de laudib⁹ herculis. digreſſio iſta cõceſſa choro: mõ dicit ad thebãos ut faciãt ſacrificia: & diis gr̃as agãt q fecerũt ubiq; herculẽ uictorẽ: Verſus ẽ glycõic⁹ ab iuẽtore coriãbic⁹ ẽt a pede. Scãdit̃ duob⁹ modis. Primo mõ ſpõdeo: & duob⁹ dactil. Alio mõ facis unũ ſpõdeũ: & unũ coriãbũ: & unũ pirrhichiũ. Tãgite: ſacrificate qa ſacrificãtes manib⁹ aras tãgebãt. Agitẽt: cho. choreas. ſolebãt i ſacris ſaltare ad lætitiã

Et. q ſ. m. ab oriẽte & occidẽte: & i meridie q̃ſita ẽ pax manu herculis. Vmbras ne. Eſt ciuitas ſyene i cõfinib⁹ æthiopiæ & ægipti. & teſte Pli. ii. na. hi. ſupra alexãdriã uerſ⁹ meridiẽ. l. miliũ ſta. ac ut ſcri. Macro. ii. ſup ſõniũ Sci. directe locata ẽ ſub tropico eſtiuo. i. ſub cãcro i extrẽo torride zonæ. quare cũ ſol ad cãcr̃ uenit in medio ſolſtitii die ſupra uerticẽ ciuitatis cadẽs: nullã prorſus in ea umbram efficit. Quod Lucanus tetigit in ſecundo. Vmbras nuſquã flectente ſyene: hoc eſt per dies ſolſtitii. Tethyos: tethys uxor oceani: ſed ibi pro ipſo mari oceão ponit̃. Syene

BER. ¶ Stantes: datur locus seq̃nti scene: redibat lætus hercules de uictoria Lyci. Sacrificus: & sacrificulus appellatur rex sacrorũ: a sacro quod ẽ deo dedico & sacrum facio. Stantes: horridas & incultas. Populo: fronde populi arboris: qua coronatus fuit uadens ad inferos: unde dixit dilecta.

Ltrice dextra. Iã fuerti⁊ Hercules post mortẽ Lyci: & est principiũ q̃rti act⁹: i quo poni⁊ furor herculis: & ibi notãdũ ẽ quod in scena nunq̃ oñdi⁊ mors: sed narra⁊ ne forte spectatores terrerẽ⁊. Ibi q̃ttuor personæ introducun⁊ Hercules Thes⁹ Amphitrio & Megæra. Primo hercules post uictoriã de lyco uocat deos: & ꝓparat sacrũ. Fusus: mortuus: Aliq̃ fugatus: aliq̃ iacẽs: & fusus humi. Pœnæ: sup-

Pallas plicii. Belligera pallas: hãc dicũt poetæ iouis filiam sine matre: ita cũ iuppiter uideret iunonẽ uxorẽ nõ ferẽtẽ filios pcusso sibi capite palladẽ armatã emisit: dicẽte Lucano li. ix. Hãc & pallas amãt patrio quæ uertice nata ẽ. & Oui. li. fasto. iii. An qa de capitis fer⁊ sine matre paterni. Vertice cũ clypeo ꝓfiluisse suo. hãc eãdẽ Cice. li. de na. deo. tertio belli fuisse iuẽtricẽ ac principẽ dixit. Hãc toruã oculis: & armis isignẽ: lõgãq; cũ clypeo cristalino ferre hastã & pictũ hũisse peplũ dicũt poetæ: Quin & uirgo fingitur: & ipi uirgini Gigas noie pallas Titani fili⁹ deorũq; inimicissimus uim inferre tẽtaret: illũ uirgo sua uirtute pemit ad-

Tritonia eoq; iterẽpto ipa postea pallas dicta ẽ. Nã prius tritonia dicebat: qa iuxta tritonidis paludẽ primit⁹ cõperta dici⁊: q fluuius ẽ lybiæ. Alii ãt eã uolũt a pallo uerbo gr̃co dcãm qđ apud nos uibro: & cõcutio interpreta⁊: eo q; hastam uibrare cõsueuerit docueritq;. Fuit ẽt cognominata q̃si uim ipsa mine⁊: ut ẽ apud Cice. li. ii. de na. deo. Alii uero q̃si minuẽs neruos. eo quod q optimis artibus uerũ laborem ipendũt uires corporis minuere dican⁊. Nã ipa eadẽ sapiẽtiæ dea. Et oium bonarũ artiũ iuẽtrix appella⁊: teste Oui. li. iii. fast. Egis nom ipius scuti palladis. Leua: finista. Ciet: mouet. Ore saxifico: uultu meduseo: i eo scuto erat caput medusæ quæ uertebat homes in saxa. Adsit lycurgi. i. bacchus q supauit lycurgũ hic fuit rex thragũ qbacchum deũ eẽ negabat ob qđ dũ conare⁊ uires icidere: crura sibi ãputauit. Rubri ma. hic ꝓ u⁹ idiã deuicit. uñ dixit: rubri

Mare eritreum maris domitor. i. eurythrei; græ. erythrõ rubr̃ dñt uñ teste Soli. ab harenarũ colore mare erythreũ appellatũ ẽ. Virẽti pãpineo: ut supra dixim⁹. Geminumq; numẽ: gemini dei: sed ꝓprie numẽ est dei uoluntas. Vir. Nõ hæc sine numine diuum eueniunt. i. sine uoluntate tractum ẽ a nuo qđ ueteres ꝓ uolo usurpabãt: nã ꝓprie nuere ẽ signo capitis uoluntatẽ suã oñdere a quo nutus signum: qđ capite da⁊: & uoluntas quæ ex huiusmõi signo declara⁊. aliquando numẽ pro potestate dei dici⁊. Vir. Musa mihi causas memora quo numine læso. aliquado poni⁊ pro ipso deo. Vir. Spero equidẽ mediis: si quod pia numina possunt supplicia hausũq; scopulis. Phœbus apollo: & soror: Diana quæ ob uirginitatis amorẽ hoium consortiũ dici⁊ auffugisse & uenãdo siluas: ac mõtiũ salt⁹ icolebat. Quare cum arcu & pharetra illam incessisse ferũt: quã uirgines plures simili ꝓposito seqbant⁊: dicente Virgi. Qualis in europæ ripis: aut per iuga pindi. Exercet diana choros: quã mille secutæ hinc atq; hinc glomerãt: horreades: illa pharetram fert humero. Phœbus lyræ: nã cytharã pulsans qua a Mercurio donatus fuerat musis canentibus preerat.

Frater: quia & ipse hercules erat filius iouis: unde fratres suos: sed non ex iunone natos. Appellite: admo-

appellere uete: appropinquate. Varro exi⁊imat proprie appellere dici: cum ex pelago: aut a flumine quis ad littus accesserit. Virgilius. Hinc me digressum uestis deus appulit: Appello etiam a plico. Terentius. Animum ad scribendum appulit. Appello appellas primæ coniugatiõis aliud significat. Greges opimos: pingues opimus diues: pinguis dicitur: unde opima spolia dicuntur quæ dux duci rapit & opime aduerbium abundanter. Indorum seges: India regio est orientalis asiæ terminus: quæ ab indo flumine nomen assumpsit qui solus: teste Hero. li. quarto: Post nilũ crocodilos ꝓducit ab oriẽte incipiẽs usq; ad Asiã ex occidẽtali pte ꝓtẽdi⁊ ex meridiana uero usq; ad indicũ mare: ex septẽtriõe uero usq; ad caucasũ: hæc regio aromatum ferax est.

DAN. ¶ Vltrice dextra: scanditur metro iambico trimetro Euripido. quarta est epitasis huius fabulæ. hercules incipit modo insanire dum de lyco superato rem diuinam facit. primo agi⁊ de furia herculis deq; iis omnibus quæ gessit furens. deinde chorus hoc deplorat infortunium eo in loco. lugeat æther & cætera. AEgis: scrib⁊ Honoratus ægida dici loricam ex ære quando hominis pectori cohæret. cum uero diuinum pectus operit: appellari ægida: ad quod pulchre canit Martialis. Dum uacat hæc cæsar poterit lorica uocari: Pector cũ sacro sederit ægis erit. proprie tamen & peculiariter datur ægis palladi meduseo capite insignita. idcirco meduſea dea ab eodem Martiale denominata est. Ipsa meduseæ quo tumet ire deæ.

Cydo

¶ Arabes

Alcíde domuít labor
Traſuectus uada tartarí
Pacatís redít ínferís:
Nam nullus ſupereſt tímor
Nil ultra íacet ínferos
Stantes ſacrificus comas
Dílecta lege populo
Actus. iiii. Her. Theſeus. ãphy. Megæra
Ltrice dextra fuſ⁹ aduerſa lyc⁹ (her.
Terram cecídit ore. tum q̃ſqs comes.
Fuerat tyrãní iacuit & pœne comes.
Nunc ſacra patrí uíctor & ſuperís feram.
Cæſíſq; meritas uíctímís aras colam
Te te laborum ſocía & adíutrix precor
Belligera pallas. cuíus ín leua ciet
Aegis feroces ore ſaxífico mínas
Adſit lycurgí domitor & rubrí maris
Tectam uírentí cuſpidẽ thyrſo gerẽs
Geminũq; numẽ phœb⁹ & phœbí ſoror
Soror ſagittís aptíor. phœbus lyræ
Fraterq; quíſquís íncolít cœlum meus
Non ex nouerea frater huc appellíte
Greges opímos; quícquíd índorum feges

Arabes odoris quicqd arboribus legunt
Conferte in aras: pinguis exudet uapor
Populea nostras arbor exornet comas
Te ramus olæ fronde gentili tegat
Theseu: tonãtem nostra adorabit manus
The. Dii conditores urbis & siluestria
Trucis antra ceti nobiles dirces aquas
Larem qui regis aduenæ tyrium colis
Her. Date thura flammis
Am. Nate manantes prius manus
Cruenta cæde & hostili expia
Her. Vtinam cruorẽ capitis inuisi deis
Liberare possem gratior nullus liquor
Tinxisset aras uictima haud ulla amplior
Potest magisq; opima mactari ioui
Quã rex iniquus. Am. Finiat gẽitor tuus
Opta labores detur aliquando otium
Quisque fessis. Her. Ipse concipiat pces
Ioue meque dignas stet suo cœlum loco
Tellusq; & hæther: Astra infensos agant.
Aeterna cursus: alta pax gentes alat.
Forum omne teneant ruris innocui labor
Ensesq; latant: nulla tempestas fœtum
Violenta turbet nullus irato ioue
Exiliat ignis nullus hyberna niue
Nutritus agros amnis euersos trahat
Venena cessent: nulla nocituro grauis
Succo tumescat herba non sæui ac truces
Regnent tyranni: si quod etiã est scelus
Latura tellus properet: & si quod parat.
Mõstrũ meũ sit: sed qd en hoc mediũ diẽ
Cinxere ten bre: phœbus obscuro meat
Sine nube uultu: quid diem retro fugat
Agitq; in ortus: unde nox atrum caput:
Ignota profert: unde tot stellæ polum
Implent diurnæ: primus en noster labor
Cœli refulget parte non minima leo
Iraque totus feruet & morsus parat
Iam rapiet aliquando sidus: igenti minax
Stat ore & ignes efflat & rutilat iubam
Ceruice iactus quicquid autũnus grauis
Hyemsq; gelido frigida spacio refert
Vno impetu transiliet: & uerni petet
Frangetque tauri colla.
Am. Quid subitum hoc malum est
Quo nate uultus huc illuc acres refers
Acieque falsum turbida cælum uides

Arabes: arabia regio ẽ iudea ab ægypto desterminãs hãc apud ptolæmeum: in Geographya triplicem inuenimus scilicet fœlicem quæ ea esse uidetur quam Plinius palam esse dixit iter tigrim & euphratem in arabia fœlici ciuitas metropolis in monte sita est Saba ita appellata a potu sebe in quod est sacrificare: quia thus mittit quo in sacrificiis utunt. Odoris. i. odoratis ferentibus aromata. Legũt colligũt. Vapor: fumus. Frõde gentili. ideſt patria gentẽ appellamus nationem: interdum familiam: inde gentiles dicuntur oliua arbor athenienſium qa in certamine pallados & neptũi nominis urbi nata dicitur oliua pro pallade: quod signum erat pacis. Dii cõditoris: Similiter theseus lætus de uictoria herculis inuocat deos o dii conditores: scilicet urbis thebanæ. Antra ceti: & tu qui colis. i. habitas antra ideſt spelunca ceti cretis ubi cadmus interfecit illum serpentem qui erat in fonte ad quem mittebat socios haustum aquas & eos omnes interficiebat: quare cognita cadmus eum confũdit & eius dentes seminauit ut rem totam Ouidius exequitur cetũ appellauit propter magnitudinem nam cete maiores pisces sunt in mari: non ouum sed animal parturientes quod nulli ex prauis accidit preterq; renæ Vir. immania cete. inde ceteri piscatores dicuntur ut Varro testatur & etiam qui uẽdunt & quæ colis iterum supple. Aquas dirces. Dirce uxor lyci thebanorum regis uõ istius quem nunc occidit hercules qui cum prius Anthiopã haberet uxorem: quæ a ioue cõuerso in formã satyri grauidata fuerat illam uelut adulteram lycus dereliquit: & dircẽ superiduxi hæc semel in suspitionem adducta ne cum ea lycus cõcubuisset ipsam antiopam: in carcerem fecit quæ instante partus tempore & agente ioue uincula rupit ac in monte cytherone pariens natos exposuit: quos pastor inueniens pro suis educauit sed tractu tẽpori a matre recogniti: & in ultionem iniuriarũ inducti lycum interfecerũt: & tebanorũ regno occupato. Dircẽ: nouercã indomitoq; taurorũ caudis distrahenda alligarunt qui cũ usq; ad locũ limpidissimi fontis illatã traxisset: poetæ fingunt in fontẽ sui nominis conuersam fuisse: qa dixit Ouidius in Ibin. Perque feros montes tauro rapiente traharis Vt tracta ẽ cõiunx impiosa lyci. Larẽ regis: aduenæ. i. domũ cadmi q de tyro urbe phœniciæ uenit. Expia: amphitrio mouet ut priusquam incipiat sacrificium se ipsum mũdet. expia: purga te. Capitis inuisi: odio: si a uerbo passiuo inuideor. Cicero. diis homnibusq; inuisus. Libare: sacrificare. Ipse concipiam præces: respondet hercules sapienter Amphitriõi qui suadebat illi ut quietem oraret a ioue. Nullus ignis: nullum fulmen. Monstrum me sic id est contra me. Sed quid Dum ita loqueretẽ hercules: eu; furia exagitare cœpit unde insanienti nidebantur multa falsi quæ in textu. Vnde: ex qua causa. Ignota: quia in medio die non nascitur nox. Diurnæ quæ solent esse nocturnæ. Rutilat: uibrat unde rutilantia sidera dicim9 qa uidentur mouere radios suos. Quicquid uidetur: quod ille leo uelit facẽ unum saltum nam in zodiaco sunt duodecim signa & tria ex ipsis habet quelibet pars anni inter taurum & leonem sunt omnia signa quæ faciunt hyemẽ: ideo dicit quod faciet unum saltum ita magnum quod saliet usque ad taurum. Autumnus grauis quia tempus ẽ læthiferum: ut Iuuenalis: Quod themisom ægros autumno occiderit uno. Vno ipetu: uno saltu. Tauri uerni. nã signum tauri ad quod sol decimotertio Calẽdis maii trãsit ut Vergilius in georgicis. Candidus auratis aperit cum cornibus annũ. Tantus. Falsum cœlum: propter quod

BER

Cete

dixerat hercules se uidere leonem & solem obscuratum. Perdomita loquitur ex furore hercules: snpaui oia monstra quæ in terra & mari: & inferis: reliquū est ut accedam cœlum. Immune: intentaum uiribus meis. appositiue labor dignus alcide. i. hercule. Sublimis: leuatus a terra. Mundi: cœli. Parer Iuppiter. Quid si quasi si nolet dare mihi cœlum ego rapiam per uim quia terra non capit me: non est capax mei. Tandem: post multos labores. Reddit. s. me. secundū Platonicam disciplinam qui testabat oēs aias descendisse de cœlo. En. ecce fantasiam repentinā uidebat deos ipsum uocare ad cœlum unam tamen Iunone nouerca uetante. Cetus: turba. Laxat: aperit. Recipis uertit pmone; ad ipsam Iunonem uis ne recipere sponte me: aut ui. Recipis. s. me o Iuno. Et reseras aperis mihi. Polū cœlū. An traho: frango ut per uim intrē. Cōtumacis mūdi cœli. superbi: & indignātis me recipe. Dubitatur ēt uidebat Herculi quod iuno tardaret sibi apire: ideo minat. i. tu stas in dubio an debeas aperire. Vincla saturno exuā dissolua; loquit secūdū opinionē poetaꝝ q dicūt saturnū a ioue regno pulsum apud inferos relegatū fuisse dicente Ouidio lib. i. meta. Postq̄ saturno tenebrosa i tartara misso: sub ioue mundus erat: subiit argētea proles. Auum: patrē pris mei iouis. Impii: crudelis: uel in me uel in patrem suum Impotens: crudele cœlū. Titantes: gigātes de quibus diximus quod ausi sunt manibꝰ rescindere cœlū. Iuga colles plena centauris de qbus itidē dictū ē. Agā: facia. Limitē: iter. Monte gemino: uno posito supra aliū. Ghirō centaurus quē saturnꝰ cōuersus in equū ex phillire genuit. ut Vir. li. iii. geor. Talis & ipse iubā ceruice effudit equinā: Coniugis. aduētu pernix Saturnus & altū: Pelion hinnitu fugiēs impleuit acuto: nā cū eā nymphā cōprimeret opsei uxor supuenit: & ipse in equū cōuersus ē hic chirō fuit iustissimus & magni achillis pceptor. Pelion monte; thessaliæ: similiter ossa & olympus eius regiōis sunt montes. Tertio gradu: nā ossa sub pelio: supra peliū tertio gradu olympus. Perueniet: per se: aut mittat per uim. Infā dos: ipios qa cōtra deos. Auerte: remoue inqt āphytryo redarguēdo herculē quod licet, magnai sit appetere cœlū sed isto mō uelle insani hois ē. Cōpesce: reprime. Quid hoc: hercules nō audit patrē sed insanies clamat repete ex fantasia sese uidere gigātes pugnantes contra deos: & tytium de quo supra ē dictum: rupisse uincula & ab inferis rediisse. Inane: sine iocinore qa uultur illud corroserat. Prope. s. pugnando supra illos montes. Cytheron: mons iuxta thebas. Pallene: ciuitas est archadiæ de qua Plinius li. iiii. naturalis historiæ: est alia in macedonia quā patriam porthei fuisse scribit Vir. quarto geor. hic nunc æmathiæ portus patriamq; reuisit pallenem. Alta in montibꝰ sita est ibi congregati sunt gigantes pugnaturi cōtra iouem.

Pallene

Marcent: perdiderūt suam amœnitatem. Tempe de q bus diximus neutri generis: & indeclinabile: hētq; tātu; plurale. Pindi montis thessaliæ. Hic alius gigas. Oetheā mōtē q ē inter thessaliā & macedoniam famosus morte & sepulchro herculis: de quo Pli. li. xxi. na. hi. hellebori fertilis ē. Erynnis: facit i plurali erynnes sunt furiæ infernales Horrēdū p horrēda: qa furiæ armatæ sunt facibꝰ & serpentibus. Sudes: palū ligneū: hoc ē facē succēsam ex infœlici igne rogi ubi cōburunt cadauera. Propiꝰ: uicinꝰ. Sæua thesiphōe uallata circūdata ēt uidor uidet furiā thysiphōe ad custodiā plutōis adeē cū face loco cerberi rapti a me. Portam: inferni. Vacantē sine custode. Sed ecce: uide aliam fantasiam herculis. uidebat illi uidere filios lyci: & sui erāt pprii quos miserabiliit iterfecit. Reddēt, pri. lyco quē iterfecit & illi faciā uos cōites ad umbras.

Her. perdomita tellus tūida cesserūt freta
Inferna nostros regna sensere impetus.
Immune cœlum est dignus alcide labor
In alta tumidi spacia snblimis ferar
Petatur æther: astra promittit pater
Quid si negaret non capit terra herculē
Tandemq; superis rēdit: en ultro uocat
Omnis deorum cetus: & laxat fores
Vna uetante recipis & reseras polum
An contumacis ianuam mundi traho
Dubitatur etiam uincla saturno exuam
Contraq; patris impii regnum impotens
Auum resoluam bella titanes parent
Me duce furentes saxa cum siluis feram
Rapidaq; dextra plena centauris iuga.
Iam monte gemino limitē ad supbos agā.
Videat sub ossa pelion chiron suum.
In cœlum olympus tertio positus gradu
Perueniet aut mittetur.
Am. infandos procul auerte sensus
Pectoris sani parum
Magni tamē cōpesce dementem impetū
Her. qd hoc gigātes arma pestifera mouēt
Profugit umbras tytius: lacerum gerens
Et inane pectus: quam ppe a cœlo stetit
Labat citheron alta pallene tremit
Marcentq; tempe: rapuit hic pindi iuga
Hic rapuit œtam sæuit horrendū minax
Flāmifera erynnis uerbere excusso sonat
Rogisq; adustas ppius ac propius sudes
In ora tendit sæua tesiphone caput
Serpentibus uallata post raptum canem
Portam uacantem clausit opposita face.
Sed ecce proles regis inimici latet
Lyci nefādum semen. inuiso patri
Hæc dextra iā uos reddet: excutiat leues

Vincla saturno: Appollodorꝰ ait saturnū alligari p ānū laneo uiculo: & solui ad diē sibi festū. i. mēse decembri atq; ide puerbiū deos laneos pedes hre Verrius flaccus dicit se ignorare cām cur saturnus in cōpebibus sit: phisici asserūt sperma in utero aiatū i uitā grādescere qd dū in lucē exeat mollibus naturæ uiculis detiet: sed hic aliter accipit ligatus saturnꝰ. Bella titanes pa. māifesto tenet isania hercules q cuptat p illis pugnat cōtra quos semel defēdit cœlū. gigātes. n. iterēit hercules cū cœlū ppugnaret ut seri. Theodosiꝰ p qd signifi

DAN.

catur

catur uirtute ſolis ſpiritum oculi tenebrarum. Tempe ſyla in theſſalia per quam labitur peneus arborũ dẽſitate & uiridi ſolo amœniſſima: odoris floribus & roſarum uarietate ſuaiſſima: qualem Ouidius lepide circũſcri. in primo metamor. Marcẽt. i. putreſcũt: ẽ. n. marcere putreſcere qm̃ quæ attẽuãt macie facile putreſcũt ide Marcor ut placet Var. & papi. appellat liberꝝ pre; marcidũ: marcidꝰ edomito bellũ referebat ab æmo. ¶ Neruus: corda arcus. Excutiat: emittat. Quo ſe: ea quæ ſunt crudelia nõ fiũt i ſcœna: ideo nũc Amphytrio: quomodo hercules accepit ſagittas: declarat. Quo: in quã partẽ. Cæcus: q nõ cognoſcit qd agat. Inuergit: uerrit. Coactis: q̃ſi ſimul iunctis. Arũdo: ſagitta. Fugit: trãſiuit. Eruã: iſanies hercules iterꝝ inqt. Eruã: extrahã ex latebris oẽm plem lyci: & oẽs latebras & loca abdita perſcrutabor: nẽ aliquẽ ex eo generẽ reliquã poſtea ibo micenas q̃ patria erat euriſtei ut eius domũ quoq; deſtruã q mihi tot mõſtra ſupanda impauit. Cyclopeia ſaxa: magna mœnia micenarꝝ. poetæ qñ uolunt dicere rem bñ fabricatã dicũt eã arte cyclopũ factã: Sic Vir. in. vi. æn. Mœnia celſa uides cyclopũ educta caminis: Cyclopes aut erãt uiri gigantes q in ſicilia iuxta ætnã degẽtes unicũ i medio frontis hẽbãt oculũ: fuerũt & alii tres famuli uulcani in Lipare q ioui fulmina fabricare dicebanẽ. quorꝝ noia Virg. uno uerſu deſcribit: Brõtes ſteropeſq; & nudus mẽbta pyragmõ. Aula: regia euriſtei. Diſiecto: fracto peſſulo & obſtaculo. Poſtes: ualuas ianuarꝝ: dicti: quod ſtẽt poſt oſtia. Ver. Belli ferratos rupit ſaturnia poſtes. poſtica & p diminutionẽ poſticula ẽ oſtiũ ipſum. Apuleius p quãdã breuẽ poſticulã introuocat me: poſticũ ãt ẽ oſtium in poſteriore parte ediũ ueteres ẽt appellaueſt uicinũ habitãtẽ in poſteriore pte domꝰ: poſticũ & oia quæ poſt nos ſunt poſtica dixerũt: ſicut quæ ſunt añ antica dicunt. Columen: ſũmitas tecti: a culmis paleaꝝ qa antiq faciebãt tecta de culmis paleaꝝ. Labet: ruat: labare ẽ ruere & repẽte cadere Virg. Labat ariete crebro ianua: a quo fit labaſco Teren. Labaſcit uictꝰ uno uerbo. Procũbat cadat ad terrã. Gnarꝝ: abditũ filiũ lyci abſcõſũ. En: diximꝰ qd ea quæ uidentẽ crudelia nõ repſentanti ſcena: ideo hic Amphitryo oñdit qualiter hercules filios iterfecerit. Tẽdẽs: porrigẽs ille paruus filiꝰ

Hæc dextra iã uos reddet: excutiat leues
Neruus ſagittas tela ſic mitti decet
Herculea Am. Quo ſe cæcꝰ iuergit furor
Vaſtum coactis flexit arcum cornibus
Pharetrãque ſoluit ſtridet emiſſa impetu
Arundo medio ſpiculum collo fugit
Vulnere relicto. Her. Cæterã prolẽ eruã:
Omneſq; latebras qd moror maius mihi
Bellum micenis reſtat & cyclopea
Euerſa manibus ſaxa noſtris concidant
Huc eat & illuc aula diſiecto obice
Rumpatq; poſtes columen ipulſu labet
Procũbat omnis regia hic uideo abditum
Gnatum. ſceleſti patris
Am. En blandas manus ad genua
Tendens uoce miſeranda rogat.
Scelus nefandũ triſte ac aſpectu horridũ
Dextram precantẽ rapuit & circa furens
Bis ter rotatum miſſitat illi caput
Sonat cerebro tecta diſperſo madent
At miſera paruum protegens natum ſinu
Megara furenti ſimilis e latebris fugit
Her. Licet tonantis pfuga condaris ſinu
Petet undecũq; temet hæc dextra & feret
Am. quo miſera pgis q̃ fugã aut latebras?
Nullꝰ ſalutis hercule iſto ẽlocꝰ (petis
Amplectere ipſum potius & blãda prece
Lenire tẽta: Megæra parce iã cõiũx pcor
Agnoſce Megarã: natus hic uultus tuos
Habituſq; reddit cernis ut tendat manus
her. Teneo nouercã ſequere: da pœnas mihi
Iugoq; preſſum libera iam turpi iouem
Sed ante matrẽ puulũ hoc mõſtrũ auferã
Me. Quo tẽdis amẽs ſãguinẽ fũdẽs tuũ?
Am. Pauefactus iſans igneo uultu patris
Perit: ante uulnus ſpiritũ rapuit pauor.
In coniugem nunc claua libratur grauis
Perfregit oſſa: corpori trunco caput
Abeſt: nuſq; ẽ: cernere hoc audes nimis
Viuax ſenectus ſi piget luctus: habes
Mortem paratam pectus in tela indue
Vel ſtipitem iſtũ cæde mõſtrorum illitũ

Horridũ: terribile ad aſpiciẽdũ: accepit manũ pueri & ter circũ circa uoluit: & illũ illiſit parieti. Rotatũ: circum circa uolutũ. Illi: puero. At miſera uidẽs megera filiũ interfectũ cũ altero fugit ſed eam ſequitẽ hercules. Furenti. ſimilis quaſi inſana & furiata ex dolore. Petet: inuadet: &. Feret: auferet: licet cõfugias in cõplexũ iouis. ego te inde eripiã. Parce: ſiſtit Megæra ex uerbis Amphitryonis: & ſe cõuertit ad herculẽ. Habitꝰ: forma tibi ẽ ſimilis: ẽ. n. habitꝰ corporis diſpoſitio: uel pinguis uel marcer. Reddit: repreſentat. Teneo nouercam: habeo in manus meam nouercam. putabat hercules eã eſſe iunonem. Sequere. ſ. alios moriaris etiã tu. Da: ſuſtine. Mihi: cauſa mea. Iugo: turpi mrimonio quaſi ſeruitute. Libera: ſcilicet morte tua. Mõſtrũ: appellat illũ filiũ monſtrũ. Ante matrẽ: ante q̃ interficiam te. Tuum: ſanguinem filii tui qui ſanguis eſt tuꝰ. Pauefactus: amphitrio declarat quid geſtũ ſit: dicens qd puer mortuus eſt ex timore: anteq̃ percuſſus. Igneo: pleno furore. Spiritũ: uitã. Librat: eleuat. Claua: ſtipes quẽ geſtabat. Grauis: magni põderis. Trũcus. pprie corpus ſine capite. Virgilius: iacet ingens littore trũcus. Nuſq; ga ita tritũ fuerat qd nõ uidebat. Cernere: poſtq̃ oia ſũt pfecta amphitryo loqt ad ſe ipũ: dicẽs. o amphytrio nimis uixiſti ut uideres tãtã calamitatẽ tuorꝝ ſ; ſi piget luctꝰ ſi ñ uis pati iſtũ. potes ẽt tu mori & ita cõuertit ſe ad herculẽ ut ipſ; quoq; iterficiat. Indue: uade cõtra tela herculis ut pectꝰ trãſſigat. Vel ſti. clauã. Illitũ cæde: tictũ ſãguine.

¶ Inuergit: inproprie dictum eſt ſiquidem & inuergere conuerſa manu in ſiniſtram uinum ita fundere: ut pateta

conuertat ẽ aũt uerbũ sacroꝝ ad inferos pertinentium de quo poeta frontiq; inuergit uina sacerdos. & uertere ẽ aliquando uertere. Rotatum misit in meo uetustissimo codice lego misitat & sane quidẽ ut conueniat significatum Verbi cum frequentia participii ut sit & furens. scilicet hercules missitat circa puerum rotatum bis & ter. cõmunis tamẽ trecentorum textuum lectio habet misit at illi caput & cætera. Pauefactus: miserãdus amphitryo maluit iã mori senex i fortũatus q̃ tot calãitatib⁹ superuiuere ut q uideat insania; filii. cædem nepotis & nurus sanguinariã iõ frustra impediente theseo herculi fit obuius & ut ipse pariter occidat.

BER. ¶ Cõuerte. s.o hercules. Falsũ: nõ ueꝝ: qa iuppit ẽ uer⁹ parẽstiõ dicit ac turpẽ idecoꝝ tuo nomini tuæ excellẽtiæ

Conuerte: falsum ac nomini turpem tuo
Remoue parẽtem ne tuæ laudi obstrepet
the. quo te ipse genitor mõti obuiũ igeris
Quo pergis mens pfuge & obtectus late
Vnũq; manibus aufer herculeis scelus
her. bñ hẽt pudedi regis excisa est domus
Tibi hunc dicatum maximi cõiunx iouis
Gregem cecidi: uota uola persolui libens
Te digna & agros uictimas alias dabit
Am. Nondum litasti nate consũma sacrũ
Stat ecce ad aras hosti expectat manum
Ceruice prona præbeo occurro insequor
Macta: quid hoc est errat acies luminum
Visusq; meror hebetat uideo herculis
Manus trementes uultus in sonum cadit
Et fessa ceruix capite summisso labat
Flexo genu: iam totus ad terram ruit
Vt cæsa siluis ornus aut portus mari
Datura moles: uiuis an lecto dedit
Idem tuos qui misit ad mortem furor
Soporẽm reciprocos spiritus motus agit
Detur quieti tempus: ut somno grauis
Vix uicta morbi pectus oppressum leuet
Remouete famuli tela ne repetat furens

Ne: loqt̃ de se ipso i tertia pson̄a. Obstrepet: sit cõtrari⁹: & infamia tuis laudib⁹ & ita dicẽdo occurrebat herculi ut ipsum quoq; interficeret: sed these⁹ eũ retinet. dicẽs o ãphitrio plus satis ẽ q; hercules filios & uxorẽ interfecerit: fuge ne addat ẽt hoc scelus: ut interficiat patrẽ. Bñ hẽt: dictũ ẽ q̃cũq; cõsecuti sumus uotũ nostrũ credebat Her. se totã famili̇a lyci destruxisse. Cõiũx io. Iuno hic fuat decoꝝ: qũ tã q̃ furẽs nõ firmat ppositũ: qa supra dixerat se interfecisse iunonẽ. nũc aũt dicit qđ illi sacrificiũ pegit. Te digna: tibi cõueniẽtia qa tu es nimiũ crudelis & delectaris semp imanitate. Argos ciuitas: i plurali ẽ generis masculini: ibo argos & ibi mactabo ẽt eurysteũ tãq̃ uictimã. Nõdũ litasti: sacrificasti. Cõsuma: pfice: uñ uiꝝ cõsumatũ appellam⁹ pfectũ: & ẽ ppriẽ qđqđ ad finẽ ducẽs. & priæ cõiugatiõis ẽ uerbũ. Stat. loqt̃ de se ipso: stare dicim⁹ uictias qñ spõte añ aras stãt sine uiculo: & eo mõ eas dicim⁹ placere deo alter ñ sacrificabantur. Insequor: uolo oino q; interficias me.

Quid: hoc ẽ dũ ista loqrẽt ãphitryo cœpit hercules oculos flectere i sõnũ & tot⁹ tremebat: qđ uidẽs ipse ãphitryo ita mirat̃ dicẽs ne erat mihi uisus qđ uideã herculẽ tremẽtẽ. Acies lũinũ oculoꝝ meoꝝ. Mœror: mẽs dolor. Ebetat: obtenebrat. Ceruix: collũ. Submisso: capite iclinato Labat: cadit. Ornꝰ: igẽs arbor & fuat similitudinẽ. Moles: igẽs rupes decidẽs ex mõtib⁹: q̃ p⁹ magnitudiẽ q̃si portũ faciat i mari: ita hũcules grauis cadebat i terrã. Viuis: ap ppinquãs ãphitrio igr es ne uiuẽs O nate: nã idẽ furor q; interfecit ruos teipm quoq; pemit. Leto: morti. Sopor ẽ: uidet qđ dormit: qa stertebat. Reciprocos: qa spũs ibat & redibat: ut fit p eãdẽ uiã p nares & os. Mot⁹: strepit⁹. Spũs flat⁹ hũcu. Agit: ducit. Det̃ tẽ. dimittam⁹ eũ dormire: ut sorte furor cædat. Vis: uiolẽtia. Morbi: furoris. Victa: pulsa Leuet: alleuiet. Rẽouete: ipat ãphy. fuis ut arma hũcu. dormiẽti submoueãt: ne forte expect⁹ iteꝝ isanies illa rpetat

IVgeat æt. Introducit chor⁹ iuitãs oẽs: & i primit elemẽta ad luctũ qđ hercu. i tãtã isaniã deduct⁹ fuerit deinde rogat deum somni ne excitet̃ nisi prius liberat⁹ sit a furor. Versus ẽ anape. ab anape. pede. cõstat. iiii. pedib⁹ recipit ẽt dacty. & spõ. & multoliẽs iuenies sine ullo anape. Lugeat æth. i. cœlũ doleat. ẽ. n. luge re ppriẽ i luctu eẽ. Est ãt luct⁹ dolor cũ fletu: quẽ ex morte cuiusq; charissimi cõcipim⁹. uñ apd Liuiũ scrib. ii. bello pu. p⁹ cladẽ illã cãnẽse: prẽs cõstituisse ne fœiæ ultra. xxx. dies in luctu eẽnt hoc ẽ ne lugubri hitu pseuerarẽt. Prẽs: Iupit. Frax. fertilis a ferẽdo. Mobilis: istabilis. Tu: q̃. s. sol. Qui fũ. spargis. Per tra. regiões & plagas. tu q illuminas maria & terras. Decoro: pulcro. Feruidẽ ti. calide sol. Tecũ: fddit rõnẽ qa dbeat lugeꝝ her. tecũ uidit obit⁹ occasũ & ort⁹. Vtraq; do. oriẽtẽ & occidẽtẽ. Mõstr⁹. s. libate ai; ñ.

Iuge æther magnusq; parens
Et terris alti tellusq; ferax
Et uaga ponti mobilis unda.
Tuque ante omnes: qui per terras
Tractusque maris fundis radios
Noctemque fugas ore decoro.
Pernide titan obitus pariter
Tecum alcides uidit & ortus:
Nouitque tuas utrasque domos.
Soluite tantis animum monstris
Soluite superi rectam in melius
Electite mentem tuque o domitor

DAN. ¶ Macta: psilit i meta. nãq; pmissũ ẽ ndũ (a tãto furor. litasti. cõsuma sacꝝ. mactare uerbũ ppetuũ sacroꝝ: ẽ. n. magis augeꝝ: sacra ppea fiũt ut augeat̃ fortũa salus: & reliq; id gen⁹: ide macte uirtute. & macmẽtũ mai⁹ augmẽtũ teste põpe. Moles ñ ẽ simplex ñ loc⁹ & sensus Intelligit de fundamẽto in mari iaciũdo q; solebat cõpactis tabulis & cõtignatõibus qbusdã supstrui postea subductis tabulis magna ui cadẽs in aquã q̃rebat sibi uiã & sic sua mole & grauitate firmabat̃ ut meminit horatius. Lugeat: carmẽ nonũ metro pindarico dimetro anapestico scriptum hẽt & presesert insani & mobilis

uulgi

uulgi opinionē q̄ modo herculis de nētiā cōmiserat atq; deplorat modo filioq; eius nefariā occidione; mō cupit her. resipiscere & sui sceleris pnia torq̄ri: mō eodē sp insanire ut i sceleris defensionē excusēt furor.

¶ Tuque somne: uertit se ad deū somni. ē. n. somnus modo deus somni sic Marti. Et qa nulla uenit tu mihi somne ueni. Modo quietē significat. Vir. mors hominū facilis dulciq; simillima somno. Maloq;: dominator q̄ quis dolore ē affectus dormiēdo curaq; suaq; obliuiscit. Melior pars: qa quādo dormit nihil male agitur. Volucer hēns alas fingūt eū alatū qa subito uenit. Genus astræ. filia astræ quæ fuit: teste Arato astræi filii titani ex aurora filia quā ob diligētissimā æquitatē iusticiā appellatā dixit: nā cū terras hitaret: ut inquit Ouidi? Nōdū uesanos rabies nudauerat enses: Nec cōsanguineis fuerat discordia nota: hāc ferūt ꝓpter hoium scelus euolasse ad supos dicēte Iuuenale. Vltima cœlestū terras astræa reliquit hic ideo somnū filius iusticiæ appellat qa dormiēdo nō peccamus. Lāguide q̄ sōnolēti lāguidi & torpētes efficiunt. Duræ mortis inexorabilis quæ flecti nō pōt: iō frater mortis q̄ dicit qes ut inqt Maro ē simillima morti. Veris: q somniāt aliqñ uidēt uera: & multotiens falsa. Futuri auctor nūcius futuri boni. & iterdū mali. Pr o summe pr q suas quodāmō oia i uita qa ipse somn? alit digestionē: facit & uires reparat. Portus: refugiū uitæ qa cōfessi sum?: qescimus in te. Lucis: laboq; q fiūt i die sic uit. sub nocte silenti: lenibat curas & corda oblita laboq;. Noctis: eo qa i nocte dormit. Qui par. eqlis diuitib? & pauperibus iō iustus. Lenis suauis. Pauidū lœti: timēs mortē somnus est una res per quā discimus nō timere quæ ē cōsimilis sōno. Lōga: qa mors dormitio æterna & somnus ē tanq̄ mors. Alliget: ut tñ dormiat donec digerat furorē. Artus idomitos mēbra herculis quæ nō possunt uinci ab ullo. Præme tene. Graui torpore: maxima pigritia ne se leuaṙ possit. Liquat. s. sopor. Cursu; motū & gradū quē hēbat prius. En fusus iacēs dū diceret chorus has ꝑces hercules forte somniabat: sese mouēs q̄si arma q̄reret. Volutat uersat in mente. Nondū tantus furor mūdi cessit. Mandare cōmittere. Graui pōderosæ. Pōdera. i. ipsam clauā pōdera sā. Vano qa illā nō inueniebat. Estus furorē ai. Sed ut ponit similitudinē quādo mare iactaṙ a uentis & illis cessantibus nō tñ subito cessat motus undaq;: sic ille furor herculē adhuc agitabat. Vexata agitata. Noto uento meridionali. Sed fit: corrigit q̄d dixerat: ut restitueret uerus sensus herculi sed potius nūc ē optādū: ut remaneat in furore qa si peccauerit facile erit ignoscēdū: cū i furore nesciat q̄d faciat. Cōcita: pturbata. Motu uesano furore. Cecus qui nō pmittit eū agnoscere erratū suū. Eat: pseueret. Solus furor isania. pstare facere insonte sine culpa. Sors ꝓxima: similis cōditio. Purus manib? iuiolatis: quæ nō cōmisert aliquod malū. Nescire nefas ignorare scelus suū: hoc ē q peccāt p insaniā sunt similes. nūc uero chorus mutās pro positū uocat herculē penitētiā: ut pcutiat pect? tātis uerberibus ut strepit? audiaṙ i terra mari: & cœlo. Mūdū: cœlū: qa sustiuit cœlū loco atlātis: ut dixim?. Victrice māu. s. herculis q uictor ubiq; fuit. Atri re. pserpia regia obscuri inferni. lūcta ligata ab ipo her. Imo pfūdo qñ infern? ē icētro trē

¶ Sopne hæc dictio contra tritā & pfectā cōsuetudinē recti us p. p. añ. n. q̄ p. m. scribēda ē si. n. ut testaṙ Gellius in. xii. fit ab eo quod ē ὕπνος nos p. v. primo sopn? deide p. v. græcæ latinæq; o litteræ cognationē fit sopnus nō uideo cur sit p. m. magis q̄ per. p. scribēda hæc dictio nisi ut placet qbusdā mutet. p. i. m. ad somnū extat apd Oui. supplicatio uenustissima huic pene par. Somne qes req; placidissime somne deoq;. Pax ai Trāquilla qes &c. pingitur cū cornu qa irrepit nō intellectus. Volutat. somnia est species q̄dā sōnit q̄ græ. ἐνύπνιόν uocāt qñ qs metuēs iminētē sibi insidiis uel ptāte psonā auticurrisse ex imagine cogi

BER.

DAN.

Somne malorū requies animi
Pars humanæ melior uitæ
Volucres matris genus astreæ
Frater duræ languide mortis
Veris miscens falsa futuri
Certus & idem pessimus auctor
Pater o rerum portus uitæ
Lucis requies noctisq; comes
Qui par regi famuloq; uenis
Placidius fessum lenisq; foues
Pauidum lœti genus humanum
Cogis longam dicere mortem
Sopor indomitos alliget artus
Preme deiectum corpore graui
Nec torua prius pectora linquat
Quam mens repetat pristina cursum
En fusus humi sæua ferocí
Corde uolutat somnia: nondum est
Tanti pestis superata mali
Clauæque graui lassum solitus
Mandare caput quærit uacua
Pondera dextra motu iactans
Brachia uano nec adhuc omnes
Expulit æstus sed ut ingenti
Vexata noto seruat longos
Vnda tumultus & iam uento
Cessante tumet: pelle insanos
Fluctus animi rédeat pietas
Virtusque uiro sed sit potius
Mens uesano concita motu
Error cæcus quo cœpit eat
Solus te iam prestare potest
Furor insontem proxima puris
Sors est manibus nescire nefas
Nunc herculeis percussa sonent
Pectora palmis nondum solitos
Ferre lacertos uerbera pulsent
Victrice manu gemitus uastos
Audiat æther. audiat atri
Regina poli uastisq; ferox
Qui colla gerit uincta cathenis
Imo latitans cerberus antro

tationũ ſuarũ uideat ut hic cõtigit herculi nec ẽ idẽ ſomniũ qđ inſõniũ fiqđẽ iſõniũ credit eẽ in ipſo ſõnio imago ſiue ipſm qđ põt eẽ falſum unde Maro ſed falſa ad cœlum mittunt inſomnia manes.

BER. ¶ Chaos:cõfuſio infernalis ſed ꝓprie ẽ elemẽtorũ ipſa cõfuſio cuius imaginẽ apud inferos finxit Vir. Reſonet pp uerbera herculis. Profũdi:maris. Et q qa in aere iterfecit aues ſtymphalidas:nõ æther ſenſerat eius tela. Seſerat æther hic uerſus adõicus. Pectora q̃ fecerũt tãta mala. Leui puo imo graui. Tria cœlũ ma re &infernus.planctu uno percuſſione unius herculis. Et tu cõuertit ſermonẽ ad arma herculis qđ iuuent uerberare ipſum. Atũdo:ſagitta & ſingulare pro plurali. Decus ac telũ ẽ appoſitio.i.ornamẽtũ & defẽſio:geſtabat hercules collo pharetra ſagittas ad ornamẽtũ & tutelã ſuã Sera grauia: Saluſtius bellũ ſeꝝ graue. Tergo fer hercu lis. Robora.i.claua ex robore. Stipeſq;.i.illa claua. Po tens:nõ frãgibilis. Nõ uos nunc cõmiſeratione pueroꝝ facit qui interfecti a patre non potuerũt demonſtrare ſuã uirtutem futurã. Comites.ſimiles uirtuti paterne. Vlti .ſ.ſuos pueri ñ eſtis reges ut pater hercules.Nõ argiua:pa leſtra.paleſtra argiua quare inuenta fuit a græcis: nec uos pueri luctatione.aut ceſtu mõſtrauiſtis uires ueſtras: ut pr̃ Paleſtra equidem a latinis dicitur luctatio nã nudi palmis inter ſe homines decertabant Vir. Pars in gramineis exer cent membra paleſtris:iam tñ auſi uos pueri in tenera æta te ſatis demonſtrauiſtis uirtutẽ ueſtrã ſequẽdo feras. Te lum leue ſagittã uolatilẽ. Coriti ſcythici q̃libus ſcythe po puli ſeptentrionales utunt.coritus dicitur uagina arcus & ét ſagittarũ græce proferũt p.g.goritos. Librare: mittere Certa manu recte ꝓcutiente. Seruos tuos fuga qui ſe uer tunt de facili in fugã. Fere iubate.i.leonis:nõdũ audeba tis ire ad leones quẽadmodũ pr̃ ñ auſi eſtis iſta magna ſ; ut pueri ſatis digna figere ceruos & lepores. Ite hucuſque pẽdet textus. Vmbræ:aiæ pueroꝝ. Innocuæ q nihil ma li meruiſtis. In primo lumie:prio ingreſſu:hoc ẽ i tã tenel la ætate. Infauſtũ genus appoſitiue.fauſtus fœlix dr̃ cui omnes fauẽt.cõtrariũ ifauſtus infœlix:fauere ẽ bona fari. Vir. Ore fauẽtis oẽs hinc fauor uox bñ ꝓcans alicui ſiue alicuius cõmodũ:& laudẽ tuẽs. Triſte:laboris uerſus ad onicus iratos reges uel quos interfecit pater:uel iudices in ferni intelligit qui irati herculi irati erant propter cerberũ raptum & theſeum deductum ab inferis.

Vis hic locus ẽ qntus & ultius actus i quo her cules reſipiſcẽs introducit̃ q cũ uidiſſet ſuoꝝ ca dauera gẽiſcens mirat̃. Quis.i.u.ſ. Quæ pla ga:q̃ ps mũdi.qnq; ſũt palagæ ut Vir.Quoq; tenet cœlũ zõe. Sub car.ſb polo arctico.Heſ pi occidẽtalis ſũ ne i hiſpãia ubi ocean⁹ facit modũ.i. tmi nũ & finẽ terræ.Quas.t.a. ubi uiuo. Q đ ſo.terra. Feſſo mihi. Certe redimus: conuertit hercules oculos & uidet corpora ſuoꝝ ſanguinolẽta & primo dubitat ne ſit fanta ſia ut adhuc illi uideant̃ ſimulacra &imagines infernales.

DAN. ¶ Stipeſq; potẽs.clauæ claua fuſtis terræ ex una pte capi tata ad claui ſimilitudinẽ claua her.fuit locata p⁹ prias ual uas tẽpli eius qđ extruxit Sylla iuſſu Sibyl e i foro boario hui⁹ claue odore canes territi & muſcæ ñ itrabãt ædẽ her culis. Quis.h.lo.cataſtrophe đ iſaõ ad ſanũ hercu.i hoc actu q̃nto herꝯ.fuerſus i ſe q̃rit auctorẽ cædis liberorũ & cõiugis q⁹ circa iardeſcit ad uidictã ultio cognoſcẽs ſe reũ facti mortẽ ſibi parat aſciſcer̃ q̃ tãdẽ ihibita fugã q̃rit: ẽ ãt hui⁹ fabulæ carmẽ decimũ qđ cõſtat trime.hypca.iambi co. Quis.h.lo.&c. Sub car.ꝓprie locat⁹ ẽ de polo arcti co nã ut teſtis ẽ lgini⁹ duo ſunt cardies q alit̃ axes uocant̃ unus ſeptẽtrionarius ſiue arcticus alter auſtralis ſiue antar tic⁹ ꝓpea cardines qđ circa eos orbis rotari uideatur ſub cardie glacialis ut.i.ſub uertice ſeptẽtriõario. Simu lacra.tũ.ſi ptes i hoie q̃ ſoluto corpe abeũt i diuerſa:aia corp⁹:ſimulacꝝ:aia petit cœlũ:corp⁹ i terrã putreſcit ſimulacrũ ad inferos deuolat:inde apd Hõe. Vlyxes uolensamplecti anticliæ mſis ſuæ ſimulacꝝ ʜᴛi uoie

Reſonet mœſto clamore chaos
Latiq; patens unda profundi
Et qui melius tua tela tamen
Senſerat æther.
Pectora tantis obſeſſa malis
Non ſunt ictu ferienda leui.
Vno planctu tria regna ſonent.
Et tu collo decus ac telum
Suſpenſa diu fortis arundo
Pharetræq; leues: date ſera fero
Verbera tergo, cedant humeros
Robora fortes: ſtipeſq; potens
Duris oneret pectora nodis.
Plangat tantos arma dolores
Non uos patriæ laudis comites
Vlti ſæuo uulnere reges.
Non argiua membra palæſtra
Electere forti fortes cæſtu
Forteſq; manu; iam tamem auſi
Telum ſcythici leue corithi
Miſſum certa librare manu
Tutoſque fuga figere ceruos.
Nondumque feræ terga iubatæ
Ite ad ſtygios umbræ portus
Ite innocuæ quas in primo
Lumine uitæ ſcelus oppreſſit
Patriuſque furor: ite infauſtum
Genus o pueri noti per iter
Triſte laboris ite iratos uiſite reges.

Actus quintus: Hercules: Amphitrio Theſeus. Hercules loquitur.

Vis hic locꝰ q regio q mũdi plaga
Vbi ſũ ſub ortu ſolis an ſb cardie
Glacialis urſae nũqd heſpii marii
Extrema tellus hunc dat oceano modum
Quas trahimꝰ aura: qđ feſſo ſolũ ſubeſt
Certe redimus uñ pſtrata domo
Video cruenta corpora. an nondũ exuit:
Simulacra mẽs iferna: poſt reditus quoq;

Oberrat oculos turba feralis meos
Pudet fateri: paueo: nescio quid mihi
Nescio quid aius grande præsagit malum
Vbi est parens? ubi illa nato; grege
Animosa cõiunx? cur latus leuũ uacat
Spolio leõis? quoniam abiit tegmẽ meũ?
Idẽq; somno mollis herculeo torus?
Vbi tela? ubi arcus? arma quis uiuo mihi
Detrahere potuit? spolia qs tãta abstulit
Ipsumq; qs nõ herculis somnũ horruit
Libet meum uidere uictorem libet
Exurge uictor quẽ nouum cœlo pater
Genuit relicto: cuius incestu stetit.
Nox lõgior quã nra: Q d' cerno nefas
Nati cruenta cæde confecti iacent.
Prẽpta cõiũx: qs lyc⁹ regnũ obtinet?
Q uis tãta thebis scelera moliri ausus est.
Hercule reuerso? quisquis ismenia loca.
Attea quisquis arua qui gemino mari
Pulsata pelopis regna dardani colis
Succurre seuæ cladis auctorem indica
Ruat ira i oẽs: hostis est quisquis mihi
Non mõstrat hostẽ: uictor alcide latens
Procede: seu tu uindicas currus truces
Thracis cruenti: siue gerionis pecus
Lybiæue dños nulla pugnandi mora est:
Et nudus asto: uel meis armis licet
Petas inermẽ. cur meos theseus fugit
Paterq; uultus. ora cur condunt sua
Differre fletus. quis meos dederis neci
Omnes simul: pfare quid genitor siles
At tu æde theseu: sed tua theseu fide
Vterq; tacitus ora pudibunda obtegit
Furtimq; lachrymas fũdit in tantis malis
Q uid est pudẽdũ: nũquid argiuæ potẽs
Dominator urbis: nũquid infestũ lyci
Pereuntis agmẽ clade uos tãta obruit?
Per te meos; facinorũ laudem precor
Genitor tuiq; nominis semper mihi
Numen secundũ: fare quis domum fudit
Cui pda iacui. am. Tacita sic abeant mala
her. ut iult⁹ ego sim. am. sæpe uidicta ob-
her. qsq ne segnis tãta tolerauit mala(fuit
Am. Maiora qsqs timuit. her. his & pater

ἈϖόλλοντοΔάγαθῆϖερσεφονείαϖάτρουε simulacra igit sũt i iferno ut Maro ẽt in sexto cecinit & hic Seneca.

¶ Feralis: inferos; antiq ferã mortẽ dixerũt Pudet fateri hercules magni ai timebat sed uerecũdabat id demõstrat BER.

Presagit: diuinat: uñ mẽs psaga mali dicit quãdo ignota tristitia uersat i aio. Patẽs: amphytrio. Cõiunx: megera. Latus leuũ: finistr;. Spolio: leonis pelle. Tegmẽ: uestis. Torus mollis: lectus delicatus: solebat hercules uestire se ea pelle & illã sibi sternere p lecto cũ uellet dormire.

Libet: uidẽs hercules arma sibi submota indignãs dupli cat uerbũ libet ad auxesim. Q uẽ nouũ: nescio qs fuerit iste q mihi eripuerit arma: nisi forte iuppiter pr cœlo descẽdens in terras genuit aliũ fortiorẽ me: ut duplicauit noctẽ quãdo genuit me: triplicauerit in generatiõe alteri⁹. Incestu: adulterio. Stetit: firmata ẽ: ãre ut dictũ ẽ: Iuppiter cõcubẽs cũ alcmena matre herculis iussit solẽ cõtinuare noctẽ loco diei. Q d cerno: hic admirabũdus hercules interrogat qs filios & uxorẽ interfecerit. Cõfecti cæde: i. interfecti. Quis lycus: qs tyrãnus similis lyco. Moliri: ppetrare reuerso ab iferis. Q uisqs: uocat nõ solũ thebanos: sed circũuicinos. ut idicẽt sibi qs fuit auctor tãti sceleris. Colis: habitas. Ismeni: ismenius fluuius ẽ boetiæ sic cognominatus: teste Diodo. li. hist. qnto ab ismeno filio pelasgi.

Attea: atticæ regiões: ubi sunt athenæ. Pulsata: gemio mari agitata uñdis ægei: ioniiq; isthmos ẽ ea nomie terra strictura quæ iter duo maria cõclusa ẽ: ut Oui. æquora hina suis oppugnãt fluctib⁹ isthmon: & tenuis tellus audit utrũq; mare. Pelopis: dardani phrygii. nã filius fuit tãtali regis phrygũ: a quo pelopnnẽsus dicit. Indica: ostẽde. Pelopon

Ira: mea. Ruat: seuiat: qa nemo respõdebat dicit ruã in oẽs. Hostis ẽ: reputabo oẽs hostes q nõ mõstrat mihi auctorẽ tãti sceleris. Procede: ueni pala;. Alcide: herculis. Seu uidicas: o uictor undecũq; uẽias siue a geryone: siue a diomede ut facias eos; uidictã pcede ego sũ parat⁹ pugnare l; hẽas arma mea. Vindicas: curr⁹ truces equos iugales. Tracis cruẽti: diõedis sanguiolẽtiq pascebat equos suos carne humana. Pecus geryõis: supple iter; uidicas armẽta abducta a geryõe hispão. Lybiæ: ut dños. s. iter; uindicas busiri & antheũ quos supaui: de his hoib⁹ supius satis diffuse dixim⁹. Vel: ẽt. Petas: inuadas. Cur: dũ loqrer hercules talia these⁹ & ãphitrio opponebãt man⁹ oculis ne uiderent lachrymari pp cõmiserationẽ herculis. Fugit meos uult⁹ nolũt me uidere. Differte: plõgate. Profare. dic. At tu: ñ poterat loq Amphitrio: uñ cõuertit se ad theseũ: ut id facinus sibi explicet. Ede dic: enarra. Tua fide: tua solita ueritate. Vterq;: pr & these⁹. Pudubũda. q hẽt signũ pudoris. Furtim: paulati. celãdo me. Pudẽdũ: uolite uereri manifestare mihi hoc tã dirũ scelus. Nũqd: iterrogat p circũlocutionẽ nõ fuerit eurysthe⁹. Potẽs: ironice q solitus ẽ mihi semp impare. Argiuæ: argos;. Infestũ: inimicũ. fuit ne exercit⁹ Lyci quẽ iterfeci. Paretis: mortui. Per te: rursus cõuertit se ad pfes; & adiurat ut sibi manifestet istud scelus. Numẽ secundũ: mihi secũdus deus: primus erat iuppiter. Præda: qs spoliauit me dormientẽ armis meis. Tacita: noli fili curare scire ista: qa multi qsi uerũt aliq quæ postea illos pœnituit sciuisse. Ego: hẽt emphasim: quasi dicat ego hercules nõ faciam uindictam.

¶ Quisqs ismeni: Sẽsus ẽ qcũq; boetiã icolit & pelopõnẽ sum cõscius auctorẽ huius sæue cladis ñ idicarit: is sentiat irã meã: & uẽiat i me qsqs ẽ auctor sæuæ cladis seu uelit meis armis tectis geryonẽ & diomedẽ ulcisci ãtheu; busirimq;. ego illi uel nudus pugnabo. Tua fi. emphatice tua. fit. n. these. iter amicos q celebrãt adeo cõstãs i fide ut uenerit i ppriũ qd dã epithetõ ipi⁹ fidei: hic ouidianũ illd i tri. O mihi thesea pectora iũcta fide. DAN.

BER. ¶Quota:minimarespectu maioris:Mifere more pcantis hercules extēdēs man⁹ ad patrē:eas noluit tāge re quod miratus hercules:uidet manus suas cruētatas:& tūc cognouit se auctorē ei⁹ mali fuisse. Quid hoc. s.qđ pr̄ nolit tāgere man⁹ suas:hic errat in me. Vñ hic cruor:uñ sanguinolētæ sunt mihi manus. Qđex alia pte uidet sagittā tinctā. Lœto:morte puerili filii sui. Lærnea nece:quā prius tinxerat sanguine idræ q̄ supra ab eo superatā diximus. Iā:uidēs tela sua ampli⁹ nō querit qs fecerit illā stragē:qa bñ sciebat:qđ po tuisset nullus flectere arcū suū:nisi ipse. Sinuare:incuruare. Neruū:cordā arcus. Vix:cū difficultate. Ce dētē.flexibilē:qa uix illū ipse possum flectere. Nr̄m:nos fecimus istud. Lucanus:Amphytrio cōsentiēs herculem feciſſe illud scelus:uult eū cōsolari dicēs:tu fili hēbis dolo rē ex morte filioꝝ:sed culpa ē nouercæ Iunonis q̄ ca:cū fu rorē in te misit. Nūc pater.hercules aiaduertēs se tm̄ scel⁹ cōmisisse uocat iouē patrē:ut sibi mortē faciat:& oēs pœ nas desiderat. Oblite nostri:q nullā curā hēs filii herculis quē in tm̄ furorē puenire pmisisti. Sera: tarda qa pri⁹ de bebas uēdicare quā interficere eos. Nepotes: filios meos q nepotes erāt tui. Stelliger:cœlū. Hic arcticus:in septē triōe. Ille antarticus:i meridie. Rupes caspiæ:si ñ me ful minare uis:Saltē dato alias pœnas. Caspii i asiā boreales a qb⁹ mare caspiū ē dictū:& portæ caspiæ: hoc ē uia q̄da; eos mōtes intersecās:ut testat Solin⁹:Sūt maiori armeniæ cōtermini. Ales auida:aqla:ferūt iouē pmetheū iapeti fi liū ob ignē subreptū supis i mōte schtiæ. Caucaso ferrea cathena uinxisse aqlāq; addidisse q̄ iecore eius assidue re nascēte ppetuo pascereť. Hāc aqla; qdā ex Typhone atq; Echiōe genitā pdiderūt.alii ex terra & tartaro:ñnulli uul cani factā manib⁹ & a ioue aiatā post hæc pmetheū:ut si bi iouē cōciliaret hac arte usum fuisse iuppit amore Tety dis cōspecta eius fortitudie forte exarserat qđ sentiētes par cæ quaꝝ puidētia nō fallit cecinerūt. Quicūq; thetidi con nubio iūctus eēt eius filiū pris gloriā lōge supaturū: hoc cū forte intellexisset pmetheus Ioui renūciasse ferē q ueri tus ne qđ ipse Saturno patri fecerat a filio patereť oēm de tethyde cogitationē deposuit: & ne erga pmetheū paru; gratus uidereť:uinclis eū liberauit:q̄is ad.xxx. millia an noꝝ huic pœnæ deditus fuerat: ut Eschilus scri. Et ne libe rationis eius ppetua memoria foret facto ex utraq; re hoc est saxo ad quod alligatus fuerat:&ferro ex quo facta erat chathena:anulo digitū ei⁹ sinistra manu minimo pximū cinxit:q̄ prima anuli inuētio fuisse memorať. Ad hūc igi tur pmetheū adhuc caucaseæ rupi alligatū:cū forte hercules ab eurystheo ad hortos hesperidū missus loco rū ignarus diuertisset:uiāq; ab eo fuisset edoctus aglā iecur:siue ut alii uolūt cor ei⁹ assidue depascētē sagit ta pemit. Scopuli:mōtis. Cur uacāt:uacui sunt.q.d.pone me i hāc pœnā ubi erat pmetheus:ut loco illi usdē pareť. Latus abruptū:rupes alta in pceps. Nudū:sine arboribus quæ ibi ñ nascunť ppter frigus. Il la:pponit sibi aliā pœnā:ut intra cyaneos mōtes alligatus discerpať:Sūt simplegades teste Pyi.in.iiii.&.vi. na.hi.uelut Pōponius uult in.ii.duæ insulæ hellespōti cōtra thraciū bosphoꝝ mille.l.passibus ab europa di stantes qs nōnulli ex nostris poetis cyaneas uocauere:de qbus Luca. circa finē secūdi libri: ut pagasea ratis peteret cum phasicos undas cyneas tellus emisit in æquora cautes:has instabiles interdum concurrentes si mul dixerunt:ut Oui. Tranſeat instabiles strenua cyaneas: & declinatur ēt in substantiuo pro omnibus his cautibus:hæc cyane huius cyanes. Symplegades igitur easdem dixerunt:hoc est concurrētes:has Oui. lib. xv.met. Immobiles factas dixit:timuit concursibus argo undaꝝ sparsas Symplegadas elisarum .quæ nūc immotæ perstant:uentisq; resistunt:hoc fictum est:quia isti scopuli uicini & altissimi a longe nauigantib⁹ sc se mouere uidebantur. Pontum:mare. Scythē:euxynū apud scythiam. Arctat:stringit ubi est angustissi mum mare. Et hinc:& hinc ab utraq; parte. Vinctas:ligatas.unam ad unum scopulum aliam ad alium.

DAN. ¶Cladis tuæ: rogatus amphitryon per obtestationē ab hercule docet illā quā uidebat cladē minimā eē p grauiori.i.insania sui qua nulla grauior ē clades.quotus nomē ordinale aliqñ ponit pro quot. Cice. Quo tus istnc qsq; fecisset. & Marti. Dic quot⁹ es.quāti cupias cænare.i.qnot estis.& quotus ē iterdū cōtinuæ q̄ti tatis.ut Iuuen. Quota portio fecis acheæ p quāta.i.quā minima. Promethei:trita ē fabula pmethei in cu ius operis inuidiā cogitauit iuppiter aliud op⁹:adhibitis.n.diis oibus in cōsiliū creauit fœminā:cui i ipa cre tiōe singuli dii aliquā pticulā cōtulere:q̄propter fœmia natura uersipellis & uasra uulpecula.hæc dicta pan dora.ut plane oia docet Hesiodus ΤῶνὩμίνετηνΓὰρἔγυναῖκατῶνΖεὺςἐκέλευσεθολυμήτιδοςἈθη ναίηςἐρχομένηΧαρίτεσσίτεΠειθώτεκόσμονἔθεντο. propter quod febres macies:tormina:uertigines:& mala complura ho minem inuasere:extat lamentatio apud Oratium & item apud Martialem epigramma nō illepidum.

¶Coibant

Caſpii

Aquila

Symplegades

Q uicq̄ maius timerí aut grauius potest
Am. Cladís tuæ ps ísta q̄ noſtí quota eſt.
her. Miſerere gēitor: ſupplices tēdo man⁹
Q uid hoc: manus refugit: hº erat ſcelus.
Vnde hic cruor: quid illa puerili madens
Arundo læto tincta lærnea nece
Iam tela uideo mea: non quero manum:
Q uæ potuit arcū flectere: aut quæ dextra
Sinuare neruum uix cedentem mihi:
Ad uos reuertor gēitor: hº nr̄m ē ſcelus
Tacuere: noſtrū ē. am. Luctus ē hic tuus
Crimen nouercæ: caſus hic culpa caret
Her. Nūc pater ab oí genitor iratus tona
Oblíte noſtrí uindica ſera manu
Saltem nepotes: ſtelliger mundus ſonet
Flāmaſq; hic & ille iaculetur polus
Rupes ligatum caſpiæ corpus trahant
Atque ales auida: cur promothei uacāt
Scopuli: paretur uertice immenſo feraꝝ
Volucreſq; paſcēs caucaſí abruptū latus
Nudūq; ſiluís: illa quæ pōtum ſcytēn
Symplegas arctat hic & hic uictas man⁹
Diſtendat alto; cunq; reuocata uice

In se coibunt saxaq; in cœlum exprimẽt;
Actis utrinq; rupibus & medium mare
Ego in quieta montium iaceam mora
Quũ structũ aceruãs nẽore cõgesto aggẽ
Cruore sparsũ: ipio corpus cremẽ (rẽ
Sic sic agẽdum ẽ: inferis reddã herculem
Am. Nondũ tumultu pect9 attõitũ caret
Mutauit iras quodq; hẽt ꝓprium furor
In seipsum furit her. Dira furiaꝝ loca
Et inferorum carcer & sonti plaga
Decreta turbæ & si quod exilium latet
Vlterius erebo: cerbero ignotum & mihi
Huc me abde tellus tartari ad finẽ ultimũ
Mansurus ibo: pectus o nimium ferum
Quis uos poẽm liberi sparsos domum
Deflere digne poterit: hic durus malis
Lachrimare uult9 nescit: huc ensem date
Date huc sagittas: stipitẽ huc uastũ date
Tibi tela frangã nostra: tibi nostros puer
Rumpemus arcus: ac tuis stipites grauis
Ardebit umbris ipsa lernæis frequens
Pharetra telis in tuos ibit rogos
Dẽt arma pœnas. uos quoq; fausta meis
The. Quis nomen unq̃ sceleris errori ad
Cremabo telis o nouercales man9 (didit
Her. Sæpe error igẽs sceleris obtiuit locũ
The. nũc hercule op9 ẽ pfer hãc molẽ mali
Her. Nõ sic furore cessit extinctus pudor
Populo ut omnes impio aspectu fugem.
Arma arma theseu flagito propere mihi.
Subtracta reddi: sana si mens est mihi
Referte tela manibus: si remanet furor
Pater recede: mortis inueniam uiam.
Am. Per sancta generis sacra: per ius uois
Vtrunq; nostri: siue me auctorem uocas
Seu tu parentem perq; uenerandos piis
Canos senectæ parce desertæ põcor
Annisq; fessis: unicum lapse domus
Firmamen: unicum lumen afflicto malis
Temet reserua: nullus ex te contigit
Fruct9 labor: sed semp aut dubium mare
Aut mõstra timui: quisquis in toto furit
Rex sæuus orbe manibus aut aris nocens
A me timetur semper absentis pater
Fructum tui tactumq; & aspectum
Her. Cur aiam in ista luce detineã ãplius
Morerq; nihil ẽ: cuncta iam amisi bona
Mentẽ: arma: famã: cõiugẽ: natos: man9:

¶ Coibunt: cõiungentur. Reuocata uice: quia dixi illas cõcurrere. Dicuntur enim illa quæ uadunt & redeunt dare uicẽ. Mediũ qd̃ per mediũ illaꝝ labitur. Actis immissis quãdo elidũtur aquæ saliũt usq; in cœlũ. Ego ero medius inter has rupes: & ero mora hoc est obstaculũ ne se illæ rupes tangãt: & sic semp ingetus ero. Quin mutans ꝓpositũ: dicit esse melius si seipsum interficiat quin potius. BER.

Aceruãs: acumulãs. Aggerẽ: struẽ lignoꝝ ubi me cremare possim. Reddã: restituã: qa semel fuerat. Nondũ: loquit Amphytrio nõ forte audiẽte hercule. Tumultu: agitatiõe furoris. Propriũ furoris: q nec suis: nec sibi parcit. Dira: sequit hercules sermonẽ suũ dolore & ita plenũ ibo ad inferos ibiq; in deterrima parte me ipsum relegabo.

Plaga decreta. regio destinata. Sonti: nocẽti. Erebo: fluuium inferoꝝ erebum esse dicunt: ponit interdu; pro obscuriori parte inferni. Vir. Imas erebi descẽdit ad umbras Erebo.

Cerbero: cani custodi inferoꝝ quẽ ad superos traxi. Pectus: nũc ne let se pare ad fletũ: sꝫ nõ põt. unde dicit o pectus meum aie dure. Liberi filii mei. Digne q̃tum mere mini. Durus malis: indurat9 in malis. Huc rogat arma sua quibus filios interficit: ut ea saltem cremet in rogũ filiorum. Tibi uertit se ad unum filium dicens tibi uni frangam sagittas: ad alium tibi arcus & clauã. Stipes grauis: põderosus truncus hoc ẽ claua. Tuis umbris aie & manibus tuis. Frequẽs plena. Lernæis tinctis sanguine idræ lerneæ. Dẽt: sustineãt. Nouercales: uos et manus meæ cõburã quæ fuistis nouercæ obsequẽtes sicut uolebat iuno. Infaustas: infœlices meis filiis & uxori. Quis nomẽ: theseus uolens consolari eũ dicit: qd̃ istud nõ est appellandum scelus: qd̃ per errorẽ cõmissum est. Ingens: respondet hercules quãdo error est nimis magnus nõ est excusabilis. Nunc: dicit theseus fuisti semper fortis: nũc etiã op9 est: ut uidearis idẽ qui in cæteris aduersis fuisti. Perfer: fortiter sustine. Molẽ: magnitudinẽ & põdus graue. Nõ sic: nõ sum adeo impudens ut uelim amplius supereſſe in uita: & omnes fugare a cõspectu meo: qui me tã sceleratum abhorrerent. Pudor: uerecundia. Extinctus: pditus. Furore: isanta. Cessit: fugit a me. Pater fœde ne uideas mortem meã: qa uolo me interficere. Per sancta: Amphitrio rogat herculẽ ne uelit suam senectam tantis doloribus afficere ex morte sua. nam semper fili pro te habui labores: & pœnam: dum assidue mitteretis ad diuersa mõstra: modo quod aliquam delectationem ex te capere possem uis mrserum patrem destituere. Vtrunque ius siue dicas me patrem scilicet tuum: siue alumnum & educatorem. Canos albicantes capillos: hoc est senectutem semper uenerandam apud pios & bonos. Desertæ: quæ nullum hẽt in quo possit habere spem. Manus: quæ mihi comparabant gloriam: nunc autem maximum dedecus. Occidã moriar ipse: quando est media louga de alio intelligitur: quia uenit ex ob & cædo. nunc ex ob & cado. Cernere nefas: quia in conspectu eius interfeci filios & uxorẽ. Mẽoranda intuens, aspiciens potius tua prædara facta. Veniam: ignosce tibi uiuendo ne uelis te occidere. Vnum hoc scelus. Iussus: scilicet per eurysteum. Succurre: rogat patrem ut det arma.

¶ In se coibunt: cyaneæ petræ contra thracium bosphorum concurrentes quas internauigauit Iason cum floridо illo heroum comitatu: ut pulchre cecinerunt Appollonius & Orphœus in primo argonauticõ & in latinis Valerius flaccus in quinto. Vlyxes etiam illic grauissime laborauit referente Homero in duodecimo odysseæ. DAN.

BER. ¶ Sūt ꝑces: Theseus rursus herculē cōsolat: rogatq; ut uiuat dicēs satis efficaces debēt eē ꝑces ꝓis ad mouēdū te: sed tñ ēt nouisti me semp tibi amicū & amicoꝝ ꝑces plurimū debēt ualere iō moueare meo fletu q; lachrymis: & erigete in aduersis: & memētote herculē eē uiꝝ fortē q oia difficillima ferre debet. Imparē: quia oia mala æquo animo fere bas: iō aius tu⁹ erat oibus malis æquus: hoc ē ita magnus ut erāt oia mala. Veta: uince hūc dolorē. Si uiuo: dicit hercules nō debeo amplius uiuere qa si in uita māsero. dicēt oēs qđ spōte tm̄ scelus peregi. Feci: spōte fecisse. Purgare: quæ meo scelere ē polluta. Agedū: exhortat dextrā suā: ut tm̄ facinus aggrediat: si me perimes maius op⁹ facies: q̄ superādo mōstra oia quæ uicisti. Bisseno. i. duodecim laboribus meis: quos superius enumerauimus. Ignaue: reprehēdit se quod cesset a morte: fuisti nup aiosus in filios & uxorē. & teipsum times occidere. Matres: in plura si dicit ꝓpter indignationē: & mos est iratorū ponere plurale ꝓ singulari. Arma herculi: ut supra uidimus dormienti subtracta fuerāt arma: quæ sibi reddi postulat quod si negauerint: minat thebanā ciuitatē & oē nem⁹ pindi euersurū. Pindus mons ē in finib⁹ thessaliæ a pte occidua uersus thraciam: ex cuius ima parte peneus fluuius profluit.

Lucos: siluas inceduas quæ succēdunt: quia sunt cōsecratæ alicui deo. Cytheronis iuga: colla & summitates cytheronis montis, ppe thebas: ubi bacchus colebat. Leuē: & si illud pōdus erit nimis leue ad opprimēdū me: rapiā mecū simul muros & arces urbis. Optus: oppress⁹ nō satis tāta ruina uertā: & totā terrā supra me. Septē: qa septē portas hēbat thebe. Media: terra quæ posita ē in medio elemēto rū. Sedit: iacet. Dirimit: separat supos & cœlū. Reddite arma: uertit se cum furore. Vox: Amphytrio uict⁹ minis & furore herculis illi restituit arma. Digna: cōueniēs patri herculis feci: ut illi tradat arma ad occidendū se. En: uide. Hoc spiculo. hac sagitta puer filius tu⁹ interēptus ē & hæc porrigēdo arma dicebat. Iuno: ideo culpa nō ē tua Vtar: occida; me quoq;. Cor. s. meū. Palpitat: tremit. Ferit: qa q̄do cor tremit pulsat & ferit pectus. Sollicitū: anxiū. Arūdo: sagitta. Aptata. s. ad guttur. ut se interfici at. uidebat herculē iā sibi parātē mortē. Volēs: o fili alia scelera excusata sunt per furorē: sed hoc facies scienter si te occides. Pande: quid iubes qd uis aperi & dic aperte nolo amplius rogare sed me protinus occidam.

DAN. ¶ Mentē: subiectū totius fabulæ sub ingenua breuitate ꝓpemodū. Cōplex⁹ ē hic poeta in pson̄a herculis ꝓ figurā dialytori uel absintheton est per transitum de industria celeratū subnotatio ut finiat furorē morte: isania. n. pectoris nemo unq̄ mederi potuit. Vulnus animæ ē insania. huic medeē sola mors ut scribēs ad alcibonum phalaris elegāter ostendit. ὅ ὡ μ α τ ο σ μ ὲ ν γ ὰ ρ α ρ ρ ὼ σ τ α ν ί α τ α ι τ ὺ χ ν η. ψ ὺ χ ν ο σ δ ὲ ν ο σ ο ῦ ν ι α τ ρ ο ῖ σ τ α ι ὁ θ ά ν α τ ο σ. Septem portis: homerus appellat theben heptaphyliam quasi septem portarum urbem ν ὺ ξ δ ὲ ι ὸ σ κ α ὶ ὁ ἡ β ά ω σ ε δ ὸ σ ε ἰ λ ο μ ὲ ν ε ὐ τ α ῶ υ λ ο ι ο: & Ouidius: septem portas cum duce queqū suo & hesiodus in imeres τ ὸ ὖ ν σ μ ὲ ν ε φ ε τ α τ υ λ ῳ ὃ ν β η κ α δ ά μ η ι δ ί γ α ι η. Vox: permotus & conterritus rabie herculis pater illi ostendit arma per ironiam diceñs. Vox est digna quia: scilicet arma filio meo indicabo: qua si dicat. immo indigna: cum arma potius debeam occultare. acceptum telum hercules aptans uulneri: inquit hoc nunc ego utar. statim Amphitrio per antiphoram ad theseum. Ecce q̄ miserum metu & quæ sequuntur: hoc modo syntaxis procedit & uera & antiqua.

BER. ¶ In tuo: scio quod uolo facere & dolor meus est in portu mortis: & hæc dicens uertit ad theseū tu solus the

Etiam furorem nemo polluto queat
Aio mederi: morte sanādū ē scel⁹. cidā
The. pimes pētē. her. Facere ne possi occ/
th. gēitore corā her. Cernere hūc docuine
The. Memorāda poti⁹ oīb⁹ facta in (fas
Vnius a te criminis ueniā peto. (tuēs
Her. Veniā dabit sibi ipse q nulli dedit?
Laudanda feci iussus: hoc unum meū est
Succurre genitor: siue te pietas mouet
Seu tristē fatum: siue uiolatæ decus
Virtutes: effer arma: uincat mea fortuna
The. Sunt quidē patriā præces (dextra
Satis efficaces sed tamen nostro quoq;
Mouere fletu: surge & aduersa impetu
Perfringe solito: nunc tuū nulli imparem
Animum malo resume: nunc magna tibi
Virtute agendum ē: herculem irasci ueta
Her. Si uiuo feci scelera: si morior tuli:
Purgare terras propero: iam dudū mihi
Monstra impiū: sæuū: & immite: ac ferū
Oberrat: agedū dextra conare aggredi
Ingens opus labore bisseno amplius:
Ignaue cessas: fortis in pueros modo
Pauidasq; matres: arma nisi dentur mihi
Aut omne pindi thracis excidam nemus
Bacchiq; lucos & citheronis iuga
Mecū cremabo: aut tota cū domibus suis
Dominisq; tecta: cum diis templa oibus
Thebana supra corpus excipiam meum
Atq; urbe euersa: & si fortibus
Leue pōdus humeris mœnia missa icidēt
Septemq; optus non satis portis premat.
Onus omne media pte qua mundus sedet
Dirimitq; superos in meum uertā caput
Reddite arma.
Am. Vox est digna genitore herculis.
Hoc en peremptus spiculo cecidit puer
Hoc iuno telum manibus emisit tuis.
Hoc ne ego utar Am. ecce q̄ miser metu
Cor palpitat: corpusq; solicitum ferit
Aptata arundo est ecce iam facta scelus
Volens sciensq;: pande quid fieri iubes
Nihil rogamus, noster in tuto est dolor
Natū potes seruare tu solus mihi theseu
Ipse necdum maximum euasi metum

seu potes mihi seruare herculem filiũ. Fœlicẽ:si nõ interficiat se. Sic statue: loquit ad herculẽ. Statuis:si ue uiuere siue mori ꝓponis:scito famã & cãm suã fore in arcto difficili & ancipiti dubio iudicio: an plus sis laudandus propter egregia facinora tua:an plus damnãdus qđ patri sciens uolensq; mortis causa; dederis nã me nũc interficiã. Hãc animã leuem:imbecillẽ:& fractã ꝓpter multas angustias. In primo ore:in primo egressu.qa cito emittã illã. Patri:mihi amphitriõi. Aliqs:forte aliquẽ querebat qui ipsum occideret:uñ cũ tardaret:sibiipsi deliberat mortẽ cõscisscere. Nõ ferã morã:nõ expectabo ul eri⁹ quẽptã:ut me occidat:sꝫ ipe induã ferꝛ lœtale mortiferũ. Iã: uidẽs hercules patrẽ morti incũbẽtẽ:dicit pater reuoca retrahe manũ qa iã parauerat ferrũ ad pectus. Succũbe:loquit hercules ad seipsum. Virtus:fortitudo succũbe dimittas te uici amor̃ paterno. Perfer:facias qcquid uelit pater. Labor.ſ.quod in uitus uiuã. Fat.adiũgat aliis laborib⁹ meis:quia uita ista erit mihi maximus labor in tot tromẽtis uiuere cõsci⁹ sceleꝛ meorũ. Alleua:ceciderat amphitrio quasi exanimis: unde hercules rogat theseum ut illũ eleuet:quia ipse manibus pollutis nõ audet eũ tangere. Solo: terra. Hic surgit amphitrio:quod audiuerat herculẽ nõ audentẽ eũ tãgere:ultro illi⁹ dextrã capit. Hac herculis dextra.Nixus: ipse sustẽtatus. Admouẽs: appropinquãs pectori.ſ.meo Quẽ locũ:uidẽs hercules adeo se sceleſtũ: uellet ire ad ali quã partẽ mũdi ubi incognitus uiuat. Profug⁹: de patria exiens. Quis tanais:in qua regione ero ubi uitã incognitã degere possim. tanais fluuius est septẽtrionis in scythia qui i paludẽ meotidẽ defluit. Quis:nilus. Est fluui⁹ ægypti ex maioribus toti⁹ orbis:cuius teste Lucano in.x.arcanum natura caput non prodidit ulli:sed imensa mole singulis annis sole existente in cancro totũ ægyptũ inundat & ut ait Vir.iiii.georgicoꝛ Per septẽ hostia mare ingredit diuersa ruens septẽ discurrit i ora. Vsq; coloratis annis deuectus ab indis. Tygris:fluuius armeniæ qui tanto ipetu fluit ut persica lingua tigris sagitta dicat. Violẽtus: ipetuosus uelocissime currẽs. Rhenus:fluuius est separãs galliam a germania. Tagus:fluuius est hispaniæ qui dicitur habere arenas aureas. Ibera:hispania. Gaza: auro:& diuitiis. Meotis:palus est in septẽtrione uersus scythiam a qua mare usq; in tenedũ ꝓtendens:põtus dicit: & alio nomine mare euxinũ Arctoũ igit dices.i. euxinũ arctos ursa signũ celeste ad septẽtrionẽ. Tethys:uxor oceani:ibi ꝓ mare oceano ponit:ut ẽt Marti. Et quẽ supremæ tethyos unda ferit. Per meas manus:licet sint oẽs aquæ mũdi.nõ tñ lauabũt scelus meaꝛ manuũ. Altũ:magnũ. Hærebit manebit. In q̃s: loquit ad seipsum: ubi sceleratę hercules poteris latere. Vbiq; in omni parte mũdi sum cognitus: & sic non hẽo locũ ad exiliũ meũ. Me ffugit: credo quod totus mundus:& sol & astra fugient me. Transuersos:remouẽt sese a recto cursu.ne uideant me. Meliore.ſ.q̃ me.

Cerbeꝛ:canẽ infernalẽ: quẽ traxi ad superos. O fidum caput:est appositio:uertit se ad theseũ:amice de quo multũ fido theseu repperi mihi latebras ubi incognitus uiuã.

Quicunq;:si faceret quiq;:uersus nõ staret:hic est sensus tu quicunq; arbiter inferni qui es contentus quod homines peccent ut ueniant ad inferos. Arbiter:qui iudicas alienа scelera. Gratiam: pœnam.gratia in bono & malo accipitur:ut si male faciẽti male facis:reddis gratiam. Refer:redde. Vicem:sicut ego inferos perturbaui ita me pturbent. Meritis:commissis meis & sic in bonum & malum dicitur meritum.

¶ Quis nilus: Ver.in.iiii.geori.canit:a coloratis indis.i.æthiopibus: & exponit Tortelius nilum deuehi. Theocritus blemyos populos æthiopia affirmat ñ inuẽire ortũ nili:ωετρᾶσασ βλεμύων οὐδέν οὐκετινὶλοσ ὁρατοσ.is unus inũdãs ægyptũ reddit terraꝛ feraciſſimã fructuũ iũgi copia floridiſſimã.merito laudat Ptolæmeũ regẽ a soli fertilitate.idẽ theocritus in alio idilio. Gaza:auꝛ trahit tag⁹ aqua fœliciſſima lusitaniæ fluuius iuxta nouã carthaginẽ.Mar. Hispanus amore priæ sæpissime illũ cõmẽdat ut ciue; tagi se appellet & calamo tagi malit scribere q̃ cydonio. Gaza:pscũ est. Curtius.legit q̃si paꝛ munimtis oppidi fidẽs añ solis ortũ pecuniã regiã (gazã per se uocant) eum præciosissimis rerum afferri iubet fugã simulans

Nilꝰ.

Tygris.
Rhenꝰ.
Tagꝰ.
Meotis.

Gratia

DAN.

BER. ¶Redde.ſ.o qcũq; arbiter. Reductũ:me herculẽ ab inferis receptũ iterũ illuc me reduce:& illic tuis cathenis & carcere liga. Ille locus:infernus. Et ille.ſ.locus. Nouit: qa illic fui. Nã theſeus loquit: ſcio hercules locũ in quo bene latebis:ueni athenas & ibi poteris quoq; expiari:quẽadmodũ mars expiatus ẽ: & breuiter tãgit hiſtoriã:neptun⁹ uocauit martẽ in iudiciũ corã deis quod filius ſuus eius cauſa fuiſſet in bello iterfect⁹ locus iudicii athenis cõſtitut⁹ eſt:& ibi mars ſeſe excuſans quod bellũ ſit cõe oĩbus: quod q bellant in dubio
Gradiu⁹ uitæ ſint a deis abſolutus ẽ:ideo ibi dicit. Gradiu⁹:mars qđ ẽ uocabulũ neq; græcũ neq; latinũ:ſed trax qđ fortẽ & bellicoſum ſignificat. Reſtituit: reduxit. Illic.ſ.i terra nſa:hoc ẽ athenis. Manũ:ſuã. Solutã:cæde expurgatã. Armis:ad arma:ut iterũ poſſet bello. Alcide hercules nepos alcei. Illa terra.ſ. attica. Quæ ſolet facere ſupoſ deos.hoc ꝓpter martẽ dicit. Innocẽtes:abſolutos: expiatoſq;. Vocat te:iuitat ut uadas illuc:ubi fuit abſolut⁹ mars Vñ athẽis ariopag⁹ erat uicus martis in quo cõſtitut⁹ fuit ſenatus quadrigẽtorũ ſenatorũ a ſolone:collis ẽ auctor Herodoto libro octauo e regione ad arcem athenarũ ario pagus dictus: arios mars dicitur: & pagos uicus.

QVis me:Hæc ſecũda tragœdia inſcribit Thyeſtes grauitate ſentẽtiarũ: & uerbis ſignificatiſſimis ornatiſſima:eius argumẽtũ ẽ. Thyeſtes & Atreus filii pelopis maxime inter ſe inuiſi fuerũt fratres. Thyeſtes uero uitiauit uxorẽ eurꝺ. pen atrei:& ex ea ſuſcepit duos filios: quod dolẽs Atre⁹ ei epulãdos appoſuit. Habet qnq; act⁹ hæc fabula: ut dictũ eſt in ſupiori quod qnquies introducunt nouæ pſonæ i ſcæna.& qnquies relinqũt ipſa ſcæna deſerta. In primo actu introducit Tantalus q ex inferis excitabat a megæra furia ad miſcenda odia inter ffres. In ſecũdo ẽ cõſiliũ Atrei cũ ſeruo quo pacto ſumat uindictã de ffre. In tertio reducit Thyeſtes q expulſus fuerat de regno:ſimulata pace cum Atreo fratre. In quarto:cœna in qua filii thyeſtis ſibi apponunt. In qnto: Atre⁹ & thyeſtes ꝓpetrato ſcelere loquũtur. In fine cuiuſq; act⁹ iducit chor⁹. Quis furor:loquit Tãtalus ad megerã qua cã moueor ab iferis:uultis ne mouere me ad maiorẽ pœnã. Infauſta ſede: a loco meo iſœlici. Captantẽ me uolentẽ capere. Fugaces: q fugiũt ab ore meo: ſupius in hercule dixim⁹ de Tãtalo plura.itaq; aduerte lector ne uobis ſæpius idẽ fit repetẽdũ cũ uno loco hiſtoria unius fuerit explicata:amplius non replicabit:ſat erit locũ aſſignaſſe. Viuas:uiuẽtiũ ſuperorũ:qs de⁹ cogit me iterũ ire ad ſuperos:& ita mirat quid hoc fiat. Peius: inuentũ eſt aliud malũ grauius. Siti arente: q̃ ſit mea ſitis ſicca in mediis aquis.nam illa erat pœna tãtali ut in mediis aquis ſitibũdus bibere nequiret. Hiante:habente ſemper os apertũ:habeo ſemper poma famelicus nec poſſum comedere:ſed aliud ſupplitiũ pei⁹ eſt mihi inuẽtum. Syſiphyſum: mittẽdus ad pœnam loco ſyſiphi qui aduerſus montem ingens ſaxum perpetuo uoluebat. Lubricus:labilis.quia ſemper ut dictũ eſt ſupra:cũ in ſummo montis erat lapis ille relabat
Aut rota.ſ.uenit. Celeri:quia celeriter uoluit. Deferens:uoluens. Membra ixionis: q iunonem interpellauit de ſtupro:mittor ne ad pœnam ixionis:aut tytii: q ſimiliter gigas Latonam ſtuprare uoluit: & hac pœna cruciat extenſus in terra .habet duos uultures ſemper corrodentes ſibi iecur. Accreſcens:qa ſemp creſcit quãdo conſumptũ eſt. Atras:fœdos uultures:nocte quantũ comedũt in die tm̃ creſcit in nocte. Reparans renouans. Recenti:quod non fatigat.uel ſm homerũ quãdo unus comedit alius quieſcit. Plenũ: integrũ quia renaſcitur. Tranſcribor:tranſmittor. O quiſquis:uerti nunc ſermonem ad Plutonem & iudices iferni.non opus ut reuertar ad meos:quia ſatis ſunt mali: ſed potius adde omnẽ aliam pœnam grauiorem:ita quod omnes inferi horreant illam:ſi qua alia excogitari poteſt maxima. Durus: inexorabilis.

DAN. ¶Quis me: Tragœdia hæc itidem ut aliæ omnes tota ſanguinaria:tota grauis & perdita:infœlicis.n.coitus exitam per monſtroſæ cænæ apparatũ demonſtrat.odioſas hẽt ſnias & formidabiles. acuta uerba & furoris plena:utpote fraternam diſcordiam alternaſq; inſidias arguentia.q̃ qdem fabula primũ:auctore Fabio.Magna laude eſt acta a uetere:cuius primus actus totam materiam præſignificat hoc modo.umbra tantali cogit per furiam ad uiuos egredi & ne domus ſua uacet ſcelere donec fundit⁹ pereat. Thyeſtis coy dyræ ac nefariæ libidinis ardore incendit per quem atrei fratris uxorem petulanter infeſtat. iratus atreus filium eo cõpreſſu conceptum tantalum de nomine proaui coctum cenanti apponit thieſti. apollinis oraculo pelopeã filiam de ſe uiolat thieſtes unde ortus ægyptus Atreum perimit. Egreditur ergo tantalus cogẽte Megara.
Quis me carmen iãbicum trimetrum archiloquium quale ſoror tonantis. Tantalus: ſecreta iouis protulit mortalib⁹ iouis filius fuit ex plote tenuitq; paphlagoniã impio.notiſſima pœna eſt ſupius de homero p me ad uerbũ repetita quã linguæ uicio datã fuiſſe cõtendũt Ouidi⁹.& Marti. Hoc illi garrula lingua dedit.

Vicemque noſtris: redde me inferis pcor
Vmbris reductum meque ſubiectũ tuiſ
Reſtítue uinclis: ille me abſcondet locus
Sed & ille nouit. The. Nſa te tellus mãet
Illíc ſolutam cede gradiuus manum
Reſtituit armis. illa te alcide uocat.
Facere inocentes terra quae ſuperos ſolet.

Tragoe dia ſecunda. Thyeſtes
Act⁹ prim⁹ Tãta. & Mege. Tãtal⁹ loqt
q Vís me furor nẽ ſed ab ífauſta abſtra
Auído fugaces ore captãtẽ cibos hít.
Q uis male deorũ tãtalo uiãs domos
Oſtendit iterum peius eſt inuentum ſití
Arente in undis aliquid. & peius fame
Hiante ſemper. ſiſyphi nunquid lapis
Geſtandus humeris lubric⁹ noſtris uẽit
Aut membra celeri deferens curſu rota:
Aut poena Tytii ſemper accreſcẽs iecur
Vulneribus atras paſcens effoſſis aues
Et nocte reparans quicquid amiſit die
Plenum recenti pabulum monſtro iacet.
In quod malum tranſcribor? o qſqs noua

& nunc

& nunc inter undas garruli ſeni ſiccus: & ipſe Seneca inferius. Taxata pena lingua: Crucietur. &c.

¶ Diſponis: diuidis. Supplicia: pœnas ſecũdũ merita. Functis: mortuis. fungi ꝓprie ẽ finire: uñ uita fun BER.
ctus dr̃ q finiuit uitã: hoc ẽ mortẽ obiit Liuius. Defuncta morbis corpora ſalubriora eẽ icipere: hoc ẽ copo- Fingi
ra q̃ finierũt & euaſerũt morbos: accipiẽ tñ frequẽter fungor ꝓ eo qd̃ ẽ officiũ & munus ago: ut fungor ma
giſtratu: fungor ꝓtura. Adde. ſ. mihi & noli facere meos tã ſceleratos. Diri carceris: iferni. Acheron: flu- 91
uius inferni. Ad cuius: ad quã pœnã ipe tremiſcã: & uidear hucuſq; bñ fuiſſe i cõparatione illius: quare ad
qd uis facere meos ſceleratiores. Subit: ſuccedit. Vicat:
ſuperet magno ſcelere. Innocẽtẽ. q. d. erunt ita ſcelerati:
ut ipſe i cõparatiõe illoꝝ dicar bonus. Inauſa: audeat qd̃
nunq̃ alii auſi ſunt. Regiõe ipia infernali qcqd ẽ uacuũ i
inferno ipſe ſum auctor ſcelerati generis cõplebo. Geſſat
uacuũ ẽ. Minos: iudex iferoꝝ. Nunq̃ uacabit: nunq̃ erit
ociоſus: nã ſemp aliquã ad puniẽdũ habebit durante pelo
peia domo filii mei: ex q̃ ſemp erunt: ſcelerati. Perge: Me
gæra furia uidens tantalũ dolentẽ uenire: urget eũ. Vm
bra: aia ipia pge uade & age miſce. Pœnates: domos tuo
rũ nepotũ. Certẽt: pugnẽt iter ſe qs ſceleratior eſſe poſſit.
Certare aũt altercari ẽ: pugnare cõtẽdere. Virg. Certent &
cygnis ululæ & alibi. Officio nec te certaſſe priorẽ: pœni
teat: hoc ẽ cõtẽdiſſe ut officio uinceres. Alterna uice: ui-
ciſſim & alternatim. Stringanẽ. denudenẽ ut mutuo ſeſe
pdant. Modus: finis: nõ pudeat cõmittere tot mala. Ce
cus: q nõ pmittat uidere & cognoſcere tãta facinora. Ra-
bies: magna cupiditas uindictæ. Duret. ſ. i nepotes. Va
cet: ceſſet. Nouũ: facinus ſemp ppetreẽ. Nec unũ: imo Thyeſte
multa in uno fint mala: ut Thyeſtes nõ cõtẽtus uno ſcele
re cõcubuiſſe cũ uxore frãtris: ultionẽ quærẽs poſtq̃ come
derat filios a fratre ſibi i cœna appoſitos: conſuluit apolli-
nẽ: q rñdit alio ſcelere uindicẽ eius faciuoris poſſe naſci. ſ.
ſi cũ pelopea filia ſua cõcũberet quo facto natꝰ ẽ egyſthus
q atreũ interfecit. & agamẽnonẽ ex bello troiano redeun-
tẽ. Vnum: ergo facinus. In uno: imo plura ſint in uno: ut
thyeſtes cõmiſit adulteriũ cũ uxore fratris: cũ filia & filios ꝓ
prios epulatus ẽ: iõ dicit creſcat: ꝙ addiẽ ſcelus ſceleri dum
ulciſci quæriẽ. Fratribus: thyeſte & atreo. Excidant: tol-
lantur. Profugos: expulſos: nã thyeſtes iuit in exiliũ po-
ſtea ſimulata pace cũ atreo rediuit i patriã. Repetat: reuo
cet ab exilio. Violente do crudelis familiæ pelopeæ. La-
bet: icerta fit & uacillet. Incertos reges: q dubii ſint ſemp
de regno. Miſer: ut Thyeſtes q miſer & exul factus ẽ po-
ſtea ex miſero potens qd̃ reuocatus eſt i regnum ſimulata
pace. Caſus ferat. agitet. Fluctu. aſſiduo. continua tẽpe
ſtate: & miſera. Ob ſcelera: ob adulteriũ pulſus thyeſtes q
rediit ad comedendũ filios: & filiã ſtuprandã. ideo dicit re
deant in ſcelere. Ira: cupiditas uindictæ alterius in alterũ.
Vetitũ: illicitũ. Fratrẽ ſicut thyeſtes atreũ. Parẽs: ſicut
clytẽneſtra horeſtẽ a quo interẽpta ẽ. Peius naſcanẽ: tur-
piori inceſtu: ſicut ægyſthus ex thyeſte: & pelopeia filia na
tus ẽ. Immineat uiro: inſtet ad mortẽ marito ſuo ſicut cly
tẽneſtra q̃ interfecit agamẽnonẽ maritũ. Infeſta cõiunx:
Inimica uxor. Trãſpontũ uehãt: nauibus ipſi ẽt faciãt bel
lũ trãſmare ſicut menelaus & agamẽnon repetẽtes helenã
raptã a paride: ad bellũ troianũ fuerũt. Irriget: ſpargat. Le
uiſſimũ: reputeẽ nõ malũ. Ius: humanũ. Fas: diuinum:
nõ curẽt ius naturæ nec deoꝝ: ſed oĩa puertãt. Immune
cœ. ſine pte uſoꝝ maloꝝ &. h. d. qd̃ i mẽſa thyeſte comedẽte filios ab atreo poſitos ſol nõ patiens uidere tm̃
ſcelus obduxit faciem ſuã & obſcuratus eſt. Stellæ: ſtellas poſuit pro ſole: nã nõ diceret fiat nox i medio die.
¶ Furiis age cõcute inqt totã domũ cæco furore & rabie. Oratius i palinodia ad Canidiã puellã affirmat DAN.
domũ thyeſtis ira corruiſſe. Ite Thieſtẽ exitio graui ſtrauere. Ira ſiqdẽ oĩum maloꝝ ẽ porta q̃ ſtatim apta fu
rorẽ fundit. Alexander Macedo p irã trãſfodit uenabulo clitũ familiarẽ in Cænaq; præponeret philippum
ipſe. Liuius ſalinator fabio Maximo iratus dixit aut q̃ celerrime ex hoſtibus uictis uictoriã aut ex ciuibus ꝓ
ſtratis gaudium capiam. ſexcenta exemplа poſſent adduci: niſi tua cum hiſtoricis familiaritate cõſiderem.

Supplicia functis durus umbrarum arbiter
Diſponis: adde ſi quid ad pœnam potes
Quod iſte cuſtos carceris diri horreat
Quo mœſtꝰ acherõ paueat ad cuiꝰ metũ
Nos quoq; tremamus: q̃re iã noſtra ſubit
Ex ſtirpe turba quæ ſuum uincat genus
Ac me innocentẽ faciat: & inauſa audeat
Regione quicquid impia ceſſat loci
Cõplebo: nunq̃ ſtante pelopeia domo
Minos uacabit. Me. Perge deteſtabilis
Vmbra & pœnates impios furiis age.
Certetur omni ſcelere & alterna uice.
Stringantur enſes. nec ſit irarum modus
Pudor ne. mentes cæcus inſtiget furor.
Rabies parentum duret. & longum nefas
Eat in nepotes. nec uacet cuiq̃ uetus
Odiſſe crimen. ſemper oriatur nouum
Nec unum in uno. dũq; punitur ſcelus
Creſcat. ſuperbis fratribus regna excidãt
Repetatq; ꝓfugos dubia uiolentæ domꝰ
Fortuna reges inter incertos labet.
Miſer ex potente fiat ex miſero potens
Fluctuq; regnum caſſus aſſiduo ferat.
Ob ſcelera pulſi cum dabit patriam deus
In ſcelere redeant ſintq; tã inuiſi omnibus
Quam ſibi. nihil ſit ira quod uetitũ putet
Fratrem expaueſcat frater & natũ parens
Gnatuſq; patrem. liberiq; pereant male
Peius tamen naſcantur. immineat uiro
Infeſta coniunx. bella tranſpontũ uehãt
Effuſus omnes irriget terras cruor
Supraq; magnos gentium exultet duces
Libido uictrix: impia ſtuprum in domo
Leuiſſimum ſit fratris & fas & fides
Iuſq; omne pereat nec ſit a ueſtris malis
Immune cœlum. cum micant ſtellæ polo

BER. ¶ Flãmæ:radii ſolis. Debitũ decus:debitã lucẽ. Dies:lux & ſol. Excidat:cadãt & recedat. Miſce:ideſt ptur ba. Penates:domũ ueſtrã. Arceſce.i. ꝓuoca hoc ẽ fac ut ſint hæc oĩa mala & iterficiãt ſe iuicẽ. Tãtaleã: do mum tantali. habet emphaſim. Ornet:hoc dicit ꝓpter ſimulatam pacẽ iter fratres. Ignis:ſolet in læticia ignis magnus fieri. Dignus:ꝯre ſceleratus ẽ:& ſi ignis fiet ad ſcelus iter fratres. Thracũ nephas:ſeſus ẽ: fiet maius facinus a nepotibus tuis:qa duabus ſororibus philomena & ꝓgne uxore terei regis thracũ:hæc iti filiũ epulãdũ dedit ut plãe ſcribitur ab Oui. Atreus aũt duos filios patri comedẽdos parabat. Ideo dixit: maiore numero. Partui:ſcilicet athrei q paruus erat filioꝝ thieſtis quos iterfecit. Vacat:ceſſat. uidebatur enĩ furiæ quod nimis tardaretur iſtud ſcelus. Tollet:ſcilicet athre⸗ us rẽouebit illos filios coctos. Aeneo:uaſe. Spumãte.i. bulliẽte ad ignem. Diſcerpta:dilacerata a diis & carpo. Eant:uadãt & diuidãt. Polluta:maculet. Focos: q ſunt cõſecrati laribus. Nõ noui:hoc ſcelus nõ uidebit tibi no uũ ꝯre ſimile feciſti de filio pelope. Liberũ:loqt furia: ho die dabo tibi facultatẽ:ut poſſis ſaçiare famẽ tuã ad mẽſas tuas hoc ẽ ꝺ carnibꝰ tuoꝝ nepotũ. Exple: ſacia. Cruor: ſãguis tuoꝝ. Inuẽi:ego dedi tibi dapes ꝙs fugias & nõ te fugiẽt:quẽadmodũ ille quæ ad cruciatũ tuũ tibi mõſtrãt.

Siſte audiẽs tã dirũ nephas tãtalus uoluit potius reuerti ad pœnas ſuas ad iferos q̃ ſpectare tã horrẽda ſcelera ſuo⸗ rũ:ſed furia illũ retinuit. Præceps:ruis tã feſtinãter fugis.

Recedẽtes.ſ. quãdo uellet bibere. Fugas ꝯre me fugiũt illa põa q̃do uolo comedere. Licet:melius ẽ abire ad eubi le ubi ſoleo iacere i tãto cruciatu q̃ uidere tã abhominabi le factũ meorũ:& ſi hæc pœna tibi parua uideẽ põe me in omnibus aliis locis inferni ubi oẽs pœnas patiar:potius quã uadã ad ſupos ad tã iauditũ ſpectaculũ. Medius .ſ. ipſe. Reliquar:põar alueo fundo tuo o flegethõ q ẽ flu⸗ Fretum uius ifernalis ꝓpetuo ardẽs. Freto:a feruore dicitur ꝯre ſẽ p uomit undas igneas. Quicũq:tãtalus dolẽs loqtur oi⸗ bus q ſunt i iferno:qꝺ:ſint cõtẽti i pœnis ſuis:ꝯre uidẽtur fœlices i cõparatiõe ſua. Lege fatorũ: ſtatuto deoꝝ q per petuo certas pœnas nocẽtibus dederũt. Exeſo .i. corroſo & cõcauo de hac pœna diximus ſupra i hercule. Vẽturi: caſuri. Horres times. Rictus.i. ora. Et agmia furiarum impetus & furorũ furiarũ dixit agmia cũ ſint tãtũ tres furie ꝓpter earũ tumultũ ꝯre uidentur plures. Abigis.i. expel⸗ lis:ſicut typheus. Excipe audi. Properantis:q̃ cupio ue⸗ nire ad uos ad iferos. Amate pœnas:eſtote cõtẽti in ue⸗ ſtris penis. Expto:ẽ parentheſis mihi tãtalo q exptus ſũ pœnas iferni:& uidere ſcelera ſuporum. Quãdo cõuertit ſe ad furiã:q̃ſi dicat non erit unq̃ illud tempus qꝺ reuertar ad pœnas ptiores. Ante. Megæ. reſpodet:nolo prius reuer tarris ad ſedes tuas:q̃ pturbaueris totã domum tuã. Ante .ſ. q̃ reuertaris ad inferos. Infer:dato. Prælia:ut tui ſimul bellentur. Regibus.ſ. Athreo & Tyeſti. Amorem. cu⸗ piditatem. Ferum crudelẽ. Tumultu perturbatione. Me pati:reſpondet tantalus:non debeo punire alios: ſed puniri:cum ipſe ſim nocẽs. Eſſe pœnam.i. punire alios. Vt uapor:mittor ad ſuperos:tanq̃ peſtis & malus uapor i agris q deuaſtat oĩa:ſicut uidimꝰ ſepius acidere de ueſeo mõte apulie ex cuius uapoꝝ diciꝫ Plinius piiſſe. Grauem luẽ.i. malã cõtagionẽ. Auus:ego tãtalus. Ducã:iterro gatiue legẽdũ ẽ faciã nepotes uẽire ad tãtũ ſcelus:q̃ſi dicat nõ faciã. Horrẽdũ:abominandũ. Magne. Parẽs:excla mat ad louẽ:tu q pf es oium & pcipue meꝰ ex nympha ta ygete. ſcias me nũq̃ taceꝫ tãtũ ſcelus ut iduã meos ad tãta flagitia. Ingẽti graui:grauiſſima pœna pũior pp liguã cũ deoꝝ ſecreta ſuelaueri ẽt reuelabo hæc:ſuocaboq̃ meos a tanto malo. Taxata:ſtatuta & fixa

DAN. ¶ Fratrẽ expaueſcat. hic uideẽ de iduſtria facta imitatio ad Heſio. nec fratrẽ amabit frater nec pentes filius. βούσε κεαὶ γυΗ τὸὃ φιλόὃ ἐόὃἔται οὐλὲ τέ πάι

Flãmæ qua ſeruãt debitũ mundo decus
Nox atra fiat; excidat cœlo dies
Miſce pœnates. odia. cædes funerã.
Arceſſe; & imple ſcelere tantaleã domum
Ornetur altum columen. & lauro fores
Læte uireſcant: dignus aduentu tuo
Splendeſcat ignis: thracium fiat nefas
Maiore numero. dextra cur patrui uacat
Nondum thyeſtes liberos deflet ſuos
Et quando tollet ignibus iam ſubditis
Spumante aheno. mẽbra per partes eant
Diſcerpta patrios polluat ſanguis focos
Epulæ inſtruantur non noui ſceleris tibi
Conuiua uenies. liberum dedimus diem
Tuſque ad iſtas ſoluimus uiẽſas famem
Ieiunia exple. mixtus in bachum cruor
Spectante te petetur. inueni dapes
Quas ipſe fugeres ſiſte quo præceps tuis
Tan. Ad ſtagna & ãnes. recedentes aquis
Labriſq; ab ipſis arboris plenæ fugas
Abire in atrum carceris licet mei
Cubile. liceat. ſi parum uidear miſer
Mutare ripas. a luco medius tuo
Phlegeton relinquar igneo cinctus freto
Quicunque pœnas lege fatorum datas
Pati iuberis. quiſquis exeſo iaces
Pauidus ſub antro. quique uenturi times
Montis ruinas quiſquis auidorum feros
Rictus leonum & dira furiarum agmina
Implicitus horres quiſquis imiſſas faces
Semiiuſtus abigis tantali uocem excipe
Properantis ad uos credite experto mihi
Amate pœnas. quando continget mihi
Effugere ſupos? Me. Ante pturba domũ
Inferque tecum prælia & ferri. malum
Regibus amoreꝫ concute inſano ferũ
Pectus tumultu. me pati pœnas decet
Non eſſe pœnam mittor: ut dirus uapor
Tellure rupta: uel grauem populis luem
Sparſura peſtis ducam in horrẽdũ nefas

Auus nepotes magne dirorum parens
Nostri quamuis pudeat ingens licet
Taxata pœna lingua crucietur loquar!
Nec hoc tacebo; moneo ne sacra manus
Violata cæde; neue furiali malo
Aspergat aras; stabo & arcebo scelus
Quid ora terres uerbere; & tortos ferox
Minaris angues; quid famē fixam ifimi
Agitas medullis; flagrat incensum siti
Cor & pustis flāma uiscerib⁹ micat se
Me. nūc furorē diuide ī tota domū (quor
Sic sic ferantur & suum ifensi inuicem
Sitiant cruorem sensit introitus tuos
Domus & nefando tota contactu horruit
Actū ē abūde: gradere ad inferos specus
Amnemq; notū iam tuo mœste pede
Terræ grauantur cernis ut fontes liquor
Introrsus actus liquat ut ripæ uacent:
Ventusq; rarasigneus nubes ferat
Pallescit omnis arbos ac nudus stetit
Fugiente pomo ramus & qui fluctibus
Illic propinquis isthmos atq; illinc fremit
Vicina gracili diuidens terra uada
Longe remotos latus exaudit sonos
Iam lerna retrocessit & phoronides
Latuere uenæ nec suas profert sacras
Alpheus undas & citeronis iuga
Stant parte nulla cana deposita niue.
Timentque ueterem nobiles argi sitim
En ipse titan dubitat an iubeat sequi
Cogatque habenis ire periturum diem

Chorus loquitur

ARgos de supis si quis ach aicū:
Piseasq; domos turrib⁹ inclytas
Isthmi siqs amat regna coritti:
Et portus inferos: & mare dissidens
Siquis Taygeti conspicuas niues
Quas cum sarmaticus tempore frigido
In summis boreas composuit iugis
Aestas ueliferis soluit etheſiis,

Stuprū: i uiduā, pprie stuptū cōmittit etiam in uirginē & pueros indifferēter tm̄, p adultio accipi solet. Qui. Vxor marito dixit apppellatā se de stupro. & alibi furtiua stupra obiiciat falso marito. Iñ stupraī & lex decē miliū cōtra stupratores masculoꝝ statuta ut inqt Mod. Thiestes āt filiā suā stuprauit pelo. & Euro. uxorē fris litrei. ergo ipia i domo stupꝝ leuissimū sit &c. ¶ Mōeo ne sacra. s. deoꝝ. Violata. i. cōmaculata: ne execrabilis man⁹ atrei faciat tm̄ nefas: & hoc dixit, q̄re ipse atreus sacrificauit i ara filios thyestis fris sui: iō dixit aspgat aras. Cede. i. p cedē filioꝝ thyestis. Arcebo repellā. s. ne faciat scelus. Quid oratū furia icitabat eū tātalū. iō dixit qd terres uerbere. qd miaris serpētibus quos habes loco flagelli & scuticæ. Quid famē cū Tātalus sēp afliciaī fāe: maxime nūc furia auxit illā. Agitas cōmōes. Flagrat ardet. Incēsū pustū. Micat desilit. Sequor qd opus ē q̄ me tātōpe crucias o megera faciā qcqd uelis: & sic coact⁹ ē tātal⁹. Ferāt ducāt odio. Sēsit cū fuisti i domo. subito illa horruit. i. tremuit. Tactu: prio īgressu. Actū ē satis fecisti o tātale cū aduētu tuo oia pturbasti: mō redi ad locū pœnaꝝ tuaꝝ q̄re terræ nō possūt āpli⁹ ferre psētiā tuā nā oēs aq̄ fugiūt & siccāt arbores. iō dixit ripe. Vacēt. i. sine pluuia desiccāt. Palescit albescit pp calorē. Fugiēt pomo. i. cadēte fructu. Isthmos terra augusta inter duo maria p sex milliaria i pelopōneso. Vicia uada. i. mariā i ter se pxia ad extra ē iōiū siniſtra egeū. Diuidēs: separās. & Gracili strita. Lat⁹ isthmos lōga rēotos: q lōge discessērūt: ut ē natura maris crescētis & decrescētis. Lerna pal⁹ argiuoꝝ: nā argos & micene ciuitates fuerūt Atrei & thyestis. Forōides ne. i. aq̄ iachi flu. ab inacho filio forōe fḡ argiuoꝝ. Alphe⁹ fluui⁹ ē ēt Pellopōesi pisam urbē pt̄ius ens: Vnde pisa alphea dr̄. Vir. hos pater iubēt alpheæ ab origie pise urbis etrusca solo. Profert emittit foras. luga cacūina cytherōis mōtis. Stāt horrēt. deposuerūt oēs nives ne tu haberes potū. Veterē siti: ne iterū uēirt tāta siccitas q̄nta fuit tpe phœtontis. Argi nobiles fāsi. Titā. i. sol non solum fontes te fugiūt: sed etiam sol. Seq. i. procedere. Petiturū futuꝝ obscuꝝ p te. Habenis: metaphorice dicit tanq̄ ducatur ab equis.

ARgos: dictū ē qd domus tantalea uēiebat i furoꝝ uñ ibi chorus cātat: & rogat deos: ut tāta scelera auertant: q̄re nimia fuerūt mala tātali & cū uelit alibi fieri. imprimis dicit siqs ē de⁹ q amet hæc fḡna phibeat tātū nephas: & sic text⁹ pēdet usq; ifra auertat. Vers⁹ ē asclepiade⁹ Choriābich⁹ prius pes ē spōde⁹: Duo seq̄ntes choriābi: ultius pirrichi⁹: uel pōt scādi mō pētametri desinēte cesura. Argos achaicū: græcū. Port⁹ gēinos: alt⁹ iōio alter i egeo. Dissidēs: diuidēs. Cōspicuas q̄si nobiles. Taygeti: mos ē ppe lacedēonios nō lōge a Miscēis: ubi niues tpe hyberno dfluūt: & tpe ueris liq̄fiūt spirātib⁹ etheſiis uētis. Boreas sarmatic⁹ flās a septētriōe ubi sunt sarmatæ populi. Cōposuit cōgregauit. Iugis: collib⁹. Etheſiis etheſie flat⁹ aq̄lōii spirāt āte cāis ortū & appellanī p dōii. post exortū cōstāti⁹ pflant & appellāī ætheſie: q ni si eēt cāicularis ardor argos exureret. Oritāt cāis sexto cal ēdas augusti: occidit idib⁹ octobris: quo tpe cessāt icipit nauigatio ūde Cicero i epist. nisi me etheſie remorabunt: ibi tm̄ uidet posuisse uētos nauigātib⁹ fauētes: q a meridie uenientes tertia parte diei oriuntur & nocte occidunt: ut auctor est Plinius: Ideo dixit ueliferis ferentibus uela. ¶ Apta differētia: pestis. n. repētinū malū & spetiale. Iues cōe uicium ut febris aliud uezēus morbis sed q̄is ista cōfidant hic tm̄ cōiicit pestē gnalius q̄ luē. Specus iferos satis & sup feciſti officiū tuū nūc cessa & flabere i ifernū ne ultra uiuētiū reb⁹ si molesta. specus apd prisc. notissimū ē q̄drifariā iflecti h⁹ spec⁹ us hec spec⁹ us h⁹ spec⁹ ris. & h⁹ spe

Lerna

Alpheus

Taygeto.

Etheſiæ

DAN.

cu u. a specio uerbo ātiq⁹ declinatū. locus ex quo despicit. teste uulpiāo. Alpheus flu. helidis ita dictus: q

ei⁹aq; ipetigiem tollit & fugat. Argos deflet chor⁹ negtiã dõus tãtaleæ rogãs supos tãtã pniciẽ ab eadẽ re moueãt deide duo affert i mediũ exẽpla ifœlicitat; ipi⁹ dom⁹ carmẽ coriã. asclepiadũ: qle Mecẽas atauis. &c.

BER. Quẽ: & si qs ẽ q alpheũ amet auertat ab his malis. Lucid⁹ pur⁹. Notus famosus. Stadio olipico certaminibus q̃ fiebãt i honorẽ iouis ap̃ olipũ mõtẽ & elidẽ ciuitatẽ. Auertat numẽ: hoc ẽ oẽs dii q amant hæc loca succurrẽt: ne fiat tãtũ scelus. Arceat remoueat ne. Alterne uices ne alternati se malis contaminet. Nepos singulare ponit p plurali: ideſt Atreus & Thyestes nepotes. Auo tãtalo. Maior. i. maiores: minores hoc ẽ posteri nõ debẽt seq mala suor⁹ maior⁹. Lassa: fatigata scelerib⁹. Sicci: semp sitientis: ut supra dixim⁹ pœnã. Peccatũ uerbũ ẽ ipsõale. Fas ius religiõis. & pietatis Nefas: scel⁹ nil ualuit: q̃re iter illos cõissa sunt igẽtia scelera. Cõe. s. utriusq;: alter adulteriũ. alt homicidiũ in ne

Myrtilus potes peregit. Prodit⁹ decept⁹. Occidit periit. Myrtil⁹ appositiue deceptio. Dñe. s. hypodomie q̃ fuit filia famosissima œnomai hedilis & pise regis quæ cũ a plurimis in matrimõiũ petereẽ legẽ hãc illis posuit pr: ait q illã uellet cũ ea certaret uictusq; capite trũcareẽ: uictor illa potiereẽ: cui⁹ legis cãm posuit Diodo. li. ii. dicẽs oraculo respõsũ eẽ fgẽ moritur⁹ cũ filia ei⁹ nuberet. Itaq; equor⁹ curlũ in stituit pisa ad neptũni arã: q̃ ẽ apud istmũ corinthi: cursus erat eiusmodi œnõaus arietẽ loui sacrificabat q uirginẽ postulabat q̃tuor equor⁹ ferebaẽ curru. Oenõaus cursu sequebaẽ p̃cedẽtẽ aurigante mirtilo assequutũ hasta q̃ gestabat manu iterficiebat. Vnde dixit Papi. & œnomai fremitũ au dir⁹ sequẽtis: hoc pacto cũ plures equor⁹ uelocitate pemisit: pelops tãtali filius q pisã aceserat uisa hyppodõia id cupiẽs cõnubiũ myrtilũ regis auriga corrupit. nã illi p̃miserat si se uictorẽ faceret primũ hyppodõie cõcubitũ datur⁹ q̃re axẽ rete plũbeũ myrtil⁹ curru hyppodõie edificãs cursu dissolut⁹ pelopẽ uictorẽ reddidit: q̃ ex re dolos act⁹ œnõa⁹ existimãs aduẽisse respõsi tp̃us mortẽ sibi cõsciuit. Pelops uero sũpta uxor hyppodõia illi⁹ fgnũ te

Mirtoũ uuit: sed cũ ab illo Myrtil⁹ pacta reposceret i mare p̃iect⁹ & submers⁹ ẽ: ũde nomẽ mari dedit una pars ẽ maris egei q̃d myrthoũ appellaẽ Horati⁹ prio carminũ. myrthoum pauid⁹ nauta secet mar. Fide. s. falsa. Vect⁹ duct⁹ & alludit ad Curtiũ. Nobile: famosum: noie mutato: nã illa ps maris egei: ut diximus dcã ẽ myrtoũ mare: ubi submersus ẽ myrtil⁹. Nulla fabula: oẽs naute trãseũtes dicũt hic ẽ locus ubi myrthil⁹ mersus fuit. Exceptus: ifidiose interfectus. Paruulus: pelops fili⁹ ubi põit scelus tãtali: de quo supra dictũ ẽ: filiũ pelopẽ ab eo interfectũ dũ curreret ad osculũ patris: diis epulãdũ dedit. ideo ipse pũiẽ ppetua fame & siti. Victia: ille pelops mact⁹. Immatura: ãte tẽp⁹ Diuisus: dilacerat⁹. Tua dextera: hẽt emphasim: q̃si pris q tãtã ipietatẽ ausus ẽ. Hos cibos. s. filiũ. Feris: crudelib⁹ decerni. Stat: deseri. pœnã ipius tãtali. Noxio: capiti scelerato. Præda: poma. Fugacior: q̃ fugãt ad p̃dãdũ tãtalũ. Phineis aui. q̃ mensas Phinei regis archadie a dlis excecati: q̃ pp nouercã filios occiderat: fœdo tactu maculabãt nec illas cape: aut occidere poterãt uolantes. ideo dixit fugacior. quare celeri⁹ fugiũt illa poma: q̃ nõ euolabãt illæ aues Phinei: de quo dixius in hercule. Incubat: iminet.

Q uem tangit gelido flumine lucidus
Alpheus stadio notus olympico.
Auertat placidum numen: & arceat
Alternæ celerum ne redeant uices
Nec succedat auo deterior nepos.
Et maior placeat culpa minoribus.
Sicci progenies impia tantali:
Peccatum satis est. fas ualuit nihil —
Aut cõmune nefas: proditus occidit
Deceptor domine myrtilus & fide
Vectus quam tulerat nobile reddidit
Mutato pelagus nomine notior
Nulla est ioniis fabula nauibus.
Exceptus gladio paruulus impio
Dum currit patrium natus ad osculum
Immatura focis uictima concidit
Diuisusq; tua est tantale dextera
Mensas ut strueres hospitibus deis
Hos æterna fames prosequitur cibos
Hos æterna sitis: nec dapibus feris
Decerni potuit pœna decentior
Stat lusus uacuo gutture tantalus
Impendet capiti plurima noxio
Phineis auibus præda fugacior.
Hinc illinc grauibus frondibus incubat
Et curuata suis fœtibus ac tremẽs:
Alludit patulis arbor hyatibus.
Nec quamuis auidus: nec patiens moræ
Deceptus totiens tangere negligit
Obliquatq; oculos oraq; comprimit
Inclusisq; famem dentibus alligat.
Sed tunc diuitias omne nemus suas
Dimittit propius: pomaq; desuper.
Insultant foliis mitia languidis.

Grauidis: plenis. Fœtibus: pomis. Hyatibus tantali q auiditate magna apiebat os: nec illa capere poterat. Obliq̃t: flectit ad illa poma oculos ex desiderio. Cõprimit claudit. Alligat frẽat. Inclusis dẽtibus. i. ore clauso: Sed tũc arbor q̃ uidet quod non curat. Iterum se inclinat ad os eius. Nemus omnes rami arboris. Diuitias poma. Propius: uicinius ad uultum. Foliis languidis: demissis: & non se mouentibus uidetur quod uelint illũ expectare. Insultãt illi se offerũt.

DAN. ¶ Stadio olympico. dictio græca το σταδιονολυμπικο σταδιοῦ. i. a statiõe q̃a hercules uno spiritu confecto hoc spatio cõsisteret. fecit autẽ hercules pisis iuxta olympũ stadiũ. i. curriculũ longũ ducẽtos pedes. & cõtinet stadiũ octauã, p̃tẽ mille passuũ. romani prius determinabant spacium terræ p milliaria postea per stadia. Mesis: Tãtalus epulãtibus diis quos hospitio susceperat pelopẽ apposuit sola ceres cõsumpsit humerum q̃ postea ex ebore illi restitutus ẽ ide ouidius uocat eburnũ tãtalidẽ secũdo tristiũ libro: Quid nisi

tantalides

rantalides agitante cupidine curtus piſæ phrigiis uexit eburnus equis: cui⁹ rei mẽtio paulo ſuperius patet.
¶ Que.ſ. fães. Exercef:fatigare. Irritas:q̃re ñ põt cape. Vbi:poſtq̃. Has.ſ. man⁹. Protulit: extẽdit & libuit. Falli: q̃re bene ſcit qđ nõ poterit cape tñ expiri uolebat. Autũn⁹:oia illa põa :q̃re illo tpe oẽs fructus ſunt maturi. Rapiẽ:celerit mouef. In arduũ i altũ. Silua:rãi arboris. Mobilis: q̃ ẽ i motu. Sitis iſta urget: torq̃tur ñ miore pœna ſitis q̃ fãis. Facib⁹:q̃re ſitis illa tãq̃ fax ſitibũda torret eũ. Fluct⁹:uocat aquã ut poſſit bibef. Latex:aq̃ iterdũ dr uinũ. Auertit:fugat. Sterili:q̃re ñ dat illi potũ. Hic.i.tũc qñ inclinat ſe ut poſſit bibef:tũc aq̃ fugit & puluerẽ capit ore ꝓ aq̃. Altũ:pfũdũ q i fũdo mãet. Rapido:fugaci. Gurgite:aq̃: BER.

Acceduntq; ſamem.quæ iubet irritas
Exercere manus.has ubi protulit
Et falli libuit.totus in arduum
Autumnus rapitur ſiluaq; mobilis
Inſtat deinde ſitis non leuior fame.
Q ua cum percaluit ſanguis & igneis
Exarſit facibus ſtat miſer obuios
Fluctus ore uocans quos profugus latex
Auertit ſterili deficiens uado.
Conantemq; ſequi deſerit:hic bibit
Altum de rapido gurgite puluerem.

Act⁹.ii.atre⁹ & ſeru⁹ loquunt. Atre⁹.

Gnaue iers eneruis & q; maximũ
i Probrũ tyrãno reb⁹ ſummis reor
Inulte p⁹ tot ſcelera .p⁹ friſ dolos
Faſq; oẽ ruptum q̃eſtibus uanis agis
Iras at argos fremere iam totum tuis
Debebat armis oĩs & geminum mare
Innare claſſis iam tuis flammis agros
Lucere & urbes decuit.ac ſtrictũ undiq;
Micare ferr⁹.tota ſub noſtro ſonet
Argolico tellus equite nõ lyluæ tegant
Hoſtem nõ altis montium ſtructis iugis
Arces relictis bellicum totus canat
Populus mycẽis:qſquis inuiſum caput
Tegit ac tuetur clade funeſta occidat.
Hæc ipſa pollens inclyti pelopis domus
Ruat uel in me:dummodo in fratrẽ ruat
Age animæ:fac q; nulla poſteritas ꝓbet
Sed nulla taceat aliq̃d audẽdum ẽ nefas
Atrox cruẽtum tale quod frater meus
Suum eſſe uelit.ſcelera non ulciſceris
Niſi uincis.& qd eſſet tam ſæuum põt
Q uod ſupet illum:nunq̃d abiect⁹ iacet
Nunq̃d ſecundis patitur i rebus modum
Feſſis quietem:noui ego ingenium uiri
Indocile.flecti nõ poteſt:frangi põt
Proinde an teq̃ ſe firmet:aut uires paret
Petatur ultro.ne quieſcentem petat.

Gnaue:Hic ẽ ſecũd⁹ actus ubi itroducũt noue p ſõæ:& tractat deliberatio uidicte atrei cõtra thieſtẽ fratrẽ & diſputat hãc rẽ cũ cõſiliario ſuo:Ille autẽ ſeru⁹ hortat dñm ad honeſtatẽ. at ille reſpõdet:tãq̃ crudelis cõtra oẽm æqtatẽ. Itaq; i pricipio ſecũ loquẽs Atre⁹ redarguit ſeipm:qđ ſit tard⁹ ad uidictã dicẽs ſibi ipſi.tu ignaue iã debuiſſes paſſe claſſẽ otra ffrem & ſuos & ibi ſeruat dẽor⁹ poeticũ dũ pſõa crudelis crudelit loqt̃.
Ignaue:ab i qđ ẽ nõ:& gnau⁹ q dr ſtrẽnuus & celer a nau ductũ qñ currit ſecũdo fluctu. Iners:quãtũ ad corpus.
Probrũ:dedec⁹ tyrãno:ut tu q ñ feciſti uidictã. Quod eé. iultũ. Sũmis:i magna potẽtia. Agis:exerces iras tuas tã tũmõ uerbis:cũ frater tuus fecerit factis. Queſtib⁹:lamẽtatiõib⁹. Vanis:ſine effectu. Ruptũ.poſtq̃ uiolauit pietatẽ cõtra fratrẽ. Fremere: reſonar:iã debuiſſes cõcitaſſe totã ciuitatẽ cõtra eũ. Gẽinũ maſ .lõiũ & Egeũ quor⁹ ip ſi erãt dñi. Iã lucer:cõburer iã dbebas icẽder urbes & ſiluas. Strictũ:nudatũ:qñ loqmur d ferro ſtriger & diſtriger ẽ nudar:& euagiar gladiũ. Micar ſplẽder. Eqte ſingular ꝓ plurali.i.ut tota iſta tell⁹ reſonaret eqtib⁹. Nõ fil.iã ſit tãta mihi potẽtia:ut ille ñ poſſit ſe occultar i ciuitatib⁹:neque i ſiluis. Iugis:collib⁹. Mycẽis:ciuitate ubi iſti regnabãt. Bellicũ:ꝓ bellice:ſicut triſte & læte. Tegit:occultat.
Caput:hoiem thyeſtẽ. Inuiſum: quẽ habem⁹ odio. Occidat.ci. ſyllaba breui.i.moriar:& ſic qcũq; fratrẽ dſendrit illi mihi hoſtis erit. Hæc ipſa:ẽt ſi ipſe occultaret i domo noſtra faciã ipſam ruere:ẽt ſupra me.nã ſum cõtẽtus mori dũmõ frater me⁹ moriat. Inclyti:pelopis glorioſi patris mei. Pollẽs:excellẽs. Vel ẽt. Age aduerbiũ exhortãtis ſeipſum icitat ad pagẽdũ tãtũ malũ. Age aie.i.cape uires & aude. Poſteritas ſequẽs etas oĩs:nõ ꝓbet:nõ laudet: ſed nõ taceat. Atrox:deteſtabile op⁹ ẽ q; facies mai⁹ ſcel⁹ cõtra fratrẽ q̃ ille cõtra te fecerit ſi uis te de eo uidicare. Eſſe ſuũ:qđ ille doleat hoc nõ feciſſe cõtra me. Vincis:faciẽdo mai⁹ ſcel⁹:Nũqd uides q; nũq̃ põt dõari nulla fortũa ſi in aduerſis malũ machiat:ſi i ꝓſperis ſupb⁹ efficit. Aqiect⁹ i aduerſ poſit⁹. Iacet: deprimit:q̃ſi dicat ñ. Secũdis:ꝓſperis. Modũ:mediocritatẽ:& facilitatẽ q̃ſi dicat nõ habet modeſtiã:ſed ſemp ſupb⁹. Quietẽ.uacationẽ nũquã ceſſat ꝓpter lõgos labores. Ingeniũ:naturã. Indocile idomitũ. Viri:thyeſtis. Flecti:mutari nullis præcibus aut aliquo: ſed ui ſola põt ſuperari. Proide:ergo antequam ſumat uires uolo eum opprimere. Petatur:inuadatur. Vltro:me incipiente:melius ẽ ut ſurgã cõtra ipſum priuſ quam in me ſurgat. Quieſcẽtẽ ſcilicet me ocioſum aut. Perdet.ſ.me aut. Peribit: ipſe morier. In medio:cõi ita qđ ẽ icipe quẽadmodũ ego:ſ; q icipiet meliorẽ ptẽ hẽbit.
¶ Ignaue. Tertiũ Carmẽ trimetro iãbico iterpoſito dimetro anapeſtico catalectico:cõſtãs ſecũdi act⁹ initiũ eſt. DAN.
Atreus & ſeru⁹ collocutores hic i thieſtẽ fratrẽ craſſari deliberat ſeipõ; ad formã ſceleris cõponẽs. ille cõtra diſſuadet famæ cõſeruãdæ ratiõe admonit⁹. At argos: nõ erat lachrymis ſed mãu ſedãda ira:quin tota græcia armis concitaret & dom⁹ pelopis aut in meũ aut in fraternũ caput ruere. argos numero unitatis neutrũ eſt multitudinis maſculinũ inde argiuus & argolicus declinata.

BER. ¶Occupāti: prī icipiēti. Fame aduersa: mala seruī audiēs hæc exhortat dominū ad eqtatē. Maxi uuū: tyrānus hoc bonū habet: siue bona: siue mala faciat popul⁹ cogit pati & laudare. Regni. i. regis. Quā p quātū. Quos cogit: notabilis ē ista sinia. Laus uera. atre⁹ respōde sista ē laus q̄ habēt ēt ifimi q uirtuose uiuūt sed magnū ē mala ageī & laudari qđ soli tyrāno cōtigit. Humili: infimo.

Velit: cogāt uelle. Nemo nō. i. omnis eadē. s. honesta. Vbicūq; q̄ un⁹ rex nō audet nisi p̄m leges ē subdit⁹ legib⁹ quēadmodū alii q seruiūt. Precario. i. cōcedētibus aliis qđ uerbū ē apud iuriscōsultos: ubi nō ē pndor. i. reuerētia honestatis & ifamie timor. Sāctitas: nō uiolare

Fides aliquē. Pietas: i deos & patriā amor. Fides: quæ ē funda mētū iusticie Cicero quæ oēm ciuitatē & sactetatē cōtinet

Instabile: nō durabile. Sāctitas: Atre⁹ respōdet ista sunt bona priuatoq; hoium q nullā habēt potentiā: sed reges eant. i. faciāt quæ placēt sibi. Qua: ea parte q̄ nefas dicit seruus q̄ decet eē piū fratrē. Atreus respōdet q̄ oia mala meret enumerans iniurias quas ab illo accepit uxorē stupratā arietē aurei uelleris abductū dequo fatatū erat apd quē eēt illū regnaturq;. Vel malo: ēt scelerato. Regū: arietē cām regni. Specimē: ornamētū aliqñ p argumento ponit: & ē signū alicuius rei. ut specimē uirtutes. Archanus: secretus appositue. Pecus quicqd caret hūana effigie. Ductor: dux gregis. Cuius. s. arietes. Noui: rḡes de nouo facti. Possessor: q habet hunc: regnat. Fortūa. i. status. Sacer: pp fatū qđ ē in ipso nā possessorē regna re facit. Carpit: pascit. Tuta secura. Sepositā: secluſa.

Quæ. s. prata. Lapis: murus. Sacro: cōsecrato ad fatū conseruādum. Hunc. s. arietem Thyestes uiolata uxore mea illū secū duxit. Consorte nostri talami. i. uxore. Assumpta: adiūcta sibi. In scelus. i. furtū faciendū. Hinc: ab isto furto. Mutue: quā fecimus uicissim. Fluxit: uenit.

Exul: discedent re cedent ab urbe. Pars: tu uides omnia mihi suspecta esse nescio si filii sint mei uel thyestis: unum solū certus; habeo quod frater est mihi hostis. Nostris: de nobis. Ab insidiis: scilicet huius fratris. Euacat: uacua ē

Cōiunx: merope. Corrupta stuprata. Erga: dolēs. Dubius: sāguis. i. incerti filii. Quid stupes: numeratis causis maloq; suscitat seipsum ad uindictā. Stupes: admiraris inaudita scelera summe. Tantalum: cape exemplū aui tui tātali q pelopē filiū nō dubitauit occidere: aspice pelopem uide quod fecit pelops q mersit myrtilū q iuuerat eū superare hypodomiā. Ad hæc: ad talia. s. pater & auus horrenda fecerunt: nec debeo esse segnis ad faciendā uindictam.

Proferre: uertit se ad seruū loq̄re qua uia q̄ rōne. Caput: thyestē. Ferro: si deliberas te uidicare iterfice illū. Expuat: emittat. De fine: mors ē finis laboq;: sed pœnā q̄ duret

Lenis: uāsuetus: nā placidi tyrāni dāt mortē: crudeles aūt lōgas pœnas. Perimat. s. suos inimicos. Impetrat. s. a me pcib⁹ & p bñficio nā i tātis pœnis poti⁹ uolūt mori q̄ uiuer

DAN. ¶Est pelopis altis de hoc ariete meminit sophocles in electra & euripides in phenissis & in nostris: lactantius in tertio diuinaq; constitutionū quale; circūscribit hic Seneca.

Corrupta cōiunx: ptinax menda in ore omniū pene magistroq; uolitat cū atrei uxor dicat & passim p græcos codices legatur aerope nō europe neq; merope inspice ēt dictionariū græcū lege homerq; lege callimachū aut ne pudeat doceri recte quæ temere nō pudet i uulgus iactare hoc ēt uelim sis monitus nō esse æ diphtongū in prima positione ut nōnulli scribūt dictionem concinare arbitrantes sed alpha epsyl on nam græca est. ΑΕΡΟΤΗ.

Aut perdet. aut peribit. i medio ē scelus.
Positum occupanti.
Ser. Fame te populi nihil aduersa terret
Atre. Maximum regni bonum est:
Quod facta domini cogitur populus sui.
Quā ferre tā laudare. ser quos cogit met⁹
Laudare cosdem reddit inimicos metus
At qui fauoris gloriam ueri petit:
Animo laudari magis quam uoce uolet
Atre. laus uera & humili sæpe cōtigit uiro
Non nisi potenti falsa quod noluit uelint
Ser. Rex uelit hōesta nemo nō eadē uolet
Atre. Vbicūq; tātum hōesta dñanti licent
Precario regnatur: Ser. Vbi non pudor:
Nec cura uiris: sanctitas pietas: fides
Instabile rḡnū ē atre. Sāctitas pietas fides
Priuata bona sunt: quia iuuat reges eant
Ser. Nefas nocere uel malo fratri puta
Atre. Fas est in illo qcqd i fratre ē nefas:
Quid enī relīquit crimine tractū: aut ubi
Sceleri pepercit cōiugem stupro abstulit
Regnumq; furto: specimē ātiquū iperii
Fraude adept⁹ fraude turbauit domum:
Est pelopis altis nobile i stabulis pecus
Arcanus aries ductor opulenti gregis
Huius per omne corpus infulso coma
Dependet auro: cuius a tergo noui
Aurata reges sceptra tantalici gerunt
Possessor huius regnat hunc tātæ domus
Fortuna sequitur: tuta sepositā sacer
In parte carpit prataque cludit lapis
Fatale sacro pascuum monte tegens
Hunc facinus ingēs ausus assūpta i scel⁹
Consorte nostri perfidus thalami aduehit
Hinc omnis cladis mutuæ fluxit malū:
Per regna trepidus exul errauit mea:
Pars nulla nostri tuta ab insidiis uacat.
Corrupta coiunx: imperii quassa est fides
Domus ægra dubius sanguis ē certi nihil
Nisi frater hostis quid stupes tādē incipe
Aioq; sume tantalum & pelopen aspice
Ad hæc manus exempla poscūtur meæ
Profare dirum qua caput macte uia
Ser. Ferro pēptus spiritū inimicū expuat
Atre. de fie pœnæ loq̄ris ego pœnā uolo
Perimat tyrannus renis in regno meo
Mors ipetrat. Ser. nulla te pietas mouet

Atre. Excede

Atre. Excede pietas si mō nostra in domo
Vnquam fuisti dira furiarum choros
Discorsq; erynnis uēiant: & gemīas faces
Megæra quatiēs: nō satis magno meum
Ardet furore pectus. impleri iuuat
Maiore mōstro: ser. qd nouī rapid⁹ struis
Atre. nil qd doloris capiat assueti modum
Nullū relīquam facinus & nullū est satis
Ser. Ferrū. atre. at Parum est. ser. Quid
Atre. Etiam nunc parū est. Cignis
Ser. Quo nā ergo telo tātus utetur dolor
Atre. Ipo thyeste. ser. Maius ē īra h⁹ malū
Atre. fateor: tūultus pectora attōitus q̄tit
Penitusq; uoluit. rapior & quo nescio.
Sed rapior. īmo mugit e fundo solum.
Tonat dies serenus: ac totis domus
Vt fracta tectis crepuit: & motī lares
Vertere uultum: fiat hoc fiat nefas:
Quod dii tuetis. ser. facere qd tādē paras.
Atre. nescio qd aius maius & solito āplius
Supraque fines moris humanī tumet
Instatq; pigris manib⁹: haud quid sit sciō
Sed grāde quiddā ē, ita sit: hoc aie īcipe.
Dignū thyeste facinus: & dignum atreo
Vterq; faciat: uidit infandas pomus
Odrysia mensas: fateor: īmane ē scelus
Sed occupatū: maiusᵉ hoc aliquid dolor
Inueniet: animū natī inspira parens
Soror est. en causa similis: assiste & manū
Impelle nostram: liberos auidus parens:
Gaudensq; laceret: & suos artus edat.
Bene ē: abūde ē: hic placet pœnæ modus
Tātisper: ubīnā est: tādiu cur innocens
Versat atreus: tota iam ante oculos meos
Imago cædis errat: ingesta orbitas
In ora patris: anime quid rursus times
Et ante rem subsidis audendum est: age
Quod ē in isto scelere præcipuum nefas
Hoc ipe faciat: Ser. Sed qbus capt⁹ dolis
Nostros dabit pductus in laqueos pedem
Inimica credit cūcta. atre. Nō poterit capi
Nisi cape uellet: regna nunc sperat mea.
Hac spe mīnanti fulmine occurret ioui
Hac spe subībit gurgitis tumidi mīnas:
Dubiūq; lybicæ syrtis inrabit fretum
Hac spe qd eē maximum retur malum:
Fratrē uidebit. ser. Quis fidē pacis dabit

¶ Discors eryonis: furiaq; secū discordiā fert. Megara: furia alia horribilis. Quatiens: cōcutiens me ad magnū furorē cōtra fratrē. Iuuat: delectat. Maior monstro. inaudito scelere. Quid struis: aio machinaris. Rapid⁹: p̄ces & siue freno. Nihil. s. seruo: uellē iuenire aliqd scelus nō assuetū: sed nō possum repire aliquod qd satis magnū mihi uideat: uñ dixit. Nullū ē satis. i. satisfacit mihi ad uidictā. BER.

Ferrū: ferro interfice. Ipso thyeste: utar thyeste p telo. faciā qd ipse comedet filios suos. Tumultus: strepit⁹. Attonitus: faciēs me attonitū. Rapior: trahor ad faciēdū scelus. Quo: ad qd scelus certū nescio. Imo. p fundo. Solū: terra. Mugit: resonat: & istd erat pp aduētū tātali: quē supra dixit ab inferis missum. Tonat: cū dies eēt serenus. Vñ mirabat: uñ eēt illud. Crepuit: tota domus resonat ac si frāgant oia recta. Lares: dii domestici de qbus diximus supra. Fiat: ē cōduplicatio uerbi. Nescio: uolo facere aliqd insolitū: sed aius uidet timere aggredi tm̄ facinus: iō dixit. Pigris: manibus q̄ tardabāt cōmittere tantū malū. Aude: incipe. s. qd cogitas. Dignū: qd cōueniat mihi q cupio magnū scelus facere: & fratri q ē sceleratissimus. Vterq; faciat. s. scelus ego iterficiēdo & ille comedēdo. Odrisia: thracēsis. Mēsas: qñ Itis puer posit⁹ fuit ad comedēdū p̄i tereo. Occupatū. i. iā factū ab aliis. uelez eē prim⁹ auctor istius sceleris. Hoc. s. qd factū ē p pgnē. Parēs: pelops q ēt fuisti sceleratus. Inspira: demōstra modicū sceleris. Soror: ḡsi uelit dicere uxor mea erat illi soror iō similis ē casus. nā maritus pgnē uitiauit sororē suam ita frater meus uxorē meā quæ illi soror erat. Auidus: parēs famelicus thyestes. Artus suos. i. mēbra filioꝝ q dicūt ui scera p̄is. Bene ē: uidet qd hæc pœna cōueniat. sed ubi i ueniemus eū. Tātisp: interea. Vbi ē. s. thyestes. Atre⁹: de se loqtur in tertia psona. Innocens: qd moror tandiu ad faciendū hoc scelus. Errat: obuersat; iā uideo aio meo totū mūdū istius mali. Cædis: necis: quā faciam de filiis thyestis. Orbitas: priuatio filioꝝ erit ingesta. i. posita mora p̄is ḡre comedit eos. Aie: uocatiui casus: Iteꝝ dubitat aggredi tm̄ scelus. Vñ seipsum exhortat. Subsidis: desicis. Ante rē: anteq̄ facias istud malū. Age hortātis ē. Ipe faciat. s. thyestes: ego iterficiā filios & ille comedet illos qd peius ē. Sed qbus: loqtur seruus quō ueniet thyestes i potestatē nostrā: cū credat nos sibi eē ifestos. Nō poterit: rñdet Atreus sane qūo capi possit. Regna: pp cupiditatez regni iret cōtra fulmē iouis & cōtra oia picula maris. Dubiū: fretū: ut supra diximus quare interdū deficiēs fluctus solā harenā reliqt ubi piclitāt naues. Lybisse syrtis: africane. Hac spe. s. regni ueniet i cōspectū meū: licet credat eē magnū malū. Quis fidē: seru⁹ dicit qs credulitatē faciet.

¶ Vidit infandas: exēplo terei docet clā quod paturus est sceleris formā. tereus martis filius philomenā glorē stupra uit absciditq; ei linguā ne scelus publicaret. soror. pgne cō monita martialis culpæ occiso & apposito inter æpulas filio Iti melior soror eē maluit q̄ mater. diis miserātibus philomena in hirūdinē demutata ē & pgne in luscinia. ut placet pbo: Tereus in upupā galeritā uolucrē p ducto rostro quæ pascit stercore hois ut pulchre docet Calima. in quo dā epigrāmate & Itis in phasianā uolucrē. Sororē: confirmat qualitatē causæ ex similiū cōpatiōe. Soror erat pgne philomena quā icestauit tereus. Soror etia; uxori thyestis uxor mea quā cōpressit. Tātisp. i. tm̄mō: ut apud liui. in prio tñ id ipiū ei ad puberē etatē icolume māsit tātisp tutela muliebri. q̄ qdē dictio & sine dū cū dū posita frequenter iuenit dū tñ sequēte significat q̄diu uel dōec h⁹ hī ex arte. DAN.

BER. ¶Credula:rñdet Atreus cito credet:q̃re ois ſpes improba & inſatiabilis oia ſibi policeť:ſed tñ ut melius credat mittã ad eũ filios. Patruo:thieſti. Relictis hoſpitiis.i.alienis domibus:& iſta erũt mãdata ut redeat thyeſtes.i.regnũ & nolit amplius tollerare tanta mala ex illis:ſed reuerti domũ & frui pace. Argos:in ſingulari eſt maſculini:& in plurali eſt neutri.Durus:ſi forte nollet redire faciã ut filii mei more & blãdiciis puerilibus ducent filios thyeſtis ſecũ: & ipſimet inuitabunt patrẽ in regnũ. Rudes:inexptos. Feſſos: defatigatos: hic credo quod mouebiť p cupiditatẽ regni: pp egeſtatẽ miſerã i qua uerſať. Hinc:ex una pte. Dur⁹:labor. aſp & magnus. Vix rigentẽ:thyeſtẽ dux & aſperx. Subigent:ſuperabũt & inuitabunt eũ ppoſito. Iã tẽp⁹:iã aſſuetus eſt laborib⁹:& ut inqt Tullius tps malus calũ.obduxit. Leues:faciliores. Erras:nõ bñ ſentis:q̃re ferre p paucos dies malũ ẽ tolerabile:ut inqt Ci.Oẽ malũ ẽt magnũ ſi nõ longũ eſt tolerabile eſt. Ferre:tolerare ad tẽpus breue:Perferre aũt ad longũ ſicut uigilare in partẽ noctis pui gilare p totã noctẽ:ut Martia.Nã uigilare leue ẽ puigilare graue ẽ. Altos miniſtros:ſi uis mittere tales nuncios: elige alios q̃ filios tuos ne aſſueſcant malis. Peiora. Iuuenes ſunt magis prõpti ad malũ q̃ ad bonũ. In patrẽ:faciẽt in te poſtea quod nũc doces i patruũ:uñ ſubicit ſnia;. In magiſtrũ.i.auctorẽ:multi iuenerũt pœnas & poſtea eaſdẽ ipſi paſſi ſunt:ut inqt ppheta:Incidit in foueã quã fecit. Vt nemo:licet aliqs nõ doceat ſi erũt principes erũt ſcelerati: ut inqt Luca.Exeat aula q uult eẽ pius:uirtus &ſumma poteſtas nõ coeũt. Regnũ:q̃re q uult regnare oportet ut exerceat multas iniquitates.Ne mali fiant:dicis qđ doceo illos fallacias & times ne fiãt mali p iſtã doctrinã:ſcito qđ poeta inqt uenit a radicibus humor.i.naſcunť a natura mali.

Fortaſſe illic.i.apud thyeſtẽ fortaſſe docet cõtra nos fieri talia:& inqt Terẽ.Par pari referre licet. Hãc:nõ ẽ cõmittendũ aliqd ſecretũ pueris qđ illa ætas nihil celat poterũt dolos reuelare ira. Gnati:filii tui. Hãc:ſimulationẽ pacis. Tacita:ſecreta. Rudibus:ipitis. Detegent:apient.

Diſciť:torméta & mœtus docẽt hoies eſſe ſecretos. Falles:poteris ne decipe filios tuos:ne ſciãt iſtud:cũ p illos uelis oia fallere.At ipſi.ſ.filii. Vacẽt:careãt. Inſerere:imiſceť q̃ſi mutata ſnia:uacillat aĩus & cædit ne mittat filios:ſ; ipe met oia pagat. Explicẽt:oñdãt. Male agis: rurſus reuertiť ad primũ ppoſitũ.dicẽs ad ſeipſum :o aie recedis.ſ.a p poſito oino ſunt mittẽdi filii q̃re ſi tu parcis illis ne fiãt mali tu parces illi.ſ.thyeſti hoc ẽ tu nõ poteris facere uindictã de fratre. Agamẽnon:filius meus. Fiat ſciẽs:hoc ẽ ſciat cõſiliũ meũ ſimul & menelaus filius me⁹ pagant mea mãdata:& ſic potero expiri ſi ſint filii mei ueri.q̃re dubito ne ſint mihi filii:cũ thyeſtes uxorẽ meã uitiauit: ſi uidebunť fauere ipſi thyeſti nõ ẽ ambigendñ:q̃ illis pť ẽ. Fides:p batio plis. Incerte:dubie.ex hoc.ſ.qđ uadãt ad thyeſtẽ;.

Abnuẽt.i.recuſãt. Eať:delibero q̃ uadãt. Multa dubito qđ dixit Oui.Heu q̃ difficile crimẽ nõ pdere uultu. dabũt ſignũ uultu cõſciẽtiæ ſuæ:Ita meli⁹ ẽ qđ illos mittã inſciẽres. Prodũt:demõſtrãt. Nolẽtem:ẽt ſimulantem.

Nſra:uertit ſe ad ſeruũ dicẽs ò tu ſerue. Ocule.i.occulta & tace nſra cepta meã deliberationẽ:&ita ceptũ diciť qcqd deliberamus facere.licet adhuc nõ ſimus aggreſſi. Fides beniuolentia quare te amo. Claudit:ideſt occultat.

DAN. ¶Iã tempus:nõ facile inqt malis uinciť q malis occaluit: erũna miſeria & calamitas dicta quod auimã eruat:uexet: fodiat:inde erũnoſus mœſtus. Erras:decipis: errare inqt Cola.in libris quos inſcripſit uerborx a græcis tractorux ẽ ſũptũ & detortũ ἀπὸ τοῦ ἐρρεῖν.i.a peũdo. Hom. ἐρρε κακὴ γαίηνη.& alibi ἐρρε ἐκ νήσου θασσόν ἐλεγχίστε ξώων.Improbat Gellius. Peiora iuuenes:in uiciu; ferť iuuenilis ætas & facile labiť ut lapide canit i arte.Horati⁹. Imberbis:iuuenis tandem cuſtode remoto:Gaudet eqs &cætera. Cæreus in uitiũ flecti monitoribus aſp.

Cui tanta credet.atre: credula ẽ ſpes ĩ pba
Gnatis tum mandata quæ patruo ferant
Dabímus:relictis exul hoſpitiis uagus
Regno ut miſerias mutet atq; argos regat
Ex parte domínus: ſi nimis durus præces
Spernet thyeſtes.liberos eius rudes
Maliſq; feſſos grauibus & faciles capi
Præces mouebũt:hínc uetus regni furor
Illínc egeſtas triſtis:hínc durus labor:
Q uãuis rigentẽ tot malis ſubigent uirũ
Ser.iã tempus illi fecit erũnas leues.
Atre.Erras malorum ſenſus accreſcit díe:
Leue eſt miſerias ferre:perferre graue.
Ser.Alios miníſtros conſiliis iſtis lege
Atre.peíora iuuenes facíl p̃cepta audiũt
Ser.ín patre facient qcqd ín patruo doces
Sepe in magíſtrũ ſcelera reddíderunt ſua.
Vt nemo doceat fraudis & ſceleris uiam
Regnum docebit:ne mali fiant timẽs
Naſcunť illud quod uocas ſæuũ aſperx
Agiq; díre credís & nimíum ímpie.
Fortaſſe & illic agiť.ſer.hãc fraudẽ ſciẽt
Nati pararí:tacita tam rudibus fides
Nõ eſt ín annís detegent forſan dolos.
Atre.Tacere multis diſcítur uitæ malis
Ser.Ipſos ne p quos fallere aliũ cogítas
Falles.Atre.at ipſi carmíe & culpa uacẽt.
Q uid enim ẽ neceſſe líberos ſceleri meo
Inſerere: per nos ſe odía noſtra explicent
Male agís.recedes anime: ſi parcis tuis
Pares & illí conſilíi agamẽnon mei
Sciens miníſter fíat & patrís cliens.
Menelaus adſit:prolís íncerte fides
Ex hoc petatur ſcelere.ſi bella abnuunt
Et gerere nolunt odía ſi patruum uocant
Pater eſt:eatur:multa ſed trepídus ſolet
Detegere uultus:magna nolentem quoq;
Conſilía produnt.neſcíant Q uantæ rei
Fíant miníſtrí:noſtra tu cœpta occule
Ser.haud ſum monẽd⁹ iſta nſro ĩ pectore

Fides timorq; sed magis claudit fides.

Chorus loquitur.

TAndem regia nobilis:
Antiqui genus inachi
Fratrum composuit minas
Quis uos exagitat furor:
Alternum dare sanguinem:
Et sceptrum scelere aggredi:
Nescitis cupidi arcium
Quo regnum iaceat loco.
Regem non faciunt opes:
Non uestis tyre color:
Non frontis nota regiæ:
Non auro nitidæ trabes.
Rex est qui posuit metus:
Et diri mala pectoris:
Quem non ambitio impotens:
Et nunquam stabilis fauor
Vulgi præcipitis mouet.
Non quicquid fodit occidens:
Aut unda tagus aurea
Claro deuehit alueo.
Non quicquid lybicis terit
Feruens area messibus.
Quem non concutiet cadens
Obliqui uia fulminis.
Non eurus rapiens mare
Aut sæuo rapidus freto
Ventosi tumor adriæ.
Quem nō lancea militis.
Non strictus cālibs domuit
Qui tuto positus loco:
Infra se uidet omnia.

TAndē: Inducit chorus ex materia tractata Atreus deliberauerat reuocare fratrē uñ ibi chor⁹ gaudet de pace nō reuelās secreta: nā semp bonis fauet & malis ē cōtrari⁹ iō ibi laudat ociū & trāqllita tē: q̄re uere ñ sūt reges q i huiusmōi anxietatib⁹ uersant. Scribit iābico gliconico coriābico. primus pes ē spōdeus. secūdus coriābicus. terti⁹ pirrichius. tādē ē spōdeus: regiano. coriāb⁹ bilis pirrichi⁹ alii faciūt primū spōdeū duos sequētes dactylos. tādē post multas iniurias fratres cōposuerūt pacē nā hoc intellectū ē agamēnone & menelao missis ad fœdus. Regia: dom⁹ regalis appositiue gen⁹ antiq Inachi nō q̄ tātalus fuerit de genere Inachi: sed q̄tu; ad domū & locū ubi regnauit Inach⁹. Quis: hæc uerba ad atreū & thyestē uel generaliter ad oēs: qcūq; cōtēditis iter uos ne scitis qd sit regnū & regnare. Furor: isania. Exagitat: impellit. Dare: ad dādū ut Dona. hr̄e. i. ad habēdū. Arciū nā antiqtus reges habitabant arces. Regē: nolite credere neq; coronā neq; diuitias facere regē sed solā animi trāqlli tatē. Tyrie: purpure: tyros ciuitas i phœnicia ubi tigebat purpura. Nota. i. diadema regis. Nō auro: ñ celsa pallacia fulgēria auro: supple faciūt regē. Rex ē. Vere dicēdus ē rex q nulli pturbatiōi seruit q̄d solū bono cōtingit: non timetis. ut inqt Horatius. Integer uite scelerisq; purus non eget mauris iaculis nec arcu: grophe sagitta. Diri: q non hēt cupiditatē malā in aio. Ambitio: cupiditas honoris q nō curat dignitates uulgi q̄d miserrimū ē. ut inqt Mar. tullius: primo officio⁹. Impotēs: q nescit hr̄e modū. Vulgi p̄cipitis. celeriter se mouētis: & icōsiderate oia agentis.

Occidēs. oē aur⁹ q̄d fodit i hispania. Tagus fluui⁹ ē hi spanie ducēs harenas aureas. Alueo: l. tp̄ fluminis. Claro pp splēdorē auri. Lybicis: africanis: lybia ps africæ fertilissima. Vñ dicebat horreū romanor⁹. Feruēs pp calorē. Que:: Iste q nec diuitiis mouebit nec minis uere rex erit appellādus: cōscius enī sibi nihil mali feciſſe nihil tiet.

Obliq; nō recte tēdētis: nā fulmē ē ignitū: & ignis de natura leuis ascēdit & uēti ipetu descēdit iō loca altiora petiit Eurus: uēt⁹ oriētalis. s. mouebit. Aut timor. i. fluct⁹. Rapidus: ipetuosus. s. quē nō mouebit. Adrie maris q̄d sepa rat græciā ab Italia ab Adria urbe dictū q̄ illic fuerat olim colonia tusco⁹. Quē nō lācea: lā q nō mouet ipetu maris nec aliquo terribili dignus ē appellari rex. Calibs: ensis ex calibe fact⁹: a populis i septētrione sic dict⁹. Strict⁹: nudat⁹. Qui tuo: methaphorice q ē i loco tuo & uidet oia picula sub se nihil timet. Fato: morti destinatæ p fata. nō timet mortē sed oia iferiora uirtute sua putat. Occurrit: uadit libēter cū opus ē ad mortē q̄d ppriū est fortis & magnanimi. Quærit: lamētat. Reges: sīa bona quāuis uenirēt cōtra me oēs reges nō faciēt qn hoc fit uel⁹ q̄d solus bona & recta mens regē faciat. Cōueniāt: coadunentur.

Dachas: prima breui populi sunt in ripa danubii ulteriori in septētrione. dacus prima producta sine. h. populi sunt septentrionis sed remotiores de quibus cōmemorat Stati⁹ delectos uertice dacos. Qui rubri: licet conueniāt omnes orientales habitantes iuxta mare rubrum quod dicit erithreum a nostris rubrum ab arenarum colore. teste solino.

TAndem: Quartum carmen glyconicum trimetrum ex spondeo & duobus dactilis ultima enim syllaba est cōmunis ut docet Beda & Honoratus nostet in centimetrico compendio. Inuehit chorus in superbam regii supercilii sortem. arguit enim proteruiam fortunæ regiæ & fortunæ humilis securitatem commendat. Me dulcis saturet quies. obscuro posit⁹ loco leni prefruar ocio &cætera. & hoc propter cæcam regnandi ambitiomem inter Thyestem & atreū. Libicis messibus: lybia fertilissima in qua est campus bizantius tanta pinguedine ut procurator augusti miserit ex uno grano huius campi quadraginta germina. extantq; de ea re epistolæ. est item ciuitas Tacape fœliciſſimo solo ternis fere milib⁹ pass. in oēm partē ubi olea subdit palmæ. oleæ ficos fico punica. punicæ. Vitis: & sub uite frumētū mox legumē demū olus oia hæc eodē ānō: oiaq; aliena umbra alūt. Pli. & Solin⁹ cōcordes. dicta lybia a lybia epaphi filia & Busiridis m r̄e. Area: locus purgatus & cylindro cōsolidatus ubi triticū terit dicta ab arida tate. Vir. Area tū primū ē igēti æquāda cylindro. Tumor adriæ: not⁹ uētus (ut placet honorato) uexat

mare adriaticū adria colonia etruſcoꝝ in mari ſupo. etruſci olim uniuerſæ italiæ iparunt cū ſupum ab eoꝝ colonia adriaticū dicaṫ mare ubi uenetie ſita magno miraculo: & infeꝝ a noie gentis tyrrhenū. ab adria ſit adriaticum & adrianum Orati. in palinodia ſiue mari libet adriano. Infra ſe uir ſapiens omnia putat ſuis pe dibus ſuppoſita præter uirtutem. εὐ γενι α μόνη αρετητα ἄλλα τὰ ἐντα τύχη.

BER. ¶ Lucidū: quod ibi naſcunt gẽme. Late: longe. Sanguineū: rubeū. Aut q: q̄uis cōueniāt caſpii q ſunt i alia bōreales maioriq; armenie cōtermini ubi ſunt porte caſpie hoc eſt uia quædā mōtes caſpios interſecās quæ teſte Solino. Pandiṫ itinere manufacto lōgo octo mi libus paſſuū cuius latitudo uix eſt plauſtro pmeabilis illic caſpiū mare. Recludunt: aperiunt. Iuga caſpia. i. mon tes caſpios. Sarmatis q ſunt teſte Herodoto. li. hiſtoriaruꝫ q̄rto populi ex ꝓfundo plaudis meotidos icipiẽtes regio nẽ uerſus boreaꝝ itinere dieꝝ qndecim incolunt exilẽ & tenuem terram hos dixit Plinius li. vi. naturalis hiſtorie eẽ medeoꝝ ſobolẽ: & prius li. iiii. dixerat ſauromatas ſcythaꝝ Gẽtes græci uocāt quas ſarmatas romani dicūt: hos p len tulū ꝓhibere danubio ſatis auguſto fuit. ut Florus li. iii. i qt hii nihil ꝑter niues raraſq; ſiluas habẽt qbus eſt tāta bar baries ut pacẽ nō intelligant. Certet: pugnet & cōueniat cōtra. Qui pedes: ſine naui qñ eſt cōgelatus danubius q teſte Plinio. li. iiii. na. hiſt. Oriṫ in germania iugis montis norie ex aduerſo oppidi galloꝝ ſcauri q uerſus ſeptẽtrionẽ p innumeras lapſus gentes immmẽſo aquaꝝ ductu & ſini ſtris germanos linquẽs: & a dextris theutonicos cū primū in illiricū uenit mutato noie iſter diciṫ & longiſſimo pacto curſu ſeptẽq; diuiſus oſtiis ſecundū ſolinū uel ſex ſecundū pliniū in mare ponticū defluit. Seres: ſunt teſte ſolino in collectaneis: & Plinio in. vi. nat. hiſto. Populi aſiæ ſcytice mites & quieti inter ſe reliquorum mortaliū coetus fugiūt adeo q; certaꝝ gentiū cōmertia abluant: arbores apud hos nō ſolū folia: ſed lanaꝫ ẽt ꝓferunt quæ ab eis denominata ſericū appellaṫ. ut Vir. primo georgicoꝝ. Velleraq; ut fo liis depectunt ternui ſeres. unde ibi dixit uellere nobiles. i. ſerico famoſi. Quocūq; loco: quare ut diximus ſunt ico gniti. Nil ullis: qñ ſola mẽs facit regnū nō eſt opus ullis ar mis ad optinendū illud. Inertibus: ignauis quæ ſunt ſi gna timentium. Parthus: teſte iuſtino parthia pars fuerat orientalis ſcythie ex illis locis uenientes in aſſyriā exules & illā occupantes de ſuo noie parthiā uocare: nā ut dixit par thi lingua ſcythica dicunt q apud nos exules uocitantur: hii æquitare & ſagittare magna induſtria docẽt liberos: in euntq; pugnas admirabili ardore: ſed diu pugnare nō ua lentes in fugā uerſi uictoriā ex ipſa fuga reportant dicẽte Vir. tertio geor. Fidẽtemq; fuga parthū uerſiſq; ſagittis. Ingerit: mittit. Admotis: adductis nō ẽ op⁹ habere ma chinas & bombardas ad habendum iſtud regnū mentis. Sternere: demoliri. Rotantibus: mittentibus cum qua dā rotatione. Rex ẽ q nō habet metū: nec ſpem: nec ambi tionẽ: & cupiditatẽ: is mihi uidetur rex. Stet quicunq; ẽ conceſſio: ſequar quicūq; regna & imperia. Ego autẽ, uitā tranqllā ſectabor. Culmine: ſummitate. Lubri co: iſtabili & mutabili: quare regna nō diu durāt cū habeant multas inſidias. Obſcuro humili. Perfruar: uſq; ad finẽ. Vtero leui: dulci pace. Aetas. ſ. mea trāqlla. Nota: nullis q̄ritibus guſtata nullis principib⁹ q ſemp āxii ſūt. Fluat eat. Per tacitū: ut de me nō multa dicanṫ: ut ſolet dici de maximis uiris. Sic: cū hoc mō cū traduxero uitā qetā moriar ſenex q̄ nō faciūt iſti reges q q̄ſi oēs moriunṫ iuuenes: ut Iuue. ad geneꝝ cæte ri ſine cæde & uulnere pauci: Deſcẽdūt reges: & ſicca morte tyrāni. Strepitu q̄re nō hẽbo potentiā. Plebei⁹ de numero plebis. Illi mors: iſta ẽ notabilis ſnia: dolẽt maxie nō potẽtes q tot diuitias relinquūt: nec ſeipſos cognouerūt: uñ dixit. Notus: oib⁹ pp. potẽtiā. Ignot⁹ ſibi: q̄re ſeipſuꝫ nō cognouit q̄ſi ebri⁹ fœlici fortuna.

Seres. Partho. DAN. ¶ Seres: primi ex illa imani ſcythia cognoſcunt lanificio ſcyllaꝝ nobiles pfuſa aq̄ depectẽtes frondiū cani cie mites qdē: ſed feris pſimiles & fugiūt alios hoies cū cōmertia expectāt. Plyni. vii. Solinus. Parth⁹: fugiens torquet ſpicula i hoſtē. Oratius: Et uerſ⁹ animoſum eqs parthū: & Virgi. Fidentēq; fuga parthū. pugnaciſſi ma gens pthica inquot Herodot⁹. Nullus nota q̄ritibus. i. nō cōſūpta i diuitū comitatu i ſalutatiōib⁹ hoc ẽ qd epigrāmaticus poeta tāgit i epigrāmate: parce ꝑcor laſſo uanoſq; remitto labores: & i alio ad auitū lau dās uitā priuatā & tacitā puo cōtētā. Illa placet tellus i qua res pua beatā me facit & tenues luxuriaṫ opes.

Occurritque ſuo libens
Fato nec queritur mori.
Reges conueniant licet:
Qui ſparſos agitant dachos
Qui rubri uada littoris
Et geminis mare lucidum
Late ſanguineum tenent.
Aut qui caſpia fortibus
Recludunt iuga ſarmatis.
Certet danubium licet.
Audet qui pedes ingredi
Et quocunque loco iacent
Seres uellere nobiles.
Mens regum bona poſſidet.
Nil ullis opus eſt equis
Nil armis & inertibus
Telis quæ procul ingerit
Parthus cum ſimulat fugas
Admotis nihil eſt opus
Vrbes ſternere machiniſ
Longe ſaxa rotantibus
Rex eſt qui metuit nihil
Hoc regnum ſibi quiſq; dat.
Stet quicunque uolet potens
Aulæ culmine lubrico.
Me dulci ſaturet quies
Obſcuro poſitus loco:
Leni perfruar ocio
Nulliſ nota quiritibuſ
Aetas per tacitum fluat

Optata

Prata patriæ. Hic ē principiū tertii actus in quo agit reditus thyestis & falsa simulatio pacis: uñ BER.

q̄si plagies malū. Thyestes cū eēt ꝓpinquus patriæ perituit eū ueniſſe & itra ſe hæc dicit q̄uis exules nil aliud deſiderēt uidere niſi patriā: tñ neſcio quō retrahor quomin⁹ uadā: quā rē filius cognoſcēs hortat patrē: ut uadat. Optata: quæ ſunt mihi diu deſiderata iā uideo argos iā ueniēt ciues mihi obuiā. Sūmū: bonū: ſecūdū uarias hoīum opiniōes uarii fines bonoꝝ haben tur: infirmus ſanitatē ꝓ ſummo bono hēt ita exul patriā. Tactū: appoſitio ē. Natalis ſoli: terræ in qua nat⁹ ſum. Deos: patrios tēpla. Si tñ ſunt: q̄re hic fiunt tāta ſcelera: ut credā deos ibi habitare non poſſe.

Sic cum tranſierint mei
Nullo cum ſtrepitu dies.
Plebeius moriar ſenex.
Illi mors grauis incumbat
Q ui notus nimis omnibus.

Actus tertius. Thyeſtes & phyliſtenes.

Thyeſtes loquitur.

Optata patriæ tecta & argolicas opes
Miſeriſq; ſūmū ac maximū exulib⁹
Tactū ſoli natalis & ꝓrios deos: (bonū
Si ſunt tamen dii; cerno, cyclopum ſacras
Thures labore maius humano decus.
Celebrata iuueni ſtadia: per quæ nobilis
Palmam paterno non ſemel curru tuli
Occurret argos: popul⁹ occurret frequēs
Sed nēpe & atreus. repete ſilueſtres fugas
Saltuſq; denſos potius & mixtam feris
Similemq; uitam: clarus hic regni nitor
Fulgore nō eſt qui oculos falſo auferat
Cū quo datur ſpectabilis. & tandē aſpice
Modo inter illa quæ putant cuncti aſpera
Fortis fui: letuſq; nunc contra in mœtus
Reuoluor: animus heret; & retro cupit
Corpus referre: moueo nolentem gradū
Phi. Pigro. qd hoc ē: genitor iceſſu ſtupet
Vultumq; uerſat; ſeq; incerto tenet:
Thy. Q uid aīæ pēdes: qd ue cōſiliū diu
Tam facile torques: rebus incertiſſimis
Fratri atq; regno credis: ac metuis mala
Iā uicta: iā manſueta; & erumnas fugis
Bene collatas: eſſe iam miſerum iuuat:
Deflecte greſſum: dum licet: teq; eripe.
Phi. Q uæ cā cogit genitor a patria gradū

Stadium. Palma. Stadium Palma

Sic cum tranſierint mei. Nullo cum ſtrepitu dies. Plebeius moriar ſenex. Illi mors grauis incumbat. Q ui notus nimis omnibus. Actus tertius. Thyeſtes & phyliſtenes. Thyeſtes loquitur. Optata patriæ tecta & argolicas opes. Miſeriſq; ſūmū ac maximū exulib⁹. Tactū ſoli natalis & ꝓrios deos: (bonū. Si ſunt tamen dii; cerno, cyclopum ſacras. Thures labore maius humano decus. Celebrata iuueni ſtadia: per quæ nobilis. Palmam paterno non ſemel curru tuli. Occurret argos: popul⁹ occurret frequēs. Sed nēpe & atreus. repete ſilueſtres fugas. Saltuſq; denſos potius & mixtam feris. Similemq; uitam: clarus hic regni nitor. Fulgore nō eſt qui oculos falſo auferat. Cū quo datur ſpectabilis. & tandē aſpice. Modo inter illa quæ putant cuncti aſpera. Fortis fui: letuſq; nunc contra in mœtus. Reuoluor: animus heret; & retro cupit. Corpus referre: moueo nolentem gradū. Phi. Pigro. qd hoc ē: genitor iceſſu ſtupet. Vultumq; uerſat; ſeq; incerto tenet: Thy. Q uid aīæ pēdes: qd ue cōſiliū diu. Tam facile torques: rebus incertiſſimis. Fratri atq; regno credis: ac metuis mala. Iā uicta: iā manſueta; & erumnas fugis. Bene collatas: eſſe iam miſerum iuuat: Deflecte greſſum: dum licet: teq; eripe. Phi. Q uæ cā cogit genitor a patria gradū

Cyclopū: hii miniſtri uulcani fuerūt in ſicilia & iouis fulmina fabricare dicebantur. Illis oia edificia p̄clara tribuebant facta fuiſſe. ſic & Vir. de arce inferni cyclopū educta caminis. Decus ornamētū q̄re turres ſunt excellentiores quā poſſēt hoies facere. Celebrata iuueni. ſ. mihi. Video locū in quo q̄ iuuēis erā ſolebā me exercer curſu. Stadia loca ad currēdū deputata: ſtadiū ē octaua ps unius miliaris: aliq̄n locus p quē currit uel eqs uel pedibus: uel curribus. Nobilis: dū uictoriā habebā. Palmā: arbor q̄ nitit cōtra pōdus ut aulus gelius refert: iō ꝓ uictoria ponit: ut hic. Curru: patris mei pelopis qui habuerat uelociſſimos equos a neptūno. Argos: populus. Frequēs: in magna turba. Atreus: frater meus ueniet quoq; mihi obuiā que; nullo mō uellē uidere. Repete: reuertere poti⁹ in exiliu; inter ſiluas quā pati aſpectū fratris. Saltus: loca ubi ſunt paſcua & arbores denſe: uñ Collumella ſaltuarios appellat q hñt cuſtodiā paſcuoꝝ & ruris. Clarus: hic in eo loco ſilueſtri nō ē ſplendor regni q te decipiat. Falſo: fallaci q̄re nihil ē tā fragile & mutabile q̄ cōditio regni q̄ multos decipit & allicit ſplēdore ſuo claro. Oculos: auferat. ſ. a recto pp cupiditatē. Sūt. n. oculi: ut uult Marcus tullius tāq̄ feneſtre cordis p quos oēs appetitus: & paſſiōes mouētur.

Cū quo. ſ. hoie. Cōſidera: cū quo dat tibi regnū: q̄ſi cū fratre ſceleratō q tandē te pdet. Spectabilis. ſ. nitor ille regni. Mō inter: dū in ſiluis eſſem fortis animi ſui. Nūc q̄ñ deberē letari: q̄ in patriā redeo & ad pacē ſum triſtis q̄ mihi malū præſagiū puto. Heret: & dubitat. Stupet: quaſi inſenſatus uultū uerſat: qd̄ eſt hominis cogitantis. Incerto. idubio utrū ꝓcedat uel retro uadat. Quid animæ pē des: heſitas Thyeſtes dicit cōſidera quō uadis nō ē fidendum fratri inimico & regno in quo multi ſunt inſidiatores.

Cōſiliū: deliberationē. Tā facile: ita aptum. Rebus iertiſſimis: figura ē appoſitio. Iā uicta. ſ. ꝓ pacientiā & aſſuetudinē: nā ut dicit tullius. Longus dolor obducit calū.

Erumnas: miſerias corporis quæ iam ſunt bñ collocatæ quare melius eſt ſic manere q̄ ire ad tanta pericula i regno ita ſeſe flectit: ut diſcedat: quod uidens filius inquit pater quid uiſa patria f. gis. Subducis: remoues. Sinū: tractū ab illo q eſt ſub arbore: & cum uidet poma cadentia præparat ſinum: ut illa excipiat hoc eſt gremium ſuum. Tā tis: bonis ut eſt frui regno: uides q̄ frater depoſita ira rediit ad gratiam: teq; reſtituit in regnum. Componit: metaphorice: uult ut omnes de familia ſint ſimul. Teq; reſtituit tibi. hoc eſt in priſtino ſtatu.

¶ Optata: carmen quintum trimetro iambico euripido catalectico conſtans: & actus tertius ex principio ſuperioris dependens. reuocatus thyeſtes ab Atreo per nepotes ſuos quēadmodum in carmine tertio conſtitutum fuit. iter arripit patriam uerſus animo formidoloſo & quaſi iminentis calamitatis conſcio. Collocutores Thyeſtes pater & philiſthenes filius. pater inuitus proficiſcit in patriā & mō contempto regno pauptatē laudat. cōtra iſtat filius ut i patriā oderet regnū arripiat. tādē ab Atreo fraudulēter accipit. Et mixtā feris i hāc ſnia; cadit phalaris agrigētin⁹ ſcribēs ad pollucē. male i media libiæ torrētis arena & iter deſertos nomadas uitā degerere q̄ i fallaci populo dñari. μαλλόν γαρ εὐτως λοξείσ λεουσίν εἰν αι γτοισ νον οὐδίν ανήρ ωωοίσ τραπείν. Clarus ſenſus: in ſilua non afficieris inani & falſo regni fulgore quo habetur homo ſpectabilis & excellens. ſequitur probatio. ecce conſiderandume: eſſem paulo ante idiota & ſine regno fui fortis & lætus: nunc ubi ſurrexit cupido regni totus expaueſco. perhorreo reuoluor in metus DAN.

Fratri atque regno:endyades regnāti fratri:aut regno qđ superius improbauit. Bene collata.i.quas æquo animo toleraſti.q.d. facis non recte & cætera

BER. ¶ Cauſam timoris:iterrogas cur timeā:neſcio cauſā:uelle ire:ſed animus uideť recuſare. Exigis:petis:aliquando expellere. Labāt:deficiūt & tremūt. Alio:in aliā partē. Refert.retro portat. Vince:pater ſupera iſtū timorem & cōſideraq; euades tantis periculis incolumis. Reducem: reſtitutū proprie qui euaſerunt de aliquo malo reduces dicūtur. Mori:ſi poſſum regnare poſſū ēt mori:melius eſt exul mori q̄ iſto modo regnare. Nulla.ſ.eſt poteſtas nihil cupe. Mihi crede:hæc eſt aurea ſnia dicit thyeſtes regnū non cape duos quod Lucanus teſtať .Nulla fides regni ſociis:oiſq; poteſtas impatiens cōſortis erit: nunc petit ut ſibi experto utrāq; fortunā filius credat q regnū ſeper miſeꝝ ſit. Magna res magne.ſicut regna.Falſis:laudatur regnū qđ pulcrū nomen uidetur.ſed ſub ſe multas habet miſerias. Dura:ſicut eſt exiliū & pauptas quæ dicūť dura & amara:fruſtra timētur: quare non ſunt ita magna ut creditur:quod probat exemplo ſui ipſius q dum excelſus .i. rex fuit ſemper timebat mortē:etiā ab illis quos habebat ad cuſtodiēdū unde dicit mei lateris hoc ē illoꝝ q latus meū ſtipabāt qđ ſit circa reges. Dūāt fui i exilio :nihil timui. Humi iacenť:dicit hoc quare reges habitāt arces ꝓpter timorē. Paup autē debilē calulā. Scelera:in domo paupis nō ſunt ea ſcelera quæ apud principes fiūt.ut. Lucanus. Exeat aula qui uult eē pius:uirtus & ſūma poteſtas ñ coeunt. Venenū auro bibiť niſi principes & diuites toxicanť:ut Iuue. Nonaconita bibunť:fictilibus:tūc illa time cū pocula ſumas:gēmata. Exptus:mihi ē credēdū q rex & miſer fui. Nō nertice: deſcribit q̄ ſint cōmoda in patua fortuna p cōtrariū enūeratq; p negationē illa quæ ſunt i regno.uñ melius eſt ꝑferre malā fortunā bone i qua ſunt tot miſerie. Iacta mole poſitis fūdamētis in medio mari qđ fecerūt multi romani. Fugamus.quare dum edificamus mare ipm uideť recedere. Nō thure:tāte ſunt iſolē tie pricipes ut diis equalē poteſtatē habere uelit. Nulla:ñ i culminibus domorū habemus ortos q pēſiles uocātur: ut fuerūt orti babilonii. Nec fumāt:nō hēmus balnea in tra tecta noſtra:uel melius nō exſiccauimus ſtagna:ut fecit hercules p ignē. Multa manu multitudine famulorꝝ. Sed nō timeť:mōſtrat cōditionē uitæ paupis: q̄ caret oi ſuſpitiōe. Immane:magnū. Patī:poſſe uiueť. Aethere as:prius per compationē mōſtrat thyeſtes ſe non poſſe a mari a fratre ab impoſſibili argumento. Pontus:mare. Perfundet lauabit. Arctos:urſam maiorem & minore; quæ ſunt in parte cœli eleuata ſuper nos qui occidere nō dicuntur:quēadmodum aliæ ſtellæ in mari. Siculi:æſt illius freti.quod eſt inter ſiciliam & italiam ubi caribdis & ſcylla pericula ſunt. Conſiſtet:quieſcet.

DAN. ¶ Non capit regnū.ſic.Non capiūt dominos regna uenuſq; duos. Nō uertice &c.reges muniunt ſe editiſſimis palatiis ut populo formidētur:propterea inuidia populi & ſuſpitiōe affectati regni Valerius: quas habebat ædes ad Veliā demolitus ē. Iacta mole:ut ſupius declaraui i cōparatiōe magna ui & mole. Iaciunť fundamēta in mari. Getas getæ in thracia aliter daci dicunť teſte Appian. Saluſtius putat eſſe myſios a Lucullo ſupatos. Ebur:dicť ē elephantis eius nobilitas in magnitudine conſiſtit & candore.in ſcythia inueniunť dentes ſerpētini æmuli dentiū elephantinorum materia tamen eſt ſpiſſa & ponderoſa in oceano ſcythico capiuntur piſces quibus iſunt dētes pau-

Referre uiſa:cur bonis tantis ſinum
Subducis:ira frater abiecta redit.
Partemq; regni reddit & laceræ domus
Componit artus:teque reſtituit tibi
Thi.Cām timoris ipſe quā ignoro exigis
Nil timendum uideo:ſed timeo tamen
Placet ire:pigris mēbra ſed geniby labāt
Alioque:quā quo nitor:abductus feror
Sic concitatam remige & uento ratem:
Aeſtus reſiſtens remigi & uelo refert
Phi.Peruice qcqd obſtat.& mētē ipedit:
Reducēque quāta premia.expectāt uide
Pater potes regnaſ. Thy.cū poſſim mori
Phi.ſūma ē ptās. Thy.nulla,ſi cupias nil.
Phi.Gnatis relinques.
Thy.Non capit regnum duos
Phi.Miſer eſſe mauult:eſſe q fœlix pōt.
Thy.mihi crede falſ magna nōiby placēt
Fruſtra timentur dura:cū excelſus ſtetit
Nunq̄ pauere deſtiti:atque ipſum mei:
Ferrum timere lateris:o quantū bonū eſt
Obſtare nulli.capere ſecuras dapes
Humi iacentem:ſcelera non intrāt caſas
Tutuſque menſa capitur anguſta cibus:
Venenum auro bibitur:expertus loquor
Malam bonæ præferre fortunam licet
Nō uertice alti montis impoſitam domū:
Et eminentem:ciuitas humilis tremit.
Nec fulget altis ſplendidum tectis ebur:
Somnoſque nō defendit excubitor meos.
Non piſcamur claſſibus:& retro mare:
Iacta fugamus mole.nec uētrē improbū
Alimus tributo gentium.nullus mihi
Vltra getas metitur.& parthos ager.
Nō thure colimur.nec meæ expulſo ioue
Ornantur aræ.nulla culminibus meis.
Impoſita nutat ſilua.nec fumant manu.
Succenſa multa ſtagna.nec ſomno dies
Baccho nox ducenda peruigili datur
Sed nō timemur.tuta ſine dolo eſt domꝰ.
Rebuſque paruis alta præſtatur quies.
Immane regnum ē poſſe ſine regno pati:
Phi.Nec abnuēdūſi dat impiū deꝰ rogat
Thi.nec appetēdū.phy.frater ut regnes
Thy.Rogat timēdu ē errat hic aliqs dolꝰ
Phi.redire pietas unde ſūmota eſt ſolet.
Reparatque uires iuſtus amiſſas amor.

Cū morte

Thy. amat thyestē frater æthereas prius
Perfundet artos pontus: & siculi rapax
Consistet æstus unda. & ionio seges
Matura pelago surget: & lucem dabit
Nox atra terris. ante cum flammis aquæ.
Cum morte uita cum uari uentus fidem
Feduscꝫ iūget. Phi. quā tamē fraudē ties?
Thi. Oēm tiori quē meo statuam modū
Quātū pōt tantū odit. Phi. In te quid pōt
thy. ꝓ me iā nihil metuo: uos facitis mihi
Atre⁹ timēdū. Phy. Decipi captus times
Serum est cauendi temp⁹ i mediis malis
Eatur unum genitor hoc hortamen est:
Thy. ego uos sequor ñ duco. phi. rīspiciat
Bene cogitata: ꝓge ñ dubio gradu (deus

PAtreus & thiestes: Atreus loquit
Lagis tenet clusa dispositis fera
Et ipsū & una generis iuisi idolē
Iunctā parenti cerno iam tuto in loco
Versantur odia uenit in nostras manus
Tandem thyestes uenit & totus quidem
Vix tempero aio: uix dolor frenos capit
Sic cum f ras uestigat & longo sagax
Loro tenetur umber: ac presso uias
Scrutatur ore dum procul lento suem
Odore sentit paret & tacito locum
Rostro pererrat: preda cum propior fuit
Ceruice tota pugnat: & gestu uocat
Dominū morantem: seꝫ retinenti eripit
Cum sperat ira sanguinem nescit tegi
Tamen tegatur aspice ut multo grauis
Squalore uultus obruat mœstos coma
Quam fœda iaceat barba prestetur fides
Fratrem iuuat uidere complexus mihi
Redde expetitos. quicquid irarum fuit
Transierit. ex hoc sanguis & pietas die
Colantur: animis odia damnata excidant
Thy. Diluere posse cūcta. nisi tali fores
Sed fateor atreu. fateor amisi omnia
Quæ credidisti. pessimam causam meā
Hodierna pietas fecit est prorsus nocens
Quicūꝫ usus tā bona fratri est nocēs
Lachrimis agēdū ē supplicē prius uides
Hæc te precant pedibus iunctæ manus
Ponatur omnis ira: & ex animo timor
Erasus abeat. obsides fidei accipe.
Hos inocētes fratres. atre. a genib⁹ māus

lo infra magnitudinem elephantinorū. Reparat: uires amātium iræ amoris redintergratio.

¶ Vos facitis. nō tieo fratrē ꝓp me sed ꝓpter uos filios meos nā carior solet eē filius patri seipso. Seꝫ: ē tardū: ca uendū ē anteꝫ i ngrediamur mala nā i medio piculo fugere nō possumus: ut Iuuenalis: Annuente tuba galeatū ferō duellū. Pœniter respiciat secundet. BER.

PLagis. Iam cognita ē deliberario thyestis cū filis ut uadat securo aio ad accipiēdū regnū: illū autē uenīēte uidēs atreus frater intra se dicit ꝓpter licentiā quā habebat: ut i fratrē sæuire posset: iā mihi capta ē fera quæ ꝓrinus erit dilaniāda: sed uix possum me cōtinere quin impetū faciā in fratrem quē tāto odio ꝓsequor: demū deliberat dissimulare iram: ut atrocius sæuire possit. Plagis: dispositis distentis retibus. Fera: ipse thyestes. Vna: simul. Indolē: filios ipsius q patrē suū uultu referūt: idoles eni signū uirtutis qđ apparet in adolescēte. In tuto: in ptāte mea: q̄re prio dubitabā posse hēre eū. Totus quidē: cū filiis. Vix tēpero quasi nō possum cōtinet me quin man⁹ i eū iniiciā. Frenos: uix pōt frenari: trāslatio sumpta ē ab equo. Sic: cum adaptat pulchrā similitudinē: quēadmodū canes uenatici uisa fera uix possunt retieri quin impetū faciāt: sic atre⁹ uix seipsum tēperabat. Vestigat: ꝓ uestigia sequit. Vmber: canis uenatic⁹ de umbria quæ pars ē italie: ubi ē urbi nū ciuitas. Sagax: acut⁹ ad iuestigādū: uñ sagus & saga dr & præsagire diuinare. Loro: fune qđ & copula dicit latine. Scrutat: inquirit. Presso: in terra inclinato. Suē: aprū. Paret: obtēperat. Tacito: dum a lōge sentit ferā nō clamat: sed qñ prope est uellet ipsā inuadere. Dominū: uenatorē monstrarē. Tegi: dissimulare. Tamen: tegat occultetur q̄uis sit difficile: ut possim facere magis scelus

Aspice: facta deliberatione uertit se ad fratrem tali mō. Grauis: tristis. Squalore: situ & pedore: & a squamis dicitur. Iaceat: inculta sit. Præstetur fides faci amus ipsum credere ꝙ amē ipsum & dictis istis uerbis occurrit illi complexū ferens unde thyestes uisa pietate fratris fatēdo scel⁹ suū ueniā petit. Pietas tua: amor fraternus quē in me demōstras facit causam meā iexcusābilē quare peius ē peccare i bonū q̄ in malū homine ꝙ uoluit tullius nulli esse nocēdū nisi lacessitus iniuria. Lachrymis nō alia cōparatione utar nisi lachrymis ueniā petā. Erasus: pœnitus de positus. Obsides. hos filios meos tibi pign⁹ pacis. A genibus atre⁹ uidens fratrē supplicē eū erigit. iubetꝙ meliora sperare. Parce oculis: quare offēdis aspectū meū hiis uestib⁹ habere regnū. maior ē laus dare regnū q̄ si retierē nā eē regeī ē casu nō uirtute: sed qñ qs dōat illud ē magni ai

¶ Omnē. s. fraudē timeo sed modū statuam. &c. frater. n. meus tātum pōt in me quantū odit. Plagis: secūdus dialogus huius carminis eodē iscriptus metro iam tam cogūtur malox copiæ. iam canit receptui a fratribus tantaleis sed recto prius agit dolo ut acri⁹ coalescat flāma odiox. Plagis: plaga prima breui nodus rætis accipit tamen pro ræte: pro syndone: Varro. Chlamides plage uasa aurea huius diminutiuū plagula. Sic: cum feras uestigat: sopho cles inducit ulixem ita inuestigātē uestigia aiacis & circa eius tētoriū idagātem ut solet lacena cāis ferā sagire atque iuestigare. quare utitur uerbis uenaticis & ad inuestigādā feram oīno ptinētibus ut facit hoc Seneca. Vestigat: qđ græci dicunt ἰχνεύει καὶ ὲ τερί τε. ΗΚυνηγετει τε. DAN.

Sagax: umber. κῦν εῦρίν καί θηρωμένος. umber ab umbra q̄ italiæ pars incipit ab a penino & extēdit in adri

aticũ uſq; ſinum ab umbra apennini dicta canes fere ſagatiſſimos inueſtigandiſq; feris ſolertiſſimos. Roſtro: rictu protenſo nõ mõ de auibus ac ceteris aĩalibus roſtr; dr̃ ſed de ipſo quoq; hoie. Plaut⁹. Ad uſq; roſtrũ hois. Obſides: obſes ꝓprie q datur alterius imperio ut deficiente datore a fide puniata recipiẽte dataut̃ i obſidione & cõflictu

BER. ¶ Rependent: tractũ eſt ab antiquis qui pecunias perdebant unde etiã pendere pœnas dicit. Notam: inſigne coronã & diadema nõ conuenit mihi ꝙ habebã regis inſignia. Infauſta: infœlix. Latere: iacere q̃ſi unus de plœbo.

Effluãt. ſ. dona fortune. Vetas: prohibes mihi tantum honorem & gloriam ꝙ dicar reſtituiſſe tibi regnũ. Fratrẽ: ſcilicet me. Peracta perfecta reſta mea quæ erit ſi recuſo regnum quod dicatur me potuiſſe habere regnum. & noluiſſe. Impoſiti: ſcilicet a te mihi uolo nomine & rehabeas iura mecum ut ſis ſuper arma & leges. Vincula: diadema accipe inſignia regis ego uero interea ſacrificabo diis immortailbus uota. uictimas.

Redat. uiſum eſt quẽadmodũ thyeſtes reuerſ⁹ eſt i regnũ ibiq; chorus laudat pacẽ iter fratres: dicitq; ꝙ pene eſt impoſſibile ꝙ ius ſanguinis: & naturæ non cogat ad concordiam ueceſſitudine coniunctos perſiſtitq; in comparatione maris ꝙ ceſſantibus uentis tranquillũ efficitur: ita nuper atreus parabat tãtũ bellum uiſo fratre totam irã depoſuit.

Credat: quaſi dicta eſt incredibile. Impotens: ita inſan⁹. quod nõ uideat quid faciat. Ocium: mirat̃ unde facta ſit tam ſubita pax cũ eſſet tantus apparatus belli. Sordidus: rubiginoſus quare diu nõ fuerat exercitat⁹. Inuitus difficulter euaginabatur cũ rubiginoſus eſſet. Ille: alius.

Cadẽtes: labentes muros reficiebat. Situ: a ſinoq; reliq; ſ̃ & deſerunt aliqua loca naſcit mucro q ſit⁹ dr̃. Cohibere ſtringer & clauder. Vigili: cuſtodiã nocturnã faciens.

DAN. ¶ Credat: Sextum carmẽ metro ſaphico ſicut Natus euryſtheus in hercule chorus laudat pietatem quæ omnem maliciã uincit omnem ſimultatem exterminat: fugat diſſidia & alter cantes componit. Hæc eadem facit ut atreus cũ thyeſte in gratiam redeat. eſt autem pietas e diffinitiõe ciceronis pars iuſtitie q̃ debetur parẽtibus & cõſãguineis grece εὐσέβεια id quod perſtrinxit phalaris agrigentin⁹ ad paurolam ſcribẽs ὅτι νοσεῖτοῦτοκαὶ εὐεβέσθαι ὡς ἄνυσιτῶν γεγενηκότων. pietatem deam colu runt romani ide pius religioſus poeta dii meliora piis pietas patiẽs ẽ. nulli iraſcitur & nullis mouetur iniuriis & qa benigna eſt miſericordiam ſemper facit hæc hieronimus ſanctus meminit: Iurgia: inter beniuolos: & propinquos leuis concertatio dicitur proprie iurgium. Cicero: Admirot non rerum ſolum ſed etiam uerborum elegantiam ſi iurgant inquit, beniuolorum concertatio, nõ lis inimicorũ iurgium dicitur. Labentes muros: labãtes. labare enim cum ruina cadere: ut labat ariete crebro ianua muros eſt ſtruere & moliri prim⁹ inſtituit thraſon cyclopes primi ex ſui magnitudine turres ædificarunt Vectem clauſtris aptaui tprimum Cinyra Agirope filius.

Pendete collo: ſqualidam ueſtem exue.
Oculiſq; noſtris parce & ornatus cape
Quales mei ſunt: letuſq; frater imperii
Capeſſe partem maior hæc laus eſt mea
Fratri paternum reddere incolumi decus
Habere regnum caſus eſt uirtus dare
Thy. Dii parra frater prætia ꝙ tantis tibi
Meritis rependent: regiam capitis notam
Squalor recuſat ueſter & ſceptrum mãus
Infauſta refugit: liceat in media mihi
Latere turba. atre. recipit hoc regnũ duos
Thy. Meũ eẽ credo: qcquid ẽ frater tuũ
Atre. Quis i fluẽtis dona fortune abnuit
Thy. Exptus ẽ qcũq; quã facile affluant
Atre. Fratrem potiri ingenti gloria uetas
Thy. Iam tua pacta gloria eſt: reſtat mea
Reſpuere certum ẽ regna cõſilium mihi
Atre. Meã relinquã niſi tuã partẽ accipis
Thy. Accipio regni nomen ipoſiti eferã
Sed iura & arma ſeruient mecum tibi
Atre. ipoſita capiti uicla uenerando gere
Ego deſtinatas uictimas ſuperis dabo.

Chorus loquitur.

Redat hoc q̃ſq̃: ferus ille & aer
Nec potẽs mẽtis turculẽt⁹ atre⁹
Fratris aſpect⁹ ſtupefact⁹ hæ-
Nulla uis maior pietate uera eſt ſit.
Iurgia externis inimica durant:
Quos amor uerus tenuit tenebit
Ira cum magnis agitata cauſis
Gratia rupit: cecinitq; bellum:
Cum lenes frenis ſonuere turmæ
Fulſit hinc illinc agitatus enſis
Quem mouet crebro furibundus ictu
Sanguinem mauors cupiens recentem
Opprimit ferrum: manibuſq; uinctis.
Ducit ad pacem pietas negantes
Otium tanto ſubitu m tumultu
Quis deus fecit modo per mycenas
Arma ciuilis crepuere belli.
Pallidæ matres tenuere natos:
Vxor armato timuit marito
Cum manum inuitus ſequeretur enſis
Sordidus pacis uicio quietæ
Ille labentes renouare muros
Hic ſitu quaſſas ſtabilire turres
Ferreis portas cohibere clauſtris

Claſſicq;

¶ Classicoꝝ oſnoꝝ tube q̄ dantur militibus ad bellū Lituꝰ tuba eſt retorta: aliquando baculus augurum quo tēplū in aere deſignabant. Alta: magna q̄ iam uidebaſ fundata & ſtabilita. Sic ubi: adaptatio comparationis: quando uidemus crebreſcere uentos omne mare turbaſ: ceſſantibus autem illis fit trāquillitas Corus: ſine aſpiratiōe prima producta uētus eſt qui & caurus dr. Brutiū: populi calabriæ ſunt brutii ad fretum ſiculum ſcribit Plinius. Hauſit: euomit & ad ſe traxit. Ferus cyclops, poliphemus fuit neptūi filiꝰ ex thoſa filia phorci unū in media fronte habēs oculum eo dicente apud Ouidiū li. xiii. metamor. Vnum eſt in media lumē mihi fronte ſed inſtar ingentis clipei q̄ greges mūgebat & ſolus ab antro lapidem tollebat quem uiginti boum paria mouere nequiſſēt: hic habitauit æthnam mōtem i medio ſiciliæ perpetuo incēdio clarū: unde dicit q̄d dubitaba ne pater ſuꝰ neptunus mitteret aquas uſq; in æthnā qui lōge eſt a mari. Feruentis: ſemper ardētis. ut diximus quare ibi ſunt uenæ ſulphureæ. Laertes: pater ulixis qui ꝼgnauit i inſula itaca. de qua Plinius li. iii. ante leucada achaniā poſita ē in q̄ mons eſt neritos timebat ne mergereſ. Si ſue: quēadmodū ceſſantibus uentis trāgllitas redit ita ueniēte pietate totū bellū ccidit iter fratres. Mitius: tranqllius. Strata æqualia: tūde marisæquitas ſunt quādo ē pacatū: ita per mare tūc paruæ nauiculæ nauigabāt q̄d uix magnæ naues ſecaſ priꝰ audebāt. Cyclades. inſulæ in mari ægeo de qbꝰ ſupra dixius. Nulla ſors. adiungit notabile dictū q̄d niſi ſit certi & firmi i uita iſta unde chorus mōet ne qs ſuperbiat iin ſorte humana: quæ nullo modo ē durabilis. Nulla ſors lōga: nulla cōditio uitæ perpetua q̄d uoluit naſo i triſtibꝰ ludit i hūanis diuina potēcia rebꝰ: Et certā præſens uix habet hora fidē. Diadema. dico circūligo pānus ē ligatꝰ capiti ſub corōa Nixe genu iclinatæ & iflexæ ad uenerationē. Nutū: uoluntatē: nutū ſignum capitis appellamus. Medus: regio ē in aſia cōtermia aſſyriæ & perſiæ: atq; mari hyrcāo media cognominata a medio medeæ filio. Indus: idia regio eſt orietalis aſiæ terminus ut omnes teſtanē ab indo flumie nomē aſſumpſit itaq; ab oriēte incipiens uſq; ad aſiam ex occiddētali parte protēditur: ex meridiana uſq; ad indicū mare ex ſeptentriōe uſq; ad caucaſum. Dacæ: populi ex treml. i ſeptentriōe. Anxiꝰ: q̄ habet regnū perpetuis curis urgeſ. Mouētes: oia perturbātes: ut Vir. Auri ſacra fāes q̄d nō mortalia pectora cogis. Mobiles: icertos. Rerū: ſtatus ſui: ille q̄ potēs ē timet ne gradu ſuo deiciaſ. Dubium. ñ ſumꝰ certi q̄d i futuꝝ habituri. Vos: monet principes ut ſeipōs cognoſcāt: nec uelint ſupbire q̄re neſciūt q̄d poſſit accideſ illis: ſubiicitq; urbe digna lōga mēoria. ¶ Ludēti cymbæ: maria inquit quæ prius timuit ingens & ſpacioſa nauis patuerunt & facilē curſum præbuerunt ludenti cimbæ poſtq̄ ſunt tranquillata ita ꝓſpera & felici aura pietatis ſtrata ē omnis procella crudelitatis intra ſaterna pectora: cymba eſt paruū nauigiū a cuius ſimilitudine uaſa cymbia uocitanē ſcribēte i ſexto theodoſio eius inuētores fuerūt phœnices. Affranius. cymbā piſcatoriā cōſcēdo & Cicero. Cymbarū āte pedes multitudo nauis inuēta eſt primū i mari rubro a rege Erythra. Diadema: inſigne & ornamētū capitis regii liber pater primus inuenit una cū triumpho. Nixæ genu: ut ſolent perſæ qui ſexo poplite oſculantur pedes regum. hac ſalutatione adeunt regem ſuum perſæ. Phœbi propioris: non quod propiquior ſit terræ ſol in una quam in alia parte orbis ſed q̄a directis radiis maiores affert æſtus quod ubi ferit obligs. Athalantici populi ſub ipſo oriente collocati ſolem orientem ſingulis diebus execrantur propter nimios æſtus ultra hos populos loca ſunt ihabitabilia. Glotho: tho ſemper ꝓducit ē una ex parcis. qui credit ēt hoc noie eē nym phā fallit ſi q̄dē heſiodꝰ i ſua theogōia appellat dotho nō clotho ibi auctor grecus oium nereidū oia ꝓſeq̄t.

BER.

DAN.

Ille certabat pauiduſq; nimis
Anxie noctis uigili incubabat.
Peior eſt bello timor ipſe belli.
Iam minæ ferri cecidere ſæui
Iam ſilet murmur graue claſſiorū
Iam tacet ſtridor litui ſtrepentis:
Alta pax urbis reuocata lætæ eſt
Sic ubi ex alto tumuere fluctus
Brutium pontum feriente choro.
Scylla pulſatis reſonat cauernis
Ac mare in totum timuere nautæ
Quod rapax hauſit reuomit carybdis
Et ferus cyclops metuit parentem;
Rupe feruentis reſidens in ætnæ
Ne ſuperfuſi uioletur undis
Ignis æternis reſonans caminis
Et putat mergi ſua poſſe pauper
Regna laertes ithaca tremente
Si ſuæ uentis cecidere uires
Mitius ſtagno pelagus recumbit
Alta quæ nauis timuit ſecare
Hinc & hinc fuſis ſpatioſa uelis
Strata ludenti patuere cymbe
Et uacat merſos numerare piſces
Hic ubi ingenti modo ſub procella
Cyclades pontum timuere motæ
Nulla ſors longa eſt dolor ac uoluptas
Inuicem cedunt breuior uoluptas
Iam p rmutat breuis hora ſummis
Ille qui donat diadema fronti
Quem genu nixæ tremuere gentes
Cuius ad nutum poſuere bella
Medus & phœbi propioris indus
Et dacæ parthis equitem minanti
Anxius ſceptrum tenet. & mouentes
Cuncta diuitias metuitque caſus
Mobiles rerum dubiumq; tempus
Vos quibus rector maris atq; terræ
Ius dedit magnum necis atq; uitæ
Ponite inflatos tumidoſq; uultus

BER. ¶Lapſis:iacētibus clotho una ex tribus parcis miſcet & ꝑmutat oia:nūcun⁹ ꝓſperā fortunā mō aduerſam habet. Stare:perſeuerare. Rotat uoluit unde fortūa dr̄i rota. Fatū:omnē conditionem hois. Turbine:uolubilitate.

QVis me:principiū ē ḡrti act⁹ i quo tractabit mors filioꝝ thyeſtis:iſta quæ tātū ſunt ſcelerata nō agunt in ſcena ſed ea nūci⁹ narrat primoq; facit attentos ob tātam crudelitatē: dicens quod uellet aſportari in aliquē locū deſertū ne uideret tāta flagitia:dicit ſum ne in'grecia an inter gentes barbaras q̄ dicūt cōedere carnes humanas. Eripiat:ne uideam tantū ſcelus. Sparte:mice ne:lacedemō quoq; dicit urbs quæ fuit ſub impio atrei. Impios:atreū & thyeſtē fratres crudeles. Chorint⁹:urbs fuit achaie ſuper iſtmon in medio maris ionii & egei conſtructa quæ ephira uocata eſt unde dicit premens fauces. loca illa anguſta:hoc eſt iſthmō. Gemini maris.ſ.ionii & egei. Hiſter:maxius ē fluuioꝝ europe alio nomine danubius qui uerſus ſeptentrionē ꝑ innumeras gentes defluit Alanis:fugiēs ꝑ alanos populos ſcytharū regio ut plini⁹ li.xvi.teſtatur q̄ panteris & pardis & maxime tigrib⁹ abūdat. Scythe:ſeptentrionalis ſunt Europe populi non habentes certas domos:ideo uagi & inſtabiles. Si ſteterit:ſi potero narrare:dicā ſed ſum totus attonitus. Hæret. ad huc uideor uidē illud ſcelus tam ingens ideo inſanæ magne procelle exportate meme uideam iſta. In arce: iterrogatus erat nuncius a choro ut narraret hoc ſcelus qđ ipſe uiderat:reſpōdet & primo deſcribit locū ubi factū fuit. In arce:ubi ſolebāt habitare reges. Ad auſtros:ad meridiē. Extremū:ultia pars. Creſcit:eleuat& ita alta ſicut mons Præmit ſub ſe tenet. Sub ictu:ut poſſit percutere ex hoc loco eleuato. Contumacem:rebellē. Immane: magnū i hac parte eſt ātriū & porticus maxima in q̄ ſolent cōuēire populi ad loquēdū regib⁹. Ferūt:ſuſtinēt columne mar moris nūidici & uariis maculis diſtincte. Poſt nota:ultra hæc loca omnib⁹ patētia ali⁹ ē ſecretior ſolis regib⁹ cōceſſus. Patet:eſt ampla:non quod omnes ingrediāt. Cō peſcens:circundās. Penetrale:loca ſecretiora ubi tenebā tur dii domeſtici uult facere omnia cōuenientia ad ſcelus non ſunt arbores fructuoſæ ſed horribiles qualesſolēt dari'mortuis. Lætos:quæ ferant lætitiam.

DAN. ¶Quis.&c.Septimo carmini caput trimetro iambico conſiſtenti & origo ē quartus act⁹ oblitus pietatis atreu nepotes trnncat in fruſtra & partim lixos parti aſſos apponit epulāti fratri. iterlocutores nūci⁹ ſceleris & chor⁹ deteſtās ſcelus primū igit narrat facin⁹ deide ut grauitate ipſius cælo q̄primū ortæ tenebræ. Sparte:i lacōia ciuitas oli egregia & noſtris itē tēporibus celebris fama & ſingulari eruditione Demetri Moſcopli q me græcas litteras uenetiis ñ min⁹ hūaniter q̄ docte & erudite edocuit:Quē uiꝝ ſi uideas ñ min⁹ames q̄ uenereſ:tāta i eo hūanitas tāta oris & aſpect⁹ gratia cui⁹ uirtutes egregias ſingularis māſuetudo admirat & uehemēs erga diſcipulos ſuos bēiuolētia atq; i erudiēdis ipſis ſtudiū & cura ñ mediocris. Scythæ: uagi popnli ſeptētriōarii alit ſcoloti dicti ſcithæ a r̄ge ut ſcri.herodot⁹ & Stra.her.poſt Gerionē deuictū uēit ad ea loca deſerta & uict⁹ frigore dormiuit leonis pelle opertus expectus nō iuenit equas q̄ ſuū traherēt carrū : q̄ ſitibūd⁹ igit i hylea puenit uirginē offendit cui⁹ genitalia erāt ſempiterna ab ipſo uero femore ſupnæ ptes hūanæ hæc ap đ ſe equas ſtabulari ē faſſa ſed nolle reddere niſi amplecteret ſe geſſit morē uirgini hercules grauidæ dono dedit arcu;

Q uicquid a uobis minor extimeſcit
Maior hoc uobis dominus minatur
Omne ſub regno grauiore regnum eſt:
Q uem dies uidit ueniens ſuperbum
Hunc dies uidit fugiens iacentem
Nemo confidat nimium ſecundis
Nemo deſperet meliora lapſis
Miſcet hæc illis prohibetq; clotho
Stare fortunam rotat omne fatum
Nemo tam diuos habuit fauentes
Craſtinum ut poſſet ſibi polliceri
Res deus noſtras celeri citatas
Turbine uerſat.

Act⁹.iiii.Nūcius & chor⁹.Nūci⁹ loqtur

QViſ me ꝑ auras t̄bo p̄cipitē uehet
Atraq; nube iuoluet:ut tātū nefas
Eripiat oculis o dom⁹ pelopi quo
Et tātalo pudēda.cho q̄d portas nouī (q;
Nū quæ nā iſta r̄gio ē ſpte & argios ipios
Sortita fratres & maris gemini p̄mens
Fauces corinthus an feris hiſter fugam
Præbens alanis an ſub æterna uiue
Hyrcana tellus:an uagi paſſim ſcythæ:
Cho.qs hic nefandi ē cōſcius mōſtri loc⁹
Effare:& illud pande quodcūq; ē malū
Nun.Si ſteterit aius ſi metu corp⁹ rigens
Remittet artus heret in uultu trucis
Imago facti.ferte me inſanæ procul
Illo procellæ ferte quo fertur dies
Hic capt⁹ cho.aios grauius i certo tenes
Q uid ſit qđ horres effer.auctorē indica.
Nō quæro quis ſit:ſed uter.effare ocius
Nō in arce ſumma pelopis pars ē domus
Cōuerſa ad auſtros:cuius extremū latus
Aequale monti creſcit atq; urbē premit
Et contumacem regibus populum ſuis
Habet ſub ictu:fulget hic turbæ capax
Immane tectum:cuius auratas trabes
Varii columne nobiles maculis ferunt
Poſt iſta uulgo notaque populi colunt
In multa diues ſpacia diſcendit domus
Arcanam in imo regia receſſu paret
Alta uetuſtum ualle cōpeſcens nemus
Penetrale regni nullaque lætos ſolet
Prebere ramos arbor aut ferro coli
Sed taxu & cupreſſus.& nigra ilice
Obſcura nutat ſilua quā ſupereminens

cū ſagittis

Deſpectat alte quercus & uincit nemus
Hinc auſpicari regna tantalidæ ſolent
Hinc petere laſſis rebus & dubiis opem
Affixa inhærent dona: uocales tubæ
Fracti currus ſpolia myrtoi maris
Victæq; fallis axibus pendent rotæ
Ft oẽ gẽtis facinus hoc phrygius loco
Fixu tiaras pelopis hic præda hoſtium
Et de triũpho picta barbarico chlamys.
Fons ſtat ſub umbra triſtis & nigra piger
Hæret palude talis eſt diræ ſtygis
Deformis unda quæ facit cœlo fidem
Hic nocte tota gemere ferales deos
Fama eſt cathenis lucus excuſſus ſonat
Vlulantq; manes quicquid audire ẽ met?
Illic uidetur errat antiquis uetus
Emiſſa buſtis turba; & inſultant loco
Maiora notis monſtra quin tota ſolet
Micare flammis ſilua: & excelſæ trabes
Ardent ſine igne ſæpe latratu nemus
Trino remugit ſæpe ſimulacris domus
Attonita magni nec dies ſedat metum
Nox propria luco eſt & ſupſtitio infernũ
In luce media regnat hinc orantibus
Reſponſa dant certa: cum ingenti ſono
Laxantur adyto fata; & immugit ſpecus
Vocem deo ſoluente quo poſtq; furens
Intrauit atreus liberos fratris trahens
Ornantur aræ, quis queat digne eloqui
Poſt terga iuuenũ nobiles reuocat mãus
Et mõſtra uitta capita purpurea ligat
Nõ thura deſunt; nõ ſacer bacchi liquor
Tãgens ue fuſa uictimam culter mola
Seruatur omnis ordo ne tantum nefas
nõ rite fiat. cho. qs manũ ferro admouet?
Nun. Ipſe ẽ ſacerdos; ipſe funeſta prece
Lœtale carmen more uiolento canit.
Stat ipſe ad aras; ipſe deuotos neci
Cõtrectat & compõit; & ferro admouet
Attendit ipſe nulla pars ſacri perit
Lucus tremiſcit; tota ſuccuſſo ſolo
Nutauit aula dubia quo pondus daret
Ac fluctuanti ſimilis e leuo æthere
Atrum cucurrit limitem ſidus trahens
Libata in igne uina mutato fluunt
Cruenta baccho; regium capiti decus
Bis terq; lapſum eſt; fleuit in tẽplis ebur

cum ſagittis filioq; qui naſceretur regnum traderet mandauit ſi adultus arcum tenderet peperit Agathyrſum gelonum & Scytham ſolus ſcytha tendens arcum a matre regnum accepit a quo populi ſcythæ denominati.

¶ Coſi: ut ſolent fructiferæ ſed ſunt taxus arbores tantæ BER.
ifælicitatis ut q ſub ea ſõmnũ cepit moriat ut refert Plini? cupreſſus datur ſacris mortuorũ eius naturæ ut ſemel eradicata nunq; pullulet. Nigra ilice: quæ eſt ex genere quercus. Vincit. ſ. altitudine ſua. Hinc: ab hac arbore ſolẽt reges tantalide petere reſponſa ad hãc arborẽ erãt ſuſpẽſa trophea & monumenta regum. Tube uocales: ſonore.

Mirtoi: ſuperius hiſtoriam enarrauimus de pelope qui uictoriã de hypodomia habuit. Tiaras: uel hæc tiara dicit geſtamẽ capitis quod ſolebãt portar lydi & phrigii: pelops n. de phrigia fuerat. Chlamys ueſtis militaris picta acu: q inuẽtũ ẽ phrigiũ ide phrygiones dicũtur q ueſtes argẽto & pictura diſtinguũt. Fõs ſtat: præterea ſub hac quercu ẽ fons triſtis & niger nõ currẽs talis ut eſt ſtix palus infernalis per quã iurant dei unde dicit q̃ facit cœlo fidem. ſ. per iuramẽtum. Ferales: deos infernales. Excuſſus: audiũt ibi ſtrepitus cathenarum. Manes: aiæ mortuorum. Vidẽtur. ſ. oculis. Buſtis: ſepulchris. Notis: imaginibus cognitis: horribiliora ſunt tibi monſtra: quam unquam audiuimus in mundo. Sedat: tollit licet ſit medius dies uidẽt talia monſtra. Infernũ. p infernoꝝ. Laxãt apiunt. Succuſſo: cõmodo. Dubia. i q̃ ptẽ caderet. Artũ: apparuit ſtella q̃ trãſcurrẽs p cœlũ reliqt caudã nigrã i ſigno mortis

¶ Quercus: arbor in manu Iouis: unde tẽplum Romæ DAN.
Iouis fagutal inſigne ſublimi quercu. ſic dicta a grauitate unde querquera febris frigida cum tremore dicitur hæc d qua meminit quercus habebat ſpolia rapta ab antiquis regibus græcorum ſuſpendere ſpolia i poſtibus templorũ cõſueuerunt ueteres ut apud Homerum in templo pallados et apud Virg. in octauo. Captiui pẽdent currus &c. & filius tralicus de templo canẽs ſtructo a didone. Auſpicari: hinc ſceptra accipere. & primos attollere faſces. Regib? omen erat auſpicari eſt auſpitio aliquid incipere & aliquãdo trahitur ad malam partem ut apud Plinium. Homo infeliciter natus a ſuppliciis, uitã auſpicatur inuentor cui? extitit thyreſias thebanus ide auſpicium capit̃ p ductu & pricipio qd̃ a ſolo duce capit̃. Trino latratu: quaſi cerberi latratu. Sup, ſtitio: ut teſtat̃ i Terentiũ Donatus, pficiſcitur ſupſtitio a timore ideo falſa religio ẽ. nã ſupſtites dicimus diu uiuentes qui frigeſcentes in inſaniam conuertũtur & fiunt ſtupidi. Liberos fratris: non deſunt q uelit unum tantum modo tautalum trucidaſſe. hic philiſthenem & tantalum: liberi numero multitudinis dumtaxat dicũtur filii & filios & filiã caliſtratus putat nepotes & pronepotes intelligi. Aulus Gelius ex auctoritate Sempronii affirmat gracchum commẽdaſſe liberos ſuos populo cũ unũ tantum uirilis ſexus eodem tempore haberet filiũ. Vitta: faſciola qua ligantur crines uiere ueteres uincire dixerunt hinc uietores q religant lagenas fractas Gelius teſtimõio Acci uieta dixit mollia uittas molam & cultrum inſtituit in ſacrificiis pmetheus q primus bouem immolauit. Limitem ſidus trahens: prodigioſa lampas ſignum immittentes ſceleris: ſcribit eſſe genus Lampadis quam dicunt βολίδα quæ perpetuo ardens longiorẽ trahit limitem qualis apparuit cum lacedæmonii claſſe uicti græciæ imperiũ amiſere: ſiue referas ad ſolẽ: qui cœperit caligare. & propter horrorẽ ſceleris tenebrari: quod quidẽ nõ probo.

BER. ¶ Constat sibi:non perdit animum sed minabatur diis. Itaq; post hæc omnia parata sine ulla mora assiluit aras, ut occideret pueros:primo dubitans quem prius occideret:& facit simulitudinem de tigri quæ inter duos iuuencos dubitat in quem prius debeat irruere:ita facieba atreus demum decreuit incipere ab illo qui habebat nomen aui tantali. Capita:pueros illos. Deuota:destinata. Ire: uindictæ suæ. Perfunctus:qui fecerat. Iubatus: fecit Atreus sicut leo in medio armenti quando prosternit animalia maiora fessus uadit ad minora. Iubatus:qui habet iubas:crines pendentes a collo. Armenia:uersus orientem Incubat:instat. Rictus:rostrum aspersum sanguine:licet amplius non famescat:tamen non cessat a cede. Exegit: pertransiuit. Vtrunque:scilicet pectoris & tergi:q̄re gladius penetrauerat ad aliam partem:& ita erant duo foramina. O sæuum:exclamat chorus audiens tantam crudelitatem:sed respondet nuncius q̄ sunt multo peiora:q̄ illos lacerauit & coquit:ut daret comedēdos fratri thyesti: apparuerūt multa prodigia.uidebatur ignis nolle coquere illos:fumus non ascendebat: sed diffundebatur p totā domum:sol obscuratus est. Natura recipit:quasi dicat:nihil peius posset dici nec fieri. Gradus:principium non finis. Licet:multo melius fuisset quod dedisset comedendos feris. Pabulū: appositio est. Sub hoc regno atrei.

DAN. ¶ Tigris animal uelocitatis tremendæ.hyrcania & india fert.hyrcani tigrim sagittam uocant inde a uelocitate & amnis & animal dictum est:a partu posito truculentum ualde & asperum.Ganges fluuius per indiam fluit nouē alueis appellat̄ physon a sacra scrip.& circuit totā terrā eiulath:& genera pigmētoꝝ trahit de fōte paradisi:ut ffert diuus Hieronymus scribens ad Rusticum Gallum monachum.inde Gangeticus declinatur. Truncus ideſt sine capite.ut ait Virgilius.Iacet ingens littore truncus. Dicitur autem truncus re necessaria priuatus. Seneca appellat inferius œdipum truncum cum esset tātum cæcus. Silua iubatus:comæ in collo densæ& crispiores leoni præcipua generositas ita quidem omnium est animalium generosissimus:terretur tamen crista & cantu gallorum & maxime igni:in Armenia & affrica præcipuæ magnitudinis leonem tractare fuit anno carthaginensis. Damnatusq; est. Comparat leoni Armenio irato profanum Atrea:ut leo non contentus iuuencorum cæde ruit etiam in Vitalos sic Atreus cui non sat fuit geminos trucidasse tertium letho addidit:eodem impetu rapitur Diomedes contra troas fractos ipse etiam fessus ita Homerus in.ε.Iliados de leone loquens furibūdo & indomito cui ipsum comparat Diomedem.τοῦ μὲν ἄρ ὥρουσε:μετὰ δ' ἐτοῦ μῆρα μύγει.ἀλλάκατα ζαθέοιο δύῃ.τὰ δ' ἔρυμα φοβεῖται.&c.

Mouere cunctos monstrat:sed solus sibi
Immotus atreus constat atq; ultro deos
Terret minantes iamque dimissa mora
Assiluit aris:toruum & obliquum intuēs
Ieiuna siluis qualis in gangeticis
Inter iuuencos tigri errauit duos
Vtriusq; prædæ cupida quo primos ferat
Incerta morsus:flectit huc rictus suos
Illo reflectit:& famem dubiam tenet.
Sic dirus atreus capita deuota impiæ
Speculatur iræ:quem primo mactet sibi
Dubitat.secūda deinde quē cæde imolet
Nec interest:sed dubitat:& tantū scelus
Iuuat ordiar.cho.quē tamē ferro occupat
Nū.Primus locus ne deesse pietas putes
Cho.Quo iuueis aio:quo tulit uultu ne
Nū.Stetit sui securus:& nō ē preces Cē
Perire frustra passus:at illi ferus
In uulnere ensē abscōdit: & penit9 p̄mēs
Iugulo manum commisit.educto stetit
Ferro cadauer.Cunq; dubitasset diu
Hac parte an illa caderet:in patruū cadit
Tunc ille ad aras phīlistenem sæu9 trahit
Addicitq; fratri.colla percussa amputat.
Ceruice cesa truncus in pronum ruit.
Querulū cucurrit murmur̄ incerto caput
Cho.qd deinde gemia cede pfunct9 facit
Puero ne parcit,an scelus sceleri ingerit:
Nu.Silua iubatus qualis armenia leo.
In cede multa uictor armento incubat
Cruore rictus madidus:& pulsa fame
Nō punit iras:hinc & hinc tauros p̄mēs.
Vitulis minatur dente iam lasso piger.
Non aliter atreus seuit atq; ira tumet.
Ferrūq; gemina cede perfusum tenens
Oblitus in quem rueret infesta manu
Exigit ultra corpus:at pueri statim
Pectore receptus ensis in tergo extitit
Cadit ille.& aras sanguine extinguēs suo
Per utrūq; uuln9 morit̄.cho.o seuū scel9
Nū.Exhorruistis.hacten9 nō stat nefas.
Plus est.cho.an ultra maius aut atrocius
Natura r̄cipit.nū.sceleris hūc finē putas
Grad9 ē:cho.qd ultra mai9 aut atroci9
Lanianda forsan corpora atq; igne arcuit
Nū.utinā arcnisset ne tegat fūctos hum9
Nec soluat ignis auidus, epulandos licet.

Feriſq;

Feriſq; triſte pabulum ſæuis trahat:
Votum eſt: ſub hoc qđ eẽ ſuppliciũ ſolet:
Pater inſepultos ſpectet o nullo ſcelus
Credibile in æuo: quoq; poſteritas neget:
Erepta uiuis exta pectoribus tremunt
Spirantq; uenæ: corq; adhuc pauidũ ſalit
At ille fibras tractat: ac fata inſpicit.
Et adhuc calentes uiſcerum uenas notat:
Poſtquam hoſtiæ placuere: ſecur⁹ uacat:
Iam fratris epulis: ipſe diuiſum ſecat
In membra corpus: amputat trũco tenus
Humeros patentes & lacertorum moras:
Denudat artus durus atq; oſſa amputat.
Tantum ora ſeruat: & datas fidei manus.
Hæc uerubus hærẽt uiſcera: & lẽtis data
Stillant caminis illa flammatus latex
Q uerente aheno iactat impoſitas dapes
Tranſiliit ignis hincq; trepidantes focos
Bis terre geſtus & pati iuſſus moram
Inuitus ardet: ſtridet in uerubus iecur:
Nec facile dicã corpora an flãmæ gemãt
Gemuere. piceus ignis in fumos abit
Et ipſe fumus triſtis ac nebula grauis
Non rectus exit: ſeq; in excelſum leuat
Ipſos penates nube deformi obſidet.
O phœbe patiens fugeris retro licet:
Medioq; ruptum merſeris cœlo diem:
Sero occidiſti laniat gnatos pater:
Artuſq; mandit ore funeſto ſuos:
Nitet fluente madidus unguento coma:
Grauiſq; uino ſæpe præcluſæ cibum
Tenuere fauces: in malis hoc unum tuis
Bonũ eſt thyeſta: quod mala ignoras tua.
Sibi hoc peribit: uerterit currus licet
Sed ipſe titan obuium ducens iter:
Tenebriſq; facinus obruat tetrum nouis:
Nox miſſa ab ortu tẽpore alieno grauis:
Tamen uidendum eſt: tota pateſiãt mala

Chorus loquitur.

O Vo terrarum ſuperumq; patens
Cuius adortus noctis opace
Dec⁹ omne fugit: quo uertis iter.
Medioq; diem perdis olympo.
Cur phœbe tuos rapis aſpectus:
Nondum ſeræ nuncius horæ .
Nocturna uocat lumina ueſper.
Nondum ſere flexura rotæ
Iubet emeritos ſoluere currus.

¶ Eſt uotum: ſolent timere alii ne ſepeliãtur ſed ibi poteſt optari: quare maius facinus eſt factum. Supplicium. ſ. re linquere inſepultos eſt uotum deſiderium ſub hoc atreo. BER.

Exta: interiora: ecce magnum ſcelus quod uiuis adhuc pueris ille pertractabat illis inteſtina quaſi notare & conſiderare uellet tanq̃ extipitia. Vacat: rimatis iteriorib⁹ pue rorum ſecurus & intrepidus preparat corpus illoꝝ ad comedendum fratri. Moras: ea quibus brachia cõiungunt tergo: tantum ſeruauit ora & manus in fidem datas: nam Thyeſtes dederat filios tanq̃ obſides fratri. Hæc: partẽ aſſauit partẽ eliſſauit. Latex iflãmatus: aqua calida. Quærente lamẽtante: quare uidebatur murmure quæri. Trã ſiliit: uidebatur recedere. Stridet: quaſi gemitum faciens.

Piceus: niger. Rectus: i altum ſicut ſolet. Phœbe: o ſol Qui obſcuratus es. Patiẽs: quare toleraſti hæc mala. Pater: Thyeſtes comedit filios ſuos ore funeſto & miſerando.

Vnguento: ſolebant unguentari aquis odoriferis diſcũbentes. Grauis: plenus. Peribit: quare poſtea ſcies. Verterit: q̃uis ſol occiderit & nox tegat iſta ſcelera: tamen detegentur. Obuium: cum deberet ire ad occidentẽ: ideo obuius ſibi: nam facta eſt nox ab oriente. Obruat: abſcõdat.

Nouis: quales non ſunt ſolite. Alieno: tempore lucis. Patefient: quare ſcies filios comediſſe.

O Vo terraru3: ſcribitur chorus hic uerſu anapeſtico de quo diximꝰ ſupra turbie magno Dolens quærit quare ſol fugerit & uices rerꝝ mutentur: & ne redeat chaos cum nox uenerit in meridie timet ne ſit finis mundi. Sol patens: quare omnia calore ſuo in terris generantur & ſuperis dat lucem. Decus: ſidera quæ ſunt ornamenta noctis. Q ua fugit: quare illa obſcuratur ueniente ſole. Flexura: inclinatio rotæ euntis ad occaſum. Heſperiæ hiſpaniæ: quaſ ultima terrarum eſt hiſpania uerſus occidente3.

Emeritos: qui compleuerint curſum ſuum.

¶ Fibris: iecinorum uenæ ſiue radices. Plinius: Murium iecuſculis fibræ ad numerum dierum lunæ congruere dicuntur. Virgilius: Nec fibris requies datur ulla renates. ẽt in herbis fibræ ſunt. Idem: Et amaris ityba fibris: faciebat ergo extiſpicinam in iecinoribus puerorum. Verubus: ut torreret conſeruat enim ante bus dictio ueru proprie οβελον a græcis α uertendo dictum homerus in. α: Iliados μιχθὲλλον τὰρα ταλλα και αμφὸβε λὸιὸι επειρὰν. Flãmatus latex: lixauit: ueteres lixaris tantum carnibus ueſcebantur. Ouidius de obſide iouis. partim feruentibus atris mollit aquis. Q uo terrarum: Octauum carmen quod ſcribitur metro pindarico anapeſtico dimetro ſic. Q uo terrarum: ſuperumq; parens. obſtupeſcit chorus inopinã ſideꝝ caligine quæ horribile facin⁹ atrei teſtabat. DAN.

BER. ¶Nondū:ſolebant antiqui diuidere tempus per uigilias ſicut nos p horas:quattuor in die.& nocte quattuor uigi/as habebāt.oībus tribus horis mutabanť:& ſic erāt duode cim horæ noctis & duodecim diei. Bucina:tertia uigilia quæ per bucinā dabatur ſicut nunc per campanā. Nun/qd:iterrogatiue uidiſti gigātes q uelit r̄nouaſ bella cōtra deos. Carcere ditis: plutonis ubi dicunť eē ligati. Ty/tius:gigas. Sautius:uulneratus. Typheus:gigas poſit⁹ ſub æthna nunc explicuit latus ſuū:ut fugeret. Phlegre/os:pugnaturi gigātes cōtra deos olim cōgregati ſunt in phlegra ualle theſaliæ ubi poſuerūt tres mōtes unū ſupra aliū pelion oſſam & pindū. Threſa:ablatiui caſus de thra cia. Solite:conſuete:ut primo dies poſtea nox ſit. Geni/trix aurora q̄ ſolebat eſſe miniſtra ſolis & frenabat æquos ſuos q̄ recedebant ab oriente nunc ſtupet. Roſcida:ple/na rore:quare tūc cadit ros. Deo:ſoli. Eoos:orientales. Lumina:ingreſſum ſuum:quare de aurora ſolent egredi equi:ut faciant diē nunc ingrediuntur:ut faciant nocte;. Tingere:dicit̄ ſol ſtabulari & occidere i oceano. Sed qc quid:uenit in deſperationē ſi ſit nox quare apparerent ſy/dera'uel luna:ſed dubitat ne ſit finis mundi. Tegat:occul tet & cōfundat omnia elemēta. Picti:pp ſtellas. Vaga: ſtellaꝝ aliquæ ſunt fixæ aliquæ errantes:ideo dicit uaga. Dux aſtroꝝ:ſol appellať. Notas:ſigna. Pruinæ:q̄ dies ſunt breuiſſimi. Nō phœbeis:nō erit amplius luna quæ cōpleat curſum in uigitinouē diebus. Obuia: oppoſita: quare ſumit lumē a ſole. Timores:q̄ ē nox obſcura ho mines timēt ire. Vincet:nā luna citius pagit curſum ſuū q̄ ſol ideo uincet fratrem. Habenas:curſu;. Curuo limi te:p curſum zodiaci q eſt circulus flexus. Ibit:ampli⁹ nō erit ordo in cælo:ſed omnia cōfundenť. Hic qui:cælū eſt rotundū qnq; zonis diuiſum :quod Virgilius in geor.re/cte deſcribit has interſecat zodiacus per trāſuerſum ferens ſigna hoc eſt planetas unde circulus ipſe appellatur ſigni/fer.Hic incipit denumerare ſigna zodiaci.aries qui princi pium ē anni:& hic dicitur fabuloſe fuiſſe qui hellē & phri/ſum adamantis filios ultra helleſpontum dř tranſfretaſſe.

DAN. ¶Bucina:inſtrumentum æneū ad dandum ſignū a bu/ca:uel potius a mugitu bouis ſiqnidē græci βουκανιϛη pion nominant buci:nā & bucinatorē ipſum βουκανι/ϛην dicūt.in duodecim tabulis ſcriptū ē.Solis occaſus ue ſpera eſto inde prima fax:deide cōcubina:mox itēpeſta.q̄ nō hēt idoneū tp̄s rebus gerēdis.p̄terea i finitiōe diei:incli natio mediæ noctis eſt initiū diei:deinde gallicinīū:poſtea cōticinīū:mox diluculū:poſtrēo māe. ita diuiſerūt noctis & diei ſpacia.auctor Var.in lib.re; hūanarū.quas partes ſectatores xp̄i trāſtulerūt in ſacrificiū. ueſpos: cōpletoriū : & matutniū.uete; mos fuit ad bucinā illas diſtiguere.uñ Sene.i phemio li.vii.decla. Albutii declamatoris dicaci/tatē iprobās ſgt. Sæpe declamāte illo ter bucinauit. Ergo tertia bucina: tertia diei ps cū ordine imitādo quem dixi. Graues um.lūa alit & auget pōderoſos hūores.idicio ſūt cōchilia accipiētia icremētū & plenitudinē ab ea: nec mi; cū ſit oiu; ſyde; nouiſſima & p̄xia terrā a q̄ ſordidos & ſpiſ ſos uapores exhaurit.p̄terea ifra eā nihil ē niſi mortale &ca ducū.iō graues umbras reſpectu ſui iflexus qui grauis ē & dēſus.aut graues rigore noctis quā radiis accēſā ſolarib⁹ il luminat ut ait Theodoſiius. Deforme chaos:ne prima re rū initia i cæcā illā p̄fūdāq; inanitatē reuoluanť χαόκεἰν græci dicūt hiare ide χασμα hiatus & chaos.cōfuſus hia tus. Secat zonas:ambitioſe logē cū unā tm̄ ſecet torrida; .ſ.prima zona inter auſtralē polū & circulū antarcticū fri/gida.ſecūda iteriacet ātarcticū eirculū & tropicū hyemalē

Nondum in noctem uergente die
Tertia miſit bucina ſignum
Stupet ad ſubitæ tempora cœnæ
Nondum feſſis bobus arator.
Quid te æthereo propulit curſu:
Quæ cauſa tuos limite certo
Deiecit æquos:nuuquid aperto
Carcere ditis:uicti tentant
Bella gigantes:nunquid Tytius
Pectore feſſo renouat ueteres
Sautius iras:num reiecto
Latus explicuit monte thyphœus.
Nunquid ſtruitur uia phlegreos
Alta per hoſtes:& theſſalicum
Threſſa premitur pelion oſſa
Solite mundi perimere uices:
Nil occaſus:nil ortus erit.
Stupet eoos aſſueta deo
Tradere frenos:genitrix primæ
Roſcida lucis:peruerſa ſui
Lumina regni:neſcit feſſos
Tingere currus:nec fumantes
Sudore iubas mergere ponto
Ipſe inſueto nouus hoſpitio
Sol auroram uidet occiduus:
Tenebraſq; iubet ſurgere.nondum
Nocte parata non ſuccedunt
Aſtra:nec ullo micat igne polus'
Nec luna graues digerit umbras:
Sed quicquid ideſt:utinam nox ſit
Trepidant trepidant pectora magno
Percuſſa metu:ne fatali
Cuncta ruinam quaſſata labent.
Iterumq; deos hominesq; premat:
Deforme chaos:iterum terras
Et mare & ignes & uaga picti;
Sydera mundi natura tegat.
Non æternæ facis ex ortu:
Dux aſtrorum ſæcula ducens
Dabit æſtatis brumæq; notas:
Non phœbeis:obuia flammis;
Demet nocti luna timores
Vincetq; ſui fratris habenas
Curuo breuius limite currens
Ibit in unum congeſta ſinum:
Turba deoꝝ.Hic q ſacris peruius aſtris
Secat obliquo tramite zonas:
Flectens longos ſignifer annos.

habitabilis.tertia eſt inter tropicum hyemalem & ſolſticium æſtiuum qui aliter & tropicus æſtiuus hanc ſecat ſol inhabitata. Quarta inter Tropicum æſtiuum & circulum arcticum hæc quam nos incolimus. Quinta poſita eſt inter circulum arcticum & polū arcticū itē rigida & inhabitabilis. ſolā mediā quæ eſt inter duos tropicos ſecta a zodiaco p obliquū ut facile cerni pōt in ſphæra materiali: zonas aūt dixit Senec. qa hæc media eſt zone iacentis inter eqnoctialē & tropicum hyemalē & alterius inter eundem & tropicum æſtiuum.

¶ Vela: quare tpe ueris nautæ incipiūt nauigare. Ibit in undas. cadet de zodiaco in mare. Hic taurus: h ē quē dicimus in hercule furēte pp iouē poſitū i aſtra quod in bouē ſit fabuloſe conuerſus. ſeptē ſtellas hēt in fronte q̄ ſubucule appellanť. Perfert hyadas: ſtellas qnq; quæ filiæ athlantis fuiſſe dicunť in cælū tranſlate in ore tauri collocate fuerūt dicēte Oui. li. vi. faſtor̄: Poſtera lux hyades taurinæ cornua frontis: euocat & multa terra madeſcit aqua: nā cū oriunť & occidunt tēpeſtates & pluuias faciūt. Geminos: hi fuiſſe dicunť fratres caſtor & pollux. Curui cancri: cancrū inter aſtra locatū fabulæ aiunt: qm̄ herculē aliis auxiliātē & hydriā de frōte nerayda auferētē ſalīs in pede pcuſſerit. aliter iunonis beneficio inter aſtra locatus cācer: q̄ cū hercules contra hydrā larneāconſtitiſſet: & ex palude pedem eius mordicus arripuiſſet: ab eo interfectus eſt: propterea a iunone iter duodeci ſigna conſtitutū fuiſſe. Leo: leonē aiūt in aſtra collocatū quod dominus ferar̄ & princeps exiſtimať: nōnulli hoc amplius dicūt pp memoria; herculis qui leonē ingentē inermis dicit peremiſſe. Virgo: hic ad aſpectū bootis cōſtituta ē iter leonē & librā: hāc fabuloſe Heſiodus dicit filiā fuiſſe Iouis & Themidis iuſtā uocatā. ab aliis aſtræ quæ prius terras habitaſſe dicit & ob ſcelera hominū ad cælū fugiſſe: unde dicit terras relictasq; iter̄ p confuſionē rer̄ cadet in terras quas ipſe reliquerat.

Scorpio: a ioue inter aſtra locatū uolunt: quod Orion cū uenareť: & in eo exercitatiſſimū ſe eē cōfideret dixiſſe etiā Dianæ & Latonæ ſe oia quæ ex terra oriunť interficere uelle quare terrā permotā ſcorpionē miſiſſe: q eū interficere mōſtrať: iouē aūt utriuſq; animū admiratū: ſcorpionē iter aſtra collocaſſe: & ſpecies eius oībus documētū eſſet: ne qs eor̄ aliqua re ſibi cōſideret: dianā aūt ꝓpter ſtudiū Orionis petiſſe a Ioue: ut illi idē beneficiū daret petenti: qđ terræ ultro tribuiſſet: itaq; eū cōſtitutū: ut cū ſcorpius exoriať occidit Orion: ſcorpius aūt pp magnitudinē mēbror̄ in duo ſigna diuidiť q̄re effigiē noſtri librā dixere quā ſcorpius facit cum chellis ſuis: & reliquo corpore aliud ſignum. Et qui neruo: hemonio. i. theſalico chiron centaurus qui inter cæteros centauros iuſtiſſimus aſclepiū & achillē nutriſſe exiſtimabať. pietate igiť & diligentia effecit ut inter aſtra numeraretť: apud hūc hercules cū diuerteret & ſimul cū chirone ſedēs ſagittas cōſideraret. fertur: unā ear̄ decidiſſe ſupra pedē chironis: & ita eū interfeciſſe. alii aūt dicunt centaur̄ miratum: q̄ tā breuibus ſagittis tā magna corpora centaror̄ interfecerit ipſum contendere arcū conatū. Itaq; ex eius manu ſagittā prolapſam in pedē eius incidiſſe pro qua re iuppiter eius miſertus inter aſtra cōſtituit. Spicula ſagittā ſuā cadendo. nam ſagittis uſum fuiſſe uolunt propterea in formā ſagittarii formarunt. Pigrā: poſt ſagittarium ſequitur capricornus ad occaſum ſpectās: & totus in zodiaco circulo deformatus cauda toto corpore medius diuidiť ab hyemali circulo ſuppoſitus aquarii manu ſiniſtra: occidit preceps: exoriť aūt direct̄. Huius effigies ſimilis ē egipani: quē iupiter quod cū eo erat nutritus in ſyderibus eſſe uoluit ut caprā nutricem de qua ante diximus. Hic ēt dicit cū iuppiter titanas oppugnaret primus obieciſſe hoſtibus timorē q panicos appellať: ut ait Eratoſthenes. Habet cornua capræ in capite: & ē forma humana: habet pedes caprinos unde egloceros appellať: ergo capra dicit: ceras cornu quare habet cornua caprina. quando ſol ē i capricorno ē ſolſtitiū hyemale: in cancro æſtiuale. Pigrā: quæ facit homines pigros. Quiſquis ē: dicit aquar̄ q pedes hēt in hyemali circulo defixos: manū ſiniſtrā uſq; ad capricorni tergus porrigens: dextrā iubā pegaſi p pe cōiūgens ſpectat ad ortū q cū ita ſit figuratus: neceſſe ē corpore ꝓpe reſupinato uideri. Effuſio aquæ puenit ad eū piſcē q ſolitari? figurať aquar̄ plures ganymedē eē dixerūt quē iuppiter pp pulchritudinē corpis ereptū parētib? deor̄ miniſtrū feciſſe exiſtimať. Itaq; oſtēdit: ut aquā aliqñ ifundēs. Egeſias āt dicit deucalionē fuiſſe quo regnāte fuit diluuiū. Vñ dicit ibi. Quiſqs es uel Ganymedes: uel deucalion. Piſces: hor̄ alter noti? alter bore? appellať: iō q̄ un? eor̄ q borus dr̄ inter eqnoctialē & æſtiuū circulū ſub Andromede brachio collocar̄: & arcticū polū ſpectās cōſtituit. Alter aūt ē i zodiaco circulo extremo ſub ſcapulis nō lōge ab eqnoctiali circulo collocat? ſpectās ad occaſū. uñ dicit. Vltima: q̄re ſūt ultimi i zodiaco. Mōſtra: & i ſūma oia cōfundenť ſimul quæcūq; mōſtra ſunt i celo. Gurges: mare. Cōdēs: abſcondēs merget illa ſigna quæ

Lapſa uidebit ſydera labens.
Hic qui nondum uere benigno:
Reddit zephyro uela tepenti:
Aries præceps ibit in undas.
Per quas pauidam uexerat hellen.
Hic qui nitido taurus cornu:
Perfert hyadas: ſecum geminos
Trahet & curui brachia cancri.
Leo flammiferis æſtibus ardens:
Iterum e cœlo cadet herculeus:
Cadet in terras uirgo relictas.
Iuſtæq; cadent pondera libræ.
Secūq; trahent ſcorpion acrem.
Et qui neruo tenet hæmonio:
Pennata ſenex ſpicula chiron.
Rupto perdet ſpicula neruo.
Pigram referens hyemem gelidus:
Cadet ægoceros frangetq; tuam
Quiſquis es urnam tecum excedent
Vltima cœli ſydera piſces.
Monſtraq; nunq̄ perfuſa mari:
Merget condens omnia gurges:
Et qui medias diuidit urſas:

BER.

nunq̃ occidunt ſupra nos. Lubricus:anguis hic ẽ iter ambas arctos maximus flexuoſo corpore q utrãq; artuꝝ ſemicingit hũc fœrecides dicit inter aſtra collocatũ: eo ꝙ cũ nuberet a ioue iuno diis offerentib⁹ munera:terra quoq; obtulit aurea mala cũ ramis:qb⁹ in deoꝝ orto q erat apud athlãtem plantatis:ut his quotidie uirgines læterentur:cuſtos cõſtantius eſt orti heſpidũ & ab hercule interfectus:ut habẽt fabulæ & a iunone inter ſydera collocatus. Flumi nis:ẽ ſerpens reuolutus in modũ fluminis:& iter ſinus habet ambas uerſas. Cynoſura:urſa minor de qua Luc. Te ſegnis cynoſura ſubit: Tu ſica profundo mergere paluſtra putas. Frigida:quare ad polũ borealẽ poſita eſt. Arctophilax:dicit artos ſiue uerſe philax.i.cuſtos:ut Ci.lib.i.de nat.deo. Referẽs uerſus arati ait arctophilax uulgo q dicit eẽ bootes:hunc arcadem caliſtonis filiũ fuiſſe dicũt:iõ boote appellatũ:quia arctio q̃ plauſtru; dicta fuit agitare dicit. unde ibi dicit cuſtos ſui paluſtri.i.urſæ. Tardus:piger. Nõ ſtabilis:nunq̃ occidẽs urſa fiet nũc mobilis q̃re ruet de gradu ſuo:& oĩa miſcẽtur. Nos:querit ꝙ iſte populus ſolus ſit pp quẽ tanta mala eueniãt. In nos:pp mala noſtra. Abeãt:nimis ẽ uitæ cupidus qui nõ uult mori oĩbus aliis morientibus:itaq; nõ oportet ut lamentamur.

AEqualis:hic ẽ initiũ qnti act⁹ ubi atreus ſibi cõgratulat feciſſe uiudictã de fratre:& thyeſtes cognoſcat ſe comediſſe filios. Sic ergo loqtur ſecũ atreus uideor:ut tangã aſtra uertice. Nunc decora:uideor nũc habere regnũ antea nõ uidebar rex cũ paterer tot iniurias. Soliũ:ſedes ẽ regia. Dimitto ſupos nolo amplius fatigare deos uotis meis:quare ſatis feci animo meo & uindicte. Mihi:habet emphaſim:q̃ſi mihi cu pio crudeliſſima ſatis factum ẽ. põſtea emendat ſe & dicit adhuc uolo ꝙ bibat ſanguinẽ ſuoꝝ & cognoſcat ſe comediſſe filios:nõ relinquã ipſum amplius in tãta læticia i cõuiuio. Obſtaret:ſecur⁹ erat i tãta eclipſi atre⁹ ridẽſq; deos dicit dies receſſit:hoc ẽ facte ſunt tenebre ne pudor ipediret ad q̃dpiã ſcelus. nã de nocte nõ ſolemus tm̃ uerecũdari q̃tũ de die:ut dicit Oui. lux inimica puellis:q̃ ſolẽt de facili uerecũdari. Perge:exhortat ſeipſum. Fugientes:qui uidentur fugere pp tenebras. Diſcutiã:ueniẽs dicit hæc uerba:expellã tenebras luminibus:ut uideat miſeriã ſuã. Sobrio:nolo ipſum ebriũ. ſed ſobriũ:ut cognoſcat malũ ſuũ:& poſſit uehementius dolere. Turba:iubet famulos apiri portã:ut capita filioꝝ:& mãus patri oſtẽdat. Laxa:api. Intuẽs:uolo uidere qñ pr̃ intuebit capita filioꝝ quos colores habebit uel paleſcet:uel rubeſcet. Rigeſcat. cõge labit:cum ſanguis in magno dolore currat ad præcordia Apta:atreus uidet a longe fratrẽ & iter ſe loqtur oĩa iſta. Incubat:ſedet ornatus purpura. Fulciẽs:ſuſtẽtãs. Eructat:nã uidet oñdere ſupbiã ſuã qua uidet ſibi eſſe deũ & regẽ regũ. Vota:fecit pluſq̃ deſiderabã:ut guſtaret corpora filioꝝ:ſed ipſe comedit ad ſaturitatem. Ducit:bibit.

DAN. TAeq̃lis:Carmẽ nonũ & qntus act⁹ trimetro iãbico cõſtans. apponit cœna cocta añ Thyeſtẽ coronatũ & delibutũ unguẽtis. primo gaudet ſcelere atreus. iã ẽ ſnia pfecta. deide. cõgratulat Thyeſtes regno reſtituto. poſtremo deſcribit ifauſtũ illud:& tragicũ cõuiutũ. prũpit itaq; atreus pfuſi gaudii furore cõcitat⁹:æq̃lis grãdior aſtris. Implebo pa. me patinario coco deuorabit filios pr̃. Reſupin⁹: aut ſupin⁹ ſtãs aut meli⁹ reſupin⁹. i. mollis:Mart. Nuſq̃ delicie ſupiniores & Perſi⁹. Latio q̃d honore ſupin⁹. reſupin⁹ g⁹ uẽtre porrecto & erecta ſtãs facie q̃d ẽ molliũ & lautoꝝ ide reſupiare cõuertet & pturbat. Iu. Aulã ſſupiat aici. Incubat:iſiſtit:initit. Iacet:eructãdo ſe deũ exiſtimãs

Fluminis inſtar lubricus anguis.
Magnoq; minor iuncta draconi:
Frigida duro cynoſura gelu.
Cuſtoſq; ſui tardus paluſtri.
Iam non ſtabilis ruet arctophylax.
Nos e tanto uiſi populo
Digni:præmeret quos euerſo.
Cardine mundus:
In uos ætas ultima uenit:
O nos dura ſorte creatos:
Seu perdidimus ſolem miſeri:
Siue expulimus.
Abeant queſtus:diſcede timor:
Vitæ eſt auidus:quiſquis non uult
Mundo ſecum pereunte mori.

AActus qntus. Atreus ſolus loqtur.
Equalis aſtris grãdior cũctos ſup
Altũ ſupbo uertice attingẽs cœlũ.
Nũc decora regni teneo: nũc ſoliũ patris
Dimitto ſuperos: ſumma uotorum attigi
Bene eſt: abunde eſt: iã ſatis ẽt eſt mihi
Sed cur ſatis ſit: pergã & implebo patrem
Funere ſuoꝝ: ne quid obſtaret pudor:
Dies receſſit: perge dum cœlũ uocat
Vtinam quidem tenere fugientes deos
Poſſem & coactos trahere: ut ultricẽ dapẽ
Oẽs uiderẽt: quod ſatis eſt uideat pater:
Etiam die nolente: diſcutiam tibi.
Tenebras: miſerie ſub quibus latitant tuæ
Nimis diu conuiua ſecuro iace:
Hilariq; uultu: iã ſatis mẽſis datum eſt:
Satiſq; baccho: ſobrio tanta ad mala
Opus eſt thyeſte: turba famularis fores
Templi relaxa. feſta pateſiat domus:
Libet uidere capita natorum intuens
Quos det colores: uerba q̃ primus dolor
Effundat: aut ut ſpiritu expulſo ſtupens
Corpus rigeſcat fructus hic operis mei ẽ
Miſerum uidere nolo. ſed dum ſit miſer
Aperta multa tecta collucent face
Reſupinus ipe purpura atq; auro incubat
Vino grauatum fulciens leua caput
Eructat omne cœlitũ excelſiſſimum
Regnũq; regem: uota tranſcendit mea
Statur eſt capaci ducit argento merum.

Ne parce potiũ: restat etiam hunc cruor
Tot hostiarũ ueteris: hunc bacchi color
Abscõdet hoc: hoc mẽsa claudat scypho
Mixtum suoq; sanguinem geuitor bibat.
Meum bibisset: ecce iam cantus ciet.
Festasq; uoces: nec satis menti imperat.

Solus thyestes loquitur.

PEctora longis hebetata malis
Iam solicitas ponite curas
Fugiat mœror: fugiatq; pauor.
Tristis ægestas rebusq; grauis
Pudor afflictis magis unde cadas
Quam quod refert magnum ex alto
Culmine lapsum. stabilem in plano
Figere gressum magnum ingenti:
Strage malorum pressum: fracti
Pondera regni non inflexa:
Ceruice pati: nec degenerem
Victumq; malis: rectum impositas
Ferre ruinas: sed iam sæui
Nubila fati pelle ac miseri
Temporis omnes dimitte moras
Redeant uultus ad læta boni.
Veterem ex animo mitte thyestem.
Proprium hoc miseros sequitur uitium
Nunquam rebus credere lætis:
Redeat fœlix fortuna licet:
Tamen afflictos gauderé piget
Quid me reuocas festumq; uetas?
Celebrare diem quid flere iubes:
Nulla surgens dolor ex causa:
Quis me prohibet flore decenti
Vincire comã prohibet: & prohibet.
Vernæ capiti fluxere rosæ:
Pingui madidus crinis amomo:
Inter subitos stetit horrores.
Iuber uultu nolente cadit.
Venit in medias uoces gemitus:
Mœror lachrymas amat assuetas
Flendi miseris dira cupido est:
Libet infaustos mittere questus:
Lybet & tyrio saturas ostro
Rumpere uestes. ululare libet.
Mittit luctus signa futuri
Mens ante sui præsaga mali.
Instat nautis fera tempestas:
Cum sine uento tranquilla tument.

¶Ne parce: dicit ad eũ atreus sed thyestes non audit. Po tu: casus datiui: noli timere q̃ tibi deficiet. Hostiaq̃: filiorum tuoq̃. Veteris: miscebo sanguinem cũ uino ne ipse cognoscat. Claudatur finiatur. Scypho: poculo. Meũ bibisset: occurrit sibi atreus uis facere tantam crudelitatẽ ẽ ita quare bibisset meum & ego uolo q̃ bibat suum. Ecce: dat locum sequenti scene: quare thyestes ebrius cantabat. BER.

Menti imparat: ideſt non satis compos mentis sue:

PEctora: scribitur uersu dimetro anapestico: ut supra turbine magno. Hic est cantus thyestis qui erat in conuiuio: & repræhẽdit seipsum: q̃ non poterat lætari quãuis eẽt i regno: unde nescit causam & loquitur per modum dialogi intra se. Pectora: loquitur ad pectus suum. Hebetata: idurata propter longam consuetudinem malorum. Refert: pluris momenti est. Quam: quo supple iterũ cadas quãdo homo habet malam fortunam: nõ tantum dolet quantum si fuerit in alto statu & ad infimum ueniat. Culmine: statu magna res ẽ & difficilis tolerare æquo animo mala fortunam cum ceciderit ab alto. Plano: contrarium culminis: sententia est quando quis lapsus est de sublimi gradu: est magnũ ideſt difficile posse pati. Pressum: grauatum. Strage: maloq̃ ingenti cumulo malorum. Nõ inflexa: a simili de uno qui habet pondus in collo: opus ẽ: ut se inclinet: ita est necesse hominem deiectu; a statu suo dolere. Nec degenerem: est quasi eadem sententia: ẽ impossibile q̃ non sit dimissus. Sed iam: nunc non sunt iste cause in me propterea deberem lætari. Nubila. Tristia. Veterem: thyestem uultum & tristiciam quam habebas in exilio. Proprium: quando unus solitus est pati multa aduersa: & si illi rideat fortuna: timet tamen semper cadere in aduersis. Vetas: quare non dimittis me gaudere dolor cuius causam non satis cognosco. Vernæ rosæ: quæ solẽt tempore ueris florere: erat consuetudo antiquorum: ut coronati discũberent: & unguentati quibusdã præciosis aqs. Stetit: crines stant erecti ꝓpter timorem. Libet: ex tristicia est mihi impetus lacerandi uestes. Infaustos: miseros. Saturas: tinctas colore purpure. Fera: crudelis & ẽ similitudo a tempestate futura nautis. Instat: cito uentura.

¶Scyphus: genus nauigii quo hercules in hispaniam nauigauit a cuius similitudine. teste theodosio. Vas potoriũ scyphus dicitur tributum herculi quẽadmodum cantat? libero patri. & carthesium Ioui. Pectora: In carmine decimo metro pindarico anapestico dimetro sic. pectora longis hebeta. tamalis: exultat thyestes gaudio Sardõico ob regnum restitutum sibi. & seipsum alloquitur. Hebetata: obturata contusa. ẽ enim hebes sine acumine: unde hebeo & hebero atq; hebetesco quod proprie de oculis dicitur. Magis unde cadas. Sensus est plurimũ refert unde q̃ quo cadas. eo enim grauior est dolor q̃to altior ẽ lapsus. & probatur. magnum ex alto &c. Stabilẽ in plano: aptꝰ i imis est locus. Amomo: unguento ex amomo quod dicunt metopion. est arbor in æthiopia stillans lachrymã ueluti resinam quæ itẽ in africa iuxta templũ Ammonis iuuis colligitur inde ammoniũ odoratissima species de qua multa apꝰd Plynium & theophrastum lectitabis. DAN.

BER. ¶Quos tibi:reprehendit seipsum dicēs ꝙ nō opus est timere:uel si timendum ē:frustra fieri cum iā sit in potestate fratris. Magna uoluptas:nescit an ille lachrymæ ꝓcedāt ex timore uel ex uoluptate ingēti q̄ qñq; facit lachrymas.

Estum. Ingredit atreus locū i quo erat thyestes exhortaturq; eū ad lætandū & bibēdum dicens ꝙ nunc sibi uidet uere habere regnū: ille aūt respondet ꝙ satis satur ē & lætus duc uideat filios suos:atreus ait uidebis q̄primū porrigitq; illi sanguinē ad bibendum:& cū thyestes leuaret pateram manu uisum est sibi ferre ingens onus:postea atreus iussit portare capita filiorum illiq; dixit hic sunt filii quos maxime desiderabas uide & satiare aspectu. Pari:cō cordi. Saties:sacietas satis bibi & comedi. Fœlici.s.mihi. Cumulus:augumentatio. Hic:esse ingeniū pœte dicit unū:intelligit aliud:noli habere ullā curā:sunt in loco tuo & in cōplexu tuo uult dicere ꝙ hēt eos in uentre:quare comedit ipsos. Ora:sed postea quare uis uidere ora & faciem eoꝝ:ostendā tibi. Turba:quare oēs dederat epulandos. Nūc:in hoc mentit quare nō erāt in cōuiuio cū filiis suis Meis.s.natis colunt sunt in una mēsa. Acient:euocabuntur:sed interi accipe hoc poculū simulq; bibamus. Gentile:quod fuit gentis nostre. Paternis:sed prius uolo libare diis nostris:q̄ infundit diis libatio dicebat:bibam postea:sed dū haberet in manu paterā ponderabat nimis:nec illā sustinere poterat.& admotus bacchus uinū dū appropinquo labris meis nō uult itrare os meū. Decepto:quare cū uult bibere extra fundit. Rictus os:sed ꝓprie de bestiis dicit os acutum. Trepido solo:tremit terra & mensa. Ignis:quare erant accensæ faces. Cōuexa:quōd est curuatū superius ut cælū. Coit:dēsatur & obscurat. Pareat:nō sit in malū fratris mei:nec filioꝝ meoꝝ:de me aūt nihil rogo. Vnde sentiebat murmur: unde hoc audio filios meos & non uideo. Ecqd:nunqd isti sunt filii tui. Agnosco: Thyestes dicit non cognosco filios sed fratrem crudelissimum:exclamatq; ad tellurem ut seipsum aperiat: absorbeatq; ad inferos tanta scelera.

DAN. ¶Festū diē:Carminis undecimi funebre initium trimetro iābico inscripti ubi Thyestes epulans uocat filios:contra Atreus ꝓpinans illoꝝ sanguinē uino cōmixtū declarat nō lōge abesse capita quæ cerneret cū reliquū iā iniecisset in uentrē hinc odia hinc recrudescunt graues iræ.hinc asperi & crudi clamores.hinc nefanda cōuicia & sanguinariæ detestationes intumescunt iter geminos fratres homicidas.adulteros.crapulōes.gurgites.filioꝝ ꝓfundissimos oēmq; falsam dilectionē in pessimā discordiā trahit districta castrophe. Saties:satietas qntæ inflexionis uel potius p syncopē satias tertiæ:ut placet quibusdā. Salu. Frumēti ex iopia graui satias facta. Terē. Nā ubi me forte satias cæpit.& a satis detorquet aduerbio. Ora:capita ut sit a parte denoiatio totius. ꝓprie tū os est cōcauitas capitis in qua & lingua & dentes sunt. Sustines tm̄ nefas: cōsternat⁹ thyestes nouitate sceleris collabit iunctis manib⁹ uociferabundus atq; in ipsam tellurē apostrophā uertens se suāq; familiam & stirpē detestat cuius miseriæ grauitatē elegātissime in electra ꝓsequitur Sophocles tum in persona ipsius electræ tū in ipso choro. φεῦ φεῦ. τὸ. πᾶν Δὴ Δεσποσ-
σίοι τοιόσδ' ἀλάι πρόρροιζον ὡς εοικένεφόδαρται γᾶ
νοσ &c.& circa finem ipsius tragœdiæ deplorat chorus calamitatem domus atrei & eius stirpis. ὦ ὅσα περ ἄτρεωσ
ὡσπολλα πασόν Δίελεῦθερίασ πολίσ ἐξηλθεσ
τηνοσ ὁρᾶ ἡτελεσθεν.

Quos tibi uultus: quos ne tumultus:
Fingis demens crudelia præsta
Pectora fratri: iam quicquid id est:
Vel sine causa: uel sero times.
Nolo infelix sed uagus intra
Terror aberrat: subitos fundunt
Oculi fletus. nec causa subest
Dolor an metus est: an habet lachrymas
Magna uoluptas.

Atreus & thyestes. Atreus loqtur.

Estū diē germane consensu pari
Celebrēus. hic ē q sceptra firmet
Solidāq; pacis alliget certe(mea
thy. facies dapis me nec mi⁹ bacchi fidē
Augere cumul⁹ hic uoluptatē ꝑt)tenet
Si cum meis fœlici gaudere datur.
Atre. hic eē gnatos crede i amplexu patris
Hic sunt eruntq; nulla pars prolis tuæ
Tibi subtrahet. ora quæ exoptas dabo
Totūq; turba iam sua implebo patrem:
Satiaberis: ne metue: nunc mixti meis
Iocunda mensæ sacra iuuenilis colunt
Sed acientur poculum infuso cape
Gentile baccho. thy. capio fraternæ dapis
Domum: paternis uina libenter deis
Tūc hauriant: sed qd h°: nō uult man⁹
Parce crescit pondus: & dextram grauat
Admotus ipsis bacchus a labris fugit:
Circaq; rictus ore decepto effluit:
Et ipsa trepido mensa subsiluit solo:
Vix lucet ignis ipse: quin æther grauis
Inter diem noctemq; desertus stupet:
Quid hoc magis magisq; cōcussi labent:
Conuexa cœli spissior densis coit
Caligo tenebris: noxq; sei nocte abdidit
Fugit omne sidus qcquid ē fratri precor:
Ggnatisq; parcat: omnis in uile hoc caput
Ab ea procella: redde iam gnatos mihi
Atre. reddā & tibi illos nullus eripiet dies
Thy. qs hic tumult⁹ uixera exagitat mea
Quid tremit intus: sentio impatiens onus
Meūq; cū gemitu nō meo pectus gemit
Adeste gnati: genitor infœlix uocat:
Adeste uisis fugiet hic uobis dolor
Vñ obloquunt. Atre. expedi āplex⁹ pater
Venere: gnatos ecquid agnoscis tuos?
Thy. agnosco fratrē sustines tantū nefas

Gestare

Geſtare tellus: non ad infernam ſtyga
Te noſq; mergis: rupta & ingenti uia:
Ad chaos inane regna cum rege arripis
Non tota in imo tecta conuellens ſolo
Vertis mycenas: ſtare circa tantalum:
Auoſque noſtros: ſiquis intra tartara eſt
Vterq; iam debuimus; hinc compegibus
Et hinc reuulſis: nunc tuam immani ſinu
Dimitte uallem: noſque defoſſos tege
Acheronte toto noxie ſupra caput
Animæ uagentur noſtrũ; & ardẽti freto
Phlegeton arenas igneus totas agens.
Exitia ſupra noſtra uiolentus fluat.
Immota tellus pondus ignauum iaces
Atre. Recipe hoſce citi9. liberis tãdẽ tuis
Diu expetitis nulla per fratrem eſt mora
Fruere: oſculare. diuide amplexus tribus
thy. h9 fœd9 hec ẽ gratia hec ẽ fratris fids
Sic odia ponis? nõ peto incolumes patri
Natos ut habeam. ſcelere qd ſaluo dari
Odioq; poſſit. frater hoc fratrem rogo.
Sepelire liceat. redde qd' cernas ſtatim
Vri te genitor nil habiturus rogo
Sed pditurus. Atre. Q uicqd e natis tuis
Supeſt hẽbis. quodq; nõ ſupeſt habes
thy. V trũ ne ſæuis pabulũ alitibus iacẽt
An belluis ſeruant' an paſcunt feras?
Atre. epulatus eſ ipſe impia natos dape
the. Hoc ẽ deos qd' puduit. hoc egit diem
Aduerſum i ort9. quas uoces miſer dabo
Q ueſtuſq; quos. q̃ uerba ſufficient mihi
Abſciſa cerno capita & auulſas manus
Et rupta fractis cruribus ueſtigia
Hoc ẽ qd auidus capere nõ potuit pater
Voluũt' intus uiſcera. & clauſum nefas
Sine exitu luctatur. & querit uiam
Da frater enſem. ſanguinis multum mei
Habet ille. ferro liberis demus uiam
Negatur enſis. pectora illiſo ſonent
Concuſſa planctu. ſuſtine infœlix manũ
Parcamus umbris. tale quis uidit nefas
Q uis inhoſpitalis caucaſi rupem aſperã
Heniochus habitãs q̃ſue cecropiis metus
Terris, pcruſtes. genitor an natos premo
premorq; natis ſceleris eſt aliquis moduſ
Atre. ſceleri mod9 debeat' niſi faciaſ ſceluſ
Nõ ubi reponaſ. hoc quoq; ẽ exiguũ mihi
Ex uulnere ipſo calidũ ſanguinem in tua

Styga: paludẽ inferni. Verti: a fundamẽtis ut omnes deſcẽderemus ad inferos. Vterq;: ego & frater. Si quis: ſi noſtri maiores & mali puninuẽ apud iferos: nos debuim9 puniri. Iaces: nõ moueris: tu ſola terra nõ moueris cũ iã ſol & omnia ſidera fugerũt tãta ſcelera. Recipe: gaudebat atreus de tãto dolore fratris petitq; ut ora filioꝝ deoſculet Thyeſtes aũt ignorans adhuc ſe comediſſe illos: uidẽs tm capita eorum rogat atreum ut ſaltem ſepeliantur. Nulla parentheſis eſt. Frattem. ſ. me non impedio quim fruaris filiis tuis. Saluo: quare non perdendo odium potes hoc mihi dare. Genitor. ſ. ego. Perditurus: illos comburendo. Habes: Atreus dixit libenter dabo quod reſtat: nam quod non eſt tu habes: uult dicere. ſ. in uentre. Sine exitu: ſine uia ad exeundum. Luctatur: uult exire & non poteſt: da frater rogo te da illum gladium quo occidiſti filios meos: quare habet multum mei ſanguinis & aperiã uentrem meum ut exeant. Negatur: non uis dare aperiã pugnis & planctu. Concuſſa: fracta. Illiſo: per uim immiſſo. Suſtine: dum ſe uerberaret: reprimit manum dicens. quid facis uerberando te quare etiam uerberas filios quos intus habes: parce ſaltem mortuis. Suſtine: reprime. Vmbris: animabus filiorum. Caucaſi: qui mõs eſt indiæ ex eo latere quo ad ſeptentrionalem eſt contermina ſcythie: ut teſtis eſt Plinius li. vi. naturalis hiſtoriæ: ob quod dicit Seruius mõtem eſſe ſcytharum. Heniochus: populus iuxta colcos ferus in monte caucaſo: iſti quãuis ſint crudeles: nũq; fecerunt nec audiuerunt tale nefas. Procuſtes: latro famoſiſſimus in agro athenienſi hoſpites interficere ſolitus. Cecropiis: athenienſibus a cecrope rege. Modus: finis. Reponas: uindicaſte. Vbi: quando. Hoc etiam: quod factum eſt parum mihi uidetur uoluiſſem feciſſe maius: debebam his uiuentibus dare tibi ſanguinem eorum.

BER.

Caucaſus

Heniochus

Procuſtes

DAN.

Quodq; non ſupereſt habes: doloſe atrei reſpõſio quæ prætendit maiorem doloris commotionem in fratre ubi cognouerit carnes filiorum ſuorum in fercula ſibi parataſ & conditas in uentre proprio iacere: cuiuſ quidem ſceleris nouitatem nequaquam ibi perſuaſiſſet niſi ipſe atreus apte ſignificat ubi infra epulatus tu ipſe es &c. Pabulum: proprium belluarum eſt paſtus autem hominum Cicero cum oblectatione Solertiæ qui eſt unus ſuauiſſimus paſtus aiorum ſolent tamen alternari ut apud diuum hieronymum pabulum animæ pro euchariſtia corporis chriſti legimus Inhoſpitalis heniochus. Coraxis urbs in cholchia iuxta fluuium Antemõta clara uarietate linguarum cõdita ab Amphito & Telchio caſtoris & pollucis aurigis a quibus orta eſt henichorum gens fera & immitis ταννί habenæ dicuntur & ἔχω habeo inde ἡνιόχος auriga per. h. & auctores Strabo & Plinius in primo ſcribẽda dictio. Procruſtes: latro in hoſpites per quem impius in hermiona illud idem tortura genus ſubiuit cogẽte Theſeo quo ille hoſpites euita ſuſtulit (ut tradit plutar.) ſuppoſito lecto hoſpiteſ tendebantur. prominentia extra lectũ brachia & crura mutilibat: quæ ſi minora erant lecto in parem magnitudinẽ ui trahebat nomen a mare inditũ eſt latroni: quippe προκρούω eſt impello. Sceleri modus de. ſenſus eſt: tunc modum impones ſceleri quando non facias ſcelus: non quãdo retribuas ſcelus pro ſcelere quaſi innuat peiora facere ſe debuiſſe: & hoc modo ex parte atret nullus erit finis ſceleris: quare ſequitur: hoc quoque exiguũ eſt mihi: ẽ aũt reponere uulgata iam ſignificatiõe reſpondere & quodãmõ reſarcire: ut Ariſq; repõimus ignem: ideſt rurſus ponim9 & ullus ſi pudor eſt repone cænam apud martialem.

Caucaſus

BER. ¶ Verba:cupiditas uindictæ fecit me accelerare: & demit tere multa crudeliora quæ uoluissem facere. Verba dare est decipere. Aggessi:congregaui manibus meis ignem ut coquerentur. Melius pater:nisi acceleassem uindictã feciſſem te interficere filios tuos. Incassum :iuanum potuissem multa alia facere. Scidit:lacerauit comedendo.

Nescíens:ignoranter. Vota:audite me:quare res uestra agitur:uolo facere pro uobis uota non p me.quare credo omnes mihi infensos:sed rogabo pro elementis ne mutetur ordonature. Prospiciunt:habent respectum in uos & pro utilitate uestra. Tu summe: rogat louẽ ut ducat nubes obscuriores q̃ sint & uentos & fulmina quæ cõburant ipsum & fratrem & tecta nostra. Minore fulmine: sed mitte talia qualia misisti in gigantes. Tergemina moles:magnitudo illorum trium montium superimpsitorum a gigantibus uidelicet ossan:pelion & olympũ. Pares:ita magni ficut montes. Torque:cum impetu mitte. Amissum perditum. Fulminibus:quæ faciant claritatem in tantis tenebris. Causa:si dubitares quem deberes punire me tamen protinus puta habere malam causam: & fulmine trifulco pete.dicitur Trisulcum fulmen quod tres habet angulos uel tres potestates:scindit:comburit:afflat. Nũc credo:nunc puto filios meos esse natos ex me &. Reddo fidem thoris: amplius non curo nõ credo q̃ cõcubueris cũ uxore mea postquam fecit uindictã. Natos parenti :apposuisti scilicet comedendos. Tangit:mouet & dat tibi pœnam. Quod hauseris.i.comederis. Adiuuante me:uxore mea quam stuprasti. Lœto:morte. Tuos putasti:credo fecisses simile mihi nisi putasses illos esse filios tuos. Liberis tuis:atreus dicit non trado te puniendum diis:sed filiis tuis quos habes in uentre:& te crucient.

DAN. ¶ Clausa litoribus :tremenda & horribilis ostentatio:in qua rerum omnium clades & rnina mundi quæritur: ascendens ad quatuor elementa. quod quidem ostentandi genus in extrema calamitate demersis relictũ est. Sic apd Terentium. O cœlum.o.terra.o.Maria Neptuni: nec recedit a districto iaculo tragici furoris. Non qua immeritas domos:sicut contigit semele quam leuioribus telis salutauit. Si natos: pater ex naturalibus correlatiuis affectum mouet & pathos & per antichetum in re impia pietatem petit:nunc meos gaudet inhumanus Atreus dolores fratris pugnam quasi prosperam sibi succesisse e sinia.

Diffundere ora debui:ut uiuentium
Biberes cruorem:uerba sunt iræ data
Dum propero ferro uulnera ipresso dedi
Cecidi ad aras:cede uotiua focos
Placaui artus & corpa ex anima amputãs
In parua carpsi frustra:& hæc feruẽtibus
Demersi aheníS:illa lentis ignibus
Stillare iussi membra neruosq; abscidi
Viuentibus:graciliq; traiecto ueru
Mugire uibras uidi:& aggessi manu mea
Ipse flammas.omnia hæc melius pater
Fecisse potuit:cecidit in cassum dolor.
Scidit ore natos impío sed nescíens:
Sed nescíẽs. Thy. Clausa littoribus uagis
Audite maria.uosq; audite hoc scelus
Quocunq; diffugitis audite inferi
Audite terræ noxq; tartarea grauis
Et atra nube uocibus nostris uaca
Tibi sum relictus:sola tu miserum uides.
Tu quoq; sine astris uota nõ faciã iproba
Pro me nihil præcabor.&quid iam potest
Tu summe cœli rector ætheræ potens
Dominator aulæ:nubibus totũ horridis
Conuolue mundũ:bella uentorũ undiq;
Cõmisce & omni in parte uiolentũ itona
Manuq;:nõ qua tecta & imeritas domos
Telo petis minore:sed qua mortium
Tergemina moles cecidit.& qui mõtibus
Stabant pares gigantes.hæc arma expedi
Igneq; torque:uindica amissum diem
Iaculare flammas:lumen ereptum polo
Fulminibus exple:causa ne dubites diu
Vtriusq; mala sit:si minus mala sit mea.
Me pete trisulco telo:flammeam facem
Per pectus hoc transmitte:si natos pater
Humare & igní tradere extremo uolo
Ego sum cremãd9;si nihil superos moues
Nullumq; tellis impios numen petit
Aeterna nox prrmaneat & tenebris tegat
Immensa longis scelera:nil titan queror
Si pseueras Atre.Nũc meas laudo manus
Nũc parta uera est palma.pdiderã scelus
Nisi sic doleres:liberos nasci mihi
Nunc credo castis:nũc fidem reddo tori
Thy.qd liberi meruere.arte.qd' fuerãt
thy.natos parẽti:atre.fateor & qd' me iu
Certos.thy.piorũ pfides testor deos

¶ Cæci

CAeci parẽtis. Titulus huius tragœdiæ ẽ: thebais œdipus thebaꝝ rex fuit Laii filius: & iocastæ quẽ cũ pgnãs mater utero gereret de futura prole cõluluisse Apollinẽ pr̃ dr̃. Cuꝝ p̃ responsum ab eo accepisset: moti eũ manu nasciturꝰ infãtis oportere: natũ cnstodi armentoꝝ suoꝝ necãdũ tradidit qui dũ erat cõpatiẽ: & simul regi obtẽperate cõtendit: pforatis infantis pedibꝫ: & trãsmisso uimie suspẽdit ad arborẽ ꝙsi mõstrũ inædia morituꝝ: Sene. ait. Me' deo teste dãnauit parens. Caliodeq; teneros trã fiit ferto pedes. Et i alta nemora pabulũ misit feris. Sed cũ forte ea transiẽs phorbas polypi regis chorinthiorum pastor infantis uagitũ audisset: eo ex tẽplo ꝓfectꝰ pu rũ pedibus iã tumentẽ cõcisis uiculis substulit & chorithio cuidã donauit: q eũ lætus accepit: & ad metropẽ populi regis uxorẽ pductũ: qđ liberis careret: dono illi dedit hæc eũ uiro pariter quaꝝ filiũ celitus missum educauit: & a pe dũ tumore uocauit: Oedipodẽ. nostri ẽt oedipũ dicũt. hic cũ aliqñ thebas perrexisset: cõpata ibi Spinge eiꝰ enigma dissoluit. ac monstrũ interemit: uñ obscuratũ reꝝ interps est dictus. Terẽ. dauus suũ: nõ œdipus. Plautus. nã isti qdẽ eraclide oroni œdipi opꝰ ẽ cõiectura: q Sphingis enigma dissoluit Sphinx mõstrosum ethiopie aial est exmiaꝝ genere: fusco pilo: mãmis in pectore geminis: ad hois speciem accedens solo pilo: & solitudine ferã assimilãte: poetæ faciẽ hfe uirginis fingũt pennas auiũ pedes leonis. Diodorus: Oedipus orta inter sphocenses seditio: ita accensus Laiũ parentẽ insciꝰ occidit Sphinx belua biformis thebas eo tẽpore ueniisse tradit: ꝓposuisseq; enigma: qđ si nõ solueret periret. Inde plæriq; ob rẽ abiguã ac perobscura; interẽpti: soluẽti iocaste cõnubiũ: & thebaꝝ regnũ ꝓpositũ præmiũ erat: ꝓter œpidũ soluere potuit nemo id erat huiusmodi. Q đ nã aial bipes: idẽ tripes: ac quadrupes fores cæteris ambigentibus œdipus hoiem esse asseruit: qđ ifãs quatuor pedibus obrepat: & annis confirmatis duobus iceda: senior tribus quoniã scipione quasi tertio pede utãtur. Sphinx suo iudicio uicta ex editiore loco sese ꝓcipite; dedit œdipus iocastam nescius matrem esse si quidẽ ab oibus polybi Corinthioꝝ regis filius putabaẽ: duxit uxorẽ: & thebarũ imperiũ adeptus est ausonius illa etiã thalamos per tria enigmata quærens. Qui bipes: & quadrupes foret & tripes oia solus: terruit aoniam uolucris Leo: Virgo triformis. Sphinx uolucris pẽnis pedibus: fera fronte puella. Oedipus susceptis quatuor filiis demũ cognoscẽs se patrem interfecisse: & mris thoros iniuisse regnum relinq̃ns filiis seipsum execauit ppetuisq; tenebris seipsum damnauit filii aũt etheocles & polinices alternis annis regnare statuẽtes fœdus statuerũt. polynices primo anno exulãs adrastũ regẽ argiuoꝝ adiuuit: uxorẽq; eius filiã argiã duxit: cũ in regnũ thebaꝝ redire uellet a fratre etheocle q primis ãnis regnabat repellebaẽ: uñ facto maximo bello fratres se mutuis uulneribus interfecerũt. uñ ibi introducitur iocasta mater quæ uult illos placare dissaudẽdo Polynici filio ne uellet ire cõtra patriam & hæc erit materia huius tragœdiæ. in primo actu introducuntur œdipus & antigone quæ patri cæco ducatum præstabat disputantes inuicem: rogat filiam ut deserat ipsum quare uult potius mori q̃ uiuere. In secundo dicitur bellu; ortum inter fratres. In tertio uero rogat iocastam matrem ut uelit sedare fratres. Quarto persuasio matris iocastæ ad polynicem ne uellet suscipere arma aduersus patriam: & non sunt plura: ideo ista tragœdia impfecta est quare non sunt perfecti; actus & desunt chori. Nata: antigone appositiue regimen & leuamen: solẽt fabulæ incipere a medio ista incipit a recessu. Tanti: præcii sum contentus genuisse te etiam de matre mea Vel sic: scilicet turpiter. In tecta: quid opus est ut amplius tegas me uelle præcipitari. Labi: cadere. Viam: melius ibo in præcipitium ut moriar si me dimittis & cætera.

¶ Cæci: Sophocles tragici choturni princeps scripsit tragœdiam: quæ inscribitur: οἰοδίποδος ἐπὶ κόλωνῳ. in qua prosequitur miserias œdipi sub uasta mõtis crepidine delitescentis iter feras horribiles & uirides colubras ostentatis furias quæ ad arma filios concitẽt. hãc tragœdiam partim Seneca partim Papinius suam fecere quippe adeo ambitiosa adeo affectata in utroq; poeta cõpræhenditur obseruatio: ut non modo sensa sed etiam uerba sophoclis imitati de industria uideantur. Euripidis etiam sunt in manibus phœnissæ quibus non procul discedit huius tragœdiæ imitatio quem admodũ ostendemus suis in locis: continet aũt fraternæ pugnæ & cõtẽtionis de regno thebano miserandam cladem cuiꝰ partes principales sunt œdipi & Antigones. Secundæ nuncii & iocastæ tertiæ polinicis. inscribiẽ autem hic primus actus trimetro iambico Archilochio. cũ dialogo œdipi senis optantis mortẽ propera triste senium claudere. & antigones filiæ mori geræ & erga patrem pientissime mortẽ suã dissuadentis: Argumẽtũ. œdipus perẽpto per imprudentiã patre laio thebanum imperiũ occupat & matrem ignotus uxorem accipit. nati sunt filii duo mares Etheocles & polynices. & filiæ duæ antigonæ & ismenæ: ut testatur apud Euripidẽ τὴκτῶοἰδίπωδαῖοἰοκάστωνίλαίοιτὲναρόσεναο. κορασάελίτασ &c. pænitentia sceleris ut primum cogniti œdipus dimisso regno latebras q̃rat filii p sortẽ aggrediũẽ sceptꝝ ãnuũ qđ ubi ipleuit etheocles suã uicẽ fri iternegat. hic arma citanẽ iter fra-

tres ingenti exercitu Argis comparato in subsidium polynicis ducta in uxorem Argia adrasti regis filia.

BER. ¶ Solus:sine duce. Leuet terras:quæ sunt grauate aspectu meo. Quãtulũ nimiũ ẽ qđ me obcæcauí ut nõ uiderẽ diẽ cõsciũ. Meæ:noxe culpæ & sceleris:sed alii uidẽt me. Hinc:quare tenebat eũ filia. Prærupta:alta:ubi nõ ẽ uia facilis. Protẽdit:porrigit. Cytheron:mõs ꝑpe thebas. Qua.s.parte. Acteon:nepos cadmi a diana mutatus in ceruũ & a canibus suis laceratus:ut plane scri.Ouidi. Qua.s.pte Pentheus laceratus fuit a matre agaue ut diximus supra. Mater.s.agaue. Exigit:duxit. Sorores.s.baccantes. Instinctas furiatas deo baccho.Malo.s.suo cũ occidisset fi iũ quẽ putabat apꝝ. Caput.s.penthei. Vibráte tirso: cõcutiẽte hasta inuoluta Papini.qua utebant in sacrificiis bacchi. Vel qua cucurrit:alia ẽ fabu.Lycus thebaꝝ rex cũ prius antiopam uxorẽ haberet quæ a ioue cõuerso i formã satyri grauidata fuerat ab illo tãquã adultera derelicta ẽ: & dircẽ supidu xit quæ semel in suspitionẽ adducta ne cũ antiope lycꝰ cõ cubuisset antiopã ipsam carcerari fecit quæ instãte partꝰtẽpore & agente Ioue uincula rupit: Ac in mõte cytherone pariẽs natos exposuit:quos pastor inueniẽs:pro suis educauit.Sed tractu tẽporis a matre recogniti & in ultionem iniuriaꝝ inducti lycũ interfecerũ & thebanoꝝ regno occupato Dircẽ nouercã idomitoꝝ taurorum cauda disstrahendã alligarũt:q cũ usq; ad locũ limpidissimi fõtis illã traxissẽt:fingũt poetæ in sui nois i fontẽ cõuersã fuisse. Quare dixit Ouidius i ibin Per quæ feros montes tauro rapiente traharis. Vt tracta ẽ cõiũx iperiosa lyci. Vel qua:uel ibo illuc Zeti iuuẽtus:Iuuenes q erãt cũ zeto. Inuisum:odio quare nouerca & pellex matris erat. Tauri:ubi sunt mactile sanguinis qui oñdit uiã ꝑ quã iuit ille taurus q lacerauit dircẽ per illas spinas. Vel qua alta maria:uel ibo ad illa saxa quæ scyronia uocant a quibus Ino: cum melicerte filio sese proiecit in mare:quæ cadmi & hermionis filia fuit:& cũ athamanti æoli filio nupsisset: eiq; learchũ & melicertem peperisset uidẽs ab insano patre learchum occisu; sese pre timore cũ melicerte scyronis saxo præcipitẽ dedit. Sed ambo in marinos deos a neptuno sunt cõuersi illa in leucotheam filius in palemonẽ.Ouidius:Leucothea quæ deum cum matre palemona dixit:Latini leucotheã nũcuparunt albumam:siue albam deam:palemõem uero portunum. Præmit:sub se tenet. Alto uertice: impendente mari. Suum:quod iam factum erat fugiebat filium ipm mortuum & ibat ad interficiẽdum alium. Nouũ:mergẽs alium melicertam. Fœlices:fuerunt isti fortunati qui habuerunt matres tales uoluissem habuisse matrem quæme infantem quoq; interfeciss̃et quare non commisissem tanta scelera. Bonas secundum intentionem suam. Est: aliꝰ Est locus:qui me reposcit ad mortem:olim in cytherõe expositus fueram infans ut ibi perirẽ:nunc autem senex ibidem moriar. Noster ubi fuit expositus. Incito: uelocẽ:cytheron:redde montem appositiue sedes meas in quibꝰ expositus eram ut deberem mori ille est hospitium meũ mihi destinatum fac ut ibi moriar saltem senex ubi debeam mori infans. Semper crudelis: dando mortem ut atheõi & dando uitam ut feciſti mihi qui postea commisi multa scelera. Perage:perfice quod olim mandauit uterq; parens ut ibi deberem mori. Animus gestit:cupiebat œdipus mori in loco iam sibi ab infantia destinato sed filia eum retinet:dicit se uidere patrem laium qui ad mortem instigabat dixitq; filia discedat quod dubitat eam uiolare quemadmodum matrem.

Zeti

Quã q̃ro solus:q̃ me ab hac uita extrahat
Et hoc nefandi capitia aspectu leuet.
Cælum atq; terras quãtulũ hac egi manu
Non uideo noxæ conscium nostræ diem
Sed uideor hinc iam solue inherẽtẽ manũ
Et patere cæcum qua uolet ferri pedem
Ibo ibo qua prærupta protendit iuga
Meus citharæon qua peragrati celer
Per saxa montis iacuit acteon: suis
Noua p̃da canibus.quæ p obscuꝝ nemus
Siluamq; opacæ uallis instructas deo
Egit sorores mater & gaudens malo
Vibrante thyrso pretulit fixum caput:
Vel qua cururrit corpus inuisum trahẽs
Zethi iuuentus:qua per horrentes rubos
Tauri ferocis sanguis ostendit fugas
Vel qua alta maria uertice immenso p̃mit
Inoq; preceps qua scelus fugiens suum
Nouumq; facies mater insiluit freto
Mersura natum seq; fœlices quibus
Fortuna melior tam bonas matres dedit
Est alius istis noster in siluis locus
Q ui me reposcit hunc petam cursu icito
Non hæsitabit gressus huc omni duce
Spoliatus ibo:quid moror sedes meas
Montẽ cytheron redde & hospitiũ mihi
Illud meum restitue:ut expirem senex
Vbi debui infans recipe supplicium uetꝰ
Semper cruente sæue.crudelis ferox:
Cum occidis & cum parcis olim iam tuũ
Est hoc cadauer:perage mandatũ patris
Iam & matris animus gestit antiqua exeq
Supplicia:quid nata pestifero tenes

DAN. ¶ Citharon mons in boetia triginta millia passuum a parnaso remotus teste Strabone & ut refert plinius: saltem est thebarum amœnissimus amne ismenio irriguus.in citharone laceratus ẽ pentheus Echionis filius ab Agaue: matre insana & a materteris ut eleganter canit poeta nobilis in.iii.metam. Ino: athamantis uxor cum melicerta de lechæa rupe se ptæcipitauit in mare corinthium cuius facta est dea papinius in secũdo syluaꝝ ab inoo fere semita recta lechæo homerusvῦνϑαλοῦ ἐνπελαγεσι. ϑεὼνεξεῦ ἀοορẽτηι Zechi iuuentus:zechus & amphion preemerunt dircem alligatam Tauris ut captiuitatem matris ulciscerẽtur.hi primi strauerunt thebas & turribus muniuere ut testatur homerus.οἰπρῶτοιἐϑηβησεϑοῦἐκτίσαν. ἐπτᾶπῦλοιοπύργωόαντέπειὸϑμεναπύργοτονγεϑεϑύγτο:ναιέμεν.

Amore

Amore uictum. quid tenes genitor uocat
Sequor sequor iam parce sanguine genus
Insigne regni laius rapti furit.
Et ecce manes manibus infestis petit
Foditq; uultus nata genitorem uides
Ego uideo tandem spiritum inimicū exue
Desertor animæ fortis in partem tui
Omitte pœnas languidas longæ moræ
Mortemq; totā recipe quid segnis traho
Quid uiuo nullū iam facere possum scelꝰ
Possum miser prædico discede a patre
Discede uirgo; timeo post matrem omnia
An. Vis nulla genitor a tuo nostrā manū
Corpore resoluet nemo me comitem tui
Eripiet unq; labpaci domum claram
Opulenta ferro regna petant germani
Pars magna patris optimo e regno mea ē
Pater ipse non hūc auferet frater mihi
Thebana rapto sceptra qui regno tenet
Non hic cateruas alter argolicas agens
Non si reuulso iupiter mundo tenet
Mediumq; nostros fulmen i nexus cadat
Manū hāc remittam, phibeas gēitor licet
Regam abnuētem dirigam iuitū gradū
In plana tendis uado prerupta expetis
Non obsto sed præcedo quouis utere
Duce e duobus omnis eligatur uia
Perire sine me non potes mecum potes
Hic alta rupes arduo surgit iugo
Spectatq; longe spatia subiecti maris.
Vis hanc petamus nudus hic pēdet silex
Hic scissa tellus faucibus rupis hiat
Vis hanc petamus: hic rapax torrēs cadit
Parteſq; lapsi montis exesas rotat.
In hunc ruamus dum prior quouis eo
Non deprecor non hortor extingui cupis
Votumq; genitor maximum ē mors tibi
Si moreris antecedo si uiuis sequor
Sed flecte mētē pectus antiquū aduoca
Victaq; magno pectore ērumnas doma
Resiste tantis in malis uinci malum est
Oedi. uñ i nefāda specimē egregiū domo
Vnde ista generi uirgo dissimilis suo
Fortunata credis aliquis est ex mē pius
Non esset ūnq: fata bene nouī mea
Nisi ut noceret ipsa se in leges nouas
Natura uertet regeret in fontem citas
Reuolutus undas amnis & noctē afferet:

¶ Sequor: ex fantasia uidens patrē loquitur: pater meus furit cōtra me quod concubui cum matre: & confusum ē genus nostrum & adhuc cum insignibus sanguinolentis q̄re interfecit eū. Petit: inuadit. Mães: umbrā meā & animā loquit d̄ se tāq̄ eēt mortuus. Nata: uides patrē meum ego qui sum cæcus uideo & hoc erat ex fantasia. Tādem deliberatus mori dixit hæc uerba: o aie fac me cito mori. BER.

Desertor: is est q impatorē in exercitu deserit: ita anime incepas me deserere postea restitisti: nā cæcaui me & ita in patrem cæperam mori nūc aūt in pfem deserere me. In patrē. s. per obcecationē. Omitte: exue istū spiritū & oēs moras tolle languidæ uitæ. Mortē: totā q̄re cecitas est ps mortis fac me cito mori in totū. Nullū: diceres forsan nō potes amplius peccare imo dico tibi possum adhuc facer scelus: ideo dese re me filia ne te uiolē ut matrē meā. Vis: nulla respōdet filia ꝙ nunq̄ poterit discedere a pfe dicens habeāt fratres regnū ego nihil uolo nisi pfe; hæc mea ps erit regni q̄ nullus poterit me eripere. Labdaci. aui nri q pf lai fuit. Pr: ipse. s. ps erit mea fgni. Argolicas: polynices parauerat ūbi exercitū ex copiis adrasti soceri sui regis argiuoꝝ cōtra fratrē etheoclē. Agēs: ducēs. Nexus: dū sum cōiūcta tecū. Remittā: ftrahā hāc manū si iupiter fulminet in mediū tui & mei. Prohibeas: ēt si nō uelis ueniā tecū siue p plana siue p abrupta montiū. Nō obsto: non ipedio uade quouis p̄cedā te. Quo: aduerbiū i quēcunq̄ locū uis ero semp tibi dux. De duab⁹: rbus an uelis uiuer an mori nō te deserā demōstratq̄ duas uias ad aliq̄ p̄cipitia ut se uelit mori ipsa prius faciet iter si uelit uiuere se uicturā secū dixit. Nō dep̄cor. nō suadeo neq̄ dissuadeo relinquo tibi hāc electionē. Antecedo. s. ad mortē. Vñ: mirat œdipus ex eo scelerato potuisse nasci tā piā filiā dicitq̄ illud eē ad maiorē penā suā qđ p eā non deꝛ sibi mori sed diuti⁹ uiuere in tātis malis. Specimē: ornamētū tātæ pietatis. Credis: qa dicat non: nā aliqs pius non potuit nasci ex me. Nouī: ē parenthesis. Leges nouas: ꝙ ex malo nou generāt bonū quod si factū est ad meā pœnā fuit. In fontē: potius q̄ generē pium fluuius curret in cōtrarium ad fontem & principium suū & ita ab impossibili arguit.

¶ Genitor uocat. œdipus ab infantia expositus pforatis plantis ad arborē suspēsus ē tādem a phorbante pastore iuentus mercatori corinthio uenūdatus est a quo fuit donatus meropæ reginæ polybi corinthioꝝ regis coniugis itaq; a rege educatus creditus est filius regis nomine sumpto a pedū tumore: orta iter phocenses seditiōe laiū patrē iteremit. nesci⁹ postmodū nuptias cū matre celebrauit infaust⁹ sibi & filiis ut meminit homerus i odissea. οοθον ωατερεξεαριξαό. γηιεν. αφαροθανατωῦ ζωεοίοε ὄανατοῤωῶοισιαλλὸμενενοηβηωόλλύρατώα λγεαωασχὼν. καοθμεἰωνηνασόεὸεῶνολοασοθί αβόίλαο. Mors autem lai manu œdipodis p oraculū p nūciata ē q̄le appoīt[illegible] Euripidis i argumto phœnissaꝝ. λαίελαβδακιδηωαιδὼνγεῦοσολαίονα ιτεἰὸτεξείόμενφίλονῦἰὸν. ατάροθωσὼτοί ὔοροὸεξαι. ταιοδοὸεόῦχεἰρεαζίλἰωειvβιον. ὦὸγαρενεῦόεν. ἰεῦόκροvιοθησωελοωοὸζυγεραιόωιοηὸαὸωῦφίλονηρωαὸῦιονοοθηῦξατοὸοιταοθεωαντα. Dep̄cor. apud catullū ueronēsem legē licet cui ego q̄si eadē totidē mox deprecor illi: ubi deprecor uerbum accipit in significato detestor & depello si gellio credimus. Ita nō deprecor non detrecto exponimus ut Cicero pro. p. Sylla q̄ multorum hic uitam sylla deprecatus est. Regeret: ab impossibili arguit de se potuisse piam nasci filiam nisi ut DAN

ut mortis uiã ipediret. Reget. i. ffũdet & ftorq̃bit ũdas i fõtẽ ſuũ amnis ficut Papi. inach⁹ añ ftro & nr̃ pacto lus abibũt & Oui. i triſti. In caput alta ſuũ labent᷑ ab æquore retro. Flumia cõuerſis ſolq; recurret eqs &c.

BER. ¶ Pii erimus: dedomo mea erunt boni ut habeant pœnas & miſerias. Vnica: uertit ſermonem ad filiam: ſi uis patrem tuum ſaluum dimitte me mori melius eſt quod moriar q̃ uiuam: execaui me propter ſcelus in matrem nunc interficiam me propter ſcelus patris a me interempti. Oedipode mihi: & declinatur œdipodes œdipode uel œdipus œdipi. Mirte: illa tenebat manũ patris uolẽtis ſe interficere unde dicit uirgo aioſa credis prodeſſe mihi ſed noces. Extendis: plongas mihi longam mortem q̃re cotidie morior per tanta mala & hoc eſt me occidere. Honeſta mente: ſub honeſta pietate nocẽs mihi quare trahis patrem. Inſepultum: nã reputat ſe tanq̃ cadauer: q; potius pietatis eſſet ſepelire. Qui cogit: impius ẽ qui cogit aliquẽ mori ſic etiã uiuere nolentẽ ſeruar᷑ eſt impium nam contrarioꝝ eſt diſciplina eadẽ. In æquo in æquali crimine. Nec tamen in æquo: dicit eſt pius qui facit uiuere uolentem mori nolentem mori. Alterũ. ſ. uetare mori. Regnũ: & ſi deſerui ſponte regnũ thebanũ remanſit apud me arbitriũ mei corporis. Enſem. ſ. quo occidit patrẽ q ubicũq; fit faciet ſcelus quẽ cũ ſciret eſſe apud filios iratus cõtra illos dicit illũ eẽ relinquẽdũ ut ſe mutuis nulneribus interficiẽt petitq; ut potius paret ſibi ingentẽ ſtruem lignoꝝ ut ſe cõburere queat. Aggerẽ: magnũ cumulũ. Soluã: aperiã. Iſmenus: fluuius thebanus: enumerat multa loca in quib⁹ poteſt ſeipſum ꝓcipitare demũ ſubiungit ut eũ ducat ad locũ ubi ſteterat ſphinx quæ præponebat enigmata. Vnde dicit nicteus dolos in principio de hac diximus. Vacet: uacua ſit quare amplius nõ erat ſphinx. unde loco illius uult ſufficiã. Siſte: firma & facta re. Inſidens: cũ datiuo & accuſatiuo iunguntᷣ. Obſcura enigmata quomõ generauit mihi mat᷑ filios & fratres: & ſibi filios & nepotes. Quiſqs omnes aduertat huc mentẽ. Aſſirio cadmo: q uenit de aſſyria ubi regnauit agenor pr̃ eius & thœbas condidit. Scindis: aras. Eurotẽ. fluuius ẽ prope lacedæmonem. Serpente: ubi erat ſerpens qui ſocios cadmi interficiebat de his omnibus locis & hiſtoriis plene diximus in hercule furente fratre gemino caſtore & polluce qui ibi nati ſunt ex Ioue & Læda.

DAN. ¶ In æquo eſt: qui uolentem mori impedit æque peccat: ac ſi nolentem cogeret quam quidem ſententiam uti falſã tamen corrigit poſt paulo alterum grauius reor. &c. Regna deſerui libens: contra opinionem phalaridis ſcribẽtis ad demotelem. ϖοῦκτησαϑαιτηνϑοίαυτην αρχὴν ϖιϑόφαλὲξερονέξιτοκαταϑεϑὲαι. niſi excuſetur ad depoſitionem indagatio. Sed uterque potius: exerceant potius hunc enſem filii mei in cõmunem necem eadem iracundia qua apud papinium generis conſortia ferro diſſideant. Sphinx mõſtr̃: ut placet lactantio ꝙ ita ſtringeret homines ſuis ambagibus ut neſcirent reſpondere nec facile expediri poſſent nam græci ὀφιν γεὶν latini dicimus ſtringere ſimile inq̃ monſtrum harphyis aliis & unguib⁹ ifidẽs ſcopulo alii uolũt ſphinga eẽ uilloſam ſimiã: i cõmẽ tariis i œdi. Tyrãnũ ſophoclis extat hoc epigrãma a ſphige de œdipo platũ: ἐξίϑιϖοῦνεϖὶγηϑόκαὶτε τραϖο νϖὺμιαφωνηκαὶτρὶϖον. αλλαϑεὶλεβοηνϖονο γοϑεϖὶ γαιαὸ. ερϖετακίνεὶταὶϑεραϖακικαταϖονταον: αλλοϖοταν ϖλεὶξοὶϑὶνεϖεὶγομενοοϖοὸὶβαὶνη. ενϑαταχοσγυοὶὸγαφαῦρουατοναῦνου. Aſſyrio r̃gi: agenor pater cadmi rex aſſyriorum qui ſunt in maiori aſia & qui ſyrios eoſdem & aſſyrios dici uolunt quaratione adducantur ſcitu difficile eſt. quoq; apud omnes geographos hæc diuiſio fiat quadrifaria hoc eſt ſyrios Aſſyrios leuchoſyrios & cœleſyrios: niſi uelimus regiões & loca cõfũdere: quæ res cõmuniſſima ẽ icõſiderate loq̃ntib⁹

Phœbea lampas heſperus faci t diem
Vt ad miſerias aliquid accedat meas
Pii quoq; erimus unica œdipode eſt ſalus
Non eſſe ſaluum liceat ulciſci patrem
Adhuc inultum dextra quid ceſſas iners
Exigere pœnas quicquid exactũ ẽ adhuc
Matri dediſti mitte genitoris manum
Animoſa uirgo funus extendis meum
Longaſq; uiui ducis exequias patris
Aliquando terra corpus iniuſtum tege
Peccas honeſta mente pietatem uocas
Patrem in ſepulchrũ trahere q cogit mori
Nolentẽ in æquo eſt quiq; ꝓperãtẽ ipedit
~~Occidere eſt uetare cupientem mori~~
Nec tamen in æquo alterum grauius reor
Malo impari: quam eripi mortem mihi
Deſiſte cepto uirgo. ius uitæ ac necis
Meæ pœnas mea regna deſerui libens
Et regnum meo retineo: ſi fida es comes
Enſem parenti trade ſed notum nece
Enſem paternũ tradis? an nati tenent
Cum regno & illũ? faciet ubicũq; ẽ ſcelus
Ibi ſit reliquo natus hunc habeant meus:
Sed uterq; poti⁹ flãmas: & uaſtũ aggerẽ
Compone in altos ipſe me imittam rogos
Erectam ad ignes funebrẽ aſcẽdam ſtruẽ
Pectuſq; ſoluam durum & i cineres dabo
Hoc qcqd in me uiuit. ubi ſæuũ eſt mare
Duc. ubi ſit altis preruptũ ſaxis iugum
Vbi trina rapidus ducat hiſmenos uada
Duc ubi fer̃ ſint: ubi fretũ: ubi ꝑceps loc⁹
Si dux es: illuc ire morituro placet:
Vbi ſedit alta rupe ſemifero dolos
Sphinx ore nectẽs dirige huc greſſu pedẽ
Hic ſiſte patrem dira ne ſedes uacet
Monſtrum repone maius hoc ſaxũ iſidẽs
Obſcura noſtræ uerba loquar
Q uæ nemo ſoluat quiſquis aſſyrio loca
Poſſeſſa regni ſcindis & cadmi nemus
Serpente notum ſacro quo dirce latet
Supplex ad aras quiſquis eurotẽ bibis
Spartẽq; fratre nobilem gemino colis.

¶ Sæua

Q uicunq; helín: parnaſum: & boetios:
Colonus agros uberis tendens ſoli.
Aduerte mentem: ſæua thebarum leues
Luctifica cæcis uerba cõmittens modis:
Q uid ſimile poſuit: quid tã ĩextricabile?
Aui gener: patriſq; riualis ſui.
Fraterq; ſuor̃ liberũ: & fratrũ parens
V no auia partu liberos peperit uiro
At ſibi nepotes: mõſtra qs tãta explicet
Ego ipſe uictæ ſpolia qui ſphingis tuli:
Herebo: fati tardus interpres mei
Q uid pdis ultra uerba: qd pectus ferum
Mollire tẽtas. p̃cibus hoc animo ſedet
Effundere hanc cum morte luctantẽ diu
Aĩam & tnbras petere: nã ſceleri hec meo
Parum alta noxẽ: tartaro cõdi iuuat:
Et ſi qd̃ ultra tartar̃ eſt tandẽ libet
Q d̃ oli oportet: morte ꝓhiberi haud q̃o:
Ferrũ negabis. noxias lapſo uias
Cluce: & exarctis colla laqueis inſeri
Prohibebis has quæ ferunt lœtũ auferes:
Q uid iſta tandem cura proficiet tua
V biq; mors eſt optime hoc cauit deus
Eripere uitam nemo non homini poteſt
At nemo mortẽ mille ad hãc aditus patẽt
Nil quæro dextra noſter & nuda ſolet
Bene animus uti dextra nũc toto impetu
Toto dolore uiribus totis ueni
Non deſtino unum uulneri noſtro locũ
Totus nocẽs ſum qua uoles mortẽ exige
Effringe corpus. corq; tot ſcelerum capax
Euelle: totos uiſcerum noda ſinus.
Fractum incitatis ictibus guttur ſonet
Laceræ ue fixis unguibus uenæ ſtuant
Aut dirige iras quo ſoles hæc uulnera
Reſciſſa multo ſanguine ac tabe irriga:
Hac extrahe aĩam: durã ĩexpugnabilem:
Et tu patẽs: ubicũq; pœnarũ arbiter
Aſtas mearũ: nõ ego hoc tantũ ſcelus
Vlla expiari credidi pœna ſatis
Vnq̃: nec i ſta morte contentus fui
Nec me redemi parte: membratim tibi:
Volui perire: dubium tandem exige:
Nũc ſoluo pœnas: tunc tibi inferias dedi
Addes: atq; inertẽ dextrã ĩtrorſus p̃me
Magiſq; merge: timida cum paruo caput

¶ Sæua: ãplificat grauitatẽ obſcuritat̃ ſuæ dicẽs ꝙ ſphinx ñ ꝓpoſuit obſcuri⁹ enigma q̃ ipſe ꝓpõit. Leues: appellat ſphigẽ lucẽ luctificã. Modis: cæcis obſcuris uerſib⁹. Inextricabile: iſolubile. Aui: au⁹ pr̃ pr̃is & pr̃ mr̃is correlatiuũ aui ẽ nepos & neptis. uñ menece⁹ pr̃ fuit Iocaſte: & œdip⁹ gener iquãtũ fili⁹ filiæ eius: gener iquãtũ hẽt ipſã Iocaſtã ꝓ cõiuge cui⁹ ipe erat fili⁹. Riualis: dr̃ is q eandẽ amat ali⁹ quã potãs eodẽ riuo. nã amauit iocaſtã uxorẽ pr̃is ſui. Liber̃: p ſyncopã filior̃ ſuor̃: & ẽ fr̃ q̃re gẽuit eos de mr̃e. Auia: filior̃ meor̃. nã & ipe fili⁹ ei⁹ erã. Viro: marito datiui caſus. Nepotes: fibi Iocaſtæ reſpectu mei ipſi⁹ pr̃is: fi lii qa nati de ipo. Ego hæ. ego q ſcio iterptari enigmata ſphingi dubitabo expõere tã dira mõſtra. Q uid pdis: cõ uertit ſe ad filiã. & ẽ itelligẽdũ ꝙ filia adhuc iſtabat: ne ſeip ſum iterficeret. uñ ipe dicit qd op⁹ ẽ: ut pdas uerba tua placet mihi mori: iõ fruſtra q̃ris flectẽr pect⁹ meũ. Mollire: p geminũ. ll. actiuũ ẽ. Sedet: placet & fixũ ẽ. Luctãtẽ: pugnãtẽ. Petere: ire ad tenebras: poſſet dicere filia ſatis ẽ pr̃ qd̃ cæc⁹ es: rñdet hoc nõ ſufficit ſceleri meo: uolo ire ĩ pfũdũ tartari: ubi ſit ppetua obſcuritas. Nox alta: obſcuritas oculor̃ meor̃. Ferrũ negabis: ſi nõ uoles dare ferr̃ quo me occidã. Inueniã aliã uiã. Inſeri: poni. Lœtũ: mortem Proficiet. q. d. nihil quẽadmodũ. Nemo: nõ unuſq̃ſq; põt eripe uitã hõi: ita nemo põt ꝓhibere: qđ teſtat Portia apd̃ Martiũ. Cõiugis audiſſet fatũ cũ portia bruti: & ſubtracta ſibi q̃reret arma dolor: Nudũ ſcitis ait mortẽ nõ poſſe negari: Crediderã ſatis hoc edocuiſſe patrẽ. dixit & ardẽtes auido bibit ore fauillas i nũc & ferr̃ turba moleſta nega. Audit⁹. uiæ. Nil q̃ro. ſ. q ꝙ tradas ferr̃ q̃re ẽt man⁹ mea nuda poterit me iterficere. Dolore: ſi hẽbis magnũ dolorẽ d̃ ſcelerib⁹ tuis hẽbis magnũ ipetũ ad ulciſcẽdũ. Deſtino: nõ ꝓ pono nec dicã frãge caput nec magis unũ locũ quã aliũ q̃ re tot⁹ ſum malus. Fxige: ſũe. Qua: p quã ptẽ uoles. Ca pax: qđ potuit cõtinere tãta ſcelera. Nuda apias & extrahe uiſcera. Incitat̃: magno ipetu factis. Dirige. ſ. o dextra Quo ieã ptẽ i quã ſoles. ſ. i oculos quos iã icepiſti fodere: & uade p eã ptẽ uſq; ad cerebr̃. Irriga: cruẽta. Vulnera oculor̃: fac crudeſcere illa uulnera. Hac: p hãc ptẽ. Inexpugnabilẽ: q̃ ñ pt uici per mortẽ. Et tu parẽs: cõuertit ſermonẽ ad manes laii patris: dicẽs qđme cæcaui nõ uideſſatis pro tãto ſcelere: ueni & adiuua me: ut effodiã mihi cerebrũ: & mẽbratim moriar. Arbiter: iudex uel ꝑſens ad uidendũ. Inferias: ſacra quæ mortuis dant̃. Præme: inculca. Inertẽ: pigrã & dubitantẽ me iterimere. Introrſus: bene intra cerebrum. Timida: quãdo obcecaui me manus mea erat ignaua: nũc uẽi & adiuua me. ne iter̃ ſit timida.

¶ Tartaro cõdi iuuat homicidæ & ſtupratores ruũt i tartarũ q loc⁹ ẽ terribilis & imani pfũditate demerſus ſicuti poeta deſcripſit in. vi. idẽ orcus aliter uocat̃ qñ i mortẽ urgeat. uolũt qdã tartar̃ dici αωοτυτὰρὰχοϛεὶν qđ ẽ turbare mergar igit̃ i tartaro ubiq; neq; meritas adhuc pœnas iueniã nec par meo ſceleri ſuppliciũ luã: q̃re mihi oino morti certũ ẽ & morte nullũ mihi facilius relĩq̃ fmediũ. Mors ubiq; ẽ: Apollis i. i. argonauti. ϖαντηὐεγαϛετὰτὰιερ κοσυηϕοίσαγὸρωϖοισί. Nec me redimi: hac mea cæcitate: q̃ ẽ graue & miſerabile uitæ ſuppliciũ: ut igt Pa. nõ uideor meã culpã expiaſſe nec ullo qdẽ alius pœnæ genere diluiſſe: q̃re cũ ab hac culpa me nõ ſatis redemerim pte penæ. i. ipſa obcecatiõe. tu cõſume debitũ iã tãdẽ de me malũ & totũ exige pater mi Lai. redimi dicunt̃ qui ſoluto precio liberant̃ Plautus. Redemptitauere ad unum captes.

¶ Libauit: attigit. Hauſta: q̃ſolũ hauſit oculos. Heret: adhuc aius uſ uideſ pigrã cũ occecauit oculos. Audi

BER. DAN. BER.

es:uenies ergo pf:& uideb̃ q̃ ñ mẽtior. Ver: nõ mẽdacẽ
Minus:hæc uerba dic̃ ad ſeipſũ œdipe tu extraxiſti lumia
minus audacter tu offerebas prõpte oculos:ſed man⁹ no
lebat extrahere. Perage:pfice. Pauca rogat:ãti gõe patrẽ
ut audiat p̃ces ei⁹ placidus. dicẽs nõ rogo te ut reducã ad
regnũ:ſ; ut æquo aio feras ita:qd ꝓpriũ ẽ fortitudis & pati
entiæ:ná nõ poſſe pati aduerſa ẽ ignauí hois. Habitũ:cõ-
ditionẽ. Flore:p trãſlationẽ i ſtatu. At ut: ſed peto ut ue
lis ferre æquo aio miſerias. Fractas: diminutas pp lõgitu
dinẽ tpis:ut di. Ci. q̃ nullus ẽ tãtus dolor q̃ ipa die nõ mi
nuat. Remiſſo:nõ ita itẽto. Roboris:fortitudinis. Sub
dolo.deprimi a dolore. Dare terga: trãſlatio a fugiẽtib⁹.
Vitã:ea q̃ accidũt i uita aduerſa. nã fortitudinis ẽ obſtare
malis. Qui fata:ille q abiecit bona iſti⁹ uitæ: & ſua mala
aggrauauit:nõ uideo q̃ occideꝛ ſe debeat:nõ bñ cõuenit
q̃ tã̃ fortis cõtẽnat bõa:& accipiat mala:poſtea uelle mo
ri:ut fugiat illa. Fata:nõ curauit mortẽ & ſpnit aduerſa p
iecit. Bõa:ipiũ & gloriã. Onerauit:auxit illa q̃ ſibi accide
bãt mala. Nullo:nulla re. Vtrũ q̃.ſ. petere & deliderare
mortẽ ẽ hois timidi. Loco:i tuto:ille q̃ hũit oia mala quæ
ãplius ñ poſſint creſceꝛ iã ẽ i tuto q̃re ſcit ſe nihil pei⁹ poſſe
hꝛe:q̃re nõ ẽ optãdũ mori tibi. Quis iã ꝓbat q̃ nõ hẽt cau
ſam aliq̃ q̃ debet mori:dicẽs q̃re ſic q̃rit mala q̃ ipe ſibi ne
q̃ dii matora ſibi poſſẽt dare ſi uellet mori uideꝛet uelle fu
geꝛ ea. Fac uelle:parẽthęſis ẽ. Iã:nec tu ſi uelles poſſes ali
qd mai⁹ malũ tibi faceꝛ p̃ter hoc qd̃ exiſtimas dignũ mor
te. Hoc.ſ.q̃ es dignus morte. Nõ es: q̃re peccaſti p ignо
rãtiã. Inuiſis:q̃uis dii fecerit te peccare:tñ es inocẽs. Effe
rarit fecerit te q̃ſi ferũ & beſtialẽ. His:ſedib⁹ ſupnis. Ca
res:uis forte mori ne uideas lucẽ iã cares q̃re cæcus es & ne
habites patriã cũ filiis & uxoꝛ iã oib⁹ iſtis priuatus es: nec
plura tibi auferet mors. Tumultus: q̃re eras in regno hẽ
bas multos ſtipatores. Turba fortunæ: rgni abceſſit a te
Iuſſa.i.mortẽ oibus his priuatus es:qbus alii morte ſolent
priuari.iuſſa appellamus exeqas & ſacra quæ dantur mor
tuis. Quã nõ fugis: regnũ quod nõ hẽs aut alia quæ di
ximus. Me fugio:reſpondet œdipus fugio pectus meũ
oneratum conſcientia tot malorum & conſpectum alio
ne me uideãt nec debeo uiuere cũ oẽs cauſas uiuendi pdi
derim iõ diſcede filia & dimitte me mori &arguit ſcelus ſu
um a tẽpore dicẽs. cũ eẽm in uentre matris iam ad ſcelera
ſum deſtinat⁹ & p oraculũ apollinis ad mortẽ iudicatus.

DAN. ¶ Hæret:ãceps ẽ & hæſitat pauca parẽs artificioſa oro an
tigones q̃ pre; dehortat ad mortẽ & prio ordit ab ea pte q̃
facit ad finẽ & cõcluſionẽ rei a magnaitate & cõſtãtia q̃ ni-
titꝛ pſi ſuadere miſeriaꝝ & dolo cõtẽptũ. triſtis uero & ca
lãitoſæ uitæ põdera p pariẽtiã eẽ tolerãda ꝓquo arguit ab
ipa primũ patiẽtia deide a magnaitate ipſi⁹ œdipi quẽ tie
re nõ decet nec ullis malis iflecti ſed cõtra niti deide ab ul
tia ei⁹ calãitate. Sed malis ꝛgẽtib⁹:grauiſſima ſnia & p̃cla
ra matrõa ñ idigna æquo aio ferre mala hic illd̃ Oratianũ
de obitu Quiti.poetæ Cremõenſis duꝝ ſed leuius fit pati
entia qcqd corrigeꝛ ẽ nefas & Terẽ.ut qmus qñ uolumus
nõ licet. Me fugio:pſiſtit œdip⁹ i cõtumaciſſimo mortis
deſyderio deide cãs adducit quare oino ſibi moriendũ ſit.
Ceres:ſaturni & opis filia:ut Euſebi.& Heſio.i theogonia
oſtendit. Fruges toto orbe propagãdas p Triptolemũ in
ſtituit.prima dedit leges :propterea in Eleuſio oppido qd̃
condidit triptolemas de nomine patris:ſacra ab eodem fa
cta theſmophoria appellata.ἀπὸ τοῦ θεσμοῦς κομίζειν.a
creando dicta Ceres:uel ut placet Ciceroni a creſcendo.

BER. ¶ Manũ qua occidit patrẽ. Cælũ:nolo eẽ odio diis hoib⁹ q̃ dolẽt me uideꝛ. Præmo:calco:ñ ſum dign⁹ ma

Líbauit hauſtu:uixq̃ cupientes ſequí
Educit oculos: heret & nunc míhí
Ille animus: heret cũ recuſantem manum
Preſſere uultus audíes uerum œdípum.
Mínus eruíſtí lumína audacter tua
Q uã præſtítiſtí nũc manũ cerebro índue
Hac parte mortẽ page: qua cœpít morí.
An. pauca o parẽſ magnaíe míſerãda p̃cor
V t uerba natæ mẽte placata audías:
Nõ te ut reducã ueteris ad ſpecimẽ dom⁹
Habítumq̃ regní flore pollentís ínclyto
Peto at ut íras tẽpore aut ípſa mora:
Fractas remiſſo pectore ac placído feras
Et hoc decebat roboris tantí uírum:
Non eſſe ſub dolore: nec uíctũ malís
Dare terga. nõ ẽ (ut putas) uírtus patet
T ímere uítam: ſed malís íngentíbus
Obſtare: nec ſe uertere ac retro dare.
Q uí fata proculcauít: ac uítæ bona:
Proíecít atq̃ abſcídit: & caſus ſuos
Onerauít: ípſi ceu uídeo: nullo ẽ opus:
Q uare ípſe mortẽ cupíat: aut q̃re petat
V trunq̃ tímidí eſt uelle: cõtẽpſit morí
Q uí nõ cõcupíſcit: cui⁹ haud ultra mala
Exíre poſſint: loco ín tuto eſt ſítus:
Q uís iã deorum: uelle fac quícq̃ poteſt:
Malís tuís adícere. íam neq; tu potes
Níſi hoc: ut eẽ te putes dignum nece:
Nõ es: nec ulla pectus hoc culpa attígít
Et hoc magís te genítor ínſontem uoca
Q d̃ innocẽs es díis quoq; ínuíſis quíd eſt:
Q uod te efferarit. qd̃ uouos ſuffecerít
Stímulos dolorí. qd te ad ínfernas agít
Sedes: quíd ex hís pellít. ut careas díe.
Cares ut altís nobílem muris domum
Patríãq; fugías. patría tíbí uíuo perít.
Natos fugís. matrẽq; ab aſpectu oíum
Fortuna te ſummouít. & quícquíd poteſt
Auferere cuíq̃ mors tíbí hoc uíta abſtulít.
Regní tumultus: turba fortunæ prior
Abſceſſit ante iuſſa. quam genítor fugís
Oedí. me fugío. fugío ſceleꝛ cõſcíũ oíum
Pect⁹ manũq; hãc fugío. & h⁹ celũ & doſ
Et díra fugío ſcelera quæ feci nocens.
Ego hoc ſolum frugífera quo ſurgít ceres

nere in

Premo: has ego auras ore pestifero traho
Ego laticis hausto satior: aut ullo fruor
Almæ parētis munere: ego castam manū
Nefandus: incestificus execrabilis:
Attrecto. ego ullos aure concipio sonos
Per quos parentis nomen. aut nati audiā
Vtinā qd rescindere has requirem uias
Manibusq; adactis oē quo uoces meant.
Aditusq; uerbis tramite angusto patet
Fruere possem nata. iam sensum tui
Quæ pars meorū criminū es infelix pater
Fugissem. inheret. ac recrudescit nefas.
Subinde: & aures ingerūt: quicqd mihi:
Negastis oculi: cur caput tenebris graue
Nō mittor ad ūbras ditis æternas: qd hic
Manes meos detines: qd tertam grauo:
Mixtusq; superis erro: quid restat mali:
Regnum parentes: liberi: uirtus quoq;
Et ingenii solertis eximium decus
Periere: cuncta sors mihi infesta abstulit.
Sachrymæq; supāt: has q°q; eripui mihi
Absiste: nullas aius admittit preces
Nouamq; pœnam sceleribus quærit parē
Et esse par quæ poterit infanti quoq;
Decreta mors est: fata quis tam tristia
Sortitus unq; uideram nōdum diem:
Vteriq; nondum soluerā clausi moras
Et iam timebar. ptinus quosdā editos.
Nox occupauit. & nouæ luci abstulit.
Mors me antecessit aliquis intra uiscera
Materna lœtum præcoquis fati tulit
Sed nunq̄d & peccauit abstrusū abditū
Dubiū an essem sceleris nefandi reum
Deus egit illo teste damnauit parens
Calidoq; teneros transtulit ferro pedes
Et in alta pabulum nemora misit feris.
Auibusq; auidis quas cithæron noxius.
Cruore sæpe regio tractas alit.
Sed quem deus damnauit. abiecti pater
Mors quoq; refugit. pstitit delphis fidem
Genitorē adortus impia strauī nece
Hoc alia pietas redemit occidit patrem
Sed matrē amauī ph loq hymeneū pudet
Thedasq; nostras has quoq; inuitum patī
Te coge pœnas: facinus ignotum efferū
nere in terra quæ fructifera ē: & dat fructus oēs. Laticis: uini uel aquæ. Almæ parētis: terræ quæ oēs alit. Fruor capio fructū. Castā manū: tāgo tuā manū castā cū sim ne fandus & incestus. Attrecto: tango. Ego audio nomē patris: & mihi succurrit q̄ patrē occidi: & nom̄ filioꝝ: & recordor q̄ filios de matre suscepi q̄ oia mihi sunt ingratissima.

Sonos: uoces: legēda sunt hæc interrogatiue. Vias: p q̄s audio. Adactis: ipulsis: utinā possē manib⁹ meis oēm sē sum auriū euellere. Nata: si possem hoc facere: ut nō audī rē de te quare ēt generata es ex incestu. Inheret: quotiēs audio nomē patris & filioꝝ recrudescūt scelera mea & renouant: trāslatio sūpta ē a uulneribus q̄ quasi sanata sunt iterū attrectādo lacerant. Ingerūt: imittūt qcqd oculi nō uidēt: aures audiunt. Cur caput: cur ergo nō recedo de uita cū sim ita mihi: & diis inuisus. Quid manes meos: aia; meā: reputat se mortuū qñ i hac uita nullā cōmoditatē habet. Grauo: q̄re ñ libēter fert me. Mixtus. q. d. sum i numero mortuoꝝ & sto cū superis. Lachrymæ supant: restabant fortuna reliq̄rat oculū: ut possem lachrymari: s; mō nō possum q̄re euulsi mihi oculos. Absiste: pseuerabat adhuc filia pcib⁹: uñ pr̄ eā repellit q̄re oīno decreuit mori

Admittit: recipit. Nouā pœnā inusitatā: quēadmodū sceleram mea fuerāt inusitata: sed puto nulla poterit reperiri satis par & eq̄lis peccatis meis. Moras: nōdū natus erā. Protinus: nascunt multi & statim moriunt: sed ego ad mortē destinatus erā anteq̄ natus. Nox: mors. Precoqs: iteꝝ aggrauat p cōparationē: aliq moriunt i uētre matris: sed nō peccauerūt: ego aūt iudicat⁹ sum homicida adhuc i utero matris pcor dicit fructus q̄ ante tēpus matureścit: nō a simili dixit. Præcoqs fati: nimiū accelerati. Deus egit: tanq̄ auctor dicit apollo me dignū morte cū nondū natus eēm

Dubius: cū nescirēt an eēm uel nō eēm in uētre matris.

Parēs: pr̄ laius dānauit me illo appolline teste & quāprimum natus fuit iussit me expōi feris primoq; pforauit mihi pedes ferro calido. Tractatas: inuitatas. Regio: cruore q̄re tibi mortui sunt acteon & pētheus: ut diximus. Sed quē pater meus & apollo uolebāt ut morerer mors noluit

Præstitit: fecit fidē. Delphis: oraculo apollinis: delphici q̄ dixerat me iterfectuꝝ patrē & ita feci. Adort⁹: aggressus

Hoc. s. paricidiū. Redemit: cōpensauit q̄re saltē si fui crudelis in patrem amaui matrem cū illam habuerim p uxore & est hironia. Proh: indignatio exclamantis aperiēs hironiam. Hymeneum: nuptias nostras: Nam hymene⁹ deus nuptiaꝝ habetur. Thedas: faces quæ portabantur ante sponsos cuius rei rationem explicat Plutarchus in problēatib⁹ suis. Has quoq;: q̄uis te pudeat cœdipe loqui pudenda tua uolo tamen ut narres ad pœnam tuam: nullus enim uellet dicere turpitudinem suam dic ergo œdipe: de se loquitur in tertia persona. Ignotum: antea inauditū.

¶ Audiā nomē. i. audiā me uocari pr̄em a filia uel natū ab uxore qđ ē pter oēm legē. Subide. i. crebro. Ply. Tales tū ēt uiatores erāt qb⁹ idipsū nom̄ iditū ē subide i agris

DAN.

Solertis: i iuestigādis terris & cæcis ambagib⁹. Solers. n. pprie igēiosus cui cōtrariū ē iers & stupid⁹. Infāti: quēadmodū apd Sophoclē ipe sui nescius loqt̄ ad fuū mirabūdus. τεκοῦσα τλημονῆ τεκνεῖν γυῖ τοῦ σ τοῦ σ τεκοῦσα σην λογοσιοῦσιοῦ. Abiecit pr̄: apd euripidē ita cōqueritur. καί τα ημονεεσ ἄλλο ἀνθρῶ ουεφυα γονό γα πολλῶν λαιω ἐθωίσ ε ωεί δεγενομην αὐθίσ οσωείρασωατίρ. χρην γαρ δανεί νίνεξιμου. ωε ψ

εί δε μεογόωῖδ μεδδα. ταρταρου γαρωφελενόμουθ ωλεσαλλα δοῦλευδαιτε μεδ &c. & in primo phœnisson sic loquitur locasta. σφῦρωγσι δηρακεγτόα δίασ ψείρε ψεοσοι.

BER. ¶Nulla nō ætas.i.omnis: tm̄ est scelus quod posteri uix potuerunt credere. Thoros:accepi matrem in uxorem in premiū particidii:quēadmodū debuissem puniri. Fœcunda:& ne aliqd scelus deesset:peperit ēt filios ex me. Si qd':aliqd' quod possit addi: ego adiunxi quare feci filios sceleratos. Abieci:deposui regnū:illudq; reliq filiis q multa mala facīēt. Sceptr̄:regnū appositiue p̄cium paternæ necis. Et hoc.ſ. sceptrum. Alias manus: q̄re sicut meæ manus fuerūt armatæ cōtra patrē:ita filii armabūt suas alter cōtra alter̄. Fatū:optime scio ꝺitionē regni thebāi q̄ null⁹ potest tenere illud sine scelere. Sacro:execrabili. Presagit:præuidet:uideor diuinare mala futura. Patern⁹:animus. Iacta:tractū est ab agricolis q iaciūt semina:ut colligant. Cladis:malor̄ futuror̄. Pacti:quod factū fuerat inter fratres ut alternis annis regnarent. Hic etheocles:q primis annis regnauit. Negat reddere:dare imperiū fratri polynici:ut erat conuentū inter eos. Ille:inuocat uiolatos qui fuerunt adducti in testimonium fœderis sui:Icti percussi:& facti habita cōsuetudine ab antiqs qui p̄cutiendo porcā fœdus iūgebāt:qd testat̄ Vir. Posito certamine reges:& tandē cesa iūgebāt fœdera porca. Argos:nā ipe polynices,argiā filiamadrasti uxorē duxerat cuius auxilio bellū aduersus fratrē parabat. Vt siqs:si dubitaret aliquis an essent filii mei illud bene apparet q̄re sunt scelerati quē admodū ego: Nemo nō.i.ois. Si nulla filia psuadet patri:ut uiuat ut auctoritas eius,phibeat hæc mala q̄ denunciauerat de filiis eius. Multis:qui pibūt in bello. Illis:neque iusti est ulla cura illis. Meis: quod plus nō pōt dici q̄re opus est ut sint sceleratissimi sicut sunt filii mei. Certāt contendūt inter se siqs possit eē sceleratior. Pensi: cōsiderationis qd' ppriū est ire nibil cōsiderare. Per nefas: cum sunt nati ex scelere nihil malū putant. & oia licere putant

Scio:præuideo mala futura: quæ uolūt cōmittere iter se ideo mutare & cito uolo mori:dum aliquis me sceleratior nō est. Fortuna:habet hoc solum quod cedo tibi. Inuictus aliis:qui non mouerer ab aliis.

DAN. ¶Vt eē genitor:frater genui fratrē.nēo ignorat.ego igit qd uiuā ultra:cui dolores augeat ex p̄ris nece:mr̄is cōcubitu.ex ruina impii.liberorum odio. quando tot mortes una mors posit claudere. Genitos:ex me q malus su; & siniſtro nat⁹ sydere ap̄d Furipidē ita lamētat̄.ω ϑαϑ αἰμονεγὼπαιϑαϑαϑαϑελφοῦσέτεκον. οὐσαπ ωλεσα.οὐγαρασύνετοσπέφυκέγω̃.Et pēsi nihil:pēdere librare & soluere ē:ide pēsū & pēsio.a pēso deciat̄ pēsito cōsidero.Gel.in.i. Scripta oia curiose spectabat: aut uirtutes pēsitabat:ide pēsiculate aduerbiū ē pēsiculo nerbū.ide Gel.i eodē.pythagoras a principio adolescēteſp naturæ idicia pēsiculabat qd σιογγονόνει græce dr̄. id.n. uerbū significat mores naturasq; hoiu; q̄dā cōiectatōe sci scitari. Ira agat.Poeta i.ii.Furor iraq; mētē p̄cipitāt. Sola tu:pieatatē dulcissime p̄cib⁹ filiæ iā tādē uictus œdipus mutat sniam:cū sola pietas i eo uitā defendat:quē inumera scelera ad mortē iure ipellebāt.ap̄d Euripidē alloquit̄ filiā i hāc sniam.ωϑῦγατεραινὼμενσέτηδ̄ωρσὺνια σλενέσυτυχοῦσα.τᾶμεγωξερξώκακα &cæ. in quo œdipus laudat antigonē a fortitudie & ai magnitudie ubi hic a pietate cōmēdat:hic licet euagari.filii discite pietatē i uros parētes colere.q̄les sint ipi:oino uereremini:hoc mā dāt diuinæ & humanæ leges: hoc p̄cipit deus: hoc impat natura q̄ se exēplo puellæ thebanæ nō mouemini saltem nos moueat Pauor Agrigentinus. οὐδ̄ὔνατοτωγγε γενηκοτωναείμεμνησθαιωητέροσμαλέξα.

Inusitatū effare:quod populi horreant
Quod esse factum nulla nō ætas neget
Quod patricidā pudeat: i patrios thoros
Tuli paterno sanguine aspersas manus
Sceleriſq; precium maius accepi scelus:
Læue ē paternū scelus: in thalamos meos
Deducta mater:ne par̄ scelerum foret
Fœcūda nullum crimē hoc maius potest
Natura ferre.si quod etiam est tamen:
Quid facere possent dedim⁹:abieci necis
Preciū paternæ sceptr̄:& hoc iter̄ manus
Armauit alias:optime regni mei
Fatū ipse noui.nemo sine sacro feret
Illud cruore:magna præsagit mala
Paternus animus:iacta iam sunt semina
Cladis futuræ:spernitur pacti fides.
Hic occupato cedere imperio negat:
Ius ille & icti fœderis testes deos:
Inuocat:& argos exul:atq; urbes mouet
Graias in arma.nō leuis fessis uenit
Ruina thebis.tæla flammæ uulnera
Instant & istis.si quod est maius malum
Vt esse genitos.nemo ex me non sciat.
An.Si nulla genitor causa uiuendi tibi est
Hec una abūde tibi ē.ui pater natos regas
Grauiter furentes:tu impii belli minas
Auertere unus.tuq; uecordes potes
Inhibere iuuenes.ciuibns pacem dare.
Patriæ quietem.sceleri læso fidem.
Vitam.si tibi ipse negas.multis negas
Oedi.illis parentis ullus aut equi ē amor
Auidis cruoris.imperii armorum doli.
Diris sceleſtis breuiter.ut dicam meis
Certant in omne facinus.& pensi nihil
Ducunt.ubi illos ira præcipites agat.
Nefasq; nullum.per nefas nati putant.
Non patris illos tangit afflicti pudor.
Non patria.regno pectus attonitum furit
Scio quo ferantur.quanta moliri parent.
Ideoq; lœti quero maturi uiam
Moriq;,ppero.dum in domo nemo ē mea
Nocentior me.gnata quid genibus meis
Fles aduoluta? qd p̄ce indomitum domas
Vnum hoc hēt fortuna quid possim capi.
Inuictus aliis sola tu affectus potes.

¶Domo

Mollíre duros ſola tu pietatem in domo
Docere nr̃a. nihil graue aut miſeꝝ ẽ mihi
Q d̃ te ſciã uoluiſſe tu tãtũ impera
Hic œdípus ægea tranabit freta
Iubente te; flãmaſq; quas ſiculo uomit
De monte tellus igneos ſoluẽs globos
Excipiet ore. ſeq; ſerpenti offerret
Q uæ ſæua furto nemoris herculeo furit
Iubente te præbebit alitibus iecur;
Iubente te uel uiuet.

Act9. ii. Nũcius Oedip9 Antigõe locaſta.

Nuncius loquitur.

REgia ſtirpe edite;
Thebe pauẽtes arma frna iuocãt
Rogantq; tectis arceas patriis faces
Nõ ſunt minæ; iã propius acceſſit malũ.
Nã regna repetens frater & pactas uices
In bella cunctos græciæ populos agit
Septena muros caſtra thebanos p̃munt.
Succurre prohíbe pariter & bellũ & nefas
Oedí. Ego ille ſum qui bella cõmitti uetẽ;
Et abſtíneri ſanguine a caro manus
Doceam; magiſter iuris & amoris pii
Ego ſum; meoꝝ exẽpla facínorũ appetũt.
Me nũc ſequũt; laudo; & agnoſco libens;
Exhortor; aliq̃d ut patre h9 dígnũ gerant.
Agíte o propago clarã generoſa índolem
Probate factís: gloriam ac laudes meas
Superate & aliq̃d facite ꝓpter quod patrẽ
Adhuc iuuet uixiſſe; facietis ſcio
Sic eſtis orti. ſcelere defungí haud leui
Haud uſitato tanta nobilitas poteſt.
Ferte arma: facibus petite penetrales deos
Frugemq; flamma mítite natalis ſoli.
Miſcete cuncta: rapite in exitium omnia;
Dicite paſſim omnia; & in planum date;
Templis deos obruite; maculatos lares
Conflate; ab ímo tota concidat domus.
Vrbs cõcremetur. prim9 a thalamis meis
Incipiat ígnis; An. Mitte uiolentũ ímpetũ
Doloresac te publica exorent mala.
Auctorq; placidæ líberis pacis ueni.
Oedí. uides modeſtæ deditum menti ſenẽ
Placidæq; amantem pacis ad partes uocas
Tumet animus ira. feruet ímenſus dolor.
Maiuſq; q̃ quod caſus & iuuenum furor
Conatur; aliquid cupit. nõ ſatis eſt adhuc
Ciuile bellum frater in fratrem ruat.

¶ Domo: familia noſtra: non eſt aliquis bonus de noſtris niſi tu ſola: ideo quicquid uis faciam quare puto facẽ bonum dum ſatis facio tibi tranſibo mare egeum & excipiã flammas montis ethne. Globos: cumulos rotundos. Serpenti: quæ cuſtodiebat mala heſperidum ſubrepta ad hercule. Iecur: etiam ſi iuſſeris feram pœnam titii qui iecur paſcendum uulturibus tradit ſuſtinebo oẽs pœnas quas uolueris. Vel iuuet. ſ. œdip9 & de ſe loquiſi tertia pſona. BER.

REgia ſtirpe: Hic eſt principium ſecundi act9 Introducitur nuncius qui mittitur a patria thebana ad œdipum ut ipſe componat filios nam polinices uenſebat cum exercitu ad uerſus Etheoclem. Quod audiens œdipp9 lætatur: & exhortatur filios abſentes tanq̃ præſentes ad peius faciendum: Antigone rogat patrem ut uelit componere filios ſi non propter ſe ſaltem propter populũ thebanum: ipſa ãt reſpondet q; malus non põt eſſe auctor pacis & ita actus hic habet lætitiam patris & dolorem matris locaſte. Edite œdipe genite. Inuocant. ſ. te ad auxilinm.

Non ſunt mine: quæ ſolent eſſe de futuro ſed. Propius: uicinius: quare iam polinices aderat. Vices: ut uiciſſim regnaret. Septena: quare ſeptẽ duces fuerunt in auxiliũ polynicis. Illeſum. q. d. non ſum ſufficiens. Caro: fraterno. Pii. q. d. non ſum ille: nam rupi fœdera & iura pietatis: occidi patrem uiolaui matrem: & ita ut Quintilia. ait: Qui uult dicere in alium debet eẽ liber omni culpa. Appetunt: do illis ueniam quare me imitantur. Agite: exhortatur filios ad malum. Probate. oſtendite q; eſtis filii mei faciendo aliquod ſcelus maius q̃ fecerim. Penettrales: qui tenentur in domo. Natalis: ſoli terræ in qua eſtis nati. Mite: non ferro: ſed igne. Miſcete: perturbate. Conflate ſtatuas deorum igne. Conſumite: nam conflare proprie dicimus metallum liquefacere. Concidat: ſimul cadat. Mitte: antigone uidens paternum furorem exhortatur illum ad quietem componendam. Publica: populi tui ſi ñ propter filios propter populum tuum debes componere fratres. Vides. reſpondet œdipus ſub hironia. Partes: inuitas me ad illud quod non placet. Immenſus: ſine menſura. Feruet: eſt accenſus. Maius: uellẽ uidere maius malum quam conantur facere filii mei.

¶ Regia ſtirpe: Carmen ſecundum thebaidos incipit & ſecundus actus. trimetro iambico incredibili gaudio affi citur œdipus ſentiens ad arma filios cõcitari. & ſeuiſſimis odiis excãdeſcere inter ſe. Antigone filia pro pace laborãte & nuncio ipſo: demum Iocaſtæ uoces gemituſque de filiorum diſcordia miſerabiles ſequuntur. Septena: adraſtus ſocer. Tydeus & Polynices generi. Capaneus. Hippomedon. Amphiaraus augur Parthenopeus adoleſcẽs hii ſeptem ductores cum ſingulis copiis ad thebas cõtra Etheoclem profecti ſunt ut home. & papinius plane oſtẽdunt. Ciuile bellum: nõ ſat eſt mihi ciuem in ciuẽ ruere quin etiam frater armet ſe cõtra frattrem & ſi quod maius reliquum eſt ſcelus ſolito a nobis fiat. quod gen9 belli in exordio pharſaliæ pluſq̃ ciuile appellauit Lucanus. DAN.

BER. ¶De more nostro: ut sp. aliquod inusitatum scelus facia mus. Deceat thoros: probet illos filios meos quare si nō essent mali non uiderentur filii mei. Sæpe: absconda me post sæpes & spinas: ut intelligam bella filiorum. Exese: corrose propter uetustatem. Abstrusum: absconditū: ut i telligant quid dicant transeuntes. Aucupabor: insidiose audiam. Rumoris uagi: fame incerte & cito currētis. Fœ lix agaue: describitur dolor iocaste quæ uolens amplifica re miseriam suam ostendit alias miseras matres: in cōpa ratione sui fuisse fœlices. Agaue: filia cadmi quæ filium pentheum interfecit. Manu: nā hasta affixerat caput pen thei quod portabat manu ut supra diximus historiā. Me nas: sacerdos bacchi furens: propterea parcendum erat il li ꝓpter insaniā. In partes dati: filii diuisi in diuisas partes ¶ Fecit scelus: illa commisit unū scelus tm̄: sed ego misera accumulaui multa scelera. Cucurrit: nō egressa ē & ultra hoc scelus. Feci nocentes: fui causa ꝙ œdipus seipsu; ob cecauit. Deerat: restabat ad miserias meas ēt ut amarem hostem patriæ polinicē filium meū. Bruma ter: iam sunt tres anni quibus polinices factus est exul: nūc regnū petit a fratre fretus auxilio soceri adrasti. Bruma: ultima pars hyemis q sunt breuiores dies. Decubuit: recisa est. Isth mon: terra est angusta inter ægeū & ioniū. Generi: poli nicis adrasti generi. Quid optem: ostendit difficultatem uoti sui: siqd opto pro polinice nocet etheocli & ecōuerso quare nescio quid eligere debeā: tñ uideor magis diligeꝛ polynicē: cū natura cōpatitur semper misero. Sic patētis .s. cum armis. Regiua: uenit nuncius ad reginā locastam dicens dū cōsumis tēpus lamērationibus filii tui congre diunt paribus armis. Mota aquila: uexillo moto ad pu gnam seruat cōsuetudinē romanā: qui aquilā portabant in uexillo. Caduca: tebana. Submittit: sursum mittit.

Et si metuentes: hoc est generale qui sunt i timore: aliqñ fingūt se uidere quod non uident ita dicit nunc uideor ui dere uexilla ducum & arma fulgētia. Clarū aurea nota: nam quicūq; impator hēbat signū suū. I redde: o regina uade cito & cōpone filios tuos priusq aggrediā t̄m bellū.

DAN. ¶Cauo: & cauus & cauum dici potest frequentius tamē cauerna quā græci uocant κρυωτον. Pompeius refert a cauo dici cauuum. Cauo. ideſt receptaculo & inanitate.

Fœlix aga. exemplis miseriam cumulat. Agaue etsi perē pto pentheo culpam commeruit: furore tamen numinis excusatur. ego mentis meæ compos peccaui & nocentes peperi: Iocasta queritur uicē iniquam: & finistrā sui puer perii. aliter ab Homero dicitur: Epicasta fuit filia Menoe cii ut testatur Eurypides. ετίκτε Διοκαςη μεωαιο μē yoi κεουσ & in principio eadem locasta sic loquitur εγ ωΔēωαιό μεν κληζομαι μενοικεωσκαλουσίΔ ιοκαςην μέ. fuit soror creontis ut ait etiam in eodē loco κρεωνΔαΔελφοσμητροσεκμιαεφυ. alii uolūt filiā fuisse creontis. Eustachius conuenit cum euripide. Adra stus: Talaōnis filius ex Euronomia argiuorum regum: di ctus est: si platoni credimus quod non confecit rem the banam. socer polynicis uenit thebas iā grandeuus & pal lenti facie solus rediit a pugna thebana. ut canit Papini⁹.

Septēq; secū regna: locus de Eurypide per eandē locastā sumptus est. ὁΔαργοσελθωνκηλοσα οθραζον λα βῶνεωαυτα θελθωνέωταωῦλατεῖχηταθε.

Nec hoc satis est. quod debet ut fiat nefas
De more nostro: qđ meos deceat toros:
Nate arma patri: nemo me ex his eruat
Siluis latebo rupis exesæ cauo:
Aut sæpe densa corpus astrusum tegam:
Hinc aucupabor uerba rumoris uagi
Et sæua fratrum bella quod possum audiā
lo. fœlix agaue facin⁹ horrendum manu
Quod fecerat gestauit: & spolium tulit
Cruenta nati menas in partes dati
Fecit scelus. sed misera non ultra sum
Scelus h° cucurrit. h° leue ē qđ sū nocēs.
Feci nocentes. hoc quoq; etiam nō leue est
Peperi nocentes: deerat erumnis meis
Vt hostē amarem: bruma ter posuit niues
Et tertia iam falce decubuit ceres:
Vt exul errat natus & patria caret.
Profugusq; regnū auxilia græcorū uocat
Gener est adrasti: cuius imperio mare
Q đ cingit isthmon regit hīc gentes suas
Septemq; secū regna ad auxilium trahit
Generi qđ optē qdue decernā: haud scio.
Regnū reposcit: causa repetentis bona est
Mala sic petentis uota quæ faciam parens
Vtrunq; natum uideo: nil possum pie
Pietate salua facere: quocunq; alteri
Optabo nato: fiet alterius malo.
Sed utrūq; quamuis diligam affectu pari
Quo causa melior sorsq; deterior trahit
Inclinat animus semper infirmo fauens
Miseros magis fortuna conciliat suis.
Nō. Regina dū tu flebiles quæstus cies.
Teriſq; tempus; totam nudatis stetit
Acies in armis. æra iam bellum cient.
Aquilaq; pugnam signifer mota uocat:
Septena reges bella dispositi parant
Animoq; pari cadmea proles subit:
Cursu citato miles hinc atq; hinc ruit.
Vide ut atra nubes puluere abscōdit diē:
Fumoq; similes campus in cœlum erigat
Nebulas: equestri fracta q̄s tellus pede
Sumitur. & si uera metuentes uident
Infesta fulgent signa: surrectis adest:
Frons prima telis: aurea clarum nota
Nomen ducum uexilla præscriptu ferunt
I. redde amorem fratribus pacem oībus
Et impia arma matris oppositu impedi

¶Perge

PErge: cū antigones audiuiſſet uerba nunci uocātis Iocaſtā ad cōpoſitionē filiorū. exhortat ipſam ut cito uadat: & interponat ſe iter fratres quare ſi debēt ſe occidere prius occidāt eā: & dū loquit uide parari exercitū. Cōcita: accelera: Ex cute: remoue de manu. Excipe. ſ. prima occidaris. Teſte: pſē te. Vnū: ſed fiēt duo q̄re me quoq; e iterficiēt. Signa: uexilla. Micāt: ſplēdēt ꝓpter aurū: icitat antigone matrē: ut cito uadat. Collatis: cōiūctis iā partibus dicius collatis ſignis exercitus qñ oēs pugnant: nō aūt pars: & ē pugna itegra. Propiqua: t ꝓximo iā appropinquāt inuicē. Præceps: uelox. Occupa: ꝓueni anteq̄ cōgrediant. Fletibus: q̄re nō plorarē niſi uiderem periculū. Hic agmē. exercitus tarde ueniūt: q̄re uadūt ad ſcelus ſed duces: hoc ē polinices & etheocles accelerāt tāq̄ cupidi ſāguinis. Quis me: locaſta optat portari ꝓdigioſe ut cito currat ad filios. Inſane: magne. Quæ ſphix: d hoc mōſtro dixim⁹ ſupra. Stymphalis: de auib⁹ ſtymphalib⁹ dixius i herc. furēte. Subtexēs: quæ ſolet obſcurare lucē ſolis. Prepetē: cito uolātē. Harpya: de hoc mōſtro ſimilit dixius i hercule furēte. Seui regis: phinei. rḡis at hadiæ q cū occidiſſet filios obcecatus eſt & ad pœnā eius miſſæ ſunt harpyæ q̄ mēſas ei⁹ tactu fedarēt. Raptā. ſ. me locaſtā. Duas acies. ſ. polinicis & etheoclis. Vadit: nūci⁹ declarat celeritatē locaſtæ: & q̄d ipſa egerit. Similis furenti: uidet inſana: imo ēt fuerit ex dolore. Excuſſa miſſa. Parthica manu: parthi celerit ſagittātis. Stringēs: leuit pcutiēs: nā uidet ſignare cœlū. Rectā: q̄re deſcēdit recta uia & facit ſulcū igneū. Deduxit: diſiūxit. Herere: cōſtiterūt & firmata ſunt. Iāq̄: illi q̄ paulo ante cōcutrebāt ad mortē mutuā. Depoſuerūt. arma. Hinc & hic: ex utraq; ꝑte. Ferrū latet: oēs depoſuerūt arma. Laniata: dat locū ſeqnti ſcene: & q̄d geſtū ē declarat. Negare dubitat: q̄ dubi⁹ eſt an debeat negare matri pacem. Poteſt. ſ. negare.

BER.

Act⁹. iii. Antigōes locaſta & nū. an. loqt̄.

PErge o parēs & cōcita celerē gradū
Cōpeſce tela: fratribus telū excute.
Inudum iter enſes pectus infeſtos tenet:
Aut ſolue bellum mater: aut mater excipe
Io. Ibo & armis obuia opponam caput
Stabo inter arma: petere qui fratrē uolet
Petat ante matrem: tella qui fuerit pius
Rogante ponat matre: qui non eſt pius
Incipit a me: feruidos iuuenes anus
Tenebo: nullum teſte me fiet nefas.
Aut ſi quod & me teſte committi poteſt
Non fiet unum. An. Signa collatis micāt
Vicina ſignis: clamor hoſtilis fremit.
Scelus i propiquo ē occupa mater ꝓceps.
Et ecce motus: fletibus credas meis:
Hic agmen armis ſegne compoſitis ueīt:
Procedit acies tarda: ſed properant duces
Io. Quis me procelle turbine iſane uehēs
Volucer per auras uentus æthereas aget
Quæ ſphinx uel atra nube ſubtexens die
Stymphalis auidis perpetē pennis feret
Aut quæ per altas aeris rapiet uias
Harpya ſæui regis obſeruans famem:
Et inter acies proiecit raptam duas
Nū. Vadit furenti ſimilis aut etiam furit.
Sagitta qualis parthica uelox manu
Excuſſa fertur: qualis inſano ratis
Premente uento rapitur: aut qualis cadit
Delapſa cœlo ſtella: cum ſtringēs polum
Rectam citatis ignibus rumpit uiam
Attonita curſu fugit & binas ſtatim
Deduxit acies uicta materna prece
Heſera bella iamq; in alternam necem.
Illic & hinc miſcere cupientes manum
Vibratam tela continent dextra ſua:
Paci fauetur: omnium ferum latet.
Ceſſatq; telū uibratum in fratrum mann
Laniata canas mater oſtendit comas.
Rogat abnuentes: irrigat fletu genas:
Negare matri qui diu dubitat poteſt

Act⁹. iiii. Locaſta & Polini. Loca. loqt̄

IN me arma: hic ē. iiii. actus ubi iocaſta loqtur ad utrūq; exercitū qd̄ in ſolā ipſam iacula mittant: cū ipſa ſit cā huius belli q̄ pepit tales filios: cōuertit deide ſe ad polini. & etheo. ut deponāt arma.

Iocaſta

PErge o parēs: ſuaſus cōtinet antigones ad iocaſtā pacandi belli inter filios: mox incurſum a fratribus ſuſpenſū & cohitū interuentu ipſius iocaſtæ. Eſt autem actus huius tragœdiæ tertius in trimetro iambico hypercatalectico poſitus & eſt tertiū carmen. Colloquuntur Antigoneſ. iocaſta: nuncius apud eurypidem. iocaſta fatetur ſe diremiſſe hanc litē ſed fruſtra iterū facto agmine & impetu. ἐγὼ δεῦρο λεύσσουσ᾽ ὀφθαλμοῖσιν ὄχλον ξένον ἀφ᾽ ἑστίας ἑαυτῆς ἄγγελος &c. Petere qui fratrem: quicunq; nolet fratrem occidere: ſiue is prior polynices ſiue etheocles fuerit me ante perimat: aut ſiquid poteſt in eo pietas: deponat arma ad preces meas: uel ſi impius a me incipiat locus ex duobus antithetis miſericordiam mouens. Præpetem: agilem & uelocem. præpetes ꝓprie aues alis auguria ꝓmittentes ſicut oſcines cantu tranſfertur abſolute dictio ad celerem uolatum: præpetibus pennis auſus ſe credere cœlo. Harpyia ſæui regis: harpyiæ inimicæ phineo regi in cœna quemadmodum appollodius thodius in ſecūdo argonauticon: eleganter cecinit. ἀλλὰ θοὰς ἁρπυίας ἐφεῶν ἀφυσσάμεναί σε θοῦσαι. ἥ ῥ᾽ ὑΐαις ἑοῖσι ταρχείων τὰ πόρτα μφὶ λυγρὸν ὄρυσσε χέως ἡρήξαν.

DAN.

DAN.

In me arma: inuida & edax uetuſtas huic tragœdiæ finē exedit: quo ſit ut quarto actu ſiniatur & carmine. ubi pertinacia polynicis oſtenditur in fratrem necandum odio i dies feruescente ad mutua uulnera & uertitur hic actus in ter iocaſtam pacem & amorem filiis ſuadentem. Et polynicem filium in nefando perimendi fratris conſilio ꝓdurā tē: ē aūt metr̄ iābicū quomō ſupi⁹ ꝓge o parēs &c. Sola i qt me utero. Induā ciuiū & hoſtiū tela. uñ exierūt fratres: idem & filii mariti. Iocaſta & polynices colloquuntur.

BER. INachio:ab argis ubi regnauit inachus.i. iuuẽtus quæ uenit ab argis & thebis uertite in me ignes. Diuellite:est histeron protherõ quãdo id quod debet sequi præcedit:& econtra.histeron posterius. protheron prius ponitis.cõuertit sermonẽ ad filios primo ad utrunq; postea seperatim. An:quasi dicat deberetis citius q̃ dico deponere arma. Ex equo:simul & codẽ tpe. Pie.sine scelere. Error:ut augeat scelus quod factu ri sunt diminuit ea quæ preterita sunt:hucusq; habuistis discordiã q̃ accidit ex mala origine uestra:& ẽ im putãdũ fortune:quare nesciebã œdipũ filium meum esse sed nunc uoluntarium facietis.cũ frater contra fratrem seuiat. Maius.s. scelus ostẽdam uobis.s.q̃ me occidatis. Pareus:de se loquitur in tertia psona. Mediã:ego mater pono me mediam inter uos ne possitis concurrere.

Proíde:ego si uultis. Bellũ:refertur ad illud: donate matri pacem. Tollite:remouete. Aut:si uultis facere bellum tollite me quæ sũ mora belli. Gui:dubitat & rogare uult alterum:sed ad quem incipiat nescit si prius cõplectar polinicẽ qui reuertitur:an etheoclẽ receſſurũ demum statuit prius oscularí polinicẽ. Si pacta:si uoluerunt seruare pacta alter etheocles exulabit quemadmodũ polinices:& ita sum solicita & dubia quem prius debeam complecti an polinicẽ reuertentẽ:an etheoclem discedẽtem. Alterna:facta uicissim ad utrunq; fratrem. Sic:nisi per discordiam Longe:demũ cõuertit se ad polinicem. Trementẽ:quã iam uibrabas contra fratrem. Coire:coniungere simul. Vinculo.s.galeæ: si uis ut te deosculer: depone galeam. Ora:ut uideã uultũ tuũ. Quo uultus:dũ rogaret a matre circũaspiciebat dubitãs de fratre:unde mater dicit quo uertis uultum:noli timere quare si frater debet occidere te prius occidet me q̃re ego amplector te totã & tegã. refers: uoluis. Acie:aspectu Obseruas:multũ aspicis. Affusa: circũ te posita. Redde:iam deposuerat gladiũ unde dicit mater iocasta iterũ susçipe arma quare frater adest armat? Capulo:mãubrio ensis. Ingerat iuoluat se in locũ clipei Dum:donec. Tupone. uertit se modo ad etheoclem: dicens tu qui primus negasti regnum fratri & es causa belli prior depone arma. Siparis:si statuisti omnino gerere bellũ nõ peto pacẽ ppetuã:sed iducias ut uulgo dicũ treugã:paruũ spaciũ rẽporis:ut uos possit cõplecti & oscularí.

DAN. QQui dedit fratres utro.euripides loquitur in hanc sententiam ὅτεκοὐσαμὰιοθίσὺγκοί μῶμενν ετεόκνε σ.κμεἰτηντεμολύνειλονσβιανῶνομασε &cetera.

Date dextras:fidem pacis mihi facite dexterarum enim coniunctiõe fides firmatur.ηιοτηὸδεξιασ ideſt a commoditate dicta dextra quod sit commodior corporis beneficio quam sinistra unde fit ut date dexteram non solum sit fidem facere sed auxilium ferre Virgilius.da dextram misera consecrata est fidei cui sacerdotes uelatis manibus rem diuinam faciebant a.M.attilio in palatio Romæ dicata est ædes fidei. Quẽ amplectar:ab a dubitatione mouet pathos quam græci ἀμορηὶν uocant ut apud Virgilium .en quid ago:mouet etiam a materna pietate paulo superius quod dicitur ab imagine sicut apud Virgilium:& patriæ mouit pietatis imago &c. omnis autem pathetica oratio aut misericordiam aut indignationem citat hoc omnis ꝓmo iocastæ tendit ad miserationẽ. Hic abfuit. polynices q tres annos argis exulauit regnãte thebis etheocle quẽ etiã decet fratri uicissim regnum cõcedere si ꝓmissis manet fedeꝛ. Hũc quoq: depone iquit clipe? depone galeã quo pectus pectori.os ori admoueatur & ẽ pifrasis galeæ tegmẽ capitis &c.cuius iuẽtores lacædemonii extitere pretus & acritus inter se bellãtes clypeum inuenerunt primi. Inducias:loquitur de se in tertia. inducię pacis interualla ductæ donati testimonio in Terentium. quasi indiciæ quia in die fiant hinc militis illius Scoma quin factis induciis' existimabat noctu licere prædari.die

IN me arma & ignis i me oĩs ruat
Vna iuuẽtꝰ quæq; ab iachio uẽit
Animosa quæq; thebana ferox
Descendit arce.ciuis atq; hostis simul:
Hunc petite uentrem q dedit fratres uiro
Mea mẽbra sparsim spargite ac diuellite
Ego utrunq; peperi. ponitis ferum ocius:
An dico & ex equo dextras matri date.
Date dum piæ sunt.error multos adhuc
Fecit nocentes omne fortunæ fuit
Peccantis in nos crimen hoc primũ nefas
Inter scientes geritur.in uestra manu est
Vtrum uelitis:sancta si pietas placet.
Donate matri pacem si placet scelus.
Maius paratum est media se oppõit parẽs
proinde bellum tollite aut belli moram.
Cui solicita nunc mater alterna prece
Verba admouebo misera:quẽ ãplectar p
In utrãq; ptẽ adducor affectu pari.
Hic abfuit:sed pacta si fratrum ualent:
Nunc alter aberit. ego iam uunquã duos
Nisi sic uidebo:iunge complexus prior
Tu qui tot labores totq; perpessus mala:
Pongo parentem fessus exilio uides.
Accede propius.clude uagina impium
Ensem:& trementem iãq; cupiente excuti
Hastam solo defige:maternum tuo
Coire pectus pectori clipeus uetat.
Hunc quoq; repone uinculo frontẽ exue:
Tegmenq; capitis triste belligeri leua.
Et ora matri redde.quo uultus refers?
Acieq; pauide fratris obserua manus?
Affusa totum corpus amplexu tegam:
Tuo cruori per meum fiet uia.
Quid dubiꝰ hæres:an times matris fide?
Po. Timeo.nihil iam iura naturæ ualent:
Post ista fratrum exempla:ne matri qdẽ
Fides hñda ẽ.lo.Redde iã capulo manu
Astringe galeam.leua se clipeo ingerat:
Dum frater est armatus: armatus mane.
Tu pone ferrum .causa qui ferrii es prior
Si pacis odium ẽ.furere:si bello placet.

uero

uero quieſcere: quaſi percalleret ſcutigerulus ille litteras & donati legiſſet expoſitionem. inducias primus inuenit lycaon: ſicut Theſeus federa affirmantibus plutarcho & Plinio.

¶ Suprema ultima quare non amplius deoſculabor uos ſi bellum geratis. Prima quare non multis annis non uidi eum. Vtrunq; non pro me ſed pro utroque timeo. Qualibet mora: dicit quod in faciendo ſcelere mora eſt bona. Optimm uinci: quare melius eſt in tam ſcelerato bello uinci quam uincer & ſuperſtes tã to ſceleri eſſe. Patiare: potius melius eſt pati damnum & mortem quam contra bonam famam & nomen uirtutis aliquid committere. Mater: ego iocaſta de ſe loquitur in tertia perſona. Abiget: remouebit. Hinc: ex utraq; parte. An patri: interrogatiue legẽdum: uellem ef ſe cæca ne uiderem ſcelera ueſtra quemadmodum eſt pater œdipus. Arcerem: repellerem. Hic ferrum: etheocles motus præcibus depoſuit arma. Recliuis: quando haſta eſt appoſita alicui loco ſtat inclinata. Incubant: hærent

BER.

Inducias te mater exiguas rogat:
Ferat ut reuerſo poſt fugam nato oſcula
Vel prima uel ſuprema: dũ pacem peto
Audite inermes: ille te: tu illum times:
Ego utrũq; ſed ꝓ utroq; qd ſtrictũ abnuiſ
Recondere enſem: qualibet gaude mora.
Id gerere bellum cupitis in quo ẽ optimũ
Vinci. ueteris fratris infeſti dolos:
Quotiẽs neceſſe ẽ fallere: aut falli a ſuis
Patiare potius ipſe q̃ facias ſcelus.
Sed ne uerere mater inſidias & hinc
Et rurſus illinc abiget. exoro an patri.
Inuideo ueſtro: ueni ut arcerem nefas
Non ut uiderẽ: propius hic ferrũ abdidit
Recliuis haſta & arma defixa incubant.
Ad te nunc preces nate maternas feram
Sed ante lachrymas teneo longo tẽpore
Petita uotis ora: te profugum ſolo
patrio penates regis externi tegunt.
Te maria tot diuerſa tot caſus uagum
Egere: non te duxit in thalamos parens
Comitata primos: nec ſua feſtas manus
Ornauit ædes: nec ſua lætas faces
Vitta reuinxit: dona uon auro & graues
Gazas ſocer non arma urbes dedit
Dotale bellum ẽ. hoſtiũ eſt factus gener
Patria remotus hoſpes alieni laris
Externa conſecutus expulſus tuis.
Sine crimine exul: ne quid e fatis tibi
Deeſſet paternis: hoc quoq; ex illis habes
Erraſſe thalamis nate poſt multos mihi
Remiſſe ſoles: nate ſolicite metus
Et ſpes parentis: cuius aſpectum deos
Semper rogaui: cum tuus reditus mihi
Tantum eſſet erepturus aduentu tuo
Quantum daturus: quãdo ꝓ te deſinam
Dixi timere: dixit irridens deus:
Ipſum timebis: nempe ſi non bellũ foret
Ego te carerem: nempe ſi tu non fores.
Bello carerem: triſte conſpectus datur
Precium tui purumq;. ſed matri placet
Hinc modo redeãt arma: dũ nullũ nefas.

Ad te: conuertit modo præces ad polinicem dicens iam te uideo ante quem tandiu uidere deſideraui. Penates domus. Externi regis: adraſti. Tegunt tenent. Non te quã do uolumus inducere compaſſiouem dicimus facta quæ non debuiſſent fieri & non facta q̃ debent fieri: unde ubi oſtendit illnd non eſſe factũ quod fieri debebat ut mater ſolet parare thalamos filio & alia exequi: cum dixit uxorẽ.

Vitta ut Plutarchus refert ſolebat faſcia cãdida appendi inter utranq; ianuam quod a ſe non factum queritꝰ iocaſta Vitta faſcia. Reuincit ligauit. Dona: habuiſti uxorem filiam adraſti ſed ſocer non dedit dotem ut ſolet fieri urbes aut aurum: ſed bellum nam cum exercitu ſuo promiſit te reducere i regnũ. Sine crimine: quare nihil mali cõmiſeras: propter quod deberes exulare. Nequit: ut haberes oia mala quemadmodum pater tuus qui cum eſſet natus ex poſitus fuit feris cui adhuc nihil mali feciſſet ita & tu ſine cauſa exulaſti. Thalamis: ex cõiugio patris. Remiſſæ redditæ. Poſt multos ſoles: poſt multos dies. Metus: q̃re timebã ſemper ꝓ te ne quid mali accideret. Tantũ erep turus: rogabã deos ut redderent mihi cõſpectũ tuũ cũ ille tantũ mihi tolleret quantum daret. quare alter frater receſ ſurus erat in exilium cũ tu ueniſſes. Dicit: nunc eſt ueritũ catũ oraculum diei qui mihi dixit quãdo uidebis timebis.

¶ An patri ſenſ': Creditis fortaſſe me uẽiſſe precatũ uos ut arma deponeret potius q̃ ut optarem uos pugnantes ſpectate ſicuti pater ueſter: cui inuideo ideſt quẽ odio habeo ob hanc ſolam cauſam non quia optet cæcitatẽ hoc dixit: ſed ut probaret cauſam ſuam eſſe iuſtiorem qua adducti filii arma illico deponerent: ideo ſubdit ueni ut arcerem non ut uiderem nefas. Lætas faces: quinque faces ante nouam nuptam alligatas uitta ferebant antiqui cũ ducerentur ad domnm maritalem. quod is numerus partus ſit naturalis & legitimus in ſecunda queſtione apud Plutarchum. Ariſtoteles philoſophus memoriæ tradidit mulierem in ægypto uno partu quinq; pueros enixam cũq; eſſe finem dixit multi iugæ homimum partionis neq; pluris unq̃ ſimul genitos compertum: & diuo Auguſto imperante Ancilla ipſius peperit quinq; pueros in agro laurẽte ſed pauculos dies uixerũt hoc legere ẽ. Arma: ego itelligo hic geneſis inſignia & umbões factioſos ut armaq; fixit Troia. Externa cõſecutus: quod ſocero carẽte uirile ſobole. iure hæreditario regnũ cedebat in generos uel qd ad mouẽda arma contra fratrẽ ab Adraſto illi latæ eſſent ſuppetiæ. Spes parentis: ελπὶς Δεῶκαι σθένητῶν γενομένων εἰσὶ τέκνα. ide illud Virgilianum. Nate meæ uires & cætera. Triſtẽ: uideo te ſed non quemadmodum deſiderabam. Matri placet quanuis ita ſit iuuat etiam te uidere modo tamen hac conditione ut recedat exercitus & nõ uenias cõtra patriam. Redeant reuertant.

DAN.

Ariſtoteles

Qua; pene:quaſi uidi maius nefas quod poterat uidere œdipus:quare cæcus erat. Licet timere: qamuis non uiderim tantum ſcelus ut fratres congrediantur: tamen poſſum iudicari infœlix quod prope fui ut uiderem. Per decem:rogat polliicem per labores quos ſuſcepit pro eo & per amorem quem habet in ſoroꝛres:& patrem ſuum cæcum:ut deponat arma. Sorores:antigonem & iſmenem glorioſus amor parentũ.
Cadmus Irati ſibi:ſibi inimici ſibimet: quare execauit ſe. Nullo ſcelere:nulla culpa quare pecauerat per ignorantiã
Exigens:ſumens. Hauſit:euulſit. Grege.hoſtili turba hoſtium. Gadmea: thebana. Leui:aligi. Excelſos rotis: ſublimes in curribus:nam antiqui principes ſolebant pugnare in curru. Trabes:magnas faces. Cineri ad cinerem:comburereris noſtras domos. Fratres ſcilicet uos. nam ceperatis conſerere manus.niſi me interpoſuiſſem: quæ res etiam noua thebis ubi ſolita ſunt fieri multa ſcelera.Facinus eſt:parentheſis. Soror:iſmene & antigone. Debet ſibi:in hoc obligatus eſt ſibi:quod cæcus non potuit uidere. Occurrat:uide patrem tuum qui erroris ſui uoluit etiam pœnam ſumere quando magis tu poteris iudicari dignus omni ſupplicio qui ſcienter committis tantum ſcelus. Ne precor: arguit ab utilitate ſi patriam deſtruitis. Nullam:dum uis patriam eſſe tuam illam uis eẽ nullam. Quinimo:peius cum cauſa tua ſit iuſta & mereatur fauorem ab omnibus. in hoc ſolo haberis odio: qđ patriam armis oppugnas. Solum:terram patriam. Adultas:ſternis.i.ſternis & comburis:ut illud uirgil. ſubmerſaſq; obrue puppes. Edis:facies. Fugam: quare omnes fugiunt. Sic ſicut tu. Manente regno. incolumi ſtatu patriæ. Vter:uel tu uel frater. Petes:inuades interrogatiue ad reprehenſionem.Poteris:ne eẽ tam crudelis ut uelis deſtruer muros thebanos conſtructos ab amphione ſono cytharæut uoluit Virgilius in bucolicis iuſſit tyrios accedere montes. Quaſſare: concurere. Moles: ingentia ſaxa. Nulla manus:ita ordinatur ducens tardum onus.
DAN. ¶Nempe ſi facit bellum ut te uideam quæ ſola cauſa thebas te compulit. Genas parentis:genæ palpebræ oculorum ab ennio dicuntur panditæ ſopigẽas & chordæ relinquite ſonum. Rex ſit eſt uobis: decernatur alia uia qua; armis ſceptrum thebanum .Fruſtra enim & temere bellum geſſeritis pereunte cauſa belli:ergo ſuſtinebitis i lud opus demoliri: quod ſuaui cantilena Amphyon archytectatus eſt ut præclare meminit papinius & in arte Oratius: Dictus & Amphyon thebanæ conditor arcis:Saxa mouere ſono teſtudinis & prece blanda. Ducere quo uel let:& in hercule furente commemorauimus Amphyon teſte Plinio inuenit primus muſicam.

Mars ſæuꝰ audet:hᵒ qᵒ qꝫ ẽ magnũ nefas
Iam ppe fuiſſe: ſtupeo & exanguis trẽo
Cum ſtare fratres hinc & hic uideo duos
Sceleris ſub ictu: membra quaſſat metu
Quam pœne mater maius aſpexi nefas
Quã quod miſer uidere nõ potuit pater:
Licet timere facinoris tanti uicem
Videamq; iam nil tale: ſum infœlix tamẽ
Quod pœne uidi p decẽ mẽſium graues:
Veteri labores: perq; pietate inclytas
Precor ſorores: & per irati ſibi
Genas parẽtis. ſcelere quas nullo nocens.
Erroris a ſe dura ſupplicia exigens:
Hauſit nefandas mœnibus patris faces:
Auerte: ſigna bellici retro agminis
Flecte: ut recedas: magna ps ſceleris tñ
Veſtri peracta eſt. uidit hoſtili grege
Campos repleri patria: fulgentes procul
Armis cateruas uidit equita tu leui
Cadmea frangi prata. & excelſos rotis
Volitare proceres: igne ſtagrãtes trabes
Fumare cineriq; petunt noſtras domos:
Fratreſq;: facinus qđ nouũ & thebis fuit:
In ſe ruentes: totus hoc exercitus:
Et populꝰ oĩs; & utraq; hæc uidit ſoror
Genitrixq; uidit: nam pater debet ſibi
Quod iſta non expectauit: occurrat tibi:
Nunc œdipus: quo iudice erroris quoq;
Pœnæ petuntur: ne precor ferro erue
Patriã: ac pẽates neue quas regere expetis
Euerte thebas. quis tenet mentem furor.
Petendo patriam perdis. ut fiat tua
Vis eſſe nullam. quin tuæ cauſæ nocet
Ipſum hoc. quod armis infeſtis ſolum
Segeteſq; aduſtas ſternis. & rotos fugam
Edisper agros. nemo ſic uaſtat ſua:
Quæ corripi igne. quæ meti gladio iubes
Aliena credis. rex ſit e uobis uter.
Manente regno quærite. hæc cœlis petes
Flammiſq; tecta poteris amphyonis,
Quaſſare moles nulla quas ſtruxit mãus
Stridente tardum machina ducens onus
¶Nulla manu.

¶Nulla manus:quare sine opera manuum edificata sunt illa mœnia sono cytharæ. Tardum: magnum & graue. Machina:instrumentū est quodcunq; ad faciendum aliquid ut puta ad trahendum sursum saxa. Duces:uerbum ē. Eqles:cenes quemadmodum pater quod indignum est. Coniugum:maritorum suorū. Sinu:cōplexu per uim rapiantur ab amplexu uiroꝝ suorum. Adulta.iam nubiles quod miserandū est:ut uirgines mixtæ aliis captiuis ducātur ancillæ nuribus argolicis. An & ipsa:forte & ego capiar in hoc bello. Et uehar.i.educar captiua. Victas palmas:constructio est græca ponere participium præteriti cum accusatiuo:si esset nomen adiectiunm eēt sinecdoche. Potes.q.d.sustines.ne tantum scelus. Admouere:appropinquare. Imperas:nondum regnas. Quid sceptra:qd facies quando rex esses. Tumores:superbiam. Refer:reuertere ad pietatem. Vt profugus:respondet polinices matri monstrās causæ iniquitatem:dic mater quid equi est ut ipse qui nihil peccaui: semper sim exul: & frater qui fefellit fidem regnet in prima:Si uis ꝙ discedam saltem demonstra locum ubi maneam. Habitet:indignatiue dicitur. Pensare compensare & permutare regnum cū uili casa. Donū:qui datus:sum tanq̄ donum uxori quare suscep tus sum in domum suam. Feram:tolerabo. Arbitria: imperia & uoluntatē uxons fœlicis respectu sui quare ipsa est in domo propria. Dura:grauia. Thalami: uxoris.

BER.

Sed cum uocatus uocis & citharæ sono
Per se ipse turres uenit in summas lapis
Hæc saxa frāges uictor hic ne spolia aufe
Victosq; duces patris æquales tui (res
Ab ipso matres coniugum raptas sinu:
Sæuis catena miles imposita trahet:
Vt adulta uirgo mixtam captiuo gregi:
Thebana nuribus munus argolicis eat.
An & ipse palmas uictas post tergū datas
Mater triumphi pæda fraterni uehar:
Potes ne ciues lætus exitio datos:
Videre passim mœnibus caris potes
Hostē admouere:sanguie & flāma potes
Implere thebas:tam ferū & durum geris
Sæuum in iras pectus. & nondū iperas:
Quid sceptra faciēt pone uesanos precor
Animi tumores:teq; pietati refer
Po. Vt pfugus erre semp ut patria arcear
Opemq; gentis hospes externæ sequar:
Quid pateret aliud si fefelissem fidem:
Si peierassem:fraudis alienæ dabo
Pœnas at ille premium scelerum feret:
Iubes abiere. matris imperio obsequor
Da quo reuertar:regia frater mea.
Habitet supba:parua me abscondat casa
Hanc dare pulsos:liceat exiguo lare
Pensare regnum:coniugi donum datus
Arbitria thalami dura foelicis feram.
Humilisq; socerū lixa dominātē sequar:
In seruitutē cadere de regno graue est.
Io. Si regna quæris nec pōt sceptro māus
Vacare scæuo. multa quæ possunt peti.
In orbe toto quelibet tellus dabit.
Hinc nota baccho emulos attollit iuga.

Lixa tanquam mercenarius sequar socerum adrastum tā q̄ lixa qui ē qui obsonia i exercitu parat:quem nos coquū appellamus. Si regna: respondet iocasta mater: qd si habes tantam uoluntatem regnandi iuuante Adrasto poteris tibi comparaꝛ regnum. & enumerat aliqua loca opulētissima contra eū q poterit gerere bellum. Vacare:carere cum datiuo intentum esse cum ablatiuo tantum carere. Peti:inuadi. Hinc:ex una parte potes ire in prouinciam lidiam quæ est in asia.ubi est mons tinolus ibi est maxima copia uini unde tinolus fertilis baccho. Iuga:colles.

Lixa

¶Hic ne:mouet pathos ab ætate & sexu ut suam tandē cum hiis confundens personam: firmam & pertinacem in filio iracundiam frangat. Vt profugus:suæ causæ nimium blanditur polynices matris suasum introuertēs a pietate ad fugam & exilium sui:nam mater libentissime redeuntem polynicem uidebat quando diuturniorem ei? absentiam sæpius sit conquesta. Nunc uero præcabatur armis positis:ut reconciliareē fratri a quo si regnum thebanum impetrare non posset alibi facile inueniret. Pensare regnum:hāc repulso mihi finge data iamiam liceat pmutare pensare & compensare ut Cāsores solent:modestinus ait cōpensatio est debiti & crediti inter se contributio trahitur autem a penso quod teste Marcello:significat æquatum:eo quia sine inclinatione sunt quæ penduntur donū ego coniugi datus donum coniugis exul maritus. non ero inferior uxore si regnabo non conueniunt coniuges ubi uxor marito est superior:hinc Epigrammaticus uates inferior matrona suo sit prisce marito:non aliter fiunt fæmina uirq; pares. Lixa:ueteres dixerunt aquam lixam in de elixum quicquid aqua mollitur.hinc lixa qui aut lauādi aut coquendi causa exercitum sequitur. Marcellus scribit cuius auctoritas apud me pluris ē quam amalthea capra. De regno cadere in seruitutem graue est:hinc illud Euripidicus polynices ait nullus generosus pauper. ὄνΔρὸσ γενναῖοσ γενόμενοσ ἀνὴρ. & phalaris scribens ad demotelem:hanc auream sentētiam proponit omnibus tirānis ut se sustineant in regno ne cadant. ὥσπερ γὰρ οἱ τὴν τυραννὶδα κτησάμενοι πολλὰ μὲν λέγειν πρὸσ τοὺσ πολίτασ δύνανται πολλὰ δὲ ποιεῖν ἀναγκάζονται τοῦτο τυραννοῦντα τοῦτο μὴ ποιοῦντα οὐκέτι τυραννεῖν δύνανται. Tmolos attollit iuga:tmolus nunquam assumit.i.inter t & m ut apud strabonis græcum codicem & eustachium semper legimus:est autem mons ciliciæ croco fertilis & uino. Mutianus auctor est testante plinio homines centum quinquaginta annos uiuere in cacumine huius montis. Zanthus:fluuius in phrygia cui? aquā testimonio Plinii potātium pecudum lanam efficit flauam etenim ξανθὸν dicit flauus. Sophocles in electra. ἐκ τοσοῦδε ξανθαῖσι γωλνοῖσ & cætera.

DAN.

ERB. ¶Qua parte.lata ſpacia ibi planicies ampla & fructifera. Et qua:& ibi in lidia ē pactolus q ducit harenas aureas. Mæandros:fluuius de quo diximus in hercule furente. Aqs:errātes q̄re nō habet rectū curſum: ſed tortuoſe fluit. Lætis:fertilibus. Ebrus:fluuis thracū celeberrimus q ariſtotelis teſtimonio li.ii. metaurorū ex monte pindo naſcitur. Seruius uero ex Oeagrio fluuio patre orphei q etiam ex eodē mōte pindo naſcitur :profluere dicit quod Virgi.tetigiſſe uidetur libro georgicor̄ quarto cū ait .Oeagrius hebrus & gadriſſi montes niues eum plurimum augent. Frigidiſſimū etiā reddunt:q̄re dicit Virgilius in Gallo.Si amore extuantes frigoribus medijs hebrū quæ bibamus nos tunc quoq; refrigerari nō poſſe:fuitque illo ,pectum Orphei caput & Lira. Rapidus.i.uelox. Secat:diuidit.

Orpheus Gargara:cacumina ſunt montis ide:ide quare de illis loq tur Virg.Lucus in arce fuit ſumma Cereris.ubi ē magna copia frumenti. Xantus:fluuius ē troianus ut Vir.li.v. Hectoreos amnes xantū ac ſimoenta uidebo. Diues:ſolum pinguē tetram. Niuibus ideis:mons ē & ſilua troianorum in phrigia quā homerus li.viii.iliados ferarū parentē dixit & locum continere qđ gargarum uocāt. Vnde etiam Scamander & ſimois flumina maiora fama q̄ natura defluunt:ut ſcripſit Pōponius li.i.& etiam eodem nomine mons alius in creta dicēte Ouidio lib.faſtorū quinto & creta nobilis ida. Vir.ſimiliter lib.eneidos ſecūdo inqt:Mons ideus ubi:unde quæ ab ida paratus formātur p æ dipthongū ſcribunt utidæus. Fauces:abydos heleſpōtū mare abydus ciuitas eſt heleſponti ex latere aſiatico de qua Vir.lib.geor.i. oſtriferi fauces cātantur abyidi & directe ex oppoſito ad Seſton depoſita iacet. Præmunt: inſtant ubi mare heleſpōtū ſtrictum eſt ab uno latere abydos in alio ſeſtos ciuitas p medium ſuut fauces illi⁹ maris heleſponti. Qua lat⁹ mare:ionium quod latium dicitur ab iona uſq; ſiciliam & eius partes eſſe uolunt adriaticum archadicumq; & epyroticum. Propior: uicinior .ſ.terra.

Latus:quo extenditur. Syciam prouinciā aſiæ. Tutam: ſecuram pp multos portus. Hæc regna:in his locis poteris tibi parare regnum exercitu tuo. Socer:adraſtus patrē:œdipū crede adhuc iſtud regnū eē ſub patre tuo quē nō debes infeſtare. Reditus iſte :talis cū exercitu & ſcelere. Alieno crimine pſicia fris etheoclis. Tuo:q̄re deſtrue patriam tuam:deo melius eſt q̄ tu uadas ad noua regna.

Quin frater tuus etiam dabit tibi auxiliū. Comitatus. ſequēs:arma tua militabat tecū. Regna:cū ſcelere notabilis eſt ſnia:melius eſt e.ultare ſine ſcelere: q̄ tenere oia regna cum culpa & crimine. Grauiora :nūc belli facit aliā ſuaſionē pp dubiū euētū belli q̄re credis uicēſ forte pdes

Dices:hēo plures gētes ſed hoc nō facit uictoriā q̄ſ ut te ſtat.Mar. Tu.multoties uidius igētes copias ſupari paua māu .Præterea aiaduerte: ſi habeas deos fauētes. I á: eſt nō erit hōeſta uictoria nec unquam ætaberis. Mars: deus belli q ſemp dubius eſt.Impares:quis una ps ſit fortior altera. Exeq̄t:eq̄les facit. Cæca fortūa quæ nō pōt cognoſci uel quæ nullū cognoſcit:nā malis nō merentibus pmium donat & bene merentes relinquit. Fac fauiſſe:ponamus per caſum quod uiceris & habeas deos fauentes. Ceſſere.dedere locum. Et auerſi: fugientes in aliā partem. Frāgēda:diminuēda q̄re nō hēbis lætitiā pfecta

Admittit:facit. Infœlix:nūc exul. Lugebis:ecce non poteris gaudere :nā interfecto fratre poſtea lugebis nictoriā tuā.Infauſtas :infœlices pntes tuos ne hēant cā; lugēdi

DAN. ¶Ombias martis incerti uices:nititur iocaſta artificioſe polynicem ab armis cum fratre conferendis deterrere: prio ab ācipiti belli ipſi⁹ exitu ab imutata deor̄ uolūtate demū ab infœlici & nephā da uictoria q̄ nō de ignoto ſed đ fre retulerit quæ.n.gloria eē pōt ubi peior reſtet uictoris & uicti conditio.κογκκωνεικηφειλειγεογτιφερειν.

Q ua latis terris ſpatia frugiferis iacent.
Et qua trahens pactolus opulenta uada
Inundat auro rura: nec lætis minus
Meandros aurIs flectit errantes aquas
Rapiduſq; campos fertiles ebur ſecat.
Hinc grata cereris gargara: & diues ſolū
Q uod xanthus ābit niuibus idæis tumēs
Hinc qua relinquit nomen ionii maris:
Fauces abydos ſextos oppoſite pmunt:
Aut qua latus iam propior orienti dedit.
Tutamq; crebris lytiam portubus uidet
Hæc regna ferro q̄re i hos populo ferat
Socer arma fortis: has paret ſceptro tuo
Tradatq; gētes: hoc adhuc regimē putas
Tenere patrem melius eſt exilium tibi
Q uam reditus iſte: crimine aliēo exulas
Tuo redibis: melius uſus uiribus:
Noua regna nullo ſcelere maculata appe
Q uin ipſe frater arma comitat⁹ua tcs
Tibi militabit: uade & id bellum gere
In quo pater materq; pugnanti tibi
Fauere poſſint: regna cū ſcelere omnibus
Sunt exiliis grauiora uunc belli mala
Propone dubias martis incerti uices.
Licet omne tecum regiæ robur trahas
Licet arma longe miles ac late explicet
Fortuna belli ſemper ancipiti in loco eſt.
Q uodcūq; mars decreuit: exæquat duos
Licet ipares ſūt gladi⁹ & ſpes & metus
Sors cæca uerſat: pmiū incertum petit
Certum ſcelus fauiſſe fac uotis deos:
Omnes tuis ceſſere & auerſi fugam:
Petiere ciues; clade funeſta iacens
Obtexit agros miles: exultes licet
Victorq; fratris ſpolia deiecti geras:
Frāgēda palma ē: quale tu id bellū putas:
In quo execrandū uictor admittit nefas
Si gaudet: hūc quē uincere infœlix cupis
Cum uinceris lugebis: infauſtas age
Omitte pugnas: libera patriam metu
Luctu parētes. Po. ſceleris & fraudis ſuæ

¶Ne metue

¶Ne metue: dixerat polinices: ergo mater uis ꝙ etheocles nullas hēat pœnas maloꝝ suoꝝ: rñdet iocasta: illū satis habituꝝ supplicia: nā malis regibus & pserti q regnāt thœbis regnū ē pœna: quod testat Ci. in officiis cōmemorans supplicia dyonisii syracusani & aliorꝝ tyrānorꝝ: hoc si nō credis cape exemplū aui tui lai & patris œdipi: si nō credis istis dicet tibi cadmus cōditor thebaꝝ q mutatus ē in serpentē: & eius filii & nepotes. BER.

Gerere sceptra: nullus unq̄ potuit regnare thœbis q nō passus sit multa mala. Nec qsq̄: aggrauat rē faciens argumentū a maiori ad minus: maiores habebāt regnū iuste & affecti sunt malis: quō facient q regnabūt cū scelere. Illa. s. sceptra. Rupta: fide & etheocles. Istos q regnauerūt thœbis iā incipit ee miser. Numero. s. fratꝝ inter istos. Et est tanti: tātæ estimationis: ut uellē ēe rex & mori: & dare penas ut dederunt illi. Turbe iocasta: uidēs filiū obstinatū. rñdet indignata dicēs non habeo te ꝓ filio: sed in numero exulū. Ascribo: adiūgo. Regna: habeas regnū dūmodo habeas odiū tuoꝝ. Regnare: respondet polinices hoc nō curo mater: qui timent odiū nō uolūt regnare: dictū est tyrānice. Regis: ille qui cōprimit odia & illos qui habent ipsum odio: hic uerus est rex. Multa: immo melius est haberi odio a suis q̄ amari: nā multotiēs ꝓp amorē suoꝝ ꝓhibet rex facer multa quæ uellet crudeliter in suos subditos iratos tibi. Qui uult: is qui amorē quærit timidus est: nec audet punire suos. Languida: timida.

Poenas nefandus frater ut nullus ferat:
Io ne metue pœnas eqdem soluet graues
Regnabit: hec pœna est si dubitas auo
Patriq; crede: cadmus hoc dicet tibi:
Cadmiq; proles sceptra thebana fuit
Impune nulli gerere: nec quisquam fide
Rupta tenebit illa: iam numeres licet
Fratrē iter istos Po. nūero: & ē tanti mihi
Cū regibus iacere. Io. Te. Turbæ exulū
Ascribo regna: dūmodo inuisus tuis.
Po. regnare nō uult. esse q inuis9 timet
Simul ista muudi conditor posuit deus:
Odium atq; regnum: regis & magni reor
Odia ista pmere multa dominātem uetat
Amor suorum: plus in iratos licet.
Q ui uult amari languida regnet manu
Io. Inuisa nunq̄ imperia retinentur diu
Præcepta melius imperii reges dabunt:
Exilia tu dispone. po. pro regno uelim
patriam penates cōiugē flammis dare
Imperia precio quolibet constant bene.

Q uarta tragœdia: q̄ Hippolit9 iscribit.
Actus prim9 hippolytus loquitur.

Inuisa: iocasta respondet ꝙ qui timet a suis nō pōt diu regnare: ut testat Ci. Malus custos est diuturnitatis mœtus: & si dices cōtrariū respondebo ꝙ est standū peritis in arte: q regnauerunt sciunt narrare conditiones regni: sed tu nō regnasti: unde eas nō bene nouisti melius diceres de statu exulū quare exulasti. Dispone: guberna. Pro regno: polinices dicit filios patriā uxorē & deos posse cōburere dūmodo regnare possit. Quolibet præcio: cōterit qd uelit regnū: dum regno est bonū pciū: & ita ista fabula remanet imperfecta nō est quintus actus nec chori interpositi. Cice.

TRAGOEDIA QVARTA.

Te umbrosas. Hæc tragœdia quæ inscribitur hyppolitus inter alias sententiis grauibus uer bis excultis ornata est. Argumētū erit etiam di hyppolitus thesei & hyppolitæ amazōis uel antiopæ: ut uult poeta filius fuit. q du; cælibē ducensuitā sese uenatu exerceret & cōstanti aio sperneret mulieres: a phœdra nouerca absente patre amatus est: cui turpi desiderio: cū obtēperare noluisset: redeūte patre adulterii ei crimen nouerca obiecit. Quāobrem theseus in furorē uersus de filii nece cogitauit. quod metuens Hyppolitus cōscēso curru fugam arripuit. Ver dū phocæ: quæ tū forte in littus exierant æquoꝝ ac rotaꝝ strepitu pteritæ sese in mare repente pcipitassent: exterriti eq currū cōtentis habenis p scopulos: ac saxa traxere tanto īpetu: ut compagibus dissolutis infœlicē iuuenē loris implicitū discerpserint. Vnde phœdra tacta dolore interemit se: & theseus postea penitentia ductus multū fleuit. Diuidit argumentū in qnq; actibus. In primo describunt mores hyppoliti & phœdræ. nā hyppolitus introducit q castus erat & remotus a mulieribus intentus uenatiōi: unde ibi parās uenationē: disponit socios & canes ad uenandū. In secundo actu ponit attētatio stupri a phœdra. In tertio reuerso thæsei ab inferis cū accusatione phœdræ. In quarto nūcius de morte hyppoliti. In qnto mors phœdræ: & dolor thesei. uersus est anapesticus & pindaricus: ut uidimus in hercule furente. recipit spō deum & dactylum quare sunt æquales in temporibus. Cecropii: athenienses a cecrope rege inuitat ad uenandum. Summa iuga: altiores colles: interdum dicuntur transtra nauium. interdū cōiunguntur boues

Te umbrosas cingite siluas:
Summaq; montis iuga cecropi
Celeri planta lustrate uagi:

Vagi: dispersi uel errantes. Lustrate: circum ite: inde dicuntur lustrationes urbis. Planta: pede.

¶Pœnas æquidē: aut polinicē plus amat q̄ eteoclē iocasta aut nouo modo terrorem terrore ꝓpellit: neq; est consentaneum ut quæ uelit filios esse concordes: ea ominetur alteri malum ut alter sit sospes. ergo istud communiscitur ut eferuescentem iram polynicis mitiget non ut ita uelit quæ narrat de Eteocle. quibus tamē minis a dira regnandi cupidine nō absterret. imperia precio quolibet constant bene. Daniel: Euripides in hyppolito inducit uenerē inuidia & odio graui excandescentē cōtra hyppolitū quā nolit amare. οὐ γαμέω θησεως παις αμαζονος τοκος λεγει κακις ιν &c. hic alium ordinem sectatus est Anneus Seneca un9 inter latinos & poematis tragici grauitate & eloquentia nequaquam contēnendus, qui cuꝫ in aliis tragœdiis cum maxime in hac una mirabilem se præstat in qua & figurarum uarietate: uerborum pondere: sententia- DAN.

rum acumine:totã materiam ita excoluit:adornauit.ut nihil ex arte prætermiserit quod ad artificiosam cõ positionẽ pertineat:quis pudor:quæ audacia:quæ impietas.in filio pudico:in procaci nouerca:in credulo patre:age quanto artificio istiusmodi personarũ affectus expræssit q̃ dissimili uarioq; cõtextu hæc oia psecutus est.ut omnium tragœdorũ cõciliũ in huius operis scriptionẽ coactũ fuisse uideat.hæc igit fabula cuius titulus hyppolitus in qnq; actus dispartita.primo uenationis apparatũ p hyppolitũ.mox phædræ criminis confessionẽ ad nutricẽ:& nutricis cõsiliũ.inde innocẽtis hyppoliti calũniosam declarationẽ ad Thesea patrem.postea imeritæ mortis nuncium.postremo thesei lamentationes amaras super filii innocentia & miserandum obscenæ uouercæ exitum complectitur theseus composito fœdere cum amazonibus iuxta phanũ quod uocãt Ortomosion duxit hyppolitã; in deliciis spectabili forma ex qua hyppolitum habuit filium integerrimi atque polutissimi corporis adolescentem forma matri nõ degenerem. Ex Antiopa enim susceptit demophoontem:ut tradit Pindarus thebanus:Hyppolita autem uita functa.Phædram in uxorem sumpsit infœliciss̃imis auspiciis quæ in obscœnos ac nefarios amores formiss̃imi hyppoliti collapsa est: cuius forma adeo:exarsit.adeo æstuauit ut negligenti scelus hyppolito suspectas adulterii insidias stricti ensis expositione obtulerit:distractus itaq; insons adolescens æquis furibundis creduli parentis pœnas luit cæterum æsculapii opera & dianæ auxilio reformatus in secretis deæ sedibus reconditus est ubi ignobilis uixit uiribus uocitatus:cu stodiuit nemus ægeriæ nymphæ aricinæ quod ẽ iuxta uelletras.xx.mil.passu.distans ab urbe Roma:cautũ postea ne æqui subirent illud nemus.phædra laqueo se suspẽdit pœnitentia facti.pater theseus in amarissimos cõquestus solutus est.sed iam declarationis sumat exordium.hortatur hyppolitus ministros & socios ad uenationem.scribit autem hoc carmen metro pindarico dimetro anapestico.

Venatio primum fuit instituta a thebanis:mox tranflata in phrygas.propterea fuerunt loca laconibus & atheni ensibus qui grauiora semper studia sectati sunt.Ferunt albanos ad uenandũ canes habere leonibus fortiores:horũ canum progenitores ex Italia in asiam traiecit primus hercules:Aucupii inuentor fuit Vlyxes q armatas aues attulit græciæ.est itaq; uenatio & aucupiũ nõ usquequaq; culpabile modo pro tempore & loco id fiat.

Qui saxa solo carponeto
Subiecta iacent: & quæ Thyasis
Vallibus amnis rapida currens
Verberat unda: scandite colles
Semper canos niue ryphea.
Hac hac alii qua nemus alta
Texitur alno: qua prata iacent:
Quæ rorifera mulcens aura
Zephirus uernas euocat herbas.
Vbi mæander super æquales
Labitur agros piger & steriles:
Amne maligno radit harenas
Vos qua marathon tramite leuo:
Saltus aperit: qua comitate:
Gregibus paruis: nocturna petunt
Pabula feræ uos qua tepidis
Subditus austris frigora mollit:
Durus arcanam: alius rupem.
Dulcis hymeti paruas alius:

BER. ¶Qua.s.parte. Carponeto:lucus in agro athico. Niue ryphea:mõtes sunt ryphei in scythia a perpetuo flatu uentorũ dicti::nã rypheo græce dicitur quod apud nos flo.Virg.iii.geor.Gens effrena uirum rypheo tonditur euro:ascendite mõtes in qbus est uix ducta per uentos rypheos. Hac hac:per aliã partẽ. Alnus. arboris. Texitur:densatur. Iacent:dicuntur loca plana iacere:sicut montes surgere. Zephirus:uẽtus tepidus spirans in uere qui laxat & aperit terrã latine fauonius dicit. Meander.fluuius de quo supra dixim⁹: alius est teste Solino qui chariã diuidit:hic est in agro athenienfi. Et sterilis:alter autẽ abũdans:& pingues terras habet. Aequales:planicie cãporũ. Piger:quare p planiciẽ labitur. Amne maligno:nõ copioso paucis aquis. Marathon:fuit ciuitas atticæ distans ab athenis passus circitet decẽ milia ubi profligatus fuit exercitus darii persarũ regis cũ centũ milibus peditũ & decẽ milibus equitu; ab athenienfibus solũ.x.milibus armatis ductu miltiadis:ut late descripsit Herod.li.vii. Saltus:loca ubi sunt prata & arbores. Leuo:ad manũ siniftrã. Comitate:fere cũ suis paruis fœtibus. Arcanã durus:alii uadãt ad locũ ubi mons arcanã lapidosus q est in agro athyco:acarnania uero pars est epiri teste Ply.lib.iiii.Quã achelous fluuius ab etholia diuidit. Auster:uẽtus meridianus:auster uẽtus tepidus & notus dicit. Hymeti:dulcis pp mella: mõs est teste Ply.li.iiii.in attica regiõe q teste Solino oium græcorũ montiũ obtinet principatũ & floribus semp uestitus:Oui.li.vii.met. Vertit se de summo semp florẽtis hymeti:& Iuue.de socrate sene loquẽs:Dulciq; senex uicin⁹ hymeto:ex eodẽ mõte marmorũ crustæ & trabes marmoreæ cauabãtur:ut inqt Ora.In odis nõ eburneq; aureũ mea reuidet in domo lacuuar.nõ trabes hymettiæ pmũt colũnas:ultia recisas aphrica. Calcet: pedib⁹. Aphidnas:declinat aphidnæ aphidnarũ in agro attico:ubi these⁹ depositus fuit helenã captã:ut Isocrates dicit.aphidnus uero fluuius ẽ unus ex qnq; principalib⁹ thessaliæ:ut refert Hero.li.vii.Et tarde fluere dicit quousq; illi cõmiscet enipheus:dicẽte Luca.li.i.Iter gurgite rapto.aphidnus nũq celer nisi mixt⁹ enipheo.

DAN. ¶Marathon:cãpus marathonius & urbs sic dicta a maratho milite castoris & polucis q.p redimẽda helena atticã obsedere:ut tradit Plutar.in theseo. Aphidnas:lege aphidnas nõ apidanas.locus i attica ubi helenã occultauit Theseus fratribus tindaridis sed illa idicauit academus cui uiuo honores sunt habiti a tindaridis a quo Academia athenienfis dicta ẽ licet Dicearcus uelit ab ecedemo torqueri in mutatis litteris q meruit sub Tindaridis aphidnæ celebrant morte Alici mãu thesei ut ex hoc epigrãmate colligit:Hũc i aphidnæa tractãtẽ plia terra.Auricomæ Theseus helenæ succẽsus amore.Strauit atrox:miserũq; idigna morte pmet.

¶Sunium

¶ Suniū: græce ſunium ꝓmontoriū eſt terræ atticæ & uilla nobilis quæ eiuſdem ſuinii appellatur: hæc BER.
inſula deſerta & aſperſa eſt longitudinis paſſuū ſeptem milium, prumpēs in mari: ideo debet habere multas
feras: nam diu eſt ꝙ nullus huc acceſſit. Vacat: ceſſat. Immunis: quæ nihil dedit nobis. Vrget: inſtat ad
aquas. Curuati quare imminet mari. Si quem: ſi aliquis eſt qui gloriā uelit in uenatione uenīat in agros
philippos ubi unus magnus erat aper. Philippi nomen loci. Metus: appaſitio eſt. Tacitus: aliquī canes
erant: qui taciti appellabanť & copula tenebanť: unde dicit: Mittite abenas .i. funes. Lora: retinacula: ut
funus & corigiæ. Moloſſos acres: fortes canes ad ꝓſequēdum apros: moloſſa regio eſt europæ quæ poſtea epirus
dicta fuit: ubi bonos canes naſci cum a multis refertur: tū ab oratio in cœpodo: nam qualis aut moloſſus: aut fuluus
laconica uis. paſtoribus auem per altas aure ſublata niues & Vir. iii. geor. Nec tibi cura canum fuerit poſtrema ſed
una. Velocis ſperte catulos: acremq; moloſſū paſce fero pingui: canibus ſpartanis ſeu laconicis uelocitas laudatur:
in moloſſis fortitudo. Creſſæ: canes decreta fœminini generis. Intenta: dum trahūt. Stricto collo: ubi eſt copula
que tenet collū. Propiore: uiciniore: ut habeas manum ꝓpe collū. Veniet: quando erunt excitatæ feræ iſti dimittentur. Nunc dimiſſi: canes inclinati capite ad odorem q̄ ſagaces dicuntur. Captent auras: odorando & ſequendo
ueſtigia ferarum odore. Luſtra: cubilia ferarum. Preſſo roſtro: ore inclinato ad terram. Lux dubia crepuſculum
recedente nocte: nā exeūt mane antequam ſit lux ut recētia ueſtigia ferarum ſectentur. Roſida: humida: cū cadat
ros mane. Alius: uerſus hic eſt trimeter anapeſticus cōſtat ſex pedibus. Raras plagas: retia rara. Teretes laqueos
q̄re de funibus fiunt rotundis. Picta: ornata. Pina rubēti: aliquo ornamento facto ut feræ timeant. Linea: funeo.

Calcet aphidnas paris illa diu
Vacat immunis qua curuati
Littora ponti: ſummum urget.
Si quem tangit gloria ſiluæ:
Vocat hunc philippis: hic uerſatur
Metus agricolis uulnere multo
Iam notus aper aut uos laxas
Canibus tacitis mittite habenas:
Teneant acres lora moloſſos:
Et pugnantes tendant creſſæ
Fortia trito uincula collo.
At ſpartanos genus eſt audax
Auidumq; feræ nodo cautus
Propiore liga: ueniet tempus
Cum latratu caua ſaxa ſonent.
Nunc demiſſi nare ſagaci
Captent auras: luſtraq; preſſo
Quærant roſtro, dum lux dubia eſt:
Dū ſigna pedū roſida tellus impreſſa tenet
Alius raras ceruice grauī portare plagas:
Alius teretes ꝓperet laqueos picta rubēti
Linea pina uano claudat terrore feras.
Tibi libretur miſſile telū, tu graue dextra
Leuaq; ſimul robur lato dirige ferro.
Tu pcipites clamore feras ſubſeſſor ages
Tu iā uictor curuo ſolues uiſcera cultro.
Ades en comiti diua uirago cuius regno
Pars terrarum ſecreta uacat: cuius certis
Petit telis fera: quæ gelidū portat araxē:
Et quæ ſtanti ludit in hiſtro: tua getulos:
Dextra leones: tua cretæas ſequit ceruas
Nunc ueloces figis dāmas leuiore manu

Claudat uano: ubi non opus eſt ut timeant illa ſed poti? laqueos & uenatores. Tibi libretur: uertit ſe ad aliū. Leua & dextra: utraq; manu: nam ita tenetur uenabulum. Subſeſſor: inſidiator. Subſidere: eſt remanere: aliquando ſtare in inſidiis: unde ſubſeſſores dicuntur. Præcipites: fugientes & per urbatas. Ages: inſequaris. Viſcera: ſolēt captis feris extrahere illis uiſcera. Ades: iam facit uotum ad dianā ut ſit ſibi ꝓpitia. Virago: diana uenatrix. Comiti. ſ. mihi q̄ ſequor ſtudiū tuum. Vacat: ſeruit. Pars ſe creta: loca deſerta in quibus habitant feræ. Certis: nō fallentibus. Quæ potat araxē: uolens dicere oēs feras mūdi uenit ad aliquas partes ſpeciales: araxes fluui? ē armeniæ: Araxes
dicente Luca. li. vii. Armeniūq; bibit romanus araxē. ſup hunc Alexander magnus pontē fecit quē fluuiu; īcremēta nō multo poſt ruperūt: Auguſtus uero firmiori pōte eū ligauit. unde dicit Virgi. Et pontē indignatus araxes. Hiſtro: fluuio q & danubius dicit. Stanti: cōgelato ut ſuper eū ludant feræ: per hæc loca intelligit partes ſeptentrionales. Getulos leones: getulia regio ē in aphrica quæ ab oriente montuoſa eſt elephantos gignit & leones. ut Martialis: Martialis
Traducta eſt getulis nec cœpit harena nocentes. Cretas: quæ ſunt in creta: q̄ inſula eſt ubi multi ſunt cerui ibiq; naſcitur dictamus quo uulnerati ſanantur. Nunc: interdum. Figis: uulneras. Dāmas: quod genus eſt capræ ſilueſtris: & poteſt ta; maſculini eſſe q̄ fœminini. Virgilius: Cum canibus timidi uenient ad pocula dāmæ. & horatius: Et ſuperiecto natarunt æquore dammæ.
Leuiore manu: quare debiles uulnerantur leui ictu.

¶ At ſpartanos: probatiſſimi canes ſunt moloſſici & ſpartani pſtant moloſſici robore ac ſpartani & cretenſes & ſagaces ac præſentanei ſunt nec uelocitate degeneres. Rubenti pinna: uenatores ſuſpendunt in funi- DAN.
bus pennas & tintinabula ad excutiendas & perterrendas feras. poeta mantuanus in cultu animaliu; ita canit: Non hos immiſſis canibus ullis puniceæ: ne agitant pauidos formidine pennæ: plagæ ſunt in retibus
q̄ibus capita implicantur: Cicero in tertio officiorum. Sunt ne igitur inſidiæ tendere plagas. Araxem gelidum: araxes eodem monte quo Euphrates oritur: ſex millibus paſſuum defertur in mare Caſpium iuxta araxem ſunt Arraxata. Hiſtro ſtanti: hiſtet idem danubius fluuius tacite uelox & profundus admittit
quadraginta flumina & ſeptem hoſtiis in pontum labitur omnium maximus in europa fluuiorum.

BER. ℂVarie tigres: quare hñt pellē maculoſam: tigris ē aial truculētū & uelociſſimū ita ut ſagittā hircana ligua id nomē indicet. ut Ply. li. viii. eodē noīe ex eadē cā fluuius tigris dicīt q ex monte periades armeniæ ꝓfluit.

Dāt: offerūt. Pectora: quare nō fugiūt. Tibi ſupple iterꝝ dāt. Biſontes: ſunt aialia tanq̄ boues ſilueſtres q̄ naſcunt in germania ad partes ſeptētrionales fortes fere: nō ſunt bubali ut uulgo dicūt bufalas: ſed aliæ beſtiæ. Villoſi: piloſi. Terga: q̄re fugiūt: nec expectāt ut tigris. Quicqd: qcqd ē i oibus locis uel in oriente: uel in occidēte. Solis: oriētis ubi oriī ſol. Garamas inops: q̄re ē i locis harenoſis: nā garamātes populi ſūt libyæ pſillis cōtermini ſed in auſtri plagā magis cōuerſi: hi teſte Herodoto li. iiii. hiſto. Omnē hoīs aſpectū & loquellā fugiunt: ſuntq; ibelles & iermes: unde ibi dicit inops garamas nō priuata matrimonia noſcūt: ſed uulgo oibus i ueuerē licet. Sūt ēt eodē Herodoto teſte. alii garamātes in extrema uerſus auſtrū libyæ diſpoſiti: magn⁹ ut ait popul⁹ & fortis: qbus uerſus mare ꝓpinqor ē uia uſq; ad lothofagos itinere dierū triginta de qbus forte intellexit Virg. in damone. Extremi garamātes. & Luca. li. iiii. Nō ſup arentē meroē cancriq; ſubaxe. Qua nudi garamātea arāt. Siue illud arabs: arabia regio eſt in aſia diſterminās iudeam ab ægypto: ſic quoq; cognominata: ut aliqui uolūt ab arabo babylonis & appollinis filio: ait uero Solinus arabiam. i. ſacrā iterpretari dixit. Hāc apud Ptolomeū in geographia triplicē eē cōperio fœlicē. ſ. quæ ca eſſe uideī. quā Ply. lib. vii. natu. hiſto. Planā eē dixit iter tigri; & euphratē. Aliā uero dixit ptolemeus petreā: aliā deſertā: an arabia arabas & arabus gentilia noīa deducunt. ut Virgil. lib. vii. ænei. Siue getis iferre manu lachrymabile bellum: Hircaniſue arabiſue parent. q; ab eo quod eſt arabus: & ab eo quod eſt arabs: & ab hoc arabe: facit arabus. Diuite ſilua: quare ibi multa genera aromatū naſcunt. Iuga pyrenei: mōs eſt in hiſpania: ſic a crebris ignium fulminibus cognominatus.

Herodotus

Tibi dāt uarie pectora tygres: tibi uilloſi
Terga biſontes: latiſq; feri cornib⁹ tauri:
Quicqd ſolis paſcit aruis: ſiue illud iops
Nouit garamas: ſiue illd arabs diuite ſilua
Siue ferocis iuga pyrenei: ſiue hircani
Celāt ſaltus: uacuiſq; uag⁹ ſarmata cāpiſ
Arcus metuit diana tuos: tua ſi grauis
Numina cultor tulit in ſaltus retia uictas
Tenuere feras: nulli laqueū rupere pedes
Ferē plauſtro pōda tremēti: tū oſtra canes
Sāguie multo rubicū dageret: repetitq; ca
Ruſtica lōgo t̄ba triūpho. en diua ſa nes
Signū arguti miſer cāes uocor i ſiluas ue
Hac hac pgā: qua uia lōgū compeſet iter

OPhedra Nutrix. phedra loquitur.
Magna uaſti creta dominatrix freti

Hyrcani: hyrcania uerſus oriētē cōtermina ſcythiæ. Vagus ſarmata: inſtabilis: ſauromate: teſte Her. li. iiii. ex ꝓfundo paludis meotidos nulla domicilia habētes: ſed i paluſtris uiuētes: iō dicit uacuos cāpos quare nō hñt domos: oēs fere iſtorū locorū metuūt tuos arcus: peto a te igitur auxiliū diana: nā q habet fauorem tuū reuertitur a uenatiōe plauſtris plenis & onuſtis feris. Nulli pedes: ſcilicet ferarum. Trementi: propter magnum pondus. Arguti: ſonantes. Compenſat: abreniat: unde uiam compendioſam appellamus breuem.

Magna: hæc eſt altera pars huius primi actus in qua deſcribuntur mores phedræ amātis hyppolitum fuit filia Minois regis crethenſis & nupſit theſeo regi athenarū: lamentat q illi iuncta fuerit qui reliquit eā & iuit ad rapiendū ꝓſerpinā ad inferos ſed aliud maius me torquet amor hyppoliti: puto eſſe fatatum de domo noſtra ut iſteris habeat amor: mater amauit tauꝝ at ego hyppolitū inexorabilē dicit o creta q̄ genuiſti me quare poſuiſti me in tantis tormētis. Creta dominatrix: de hac Ariſto. lib. politico. ii. ſic ait. Videtur hæc inſula ad principatū græciæ eſſe nata ac præclare ſita cuncto nāq; imminet mari: cū fere græci oēs circū mare ſint poſiti: Abeſt enim hinc modicū a pelopōneſo: illic uero ab alia circa triopiū: & rhodum. Quare imperiū maris obtinuit minos: ac inſularum: alias ſubegit: alias uero dudum incultas habitare fecit. Tandē ſic ſiciliā aggreſſus circa camerinē defunctus eſt. Et a creta cretæus cū ae dipthon. in penultima deriuat. Vir. lib. iii. æn. Tertia lux claſſes cretæis ſiſtit i oris.

DAN. ℂVilloſi biſontes. in germania biſontes uilloſi deformes & feri naſcunt. domitianus delectabat uenatiōe horum animaliū: illis ꝓximi ſunt bubali ex hercynia ſilua admirabiles. ut Ariſt. & Ply. tradunt. Martialis in ſpeculis. Illi ceſſit atrox bubalus atq; biſon &c. Pyrenei: mons hyſpaniæ dictus ab igni quæ paſtoribus exciderat τοῶῦῤ ignis q totus montē conflagrauit diuidunt autem gallias ab hiſpaniis montes pyrenei habent uarias arbores qua partes ſpectant hiſpanias: qua uero gallias nudi ſunt: ut ſcribit Srabo: Hercules pertens gerionem attigit bebricē cui ſunt confines pyrenæi erat bebryci reg⁹ filia pyrenæ noīe quā ut uidit peruiit: & cum paraſſet uim hercules illa aufugit i auia nemora ubi miſella dies & noctes deflebat ſtuprū: lachrymantē inuadētes feræ laniarunt. uenit hercules & uidēs lacerā dedit uoces horrēdas & querulas: repoſuitq; oſſa: & laceros artus puellæ in urna quā in moutis cacumina ſepeliuit: inde nomen monti. defletum retinēt montes per ſcæcula nomen. O magna: nō temere poeta a uenatico apparatu tragœdiā hāc exorſus ē i qua deſcripturus amores phædræ in hyppolitū ſtatim inſanientē illā furiis cupidinis inducit ſigdē uenatio leno ciniū hēt & doloſa uoluptate uenatores & feras impedit: illaqueat. an decipit ganimedē uenatio: num caput athalāti donauit apri meleager. qd mutauit in ceruū acteona niſi cōſpecta in fonte nuda diana nō adonim dentibus apri extinctū deflet uenus. hñs ſemp cū robuſto uenatore cōmerciū: nunqd didonem cognouit æneas i ſpelūca poſt uēatiōnē: his & ſexcētis exēplis cōſtaret uēaticā exercitationē magnū alex libidis fomitē. oſtētas dicet q̄s. lege bonos libros: & me abſoluito: ſed phedra iā adeſt ſuos nutriri dclarās amors metro iābico anapeſtica hexāetro nutrix cōtra lachrymātē cōſolat: & eſt ſecūdus actus & carmen ſecundū. Creta dominatrix: Vlixes reuerſus ad itacā allōquens penelopem apud Hom. Incipit ab innumeris popuiis & a

nonaginta

nonaginta urbibus cretam cõmendare in quo poeta mantuanus diuersus fuit ab homero: κρίτη τήν γαῖ ἐξίμεσσω ἐνιοίνοπι πόντω. καλὴ καὶ νιείρα περιρρύτο: ἐν λανθρώποισι πολλοῖσι καὶ ἀνδρεσίοισι καὶ ἐνεννήκοντα πόλεσσ. ἀλλὴ δ' ἀλλοων βλώσθα λεγίγμενη &c. ubi numerat poetarũ princeps & dux homerus: cuius ex ore profuso omnis posteritas latices in carmina duxit: Populos diuersos & lingua & moribus: Pariter reges quiqui in ea olim regnauerunt usq; ad idomeneũ. Merito dominatrix ea prestat rerum copia & nobili situ illam nunc tenent. Veneti marcicolæ.

Cuius per omne littus innumere rates
Tenuere pontũ: quicquid assyria tenus
Tellure nereus peruium rostris secat.
Cur me in penates obsidem inuisos datã
Hostiq; nuptam degere ætatem in malis
Lachrymisq; cogis, pfug9en coiux abest
Præstatq; nuptæ quam solet theseus fidẽ,
Fortis per altas inuio retro lacu
Vadit tenebras: miles audacis proci.
Solio ut reuulsam regis inferni abstrahit.
Pergit furoris socius: haud illum timor
Pudorq; tenuit stupra & illicitos thoros
Acheronte in imo q̃rit hyppoliti pater.
Sed maior alius incubat mœstæ dolor.
Non me quies nocturna: nõ altus sopor.
Soluere curis. alter & crescit malum.
Et ardet intus: qualis æthneus uapor
Et exundat antro, palladis tela uacant:
Et inter ipsas pensa labuntur manus,
Non colere donis templa uotiuis libet:
Non inter aras attidum mixtam choris:
Iactare tacitis conscias sacris faces.
Nec adire castis precibus aut ritu pio
Ad iudicatam præsidem terræ deam.
Iuuat excitatas consequi cursu feras:

¶ Nereus: mare sed proprie est deus maris. Tulere assyria: usq; ad terra assyrie dominatur. Secat: uastigat. Rostris: nauibus: ponit partem pro toto. Obsidem: est qui p pignore pacis detur: sed ipsa phedra nõ erat obses. Inuisos: in domum inimicã cretensibus ꝓpter mortẽ Androgei filii minois quem athenienses interfecerunt. Hosti: theseo. Degere: traducere uitã miserã. Quam solet fidẽ .s. præstare: quare semper perfidus fuit: scimus ipsum theseũ egei athenarũ regis filium eretã missum deuorandũ a minotauro ariadne amauit pdite. Et cum iuuãte dædalo eius contubernio fugeretur: suscepta fide q̃ ab illo recipere ẽt in cõiugẽ. & una phedrã sorore ꝑ hyppolito filio trãsportaret: ino cõsilio ducto filo in labyrintum intrauit: ubi mactato minotauro noctu clam ariaduem: & phedrã sup hauim impositas aufugit. Ariadnem deinde a se corruptã asportata phedra dormientẽ reliquit in chio insula maris egei. ut Ouidius lib. viii. metamor. placuit. Vel in naxo eiusdẽ maris insula: ut scripsit Seneca in œdipo. Expecta tandẽ aradne cũ se cognosceret derelictã: ululatu maximo littora cuncta replebat: sed cũ bachus secus insulam nauigaret: uiam iuuenculam recepit: & uxorẽ sibi coniunxit: dicente Seneca œdipo: Naxo aegeo redimita ponto. Tradidit thalamis uirginem relictã. Meliore pœnas dãna marito. Fortis: magni animi. Per altas tenebras: profundas In uireo: iure meabili per quẽ nõ põt inueniri uia reuerteni. Miles: theseus. i. Audacis proci: perithoi quem sequitur ad inferos tanq̃ ducẽ & est indignatiue dictũ: pceus est qui petit unã in uxorem: perithous uoluit abducere ꝓserpinam a plutone & iuit ad inferos theseo comite ut illa; raperet. Reuulsam. s. ꝓserpinam raptam. Solio: sede regali. Regis inferni: plutonis. Furoris: amoris isani. Pater hyppoliti theseus cuius naturæ ẽ similis hyppolitus crudelis. Acheronte: inferno: fluuius est acheron inferni qui interpretat̃ sine gaudio. Sed maior: habeo aliã pœnam quæ me magis affligit nec ullo tempore me quiescere patitur. Soluere curis: liberare dolore: uror quemadmodũ; mons æthena qui in medio siciliæ perpetuis flammis ardet. Antro: spelunca illius montis unde exalant flãmæ. Tela palladis: artes muliebres: non me iuuat filare neq; texere: nam pallas inuentrix fuit harum artium. Pensa: ipse lanæ. Labuntur: cadunt. Non colere: non me iuuat ire ad sacrificia cum aliis mulieribus & misteriis sacrorũ quæ fiebant prope eleusim quæ est prope athenas per decem miliaria: de his sacrificiis diximus in hercule furente: ordo talis est: non iuuat me mixtam choris tacitis iactare faces: quas solebant portare in memoriam cereris quando ibat querendo proserpinam filiam in nocte cum facibus: unde ista sacrificia erant nocturna. Conscias: dat sensum facibus q̃ sciant illam inquisitionem. Attidum: mulierum athenienſium: & dicitur attis attidis: Attis est regio inter achaiam & macedoniam: ab atti regio ipsa attica dicta est. & atticus incola quiq; & attius Virgilius iiii. georgi. Attias orithia. Nec adire: nec: ẽ mihi animus ire ad sacrificia palladis quæ preses est terræ attice: ut habetur apud Ouid. Controuersia fuit inter neptunnum & palladem de imponendo nomine athenis: unde conuentum est inter eos ut qui melius signum daret nomen urbi imponeret. neptunnus percussit terram & exiuit equus: idem fecit pallas & orta est oliua quod signum erat pacis: unde ipsa uictrix nomen urbi dedit & athenas appellauit: quæ ipsa præsidem semper habuerunt. Adiudicatam: quæ iudicio deorum iudicata est præses ciuitatis: non iuuat me ire ad talia sacra sed potius tractare arma in uenatione cum hyppolito. Excitatas: canibus fugatas.

¶ Qualis æthneus uapor: comparatio apta amãtibus. Sappho eãdem usurpauit sed magis apta. Me calor æthneo non minor igne tenet. amor siqdem nil aliud q̃ ignis continue inardescens: carpens cutẽ: & medullas deficcans. nil est aliud amor quam tristis & ægra uoluptas: Nil nisi cura placẽs nil nisi dulce malũ. Palladis tela: pallas inuenit texturam. docet eadem tollere maculas de uestibus. fusum in lanificio inuenit dolster filius Arachnæ: lini & rætis inuentrix fuit ipsa arachne. Plinius uult textilia ab ægyptiis fuisse inuenta.

BER.

Ouidius

DAN.

BER. ¶Molli:teneta. Geſſa:tela gellica:quẽadmodũ ſariſſæ ſunt haſtæ macædonum:& pila romanorũ. Quo tẽdis:cognoſcẽs ſeipſam:furorẽ ſuũ arguit. Saltus:cãpos. Miſerere matris:paſipha es. In ſiluis:quare illa amabat taurũ i ſiluis:& ego hypolitũ ſp uenatorẽ. Correpta: p uim capta. Infando malo: deteſtabili amore in hypolito priuigno meo. Efferi:indomiti. Ducẽ:taurũ. Impatiens:iugi:ad trahendũ aratrum. Sed amabati cõparatior tibi mater q̃ amaſti taurũ q licet indomitus eſſet uiſus ẽ te amare:ipſa uero amo hypolitũ q me faſtidit. Dedalus:faber atheniẽſis ualde ingenioſus q uaccã liniã fabricauit qua incluſa paſiphae a morẽ ſuũ cũ tauro ſatiauit at mihi nec deus ullus nec dedal⁹repit̃ q auxiliũ ferat flãmaſq̃ meas ſedare poſſit. Arte meſopia:ingenioſa ſi remeret dedalus:meſops rex athenienſiũ fuit unde ipſe appellat meſopiã artẽ. Mõſtra minotaurũ natũ ex mre. Cæca domo:inextricabili labyrintho:nã dedalus ipſe labyrinthũ cõſtruxit in creta i quo minotaurus includerẽ. Portentiſſimũ hoc humani ingenii opus fuit:itineꝝ ambages:occurſus:ac recurſus inexplicabiles cõtinẽs:crebris foribus ad fallẽdos exitus:redeũdũq̃ in errores eoſdẽ. Quattuor hi fuiſſe memorant. Primus i ægypto q ut aliq ſentiũt:regia Mothe rudis principis fuit. ut alii ſepulchꝝ meridis:plures honori ſolis extructũ fuiſſe exiſtimauit. Hinc dedalũ ſumpſiſſe cõſtat exemplar eius labyrinthi:quẽ fecit in creta:ſed centeſimã eius portionẽ imitatũ. Secũdus hic ab ægypto labyrinthus fuit. Tertius in lẽno. Quartus in italia:oẽs lapide polito fornicibus tecti. Italicũ labyrinthũ fecit ſibi porſena rex Etrurie ſepulchri cã ſimul:ut & exteruoꝝ regũ uanitas quoq̃ ab italis ſuperaret. Noſtris:meo miſero amori. Stirpẽ:nõ credã mihi ullã eẽ opẽ cũ genus noſtrũ ſit inuiſu; ueneri quæ accuſata fuit a ſole patre,matris mee de adulterio eius cũ marte ꝓpterea imiſit ſtimulos nefandi amoris in matrẽ & genus ſuũ. Vindicat:uindictã facit. Cathenas:qbus fuit capta in adulterio a uulcano mariro indicante illi ſole:ut ſcribit̃ apud Oui.meta. Sui matris:dei belli amatoris ſui. Probris:flagitiis:facit oẽs de genere noſtro ifames amore. Minois:filia minois:& ẽ patronomicũ:nulla ẽ de nobis quæ habuerit amorẽ leuẽ:ſed grauẽ & deteſtabilem. Theſea: phedra detexit amorẽ ſuũ nutrici q̃ ipſi diſſuadet tales curas:docetq̃ remediũ a uoris:oſtẽditq̃ peius eẽ amare priuignũ q̃ matri amauiſſe taurũ:qđ illud a fatis fuit.hoc autẽ ab imoderato appetitu. Theſea coniunx.uxor theſei apoſitiue progenies iouis q fuit pater minois. Exturba:remoue. Nefanda:ſcelera. Oſbequentẽ: obtẽperãtẽ: noli fouere hãc ſpem quã habes eõmittẽdi ſtuprũ cũ priuigno Quiſqs:qcũq̃ obſtitit prio amori :facile poſtea uincit cæteros amores ſed ſi cædis primo nõ potes a te repellere iugum & ſeruitutem illius:& eſt ſententia ſana quem teſtatur Ouid.Principiis obſtat ſero medicina paratꝝ:Cũ mala per longas conualuere moras. Blandiendo:obſequendo. Dulce malum:amorem. Iugum:tranſlatio a bobus:ſi dimittis tibi imponi iugum amoris non poteris illud reiicere. Nec me fugit:nõ me latet:nõ me ꝑterit:idem ſignificant bene ſcio naturam regum qui libenter non audiunt ueritatem ſed potius aſſentationem:ac tamen dicam tibi uerum. Durus:difficilis ad bonum. Inſolens:ſuperbus.

Dædalus

Et rigida molli geſſa iaculari manu:
Quo tendis aie: q due furẽs ſaltus amas:
Fatale miſere matris agnoſco malum:
Peccare noſter nouit in ſiluis amor:
Genitrix tui miſeret me infando malo
Correpta: pecoris efferi ſæuum ducem
Audax amaſti: toruus impatiens iugi
Adulter ille ductor indomiti gregis:
Sed amabat aliquid: qs meas miſerẽ deus
Aut quis iuuare dædalus flammas queat:
Non ſi ille remeet arte mopſopia potens:
Qui noſtra cæca mõſtra cõcluſit domo
Promittat ullam caſibus noſtris opem.
Stirpem peroſa ſolis inuiſi uenus:
Per nos cathenas uindicat matris ſui
Suaſq̃ probris omne phœbeum genus
Onerat nefandis. nulla minois leui
Defuncta amore eſt: iungitur ſemp nefas
Nu. Theſea coniunx clara: pgenies iouis
Nefanda caſto pectore ex turba otius:
Extingue flammas ne ue te diræ ſpei
Præbe obſequẽtẽ: quiſqs i primo obſtitit
Reppulitq̃ amorem: tutus ac uictor fuit.
Quin blandiendo dulce nutriuit malum
Sero recuſat ferre quod ſubit iugum:
Nec me fugit q̃ durus & ueri inſolens

DAN. ¶Geſa iacula:ut placet honorato:Gallorum inter lancias ea cõnumerat Gellius ſedens in rheda.itẽ Marcellus auctoritate Virgilii & Varronis affirmat eſſe galliaꝝ tela.alpina coruſcat. Gena manu genitrix:nũc apoſtrophat ad paſiphaen matrem temere amores eius in taurũ emiſſariũ ſuis præferẽs.paſiphæ ſolis filia & uxor minois amauit taurum:culpa patris conuerſa eſt in hanc deteſtabilem amoris inſaniam qui ſolitus neptuno pulcherrimum taurum mactare:ſacrificauit deteriorem ingenio & arte dedali in uacca lignea delitescens:quẽadmodum ipſa fatetur apud Ouid.Paſiphae mater decepto ſubdita tauro:Enixa eſt uero crimẽ onuſq̃ ſuo. Meas flammas miſeræ:uulgatiſſima apud præſtantiſſimum quẽq̃ latinitas.primitiuum nãq̃ pronomen actiue poni non poteſt: Cicero in Gabinium:Dico mea unius opera remp.eſſe liberatam.idem in acticum: Solius enim meum peccatum corrigi non poteſt. Meſopia: lege mepſopiam in bonam rem attica aliter Mopſopia dicitur teſte ſtrabone:a rege Mopſopo.Mopſopia ergo dædalea:dædalus athenienſis fuit filius Eupalami:architecturæ & fabricæ peritiſſimus ut teſtatur i ſeptimo.n.h.Plinius. Obſtare primũ: primus gradus pudoris eſt obſtare illicito amori.huic proximus eſt peccãdi modus:ſed te neq̃ pudor neq̃ menſura cohibet peccandi:repelle ergo occaſionem culpæ & res erit ſalua quæ fruſtra clancularium adulteriũ feceris deo ſpectante. τοῦ ἐκ θεοῦ γὰρ εἰκὸς εἰσιῶσαν φοβαν.

¶Tumor

¶ Tumor:in ſtatio quæ pro ſuperbia ponitur. Recta:rectã uiã. Feram:tolerabo æquo animo. Exitũ: quocũq; caſus dederit fortuna. Libertas:uicina mors quæ facit liberum hoiem. Senem:q intelligit cito mori ſicut de piſiſtrato & ſolõe q interrogatus cur tã acriter reſiſteret:dici quare ſenex ſum nõ timeo mori. Obſtare:interim nutrix diſſuadet iſtũ amorẽ phœdræ. Eſt primum:principale obſtare nõ cõſẽtire malo. Labi uia: diſcedere a recto itinere. Noſſe: pro nouiſſe. Modum: terminum uel quantitatẽ peccati noſſe quando ſcribit̃ per.ſ.c. impatiu⁹:quando p duplex.ſſ. eſt infinitiuus. Domũ:familiã. Matrẽ:paſiphaẽ quæ mõſtrũ minotaurũ peperit ex nefãdo coitu ſuo. Nefas:peccatum tuũ qđ eſt cõtra rationẽ eſt grauius mõſtro matris:unde ſubdit rõnẽ ãre monſtra ſunt imputanda fatis ſcelera autẽ mala uolũtati. Moribus: Si q̃ malis:occurrit ne credat peccatũ ſuũ poſſe celari:nam ſi marit⁹ q apd̃ iferos erat nõ ſciet pater minos:au⁹ ſu⁹ iuppit̃ & ſol cognoſcẽt illud. Vacuũ metu:q̃ nõ timeas. Supera:qđ nõ eſt apud nos. Erras:male credis. Letheo:ifernali:lethe fluuius iferni cuius aqua pota obliuionem facit. Ferre:pati Stigem. paludẽ infernalẽ. Pater. mios. Præmit:occupat. Cẽtenis. ut dicit Vir. Centũ digeſta p urbes:nã creta dicebatur habere cẽtum urbes. Sagax:acuta & diligẽs ad perquirẽdũ. Credamus: ponãus caſum qđ poſſimus occultare maritũ & patrẽ:tamen ſol & iuppiter q oia uidẽt cognoſcẽt ſcelus tuũ. Aſtu:aſtutia. Infundẽs lumen. ſ. ſol Parens matris. ſ. paſiphaes. Mũdũ q̃tit:iupiter qui facit tremere mundũ. Fulmen æthneũ:i æthna dicebantur habitare cyclopes miniſtri uulcani. hii fabricabant fulmina ioui quoꝝ noia Virgilius expreſſit uno uerſu:Brõtes ſtirpeſq;:& nudus membra piragmon. Coruſca:ſplendẽti:nam deſcendens fulmen trahit ſecum flãmas. Poſſe. effici:credis hoc eſſe poſſibile deos lateat ſcel⁹ tuum. Sed ſecundus:bene fauens. pone q̃ dii neſciant ſcelus tuum: non te ipſum fugies ſuper habebis conſcientiam mali:q̃ pectus conſcium flagellat. ut Iuuenalis. Nemo nocens ſe iudice abſoluitur. Vt contingat:ponamus q̃ iſtud nunq̃ reueletur. Negata:non conceſſa tandẽ fiunt palam omnibus ſcelera quæ ſecreto facta ſunt. Pœna præſens: ſtati poſt ſcelus factum aderit conſcientia. Aliqua:mulier. Tutum:ſine pœna. Securum:ſine anxietate & ſolicitudine mentis. Vagus geta:populus ẽ thraciæ de quo Pli. li. iiii Ouĩ. ſecundo de ponto:Nulla getis tot gens eſt truculentior orbe. Appianus dicit getæ ſunt quos dacos uocãt ali qui ex uoſtris affirmant nunc gothos appellari:uagos ibi appellauit inſtabiles & ſine certis domiciliis. Inhoſpitalis tautus mons eſt teſte plinio li. v. qui ab indico mari ſurgit deinde inter egyptum & pamphilicum pelagus obiectus ſeptentrioni dextero latere leuo meridiãæ plagæ occurrit deniq; ſerhipheis iugis aunecti:ſed pro gentium ac uarietate linguarum plurifariam nominatur apud indos hiamos:apud parthos ṕnyphates inde taurus. Aſt ubi in excellentiſſimam ſublimitatem cõſurgit caucaſus. Pompo. uero mela li. i. ſuæ coſmographiæ conatur oſtendere caucaſũ ñ eẽ iugũ tauri mõtis p hoc ꝓeuphra. q a latere tauri demiſſ⁹ẽ tẽdẽs in meridiẽ caucaſũ a ſiniſtra:& tauꝝ excludit a dextera ibi dicebant̃ ſacrificare hoſpites. Scytes:ſcithia r̃gio ẽ ſeptẽtriõalis q̃ diuidit̃a flu. tanai ubi gẽtes uniuerſali teſte Hero. i. iii. arcubus ſunt equitantes non ex aratro ſed feris q̃s uenantur uitam ducentes. Parſus:quare pet uicos habitant. Horridum deteſtabile. Nouos:inuſitatos.

¶ Sophocles reddit iura:iuſticia celebratiſſimũ fecit Minoa nõ mõ i terris ſed ẽt in domo tartarea ubi nũc ſedet aureũ geſtãs ſceptrũ & iudicans defũctos:ſcribente homero in odyſſea. DAN.

Centenis populis:cretæ in qua cẽtũ ſunt urbes ſecundũ homerũ nonaginta.

Sagax parẽtũ eſt cura :cura parentum in filios tota oculea ẽ nullius rei maior ẽ cura parentibus q̃ filiorũ i lubrico p̃ſertim ætat̃ nec mira cũ geſtãdo tollẽdo educãdo mille tolerẽt labores ut ſcribẽs ad filiũ rex aſti pale⁹ eleganter cõmemorat.

Ad recta flecti nolit regius tumor.
Phe. Q uẽcunq; dederit exitũ caſus ferã:
Fortem facit uicinas libertas ſenem.
Nu. Obſtare primũ eſt uelle nec labi uia.
Pudor eſt ſecundus noſſe peccãdi modũ
Q uo miſera pgis, qd domũ i famẽ grauis
Superaſq; matrẽ. maius eſt mõſtro nefas
Nã mõſtra fato, morib⁹ ſcelera imputes
Si quid maritus ſupera non cernit loca.
Tutum eſſe facius credis & uacuũ metu
Erras tamen crede letheo abditum,
Theſea profundo ferre perpetuam ſtygẽ.
Q uid ille lato maria qui regno præmit,
Populiſq; reddit iura centenis pater
Latere tantum facinus occultum ſinet.
Sagax parentũ eſt cura credamus tamen
Aſtu doloq; tegere nos tantum nefas
Q uid ille rebus lumen infundens ſuum.
Matris parens: quid ille qui mũdũ quatit
Vibrans coruſca fulmẽ æthnæum mãu
Sator deorum: credis hoc poſſe effici
Inter uidentes omnia ut lateas auos:
Sed ut ſecundus numinũ abſcõdat fauor
Coitus nefandos: utq; contingat ſtupro.
Negata magnis ſceleribus ſemper fides
Q uid pœna præſens: cõſciæ mẽtis pauor
Animuſq; culpa plenus & ſemet timens:
Scelus aliqua tutum nulla ſecurum tulit.
Compeſce amoris impii flammas precor
Nefaſq; quõd non ulla tellus barbara
Commiſit unq; non uagus campis geta.
Nec inhoſpitalis taur⁹ aut ſparſus ſcythes
Expelle facinus mẽte caſtifica horridum
Mẽorq; matris mẽtue cõcubitus nouos

BER. ¶Capere:concipere. Perge:indignatiue & hyronice loquitur. Verte:muta naturam. Ignibus:amoribus. Cor ceſſant monſtra:imo benefacies:perdidimus minotaurum:tu fac aliud monſtrum. Aula fratris labyrintus minotauri. Vacat:uacua eſt.quia iã erat mortuus. Amabit creſſa:quotienſcũq; mulier cretẽſis amabit:præter naturam pariet monſtra. Cedet:quare uincetur cõtra naturã ex noie naſcitur monſtr̃. Que memoras:reſpondet phedra nutrici ſe cognoſcere cõmittet ſcelus ſed illud in uitam aggredi. Sic nauta facit ſimilitudinem cũ nauĩ aduerſus impetum fluuius ire conatur unda m rapiens illum retro uehit ita mihi accidit quæ amori ſuccũbo. Grauatã onuſtam. Auferetur:rapitur: Prono uado:ſecundo curſu aquæ. Furor amor inſanus. Deus:cupido. Hic uolucer:nõ mirandũ dicit ſi puella amore uincatur:cum dii ipſi ceſſerint. Elamnis indomitis: quæ nõ poſſunt uinci. Gradiuꝰ: mars nõ eſſe uocabulum grecum neq; latinum:ſed trax q̃ bellico ſum deſignat & fortẽ:dicitur latine mars eo q̃ maribus in bello preſit ut dicit Varro de lingua latina. Faces pingit̃ cupido puer uolucer & alatus:cum arcu ſagittis & facibꝰ. Opifex :faber iouis uulcanus qui dicitur habitare æthnã mõtem. Triſulci:habentis tres ſulcos & angulos. Iugis:montibus. Furentes:eſtuantes. Igne tã paruo:una face cupidinis. Phœbum:ipſe cupido apolinẽ quoq; uulnerauit multotiẽs. Puer:cupido. Certior:peritior q̃ ferit ut uult. Grauis:infeſtus q̃re & in deos & homines uult habet imperiũ. Deũ eſſe:confutatio nutricis q̃ dicit non eſſe aliquem deũ amoris:ſed iſta eſſe ficta ab hoibus uoluptuariis ut haberent executionẽ ſui criminis. Libido :imoderatus amor. Seruitio.ſeruituti. Quo:ut hẽt maiorem liniam peccandi dicit ſororẽ ſuum eſſe deum. Titulum:nomen. Numinis :falſi dei: non ueri. Natum :ridet hãc ſniam.hironice loquẽs credis q̃ uenus mittat filium ſuũ: cupidinẽ huc & illuc.q.d.iſtud eſt ridiculum. Ericina:uenus ab eryce monte ſiciliæ ubi colitur. Mollit̃:iacet. Proterua conculcent alios. Tenera:mãu laſciua. Minimus. ſ.deoꝝ.q.d.non habet tantam potentiam. Vana: noli credere hæc q̃ finxit ſibi furioſus animus. Aſciuit:adiunxit. Quiſquis:illud eſt ex ueritate ſed euenit propter illos qui habent nimium ocium & ſeſe totos tradunt ueneri & libidini quam deam habent. Secundis:proſperis. Exultat:ex nimia affluentia rerum. Fluit:labitur ſine continẽtia. Comes:quæ ſemper ſequitur magnã & multas diuitias. Suetæ dapes:ſemper q̃runt noua fercula:dicit inuenalis. Mare terras & nemora ſerutant̃:ut aliquid cõdiendũ iueniãt. Sãi moris:cõſuetudinis quæ habeat rationẽ.

¶Miſcere thalamos:uis cõfundere ſemen filii cum patre no quod eſt impium & monſtroſum & a quo plurimũ abhorret natura. Quæ memoras:narras uera ſed trahor i uetitum ẽphas cogente inſania hinc illud ouidianum. Nitimur in uetitum ſemper cupimus negata. Certior puer: amor pingitur puer.quia qui amat nõ plus ſapit q̃ puer & æque diis dominatur atq; hominibus nec quiſquam ex illo uulnere ſanus abit.& Ouidiꝰ.Regnat & in dominos ius habet ille deos. Igne tã paruo calet:licet parua ſit fax amoris tamẽ plus urit q̃ uulcanus ipſe theocrito affirmãte ερῶσ Δαρᾶ και λιϖαραίον ϖολλακισ̃ ὀφριῶσ οὐδὲ λαὸ φλογέρωσερον ὄιδει. Proterua tela:nihil ẽ amore dementius & mediusfidius cognoſcitur maxime in hoc amoris proteruia.q̃ turpem plærunq; cenſeat pulchram hinc illud Theocritium.ἰγ ὰρε ρῶτι ϖολλακισ̃ ὦ ϖολ λύφαὲ ταϖικαλὰ:καλὰ ϖέφανται. Regnumq; tantum:hic phædra artificioſe honeſtiorem ſuam uoluptatem facit tranſferens in amorem omnem ſuam temeritatem pari modo apud Ouidium eadem ſe defendit. Quicquid amor iuſſit non eſt contemnere tutum.

Miſere thalamos patris & gnati apparas
Vteroq; prolem capere confuſam impio
Perge & nefandis uerte naturã ignibus.
Cur mõſtra ceſſant:aula cur fratris uacat
Prodigia totiens orbis inſueta audient:
Natura totiens legibus cedet ſuis
Quotiens amabit creſſa
Phe. Quæ memoras ſcio
Vera eſſe nutrix ſed furor cogit ſequi
Peiora:uadit animus in preceps ſciens
Remeatq; fruſtra ſana conſilia appetens.
Sic cum grauatã nauita aduerſa ratem
Propellit unde:cedit in uanum labor
Et uſta prono puppis auferetur uado.
Quod ratio poſcit uincit ac regnat furor.
Potenſq; tota mente dominatur deus.
Hic uolucer omni regnat in terra potens:
Ipſumq; flãmis torret indomitis iouẽ
Gradiuus iſta belliger ſenſit faces:
Opifex triſulci fulminis ſenſit deus.
Et qui furentes ſemper æthnæis iugis
Verſat caminos:igne tam paruo calet.
Ipſumq; phœbum tela qui neruo regit
Figit,ſagitta certior miſſa puer
Volitatq; cælo pariter & terris grauis
Nu. Deũ eſſe amorẽ turpi ſeruitio fauens
Finxit libido quo liberior foret
Titulum furori numinis falſi addidit.
Natum per omnes ſcilicet terras uagum
Erycina mittit ille uolans per cœlum
Proterua tela tenera molitur manu
Regnũ q̃ tãtũ mimimus in ſupis habet
Vana iſta demẽs animus aſciuit ſibi
Veneriſq; numen finxit atq; arcus dei:
Quiſquis ſecundis rebꝰ exultat nimis
Fluitq; luxu ſemper inſolita appetens
Tunc illum magnæ dira fortunæ comes
Subit libido non placent ſuetæ dapes.
Non tecta ſani moris:aut uilis cibus
Gur in penates rarius tenues ſubit.

DAN. ¶Cur. unde eſt q̃ raro uides in domibus paupeꝝ iſtã libidinẽ nefandã. Penates:tenues paupes domos.

Hæc peſtis

Hæc peſtis:libido quam plato eſcam malorum appellat. Sancta:honeſta caſtas mulieres habent. Vulg⁹ medium:mediocre qui non ſunt neq; ſublimes. Sanos:honeſtos. Cohercet:continet. Medico:rebus moderatis. Contra:econtrario ut dicit Gi.in magna potentia eſt magna hia:peccandi ſic & Luca:inquit. uirtus & ſumma ptās coeunt.i.non bene ſunt ſimul. Quam fas:licitum. Vult poſt ſe quare oia arbitrio ſuo diſponenda putat cum ſe ſimilem dis exiſtimet. Quod deceat:concludit nutrix dicens potes tu regina cognoſcere quid honeſtum ſit? & timere maritum tuum rediturum ab inferis. Præditam. ornatam. Alto ſolio:magno regno. Remeantis uiri mariti theſei redeuntis ab inferis. Amoris phœdra dicit non poſſum hēre hāc honeſtatē:cum me totā occupet amor.nec timeo theſeum cum ſciam illum nunq̄ redituruu. Fero:regnum patior q̄ amor regnat in me. Metus: poſitus ſub terra.nunquā redit ad ſupera connexa:ad noſtrum cælum q̄ nobis dicitur cōnexum. Silentem domum:infernum: ubi aiæ incorpeæ non emittunt uocē. Ne credas:nutrix confutat hæc dicēs uirtuti oia eſſe poſibilia:propterea theſeum poſſe redire ab inferis:quemadmodum hercules & æneas. Ditis:plutonis. Canis:ſtygius cerberus cuſtos iferni. Negatas.ſ.ad redeundum. Veniam:capit aliam defenſionem phœdra:ut foueat curam ſuam:dicit theſeum poſſe parcere amori ſuo quando ille inuitos cupit:& fortes uiros impedit. Immitis:dicit nutrix nō credas hoc q̄d tibi det ueniam ſi peccaueris cum nō pepercerit antiope uel hyppolite quam pp iurgium interfecit cū nihil pecaſſet. Immitis:crudelis. Barbara quare erat de amazonibus. Sed poſſe:pene quod theſeus det tibi ueniam quis poſſet inducere hypolitum ad amorem tuum qui ita rigidus eſt ut omne nomē fœminæ exhorreat. Huius:hyppoliti. Intractabilem:inexorabilē. Cælibi:appellamus cælibes qui ſine muliere uiuunt. Genus:amazonum natum ex amazōe uiragine dura:q̄ uiros inuiſos habeant ita hic hyppolitus fœminas. Reſiſtet:interrogatiue nutrix loquitur expectabit ne te.licet ſequaris eum. Caſtos ritus:mores pudicos quaſi dicat non. Non caſta:non legitima ſi non uultiuſtos coitus quando minus iniuſtos. Tibi ponet:ipſe deponet odium gratia tua qui habet odio omnes mulieres & forſan ꝓpter te. Tibi: propter te:cuius.ſ.tui. Patris.recorderis:q̄ pater tuus minos dominatur mari:ſi illum p mare ſequaris. Matris:ſimul recordor etiam q̄ mater talē amorem habuit. Careo pellicis metu:non dubitabo q̄ ipſe hyppolit⁹ habeat alias mulieres. Perithoo comes:recordatur ſe deſcendiſſe ad inferos cum perithoo ꝓpter amorē proſerpinæ. unde mihi poterit facile ueniam dare.

Hæc delicatas eliget peſtis domos
Cur ſancta paruis habitat in tectis uenus
Mediumq; ſanos uulgus affectus tenet
Et ſe cœrcet modico contra diuites
Regnoq; fulti plura q̄ fas eſt petunt
Quod ñ pōt uulti poſſe qui nimiū poteſt.
Quid deceat alto prædita ſolio uides
Metue ac uerere ſceptra remeantis uiri.
Phe. Amoris in me maximū regnū fero.
Rediturq; nullos metuo nō nunquā ap̄hi⁹
Conuexa tetigit ſupera: qui merſus ſemel
Adiit ſilentem nocte perpetua domum.
Nu. ne credas: diris clauſerit regnū licet
Caniſq; diras ſtygius obſeruet fores:
Solus negatas inueniet theſeus uias.
Phe. Veniā ille amori forſitā noſtro dabit
Nu. Immitis etiam coniugi caſtæ fuit
Experta ſæuā eſt barbara antiope manū
Sed poſſe flecti coniugē iratum puta.
Quis animū flectet intractabilem
Exoſus omne fœminæ nomen fugit
Immitis annos cælibis uitæ dicat.
Connubia uitat: genus amazonum ſcias.
Phe. hunc in niuoſi collis hærentē iugis
Et aſpera agili ſaxa calcantem pede:
Sequi per alta nemora p montes placet.
Nu. Reſiſtet ille ſeq; mulcendum dabit:
Caſtoſq; ritus uenere non caſta exuet:
Tibi ponet odium; cuius odio forſan
Perſequitur omnes.
Phe. Precibus haud uinci poteſt.
Nu. Fer⁹ ē phe. amor̄ didicit q̄ uinci feros
Nu. fugiet phe. ipſa maria ſi fugiet ſeq̄r
Nu. patris memento.
Phe. meminimus matris ſimul
Nu. Genus omne profugum.
Phe. Pellicis careo metu. nu. adrit marit⁹
Phe. Nempe pirithoi comes.
Nu. Aderitq; genitor.
Phe. Mitis ariadne pater.

¶ Modico cohercet :qui anguſte & uulgariter uictitant lana & tela quæritantes eſcam hii nullo libidinis pruritu tanguntur. penelope manſit Viro integra auxilio operis textilis: preſtolantibus illam procis. xx. annos temperauit a libidine. Virgilius in Georgicis commendat uillicas a continentia coitus ob uulgaria cibaria caſtā pudicitiam ſeruant domus: dubio ꝓcul fomenta libidinis ocium & copia. Qui merſus ſemel: ah neſcit reduces æacus ille uiati ſicut a cæcitate ad lucem nō datur regreſſus ita nec ab inferis ad uitam hinc appolonius. τοῦ μὲν γὰρ ἀπὸ νεκύων ἀναγωγὴν οὐδεὶς πώποτε ἐμηχανήσατο. &c. Solus negatas: & tamen ſententia poetæ ſedet æternumq; ſedebit infœix. Theſeus cum æneas reditum eius arguere uideatur ad ſenem ſtigim. quid theſea magnum. &c. qui locus eſt i quæſtione apud gelium: Quis animum: concedo inquit det tibi ueniam theſeus ſed quo modo flectetur hipppolytus maximus oſor mulierum ut uere natnm ex amazone agnoſcas adeo durus eſt & inexorabilis. Pellicis carēo metu: ſi fœminas oderunt non erit mihi pellex.

DAN.

¶ Mitis: fuit placabilis. Ariadne: ſorori mee: ita erit mihi. Per has: uidēs nutrix obſtinationē phœdræ ro BER.

gat illam ne uelit huismodi amor perseuerare. Siste:noli ultra procedere. Adiuua:quasi dicat si uis rece det a te iste amor. Sanitatis:scilicet ai. Non omnis:non omnino sum sine pudore:decreui monitis tuis parere & ita simulat se uelle aquiescere uerbis eius. Altrix:quæ alit alumna quæ alitur. Regi:gubernatis amor q non uult regi:de libero quod uincatur a me. Fama:uocatiui casus:hæc est summum specimen & decus mulieris. Maculari:ut dicar peccasse. Hæc sola ratio: hic solus est modus:insano amori resistere possim:ut mihi mortem conscisca q̃ me tantis curis liberet. Virum:theseum qui apud inferos est.præ

ueniam:antequam pecceni moriendum est ut innocens discedam ad maritum. Moderare:reprime .noli sequi tnos impetus. Effrene:incontinentis. Autumas: putas interdum est dicere præsertim apud comicos. Dignam, nec quod accidit ex uerecundia quæ uenam meretur.

Decreta:deliberaui omnino mori:sed uidendum ẽ quo genere mortis utar uel laqueo:uel ferro :uel casu. Vindicem:Nam decreuit genus mortis,dicens se uelle ferro interimere. Vindicem:castitatis.s.me quæ castitatem meã uolo defendere. Vindex ꝓprie dicitur defensor qui non patitur iniuriã fieri. Manu.cum ferro. Sic te:mutatur nutrix quando uidet phœdram se uelle interficere. Præcipiti:læto morte cita & inconsiderata. Prohibere:non oportet ut fundas præces frustra quare decretum est mori,nec potest impediri mors uolenti mori. Solamen. nutrix ipsa uolens hortari phœdram ad uiuendũ potius dicit amorem hyppoliti esse habendum q̃ mortem:nec esse curandum de fama quæ multotiens iniqua est & potius nocentes:quã innocentes iuuat. Annis fessis: senectuti meæ.

Proteruus:acerbus & atrox a ptero conculco. Vero:uere itati. Peius merenti.i. malo. Cõtentus: experiamur si possim⁹ flectes hyppolitũ ẽxita policetopã suã:ne iꝑficiat.

Dlua sequitur chorus loquens de materia precedẽtis actus & auget potentiam cupidinis qui solus potens est in cælo & in terra :ut patet per diuersa exempla deorum & hominum uersus est saphicus sicut diximus in hercule furente. Natus Euristheus.

Generata ponto:uenus quæ secundum aliquos dicitur nata mari ex spuma testiculorum cœli patris saturni secũdum homerum filia fuit diones & iouis. Non miti:liptote.insano & amaro. Geminus cupido:iustus & iniustus:& sic duo sunt cupidines. Impotens:nimium potẽs

Iste quasi ꝓ indignationem. Acre amare:quare fulgor suo parit dolores. Certo.quid nunquã errat. Labitur: descendit. Furtiuo:igne clandestino qui foris uidetur.

Populante:consumente. Frõtem latam:nõ hẽt magnã apparẽtiã:sed clausa introrsum tabescit. Tectas:occultas

DAN: ¶Mitis:sicut nullã quæsiui ultionẽ pater meus de rapta ariadne ita neq; de me ulciscet. Moderare alũna:pone ire frena iniquũ est iram immortalem seruari ut scribit agrigẽtinus phalaris ad Eteonicẽ.ὀυκτοῦόγαρουτασὰὸτ ὀυξῆργηνεχειν.ὡσφαὸιτινεὸοῦμροὸικει Autũas.P. Nigidius grãmaticus scriptum reliqt in suis cõmentariis autũo uerbum compositum esse ex ab præpositione & extimo dictumq; intercise:quare ab æstimo ut ab mutata sit in an sicut apud Homer̃:sæpe mutantur ꝓpositiões ut αὐὲρὺσαν μενωῆοτα.καὶ εσφαξαν καὶ εΔειρὰν.

Arce ꝓ palladia:arcẽ athenar̃ condidit cecrops & de se cecropiam appellauit auctor plinius. Fama uix uero:fama decipit ideo crescit ꝓ sua mendacia.tam ficti falsiq; tenax: q̃ nũciaueri. Diua nõ miti: tertiũ carmẽ dicolon metro saphico constans trimetro & dimetro anapestico pindari

Nu.p has senecte spledidas supplex cõas
Fessumq; curis pectus & cara ubera.
Precor furorem siste;teq; ipsam adiuua.
Pars sanitatis uelle sanari fuit.
Phe.Non omnis aio cessit ingenuo pudor
Paremus altrix:qui regi non uult amor
Vincatur haud te fama maculari sinum:
Hæc sola ratio est:unicum effugiũ mali:
Virum sequamur;morte præueniã nefas
Nu.moderare alũna mẽtis effrene ipetus.
Anios choerce;dignam ob hoc uita reor:
Quod esse temet autumas dignam nece:
Phe.Decreta mors ẽ queritur fati genus.
Laqueo ne uitã finiam:an ferro incubem
An missa præceps arce paladia cadam
Proh.castitatis uindicem armemus mãu
Nu.Sic te senectus nostra præcipiti sinet
Perire lœto.Siste furibundum impetum
Haud quisq; ad uitam facile reuocari põt
Phe.phibere nulla ratio periturũ potest
Vbi quis mori cõstituit & debet mori
Nu.Solamen annis unicum fessis hera.
Si tam pteruus incubat menti furor.
Contemne famam fama uix uero sauet.
Peius merenti melior;& peior bono.
Tentemus aium tristem & intractabilẽ.
Meus iste labor est;aggredi iuuenẽ ferũ.
Mentẽq; sæuam flectere immitis uiri:

Chorus loquitur.

Dlua non miti generata ponto do
Q uã uocat matrẽ gemin⁹ cupi
Impotens flãmis simul & sagittis
Iste lasciuus puer:acre nitens:
Tela q̃ certo iaculatur arcu.
Labitur totas furor in medullas.
Igne furtiuo populante uenas.
Non habet tãtam data plaga frontem.
Sed uorat testas penitus medullas:

ce lebrant tres cupidines:prim⁹ mercurii & dianæ primæ fili⁹.Secũdus ex sola uenere. Tertiꝰ ex uenẽ & marte.Eusebi⁹ auctor. Gemin⁹ cupido:ioc⁹ & amor uenerẽ utriq; cõmitãt qd libido sit cassa sine iussu:nisi sint mollæ morsiũculæ,papilar̃ horridular̃ oppꝑssiunculæ,ut cõmeminit piendolus ille plautin⁹ ad calydor̃.

¶Nulla pax

¶Nulla pax:quare ubiq; uult indicere bellū. Agilis:uelox. Effusas emissas. Quæq; nulla ẽ ps mūdi quæ non sentiat calorẽ cupidinis. Videt solem:regio orientalis. Ad occasus: regio occidentalis. Si qua feruẽti.cācro signo in zodiaco qđ magnos inducit calores illis regionibus ubi est syene ciuitas supra quā sol existens in cancro ita perpendiculariter aspicit urbẽ ut nulla fiat umbra dicente lucano: Atq; umbras nusquā flectere syene. Glacialis ursæ:a pte septentrionis sub polo artico sunt populi habentes latos campos:ut diximus de sythis & qui semper sunt errātes & uagi omnes iste regiones senserunt calorẽ amoris qui potētiā habet in iuuenes & senes. Ignoto:quare primo nesciunt quid sit. Iubet.s.cupido. Falsis:uultibus.simulatis imaginibus interdum sumūt habitū pastoris aliquando cigni aut tauri. Pecoris thessali:facit inductionem :probans p exemplum quod dixit apollo priuatus diuinitate ob pulsos ciclopas dicitur confugisse ad admetū regem thessaliæ cuius armēta nouē annis pauit apud fluuiū amphrisum teste Vir.lib.iii.geor.pastor ab amphriso:&Lucanus lib. vi.Irrigat amphrisos famulantis pascua phœbi:hocq; seruitiū subit ut filia regis frui posset. Egit:dnxit. Posito plectro:quo tangebat eytheram accepit fistulā pastoralem. Impari:calamo fistula disparib⁹ calāis iuncta:sic Vir.septē cōpacta cicuris. Ipse qui cœlum:iuppiter qui regit cœlum mutatus est in cignum & ea forma adiuit lædam filiam tyndari regis ex qua suscepit castorem & pollucē & helenam & clytēestrā. Candidas alas: pennas cigni candidissimi. Ales ipse iupiter factus auis. Vocem.s.mouit. Moriente scribit plinius cignū sentientē mortē uicinam suauissimū cantum edere. Iuuēcus:idem iuppiter mutatus in taurum amauit europam filiam agenoris regis phoniciæ & transfretauit eam in cretam:ut plene scribit Oui. Petulans:ipse iupiter factus lasciuus iuuencus. Strauit: supposuit ludo uirginū quæ blandiētes cū illo tauro ludebant. Domuit:ipse iuppiter superauit mare natando ꝺ phenicia in cretā. Fraternos fluctus. fratris Neptuui: appositiue noua regna.s.sibi cū mare non sit regnum suū Vngula.i.pedibus suis.Imitante.s. natādo. Lētos: flexibiles. Timidus:non pro se timebat:sed pro puella ne caderet. Dea clara:luna. Obscuri mūdi:noctis opacæ. Arsit:iflāmata est amore endymionis cum super lamio mō te obdormisset ut Oui.li.iii.de arte:Lamius endymion ñ est ubi luna pudori Pli.li.i. Hoc totū figmentum enodauit. Deserta:deserebat currus suos & ueniebat in terras ad amatorem. Ille.s.frater sol. Breuiore gyro:quare luna breuiorem circulum habet. Suum tempus: quando phœbus erat in curru lunæ non poterant eius boues ire uelociter quare ipse erat grauior sorore:ideo dicit noctes longiores quæ erant ultra tempus suum. Remeauit:reuersꝰē. Tremūt.s.onere ipsiꝰ phœbi. Natꝰ alcmēa herc. uictor i toto mūdo captꝰ amoꝝ ioles coactꝰē:depositis armis iduē uestes muliebres officia mulieꝝ exercere.

¶Nulla pax:rotatur amor ut fortūa apte nauta ad amicum:Omnia uertuntur certe uertuntur amores. Vincetis aut uincis hæc in amore rota est. Magni sæpe duces. magni cecidere tyrāni.Et thebæ steterant altaq; troia fuit &c. Candidas ales signum se fecit iuppiter & rostro iserto ori matris idæi coiuit.cignus qui aliter dicitur olor est cātator sui funeris moritur crescente penna duriori i medio eius capite cignus est læti ominis nauigantibus quod nunquam mergitur.Cicero in questionibus thuscu lantis tradit cignum non sine causa apollini dicatum esse .quia ab eo diuinationem habere uideatur quia preuidens quid in morte boni sit cum cantu & uoluptate moritur. Petulans iuuenca. iuppiter sub forma tauri europam tulit humeris in cretam ubi illam compressit:homerus tangit io narraco.o ὔχοὖτψν ὡτοιόιγεβας ἄσεφορτογείοτοσταυροδότεὖρωπηγενὰκύματοσηγεμίκρηθν &c.Natus alcmena:hercules permutauit cum ioles habitum leonis tegmen & arma:quod probe intellexit Faunus incubus adacto in uentrem calce reiectus procul ab ipso hercule dū illū uellet pro iole subagitare.

¶Spolium leonis:pellem quā gestabat leonis cleonei. Minax:quare illud gestamen faciebat aspiciētibus

Nulla pax ísti puero:per orbem
Spargit effusas agilis sagittas.
Quæq; nascentem uidet ora solem
Quæq; ad occasus iacet ora feros.
Si qua feruentí subiecta cancro est.
Sí qua maiorís glaciális ursæ:
Semper errantes patitur colonos
Nouit hos æstus iuuenum feroces
Concitat flammas:sæuibusq; telis
Rursus extinctos reuocat calores
Vírginum ignoto ferit igne pectus.
Et iubet cœlo superos relicto
Vultibus falsis habitare terras:
Thessalie phœbus pecoris magíster:
Egit armentum:positoq; plectro
Impari thauros calamo uocauit.
Ipse qui cœlum nebulasq; ducit:
Candidas ales modo mouit alas
Dulcior uocem moriente cygno
Fronte nunc torua petulans iuuencos.
Vírginum strauit sua terga ludo:
Perq; fraternos noua regna fluctus:
Vngula lentos imitante remos:
Pectore aduerso domuit profundum:
Pro sua uector timidus rapina:
Arsit obscuri dea clara mundi
Nocte deserta nitidoq; fratris
Tradidit currus aliter regendos
Ille nocturnas agitare bigas
Dicit & gyro breuiore flecti
Nec suum tempus tenuere noctes:
Et dies tardo remeauit ortu.
Dum tremunt axes grauiore curru
Natus alcmena posuit sagittas:
Et minax uasti spolium leonis

EBR.

horrotem. Smaragdos:species gemmæ uiridis:posuit sibi anullos sicut mulier. Dari legem:aptari & concinari. Rudib⁹:incultis. Distincto.posuit sibi calceos depictos auro. Soco:calceo quo utebantur tragici sicut coturno comedi. Luteo:rubro. Et clauam: cum ea manu qua solebat gestare clauam filauit. Vidit:mutatur hic uersus & est dimeter anapesticus constat ex quattuor anapestis. aliquando admittit dactylum & spondeum itaq; nullus sit anapestus & tamen dicitur uersus anapesticus. Preses omnes regiones uicinæ lydiæ uiderunt herculem tali habitu. Preses:populus. Lidia:prouincia in minori asia testepli.lib.v. Ditis:diuitis quare copiosa est. Sederat:dictus est hercules loco athalantis humeris suis sustinuisse cœlum ut scripsimus in prima. Pallam:uestem longam muliebrē:& subtilē ad delitias. Tirio: purpureo stamine textā. Sacer ē ignis:sacer uel timidus uel execrabilis ē ignis amoris. Credite lesis: parēthesis ē captis amor & uulneratis. Qua terra:ubiq; domiat hic puer i cœlo marī & terra. Immitis:crudelis cupido. Cādida:splēdida. Mūdo.ipso cœlo. Grex:nereidū multitudo uirgaq; maris q̄ dicunt filiæ nerei dei marini nō possūt refrigerare calorē amoris licet sint i aqs. Leuare:extiguere. Genus aligerū et aues cœli sentiūt ignes & amorē. Venere.libidie flāmati:& aialia terrestria p amore pugnāt. Si cōiugio timuer si dubitant ne aliud aial possideat suā cōsortē. Timidi: et cerui q sunt natura timidi. Poscūt:ieunt prælia. Tūc.s. scitāte amor. Virgatas:uariatas colore. Pœni:libici. Bellua:monstra maris. Luciq; boues:a lucus luci:boues silue stres q dicunt bisōtes. Vidicat .amor q a natura ē subiicit sibi oēs. Immune:nihil ē q̄ nō sit subiectum amori. Perit:pdit odiū pp amorē. Cedūt uicūtur iterdū cedet ē dare locū:q hūerūt iter se graues inimicitias postea mutuo se amāt. Cura:amor cogit etiā nouercā amā priuignos.

ALtrix profare.nutrix hortata fuerat superius alū nā suā ne se occideret:sed prius tentaretur aius hyppoliti:dixeratq; se suscepturam hoc onus & iuerat ut conueniret hyppolitū & non inuenit: phœdra erat ipatiens ut cōfestim scire mētē hyppoliti nutrix ueniens itra se dicit nō hēre tediū amoris quādo illa gescere nō pōt:dūq; appropinquat uidet ianuā apertam & phœdrā deponentē uestes regales & iduentē aptas uenationi ut possit seq hyppolitū:unde in principio istius.ii. actus hētur ipatientia phœdræ & mutatio uestiū. Altrix: hæc uerba dicūtur a phœdra ex fantasia tanquā esset præ nutrix secū loquit ueniēdo dicens non credo posse placare tantū amorem phœdræ:quia non inueni hyppolitum Torret:phœdra uritur. Proditur: manifestatur uultu: licet dissimuletur amor nunquam potest celari. Erumpit exit. Genæ lapsæ oculi cadentes:gena pellicula est: qua tegitur oculus:aliquando maxilla.

DAN. ¶Hic regna tenet: ὁ παντοκρατωρ ὁδε ὁ ερωδ ὁ παντα νικει.hinc illud omnia uincit amor nihil aiatum ē quod non pruriat amoris & ueneris scabie:ideo uenus teste Ci. dicta quod ad omnia ueniat. Vir.in geor.Oē adeo gēus in terris hominumq; ferarumq;:Et genus æquoreum :pecudes pictæq; uolucres in furias ignemq; ruunt. Altrix quartū carmen trimetro.iambico inscriptum & est actus tertius i quo falsi crimis i hyppolitū obiectio fit sed prius phædra illū puocat mox nutrix suadet ut falsō nolētē accuset colloquūt phedra hippolit⁹ nutrix torret:carpit phædra nec rmediū amori ullū iuenti:nec loco stat pōt:adeo amore torrida febri uexat.sic plaut⁹ amator i Cistellaria iactor crucior agitor stiulor uersor i āoris rota mis

Passus aptari digitis smaragdos:
Et dari legem rudibus capillis
Crura distincto religauit auro:
Luteo plantas cohibente soco.
Et manu clauam modo qua gerebat:
Fila deduxit properante fuso
Vidit præses:ditisq; ferax
Lydia regna deiecta feri
Terga leonis humerisq; quibus
Sederat altī regia cœlī:
Tenuem tyrio stamine pallam
Sacer est ignis credite læsis:
Nimiumq; potens qua terra mari
Cingitur alto:quaq; & æthereo
Candida mundo sydera cnrrunt.
Hic regna tenet puer immitis:
Spicula cuius sentit in imis.
Ceruleis undis grex nereidum.
Flammasq; nequit releuare mari.
Ignes sentit genus aligerum
Venere instincti quam magni gerunt
Grege pro toto bella iuuenci:
Si coniugio timuere suo.
Poscunt timidi prœlia cerui
Et mugitus dant concepti
Signa furoris:tunc uirgatas
India tygres decolor horret.
Tunc uulnificos acuit dentes
Aper & toto est spumeus ore
Pœni quatiunt colla leonis.
Cum mouit amor tunc silua gemit.
Murmure sæuo amat insani
Bellua ponti:luciq; boues.
Vindicat omnes natura sibi:
Nihil immune est.odiumq; perit
Cum iussit amor.ueteres cedunt
Ignibus iræ:quid plura canam:
Vincit sæuas cura nouercas.

Act9.ii.Phe.nutrix hyppoli.Phe.loquit

ALtrix pfare qd feras.quoniā i loco ē Nu.spes nulla tātū posse leniri malū
Finisq; flammis nullus insanis erit
Torretur æstu tacito;& inclusus quoq;
Quamuis tegatur proditur uultu furor.
Erumpit oculis ignis:& lapsæ genæ

¶Dubiæ

¶ Dubiæ.ſ.phedræ qui dubio eſt. Nil idem nulla res eadem ſibi diu placet:quia nunc placet uunc eadē diſplicet. Artuſq;:modo uultire modo ſedere. Nunc ut:declarat uarietatem:interdū cadit quaſi mortua:interdū uadit in lectū ut dormiat poſtea ſurgit. Vt:tanq̄ ſoluto infirmo paſſu tanq̄ nō poſſit ire. Labante: uacilante. Immemor:pp amorē. Attolli:interdū uocat famulas:ut leuent ipſam de lecto & cū ſurrexit ite rum uultredire. Fingi:cōponi ſemp in quo habitu ſit diu nō pōt habere firmū ꝓpoſitū. Cereris cibi:nō uideť curare:neq; de cibo neq; de uita. Incerto pede:quādo uadit uidetur nō poſſe ſe ſuſtentare. Incerto: inſtabili. Defecta:deſtituta uiribus a deficio nō eſt ampli us hic color uiuus in uultu. Cura:amor. Populatur.cō ſumitur.ſic Vir. Eſt mollis flamma medulla efficiťmacilē ta propter amorē;. Decor:pulchritudo. Tener:teneræ puellæ:uel q̄ facile poſſit conſumi. Et qui:oculi phœdræ qui antea uidebantur duæ ſtellæ:& facile eā demōſtrabāt eſſe de genere ſolis:nūc ebetari lachrymis pleni ſunt. Gē tile:de gente ſua. Patrium:patris quare minos pater eius fuit etiam pulcherrimus. Qualiter:adaptat cōparationē. :

Tauti:mōtis de quo ſuperi⁹. Profuſæ:liquefactæ. Sed en:ecce quod nō erat præſens nutrix. Sed rediens: uidet ianuā apertam:& conſpicit reginam deponentem ueſtes.

Faſtigia:ſublimia regiæ domus per endiadim quādo de duobus ſubſtantiuis alterum fit adiectiuū:ut pateris libamus:& auro. Recliuis:retro a clinata thoro ſedis auratæ

Solitos:ueſtes quas ſolita erat geſtare. Remouete:iubet phœdra portari ſibi ueſtem tenuiore; ut poſſit ſequi hyppolitū in uenationē. Illitas:depictas &intextas. Muricis tyrii purpuræ:murex piſcis ex cui⁹ ſanguine tingebatur purpura apud tyrū. Seres legunt:colligunt:extremi ſunt populi ad orientem:teſte Ply.lib.vi.hi ſunt in aſia ſcithyca mites & getiſſimi iter ſe:reliquoꝝ mortaliū cetus fugiētes & cōmertia apud hos arbores nō ſolū folia ſed lanā ēt ꝓfe rūt quæ ab eis denoiata ſericū appellat. Virg.primo geor. Velleraq; ut foliis depectūt tenuis ſeres. Zona breuis:ut ſit magis expedita ad curſum. Sinus:ueſtes. Odore unguēto:ſicut aqua ex nardo & roſis:ſolebāt antiq unguēta ri ad delicias. Temere:ſine ordine. Motæ.ſ.comæ. Citis:uelocibus. Sequanť:uadāt ſecūdū uentū. Leua:ſiniſtra mea manus. Vibret:cōcutiat. Talis:ero q̄lis hyppolitæ uel antiopæ mť hyppoliti ſeueri & duri:qñ relictis plagis.i.regiōibus frigidi ponti ſeptētrionalis regiōis. Pōt⁹: regio uerſus capadociā ubi regnauit mitridates. Egit cateruas:ducit turmas amazonū. Pulſans:uerberās ungula æquoꝝ. Atticū ſolū:terrā atheniēſiū. Tanais:fluuius ē ſeptētrionis in ſcythia q̄ paludē meotidē defluit quē niua lē dicit Virg.iiii.geor. Coegit:cōſtrinxit.ſ.tanais & meotis quæ ibi ꝓ muliere ponit. Emiſit.itellige q̄ capilli ſint nodati in capite:& a parte poſt diffuſi aliter eēt contradictio. Protecta.ſ.tanais cooperta latus. Pelta:lunata: ſcuto amazonū in forma lunæ. Sepone queſt⁹: uiderat nutrix phœdrā lamentantē:uñ dicit q̄ miſeris nō ꝓdeſt lamētari: ſed potius eſt eundū ad præces dianæ quæ reddat hyppolitū amatorē & ſecū ipſa nutrix facit ꝑces: uidēſq; hyppolitū ad arā dianæ parantē ſacrificiū accedit ad illū ut exhortaret ad amorē. Modus:finis. Agreſte:q̄ uerſat in agris quia uenatrix. Virginis:dianæ:quæ dicitur nupta.

¶ Lachrymæ cadunt:langueſcit miſera ex amore & in lachrymas ſoluitur ut ſolet nix a monte tauro deliquari:nec illi amplius curæ eſt tyria pala nō unguento delibutus crinis.non in auris.articaꝝ mos ē & cypriaꝝ mulieꝝ gēmas auribus infigere crotala &elēcos.ſicut Mar.in phillida Gē ma uel a digito uel cadit ante lapis:& iuuenalis in cerdo: Auribus extenſis magnos commiſit elencos. Pelta: ſcuti genus inſtar lunæ quo amazones in pugna ſe tegebāt pel tatam ſcytico diſcinxit amazona nodo Martialis.

Lucem recuſant:nihil idem dubie placet;
Artuſq; uarie iactat incertus dolor.
Nunc ut ſoluto labitur moriens gradu:
Et uix ut labante ſuſtinet collo caput.
Nunc ſe quieti reddit & ſomni immemor;
Noctem querellis ducit:attolli iubet
Iterumq; poni corpus:& ſolui comas
Rurſuſq; fingi:ſemper impatiens ſui
Mutatur habitus:nulla iam cedis ſubit;
Cura aut ſalutis:uadit incerto pede:
Iam uiribus defecta,non idem uigor.
Non ora tingens nitida purpureus rubor
Populat artus cura;iam greſſus tremūt.
Tenerq; nitidi corporis cecidit decor.
Et qui tenebant ſigna phœbeæ facis
Oculi;nihil gentile nec patrium micant,
Lachrimæ cadunt p ora;& aſſiduo genæ
Rore rigantur:qualiter tauri iugis
Tepido madeſcunt imbræ profuſæ niues
Sed en pateſcunt regiæ faſtigia domus.
Recliuis ipſa ſedis auratæ thoro.
Solitos amictus mente non ſana abnuit
Phe.Rēouete fāulæ purpura:atq; auro il/
Veſtes;pcul ſit muricis tyrii rubor Clitas
Quæ fila ramis ultimi ſeres legunt.
Breuis expeditos zona conſtringat ſinus.
Ceruix monili uacua;nec niueus lapis.
Deducat aures:indici domum maris.
Odore crinis ſparſus aſſyrio uacet.
Sic temere iactæ colla perfundant comæ
Humeroſq; ſummos curſibus motæ citis
Ventos ſequantur leua ſe pharetræ dabit.
Haſtile deſtra uibret theſſalicum manus.
Talis ſeueri mater hyppoliti fuit:
Qualis relictis frigidi ponti plagis;
Egit cateruas atticum pulſans ſolum
Tanais aut meotis:& nodo comas
Coegit emiſitq;.lunata latus
Protecta pelta.talis in ſilvas ferar.
Nu.Sepōe q̄ſtus.non leuat miſeros dolor
Regina ſæuis modus ecquis eſt flāmis?

BER. ¶Regina: sunt præces nutricis ad Dianã ut cõuertat Hyppolitũ ad amorẽ phœdræ. Solis: solitariis & desertis. Ominũ: augurioꝝ quæ fiunt ore: illa quæ uidentẽ minari phœdræ in malũ: cõuerte in bonũ. Hecate: triformis ponitur pro Diana: siue luna seu proserpina: nam hecaton apud græcos centum significat quẽ numerꝝ finitũ pro infinito ei antiqui ob mirabilem potentiã tribuebant: quod uidetur uoluisse Virgi. Vocc uocans hecatem cæloꝝ crebroꝝ potentẽ. ubi dicit Seruius hecate proserpina dicta est: aut quod centum uictimis placetur: ut Menelaus constituit: aut quod insepultos faciat errare p centũ annos. Alterna face: qa tpe diei lucet sol nocte luna. Mundus: cœlum. Cœptis: dicunt cœpta quæ nõ sum⁹ aggressi adhuc: sed in ipsa cogitatione sunt. Rigentẽ: durã. Vultus lucidi: habeas semper claritatem: & nunq̃ eclipseris. Thessali cantus: incantatores de thessalia qui dicebant carminubus suis lunã deducere in terram quod tetigit Virgilius: Carmina quæ possunt cœlo deducere lunam. Nullus pastor: quemadmodum endimium de quo diximus. Ipsum intueor: dũ dicit hæc uerba: Videt hyppolitum parantem sacrũ. Nullo. s. homine socio: quare solus erat: unde illi potero dicere quicquid uoluero. Quid dubitas: loquitur uutrix ad seipsam fortuna dedit tibi locum & tempus aptum ad loquendum unde non opus est ut dubites aperire illi consilium tuum. Artibus: astutiis & dolis. Trepidamus dubito tamen quia non est facile tales præces audire. Haud non. Audire: obedire: nõ est facile obedire nouercæ quæ mihi hoc commisit: uel ipsi hyppolito. Verum: sed tamẽ oportet obedire: si uolo amorem reginæ & obliuisci iustitiæ: nam qui uult seruire regibus non quærat iusta aut bona. Omne decus: omnem honorem: quia oportet etiam esse ministrum turpitudinis. Quid huc: hyppolitus uidens nutricem uenientem interrogat quid ueniat tam tristi uultu: petitq; an pater & mater & filii icolumes sint. Iugum gemine stirpis: par duorum filiorũ: ideſt duo filii thesei & phedræ. Metus: soluit hyppolitum subito metu dicens omnia bene esse: sed tristis sum quia uideo te capere nullam uoluptatem semperq; uersari labore.

DAN. ¶Regina nemoꝝ: implorat hecaten quæ præsens amantibus propter uenena potest durum animum hyppoliti in amorem soluere. hinc in pharma cẽturia theocritus induxit amantem ad lunam confugere & rogare sibi sit comes & propicia ad trahendum daphnidem in suos cõplexus: Χαίρε ἑκάτα Δασπλητι, καὶ ἐς ἔλος αὐλίνοισι Δέλφαρ ὅκως ῥαύτα ἐρασσοίσα χερείονα μίτεται κίρκης τηλεφίλας μήτε ξανθὰς περὶ μήδας. Triformis: in cœlo lucet: in syluis ferit: torquet in inferno: Menelaus instituit hecatẽ placari centum uictimis ideo dicta hecate. uetus ara hecates & diris patris in loco qui dicitur terentus Romæ celebratur. Mutuos ignes: amet uicissim amantem. Innecte mentem: aut absolute loquitur constringe mentem uinculo amoris: aut tres illos nodos amatorios intelligit de trib⁹ licis: ut memit Virgilius in buco licis: Necte tribus nodis ternos amaryli colores. Detrahere: deducere cælo. thessali presentanei, sunt cãtatores & magi inde in appellationem communeꝫ cuiuslibet ueneficii cadit: utuntur autem rhombo figura quadrata: ut memit Martialis quæ nunc thessalico lunã deducere rhombo: & Theocritus: Χὼς θύνει δόναρ ὄμβος ὁ χάλκεος ἐξ ἀφροδίτας. οὐκ ἰνὸς θυοίσ. Quid huc feniles: sermo prætextat⁹ & totus uenustatis plenus pii & simplicis adolescentis aduersus & nutricem & grandeuam. Geminæ stirpis: intelligit Demophoontem & antigonum quos ut refert Plutarchus: Theseo peperit. Metus remitte: artificiose in causa turpi ab insinuatione orditur & proponit facti causam a fatorum necessitate arguens ἦν μὲν θεμιτὸν οὕτω τὰ λυγρὰ ταῦτα ἰόντα. πάντη γὰρ μεγάρτετ τάδε ἔρκος. ut inquit Apollonius rhodius: postea per inductionem hortatur hyppolitum nutrix ea ut imitetur quæ fert adolescentia. nec spernat partem solido demere de die sed recordetur florem ætatis breui deficere & extremum ideſt mortẽ semper adesse sublata a ceruicibus clauа ut statim sternat & rapiat in perpetuas teuebras: tẽ autem tota hæc oratio ad persuasionẽ amoris accõmodata.

Agreste placa nomen uirginis deæ.
Regina nemoꝝ sola quæ mõtes colis:
Et una solis montibus coleris dea:
Cohuerte tristes ominũ in melius minas.
O magna siluas inter & lucos dea:
Clarũq; cœli sidus: & noctis decus:
Cuius relucet mundus alterna face
Hecate triformis. en ades cœptis fauens.
Animum rigentẽ tristis hyppoliti doma.
Amare discat: mutuos ignes ferat.
Det faciles aures. mitiga pectus ferum.
Innecte mentem. toruus aduersus ferox
In iura ueneris redeat. huc uires tuas
Intende: sic te lucidi uultus ferant:
Et nube rupta cornibus puris eas.
Sic te regentem frena nocturni ætheris
Detrahere nunquã thessali cantus queãt.
Nullusq; de te pastor gloriam ferat
Ades inuocata: iam fauet uotis dea.
Ipsum intueor solẽne uenerantem sacrũ.
Nullo latus cõmitante: qd dubitas: dedit
Tempus locũq; casus: utendum artibus.
Trepidam⁹: haud ẽ facile mãdatũ scelus
Audire uerum: iusta qui reges timet
Deponat: omne pellat ex animo decus
Malus est minister regii imperii pudor.
Hipp. qd huc feniles fessa moliris gressus
O fida nutrix turbidam frontem gerens
Et moesta uultus: sospes est certæ parens
Sospesq; phoedra: stirpis & gemiæ iugũ.
Nu. Met⁹ remitte. pspero i statu regnũ e:
Domusq; florens sorte foelici uiget.
Sed tu beatis mitior rebus ueni:
Namq; anxiam me cura solicitat tui.

Quod teipse

Q d' teipe pœnis grauib? ifeſt? grauas,
Q uem fata cogunt: hic qd iuuat miſer:
Aut ſiquis ultro ſe malis offert uolens,
Seq; ipſe torquet: pdere eſt dignus bona:
Q ui neſcit uti potius annorum memor,
Mentem relaxa motibus feſtis facem:
Attolle: curas bacchus exoneret graues
Aetate fruere mobili curſu fugit.
Nũc facile pect? grata: nunc iuuẽi uenus
Exultet animus. cur thoro uiduo iaces
Triſtẽ iuuentam ſolue: nunc luxus rape
Effunde habenas optimoſ uitæ dies
Effluere prohibe ppria deſcribit deus.
Officia: & æuum per ſuos ducit gradus
Lætitia iuuenem frons decet triſtis ſenem
Q uid te coerces: & negas rectã indolem
Seges illa magnũ fœnus agricolæ dabit
Q uæcunq; lætis tenera luxuriat ſatis,
Arborq; celſo uertice euincit nemus
Q uã nõ maligna cedit aut reſecat manus
Ingenia melius recta in laudes ſe ferunt
S' nobilem animũ uegeta libertas alit.
Truculentus & ſilueſter & uitæ inſcius
Triſtem iuuentam uenere deſerta colis.
Hoc eſſe munus credis indictum uiris
Vt dura toleret: curſibus domet equos
Et ſæua bella marte ſanguineo gerãt.
Prouidit ille maximus mundi parens:
Cum tam rapaces cerneret fati minas:
Vt damna ſemper ſobole repararet nouã
Excedat agedum rebus humanis uenus
Q uæ ſupplet ac reſtituit humanũ gen?.
Orbis iacebit ſqualido turpis ſitu
Vacuum ſine ullis claſſibus ſtabit mare:
Aleſq; cælo deerit & ſiluis fere.
Solis & aer peruius uentis erit
Q uã uaria lœti genera mortalem trahũt
Carpũtq; turbã: põtus & ferrum & doli
Sed fata credas deeſſe: ſic atram ſtyga
Iam petimus ultro. cælibem uitã probet
Sterilis inuẽtus: hoe erit quicquid uides
Vnius qui turba & in ſemet ruet.
Proinde uitæ ſequere noſtram ducem:
Vrbem frequenta, ciuium cœtus cole:
Hip. Nõ alia magis ẽ libera & uicio carẽſ

¶ Infeſtus: moleſtus tibiipſi. Quem: illi uiuent in miſeria quia habent fortunam aduerſam. Cogunt: ſcilicet ad miſeriam. Volens: ſponte & non coactus: ideſt dignus pdere omnia bona quæ habet quibus neſcit uti. Annorũ memor: ætatis adoleſentiæ cui cõueniũt uoluptates. Mẽtem: ſcilicet occupatam tanto labore. Motibus feſtis: potius debes cum lætitia celebrare feſta quæ mixtis mulieribus & facibus fiebant in cõuiuiis & orgiis. Bacchus: uinũ ut Horatius: Vino ſoluuntur curæ. Quis poſt uina grauẽ pauperiem crepet. Fruere: imperatiuus eſt. Mobili curſu: quare floſculus ætatis cito currit: ut uirgilius: Obrepit non intellecta ſenectus. Ouidius: Fallitq; uolatilis ætas. BER.

Nunc: dum es iuuenis. Facile pectus: animus pron? ad uoluptates. Exultet: iſta ætate debes ſolis rebus uoluptuariis incumbere. Viduo: ſine uxore. Triſtem: ſeuerã. Luxus: delicias. Effunde habenas: tractum ab æquis curribus: dimitte habenas ætati ut fruatur uoluptatib?. Propria officia: quia omnis ætas ſtudium ſuũ habet: aliud conuenit iuueni aliud ſeni. Aeuum: ætatem. Per ſuos grad? primo infans: deinde puer: & ſic per omnes partes ætatis diuiſa ſunt officia. Coherces: cohibes quaſi i carcere & arctas iuuentutem tuam more ſenili. Seges: per comparationem dicit uides ſegetem ſpiſſam & abundantẽ dare maximum fœnus: ideſt fructum: raram autem parum. Luxuriat: multum creſcit. Lætis ſatis: fertilib? ſeminatis. Arbor: alia comparatio celſo uertice creſcit arboris non incidatur: non poteſt creſcere multum reſecata. Euincit: creſcit ſuper alias arbores: & iſta dicuntur non ad ueritatẽ: ſed ad perſuaſionem ut trahat illum ad amore; ſiquis nõ cohiberet iuuentutem ſuam nullam uirtute; acquireret: ſed ibi contrarium dicit ſi dimittantur ingenia in libertate: creſcunt ad laudem & honores. Vegeta: quæ habet uigore; non repreſſum. Vitæ inſcius. qui neſcis frui uita. Hoc eẽ credis ne datum a natura ut homines ſemper laborarent maioribus rebus: quaſi dicat non. Munus: officium. Indictum impetratu;. Curſibus: ut cõtinuo æquitent. Prouidit: quia uidebat genus hominum defecturũ uoluit reparari generatione. Rapaces minas: cum uideret mortẽ omnia rapere. Excedat: probat ſi q̃ remoueatur uen? ab omnibus: cito deficient omnia animalia. Agedum: hortantis eſt. Situ: ſqualore: omnia erunt plena ſentib?. Solis uentis: quare non erunt aues ſed ſoli uenti. Lœthi mortis. Carpunt: tollunt de medio. Pontus: mare: enumerat multos modos quibus miſeri mortales pereũt. Sed fata: pone q̃ non pereant tot caſibus: tendimus tamen omnes ad finem: ut Saluſtius: Omnia orta occidũt: & aucta ſeneſcunt. Atram ſtygã: nigram paludem inferni. Petimus: ultro uadimus naturaliter ad mortem. Vitam celibẽ: ſine uxore: ſi omnes iuuenes quẽadmodum tu: improbarẽt connubium: non durarent: niſi per unam ætatẽ. In ſemet per ſeipſam. Proinde: infert conclu ſionem: ideo cum natura inſtituerit propagatione; generis noſtri: uenias ad urbem & fruere iuuentute tua. Cetus: conſortia ciuiũ: quare natura nihil ſolitarium amat: ut dicit Cice. Nõ alia: audita exhortatione nutrix reſpondet hyppolitus meliorem eſſe uitam ruſticanam q̃ urbanã;. Magis libera: nulli ambitioni aut cupiditati ſeruiens.

¶ Cur toro uiduo iaces: ſic Anna ad dido. ſola ne perpetua mœrens carpere iuuenta erat locus a facili. Excedat agedum: natura fert & appetit mutuo maris & fœminæ nutu & nexu ſuſtineri non tm̃ ſed etiam augeri & grandeſcere. Lactãt? in diuinis inſtitutiõibus & Ariſtoteles i animalib? ſcribũt nõ temere a natura inſtm̃ genita- DAN

le homini fuisse ascriptum: & fœminæ matricem: deide glandem membri genitalis ad similitudinem cordis factam quia primum generet cor in quo uitæ sedes principalis constituta est: ne frontem contrahe lector candide si hic uideor lasciuiuscule cõmentati: quom ea recitem sine uitio quæ & ad rem pertinẽt & a uiris doctissimis prodita sunt. Plutarchus in quæstionibus addit a duobus elementis generationis masculũ habere uim motus ex calore & fœminam materiam conceptus ex humido propterea consuesse tangere aquã & ignem nouam nuptam: ecce igitur quemadmodum natura huiusmodi concomitantia sustinetur: quod si fiat disiugatio etiam rerum omnium interitus sequatur necesse est: ita hoc consyderans uenerabilis anus illa Polyxo apd apolloniũ hortat lẽniadas ad nuptias argonautarũ hoc modo. ἐυταν ἀηγέραρχι ϖεν ἀϖωφηνυϋοουσι γυναικεόκουροτεραισθαγονοι ϛυγερωνϖοτηγη ραϊκηοδε ϖωϛηιοϛ γοδεοδε οϑόκλυτοροι &c.

Plutarchus

BER. ¶ Aura populi: fauor popularis. Inuidũ bõis: quod uirtuti semper inuidet: ut exemplis maximorum uirorum probatur qui ex urbibus suis deturbati sunt. Fragilis: quare nihil est tã mutabile q̃ uulgus. Seruit: ut est apud Cicerone m in paradoxis: Seruitutem oẽm esse miserã. Vanos: non durabiles. Fluxas quæ cito labuntur aliquo casu: ut Ouidius: Irus est hodie qui modo cresus erat. Liber: cum genitiuo figurtae solet poni cum ablatiuo: ab his passionibus qui degit in agris. Haud: non illi habeẽ inuidia: qui semper petit alta & superiores. Degeneri uilli: quare generosus animus nõ dolet de bono alieno. Cõscius: i mala partẽ accipitur: qui scit scelus suum: ut Iuuenalis: Hi sunt q ad fingnla fulmina pallent. Fingit: mentit. Quærit regi: nõ oportet ut rusticus struat sibi sublimia tecta: cũ sub arbore quiescat. Insolens: superbus. Sufficiat adornat. Cruor largus: non facit sacrificium more urbano de centum tauris ad fastum: sed pura mente. Fruge sacra. i. mola: solebant romani farina & sale: & mero facere pultẽ; quam molam appellarunt: & sacrificaturi uergebãt inter cornua uictimæ. Sũmittunt: præbent cultro. Vacuo libero ubi non impeditur. Innocuus: innocens q nulli nocet. Errat: discurrit sine custodia: ut inquit Horatius: integer uitæ scelerisq; purus: non eget iaculis mauris: nec arcu scrophæ sagitta. Callidas: astutas. Fessus quando est fatigatus uenationibus uenit ad aliquem fontem ubi se refrigerat. Niueo illisso: alba aqua illisi fluuii i agro thebano. Alphei: fluuius est helydis ciuitatis arcadiæ iuxta pisam decurrens: qui longo tandem cursu in achaia demergitur & ibi a terra absorptus atq; subter mare defluens ex græcia in fontem arethusam apud syracusam in sicilia se attollit & inde in mare siculũ cadit. Vnde Virgilius libro tertio æneidorum ait. Alpheum fama est huc elidis amnẽ Occultas egisse uias subter mare q nunc ore arethusa tuo siculis confunditur undis. Metatur: est metari eligere locum ad habitandum: ut dicimus imperatores metari castra: metiri est mensurare & ponitur pro transire: nam qui transit uidetur metiri. Lerna: palus est argiuorum ubi interfecit hercules ydram. Vado: aqua: ubi non est altum profundum. Sedemq;: nunq̃ ẽ in uno loco sed quo uult uadit. Pressisse: calcare. Amnis uagi: fluuii currentis. Cespite: terra uirẽti herbis. Nudo: sine lecto & stragula. Leues: cito uenientes. Poma: quando famescit non op9 est ut uadat in forum: sed in siluas ubi reperit poma. Cõpescunt: restringunt. Fragra: fructus coloris rubei nascentes prope terram. Peruiis dumetis passim p omnia dumeta: dumus dicitur spina inde dumetum: ubi multæ spinæ: sicut lauretum ubi multæ sunt laurus. Luxus regios: magnos apparatus. Impetus: uoluntas cum habeam tantam facilitatem uiuendi: non est mihi animus suscipere miseram conditionem regum. Sollicito: anxio non quod aurum sit anxium sed ipsi reges qui bibunt auro timent uenenum. Nuda manu: sine aliquo poculo: nos qui sumus rure bibimus in fluminibus hauriendo aquam manibus.

Ouidi9

DAN. ¶ Caue legas elisso: sed illisso: ut plato Ply. Strabo ptolemeus & mela meminere: etiã Papi. in ulti. thebaidos.

Rituſq; melius uita quæ priſcos colat:
Quam quæ relictis mœnib9 ſiluas amat
Non illum auaræ mẽtis inflammat furor
Quí ſe dicauit montium inſontem iugis.
Non aura populi & inuidũ uulgus bõis.
Non peſtilens inuidia: nõ fragilis fauor
Non ille regno ſeruit: ac regno imminet
Vanoſq; honores ſequit: aut fluxas opes.
Spei metuſq; liber haud illum niger:
Edaxq; liuor dente degeneri petit.
Nec ſcelera populos atq; inter urbes ſita
Nouit: nec omnes cõſciuſ ſtrepit9 pauet
Aut uerba fingit mille: aut quærit tegi.
Diues colũnis: nec trabes multo inſoles
Suffigit auro. non cruor largus pias
Inundat aras: fruge nec ſparſi ſacra
Centena niuei colla ſummittunt boues
Sed rure uacuo potitur & aperto æthere
Innocuus errat: callidas tantum feris
Struxiſſe fraudes nouit: & feſſus graui
Labore niueo corpus iliſſo fouet.
Nunc ille ripam celeris alphei legit.
Nunc nemoris alti denſa metatur loca:
Vbi lerna puro gelida perlucet uado.
Sedẽq; mutat: hic aues querulæ fremunt
Ramiq; uentis lene percuſſi tremunt.
Veteresq; fagi: iuuat amnis uagi
Preſſiſſe ripas: ceſpite aut nudo leues
Duxiſſe ſomnos: ſiue fons largus citas
Defundit undas: ſiue per flores nouos
Fugiente murmurat riuo ſonus.
Excuſſa ſiluis poma compeſcunt famẽ:
Et fraga peruiis pulſa dumetis cibos
Faciles miniſtrant: regios luxus procul
Eſt impetus fugiſſe: ſollicito bibunt

Captaſſe

¶ Captasse:hausisse. Nō in recessu:hyppolitus adiungit aliud quod in uili domo rustica nō sunt tot libi- BER.
dines quēadmodū in urbe: ꝓpterea melius esse ibi ducere unā. Furta:stupra. Improbus:incōtinens. Ob
scuro cubili:uili thalamo. Multiplici domo:ubi multæ sunt māsiōes.uadūt ad domos nobiliū ibiq; licet ti
meāt:absondūt se ut ociosas matronas uiolēt. Ethera ac lucē petit:q rure uiuit oia i apto hēt cū sit innocēs
Hoc æquidē:puto talē fuisse uitā eoꝝ qui dicunt fuisse in ætate aurea. Profudit:genuit mixtos uel semi-
deos:uel quia dii secū uiuebāt. Cæcus cupido:auaritia quæ nō uidet rectū. Lapis:arbiter:sacer:terminus
q erat tanq̄ iudex de finibus sacer & inuiolat⁹: nullus erat illa ætate cū oia essent cōia. Credule rates:non ipse:sed q se cōmittunt nauibus creduli sunt:cū posse euitare omnia pericula credunt. Secabant:nauigabant. Aggere:solēt urbes cingi aggere & fossa:unde dicit lacus. Balista:pro tormēto cōcutiēte muros accipit:ut Oui.Quā graue ba-
listæ mœnia pulsat onus.tūc eaætate nō erāt inuēta instru menta ad euertēdū urbes. Iussa:neq; etiā inuēt⁹ erat mo dus arādi:sed terra spōte oia ferebat. Fœta:plena fructi bus. Poscētes:nihil petebāt arādo nec seminando. Opa ca:antra spelūcæ umbrosæ:nō ædificabāt sibi domos:sed habitabāt autra. Rupere:cū eēt tāta securitas & quies:ec ce demōstrat cām oium malorꝝ. Fœdus:pacē. Furor:i-
mensa cupiditas hēndi. Succensas: nflāmatas. Præda q̄ erant diuites:uolebant prædari minores. Vires esse:pro erant:nā ius erat i armis. Bellare:ꝑ bellabāt nuda manu sine arnis. Rudes:nō dolatos. Corn⁹ leuis:fugax sagit ta quæ fiebat de cornu arbore. Ferro gracili:spiculo acu to. Mucrone dicit ipsa hasta ensis & ferrū:ensis aūt est to-
tus manubriū & ferrū. Galeæ comātes:nō erant galeæ i quibus solemus ponere caudas æquinas uel pennas. Do lor:qñ erat unus iratus accipiebat qcqd ueniebat ad ma-
num. Dempto fine:sine ullo fine. Mitius est nil feris: ut Plynius in prohœmio septimi non feritas leonū petit leo nes nec morsus serpentum petiit serpentem sed ab homi-
ne homini multa sunt mala.

¶ Non in recessu: Castissimus hyppolitus commendans DAN.
siluestrem & eremiticam uitam ut fœlicissimam ut puris-
simam ut cælestibus delitiis clarissimoq; angelorū comita tu ornatissime:docet quantum premii & donatiui præstet innocentia & cœlibatus homini contra seculares & tarta-
reas titillationes constanter decertanti cōtra uero:quot mi serias:quot mala:quot dolores:secū trahat fluxa & dolosa frequentioris consuetudinis uoluptas: de qua re pulchre meminit Hieronymus sanctus ad Eustochium: Stadium est hæc uita mortalibus hic contendimus:ut alibi ,corone mur.nemo inter serpentes & scorpiones securus igreditur & tu pacem arbitraris in terra quæ generat tribulos & spi-
nas:non est nobis colluctatio aduersus carnem:sed aduer sus principatus & potestates huius mundi magnis inimi-
corum circundamur agminibus.hostium plena sunt om nia.cura fragilis & cinis futura post modicum pugnat cū pluribus.ꝑpterea Homerus primos homines a uirginita te commendat in syluis uersantes qui primū nati sunt ex roboribus. Saxa:Lucretius. Arma antiqua manus un-
gues dentesq; fuere. Et mille formas mortis:post prisca; illam simplicitatem inuentæ sunt mille ad mortem uiæ. hinc hesiodus eleganter. αλλαδε μυρίαλύγραταν ὀρώπουσ αλαληται τλείηπεν γάργαι κα κῶν. πλείηδε θαλασσα.νοῦσοι δ᾽ανθρώποισι ἐφημε-
ρη νοθεπι νύκτι. Sed dux malorum:esca diaboli est fœ mia dicit Hiero. Sustulit opculū uasi,pruperūt mala oia i hois pniciē.fœia q̄ dic̄ sit aial disce ab Hesiodo & Home.

Auro superbi:quam iuuat nuda manu
Captasse fontem:si celer somnus premit
Secura duro membra uersantur toro.
Non in recessu furta & obscuro improb⁹
Q uærit cubili:seq; multiplici timens
Domo recondit:æthera ac lucem petit:
Et teste cœlo uiuit:hoc æquidem reor
Vixisse ritu:prima quos mixtos deis
Profudit ætas:nullis his auri fuit
Cæcus cupido:nullus in campo sacer
Diuisit agros arbiter populis lapis.
Nondum secabant credulæ pontū rates.
Sua quisq; norat maria:non uasto aggere
Crebraq; turre cinxerant urbes lacus.
Non arma seua miles aptabat manu.
Non torta clausas fregerat saxo graui
Balista portas:iussa nec dominum pati
Iuncto ferebat terra seruitium boue.
Sed arua per se fœta poscentes nihil
Pauere gentes:silua natiuas opes
Et opaca dederant antra natiuas domos.
Rupere fœdus impius lucri furor;
Et ira præceps quæq; succensas agit
Libido mentes:uenit imperii sitis
Gruentum facinus:præda maiori minor:
Pro iure nires esse tum primum manu
Bellare nuda:saxaq; & ramos rudes
Vertere in arma:non erat gracili leuis
Armata ferro cornus:aut longo latus
Mucrone cingens ensis;aut triste caput
Galeæ comantes:tela faciebat dolor.
Inuenit artes bellicus mauors nouas.
Et mille formas mortis:hinc terras cruor
Infecit omnes fusus:& rubuit mare.
Tū scelera dēpto fine per cūctas domos
Iere:nullum caruit exemplo nefas
A fratre frater:dextera nati parens
Cecidit:maritus coniugis ferro iacet:
Perimuntq; fœtus impiæ matres suos;
Taceo nouercas;mitius nil est feris,

αλλα ξυνηξειρε θιασου μεγα πωπαφε λοσσα εσκι θαδ ανδρωποισι θεμηδατοκη θεα λυγρα &c. ω ποποιν παλαθιγονον ατρεος ευρυοπα ζευ εκπαγλαω εχθρε γυναικειαδ θουλαδ & ſophocles eminentiſſimus in electra αιθροιο γαρ αιθραπραγματεκθι θαδκεται. & apud Euripidem idem hyppolitus deteſtatur fœminã his uerbis: O iuppiter q̃ magnũ malum eſt fœmina o iuppiter magnũ malũ ſuſcitaſti ad lucem ſolis pdere per fœminã hominẽ quẽ per fœminam genuiſti. οδ γυνηκακον μεγα. ω ζευ τι θικβ θιλον ανδρωποισι κακον γυναικαδ εισ φως ηλιον κατωκισαδ. ει γαρ βροτεον ηθελεο γενοδ ουκεκ γυναικων χρην παραδχεδθαι τοθε.

ERB. ¶ Fœmina: omnia mala fiunt per fœminas uide quot bella ſuſcepta ſunt & quot urbes pœnit⁹ deſolatæ ꝓpter eas. Artifex: inuentrix ſceleris. Præmunt: tenent: quare illic ſepulti ſunt. Medea: ꝑtereo oẽs alias mulieres: reſpiciens unã medeã quæ factis tot ſceleribus interemptis filiis & laſone aufugit athenas: ibiq; nupſit egeo patri theſei. Cur: rñdet nutrix oẽs fœminas nõ debere dici ſceleratas: cũ uideat paucas malas. Deteſtor: habeo odio omnes: ueniat quecũq; cauſa uelit: potius erit poſſibile ſũgere ignes aqs: & tollere picula ſyrtis: & mutare orientẽ & occidentẽ de ſtatu ſuo: & iungas damas lupis: q̃ poſſim amare fœminas. Thetis: ꝑ mari ponit̃: potius ſol orieꝫ a mari occidẽtali. Heſperiæ: hiſpaniæ: heſperus ſtella in occidente poſt occaſum ſolis. Attollet: eleuabit naſcentẽ diẽ ſolẽ lucentẽ. Regna materna: ſi uis uidere potẽtiã amoris q ẽt duros domuit: habe exemplũ amazonũ. Teſtaris: præſtas teſtimoniũ amoris: quia ex illis duris & uiduis mulieribus genitus es quæ ẽt amauerunt. Solamẽ: diis gratias habeo: quod fecerunt mori matrem meam quã oportebat amare: nunc uero poſſum dicere me omnes habere odio. Vt dura: uidens nutrix hyppolitum obſtinatu;: illum deſerit ꝑcibus & ſecum loquitur quod ille durior ẽ ſaxo q̃ nunq̃ mouet̃ impetu fluctus. Vnde nõ eẽt tentandũ de ſtupro phedræ: & dum loqueret̃ uidet ipſam phædrã uenientem quæ nõ poterat expectare reſponſum nutricis: ſed dũ appropinquaret hyppolito cecidit ſeminaminis: eãq; hyppolitus leuauit: loquẽte ipſa nutrice. Attollite. ſ. phedrã: & ẽ intelligendũ ꝙ ambo cucurrerũt ad leuandũ ea;. Dimoue. i. alloquere hyppolitum q tenet te. Alumna. ſ. o phedra. Tuus: quem tantopere amas.

QVis me: leuans ſenſim ſeipſam phedra loqtur melius eẽt ut nõ ſentirẽ: & ita remanerẽ mortua quia nullum dolorem haberem. Aeſtus: fluctuationes amoris. Mihi. i. a me eram alie nata. Cur: iterum uiſo hyppolito uidebatur uelle cadere unde ſeipſam exhortatur. Animæ. ſ. mi quid uis iterum diſcedere a me. Audi: habeas audientiam. Tenta: experiaris. Perage: perfice. Mandatum: quod mãdaueras nutrici ut tentaret hyppolitum. Magna pars: non eſt erubeſcendum: quare amore in eo iam ſcelus eſt patefactum.

DAN. ¶ Medea: omnia theatra proclamant cõtra medeã: nulla eſt ſcæna quæ uacet monſtroſis Medeæ cædibus: uincit omnẽ duriciem tragicã imaniſſimũ Medeæ facinus. pudica ẽ helena: fidelis clytẽneſtra: miſericordes bellides: lẽnia deſpiæ: & quæuis alia ſuſpecti nois fœmina proba cenſenda eſt præ colchide medea: quæ patrem prodidit: fratrem ſecuit: filios trucidauit: glaucẽ cõſumpſit. Creõtis regiã cõflagrauit: peliam pemit: uenena miſcuit. Thetys: ultimo. i. aſpirandum eſt ſequẽte. y. Orpheus. και τηθυοδ εοχα τον νοθαρ. filia cæli & ueſtæ Oceani uxor. Ouidius: Duxerat oceanus quondã titanida tethym. per metonymia; ponit̃ pro elemento cui præſidet. Sed phedra: paraſceue ſequens dialogi ubi ſeipſam ab egreſſu reuocans ingemit tandem ipſum hyppolitum nitit̃ i ſuos amores pellicere.

Sed dux malorꝫ fœmina & ſcelerꝫ artifex
Obſedit animos: cuius inceſtæ ſtupris
Fumãt tot urbes. bella tot gentes gerunt.
Euerſa ab imo regna tot populos ꝑmunt
Sileantur aliæ ſola coniunx ægei
Medea redit fœminarum dirum genus
Nu. Cur oĩum fit culpa paucarum ſceluſ
Hip. Deteſtor oẽs. horreo fugio execror.
Sic ratio: ſit natura. ſit durus furor.
Odiſſe placuit: ignibus iunges aquas
Et amica ratibus ante promittet uada
Incerta ſyrtis: ante ab extremo ſinu
Heſperiæ tethis lucidum attollet diem
Et ora dãmis blanda præbebunt lupi:
Q uã uictus animũ fœminæ mitẽ geram
Nu. Sæpe obſtinatis iduit frenos amor
Et odia mutat: regna materna aſpice:
Illæ feroces ſentiunt ueneris iugum.
Teſtaris iſtud unicus genitus puer
Hip. Solamen unum matris amiſſæ fero
Odiſſe quidẽ iam fœminas omnes licet.
Nu. Vt dura cautes undiq; intractabilis
Reſiſtit undis: & laceſſentes aquas
Longe remittit: uerba ſic ſpernit mea.
Sed phædra cẽpit gradiẽ ipatiẽs amoris
Q uo ſe dabit fortũa: quo ſe uerget furor
Repente terræ corpus exanimum cadit.
Et ora morti ſimilis obduxit color.
Attolle uultus: dimoue uocis moras.
Tuus en alũna tenet hippolitus tenet.

Phædra Hippolytus Nutrix. Phædra loquitur.

QVis me dolori fdidit atq; eſt⁹ graues
Repõit aĩo; bene excideram mihi
Cur dulce mun⁹ reditæ lucis fugis
Audi aie; tẽta; page mãdatum ruu
Intrepida cõſtat uerba; qui timide rogat
Docet negare; magna pars ſceleris mei
Olim peracta eſt: ferus eſt nobis pudor.
Amauimus nefandã; ſi cœpta exequor

Forſan

Forsan iugali crimen abscondam face
Honesta quaedam scelera successus facit
En incipe anime: cõmodes paulum põr
Secretus aures: si quis est habeat comes
Hyp. En loc⁹ ab omni liber arbitrio uacat
Phe. Sed ora cœptis transitũ uerbis negãt
Vis uocem emittit & maior tenet
Vos restor oẽs celites h⁰me nolle qd uolo
Hyp. Aius ne cupiẽs aliquid effari nequit
Phe. Cure leues loquunt: igentes stupẽt:
Hyp. Cõmitte curas auribus mater meis:
Phe. Matris supbũ nomẽ ẽ & nimiũ potẽs
Nostros humilius nomen affectus decet.
Me uel sororẽ hyppolite: ue famulã uoca
Famulamq; potius: omne seruitium ferã.
Non me per altas ire si iubeas niues
Pigeat gelatis ingredi pindi iugis
Non si per ignes ire & infesta agmina.
Cuncter paratis ensibus pectus dare.
Mãdata recipe sceptra: me famulã accipe
Te imperia regere me doceat iussa exequi
Muliebre non est regna tutari patris.
Tu qui iuuẽtæ flore primeuo uiges:
Ciues paterno fortis imperio rege.
Miserere uidue. Hyp. Sumus hoc oẽ de⁹
Auertat: aderit sospes actuum parens:
Phe. regni tenacis domin⁹ & tacite stygis
Nullam relictos fecit ad superos uiam
Thalami remittet ille raptorem sui
Nisi forte amori placidus & pluto sedẽt
Hip. Illũ equidẽ eq cælites reducẽ dabũt.
Sed dum tenebit uota incertã deus:
Pietate caros debita fratres colam:
Et te tuebor: esse ne uideam putes:
Ac tibi parentis ipse supplebo locum
Phe. O spes amãtũ credula: o fallax amor
Satis ne dixit precibus admotis agam:
Miserere: tacite mentis exaudi praeceps
Libet loqui pigetq;
Hip. Q uidnã istud malum est:
Phe. qd i nouercã cadere uix credas malũ
Hyp. Ambigua uoce uerba perplexa iacis
Effare aperte. Phe. pectus insanum uapor
Amorq; torret: intima sæuus uorat

¶ Face iugali: matrimonio & occurrit obiectioni qa posset dicere aliquis si amauisti non cõmisisti adhuc nefãdũ scelus si habebis rem cum hyppolito forte ex illo concipies & crimen tuum fiet palam. rñdet ipa dicam q̃ peperi ex uiro meo theseo: uel cum theseus sit apud inferos potero eum hyppolitum habere in maritum. Successus: bonus euentus. Incipe: cum deliberasset loqui uocat hyppolitũ secreto. Secretus: separatus ab aliis. Arbitrio: auscultatore arbiter iudex inter duos iterdum presens ad aliquid audiendum unde dicitur: remotis arbitris. Sed ora uel loqui & non possum. Ceptis: in animo meo conceptis. s. pudoris tenet uocem. Quod uolo: iuro q̃ nõ facio libenter id quod dico sed uicta secũdo amori. Cure: leues uides hyppolite quando quis habet dolorem non magnum loquitur & conqueritur: sed cum habet ingentem stupescit & fit attonitus quare tunc sanguis desertus fugit ad præcordia in magno dolore. Mater: hyppolitus appellat matrem ut confidat loqui. Matris: dicit phædra se nolle appellari tã superbo noie matris: sed uult esse ancilla & subdita. Affectus. amores. Cũcter: tardabo. Mandata: quæ commisit mihi pater tuus. Sinu receptam: quãdo quis suscipit causam. Dicitur: amplexus est causam sinu suo: ut defẽdat aliquã: sed ibi ad alium finem dicit. Viduæ: phædræ priuatæ marito. Summus: dicit hyppolitus auertat deus hoc q̃ si uidua quare pater meus esset mortuus. Omen: augurĩũ qd̃ fit ore. Actutum: statim. Regni: rñdet phædra q̃ qui descendũt ad inferos non solẽt reuerti presertim theseus ñ dimittet a plutõe cũ illuc iuerit: ut raperet uxorẽ suam pserpinam. Tacite: quia ibi sunt animæ quæ nõ loquuntur. Relictos: quando semel sunt relicti ab anima. Remittet quasi dicat non. Amori: placidis nisi factum iliius excusset amore qd̃ dictum est hironice. Celites: credo q̃ dii dabunt illi reditum propter uirtutem suam: sed du; erim⁹ incerti de aduentu ipsius tuebor & fratres & te. O spes: facit seneca hoc loqui hyppolutum ut possit ambigue intelligi misera phædra ad alium finem crescit quam dicatur. Satis. s. quando dixit supplebo uices patris: & hæc tacite dixit Agam: hoc faciam. Miserere: loquitur ad hyppolitum Tacite mentis: intellige mentem meam licet nõ loquar quæ cupio cum me pudeat. Quod: in nouercam respondet phædra est huiusmodi malum quod nunq̃ crederes cadere in nouercas quæ solent prosequi odio priuignos & ego te perdite amo. Perplexa: intricata & nõ clara: dicas aperte q̃ uelis. Pectus: phædra aperit amorem suum.

BER.

¶ Me uel sororem: Soror aliquando est nomen cõsanguineæ ut hypermestra ad linum alloquens. At tu: si qua piæ line est tibi cura sororis. Aliquando germanæ uterinæ ut anna soror interdum ueneris & amoris est nomẽ: soror ut apud martialem in carmenionem cyuedum quaꝫ desine me uocare frattem Ne te carmenion uocem sororem dicitur soror quod seorsum nascitur separaturq; ab ea domo i qua nata ẽ & in aliam familiam transgreditur ut scribit labeo antistius testimonio gellii. Pindi iugis: pindus æmachiæ mons amœnus a cuius radicibus funditꝫ peneus amnis. Mandata: mihi a patre: cui⁹ ab inferis reditus est difficilis & dubius insanit homo q se de rege famulum facit actutũ cito. Nullã: ϖαλλινα γρετοῦ οὐκ ϛιοι μοσσαϖ αἰλαομέλεινοῦ. non reuertetur theseus impediẽte fato; lege & dite pfẽ & apud Ouĩ. idẽ repetit. Tẽpore abest aberitq; diu neptũius heros Illũ perithoi detiet ora sui. qd in nouercã sensus ẽ malũ qd̃ uis credas de nouerca quã raro cõtigit priuignos amaꝫ nouercã dicũt græ. μὴ τροιαγ. ἄλλοτε μυτρυιηϖελεινμερη. ἀλλότε μὴτηρ. hic apd Gel. μία μὴτρυιὰ δύο μητερεῦ.

DAN.

BER. ¶ Trabes:dat similitudinem de arbore concaua quando intus est ignis. Amore:hyppolitus dissimulat intelligere sed illum amorem uertit ad theseum. Vultus:quales sunt tui quos ipse tulit quando uenit in cretã Fila:data ab Ariadne sorore mea:ut sciret regredi de labyrintho iterfecto minotauro. Gnosi cretensi: Gnoso ciuitas est cretæ. Quis tum:qualis pulcher ita describit eius formã. Fortes thori: pulpe & musculi brachiorum habebat brachia grossa & fortia. Tuæue phœbes:dianæ quam colis in eo erat uultus similis dianæ. Phœbi mei.s.aui mei:ita pulcher:ut phœbus. Tuusq;:imo uultus tuus est similis phœbo. In te: robustus decor quem habes a patre: & a matre amazona te magis uenustat. Ex æquo:æqualiter ut nihil muliebre habeas ab utroqbe parente. Scythicus:quare amazones habuerunt originem a scythis. Rigor:seueritas & asperitas. Ore graio:græco quia tu græcus ex græco patre quæ mixtio facit tibi maximum decorẽ. Si cum parente: quando pater tuus theseus uenit in cretam.si fuisses cum eo potius te amasset soror mea. Soror:ariadnæ quæ dedit fila Theseo:ut sciret redire per ambiguas uias labyrinthi si uictoriam habuisset de minotauro. Te te:conduplicatio. Quacũque:nam de baccho locuta est in cœlo cum corona nouem stellis ornata de qua Ouid.in fastis plura dicit. Parẽ quia tu secuta es amorem thesei:ipsa autem hyppoliti filii eius. Vna domus.s. thesei. Te: ariadnem. Genitor: theseus. Natus:hyppolitus. En:uertens se ad hyppolitũ supplex tendit manus cum precibus dicens: miserere mei coacte ab amore ut tibi uni seruiam:cũ antea in nulla parte fuerim digna repræhensione:hodie finiam labores meos uel morte uel mihi obsequens eris. Proles:ego filia regis minois:unde debes magis moueri. Certa: in hac intẽtione.O magne .hippolitus audiens nefandam petitionẽ phædræ exclamans ad iouẽ rogat ut mittat fulmen. Versa:ne uideant tam dirum scelus quod factum fuit i fabula thyestis:uidimus. Retorta:non procedentia secundum cursum suum: Radiate titan: sol qui habet caput cinctum radiis sustinebit uidere nefas stirpis tuæ:idest neptis tuæ phœdræ. Merge:dicunt sydera mergere se i oceão. Cur dextra:iterũ dicit ad iouẽ: qd cessas si ñ uis fulmiare istã saltẽ fulmia me.Face:trisulca fulmie triãgulari.

DAN. ¶ Pœnitus:in penitissimis ossibus hæret amor uenenum est amor:& cæcus ignis repit & carpit. Monstri gnosii: id est minotauri qui labyrintheo concidit in thalamo. Cum prima : cum tenera iam lanugine flacescerent male quod græci dicunt ἐπιχνοάειν quo uerbo utitur sæpe apollonius. Tuæ phœbes: quemadmodum sol frater phœbus dicitur ita & diana soror phœbe quasi φώσιβος nunquã enim flectitur senecta sed semp impuberes & flauo uultu horum alterum sequebatur in syluis hyppolitus alterũ referebat auctore generis phædra propter circen deam ærã Hosti:idest ariadnæ filiæ minois hostis tui quin te monstro exponebat commendans hyppolitum a forma ostendit clam quid uelit ab eo impetrare oscula & coitũ. Te te: repetitio facta per epizeuxim ad effectũ uenereum ad causam parem. En supplex:pathos ab hãtu & forma. O magne regnator:horruit hyppolitus ad impudicas preces nouercæ & uociferabundus iouem ad ruinam ætheris solem ad perpetuas tenebras lacessit:ut iuuenalis:Agunt superi magna otia cœlo:quasi obdormiscant ad scelera mortalium postremo conuitiat nouercæ toruo & rigido uultu.

Penitus medullas:atq; per uenas meat
Visceribus ignis mersus & uenis latens.
Vt agilis alta flamma percurrit trabes
Hyp. Amore nempe thesei casto furis
Phe. hyppolite sic est: thesei uultus amo
Illos priores quos tulit quondam puer.
Cum prima puras barba signaret genas.
Monstriq; cæcam gnosii uidit domum.
Et longa curua fila collegit uia:
Quis tum ille fuerit:presserant uitæ comã
Et ora flauus tenera tingebat rubor.
Inerant lacertis mollibus fortes thori
Tuæue phœbes uultus:aut phœbi mei
Tuusq; potius talis:en talis fuit.
Cum placuit hosti.sic tulit celsum caput:
In te magis refulget incomptus decor
Et genitor in te roruus:& toruæ tamen
Pars aliqua matris miscet ex æquo decus.
In ore grato scythicus apparet rigor.
Si cum parente creticum intrasses fretũ
Tibi fila potius nostra neuisset soror:
Te te soror:quacũq; syderei poli
In parte fulges:inuoco ad causam parem
Domus sorores una corripuit duas
Te genitor:at me natus:en supplex iacet.
Allapsa genibus regiæ proles domus:
Respersa nulla labe:& intacta innocens
Tibi mittor uni:certa descendi ad preces:
Finem hic dolori faciet aut uitæ dies.
Misere amãtis.hy.o magne regnator deũ
Tam lẽtus audis scelera tam lentus uides:
Et quando sæua fulmen emittes manu:
Si nunc serenum est:ois impulsus ruat
Aether:& atris nubibus condat diem.
Ac uersa retro sydera obliquos agant
Retorta cursus:tuq; sydæreum caput
Radiate titan:tu nefas stirpis tuæ
Speculare:lucẽ merge:& in tenebras fuge
Cur dextra diuũ rector atq; hoium uacat:
Tua:nec trisulca mundus ardescit face?
In me tona:in me fige:me uelox cremet
Transactus ignis:sum nocẽs:merui mori

¶ Transactus

Placui nouercæ: dignus an stupris ego?
Sceleriq; tanto uilus ego solus tibi
Materia facilis: hoc meus meruit rigor?
O scelere uincens omne fœmineũ genus
O maius ausa matre monstrifera malum:
Genitrix peior: illa se tantum stupro
Contaminauit: & tamen tacitum diu
Crimen biformis partus exhibuit nota:
Sceluſq; matris arguit uultu truci
Ambiguus infans: ille te uenter tulit.
O ter quaterq; prospero fato dati
Quos hausit & peremit: & lœto dedit
Odium doluſq; genitor inuideo tibi.
Colchide nouerca maius h°: mai⁹ malũ ẽ
Phe. Et ipsa nostræ fata cognosco domus
Fugienda petimus: sed mei nõ sum potẽs.
Te uel per ignes p mare insanum sequar:
Rupesq; & amnes: unda quos torrẽs rapit
Quacũq; gressus tuleris ac amẽs sequar
Iterum superbe genibus aduuoluor tuis:
Hi. pcul ipudicos corpore a casto ãmoue
Tactus quid hoc est & in amplexus ruit.
Stringatur ensis: merita supplicia exigat.
En impudicum crine contorto caput
Leua reflexi iustior nunquam facis
Datus tuis est sanguis: arcitenens dea
Phe. hyppolite nũc me cõpotẽ uoti facis:
Sanas furentem maius hoc uoto meo est
Saluo ut pudore manibus immoriar tuis
Hyp. Abscede uiue nequid exores: & hic
Contactus ensis deserat castum latus
Quis euellet me tanais: aut quæ barbaris
Meotis undis pontico incumbẽs mari
Non ipse toto magnus occeano pater
Tantum expiarit sceleris o syluæ: o feræ:
Nu. dephẽsa culpa ẽ aie qd segnis stupes

Transactus ignis: ipsum fulmen transmissum per pectus meum. Placui nouercæ: propter formam meã REB.
placui. Ego habet emphasim. Solus: cum essent tot iuuenes delicati in urbe cum quibus poteras sperare
stuprum & sic dirigit sermonem ad phœdram. Materia: dicitur circa quam quid componitur. Facilis. s. ad
flectendum. Rigor: asperitas: quia nunquam flexi alium ad mulierẽ. Matre monstrifera: pasiphae quæ ex
tauro peperit monstrum minotaurum: sed tu es peior: illa texit scel⁹ suum tu uero facis aperte. Exhibuit: pa
tefecit. Nota: & inditio partus. Biformis: qui erat medius taurus & medius hõ: iõ nõ potuit celare. Ambigu
us: minotaurus qui habebat duorum naturam. Arguit
probauit. Truci: taurino. Ille uenter: si quis nõ crederet
te filiam pasiphæs: hoc satis demõstrat ꝙ es monstruosa si
cut illa fuit. Ter & quater: faciunt numerum septẽarium
qui ut scribit macrobius perfectissimus habetur. uñ Vir.
ter quaterq; beati. i. beatissimi. Prospero: facto fœlici mor
ti: beati fuerunt illi qui occisi sunt a nouercis magis q̃ ego
q amor nefando amore. Inuideo: uoluissem habere talẽ
nouercam quemadmodũ tu pater. Colchide: medæa de
colcho insula quæ fugiens ab iasone nupsit ægeo pri the
sei priuignũ & thesеum uenerare uoluit: illd̃ est maius ne
fas. Et ipsa phœdra: reiicit crimen in amorẽ: dicens esse fa
tale suæ domus ut semper fugiẽda appetant. Procul: cu;
uellet illa tangere genua hyppoliti reiecit ipsam a se. In
amplexus dum reiceret ipsam brachiis apertis furibunda
currebat in eum. Ruit: de ipsa phœdra loquitur in tertia
persona. Stringatur: euaginetur: melius est ut interficiam
ipsam q̃ patiar talis amplexus. Exigat: sustineat. En im-
pudicum erant ante altaria dianæ: ideo hyppolitus tenẽs
phœdrã per capillos nudato gladio alloquitur dianam di
cens sacrificaui tibi uictimas multotiens quæ nõ cõuenie
bant tantum sicut hæc scelerata & ipudica. Leua: sinistra
Impudicum: mulieris impudicæ. Cõtorto: implicato ma
nibus meis. Architenens: diana dea uenatõis quæ: tenes
arcũ. Sanguis: uictima. Nunc me: rogat phœdra mor-
tem per manus hyppoliti. Compotem uoci: facis me ha
bere quod cupiebam tecum concũbere saltem moriar sal
uo pudore. Abscede: negat illi mortem hyppolitus & tu
bet ut discedat: nec oret amplius eum. Contactus: quem
tetigisti. Desertat: latus. s. meum: non accingam amplius
illum. Tanais: fluui⁹ de quo supra. Meotis: palus de qua
similiter supra: hæc habet descensum in mare ponticũ hoc
est euxinum: quæ erunt aquæ longinquæ quæ me conta-
minatum contactu nouercæ lauare possint & expurgare.
O syluæ: exclamat hyppolitus: dicens melius esse ducere
uitam in syluis & inter feras ubi non sunt ista scelera. De-
prænsa: nutrix non longe aberat cum phœdra & hyp-
politus talia agerent: unde dicit uideo hyppolitum noluis
se consentire dominæ meæ: & culpam ipsius esse detectã
uñ crimen est reicien dũ in ipsum hyppolitũ cum fuerint i
loco dubio: ubi nuili testes interfuerũt si primo clamem⁹
oẽs credẽt hyppolitũ uoluisse stuprare nouercã. Dephẽsa:
detecta: dephẽdi ẽi scelere inueniri ita ut nõ possit negari.
Biformis: minotaurum hominem & bouem enixa est
utero crimen onusq; suo. Te uel per ignes: parata sum su DAN.
stinere omnes incõmoditates: fretum patiar & ignes qua
cunque gressus tuleris te sequar eodem affectu adloquit̃
properti⁹ cinthiam. Nil ego non patiar nunq̃ me iniuria
mutat: Ferre ego formosam nullam onus esse puto: & in
epistola ad eundem hyppolitũ phœdra ipsa comes ueniã
nec me salebrosa mouebunt saxa nec obliquo dente timendus aper. Procul impudicos: ne me impudico at
actu pollue scelerata faces hinc ego te o improba trucidabo ni parcas manibus. Arcitenens: dea: apostro-
phe ad deliam quam uocat arcitenentem sicut homerus: παρθενον ἰοχεαιραν ὀτροφονα παολλων
ὠο. Deprænsa: perfida nutrix: proditrix lena impultrix malorum artifex temeratissima ad omne scelus
parandum hic machinatur cædem hyppoliti hic stupri reum hyppolitum facit argumento stricti gladii: mi
hi iubet insurgere merito in hanc prædictam canem uerbis Ouidii contra lenam. Dii tibi dent, o nutrix le-

na: dii dent nulloſque lares in opemque ſenectam & longas hyemes perpetuamque fitim.

BER ¶Regeramus:retro geramus ideſt reiiciamus crimen in hyppolitum. Vltro:primo & ſpõte. Arguamus accuſemus uenerem ſtuprum tentatum. Scelere:ſi uolumus occultare noſtrum ſcelus opus eſt ut faciamus aliud. Tutiſſimum:facit ſimilitudinem ſicut ille qui timet ſi fingat ſe audacem interdũ uadit ſecurus ſi erimus primæ quæ accuſemus credetur nobis. Ferre gradum:inuadere primo hoſtem. Secreta:cum nullus ſciat hoc factum.& facta iſta deliberatione incipit clamare. Adeſte athenæ; uenite athenienſes ad fauorẽ noſtrum:& uos famuli ferte opem regine: hyppolitus raptor ſtupri.i.ſtuprator. Præmit: urget ipſam. Intentat: minatur mortem niſi uelit ſibi morigera eſſe. Enſem:demonſtrat illum ueriſſimo argumento q̃ fugiat relicto enſe. Pignus.i. probationem habemus iſtum gladium ut credat nobis. Hanc:mœſtam intelligendum eſt q̃ uenerat turba cui nutrix dicit recreate reginam attonitam:& linquite crines ſparſos ut ſunt ut aperte omnes uideant hyppolitũ intuliſſe manum illi. Notas:ſigna. Recipe:modo uertit ſermonem ad ſuam phœdram dicens: ſcio q̃ es attonita: ſatis eſt q̃ es pudica: & habes mentem bonam quæ nõ poteſt uiolari neq̃ p di. Fugis:phœdra fugiebat pp uerecũdiã:ſed nutrix aſtuta uertit i aliã ptẽ. Mens:intẽtio. Nõ caſus:propter caſum nõ dr impudica niſi aius cõſenſerit.

Regeramus ipſe crimen: atq; ultro impiã
Venerẽ arguam? ſcelere uelãdũ ẽ ſcelus
Tutiſſimum eſt iferre cũ timeas gradum
Auſæ priores ſimus: an paſſæ nefas
Secreta cum ſit culpa: quis teſtis ſciet:
Adeſt athenæ: fidã famulorum manus
Fer opẽ nefandi raptor hyppolitus ſtupri
Inſtat præmitq; mortis intentat metum:
Ferro pudicam terret: preceps abit.
Enſemq; trepida: liquit attonitus fuga:
Pignus tenemus ſceleris: hãc mœſtã pri?
Recreatæ. crinis tactus. & laceræ comæ
Vt ſunt retinaeãt. facinoris tanti notas
Refer te in urbem, recipe iam ſenſus hera
Q uid te ipſã laceras aſpectũ oium fugis.
Mens impudicam facere non caſus ſolet.

¶Chorus loquitur.

VGit inſane ſimilis procelle,
Ocior nubes glomerante choro.
Ocior curſum rapiente flamma
Stella cum uentis agitata longos
Corripit ignes.
Conferat tecum decus omne priſcum
Fama miratrix ſenioris æui.
Pulchrior tanto tua forma licet,
Clarior quanto micat orbe pleno.
Cum ſuos ignes coeunte cornu
Iunxit & curru properante pernox.
Exerit uultus rubicunda phœbe,
Nec tenent ſtellæ faciem minores.
Q ualis eſt primas referens tenebras,
Nuncius noctis. modo lotus undis
Heſperus. pulſus iterum tenebris.
Lucifer idem
Et thyrſigera liber ab india.

VGit inſane: introducitur chorus uidens hyppolitum fugientem in ſiluas & dolet q̃ pcognoſcit eum falſo accuſari: unde laudans pulchritudinem eius perſuadet illi ne habitãdo ſiluas florem ſuæ ætatis perdat q̃ cito eſt periturus. uerſus eſt ſaphicus: ut in hercule furente natus euriſteus. Fugit.ſ.hyppolitus. Choro glomerante: uento meridionali cogente & dẽſante nubes. Flamma uelocior q̃ ſit flamma quando de cœlo ſtellæ uidentur cadere. Agitata: addit rationem naturalem: quia eſt uapor eleuatus ita a uentis inflãmatus. Conferat: comparet mõ uertit ſermonẽ ad hyppolitum laudando illius pulchritudinẽ: iactet antiquitas oẽs ſuas formas non erit ulla quæ hyppolito cõparari poſſit. Clarior: comparatio: quando luna completis cornibus cæteras ſtellas ſuo ſplendore uincit ita tu omniũ formas ſuperas. Orbe pleno: rotunditate pfecta. Ignes: ſplendorem. Coeunte: coniungente ſe. Properante: qd̃ luna inferior habet breuiorem circulũ. ideo ſingulis menſibus complet curſum ſuum. Pernox: apparens per totã noctem. Exerit: emittit. Phœbe: luna. Lotus: quare uidet exire de oceano. Pulſis: de mane & tunc lucifer appellatur idem qui nocte heſperus. Liber: bacchus comparat ipſum baccho quando uenit de india & uſum uini dedit. Thyrſigera: quæ portat tyrſum in honorem ſacrorum eſt quod mutatur uerſus & eſt aſclepiadus.

DAN. ¶Fugit inſanæ: Quintum carmen hyppoliti cuius initium ſcribitur metro ſapphico & adonico: medium aſclepiadeo uel coriambico & tu tyrſigera & cætera. finis uero trimetro iambico. Q uis fuit: confertur fuga hyppoliti inſão turbini. morum pulchritudo eius commendatur: poſtremo narratur theſei ab inferis reditus: loquit̃ chorus & hortatur ad luſus & uenerem. Procellæ: procella proprie nubes rupta & in pronum ſoluat quam græci ΤΗΥΕΚΥΕΦΙΑΛΑ. cadit præceps & uehemens acriſq; & plurimo cum labore: accipitur p æſtu maris nõ nunq̃: uñ pcelloſum mare Ocior curſum: fluxit uelociter fulgetra & uapore igneo in aere nubilo coruſcãte dicimus. aut in æſtiua nocte pterfugiẽte iaculo flãmeo inter ipſas ſtellas quã cõparationẽ uidet Seneca de induſtria ab apollonio ac cepiſſe ubi filii boreæ iſectant̃ harpyas ΗΥΤΑΕΛΛΑΙΑΔΕ ΥΚΕΕΟΥΣΕΡΟΩΣΙ ΩΟ ΑΩΡΟΦΑΤΟΙ ΥΕΦΕΩΥ ΕΞΑΛΛΕΥΑΙ Ε ΟΕΥΟΥΤΟ. Qualis ẽ primas: nitet facies tua qua nitet heſperius idẽ lucifer ſtella ueneris præ nitore inter alias ſingulari & pulcherrimo. hãc itẽ parabolã cõmodato accepit ab apollonio q̃ cõparat pollucem pugnantem cum amico ſtelle ueſpertinæ ΟΔΟΥΡΑΝΙΟΔΑΤΑΛΑΥΤΟΔΑΣΕΡΙ ΤΥΝΔΑΡΙΔΗΟ. ΟΥΩΕΡΚΑΛΛΙΣΑΙ ΕΑ ΟΔΙ ΕΣΩΕ ΡΙΗΥ ΟΔΙΑΥΥΚΤΑΦΑΕΙΥΟ ΜΕΥΟΥ ΑΜΑΡΥΓΑΙ. Et thyrſigera: bacchus puer gerit capite gemella

Intonsa iuuenis perpetuum coma:
Tygres pampinea cuspide territans:
Ac mitra cohibens cornigerum caput:
Non uinces rigidas hyppoliti comas:
Nec uultus nimium suspicans tuos:
Omnes per populos fabula distulit:
Phœdræ quem bromio prætulerit soror
Anceps forma bonum mortalibus:
Exigui donum breue temporis:
Vt uelox celeri pede laberis.
Non sic uere nouo prata decentia.
Aestas calida dispoliat uapor.
Sæuit solstitio cum medius dies
Sed noctem breuibus præcipitat rotis
Languescunt folio lilia pallido:
Et gratæ capiti deficiunt rosæ
Vt fulgor teneris qui radiat genis
Momento rapitur: nullaq; non dies
Formosi spolium corporis abstulit.
Res est forma fugax: quis sapiens bono
Confidat fragili: dum licet utere:
Tempus sed tacitum subruet: horaq;
Semper præterita deterior subit.
Quid deserta petis: tutior aliis
Non est forma locis, te nemore abditum:
Cum titan medium constituit diem:
Cinget turba licens
Naiades improbæ formosos solitæ
Claudere fontibus.
Et somnis facient insidias tuis
Lasciuæ nemorum deæ
Montiuagi ue panes.
Aut te stellifero despiciens polo.
Sidus post ueteres arcadas editum
Currus non poterit flectere candidos
Et nuper rubuit: nullaq; lucidis
Nubes sordidior uultibus obstitit.
At nos solliciti lumine turbido
Tractam thessalicis carminibus rati
Tinnitus dedimus tu fueras labor:
Et tu causa more: te dea noctium
Dum spectat celeres sustinuit uias:
Vexent hanc faciem frigora parcius:
Hæc solem facies rarius appetat.
Lucebit pario marmore clarius.
Quam grata est facies torua uiriliter.
Et pondus ueteris triste supercili.

pite gemella corniculo qualia heduli lactentis & mitra cingitur intonsas comas q̄ uinum coloret genas & in superbiam erigat dantur intonsæ comæ phœbo & libero q̄ utriusq; numinis eadem sit uirtus: ut scribit theodosius ouidius ad amicam: Formosæ periere comæ quas pulcher apollo. quas uellet capiti bacchus inesse suo.

¶ Perpetuum: quare semper iuuenis & comatus. Tigres qui dicunt iūcti currui bacchi. Pāpinea: plēa pampinis uitium. Mitra: qua lydi utebantur. Cornigerū: pingebat bacchus cum cornubus. Ouidius. Accedant: capiti cornua bacchus eris. Cohibens: ligās. Rigidas: icultas. Nec uultus: cōparat ēt ipsum hippolitū theseo pri cuius formosissimi amore capta fuit ariadne q̄ iuit in cretam. Tuos ad theseum loquit̄ per circuitionē. Soror phœdræ. i. ariadnæ. Prætulerit: p̄posuerit quare magis illū amabat. Bromio. i. baccho cui ipsa ariadnæ relicta a theseo in chio insula postea nupsit baccho. Suscipias: admireris. Famula: rumor omniū dispersus. Anceps forma: exhortans hyppolitū ut forma sua uti uelit: eius fragilitatem & breuitatē demōstrat. Anceps: incertū laboris: o forma tu cito fugis Vt: pro q̄tū & hic ē uersus anapesticus anceps forma. Nō sic: uersus asclepiades⁹: facit similitudinē pulchritudinis fugientis. Decētia: pulchra. Solstitio. s. æstiuali q̄ sol ē in cancro. & tūc sol incipit recedere quare natura cancri est recedere. Rotis: cursu. Præcipitat: accelerat. Languescūt deficiunt & marcescunt. Grate: quare ex illis fiūt coronamenta. Vt: quēadmodū. Fulgor: pulchritudo. Momēto: minima parte tēporis. Nulla nō. i. quælibet dies si negatio p̄cederet diceretur aliqua dies. Abstulit: cōtinue diminuitur pulchritudo: iō q̄libet dies aliqd aufert pulchritudinis nostræ. Spoliū: p̄dā & priuationē. Tacitū. tēpus qđ fugit nobis nō sentiētibus. sic Oui. tacitisq; senescim⁹ annis. Subruet: destruet. Subit: sequit̄ & succedit & sp fiēt deteriores. Quid deserta: hyppolite. qd petis siluas. ñ ē ibi ēt torma tua: sunt multæ nymphæ quæ te sollicitare possunt. Auiis: secretis ubi nō ē uia trita. Cōstituit titan q̄ sol firmauerit & fecerit mediū diē ibis ad umbras ubi te niphæ cōplecti poterūt. Turba licēs: licētiosa turba niphaꝝ appositiue naiades. Solite: claudere trahere ad fontes suos sicut fecerūt hylā & narcisū. Deæ nemorū. s. dryades. Panes mōtiuagi: dei pastoꝝ habitātes mōtes. Aut te diximus quēadmodū materia tragœdiæ ē grauis tñ i choro dat̄ licētia lasciuiēdi. dicit igit̄ qđ luna ēt capiet̄ amore ipsius: & descēdet ad eū quēadmodū ad endimionē & qđ hoc sit ueꝝ p̄bat dicēs supioribus diebꝰ uisa ē luna rubea putabaturq; incantationibus thessalicis laborare & ut suc currerent illi ne audiret illas incantationes pulsabant tympana sed illa non erat causa sed tu quē ipsa sequebat̄ unde uolēs dicere lunā dicit. Sidus editū: post archadas qui populi sunt i peloponeso. antiqssimi omnium hic se iactabāt natos prius q̄ luna. Editū: natū. Sidus: luna. Rati: q̄ putauimus. Tinitus: sonos tympanoꝝ & clypeoꝝ. Tu labor: tu eras causa illius laboris & ruboris lunæ. Moræ: tardatiōis: q̄re uidebat̄ hærere. De: luna. Sustinuit: retinuit & firmauit. Celeres: qa breuis p̄ficit cursū citius cæteris plāetis. Vexāt: destruūt. Parcius: minus. Appetas: eat ad solē: ut diutius seruet̄ pulchritudinē tuā. Pario: candidissimo marmore. paros insula iter cycladas i mari ægeo. Quam grata: admiratiue. Pōdus triste: grauitas austera. Supcilia rōne uersus p̄ supcilii & capit̄ supciliū p̄ pilis: q̄ in eminentia oculi sunt: ibiq; grauitas hominis cognoscitur.

BER.

¶ Arcadas ueteres: scribit plutarchus ueteris fuisse cōsue DAN.

tudinis apud arcadas in siniſtro calciamento fetri lunã quod ſequentibus multo poſt annis romani patricii tantum receperunt. creditũ eſt eos ante lunares extitiſſe quos græci uocant τοὺς πρὸ σελήνης extra robora annoſa primum nati ſunt unde homerus οὐ μὲν γὰρ ἐξ ἐνάσσο Λρίος οὐδ' Λφρο δίτης τῶ δὲ πατρὶ Δεύ ἐγαίτε πρόφρονι θήσεσ τε. Ouidius & maro idem cecinere & iuuenalis qui rupto robore nati compoſitiq; luto nullos habuere parentes. Tinnitus: mouimus crotala auxiliantes lunæ ne carmina theſſalorum perſentiſcere crediderimus tua forma potius quam cantibus hoc accidiſſe.

BER. ¶ Phœbo: comparat hippolitum apollini. Colligi: quæ non colligitur circa caput. Illum. ſ. phœbũ. ille habet lõgos crines & ornatos: tu uero breues & irtos & ita eſt diſparitas in crinibus. Hirta: piloſa & rudis. Decet: decente; & placentem facit. Nulla lege: nullo cultu & ordine. Tu licet: laudat ipſum a fortitudine corporis. Pugnaces deos .ſ. panes. Spacio: magnitudine. Thoros: pulpas & muſculos brachiorũ: in quibus cognoſcit robur hois. Latior pectore: martis: q ſcribitur a poetis pectoroſus: nã latũ pectus fortitudinem demonſtrat. Cornipedis. i. equi habentis pedes ex cornu: ſi tu equitas es ſimilis caſtori fratri helenæ qui peritiſſimus erat in agendis equis. Mobilior: in gubernando frenũ. Sparta nucyllaq;: lacedemonium equũ caſtoris. Amentũ: ſi uis iacere iaculũ cũ manu non tã longe mittent ſagittas ſuas cũ arcu crethenſes peritiſſimi ſagittarii: qui tũ tu manu. Tende: emitte in digitum. Amentũ: quod eſt coriũ ad mediũ haſtilis in quo inſeritur digitus ad iacendũ. Spicula: ſagittas. Arundinẽ: ſagittã factã ex calamo qui naſcitur apd' cretẽſes miræ duriciei ut inquit Pli. & Virgilius in buccolicis cydonia ſpicula appellat. Modo parthico: addit aliã artẽ ſi uelit hippolitus iacere ſagittas in altũ more parthoꝝ. Nulla: ſcilicet tela uenient ad terrã ſine aue. Condita: inuoluta. Tepido uiſcere: inteſtinis calidis. Prædam: poteris ſagittare ipſas aues inter nubes. Ratis forma: reperies raro formã fuiſſe ſine periculis ut demonſtrat plane Iuuenalis: optaret uirginia gibbum. Proſpice: parentheſis eſt diſcurrere omnes ætates tu inuenies propter formã ſuam multos periſſe. Melior: deus diu melius faciet tibi quam iſtis. Prætereat: traducat ſine periculo. Aeui deformis: quod poſſis tranſir ad ſenectutem quæ turpis eſt. Quid ſignat: dat locũ ſequenti: quaſi dicat nihil eſt quod non audeant fœminæ cum facit ira nocẽtes: ut dicit Iuuenalis. Inſonti ſine culpa: hyppolitum innocẽtem falſo crimine accuſare & perdere quærit. Furor: præceps inconſideratus. Fidem: lacerat crines & lachrimatur ut credãt homines illã paſſam fuiſſe uiolentiã. Sed iſte: dat locũ ſequẽti ſcœne: uidẽs chorus a longe uenientẽ quẽdã ſublimem: & incedentẽ more regio admiratur quis ſit: dem ũ cognoſcit pyrithoũ & theſeum. Languido candore: quare pallebat ſitu infernali: uidetur mihi ſimilis pirithoo niſi eſſet ita pallidus & ita incultus crinib⁹ En: ecce uidet tunc theſeum redeuntem.

Phœbo colla licet ſplendída compares:
Illum cæſaries neſcia colligi:
Perfundens humeros ornat & íntegit.
Te frons hirta decet: te breuior cóma
Nulla lege iacens: tu licet aſperos
Pugnaceſq; deos uiribus arceas.
Et uaſti ſpacio uincere corporis:
Aequas herculeos iam iuuenis thoros:
Martis bellígeri pectore latior:
Sí dorſo libeat cornipedis uehí:
Frenís caſtorea mobilior manu:
Spartanum poteris flectere cyllarum.
Amentum dígitís tende prioribus:
Et totís iaculum dírige uíribus.
Tam longe dociles ſpicula figere:
Non mittent gracilem cretes arundínem
Aut ſí tela modo ſpargere particho
In cœlum placeat: nulla ſine alite
Deſcendent tepido uiſcere condítá:
Prædam de mediís nubibus afferes.
Raris forma uiris ſicula proſpice
Impunita fuit: te melior deus
Tutum prætereat: formaq; nobílis
Deformís ſenii lumina tranſeat.
Quid ſinat íauſum fœminæ ꝓceps furor
Nefanda iuueni crímina ínſonti apparat
In ſcelere quærit crine lacerato fidem:
Decus oẽ turbat capitis humectat genas:
Inſtruitur omnis fraude fœmínea dolus.
Sed iſte quídnam eſt regium i uultu dec⁹
Gerens. & alto uertice attollens caput
Vt ora iuuenis paría pyríthoi gerit.
Ní languído candore pallerent genæ.
Staretq; recta ſqualor incultus coma.
En ípſe theſeus redditus terrís adeſt.

DAN. ¶ Spartanum cylarum: Neptunus donauit adraſto regi Arriona. ideꝝ donauit iunoni xanthũ & cylaꝝ quos illa dedit caſtori & polluci: meminit papini⁹ in thebaide tua furto lapſa ꝑpago Cyllare. Tende amẽtum: inſere tuis digitis amentũ ligamentũ quo iacula torquent τὰ μάτα græci dicunt funes. eſt autẽ oẽ ligamentũ Plinius. Sedes huic poſita ſole iſq; ſine amẽto inſignis in Metelli publica porticu. Ratis forma uiris: formoſis nocuit plurimum ſua forma audi iuuenalem Silius autem Corporis egregii miſeros trepidoſq; parentes ſemper habet rara eſt adeo concordia formæ atq; pudicitiæ non poſſunt peruenire ad uirilitatem formoſi: fiunt enim ſpadones: fiunt publici adulteri inſidiantur legitimis thoris gibboſæ rutiliæ ſatius eſſet habere deformitatem q̃ faciem Lucretiæ. Inſtruitur omnis: nullũ eſt malũ cuius origo nõ ſit fœmina habet tamẽ fœmina duo bona: in tumulo: & alteꝝ in thalamo ut ſcri. Callimach⁹ πάντα γύνη κόλος ἐξίνετε λαγαθὰ δύο ὥρας: τὴν μὲν ἐνθάλαμω, τὴν μίαν ἐν κατάφω, Fœmina queq; fel eſt ſed habet duo uel bona tantum, unum habet in thalamo: unum habet in tumulo.

Tandem

TAndē pfugi:hic ē tertius actus ubi theseꝰ prio rediēs ab iferis narrat mala q̄ passus ē iā q̄ttuor an BER.
nis.Interea occurrit sibi nutrix plorās:ipse cām fletus rogat. Tādē post multos labores. Plagā:
regionē. Vmbrātē:ubi sunt tenebræ. Manes:faciētē umbrā manibus. Diem:lucē.qđ naturali
ter accidit illis q clausi fuerūt tenebris:qñ exeūt nō possunt pati lucē. Iāquarta:iā sunt q̄tuor anni
qbus fui i iferno dubiꝰ iter mortē & uitā:& more poetico uolēs dicer q̄ttuor annos:messes q̄t fcās dic. Fleu-
sis:urbs i thela insula sub euboia iuxta atticā:ut oñdit Ptole.i hac triptolemus natus ē q munere cereris i pti
bus atticis usum frugū primus iuenit uñ ibi dicit. Dona triptolemi .i.fruges. Totiēs.s.q̄ter. Libra:qñ sol i hoc si-
gno ē fit equinoctiū:qđ duplex ē: uernū qñ sol ē i ariete: autūnale quādo ē i libra.uñ dicit Vir.ige.Noctes æquāt
aries & libra diebus. Parē:equalē nocti. Ambiguꝰ dubius. Sorti:ignote:qa nesciebā an deberē uiuere: an mori.
Pars una:uidebar mortuꝰ cū luce carerē:cū spirarē adhuc uidebar uiuere. Alcides:hercules qui descēdens ad infe-
ros illinc me eripuit. Mersus.s.in iferno. Canē:cerberū: quē hercules traxit ad superos: ut uidimus. Trepidāt:tre
mūt:uix possum me pedibus tenere longinquū. Aethera sic Vir.in.vi.ænei.Superasq̄ euadere ad auras.Hic opus:
hic labor ē. Alcidē seq:q grādi passu ambulabat. Quis fremitus:dū appropinq̄ret Theseus fremitū audiuit in do
mo sua: unde sit illi obuiā nutrix quæ cām luctus explicat Expromat:dicat. Hospite.q.d.me theseo q sum assuetus
in iferno debeo dare hospitiū plenū lachrymis. Rednce: sospite:nō hēt noiatiuū. Hæc ipsa:ista ē cā quæ facit ipam
accelerare mortē: quia nollet tibi narrare factū. Maturū: mortē acceleratā. Perplexa:intricata quæ non possunt in
telligi. Haud pandit: non uult alicui releuare malum p
pter quod potius uult mori. Perge: uade cito & aperi mi
hi portas. Propera:ideſt accelera.

Actus.iii. Theseus Nutrix.

Theseus loquitur.

TAndē pfugi noctis æternæ plagā.
Vastoq̄ mæst carcere ūbrātē polū
Vt uix cupitum sufferūt oculi diē
Iam quarta eleusis dona triptolemi secat
Paremq̄ totiens libra composuit diem.
Ambiguus ut me fortis ignote labor
Detinuit inter mortis & uitæ mala.
Pars una uitæ mansit extincto mihi
Mersus malorum finis alcides fuit.
Q ui cū reuulsum tartaro extraheret canē
Me quoq̄ supernas pariter ad sedes tulit.
Sed fessa uirtus robore antiquo caret
Trepidātq̄ gressus:heu labor quātꝰ fuit.
Phlegetōte ab imo petere lōgiquū æthera
Pariterq̄ mortē fugere:& alcidem sequi.
Q uis fremitꝰ aures pepulit flebilis meas
Exprmat aliqs:luctꝰ & lachrimæ & dolor
Et limine in ipso mœsta lamentatio:
Hospitia digna prorsus inferno hospite.
Tu.tenet obstinatū phœdra cōsiliū necis
Fletusq̄ nostros spernit ac morti imminet.
The.quæ cā lœti: reduce cur moriť uiro:
Nu.hæc ipsa loetū causa maturę attulit.
the. pplexa magnū nescio qd uerba tegūt
Effare aperte:quis grauē mentem dolor.
Nu.haud pāditulli moesta secretū occulit
Statuitq̄ secū ferre quo moritur malum.
the.Iam pge quæso pge; ppera:opus est
Reserare clausos regii postis lares.

Theseus phoedra. theseus loquiť.

O Socia thalami: ſiccine aduentū uiri
Et expetiti coniugis uultum excipis:
Q ui ense uiduas dextram atq̄ aium mihi
Restituas.& te qcqd uita fugat expromis
Phe.Heu per tui sceptra imperii
Magnanime theseū:perq̄ natoꝝ indolem
Tuosq̄ reditus perq̄ iam cineres meos
Permitte mortem.
The.causa quæ cogit mori.
Phoe.si loeti causa dicitur fructus perit.

Tandem:sexto carmine metro archilochio proponit DAN.
q̄rtus actus: ubi theseus ab inferis rediens directe se cōfert
domum a qua non procul audit fremitum & lachrymo-
sos gemitus.in hyppolito euripidis theseus hoc modo la-
mentatur territus clamore isto funebri.γύναικες ἰὼ τίς
ποτε Δομοῖσι βοᾶ ἠχὼ βαρεία προσπόλων ἄφιν
ἔπτοον γὰρ τίπωτ᾽ ὄρθιον ἄξιοι Δομοῦ πύλαι αν
οἴξαι & cætera.sed iam ruperat collum nodo sibi phœ-
dra.hic aliter narratur.accusatur enim hyppolitus falso &
damnatur mortis a theseo.Ego inquit tandem euasi etet
næ noctis caliginem:cuius densitatē adhuc habent oculi
mei.horrent membra.& succidui pedes titubāt.Ingressus
deinde domum:phœdra offendit ingemiscentem singu-
laritatem:passis crinibus:uestę conscissa: stupefactꝰ rogat
o socia thalami sic uiri reditu lætaris:quin prius pone gla-
dium & nobis lœti causam narra.

Socia: postq̄ theseus ingressus ē domū phœdrā
plorantem & lacero uultu iterrogat: q̄ cā tm̄ se
affligat cū deberet lætari aduētu suo. Expetiti
desiderati. Qui.cur nō. Viduas:priuas. q̄te ñ
depōis ense; de manu quo tibi mortē apparas.
Restituis animū:ut me cōsoleris exaiatū. Expromis:cur
non dicis cām q̄ uelis mori. Heu:adiurās theseū phœdra
ne uelit scire cām mortis suæ:sed sinat eā mori. Indolē:p
indiciū fortunæ uirtutis. Cinere: quæ possum tā iudicari
mortua. Fructus:si dicā cansam pdā fructū mortis:qa uo
lo moti solū ne qs sciat dedecus meum: qđ si non dixero
relinq̄t mihi fama bona q̄ est maximus fructus mortis.ut
Propertius:Hæc est fœminei merces extrema triūphi Lau
dat ubi emeritū libera fama rogū. Perit:nihil est.

Heu per tui:ab ostentatiōe incipit & mortis uoto:ut so DAN.
lum culpæ auctorem hyppolitum credibile sit fuisse: seq̄
iugalis tori fidem integram ad uim usq̄ seruare uoluisse.

VER. ¶Nemo:theſeus promittit ſe ſecretum ſeruare quod dixerit. Coniugis:dubitas ne aperire factum cõiugi tuo. Alium:quando quis uult rem ſuam ſecretam eſſe nulli dicat. Facultas:non permittã te mori. Luendum.purgandum:quod uiuo debeo mori:quia uiuo uult dicere cum paſſa ſim tãtam infamiam ſtatim debeam me interficere. Mors optima:melius eſt ꝙ moriar & plores q̃ ꝙ uiuam: quia uidebitur ꝙ fuerim tibi cara. Silere:in tertia perſona loquitur more iratorum:uidens phœdram nolentem loqui cauſam ſuæ mortis:dicit ſe paraturũ tormenta nutrici:ut iſta propalet: Vnde phædra mota compaſſione nutricis ſtatuit narrare factum. Prodet:manifeſtabit. Vincite:ligate: & ſic uocat famulos ad tormentũ nutricis.Ipſa:uidens phœdra parare tormenta nutrici pollicetur ſe dicturam oia. Prætenta:oppoſita:a tendo inuoluebat factẽ ueſtibus quaſi furibunda non auderet reſpicere lucem. Te creator:inuocat iouem & ſolem auum ſuũ in teſtes conſcientiæ ſuæ:ꝙ uiolata ſit ab hyppolito contra uoluntatem ſuã. Coruſcum iubat:ſplendor clarus.i.o ſol. Non ceſſit: non uicit fuit:neq; precibus neq; minis ſum ſuperata:ſed ui uiolata q̃ morte mea luam. Pudoris:pudicitiæ amiſſæ. Ede:dic quis fuit uiolator noſtri honoris. Rere:exiſtimas: & nunquã putares. Expeto:uehementer cupio. Hic: non dicã ſed declarabit hic enſis quem ſtuprator reliquit. Quod facinus:uidẽs enſem Theſeus cognouit illum eſſe hyppoliti. Ebur:manubriũ enſis. Aſperum:ſculptũ. Signis:paruis imaginibus. Capulo:manubrio. Euaſit:ad quem locũ fugit hyppolitus. Hi famuli:rñdet phædra neſcio quo iuerit:famuli iſti qui fugientẽ uiderunt poterũt tibi dicer.

PRoh ſancta:exclamat Theſeus unde ſit tãta calamitas in domo ſua &ſermonem ſuũ uertit ad neptunum. ¶ecundum regnum:ſcilicet maris quod contigit Neptunno. Lues: peſtis & calamitas. Hunc:ſolent mores nutricationi conformari:unde dicit iſte nutritus fuit in græcia ubi inuenti ſunt boni mores. Taurus: mõs de quo ſupra diximus. Phaſis: fluuius eſt colchorum. Redit:quia natus eſt de amazone matre:uult eẽ ſimilis ferinis moribꝫ Genus:ſoboles. Redit ad auctores:ſcilicet parentes.

DAN. ¶Mors optima eſt:glorioſum putabãt antiqui lachrimoſum funus. qui eos etiam conducebãt q̃ funus lachrymis & ficto gemitu comitarentur id quod futile & caſſum deputans ſolon teſtamẽto legaſſe traditur. Nemo me lachrimis decoret:neq; funera fletu faxit quod Cicero repetit in catone maiore: & Valerius maximꝰ Tradit in funere ſparſas lachrimas deos non facili iniuria laceſſere:in hanc ſententiam cadit etiam phaleris aſtypaleus ad filias Steſicori poetæ: conſolans ipſas & prohibens a lachrimis tanq̃ a re inani & ſtultitia.εφωγετοωενδοδφερεδθεου γαρθα κρυεδθαι τασηδιχορουωρεωναλλαυμνειδθαι. Altrix:nutrix quæ a græcis τροφοσ ſiue τιθηνη dicitur a uerbo τιθηνεω quod eſt lacto. alere tamen commune ẽ apd nos omnium animantium:nutrire hominum ceterum alternari ſolent. Noſtra dependet domus: paſiphae ſolis & cretes nymphæ filia peperit Minoi filios Licaſtim. Deucalionem. Creteum. Androgeum. Ariadnam & Pœhdrã Gentis acteæ;ideſt athenienſis:& caue ponas.t.ante.t.ſed c.ut lycophron græcus poeta inuenit: apud quem caſtor & poluxακτεωνλυικοι appellantur. Proh ſancta pietas Conſternatus & attonitus horridi facinoris immanitate: Theſeus prorumpit in Efferum & graue epiphonema de teſtans prius hyppolitum mox cruentæ pœnæ ac miſerãdi ſupplicii illum damnans & reum faciens. Redit ad auctores:non eſt noſtri ſanguinis hyppolitus ſed barbarus. hunc uere immanis concepit amazon. hunc recte cenſeas ſanguinariæ ſtirpis nepotem degenerem.

The.Nẽo iſtud alius me qdẽ excepto au-
Aures pudicas coniugis ſolas times (diet
Effare:fido pectore arcana occulam
Phe.Alium ſilere quod uoles prius ſile.
The.lethi facultas nulla continget tibi
Phe.Mori uolẽti deeſſe nunq̃ mors põt.
The.Quod ſit luẽdũ morte delictũ idica
Phe.Quod uiuo.
The.lachrymæ nõne te noſtre mouent
Phe.mors optia ẽ pire lachrimãtibus ſuis
The.Silere pgit:uerbere ac uinclis anus
Altrixq; prodet:quicquid hæc fari abnuit
Vincite ferro:uerberum uis extrahat
Secreta mentis.
Phe.Ipſa iam fabor:mane:
The. qdnã ora auertis mœſta:&lachrias
Subito abortas ueſte p̃tẽta obtegis. (gẽis
Phe. Te te creator cælitũ teſtem inuoco:
Et te coruſcum lucis æthereæ iubar.
Ex cuius ortu noſtra dependet domus
Tentata precibus reſtiti:ferro ac minis
Nõ ceſſit animus:uim tamẽ corpus tulit.
Labem hãc pudoris eluet noſter cruor.
The.quis:ede:noſtri decoris euerſor fuit
phe.Quem rere minime.
The.quis ſit:audire expeto
phe.Hic dicet enſis;quẽ tumultu territus
Liquit ſtuprator:ciuiũ ac curſum timens
Th.qd facin?:heu me: cerno qd mõſtrũ
Regale paruis aſperũ ſignis ebur (ituoer
Capulo refulget:gentis acteæ decus.
Sed ipſe quo nam euaſit.
phe.I. trepidum fuga
Videre famuli celeri concitum pede.

The.loquitur.

PRoh ſcã pietas,ph gubnator poli
Et qui ſcdm fluctibusregnũ teneſ
Vnde iſta uenit generisinfandi lues?

¶Refert

¶Refert:imitatur. Eſt prorſus:amazones uidentur odiō hīe uenerē:& certo tempore uadunt ad finitimos populos quibus corpus ſuum ad omnē libidinē uulgare non pudet:eo modo eſt uſus hyppolitus longa caſtitate:& nunc incepit ab uxore patris ſui. Armigere:amazonum. Fœdera:ueneris legitima cōiugia. Caſtum diu:longo tempore intactū. O tetrū genus:o mala proles. Non uictū:non moderatū moribus. Melioris ſoli:terræ aptioris ad uirtutē:ut uolunt philoſophi:ſecundū climata ſunt diuerſi influxus gentiū:i alio loco ſunt crudeles:in alio mites & pacati. Fereq; ut refert Ply.in.vii. Bruta animalia duce natura quēdā pudorē habent ueneris ſicut leonis & equi qui dicuntur non cōmiſceri cū matre. Inſcius:ſine ratione:quia equus non cognoſcit uerecundiā ratione uel natura. Vbi:indignati ue dolet theſeus hyppolitū ſuū fuiſſe mutatū. Vultus:ſcilicet ſeuerus. Horrens:incultus. Priſca:qui imitabat primam primā etatē aureā. Triſte ſeniū:graue & ſeuerū:in aſpectu & moribus uidebatur ferre grauitatē ſenilē. O uita fallax:difficilimū eſt cognoſcere ſecreta hominū. Abditos:occultos. Pulchrā faciē:apparentiā:animus interdū contaminatus eſt interius & fortis oſtendit magnā uirtutē Probant:laudāt ueritatē qui uolunt dicere. Molles:delicati. Dura:fortia. Siluarum: ita eſt filius meus qui oſtēdebat ſe pudentē caſtū & ſeuerū. Rudis:inexpertus malo Ordiri uirū:incipere oſtendere te uirū eſſe non curaſti huc uſq; de mulieribus.& nunc incepiſti ab uxore mea. Iam iam:ago gratias diis quod antiope mater tua interempta ſit a me quia ſi eā reliquiſſem tibi deſcēdens ad inferos idē feciſſes illi qđ feciſti phœdræ. Icta:percuſſa: na; a theſeo fuit interfecta per iurgiū. Stygia:antra ad infernū. Profugus:fuge quo uis:ſi non ſequar te pedib⁹: proſequar uotis & impcationibus donec des pœnas. Dirimat:diſiūgat ſi fugeris ad meridiē ubi ſunt antipodes oppoſiti pedibus noſtris. Plagis:per oceanū interpoſitū. Obuerſum:oppoſitū nobis. Licet abditus:abſconſus:q̄uis fugias ad ſeptentrionē ſub polo arctico ubi eſt regio inhabitabilis ꝓpter frigora: Celſi:quia ſupra nos:alter ē ſub nobis antarticus. Boreæ:uenti congelantes niues. Pertinax:premā:nō deſiſtens urgebo te quocunq; iueris. Emetiemur:trāſibimus. Inuia:ubi nō ſunt uiæ tritæ. Huc: quo non potero mittere tela mea: mittā impræcationes. Scis unde:tu ſcis me redire ab inferno ideo nō mireris ſi dicā mala: uel aliter cum illud factum ſit ex gratia dei ut redierim q mihi tria uota concedere promiſerat: primū dicunt quando Theſeus natus erat in troezene & uellet ire athenas:erant phœdones: ibi petiuit ut perderentur: & hoc fuit primus uotum. Secundū quando ingreſſus eſt labyrinthū in creta ut inde poſſet redire:tertium erit de morte tua. Genitor æquoreus:neptunus.

¶O tetrū genus:o inhumanā & pditā ſtirpē amazonum quā mitior lex nunq̄ potuit flectere. uitāt fere illicitos concubitus niſi quos iura naturæ concedunt. Vbi ille uutus ubi illa triſtis in frōte ſeueritas: ubi ille rigidus & ſimplex pudor.ubi horridus ille & ſilueſtris ornatus. ubi graue illud & cenſoriū ſupciliū.nullū genus hominū ſuſtinet terra peius his qui ſimulata quadā ſimplicitate uultus ad cultus alūt itus uenenū & fel:a quo genere me defendat & ſeruet deus optimus maxim⁹ tanq̄ a faſcino & cōtagioſa peſte.has megeras & rapaces lycaones:ut decet & par eſt ornat Martialis: Amator ille triſtiū lacernarum: & beticatus atq; leocophaetus fuſcos colores galbanos habet mores. Sed ſpectat oculis deuorantibus draucos: Nec ocioſis Mentulas uidet labris. Antiope cecidit noſtra manu:me nunc iuuat interfeciſſe matrem tuam quam poteras:ſi nixiſſet inceſtare:contra ſcribit Plutarcus ut ſuperius aduertimus. Diſcors eſt etiam hic Seneca cum Euripide qui inducit uenerem indicantem hyppolitum filium extitiſſe hyppolytes amazonis. οὗτος ὑβρισθεὶς ἐμοῦ σκαιοῦ τοκοῦ. λέγει κἀκηςην & cætera exponit interpres hyppolytes non Antiopes.

BER.

Hūc graia tellus aluit:an taurus ſcythes:
Colchuſq; phaſis:redit ad auctores gen⁹
Stirpemq; primā degener ſanguis refert.
Eſt prorſus iſte gentis armigeræ furor:
Odiſſe ueneris fœdera:& caſtum diu
Vulgare populis corpus:o tetrum genus
Non ulla uictum lege melioris ſoli:
Eeræ ipſe quoq; ueneris euitant nefas.
Generiſq; leges inſcius ſeruat pudor:
Vbi uultus ille:& ficta maieſtas uiri:
Atq; hit⁹ horrēs priſca & antiq̄ appetens
Morumq; ſenium triſte & aſpectū graue
O uita fallax abditos ſenſus geris:
Animuſq; pulchrā turbidus faciē induis.
Pudor ipudentē celat:audacem quies:
Pietas nefandū:uera fallaces probant.
Simulantq; moles dura:ſiluarū incola
Ille efferatus:caſtus:intactus:rudis.
Mihi te reſeruas.meo primum thoro
Et ſcelere tanto placuit ordiri uirum
Iam iam ſuperno numini grates ago.
Quod icta noſtra cecidit antiope manu.
Quod non ad antra ſtygia deſcendēs tibi
Matrem reliqui.profugus ignotas ꝑcul
Percurre gentes.te licet terra ultimo
Summota modo dirimat oceani plagis.
Orbēq; noſtris pedibus obuerſum colas.
Licet in receſſu penitus extremo abditus
Horrifera celſi regna tranſieris poli
Hyemſq; ſupra poſitus & canas niues
Gelidi frementes liqueris boreæ minas
Poſt te furentes ſceleribus pœnas dabis
Profugū per oēs ptinax latebras premam
Longinqua clauſa abſtruſa diuerſa inuia
Emetiemur.nullus obſtabit locus.
Huc uota mittā.tela quo mitti haud q̄unt
Scis unde redeā. genitor æquoreus dedit

DAN.

60

BER. ¶Concipiam:eligam. Prono:fauente. Sanxit:confirmauit. Munus:hæc tria uota. Styge inuocata:scilicet in iusiurandum. Domum triste:ad mortem Hyppoliti. Non cernat:moriatur. Parens:neptune pater quem tenebat pro patre:nam filius erat ægei. Abominandam: quia peter contra filium. Nunq̃ supremum:ultimum.nam duo de tribus uotis perfecta erant:restabat tertium. Consumaremus:compleremus. Munus:nisi fuisset tantum scelus tu scis dum in inferno etam:nolui facere uotum:sed reseruaui mihi hanc gratiam ad aliam necessitatem. Peperci uoto:non feci uotum. Pactam:quam pepigisti. Moraris:tu tardas Subtexe:occulta & tege. Noctẽ:obscuritatẽ. Eripe. ne uideamus lucẽ. Cie:cõmoue. Vulgus:oia mõstra maria.

Magna parens:chorus conqueritur de gubernatione mundi q̃ deus & natura uidẽt negligere genus humanum.nos uidemus hyeme; & estatem secundum cursum suum:& homies uidentur regi fortuna ut malis dentur bona & aduersa bonis:Hyppolitus falso accusatus a patre deuotꝰ est imprecationibus:& ita loquens nuncium festiuum uidet qui mortem hyppoliti afferebat & sic dabat principiũ quarti actus:uersus est anapesticus qui aliquando dimeter aliquando monometer est quando duos pedes habet.Rapis:circunuoluis. Cito mundo:cælo uoluto & accelerato Vagos:instabiles. Versas:frequenter uoluis. Cardine: motu:cardo est super quod uoluit̃ porta. Cur tibi:unde est quod habes tantam curam ut partes anni succedant uicissim:& non q̃ homines habeant ordinem. Cane: albicantis:quia sunt pruinæ. Nudent:quia tunc folia cadũt. Arbustis:ubi sunt multæ arbores:& intelligit uer. Leonis:intelligit æstatem. Coquant:torreant fruges. Temperet:intelligit autũnum:qui temperat calores.Sub quo: sub cuius potestate. Pondera: sub quo uuoluuntur cœli & omnia. Librata:eleuata & ita posita ut nequeant descẽdere neq̃ ascendere. Securus: nihil curans: tu gubernas cœlum & de hominibus minimam curam geris & loquit̃ secundum epicuream opinionem: tu non reddis merita bonis:nec punis malos. Spargit:non cõsiderans ubi det unde dicit cæca. Libido:libidinose.

DAN. ¶O magna parens: Seuerinus boetius fuit:mea sententia: uir apprime doctus & secretioris philosophiæ penetralibus admodum attentus & uigilijs libro primo consolationis ualde conqueritur:unde istee in præstãtes uiros miseria & calamitas:quod nunq̃ meritis iusta pensentur præmia:ad quem accedens Seneca inducit chorum fortunæ perfidiam in hac re expostulantem:mox qui commendet mirabilem corporũ cælestium ordinem: & uices alternas annimetrum est dimetrum iambicum pindaricum extra duos postremos uersus qui constant trimetro iambico euripidico. Res humanas:crediderunt nonnulli deos non esse:sed mundum gubernari casu & arbitrio fortunæ supposita.ταλεκλλαωαντατυχν quod quidem parado xon uidetur non improbandum cum ubiq̃ honestentur mali.boni autem contemnãtur:ut Iuuenalis inquit. Dat ueniam cornix uexat censura columbas. Homunum securus:contemnis & tergiuersaris ægros mortales: ut neq̃ bonos iuuare neque rursus uelis malos corripere. Vincit sanctos:pruriunt aliquando & bonitõυσσοθικουσκυωρ ηγαραλλοτεβαλλει.

Vt uota prono trina concipiam deo.
Et inuocata munus hoc sanxit stygæ:
En perage donum triste regnator freti
Non cernant ultra lucidũ hyppolitus diẽ
Adeatq̃ manes iuuenis irato patre.
Fer abominandã nunc opem nato parẽs.
Nunq̃ supremũ numinis munus tui
Cõsumaremus:magna ni premerẽt mala
Inter profunda tartara & ditem horridũ
Et imminentes regis inferni minas
Voto peperci:redde nunc pactam fidem
Genitor moraris:cur adhuc undæ silent?
Nunc atra uentis nubila impellentibus
Subtexe noctem sydera & cœlum eripe
Effunde pontum:uulgus æquoreum cie
Fluctusq̃ ab ipso tumidos oceano uoca.

Chorus loquitur.

O Magna parens natura deum:
Tuq̃ igniferi rector olympi:
Qui sparsa cito sydera mundo
Cursusq̃ uagos rapis astrorum
Celeriq̃ polos cardine uersas:
Cur tibi tanta est cura perennes
Agitare uias ætheris alti.
Vt nunc canæ frigora brumæ
Nudent siluas
Nunc arbustis redeant umbræ.
Nunc æstiui colla leonis.
Cererem magno feruore coquant
Viresq̃ suas temperet annus.
Sed cur idem qui tanta regis.
Sub quo uasti pondera mundi:
Librata suos ducunt orbes.
Hominum nimium ades securus:
Non sollicitis prodesse bonis:
Nocuisse malis.
Res humanas ordine nullo:
Fortuna regit:spargitq̃ manu
Munera cæca:peiora fouens
Vincit sanctos dira libido:
Fraus sublimi regnant in aula:
Tradere turpi fasces populus.

¶Populus

¶Populus:qui in comitiis eligebant magistratus. Turpi:scelerato. Fasces:magistratus consuli dabant duodecim fasces:prætoribus sex. Tristis:scelera. Recti:benefactorum suorum.Peruersa:illi qui uolunt bene uiuere spernuntur & abiiciuntur. Vanæ: nihil afferens fructus. Falsum:qa boni nõ sunt pmiati. Sed qd:dat locũ sequenti scenæ. Restat:restitit: nã q cogitat firmat se. Sors:famulatus lamentatur nuncius de fortuna sua mala conditio ẽ seruitus. cur uocas me ad infandum nuncium. Ne metue:dicit theseus scio q̃ est mortuus hyppolitus:sed dic quomodo res est acta. Erumnis:quare sum assuetus audire & habere multas miserias. Vocem:uellem loqui:sed non possum. Quassam:concussam & disturbatam. Occupat:iacet. Raptor:stuprator. Ordinem : qualiter est mortuus. Vt profugus:dicit nuncius ea quæ præcesserũt rem: quæ sunt in re:& quæ post rem facta sunt:in primis quomodo discessit ab urbe. Infesto:turbato. Iugo:ad iugum. Subigit:cogit. Abominatus: ibat accusando patriam quæ tales mores haberet. Ciet:uocat sæpe patrem. Lora:habenas equorum. Acer:uehemens. Quatit:in signum indignationis. Tumuit:eleuatum est. In astra:hypbole poetica amplificatio supra ueritatem. Nullus: nec ille tumor erat ex uentis. Propria:nata ex se non ex uentis. Pontus generaliter accipitur de omni mari:sed ibi specialiter intelligitur de mari stricto in ingressu helespont quod euxinũ appellatur. Sinu:faucibus tempestuosis. Choro : uento collaterali zephiri. Leucatem:leucas teste pomponio insula est iuxta epirum disposita contra sinum ambracium habens montem altissimum. Vir.libro tertio æneid.Mox & leucadii nimbosa cacumina montis:Et formidatus nauti aperitur apollo. Cana:alba propter fluctus. Aggerem: cumulationem aquarum. Nec ista:non erat sicut tempestas quæ solet ire ad naues sed hæc ibat ad terras. Leues: monstrum hoc loco. Grauis:grauida. Sinu onerato: uehebat curuata unda tanq̃ in gremio aliquid portaret. Cyclas:dicebamus forte exorta est aliqua insula in medio mari : cyclades in mari egeo sunt.

BER.

Leuca

¶O sors acerba:apud Euripidem Angelus.i. nuncius in hæc uerba alloquitur Theseа . o Theseu dolore dignum tibi porto uerbum & ciuibus athenarum & qui habitant arces troezenis hyppolitum peremit impetus axis:& pces tuæ:quas tuo patri fudisti.θεόν ὑμέρι ὦ νηόσ᾽ ἱουφερωλογονὲοικ᾽ ἰωολίτ᾽ ἀίσ.οἵτ᾽ ἀθηναίων᾽ ωολίν᾽ ναίουσιν᾽ οἰκ᾽ ἀίγηὅτερ᾽ ἰονα᾽ ὅτροίζηνία᾽ ὁοικεῖο᾽ ἀῦτον ὠλεόενα᾽ ρμ᾽ ατωνοχόα᾽ ραῖτε᾽ τουσοῦ ϛομ᾽ ατοϐ . α᾽ ὁῦσ᾽ ὦ ὦπατρί᾽ ὦ᾽ ουτοῦκοεοντί᾽ ὦ᾽ ἀί᾽ Δοῦν᾽ ρα᾽ ὁῶ᾽ ὦ᾽ ερὶ & cætera :est autem octauum carmen Archilochio iambico trimetro & quintus actus:& est denunciatio mortis hyppoliti. Collocutores Nuncius & theseus. Salo:& salum dicimus:ut Perq; undas superante salo.& sal in neutro genere sed citra multitudinis numerũ.ut Et spumas salis ære ruebant.pro mari utrunq;.pro condimento utilis generis est Salustius:Neq; salem neq; alia irritamenta gulæ habebãt etiam in neutro protulit: Varro. Tum sal e penu protulit trahitur autem aqua maris in quasdam fossas adhuc usu factas:& siccatur sole: quemadmodnm uidi sæpius Clusi stans uenetiis:& hoc modo conficitur sal.est oppidum in arabia nomine Charre :ubi muri & parietes sunt e massis salis. Cyclas:genus uestimenti. Iuuenalis: Hæ sunt quæ tenui sudãt i cyclade:ẽ itẽ cõmune nomẽ insulaꝝ in ægeo qđ ut placet Soli. Sint circulares situs: numero q̃dragita.

DAN.

Gaudet:eosdem colit atq; odit.
Tristis uirtus peruersa tulit
Præmia recti:castos sequitur
Mala paupertas:ultioq; potens
Regnat adulter.
O uane pudor falsumq; decus:
Sed quid citato nuncius portat gradu:
Restatq; mœstus lugubrem uultũ gerẽs.

Actus quartus Nuncius & Theseus.

Nuncius loquitur

O Sors acerba & dura famulat9 grauis
Cur me ad nefãdi nunciũ cas9 uocas
Th.ne metue clades fortiter fari asperas
Non imparatum pectus erumnis gero.
Nun. Vocẽ dolori lingua luctifica negat
Th.Prolo q̃re q̃ sors aggrauat q̃ssã domũ
Nũ.hyppolit9 heu me flebili leto occubat
Th.Natũ parens iam pridem obiisse scio
Nam raptor obiit:mortis effare ordinem.
Nũ. Vt ,pfugus urbẽ liquit ifesto gradu
Celerẽ citatis passibus cursum explicans:
Celsos sonipedes ocius subigit iugo:
Et ora frenis domita substrictis ligat.
Tũ multa secũ effectus: & patrium solũ.
Abominatus sæpe genitorem ciet.
Acerq; habenis lora permissis quatit:
Cum subito uastum tumuit ex alto mare
Creuitq; in astra:nullus inspirat salo
Ventus quieti nulla pars cœli strepit:
Placidumq; pelagus ,ppria tẽpestas agit
Non tantus auster sicula disturbat freta
Nec tam furenti pontus exurgit sinu
Regnãte choro:saxa cum fluctu tremũt:
Et cana summum spuma leucatem ferit.
Cõsurgit ingens pontus i uastum aggerẽ
Tumidum mõstro pelagus in terrã ruit.
Nec ista ratibus tanta construitur lues
Terris minatur:fluctus haud cursu leui:
Prouoluuntur:nescio quid onerato sinu
Grauis unda porrat:q̃ nouũ tellus caput
Ostendit:astris cyclas exoritur noua.

¶ Petræ scyronides: sunt de quibus diximus supra propinquæ athenis sex milibus passuum porrectæ in memoriã ultoris thesei: quare inde syron latro præcipitans transeuntes ab eo occisus est & Ino cum palemone filio illinc se præcipitẽ dedit: unde dicit. Nobiles: famosæ propter scelus. Epidauri dei. s. æsculapii. Terra: hisimos de qua supra diximus: est inter egeum & ionium. Rotat: uoluitur. Cacumen: scopulorum uel illius monstri. Alternis: mõ trahendo mõ uomẽdo. Phyleus: monstrũ quod sumere & uomere dicit aquas Capax: multũ sorbens. Refundẽs: euomẽs. Globus: massa rotũda. Soluit: dissoluit & aperuit se. Maius: magis horrendum quam timebamus. Hos: nos qui eramus hi. Quis: interrogat formã monstri. Habitus: forma. Herculea: describit nuncius formam monstri. taurus erat coloris cerulei cum cornibus & duobus pedib⁹. Herculea: qualia fuerãt tauri quẽ occidit hercules i Creta: alii legunt cerulea & melius. Iubam: crines in collo. Viridãti: quare aq̃ticũ mõstrum. Stãt: horrẽt: sic Vir. Stãt lumia flãmæ. Varius: diuersus. Quẽ. s. colorẽ. Dominator: taurus. Sub undis: quare ceruleus est. Hinc ex una pte. Thoro: pulpas. Opima: pinguis. Haustibus: attractiõibus. Hiulcis: ab hio: dicit aliquãdo qui hiat: & quod facit hiare: unde fulmen hiulcum q̃ aperit: & terra hiulca aperta. Patulæ: magnæ. Palear: pellis depẽdens a collo. Musco: herba uiridi quæ nascitur in locis humidis ut circa paucos. Longũ latus: qui habebãt longa latera. Spargitur: maculatur succo humore rubeo. Tũ: præterea. Pone. i. post ibi habet uim præpositionis: aliquando est aduerbiũ quando ponitur sine casu. Faces: ultima pars mõstri. Pistrix: Ply. xxvi. lib. inqt: Tritones pistricesq; monstrũ est aquaticum tante magnitudinis: ut absorbeat naues & euomat. Reddit: euomit. Immunis metus. nihil timẽs. Arctis: strictis. Notæ: cognitæ per equos. Hortatũ cũ uideret territos equos hortabatur eos. Et alta: hacten⁹ dixit quæ ante rem facta sunt: nunc quæ in re: quomodo mortu⁹ est hyppolitus. Alta: mõtana. Ad argos: uersus argos. Ruptis: exesis. Suppositi: inferioris supppositi illi uiæ mõtanæ. Moles: illud monstrum. Hic: in hoc scopulo. Acuit: incitat: ut contra currum hyppoliti uehementior ueniret. Prætentans: experiens an haberet satis ire. Prelusit: proludium fecit antequam ueniret ad uerum certamen.

Prepeti: ueloci. Summam: humum: superficiem terræ. Stetit: firmauit.

¶ Scironides: acticis finibus imminent: est uia super eas in acticam atq; megare ab Isthmo ducens. adeo autem p petris uia ut immineat præcipitium uiatori. a latrone nomen acceperunt qui illic inflexis pinibus hospites medios scindebat cruribus: hinc inde ad curuata arborum cacumina alligatis: Meminit Strabo libro nono: & Plutarch⁹ in theseo: & Appollonius in secundo: hunc totum locum transtulit de Euripide: Seneca: Ne pigeat lector candide qui melius nosti hæc omnia q̃ ego: legẽ & paululum morari. ωσ τ αφηρεθ ν σ κεί ρονοσ α κταδ. ο μ ματοι μ ον ει σορανε ν ρ ω στεθ σθ μ ον. και ω ετρασα σ κλη ωιου. κα ω ειτανοι χη σαντε και ω ερι ξαφρ ον. posset epistolã grapham papyrum facere si quicquid inhac parte transtulit: Seneca de Euripide uellem prosequi. Pystrix: pro nauipistrix dicitur. r. inmediate sequente. p. at pro monstro quidam autem uolunt contrarium: quod probo. Est alta &c. moderanti currum hyppolito uenit, obuius taurus agreste mõstrum: cuius mugitu tota terra impleta est horribilis uoce horribilis aspectu. statim pullis grauis incidit pauor. locus ad uerbum sumptus de hyppolito Euripidis κ ω ε ε θ κετα ρον α γριογ τερα σ ου α σα α εν χθω νφθε γ γ ματο σ ω λη ρο μ εν η & cætera.

Latuere nube: numen epidauri dei:
Et scelere petræ nobiles scyronides.
Et quæ duobus terra cõprimitur fretis
Hæc dũ stupẽtes queritur. en totũ mare
Immugit. oẽs undiq; scopuli adstrepunt.
Summum cacumen rotat, expulso salo
Spumat uomitq; uicibus alternis aquas.
Qualis per alta uehitur occeani freta.
Fluctus refundens ore, phyleus capax
Inhorruit cõcussis undarum globus.
Soluitq; sese. & littori inuexit malum
Maius timore. pontus in terras ruit
Suũq; monstr& sequit hos quassat tremor
The. Quis habitus ille corpis uasti fuit.
Nu. cærulea taurus colla sublimis gerens.
Erexit hastam fronte uiridanti iubam
Stant hispidæ aures cornibus uariis color
Et quẽ ferí dominator habuisset gregis:
Et quẽ sub undis natus: hinc flãmã uomit
Oculi hinc lucent: cærulea insignis nota
Opima ceruis arduos tollit thoros:
Nareq; hiulcis haustibus patulæ fremũt
Musco tenaci pectus aut palear uiret.
Longum rubenti spargitur succo latus
Tũ pon tergus: ultima in mõstrũ coit
Facies & ingens belua immensam trahit
Scamosam partẽ: talis extremo mari:
Pystrix citatas sorbet aut reddit rates:
Tremuere terræ: fugit attonitum pecus
Passim per agros: nec suos pastor sequi
Meminit iuuencos: omnis e saltu fera
Discessit: frigido exanguis metu
Venator horret: solus immunis metus
Hyppolitus arctis continet frenis æquos
Pauidosq; notæ uocis hortatu ciet.
Est ad argos collibus ruptis uia:
Vicina tangens spatia suppositi maris:
Hic se illa molles acuit atq; iras parens
Vt cæpit animos sese prætentans satis
Praelusit ire: praepeti cursu euolat.
Sũmãq; citato uix gradu tangens humũ

¶ Totus

¶ Toruus:terribilis. Currus:equos sicut Vir. Neq; audit currus habenas. Natus:hyppolitus. animosę BER.
constitit aduersus eū. Vanus:qui i me nullū habebit effectū. Paternus:quēadmodū pater meus theseus
supauit tauq; ferocissimū:eo mō nō dubitabo istū aggredi. Inobsequētes:q nō poterant regi:non obedi-
tes:quis hyppolitus non fuerit territus:tñ equi pauefacti non poterāt gubernari frenis. At ille: hyppolit⁹
tegebat currū cū uidebat aliqd oppositum ut facit nauta in tempestate nauē suā qñ uidet oppositos fluct⁹.
Retētas:frequenter retinet. Turbido:pcelloso. Sequitur:ille taurus nunq; reliqt eum semp a latere:uel
ante. Aequa:æqliter uadēs. Corniger pōti:taurus ma
rinus. Carpēs:iter carpere est ire. Imperia:nō obediunt
frenis:sed conat se disiūgere a curru ut fugiāt. Recti:pro
erecti pedes. Iactant:onus euertūt currū. Precps:tūc alle
uato curru hippolytus decidit pedibus in loris inuolutus
& cum magis trahebāt equi:tāto magis stringebatur. In
ora:cum uultu ad terram. Cēser.s.non cē gubernatorē.
Pecudes:reqrunt cū impetu uadunt. Leui:sine oner⁹ do
minante:regēte. Talis:facit similitudinem de casu phæ
tontis filii solis cuius fabula notissima est apud ouidi. Su
um onus.s.phæbū. Indignatus:q̄ lux eēt commissa isti
puero. Late: redit ad laceratione hyppoliti. Cruenta .s.
hippolitus. Illusū pcussum. Resultat:resilit dū trahitur.
Populatur:destruit. Decor :infœlix.pdit illa forma: pro
pter quam uenit ad istā necem. Moribunda:morientia
Tādem:dū traheret hyppolitus inuentus ē palus :i quo
fixus est:& trahētibus equis pars ipsius remā sit i palo:reli-
qua in loris. Truncus .s. arboris. Sude: palo. Tenet:
retinet. Stipite iecto:transfixo p mediū inguen: q̄ pars ē
inter cossam & uentrem. Raptū: hyppolitum. Stetit.fit
mauit se parū. Affixo.s. hippolyto. Biiuges:equi. He-
sere:firmati sunt. Vulnere ppter uulnus quādo hippoilt⁹
affixus fuit palo. Rumpunt: quando uoluerunt disce-
dere ruperunt: & morari quam faciebant .& dominum
qui diuisus est. Virgulta: ubi sunt arbuscule. Secant:
diuidunt.quia ubique remanebat una pars. Vepres:spi
næ. Tulit:abstulit. Errat:uenit ad illa q̄ facta sunt post rē
idest mortem hippolyti. Manus multitudo famulorum.
Errat querendo corpus domini.

Toruusq; currus ante trepidantes stetit.
Contra ferocí natus insurgens minax
Vultu:nec ora mutat:magnum intonat:
Haud frangit aium uan⁹ hic terror meū
Nā mihi paternus uicere est tauros labor
Inobsequentes protinus frænis equi
Rapuere currū. iamq; deerrantes uia
Q uacūq; pauidos rapidus euexit furor:
Hac ire pergunt:seq; per scopulos agunt
At ille:qualis turbido rector marí
Ratem retentat:ne det obliquum latus.
Et arte fluctus fallit:haud aliter citos.
Currus gubernat:ora nūc pssis trahit
Constricta frenis:terga nūc torto freq̄ns
Verbere coercet:& seqtur assidu⁹ comes
Nūc æqua carpēs spatia:nūc eōtra obui⁹
Incurrit corniger ponti horridus:
Tū uero pauidæ sonipedes mēte excitī
Imperia soluunt:seq; luctantur iugo
Eripere recti in pedes:iactant onus
Præceps in ora gnatus implicuit cadens
Laqueo tenaci corpus quanto magis
Pugnat:sequaces hoc magis nodos ligat:
Sensere pecudes facinus & curru leui
Dominante nullo qua timor iussit ruunt.
Talis per auras nō suum agnoscēs onus.
Solisq; filio creditum indignantis diem
Phœtonta currus deuio excussit polo.
Late cruentat arua & illisum caput
Scopulis resultat.auferūt domini comas
Et ora durus pulchra populatur lapis.
peritq; multo uulnere infœlix decor.
Moribūda celeres mēbra puoluunt rotæ
Tandēq; raptū truncus ambusta sudem
Medium pinguen stipite iecto tenet
palūq; domino currus affixo tenet.
Hæsere biiuges uulnere & pariter morā
Dominūq; rumpūt.ide semiaiem secant
Virgulta acutis asperí uepres rubis.
Omnisq; truncus corpis partem tulit.
Errat per agros funebris famuli manus.
per illa quæ distractus hyppolitus loca

¶ Qualis turbido:euripides auctor hui⁹ parabolæ sic ait: DAN.
ut uir nauticus temonem capit:aptans funibus & loris se
hippolytus harpagauit habenas. ἡ μὰ σόθην ἵα χεροῖν ἐλκ
ὶλεκῶ πανῶσ τεναβατηῶ ἁγὶρὶ μὰσὶ νεῖσ τοῦμὶσθοεν
ἁρηόσσοσθεμὰσσ &c. Tum uero pauida:territi equi ha-
benas contemserunt ui currum distulerunt usus aurigā-
di non amplius prefuit dominum rapuerunt in duras pe
tras. Euripides: αἰ δ' ἐν δ' ἀκξυσασ ὀχοῦμὶα πῦρὶ γενηγ
ναῶσὶ ὀβιαφερῶῦσὶ &c. Phaetonta: currus indignans
diem esse cōmissum filio solis:ita phaetonta excussit quē-
admodum suæ equæ excusserunt hippolytum. phaeton
lapsus e curru paterno quem temere & patre inuito inscen
derat decidit preceps in padum quem postea eridanum
græci uocauere a pœna ipsius phaetontis. Ouidius in tris
tibus meminit eleganter huius præcipitii: uitaret cælum
phaeton si uiueret:& quos optauit temere.tangere nollet
equos. Plinius in tertio perstringit. Mœstæque canes. fi- Canes.
delissimi ante omnia homini sunt canes.& pugnasse sæpi
us constat pro dominis:auctor Plinius in octauo na. his-
to. Canis ille homericum age quanta fide erga Vlixem
spectatus est :mera canis erigones indicando Icari scro-
bem quam sagax quam memor fuit. quis nescíat canem
illum a ioue Europæ custodiendæ datum quāta cura Eu
ropem custodierit:qui postea donatus Cephalo missus ē
contra uulpem in agro thebano insuperabilem themidis
numine conuersus est in marmor.

BER. ¶Nota.signis cruentis. Mœste propter mortem domini nam canis præter alia animalia amicissimus est homini. Nec dum.nondum inuenerat totū corpus quando discessit. Dolentū.dolētiam famulorum. Sedulus. diligens. Explere.in totum inuenīt. Hoccine.facta narratione subiūgit nūcius deplorationes mortis hyppoliti. Passim:hic & illic. Cōfertur de multis locis fertur ad funus.

O nimiū.theseus audiens mirabilem mortem filii non potest se continere lachrymis. Inuiti: uelimus nolimus ue: habebam nuper odio filiū quem moriturum optabā & nunc mortuum flere cogor. Haud honeste.nō conuenienter:si desiderabas illū mori. qd nūc fles illū. Equidē: certe imo lugeo & puto hūc eē cumulū malorū quādo ultra malū qd uolebā accidit cōpletū ē. Efficit.eōplet. Abominmāda.detestāda. Intremi.& q̄ fuerim causa mortis.

QVanti.nūc inducitur chorus deplorans hūc casum:dicēsq; res humanas fortuna & casibus agi:magnosq; uiros īprimis illis eē subiectos uerius dimeter anapesticus. Quāti.quā magni.Obscura.īora: humilis hominis. Casa. domus uilis. Securos.sine metu. Admota:iuncta aduicina.qui habitant sublimia tecta illi sunt qui uentos & fulmina sentiunt: & procellā inuidiæ. Vallis:locus depressus.

Caucasus.mons scythiæ.Phrigiū nēus.ida filua & mōs in phrygia:ubi colebatur cybeles. Metuens cœlo.p̄ cœlo suo gigantes olim uoluerunt ire in cœlum:ideo timēs semper dicit alta:& ē fabulose dictum. Hora quia nullꝰ status durat. Prestat.seruat:nam altos multotiens deiicit.

Qui clara.reducit ad propositū suū. Theseus modo rediens ab inferis cū debuisset multū gaudere:uenit ad tantā miseriam. Videt theseus.quæ non uidebat in inferno. Morte relicta.inferno. Reditus.dolet quod reuersꝰ sit. Ipseq; uidet hospicium patriæ suæ:qd est sibi prius quā infernus. Pallas.tu nihil obligata es plutoni patruo tuo qd̄ reddidit tibi regem patriæ: quia nihil perdidit de numero suo restituit unum & acceperit alium hyppolitum.

Acteæ.athenienſi. Casta.tu pallas. Rapaci.qui oia rapit. Constat nunc diminutus est. Quæ uox:uersus hic iambicus:dat chorus locum sequenti scenæ audiens phedram furentem. Stricto:nudato gladio. Vecors furiosa.

DAN. ¶Nec dum dolentum.sic laceratus atq; distractus est ille clarus comes imperii paterni hyppolitus ut tristes famuli etiā multum laborantes nondum rogo cremandum cadauer,totum colliget. O nimium.theseus non potest a lachrymis temperare audiens filium tam miserabili morte distractum:pœnitentia facti adductus theseus apd Euripidem sic dolet ad arthemi. heu heu heu.α.α.α domia utinam moreter.οἰμω.α.α.α.Ἀεδ ὠ πολοιντιν cōtra diana illi respondet:mordet te meus sermo o theseu sed cessa hinc audisti.quando plus doloris.scias tres manifestas p̄ces habere quarum unam sumpsisti pessime. Δακνεισέ θησεῦ μῦθοσαλλεχηῶῦχοστουνιθεν Δακουσασοᾶ νοι μῦθοι σκεδναχθοισθαματροστρεισαραδαφειο ἐχεινωντυνμῖανωχρεῖλεσῶκκακί ζεσῦ. Oquanti casus:hic chorus patitur in duo prius ingemescit & dolet secum ipse uicem hippolyti qui perierit iniuste & falso: mox thesei & Phædræ amarissima sequitur deploratio.ē autem tricolos & carmen nonum:nam primo habet pindaricū iābicū nouēariū dimetrū pētimemeri heroica.secūdo saphicū.ibi pallas acteæ:tertio archilochiū trimetrū ibi Quæ mox.o q̄tis casib⁹ rotāur miseri: q̄ securā degūt uitā inopes,diuites uero quot uexant ptocellis & casibus.

Hinc oratianum

Longum cruenta tramite signat nota
Mœstæq; domini mēbra uestigāt canes.
Nec dum dolentū sedulus potuit labor
Explere corpus: hoccine eē formæ decus:
Qui modo paterni clarus imperii comes
Et certus hæres:siderum fulsit modo
Passim ad supremos ille colligitur rogos:
Et funeri confertur. Ihe. Onimiū potēs
Quanto parentes sanguinis uinclo tenes
Natura:quam te colimus inuiti quoq;:
Occidere uolui noxium:amissum fleo
Nū:Haud flere hōeste qsq̄ qd̄ uoluit pōt
Th.eqdē malo& maximū hūc cumulū
Si abominmāda casus optata efficit: creor:
Nū Et si odia seruas curmādet fletu gene
Quod th.interemi:nō quod amisi:fleo.

Chorus.

OQuanti casus humana rotant:
Minor in paruis fortuna furit:
Leuiusq; ferit leuiora deus.
Seruat pallidos obscura quies.
Præbetq; somnos casa securos.
Admota æthereis culmina sedibus.
Duros excipiunt notos:
Insani boreæ minas:
Imbriferumq; chorum.
Humida ualli raros patit fulminis ictus.
Tremit telo iouis altisoni
Caucasus ingens:phrygiumq; nemus.
Matris cybeles metuens cœlo
Iuppiter alto uicina petit.
Non capit unq̄ magnos metus
Humilis tect plebeia domus.
Circa regna tonat.
Volat ambiguas mobilis alis
Fortuna hora: nec ulli p̄stat uelox
Qui clara uidet sydera mundi.
Nitidum diem morte relicta:
Luget mœstos tristis reditus:
Ipsoq; magis flebile auerno:
Sedis patriæ uidet hospitium.
Pallas actææ ueneranda genti:
Quod tuus celum superosq; theseus
Spectat & fugit stygias paludes:
Casta nil debes patruo rapaci.
Constat inferno numerus tyranno.
Quæ uox ab altis flebilis tectis sonat:
Strictoq; uecors pbedra quid ferro parat

Hinc Oratianum illud pulchre & puenuſte dictū: Sæpius uētis agitaſ igēs Pinus. & celſa grauiore Decidunt turtes: feriuntq; ſummos. Fulgura mōtes. Age illud egregiū Solonis adagiū, quando cū ſale. q rogatus a Croeſo lydorum rege quē putaret felicem reſpondit. Telum athenienſem felicem puto qui ſuo in agro domunculam habeat: eoque ſit contentus: quod ſibi ſuæque familiæ ſatis ſit. quam ſententiam denique Crœſus probauit regno priuatus.

q Vis te. Hoc eſt principiū qnti actus in quo tractaſ pnia Phedræ: Cū ceſſet relatu cadauer Hypppoliti ipſa furibunda exiēs domū cum gladio ſeipſam iterimere uolebat: quod miraſ Theſeus quando hyppolitū odiſſe uidebatur. Vnde dicit. Quid enſis: cur furioſa tenes ensem in manu. Inuiſum qđ fuerat tibi odio. Ne me. inuocat phœdra quaſi eundē exitū quē habuit hyppolitus. REB.

Actus. v. The. Phe. Cho. The. loquitur.

Vis te dolore pcitā iſtigat furor:
Quid enſis iſte: qd ue uociferatio
Plāctuſq; ſup corpꝰ iuiſū uoluūt
Phe. In me pfundi ſæue dominator freti.
Inuade: & in me monſtra cærulei maris
Emitte: quicquid intimo thetis ſinu
Extrema geſtat: quicquid oceanus uagis:
Cōplexus undis ultimo fluctu tegit:
O dure theſeu ſemper: o nunq̄ tuis
Tuto reuerſe: gnatus & genitor nece
Reditus tuos luere: peruertis domum
Amore ſemper coniugū. aut odio nocēs:
Hyppolite tales intueor uultus tuos.
Taleſq; feci? membra quis ſæuus ſcinis?
Aut quis peruſtes ſparſit. aut quis creſius
Dædalea uaſto clauſtra mugitu replens
Taurus biformis ore cornigero ferox.
Diuulſit. heu me quo tuus fugit decor.
Oculiq; noſtrum ſidus. exanimis iaces.
Ades parūper. uerba exaudi mea.
Nil turpe loquimur. hac manu penas tibi
Soluā. & nefando pectori ferrum inferā.
Animaq; memet pariter ſcelere exuam
Er te per undas. perq; tartareos lacus.
Per ſtyga pamnes igneos amens ſequar.
Placcemus umbras. capitis exuuias cape.
Lacereq; frontis accipe abſciſſam comā.
Non licuit animos iungere. at certe licet
Iunxiſſe fata. morere ſi caſta es uiro.
Si inceſta amori. coniugis thalamos petā
Tanto ipiatos facinore. hoc deerat nefas.
Vt uindicato ſancta fruereris thoro.
O mors amoris una ſolamen mali.
O mors pudoris maximum læſi decus.
Confugimus ad te. pande placatos ſinus
Audite athenæ. tuq; funeſte pater
Peior nouerca. falſa memoraui & nefas.
Quod ipſa demēs pectore iſano hauſerā
Mentita finxi. falſa puniſti pater
Iuueniſq; caſtus crimine inceſtæ iacet.
Pudicus. inſons. recipe iam mores tuos.
Mucrone pectus impium iuſto patet.

Amore. q̄re credidiſti mihi. Odio: pp antiopā quam interfecit cū ſuperbe illi reſpōderet. Hyppolite. mō uertit ſe ad cadauer hyppoliti. & lamētaſ q̄ fuit cā tanti mali: deliberatq; cū eo dare pœnas: ut ſit comes in morte. Procruſtes: hic fuit latro crudelis in pelopōneſo q diuerſis pœnis trāſeūtes afficiebat. Quis creſ?: minotaur? decreta de quo uidim? q deuorabat hoies. Sciuis: nomē ē latrōis de quo Oui. q hoies alligabat arboribꝰ. Clauſtra dædali: labyrinthū factū a dedalo. Noſtrū ſydus. appoſitio eſt: quos mirabar tāq̄ duo ſydera. Nil turpe: qa expta fuerat q̄ hippolytus nolebat audire aliquod turpe. q. d. ſcio q̄ nō audires me ſi turpe loq̄ret. Exuā: deponā animā & pariť purgabo me ſcelere. Et te: poſtq̄ ñ potui eē comes i uita ero i morte. Placem?: mitigem?. Cap tis exuuias: capillos meos. cōſuetudo erat: ut teſtaſ Catull? deponere crines in funere cari & dilecti: qđ prio facit phœdra. Iungere. nō potui quādo uiuebas iūgere aium: ut amares me: nūc in morte iungā. Fata: mortē. Morere: facit argumētū: dilemantō ē: qñ diuidimus i duas ptes & i utraq; cōcludim? rōne ſubiecta aut fui caſta aut nō: ſi fui caſta: & accuſaui falſo hyppolitū debeo mori. qa feci ſcelus. ſi fui nō caſta đ beo amari qa interfect? ppter amorē. Morere: dicit ad ſeipam. Viro ppť uiꝝ. Amori: pp amorē. Petā. q. d. nō. Hoc deerat nō cōuēit ut fruaris tāto ſcelere: ſed potius debes dare pœnas. Pater: theſeu q fuiſti peior in filliū q̄ nouerca falſa. Memorauit: detegit crimē ſuū qđ falſo accuſauerit hyppolitū. Demēs: pp amorē. Hauſerā: cōceperā. Recipe: recupera: tu habuiſti malā famā pp me hyppolite: nūc tibi reſtituet qa fateor falſam accuſationē: & ita dicēs icubuit enſi. Patet: apertū ē. Iuſto mucrone qa pcutit merentē. Inferias: ſacra q̄ ſolebāt fieri mortuis.

¶ Quis te dolore: iambicus trimeter euripidicus: eiulātē phædrā & phanatico furore ac cōcitatiſſimis uocib? ſuper cadauer hyppoliti ſuū ſcel? deteſtātē rogat archicap ille imūdus theſeus qd fleat tātopere: cōtra illa cōtumelioſe theſeo ſuā ſcæuitiā obiectat faciēs ſe reā totius mali: ē aūt carmē decimū & actus qntus hui? tragœdiæ. qs te iſtigat dolētē furore. q̄ te agitāt laruæ quid fles quem debes odiſſe. Hyppolite: pathos a q̄litate ut mſ ēt Euriali: hūc ego te euriale aſpicio: & liuia i cadauere Druſi Nerōis ſiccine dignus eras oculis occurrere mſis. Sic ego te reducē digna uidere fui. Tene ego ſuſtineo poſitū ſcelerata uidere. Tene meæ poterūt ūgeſ nate māus. Nil turpe loqmur ñ peto tuos āores ut ātea: ſe ut lachrymas ini q̄ mſis ituear. DAN.

Amnes igneos:p æſtuoſũ & ſulfureũ phlegetõta. Cõiugis thalamos:q̃ frõte adibo unq̃ uiꝝ meũ ut cũ eo cõmiſcea .apud Euripidẽ ita loqr̃ phædra ego.nõ nũq̃.pudet.n.pueniã ad regales domos: neq; i conſpectũ theſei ob turpia opa cã aiæ meæ.i. nt mihi cõplacere oino moriar.οὐγὰρμοταὶὸχὐνῶγειρίσοὐόοὐλεὶόῶροσωῶονθηόεωὸαφιξομαίχιὸχροιόεῶέργὸισοὐνικαψὐχηὸμιαὸὸ ανεἰνοῶῶὸ Δεοτεγψὸοὐκεὐὸομαι. O mors pudoris: uideꝝ mihi huius carminis ſenſus male q̃draſ:ppterea i antiq̃rio codice mancũ iueni.nã nullũ decꝰ affert mors mulieri læſo pudore.& eẽ cõtra ꝓptiũ: apud quẽ Cornelia hãc ſnaim loqr̃.Hæc ẽ fœminei merces extrema triũphi
Laudat ubi emeritũ liba fama rogũ.q̃re aſteriſco notãdũ.
BER ¶Sãcto uiro:hyppolito inocẽti. Quid facere.uerſus ſe ad theſeũ:diſce pr̃ qd debeas facere:ſi ipſa nouerca morior.
Cõdere:cõdaris & occulteris. Plagis:regionibꝰ inferni
Pallidi:mutanr̃ hic uerſus & ſunt trimetri archiloci.ĩabici & ſunt tetrametri cũ hẽnt octo pedes qñ hẽnt ſeptẽ & unã ſyllabã ſunt acatalectici.i.ñ pfecti.& dicũr̃ acatalectico deficio. Theſeus:nunc aptat ire ad ſiernos ubi alias fuit.
Auerni:lacus inferni. Trenari: ſpelunca p quã dicitur aditus eẽ ad iferos:de q̃ diximus in hercule furẽte. Lethes fluuiꝰ ifernalis:cuius aq̃ pota obliuionẽ facit. Grata:quã miſeri optãt:ut obliuiſcãt miſerias. Nũc adeſte: uocat oia monſtra maris ad pditionẽ ſuã. Proteus:occeani & tethyos filius q dicitur phocas paſcere i mari:uñ paſtorẽ belluarum marinaꝝ appellant poetæ. Meq; ouantem :lætãtẽ falſã uictoria. In cœlũ:ad ſuperos:& loquitur reſpectu inferiorũ qbus nos ſumus ſupi. Celebs.priuatꝰ uxore. Donator.ut diximus hercules liberauit theſeũ ab iferis:uñ rogat eũ ut iteꝝ reſtituat ipm ad iferos. Mortẽ:nũc inuoco mortẽ quã hẽbã in iſerno. Inſolita:fecit mori filiũ morte noua. Efferar:ſepeliar more antiquo:qui cadauera efferebãt Pinus:moriar pœna dura ñ ea q̃ ſolebat daꝛ ſciuis latro trãſeũtibꝰ q incuruabat duas arbores :in altera ligabat caput:in altera pedes miſeri hominis poſtea ſurgentes dilacerabant corpus eo mõ nolo ligari ſed grauius ſuppliciũ q̃ro. Coacto uertice.cacumine arboris iflexo. Trabes arbores ſchiron latro ꝓpe corinthũ q trãſeũtes cogebat pedes ſibi oſculari uñ illos, ꝑcipitabat hic locus ut uidimus appellata ſunt ſaxa ſchyronia. Grauiora uidi:ſui apud inferos & ſcio grauiores pœnas. Phlegetõ:fluuius iferni trahẽs undas igneas. Cedite umbræ:uertit ſe ſpeciaſiter ad q̃ſdã aias dãnatas ut dẽt ſibi locũ:& ſuccedet pœnis illaꝝ. Senis eoli.i.ſiſiphi filii eoli q apud iferos hac pœna afflictus ut grande ſaxũ ſupra mõtẽ portare coactꝰ cũ ad apicẽ deduxerit cõtinuo ad ima relaxareꝝ:ut Oui.xiii. meta.Aut petis aut urges rediturũ ſiſiphe ſaxũ. Me ludat amnis:fluuius in quo ẽ tãtalus de cuius pœna diximꝰ ſæpiꝰ. Vultur:ſimiliter hec hiſtoria narrata ẽ in hercule furẽte. Pr̃ pirithoi:ſcilicet ixiõ cuiꝰ hiſtoria nota ẽ ſuperiꝰ.
DAN. ¶Pallidi fauces auerni:incipit lachrimoſa & funebris theſei lamentatio.in q̃ profundos manes inuocat in ſuam pniciem:& perpetuæ mortis ſupplicia que ſingula ſingulis dantur optat in ſe uno congeſta ſint:aliter Euripidicus al loquitur umbram hyppoliti:theſei filii.nõ mihi amplius iucunda uita.utinam fierem fili pro te mortuus o quam nunquam debebas uenire in conſpectum meum.&c.οὐὠλατεκνον.οὐΔεῦηΧαρίὸβιοῦ.εἰγαργεῦοιὴίντεκγοναντιὸοὐνεκροὸ.ὠὸὴπωοτελοεἰνὠφελειὸ.τοῦὴονϛοὴα.&c. Protheus:protheum deum marinum diuerſas ſumpſiſſe formas legimus apud græcos & noſtros poetas:is habuit pallenẽ patriã i theſſalia:ſgnauit i carpatho iſula & egiptiis iperauit:paſcebat phocas. Theocritus.ὦὸωροτεῦὸρεκαὸναἰὸεοὸὠνεῦεῶẽ. Iræ facili pr̃ q facile me iratũ exaudiſti dãdo illa tria q̃ apd Euripidẽ illi obiectat hyppolitꝰ ωΔὦρααπροὸὸοῦῶὸὸειΔωνοὸωικρα. Et tu mei reqeſce: Seneca diſſẽtit homero q canit i.β. iliados. Virg.i.vi.ænei. fuiſſe pirithoũ filiũ iouis.hõerꝰ i.ε.iliados ſic.οὐΔοῶοτηραὸὰμηνἑιογιηὸχλοχοιοητẽκέῶειρισοοὐὸεοῤ

Cruorq; ſcõ ſoluet iferias uiro parens;
Quid facere rapto dbeas gnato plagis
Diſce ex nouerca ꝺdere acherõtis ſpecꝰ
th.pall;di fauces auerni:uoſq; tẽari lacꝰ
ũda miſis grata lethes uoſq̃ torpẽtes maꝛ
ipiũ rapite atq; merſũ ꝑmite ꝓpetuis ꝛ lis
nẽ adeſte ſeua põti mõſtra nẽ uaſtũ mare
ultio qdcũq; ꝓtheꝰ æquoris abſcõdit ſinu
meq; ouãtẽ ſceleꝛ tãto rapite i altos gurgi
tuq; ſpgẽitor ire faciſis aſſẽſor meæ tes
mõte dignũ faciꝰ auſꝰ ſũ q noua natũ nece
Se gregẽ ſpſi pagros:qq; dũ falſũ nefas.
Exequor uidex ſceleſtꝰ:icidi in ueꝝ nefas
ſidera & mães & ũdas ſcelere ꝺpleui meo
ãpliꝰ ſors nulla reſtat.regna me norũt tria
In hoc redimus.patuit in cœlum uia
Bina ut uideꝛẽ funera: & geminam necẽ
Cælebs & orbus funebres una face
Vt cõcremarẽ prolis ac thalami rogos
Donator atræ lucis alcide tuum
Diri: remitte munus ereptos mihi
Reſtitue manes: impius fruſtra inuoco
Mortem relictam: crudus & lœti artifex
Exitia machinatus inſolita efferar.
Nũc tibimet ipſe iuſta ſupplicia irroga.
Pinus coacto uertice attingẽs humum
Cœlo remiſſum fundat in gemias trabes
Nittarq; præceps ſaxa per ſytbonia.
Grauiora uidi quæ pati clauſos iubet
Phlegeton nocẽtes igneo cingens uado
Quæ pœna maneat memet & ſedes ſcio
Vmbræ nocentes cedite & ceruicibus
Hiis hiis repoſitũ degrauet feſſas manus
Saxum ſenis perennis eolii labor.
Me laudat amnis ora uicina alluens.
Vultur relicto tranſuolet ticio ferus:
Meumq; pene ſemper accreſcat iecur.
Et tu mei requieſce pirithoi pater.

Hæc incitate

Hæc incitatis membra turbinibus ferat:
Nunq̃ reſiſtens orbe reuoluto rota.
Dehiſce tellus: recipe me dirum chaos.
Recipe hæc ad ũbras nobis iuſtior uia ẽ.
Gnatũ ſequor: ne metue qui manes regis
Caſti uenimus: recipe me æterna domo
Non exituꝝ: non mouent diuos preces.
At ſi rogarem ſcelera q̃ proni forent.
Cho. Theſeu querelis tps æternũ manet:
Nũc iuſta nato ſolue & abſconde otius
Diſperſa fœde membra laniatu effero.
The. huc huc reliquias uehite cari corpis
Ponduſqꝫ artus temere congeſtos date
Hippolytus hic ẽ: facinus cognoſco meũ
Ego te pemi: neu nocẽs tantum ſemel:
Solus ue fierem facinus auſurus parens:
Patrẽ aduocaui: munere en patris fruor
O triſte fractis orbitas annis malum
Cõplectere artus: quodqꝫ de nato ẽ ſuper
Miſerande mœſto pectore incũbẽs foue.
Diſiecta genitor mẽbra laceri corporis
In ordinem diſpõe & errantes loco
Reſtitue partes. fortis hic dextre locus.
Hic leua frenis docta moderãtis manus
Ponẽda leui lateris agnoſco notas abeſt
Q uã magna lachrymis ps adhuc noſtris
Durate trepide lugubri officio manus
Fletuſqꝫ largos ſiſtite arentes genæ.
Dũ mẽbra nato genitor annumerat ſuo
Corpuſqꝫ fingit: hoc qdẽ eſt forma carẽs.
Et turpe & multo uulnere ãbeſum undiqꝫ
Q uæ ps ẽ tui dubito: ſed pars eſt tui
Hic hic repone nõ ſuo ac uacuo loco
Hæc ne illa facies igne ſydereo nitens
Inimica flectẽs lumina: hic cecidit decor:
O dura fata nimium. o ſæuus furor:
Sic ad parẽtem natus ex uoto redit:
An hæc ſuprema uota genitoris cape
Sæpe efferẽdus: iterim hec ignes ferãt
Patefacite acerba: cæde funeſtam domũ:
Meſopia claris tota lamẽtis ſonet.
Vos apparate regii flammam rogi:
At uos per agros corpis partes uagas.
Acquirite: iſtam terram defoſſam pmat:
Grauiſqꝫ tellus impio capiti incubet.

Incipit qnta tragœdia q̃ œdip⁹ uocitat.

Act⁹ prim⁹. Oedi. loca. Oedi. loquit.

νῦν ζῶρα τἀλλοτον. & theſea pirithoũq: q̃q̃ diis geniti. ppertius ſentit cũ ſeneca. Theſeus ifernis: ſuperis teſtatur achilles. Hic iſionidem: illa menæciaden.

¶ Rota: nunq̃ reliſtens icitatis turbinib⁹ ferat mea mẽbra. Chaos: ſicut dixit heſio. fuit cõfuſio elemẽtoꝝ: & dr eẽ apd iferos. Iuſtior: q̃re alias iui ñ iuſta cã ſed ad raptũ pr pinæ: nũc ãt ut ſeqr filiũ. Ne metue: pluto noli timere nõ ueni ad rapinã. Caſti: nõ iceſti: ut feci alias. Proni: faciles: & eſt dictũ ex indignatione. Theſeu: chorus exhortatur theſeũ ad ſedãdũ lachrimas & ſepeliẽdũ filiũ ſuũ: nã plorã di tps ſatis hẽbis. Iuſta: exeqas. Effero. ualde crudeli. Fœde. ſanguinoleter. Huc huc: iubet mẽbra cadaueris portari. Temere: ſine ullo oride: nã mẽbra illius nõ erãt ordinata locis ſuis. Parẽs: ut nõ eſſem ſolus ad hoc malũ iuo caui patrẽ neptunũ ut mitteret monſtrũ: ita feci eũ quoqꝫ peccare. Semel: nõ ſemel ſed bis. ſ. in filiũ & patrẽ. Otriſte: quã mala ẽ orbitas priuatio filiorũ i ſene: iuuenis amittẽs filiũ ſperat recupare aliũ q̃ ſpes nõ ẽ i ſene. Fractis: ſenilibus. Eſt ſup: ſupeſt & reſtat. Foue: cõtine amplexu. Cenitor: ad ſeipſum dicit. Errãtes: quæ ſunt remotæ de loco ſuo. Locus: iã digerit mẽbra & dicit lacertus dext hic debet eẽ. & hic ſiniſtra manus. Leui: ſiniſtri. capit aliud fragmentũ corporis. ſ. latus ſiniſtrũ qꝫ nõ erat itegrũ. Notas: ſigna. Quã me. magna pars corpis adhuc reſtat ſup quã non potero plorare: timeo qꝫ nõ potero durare donec redigã totum corpus in unum. Fingit: cõponit. Hoc: capit unum aliud mẽbrũ: & nõ uidet q̃ ſit illla ps: ſed poſtq̃ deeſt hic una ps: ponã i hoc loco. Ambeſum: corroſum: dubito q̃ ps ſit tui: an brachiũ an humer⁹. Vacuo: ubi nõ eſt membrũ. Hæc ne: facit cõmiſerationẽ dicẽs hic eſt ille nultus qui coegiſſet etiam hoſtes ad amãdũ ſe. Furor: inſania mea. Ex uoto: quod feci neptuno cõtra filiũ. Hæc en. quotiẽs reperiet aliquod membrũ erit opus efficere funus nouũ. Suprema: ultima. Efferẽdus: ſepeliendus. Interi: dũ reperient aliæ partes. Ignes: rogus quo cũburebãtur illa mẽbra. Patefacite: iubet apiri ianuã ut audiatur lamẽtatio. Funeſtã: infœlicẽ. Meſopia: totæ athenæ: nã meſops rex athenaꝝ fuit. Claris: magnis: ut oẽs audiant: Vos: iperat aliis ut parẽt rogũ: aliis ut q̃rãt reliqs ptes corporis p agros. Acqrite: ita q̃rite ut iueniatis. Iſtã. ſ. phœdrã eã nõ noiat qñ illi⁹ nomẽ nõ erat iuiſũ: ñ uult cremet: ſed terra defodiat: rogatqꝫ at ſemp illi tell⁹ ſit onerosa & grauis qd cõtrariũ dilectis optabat: ut tibull⁹. Nec grauet oſſa lapis. Premat: claudat. Grauis: q̃ grauet corp⁹ ſuũ. Impio capiti: crudeli phœdræ quæ fuit cã necis hyppoliti mei.

¶ Iuſta: cõpone lacertũ corpus gnati: & fac parentationẽ. Iuſta: p defunctis fiũt: quod piũ ſit & inſtũ manibus propitiari: & q̃citiſſime fieri id poteſt ſi fiat centũ annos non uaganꝫ idcirco ocyus dixit abſconde. Temere cõgeſtos: carnẽ mei pignoris i fruſtra cõſectã & conglobatã huc ad me ferte. O triſte fractis: miſerrima ſenectus cui nõ adeſt adminiculo filius: grauiſſimi doloris eſt in ſenibus iactura liberorum: idcirco Agrigentinus Tyrannus commiſeratus ſenectam patris Mecœnatis quem potuiſſet ſæpius occidere ob iniurias multas noluit ne dolore orbitatis affice ret ſenem ϖῦνθανομένοόΔεεϖίεικητονγεροντα εἰν καὶμὴΔε τερουὸϑ ὕτωγεγονεναιϖαὶΔιὸ ,εκεῖνονλενελεῶ. οὐΔεκαίτοιϖαρνλικιανὸραοιγομεν οὐφαῖρ οαενοὸ τεὼὸτοὺϖαροντοὸαγεὸχνν α. i. iteli igens patrem tuum prudentem ſenem eſſe neque alios poſſe ab eo generari pueros. illum enim miſereor: tibi præ ætate confidenti parcens hucuſque me continui.

BER.

DAN.

BER. IAm nocte:argumētū huius tragœdiæ quæ inſcribitur œdipus repetēdū eſt ſuperius de tragœdia thebayde.diuidit in quinq; actus:primo introducitur œdipus exiens foras qui dicit ſciā hoc mane quot mortui ſunt nocte iſta:& ſi curas regni dānat p cōmiſerationē oium regnantiū: ſecundo aūt erit ſciſcitatio remedii peſtilētiæ:tertio cōſultatio per tyreſiā autē:quarto reuelatio patris interfecti & mris acceptæ in uxorē quito mors Iocaſtæ & obcecatio œdipi. Mœſtum:quia non erat lux aperta ſed oppreſſa nubibus & uaporibus. Iubar:ſplendor ſolis. Luctifica:quæ affert nobis luctū. Deſolatas: deſtitutas ꝓpter peſtem. Quiſq; hic dānat conditionē ream: quæ tot miſeris tenetur. Fallax:o regnum quod uideris eſſe optabile:& decipis omnes. Quātū:hēt uim ſubſtāti ui. Erōte.appentia:aſpectus tuus licet blādus ſit:tūc occultat multa alia. Vt alta iuga.fūmitates mōtiū.facit cōparationē quēadmodū uēti ſemp uerberāt altos mōtes:ſic reges ſemp agitant curis ſollicitudinib⁹. Rupē: ſcopulū.

Dirimētē:diuidētē. Quieti.nō ꝓcelloſi ſicut illi ſcopuli uerberant licet nō ſit tēpeſtas:ita reges q̄is ſit pax oppreſſi ſunt multis curis. Quā bene ad ſeipſum uertit.bñ fugerā patriā meā corinthū:ita eni credebat eē patriā. Polibi.patris mei q erat rex corinthi:ita putabat ſed fili⁹ erat laii thebani. Incidi:ꝑtet opinionē a caſu deueni. Infanda:non dicenda. Delphica laurus:reſponſa apollinis delphici quæ ſcribebantur in foliis lauri.ut teſtatur Virgilius in.vi.ænei.foliis ne carmina manda. Maius:ſed qđ eſt peius q̄ occidere patrem ſibi ipſi obiicit ꝑ antipophorā.ē maius aliud ſcelus.ſ.habere matrē pro uxore. Proh pietas: exclamat ad pietatem q̄re hæc ſunt cōtra illā. Impia face: ipio matrimonio. Hic timor ſiue habeam matrem ꝑ uxore & interficiam patrem expulit me corintho. Profugus: fugatus. Parum:nolui fidere mihi & in conſtantia mea.

DAN. ¶ Ariſtophanes poeta comicus lepidiſſimus ſcripſi epigrāma i quo fortunam & miſerādā uicem œdipus elegan ter proſecutus eſt.unde totū huius tragœdiæ ſubiectum: q diligenter aduertit.uideri pōt Seneca cōmodato acceꝑiſſe.ē aūt huiuſmodi argumētū.Linquēs corinthū œdipus ꝑis notus iurgio affectus hoſpes ab omnibus:profectus ē ſiſcitatū pythicū oraculū:q̄rens ſeipſum & generis ſemē:quo inuēto miſer ab infantia uſq;:dolens latum peremit genitorem. Sphingis aūt grauis lœtale ſoluens robur lectum matris ignotæ inceſtauit.peſtis thebas iuaſit & morbus longus. Creon autem miſſus delphos ut peſtis thebas acciperet remediū:audiuit a numine cedem laii ulciſcēdā: quod diſcens Oedipus miſer duabus manibus ſibi oculos effodit.Ipſa āt Iocaſta ſe ſtrangulauit:hanc totam materiā hoc nō proſequitur auctor allegatus.ex q̄ Sophocles elegātiſſimam fabulā detorſitq; inſcribitur.οἰΔίπουσο τύραννοσ.& Seneca ita cohæſit ut nullus ꝑpe ſit locus quem non fecerit noſtrum atq; in hāc tragœdiam nō trāſtulerit. & ne ſuſpiceris o lector benigue tibi data uerba ipſum epigramma ſubiiciendum oculis putaui. Λίπον κορινθον οἰδίπουσ.πατροσ νόσοσ:προσ τῶν απαντων λίθοροῦμε νοῦ ξενοσ ηλθε πυθέσθαι πυθικῶν νομῶν τελη:ζητῶν εαυτων και γενοῦσ ὅπορον:ευρων δε ταηιων ενζειο σκαφι τοιο ακων επεφνε λαιον γενυη τορᾶ:ὀφιγγοσ δε θειυησ δαναι λύσασ μένοσ ηδχυε μητροσ αγνο οὐμενηό λεχοσ. λοιμοσ δε βαρεῖα κακα νοσοσ μακρα:κρεῶν δε πελφοεὶδ ἐμφικηυ πρόσ εσιαν ὅπωσ πυθηται του κακοῦ πούζηριον ηκουδε φωνηό μαντικηό θεοῦπαρα τον λαίειον εκδικηθηναι φονον οδεν παῶν εαυτον οἰδίπουσ τα λαο:λίαζεσθε χερόιν εξαγαλωδε κορασ.αὕτη δε μητηρ αγχοναιοι ωλετο. Proponit materiā p ipſum Oedipum ad quam ſpectāt primæ partes fabulæ cuius cataſtrophe eſt Oedipū occæcari i ultionē paternæ necis & patriæ liberationem a peſte Intra quinq; actus partit:quorū primus conſtans metro iābico trimetro refert lamēta oedipodis ob dirā peſtilētiā quæ propemodū totū thebanū populū depaſta eſt ſecundo Iocaſtæ cōſolationē ad eundē œdipoda proſequitur. Polybus corithiorū tyrannus qui œdipoda ſibi oblatum per Phorbantē paſtorē optauit in filium nominauitq; a pedum tumore infantē ipſum. Parum ipſe fidens:cum mihi:inquit.non cōſtarem neque ſatis meæ imbecillitati confidere ueritus ne tuum ius uiolarem:natura illud poſui in tuto cum olim iſans ſui expoſitus & ex eo quod horres magna ſcelera timeo tamen nonnullla quæ prætet te fieri nullo modo exiſtimas.

Infeſta

Am nocte pulſa dubiꝰ effulſit dies:
Et nube moeſtū ſq̄lida exorit iubet
lumēq; flamma triſte luctifera gerens.
lam cernet auida peſte deſolatas domos:
Stragemq; quam nox fecit oſtendet dies
Quiſq; ne regno gaudet:o fallax bonum
Quantū malorū q̄ fronte blanda tegis.
Vt alta uentos ſemper excipiunt iuga:
Rupemq; ſaxis uaſta dirimentem freta
Quāuis quieti uerberāt fluctus maris;
Imperia ſic excelſa fortunæ obiacent
Quā bene parētis ſceptra polybi fugerā
Curis ſolutus exul intrepidus uagans.
Cælū deoſq; teſtor in regnum incidi:
Infanda timeo:ne mea genitor manu
Perimatur:hꝰ me delphice laurꝰ monēt:
Aliudq; nobis maius īdicat ſcelus.
Eſt aliud maius patre mactо nefas.
Proh miſera pietas, eloqui factū pudet.
Thalamos parētis phebꝰ & diros thoros
Gnato minatur impia inceſtos face.
Hic me paternis expulit regnis timor.
Non ego penates profugus exceſſi meos
Parum ipſe fidens mihimet.in tuo tua
Matura poſui iura.cū magna horreas
Quod poſſe fieri nō putes.metuas tamē
Cuncta expaueſco meq; nō credo mihi.
Iam iam aliquid in nos fata moliri parāt.
Nam quid rear quod iſta cadmeæ lues.

Infesta genti: strage tam late edita
Mihi parcit uni: cui reseruamur malo:
Inter ruinas urbis & semper nouis
Deflēda lachrymis fūera ac populi struē
Incolumis ergo scilicet phœbi reus
Sperare poteras sceleribus tantis dari.
Regnum salubre: fecimus cœlū nocens:
Non aura gelido lenis afflatu fouet
Anhela flammis corda. nō zephiri leues:
Spirāt: sed ignes auget æstiferi canis
Titan leonis terga nemeæi premens.
Deseruit ānes humor: atq; herbas color.
Aretq; dirce: tenuis hismenos fluit.
Et tingit ipsa nuda uix unda uada:
Obscura cœlo labitur phœbi soror:
Tristisq; mundus nubilo pallet nouo.
Nullumq; serenis noctibus sidus micat,
Sed grauis & ater incubat terris uapor.
Obtexit arces cœlitū ac summas domos
Inferna facies: denegat fructum ceres.
Adulta: & altis flaua cū spicis cremat.
Arente culmo sterilis emoritur seges.
Nulla pars immunis exitio uacat.
Sed omnis ætas pariter. & sexus ruit:
Iuuenesq; senibus iungit & gnatis patres
Funestra pestis una fax thalamos cremat
Fletuq; acerbo funera & questu carent
Quin ista tanti peruicax clades mali
Siccauit oculos: quodq; in extremis solet
Periere lachrymæ: portat hūc æger parēs
Supremū ad ignē mater hūc amēs gerit.
Properatq; ut aliū regerat in eundē locū:
Quin luctu ī ipso luctus exoritur nouus.
Suæq; circa funus exequiæ cadunt:
Tum ppria flāmis corpora aliēis cremāt
Diripitur ignis: nullus est miseris pudor.
Non ossa tumuli sancta discreti tegunt.
Arsisse satis est: pars quota ī cineres abit:
Deest terra tumulis: iā rogos siluæ negāt.
Non uota nō ars ulla corruptos leuant
Cadūt medētes: morbus auxilium trahit
Affusus aris supplices tendo manus
Matura poscētes fata: præcurrā ut prior
Patriam ruētem ne ue post omnes cadā:
Fiamq; regni funus extremum mei.
O sæua nimium numina o fatum graue
Negatur uni nempe in hoc populo mihi

¶ Tuto: iura quæ debent eē inter filiū & parētes. Cū magna: ponit sniam generalē quando times aliquod malu; tu debes cauere oīa accidentia ad illud. Metuas: q̄uis putes nō posse fieri illud: tamen timeas. Nō credo: nō cōmitto me mihi qa nō ausus sum manere ubi erat pater meus ne accideret casus quē metuo. Iā iā: puto aliqua mala mihi parari moriunt oēs & in tāta peste solus reseruor ad aliquod malū. Moliri: parare. Genti cadmeæ: populo thebano. Late edita: ubiq; facta. Struem: congeriem corpora mortuor. Reus: ipse quē phœbus dānauerat dicēs me paricidā nascitur nō poterā sperare regnū mihi eē bonū: sed ad meā pditionē datū cū phœbus tātis sceleribꝰ dānauerat me: ideo reseruor ad aliquod malū. Fecimus cœlū: aerē hæc pestis uenit pp scelera mea. Nocēs: pestifer.

Anhela: anxia nō est aura quæ refrigeret corda estuantia flāmis pestiferis. Leues: leuiter spirātes. Titan: augētur calores: cum sol sit in leone apud illā stellā quæ dicit̄ cāis siue canicula: unde dicti sunt dies caniculares: syrius quoq; dicit̄ in medio cētro cœli ad quā stellā cū sol ascēdit duplicat̄ calor ipsius: & languore afficiunt̄ corpora. syriū autē illā uocatā putāt pp flāmæ cādorē: latini caniculā dicūt de qua fabulose multa, dicunt̄ ut ingt iginius. Nemei: hūc leonē fuisse dicunt quē hercules interfecit ī nemea silua archadiæ. Deseruit: qa oīa arescūt. Dirce: fons de quo supra. Hismenos: fluuius thœbanus. Tenuis: paucis aqs. Nuda: sine aqua. Nouo: inusitato. Facies apparētia infernalis. Arces: cœlū. Obtexit: coopuit. Vna fax: solus rogus. Thalamos: maritū & uxorē: qa una hora moriunt̄.

Fletu: cū oēs morianꝫ nō restat q ploret suos. Peruicax perseuerās. Siccauit: qa amplius nō est humor ad lachrymas. Regerat: portat alium. Exequiæ: q sequunt̄ funꝰ: moriuntur priusquā discedāt ex ipso funer̄. Propria: sepa rauerat rogos pro aliis & ipsi cadētes in ipso funere cremā tur in illis. Nullus: nō est pudor illis q̄ sunt in extrema miseria. Discreti: separati: solet fieri sepultura p̄ singulis: sed nūc unus tumulus regit multos. Quota: minima quasi dicat de mille partibus nō crematur una: uel legat̄. Quāta: & erit sensus satis ē cōcremasse si nō colligant̄ ossa non est mir̄ cū terra deficiat ad faciendū tumulos. Vota: quæ fiunt diis. Ars: medicina. Medentes: ipsi medici. Auxiliū: auxiliatorē medicū. Affusus: ad terrā iacens. Matura: fata mortem festinam. ut dii faciant me mori priusquā uideam cladem omnium aliorum.

¶ Non aura gelido: describit pestem nō contagiosā sed cœlitus uenientem qualis est ouidiana quæ æginū agrū uastauit. Sirius: stella oritur uigesimo nono gradu cancri circa mediū mensem iulii occiditq; circa mediū septēbrem πάρατο ϛείρω: sic sde hac stella meminit Apollonius rhodius in secundo argonauticō. Vir. in. x. Iginius ī signis cœ. Petiere lachrymæ: ēt lachrymandi nulla est uis qppe ex nimio pestis feruore exhaustus ē humor illæ lachrymarū citra morē græcū accipit aspirationē s; defendi tur exēplo linguæ atticæ quæ firmandū roborādisq; uocibus spiritū iserebat ut esset eaꝝ sonus uiridior uegetiorq;.

Cadūt medētes: nulla egrotanti relicta ē a medico spes quippe nec ipse erat a peste imunis iuxta illud ouidianu; Inq; ipsos sæua medentes irrupit rabies. Aut trahit. s. ad mortē aut trahit p̄ subtrahit ipsi ægro auxiliū ut sit aphæresis. Matura: qa & senex & sceleſtꝰ iō matura. maturi sūt flagitiosi: ut cito cadāt & morianꝫficut poma cocta & matura respuunt̄ ab arbore quēadmodū cicero recordat̄ ī ca tōe maiore uel matura accelerata pp illud qd̄ seq̄t̄ pturā.

REB.

DAN.

BER ¶Post omnes:ultimus. Sperne:ad seipsu; dicit postquā dii negant tibi mortem uel recede hinc uel iterfice te. Cō tacta:qua contactus tuus huius regni est causa tante pestis uel legatur contracta uel acquisita. Vel etiam. Ad parē tes:quos fatatum erat ut interficerem est etiam melius ut reuertar ad illud periculum. Labat:deficit. Hoc.i.tanto Pressius:firmius translatio ab his qui firmant se pedibus homo fortis non debet moueri in periculis. Abest:nō timeo.nec do terga fortunæ quia etiam auderem contra gigantes sed doleo propter utilitatem reipublicæ. Probrū: uitupetium:nam turpissimum est uiro forti timere. Sphinga:accusatiuus græcus probat se non timere exēplo sphingis de qua usum est in thebaide:tragœdia. Nectentem:intricantem. Rictus os acutum. Sparsi:aspersi. Ossibus: illorum quos ipsa interfecerat. Ales:phinx alata:cū assē disset rupem ut acueret iram contra me ut facit leo qui se incitans caudam se percutit. Præde:scilicet mihi quam putabat prædam. Carmen dixi:ut proponeret enigma. Sonuit:dixit horribiliter. Male:cōcussi sunt dentes cum fremitu. Reuulsit:extrahie impatiēs deturbauit deorsum saxum ingēs. Solui declaraui.Nodosa:intricata. Alitis fere:sphingis. Triste:apportans tristiciam nescientibus soluere. Quid sera:dicit iocasta arguis te non timere cu; ausus sis contra sphingem:& poteras tūc mori & uoluisti:cur uis modo mori. Vota.sera tarda. Precium:scilicet regnū nam propter mortem sphingis datum est tibi hoc regnū.

Sceptrum & merces:præmium laboris mei dicit Oedip⁹ si interfeci sphingem puto quod nūc petat pœnas. Lues perempta:sphinx. Perdit:destruit. Supereſt:unū auxiliū restat ut oremus deos:& mittamus ad oraculu; apollinis.

Occidis:Inducitur chorus calamitatem thebanorum deplorans:& est uersus saphicus. Occidis:moreris:ci breue. Cadmi:qui cō didit thebas. Viduas:desertas colōis. Comes:qui secutus est bacchum usq; in india; unde demonstratur illorum generositas quod magis ē dolendum de illorum strage. Lœto:morte. Signa:uexilia.

Primo:mūdo oriēti unde sol orit. Cinamis:ubi nascuntur cinama .uidit & pthos sagittas p⁹terga & mare rubrū.

DAN. ¶Contacta:polluta unde contagium quāquam producit antepenultimam placet magis q̄ contracta. Hoc stare:oratio non indigna prudēti ac præclara matrona quæ suadet in aduersis præstare cōstantiam sic Horatius præcipit bdelio æquam memento rebus in arduis seruare mētem non secus in bonis ab insolenti temperatam lætitiam moriture bdeli seu mœstus omni tēpore uixeris:ita iocasta aureum præceptum constātiæ uiro suo apte proponit in aduersis & arduis obseruandu;.Hæc sphinga:sicut meminit aristophanes & sophocles. ὄφιγγος Δε Δεινὸ θανασίμον λῦσαι μένος. Carmen:secundū metro saphico complectitur trifariam thebani chori lamentationem primo ruinā & stragem hominum quos ineuitabilis morbus pestilentiæ confecerat inde iumentoꝝ uastationē ultimo herbarum planetarumq; siccitatem æstuantis sideris malicia in ortam deplorat chorus. Diuiditur autem in duo in planctum & Creontis aduentum.

Mors tam parata sperne lœtali manu
Cōtracta regna:linque lachrymas funera:
Tabifica cœli uitia quæ tecum inuehis.
Infaustus hospes profuge iamdudū oci?
Vel ad parentes.

Io.Quid iuuat coniunx mala?
Grauare questu:regium hoc ipm reor
Aduersa capere:quoq; dubius magis
Status & cadentis imperii moles labat
Hoc stare certo pressius fortem gradu
Haud est uirile terga fortunæ dare.
Oedi.Abest pauoris crimē ac pbꝝ pcul
Virtusq; nostra nescit ignauos metus
Si tela contra stricta:si uis horrida.
Mauortis in me rueret aduersus feros
Audax gigantes obuias ferrem manus
Nec sphinga cæcis uerba nectētē modis
Fugi:cruentos pestis nefandæ tuli
Rictus:& albens ossibus sparsis solum.
Cunq; e superba rupe iam pdæ iminens
Aptaret ales uerbera & caudam mouens
Sæui leonis more concuteret minas:
Carmen popposci:sonuit horrendū insup
Crepuere malæ saxaq; impatiens moræ
Reuulsit unguis uiscera expectans mea
Nodosos fortis uerba & implexos dolos.
Ac triste carmen alitis solui feræ.
Io.qd fera mortis uota nūc demens facis:
Licuit perire laudis hoc precium tibi:
Oedi.sceptꝝ & pēptæ sphigis hæc merces
Ille ille dirus calidi monstri cinis (dat
In nos rebellat:illa nūc thebas lues
Perempta perdit:una iam super est salus
Si quam salutis phœbus ostendit uiam.

Chorus.

OCcidis cadmi generosa proles
Vrbe cum tota:uiduas colonis
Respicis terras miseranda thebe
Carpitur lœto tuus ille bacchi
Miles extremos comes usq; ad indos:
Ausus eois æquitare campis
Figere & mundo tua signa primo.
Ginnamis siluas arabum beatas:
Vidit & uersas equitis sagittas
Terga conuersi metuenda parthi.
Littus intrauit pelagi rubentis.
Promit hic ortus aperitq; lucem
Phœbus & flamma propriore nudos

Inficit

Inficit indos sole uicino.
Stirpis inuitæ genus interimus:
Tabimur sæuo rapiente fato:
~~Ducitur semper noua poma morti.~~
Longos ad manes properatur ordo
Agminis mœsti: seriesq; tristis.
Hæret: & turbe tumulos petenti
Non satis septem patuere portæ
Stat grauis strages: ~~premiturq; iuncto~~,
~~Funere funus~~.
Prima uis tardas tetigit bidentes
Laniger pingues male carpsit herbas.
Colla tacturus steterat sacerdos:
Dum manus certum parat alta uulnus
Aureo taurus rutilante cornu
Labitur segnis: patuit subictu
Ponderis uasti resoluta ceruix.
Hec cruor ferrum maculauit: atra
Turpis e plaga sanies profusa.
Segnior cursu sonipes in ipso
Concidit gyro dominumq; prono
Prodiit armo.
Incubant pratis pecudes relictæ.
Taurus armento pereunte marcet.
Deficit pastor grege diminuto:
Timido inter moriens iuuencos:
Non lupos ceruí metuunt rapaces:
Cessat irati fremitus leonis.
Nulla uilosis feritas inursis:
Perhibet pestem latebrosa serpens:
Arcet & sicco moritur ueneno.
Mon sua silua decorata coma:
Fundit opacis montibus umbras:
Non rura uirent ubere glebæ:
Non plena suo uitis iaccho
Brachia curuat.
Omnia nostrum sensere malum:
Rupere erebi claustra profundi
Turba sororum face tartarea.
phlegetonq; sua motam ripa
Miscuit undis styga sidoniis.
Mors alta auidos oris hiatus
pandit & omnis explicat alas.
Quiq; capaci turbida cymba
Flumina seruat durus senior
Nauita charon: uix assiduo
Brachia conto lassata refert:
Fessus turbam uectare nouam;

¶Promit emittit ubi sol oritur. Inficit: tingit & facit ni- BER.
gros uidit etiam ethiopes. Interimus: morimur nos appo
sitiue genus stirpis inuitæ gentis fortissimæ thebanæ. Ad
manes: magna turba descendit ad inferos. Patuere: the-
bis erant septem portæ quibus solebant efferri cadauera:
nam sepeliebantur omnes extra urbem: tunc tanta erat
turba morientium: ut non satis fuerint septem portæ uo-
lentibus exire ad sepeliendum mortuos. Stat: non potest
procedere propter multitudinem. Præmitur: urget. Pri
ma uis: prima pestilentia fuit inter pecudes quæ pronæ ad
terram primam corruptionem sentiunt. Bidentes tardas
oues tarde euntes. Laniger: aries. Colla: sæpe sacerdos an
te aras uolens sacrificare taurum priusqua; percuteret ille
moribundus cadebat peste. Aureo: de more inaurabant
cornua tauro quem sacrificaturi erant. Alta: eleuata ad
percutiendum. Segnis: sine uiribus. Vasti: quæ uix po-
terat se sustinere propter morbū. Resoluta:: cadens. Nec
cruor: ex uulnere nō exiuit sanguis sed sanies: oia ista sum-
pta sunt ex Virgilio in. iii. georgicorum. Prodidit: decep-
pit. Prono: inclinato ad terram. Gyro reflexione. Non
ceruí: cum omnia animalia sint ægra & deficientia: nullus
est timor inter dispar genus animalium. Turba sororū:
furiæ infernales uenerunt ab inferis quæ omnia miscēt stra
ge miserabili. Sidoniis: thebanis: nam cadmus de sidone
uenit: qui thebarum auctor aquæ thæbanæ commixtæ
sunt cum aqueis stygiæ paludis & phlegætontis quæ mor
tiferæ omnes necant. Auidos: nam mors nunquam sa-
tiatur deuorare homines. Explicat. extendit super omnia.
Alas: dicitur mors alata quæ cito uenit. Charon. porti
tor stygiæ qui dicit transuehere alas ad inferos. Fessus:
uix potest sufficere tanto numero. Conto: pertica ferra
ta ad impellendam nauim. Refert: redit ad alios accipiē
dos fessus. Nectere: ad nectendum & portandum qui
dicitur cerberus rupisse cathenas & erasse apud nos.

¶Miseranda thebe. theben numero unitatis inflexit qđ DAN.
raro pro urbe boetiæ inuenias affirmante prisciano & Ca-
rissio grāmatico. Ad indos extremos: expugnauit indiā
bacchus unde primum uexit lyncas triumphali currui ad
iunctos canente Ouidio uicta racemifero. l. d. &c. Lon-
gus ad manes: Ditescit pluto & infernus nostris luctibus
ita Sophocles ex persona œdipi Ἀαὶ Ἀηϑ ϛεναγμοιϑ
καὶγονιϑ ϖλου τίξεται: τοκοῖϑιτέϑκηψαϑε λαΰνει
λοὶ μόϑεχόιϑοϑϖολιν. Vitis iaccho. sterilescūt uites
nec ferunt uuas iacchus est bacchus ita dictus ab effusa læ
titia. ϖαρατοιαχϑ: quod est resono: & scribitur duplici
cc. ultimo crasso si credimus Eustahcio ut producatur pe-
nultima per positionem: & si uerbum unico tātum scribat
Conto: contus est sudes sine hasta durior sine ferro. Vir
gilius. Ac duris detrudere contis: & alibi Assenti longo
muros defendere conto.

BER. ¶Ferri tenarii:cathene qua ligatus erat ad natũ igressum inferni. Thenarus:promontoriũ in agro lacedemonio ubi erat cauerna qua dicebat esse descensus ad iferos. Solum:terram. Maiora:maioris statutæ quã sint homines. Discussa:nam quando tremebat cadebat nix. Cadmeũ: ubi cadmus interfecit serpentem. Amphionios:thebanos ab amphione. Facies:tristius est uidẽ tantam stragẽ quã mori. Alligat:deficiebant ita peste membra: quod nõ poterant moueri. Rubor:egri habebant ruborem in uultu accensum quod signum est maxime infecti peste. Leues: parue. Arcem:ipsum caput quod est quasi arx in homie uidebatur habere unam fornacem in capite. Rigent:cõgelati sunt & horridi facti. Sacer: execrabilis : consumit membra. Resonant:uidebantur semper audire murmur nam omnes sensus erãt occupati. Niger:putridus. Hiãtes:ruptis uenis fluebat sanguis. Gemitus : murmuratio quædam erat in intestinis. Fatigant:incensi ardore:egroti ibant ad amplexandum frigida marmora:ut reciperent refrigerationem. Quos si aliqui poterant exire domum ibant ad fontes & bibebant quantum uolebant. Elato:remoto uel sepulto. Petitis:uos uaditis. Alitur siti : quãto plus bibebant plus sitiebant. Latice: ingesto.aqua hausta Tribuere:ut moriantur. Satiare deos:ibant ad templu; ut facerent iram deis dicentes sariamini dei nostris gentibus. Quisnam dat locum sequenti scene reuertebat creo qui iuerat ad oraculum Apollinis & ibi mutatur uersus in iãbicũ. Creo:frater Iocaste. Factis:uirtute sua. Falsa:an puto uidere ipsum quem multum desideraui. Adest:præsens est Cræo &creon græca dictiõe on apud nos amittit.

Iocasta

HOrrore qua. Hic est secundus actus in quo inducitur creo frater iocastæ q missus erat ad oraculum apollinis ut uideret si erat remediũ huic pestis:renũciat:qđ expurgetur mors lai :& eius interfector mittatur in exilium:cuius presentia orta erat ista pestis sed cũ dubitaret quis fuisset:adierũt tyresiam uatẽ qui dixit fuisse œdipũ tamen nõ dixit ei. Primo œdipus uidens creontem uenientẽ dubitabat an portabat bonũ uel malũ. Quatior:cõcutior tremore. Vergant:inclinẽt & ueniãt. Labat:tremit. Gemio:uel bono uel malo. Læta:res læat. Duris:rebus asperis. Incertus:q nescit ueꝝ an triste an lætũ: inquãtũ sperat lætitiam cupit scire:inq̃tu; scit posse esse triste timet. Respõsa:dicit creo quod habuit responsum ab apolline sed icertũ.s. q̃ ille det pœnas qui interficit laiũ. Sorte:oraculo. Perplexa latẽt: occulta nõ itelliguntꝫ. Dubiã:qñ istud habendum ẽ i malum:qñ dii respondent dubie est negare salutem. Amba ge nexa:reuolutione incerta: ita hoc non est dicendum qđ sit pro malo cum mos apollonis sit dubie respondere.

DAN. ¶Rupisse tamen:aiunt cerbeꝝ alligari in inferno catena adamantis & eadẽ tractũ fuisse huc ab hercule. Grauior lœto:tristior ẽ lœto. lœti genus ignauum & uulgare gen⁹ mortis est pestilẽtia. Pascit attus:exedit & carpit artus accusatiuo inueniunt passiua cõiuncta sed figurate: Virg.in .iii.georgi.pascunt uero siluas & summa lycii auctor ẽ pri scianus. Alitur q̃ sitis:q̃to plus bibit qs eo plus sitit sicut hydropicis cõtingit in qbus crescit sitis sibi indulgens &dira nisi cã morba fugerit. Delubra petũt: Varro li.vii. rerũ diuinaꝝ ait locus in quo deũ ponebãt a nõnullis delubꝝ nũcupat sicut i quo figit cãdela cãdelabro. Horror: act⁹ secundus & carmen tertium iambico tetrametro hipponactico constitutum rogat creontem œdipus quod pestis remedium ab Apolline acceperit contra illi oraculum pythio carmine repetit Creon ad cuius interpretationem promouetur thiresias. Tota pene sophoclis narratio hæc est.

Quin tenarii uincula ferri
Rupisse canem fama & nostris
Errasse locis mugisse solum
Vaga per lucos simulachra uirum.
Maiora uiris : bis cadmeum
Niue discussa tremuisse nemus
Iam turbatam sanguine dircem.
Vlulasse cães nocte silenti: amphionios
O dira noui facies lœti.
Grauior lœto piger ignauos
Alligat artus languor & ægro.
Rubor in uultu: maculæq; caput
Sparsere leues tum uapor ipsam
Gorporis arcem flammeus urit.
Multoq; genas sanguine tingit.
Oculiq; rigent & sacer ignis
Pascitur artus. resonant aures
Stillatq; niger naris aduncæ.
Cruor & uenas rumpit hiantes
Intima creber uiscera quassat.
Gemitus fridens tunc amplexu
Frigida presso saxa fatigant.
Quos liberior domus elato.
Custode sinit. peritis fontes:
Aliturq; sitis latice ingesto.
Prostrata iacet turba cadentum.
Oratq; mori solum hoc faciles
Tribuere dei. delubra petunt.
Haud ut uoto numina placent
Sed iuuat ipsos satiare deos.
Quisnam ille ppero regiã gressus petit
Adest ue clarus sanguine ac factis creo.
An æger animus falsa pro ueris uidet.
Adest petitus omnibus uotis creo:

Actus.ii. Oedipus Creo.Oedi.loquit:

HOrror q̃tior facta q⁹uergat tiens
Trepidũq; gemio pect⁹euẽtu la
Vbi leta duris mixtai ãbiguo bat
Incertus aius scire cũ cupiat tiet. iacẽt
Germanæ nostræ cõiugis fessis opem
Siqua reportas uoce properata edoce.
Cre. Respõsa dubia sorte perplexa latent.
Oedi. Dubiã salutẽ qui dat afflictis negat
Cre. ãbage nexa delphico mos est deo.

¶Fare

¶ Fare loquere oraculũ dicit œdipus noui explicare obſcura ſicut feci de ſphinge. Oedipode.ſ.mihi. Ce dẽ explicat creõ oraculũ. Regiã:regis laii. Hauſtus:attractões aeris nõ ante ceſſabit peſtis. Ede:dic. Lu ar:ſuſtineat. Ait:creo reſpondet pretor dicit ideo cogor dicere. Aliter legitur ſit precor tuus. Viſu: adhuc timeo:qñ conſidero quãto terrore ſit dictum illud oraculũ. Torpor:ſtupor.iſti uerſus ſunt trochaici acha talectici quare deficiunt:habẽt ſeptẽ pedes cũ dimidio. Coit:cõgelat. Vt ſacra:incipit narrare oraculum:ſta tim ut acceſſi ad templum apollinis quod eſt in parnaſo oia uiſa ſunt tremere. Submiſi: inclinaui ad ora culum. Gemina arx:parnaſus habet duos colles.ut teſta tur Pli.& ſtrabo. Trucem:horribilẽ. Imminens: impoſi ta ipſi templo. Lympha:aqua. Caſtalii:fontis in parna ſo q ſacer ẽ muſis. Stat:firmauit,ſe nec cucurrit: icipit. Va tes lethea:puella quæ dabat reſpõſum ſpiritu apollinis ut eſt apud Virg.in.vi.ænei.de ſybilla. Letheã appellat:quia poſt reſponſum oia obliuiſcebatur:nã lethe fluuius ẽ infer ni q interpretat obliuio. Specũ:ſpeluncã &aditũ uñ dabã tur reſponſa. Mitia:iſta ſunt uerba oraculi & quia ſolebãt uerſu exametro dare reſpõſa ibi ponit uerſus exametros.

Oedi. Fare ſit dubium licet:
Ambigua ſoli nocere œdipode datur.
Cre. Cedem expiari regiam exilio deus
Et interemptum laium ulciſci iubet.
Non ante cœlo lucidus curret dies
Hauſtuſq; tutos ætheris puri dabit.
Oedi. Et quis peremptor inclyti regis fuit
Quẽ mẽoret ede phœbus ut pœnã luat
cre. ſit pcor dixiſſe tutũ uiſu & auditu hor
torpor iſedit pti. frigidus ſãguis coit. rido
Vt ſacra tẽplaphœbi ſupplici ĩtraui pede
Et pias numen pcatus rite ſubmiſſi manus
Gemia pnaſi niualis arx: trucẽ ſõitũ dedit
iminẽs phœbeia lauro trẽuit & mouit do
at repẽte ſcã fõtis lipha caſtalii ſtetit mũ
Incipit lethea uates ſpgere horrẽtes cõas
& pati cõmota phœbũ otigit ñdum ſpecũ
Emicat uaſto fragore maior humão ſono
Mitia cadmeis remeabunt ſydera thebis:
Si pfugus dircẽ iſmenida liqueris hoſpes
Regis cæde nocẽs: phœbo iã noto & ifãs
nec tibi lõga mauẽt ſcelerate gaudia cedis
tecũ bella geres natis quoq; bella reliques
Turpis maternos iterũ reuolutus ĩ ortus
Oedi. Q.d facere mõitu cælitũ iuſſo paro
Functi cineribus regis hoc decuit dari
Ne ſancta qſquam ſceptra uiolaret dolo
Regi tuenda maxime regum eſt ſalus
Quærit pemptum nẽo quẽ icolumẽ tiet.
Gre. Curã pempti maior excuſſit timor
Oedi. Pium phibuit nullus officiũ metus
Cre. Prohibẽt nefandi carmis triſtes miæ
Oedi. Nunc expiet numinũ impio ſcelus
Quiſqs deorũ regna placatus uides.
Tu tu penes quem iura pcipitis poli.
Tu quoq; ſereni maximũ mundi decus
Biſſena curſu ſigna qui uario regis.
Quis tarda celeri ſæcula euoluis rota.
Sororq; fratri ſemp occurrens ſuo

¶ Gemia parnaſi arx:refert ſtrabo li.nono ab auſtrali pte DAN.
cirphi pruptã rupẽ cũ pfunda ualle hẽt parnaſus a qua ſa ne diuiſione biceps uocatus baccho & phæbo cõſecratus teſte Macro.& diodoro & homerus meminit. Χρειῶν εκ θαφνηὸ γύακλων ὕπωπαρνηὸοίο &c. Dircẽ iſmeni da:zethus & amphion filii antiopes alligatã idomito tau ro dircẽ traxerunt p agrũ thebanũ quæ in fontẽ cõuerſa ẽ ſui nois cuius rei meminit lepidus ppertius. Turpis ma ternos:ait chorus apud ſophoclẽ bene te inuitũ oia cernẽs tẽpus inuenit generantẽ pariter & genitũ ἐφεῦρεδ᾽ ακον δοπανθόρων χρόνοδ τεκνούσακαίτεκνουμίγον. &c.

Querit pemptũ. fruſtra ſalutẽ q̃ro ei exhibere quẽ nequeo facere ut uiuatur ſit nemo in columẽ q̃rit illũ quẽ tiet eẽ pemptum. Curã.q.d.tñ mihi tieo: ut mihi regẽ pẽptũ iã nulli ſit curæ. Sororq; fri:lũa ſuo obtutu illuſtrat a ſole hic fictioni & ludibrio fabulæ apta ẽ ianua lunã aptã ſonipedes, facile p Smytnã ſeqt aureũ currũ homer appellat lunã ὁμοτροφον απολλωνοδ.

ER. ¶Quiq; inuocat quoq; neptūnū & plutonē q dicunt hēre regna. Cuius dextra: facit impcationē cōtra illū q interfecit laiū: & ē ordo tecta & lares nō ferant. i. sustineāt hūc cuius dextra laius occidit. Hospitalis: humana sed deserta uel habitata feris. Thalamis: cōiugio materno: ut habeat matrē i uxorē. Nūqd: parenthesis ē. Quicqd fugi. s. qđ erat p̄dictū oraculo de me: quod iá diximus. Venie: si reperiā interfectorē nō illi parcā. Hospes pegrinus: ut se putabat. Regna. s. thebana. Quæ reliqui. s. corinnā se putabat filiū po libi. Penetrales: domesticos. Solo: terre intelligit corinthū in isthmo inter ioniū & egeū. Et ipse: intelligit apollinē q dabat responsa p phœbadē puellā. Cirrheæ: a cirrha ubi colit apollo. Ita molle quietū ita pater meus habeat uitā securā per totum tempus suum: sicut non dabo ei ueniam. Merope: uxor polibi. Faces: matrimonium.

Sed: quo uertit se ad creontē: ut dicat sibi qualiter interfectus est laius. Iacet: mortuus est. Frondifera: respondet creō quod interfectus est laius dum peteret oraculū apollinis. Castalie: fons in parnaso dicatus musis. Obsitū dēsum spinis. Trigemina: describit iter: erat una uia uersus olenō: alia uersus corinthum alia ad templum phocidos.

Gratum: quare ibi colitur. Vnde altus: parnasus qui ē mons phocidis. Biceps: qui duos colles habet. Ima: planitiem. Acto: eleuato: sine difficultate ad ascendendū. Bimares terras: intelligit corinthum ut diximus iter duo maria quæ ciuitas est in isthmo achate teste eusebio de tēporibus a sysipho latrone eoli filio constructa: cercyra cognominata: deinde aucta epira uocata: post hæc euersa & a corintho orestis filio instaurata corinthus nominata fuit ultimo a romanis incensa: ut ostendit florus de bello achaico: & iustius lib. xxxiii. Olenia: hæc est tertia uia quæ ducit uersus boetiam ubi est olenos ciuitas teste igīnio in astronomia ubi capram amalteam nutritam fuisse asserit: alia; ostendit Homerus in secundo illiados ciuitatem ætholiæ iuxta quam aper Calidonius occisus dicitur. Caua: inter montes per locum concauum & ē illa uia prope fluuium alpheum qui fluit per helidem. Hio: in isto loco. Fretu; pace: laium confisum pace cum nullum haberet bellū nō multos stipatores habebat unde turba predonum illū iter emerunt. Subita manus turba ex improuiso exiens loca occulta ut faciunt latrones. Tulit facinus: fecit scelus regem. In tempore: dat locum sequenti scoenæ uenit tyresias uates qui sciet nobis exponere quis iterfecerit Laium & oraculum apollinis: hic dictus est quandoq; fuisse femina postea uir: unde orta controuersia inter iouem & iunonē: cui maior uoluptas ueneris inesset an uiro an feminæ: causa delata est ad tyresiam qui utrūq; erat expertus: hic respōdit maiorem uoluptatem esse feminæ. quare indignata iuno q; contra ipsam sententiam tulisset eum obcecauit motus enim iupiter miseratione ut cecitatem solaret artē uaticinandi illi tradidit cecūq; patrem pia filia manto tegebat quæ; postea thebas fugiens cum filio oeno in galliam cisalpinam mantuam condidit filius & a nomine matris appellauit. Tremulo: quare senex erat.

DAN. ¶Aequor per: iuxta illud Virgilii atq; leuis summas curru perlabit undas. Perimat: quem iam pemerat imitatio sophoclis ἐγὼ τῶνδ' Λάϊον τυραννῶ. Vt nulla sontē gratia: nō abibit impune neq; ullā a me impetrabit gratiam.

Sed quo in loco: apud sophoclem in domibus uerum an in agris Λεύ οἱ κοῖσ νναγροῖό ο ααίος. Subita p̄donum: inuadunt laium securum ꝓpter paeem & truncant ꝓprie prædonū dixit q laiū uti prædā occuparunt sed etiā imitatione sophoclis in persona creontis Λῃςὰὸ ἔφαὸκε ὃον τὺχουταὸ. οὗ ια. ē enim ꝓprie Λῃςνὸ prædator. unde mineruam: quia præest prædæ in armis dicunt ΛητίΔα. In tempore ipso: paraseue sequentis epitaseos in qua fit incrementum nouarum personaꝝ Tiresiæ natis uictimaꝝ exta & sacrā flāmā attendentis ut soluat ænigma œdipo & Mantus puellæ patre orbo colorem flammæ & intestinorum motum explicantis œdipus rogat respondet Tiresias inuitus.

Noctiuaga phœbe quiq; uētoꝝ potens
Aequor per altum cæruleos currus agis.
Et qui carentes luce disponis domos.
Adest: cuius dextra latus occidit.
Hunc nō quietum tecta. non fidi lares
Non hospitalis exulem tellus ferat.
Thalamis pudendis doleat & ple impia.
Hic & parentem dextra perimat sua.
Faciatq;. nunquid grauius optari potest;
Q uicqd ego fugi, non erit ueniæ locꝰ
Per regna iuro: quæq; nūc hospes gero
Et quæ reliqui: perq; penetrales deos.
Per te pater neptune qui fluctu breui
V trunq; nostro geminus alludis solo
Et ipse nostris uocibus testis ueni.
Fatidica uatis ora cirrheæ mouens.
Ita molle senium ducat & summū diem
Securus alto regat in solio parens.
Solasq; merope nouerit polybi faces
V t nulla sontem gratia eripiat mihi.
Sed quo nefastum facinꝰ admissū loco ē.
Mēorato mare aperto an insidiis iacet
Cre. Frōdifera sāctæ nēora castaliæ petēs
Calcauit altis obsitum dumis iter;
Trigemina qua se spargit in campos uia
Secat una gratum phocidos baccho solū
Vnde altus ima deserit cœlum petens:
Clementer acto colle parnasus biceps.
At una bimares sisyphi terras adit.
Olenia in arua tertius trames caua
Conualle serpit; tangit errantes aquas:
Gelidumq; dirimit amnis elidis uadum.
Hic pace fretū: subita prædonum manus
Aggressa ferro facinus occultum tulit.
In tempore ipso sorte phebeia excitus
Tiresias: tremulo tardus accelerat gradu.
Gomesq; manto luce uiduatum trahens.
Oedipus Tiresias Manto Oedi. loquit.

¶Sacrate

SAcrare diuis:rogat œdipus tyresiã ut dicat quis fuerit interfector lai. Proximũ:secundũ i diuinatione. Quod tardo:respondet tiresias non ita cito se posse dicẽ cum cæcus sit sed tamẽ uelle propter utilitatẽ reipublicæ:facit adduci tãtũ ad aras:& filiã dicere signa quæ apparẽt. Fatum:ad explicandum ueritatẽ oraculi. Visu carenti:qa nõ possum uidere signa q̃ apparẽt:unde oportet ut sciã ab alio. Fruãt:intelligant & trahũtur in lucẽ. Fata:oracula apollinis. Si foret si haberẽ ætatẽ inuẽilem recipere spiritũ phœbi sed nõ possum. q. senex nõ posse tolerare spiritũ q multũ præmebat:ita ut exiẽs ex corpr̃ phæbadis multotiẽs flinq̃ret ipam semianimẽ ut Vir. plane scribit in. vi. ænei. Excuterẽ:loquit̃ p trãslationẽ tanq̃ apollo esset eques:& ipse equus quẽ deus premeret: Exeuterẽ deũ:explicarẽ oracula phœbi. Appellite adducite. iubet ut adducãt taurũ ad aras:q nunq̃ sit iunct⁹ iugo. De pressum colla:q nunq̃ hũerit colla depressa idest subiecta iugo. Tu refer:filia manto dices mihi signa quæ apparebunt. Optima:pinguis iã stat uictima ad aras. Extrue. cõpone. Ingessi iposui respondet filia. Quid:flãma dic mihi signa si flãma ascẽdit recte uel expãdit. Cõprehendit occupat. Subito reuulsit:emicuit & statim mortua est quod monstrum illum qui statim factus est rex statim priuabitur. Rectus stetit:erectus fuit unde uadit flamma recte. Explicuit:explanauit. Comam: flãmas. Incertus: nesciens an erectus an sparsus. Labat:tremit. Non una facies:una apparentia:sed uarii colores quales ostendit iris arcus cœlestis tempore pluuio. Curuata:iflexa iris quæ dr̃ nuncia iunõis. Sinu:curuatura in forma arcus. Picto uariis coloribus distincto. Nimbos: futuram pluuiam.

Quis desit:uidentur esse omnes colores & tamen null⁹ est certus. Illi. s. flammæ. Cærulea:interdum sunt colores sanguinei:aliquando cærulei. Notas fuluis:signis subnigris fuluus color est ex ruffo ac uiridi mixtus unde fului leones dicuntur. Sed ecce apparet aliud signum flamma diuiditur i duas partes:quod significat duos filios diuisos .s. etheoclem & polinicem. Pugnax:qui inter se pugnat. Discors:discedens in diuersa. Libata:infusa uinũ mutatur in sanguinem. Ambit:præterea circa caput regis œdipi est caligo & fumus quo significatur cæcitatem & lachrymas. Tumultus uagos:diuersas agitationes stupidæ mẽtis nescio quid loquar. In alto:profundo non bene intelliguntur. Solet ira deorum significari certis signis. Prolatum demonstratum uidetur uelle significare postea nõ. quia obscura sunt. Tegunt:celant.

REB.

SAcrate diuis pximũ phebo capRñsa solue. far quẽ pœne petãt
Tir. qd' tardo fatũ. ligua q̃ rit
Haud te qd magnaie mirari dcet moral
Visu carentẽ magna ps ueri latet.
Sed quo uocat me patria q° pheb⁹ sequar
Fata eruantur si foret uiridis mihi
Caliduscq; sanguis:pectore excuterẽ deũ
Appellite aris candidum tergo bouem
Curuoq; nunquam colla depressum iugo
Tu lucis inopem gnata genitorem gerẽs
Manifesta sacri signa fatifici refert.
Mã. opima scãs uictima ante aras stetit:
Tir. In uota superos uoce solenni uocat
Arasq; dono thuris eoi extrue.
Man. Iam thura sacris celitũ ingessi focis
tir. qd flãma:largas iã ne cõphẽdit dapes
Mã. subito refulsit lumẽ & subito occidit
Tir. Vtr̃ ne clarus ignis & nitidus stetit:
Rectusq; purum uertice cœlo tulit:
Et summa in auras fusus explicuit coma:
An latera circa serpit incertus uiæ:
Et fluctuante turbidus fumo labat:
Man. Nõ una facies nobilis flammæ fuit
Imbrifera qualis implicat uarios sibi
Iris colores:parte quæ magna poli.
Curuata picto nunciat nimbos sinu:
Quis desit illi:quisue sit dubites color
Cærulea fuluis mixta oberrauit notis:
sãguinea rursus:ultimũ in tenebras abit:
sed ecce pugnax ignis in partes duas
Discedit:& se scindit sacri unius
Discors fauilla:genitor horresco intuens
Libata bacchi dona permutat cruor.
Ambitq; densa:regium fumus caput
Ipsoscq; circa spissior uultus sedet.
Et nube densa fordidam lucem abdidit.
Quid sit parens effare. Tir. qd fari queã.
Inter tumultus mentis attonitæ uagos
Quid nã loquar:sunt dira:sed i alto mala
solet ira certis numinum ostendit notis.
Quid istud ẽ quod esse prolatũ uolunt
Iterumq; nolunt;& truces iras tegunt

CSacrate diuis:apud Sophoclem alloquitur in hæc uerba omnia consyderas Tirhesia doctissime:quamuis non cernas multũ tamẽ intelligis pariter ὡς πάντα νοῶν ὑμᾶς ἱερεῦ Τειρεσία δι' ἀκτάτεσ' ὀλυμπίκαι μὴ βλεπτὸς φρονεῖ νιόδοκος ad uerbũ facta latina e græcaẽ hæc scœna habeto codicem sophoclis ante oculos. Quid fari queã: adeo cæca sunt & recondita istæc mysteria & difficiles mẽtes superum ut quid sentiam uix mihi in manu sit proloqui & augurari. fuit tiresias thebanus piretri filius homo cæcus indignatione Iunonis q̃tam fœminas q̃ uiros in furiam ueneris proniores uehementioresque indicauisset: ceterum Iupiter cecitatis tenebras honore uaticinii illustrauit auspicia:siquidem referente Plinio primus inuenit in necromantia admodum excellens fuit. iccirco datur dux ulyxi ad iferos ab homero in κ odisseæ. ψῦχη χρεόμενοι ἐγὼ δὲ ἧβα οἱ οὐτειρεδίαο μαντιοσάγλαοῦ τοῦ τίφρενεδε μῶσ' ἔχω οἰοι δή &c. filiam habuit Manto cuius filius bianor Mantuam urbem Venetiæ floridissimam: an Virgilii Maronis natalibus celeberrimam condidit qui de memoria ani tirhesiæ portã quæ ducit ad diuum benedictũ Tirhesiam appellauit.

DAN.

BER ¶Pudet:hoc erat propter cõcubitum œdipi cũ matre. Mola:pulte ex farina ſale & mero q̃ ſpargebãt inter cornua uictime priuſq; ſacrificarent. Sacra:uictime parate ad ſacrificium.i.taurus. Patiuntur.permittit ſe tãgi mãibus nam ſoluta uictima erat ante aras & ſi fugiebat habebatur malum ſignum. Placido uultu: quaſi uelit ſacrificari. Expauit:timuit lucem quod ſignificat œdipum futurꝝ cecũ. Poſitus: locatus a me uerſus ſolem Obliquat:per tranſuerſum uertit. Vno ne:dicit tyreſias uigila & dic mihi ſi moriuntur uno ictu. Afflicti:pcuſſi. Iuuenca:reſpondet manto qđ iuuenca ſpõte uenit ad uulnus & uno ictu cecidit:q̃ ſignificat iocaſtam cito ſe interfecturã:taurus autem bis ictus i diuerſa errãs ſignificat œdipum q̃ ſemel uoluit mori & nõ potuit nõ permittẽte filia antigone. Vtrum:rogat tyreſias an multus ſanguis an paucus exeat dicit mãto quod iuuenca effudit multum ſanguinem quod ſignificat iocaſtã & taurus fudit paucum qđ ſignificat œdipũ non mori:ſed uagari. Micat:exilit. Irrigat:lẽte ueniẽs.ſ. Amnis:unius fluuius.i.copia ſanguinis. Patet:apertũ ẽ p uulnus. Huius.ſ.tauri. Imbre:leui ſanguine. Ictus uulnera. Verſus:retro ſanguis nõ labit̃ ſicut deberet:ſed fluit per uultum atq; oculos qđ ſignificat oculos œdipi fœdãdos ſanguine. Ede.dic ſigna iteſtinorũ. Exta:inteſtina mouentur cum tanto impetu ut uix poſſint teneri:apuerat manto taurum. Trepidant:ſaliunt. Manus. ſ.tenentium. Nouis:inuſitatis. Cor:quod primũ ẽ iter exta uidet̃ putridũ. Lient:habẽt colorẽ nigꝝ. Fibris:extremitatibus cordis non ſunt integra precordia. Abeſt: nõ eſt. Iecur:eſt aſperſum felle:& habet duo capita quod nunq̃ apparuit ſine magno dãno regni. Tabidũ: putridũ qđ ſignificat duos filios odio plẽos: & amaritudie iter ſe pugnaturos de regno. Sed utrũq;:ſunt bina capita:ſed utrunq; occultat̃ pellicula:tã apparẽs quaſi ſub uitro. Toris:equalibus pulpis & eminẽtus. Cæſum: quaſi interruptũ. Negãs:latebram quare facit illa apparere hoc ſignificat duos fratres nõ diu dominaturos:cum cito morituri ſint. Hoſtile latus:facientes extipitium equaliter uictimã diuidebãt:accipiebant unã p illo pro quo uolebant uaticinari aliam pro parte aduerſa & hoſtili:quã uis nõ fuiſſet hoſtis. Vnde:aduerſa pars ibi habuit maiorẽ uigorem. Hoſtile latus:pars p hoſte. Inſurgit:eleuatur. Tendit: quare illæ uenæ ſunt plenæ ſanguine & ẽ una uia q̃ ſecat illas quod ſanguis nõ dimittit̃ ire:hoc ſignificat polinicem uentuꝝ thebas cũ ſeptem ducibus q ibi omnes morient. Obliquus:uia facta per tranſuerſum. Reuerti:retro currere. Mutatus eſt ordo naturæ:nulla pars eſt in loco ſuo: quod ſignificat œdipũ nullum ordinem naturæ ſeruaſſe. Acta:retro impulſa. Animæ:ſpiritus. Dextra:ubi ẽ locus pulmonis. Omenta:iteſtina parua hoc ẽ mẽbrane tenues que ambiũt inteſtina. Molli ambitu:tenui uolutõe Natura uerſa ẽ:puerſa. Scrutet̃:inqrat̃ unde ueniat tãta putredo. Cõceptus:filius iuuẽca erat prægnãs:& fœt⁹ nõ erat in loco ſuo qđ ſignificat matrimonium filii & matris. Infauſte:ſignificantis infœlicitatẽ mouet ſcilicet uitulus.

DAN. ¶Vultũ:ambitioſe uultũ dixit de irrationali ſed uultum pro facie accipit. Anima:duo genera hoſtiarum ponit theodoſius unum uolũtarium in quo uoluntas deoꝝ diſquirebatur de quo crediderim ſenecam potius hic intelleXiſſe q̃is animam reluctantem dixerit in morte ſimpliciter accipiẽdo & poeta mantuanus meminit.pecudũq; reclufis pectoribus ihiãs ſpumãtia cõſulit exta:alteꝝ anima le in quo ſola anima deo ſacrificabat̃ idẽ aiaq; litãdũ argolica & hãc tibi eryx meliorẽ aiam &c. Sed æde certas:ecce liqdo patet qđ genus hoſtiæ tetigerit poeta. Exta:eminẽtiæ dicunt̃ uiſceꝝ dicta qđ extãt & eminẽt.nã quæ ſecantur ad uſum diuinæ uolũtatis explorandæ maxie eminẽt inde extiſpices dicunt̃ extoꝝ iſpectores. Cõceptus.i.fœt⁹ ſubſtãtiue cõceptio bouis uno initu pagit̃ quod ſi forte

Pudet deos neſci o.qđ huc ꝓpeꝛ admoue
Et ſparge ſalſa colla taurorum mola.
Placido ne uultu ſacra & admotas mãus
Mã. Altũ taurꝰ attollẽs caput patiũt̃
Primos ad ortus poſitus expauit diem
Trepiduſq; uultũ obliq̃t & radios fugit.
Tir.uno ne terrã uulnere afflicti petunt.
Man.iuuenca ferro ſemet oppoſito iduit:
Er uulnere uno cecidit: at taurus duos
Perpeſſus ictus huc & illuc dubius ruit.
Animãq; feſſus uix reluctãtem exprimit.
Tir. Vtrũ citatus uulnere anguſto micat
An lentus altas irrigat plagas cruor:
Man. Vnus ꝑ ipſam qua patet pectꝰ uia
Effuſus amnis huius exiguo graues
Maculantur ictus imbre:ſed uerſꝰ retro
Per ora uultus ſanguis atq; oculos redit:
Tir.Infauſta magnos ſacra terrores ciẽt:
Sed ede certas uiſcerum nobis notas.
Man.Genitor qdeꝫ nõ leui motu uti ſolet
Agitata trepidant exta:ſed totas manus
Quatiunt:nouiſq; proſilit uenis cruor.
Cor marcet ægrũ:penitus ac merſũ latet
Liuentq; uenæ magna pars fibris abeſt:
Et felle nigro tabidum ſpumat iecur.
Ac ſemper omen unico imperio graue
En capita paribus conſurgũt bina thoris:
Sed utrũq; cæſum tenuis abſcõdit caput
Membrana:latebrã rebus occultis negãs
Hoſtile ualido robore inſurgit latus.
Septemq; uenas tendit has omnes retro
Prohibens reuerti limes obliquus ſecat.
Mutatus ordo eſt ſede nil propria iacet:
Sed acta retro cuncta:non animæ capax
In parte dextra pulmo ſanguineus iacet.
Non leua regio cordis non molli ambitu
Omenta pingues uiſcerũ oſtẽdunt ſinus
Natura uerſa eſt:nulla lex utero manet.
Tir. Scrutetur unde tant hic extis liuor
Man.Q d nefas ẽ:cõceptꝰ ifauſtæ bouis.

si forte perrauit uigesimo p⁹ die marē fœmina repetit. parit mēse decio sed si parit citra fœt⁹: iutilis ē coitus bouis ē ab ortu delphini ad pridie nonas Ianuarias diebus trigita scribūt Aristoteles Varro ply. auspicia ac comodari solēt secudū demonstrationes iterpretū: itē i extispiciis cōtigit q̄litates futurorū ex intestinorum motu cōsyderari: quæ oia falsa eē & cassa cōtēdit lactāti⁹: & i ciuitate cœlesti doctissimus Aug. & Eusebius.

¶ Micāt: mouēt. Artus: mēbra uituli. Fibras artus: paruas uēas. Liuid⁹: niger. Trunci: pedes uituli. BER.
Tentant: tāq̄ uelint ire. Ianue: quare nō potest se mouere. Petit: uidet uelle facere ipetū cōtra ministros.

Ne more solito positus alieno in loco.
Implet pntem. mēbra cū gemitu mouet
Tremulo rigore debiles artus micant.
Infecit arctas liuidus fibras cruor.
Tentantq; turpes mobilē trunci gradum
Et inane surgit corpus ac sacros petit
Cornu ministros uiscera effugiunt manu
Tir. Neq; ipsa q̄ te pepulit armēta grauis
Vox ē nec usquā territi fugiunt greges.
Immugit ore segnis. & trepidant foci
Oedi. Quid ista facti signa terrifici ferāt.
Exprome: uoces aure nō timida hauriam:
Solent extrema facere securos mala.
Tir. His iuidebis qbus opē quæris malis
Oedi. Mēora q; unū scire cœlicolæ uolūt
Contaminarit rege quis cæso manus:
Tir. Nec alta cœli quæ leuis penna secat.
Nec fibra uiuis tracta pectoribus potest
Ciere nomē. alia tentanda est uia.
Ipse euocandus noctis æternæ plagis
Emissus erebo: ut cædis auctorē indicet
Referenda tellus ditis implacabile
Numen precādū populus infernæ stygis
Huc extrahendus; ede cui mādas sacrū
Nā te penes quē summa regnoq; ē nefas
Inuisē ūbras œdi. te creo hic poscit labor
Ad quē secundū regna respiciunt mea.
Tir. Dū nos, pfūde clausta laxāus stygis
Populare bacchi laudibus carmē sonet.

Chorus.

Effusā rdimite comāmutāte coribo
Mollia nyseisarmati brachia tyrsis
Lucidū cœli decus huc adeas uotis
Quæ tibi nobiles thebæ bacche tuæ
Palmis supplicibus ferunt.
Huc aduerte faueus uirgineum caput.
Vultu sydereo discute nubila.
Et tristes erebi minas auidumq; fatum:
Te decet cingi comam floribus uernis
Te caput tyria cohibere mitra:
Hederaq; mollē bacchifera religare frotē
Spargere effusos sine lege crines:
Rursus adducto reuocare nodo.

Eugiūt qd̄ significat iobediētiā filioꝝ œdipi. Neque: filia noli credere q; hæc sit uox boū q̄ audita est. Grauis: horrēda. Pepulit: pcussit. Territi: quādo timēt uictimæ musiūt & fugiunt. Ignis: mugit i aris. Trepidāt: mouēt.
Quid ista petit œdipus qd significēt ista signa. Exprome explica uates tyresia. Sacri terrifici huius sacrificii faciētis terrorē. Extrēa mala: q̄si dicat iā habui oia mala: ita pote to itrepid⁹ audir. Inuidebis. ueniat tēp⁹ qd̄ uelles mori peste: cōtra q̄ queris auxiliū & ñ poteris. His malis: huic pesti. Memora: dic saltē qs iterfecit regē. Nec alta: rspō/det tyresias p extipitiū aut auspitiū nescirē tibi dre nom i terfectoris regis: sed opus ē ut uideā p nigromātiā. Pen na. s. auis uolantis. Secat alta: uadit p sublime cœlum.
Nec fibra: uena. Viuis. adhuc palpitātibus. Ciere: dicer nomē iterfectoris. Tentāda: experiēda. Ipse. s. laius rex mortuus. Plagis: regionib⁹. Notis: renebraꝝ iferni. Emis sus. s. laius ab iferno. Reserāda: aperiēda: more magico faciebāt fossam in qua ponebāt lac & sanguinem & euoca bāt aias. Ditis: plutonis. Populus multitudo aiaꝝ. Ede. dic. Cui mandas: cōmittis. Sacrū: hoc sacrificiū nam ñ decet regem itereſſe hiis sacris opus est qd̄ alius pro te iter/fit. Inuisere: uenire ad uidendū eū. Vmbras. aias inferno rū. Te creo: sacrū hoc cōmittit creōti. Lauamus: aperi/mus. i. dum euocabimus p sacrū aias ab inferis: iterea isti cantent laudes baccho: & sic dat locum sequenti choro.

Effusam: discedēte tyresia: thebani deo suo bac cho cantant laudes corōati hedera: intellige q; una pars chori psuadet alteri utlaudēt bacchū & coronentur hedera quæ illi sacra ē. Redimi te: coronate q̄rte cōiugatiōis: Corymbis, pprie ē fructus hedere. Vir. diffusos hedera uestis pallēte corim bos. Mollia: dixit pp hitū bacchi quē capiebāt illi sacrifi cātes i modū fœminaꝝ: molles uocam⁹ delicatos. Nyseis thyrsis: hastis bacchicis quæ inuolutæ erant pāpinis: nyse us a nisa urbe egypti fœ ici arabiæ ppinq̄ in qua bacchus fert uinū inuenisse: in eaq; religiosissime colit uel dicitur a nysapago helyconis ubi similit colit. Lucidū: mutat uer sum: & hic ē trochaicus acatalecticus. Palmis: uersus ē pi daricus: nec refert li ultima syllaba sit longa. Virgine/um caput: quare habebat uultum uirginis: imberbis & crinitus. Nubila: quæ tegūt cœlū nostrū auidū fatū: mor tē q̄ nō satiat. Cohibere: stringere & ligare. Sine lege: si ne ordine: uersus ē saphicus. Qualis: nutritū prio ab Ino matertera dicūt bacchū deide inter niphas: unde dicit talis uēies q̄lis eras iter nimphas uestitus uestē muliebri ut iu/nonē lateres. Nouercā: iunonē. Falsos: fœmineos: cū es ses mascul⁹. Lutea: zona cigulo. lute⁹ color ē dilucidior. rutilus qualis est color aurī: hinc uiolæ eius coloris luteo/le appellant. Vnde: ex qua rone placuit tibi obseruare hunē habitum. quare inter puellas fuisti seruatus.

Corymbis

Nysæo.

¶ Nec alta apud sophoclē apte tamē idicat œdipoda iter fectorē fuisse lai: sed credit œdip⁹ ioco id dici a tiresia φοι DAN.
εασεφιμι σνλροδοῦιΐητειό κφρεινείνεωω. Contra. Oedipus nempe gauisus uideris hæc semp loq; ñ κοιγε γεθωό ταῦταεί γεξειν λοκ ῖό.

¶ Effusā. q̄rtū carm̄ pythio carmie trochaico acatalectico

ſcriptum chorus inducitur dithyrambum decantãs hortatur autem ſeipſum prius ad aſſumendum ſchema bacchanale. poſtea ingreditur hymnum. Lucidum cœli decus: eumolpus in bacchicis carminibus igniculum radiis dionyſium nuncupat. Et Orpheus ſplendoris auctorem dionyſium. Mitra bacchus gerit mitrã pp dolores q fumante uino caput aggrediũtur: ſic loquitur Euſebius eruditiſſimus, græciſſimus:

BER. ¶ Sinus laxi. ueſtes flexæ ad terrã. Fluidũq; ſyrma. ueſtis fluẽs ad terrã: ſyrma a ſyro quod ẽ traho. Preme res leones. dicit bacchus trahi in curru a tygribus & lincibus: alii addũt leones Statius: pmouet effrene dextra leuaq; ſequunt linces: & uda mero lãbunt: retinacula tygres. Eoe. oriẽtalis. Gãgẽ. fluu⁹ ẽ indiæ fluẽs alueus.

Araxẽ eſt armẽiæ fluuius dicẽte Lucãno: armeniũq; bibit romãos araxẽ. Syleno. hic fuit alũnus bacchi poſt nymphas. Turgida. inflata uino. Miſte. ſacerdotes bacchi: miſticum græci dicũt oẽ id: quo i arcanis deorũ ſacris utimur: q̃lia erãt bacchi orgia q̃ noctu clã a ſolis mulieribus celebrabãtur: et miſteria arcana ſacra appellant: unde dicit. Cõdita orgia. i. ſecreta ſacra. Baſſaridũ. bacchantium bacchus baſſareus dictus eſt: baſſarides bache ipſæ dictæ ſunt a baſſara ueſte q̃ uſq; ad pedes demiſſa eſt: dicta a baſſara loco lydie i quo fit. Pulſauit. edẽ. ſ. cohors baſſaridũ: pulſauit tẽplum tuũ pede ſaltãdo. Sola. ſ. cohors: uel ſola ſine uiris: uel nocturna. Pãge. pãgeũ teſte Pli. iiii. li. thraciæ pmõtoriũ beſſis cõterminũ & macedoniæ iunctũ: ei⁹ ſeptẽtrionalẽ ptẽ peonas ihabitare refert Herodot⁹. li. vi. circa mõtẽ regio pãgea. Treitio: uertice. cacũine mõtis ip⁹ q ẽ in thracia. Impia menas. baccha furioſa: nã apud thracas primũ ſacra bachi inſtituta ſunt ab orpheo quæ a mulierib⁹ celebrari ſtatuit: crinib⁹ paſſis icedebãt idutæ pellib⁹ dãmar; q̃ græce nebrodes appellãt: nã nebros græce latine dãma: ibãtq; ut furiis agitatæ cũ tybiis: cimbalis & clamore: uñ menades hoc ẽ furioſæ appellabãt. Iacho ogigio. baccho thebano: iach⁹ a potu iacho uocifero: ogigius ab ogigio rege thebanor; ſub quo primũ diluuiũ fuiſſe dixit Varro i. plogo tertii libri de re ruſtica. nebride ut dixim⁹ nup: ppie apud græcos dammar; pelles nebrodes dicunt a qb⁹ ipſæ bacchãtes cognomiate ſunt. Sacra nebride. pelle dãmæ ſacris dicata. Cõuictæ. ſ. furiis. Fudere. ſperũt: ut moris erat. Thyades. thyas dicit ſacrificula bacchi. Virgili. thyas ubi audito ſtimulant trieterica baccho: thyoneus cognomẽ ẽ bacchi quod a thyo quod eſt ſacrifico: deducit: nã illi adhuc iter humanos uerſanti ſacrificia reddebãt: ex quo thiades quẽadmodũ a baccho bacchides. Remiſſa oeſtro. relicta a furore oeſtrũ uolatile puũ cui nomẽ aſilũ ẽ ut dicit Virgi. tertio geor. eo icitãtur ad curſum iumẽta: ibi põit methaphorice. Artus pẽtheos. mẽbra pẽtei lacerati a mre agaue. Ignotũ nefas: ſcel⁹ q̃ ipſæ fecerãt ignorãtes pp furorẽ: uñ ignorabãt remiſſo furor qs pẽtheũ occidiſſet. Matertera. ino. Ponti: maris q̃re piciẽs ſe i mari ut ſupra uidim⁹ facta ẽ dea una cũ filio melicerta a græcis alba dea: a nobis uero matuta: fili⁹ autẽ palemõ & portun⁹ de⁹ maris appellat⁹ ẽ. Cadmea nã ino fuit cadmi filia ex harmiõe: uxorq; athamãtis regis thebarum & bacchi nutrix. Nereidũ. nympharũ mare a nereo pfe. Puer: melicerta. Ius hẽt. qa de⁹ fact⁹ maris & dict⁹ palemõ. Cognat⁹ bacchi qa ex ſemele filia cadmi nat⁹ ẽ bacch⁹ q̃ fuit ſoror mris palemõis. Te puer. ſ. bacche: explicat primã expeditionẽ bacchi cõtra piratas: nã teſte diodo. dr bacch⁹ ſuſtuliſſe oẽs ipioſ q i nrbe erãt: ſed maxie pẽtheũ atq; lycurgũ. Rapuit. q̃ſi añ tps legitimũ duxit ad arma. Man⁹ tyrrhẽa turba predonum aduerſus quam parauit expeditionem. nam tyrreni bacchici olim piraticam exercuerunt.

DAN. ¶ Silenus baccho pædagogus fuit: cuius cõfiliis uirtutẽ cõplex⁹ fuit auctor Euſubi⁹ i ſecũdo. Baſſaridũ. baſſaris forma patronimica. baſſare⁹. nomẽ bacchi declinatũ: & triſyllabum. Baſſara. ueſtis talaris. Pellitã pelles lyncum baſſaras uocitãt traces. auctore Euſebio. Oratius uini non incurioſus: citra tamen temulentiã dixit ſe nolle irritare baſſareũ inuitũ. Menas. patronymicũ: & declinatum nomen ab inſania & indignatione. παροτρύνω. iraſcor. Impio. turpis horrẽda: ebrii nõ aiaduertunt qd deceat qd ue contra turpe ſit hinc Oratius ad poetã meum ſcribẽs: cum fas atq; nefas exiguo fine libidinũ Diſcernunt auidi. Eui bi⁹ in

euangelica

Q ualis iratam metuens nocurcam
Creueras falſos imitatus artus
Crine flauenti ſimulata uirgo
Lutea ueſtem retinente zona:
Vnde tam molles placuere cultus
Et ſinus laxi; fluidumq; ſyrma:
Vidit aurato reſidere curru.
Veſte cum lunga præmeres leones
Omnis eoe plaga uaſta terre.
qui bibit gãgẽ. niue ũq̃ qſqs frãgit araxẽ.
Te ſenior turpi ſequitur ſilenus aſello.
Turgida pampineis redimit⁹ tpa ſertis.
Condita laſciui deducunt orgia miſtæ.
Te baſſaridum comitata choris
Nunc edem pede pulſauit
Sola pangei nunc treitio
Vertice pandi. nunc cadmeas
Inter matres impia menas
Comes ogigio uenit Iaccho
Nebride ſacra percincta latus.
Tibi conuicta pectora matres
Fudere comam thirſumq; leuem
Yibrante manu.
Iam poſt laceros pentheos artus
Thyades oeſtro membra remiſſæ
Velut ignotum uidere nefas.
Ponti regna tenet.
Nitida matertera bacchi
Nereidumq; choris
Cadmea cingitur ino.
Ius hẽt i fluctus magni puer aduena põti
Cognatus bacchi numẽ nõ uile palemon
Te tyrrena puer rapuit manus.

euãgelica ꝓparatione de arcanis myſteriis gẽtilium bacchũ Menolem grece uocari ꝙſi totum furẽtẽ tradit. ¶Nereus:deus marinus poſuit. Te timidũ:adhuc iexptũ ſupra mare. Cũ mutat quãdo eras aſſuetus tã BER. tũ eſſe i pratis. Hinc:explicat apparatũ claſſis bacchi.quẽadmodũ Vir.quoꝙ facit in ꝓra erat imago leonis fremẽtis:in puppe tigridis. Noua facies:nõ prius uiſa. Demerſos.ſ.i mari:nõ prius uiderãt talia inſignia claſſis. Diuite pactolus:ad alias expeditiones trãſit ut plene cãtet laudes ipſi deo:& oriẽs & occidens & ſeptẽtrio ſenſit gloriã eius. Maſſagetes.teſte Plinio li.vii.maſſagete nobiles ſunt populi ſcythie aſiatice hii cũ per deſerta diſcurrunt ſanguinẽ ſuorũ potãt equorũ:dicẽte Lucano li.iii.lõgaꝙ ſarmatici ſoluẽs ieiunia belli: maſſagetes quo fugit equo:uolucreſꝙ geloni. Licurgi:hic fuit thracũ rex q̃ bacchũ deñ eſſe negabat:unde dũ conaretur uites incidere crura ſibi ãputauit. Terre zedacum:populi ſunt ſeptẽtrionales. Ferocẽ:te fortẽ. Boreas ferit:per circuitionẽ intelligit ſcithas. Mutãtes:uagos ut ſæpius diximus. Meotis:palus de q̃ ſupra ſatis diximus. Frigido.ga ſeptẽtrionalis. Sidus archadicũ:urſam intelligit :quæ dr caliſto arcadica ut eius mutatio ſcribit.ab Ouid. Geminũ paluſtꝛ utrãqꝫurſã itelligit q̃ formã plauſtri faciũt:nã cum ſeptẽ cõſpiciãtur ſtellæ.duæ quæ pes & maxie i uuo loco uidẽt.ꝓ bobus habite ſunt.reliq̃ uero qnqꝫ plauſtrũ ipſum ſimulare dicunt. Gelonos:ſcithici populi q ꝓ deſerta ſcythica diſcurrũt. Trucibus puellis.amazonibus. Termodontiacæ dictæ ſunt amazões a termodõte fluuio. Ophioni:thebana:Ophion fuit unus de ſociis Cadmi ſuperſtes ex hiis qui ex ſerpentibus nati fuerunt.nam ophis apud nos ſerpens dicitur & ophiogenes genitus ex ſerpente:uñ ophionii dicti ſunt thebani ab ophione ſocio cadmi.h.d. ꝓ pentheũ filium agaues in ſacrificiis bacchi dilaceratũ.

Cytheron:mons prope thebas. rætides. prætus fuit ab antis argiuorum regis qui anciam habuit uxorem ex qua quatuor filios genuit meram:euryalã:liſyppem & hyphia naſſam quæ cum eaꝫ pulchritudine ſe iunoni pretuliſſent offenſa dea eis furorem talem immiſit:ut uaccas ſeſe arbitrarentur.& aratra timentes ſiluas peterent.dicente Vir.in bucolicis:prætides implerunt falſis mugitibus agros. Prætides:filiæ præti. Nouerca iuno. Præſentem : fauentem: quia prætides ille incitatæ ſunt furiis fauente baccho hoc ẽ uino. Naxos:inſula egei una ex cicladibus cunctas alias uini facilitate ſuperans:unde Virg.iii.ænei. Bacchantum que iugis naxon ibi bacchus accepit ariadnem relictam a theſeo in uxorem. Redimita. circundata. Virginem: ariadnem. Penſans damna:cõpenſans iſœlicitatem eius uirgis. Nyctileus latex:uinũ.nã qñ bacch⁹ celebrauit nuptias fluebãt fontes lacte. Nyctileus cognomen fuit bacchi ab ei⁹ ſacris :quæ nocte celeberant acceptũ. Vñ Oui. li.i.de arte. Nictyleũꝫ patrem nocturnaꝫ ſacra ꝑcare:& ita nictileus nocturnus dr. Punice:genns ẽ lapidis leuiſſimi. Gramẽ:fluxerũt illa uina ꝓ herbas. Succos uina Nuei lac⁹ ꝓpter lac:ꝙ ẽt cũ uio ſe ſeparat :fluebat aliis i locis. ¶Nebride:nebris ẽ pellis hinul. Oeſtro :uulgares tabanũ DAN. uocãt.cui nomẽ afilo. Romanum eſt.œſtrum graui uerte re uocantes. Thyades : thyas forma paronymica: ſacerdos liberi patris a furore & impetu.omnia quæ faciunt ad initiationem uocant thyſtia. Cognatus ſororini bacch⁹ & Melicerta:huic ino:illi ſemele fuit mr ut meminit Euſebius. Te tyrrena:hoc mõ narrat poetarũ ipator homer⁹ appuit i ꝓminẽti maris littore bacchus ipuberi ſimilis huic q̃tiebant ꝓ terga pulchræ comæ nigræ.pharum hẽbat circa humeros purpureum .celeriter latrones uiri a naui bñ cõpacta ꝓ mare fulgidum trãſibãt uidẽtes anuerũt iuuenẽ & facto ipetu rapuerũt i naui lætati cor.putabãt enĩ filium regũ bñ nutritũ.& uinculis uolebãt ligare.uiculũ nõ cohibuit illũ:ſed cecidit longe a manibus & pedibus.ipſe

Te timidum nereus poſuit mare:
Cerula cum patris mutat freta.
Hinc uerno platanus folio uiret:
Et phœbo laurus carum nemus:
Garrula per ramos auis obſtrepit:
Viuaces hederas ramus tenet:
Summma ligat uitis carteſia.
Ideus prora fremuit leo
Tigris puppe ſedet gangetica
Dum pirata freto pauidus natat.
Et noua demerſos facies habet.
Brachia prima cadunt prædonibus.
Illiſumꝙ utero pectus coit.
Parua dependet lateri manus
Et dorſo fluctum curuo ſubit.
Lunata ſcindit cauda mare
Te ſeqtur cruus fugẽtia carbaſa delphi
Diuite pactolus uexit te lydius unda
Aurea torrenti deducens flumina rapa
Laxauit uictos artis geticaſꝙ ſagittas
lactea maſſagetes q pocula ſãguie miſcet
Regna ſecurigeri bacchũ ſenſere lycurgi
Senſere terræ zedacum ferocem
Et quos uicinus boreas ferit
Arua mutantes:quaſꝙ meotis
Alluit gentes frigido fluctu:
Q uaſꝙ deſpectat uertice ſummo
Sidus archadium geminumꝙ plauſtrum
Ille diſperſos domuit gelonos
Arma detraxit trucibus puellis teruæ
Ore deiecto petier terrã:termodõtiace ca
Poſtiſꝙ tãdẽ leuib⁹ ſagittis mites ſt factæ
Sacer citherõ ſãguie udauit ofiõiaq̃ cæde
Prætides ſiluas petiere & agros:
Præſentem bacchum coluit nouerca.
Naxos ægeo redimita ponto:
Tradidit thalamis uirginem rectam
Meliore penſans damna marito.
Punice ex ſicco fluxit nyctileus latex.
Garruli gramen ſecuere riui:
Combibit dulces humus alta ſuccos:
Niueiꝙ lacus candidos fontes

autē riſit oculis nigris. gubernator aūt itelligens eē deū i crepauit iſaniā remigū. celeriter ipſis appēt miracula. primo uinum dulce. odorē. p nauē fundi ſurrexit odor diuinus ad nares. mirabāt nautæ: p malū nauis tēdebat uitis: hic & hic: pēdebāt ab ea multi racēi: circa ipſū malū uerte bat hedera floribus. & oēs ſchalmi hēbāt coronā: ſtupefacti hortabāt Magiſtrū applicare littori. cū ſubito hic leo fact⁹ grauiter rugiēs. ille uerſus lati colli. hi ſubito cucurrerūt pauidi ad ꝓrā & ſteterūt circa gubernatorē magnanimū. hic aūt gubernatorē iuaſit illi illico ſalierūt idū mare & facti ſt delphies. ſolū retiuit gubernatorē & diuitē fecit & dixit. cōfide gubernator & gaude aio. ego. n. ſū dioniſi⁹ furibundus quem cadmeis ſemele mixta cum ioue in amore peperit. Hæc ille.

BER. ¶ Leſbia: uina de leſbo optia & odora hñtia odorē thimi herbe aromatice & apib⁹ dulciſſe: dicēte Vir. i bucolicis. Nerie galathea thymo mihi dulcior hyble. Magno cœlo ſi dicit qđ ariadne nupta baccho deo: & ipa dea fcā ē: & i ſignū cœleſte qđ appellat corōa uerſa. Carmē: laudes thalami. Tedas ipm mrmōiū: tede ſunt faces q̄ i nuptis ferūtur. Veniēte. ſ. i cœlū: ut iuppit eēt blandus depoſuit fulmen. Lucida: populus thebāus pollicet ſe facere ſacra bacho i eternū. Arctos: urſa neſciet nerea. i. mare. nunq̄ ibit ad occaſum: nūq̄ hæc ſtella occidit: ut alie q̄ occidētes dicūtur ſtabulari in mari. Lyei: bacchi formoſi.

ET ſi ipe. Hic ē terti⁹ act⁹ i quo tyreſias cognouit p necromātiā nomē interfectoris regis lai: Hoc ē œdipū fuiſſe. Vñ creo triſtis reuertitur qđ debeat tale nūciū facere: Prio œdip⁹ uidēs creōtē triſtē exhortat: ut dicat audacter nomē iterfectoris. Præfert: oſtēdit. Notas: ſigna. Capite: morte. Si te: ñ uis diceſ ꝓ ſalute reipublice. dicas p ſalute regni mei. Cognate domus. iocaſta uxor œdipi erat ſoror creōtis. Neſciſſe: cupis ſcire poſtea te pēitebit. Iners: q ignorate querit dolorē ſuū nō uult remediū: iō melius eſt ſcire ut puideā. Ignorātia: uelle ignorare mala ſua. Obrues tacebis ad dānū reipublice. Turpis: qñ ē medicia ē turpis: meli⁹ uolumus egrorari quā uti illa. Pudet. nō uult ſanari. Fare: miat œdip⁹ ni loqt. Erebo: iferno: ſol⁹ morieris p oib⁹. Rex tegis apis. Mior. ſ. quā tacere: nihil uilius poſſe petere q̄ tacere: cū alii petāt: ut poſſūt loq. Mutat libertas tacēdi: ſi lētiū: ſæpe nocuit. Vbi: poſtq̄ nō uis cōcedere ut taceā mi n⁹ cōcederes maiora: Soluit: ñ facit ſecūdū ipiū meū. Coacta: poſtq̄ cogis me loq rogo te ut placid⁹ audias. Vocis exp̄ſſe: p ui extorte ē aliqs q̄ patiat pœnes de illis q̄ coact⁹ ē dicere: & legit iterrogatiue ē ꝓcul. icipit narrat Creo: deſcribēs locū ubi tyreſias cōuacauit aias. Niger: obſcurus Ilicib⁹: ex gñe q̄rc⁹ ſunt ilices. Dircea: ubi ē fōs dirce. Irrigue: q̄ irrigat. Exerēs: eleuās. Virēte: q̄re ſēp ē uirid⁹ cupſſ⁹. Tēdit: dilatat. putres ſitu: marcido pedor: ſit⁹ ē mucor naſcēs i locis deſertis: a ſino reliquo. Feſſa: pp uetuſtatē. Fulta: ſuſtētata. Bacchis: fructib⁹ lauri. Aln⁹: arbor ex q̄ fiūt naues. Obuia: opponēs ſe radiis ſolis. Nā i cacumine habet denſiſſimas frondes. Enode: ſine nodis.

DAN. ¶ Leſbia. i leſbo optimū uinū naſci affirmat dōat⁹ i Terē. & pli. refert Cæſarē dictatorē i Epulo tertii cōſulat⁹ de diſſe uinū leſbiū. Cādida. pulchra. nā pulcherrim⁹ pigit bacchus ſapho. accedant capiti cornua bacchus eris.

¶ Apud ſophoclē creō uereť œdipodi reuelaſ q̄ phœbas numie dictāte de iterfectore lai ꝓnūciauerat iō tireſias apte rē oēm pādi ipſum laiū autumās ab œdipo fuiſſe pemptū. hic Seneca a ſophocle paulo remouetur fingēs a tireſia edoctum primo uereri ne ſi oraculum cædis indicet il-

Et mixta odoro leſbía cū thymo:
Ducítur magno uoua nupta cœlo
Soléne phœbus carmen canit:
Infuſis humero capíllis.
Concínnit tedas gemínus cupído:
Telum depoſuit iuppiter igneum.
Condídit baccho ueniente fulmen.
Lucida dū current annoſi ſidera mundí
Oceanus clauſū dū fluctíb⁹ ambiet orbē
Lunaq; dimíſſos dū plēa recollígit ignes.
Dū matutínos prædícet lucífer ortus.
Altaq; cæruleū dū nerea neſciet arctos.
Gandída formoſi uenerabímur ora lyei.

EActus tertius œdip⁹ Creo. Oedípus loquítur.

T ſi ípſe uultuſ flebíleſ p̄fert notaſ
Expone cuíus capite placemus deos:
Cre. Fari iubes tacere quæ ſuadet metus.
Oedí. Si te ruentes nō ſatis thebæ mouēt
At ſceprra moueant lapſa cognate dom⁹
Cre. neſcíſſe cupis noſſe q; nimíū expetís.
Oedí. Iners malo; remedium ignorātia ē.
Ita ne? & ſalutís publice índicium obrues
Cre. Vbí turpís ē medícina ſanarí pudet
Oedí. Audíta fare: uel malo domít⁹ graui
Q uíd arma poſſint regis íratí ſcies.
Cre. Odere reges dícta quæ dící iubent.
œdí. Mítteris erebo uíle p cunctís caput
Arcana ſacrí uoce ni retegis tua.
Cre. Tacere líceat: nulla libertas mínor
A rege petítur. œdí. ſæpe uílí língua magís
Regí atq; regno muta líbertas obeſt.
Cre. Vbí tacere non licet: qđ cuíquā licet
Edí. Impíum ſoluit q; tacet iuſſus loquí
Cre. coacta uerba placidus accípias p̄cor
œdí. Vllí ne poena uocís expreſſe fuít.
Cre. Eſt ꝓcul ab urbe luc⁹ ilícibus níger
Dírcea circa uallís írriguæ loca.
Cupreſſus altís exerens ſiluís caput.
Vírente ſemper allígat trunco nemus
Curuoſq; tendít quercus & putres ſítu
Annoſa ramos.
Sílua íam feſſa cadens.
Radíce fulta: pendet alíena trabe.
Amara bacchís laurus: & tylíæ leues.
Et paphyæ mírt⁹ & pímmēſum mare
Motura remos alnus: & phœbo obuía
Enode zephyrís pínus opponenſ latus

Medio ſtat ingẽs arbor: atq; umbra grauí
Sílua míore ſurgít: & magno ambitu:
Diffuſa ramís umbra defendít nemus
Triſtís ſub illa lucís: & phœbí inſcíus:
Reſtagnat humor frígore æterno rígens:
Límoſa pígrum círcuit fontem palus.
Huc ut ſacerdos íntulít ſenior gradum:
Haud eſt moratus præſtítit noctẽ locus
Tum effoſſa tellus: & ſuper raptí rogís
Iaciuntur ígnes: ipſe funeſto integit
Vates amictu corpus: & frontẽ quatit
Lugubrís ímos palla perfundít pedes.
Squalẽte cultu mœſtus íngreditur ſenex:
Mortífera canam taxus aſtríngit comam
Nígro bídentes uellere atq; atre boues
Retro trahuntur: flãma prædatur dapes.
Viuumq; trepídat ígne feralí pecus.
Vocat índe manes: teq; quí manes regís
Et obſídentem clauſtra loetalís lacus.
Carmẽq; magícũ uoluít & rabído mínax
Decantat ore: qcquid aut placat lues
Aut cogit umbras: írrigat ſanguís focos
Solídaſq; pecudes urít: & multo ſpecum
Saturat cruore: líbat & níueum ínſuper
Lactís líquorem fundit & bacchũ manu
Leuã: canítq; rurſus & terram íntuens
Grauíore manes uoce & attonita ciet.
Iatrauít hecates turba: etíam ualles cauæ
Sonuere: moeſtum tota ſuccuſſo ſolo
Pulſata tellus: audíor: uates aít.
Rata uerba fudí: rumpít cæcum cáhos:
Iterq; populís dítis ad ſuperos datur:
Subſedít omnís ſílua & erexít comam
Duxere rímas robora: & totum nemus
Concuſſit horror: terra ſe retro dedít.
Gemuítq; penítus: ſíue temptarí abdítũ
Acherõ profundũ mẽte nõ æqua tulít
Síue ípſa tellus ut daret functís uiam:
Compage rupta ſonuít: aut íra furens
Triceps cathenas cerberus mouít graues
Subito dehíſcit terra: & immenſo ſínu.
laxata patuít: ípſe pallentes deos
Vídít inter umbras ípſe torpentes lacus:
Noctẽq; ueram. gelídus ín uenís ſtetít
Heſitq; ſanguís. ſeua proſíluit cohors.
Et ſtetít in armís omne uípereum genus
Fratrum caterua dente dírceo ſatí.
Auídumq; populí peſtis ogygíí malum
lu; offendat. poſt coactũ minis ídicare œdipũ iterfectorẽ extitiſſe. carmẽ ẽ qntũ trimetro iãbico. Iners malor: medicina i impito ẽ nihil. Turpis medicina q̃ſi ſatius ſit mori q̃ turpiter ſanari. Tiliæ leues: in tilia Mas & fœmina. Mari durior ẽ & odoratior materies. cortex quoq; craſſior ac detractus iflexibilis. fœmina fert flotẽ & ſemẽ materia cãdida & ꝓcelléti. nullus aialiũ tãgit fructũ foliorq; & corticis ſuccũ hẽt dulcẽ. Acredinẽ nõ ſẽtit. Pli. & theophraſt⁹ ſcribũt.

¶ Stat: eleuata ẽ in medio. Defendit: qa ẽ ſupra alias arbores. BER.
Triſtis: ſub hac arbore ẽ fons habẽs aquas turbatas: quia nũq̃ ad hũc deſcendit lux: & eſt frigidiſſimus. Inſcius: quare nunq̃ uidet: neq; lucẽ: neq; ſolẽ. Limoſa: plena ceno. Pigrũ qa illi⁹ aq̃ ñ fluit: ſed facit paludẽ. Sacerdos: tyreſias. Haud nõ ẽ: moratus nõ expectauit noctem ad uocádũ aias: qa locus ipſe ꝓſtitit ipſam noctẽ cũ eẽt ita obſcurus. Effoſſa: ſacrificátes ferís fodiebãt terrã: & ſupis extruebãt altare. Rogis: ubi cõburũtur mortui. Funeſto: nigro. Quatit: q̃ſi minãdo. Perfũdit tegit. Palla: uestis lõga. Taxus: habebãt coronã de taxo arbore ifœlici. Bidẽtes: oues nigre deſcribit ſacrificiũ. Predaꝛ: cõburit.

Trepida: palpitat: qa adhuc uiuunt. Feralí: conuenienti morti: antiq ferã mortẽ appellauerũt. Vocat manes: aias & ipſum plutonẽ q aias regis. Obſidentẽ: cerber⁹ q tenet acceſſum inferni. Voluit: reuoluit ore & ꝓfert qcqd placat: aut cogit aias q̃ blãdo ſermõe aut minis iuocãt. Cict uocat. Grauiore: magis ſonora & horribili. Latrauit: facto ſacrificio qd ſequutũ ſit demõſtrat. Hecates, ꝓſerpine.

Succuſſo: cõquaſſata terra. Audíor. manes audiũt uerba mea. Rata: q̃ hñt effectũ: cõtrariũ eſt irrita. Chaos: infernus & tenebroſa cõfuſio. Rũpiť: apiť: ut ueniant manes. Populis ditis: aiab⁹ plutõis. Subſedis: icliata ẽ ueniẽtib⁹ illis. Comã: frondes: ſicut timẽtib⁹ eriguñt pili. Rimas: q̃re ſcindebãť. horror: rimor. Penit⁹: pene int⁹. Dedit: uel qd terra uoluit dare uiã iſtis aiab⁹. uel ꝙ cerberus latrauit. Abditũ a cõſpectu ſupor: abſcõſũ. nã i cẽtro terre ẽ. Acherõ: nõ tulit. Aequa: mẽte & ita ẽ una cã qd terra tremuit. Dehiſcit aperit ſe. Ipſe: uidi oia q̃ ſunt i iferno.

Torpẽtes: nõ fluẽtes. Stetit: nõ cucurrit ꝓmore. Scæua: tũc exiuerũt aiæ. Vipiu; genus: oẽs illi ſocii cadmi q ex dẽtibus ſerpẽtis nati: ſe mutuis uulneribus iterfecerũt: ut ſcribit Oui. Dẽte dirceo illi⁹ ſerpẽtis q erat i fõte dirceo Sati. gẽiti. Peſtis: ſupple, ꝓſiluit: appoſitiue malũ populi.

¶ Tum effoſſa tellus: hic excantatoriu; tractat exemplo homeri apud quem iubetur ulyxes a circe attingere nem⁹ conſecratum proſerpínæ ubi ſunt ſalices ſteriles & caprifici & excauare terram cubicalem dein fundere uinum mel lac. ἐνδακτητελαχεία καί αλδέκ ωερδεφοκεηδ. ια καί ται γειροι καί ιτεαιωλ εδιαρωοί ενδαλεωει θη ροδ χριυφθειό ωελαδ ωδδέ κέλευω βοδρογδρυξαι οδον τεωδ γουδίον ενδακαιενδα. DAN.

Mortifera taxus: apte feralia tractaturus ferali ſtẽnate redimitus ẽ taxus arbor triſtis graciliſq; & minime uirẽs dira & nullo ſucco i hiſpania uenenũ letale uaſa uiatoria ex ea facta multos bibẽtes interfecere tã ꝓſentis ueneni in Arcadia ut ſiqs ſub ea dormiat cibũ ue capiat emoriať hic toxicũ uenenũ dicit innoxia ẽ ſi indať clauus æreus pli. i ſexto decimo hæc. Retro trahunť: retrogradæ rapiunť ad imolationẽ. Etiã ualles: uetuſtiſſim⁹ codex quẽ mihi oſtẽtauit patricius uenetus hẽt & ter ualles cauæ ſonuere meſtum.

Subſedit: ẽ ꝓprie ſubſidere deprimi & demitti hic Oui. i annalibus. põdere terra ſuo ſubſedit & æquora traxit &c.

¶ Ogygii. i. tbebani. Auidum: quia non poteſt ſatiari. BER

Erynnis:furia ifernalis. Furor:dat pſonā furori. Cæcus.ab effectu q̄ facit hoies cæcos:nec uera uidentes. Vna ſimul:oia erāt q̄ ſūt i iferno:uel illic naſcūt. Auellēs:ut fit dolētib⁹ q ſibi capillos carpūt: & oib⁹ iſtis dat pſonas. Lapſū:cadēs mō illuc. Egre.uix. Pēdēs.ſtās i dubio. Nos:facti ſum⁹ attoniti:& ēt ipſa māto q̄ aſſueta erat iſtis icātatiōib⁹ pſis timuit ualde. Parēs:ipſe tyreſias nihil timuit:qa nihil uidebat:uñ dicit audax. Dāno:pp dānū oculoꝝ quos nō hēbat. Exāgue:aias ſine ſanguie. Feri:q nullis p̄cib⁹ flectit. Illico pōit cōpationē de multitudie aiaꝝ q̄ uenerūt ab iferis. Nebulæ:obſcuritates. Libero apto:qa i iferno hñt aerē cōcluſū. Nō tot:declarat multitudinē p cōpationē.

Oetha:mōs ē iter theſaliā &macedoniā famoſus morte & ſepulchro herculis. Caducas:q̄ cadunt ad terrā. Hybla: ps ē attice regiōis apib⁹ &melle abūdās teſte Plinio li.xxi. Eſt ēt hybla teſte ſeruio opidū ſicilie qđ nūc megara dicit. Medio uere:nā uer i tres ptes diuidit. Alto globo:nam apes nexe pedib⁹ racemū faciūt:& iſta ē q̄ una dī de apib⁹ Alto globo:multitudie apū cōgregata i altū. Strymōiis fluui⁹ ē teſte plinio li.v.q macedoniā a thracia ſepat:fluitq; a uertice mōtis emi ad quē tpib⁹ calidis multe grues cō fluūt. Minas hyemes:& frigus. Ales:grus. Secās:uolās. Pēſat:cōpēſat. Tēpēte nilo:q̄re uolāt i ægyptū ad fluuiū nilū ubi ē calor. Arctoas:ſeptētriōales:iſte grues ñ uolāt i tāta multitudie ad loca calida q̄ta ueniebāt iſtæ aiæ. Son⁹ uatis.uox tyreſiæ. Eduxit:traxit ab iferis. Latebras:fugientes lucē q̄rebāt latibula. Prim⁹ poſt generalē deſcriptio nē uenit ad pticularē:zet⁹ filiꝰ iouis ex ātiopa q cū ſſeam phiōe dircē nouercā:ut ſupra diximꝰ:idomitoꝝ tauroru; caudis diſtrahēdā alligauerūt uñ dicit pmēs tauꝝ. Cheli: cytharā q̄ ipſe āphiō pulſans dī muros thebanos ſtruxiſſe. Tātalis:iter iſtas umbras exiuit niobe filia tātali&uxor amphiōis q̄ q̄tuordeci filios habuit pp quos ſuꝑba facta uoluit ſe pponere latōe:ut ē fabula uulgata. Fert:uenit capite eleuato cū filiis. Faſtu:ſuꝑbia:a faſtidiēdo. Numerat: q̄ſi ad iactātiā. Agaue:q̄ furiis bacchi accēſa filiū pētheū iterfecit credēs eē urſum. Manus:multitudo. Partita:q̄ diuiſit regē.i.pētheū filiū regis. Bacchas:illas mulieres:bachātes. Minas:adhuc ille uidebāt miari thœbanis ſi colerēt bacchū. Tādē:lai⁹ occultās ſæpe ſe tādē uenit. Deſidet nō audiebat accedere. Sacerdos gemiat tyreſia duplicat i cātatiōes. Horreo referēs iſta adhuc timeo loq. Stetit.ſ. laius adhuc ſanguinolētus. Pedore:turpitudie ſtomacho ſa nā pedor dī qñ qs nō curat:neq; caput:neq; aliā ptē corporis. O cadmi.hæc fuerunt uerba lai. Cognato:cognatoꝝ: nā primi cognati inceperūt ſe iterficere. Vibrate: cōcutite. Thyrſos:haſtas ut bacchātes:ut fecit agaue. Aethnæa:crudeli q̄ſi cyclopea i ſicilia mōs ē æthna ubi erant cyclopes q hoies comedebāt:ſed maius ſcelus ē thebis.

DAN. ¶ Et cæcus furor:ciues & incolæ tartarei.furor:horror luctus. Morbus.ſenectus.quos poetaꝝ eminentiſſimus Maro in ipſo ponit Veſtibulo. Veſtibulū añ ipſum primiſq; i faucibus orci luct⁹ & ultrices poſuere cubilia curæ pallentesq; habitāt morbi triſtiſq; ſenect⁹:& metus & mala ſuada fames &c. Hæc tāta gelidi:nō tot grues ad ſtyrmona aggregātur uolature ad nilū quot umbræ nō ſuſcitāt a Tireſia. Ho.aias circa her.ſimulachꝝ aggregatas cōpat auib⁹. ἀμφὶ Δεμίνκλαγγηνεκῶων ηνοῖων ὡν ὡό ϖαγ-τοδατ ὕϊομενῶν. Nō educat tot frōdes æta:mōs i quo ſepult⁹ ē hercules & ſcribit dictio p.æ diphtōgū nec.r. hēt aſpirationē:q p̄cipit p.th.ſcribēdum eē p̄cauiſſet.ſi plātas ipſius mēſ accurate pēſitaſſet. Zeth⁹ enūerat iſœlices aias thebanoꝝ p̄ceꝝ ut tādē ad laiū pueniat. Enthea manu:i ſana mānu ne lege ethnea.i.cyclopea ſ; enthea ut apd Martialem. Alba minus ſæuis lacerantur brachia cultris cum furit ad phrygios enthea turba modos ενθεοῦ enim dicitur diuino numine afflatus & deo plenus.

BER. ¶ Patria:uertit ſermonem ad patriam dicens non ira deorum ē cauſa tātæ peſtis: ſed ſcelera ciuiū tuorum.

Tum torua erynnis ſonuit & cæc⁹ furor.
Hortorq; una quicquid æternæ creant
Gelantq; tenebræ luctus auellens comā
Aegreq; lapſum ſuſtinet morbus caput.
Grauis ſenectus ſibimet: & pēdēs metus.
Nos liquit aius: ipſaque ritus ſenis
Arteſq; norat ſtupuit: intrepidus parens
Audaxq; dāno: conuocat ditis feri
Exangue uulgus: ilico ut nebulæ leues
Volitant: & auras libero cœlo trahunt
Non tot caducas educat frondes œta.
Nec uere flores hybla tot medio creat
Cum examen alto nectitur dēſum globo
Fluctuſq; non tot frangit ionium mare:
Nec tāta gelidi ſtrymōis fugiens minas
Permutat hyemes ales & cœlum fecans
Tepente nilo penſat arctoas niues
Quot ille populos uatis eduxit ſonus.
pauidæ latebras nemoris umbroſi petunt
Animæ trementes primes emergit ſolo
Dextra ferocem cornibus taurum pmēs
Zetus manuſq; ſuſtinet leua chelym
Qui ſaxa dulci traxit amphyon ſono
Interq; natos tantalis tandem ſuos
Tuto ſuperba fert caput faſtu graui.
Et nūerat ūbras peior hac genitrix adeſt:
Furibunda agaue tota quā ſequit manus
partita regem ſequit & bacchas lacer
pentheus tenetq; ſæuus etiam nūc minas.
Tandē uocatus ſepe pudibundū extulit.
Caput: atq; ab omni deſidet turba procul
Celatq; ſemet: inſtat & ſtygias preces.
Geminat ſacerdos donec in aptum afferat
Vultus opertos laius: fari horreo.
Stetit per artus ſanguine effuſo horridus
pedore fœdo ſqualidam obtect⁹ comam
Et ore rabido fatur. o cadmi effera
Cruore ſemper læta cognato domus
Vibrate thyrſos enthea gnatos manu.
Lacerate potius maximum thebis ſcelus
Maternus amor ē patria non ira deum

Luctificus:ferēs pestē. Rex.œdipus. Proles inuisa.filius mihi inuisus q̄ p̄ pmio necis paternæ cōsecut⁹ē regnū & accepit matrē i uxorē. Peior parēs:qa peius ē suscepisse filios ex mre q̄ iterfecisse patrē. Regessit. reposuit seipsum iterꝝ in mre cū ipsa cōcumbēdo & filios generādo q̄ ēt feræ nō faciūt. Implicitū malū.intricatū:ē appositio.s.œdipus malū. Sphynge:magis pplexū.& obscurū sphynge quā ipse interfecit. Te te peta.inuadā uertit p̄ monē ad œdipū sceleratū minādo excidiū. Erynnes.furias ut sint mecū ad sacra nuptia rū infœlicitatē portātes. Verbera.flagella & scuticas. Incestā:ipudicā q̄re cū matre cōcūbit œdipus. Impio marte.fraterno bello:faciā q̄ etheocles & polinices iter se mouebūt arma. Proide:pprerea. Agite.expellite. Regē.s.uestrꝝ œdipū. Finib⁹.s.uestris o.thebani. Quocū q̄:loco uadat dū ipse recedat oia pullulabūt & erit q̄si primū uer. Solū.terrā uestrā. Gradu funesto.pedibus suis letiferis. Puros.sine corruptione. Comitatus.societas digna illo. Et ipse.s.œdip⁹ sedes nostras urbē thebanā. Repetet.hoc ē q̄ uolo repetet terrā incertus uie cū nō uiderit qa seipsum obcæcauit luce.quare non uidebat. Ossa.au diēs hæc uerba totus tremuit. Quicqd.excusat se œdip⁹ nullum istoꝝ sceleꝝ feciſſe:sed bene audiuerat illud esse fatum de se:credebat enim se filium esse polibi regis corithioꝝ ex merope. Arguor.demonstror & accusor: mero pe mater mea. Sociata.coniuncta. Polibo.patri meo. Abnuit negat. Absoluit.liberat quare uiuit uñ signu; est me non feciſſe ista mala. Supereſt. nullus locus est ut me possitis accusare:rex quem dicitis interfectum multo antequam ueniſſem thebas interemptus erat. Loca boetia:thebana:thebe in boetia sunt. Falsus senior.s.tyresias dicit falsum ut creonti regnum tribuat. Vel deus grauis iratus est thebis. Iam iam tenemus intelligimus uos duo feciſtis hoc consilium:ut me excluderetis. Socios.tyresiā & creontem. Callidi.astuti. Vates:tyresias. Præferens idest sub pretextu dei faciens hanc fraudem. Ergo arguit creo q̄ nullo pacto illud uellet facere. Sororem:credis q̄ uelim sororem meam iocastam uxorem tuam expelli de regno. Si me aliud argumentum a probabili: quia non est assuetus uti fraudibus:deide q̄ habet a rege quicquid uult:& etiam si non haberet nollet delinquere. Cognati laris.domus cum qua habeo cognationem.

Sed scelere raperis; non grauí flatu tibi
Luctificus auster nec parū pluuio æthere
Satiata tellus halitu ſicco nocet;
Sed rex cruētus: præmia quí sæuæ necis
Sceptra; & nefādos occupat thalāos pris
Inuisa proles sed tamen peior parens
Q uā natis; utero rursus infausto grauis
Egitq̄ in ortus semet; & matri impios
Fœtus regessit; quicq̄ neq̄ mos est feris
Fratres sibi ipse genuit; implicitū malum
Magisq̄ monstrū sphynge perplexū sua
Te te cruenta sceptra qui dextra geris;
Te pater inatus urbe cum tota petam
Et mecū erynnes, pnubas i thalāos trahā
Traham sonantes uerbera; incestā domū
Vertam; & pœnates ipio marte obteram;
Proinde pulsum finibus regem otius
Agite exulem quocunq̄ funesto gradu;
Solum relinquet uere florigero uirens
Reparabit herbas; spiritus puros dabit
Vitalis aura; ueniet & siluis decor.
Lætum; luesq̄; uors; labor; tabes; dolor;
Comitatus illo dignus; excedent simul
Et ipse rapidis gressibus sedes uolet
Effugeꝝ nostras sed graues pedib⁹ moras
Addam; & tenebo reptet incertus uiæ;
Baculo senili triste pretentans iter
Præripite terras; auferam cœlum pater.
Et ossa & artus gelidus inuasit tremor
œdi. Q uicqd tieba; facere feciſſe arguor
Tori iugalis abnuit merope nefas
Sociata polybo; sospes absoluit manus
Polybus meas; uterq̄ defendit parens
Cedē stuprūq̄ quis locus culpæ est sup;
Multoq̄ ante thebæ laiū amissū gemunt;
Boeta gressu q̄ meo tetigí loca.
Falsus ne senior; an deus thebis grauis;
Iam iam tenemus callidí socios dolí.
Mentitur ista præferens fraudí deos
Vates tibiq̄ sceptra despondet mea.
Cre. Ego ne ut sororē regia expellí uelim;
Sí me fides cognatí sacrata laris.
Non contineret in medio certum statu.

¶ Sed rex cruentus.non patitur:inquit umbra lai: tantā cladem patria:sua culpa sed scelere alieno:ideſt œdipi.nec tanta siccitas inuasit temere cœlum ipsum & terras. Quā doquidem rex cruentus hoc est œdipus me iteremerit patrem suum:mox regno incūbet:& quod peius est matrem incestarit iocastam:& quod non solent pecora.genuit filios eosdem & fratres sibi. Halitu.halitus cum aspiratione unde exhalare exspirare. Te pater inultus. ego scilicet. προσφονῶ te impium insectabor filium:umbræ creduntur plærūq̄ eos uexare a quibus grauē aliquā accepterint iniuriā.id quod apud Vir.dido æneæ minitat. oib⁹ umbra locis adero:dabis improbe pœnas.& Ouidius iuetās cōtra Ibi Tū quoq̄ factoꝝ ueniā memor umbra tuo rū:insequar & uultus ossea forma tuos &c.& oreſtes apud euripidē ἀραχρὴ μ' ἐκθνεῖν ὅσιον ἐμὲ μᾶτρὸς ἕνεκα γενόμενον. Quocūq̄ funesto terra quam nō calcauerit œdipus passim uestiet herba & floribus.& erit aer clementissimus. Mors labor.tabes.dialyton. Quis loc⁹ culpæ ē sup κατὰ τὴν αὐτίχρονίν. Supereſt:itrouertit āt œdipus fidē oraculi:suspitione affectati regni p creontē:multo ante:inqt interfectus est laius q̄ attigi thebas.mētiris tibi despondens mea sceptra:hinc apud sophoclē uociferatur. ὦ πάλαι τέκαι τύραννι. καὶ τέχνη τέχνης ὅσης παρὴλθ' ὀφθόγος φόλακτέτακι.

¶ Certū:fidelē. Terreret:qa cōditio regni semper ē dubia:uñ nō cupio eā uitā q̄ semp metu ducit. Liceat:psua

DAN.

BER.

det:ut deponat regnū ſponte ne p ui; expellat. Tutior: eris magis ſecurus i loco minore. Hortaris:qd faceres ſi hoc regnū hēret fœlicitatē qñ illud optas i tāta calamitate Grauia:miſera & moleſta. Suadeā: arguit a minori ad mai⁹: darem hoc cōſiliū nō ſolū tibi ſed dubiis de regno ſed tibi certū ē ꝙ depōes:iō ſuadeo certi⁹. Hoc.ſ.ut depo nerēt regnū. Vtrūq;:i utrāq; ptē:ut deponāt uel nō. Ne ceſſe:nō ē tibi libe; i utraq; pte. Certiſſima:q cupiūt re gnare ſp ſimulāt:dicūt mala eē ipia & tñ cupiūt illa. Inqe to:agitato curis & ābitiōe. Tā lōga dies:arguit a cōiectu ra:ex añ acta uita poſſum cognoſci q̄ me ſatis ꝓbare pōt i nocētē. Aditū:qñ un⁹ h; bonā famā occaſionē peccādi facilē h; cū oēs ſibi credūt. Dies:tp̄s añ actū. Aditū:igtef ſum. Solut⁹:arguit ab utili ñ debeo q̄rere hoc cū a te qc qd ueli habeā:nec pōd⁹ regni ſentiā. Viget:floret:nā ab oīb⁹ color & obſeruor. Vicib⁹ alternis:qa alternati ſubſe quūt dies & noctes:nulla ē dies q̄ ñ habeā mun⁹. Sceptri: ꝓpinq regis ſanguīe iūcti. Redūdēt:ueniāt. Cultus: ue ſtes. Dapes:cibi delicati. Gra:quā tecū hēo ē multis ſa lus qb⁹ pp me cōcedis ueniā. Res ſecūdæ:qñ qs h; mul ta:plura ſp q̄rit nec unq̄ cōtēt⁹ ē ꝙ de alexādro dicit Iuue. Pelleo iuuent mūdus nō ſufficit un⁹. Modū:finē. Inco gnita:tu uis dānare me ſola ſuſpitōe. Cadā:moriar. Nū faciā uobis ſicut mihi feciſtis q nō uiſa cā me dānaſtis. Sō tes:uideor tñ uobis nocēs. Exēplū:dediſtis exēplū & illd ſeq̄r:faciā qd̄ i me feciſtis. Innocēs ſi nō peccaui. Dubia reges ſi ſuſpicant̄ de uno ꝓtinus tollūt illū de medio. Ve ros:demōſtrat illos eē ueros. Dimiſſus cui obiecta ē cul pa. Odia fiūt:iſto mō cōtrahunt̄ odia ab oīb⁹. Qui ſce ptro:crede mihi q uult timeri in regno oportet ēt ut ipē ti meat. Seruate:œdipus uidēs creontē ita audacter rñden tē iubet famulis ipſum cōcludi i carcere. Referā redibo.

On tu:inducit̄ chor⁹:q̄ſi ad cōſolationē œdi pi ꝙ ipē ñ ſit cā peſtis ſ; poti⁹ ira deoꝝ:nā ciui tas iſta fuit ædita malis a principio. Nō tu.ſ. œdipe. Labdacidas:thebāos.labdac⁹ fuit po lydori fili⁹ filii cadmi & frāi. Caſtaliū:ubi eſt fōs caſtalius. Hoſpiti:ſidonio cadmo q uenit de ſidone. Dirce:fons thœbanus. Natus agenoris:cadmus fili⁹ re gis agenoris iuſſus a patre ſeq; ſororē europā quæ a ioue i forma tauri rapta & in cretā trāſlata fuit ut Ouidius.libro tertio metamor.plane explicuit.

DAN. ¶Certiſſima res ē:q appetunt diſſimulare ut plurimū ſo lēt:tu pfidus Creo hoc gen⁹ ꝓditiōis diu tecū machinat⁹ es:q̄pp truderis i carcerē.apud ſophoclē minat̄ mortē his uerbis. ΟΥΗΘΚΕΙΝ ΟΥΦΥΓΕΙΝ ΟΕΒΟΥΛΟΜΑΙ: ΩΘΟΥΧΩ ΠΕΙΞΩΝ ΟΥΘΕ ΠΙΖΕΟΩΝ ΛΕΓΕΙΘ:ΑΛΛΕΦΥΣ ΚΑΚΟΣ.

Solut⁹ onere:ꝓbat nunq̄ regnū appetiuiſſe ſe:cū priuat⁹ nihil eoꝝ ſibi deeſſe ſenſerit q̄ faciāt beatū:ultra quā ſor tē tā getā atq; fœlicē ſolicitū regnu; optari potuiſſe haud quaq̄ credēdū ſit. Exēplū ſequor:ego itē uos inſimulabo ꝓditiōis quēadmodū me paricidii reum facitis.

n On tu tātis:applaudit,œdipo mœſto & ſupio ri oraculo admodū q̄ grauiter turbato chorus thebanus.oēmq; thebāi regni calamitatē i cul pā prioꝝ auctoꝝ trāſſert. q iuſſis fundamētis infeſtationē tā acris īfortunii iecerūt,ſcribit̄ aūt metro interdū pindari co dimetro acatalectico interdū anapeſtico trimetro:ut ire ſequunt̄ &c. Furta iouis:europē raptam a ioue i creta ut ſcribit Hōe. Iuppiter anno regis argiuoꝝ.xl.europæ mi xtus eſt.hanc rapuerunt poſtea cretēſes regnāte argis acri ſio anno mundi.M.dccclxxix. Huius imago ægregia ex ære a pytagora Tarēti poſita ē: Var.& Euſe.autores.

Tamen ipſa me fortuna terreret nimis
Sollícita ſemp:liceat hoc tuto tibi
Exuere pondus:ne recedentē opprimat.
Iam te minore tutior pones loco.
Oedí. Hortaris ēt ſponte deponā ut mea
Tā grauia regna:Cre. Suadeā h⁹ illis ego
In utrunq; quis eſt libet ēt nunc ſtatus.
Tibi iam neceſſe eſt ferre fortunā tuam
Oedí. Certíſſima ē regnare cupienti uia:
Laudare modica:ociū & ſomnū ſequi.
Ab ínquíeto ſemper ſimulatur quies.
Cre. Parum ne me tā longa defendit dies
Oedí. Aditū nocendí pfido præſtat dies.
Cre. Solutus onere regío:regní bonís
Fruor:domuſq; ciuium cœtu uíget.
Nec ulla uicibus ſurgit alternís dies.
Q ua nō ꝓpinq munera ad noſtros lares
Sceptrí redūdēt:cultus:opulentæ dapes
Donat multís gratia noſtra ſalus
Q uid tam beate fortunæ deeſſe rear?
Oedí. Q d res ſecūdæ nō hñt unq̄ modū.
Cre. Incognita igit̄ ut nocēs cauſa cadā:
Oedí. Nū rō uobis reddita ē uitae meae:
Non audíta eſt cā tyreſyae noſtra: tamen
Sontes uidemur: facítis, exēplum ſequor.
Cre. Q uid ſi innocens ſum.
Oedí. Dubia ꝓ certís ſolēt timere reges.
Cre. Q uí pauet uanos metus; ueros fatet
Oedí. Q uiſq; ín culpa fuit Odia fiūt
Dimíſſus: oē odít qd̄ dubiū putat. cre. ſic
Oedí. Odía q nimiū timet: regnare neſcit.
Regna cuſtodít mœtus
Cre. Q uí ſceptrū duro ſaeuus ípio regít:
Timet timentes; metus in auctorem redit
Oedí. Seruate ſontē ſaxeo íncluſum ſpecu:
Ipſe ad pœnates regios referam gradum;

Chorus.

On tu tantís cauſa periclís.
Non hæc labdacídas premunt
Fata: ſed ueteres deum
íræ ſequuntur: caſtalíum nemus
Vmbram ſidonio prebuit hoſpití:
Lauitq; dírce tyríos colonos:
Vt primum magní natus agenoris.
Feſſus per orbem furta ſequi iouis
Sub noſtre ramis conſtitit arboris.
Predonē numerās ſuū: monituq; phœbí
Iuſſ⁹ errāti cōes ire; uaccae: quā ñ flexerat

Vomer aut tardi iuga curua plaustri
Deseruit fugas: nomenq; genti
Inauspicata de boue tradidit:
Tpe ex illo noua mõstra semp ptulit tell9
Aut anguis imis uallibus editus
Annosã supra robora sibilat supraq; pin9
Supra chaonias celsior arbores
Cæruleum erexit caput.
Cum maiore sui parte recumberet.
Aut fœta tellus impio partu effudit arma.
Sonuit reflexo classicum cornu:
Lituus adũco stridulos cantus:
Elisit ære: nõ aũ liguas alias. & arma uo//
Clãorepm ũ hostico exptis cis ignotæ
Agmina campos cognata tenent.
Dignaq; iacto semie ples. Vno etatẽ pmẽ
Post luciferi nata meatus. sa die
Ante helperios occidit ortus:
Horret tantis aduena monstris.
populiq; timet bella recentis:
Donec cecidit sæua iuuentus:
Genitrixq; suo reddi gremio
Modo productos uidit alumnos.
Hac transierit ciuile nefas.
Illa herculeæ norit thebæ prælia fratrum
Q uid cadmei fata nepotis:
Cum uiuacis cornua cerui
Frontem ramis texere nouis.
Dominumq; canes edere suum.
præceps siluas montesq; fugit
Citus actæon: agiliq; magis.
pede per saltus & saxa uagus:
Metuit motas zephyro plumas:
Et q̃ posuit retia uitat. Dõec placidi põtis i
Cornua uidit: uultusq; feros: unda
Vbi uirgineos fouerat artus
Nimium sæui diua pudoris.
Actus. iiii. Oedipus. Ioca. Edi. loquitur.

c Vras reuoluit aius & repetit metus
Obisse nostro scelere latũ autumãt
Superi iferiq; sed animus cõtra innocẽs
Sibiq; melius q̃ dei notus negat
Reddit memoriam tenue per uestigium

¶ Furta: sororẽ raptã a ioue. Prædones socios suos: alii le gunt prædonẽ. i. serpente; q depredatus fuerat socios. alii quoq; dicũt memorãs & tũc intelligit de ioue: secundũ ali um sensum debet legi numerãs. Monitu: responso apolli nis iussu ẽ sequi uaccã & ubi illa quiesceret ciuitatẽ edifica ret. Flexerat: uult dicere q; nunq̃ subiecta fuit iugo. De/ seruit fugas: amplius noluit seq; ioue. Inauspicata: infœli/ cia & mali auspicii: nã ab illa boue boetia ẽ dicta & semper gens nostra ab illo principio fuit infœlix. Editus: generat9. Chaonias quercus: q̃si ibi cathonias appellauit a cathonia quæ pars est alpestris epiri ubi est magna copia querciũ. BER.

Recũberet: iaceret in terra: ita magnus ut iacens ẽt eleua ret caput supra arbores. Feta tellus: qñ cadmus interfecit serpẽtẽ & eius dẽtes seminauit. ex qbus nati sunt homines armati ut narrauit Oui. Classicũ: signũ belli quod dat tu ba. Lituus: tuba recurua. Elisit: expressit non sonore: un de dicit stridulos cantus. Adũco: recuruo. Arma: illi ho mines armati q nondũ erãt expti ulla lingua primã uocẽ ediderũt quæ fuit clamor arma: arma. Cognata: q oẽs fra tres & filii terræ erant. Digna: cõueniẽs ples semine suo iacto nã dicit ille seminare dẽtes serpẽtis q seminat discor/ dias. Permẽsa: q̃ trãsiuit & finiuit uitã illo die nati sunt ma ne & mortui sunt sero. Meatus: uias & cursum luciferi q̃ stella est de mane lucifer: eade; de nocte hesperus dicitur.

Aduena: cadmus. Recentis: nup nati. Genitrix: terra. Productos: nup generatos. Reddi: restitui. q̃re in eadem sepeliebant. Trãsierit hac: per hoc bellũ ciuile trãsiuit q; isti interfecerunt se. Nepotis cadmei: acteonis q fuit filius aristei ex autone filia cadmi q tandẽ a diana in ceruũ con/ uersus a suis canibus dilaceratus fuit: ut Oui. iii. lib. meta.

Viuacis: q diu uiuit. Metuit: ipse atheon mutatus i cer/ uũ metuit plumas quas uenatores inserũt in laqueis. Po/ suit. sipsemet cũ prius uenator eẽt. Feros: ceruinos. Vbi in quo fonte. Diua: diana. Fouerat: lauerat.

Vras: hic est. iiii. actus in quo Oedipus sic ait: nescio si interfecerim regẽ: quod oẽs affirmãt: memini qñ ibã ad oraculũ apollinis iterfecisse unũ mihi obuiũ: uñ rogat iocastã ut dicat cõdi tiões regis si forte fuisset is quẽ iterfecit. Reuoluit: cogitat Autũat: affirmat. Notus sibi: q bñ sit me nõ fecisse istud scelus. Tenue: p uestigiũ: p q̃dã nebulã: qa uix recordor.

¶ Iuga curua: seruitii signũ nullũ ceruice gerẽte. Inau// spicata de boue: mœnia fac cõdas: boetiaq; illa uocato q̃a græcis Βοιοτία: nũcupat nos facta diteti & abiecta uo/ cali boetiã facimus. Cæruleũ: cadmus: ocioso dracõe ad fontẽ martis postqua; cõdit thebas i boetia audiuit. Quid agenore nate pemp ũ serpẽtẽ spectas: & tu spectabere spẽs puenit ãt i illiricũ agr demutatus una cũ armiõa uxore in serpẽtẽ. uñ ciuitas in illirico sinu Enchelie dicta: quam me minit Luca. Encheliæ uersi testant funera cadmi: quo no/ tat cadmũ exulẽ ut mẽdicũ huc illuc reptasse. cõsulẽte aũt pallade dẽtes seminauit draconis quẽ pmit: uñ galeati scu tigeruli surrexerũt q se mutuis cõfecere uulneri b9. Quid cadmei: acteon filius aristei ex acteone cadmi forte uena/ bũdus gargaphiã fontẽ attigit a diana illic cũ mistris uirgi nib9 se lauãte i ceruũ demutat: dñm pdã factũ cães lacera/ rũt. dilacerãt falsi dñ; sub imagie cerui. Ausõi9 hãc fabu lã pulcherrio tettastico pseqt: & dmetri9 sptan9 i ppẽptico. DAN.

Curas: inuenit œdipus monente iocasta se interfectorẽ lai: quartus actus & septimũ carmẽ trimetro iãbi/ co conscriptum apud Sophoclẽ iocasta sic loquit. τοῦτο γοῖ Λαΐου ποτ' ἦν τρεῖς πρὸ τοῦδε τυγχάνω λόγος. οὔτε τοῦ Λαΐου τί μ' ἔξεστ' ἐξελέγξαι δεῦρο τῶν θεσπισμάτων τάδε μ' γὶ γνῶσει τοῦ θεοῦ μάντεως τέκνα. κτανῶ κορίνθου. πατέρα. τὸν ὸν αγγελλῶν.

BER. ¶Cecidisse:mortuum esse. Stipitis:clauæ meæ. Diti: plutoni:phocea regio:ubi ẽ mõs parnasus:& ibi orta fui cõtrouersia inter illum obuium & me. Trifidas uias: istæ tres uiæ supra sunt descriptæ. Vnanima:concors & dilecta. Errorẽ:an sit uerꝝ me interfecisse laiũ. Quæ spacia: qua ætate erat qñ mortuus est. Frequẽs:habebat ne multos secũ. Paucos:egressus est cũ multis sed pp errorẽ uiarum plures desierunt eũ: Solus unus fidus nunq̃ dereliqt eũ. Ancipitis:dubie:quæ ducit ad diuersa. Virtus:fortitudo & fides fecit consortẽ eius.i.mori una cum eo. Teneo nocentẽ:audiens œdipus ista signa dicit agnosco interfectorem lai.s.me. Decima: decem anni.

¶Corinthius:nunc uenit nũcius ex corintho ad œdipum nuncians patrem polypum esse mortuum populũq; ipsum uocare in regem: œdipus gratias agit diis q̃ pater nõ sit mortuꝰ manu sua ut erat fatatum & negat ire quod dubitat modo cõmittere stuprum cum matre. Quietẽ:mortuus est. Vtq̃ undiq;:ex omni parte persequitur me fortũa: nunc etiam in ista fantasia utrum interfecerim laium nunc superuenit alia. Ediscere:doce me. Animã:senex nuncius dicit mortuus est propter senectutem. Sopor:mors similis somno Metuentes. Amplius non est periculum ut patrem occidam. Sed pars.s.ut ducam matrem in uxorem adhuc restat. Discutiunt metum:ueni tu obliuiscẽris huius timoris.matrem horreo.s.ne stuprem ut est fatatum. Metuis: non intelligebat adhuc senex cur timeret matrem. Pendet:incerta est expectatione. Tangis.s.q̃ metuo ne uidua relinquam:& eam accipiam in uxorem. Mersus.s.in tempore tuo. Tacitum:nullum secretum reuelãdo. Vera:non est uera mater tua:sed tantum educauit. Subditi ui:suppositi:quare igitur petit me si non sum uerus filius. Regum:respondet senex eam esse causa; quia reges magis timentur quando habẽt filios. Superbã fidem:ut ipsi superbius regnent. Decreta:dicas mihi quomodo mater merope decepit maritum educando me:fare secreta huiꝰ thalami. Heæ manus.s.meæ dederunt te matri. Cornigeros:armenta. Addice:adiunge si qua signa erant i corpore meo. Vestigia:pedes. Nactus:adeptus.nam œdipus interpretatur tumor pedum. Quis:uolo scire quis tradidit me tibi.

DAN. ¶Phocea regio:phocis parua græcoꝝ regio famoso oraculo apollinis delphici:aliter aconia a rege dicta:est autẽ; in boetia & contermina atticæ. Vnum fides &c. mutatio est personarum:nam respondet hic iocasta quod pridẽ rogatus Creon responderat omnes interfectores eẽ eorum qui regem comitabantur preter unum.ὀυνόκουόι γαρ ὡσαν εἰσ τἰσσὸ φοβῶ φῦγῶν.

c Orinthius:inquirit œdipus de suis natalibus a sene nũcio qui erat corinthius & a pastorẽ quodam cui nomen forbas.qualitas huius carminis annectitur cum superiori.nunciat autẽ corinthius senex œdipo mortem polybi & quemadmodum a popularibus uocatur ad regnu; capessendum. Sed matrem.i.meropem quam putabat matrem.metuit œdipus id factum iri quod iam factum est. Mersus.in corde. Tãgis en ipsos metus:ac si diceret:ergo uxorem ducam. Regum superbam:reges quibus sunt filii:plus formidantur. ideo te sibi asciuit in filium. Tumore nactus nomen: dicitur enim ἀπο τοῦοἰδἀτοσ τῶν τόδἀῶν a tumore pedum ut Euripides in phœnissis testatur. quem locu; tetigi in thebaide.

Cecidisse nostri stipitis pulsu obuium
Datũ esse diti: cũ prior iuuenem senex
Curru superbus pelleret: thebis procul
Phocea trifidas regio qua scindit uias.
Vnanima cõiunx explica errorẽ precor
Quæ spatia moriens laius uitæ tulit;
Primo ne in æuo uiridis an fracto occidit;
Io. Inter senẽ iuuenẽq;: sed propior seni
Edi. Frequẽs ne turba regiũ cinxit latus.
Io. Plures fefellit error ancipitis uiæ:
Paucos fidelis curribus iunxit labor.
Edi. Aliquis ne cecidit regio fato comes:
Vnum fides uirtusq; consortem addidit
Edi. Teneo nocẽtẽ: cõuẽit numerus locꝰ:
Sed tps adde. Io. Decima iam metit seges
Senex Oedipus. senex loquitur.
Orithiꝰ te populꝰ i regnũ uocat
c patriũ: qetẽ polybꝰ æt nã obtiet
Edi. ut ũdiq; i me fæua fortũa irEdiscere mihi quo cadat fato parẽs ruit
Se. Animã senilẽ mollis exoluit sopor.
Oedi. genitor sine ulla cæde defũctꝰ iacet
Testor licet iam tollere ad cœlum pie
puras nec ulla scelera metuentes manus
sed pars magis metuẽda fatoꝝ manet.
Se. Oẽm paterna regna sed matrẽ horreo
Se. Metuis pntẽ: q̃ tuũ reditum expetens
Sollicita pendet œdi. ipsa me pietas fugat
Se. uiduã relíques. edi. tãgis en ipsos metꝰ
Se. effare merssꝰ qs p̃mat mentem timor
præstare tacitam regibus soleo fidem.
Edi. Cõnubia matris delphico mõitu tréo
Se. Timere uana desine & turpes metus.
Depone merope uera nõ fuerat parens.
Edi. Quod subditiui p̃mium gnati petit
Se. Regũ supbã liberi astringunt fidem.
Edi. secreta thalami fare quo excipias mõ
Se. Hæ te pnti paruulum tradunt manus
Eedi. Tu me pnti tradis: at quis me tibi
Se. pastor niuoso sub citheronis iugo
Edi. in illa temet nemora qs casus tulit.
Se. illo sequebar mõte cornigeros greges
Edi. Nũc adiice certas corpis nostri notas
Se. Forata ferro gesseras uestigia.
Tumore nactus nomen ac uitio pedum.
Edi. Quis fuerit ille q meum dono dedit.

Corpus requiro. Se. regios pauis greges:
Minor sub illo turba pastorum fuit.
Oedi. eloqre nomẽ, se. pria lãguescit senũ
Memoria longo lassa sublabens situ.
Oedi. potes ne facie noscere ac uultu uiq:
se. fortasse noscam sæpe iã spacio obrutã
Leuis exoletã memoriam reuocat nota.
Oedi. ad sacra & aras omne cõpulsũ pecꝰ
Duces sequantur: ite propere accersite
Famuli penes quos sũma cõstitit gregũ.
Se. siue ista ratio siue fortuna occulit:
Latere semper patere quod latuit diu.
Sæpe querentis ueritas patuit malo.
Oedi. maius timeri malũ his aliquod põt:
se. magnũ ec̃ magna mole qđ petit̃ scias.
Concurrunt illinc publica hinc regis salꝰ
Vtrinq; patria: contine medias manus.
Vt nihil arcessas ipsa te fata explicant.
Non expedit concutere fœlicem statum
Oedi. Tuto mouet̃ qcqd extrẽo i loco est
se. nobilius aliquid genere regali appetis
Ne te parentis pigeat inuenti uide.
Oedi. nec pœnitedi sanguinis quærã fidẽ
Sed nosse certũ est: ecce grandeuus senex
Arbitria sub quo regii fuerant gregis
Forbas refers ne nomẽ aut uultum senis.
Se. Arridet animo forma: nec notus satis
Nec rursus iste uultus ignotus mihi.
Regnum obtinente laio famulus greges
Agitasti opimos sub citheronis plaga.

For. Forbas Senex Oedipꝰ. For loqt̃
Aetꝰ citheron pabulo semp nouo
Aestiua nr̃o prata sũmittit gregi
Noscis ne memet. Se. dubito tãceps mẽo
Edi. Huc aliqs a te tradit̃ quõdã puer(ria
Effare dubitas: cur genas mutat color
Q uid uerba quæris: ueritas odit moras.
For. Obducta lõgo tẽpoq; tractu moues.
Edi. Fatere: ne te cogat ad uerum dolor.
For. Inutile isti munus infantem dedi.
Non potuit ille luce non cœlo frui.
Se. Procul sit omen uiuit & uiuat precor.
Edi. Supesse quare traditũ infantẽ negas:
Eor. Ferrũ pambos tenue trãsactũ pedes
Ligamus artus: uulneri innatus tumor
Puerile fœda corpus urebat lue.
Se. Q uid q̃ris ultra: fata iã accedũt ꝓpe.

¶ Regios: hic erat magister pecoris regis thebani. Languescit: diminuitur. Potes: si uideres cognosceres eũ. Spacio, tẽpore quãdo quis amisit memoriã alicuius rei postea uidens per aliquod signũ recordatur. Leuis nota, mimũ signum. Exoletã: quæ cecidit per dissuetudinẽ. Reuocat reducit. Ad sacra: œdipus mittit nuncios ut uocẽt oẽs pastores simulãs se uelle facere sacra. Accersite: uocate. Sũma: qui habẽt gubernationẽ. Siue: persuadet senex ut nolit inquirere hoc. Patere: patiaris quod latuit qui etiã nũc lateat: nã qui sæpe querunt ueritatẽ inuẽiunt cũ malo suo Maius. s. q̃ quod obiiciunt mihi. Magnũ esse: iterum senex uult dissuadere neq; eiat illud. Molle: põdere. Illic: ex una parte. Salus publica: ciuitatis. Hinc: ex una parte. Vtrinq;: patria utrobiq; est damnũ patriæ siue inuẽiatur siue nõ inueniatur quia amittet regẽ suũ. Cõtine: cape mediũ nõ impedias te neq; in una neq; i alia parte. Vt q̃is nihil moueas. Fata expediẽt quod fieri debet de hac re. Nõ expedit, nõ est utile. Concutere: cõmouere. Tuto: si credere statũ meum esse fœlicem nõ me mouerẽ. sed puto infœliciss̃imũ: ideo possum mouere tuto. In extrẽo ita, quod peius non possit uenire. Appetis interrogatiue quæris nobiliorem patrem q̃ regẽ. Inuenti: caue ne inuenias quod nolis. Nec penitẽdi: generationis meæ de qua non me penitebit nouisse. Esse grãdeuus: senex pastor iã ueniebat magister pecoris regii. Refers: reducis ad memoriam. Arridet: applaudit quod sit ille: sed penitus ñ cognosco nec penit̃ ignoro. Plaga: rgiõe interrogat pastorẽ.

Aetus: pinguis. Anceps: dubia. Verba: quãdo quis uult subterfugere quærit uerba. Moras: tardationem. ut Terentius: Qui uerum dicit nõ laborat. Obducta: tecta. Tractu: spacio. Dolor: tormẽtum. Infantem: appositiue munus inutile: quia non erat possibile ut uiueret. Frui cœlo: uiuere. Omen: uerbum quod dicis sit falsum: quaꝛ puer ille uiuit & præcor uiuat diu. Accedunt prope: iam cognoscis ueritatem fatorum.

¶ Prima languescit: memoriam facile incurrit senectꝰ in cano: Verba aristotilis definientis memoriam: græci μνήμην uocant est autem rei inuentæ recordatio: ars eius inuenta primum a Simonide medico Metrodorus illam cõsumauit: Memoria necessarium maximæ uitæ bonũ scri. Plinius. Sæpe quærentis: ueritas quæsita aliquãdo inuẽta parit tristiciam & damnum: ueritas enim ut ait Terentius: odium parit. Maius malum: non possum formidare maius malum q̃ ut patrem occiderim & matrem sim cõpræsurus. Magnum esse: ut tanq̃ uerus & legitimus polybi hæres accipias regnum. Non expedit: nemini est cõducibile id facere propter quod a fœlici statu deturbetur.

BER.

DAN.

Ecce: parasceue sequentis scenæ in qua exit phorbas. & ẽ epithasis τῶν πρόσωπων. Lœtus cithæron: percuncta tur œdipus a pastore somante ortus suos quibus cognitis crasabitur in seipsum. Cithærõ: Stephanus phereꝰ sic ait κιθαιρῶν ορος εν βοιωτια του ὑγρὸν αἰωμένον καρῦων. Superesse: uiuere: super quod dicunt ὑπέρακι εἰ ναίαντι τοῦ ζην: quod aliter superare dicitur. teste Marcello in illud Virgilianum. Q uid puer ascanius superat ne & cætera. Lue: latenti uicio. differt autem lues a peste quo genus a specie.

BER. ¶Quis fuerit:doce cuius filius fuit. Prohibet:ꝓmiſi nulli unq̃ dicere. Alquis:ſupple auferat:faciã quod tu dices. Excutiet.tollet & faciet propalare. Ignoſce:parce ſi uideor tibi obſtinatus:nã ſi dixero tibi eſt parta uindicta de te:nã ſcies culpam tuam.uel alius ẽ ſenſus nõ potes eripere mihi multũ:quia ſum ſenex & uicinus morti. Coniuge:iocaſta. Debiſce:cognoſcens œdipus errorem ſuum rogat tellurem ut eum deglutiat: plutonem ut rapiat ad inferna:& ciues ut in eum ſolum congerant tela. Reuerſas uices:nolens dicere ſeipſum dicit rape uices ſtirpis reuerſas.i.illũ qui reuerſus ſum in propriũ uentrẽ matris cũ ea coeũdo. Petat: inuadat & pater & filius & cõiuges & populus afflictus ꝓpter me mortẽ mea; quærant oẽs. Rogis: rapiant rogos quibus comburunt cadauera ſuoꝝ:& in me iaceant. Exitium deſtructio. Iuris ſacri:uiolaui ius paternum & maternum. Hauſi:attraxi:prima die qua natus fui iudicat⁹ſum dignus morte. Rudes:uitæ cuius nondum eram expertus. Parens:alloquitur ſeipſum indignatiue. Sceleribus dignum aliquod crudele contra te. Propero: curſu feſtio Gratare:uade ut congratuleris matri quod ex ea ſuſcepueris filios:& domus ſit aucta ſobole.

Fata: Inducitur chorus laudans uitam mediocrem quæ tuta quieſcit.qui ſunt in ſublimi ſtatu ſubiectæ fortunæ diuerſis caſibus agitantur ideo dicit ſi uoluntate mea poſſem eligere mihi uitam:potius uellem mediocrem ſtatũq̃ regũ fortunas: & ſumit trãſlationem a naui adducens fabulã dedali & icari filii.eius uerſus eſt coriambicus. Si liceat: fingere fata ſi poſſim meo mõ eligere mihi uitã. Tẽperẽ.i. gubernarẽ. Antenne:lignũ ex trãſuerſo arboris nauis: a quo pendẽt Graui ſpiritu:ꝑſſe oppreſſe nimio uento. Lene: leniter. Vergens:inclinãs. Media uita:mediocris. Gnoſiũ:minon cretenſem: trita eſt fabula dedali qui cum i turri teneretur a rege una cum filio icaro fabricauit alas quarum beneficio euolarent extra:data lege filio ne nimis alte aut demiſſe uolaret:qui tamen fretus alarum fiducia cum ultra parentis iuſſa alius euolaret:& ſolis ardore cæra qua pẽnæ continebatur liquefacta eſſet:ita ut ab aliis deflueret:i mare decidit quod eſt inter myconem & gyarum:quod a ſuo nomine ab inde icarium mare deductnm eſt dicente Ouidio libro tertio de triſtibus:icarus immenſas nominefecit aquas. Vnde Iuuẽalis. Et mare percuſſum puero fabrum ꝙ ſonantem. Sane Varro teſte Solino icarũ cretẽ dicit ibi naufragio interiiſſe.a cuius exitu locis nomen impoſitum fuit. Artibus nouis:aliis ſuis. Falſis:quæ nõ erant hominis. Eripuit.quare hoc dictũ eſt appellatũ icariũ. Callid⁹: ſenex prudẽs dedalus. Librãs:tẽperãs ſe per mediũ iter. ¶Duc:ui farebere quod nolis ſpõte. Dehiſce tellus apd
DAN. Sophoclem.ἰοὺ ἰοὺ τἀκῶ ἀντανέξῃ νοί ὀκφηοότισωσε φασιαί φυότἀφὼν οὐ χρηεύνοιὸ. Heu heu omnia ſunt aperta quicunq; creditus ſum natus a quib⁹ nõ oportebat. In tartata: aperiatur terra & rapiar in tartarum qui illud uaſculum temerauí unde ſemel exiui uagiẽs. Qua luce primum proxime accedit ſententiã ſophoclei œdipodæ ὡὗωὸ τελεύ ταί ονὲ ωροὸβλεψαιμίνῦν.utinã te uidiſſem lux ultima. Fata ſi liceat:hortatur ad mediocritatem chorus metro gliconico Coriambico: non enim beata uita eſt niſi intra fines mediocritatis cõtineatur. hic illud chilonis μνληναγαν.& Horatius ad liciniũ: Mutenam laudat maximum in modum mediocritatem. auream quis quis mediocritatem diligit tutus caret obſoletis ſordibus tecti:caret inuidenda. Sobrius aula. Artib⁹ fidens nonis.i.pennis nõ homini datis.dædalus hymetionis primus oculos apertos in ſtatuis expreſſit & manus ꝓtenſas cũ antea in ſtatuis clauſi eſſent oculi & manus lateribus adhærerent damnatus ab areopagitis ꝙ occiderit talum nepotem in cretam migrauit.

Oedí.quís fuerít ínfans edoce:
For.prohíbet fides.
Edí.duc aliqs ígnẽ:flãma iã excutíet fidẽ
Per tam cruentas uera quærentí uías.
For.Ignoſce quæſo ſi ferus uideor tibí:
Et ípotens: iam parta uíndícta ín manu ẽ
Edí.Dic uera; q ſuã q⁹ ue generat⁹ patre
Q ua matre genítus
For.Coníuge genítus tua
Oedí.Dehíſce tell⁹.tuq; tenebraꝝ potem
In tartara íma rector umbrarum rape.
Retro reuerſas generís ſtírpis uíces.
Congerite cíues ſaxa í ínfeſtum caput
Mactare telís.me petat ferro parens.
Me natus í me cõíuges arment manus.
Fratreſq; & æger populus ereptos rogís
Iaculetur ignes. ſæculi crímen uagor.
Odíum deorum.íuris exítium ſacrí.
Q ua luce prímum ſpíritus hauſi rudes
Iã morte dignus,reddo nũc animos parẽs
Nunc aliqd aude ſceleríbus dígnu m tuis.
I perge propero regíam curſu pete
Gratare matrí líberís aucta domo.

Chorus.

Fata ſi líceat míhí
Fíngere arbítrío leuí
Temperem zephyro leuí
Vela ne preſſe grauí
Spíritu antennæ tremant
Lene ſed modícum fluens
Aura nec uergens latus
Ducat íntrepída ín ratem.
Tuta me media uehat
Víta decurrere uía.
Gnoſíum regem tímens
Alta dum demens petít
Artíbus fídens nouís.Certat & ueras auel
Víncere ac falſís nímís
Imperat regnís puer.
Nomen eripuít freto.
Callídus medíum ſenex
Dedalus librans íter.
Nube ſub media ſtetít.

¶ Alitē suā: filioq; icaq. Qualis ponit similitudinē: talis erat expectās dedal⁹: q̄lis auis turbata accipitre postea colligit filios. Donec ipse stetit donec uidit illū mersū. Quicqd: cōcludit notabili sṅia: qcunq; uult hē BER.

re ultra statū suū: pēdet. i. incertus ē semp uitæ & cōditiōis suæ. Sed quid. dat locū seq̄nti scene: in ducitur nuncius qui narret quæ facta sunt ab œdipo intra domum.

Rædicta: Hic est quintus actus ubi pœna œdipi & iocastæ tractabit: Nūcius introducit q̄ denūci et quæ facta sint ab eis i domo: nā ut diximus in scena nō agunt turpia: sed tm̄ narrant: œdipus cognoscens se nocentē uelut leo fremens se contulit intra domum statuēs sibi cōsciscere mortē: & cū iā euaginasset gladiū reputauit illā pœnā eē sufficientē: aliāq; statuit: ut se cecaret. Deprēdit: cognouit: & semper est i malo. Prædicta: denūciata a fatis & deis. Fata: mala q̄ sibi fatata erant Infestus: sibi inimicus. Leo lybicus: in lybia ubi sūt mar maride populi apud quos sunt ingentes leones. Vultus. scilicet œdipi. Voluit minas. agitat animo quomodo debeat se punire. Mersus alte: positus in præcordiis. Exundat: estuat. Simile: sicut cōmiserat magna scelera: ita cogitabat aliquod magnū & crudele contra se. Quid pœnas: hæc fuerunt uerba quæ ꝓtulit œdipus de ipso. Petat: inuadat: expecto forte q̄ aliq̄s interficiet me. Quæ tygris: esset dignū ut ueniret aliqua tigris: uel sæua auis quæ me perderet. Cytherō: qui assuetus est habere monstra: uiximus: atheon & pētheus in eo fuerūt perditi. Anime: œdipus uidebatur expectare ut ab aliquo iterficeret⁹ suī exhortat animū suū ut sibi det mortē. Innocentē eripit: ne patiatur miserias fortunæ Capulo: manubrio ensis: ut se iterficiat. Ducit: euaginauit. Ita ne: loquitur ad seipsum solues pœnas pro tantis sceleribus ex tam breui pœna. Patri: ad uindictam patris. Edictis: generatis & missis in lucem. Patriæ: quæ pro te pestilētiam passa est. Flebili ruina: miserāda peste. Dabis: satisfacies ad uindictā ipsius.

Alitem expectans suam:
Qualis accipitris minas
Fugit: & sparsos metu
Colligit fœtus auis.
Donec in ponto manus
Mouit implicitas puer:
Comes audacis uiæ.
Quic quid excessit modum
Pendet instabili loco.
Sed quid hic postes sonat
Regios passans caput:
Ede quid portes noui.

Actus. V. Nuncius loquitur.

Rædicta post q̄ fata & ifādū scel⁹
Dep̄ndit: ac se sceler⁹ uict⁹ edip⁹
Dānauit: ipse regiā infestus petēs
Inuisa ꝓpero tecta penetrauit gradu.
Qualis per arua lybicus insanit leo.
Fuluam minaci fronte concutiens iubam
Vultus furore toruus: atq; oculi truces:
Genitus & altū murmur: & gelidus uolat
Sudor per artus: spumat & uoluit minas:
At mersus alte magnus exundat dolor
Secū ipse sæuus grāde nescio quid parat
Suisq; fatis simile: quid pœnas moror
Vt hoc scelestum pectus: aut ferro petat
Aut feruido aliquis igne uel saxo domet:
Quæ tygris. aut quæ sæua uiscerib⁹ meis
Incurret ales: ipse tu scelerum capax
Sacer citheron uel feras in me tuas
Emitte siluis: mitte uel rapidos canes:
Nunc redde agauē: aīe quid mortē times:
Mors innocentem sola fortunæ eripit.
Hæc fatus aptat. impiā capulo manum
Ensemq; ducit. ita ne tam magnis breues
Pœnas sceleribus soluis. atq; uno omnia
Pensabis ictu. morieris hoc patri sat est.
Quid deinde matri. qd male in lucē editis

¶ Alitem expectans: dictum ex molliculo quodam affectu alitem icarum aligerum. Qualis accipitris auis: timebat icaro dædalus haud secus q̄ uolucris cuius nidum turbauerit accipiter. accipiter uolucris rapax societate quadā cum homine aucupatur: maxime circa Amphipolim thraciæ oppidum: græci uocant κιρκον nos accipitrem quod malo modo accipiat, alias aues iones cymindin uocant te ste Aristotele uolunt tamen uonnulli differre ab aliis qd hic solus montes incolit & raro apparet. Prædicta: œdipus patricidii se reum tandem intelligens & materni adulterii torquente conscientia ruit præceps: & q̄ tetterrimum mortis genus imo supplicio facto adæquari queat nititur scrutari tandem sibi ipse oculos exterebrat ditum ac miserabile supplicium uitæ: Carmen est nouum scriptum tri metro iambico Archilochio: & quintus actus ex persona nuncii tantum constitutus: pronuncians miserabilē œdipi uicem & cæcitatem. Fuluam iubam: fuluus color de ruffo atq; uiridi mixtus sic poeta uerborum diligentissimus fuluam aquilam dicit & iaspidem & fuluum leonem fuluum æs dixit. Q. Ennius in annalibus. Sudor gelid⁹ quasi monstrosus: nam ut inquit Plautus: pro monstro est quando quis sudans tremit. quod placet mihi ut intelligatur sudor gelidus uel quod proprium sit ephiteton sudoris sic ut dicimus aquam gelidam. sudorem dicunt græcī ἄλφωτα Sophoclem in aiace. ἐν δουγὰρ ἀνηρ ἀρτί τῦγ χανείκαρα ςαῖῶνῦ ἀρωτικαὶ χερασ ξίφο κατ ονοῦδ & cætera. Grande: immane aliquod ac formidabile facinus peræque ac est fortuna. Scelerū capax: multorum sanguine confœdatus. Agauem: quæ dissipet meos artus ut olimpenthea. Innocentem: ergo & nocentem. Ita: ne tam magnis ac si dicat meorum scelerum pœnæ non una sunt morte finiendæ sed pluribus si potis esset. Male editis: infœlici sidere atq; illicito concubitu progenitis.

DAN.

GER. ¶ Soluēda:nō oportet ita facile dissoluere naturā tua; q̄ fuit tā igeniosa ad iuentēdum noua scelera:nouos partus. Ratas iam firmatas. Cōmenta:inueniens. Suppliciis quemadmodū ipsa natura iuenit nouum modū generā di ita debet pati nouas pœnas. Eadē.s.natura. Iterum: obcecā.o me & quotidie sentiā pœnas &ero nec uiu⁹ nec mortuus. Renasci.s.ad pœnā quotiens surget a somno: uidebitur renasci sua pœna. Pendas:soluas. Quod sæpe:nō potest fieri.s.mori. Fiat diu:longus modus moriēdi est cæcitas. Qua nec:p quā uitā neq; sis inter uiuos qui fruunt luce:nec inter mortuos qui carent aia. Exempt⁹: remotus:ne sis intet uiuos. Morere:moriaris:sed nou ut pater tuus qui mortuus est uno ictu. Citra:imo longior pœna. Subitus:dicit o anima uis plorare nō sufficit hoc: uolo exeat alius liquor ex oculis. Maritales:qui placuerit matri cuius maritus fui. Ardent:uidētur emittere flam. Retinent:quod fit in magna ita crebro motu agitantur oculi. Torsit:misit cum impetu:sicut posuit manus aduersus oculos:ita ipsi instabāt ut euellerentur. Occurrūt: quasi uelint exire. Scrutatur:profodit. Lumina:oculos. Vncis manibus:recuruis & unguibus. Orbes:totā rotunditatem oculi. Recessus:illas concauitates oculorū. Inanes sinus:loca uacua ubi fuerant lumia.i.oculi. Frustra:q̄rebat extrahere sed nihil erat amplius ad extrahēdū. Plusquā:exercebat furorē:ubi non erat opus. Periculū lucis.timebat ne remāeret aliq̄d lucis. Attollit caput:eleuauit caput in cœlum ut expireē an esset cæcus in totum Victor:aliquādo q obtinet uictoriā i certamie:ubi cōpos mentis sue: quia fecit quod uoluit. Iussa:quod uoluistis. Thalamis:coniugiis. Rigat:sunt uerba nūcii.Fœdus: stomachosus liquor.

EAtis agimur:inducitur chorus qui secundū opinionē stoycā dicit omnia gubernari ifluxu cœlesti ex necessitate:quod si eēt uerū: ut dicit Augustinus nō esset necessepunire homines:nā necessitate peccarent. Stamina.i.ordinē fatorū:dicūt tres eē parcæ sorores:quæ uitā nostrā disponūt. Harū: una dicit cloto quæ baiulat:alia lachesis quæ fillat: tertia atropos q̄ filū frangit. Ita ut cū alicuius fila diruperit:morte moriat dicēte Marti.i.i. Lanificas nulli tres exorare puellas. Contigit:obseruār quē statuere diē. Rati firmi. Ex alto:influxu cælesti. Colus:unde pendet stamen parcarū colus est quarte & secunde declinationis.

DAN. ¶ Luit:luo ē soluo q̄si καρατο αῦω unde lyēteria dicūt fluxus itestinorū.apud ueteres oīs pœna fuit pecūiaria hic soluere pœnā & luere poeta Mātuanus i primo ænei.post mihi nō simili pœna commissa luetis. Mors:lōga. Mors mortes augeat una meas. Leuē: liquorē q̄si tātopere nō fleāt orbi q̄ oculati uel melius:posthac nō debetis lachrias Scrutatur:sic papinius ipia iā merita scrutatus lumia dextra:&c. Alte recessus:ab imis usq; sedibus effodit.expsit. Sinus:sinū dicūt orbē oculos amplectētē.i. ipsius palpebras. Virgilius.impleuitq; sinum lachrymis. Lustrans: circum uolās patulos orbes in aerem. Fatis:agimur .initium undecimi carminis quod inscribitur metro pindarico anapestico dimetro fatorū decreta non motari nec discuti a præfixa & præstituta semel meta.fatum definit crisi pus hoc mō in li. ϖερισῳρονοιαδ.φτοικιντινα δῦντα ξιντωνολῶνεξαιλιοῦτωνετερῶν τοιδ ετεροιδεσα αβατον.ουδησνωνκαιμετα ϖολῦμενοῦν αϖαρκ ολουθομε.τηδ τοιαῦτηδ δῦμῶλοκηδ.

Natis:quid ipsi quæ tuum magna luit
Scelus ruina flebili patriæ dabis:
Soluenda non est illa quæ leges ratas
Natura in uno uertit œdipode nouos
Commenta partus:supplicíis eadē meis
Nouetur:iterum uiuere:atq; iterum mori
Liceat renasci semper:ut toties noua
Supplicia pendas:utere ingenio miser.
Quod sæpe fieri non potest fiat diu.
Mors eligatur longa:quæratur uia
Qua nec sepultis mixtus:& uiuis tamen:
Exemptus erres:morere sed citra patrem:
Cunctaris aie subitus an uultus grauat.
Perfusus imber:ac rigat fletu genas:
Et flere satis est hactenus fundent leuem
Oculi liquorem:sedibus pulsi suis
Lachrymas sequantur. hi maritales stati
Fœdiantur oculi.dixit atq; ira furit.
Ardent minaces igne truculento genæ.
Oculiq; uix se sedibus retinent suis.
Violentus audax mutus iratus.ferox.
Tantū cruentus gemuit & dirū fremens
Manus in ora torsit.at contra truces
Oculi steterunt.suam intenti manum.
Vltro insequuntur.uulneri occurrūt suo
Scrutatur auidus manibus uncis lumina.
Radice ab ima fundítus uulsos simul
Euoluit orbes.haeret in uacuo manus
Et fixa penitus unguibus lacerat cauos
Alte recessus luminum.& inanes sinus.
Seuitq; frustra.plusq; q̄ satis est fuerit.
Tātum est periculum lucis attollit caput
Cauisq; lustrans orbibus cœli plagas.
Noctē experitur.quicquid effossis male
Dependet oculis rumpit.& uictor deos
Cōclamat omnes.parcite en patriæ p̄cor.
Iam iussa feci debitas poenas tuli.
Inuenta ē thalamis digna nox tādem meis
Rigat ora foedus imber.& lacerū caput
Largum reuulsis sanguinē uenis uomit.

Chorus.

FAtis agimur.credite fatis.
Non sollicite possunt curae.
Mutare rati stamina fusi.
Quicquid patimur mortale genus.
Quicquid facimus uenite ex alto.
Seruatq; sua decreta colus.

Vidi

¶ Dura:inexorabili. Secto:oĩa uadunt ſecundũ uiã ſuã. Primus dies:cũ hõ naſcit deliberatũ ẽ quæ ſit ui ta eius & quæ mors.qđ Virg.tetigit. Stat ſua cuiq; dies. Nexa ſuis canis:quæ proueniunt ex ſerie & ordine cauſarũ. Rat⁹:ſemel deſtinat⁹. It cuiq; trãſit imobilis:quia nõ põt mutari nulla pce. Multis:credũt aliqui ſe poſſe fugere fatũ & in illud incidũt ut fecit œdipus. Sonuere fores:dat locũ ſeq̃nti ſcene. Exibat œdip⁹cæcus & mr̃ iocaſta ſeq̃ cõſolãs eũ. Molit:facit. Duce:nullũ hẽt q ipm ducat. Ene habet:loq̃t œdipus q̃ſi gaudẽs qđ ſcelus ſuum expugnauerit. Peractũ:pfectũ. Iuxta:exegas. BER.

Lacheſis dura reuoluta manu:
Omnia ſecto tramite uadunt:
Primuſq; dies dedit extremum.
Non illa deo uertiſſe licet
Quæ nexa ſuis currunt cauſis.
It cuiq; ratus prece non ulla
Mobilis ordo;multis ipſum
Timuiſſe nocet:multi ad fatum
Venere ſuum dum fata timent.
Sonuere fores:atq; ipſe ſuum
Duce non ullo mollitur iter:luminis orb⁹
Oedi.Chorus iocaſta:œdi.loquitur.
Bene hẽt;peractũ ẽ iuſta pſoluí patrí.
Iuuant tenebræ:q̃s deus tãdem mihi
Placatus atra nube perfundit caput
Quis ſcelera donat:cõſcium euaſi diem
Nil parricida dexteræ debes tua
Lux te refugit:uultus œdipodẽ hic decet:
Cho.en ecce rapido ſæua proſiluit gradu
Iocaſta uecors:qualis attonita furens
Cadmea mater abſtulit nato caput.
Senſim ue raptum traxit afflictũ alloquí
Cupit pauetq;:iam malis ceſſit pudor.
Io.Cupiũt & horrẽt ora.nã quid te uocẽ
Gnatũ ne dubitas.gnatus es.natí pudet.
Immittis oro nare,quo auertis caput
Vacuoſq; uultus.
Quis fruí & tenebris uetat
Oedí.q̃s reddit oculos.mr̃.an mr̃is ſonus
Perdidimus operam.cõgredí fas amplius
Haud ẽ.nefandos diuidat uaſtum mare
Dirímatq; tellus abdita.& quiſq̃s ſub hoc
In alia uerſus ſidera,ac ſolem auium
Dependet orbis.alterum ex nobis ferat.
Io. Farí iſta culpa eſt nemo fit fato nocens
Oedi.lã parce uerbis mater.& pce auríb⁹
Per has reliquias corporis truci præcor.
Per inauſpicatum ſanguinis pignus mei:
Per omne noſtrí nominis & fas & nefas.
Io.qd aíe torpes & ſocia cur ſcelerũ dare
Poenas recuſas omne confuſum perit
Incerta parce iuris humaní decus.

Quis deus:qui mihi tm̃ beneficiũ:ut ſim cæcus. Perfundit:tegit. Nube:obſcuritate. Donat:uel remittit:uel facit ne poſſim uidere ſcelera. Vnde dicit cõſciũ nomẽ euaſi. Nil patricida:uertit ſermonẽ ad ſeipſum.Oedipe noli credere q̃ dederis tibi hoc beneficiũ:oculi tui etiã noluiſſent remanere in tã ſcelerato uultu. Decet:cõuenit œdipodẽ ſceleratum habere tã deformẽ uultũ. En ecce chorus uidet iocaſtam attonitã feſtinantẽ ad œdipũ. Rapido feſtino. Cadmea mater:agaue filia cadmi q̃ pẽtheũ inter fecit ut diximus. Ceſſit:uictus eſt mala cogũt eũ loqui & deponere pudorẽ. Cupiũt:ex una pte uellẽt te alloq ex alia horreo ora.ſ.mea. Vacuos ſine oculis. Quis reddit effodi oculos ne uiderẽ matrẽ tamẽ audio: iõ nõ poſſum habere fructũ cæcitatis. Congredi:ſimul uenire: mater antea peccaui per ignorantiã:nũc poſtq̃ ſcio ſcelus meũ uellẽ inter nos eſſet terra & mare ne poſſemus conuenire. Quiſquis.ſub hoc intelligit ãtipodes qui dicunt̃ habeꝛ uerſus nos pedes ſub alio emiſperio. Verſus: conuerſus. Auium:ſolẽ quãdo a nobis receſſit apud illoſ dies ẽ. Auium extra uiã noſtri emiſperii. Alterũ:unuꝫ de nobis uel me uel matrẽ. Fato:quãdo q̃s peccat fato nõ ẽ culpabilis Iam parce:rogo te mater ne amplius loquaris ne cogar te audire. Inauſpicatum pignus. filios de ſanguine meo ex te cõceptos:pign⁹ inauſpicatũ.i. infœlix. Noſtri nois habeo nomẽ filii q̃d ẽ licitũ:& mariti:quod ẽ nefandum. Quid aie uidẽs:iocaſta œdipũ nullã conſolationẽ capere:deliberat mori:ut ſit ſocia pœne quẽadmodũ fuit ſcelerum. Torpes:moraris ad puniendũ te. Incerta parte:qa poteſt œdipus appellare me matrẽ:& uxorem.

¶ Lacheſis:ſors ipſa una ex parcis:quam nemini licet effugeꝛ aſſerẽte apollonio in ſecundo ὡσ ὁ ραγθεηιὸσ οὗ ὡσ τὰ λυξαι ἐνητοιὸ. DAN.

Bene habet:Moritur iocaſta doloris nimietate cum ob calamitatem œdipodæ tum ob martialis thalami nefãdam culpam: undecimum eſt carmen & ultimum iambico trimetro hyp catalectico modo acatalectico:ut Nil paricida &c.Interloquunt̃chorus.Iocaſta:œdipus. Bene hẽt eloganter dictũ ſine additamento accuſatiui pronois. Patricida:ad ſeipſum apoſtrophe:patricidam dicit priſcianus q̃ſi patricidã Vecors:parui cordis hoc eſt inſana ut ue grande triticuꝫ & ue grandes fabas ue enim ẽ ϛερητικὸν ὠοριον & ue iouem nocentem iouem appellamus. Congredi.non licet nobis mater poſthac loquit̃ inter nos:cõſuetudini noſtræ Marer.nullus iam amplius relictus eſt locus. In alia:degamus diuerſi,ac remotioris orbꝭ interſticio diſcriminemur alius orbis nos diductos capiat de quo meminit Lucanus ex ſentẽtia honorati in georgica. Trunci:priui oculis tãtum. Inauſpicatum:auſpicari eſt initium rei facere medium uerbum.Plinius.homo infœliciter natus a ſuppliciis uitã auſpicatur in bonam partem.Quintilia.Itaq; ut apd illos homerus:ſic apud nos Virgilius auſpicatiſſimũ deꝛderit exordium:hinc iauſpicatum infauſtum & miſerum.

Auſpica

BER. ¶Exige:expelle. Repēdā:nūq̄ potero ſuſtiere pēas cōueniētes ēt ſi iuppit fulmiaret me. Agedū deliberat mori.ſed neſcit quo genet mortis:uñ rogat filiū poſtq̄ occidit patrē ēt occidat matrē: & accipiēs gladiū; quo lai⁹ cōiūx iterfect⁹ fuit ab œdipo illū expedit i ſe. Noie.ſ.mariti poti⁹ debeo appellaſ ſocer: qa fuit pr̄ mariti mei.i.tui œdipi. Vtrū:uolēs ſe pcutere:dubitet an uulneret ſe i pectore an guttur an uētre. Pete:iua de. Iacet:uidet chor⁹ iocaſtā mortuā. Man⁹:erat adeo obſtinata ꝙ manū a uulnere ñ mouebat ifigēs gladiū:& man⁹ deficiebat dū moriret. Egeſſit:dū exiret torrēs ſāguinis:ſecū exiuit ferr de uulnere. Fatidici: plus feci q̄ oraculū pdixit.dixerat apollo me patrē iterfectur: iterfeci patrē & matrē. Cōpello:alloquor. Pauitāte nūc uertit mōnē ad ſeipſū ut recedat: ut pria peſte libere tur. Fallaces: qa neſcit cæc⁹ ubi uadit. Efferēs: educēs.

Suſpēſa:qa cæci ſuſpēſo gradu. Dextra.ſ.explorādo lo cū:ut faciūt cæci. Lubricos:q facile pñt offēdi. Siſte:dubitet cader ſupra cadauer mris. Quicūq; cōuertit mōnē ad egrotos ciues ꝙ cito liberabūt cū ipe diſcedat. Poſt terga:poſt diſceſſū meū. Exilē:exiguā ptē ai. Leuis:agilis de poſitis dicebāt apd antiquos depoſiti q erāt deſpati a me dicis ponebāt publico:ut ſi qs laboraſſet unq̄ ſimili morbo daret illi remediū quo ipſe uſus fuerat. His ducib⁹: ſolēt cæci hr̄e ducē ne uadāt i pcipitiū:ego āt hēbo hos duces mortē:peſtē:rabiē:dolorē:& maciē.itelligēdū ē ꝙ œdipus exiuit urbē & hitabat q̄dā cauernam in agro tebano: relicto regno ſ.liis etheocli & polinici.

¶Vicūq; hæc trag.iſcribit troas.dirupta troia grci parabāt reuerti domū &appuit umbra achillis:ut māes ſuos placarēt uictima polixena:nā pp illā a paride eius frē i tēplo apollinis tymbrei iterfect⁹ fuit:dū cōnubiū illi⁹ peteret: mortuuſq; i ſigeo pmōtorio ſepult⁹ ē ubi ad eius tumulū poſt captā troiā polixēa iugulata fuit forme & morū elegātia pſtātiſſima:Ouidi. Placet achileos mactata polixēa manes.Pretetea ſciebāt aſtianacta; filiū hectoris fr̄ ēē mittit ulyxes q puer iueſtigaret ne qs ad uidictā pr̄iæ r̄ſtaret. Diuidit ñ tragœdia i qnq; act⁹ i prio hr̄ cōmileratio urbis troiæ.i ſo petitio polyxenæ ab achille ut iugulet.i.iii.p ulyxē igrit aſtianax ad mortē.in .iiii.abductō polyxenæ.i.v.pcipitatio aſtianat⁹ & mors polyxenæ. Quicūq; loq̄t hecuba ſigs hēt ſupbiā pp fortunā ſuā & regnū:cōſideret caſū troiæ: & uidebit oia hūana fragiliaꝫ caduca. Leues:mutabiles q ppetuo ñ fauēt. Credulū:ut hr̄es fiduciā i reb⁹ mūdanis. Fors:fortuna nunq̄ monſtrauit maiorem caſum q̄ excidium troiæ.

DAN. ¶Reſtat reliquū ē.hoc latio reſtare canūt:ut ſit plenū paricidiū.me ēt pime.cōiūx:lai⁹. Coruſca tela:i grauiſſimo flagitio exigit ſp telū iouis. ſic dido ſic iocaſta ſic medea uolūt mori uiolato pudore. οὑτωσὶ ἐπεβαλλοι τερωι κεφαλήν. Vter capacē:muliebr̄ ē gladiū i uētrē adiget.

Depoſitis:defūctos cōdite ſepultura. Mecū ite lōgis doloribus fractus ſenex tādē obiit ꝛa thebāis ſepultus ē maximo cū honore iuxta antr ad funus cōuenit tadaō rex pr̄ meceſti ut meminit Home.illiados.φ. Troas:pſonimica forma titulus ſicut thebanis a ruina troiæ pmittit a pſona hecubæ ſumit exordiū fabula ſicut euripidis. ἑκαβη αγεται ωαι ϱεὸ την γραῦν ωρο δω ναγεοτορϑοῦσαι την νομοϑοὺλουν. primū igreſſū dat fabulæ Seneca a pſona regie ut pria introducit apd ipſu; hecube poſt pmiſſū argumētū ex ppria pſona:hic ſpectatur docet primū materiā cui⁹ tale ē argumtū:græci a troia de cēnali plio deleta redeūtes cū pda uētos habuer̄ difficiles cōſultus:calcas:rñdit oportere achileos manes puellæ polyxenæ ſanguie ppiciari:id āt cōfirmauit taltybius cui i ſōnis achillis ūbra appuit idē rogās. agamēnō puellā hēbat i delitiis:quā iuit⁹ dimiſit ad ſacrificiū.arripit itaq; puella per pyrrhū & iugulat ſu p tumumulū achillis. Aſtyanax tē puer hecto.rapt⁹ d̄ ſinu mris uly.de ſublimi ſpecula p

Horrere:ſed ne faſtū ſpiritū ferro exige.
Non ſi ipſe mundū incitans diuū pater
Coruſca ſæua tela iaculetur manu:
Vnq̄ rependā ſceleribus pœnas pares:
Mater nefanda:mors placet.mortis uia
Q uæratur:agedū cōmoda matri manū:
Si parricida es:reſtat hoc operi ultimum:
Rapiatur enſis:hoc iacet ferro meus
Cōiunx:quid illum noie haud uero uocas
Socer eſt utrū ne pectore infigam meo
Telum:an patienti.cōditū iugulo iprimā
Eligere neſcis uulnꝰ;hūc dextra hūc pete.
Verum capacē:qui uir& natos tulit
Cho.Iacet pēpta:uulneri imorit manus:
Ferrum q; ſecum nimius eiecit cruor.
Oedi.Fatidici te præſidem ueri deum
Compello.ſolum debui fatis patrem.
Bis parricida.pluſq; quam timui nocens.
Matrē peremi.ſcelere cōfecta eſt meo.
O phœbe mendax.fata ſuperaui impia.
Pauitante greſſu ſequere fallaces uias
Suſpenſa plantis efferens ueſtigia.
Cæcam tremente dextera noctem rege
Ingredere præceps lubricos ponēs pedes
Profuge uade ſiſte.ne in matrem incidas.
Q uicunq; feſſi corpore & morbo graues
Semiaia trahitis corpora.en fugio.exeo
Releuate colla.mitior cœli ſtatus
poſt terga ſequitur.quiſqs exilem iacens
Animā retentat mundos hauſtus leuis
Concipiat.ite.ferte depoſitis opem.
Mortifera mecum uitia terris extraho.
Violenta fata.& horridus morbi tremor.
Matieſq; & atra peſtis.& rabidus dolor.
Mecum ite.mecum ducibus his uti libet.

Incipit.vi.tragoedia q̄ troas uocitatur.

¶Actus.i.Hecuba loquit. ¶Tēs Vicūq; r̄gno fidit & magna po Dñat aula.nec leues metuit dos Animumq; rebus credulum lætis dedit. Me uideat & te troia.non unquam tulit Documēta fors maiora.q̄ fragili loco

cipitatur

cipitaꝫ i. v. actꝰ. distribuiꝫ quoꝝ prius trimetro iãbi. euripi. iſcribiꝫ: hẽt plãgores & troiãi chori ꝺ excidio ipii.

¶ Columẽ caput: columna & ſuſtentaculũ: uñ hoiem columẽ eloquẽtiæ appellamꝰ: ſup quo alii fũdẽt ſua dicta. Labor: ẽ appoſitio. Cælitũ deoꝝ: neptunus & apollo dicunt edificaſſe muros troiæ pacta mercede laumedõte. Ad cuius arma: ad bellũ troiæ. Tanain: fluuiũ ſeptẽtriõis i ſcythia de quo ſupra dictũ ẽ. Septẽ ora: ſeptẽ hoſtia hoc nõ legiꝫ ꝙ ſeptẽ hoſtia hẽat: ſed ſeruaꝫ decoꝝ: mulieres. n. nõ hñt peritiã coſmographiæ: ſicut i bucolicis ille ruſtichus q dixit ueniemus ardẽtẽ oraxẽ quũ ſit in ſeptẽtrione. Et q renatũ: uenit ille q excipiẽs diẽ renatũ in prio ortu ſolis: itelligit mẽonẽ q fuit titoni filii laomedontis troiãi regis filius de quo Diodo. li. iii. Hic decẽ milia etiopũ rotidẽ ſuſiãos cũ ducẽtis currib⁹ ad troiã uenit: erat florẽs ai corpiſq; uirib⁹ & cũ multos græcos i bello occidiſſet tandẽ a theſſalis p iſidias iterficiꝫ: cuius corpus ab etiopib⁹ ereptũ fuit & crematuꝫ: ac illius oſſa ad tithoniũ patrẽ delata ſunt. Tigrim fluuium armeniæ. Rubẽti: nã tigris labiꝫ uerſus mare rubrum qꝺ ẽ in arabia: uadit in ſinũ maris q diciꝫ pficus. Nõ uero in mare rubrũ: ut hic dicit iperita hecuba. Et quæ: itelligit pẽtheſileã reginã amazonũ: de qbus ſupra dixim⁹ illa uenit in auxiliũ troianoꝝ. Proſpitiẽs. qa poſita ẽ uerſus ſcythiã. Vagos: errãtes. Viduis. quæ uiuebãt ſine uiris. Excíſſa. ſ. troia. Sibi icubuit: corruit i ſe. Decora: ornamẽta. Congeſti. pſtrati. Aſſarici: regis troiani. Nec phibet q̃uis ardeat troia nõ ceſſant græci diripere urbẽ & ꝺiuitias

Starent ſuperbi: columẽ euerſum occidit
Pollentis aſiæ: cælitũ egregius labor.
Ad cuius arma uenit: & qui frigidum
Septena tanaĩ ora pandentem bibit.
Et qui renatum prorſus excipiens diem
Tepidum rubenti tigrim imiſcet freto
Et quæ uagos uicina proſpiciens ſcythas
Ripam cateruis pontica uiduis ferit.
Excíſſa eſt ferro pergamus incubuit ſibi
En altamuri decora congeſti iacent
Tectis aduſtis: regiam flammæ ambiunt
Omniſq; late fumat aſſarici domus.
Nec phibet auidas flãma uictoris manꝰ
Diripiꝫ ardẽs troiã: nec cœlum patet
Vndante fumo: nube ceu denſa obſitus
Ater fauilla ſqualet iliaca dies.
Stat auidus ira uictor & lentum ilium
Metitur oculis: ac decem tandem ferus
Ignoſcit annis: horret afflictã quoq;
Victãq; quãuis uidear: aut credit ſibi
Potuiſſe uinci: ſpolia populator rapit
Dardania prædam mille nõ capiunt rates
Teſtor deorum numen aduerſum mihi
Patriæq; cineres: teq; rectorẽ phrygum
Q uem troia toto conditũ regno tegit.
Tuoſq; maneſ: quodq; ante ſtetit ilium:
Et uos meorum liberum magni greges.
Vmbræ minores. quicqd aduerſi accidit:
Q uæcũq; phœbas ore lymphatico furẽs
Credi deo uetante: prædixit mala:
Prior hecuba uidi grauida nec tacui metꝰ
Et uana uates ante caſſandram fui.
Nõ cautus ignes ithacus aut itahci cões
Nocturnus in nos ſparſit: aut fallax ſinõ.
Meus ignis iſte eſt: facibus ardentis meis
Sed quid ruinas urbis euerſe gemis
Viuax ſenectus reſpice infœlix ad hos
Luctus recentes: troia iã uetus ẽ malũ.
Vidi execrandũ regiæ cædis nefas:

Patet: nõ uideꝫ. Ater factus obſcurus. Obſitus: oppreſſus. Metiꝫ: meſurat oculis p ruinas urbis uadũt græci & miranꝫ moles illis diripẽdo oia. Lentũ: troiã quæ fuit illis lenta: nã p decẽ ãnos illã oppugnauerũt. Ignoſcit: dicũt nõ eẽ mirãdũ ſi mãſerit p tã lõgũ tps cũ uideãt magnitudinẽ urbis. Horret: q̃uis uideãt illã diruptã adhuc timẽt & uix credũt potuiſſe uinci ab ipſis. Mlle rates: quæ dicũtur ueniſſe ad bellũ troianũ. Capiũt: uix poſſũt teneꝫ ſpolia noſtra. Teſtor: uoco in teſtimoniũ deos & maritũ meũ priamũ & oẽs filios meos ꝙ oia iſta mala ꝓuidi. Rectorẽ ſ. priamũ. Ilion: priam meã diruptã. Liberũ: p ſincopã filioꝝ. Greges: qa ꝺr hũiſſe qnq̃ginta filios. Phœbas: ſacerdos phœbi. Ore lymphatico: ſpiritu agitato. Lymphaticus diciꝫ q uitiũ ex aq̃ cõtraxit huc atq; illuc diſcurrens: nũc accipiꝫ p oibus furioſis. Vetãte deo: caſſandra filia priami a phebo dilecta uaticiniũ accepit: ſed cũ illa nollet conſentire fecit deus ne qd crederetur ei: unꝺ prædixit excidium troianũ nec credebaꝫ illi. Prior hecuba: hæc rogis priami uxor ciſſei regis thracũ filia pgnãs ſoniauerat ſe ac cenſam facẽ pa ere quæ totã patriã inflammaret: hoc fuit anteq̃ peperiſſet paridẽ. Virg. lib. ix. Ciſſeis pgnans ignes enixa iugales. Ithacus: ulyxes. ab ithaca inſula: nolite credere ꝙ ille ignis combuſerit troiã q miſſus fuit ab ulyxe & ſinone: ſed hic ẽ quẽ ſomniaui. Comes. ſ. Diomedes.

¶ Columẽ euerſum: ruit alto a culmine troia. Occidit: mortes & ruinas magnorum regnorum appellant poetæ occaſum: ut hoc equidem occaſum troiæ: & flammis aſiã ferroq; cadentem: dixit Iuue. quaſi occidentem. Aſſaraci domus: aſſaracus ilus & ganimedes filii fuerunt troiꝫ a quo troia dicta. Domus aſſaraci ẽ: ipſa troia. Et uos meorum. quos habuit filios priamus non omnes illi peperit hecuba ſicut ex illo homerico facile coniici poteſt. τοὺς ὁμοίλαοδόκη τεκετο κρὶ οὐδὲ χγύναικων. loquens de lychaone & polydoro decẽ & ſeptem iuſta uxore nati ſũt teſte Ciceroẽ. Tuſculanaꝝ li. i. Hecuba filia ciſſei tragũ regis ut placet euripiꝺi. πολῦ ἀῳρὸς ἑκαβὴ πασὶγ ἑλῶς τὴν κίας ἑωὸπρία μούτεπατρὸς & Marõi. ſ. nono Ciſſeis pgnãs ignes enixa iugales. Hõe. tñ uoluit filiã dimãtis. & Hõe. imitatꝰ. Oui. hic aliis latraſſe dimãtida flebile uiſũ ẽ. Sꝫ qd ruias: apꝺ euripi. hecuba gemit i hũc modũ πῶποι. τὶ δαῦ νεμοιπαγεπαπαιλεπολὶ: φρουδοὺπρεὸβὺ: φρουδοιπαιδὸ.

BER. Exstructo Troia

Vidi.ſ.mortẽ priami añ aras q̃ plana deſcribit̃ i.ii. ænei. a Vir. Eacide:pyrrhi ꝓnepotis eaci. Libẽs.ſ. priam⁹ q̃ li benter mortuus ẽ ne uiderer ſeq̃ntes calamitates. Actũ: imiſſum gladiũ. Placare:debuit pyrrh⁹ ꝓcere priamo qa añ aras erat deide ſenex. Effera crudeli. Cardinẽ:extremũ ſinẽ uitæ ſuæ. Supi uiderũt illud ſcelus. Et ſacrum ubi erat ipſe priamus. Indiget.nõ hẽt q̃ ſepeliat eũ nec facit rogũ illi. Nõ ſatis: nõ eſt diis ſatis ad uindictã noſtra; deſtruxiſſe troiã:ſed etiã nurus priami ducũt̃ in p̃dã & fui tutẽ. Vrna:in q̃ ponebant̃ noia illar̃:ut ſortirẽt̃ dñm. Legens:eligẽs aliquẽ dñm ex græcis. Vilis p̃da:q̃ hẽbit me hẽbit uilẽ prædã. Hectoris:filii mei andromachẽ:hæc in ſorte cõtigit pyrrho. Heleni:filii mei. Mea ſors oẽs timẽt hr̃e me & alias cuptũt. Lamẽta:iterrogatiue. Iuxta: exequias. Iudicis paridis q̃ iudiciũ fecit i i da ſilua inter uenerẽ palladẽ & iunonẽ certantes de pulchritudine:uñ indignata iuno q̃ ſprera fuerit ꝓpetuo inimicitias egit cũ troianis & fauente uenere patris rapuit helenã ꝓp quã excidium troianum ſequutum eſt unde dicit idæ fatalis qui attulit fata ideſt perditionem troianis.

NOn rude:rñdet chor⁹ uerbis hecube iuitas nos ad plorandũ id faciemus faciliter cũ iã ſimus aſſueti Nõ rude:nõ ipitũ ad lugẽdũ.phrygi⁹: paris poſt q̃ ipſe paris diſceſſit ad rapiẽdũ helenã:nihil unq̃ habuimus niſi lachrymas. Amyclas:hæc fuit lacõiæ ciuitas caſtoris & pollucis pr̃ia:ſic Statius.i.achilleidos. Soluerat cœbalio claſſem de littore paſtor. Dardan⁹ icautas blãde populatus amyclas. Pinus:nauis facta de pinu orta in ida ſilua cõſecrata cybelli. Decies: iã ſunt decẽ anni:qb⁹ cœperũt obſidere græci troiã ex quo nõ ceſſauim⁹ lugeꝛ. Canuit:alba facta fuit. Nudata:qa iã oẽs arbores ſucciſe ſũt ꝓ togis tot mortuoꝝ. Trepidus:pp hoſtes uicinos Leua:ꝓ eleua:tu regina prius icipe luctũ & eleua manu; ad dandũ ſignum aliis:uel ad percutiẽdũ pect⁹:& nos oẽs te ſeq̃mur. Tepido puluere cinere adhuc calido propter incẽdiũ:ſolebant antiq in maximo luctu ſpargeꝛ caput cinere. Paret exertos:nudatos apparet:ut ſint magis expediti ad percutiendũ. Sinus:dimittite ueſtes uſq; ad uẽtrẽ & occurrit hecuba ne poſſit rñdere cõtrariũ propter honeſtatem dicendo non opus eſt ſeruare pudorem captiuis. Subſtringe:dimitte & aperi. Palla:ueſtis ſuperior cingat inferiorem tunicam.

DAN. CHic antenoris:uxor antenoris fuit thebano Ciſſi filia: uenerabilis & pudica matrona: quã troiani ſacerdotio mi neruæ ꝓfecerũt. Home.meminit i i.illiados. Hecuba ibat ad tẽplũ palladis iuſſu hectoris ſacrificatũ cũ gñroſo matrũ comitatu aduenientibus aperit ianuã thebano. ΤΗΣΙΟΥ ΡΑΔΩΙΞΕ ΘΕΑΝΩ ΚΑΛΛΙΣΤΑΡΗΟΣ ΚΙΑΣΙΟ: ΑΛΟΧΟΣ ΑΥΤΗ ΗΥΡΟΟ ΙΩΣΩΔΑΜΟΙΟ.

NOn rude uulgus.iſcribit̃ ſecũdum carmẽ metro pidarico dimetro anapeſtico. Chorus iliadũ una cum hecuba deplorat excidium patriũ id q̃d erat illis iam uetus malũ:loq̃t̃ chorus. Iubes regina nos nõ rude neq; nouũ ad dãdas lachrymas uulg⁹ lugere:id q̃d egimus ex quo paris helenã rapuit. Leua:manum:tolle digitum miſera & tu prima luctũ incipe ſequemur ſecundũ. Nõ idociles.occalluimus lõga lugendi cõ ſuetudine. Fidæ:o fide:& conſtantes ſociæ nr̃æ fortunæ Dominã:tñ earum facit ſe conſeruam hecuba apud Euripidem. ΤΗΝ ΟΠΟΘΟΥ ΛΟΝ ΝΥΝ ΤΡΩΙΑΔΕΣ Ω ΜΙΝ. ΩΡΟ ΟΤΕΥ ΘΑΥΑΣΣΑΝ. ΛΑΒΕΤΕ ΦΕΡΕΤΕ. & cætera.

Ipſaſq; ad aras maius admiſſum ſcelus
Eacidæ armis:cum ferox ſæua manu
Coma reflectẽs regium torta caput
Alto nefandum uulneri ferrum abdidit.
Quod penitus actũ cum recepiſſet libens
Enſis ſenili tinctus e iugulo reddit.
Placare quẽ non potuit a cæde effera
Mortalis æui cardinem extremũ præmẽs
Superiq; teſtes ſceleris & quondã ſacrum
Regni iacentis:ille tot regũ parens
Caret ſepulchro priamus & flãma idiget
Ardente troia:nõ tamẽ ſuperis ſat eſt.
Domum ecce priami nurib⁹ & natiſ legẽs
Sortitur urna:præda quem uili ſequar;
Hic hectoris coniugia deſpondet ſibi.
Hic optat heleni cõiugem:hic antenoris
Nec deeſt tuos caſſandra q̃ thalãos petat
Mea ſors timetur: ſola ſum danais metus
Lamenta ceſſant:turba captiuæ mea
Ferite palmis pectora:& planctus date.
Et iuſta troiæ facite.iamdudum ſonet
Fatalis idæ iudicis diri domus.

NChor⁹ mulier̃ hecuba cho. loq̃t̃:
On rude uulg⁹ lachrimiſq; nouũ
Lugere iubes:hoc continuis
Egimus annis:ex quo tetigit
Phrygius graias hoſpes amyclas,
Secuitq; fretum pinus matri
Sacra cybele decies niuibus
Canuit ide:ide noſtris
Nudata rogis:& ſigeis
Trepidus campis decies ſecuit
Meſſor ariſtas:ut nulla dies
Mœrore caret ſed noua fletus
Cauſa miniſtrat:ite ad planctus
Niſeramq; leua regina manum
Vulgus dominam uile ſequamur.
Non indociles lugere ſumus.
He.Fide caſus noſtre comites
Soluite crines:per colla fluant
Mœſta capilli;tepido troiæ
Puluere turpes paret exertos.
Turba lacertos:ueſte remiſſa
Subſtringe ſinus:uteroq; tenus
Pateant artus:cui coniugio
Pectora uelas captiue pudor;
Cingat tunicas palla ſoluta.

Vacet

Vacet ad crebri uerbera planctus
Furibunda manus. placet hic habitus
Placet agnosco troada turbam
Iterum luctus redeant ueteres:
Solitum flendi uincite morem.
Hectora flemus.
Cho. Soluimus omnes lacerum multo
Funere crinem: coma dimissa est
Libera nodo: spsitq; cinis. Feruidus ora.
He. Complete manus: hoc ex troia
Sumpsisse licet. cadat ex humeris
Vestis apertis: utrunq; tegat
Suffulta latus iam nuda uocant
Pectora dextras: nunc nunc uires
Exprome dolor tuas: rethea sonent
Littora planctu: habitansq; cauis
Montibus echo: non ut solita est
Extrema breuis uerba remittat.
Totos reddat troiæ gemitus.
Audiat omnis ponthus & æther:
Sæuite manus: pulsu uasto
Tundite pectus: non sum solito
Contenta sono; hectora flemus:
Cho. Tibi dextra ferit nostra lacertos
Humerosq; ferit tibi sanguineos.
Tibi nostra caput dextera pulsat.
Tibi maternis ubera palmis
Laniata iacent: fluit & multo
Sanguine manat quãcumq; tuo
Funere feci rupta cicatrix.
Columen patriæ: mora fatorum:
Tu præsidium phrygibus fessis
Tu mutus eras: humerisque tuis
Stetit illa decem fulta per annos
Tecum cecidit summusque dies
Hectoris idem patriæque fuit.
He. uertite planctus: priamo nostro
Fundite fletus: satis hector habet.
Cho. Accipe rector phrygiæ planctu.
Accipe fletus bis capte senex.
Nil troia semel te rege tulit:
Bis pulsari dardana graio
Mœnia ferro. bisque pharetras
Passa herculeas. post elatos
Hecubæ partus regnũque thoros
Postrema pater funera cludis.
Magnoque iouí uictima cesus:

¶ Vacet: intenta sit. Planctus: percussiones pectoris uerberati. Complete: quia nihil aliud restat de troia nisi cinis BER.
Suffulta: suffarcinata & succincta ut demissa usq; ad uentrem uideantur humeri. Rethea: rethus mõs est troianꝰ in quo aiax thelemõius postq̃ se interfecit sepultꝰ est. Echo uox quæ respondet ex locis concauis: est indeclinabilis.
Extrema: ultima: nam si ultima solet respondere: clamate ita fortiter ut referat omnes uoces. Pulsu: uerberatiõe
Sanguineos: plenos sanguine. Tibi: ad honorem tui.
Cicatrix: signum sanati uulneris: iterum rumpunt cicatrices uerberando quas fecerant superioribus annis in funere hectoris. Columen: hector tutela patriæ. Mora: qui tardabas calamitatem troianam. Fulta: sustentata. Cecidit: dnm stabat hector stetit troia: dum cecidit destructa ẽ.
Vertite exhortatur ut modo priamum fleant. Bis capte troia bis capta fuit primo ab hercule quando fuit cum argonautis: secundo a græcis sub agamemnone. Troia dũ fuisti rex troia bis tulit omnia. Pharetras: fatatu; erat troiam non posse capi: secũdo sine sagittis herculis: unde philoctetes armiger herculis cum sagittis ipsius ad bellũ troianum ductus est. Partus elatos: filios sepultos. Cludis: ultimus moreris cum prius uideris tot mortes filiorꝫ. Victima: quia ante aras interfectus fuit.
¶ Vacet: omni casu accusandi raro inuenitur. frequentiꝰ omni dandi quãdo significat supersum aut ocium esse. ẽ enim uacare interdum uacuum esse & struiẽ cum casu auferendi cuius rei uulgatissima sunt exempla. Iterum redeant: alterũ uacat. Sparsitq; cinis: uetustissimi moris fuit spargere super caput puluerem in funeribus quem morẽ seruant Solymi & iudæi. Echo nympha olim fuit a pane pastorali in deliciis habita extra quem memini se unq̃ palpandam præbuit. fabulam tangit Ouidius eleganter in metamorphosi. Hectora flemus: apud Homerũ hecuba sic deflet. O fili misera ego quid uiuo grauia patiẽs τρωῶί τε καί τρωηοίν κατα ϖτολίν. οίόν ηεσνωόν Δε. Δεχατ ηγαό και όφι μαλαμέγακηΔοό εσᾶξῶόό εων &c.
Bis capte senex: priamus laomedõtis filius puer ab hercule captus est post ereptam a marino monstro hesionem cui in mercedem triginta equos candidos pollicitus iam fuerat laomedon: sed cum promissis nõ maneret facto impetu inuasit troiam priamus postea pecunia redemptus ẽ ut omnia plane comminiscitur Valerius Flaccus Apollonii studiosus æmulator: postremo senex captus & occisus ad aram iouis hercei ut canit Homerus & Iuuenalis in omnibus meminit nec non poetarum lux maro. Elatos: decem & septem numero ad rogum elatos. Cludis: termias Comples. Cicero. priamum tanta progenie orbatum cũ in aram confugisset manus hostilis interemit. Hic si uiuis filiis. incolumi regno occidisset astante ope barbarica. tectis celatis. utrũ tandem a bonis an a malis discessisset: & propterea ipsa hecuba non inepte subiungit mon est priami miseranda mei mors iliades: & Homerus a doloribus cessandum esse demonstrat qui plurimi sunt mortalibus dati in hac uita. δῦ γαρτιό ϖρηξιό ϖελέται κρύερόιό βοίοϖόγαρεϖεκλώόαντο θεοί Δέ i λοιόι βρότοιό ϳῶ ει γαχυμίνοῦό. & cætera.

BER. ¶ Alio:ad aliam partem:noli dolere mortem priami: qa fœlicior est me quæ supersum ad tot miserias. Iliades matres troianæ. Iugum: seruitutem quemadmodum ego. Atridas:filios atrei agamemnonem & menelaum:nam grauissimum est uidere hostes uictores & pati. Non argolici:non ducetur cathēatus in triumpbum. Vincula: qa non ducetur uinculo aurato post currum agamemnonis Micœnis:ubi regnauit Agamēnon. Elisii:cāpi ubi aiæ beatoꝝ dicebant esse:ut describit Virgilius in libro.vi.

QVam longa:Hic est secundus actus: in quo inducitur talthybius renuncians choro miranda prodigia quæ uidit:& umbram achillis sibi apparuisse increpantem græcos ingratitudine ab eoꝝ mōitum se dicit ut polixena ad sepulchrum eius mactaretur. In portu: illud accidit græcis quando neniebant ad bellum troianum:cum Agamē nō in aulide famosissimo portu boetiæ ceruā dianæ ignarus occidisset:& ob id diana a græcis uētos abstulisset: responso habito ut agamennonio sanguine dea placaretur factum est ut iphigenia agammemnonis filia sacrificaret: sed miseratiōe deæ pro ea oblata est cerua. Petere:ire. Maiora ueris:maiora quam possint credi. Vix capiunt fide; uix creduntur. Stringebat: leuiter percutiebat summos colles. Fremens:murmurans. Cæcos:quoꝝcausa ignoramus. Sacer:consecratus cybeli in idia. Suum:quia natus est de thetide dea maris. Hiatus: apertura terræ: fecit iter ab inferno ad superos. Leuat:subleuat. Emicuit: i tāto tumore terræ exiuit umbra achillis thessalici ducis. Proludens:quasi faciens proludium & principium suæ uirtutis. Threicia:quando græci ibant ad bellum troianum finitima quæq; loca populabantur sicut achilles multos duces & urbes abstutit:quod prosequitur Homerus. Iuuenem:cignum de quo inferius dicemus. Hectorem & troiam:nam mortuo hectore uisa est troia capta. Irati:scilicet achillis:& hæc fuit eius uox indignantis. Debitas:meritas. Magno:scilicet damno. Desponsa:hæc erat eiꝰ petitio.ut mactaretur polixena per manus filii sui.

DAN. ¶ Quam lōga danais semp: Talchybius Agamemnonis præco & eurybatis comes:ut meminit Home. fuerunt.n. apparitores & ministri Agamemnonis ambo: qbus achilles hippodamiam abigendam per patroclum tradidit:is procedit in hoc secundo actu:& carmine tertio trimetro iābico hypercatalectico recitans achillis umbrā ualde apud se conquestam græcorum ingratitudinem in se. nec fore uentos faciles prius quam manibus achilleis immoletur polixena scissa palla:scissis crinibus:interlocutores Talchibius & chorus. Vidi:facit fidem a uisione & ne somnium uideatur a crapula & plenitudine ortum addit sub ipsum solem hoc genus phantasmatis sibi obuolasse quo tempore somnia uera esse creduntur. Adesse: prope esse suum. Suum:thetis achillis mater nereidum una:ut Ouidius.li. .xii. meminit. Leua tenet thetis & melite panopeaq; uirgo filia chironis fuit pellei uoris. scribente Orpheo i argonauticis. καὶ νιν μετέρου κοῦρου ὑδέτιδ' ἀργυρόπεζιν.

Sigea præmis littora truncus:
Hecu. Alio lachrymas flectite uestras
Non est priami miseranda mei
Mors iliades: fœlix priamus
Dicite cuncte: liber manes.
Vadit ad imos: nec fert unq̄
Victa graium ceruice iugum
Non ille duos uidit atridas:
Nec fallacem cernit ulixem.
Non argolici præda triumphi
Subiecta feret colla tropheis.
Non assuetas ad sceptra manus
Post terga dabit; cursuscq; sequens
Agamemnonios aurea dextra
Vincula gestans latis fiet pompa micenis
Cho. fœlix priamus dicimus omnes;
Secum excedens sua regna tulit
Nunc elisii nemoris tutus
Errat in umbris: interq; pias.
Fœlix animas hæctora quærit.
Fœlix priamus: fœlix quisquis
Bello moriens omnia secum
Consumpta uidet.

Actus. ii. Talchybius Chorus.

Talchybius loquitur.

QVā lōga danais spin portu mora
Seu petere bellū petere seu patriam uolūt
Cho. Q uæ cā ratibꝰ faciat & danais morā
Eſtare reduces quis deus cludat uias:
Tal. pauet aius: artꝰ horrido q̄ssat tremor
Maiora ueris monstra uix capiūt fidem.
Vidi ipse uidi: summa iam tian iuga
Stringebat: ortus uicerat noctem dies.
Cum subito terra cæco mugitu fremens
Concussa cæcos traxit exímo sonos.
Mouere siluæ capita: & excelsum nemus
Fragore uasto tonuit: & lucus sacer
Idea ruptis saxa ceciderunt iugis.
Non sola tellus tremuit: sed pōtus suum.
Adesse achillem sensit ac strauit uada.
Et hiatus herebi peruium ad superos iter
Tellure fracta præbet ac tumulum leuat.
Emicuit ingens umbra thessalici ducis.
Threicia qualis arma proludens tuis
Iam troia fatis strauí aut neptunium
Cana nitenntem perculit iuuenem coma.
Aut cum inter acies marte uiolento furens

Corporib⁹ amnes clausit & q̄rens iter
Tardus cruento xanthus erauit uado.
Aut cum superbo uictor in curru stetit
Egitq; habenas hectorē & troiā trahēs
Impleuit omne littus irati sonus.
Ite ite inertes debitos manibus meis
Auferte honores: soluite ingratas rates
Per nostra iturī maria: non parua luet
Iras achillis græcia, ac magno luet.
Desponsa nostris cineribus polixena
Pyrrhī manib⁹ mactet & tumulū riget:
Hæc fatus alta nocte diuisit diem:
Re pēteq; dītē mersus ingentē specū
Coeunte terra iunxit immotī iacent
Tranquilla pelagi: uentus abiecit mīnas.
Placidūq; fluctu murmurat leuī mare
Tritō ab alto cecinit hymeneū choro.
Pyr. Agamēnō Calchas. Pyr. loquitur.
Vm læta pelago uela fīditur⁹ dares
Excidit achilles. cui⁹ uni⁹ manu
Impulsa troia corruit tādem solo.
Breui repensans quicquid adiecit moræ
Scyros. fretumq; lesbos ægeum secans
Illo remoto dubia quo cederet stetit.
Velis licet quod petitur: ac pperes dare
Sero es daturus. iam suum cuncti duces
Tulere p̄ciū. quæ minor merces potest
Tantæ dari uirtuti. an meruit parum
Q ui fugere bellū iussus & longa sedens
Euum senecta de gente ac pilii senis
Trāscēdere annos exuit matris dolos
Falsaq; uestes: fassus est armis uirum:
Inhospitali telephus regno impotens
Dum mysiæ ferocis introitus negat.
Rudem cruore regio dexteram imbuit
Fortemq; tandē sensit & mitem manum.
Cecidere thebæ: uidit echion capi
Sua regna uictus: clade submersa ē parī
Appolita celso parua lernysos iugo:

Coeunte: coniungente se: nā supra dixerat aptam fuisse terram. Triton: tubicem neptuni cecinit hymeneum epithalamium tāquam polixena deberet duci ad maritum. BER.

Vm læta: ꝓpter uictoriā. hæc est secunda pars secundi actus: Achilles petebat polyxenam mactari ad tumulū suū agamēnō negat: pyrrh⁹ achillis filius cū agamemnōe disputat ut illa mactetur. Excidit ab aio tuo: deleta sunt patris mei beneficia qui causa fuit isti⁹ uictoriæ Breui: paruo tpe troia cadēs cōpēsauit tarditatē eius. Scyros: insula maris ægei una ex cyclādibus lycomedis regis patris in qua achilles sub habitu puellari a thetyde matre occultatus est ne iret ad bellum troianum. tandē cognitus ab ulyxe duct⁹ est ad obsidionē troianā. Illo: achille: erat habitū oraculo troiā nō posse capi sine achille. Velis: si uelles dare præmiū achilli sero id facturus es: cū alii duces totā prædā itra se diuiserint pr̄ me⁹ debebat eē primus & erit ultimus. Minor merces: q̄ una puella hostiū. Iussus. scilicet ab oraculo & mr̄e tethide uñ probat per merita illud nō debere negari. Sedēs: ociosus nā si uoluisset uiuere sine bello ut erat fatatū a ioue potuit se uiuere tercētū ānos ut uixit nestor. Sēis pilii: nestoris regis pilii: pylos oppidū fuit iuxta thessaliā uersus marinū littus a neleo patre nestoris cōditū. Falsas uestes: muliebres gb⁹ achilles fuit ap̄d licomedē. Fass⁹: demōstrauit ut scri. Statius i achilleide: ulixes uolēs repire achillē iter mulieris attulit munera diuersi generis. Inhospitali: telephus fuit herculis filius ex auge npmpha ꝓgenit⁹: ut sophocles attestat: quē in siluis expositū a cerua lactatū duxit: s; tractu tēporis robustus effectus i licia cithensibus impauit: uenienq; deide i auxiliū troianor⁹dū ulixē insequ⁹ a trūco: qui i uiea p̄peditus ab achille i sinistro femore uulnerat: sed ausis ꝓtectus manus illius effugit: ac cū malo idies uulneris grauaret: nec adhibita p̄ficerēt remedia appollinē cōsuluit: q rn̄dit nō aliter posse liberari q̄ p̄ iteꝝ ab achille uulnerandus accederet q sic quoq; ab illo iteꝝ uulneratus icolumis effectus ē. ꝙ Oui. tetigit hi. i. de remediis cū ait: Vuln⁹ achilleo q̄ quōdā fecerat hosti. Vulneris auxilium pelias asta tulit. Inhospitali: qa nolebat dare hospitium græcis Impotens: ferox. Mite: quando sanauit eum.

Impleuit oē lit⁹: isonuit totū litt⁹ clamāte ūbra achillis quo portētoso clamore admōiti sunt græci istaurare parē talia sāguie puellari. DAN. Xāth⁹: fluui⁹ alio noie Camāder dī ab Homero. ον ξάνθον καλέουσι θεοὶ ανδρες δὲ σκάμανδρον. Cū læta: quartū carmē metro archilochio: i quo polyxēa & astyanaxa capitis fiūt rei. Cōtētio p polyxena orit iter agamēnonē & pyrrhū. Res ad idiciū defert calcātis uatis. Cuius unius māu: occiso. s. hectore nō. n. minus ualuit ulyxis fallacia quē urbis euersorē peculiari tāq̄ epitheto Hom. appellauit. Lernesos: oppidū Ciliciæ q̄d expugnauit achil es quo capto tres hippodamæi frēs trucidauit: pater uero suspēdio uitam finiuit. Crisse oppidum: crissei pris astimōes de quo meminit Hōe. i iliade.

Cecidere thebe: fuerūt thebe i ægypto urbes q̄ busuris ægypti rex cōdidit græci heliopoli: hoc ē solis urbē uocauere hui⁹ ambitū cētū q̄dragita stadioꝝ fuisse scri. Herod. BER. alia fuit i boetia: alia i cilicia p̄ria ādromaches q̄ fuit hectoris dilectissima cōiūx filia tetiōis tebaꝝ i cilicia regis: ut oñdit Home. li. iliados. vi. Nā iducēs illā cū Hectore. loquētē lamētariq; miserabiliter rettulit de achille: q patriā suaꝝ thebas i qua orta fuerat euerterat: & patrē regē septēq; suos fratres occiderat: traueratq; captiuam matrē quā deide imēsa summa redēptā. Diana apud ædes paternas cōmorātē sagittis iterfecit. Lyrnesos: eūtibus græcis ad troiā achilles utrāq; ciliciā & thebaicā & lyrnesiam inuasit. Thebaicā tetion: andromaches pater lyrnesiam Menetes regebat: His trucidatis ex thebe Astimonē Chrysi: ex lyrneso Hyppodamiā Brisei filiam expugnatis oppidis abduxit: quāq̄ Eustachius ex pedaso hyppodamiā abreptam tradit. Agamemnon græcoꝝ imperator ex omni præda sibi delegit astimonem: achilli ne-

ſtori & idomeneo: partiende ꝑde auctoribus hyppodāia ſorte obtigit: Interea chryſes appollinis ſmynthei ſacerdos i tēplo erat i chryſeo multis oblati muneribus repetit. Minabundus ſenē a ſe abigit agāmēnon: a- pollo ſui ātiſtitis cōtumelia percitus nouē diebus. ut Home. ſcribit: iumēta & hoies ſagittis cōfodit cadebat hac peſte quotidie miſerāda multitudo: palladis monitu uocata cōtione achilles de placanda deoꝝ ira deli- berat calchas neſtoris filius qui cū mopſo de uaticnio certauit: niſi aſtimone patri redderetur placari apolinē nō poſſe in mediū protulit: Acclamātibus uniuerſis. Agamēnon per Vlixem ad patrem puellam remittit

Achilli uero quem reddende aſtimones auctorem crede- bat: apparitoribus Teltibio & Euribate miſſis hyppoda- miā abſtulit: ideo dicit criſe cauſa litis. Tenedos: fuit iſula notiſſima in cōſpectu troiæ. Cilla: urbs conſecrata phœ- bo. Caicus: fluuius eſt phrygiæ teſte Liuio in ſexto de bel lo macedonico ueniēs a myſia. Attollēs: qui ſolet creſcer tēpore ueris quando ſoluunt niues. Hæc tāta: tot urbes & puinciæ captæ fuiſſent alteri magna gloria expugnādo illas in longo tēpore ſed eundo achilles illas expugnauit.

Pauor: nā oibus erat terror. Parat: dū uadit ad troiā. He ctor: omittamus alia merita patris: ſatiſſecit ſi nō feciſſet a- lia occidendo hectorē cuius morte troia de facili capta eſt.

Ilion: troia. Mēnon: filius titoni & aurore fratris priami qui ab oriēte uenerat. Parens: mater aurora pp mortem filii obſcurauit ſe. Victor: achilles cū interfeciſſet filiū deæ timuit: nā cū eſſet ipſe quoq; filius deæ tethidis: intellexit dearū filios poſſe occidi. Amazon: pēthefilea regia ama- zonū: maximis uiribus pſtans. Debes: agāmēnon obli- gatus es: etiā ſi peteret unā de tuis miceneis & argiuis, quā to magis debes dare unam hoſtē tumulo ſuo. Nato pelei achilli. Ferū: eē crudele. Priami: illius qui genuit paridē raptorem helenæ: pro qua uoluiſti imolare filiam tuam ut haberes uentos ſecundos: ut poſſes ire factum uindictam contra troianos. Helenæ: cā helenæ ut poſſes habeꝛ eam

Iuuenile uitium: iuuenes quicquid appetunt uolunt. Pa ternus: aliis iuuenib⁹ accedit furor propter abundantiam a patre. Lentus: patiens: probat patrem eius fuiſſe iracun dum quod auſus eſt reſiſtere tibi regi. Tumidi eacide: ſu perbi patris tui. Quo: quanto plus quis poteſt tanto ſub miſſius debet ſe gerere: ut eſt ſententia Ciceronis in primo officiorum. Cede: morte polyxene. Vmbras: animam.

Victor: non debet uictor facere quod poteſt in uictimis: ſed uti modeſtia decet. Quoque: q̄do aliquis euectus ē ad altiorem gradum: tanto magis debet conſiderare quid ac- cidere poſſet & cætera.

DAN. ¶ Cauſa litis: non oppidum fuit cauſa litis ſed puella op pidana quam coactus eſt agamemnon reſtituere in patriā parenti ſuo impulſore achille: ut ſingula Homerus plane proſequitur in primo iliados. ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν τὴν μὲν θυγάτερα δέω πρὸς δῶμα πατρὸς ἀγαθοῖο τρίπτολέμοιο τετράπτολέμου τε ἀπόπτω, & cætera. ſic meus uenit ſic mei patris accepit nobile incrementum uirtus & gloria ut non immerito illd papiniauum de eo commemoreꝛ uideo iam mille carinis ionium ægeūq; præmi: nec ſufficit omnis quo plaga gra- iugenum tumidis coniurat aridis. Iam pelago terriſq; me us quæretur Achilles. & uolet ipſa ſequi. Inclytas laudes iuuat me proſequi & extollere paternas laudes. Hælenæ immolaſti pro republica græcorum & ſparandæ helnees gratia iphianaſſam conſecraſti dianæ ad Aulidē. Iuuēile uitium. iuſani eſt neſcire impetum compeſcere: propterea q; difficiles aditus impetus omnis habet. Et Papinius. ma le cuncta miniſtrat impetus: inquit. Pyrrhum paternus: hoc illud eſt. Inclitas laudes iuuat & clara magni facta genitoris ſequi. Moderata durant: iam ſuperius laudauimus illud quod eſt inter utrunq;. quicunque amat uitam rectā trāquillā: & ſecuram: contineat ſe intra terminos mediocritatis: neq; altum mare ſemper urgeat: neue inni quum littus ſemper præmat: ſed teneat medium. Quoque: ideſt quanto altius te attulerit fortuna. Aurea quaſi dicat magnifica ſententia concors Oratianæ Rebus anguſtis animo- ſus atq;

Captaq; tellus nobilis briſeidæ:
Et cauſa litis regibus tyrſe iacet:
Et nota fama thenedos; & quæ paſcua
Fecunda pinguí thratios nutrit greges
Et ſacra phœbo cylla: quid quas abluit
Vernis cyacus gurgitem attollens aquis
Hæc tanta clades gentium ac tātus pauor
Sparſe tot urbes turbinis uaſti modo
Alterius eſſet gloria ac ſummum decus:
Iter eſt achilli: ſic meus uenit pater.
Et tanta geſſit bella dum bellum parat;
Vt alia ſileam merita: non unus ſatis
Hector fuiſſet: ilion uincit pater
Vos diruiſtis: inclytas laudes iuuat
Et clara magni facta genitoris ſequi.
Iacuit pereptus hector ante oculos patris
Patruiq; memnon: cuius ob luctū parens
Pallente mœſtum protulit uultu diem
Suique uictor operis exemplum horruit:
Didicitq; achilles & dea natos mori.
Tū uerſa amazon ultimus cecidit timor:
Debes achilli meritaſi digne æſtimas
Et ſi ex mycenis uirginem atq; argis petat
Dubitatur etiam: placida nec ſubito ꝓbas
Priamiq; natam pelei nato ferum
Mactare credis: at tuam natam parens
Helenæ imolaſti; ſolita iā & facta expeto.
Aga. Iuuēile uitiū ē regere nō poſſe ipetū.
Aetatis alios feruor hic primæ rapit:
Pirrhū paternus: ſpiritus quōdam truces
Minaſq; tumidi lentus æacide tuli.
Quo plura poſſis plura patienter feras:
Quid cæde dira nobiles clari ducis
Aſpgis umbras: noſcere hoc primū decet
Quid facere uictor debeat: uictus pati.
Violenta nemo imperia continuit diu.
Moderata durant; quoq; fortuna altius.

Euexit ac leuauit humanas opes:
Hoc se magis suprimere fœlicem decet:
Varioſq; casus tremere: metuentem deos
Nimium fauētes: magna momēto obrui
Vincēdo didicit: troia nos tumidos fecit:
Nimiū & feroces: ſtamus hoc danai loco
Vnde illa cecidit: fateor aliquando iputās
Ped fregit illos ſpiritus hæc quæ dare
Sotuiſſet alii cauſa: fortunæ fauor
Te me ſupbū priame: tu tumidum facis.
Eſſe ego quicq̄: ſceptra niſi uano putem
Fulgore tectum nomen: falſo comam
Vinclo decentē: caſus hoc rapiet breuis.
Nec mille forſan manibus: aut ānis decē
Non oībus fortuna tam lenta immīnet.
Equidem fatebor: pace hoc dixiſſe tua
Argiua tellus liceat: afflicti phrygas
Vinciq; uolui. ruere & æquari ſolo
Etiam arguiſſem. ſed regi frenis nequit.
Et ira. & ardens hoſtis. & uictoria
Cōmiſſa nocti; quicquid idignū aut ferū
Cuiq̄ uideri potuit. hoc fecit dolor
Tenebræq; per quas ipſe ſe irritat furor
Gladiuſq; fœlix cuius infecti ſemel
Vecors libido eſt. quicquid euerſe poteſt
Supereſſe troiæ mancat. exactum ſatis
Pœnarūq; & ultra ē regia ut uirgo occidit
Tumuloq; dono detur cineres riget
Et facinus atrox cedis: ut thalamos uocē:
Non patiar. in me culpa cūctorum redit.
Q ui non uetat peccare cum poſſit iubet.
Py Nullū ne achillis præmiū māes ferēt
Aga. Ferēt: & illū laudibus cūcti canent:
Magnumq; terræ nomē ignotæ audiēt.
Q uod ſi leuatur ſanguine infuſo ciuis.
Opima phrygii colla cedantur gregis.
Eluatq; nulli flebilis matri cruor:
Q uis iſte mos ē: quādo in iferias homo ē
Impenſus homini detrahe inuidiam tuo
Odiumq; patri. quē coli pœna iubes.
Phy. Otumide rerū dū ſecūdar ūſtatus:
Extollit aios. timide cū increpuit metus:
Regum tyrāne. iam ne flāmarum geris.
Amore ſolito pectus. ac ueneris nouæ.
Solus ne totiens ſpolia de nobis feres.
Hac dextra achilli uictimā reddā ſuam.

ſus atque fortis appare: ſapienter idem contrahes uento nimium ſecundo turgida uela.

¶ Fauentes: q̄ hēt unde amplius aſcēdere nō poſſit: debet timere caſum & ruinam. Vincendo: expugnando: troiā didici magna nō eſſe firma. Loco: ſilui ſtatu & conditione poſſemus & nos uinci. Impotens: non moderans ſe ipſum teputaui me pluſq̄ fim: ſed exemplo priami diminui ſuperbiam meam quod mihi accidere poſſe cognoui quod illi tanto regi euenit. Superbum: ꝓpter uictoriam. Timidum: pp metū ruine. Eſſe: quod facit me timidum conſidero regna caduca eſſe: & ſub noie fœlicitatis habere multa mala. Splēdore: qui nō habet quod oſtēdit. Decē tem. ornatā. Vinculo: diademate. Hoc. ſ. nomen regni. BER.

Breuis: quia una hora ꝓditur. Nec mille: nō oibus euenit quod priamo q̄ per decē annos ſuſtinuit bellū. Arguiſſem noluiſſē cupiebā ſuperare troianus: ſed nō deſtruere troiam eo mō: tñ ira & dolor iniuriæ: & uictoria noctuna hoc uoluit: ut tam crudeliter deriperet: qa de nocte maior habetur licētia. Irritat: aſcēdit ad male faciendū. Gladius fœlix: q cū ſemel intingit ſanguine non pōt refrenari unde dicit uecors libido. i. immoderatus appetitus effundi ſanguinē. Cuius ifecti. gladii ſanguine tincti. Quicqd: ſatis eſt factū crudeliter i troiā: unde quicqd ſupereſt ſeruādū eſt. Regia uirgo: polixena. Facinus: hāc mortē indignā ut appellē thalamos & cōiugiū achillis nō patiar nam quicqui d mali fit: regi imputatur. Vetat. ut Cicero i ꝓio officiorū q̄ nō reſiſtit iniuriæ cū poſſit tantū ē in culpa: ut ſi patriā & parētes deſerat. Manes: aia patris mei

Cuncti: ſimul oēs laudabunt illū fortiſſimū. Quod ſi: ſi umbra delectat ſanguine pōt immolari alia uictima q̄ polixena. Opima: pinguia ex grege capto. Inferias: i ſacris mortuorū. Q ñ: q̄ſi dicat nunq̄. Inuidiam: odium qa ſi hoc fiet oēs haberēt illū odio. Pœna. ſ. polixenæ. O tu mide: iratus pyrrhus minat agammēnonē dicens quādo es in fœlici ſtatu efficeris tumidus & inſolens: quādo hēs fortunā aduerſam es timidior dāma: ſi non imolauero polixenā patri teipſum interficiam ad ſacra patris pagenda quēadmodum interfeci priamū. Regū nam in exercitu ſub agamemnone erant alii reges. Flammatum: incenſum amore quemadmodum de briſeide.

¶ Magna momento: omnia ſunt hominum tenui pendentia filo. Et ſubito caſu quæ ualuere ruūt. Eſſe ego qc q̄: nil aliud iquit eſt regnū q̄ tectum nomen uano fulgor: regii aūt faſtus incomoda elegant Claudianus poeta generoſus ſub noie theodoſii cōſcripſit Tu licet extremos late dominere p indos. Temedus: ſe mollis arabs: te ſeres adorent: ſi metuis: ſi praua cupis: ſi duceris ira ſeruitii patiere iugum: tolerabis iniquas interius leges &c. Caſus hoc rapit breuis: momento. n. magna obruuntur. teſtatur hoc Galba qui totam ætatem luculēter producens in ſenium: fortunæ aura: breui ſublimatus eſt: & breui item p̄cipitatus. ut teſtis eſt Tranquillus & plutarchus le ide cō memorat deam cæcam non niſi a cæcis coli quos ipſa tandem in foueam præcipitat miſeriarum. Nullum ne achillis: placari manes hoſtili imolatione falſo antiquis perſuaſum eſt quaſi adhuc iram ſeruarent in morte defuncti ipſi hinc manibus patrocli duodecim formoſos adoleſcentes captiuos iugulauit achilles. Δώδεκα δε προσαροῖσε ποριὸ απο δειροτομήσας νεκύων τῶν γαλατέκνα. &c. DAN.

BER. ¶Nimiū:tunc pabat ipetū cōtra eū. Parē regē quēadmodū ipse erat ut secū comes uadas ad inferos. Haud eq dē:trahit laudē pyrrhi in uituperiū:nō est mirū si interfecisti priamū ita crudeliter quē pater tuus supplicē habuerat. Paternus:patris tui. Supplices:respondet pyrrhus si priamus supplicauit patri meo fuit fortior quā tu ipse ueīt ad eū. Tu uero timidus non ferēs conspectū eius misisti ulyxē supplicatū ei. Mādas itacho:cōmisisti ulyxi; & aia ci thelemonio ut pacē a patre meo irato tibi ipetrarēt. Au sus:nō audens egredi. Chelim.cytharā:scio patrem tuum nō timuisse quando hector cōbussit naues grecorū quare tunc ociosus pulsabat cytharā sub tentorio suo:& hoc est dictū indignatiue. Tunc magnus:hector nō timēs te de uastabat exercitū grecorū sed ad tentoria pris mei nō audebat uenire:ubi ipse cantabat ociosus. Thessalicis:pris mei:qa ad illas nunq uenit hector. Nempe:istd reuoluit in uituperium pyrrhi:uerū est qd erat securus:qa accipiebat hostes & dimittebat:ut fecit de priamo quando iuit redeptum corpus hectoris. Est regis: interest magnanimi regis donare spiritum.i.uitam regi. Cur:quid ergo occidisti eū. Mortem:feci ea rōne qua pater meus uoluit eum seruare florentem:ego aūt interficere uolui ne uiueret i ludibrio hostium:quæ mors fuit illi gratissima: nam ut inqt Cicero.melius est honeste mori q turpiter uiuere. Misericors:deridet eum. Busto:ad sepulchrū patris. Immolari:nōne scis qd uoluisti etiam uirginem filiam tuam immolare:ut supra dictum est. Patriam:quæ ut inquit Cicero.omnium charitates complexa est. Lex:dicis te habuisse iustam causam imolandi iphigeneā:ipse quoq; habeo quia cum sim uictor de uictis possum facere quicqd placet. Pudor:hōestas. Multū:q multā h; Iniam: ñdeb; uti ea. Libere:placere uti Inia. Subactos:q fuerūt subditi tibi p.x.annos. Iactas:ianiter ostētas. Pyrrhus:d se loqtur in tertia psona fatatū erat troiā non posse capi sine uno de genere eacidarū. Iugo:seruitute. Hos scyros: pyrrh9 natus erat ex deidamia filia lycomedis regis scyrus ubi achilles occultatus fuit sub ueste muliebri:unde dicit scyros dat ne tibi tantā audaciam:saltē natus esses in loco nobili

Scelere improperat pyrrhus patriam agamemnoni:qd scyros non est ita scelerata quēadmodū mycene ubi factū fuit scelus thiestis & atrei:ut supra habuimus. Inclusa fluctu:quasi minima insula inter aquas.Cognati maris:respondet pyrrhus est uerum quod isula ē in mari minima: sed est gloria nostra:cū illic sit dea tethis mater patris mei:

Nouī:hironice:bene sciote nobilissimū quasi ex domo atrei & thieste qui fuerūt sceleratissimi. Concepte:ut qui es generatus ex stupro unius uirginis:& Achille nōdum uiro.i.qui tunc erat inductus habitu muliebri apud lycomedem. Illo:habet emphasim:sum natus ex achille qui matrem habet deam tethidem auum eacum iudicem inferorum & iouem regē cœli pauū suū. Paridis.q.d.effœminati hois manu iterfectus est. Cominus.i.pari certamine:sum natus ex illo achille cum quo nullus deorum est ausus congredi:sed paris insidiose interfecit eum sagittis.

DAN. ¶Maiorē dabo:si mihi polyxenā patri imolandā dare de tractaueris ego te faciā uictimā. Hoc esse pirrhi: ironia q eni restat gloria de iterfecto sene imbelli. Priamus: apud homerū Achilli uolēti eū in throno collocare loquitur in hæc uerba priamus.ne me sedere facit i throno quo iacet hector interea in tentoriis inglorius. sed celeriter solue ut uideam tu aūt accipe dona multa quæ ferimus:& his utere & cum his repetas patriā'quoniam me primum permi-

Quam si negas retineſq; maiorem dabo
Dignamq; quā det pyrrhus: & nimiū diu
Accede noſtra regia ceſſat manus.
Paremq; poſcit priamus:
Aga. Haud equidem nego
Hoc eſſe pyrrhi maximū in bello decus:
Sæuo ereptus enſe quod priamus iacet.
Supplex paternus.
Py. Supplices noſtri patris:
Hoſteſq; eoſdē nouimus: priamus tamē:
Præſens rogauit: tu grauī pauiduſ metu
Nec ad rogandum fortis: aiaci preces
Itachoq; mandas cluſus atq; hoſtē timēs.
Aga. At nō timebat tūc tu9 fateor parēs:
Inter cædes græciæ atq; huſtas rates.
ſegnis iacebat belli & armorū imemor.
Leui canorem uerberās plectro chelym.
Py. tūc magn9 hector arma otemnēs tua
Cātus achillis timuit: tanto & in me tu
Naualibus pax alta theſſalicis fuit.
Aga. nēpe iſdem iſtis theſſalicis naualib9
pax alta rurſus hectoris patri fuit.
py. Eſt regis alti ſpiritum regi dare.
Aga. Cur dextra regi ſpiritum eripuit tua
py. Mortem miſericors ſæpe ,p uita dabit
Aga. at nūc miſericors buſto uirgies petiſ
py. iam ne imolari uirgieſ credis nefas
Aga. præferre patriā liberis regem decet
py. Lex nulla capto peit aut pœnas ipedit
Aga. qd nō uetat lex: hoc uetat fieri pudor
py. Q dcūq; libuit facere uictori licet.
Aga. mimū decet libere cui multum licet
py. His iſta iactas: quos decē ānoꝝ grauī
Regno ſubactos pyrrh9 exoluit iugo
Aga. Hos ſcyros animos:
py. Scelere quæ fratrum caret
Aga. Incluſa ſtuctu
py. Nempe cognati maris:
Atrei & thieſte nobilem nouī domum
Aga. Ex uirginis cōceptæ furtiuo ſtupro
Et ex achille natæ: ſed nondum uiro:
py. Illo ex achillis genere q mundum ſuo
ſparſus p omne regnum cœlitum tenet.
Thetide æquor: umbras eaco: cœlū ioue
Aga. Illo ex achille q paridis manu iacet:
py. Q uem nec deoꝝ comin9 qſquā petit:
aga. cōpeſce qdē uerba & audacem male:

fiſti uiuere

ſiſti uiuere & cernere lumẽ ſolis ἐμεῖ μὲ πρὸ τοῦ γε σασάσκοῦτ' νῦτε ἰδεῖν καὶ ὁραν φασοῆ ἠλιοῖο &c. At nõ agũt: antitheſis & eſt cõtrouerſia in ductu ſubtili p cauſatiuũ litis: agit enĩ pyrrhus p honore pris in probrum Agamẽnonis: cõtra Agamẽnon p figurã quã uocat hermogenes τὰ λιμογιον οἷα obiecta reiicit in achillem. Hos ſeyros: per ecclipſim conſtitutæ ſunt hæ clauſulæ ex alterna indignatione certantium.

¶ Cõpoſce: ſi uellẽ poſſem te punire de tãta audatia. ſed ſum aſſuetus parcere ẽt hoſtibus. ppterea uocetur calchas: interps ut intelligamus ſi placuerit diis φ polixena mactẽ. Dabo: cõcedã. Tu q: uertit ſermonẽ ad calchantẽ. Rati: nauib9 græcis qñ retinebanti aulide iſula pp tẽpeſtatẽ: tu pdixiſti nobis tũc uoluntatẽ deorũ. Referas: aperis: facis ut itellgamus ſecreta cœli. Viſcer: p extipitium. Fragor mũdi: cœli tonitrua. Semitã: uiã

BER.

Poteram domare. ſed meus captis quoq;
Scit parcere enſis: potius iterpres deum:
Calchas uocetur. fata ſi poſcunt dabo.
Tu qui pelaſgæ uincla ſoluiſti rati:
Moraſq; bellis: arte qui referas polum.
Cui uiſcerum ſecreta: cui mũdi fragor.
Et ſtella lõga ſemitam flãma trahens:
Dat ſigna fati: cniusingenti mihi
Mercede cõſtat ora: quid iubeat deus
Effare calcha: noſq; conſilio rege
Cal. Dat fata danais quo ſolẽt pcio uiã.
Mactanda uirgo eſt theſſali buſto ducis:
Sed quo iugari theſſalæ cultu ſolent.
Ionides ue uel myceneæ uurus.
Pyrrhus uxorem parenti tradat ſuo:
Sic rite dabitur. nõ tamen noſtras tenet.
Hæc una puppes cauſa nobilior tuo.
Polyxena cruore debetur cruor.
Quem fata querũt dura recluſus cadat:
Priami nepos hectore9 & letum oppetat.
Tum mille uelis impleat claſſis freta.

Chorus.

VErũ ẽ an timidos fabula decipit.
Vmbras corpib9 uiuere cõditis
Cũ cõiunx oculis ipoſuit manũ
Supremuſq; dies ſolibus obſtitit.
Et triſtes cineres urna cohercuit.
Non prodeſt animam tradere funeri.
Sed reſtat miſeris uiuere longius
An toti morimur. nullaq; pars manet.
Noſter cum profugo ſpiritus halitu
Immixtus nebulis ceſſit in aera.
Et nudum tetigit ſubdita fax latus.
Quicquid ſol oriens. qcqd & occidens
Nouit. cæruleus oceanus fretis
Quicquid uel ueniens uel fugiens lauat
Aetas pegaſeo corripiet gradu.
Quo biſſena uolant ſidera turbine
Quo curſu properat. ſecula uoluere

Poteram domare. ſed meus captis quoq;
Scit parcere enſis: potius iterpres deum:
Calchas uocetur. fata ſi poſcunt dabo.
Tu qui pelaſgæ uincla ſoluiſti rati:
Moraſq; bellis: arte qui referas polum.
Cui uiſcerum ſecreta: cui mũdi fragor.
Et ſtella lõga ſemitam flãma trahens:
Dat ſigna fati: cniusingenti mihi
Mercede cõſtat ora: quid iubeat deus
Effare calcha: noſq; conſilio rege
Cal. Dat fata danais quo ſolẽt pcio uiã.
Mactanda uirgo eſt theſſali buſto ducis:
Sed quo iugari theſſalæ cultu ſolent.
Ionides ue uel myceneæ uurus.
Pyrrhus uxorem parenti tradat ſuo:
Sic rite dabitur. nõ tamen noſtras tenet.
Hæc una puppes cauſa nobilior tuo.
Polyxena cruore debetur cruor.
Quem fata querũt dura recluſus cadat:
Priami nepos hectore9 & letum oppetat.
Tum mille uelis impleat claſſis freta.

Chorus.

VErũ ẽ an timidos fabula decipit.
Vmbras corpib9 uiuere cõditis
Cũ cõiunx oculis ipoſuit manũ
Supremuſq; dies ſolibus obſtitit.
Et triſtes cineres urna cohercuit.
Non prodeſt animam tradere funeri.
Sed reſtat miſeris uiuere longius
An toti morimur. nullaq; pars manet.
Noſter cum profugo ſpiritus halitu
Immixtus nebulis ceſſit in aera.
Et nudum tetigit ſubdita fax latus.
Quicquid ſol oriens. qcqd & occidens
Nouit. cæruleus oceanus fretis
Quicquid uel ueniens uel fugiens lauat
Aetas pegaſeo corripiet gradu.
Quo biſſena uolant ſidera turbine
Quo curſu properat. ſecula uoluere

Teras: aperis: facis ut itellgamus ſecreta cœli. Viſcer: p extipitium. Fragor mũdi: cœli tonitrua. Semitã: uiã

Lõgum: cũ cauda p circuitionẽ dicit cometã. Ora cui9 cui9 oracula igẽti mercede q iphigeniã ppriã filiã imolare uoluit quæ poſtea trãſlata ẽ i taurica regione. Iubeat: an polixena mactẽ. Dant: rñdens calchas dicit uirginẽ eẽ mactãdã: cũ dii cõcedãt nobis reditum eo pacto quo uenimus ad troiam: ſcilicet humano ſanguine. Iugari: con iugari eo ornatu quo mulieres theſalie ducunt ad maritũ ita polixena debet duci ad buſtũ achillis. Ionides nurus mulieres de ionia: quæ græcorũ eſt regio: atq; colonia in extremitate minoris aſiæ uerſus nos: ut ſcribit põponius: media iter cariam & eoliã: accepitq; nom̃ a duce lonio atnienſi qui coloniã deduxit aſiã: teſte Vitruuio libro. iiii. architecturæ. Pyrrhus manu pyrrhi debet mactari. Hæc una. hæc ſola nõ eſt cã noſtri ipedimenti: ſed ſupeſt unus filius hectoris mactãdus priuſq; diſcedamus. Hectore9: aſtyanax filius hectoris. Oppetat: moriatur.

VErum: Inducitur chorus mulierũ troianorũ q audiuit polixenã eſſe mactandã ad placãdos manes achillis uñ doles negat aiam poſſe appere uiuẽtib9 qđ illa moriẽte corpore ſimul cũ eo morit: & eſt opinio epicureorũ q falſa eſt. Verſus eſt aſclepiade9. Verum: petit an ſit uerũ φ appareat aia poſt mortẽ. Timidos: qbus uidet eſſe φ nõ eſt qđ fit pp timorẽ. Gonditis: ſepultis. Oculis conſuetudo antiquorũ: ut p timior clauderet oculos mortuo: ut Oui. in penelope teſtat. Solibus: luci: qa ultima die p dunt lucẽ. Prodeſt: nõ eſt opus mactare i exequiis more antiquorũ aiam. i. hoiem uiuentẽ. Nulla pars: qñ cõbuſtum ẽ cadauer aia quoq; cõſumit. Spiritus: uita noſtra.

Nudum: corpus poſitũ i rogo. Pegaſeo gradu: celeri paſſu: nam pegaſus equus alatus fuit uelociſſimi curſus: dicit credo φ oia quæ ſunt in oriẽte & occidente cito morianti.

Quo biſſena: duodecim ſigna: ut illa faciũt curſum ſuũ ita cito tranſit a uita noſtra. Turbine curſu accelerato.

DAN.

¶ Cuius ingenti mihi: hoc refert ad antiquã iniuriã calchãtis cuius uaticinio grauiter offenſus eſt: q reſpondiſſet peſtem inuaſiſſe græcum exercitum: quod rapuiſſet filiã Cryſæ ſacerdotis appollinei. pp quod uaticiniũ calchãta uatẽ grauiſſimis apud homerum cõtumeliis infectantur μάντη κακῶν. οὔ πω ποτέ μοί ςο κρὴ γόνον εἰπεῖν ἢ ἐργον ἐοικοι ρακακεξιφίλα φρέσι μᾶν τεῦς ὀθαιέός λον Δοῦ Δε τί πω εἰπας ἐπος οὐλε τελεσσός. Referas: que preſtas arte ſiderea. & deorum pandis arcana. homerus: Egregia ſingulari laude proſequitur calchanta q pñtia nouerit preterita & futura οὐη Δητατεον τατατ ἐᾶςομεγα πιοτέοντα. καὶ γηεᾶ ςηγῆσαταχαι ωνι λιονεῖδω &c. Præcium: pœnam dixerunt Terentius: ego precium ob ſtultitiam fero.

VErũ ẽ: pulchra de ſtatu aiarũ qſtio & ualde diſputabilis uariiſq; philoſophãtiũ ſectis & heſſib9 cõtẽtio ſa orit choro motore. ẽ aũt qntũ huius fabulæ carmẽ metro aſclepiadeo ſiue coriãbico cõtextũ ſpõdeo duobus coriãbis & pyrrhichio. Verũ ẽ: ẽ ne uerũ an fabuloſũ aias ſimul & corpora interire: dicearcus dixit eſſe

Anima. quãdã uiuacitatẽ quæ cũ corpe interit quidã in oibus aialibus unã eẽ aiam dixerũt & appellauerũt eã aiam mũdi cuius origo ẽ sol. Aristoteles cũ q̃ttuor elemẽta posuisset addidit eẽ quintã quãdã naturã uiuificantẽ: i. aiam, pinde i hoibus eẽ sublimẽ imortalẽ. neq;. n. cũ corpe iterit tã p̃cioſũ & cœleste semẽ. Theobrot⁹ discipulus platonis disputauit multa de aia: imortalitate. postremo icertior q̃ antea uoluit experiri: & p̃cipitauit se de sublimi specula. Refert Augu. i ciuitate diuina. Tradere aiam. hypallage. Hecate: luna quod placaretur centum uictimis institutore Menelao: ut superius uisum est.

BER. ¶ Dñs: sol princeps stellarũ a quo oia sumũt lucẽ. Hecate: luna. Obliquis: hẽt obliquũ cursũ p zodiacũ nec habet splendorẽ nisi p solem obliquũ: euitet terrã. Flexibus: flexionibus. Lacus: p circuitionẽ dicit stygiam paludem p quam iurant dei. Vsquam: qui semel mortuus ẽ amplius non est. Vt calidis: quẽadmodũ uanescit fumus & nubes in aere: ita & spũs noster moriente corpore. Arctoi: uenti septentrionalis. Spacii: uitæ nostræ uelociter currentis. Meta: ultimus terminus. Auidi: cupidi moriendi q putant se pesse mortẽ ire ad fœlicitatẽ nihil iuenietẽ. Solliciti: anxii q timẽt pœnas nõ ẽ opus cũ nihil sit post mortem. Quæris: ubi eris priusq̃ eẽs nat⁹. s. nusq̃. Chaos: cõfusio elemẽtorũ: oia dissoluunt i principia sua. Indiuidua: nõ speratur mors ut faciat partẽ hois uiuere partẽ mori. Trenara: specũ apud lacedemonẽ ubi dicebat descẽsus ad inferos: noli credere q̃ sit iferno⁹: nec iudex iferni: nec cerber⁹ custos qa sunt fabulæ. Vacui: fama sine effectu. Sõnio: quẽadmodũ somnias aliq̃d malũ q̃d te sollicitat deide nihil reperis. Tñ credẽdũ nõ est aiam achillis apparuisse.

QVid mœste: Hic ẽ tertius actus ubi andromache comitata a sene pp pudorẽ arguit chorũ mulierũ plorãtiũ q̃ potius moriant q̃ uiuant i tantis miseriis: unde dicit iã dudum interfecisem me q̃ uidi hectorem mortum: sed amor filii mei prohibet. Vobis: nũc troia uobis est destructa. Mihi aũt q̃ hector fuit mortuus ex eo tpe putaui me captã Ferus axis crudelis currus achillis quo tractus ẽ hector mortuus ter circũ mœnia troiana. Mea mẽbra. i. hectorẽ maritũ meũ nã tũc putabã me trahi. Sono: strepitu pp pondus. Torpens: ecce illud quod dicit leuia q̃ non debent tantũ flere ipsa doleo plusq̃ uos: & nõ lachrymor sed stupeo. Torpens: pp dolorẽ stupẽs. Rigẽs: q̃si res cõgelata. Erepta: ñ essem: in manu græcorum: sed mortua sequerer maritum meum: nisi hic. s. filius meus teneret. Erumne. miserie hic mihi: solent summa mala facere securum qui omnia pas⁹ nihil timet: sed filius meus eripit mihi istum fructũ quod non mihi: sed ipsi timeo. Prosperis: non habemus aliquã spem boni sed mali. Dira: aduersa. Habent: scilicet uam qua ueniunt ad nos.

DAN. ¶ Ipsaq; mors nihil: honoratus nitiẽ pbare nõ recte dici mortẽ id q̃d cõsũptionẽ demonstrat sed potius iteritũ q̃si aiæ & corpis dissolutionẽ & quũ singulæ ptes i corpe nro seperatæ petãt suũ genus: ideo nihil cõsumi manifestũ ẽ. Metũ de futuro malo. Spẽ: de iminẽte bono. Quo non nata iacent: responsio est ac si diceret nusquam iaces.

QVid mœsta: perimiẽ astyanax erept⁹ de sinu andromaches matris p ulyxẽ: ẽ aũt sextũ carmẽ trietro cõstãs iãbico archilochio. prio igiẽ d occultatiõe pueri tractat ãdromache cũ sene troião suũ pri⁹ & filii dplorat ifortuniũ. fuit Andrõacha ut home. ẽ testis filia Etiõis r̃gis thæbei uxor hectori pepit filiũ quẽ hector uocauit Scamãdrũ: alii aũt astianacta q̃si urbis r̃gẽ ad quẽ spectabat r̃gnũ: siue q̃ sol⁹ illi⁹ p̃s urbẽ tutaret. Peliac⁹: thessalic⁹ a pelio mõte. Nisi hic fili⁹ me⁹ Scamãdri⁹. Nil te: nil sie cã. Stetit: p r̃stitit. i. cessauit.

Astrorum dominus: quo properat modo
Obliquis hecate currere flexibus:
Hæc omnes petimus fata: nec amplius
Iuratos superis qui tetigit lacus
Vsquã est: ut calidis fumus ab ignibus
Vanescit: spatium p breue: sordidus
Vt nubes grauidas quas modo uidimus,
Arctoi boreæ dissipat impetus
Sic hic quo regimur spiritus effluet.
Post mortem nihil est: ipsaq; mors nihil.
Velocis spacii meta nouissima.
Spem ponant auidi sollíciti metum:
Quæris quo iaceas post obitum loco:
Quo non nata iacent.
Tempus nos auidum deuorat & chaos.
Mors indiuidua est noxia corpori.
Nec parens animæ tænara & aspero
Regnum sub domino limen: & obsidens
Custos non facili cerberus hostio.
Rumores uacui: uerbaq; inania.
Et par sollícito fabula somnio.

Actus. iii. Andromacha.

Senex Vlyxes.

Andro. loquitur.

q Vid mœsta phrygie turba laceratis
Miserũq; tonsæ pect⁹, effuso gẽas
Fletu rigatis: leuia perpessæ sumus
Si ffenda patimur: ilium uobis modo:
Mihi cecidit olim, cum ferus curru ícito
Mea mẽbra raperẽt & graui gemeret sono
Peliacus axis pondere hectoreo tremens.
Tunc obruta atq; euersa troia cecidit.
Torpens malis rigens sine sensu feror.
Iam erepta danais coniugẽ sequerer meũ.
Nisi hic teneret: hic meos animos domat
Moriq; prohibet: cogit aliquos deos:
Adhuc rogare: tempus erumnæ addidit.
Hic mihi malorũ maximũ fructũ abstulit
Nihil temere: prosperis rebus locus
Ereptus omnis: dira qua ueniant habent.
Miserrimũ est timere: cum speres nihil

Exoritur

Se. Q uis te repẽs cõmouit afflictã metu:
An. Exorit᷑ aliqd maius ex magno malũ
Nondum ruentis ilíi: fatum ſtetit.
Se. Et qnas repiret: ut uelit clades deus
An. Stigii, pfũdi clauſtra & obſcuri ſpec⁹
Laxantur: & ne deſit euerſus metus:
Hoſtes ab imo condíti tumulo exeunt:
Solis ne retro peruium eſt danais iter:
certe eq̃ mors ẽ. t᷑ bat atq; agitat phrygas.
Cõmunis terror: hic proprie meum
Exterret animũ: noctis horrendæ ſopor:
Se. Q uæ uiſa portãt: effer i medíũ metus
An. Partes fere nox alma tranſierat duas:
Clarũq; ſeptem uerterant ſtellæ iugum:
Ignota tandem uenit afflictæ quies:
Breuiſq; feſſis ſomnus obrepſit genis.
Sí ſomnus ille eſt mentis attonitæ ſtupor
Cũ ſubito noſtros hector añ ocluos ſtetit
Non qualis ultro bella in argiuos ferens:
Graias petebat facibs idæis rates.
Nec cæde uaſta qualis in danaos furens:
Vera ex achille ſpolía ſimulato tulit.
Non ille uultus flãmeũ intendens iubar.
Sed feſſus ac dei ectus: & fletu grauis
Simíliſq; noſtro. ſqualida obtectus coma
Iuuat tamen uidiſſe: tum quaſſans caput.
Depelle ſomnos inquit: & natum eripe
O fida coniunx: lateat: hec una eſt ſalus.
Omitte fletus: troia quía cecidit gemis:
Vtínam iaceret tota: feſtína: amoue
Q uocũq; noſtre paruulã ſtirpẽ domus.
Mihi gelíd⁹ horror ac trẽor ſõnũ excutit
Oculoſq; nũc huc pauida nũc illuc ferẽs.
Oblita natí miſera queſiuí hectorem.
Fallax per ípſos uumbra amplexus abít.
O nate magní creta progenies patris
Spes: uita phrigib⁹ unica afflicte domuſ
Veteríſq; ſoboles ſanguínis nimiũ inclyti
Nimiũq; patrí ſimilis: hos uultus meus
Habebat hector: talís inceſſu fuit
Habítuq; talís: ſic tulit fortes manus.
Sic celſus humeris: fróte ſic torua mínax.
Ceruice fuſam diſſipans lata comam.
O nate ſero phrygibus: matri cito.
Erit ne tempus illud ac fœlix díes
Q uo troici defenſor & uindex ſolí.

¶ Exoritur: timeo ꝙ uideo aliud maius malum nobis i- BER.
pendere quam habuimus: quia fatum ruentis ilii adhuc non ſtetit. i. firmatum eſt. Vt uelit: quamuis deus uelit da re nobis maiora mala non poſſet reperire. Stigii: laxant᷑: aperiuntur clauſtra inferni & ſurgunt animæ quæ ſangui nem noſtrum petant. Solis danais: eſt ne conceſſum ſolis græcis redire ab inferis magis q̃ marito meo & aliis. Eq̃: eq̃lis. Terror: oibus troianis hic terror eſt quod ſurgant græci ad petendum ſanguinem ſed me turbant uiſa no- ctis. Phrygas: troianos. Partes: explicat andromache ui ſa: dicens ꝙ uidit hectorem laceratum qui monebat ut filium ſaſtyanacta occultaret quæres ipſam ſollicitam facit.
Septem ſtellæ: quæ faciunt plauſtrum ut ſupra dixim⁹.
Iugum: temonem manent in ſimilitudie plauſtrí. Igno- ta quies: quia non ſolebant dormire. Obrepſit genis: o- culis clam uenit. Ideis: ſumptis de ida ſilua quando cõ- buſſit naues græcorum. Vera: arma achillis quibus erat Patroclo.
indut⁹ patroclus: unde dicit: achille ſimulato: quia iuueis magni animi ſumpſeram arma achillis: ut incuteret terro rem troianis & illũ hector occidit: armiſq; ſpoliauit. Simi lis noſtro: ita triſtis quemadmodum ẽ meus. Iuuat: licet fuerit ita ſqualidus: iuuat tamen me uidiſſe. Mihi gelidus cum uidiſſem umbram mariti: ſubito cœpi tremere q̃d malum erat ſignum: unde oblita filii: illum ſolum quære bam. ſed non complecti potui. O nate: andromache cõ miſerans nato: loquitur de ſpe illius qui pergama poſſet teſtituere ſi ſuperſtes fuerit: ſed ubi occultet eum non eſt locus in urbe tam dirupta: tandem ueniens ad ſepulchrũ patris hectoris in eo occultare ſtatuit illum. Diſſipans: ſpargens habebat collum latum & crines ſuper infuſos.
Sero: tarde. ſi eſſes adultus & magnus poſſes defendere patriam. matri cito: quia ſi non eſſes adhuc natus non ha berem hanc calamitatem. Recidua: renaſcentia. uidebo ne illud tempus. quo reſtituas troiam.
¶ Tandem. quaſi quæ lachrymis & ſingultibus uexata DAN.
tandem in ſoporem cecidi. Non qualis: ſic æneas narrat quaſi inde uideatur acceptum: heu q̃ mutatus ab illo he- ctore qui redit exuuias indutus achilli. Hector apud Ho- merum in. ρ. iliados ſpoliato patroclo ſaliit ſuper currũ: arma autem dedit troianis ferre in urbem magnum dec⁹ ſibi ipſi ἑκτωρ ὀθ᾽ ἁχεδ᾽ ὅμιλον ἰὼν ἀνεχάζεθε ταῖρῶν ἐρσοθιφρονοθανοῤοῦθε οθιθοῦθοθόγε τεῦχεα κα λατρώδιφερέιν ϖοτιᾳῦ μέγακλέοδ ενμενάιᾳ τῶ. Petebat: impetebat corripiebat. Non ille: Homer⁹ comparat hectorea flammæ inextictæ οξεα κεκληγώδ φλογικε λοῤηφαι ϛοι οαόβεϛώ. Vtinam iace- ret tota: utinam clades quæ ei imminet iam eſſet exacta & completa. Mihi gelidus: inhorrui q̃ primũ ab hoc phan taſmate & ſtatim conſurgo circũſpiciens ſicubi hectorẽ in uenirẽ. Hos uultus meus: pathos ab imagine & color q̃ admodum ipſa ad aſcanium in epiro loquitur: o mihi ſo la mei ſuper aſtyanactis imago. Sic oculos: Sic illæ man⁹: ſic ora ferebat &c. O nate ſero: participium nate.

BER. ℂVota: magnum est uotū quod debeas instaurare troiam:sed tātū orabo ut possimus uiuere:quod satis debet esse captis. Timori meo:filio pro quo timeo. Arx:solebamus habere arcē potentissimā constructā ab apolline & nepruno quæ tunc est uersa in cineres. Fraudi:occultatiōi filii mei eligam. Parens:priamus pr hectoris. Nō auarus:qui uolui id facere magnificum tumulum in me moriam luctus filii sui hectoris. Credam:committam ad custodiam Patri hectori. Omen:signū mortis filio meo quem uolo occulere in sepulchto. Feralis: dicati morti.

Hæc cā.si crederent ipsum mortuum esse non querərēt & ipse eēt tutus. Credi periisse:quod crederent aliquem mortuum. Vix:nulla est spes occultationis apnd supos.

Nobilitas quæ ipsum non dimittit occultari:nam prīcipes apud omnes cognoscuntur. Amoue:uade sola ut nullus sciat. Vrbe:dicito:ꝙ mortuus est in euersione utbis. Quid proderit:si nunc occulto psum quando discedam non dimittam eū ad quid igitur occulto si omnino uenturus est in manus hostium. Victor: est ferocior in primo impetu deinde remittit iras. Quid habet fortunā propitiam potest facere quod uult qui habet aduersam faciat quod potest. Secure:qui habet tempus eligendi ꝙ uult. Occupet:accipiat quod effertur. Quiste:discedens andromache ad occultandum filium cum eo loqtur. Seducta:separata. Inuidia:remota. Furtum:filium furtim occultatum. Victurum.s.filius. Succede:ingredi intelligendum est quod aperto sepulchro uolebat filiū introducere:& ipse uolebat intrare. Pudet timere:scio ꝙ habes animositatem paternam & non uelles timere: sed opus est quod deponas istos spiritus:& inspicias casus nostros. Intuere:considera ꝙ sumus adeo pauci & nihil restat nisi tumuli de patria nostra quare omnia alia sunt dirupta. Cedendum:oportet facere ut possumus in tantis malis. Conditi:sepulti:si dii dabunt tibi fauorem habebis uitam:si erunt contrarii ad minus habebis sepulchrū.

Clausira:puer itrauit sepulchrū:unde senex dicit recede mr ne tu pdas ipsū hostibus tremore tuo. Diuersā:semotā a loco isto. Leuius:est melius ut remaneam ibi quia p sentes non timent:nisi q uidēt:absentes ār omnia timēt. Propius:uicinius. Referamus pedem:recedamus si uis.

DAN. ℂRecidiua:rediuiua dixit Sillius. Nomen: famā & decus:ut & nos aliquod nomē ꝙ decus. Gessimus. Virgi. in secundo ænei. Hectoris. Est tumulas:alba ossa hectoris collegerunt fratres & socii lugētes & locarunt in urna aurea operientes rubro uelo:rutsus posuerunt:iu caua fossa.insup crebris lapillis strauerūt:hæc Homerus de tumulo hectoris.ρίψαν ἀεδόηι ἐκαλυψαν. ωερὶ δε ὀκοωοίειαι τοωαν τῆι. Victor feroces:impetuosi sunt spiritus in uictore cæterum leues & uani. Miser: in eum locum quemcunq sors dederit se indat miser:cui autem uacat is eligat & optet suo arbitratu. Qui semper:consuesti tuos defendere etiam unum id effice custodi filium in tuo sepulchro & fideli cinere illum uicturum conserua. Animos ueteres magnitudinem animi qua refers parentes & auos tuos.

Simus super: antistroophe pro superfimus.i.uiuamus: iuxta illud persii. Quid sumus:aut quid nam uicturi gignimur. Sancta pntis sedes:uertit se ad astyanactā poeta mantuanus: præterea fuit in tectis de marmore tēplū cōiugis antiq miro quod honore colebat:ergo sanctas sedes ac si diceret templū & sepulchrum tui hectoris.

Recidua ponas pergama: & sparsos fuga
Cíues reducas:nomen & patriæ suum
Phrygibusq; redas:sed mei fati imemor
Tā magna timeo uota qd' captis sat est:
Viuamus:heu me quis locus fidus meo
Erit timori:qua ue te sede occulam:
Arx illa pollens opibus & muris deum
Gentes per omnes clara & inuidiæ capax
Nūc puluis altus:strata sūt ftāma omnia
Supereſtq; uasta ex urbe ne tātū quidem
Q uo lateat infans:quē locū fraudi legā?
Est tumulus ingens coniugis cari sacer:
Verendus hosti: mole quē imensa parēs
Opibusq; magnis struxit: in luctus suos
Rex non auarus:optime credam patri.
Sudor per artus frigidus totos cadit.
Omen tremisco misera feralis locí.
Se.hec causa multos una ab iteritu arcuit
Gredí perisse uix quicqd spei est super
Graue pōdus illū magna nobilitas pmit.
An.Ne prodat aliqs se amoue.testes dolí
An.Sí q̄ret hostis. Se. Vrbe in euersa pit
An.quid pderit latuisse redituro ī māus
Se.Victor feroces impetus primoshabet
An.quid qd latere sine magno metu neqt
Se.miser occupet præsidia.securus legat:
An.Q uiste locus quæ fgio seducta iuia
Tuto reponet:quis feret trepidus opem
Q uis proteget.qui semper etiā nūc tuos
Hector tuere coniugis furtum pie
Serua.& fideli cinere uicturum excipe.
Succede tumulo nate.quid retro fugis.
Turpesq; latebras spernis.agnosco idolē
Pudet timere.spiritus magnos fuge
Animosq; ueteres.sume quos casus dedit
En intuere turba quæ simus super
Tumulis puer captiua·cedēdū est malis.
Sanctas parentis conditi sedes age
Aude subire.fata si miseros iuuant
Habes salutē.fut si uitam negant
Habes sepulchrum.
Se.Clausira commissum tegant
Q uem ne tuus producat ī mediū timor
Procul hinc recede.teq; diuersam amoue
An.Leuius solet timere q propius timet.
Sed si placet referamus hinc alio pedem.

ℂCohibe

¶Cohibe:cum ſenex uidiſſet ulyxem uenientem ad quærendum puerum:dicit illi tace.Cephalonum:populi cephaloniæ quæ inſula eſt in ionio mari:teſte plinio:li.iiii.hæc menela.quondam dicebatur:fuitq; ſub ulixis imperio. Admouet:appropinquat. Dehiſce tellus:rogat tacita Andromache ut terra aperiat ſe: & maritum ſuum ut accipiat filium ad inferos ne ulyxes reperiat eum. Conde:occulta. Depoſitum: filium meum quem depoſuit in ſepulchro & credidi tibi. Dubio:quando quis uadit cogitabundus in cõtinuo gradu ambulat. Aſtus:Aſtutias magnas inuenit qđ apparet in uultu eius. Dure loquitur Vlyxes excuſando ſe andromache q̃ ſi petit filium ſuum:id facit non ſpõte:ſed mandato græcorum. Sortis:quia electꝰ ſum ad id a græcis. Vt ore:licet dicã iſta uerba.nõ credito eſſe mea: ſed omnium græcorum qui non diſcedent niſi prius habuerint filium hectoris. Seras:tardas q̃ manſerunt apud troiam per decem annos. Hanc:ſobolem filium tuũ. Solicita fides:qui nunq̃ credent ſe tutos eſſe ſi ſuperet proles hectoris quæ patrem & patriam ulciſci poſſit. Natus:filiꝰ tuus faciet animos troianis reſtituendi troiam:græci nunquã erunt ſecuri. Calchas:prædixit uobis hoc fatum augur ueſter. Dicebat:uidebatur dicere demonſtrando uirtutem ſuam qualem puto futuram filii ſui ſi uixerit. Generoſa:ponit aliquas ſimilitudines quibus probat filiũ hectoris patri ſimilem futurum. Scindens:qui nondũ emiſit cornua. Comes:uitulus ſequens armentum. Quæ tenera:alia ſimilitudo. Matri:arbori.de qua fuit ipſa uirga inciſa. Subit:creſcit. Nemus:copiam ramorũ. Sic male:alia ſimilitudo:facto incendio niſi ignis bene extinguatur:iterum accenditur. Eſt quidem: cognoſcimꝰ hoc non eſſe equum:ſed dolor & timor futuri cogit nos hoc facere. Exigas:ſi tu conſideres factum iſtud dabis nobis uenia quia timemus iterum reuerti ad bella q̃bus defatigati fuimus per decem annos & totidem menſes. Iacentem nunquam putant ſatis eſſe deſtructam troiam:quia illam pullulare poſſe credunt. Hector:filius tuus futurus alius hector. Libera.ſ.dãdo filium tuum. Deductas: paratas ad nauigandum:quia propter illum reſtamus. Heret:ſtat firma. Horeſtem:filiũ Agamẽnonis:noli putare me crudelem ſi iſto modo peto filium tuũ:nã ſi tuliſſet ſors ita petiuiſſem filium agamẽnonis. Patere:habeas patientiã q̃ filius tuus occidatur:q̃ uictor ideſt agamẽnon tulit quando paſſus eſt filiam iphigeniam in aulide inſula Dianæ immolari. Vtinam:neſcio ubi ſit filius meus utinam eſſet i poteſtate mea ſcirem ad minus quis caſus mihi illum eriperet. Confoſſa:figurate per conſtructionem græcam.

¶Miniſter:ego in hac triſti ſorte. Seras:ſero ſalutatas impediente filio tuo quẽ poſcunt fata. Dicebat hector:ominabatur relicto generoſo poſt ſe pignore. Iniuſtus dolor rerum æſtimator.qui dolet nequit ſuam rebus æſtimationem addere:propterea tuus dolor nõ finit te recte æſtimare. Eſt autem æſtimare ſumptum ab ære & timio: quod eſt præcium.æſtimare ære taxare:unde æſtimata pœna dicebatur ut ouis decuſſis & bos centuſſis. Nititur autem p̃ barcab utili & honeſto eſſe ſatius unum perire q̃ multos.

Patere:exemplo monet. Dearum:thetidis inuẽto achille palladis:rapina palladii.

BER.

DAN.

Se. Cohibe parũ pora: quæſtuſq; oppríe.
Greſſꝰ nefãdos dux cephalonũ admouet.
An. Dehiſce tellus: tuq; o coniunx ultimo
Specu reuulſam ſcinde telluré: & ſtygis
Sinu profundo conde depoſitum meum.
Adeſt ulyxes: & quidem dubio gradu.
Vultuq; nectit pectore aſtus calidos.
Vli. duræ miniſter ſortis: hoc primũ peto
Vt ore quãuis uerba dicantur meo:
Non eſſe credas noſtra: graiorum omniũ
Procerũq; uox é: petere quos ſeras domos
Hectorea ſoboleſ phibet hãc fata expetãt
Sollícita danaos pacís íncertæ fides
Semper tenebit: ſemper a tergo timor
Reſpícere coget: arma nec poní ſinet:
Dũ phrygíbus aíos natus euerſis dabít
Andromache. an. ueſter augur hec calcas
Vli. Et ſi taceret augur hꝰ calcas tñ ¶cáit
Dícebat hector cuius & ſtírpem horreo:
Generoſa in ortus ſemina exurgunt ſua.
Sic ille magní paruus armentí comes
Primuſq; mundũ cornibus findens cutẽ:
Ceruíce ſubito celſus & fronte arduus:
Gregem paternum ducít ac pecorí íperat
Q uæ tenera ceſo uírga de trunco ſtetít:
Par ípſa matrí tempore exíguo ſubít:
Vmbraſq; terrís reddít: & cœlo nemus:
Sic male relíctus ígne de magno cinis
Víres reſumít: eſt quídem iníuſtus dolor
Rerum æſtímator: ſi tamen tecum exígas
Veníam dabís: qđ bella poſt annos decẽ
Totídéq; menſes íam ſenex miles timet.
Alíaſq; clades rurſus: ac nunquam bene
Troíam iacẽtẽ: magna res danaos mouet
Futurus hector: líbera nos hoc metu:
Hæc una naues cauſa deductas tenet.
Híc claſſis hæret: neue crudelem putes
Q uod ſorte iuſſus hectoris natum petã.
Petíſſem oreſtem: patere qđ uíctor tulit.
An. Vtinã qdẽ eſſes nate materna í manu
Noſcéq; quís te caſus ereptum mihí
Teneret: aut quæ regío non hoſtílibus

BER. ¶Perstricta: manus astricta. Cincta: si essem circunda-
ta flāmis nunq̄ fallerem fidem matris erga filium: nec eū
proderem: sed o fili nescio ubi scis: an sis inter filu as erra-
bundus an sepultus in cinere patriæ. Lusit: quia eras ita
paru⁹ ut quasi ludibrio te occiderit sine labore. Feræ: aut
est laniatus ab aliqua fera in ida sylua. Simulata: ulyxes
flectit sermonem dicens scito andromache te nō posse de
cipere ulyxem & habet emphasim quasi astutu; hominē:
inueni achillem occultatum etiā a matre dea. Cassa: ua-
na. Vbi hector: credo q̄ sit mortu⁹ sicut alii. Vnū quæ
ris: unicum filium meum ego demōstro ubi sunt omnes.
Coacta: minarur ulyxes. Admota: uicina: quando uide
bis uicinam mortem & tormenta non habebis ista uerba.
Vita;: si uis me cogere dicito me uiuere: quia cupio mo-
ri. Adiget: compellet. Necessitas: quæ magnam habet
uim. Stulta fides: stultum est occultare q̄ statim prodere
cogitris. Hic ipse: quod tu mater animosa non uideris ti-
mere: signum est q̄ filius tuus uiuit: & quemadmodum ti
mes pro eo doces græcos timere pro suis. Perstas: contu-
max pertinax perseueras. Si mihi: si malum esset uentu-
rum tantum in me non adeo timerem quēadmodu; pro
filio meo telemacho. Paras: denuncias o calcas. Immiti:
denunciat gaudium græcis dicens filium suum esse mor-
tuum. Qua fide: quo teste probas esse mortuū. Ita: pos-
sem ita mori ego sicut mortuus est filius meus. Meo solo
ut sepeliar in mea terra priusquam rapiar in græciam. Le
uiter: non grauet. id solebat mortuis optari. Luce in ob-
scuritate: non uult dicere uita. Exanimis: mortuis. ab exa
nimus: ma. mum.

DAN. ¶Coacta dices: si te non adducunt suasus nostri cogent
torturæ. Iam notum est mori mihi: est mihi instar magni
muneris mors. Propone flammas: præclarum ac constā
tissima dignum matrona responsum: ut iam incertum sit
an maior apparuerit constantia Anaxarchidis qui cū tor-
queretur ut tyrannicidas indicaret præcisam e dentib⁹ lin
guam unamq̄ spem indicii in tyrannos expuit. narrat Pli
nius. Luem: pedorem cæci carceris. Animosa nullos: cō
tra ipsa inferius: solitum ex longo est metus. Hic ipse attē
de fallacem ulyxem quanta arte ad demonstrationem fi-
lii studeat matrem perducere: quanto cautius inquit amās
filium tuum timorem dissimulas: tanto clarius eundem ti
bi adesse significas: tuo exemplo discemus ia; nostris libe-
ris consulere. Quos facis: ominando malu; græcis uiuo
astyanacte. Paras telemacho: quē bello aggredieť: astya-
nax. Ita: quodcūq̄ grauissimū minari solet uictes: uictor
utinam sola sustineam ni meus iacet filius inter extinctos.
Condant: abscondant. Vir. Et uasta condunť in aluo.

Vli. expleta

Cuiu fossa telis pect⁹: aut uinclis manus
Secanti bus perstricta: non acri latus
Vtrunq̄ flamma cincta: maternam fidē
Nunquā exuissem: nate quis te nūc locus
Fortunaq̄ possedit: errore auio
Vagus arua lustras: uait⁹ an prīæ uapor
Corripuit artus: sæuus an uictor tuo
Lusit cruore: nunquid immanis feræ.
Morsu peremptus pacis ideas aues?
Vl. Simulata rēoue uerba: nō facile ē tibi
Decipere ulyxem; uicimus matrū dolos
Etiam dearum; cassa consilia demoue.
Vbi natus est.
An. Vbi hector: ubi cuncti phryges:
Vnū quæris: ego quæro oia: ubi priam⁹:
Vli. Coacta dices: spōte quæ fari abnuis.
An. Tuta ē: perire quæ pōt debet cupit.
Vli. Magnifica uerba mors prope admo
ta excutit.
An. Si uis ulyxe cogere andrōachā metu:
Vitam minare: iam uotum ē mori mihi.
Vli. Verberib⁹ igne morte: cruciatu eloq̄
Q uodcunq̄ celas adiget inuitam dolor
E pectore imo condita arcana eruet.
Necessitas plus posse quam pietas solet:
An. Propōe flāmas uulnera & diras mali
Doloris artes: & famem & seuam sitim
Variasq̄ pestes undiq̄ & ferrū inditum.
Viscerib⁹ ustis: carceris ceci luem:
Et quicqd audet uictor iratus tumens:
Vli. Stulta est fides celare qd' ꝑdas stati
Animosa nullos mater admittit metus.
Hic ipse quo nūc cōtumax perstas amor
Consulere paruis liberis danaos monet:
Post arma tā longinqua post annos decē
Minus timerem quos facis calchas met⁹
Si mihi timerem: bella telemacho paras.
An. Immiti ulixi gaudiū ac danais dabo:
Dandū ē fatere quos premis luct⁹ dolor
Gaude te atridæ: tuq̄ lætifica ut soles
Refer pelagis: hectoris proles obit.
Vli. Et eē ue; hoc: qua ꝑbas danais fide:
An. Ita qd minari maximū uictor potest
Contingat & maturo me fata exitu
Facilīq̄ soluant: ac meo condant solo.
Et patria tellus hoctorem leuiter premat.
Vt luce caruit: inter extinctos iacet.
Datusq̄ tumulo debita exanimis tulit:

Vli. expleta fata ſtirpe ſublata hectoris
Solidāq; pacē lætus ad danaos ferā.
Quid agis ulyxe; danai credent tibi;
Tu cui parēti; fingit an quicq̄ parens;
Nec abominandæ mortis auſpiciū pauet.
Auſpicia metuunt qui nihil maius timēt.
Fidem alligauit iureiurando ſuam.
Si peierat timere quid grauius poteſt;
Nunc aduoca anime; nunc fraudes dolos
Et totum ulyxem; ueritas nunquam latet.
Bcrutaē matrē; mœret illachrymat gemit
Sed huc illuc anxios greſſus refert.
Miſſaſq; uoces aure ſollicita excipit
Magis hæc timet q̄ mœret; ingenio ē opus
Alios parentes alloqui in luctu decet:
Tibi gratulandum ē miſera qd nato carēs
Quē mors manebat ſæua; præcipitē datū
E turre lapſis ſola quæ muris manet.
Reliquit aīus; mēbra quatiūtur; labant.
Torpetq; inuitus frigido ſanguis gelu.
En timuit hac hac parte quærenda ē mihi
Matrem timor detexit; iterabo metum.
Ite celeres; fraude materna abditum
Hoſtem pelaſgi nominis; peſtem ultimā
Vbicūq; latitat: ruptam in medium date
Bene eſt tenetur perge; feſtina; attrahe;
Quid reſpicis trepidaſq; iam certe perit;
An. utinā timerē; ſolit⁹ ex lōgo eſt metus
Dediſcit animus ſero quod didicit diu;
Vli. Luſtrale ē quoniā debitū muris puer
Sacrum anteceſſit; nec poteſt uatem ſeq
Meliore fato raptus; hoc calchas ait
Modo piari poſſe redituras rates;
Si placent undas hectoris ſparſi cinis;
Ac tumulus imo totus æquetur ſolo.
Nūc ille quoniam debitam effugit necem
Erit admouenda ſedibus ſacris manus.
an. qd agim⁹; aīum diſtrahit gēin⁹ timor
Hinc natus; illinc coniugis cari cinis;
Pars utra uincit; teſtor immites deos
Deoſq; ueros coniugis manes mei.
Non aliud hector in meo nato mihi.
Placare quam te; uiuat ut poſſit tuos
Referre uultus; prorutus tumulo cinis
Mergetur oſſa fluctibus ſpargi ſinam
Diſiecta uaſtis; potius hic mortē oppetat

¶ Quid agis: uolens diſcedere Vlyxes conuertit ad ſeip- BER.
ſum quid facis: credis ne hoc. Cui. ſcilicet credis quaſi matri quæ iuraret falſo amore filii. Fingit: matet quæ non timet mortem pro filio nec timebit fingere & falſa iurare.

Auſpicium: denunciationem & minas mortis. Graui⁹: quali dicat nihil. Nunc: quando ita eſt o anime mi: aduoca & adhibe omnes aſtutias tuas ut ſcias ueritatem. Totum ulixem: quaſi dicat omnia quæ nouit ulixes. Mœret hæc ſunt ſigna ꝙ filius uiuit. Timet: de malo futuro ꝙ ñ curaret ſi filius eſſet mortuus. Ingenio: oportet ingenioſe elicere ueritatem: unde dicit debem⁹ conſolari alios parētes orbatos filiis: ſed tibi eſt gratulandū ꝙ filius tuus mortuus ſit quem mors tam ſæua manebat: ſtatuerant græci illum præcipitare ex turre quæ ſola ſupereſt de ruina troiæ tunc mater concuſſa eſt tremore: quod uidens ulyxes itra ſe dicit filius uiuit ſunt ſigna euidentia: & ut certius uideat utitur alia aſtutia. Inuitus: q̄re nollet tamen idicat. Quærenda: examinanda hac parte. ſ. timoris. Ite ite: uocat famulos & fingit illum ſe reperiſſe. Erutam: ex tenebris extractam. Tenetur: iam inuentus eſt. Quid reſpicis: dicit ulixes andromache. Vtinam: eſſet uerum ꝙ haberem cauſam timendi ꝙ filius meus eſſet uiuus. Dediſcit: obliuiſcitur illa quæ diu ducit non facile deponit. Luſtrale ſacr̄ purgatorium: poſtq̄ mortuus eſt filius meliore morte quā dicebat calcas qui dicit ꝙ ſaltem ſpargamus cineres hectoris per mare ſi non poſſumus habere illius filium. Debitū muris: qui debebat deiici ā turri. Anteceſſit: quia pri⁹ mortuus eſt. Si placet: mitiget mare. Nunc: poſtq̄ filius tuus fugit hāc mortem: incipiamus diſturbare ſepulchrū hectoris. Admouenda: appropinquanda ad deſtructionem tumuli. Sacris ſedibus: ſepulturæ hectoris. Quid agimus: dubitat andromache utrum potius probat filiū aut ſinat cineres hectoris diſpergi & dirui ſepulchrum: demum ſtatuit ſeruare filium & intra ſe ita loquitur. Diſtrahit: in duas partes trahit. Non aliud: nil aliud placet mihi in filio niſi ꝙ eſt imago tua uideor uidere te maritum quā do uideo eum. Referre: repreſentare. Proruptus: loquit̄ pro alia parte mariti: & ita diuerſa trahebatur.

¶ Nunq̄ latet ueritas: ſi accurate inueſtigetur. Excipit: DAN.
metu indicii. Præcipitem datum: hoc repetit exploratur⁹ an exhorreſceret id quod euenit. nam ſequitur en timuit.

Luſtrale: luſtrare expiare ꝙ quidam uolunt a luo detorq̄ re hoc eſt ſoluo & libero. Vir. Et cum luſtrabimus agros. Volebat autem ulixes omnino puerum perimere ſicut & polyxenam apud euripidem εν καβη και ταιὸ τρωαὸ. quas fabulas ſcripſit mira elegantia. & maximam partem huius tragœdiæ illinc tranſtulit Seneca ut facile intelligē tibus conſtat. ουαι. ϑωκω ὰ εν ὸει ϑέναι γνω ὰηνς ρατόυχηφοντε τιν κραυθειὸαν. αλλομὼόφρασεω ϑοξαχαι οιό παιϑα & cætera.

BER. ¶Poteris:nunc loquit̃ pro filio. Faſtigia:ſummitates turris. Rotari:uolui. Potero: reſpondet ſibiipſi. Poſt fata: poſt mortem. Hic ſuam:loquitur pro filio:filius meus uiuit & ſentiet mala:hector autem mortuꝰ nihil ſentiet. Tuto:quia nil poteſt ſentire. Quid fluctuaris:quid dubitas tãdiu. Statue:delibera. Pœne:ad pœnã. Extrahas: uel filium uel maritum. Ingrata:de marito quem tantũ amabas. Erras:reſpondet ſibiipſi in filio eſt hector & magiſq̃ i ſepulchro unde melius eſt illũ ſeruare. Animæ:ad ſeipſã dicit:Nam ſperabat ſe poſſe ſeruare filium ſi daret cineres ſpargendos. Peragam:complebo quod dicit calcas. Vẽ didiſtis:nam priamus corpus hectoris ſepulturæ dandum emit ab achille:ut Virg.in.ii.ænei.Exanimũq; auro corpus uendebat achilles. Pyrrhe:uocat & deos & pyrrhum filium achillis ut tueatur ſepulchrum hectoris a patre ſuo dati priamo. Fuerat:adhuc græci non uiolaſtis ſepulchra ſed modo uiolabitis quẽadmodum templa ex quibus rapuiſtis palladium:unde dicit deos fauentes.i.ipſam palladem in cuius templo etiam caſſandra fuit uiolata ab aiace oileo. Tranſierat:quare nondum uiolauerat. Reſiſtam obſtabo inermis contra armatos interrogatiue. Ita cupiditas uindictæ:ero talis ut fuit panthaſelea uel mænas ſacerdos bacchi furioſa. Entheo:denunciante futura:dicũtur enthei hoc eſt deo pleni q̃ oracula præbebant. Deo.i. baccho. Expers fui:carens mente ſua nec ſentiẽs quid faciat:ſic irruam in iſtos diruentes ſepulchrum & ſimul cadã .i.moriar cum marito meo. Ceſſatis:loquitur ulyxes ad famulos ſimulans uelle diruere ſepulchrum. Repelle:ab infetis quid facis hector.Moliere:dehiſce terras ut domus ulyxem. Vmbra ſatis eſt:umbra tua ad ſuperandum illũ

Arma cum eſſet in fãtaſia uidetur uidere hectorẽ. Erue deice funditus omnia. Quid agis:ſecum loquitur mater melius eſt q̃ conuertam me ad præces q̃ patiar ſepulchrũ dirui:ſub quo etiam miſerabiliter peribit filius meus. Eli det:ſuffocabit. Conditum:filium meum ſepultum. Im mane:ingens lapis ſepulchri. Obruat:ne ſepulchrum patris ſit cã mortis filii. Ad genua occido:cado & ꝓſterno ad genua tua:conſuetudo erat græcorum ſupplicantium tangere barbam & genua. Admoueo:appropinquo manũ meã pedibus tuis quæ nullí unquam ſupplicauit.

DAN. ¶Quid agimus:hic incipit Andromacha ſecuꝫ diſſepta re utri plus faueat hectori cõiugi an filio aſtyanacti tandẽ nititur quantum muliebris præſtaret imbecillitas utrunq; tutari. Erras:correctio eſt. Vtrinq; eſt hector:per cinerẽ & per filium qui eſt imago patris. Reſponſa:calcãtis munus genitoris:non tumultum dicit quem condiderũt fratres ipſius ſed cadauer hectorẽ uel. Munus:intelligit hoc quod conceſſerit honorem ſepulturæ. Furorq; caſus:ſi ea uis eſſet in corpore fœminæ quæ ineſt animo iam uideremus uiros nere.fœminas armari. Me me ſternite:epizenſis.ut Me me adſum qui feci in me conuertite ferrum

Rumpe fatorum moras:ad ſe ipſam ille:ſentẽtia epicureorum:interſeindit fata qui ſibi mortem conſciſcit. Hic Vir.& miſera ante diem. Ad genua :pathos a cauſa:un Cicero in uerrem qui ob ſepulturam in carcere necatorũ a parentibus rogabatur:ut Virg.oſtendens magnitudinẽ tioris i ænea cãm poſuit & pari t cõitiq; oneriq; tientẽ.

Poteris nefandæ dedítum mater neci
Vídere poteris celſa per faſtígia
Miſſum rotarí:potero:perpetiar:feram:
Dnm non meus poſt fata uíctoris manu
Iactetur hector:hic ſuam pœnam poteſt
Sentíre:at íllum fata íam in tuto locant.
Q uíd fluctuaris:ſtatue quẽ pœne extra/
Ingrata dubitas:hector ẽ ille tuus. (has
Erras:utrinq; ẽ hector.hic ſenſu potens.
Forſan futurus ultor extíncti patrís.
Vtríq; parcí non poteſt:quidnam facís.
Serua e duobus animæ quẽ danaí timent.
Vlí.Reſpõſa peragã.fundítꝰ buſta eruã.
An.Q uæ uendídíſtis.
Vlí.Pergam.& e ſummo aggere
Traham ſepulchra.
An.Cælítum appello fidem:
Fídẽq; achillís pyrrhe genítoris tuí
Munꝰ tuere: Vlí. Tumulꝰ hic cãpo ſtatí
Toto íacebit. An.fuerat hoc prſus nefas
Danaís ínauſum.templa uíolaſtís.deos
Etíam fauentes.buſta tranſierat furor
Reſiſtam ínermes offerã armatís manus.
Dabít ira uíres.qualís argolícas ferox
Turmas amazon ſtrauít.aut qualís deo
Percuſſa mænas enthe.ſíluas gradu
Armata thyrſo terret.atq; expers ſuí
Vulnus dedít nec ſenſít in medíos ruam.
Tumuloq; cíneris ſocía defenſo cadam.
Vlí.ceſſatis.& uos flebílís clamor mouet
Furorq; caſſus fœmínæ iuſſa ocíus pagíte
An.Me me ſterníte hic ferro prius.
Repelle animũ.rumpe fatorum moras.
Molíre terras hector.ut ulyxem domes
Velís:umbra ſatís es:arma cõcuſſit mãu.
Iaculetur ígnes:cernítis danaí hectorem:
An.ſola cerno. Vlí.Fundítus cũcta erũt.
An.Q uíd agís ruína mater &natũ & uiꝝ
Proſternís una: forſitan danaos prece
Placare poteris:condítum elídet ſtatím
Immane buſtí pondus:íntereat míſer
Vbícũq; potíus:ne pater natum obruat.
Prematq; patrem natus:ad genua accedo
Supplex ulyxe:quaq; nullus pedes
Nouere dextram:pedíbus admoueo tuís
Míſerere matrís:& preces placidus pías
Patienſq; recípe:quoq; te celſum altíus

Superí

Superi leuarunt: mitius lapsos preme.
Misero datur quodcunq; fortunæ datur.
Sic te reuisit coniugis sancte thorus
Annosq; dum te recipit extendat suos.
Laertes: sic te iuuenis excipiat tuus.
Et uota uincens uestra fœlici indole.
Aetate auum transcēdat ingenio patrem.
Miserere matri unicum afflictæ mihi
Solamen hic est.
Vly. Exhibe natum & roga.
Andromacha loquitur.
VE latebris procede tuis.
Flebile matris furtum miseræ.
Hic puer: hic est terror ulyxe
Mille carinis sumite manus
Dominiq; pedes supplice dextra
stratus adora: nec turpe puta
Q uicquid miseros fortuna iubet.
Pone ex animo reges atauos:
Magniq; regnis iura per omnes:
Inclita terras excidat hector:
Gere captiuum: positoq; genu.
Si tua nondum uulnera sentis.
Matris fletus imitaris tuæ.
Vidit pueri regis lachrymas:
Et troia prior: paruusque minas
Trucis alcidæ flexit priamus:
Ille ille fetox cuius uastis
Viribus omnes cessere fere:
Q ui perfracto limine ditis
Cæcum retro patefecit iter
Hostis parui uictus lachrymis:
Pusçipe dixit rector habenas
Patrioq; sede celsus solio
Sed sceptra fide meliore tene:
Hoc fuit illo uictore capi:
Discite mites herculis iras:
An sola placent herculis arma:
Iacet ante pedes non minor illo
Supplice supplex: uitamque petit.
Regnū troiæ quocūq; uolet fortūa feret
Vlysses Andromacha astyanax
Vlixes loquitur.
MAtris q̄dē me mœrorattōite moue
nagis pelasgæ me tñ mres mouēt
q̄q; iste magnos crescit i lucto puer
An. An has ruinas urbis in cinerem datas

¶ Fortunæ: quicquid datur misero a potente datur fortunæ quia & ille in tales miserias potest cadere. Sic te: adiurat eum per res gratas per coniugem penelopem & laertē patrem & filium telemachum. Extendat: proroget. Iuuenis uincens: telemachus superans uota uestra sit maior uirtute ex excellentia quam optaris. Patrem. s. transcendat & superet te ingenio suo. Hic: est filius astyanax: solus miseram matrem potest solari. Exhibe: ducas filium deinde pete misericordiam. BER.

AVc e latebris uersus est anapesticus apt⁹ ad lamentationem. andromache facit exire filium: rogatq; ut petat uenia; ab ulyxe qđ ipse negat. Magni senis: priami. Gere captiuum: fac tanquam captiuus. Si tua: sorte si non intelligis malum tuum: imitare matrem plorantem: nam in misericordia captanda plurimum ualent lachrymæ: quod probat exemplo Priami pueri qui uitam impetrauit ab hercule a quo troia prius fuit capta. Pueri regis. s. priami. Trucis alcide: herculis asperi. Ille ille: habet emphasim hercules qui omnia monstra superauit: & claustra iferni rupit uict⁹ est lachrymis pueri. Cæcum: obscurum: nam infernus ē in centro terræ. Dixit. s. hercules. Suscipe habenas: accipe & regna. Meliore fide: q̄ habuistis. Hoc fuit: bonum capi sub tam mansueto hercule. Discite: uos greci capite exemplum mansuetudinis herculis qui ira; mutauit. Sola arma: non mansuetudinem uultis imitari: an arma illi⁹ sine quibus dicitis troiam non potuisse capi. Supplex. i. filius meus nō inferior illo supplice. s. priamo puero. Regnum: uadat regnum quocūq;: dum uiuat filius meus.

¶ Sic te reuisit: qua caruit uiginti annos & est hypalage. DAN.

AVc e latebris. eximitur per andromachen de sepulchro patris astyanax & traditē ulyxi. Carmen est septimu; metro pindarico. Iubet: cogit pati. Vir. ac uisu; dicere iussit. Qui perfracto: hercules traxit cerberē catena ex adamante ad superos. Meliore fide: hoc dixit propter negatos sibi sonipedes a laomedonte: ut pulchre meminit Valerius flaccus. Solio: soliu; ar mariū e ligno factum: in quo reges ob corporis sui tutelā sedebant: aliquando uas in quo homines lauabant in balneis quod uocant hispani duretam de quo Martialis. Nō uis in solio prius lauari: & tranquillus in augusto contentus hoc erat ut infidens ligeno solio quod ipse hispano uerbo duretam uocabat. manus ac pedes alternis iactaret.

Solium

MAtris quidem: octauum carmē quod scribitur trimetro iambico. deplorat andromacha filium moriturum uix impetrata etia; lugēdi uenia ab ipso ulyxe prius tamen omni impunitate promissa: filium si potis est liberare conatur colloquūtur ulyxes & Andromache.

MAtris: Versus est trimetet iambicus: respōdet Vlyxes mouent me lachrimæ tuæ sed magis mouent lachrimæ græcarum mulierum quæ filiū tuum timent ne crescat ad excidium suū.

BER. ¶Hic:puer meus poterit ne reſtituere troiã. Vana:ẽ ſpes Troianoꝝ ſi eeſſet in iſto puero. Iacemus:ita ſumus deſtructi ut amplius non poſſumus eẽ timori alicui. Ipſe pater:diceres tieo ne ſit ſimilis pr̃i:credo ſi ipſe uiueret: poſtq̃ tractus fuit circũ muros iliacos depoſuiſſet animũ & audaciã quam frangunt.i.diminuunt mala & aduerſa. Si pœna:ſi uultis facere magnam uindictam non poteſtis dare maiorem pœnam q̃ ſeruitutẽ quæ grauiſſima eſt regibus. Iugũ:famulare onus ſeruitutis. Collo nobili:methaphorice a iumentis quæ ſubiiciunt collum iugo. Calchas negat:excuſat ſe ulyxes hoc non fieri uoluntate ſua: ſed calchantis. O machinator furiis accenſa Andromache ulyxi inſultat accuſando illum. Virtute fortitudine:ſed inſidiis. Iacent:mortui ſunt:etiam pelaſgi græci ut palamedes qui dolis tuis interfectus eſt. Prætẽdis:opponis ad excuſationem tuam uate; Calcantem:& deos ita uelle. Nocturne ad contemptũ ipſius appellat nocturnum militẽ: quaſi furem qui de nocte palladium rapuit:& theſeum regem thraciæ ſub tẽtoriis interemit. Solus:ſine ſocio:quia in aliis inſidiis habuiſti Diomedem ſocium. Non uacat: non eſt tempus. Legit:colligit anchoras:quia uolunt diſcedere. Miſereri:dulci uerbo uſus Vlyxes dicit utinam eſſet in poteſtate mea dimittere tibi filiũ tuum: ſed quod eſt in poteſtate mea concedam accipe filium & complecte re & plora:dolor enim lachrymis leuatur:ut Ouid. Expletur lachrymis egeriturq̃ dolor. Summum: extremum.

Cui ego:rogabam deos ut poſſes uenire ad uirtutem patris & ad mediam ætatem aut:ſed uota mea fuerunt uana. Cædes:uulnerabis.nunquam ulciſceris patrem & tuos. Saltibus:ideſt campis nunquã in tenera ætate ibis ad uenationem. Nõ ſtatuto:certo & terminato die. Luſtri qn quẽnii:ſolebãt troiani ſingulis luſtris puerile certamen facere quod a pueris equitibus & armatis agebatur:ut aſſueſcerent armis. Illud Virgi. appellauit troiæ agmẽ. Ages: duces. Turmas:citatas. ad curſum æquorum incitatas. Non inter:ſolebant troiani celebrare orgia ſobria & honeſta ſaltando circa templa imitantes ſonu; cornu: quẽad modũ noſtri faciunt in choreis:unde dicit reuocante modos. ſ. ſaltantium::tu'fili nunquam facies iſta ſacra.

DAN. ¶Spiritus:animos. Sed nempe tractus: hectoreũ caduer circa iliacos muros tractatum fuiſſe ab Achille tum Virgilii tum etiam homeri lectione manifeſtum eſt. Ηρα καὶ ἑκτορα σῖον ἀεἰκεα μηδετο ερ γα. α ὐφοῖερ ὠν μετοῶῖ ζόε ϖοδῶν τετρηνε τενοντέ εσ ὀφῦρον ἐκ ϖτερνησ & paulo poſt ἐσ ὀῖφρον Δαναβασ ανα τεκλύτα τευχε αεἰραὸ. μα ζι ξεδελαχαν &c. Potuiſſet o machinator fraudis. Nunc inſultat calchanti quẽ appellat agamẽnon homericus uatem malorum neq; peciſſe unquam bonum opus:ſed melius ad Vlyxẽ pertinent hæc iurgia. Non pyrrhum:aut captiuum:aut curru trahes quemadmodumipſe patrem tuum. Nõ arma modo alludes uenienti uirtuti ullo ſimulachro pugnæ:ut ſolent pueri ſpartani teſtimonio polycratis. Non ſtatuto: æqueſtris pugnæ ſimulachrum in Italia primus Aſcani? inſtituit appellauitq; ludum troiam quod olim pueri troiani eo exercentur. Huius ludicri meminit Trãquillus de Cæſare. Troiam luſit turma duplex maiorum minorũq; puerorum. & Maro in quinto. Troiaq; nunc pueri troianum dicitur agmen. tantum autem certamẽ illud habuit gratiæ:ut ad poſteros romanumq; genus tranſierit. nam primus Aſcanius cenſuit eſſe reuocandum quoq; albã conderet. Nõ inter aras:ſacra dindimenes itellige quæ ad ſonum Tympanoꝝ & tibiaꝝ ſaltãtes faciebant ut meminit Euſebius iuxta gallum fluuium phrygiæ. Priſco:ante dardanum.

Hic excitabit: he manus troiam erigẽt:
Nullas habet ſpes troia. ſi tales habet.
Non ſic iacemus troes:ut cuiq̃ metus
Poſſimus eſſe:ſpiritus genitor facit.
Ped nempe tractus ipſe poſt troiam pater
Soſuiſſet aios;magna quos frãgũt mala.
Sipœne petitur:quæ peti grauior poteſt:
Famulare collo nobili ſubeat iugum.
Seruire liceat. aliquis hoc regi negat.
Vli. Nõ hoc ulixes. ſed negat calchas tibi
An. O machiator fraudis & ſceleꝝ artifex
Virtute cuius bellica nemo occidit.
Dolis & aſtu maleficæ mentis iacent
Etiam pelaſgi. uatem & ſontes deos
Prætendis hoc eſt pectoris facinus tui.
Nocturne miles. ſortis in pueri necem.
Iam ſolus audes aliquid & claro die.
Vli. Virtus ulixis danais nota eſt ſatis.
Nimiſq; phrygibus. nõ uacat uanis diem
Cõterere uerbis. anchoras claſſis legit.
An. Breuẽ morã largire. dũ officiũ parẽs
Nato ſupremũ reddo. & amplexu ultimo
Auidos dolores ſatio. Vli. Miſereri tui
Vtinam liceret. quod tamen ſolum licet
Tempus moraq; dabimus arbitrio tuo.
Implere lachrymis. ffetus erumnas leuat
An. O dulce pignus. o decus lapſæ dom?
Summũq; troiæ funus. o danaum terror.
Genitricis hoſpes uana. cui ego demens
Laudes parentis bellicas. annos aui
Medios precabar: uota deſtituit deus
Iliaca non tu ſceptra regali potens
Geſtabis aula: iura nec populis dabis
Victaſq; gerites ſub tuum mittes iugum.
Non graia cædes terga; nõ pyrrhũ trahẽs
Non arma tenera parua tractabis manu.
Sparſaſq; paſſim ſaltibus latis feras
Audax ſequeris: non ſtatuto luſtri die
Solenne referens troici luſtri ſacrum.
Puer citatas nobilis turmas ages.
Non inter aras mobili uelox pede:
Reuocante flexo concitos cornu modos
Barbarica priſco templa ſaltatu coles.

¶Læti

¶ Lœti:genus cõditio mortis quæ ſolet ipſam mortem aggrauare. Nece hectoris:triſtius erit uidere præ BER.
cipitari puerum:quam raptari hectorem in curtu achillis. Rumpe:fac finem lachrymis. Condam:cla-
udam ut moris erat. Liberos:uide & uide troianos liberos qui ſunt apud inferos quibus eris comes. Mi-
ſere mater:uidẽs puer ſe trahi ad mortem iplicuit ſeſe in ſinus.i.ueſte mris. Caſſa pſidia:uanã defenſionẽ
Fremitu:ponit ſimilitudinẽ. Et plenus mei:habẽs multa de me. Quæ potes.ſ.oſcula laceros crines & la
chrymas cum his uade ad patrem ad iferos. Pauca:denũciato illi ſi curã hẽt de me nõ relinquet me ſeruã
græcis potes tu redire hector quẽadmodum achilles. Su
me:comas crines laceratos:nã ſolebant in funere laniare
capillos. Viri:hectoris mariti. Tumulus meus:ſepul-
tura mei hectoris. Ore.ſcilicet lambendo Nullus mod⁹
ideſt finis uidens ulyxes tantam moram matris in lachry
mando iubet puerum abduci.

O morte dira triſtius leti genus.
Flebilius aliquid hectoris magni nece
Muri uidebunt. Vli. Rupe ia flect⁹ parẽs
Magnus ſibi ipſi nõ facit finem dolor.
An lachrimis ulixe parua q̃ petim⁹ mora
Concede paruos:ut mea condã mãu (eſt
Viuẽtes oculos:occidis paruus quidem
Sed iam timẽdus:troia te expectat tua
Iuade liber;liberos troas uide.
Aſtia. Miſerere mater.
An. Quid meos retines ſinus
Manuſq; matris;caſſa præſidia captas;
Fremitu leonis qualis auditor;tenet
Timidũ iuuencus applicat matri latus
At ille ſæuus matre ſummota leo;
Prædam minore moribus uaſtis pmens;
Frangitq; uehitq;talis e meo ſinu
Te rapiet hoſtis;oſcula & fletus puer
Laceroſq; crines excipe;& plenus mei
Occurre patri;pauca maternæ tamen
Perfer quærele uerba;ſi manes habent
Curas priores;nec perit flammas amor;
Seruire graio pateris andromachẽ uiro
Crudelis hector:lœtus & ſegnis iaces
Gediit achilles;ſume nunc nerũ comas
Et ſume lachrimas quicquid emiſero uiri
Funere relictũ eſt;ſume quæ reddas tuo
Oſcula parenti;matris hanc ſolatio
Relique ueſtẽ;tumulus hãc tetigit meus
Maneſq; cari;quicquid hic cineris latet
Scrutabor ore. Vli. Null⁹ ẽ flẽdi modus.
Arripit propere claſſis argolicæ moram.

Chorus Troianorum.

q Ve uocãt ſenes habitande captas
Theſſali montes & opaca tempe.
An uires tellus dare militares
Aptior phthie meliorq; fœtu
Fortis armentis lapidoſa thrace;
An maris uaſti domitrix iolchos;
Vrbibus centum ſpatioſa certe;
Parua cortyne. ſteriliſq; trice;
An frequens riuis leuibus methone;

Ve æ uocat ſedes uerſus trochaicus endecaſſilla.
Quiducitur chorus mulierum troianarum uidenti
um græcos uelle ſortiri eas captiuas:unde q̃rũt
ad q̃ loca debeant deportari: dicuntq; ſe eẽ con
tentas ire ad oĩa loca niſi ad patriã helenæ & ulyxis. Tem
pe:nemus eſt emonie iter oſſam & olympum ſitũ. qnq; mil
libus paſſuũ in longitudinẽ tendẽs arboribus ſe tectũ ab
utraq; ripa penei fluminis ĩ cælũ tollẽtibus Phytiæ:urbs
eſt theſſaliæ ꝓpe lariſſam pria achillis. Dare uires:ad dã-
dũ uires:dixit pp achillẽ. Trace:regio eſt europæ q̃ ab
herodoto aliiſq; auctoribus inter partes ſcitiæ ponit. Fœ
tu:ad producendũ aialia. Iolchos: ciuitas theſſaliæ de q̃
iaſon qui primus nauigauit:unde dicit domitrix maris.
Crete:iſula de q̃ Virgilius. iiii. Creta iouis magni medio
iacet inſula ponto. Gortine:urbs eſt crete pulchris cincta
muris quam teſte Solino leuens preterfluit amnis apd
iſtã naſcunt chalami pro ſagittis aptiſſimi. Virg. xi. æne.
Spicula torquebat lycio gortina cornu. Trice:urbs i cre
ta. Methone:urbs eſt littoralis in peloponenſo.

¶ Morte:ſic Martialis in epithaphio Canaces quam ſer- DAN.
pens momordit: Triſtius eſt lœto leti genus horrida uul
tus &c. Letum:quod omnia deleat:caret ſpiritu nam eſt
noſtra dictio affirmãte priſciano. Iuade liber:maior erit
gloria tua ſi liber nunc citius moriaris q̃ uiuas captus &
ſeruus:quoniam ut tradit Demoſthenes. νοθιονὲ ſι μὰ
λα ἐκεύθερόθειγαινθε ῥαωεύειν. Miſerere. inuit⁹ mo
riebatur impubes:& tremebat ab hoſte. Et penus:meæ
miſeriæ & calamitatis.

Ve uocat:Nonũ ẽ carm̃ troadis metro ſap
phico i quo enũerat diuerſa loca chor⁹ troa
dum captiuarum non ſine lachrimis non ſi
ne gemitu:quæ inhabitent abductæ a ſolo
natali. Phtie. Achillis patria in theſſalia ne
que inter. ph. &. th. intercidit in homero. i α. i. νυνθειὺ
ῥθιην. nunc repeto phthien. meminit Plinius in quarto
halon. iamiam. phthien. & arnen:in anguſtiis thermopi-
larum. Iolchos:in theſſalia ciuitas olim iaſone lõgæ na
uis inuentore ac uelleris aurei precio memorabilis:de q̃
multa apollonius in primo cõſcribit & Valerius flaccus
Domitrix maris:ob inuẽtam primum nauim apud pa-
gaſas monitrice pallade. Plinius poſuit iolchon eſſe i ora
iuxta thæbas. Corthinæ:urbs Creræ quæ a græcis. γο
ρτῦνοῦ dicitur. teſte Euſtachio & y. poſt t habet immuta
turque a nobis giu.

BER. ¶Rubis:genus uirgulti. Mœliboea:nobis fuit littoralis magneſiæ:propinqua theſſaliæ:ut teſtis ẽ herodotus libro hiſtoriarũ ſexto.& fuit patria philoctete dicente Luca.li.vi. Precioq; nephãde lãpado herculeis fortis mellboea pharetris. Oetha:mons ẽ iter theſſaliã & macedoniã famoſus morte.orgo & ſepulchro herculis. Nõ ſemel.i.bis qa ab'hercule prio expugnata fuit troia illis ſagittis. Secũdo a philoctete. Olenos: ciuitas ẽ etoliæ iuxta quã aper calidonius occiſus dicit aliã ponit iginius i aſtronomia i boetia ciuitatẽ eẽ cognominatã ab olenoauulcãi filio de q̃ forte ibi itelligit. Pleuros:ciuitas ẽ etoliæ. Virginis:dianæ. Inimica:homerus i iliade dianã his iratã fuiſſe ffert qd̃ ſibi theſſalia p frugibus œneus rex calidoniæ nõ feciſſet cũ ceteri oẽs dii ſacrificii ſuſcepiſſẽt honorẽ:&illa ſola ihonorata remãſiſſet:uel qa oblit⁹ fuerat:uel qa illi nõ putarat agẽdũ q̃re teũribilẽ i ſetis ac dẽtib⁹imiſit apr̃:q regionẽ œnei uaſtarat. Troezen:opidũ attice regiõis:uñ troezeni populi dicũt. Sinuoſa pte:ut oſtẽdit herodo.i.vii.hiſto.li.& lucanus i.vi.i hui⁹ ſũmitate magna ſũt pineta:reliquã uero partẽ q̃rcus occupãt:de quo ẽt Oui.i.v.faſt.Pelion emõie mõs ẽ obueſt⁹ i auſtros. Sũma uirẽt pinu.cæta q̃rc⁹h; in hoc habitauit chiron fuitq; illo cõuiuiũ thetidis & pelei. Tertius grad⁹:nã gigãtes poſuerũt tres altiſſimos montes oſſam pyndũ & pelyõ.iõ hic erat tertius gradus ad ſcã dẽdũ cœlũ. Protei:dei marini q curã græcis maris hẽt hic dr̃ habitare apud egyptũ i inſula carpatos:ſed quõdã regnauit i theſſalia. Chiron:i hoc mõte habitauit chirõ magiſter pueri trucis.i.ferocis achillis. Tinnulas:ſonoras: docebat achillẽ cãtare laudes eorũ i lyra. Acuebat: accẽdebat aium pueri canẽdo bella alioq;. Caryſtos:iſula ẽ una ex cicladibus i euboico mari ſita imo ut qdã ferũt cũ euboia cõiuncta:q̃ uarii marmoris feracẽ dicũt: ut Luca. i.v.loquẽs de euboia iſula iqt:q̃ maris anguſta: fauces ſaxoſa caryſtos. Calcis:urbs ẽ metropolitana i euboia:iſula:ut teſtat liui.li.viii.de ſecũdo bello pũico:& ẽ iuxta euripũ:ut dicit ptolo.i geogra.uñ calcidius dr̃. Euripo:mari ſemp accelerato :ẽ ps q̃dã maris iter boetiã ſeu phocidẽ boetiæ ptẽ & euboiã iſulã ſita.qd̃ alterno curſu teſte põpo.li.iiii.Hoc ẽ curſibus ſepties i die totidẽq; nocte refert & iõ imoderate cõuertit ut uẽtos ac ẽt plẽa uẽtis nauigia ſecũ portet. Echidne:echidnades iſulæ ſunt teſte herodo. lib.hyſto.ii.in malico mari ex oppoſito ad oſtiũ acheloi. Home.uero.lib.ii.iliados addidit ex oppoſito ad helidẽ: & declinat ſecundũ oẽs poetas & home.li.ix.odiſeæ echinadis:ſed lib.iliados.ii.declinauit echina echine. Geno eſſa:ciuitas in etolia. Vento:quare eſt ſita in monte. Enipſe:urbs fuit non longe a pylo. Boreã.quia poſita eſt uerſus ſeptẽtriõem. Parparetos:in mari ægeo uerſus atticã abundãs oliuis. Prẽdens:qa inſula eſt.

Quæ ſub oethæ latebroſa ſiluis
Miſit ifeſtos troiæ ruinis Nõ ſemel arcus
Olenos teſtis habitata raris
Virginis pleuros inimica diuæ:
An maris lati ſinuoſa troezen:
Pelion regnum protheï ſuperbum
Tertius cœlo gradus:hic recumbens:
Montis exeſi ſpacioſus antro:
Iam trucis chiron pueri magiſter.
Tinnulas plectro feriente chordas:
Tunc quoq; ingentes acuebat iras:
Canẽdo bella. An ferax uarii lapidis carí (ſtos:
An põtẽs littus maris iquieti
Semper euripo properante calcis:
Quolibet uento faciles echidnæ:
An carens nunq̃ genoeſſa uento:
Quæq; formidans:boream enipſe
Attica prændens peparetos ora:
An ſacris gaudens tacitis eleuſis:
Nunquid aiacis ſalamina ueri:
An fera notam calidona ſæua:
Quaſq; perfundit ſubiturus æquor:
Segnibus terras titareſſos undis:
Beſſam & ſcarphen:pylon an ſenilem

Eleuſis:ciuitas diſtans per decẽ miliaria ab athenis ubi fiebant ſacrificia ceteri ſecreta tpe noctis:q̃ myſteria dicebãtur ut ſupra diximus. Sacris tacitis:ſacrificiis cereris. Salamina:ſalamim & ſalamis & ſalamina dici põt inſula in mari euboico contra athẽas ſita:urbẽ retinens.ſui uois in qua thelamon aiacis & teucri pater regnauit:ſed cũq; urbem aliã ſalaminam condidit. Calidona:ciuitas etoliæ in quam diana miſit aprũ qui omnia deueſtabat. Fera:apro quem interfecit meleager. Notam:famoſam. Cithares os:fluuius ſte theſſaliæ. Beſſam & ſcarphem:ciuitates etoliæ. Pylon:fuit opidum pylos iuxta theſſaliam uerſus marinum littus a neleo conditum patre neſtoris qui dicitur uixiſſe per trecentum annos.

DAN. ¶Sub oete:oeta mons in quo ſepultus eſt hercules aliquando ſoluta diphtongo oeta dicitur nec habent aſpirationem poſtr: quum græce dicatur οἴτη. Cariſtos:nobilis notiorq; marmore caryſtio antea uocitata calchodotis ut Dionyſius & ephorus tradunt.ut Ariſtides macra.ut Callidemus narrat.dicta eſt calcis ære ibi primum reperto. Euripo:euripus diuidit modico interſtitio Euboeam a boetia ut iungatur ponte. duobus promontoriis.Geraſto ad atticam. ad heleſpontum caphareo. plinius & mela auctores ſunt.ſepties in die undas obſorbens & totiens.Euripus græce εὔριπος. meminit ẽt.Gellius:ſed ratione dipthongi.

Dithareſſos:menda eſt pertinax tolle & caſtiga. Titareſos legendum eſt ſi bonos ſectamur auctores.maxime homerum in.βικ.& Lucanu; noſtrum in.vi.& Strabonem lib.ix.adducerem.& Plinium: ſed illum non Titareſum uerum orcon uocitat: cuius hæc ſunt uerba.& ante cunctos claritate peneus.ortus iuxta gomphos inter oſſam & olympum defluens.uiridis calculo.amœnus circa ripas graminæ:canorus auium concentu.accipit amnem orcon nec recipit olei modo ſupernatantem &cætera.audi Homerum οἵτε ἀμφὶ εἰτοντιτάρηθιον ἐρ γενεμουτοοδρέσωηνέ δουσποιεί κλλιρροδύσθογε ωηνειὼ ὃῦ ὰμίς γεται αργυρο ξιγηαλλαδεμίγ καθῦωε ρυεγεωίρρεεiηῦτελαιογ.& cætera.

¶Piſam:

¶Pisam:fuit teste pli.vi.na.hi.opidū archadiæ. Elida:elis urbs fuit archadiæ iuxta quam alpheus flu:orit ibi fiebāt certamina eq̄stria.Hora.iiii.carminū.Siue quos elea domū ducit palma cœlestis:pugilēue equū ue:ideo claram. Coronis:quæ dabātur in illis ludis. Quodlibet:ad oēm locum mittat nos procella & in fœlicitas nr̄a dum sparte.i.patriæ Helenæ procul abfit.s.a nobis:quæ tulit tantā luem:id est helenā pestem troianis. Argos & mycœne:ciuitates agamēnonis q pelopē auū habuit. Neritos:mons est:teste Pli.lib. iiii.in ithaca insula quod nomē nōnunq̄ pro tota insula capi uidet.Vir.in prio ænei.Iam medio appet fluctu nemorosa iacynthos:dulchiumq; sameq; & ueritos ar dua saxis.Zacythos:isula in mari græco propiqua etoliæ urbem unicam eiusdem nominis detinens teste liuio.in. vi.de secundo bello punico. Ithace:insula ē teste pli.li.iii. ante leucada & achaicam posita:he fuere sub imperio ulixis ad omnia loca ducat nos fortuna nisi ad ista. Saxis. dolosis.quæ sunt sub undis:ideo nocent nautis. Quod manet:uertit se ad hecubam reginam chorus cōmiserās ei. Dominus:ut tu sis serua.

Pharim:an pisam iouis; & coronis
Elida claram.
Quolibet tristis miseras procella
Mittat & donet cuicunq; terræ.
Dum luem tantam:troiæ atq; achiuis
Quæ tulit sparte:procul absit;absit
Argos & seui pelopis mycenæ.
Neritos parua breuior zacyntho:
Et nocens saxis ithace dolosis.
Quod manet fatum dominusq; quis te.
Aut quib9 tertis hecube uidendam
Ducet;cuius moriere regno;
Actus quart9 Helena Andrōada hecuba

Helena loquitur.

Qvicūq; hymē funestus illetabilis
Lamēta;cædes sāguinē.gēit9.hēt
Et auspice helena dignus;euersis quoq;
nocer̄ cogor phrygib9.egopyrrhi thoros
Narrare falsos iubeo;ego cultus dare
Habituq; graios;arte capict̄ mea
Meaq; fraude concidet paridis soror:
Fidenter ipsi leuius hoc equidem reor:
Optāda mors est.sine metu mortis mori
Quid iussa cessas agere ad auctores redit
Sceleris coacti culpa;dardaniæ domus
Generosa uirgo:melior afflictos deus
Respicere cœpit;teq; fœlici parat
Dotare thalamo:tale couiugium tibi
Non ipsa sospes troia.non priamus daret
Nam te pelasge maximum gentis decus;
Ad sancta leti iura legitimi petit.
Cui regna campi lata thessalici iacent.
Te magna thetis;teq; tot pelagi deæ:
Placidūq; numen æquoris tumidi thetis
Suam uocabunt;te datam pirrho socer

Qvicunq; hic est principium quarti act9.mittitur Helena ut ducat polyxenā more sponsæ ad pirrhum:unde ipsa secum conquerit. Himen:deus est nuptiarum hymeneus hymen autem latine dicitur membrarum:sed ut græci nonnulli ferunt proprie.i.quo infans i utero circunuoluitur:unde nonnulli hymeneum dictum uolunt: ibi pro matrimōio accipitur. Illetabilis:tristis. Auspice. helena pronuba quando accipit aliquod infœlix matrimonium est necesse:ut ipsa sim pronuba:solebant antiq captare auspicia ante coniugium postea definit illa consuetudo & solum auspicem iterponebant:ut apud Luca. Brutus auspex fuit in nuptiis portiæ. Euersus:non satis ē q̄ fui causa euersionis troiæ:quid etiam cogor destructis nocere. Narrare:ut fit ex more nuptiarum. Falsos:quia illam non accipiet in uxorem:sed mactabit ad tumulum patris. Cultus graios:ornatum more sponsæ grecæ. Paridis:illius quem tantum amaui. Soror:polyxena. Fallatur:decipietur:quia per ignorantiam fiet leuior mors. Sine metu:quia nesciet q̄ debeat mori. Ad auctores: non erit culpa mea sed illorum qui me cogunt hoc facere. Generosa uirgo:appropinquans polyxenæ dicit hec uerba. Ipsa sospes:si priamus stante troia regnaret: non daret tibi tale coniugium. Maximum decus:per circuitionem dicit pirrhum achillis. Legitimi:non petit te tāquam pellicem sed uxorē. Cui:sub imperio cuius. Te this:quæ fuit mater achillis & dea maris & nimphæ marinæ te uocabunt suam.

DAN.

Qvicunq; himen:aptata & cōuentens negocio quæsita est persona helenæ quæ polyxenam subdola & falsa nuptiarūpromissione ad mortem duceret. quippe quæ iura iugalia totiens uiolauit:quæ deiphobum prodidit:quæ troianum imperium denique sua fraude demolita est:nec longe abest q̄r tus actus cum nono carmine trimetro iambico:occidio est polyxenæ:planctus hecubæ:commiseratio chori:captiuitas troadum.agitur inter helenam primus dialog9 & andromachem. Hymen:non est pellicula qua in utero infans circunuoluitur:sed est uirginalis quædam pellis quæ in primo coitu uirginis abrumpitur:ut græci asseuerant libri. Illetabilis:ant ualde letabilis & pernitiosus aut non lœtus & infaustus. Auspice:auspiciū pro nuptiis capiebant ueteres:hinc auspex qui nuptiis præfidet celebrandis etiam accipitur pro duce militiæ.Horatius Nil desperandum teucro duce & auspicem. Fallatur:in antiquissimo exemplari & emendatissimo animaduerti fidentur pro fallatur:at sic concidet mea arte fidentur:dum fidit meis uerbis:aut fallatur ut sit deliberantis uerbum. Optandā: miseris notum est mors & optabilis est mors imparatis mentibus. Afflictos:troianos quippe qui iam uelit capti uam troianam duci græco desponsari. Sospes:σωτήριος. Maximum decus:a forma laus mariti. ab opibus:a nobilitate. Vtraque thetis:thetis te uocabit suam.

BER. ℂPeleus:pater achillis. Nereus:deus marius maritus thetidis. Sq̄lidos:atros & mœstos. Dediſce: iam obiuiſcere mala tua & uenias tāq̄ libera & regia. Deprime:pecte redige i ordinē. Horrētes:icultas. Decta ſ..& tūc uoluit cōponere crines polyxenæ. Hic caſu:erit forte bonū tuū:quia multi de infelicitate puenerunt ad arctiorē fortunā. Hoc deerat: loquitur andromache dicens non deerat nobis faceremus feſtum in tantis malis & præſertim cum helena quæ apportat ſemper bonum omen de nuptiis:reſpice campos phrygios plenos oſſibus q̄ ſunt dos tua. Cōiugale:aptū cōiugio:qs negaret nuptias: q̄s pſuadet helēa:q̄ſi illa q̄ tulit nobis tantā infœlicitatē. Vtriuſq; .ſ.troiāi & græci teſtis appoſitiue helena. Cernis.ſ.tu helena circūſpice.

Himē: matrimōiū tuū quādo ueniſti cū paride. Aſiæ: ubi erat troia. Europe:ubi erat græcia. Incerta uotis:dubia quos uelles uincere & hēre uictoriā: an græcos an troianos. Perge:hironice loquit. Tedis:ſolenni face quæ ſolebat portari in nuptiis:non opus eſt igne quia ſatis troia lucet incendio ſuo. Nouis:pyrrhi & polyxenæ. Celebrate:uertit ſe ad chorum troianum:cātare cū gemitibus hoc matrimonium quod dignum ē lachrymis. Ratiōe: reſpondet helena defende cauſā ſuam. Maius dolor:qui potius tpe q̄ ratione leuatur:quia paſſione mouetur. Fleti:non uult mutari. Luget:probat ſe paſſam grauiora: cum ipſe plorent palam ſuos.ipſa aūt nō poteſt paridem ſuum plorare metu menelai quod grauiſſimum eſt dolē di intra pectus retinere dolorem. Durum:dicitis eē molestum pati ſeruitutem.ego ſum paſſa per decem annos.

Grauius timere:quia expectatio mali plus pœnæ habet q̄ ipſum malum.ut teſtatur Ouidius q̄ mora mortis pl⁹ pœnæ habet q̄ ipſa mors. Comitatus:ut dicit Cicero q̄ ab omnibus ferē:leuius ferendum eſt:unde uos eſtis plures in ueſtra miſeria:ego autē ſola. Victus:troianus. Et uictor græcus pariter habent me odio. Quam quiſq;: cæteri duces fuerunt dubii quam deberent ſibi in ſeruitutem capere .me autem ſubito rapuit menelaus. Incerto caſu:quare neſciebant quam debebant habere cum per ſortem eligerentur. Pependit:ſtetit in dubio. ¶Cauſa bellorum:quod dicis me fuiſſe cauſam tanti belli. Verum puta:tu diceres uerum. Si ſpartana puppis:ideſt lacedemonia nauigaſſet ueſtrum mare:hoc eſt ſi ſponte ueniſſem ad uos:& non rapta a troianis duce paride. Dea uictrix:uenus quæ uincit in iudicio de pulchritudine inter iunonem & palladem. Iudici:paridi qui iudicauit in ter eas in ida ſilua.

DAN. ℂPeleus:uir thetidis.Nereus:uir tethios. Dediſce:te captam eſſe. Gaude:qui gaudet in ſuo malo extremo miſer eſt ne dicam inſanum. O coniugale:ac dicat.o quanti conſtitiſti troianis:an quiſquam audeat negare:an quiſquam eat dubius ad nuptias quas ſuadet helenæ & eſt ſar caſmos. Et nuda toris:tori eminentiæ carnis:pulpæ.inde collo toroſa boum aut campis nuda ideſt alba oſſa paſſim iacentia. Tibi:tuis nuptiis. Fluxit:ſparſus eſt. Appara:para apparare eſt ad dignitatem quandam ſeu ueriꝰ pompam:unde apparatum proemium non caret reprehenſione quod habeat plus pompæ & oſtentationis q̄ utilitatis. Appara:ergo quaſi cum pompa diſpone & ordina. Dolor:dies enim adimit ægritudinem non ratio.

Oderit:ut me ſociam mœroris ueſtri odiſtis. Infeſto:ac ſi dicat etiam meam infeſto meam tamen tuebor cauſam: ego ſum ad æque captiua:ut uos eſtis omnes. In me.artificioſe ſuam auget miſeriam ut alienam faciat leuiorem

Si rapta phrygii:non negat factum ſed minuit:& tranſfert in aliam perſonam. Iratus:pyrrhus.

Peleus nurum uocabit:& nereus nurū:
Depone cultus ſqualidus:feſtos cape.
Dediſce captā:deprime horrētes comas:
Crinemq; docta patere diſtingui manu.
Hic forſitan te caſus excelſo magis
Solio reponet:profuit multos capi.
An.hᵒ deerat unū phrigibꝰ euerſis malū
Gaudere:flagrant ſtrata paſſim pgama.
O coniugale tēpus.an quiſq̄ audeat
Negare quiſq̄ dubius ad thalamos eat:
Q uos helena ſuadet:peſtis exitium lues
utriuſq; populi:cernis hos tumulos ducū
Et nuda toris oſſa que paſſim iacent
Inhūata campis:hec hymē ſpargit tuus:
Tibi fluxit aſiæ fluxit europe cruor.
Cum dimicantes lœta proſpiceres uiros
Incerta nolis:perge thalamos appara
Tædis quid opus ē: quid te ſolenni face:
Q uid igne.thalāis troia prælucet nouis:
Celebrate pirrhi troades connubia.
Celebrate:digni plāctꝰ & gemitꝰ ſonent
Hele.Rone quāuis careat & flecti neget
Magnus dolor:ſocioſq; nōnūquā ſui
Mœrores ipſos oderit:cauſam tamen
Poſſum tueri iudice infeſto meam
Grauiora paſſa.luget ādrōacha hectorē
Et hecuba priamum:ſolus occulte paris
Lugendus helenæ:durū:iuiſum graue ē
Seruitia ferre:patior hoc olim iugum
Annis decem captiua:poſtraptum iliū ē.
Verſi penates:perdere eſt patriam graue
Grauius timere.uos leuat tanti mali
Comitatus:in me uictus & uictor furit.
Q uam quiſq; famulā trahere:incerto
Caſu pependit:me meus traxit ſtatim
Sine ſorte dominus:cauſa bellorum fui
Tanteq; teucris cladis:hoc uerum putat.
Spartana puppis:ueſtra ſi ſecuit freta.
Si rapta phrygiis preda remigibus fui.
Deditq; donum iudici uictrix dea.

Ignoſce

Ignoſce paridi: iudicem iratum puta:
Habitura cauſa eſt: iſta menelaũ manẽt
Arbitria: nunc hanc luctibus paulũ tuis
Andromacha omiſſis flecte: uix lachry-
Q ueo retinere. (mas
An. quãtũ ẽ hoc helẽa qđ lachrimat malũ
Cur lachrimas autẽ fare, quos irat9 dolos
Q uæ ſcelera: nectat utrũ ab idæis iugis
Iactanda uirgo eſt: arcis an celſe edito
Mittenda ſaxo: num per has uaſtũ mare
Voluenda rupes: latere quas ſciſſo leuat
Altum nodoſos ſigeum ſpectãs ſinus.
Dic fare quicquid ſubdolo uultu tegis.
Leuiora mala ſunt cũcta: quã priãi gener
Hecubæq; pirrhus: fare quã pœnã pares
Fxprome etiã nũc hoc deme nr̃is cladib9
Hele. Vtinã iuberet me quoq; iterp̃s deũ
Abrũpere enſe lucis inuiſæ moras
Vel achillis ante buſta furibunda manu
Oecidere pyrrhi: fata comitãtem tua
Polixene miſeranda: quã tradi ſibi
Cineremq; achilles ante mactari ſuum:
Campo maritus ut ſit clyſio: iubet.
An. Vide ut aĩus ĩgẽs lætus audierit necẽ
Cultus decoros regiæ ueſtis petit:
Et admoueri criníbus patitur manum:
Mortẽ putabas illud: hoc thaãos putat.
Ad miſera luctu mater audito ſtupet
Labefacta mẽs ſuccubuit: aſſurge, aleua
Animum & cadentẽ miſera firma ſpiritũ
Q uam tenuis anima uinculo pẽdet leui.
Minimũ ẽ qđ' hecubã põt fœlicẽ facere
Spirat: reuixit: prima mors miſeros fugit
He. adhuc achilles uiuit í pœnas phrygũ
Adhuc rebellat. o manũ paridis leuem.
Cinis ipſe noſtrũ ſãguinẽ ac tumul9 ſitit
Modo turba fœlix latera cingebat mea.
Laſſabat in tot oſcula, & in totũ gregem.
Diuidere matrem. ſola nunc eſt ſuper
Votum comes. leuamen afflicte quies
Hæc totus hecubæ fœtus. hac ſola uocor
Iam uoce mater. dura & infœlix age.
Elabere anima. deniq; hoc nnum mihi
Remitte funus, irrigat fletus genas.
Imberq; uicto ſubitus e uultu cadit.

¶ Menelaon: ignoſce paridi: quia uenus me illi donauit: maritus meus menelaus nõ ignoſce: mihi pœnes quem manent iſta iudicia. Flecte: andromache poſtquam uidi ſti me nõ fuiſſe cauſam malorum: omiſſis lachrymis hortare polyxenam ut ueniat ad maritum: nam ipſa lachrymis præpedior. Quantum: credo ꝙ ſit aliquod magnũ malum quod helena lachrymat: quæ ſolet lætari malis noſtris. Quos: qui ſunt iſti ex nobis quod paratis necare dic an uelit præcipitare nirginem polyxenam. Edito: ſublimi. Mittenda: præcipitanda. Sigeum: promontoriũ eleuatum apud troiam. Sinus: flexiones aquarum. Latere ſciſſo: nam habet latus abruptum í mare prorumpẽs
Subdolo: qui habet aliquem dolum occultum. Leuiora: ſatius eſt pati omnia quam pyrrhus habeat polyxenã: ut ſit gener priami. Falli: ſatis habemus magna mala ſine quod fallemur per uos. Vtinam: helena uidens illas promptas ad mortem aperit ſibi hoc malum. Interpres: calcas. Moras lucis inuiſæ: tẽpus uitæ meæ ingratæ mihi: ut ita deberem iugulari quemadmodum polyxena.
Occidere: mori. Campo eliſio: ut quam in terris coniugem habere non potuit in campis eliſii: eã poſſideat. Vide: andromache reſpondet uide quam polyxena lætatur morte quæ prius triſtabatur matrimonio pyrrhi. Gult9: habitus ut ducatur cita ad mortem ipſa gaudet: ſed miſera mater hecuba ſtupet ideſt amiſit ſenſum propter dolorem. Labefacta: conquaſſata hoc nuncio. Succubuit: proſtrata eſt. Tenui uinculo: quia parum deeſt quod penitus non ſit mortua. Minimũ: unus breuis ſpiritus poſſet facere fœlicẽ hecubam ſi moriretur ne uideret tot miſerias. Spirat: dum dicit iſta ipſa hecuba proſtrata cœpit ſpirare. Prima mors: mors ſemper fugit miſeros ne libere eos pœnis & ſequitur fœlices qui uellẽt uiuere: adhuc loquitur hecuba quæ ſemimortua reſurrexit credebam achillem mortuũ nec nobis amplius nociturum: ſed eius cineres adhuc ſanguinem noſtrum ſitiunt. Leuem: quæ non potuit in totum occidere. Turba: ſcilicet filiorum.
Diuidere: matrem affectum matris: eram laſſa antequã poſſem oſculari omnes. Sola: polyxena ſola reſtat appoſitiue uotum & comes miſere matri. Fœtus: tota proles.
Remitte: relinque & dona mihi hoc funus: anteq̃ uideã polyxenam mori. Dura anima difficilis ad exeundum.
Victo: quia nollet flere.
¶ Exprome: eloquere inſidias tuas: non enim eſt ꝙ mortem diſſimules nobis mori uolentibus: quoniam aſſerẽte apollonio in tertio ἑαυτοῦ γε τοκύντατ' οὐ ἐσᾳσετ' ἀλγος. Pyrrhi: per tranſitum docet occiſorem polyxenæ. Hoc talamos putat: pathos mouet ab imperitia. BER. DAN.
Aſſurge: accurre ad auxilium matris polyxenæ. Rebellat: iterum bellat.

o illi

BER. ¶Lætare:bonū eſt tibi filia quod ducaris ad mortē: quia uellet ēt mori caſſandra & andromacha. Thalamos:duci ad maritū ut occideretur. Magis inuidebis.i. dolebis ſi ſciueris cui obtigiſti ſorte quaſi filio illius qui interfecit maritū. Scyrius:pyrrhusuatus in ſcyro. Furor.diuinatio credo quia caſſandra eſt uates non poſitam fuiſſe i ſorte. Rector.ſ. agamemnon eā habuit. Ithaco:ulyxi. Preda breuis:quia ſenex & cito morietur. Quis indignatur q̄ reges ponantur ad ſortem. Siniſter:inimicus. Eligere neſcit:quicūq; fuerit ſortitor præde & iudex:neſciuit eligere neq; diuidere. Ad ulyxem:qui fuit cā ruine troiæ. Armis:Achillis:ut me hēat ſimul cū armis achillis q̄ contendit cū aiace. Spolium:matrem hectoris quemad modum tulit arma achillis. Tellus.ſ.ithaca ulyxis. Duc duc:mutat ſententiam:ulyxes duc me cito.nam ſum iſortuna & mecū ducam infœlicitatem meam in domum tuam. Nam pelago ſi uenero tecū oia mala q̄ acciderunt mihi & priamo erunt mecū. Interi:dū iſta ueniēt ipſa torqueor aio. Sortē:quia uoluiſſem potius ſponte tecū ut nocerē q̄ p ſortē.nā oēs troiani eſſent mihi obligati. Sed incitato:dū hæc loquereꝰ uidit pyrrhū uenientē ad accipiendū polyxenā & dat locū ſequenti ſcenæ. Quid ceſſas: cito iugala me. Reclude:aperi. Coniūge ſoceros.ſ.priamū & hecubā i morte parētes polyxenæ q̄is dare uxorē patri tuo. Senū:quia ſoles mactare ſenes ut priamū. Hic ſanguis:ſcilicet meus ſenilis. Maculatæ: dū raperetur polyxena dicit ite & polluite deos cede humana. Quid præcor:qd debeo iprecari uobis p tāta crudelitate niſi q̄n eritis in nauibus habeatis talia maria q̄lia habetis ſacrificia crudelia:& hoc iprecabor meæ naui in qua ero cū ulixe.

DVlce:uerſus eſt ſaphicus. Inducitur chorus lamentans poſt ſortitionem factam:nam:ut dici ſolet ſolacium eſt miſeris ſocios habere pœnarū ſed ipſi carebunt iſta conſolatione:quia diſiungentur & illis creſcet maior dolor. Dulce:gratum. Lentius:leuius. Mordent:affligunt.

DAN. ¶Verſata dominos:longe acerbiori ſorte & fato uiuitis captiuæ q̄ ſi periretis liberæ. Caſſandra:erat nefas iacet dotē ligare & facere captiuū. Itaco:ut pater apud Euripidem chorus lamentatur de hecubæ captiuitate αἰαῖτοῦ οὖλονὠσκακοῦτωεφῦκέναιδ&c. Breuis:quia cito abeo dimiſſa confugit ad thracas ubi conuerſa in canem lapidibus obruta eſt.de metaſtaſi diſputat ipſa cum polidoro filio apud euripidem κύνοῦ τἀλαίνηϛ ὀθήμα νάυτ ἰλοισ τἐκμαρ.&c.extat tumulus.teſte pli.in uertice maſtuſiæ promontorii qui appellatur cynoſſema.ἀμὸ τοῦκ ὔνοῦκαὶὀθήματοῦ a figura canis. Domini pudet:malem peruenisſe ſerua ad alium quā ad ulixem regni mei euerſorem filiæ & nepotis cruentæ cædis auctorē oium deniq; malorum meorū originē & caput. Premium eripuit mihi :dum mortē eripuit:quia mori mauelim q̄ ſeruitutē ſeruire. Age reclude:apud euripidē dū ducitur ad bruſtum achillis polyxena ipſa uociferatur.occidite me agite ſtimulis neparcite ego illa que peperi paridē q achillē occidit.κεντεἰτεμὴφεἰοθεᾶϛθεᾶϛθεελῶ τεκοῦ ,ὠκρὶν οὀῶαἰΔαθετἰΔοσωλεὀέ ξοιὀβαλλωνδ&c. Precabor:optabo uotis commune omnium naufragium.

DAN. DVlce:deploratio eſt chorios captiuitatē troadū augeturq; miſeria ex deſolatione cōdolentiū.ē aūt decimū carmē ſaphico metro.dolor & magnos minus ledūt cōes pœnæ q̄ priuatæ chryſippus ſtoice philoſophiæ priceps in eo libro :quē

Lætare:gaude nata:quam uellet tuos
Caſſandra thalāos;uelles ādrōache tuos.
an.nos hecuba nos nos he.lugēdæ ſum?
Quas mota claſſis huc & illuc ſpſa feret
An cara tellus ſedibus patriis teget.
Hele.Magis inuidebis ſi tuam ſortē ſcies
An.an aliq̄ pœnæ pars meæ ignota ē mihi
Hele.Verſata dnos urna captiuis dedit:
Cui fāula tradar:ede quē dominū uoco:
Hele.Te ſorte prima iuuēis ſcyrius tulit.
An.Caſſādra fœlix quā furor ſorte eximit
Phebuſq; he.Regū hāc maxius rector te
An.Eſt ne aliqs he.q ſuā dici uelit net
he.Ithaco optigiſti preda nolenti breuis.
hecu.Quis tā potēs ac dur? & iniq; fer?
Sortitor urne regibus reges dedit:
Quas tam ſiniſter diuidit captas deus:
Quis arbiter crudelis & miſeris grauis
Eligere dominos neſcit & ſæua manu
Dat iniq̄ miſeris fata qs matrem hectoris
Armis achillis miſcet:ad ulixem uocor
Nūc uicta:nūc captiua,nūc cūctis mihi
Obeſa uideor cladibus: domini pudet:
Non ſeruitutis:hectoris ſpolium feret.
Qui tulit achillis:ſterilis & ſæuis fretis
Incluſa tellus:nō capit tumulus meos.
Duc duc ulixe:nil moror:dnm ſequor:
Me mea ſequentur fata:nō pelago quies
Tranquilla ueniat:ſæuiat uentis mare:
Et bella.& ignis:& mea & priami mala
Dūq; iſta ueniēt;interi hᵒ poena ē i loco.
Sortē occupaui,præmium eripuit mihi.
Sed incitato pirrhus accurrit gradu
Vultuq; toruo pirrhe quid ceſſas.age
Reclude ferro pectus & achillis tui
Coniūge ſoceros:perge mactator ſenū.
Et hic decet te ſanguis.abreptam trahit.
Maculate ſuperos cede funeſta deos.
Maculate manes.qd precer uobis precor
his digna ſacris æquora. hᵒ claſſi accidat
Toti pelaſge ratibus hoc mille accidat
Meæ precabor cum uehar quicquid rati

Chorus.

DVlce merere populo dolentum.
Dulce lamentis reſonare gentes
Lētius luct? lachrymæq; mordēt
Turba quas fletu ſimili frequentat.

περὶ τῆς προνοίας scripsit. Existimat nō fuisse naturæ principale consiliū ꝙ essemus doloribus obnoxii. sed κατασκόπους θεοὶ quādam incōmoda adhesisse quæ bonitatē naturæ temerarent utputa mortē liberoꝝ uiuis patribus: hunc spoliari: illum cumulari: & mille alia: sic hercule inquit dū uirtus ꝑ consilium naturæ gignitur: uitia item per affinitatem nata sunt.

¶ Sua fata: sua mala. Solū: ut habeat participes calamitatis. Nemo: nō credit se miserum q̄ socios habet i miseria. Tolle fœlices: probemus ꝙ sit ueꝝ hoc a contrario: ponamus ꝙ in genere humāo nō sint aliq̄ fœlices pauperes erunt elati & nō erunt humiles i miseriis suis. BER.

Dolor & magnus gaudet in multos
Sua fata mittit: seq̄ non solum
Patuisse pœnæ.
Ferre quam sortem patiuntur omnes
Nēo recusat. nēo se credit miserꝝ: licet sit
Tolle fœlices: remoueto multo
Diuites auro: remoueto centum
Rura qui scindant opulenta bobus:
Pauperi surgent animi iacentes.
Est miser nemo nisi comparatus:
Dulce in immensis posito ruinis:
Neminem lætos habuisse uultus.
Ille deplorat queriturq̄ fatum.
Q ui secans fluctum rate singulari:
Nudus in portus cecidit petitos.
Aequior casum tulit & procellas
Mille qui ponto pariter carinas
Obrui uidit: tabulaq̄ littus
Naufraga spargi: mare dum coactis
Fluctibus corus prohibet reuerti.
Q uæstus est hellem cecidisse phryxus:
Cum gregis ductor radiante uillo
Aureo: fratrem simul & sororem
Sustulit tergo: medioq̄ iactum
Fecit in ponto: renuit quærellas
Et uir & pirrha: mare cum uiderent:
Et nihil præter mare cum uiderent.
Vnici terris homines relicti.
Soluet hunc cetum lachrymasq̄ nostras:
Sparget huc illuc agitata classis:
Et tuba iussi dare uela nautæ:
Cum semel uentis properante remo
Prænderit: altum: fugietq̄ littus:
Q uis status mentis miseris: ubi omnis
Terra decrescet. pelagusq̄ crescet.
Celsa cum longe latitabit ide.
Tum puer matri genitrixq̄ nato.
Troia qua iaceat regione monstrans
Dicet. & longe digito notabit.
Ilium est illic ubi fumus alte
Serpit in cœlum nebulæq̄ turpes.
Troes hoc signo patriam uidebunt.

Niſi comparatus: niſi per comparationē fœlicitatis alterius. Posito. ſ. misero. Lœtos uult⁹. i. habere omnes tristes nam ut inquit philosophus: lætitia & armonia inter tristes auget tristitiam: inter lætos gaudium. Corus zephiri collecteralis. Coactis: eleuatis. nam tunc semper tumet mare: ille qui uidet multos naufragos leuius tollerat fortunā suam. Q uæstus: probat per aliam comparationem miserum solum grauius ferre suam calamitatem: phrixus fuit athamantis regis thebarū ex neiphile uxore filius fraterq̄ helles: qui ambo: mortua matre ut scribūt hesiodus & pherecides cum nouercales insidias ferre non possent & cōsentiente patre aufugerēt: ac super ariete aureæ pelliculæ quē eis pater in tutamen dederat pontum transiretarēt ea parte qua strictior est: nec multum freti sulcassent. Helle puellari timore exterrita decidit in pontum: unde ipse quærebatur ꝙ soli sorori acciderat: sed quando fuit diluuiū & oēs submergebantur deucalion & pyrra non cōquerebantur qđ oibus accidebat. Ductor: aries. Sustulit: portauit. Iactū: quia cecidit. Tenuit quærelas: nō est quæstus. Vir: deucalion & pyrrha uxor eius: qui soli superstites fuerunt diluuio: nam ut refert eusebius de temporibus: regnāte cecrope aquaꝝ illuuies maiorem partem populorum thessaliæ absumpsit: paucis per refugia montium liberatis maxime in mōte parnaſo in cuius circuitu deucalion tunc regno potiebatur. Et teste iustino in secūdo suoꝝ epitomatū rex erat thessaliæ qui tunc ad se ratibus cōfugientes susceptos per summa parnasi tuga fouit & aluit a quo propterea genus humanū reparatum ferūt. Vnici: soli. Soluet: reducēs se ad miseriam suam chorus dicit eramus plures q̄ una dolebamus: nūc separabimur in diuersas partes. Cœtum: turbā. Tuba: cum semel iussi erunt naute dare uela uentis. Decrescet: ut uidetur nauigantibus: Ide: mons & silua troiana. Qua regione: cū mater erit i medio mari & nō poterit uidere troiā desiderio patriæ monstrabit filio locum ubi erat troia per fumum adhuc exalantem.

¶ Q uæstus est phryxus: probat exemplis fabulosis nimietatem doloris priuati. phryxus cū helle ab athamāte fugatus tranauit ad colchos auret arietis dorso innixus. Soror metu lapſa dedit nomen pelago. ipse ad littus æetæ regis peruectus arietē imolauit i templo iouis: duxitq̄ calciopē sororē Medeæ ex qua suscepit argū & idam quorum ifortunium elegantissime prosequitur apollonius in tertio argonautico itidē ut superius perstrictam fabulam omnem & Theocritus nō prætermisit. οτιο ωτολιεερον αγηλυθεν αιητασοικριου εωεη βεβαωσ τουραχρυσειου εθηκε ερμειαο & paulopost addit idem. κουρην δε οι εγγυαλιξεν χαλκιοωηναν αεσονεν ευφροσυνηςι νοιο. τῶν εξαπροτερῶν ει μεν γενος &c. Et uir & pyrrha: deucalionis pyrrha fuit soror & coniunx. promethei filius deucalion Epimethei filia pyrrha. Epimetheus & prometheus fratres. hi ob innocentiam seruati sunt i cataclysmo & consilio Gorycidum nympharum iaciēs a tergo saxa homines regenerauit purgatus unda Cephisi deducalion cum socio: ut canit Homerus & perstringit Hesiodus qui refert natum ex perynoe. DAN.

BER.

Dura: Hic est quintus actus ubi inducitur nũcius narrans astyanacta proiectu; de turri & polyxenam mactatam: horrẽda non agunt in scena sed recitantur. Vnde nuncius dubitat q; scelus primum debeat narrare an mortem uirginis an astyanactis. Tuos: tui filii mortem ãdromachæ. Anus: hecuba. Sua: quicũq; dolet de malo suo ipsa autem de omnibus. Quisquis: est miser: est miser hecubæ idest ad dolorem meũ. Assueta: in qua solebat primus spectare maria & patentes campos. Pinnis: & fastigio idest summitatibus. Arbiter: habens imperium belli. Fouens: tenens ibi nepotẽ astyanacta: tenebat in sinu demonstrans illi pugnas patris ut illũ incitaret ad uirtutem. Ffusa: omnes græci cõuenerunt circum istam turrim ut uiderent casum pueri. Coit: congregatur. Collis: describit uarios modos spectandi. Aciem liberam: prospectu; sine impedimento. Erecta: eleuata in pedes. Librauit: tenuit suspensos dum staret in digitos. Suspẽso: quare omnes erant supra arbores. Ille: alius petit extrema idest cacumina montis. Per spacia cum omnes uenissent ad spectaculum. ulyxes uenit trahens secum astyanacta per spacia idest loca plena frequenti turba. Vt stetit: ipse autẽ puer cum circunspexisset ex turri: erat sicut leo paruus qui licet non habet uires: tamen fremit quasi debeat aliquando habere. Acres: minabundos. Ferox superbe: asper cum superbia. Ipsum: quæ ulyxem. habet emphasim: quasi illum qui non solet flecti misericordia. Nõ flet: solus astyanax non flebat cum omnes flerent pro eo.

DAN.

Dura fata: Sanguinarium & Tragicum spectaculum & obscæno admodum coragio formidabile: hic nuncius repetit: pro quinti actus & carminis undecimi ingressu trimetro iambico in quo denunciatur mors cruentissima polyxenæ & astianactis pueri præcipitatio. Collocutores Nuncius Andromacha. Hecuba. Bissenis annis: amplificat casus rigore; meticulosus nuncius. Sua quenq;: pœnæ quæ in singulis conspiciuntur oẽs sunt in me sola cõgestæ. Sed uterq;: incertum est dixerit hæc ut plus laudaret moriẽtes q̃ ut lugentium mœrorem mitigaret. Aede &c. insani est uelle audire unde plus doleas. Coit ratibus: concurrit omnis turba certatim ut spectet lapsum de turri astyanactis. Ferus: & quia hostis & q; præsserit cineres hectoreos contemptim & negligentes ut uideret casum filii. Acres: intrepidus stetit ut leonis catulus præ se ferens elatis iubis quædã ueluti innatæ ferocitatis præsagia. Mouerat: ad sui miseri cordiam. auxesis est admirandæ de adolescentulo uirtutis & magnanimitatis.

Nũcius

Actus quintus Nuncius Andromacha. Hecuba. Nuncius loquitur.

O Dura fata: sæua: miserãda: horrida.
Q d tã fer: tã triste: bissenis scelus
Mars uidit annis: qd prius referens gemã
Tuos ne potius an tuos luctus anus:
Hecu. quoscũq; luct9 fleueris flebis nicos
Sua quẽq; tantũ: me omniũ clades p̃mit.
Mihi cũcta peũt: q̃s ẽ: hecubæ ẽ miser.
Nũ. Mactata uirgo ẽ: miss9 e muris puer
Sed uterq; lœtũ mente generosa tulit.
An. Expone seriem cædis: & duplex nefas
Prosequere: gaudet animus erũnas meus
Tractare totas: æde & enarra omnia.
Nũ. est una magna turris e troia super:
Assueta priamo: cuius e fastigio
Sũmisq; pinnis: arbiter belli sedens
Regebat acies: turre in hac blando sinu
Foues nepotem: cum metu uersos graui
Danao fugaret hector: & ferro & face:
Paterna puero bella monstrabat senex.
Hæc nota quondam turris muri decus.
Nunc sæua cautes: undiq; effusa ducum
Plebisq; turba cingitur: totum coit
Ratibus relictis uulgus hic collis procul
Aciem patente liberam præbet loco.
His alta rupes: cuius e cacumine
Erecta summos turba librauit pedes:
Hũc pinus: illum laurus: hũc fagus tegit
Et tota populo silua suspenso tremit.
Externa montis ille prærupti petit
Semiusta at ille tecta: uel saxum iminens
Muri cadentis præstit: atq; aliquis nefas
Tumulo ferus spectator hectoreo sedit:
Per spacia late plena sublimi gradu
Incedit ithacus: paruulũ dextra trahens
Priami nepotem: nec gradu segni puer
Vt alta pergit mœnia: ut summa stetit:
Pro turre: uultus huc & illuc acras tulit
Intrepidus animo: qualis ingentis feræ
Paruus tenerq; fœtus: nondum potens
Seuire dente: iam tamen tollit minas
Morsusq; inanes tẽtat: atq; animis tumet.
Sic ille dextra prensus hostili puer
Ferox superbe mouerat uulgus: ac duces
Ipsumq; ulyxem: non flet e turba omniũ

¶ Concipit: cum ulyxes uota conciperet: ut dii hæc ſacra acciperẽt: ut a calcante uate fuerat inſtructus puer intrepidus proiecit ſe in troiam. Colchus: inhumanus populus: aut ſcyta ſedis incertæ: quia ſemper uagantur ut diximus nunquam apud iſtos factum eſt tale facinus. Buſiridis: de hoc diximus in hercule ſimul & caſpiis & diomede thrachum rege. Eliſa: fracta dixerat andromacha quis ſepeliet filium meum: reſpondet nuncius non eſt opus ſepultura. Caſu: ſumma ruina. In curſu: impetu lapidis. Deforme: ſine forma hominis. Hic quoq; ſic erat hector quando fuit tractus ab achille. Præceps dicit poſtq; præcipitatus ẽ puer: BER.

Q ui fletur: ac dum uerba fatídici & p̃ces
Concipit ulyxes uatis: & ſæuos ciet
Ad ſacra ſuperos: ſponte díſiluit ſua
In media priami regna.
An. qs colch⁹ hoc: qs ſedis ĩcertæ ſcytha
Commiſit: aut quæ caſpiũ tangens mare
Gens iuris expers auſa: non buſirídis.
Puerílis aras ſanguis aſperſit feri.
Nec parua gregib⁹ mẽbra díomedes ſuis
Epulanda poſuit: quis tuos artus teget
Tumuloq; tradet:
Nun. Q uos enim præceps locus
Relíquit artus: oſſa díſiecta graui
Eliſa caſu: ſigna clarí corporis
Et ora & illas nobilis patris notas
Confudit imam pondus ad terram datũ:
Soluta ceruix ſilicis incurſu: caput
Ruptum cerebro pœnitus expreſſo iacet
Deforme corpus.
An. Hic quoq; eſt ſimilis patri.
Nũ. Præceps ut altis cecidit e muris puer
Fleuit achiuum turba quod fecit nefas.
Idem ille populus aliud ad facinus redit:
Tumulũq; achillis huius extremũ latus
Rhœtæa leui uerberant fluctu uada.
Aduerſa cingit campus & cliuo leui
Erecta medium uallis iucludens locum:
Creſcit theatri more: concurſus frequens
Impleuit omne littus: hii claſſis moras
Hac morte ſolui: rent hii ſtirpẽ hoſtium
Gaudent recidi: magna pars uulgi leuis
Odit ſcelus: ſpectatq; nec troes minus
Suum frequentant funus: & pauidi metu
Partem ruentis: ultimam troiæ uident.
Cũ ſubito thalami more præcedunt faces
It pronuba illi tyndaris mœſtum caput
Demiſſa: tali nubat hermione modo
Phryges præcantur: ſic uiro turpis ſuo
Reddatur helena: terror attonitos mouet

populus: qui conuenerat uadit ad aliud ſpectaculũ: ut uideret polyxenam duci ornatu coniugali ad mortem ad ſepulchrum achillis. Rhœtæa: ad promontoriũ troiæ ubi ſepultus erat achilles: & ibi deſcribit locum. Extremũ latus: ultima pars tumuli achillis frangit aquas. Cliuo: leui monte leniter aſcendente: ibi eſt locus in medio in modũ theatri. Frequens concurſus: denſa turba. Hi: aliqui gaudebant q̃ nullus de troianis remaneret ad uindictam: alii ut placarẽt deos & poſſent habere uentos ad reditũ. Nec troes minus ſcilicet quam græci frequentant: cõmitantur funus polyxenæ. Vltimã: ſcilicet polyxenã. Faces: quæ ſolebant præferri in nuptiis. Tindaris: helena filia tindari regis argiuor̃. Pronuba: quæ erat loco auſpicis. Hermoniæ: filia helenæ præcabantur: ut illa tali modo ducere tur ad maritum & ſic reſtitueretur helena menelao: ut polyxena achilli. Turpis: adultera.

¶ Concipit: ideſt prædeſtinat: ut conceptũq; excute fœ- DAN.
dus. hinc feriæ conceptiuæ. quæ certis diebus obſeruabantur. & concepta uerba in ſacramentis. Q uis colchus: p̃rumpit andromacha & exclamat immanitatẽ ulyxis præferens barbaro ac ſæuiſſimo cuiq; populo: quales ſunt colchi natura inhoſpitales & efferi. tradit apollonius conſuescere colchos defunctis ſepulturam negare: ſed ſuſpendere ad arborum cacumina ut uentis & imbribus conficiantur cadauera & ne deſint uolucrib⁹ alimẽta. οὐδενὶ γαίης ἐξιόεσσι ζωοὶ λαχοῦσαι ὕπερθε πωλέονται ἀλλὰ νέκυες ἀλεχήτοισι κατὰ λύσαντες βόεσσι οἰωνοῖσί θ᾽ ἑλώρια πᾶσι γενέσθαι ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶν ἐκὰς ἀζέσθαι. &c. Scyta incertæ ſedis: Ariſteas pruconeſius tradit ſcythas qui ſub penitiſſimis ſeptẽtrionibus ætatem agunt corporibus hominum ueſci ideo nominari τοὶ ὁ. ἀνθρωποφάγοι. Diomedes: thracus rex in tyrida oppido laceras carnes hominũ equabus ſuis apponebat in p̃ſepia: ut tradit alexander aphrodiſeus nec eſt fabula mera ſi attentam præſtiteris eius lectioni fidẽ. Ouidius in quartodecimo uolumine repetit. Quos eni: interroga. ac ſi dicat ruina totus contritus eſt: ut buſto nihil relictum de eo ſit. Huius: tumuli. Rhœtæa: Rhœtæum eſt mons troianus tumulo Aiacis thelamonii & achillis percelebris. græce ποιτειον dicit. Theatri more: Caſſiodorus ſcripſit epiſtolam ad Symmachũ ſocerum Boetii in qua illi ſignificat theatrum eſſe machinam in hemycicli ſpeciem conſtructam. eius frontem dici ſcenam quæ conſtabat binis contignationibus inuentum fuit ruſticor̃ athenienſium dum feriati rem diutnam per nicos factitarent. Ciues athenienſes poſtmodum in urbem trãſtulerũt ab his romani. primus omnium Catullus lintheus texit. Erat autẽ locus iſte inſtar theatri unde achiui cõſpiciebant polyxenæ funeſtationem. In pronuba: tanq̃ carnifex ad macellũ agnã ducẽ. Demiſſa caput: Sinecdoche. cernua.

¶ Vtroſq; græcos & troianos. Sed tamẽ fulgent: reſplẽ
BER. dent ipſa polyxena nihil timẽs ſeruabat colorẽ ſuũ: tñ caput inclinabat ad terrã pp pudorẽ. Deiectos: flexos in terram. Ipſa: polyxena. Extremus: extremo tempore: ſicut ſol qñ eſt in occaſu uidetur magis nitidus & rubeus. Vices: cum redeunt aſtra & incipiunt apparere. Præmiť: op primiť ueniente nocte. Mollis: puellaris. dolebãt q̃ puella moriretur tali modo. Vagæ: uices incertæ mutationes fortunæ quia erat filia regis. Anim⁹: fortis. ſ. puellæ quæ nõ dubitabat ire ad mortem. Mouet. ſ. ad miſericordia;. Aeditus: pyrrhus eleuatus. Non tulit retro: non diſceſſit: ſed ultro porrexit iugulum. Fortis animus: ipſius polyxenæ. Ferit: percutiť dolore. Piger: tardabat mortẽ pyrrhus q̃ miæ uidebatur cum ſolebat eſſe imitis. Grauem: tanquam eſſet grauatura terram ſupra achillem. Vterq; coetus: utraq; turba græca & troiana. Miſere: miſerunt qa nõ audebant aperte plorare. Victor: græcus apertius plorat. Hic ordo: modo concludit dicens ſic factum fuit ſacrificium achilli ſanguis puellæ non fuit congelatus: aut fluxit ſupra terram: ſed totum abſcribit tumulus achillis tanquam ſitiuiſſet illum. Ite ite: conceſſio hiromica: habetis græci quod uultis iam omnia ſunt peracta. Me ſola:: quæ ſola remanſi captiua: cum omnes mei mortui ſint & liberati miſeriis. Venis. ſ. mors ad infantes: ſicut ad aſtyanactem & ad polyxenam. Quæſita: tu mors a me deſiderata cupiebam mori inter gladios & ignes & nunq̃ potui.

Repetite: uenit nuncius uocans mulieres: ut uadant ad naues: quia placato mare græci uolunt diſcedere. Laxat: pandit ad uentos.

¶ Ipſa deiectos: laus eximii pudoris in uirgine innocenti.
DAN. ibat demiſſis oculis & ut tradit Euripides in hecuba. ut cu; dceore caderet. ſcidit ueſtem quam obuolueret genibus.

Extremus: ideſt illi morituræ. Dubius dies: crepuſculu; croceum. Obuius lœto: accurrens ad mortem intrepidus

Pyrrhum: lictorem & miniſtrum necis. Sublime: ſublimitatem ardui montis. Ite ite: hecuba ſuam miſeriam deplorat. Quo: aut quouſq; aut ad quem locum. Violenta: honoratus appoſuit tria genera mortis. naturale. uiolentum. fatale. uiolenta mors eſt quæ ferro uel igni infertur. fatalis quæ iuuenalis ac ſenibus & cuiuſuis ætatis citra tempus ſuum occurrit. naturalis quæ effeto iã corpore anima euolat. unde ab emerita uita dictam uolunt quidã: ſed omnes: ut ſentiam cum Flacco: una manet mors. Et calcanda ſemel uia lœti. Mixta ſenum & iuuenum denſantur funera nullu;: ſæua caput proſerpina fugit. & θανατ τω πανυ τεδ οφει λοη εθε: hanc cicero noctis & herebi fuiſſe filiam ſcribit. Ariſtoteles omnium quæ terribilia uidentur homini eſſe: maximum ait.

EBR. Dii cõiugales: iaſon fuit aeſonis filius fratris peliæ regis theſſaliæ: quem cum rex pellias per litum p pter inſignem periculoſam qua regno ſuo uirtutem cuperet: denunciata militia in colchos eum abire iubet: pellemq; arietis memorabilem gẽtibus reportare mandat: ſperans interitum uiri: aut ex periculis tã longæ nauigationis: aut ex bello tam profundæ barbariæ ut hæc & alta. xlii. lib. ſui epitomatis ſcripſit iuſtinus. Diodo. ſiculus libr. hiſtor. v. narrat: iaſonem cum argonautis quo tempore ad colchos deletus fuit. Medeam iuxta littus ubi templum erat ſolis comperiſſe: quam ob ſuam immanitatem a crudelibus parentibus ſub libera cuſtodia expulſam fuiſſe ait: cui cauſa aduentus patefacta ipſa immi nẽs a patre periculum crudelitatemq; in hoſpitem expli-

Vtroſq; populos: ipſa deiectos gerit
Vultus pudor: ſed tamen fulgent genæ:
Magiſq; ſolito ſplendet extremus decor.
Vt eſſe phœbi dulcius lumen ſolet.
Iamiam cadentis: aſtra cũ repetũt uices:
Premiturq; dubius nocte uicina dies.
Stupet omne uulgus: & fere cũcti magis
Perituræ laudãt: hos mouet formae decus
Hos mollis aetas: hos uage rerum uices
Mouet animus oẽs fortis: & lœto obuius
Pyrrhum antecedit: oium mẽtes tremũt:
Miſerantur ac mirantur: ut primũ ardui
Sublime montis tetigit: atq; alte aeditus
Iuuenis: paterni uertice in buſti ſtetit.
Audax uirago non tulit retro gradum:
Conuerſa ad ictũ ſtat: uultu truci ferox.
Iam fortis animus omnium mentes ferit.
Nouũq; mõſtrũ ẽ: pyrrhus ad cedẽ piger
Vt dextra ferrum pœnit⁹ exacta abdidit.
Subitus recepta morte prorupit cruor:
Per uulnus igens; nec tñ moriens adhuc
Deponit animos: cecidit ut achilli grauẽ
Factura terram: prona & irato impetu.
Vterq; fleuit cœtus & tmiiduꝫ phryges
Miſere gemitum; clarius uictor gemit
Hic ordo ſacri. non ſtetit fuſus cruor.
Humo ue ſumma fluxit abduxit ſtatim
Seuuſq; totum ſanguinẽ tumulus bibit.
Heu. ite ite danai petite iam tuti domos.
Optata uelis maria diffuſis ſecet
Secura claſſis. concidit uirgo ac puer.
Bellũ pactũ ẽ. quo meas lachrymas ſerã.
Vbi hanc anilis expuam lœti moram.
Natã ac nepotẽ. cõiugem an patriã fleã.
An oia. an me ne ſolam. mors uotũ meũ.
Infantibus. uiolenta uirginibus uenis.
Vbicunq; properas ſaeua: me ſolã times.
Vitaſq; gladios iter ac tela & faces
Q ueſita tota nocte cupientem fugis.
Non hoſtis. aut ruina. non ignis meos
Aſſumpſit artus. quã ꝓpe a priamo ſtetit
Nun. repetite celeri maria captiue gradu.
Iam uela pupis laxat & claſſem mouet.
Incipit tragœdia ſeptia q̃ medea uocitat.

Actus primus. Medea loquitur.
Dii coniugales. tuq; genialis thori
Lucina cuſtos. qq; domitorẽ freti

cans

cans:ut caueret:admonuit interim forma iasonis capta:& communicato consilio: Medæa se adiutricem ad perficiendum certamen propositum pollicita est:ita ut iason iureiurando data fide uxorem illã quoad uiuta superstes esset sibi futuram spopondit:cum qua argonautæ relictis in templo custodibus ad reliqua peragenda profecti sunt:prout ab ipso Diodoro late enarratur:& ab Ouidio.lib.vii.metamor.& duodecima heroidum epistolarum quin & ab aliis poetis græcis & latinis qui argonautica scripserunt reliqua referuntur. Hæc iasonem secuta:ab illo deinde ob creusam creontis corinthiorum regis filiam abdicata fuit:ex quo furiis exagitata filios quos ex iasone susceperet interfecit:atq; athenas aduolans Aegeo regi annoso nupsit:ex quo filiũ suo nomine medum suscepit:sed cum deide theseus ægei ex priore uxore filius a longa peregrinatiõe rediisset:uidẽs illũ medea teste iustino.li.xlii.Magnæ uirtutis uirum & medium filium infantem esse:ac maritum senem ab ægeo p diuortium discessit:& in asiam cum filio deinde perrexit atq; ibi urbem condens ab eius nomine mediã dixit. Dii cõiugales:hæc tragœdia medea inscribitur i qua sunt qnq; actus:in primo ponit querela medeæ desertæ quæ deos uocat in ultionẽ iasonis:in secundo indictũ exiliũ a creonte rege.in tertio consolatio ut ferat exilium:in quarto apparatus uindictæ:in quinto effectꝰ uindictæ. uersus archilochius. Coniugales:qui præfuistis nuptiis meis. Lucina:diana quæ præstat lucem nascentibus. Genialis:maritalis.nam genius ẽ deus naturæ.Quæq; ipa pallas quæ omniũ ẽ ingeniorum dea. Domitorẽ:qui primus est ausus nauigare. Tiphyn:fuit teste pli.lib.vii arte carpentaria gloriosus:& primus adminicula gubernandi naues instituit:& fuit argonautarum gubernator. Dominator:neptune. Diuidens:diffundens. Echate:proserpina quæ præest magicis artibus:eadem dicitur luna: in cœlo in siluis diana:ideo triformis dicitur. Sacris: incantationibus quæ de nocte & in locis secretis fiunt. Iubar:lumẽ tuum. Chaos:omnes deos infernales. Superis aduersa:qa sũt sub pedibus nostris in cẽtro terræ. Regni: tristis inferni. Dominam:Proserpinã quæ similiter fuit rapta a Plutõe: sed meliore fide seruata quam ipsa apud iasonem qui me reliquit. Non fausta:infœlici. Deæ:furiæ infernales. Thalamis:quando fuit iuncta iasoni. Lœtum:mortem. Nouæ coniugi:creusæ. Socero:creonti. Peius:facite ut neniat mihi in mentem peius q̃ mors.s.q̃ uiuat egens & exul & habeat necessitatẽ mei:& liceat optare medeã. Quoq;:sunt duæ ptes. Sero:semino. Similes:sceleratos q̃ erit ultio mea. Nõ ibo:interrogatiue.q.d.ibo. Hostes:appellat maritum & creontem hostes.

Typhyn nouam frenare docuisti rate
Et tu profundi sæue dominator maris
Clarumq; titan diuidens orbi diem:
Tacitisq; præbens conscium sacris iubar:
Hecate triformis:quoq; iurauit mihi
Deos iason quosq; medeæ magis
Fas est precari noctis æternæ chaos.
Aduersa superis regna manesq; impios
Dominũq; regni tristis & dominam fide
Meliore raptam:uoce non fausta precor
Adest:adest:sceleris ultrices deæ.
Crinem solutis squalidæ serpentibus.
Atram cruentis manibus amplexæ facem
Adeste:thalamis horrida quondam meis
Quales stetistis:coniugi lætum nouæ
Lœtumq; socero & regiæ stirpi date.
Mihi peius aliquid:qd pcor sponso malũ
Viuat:per urbes erret ignotas egens:
Exul.pauens:inuisus:incerti laris:
Me coniugẽ optet:limen alienũ expetat:
Iam notus hospes:quoq; nõ aliud queam
Peius precari:liberos similes patri

Dii cõiugales:hæc tragœdia tota græca Euripidis ẽ & æschyli:latinã fecit Oui.cuius extat uersiculus apud Martialẽ.Ride si sapis o puella ride:ut testat martian⁹ capella:desiderat tota quã:referẽte quinto Fabio:mirabili elegãtia scripsit.poeta nobilis ab Oui.restat anneus Senec. solus i latinis fabulæ commẽtor:a psona nomẽ accipit ad quã spectãt primæ eius ptes principales:ꝓponit materiã breuiter more suo:cui⁹ argumẽtũ ẽ tale. Medea cœte colchoꝝ regis & hecates filia a q̃ fuit edocta uirtutẽ ueneficã & oia q̃cunq; genera aer.põtus & terra.teste apollonio in tertio.κοῦρη τὸ μὲγ ἀροῖὸν ἐνὶ τρέφε τὰ ἰητ ἄο τὴν ἑκάτη ϖερὶ ἄλλα ϖάντ᾽ ἐθέσθαι τε χόης ἀόθαι φάρμακοὸ ἥϖε ἱρὸὸ τὲ φύει καὶ ἡΧύτου Ἀκώ̃ &c.Iasonis hospitis forma in amorẽ pellecta est suasu iunonis & palladis q dolis peliæ patrui cũ generosissimo q̃tuor & q̃draginta heroum delectu fabricata naui:lõga ad pagasas i colchos missus ẽ raptũ uellus aureũ qd obtinerat magno ioui phrixus:ut cecinerũt orpheus & apollõius.delias nãq; p ripã anauri offerat.Iasona altero pede nudo retẽto calciamento apaludoso amne a quo se priuatũ iri sceptro p oraculum didicerat Iasone igit opa puellæ aureæ pellis uictore relicta ẽ medea cũ tribus filiis. Dyndimo: Alcimẽo: & Thessalo. Thessalus firga salutẽ reperit:reliq duo trucidati i ultionẽ sup ductæ sibi Glauces Creõtis corinthoꝝ regis apud quẽ decẽ annos cõmoratus ẽ iason:indignata itaq; & furibũda medea p hãc totã fabulã ingratitudinẽ expostulat iasonis.filios necat.creusam dono fallaci cõburit.Iasonẽ denicq; ad mortẽ compellit.

DAN.

Tiphyn:primꝰ actus medeæ metro archilochio carmẽ primũ pfert:i quo medea iducit furibũda ardẽs uehemẽti ira ob nouæ spõsæ nuptias celebratas a iasone:& prio inuocat & testat deos ad sui fauorẽ. Tiphyn:tiphys filius Agniæ unus ex argonautis electus in magistrũ nauis ob nauigii dexteriorẽ experiẽtiã:excitatꝰ a pallade ad regimẽ nauis ut testis ẽ apollonius rhodius.αὐτὴ μὶν τὸν ἱὸν ἀρίζηων ἐσομίλον ϖρὸ ἐν ἀθηνάκι &c.Fuit aũt natione thespiensis.Primus instituit adminicula gubernandæ nauis:teste Orpheo & Plinio in.vii.na.hi. Frenare:regere:moderari.trãslatio ab equo ad nauim. Titan:o phœbe dictus ẽ titan ϖαρα το τιτκι γομαι.τοῦ κόμιζω.ut placet Suidæ. Cõiugi nouæ.i.glauce quam alii Creusam uocãt.

BER. ¶Excutiã.q.d.nõ pmittã hoc matrimoniũ creusæ & iasonis. Sol sator generis:nã octa pater medeæ fuit filius solis ex persa filia occeãi. Lucẽ:qa sol auus meus nõ debet spectare hæc scelera cõtra me. Insidens: fingunt poetæ solẽ trahi ab equis quattuor in curru. In ortus.q.d.nõ deberet uenire ad orientem. Genitor:o pr octada:ut possim gubernare equos pris tui & cõburã totã corinthũ. Iuga:æquos solis q sũt sub iugo. Moderari:regere. Gemino.nã a dextra hẽt mare ioniũ:a sinistra egeũ. Cõmittat:cõiũgat: cõburat illa terra isthmos ubi est corinthus & illa duo maria cõiungent. Metas terminos:nã illa terra retinet duo maria ne iũgant. Hoc unũ:accendã faces quæ portent i nuptiis iasonis. Pinũ:facẽ.de pinu arbore. Cædã:post sacrificia q̃ solẽt fieri nuptiis:ipsa dicatis altaribꝰ festis nuptialibus filios iasonis imolabo. Per uiscera:filios q sunt uiscera tua:incitat se ad nindictã dices o aie si seruas tuũ pristinũ uigorẽ interfice filios iasonis:nã tu fuisti semp parãdus ad horrẽda. Fœmineos:q naturaliter solẽt eẽ in fœmina. Indue:iuscipe talẽ aium duꝝ & crudelem:ut hẽnt scythe q̃ sunt ad caucasum montẽ septẽtriõis illic solẽt hospites mactare. Phasis:fluuiꝰ ẽ colcoꝝ. Pontus regio:nõ aũt marte.ibi abstrũ fratrẽ occidit. Isthmos:terra angusta ubi est corinthus. Mẽs agitat:ut audeã aliquod ingẽs & inaudituũ nefas. Virgo:ia nõ assueta tot malis iterfeci fratrẽ:nũc aũt maiora aggrediar. Post partus:postq̃ facta sum mr & magis apta debeo maiora facere. Accingere:parare. In exitiũ:ultimã cladẽ. Paria qñ iuncta fuisti iasoni laceraſti fratrem abstrũ:nũc aũt repudiata aliquod peius debes facere in discessu. Hoc:tali modo quo es sequuta illũ cum morte fratris:ita nũc lacerandi sunt filii. Parata.i. acquisita quẽadmodum cõparaui domũ iasonis scelere:ita relinquam cum scelere scilicet interficiendo filios.

DAN. ¶Spectat:& sustinet tanta idignitatẽ. Nõ redit:sicut oli a mensa thyestea. Corinthus:urbs achaiæ a corintho iouis filio dicta. Bacheis:qa bachiadũ familia ducentis ãnis corinthum tenuit. Cypselus tyrannus eos deleuit auctor Pausanias iterpres:apollonii quẽ mihi scripsi uenetiis magno cum labore inuento Exemplari: Ephyre plus dicebatur unde ephyreia æra legimus in georgicis maronis.regnum hic fuit creontis apud quẽ iason reuersus e colchia mansit decem annos. Virgo:olim idocta: argumentum est a minori. Accingere:passtuus imperatiuus.

BER. AD regum:inducitur chorus mulierum corinthiarum epithalamiu iasonis & creusæ canẽs. inuitatq̃ deos ut adsint laudãdo iasonẽ & creusam repudiataq̃ medea exhortat iuuenẽ ut nouam nuptam complectatur. Versus est asclepiadꝰ coriãbicus. Tonãtibus:ioui & iunoni quibus ẽ potestas tonãdi dabitur niueus taurus. Fœmina:uacca cãdida quæ nũ quam subiecta fuerit iugo. Placet:a placo placas. Quæ cohibet:per circuitionem dicit concordiam cui pollicet sacrificium. Sanguineas:quæ retinet martem sanguinolentum. Fœdera:pacem.

DAN. AD regum chorus corinthiacus relicta medea a iasone:apte celebrat hymeneos glauces regiæ præcaturq̃ deos absint propensi:& sint fœlici auspicio cœptæ nuptiæ. Carmen secundũ metro asclepiadeo & glyconico.ibi. Vicit uirgineus decor &c. Taurus:in quæstione est cum taurus iure pontificali nõ immolari sit consuetus ioui.cur seneca hic inducit chorum ioui i molare:nam ater eius capito sic ait. Itaq̃ ioui.tauro. uerre ariete.immolari non licet.labeo.lxviii. libro affirmat.nisi neptunno. Apollini & marti taurum non immolari sed argute egit Seneca. Nam ostendit ideo infortunatas fuisse nuptias istas. Placet:licet. Fœmina:uacca:ut uritq̃ uidẽdo fœmina.

Similesq̃ matri.parta iam ultio est.
Peperi.querelas uerbaq̃ in cassum fero.
Non ibo i hostes:manibus excutiã faces
Cœloq̃ lucẽ.spectat hæc nostri sator
Sol generis:& spectator:& curru incidẽs
Per solita puri spatia decurrit poli.
Non redit in ortus:& remetitur diem:
Da.da.per auras curribus patris uehi:
Committe habenas genitor:& flagrãtibꝰ
Ignifera loris tribue moderari iuga.
Gemino corithus littori opponẽs metas:
Cremata flãmis maria cõmittat duo
Hoc restat unũ:pronubã thalamo ferã
Vt ipsa pinum:postq̃ sacrificas preces
Cedam dicatis uictimam altaribus.
Ser uiscera ipsa quære supplicio uiam
Si uiuis anime:si quid antiqui tibi
Remanet uigoris:pelle fœmineos metus.
Et inhopitalem caucasũ mente indue.
Quodcũq̃ uidit phasis aut pontus nefas
Videbit isthmos:effera:ignota:horrida.
Tremẽda cœlo pariter:ac terris mala:
Mẽs itus agitat:uulnera:cædẽ & uagum
Funus per artus:leuia memoraui nimis:
Hæc uirgo feci:grauior exurgat dolor.
Maiora iam me scelera post partus decẽt
Accingere ira in exitium pata
Furore toto.paria narrentur tua
Repudia thalamis:quo uirũ linqs modo
Hoc quo secuta es.rũpe iã segnes moras
Que scelere parta ẽ.scelere liquet dom9.

Chorus.

HYmenæe regũ talamos numine ꝓspero.
Qui supi quiq̃ regunt fretũ
Adsint.cũ populis rite fauentibus
Primus sceptriferis colla tonantibus.
Taurus celsa tegat tergore candido
Lucinam niuei fœmina corporis
Intemptata iugo placet.& asperi
Martis sanguineas.quæ cohibet manus.
Quæ dat belligeris fœdera gentibus.

¶Diuite

¶ Diuite cornu: alludit ad cornu copiæ ꝙ omni genere frugum refertum ostendebat: nã pax & concordia omnia affluenter donat: ut Tibullus: Pax alit agricolas. & crispus concordia res minimæ crescunt. Tenera hostia: ista concordia q̃ mitis est donec teneriori iuuenca. Qui facibus. i. nuptiis. inuocat hymeneũ deũ nuptiarũ. Discutiens: remouẽs facibus accensis. Auspice: fœlici quæ sit ad bonum auspicium. Incede: ueni. Ebrio: nã teste Martiano hymeneus ueneris & bacchi filius: cuius officium eẽ dicit psallere in nuptiis: cãtare ad thalamos: & coronare limina seruis. bacchus cã libidinis: q̃ maxime in nuptiis exercet. Marcidus: lassus. Vinculo: corona de rosis. Tẽpora: caput. Gemini tẽporis: stella hesperus in sero dicit: eadẽ mane lucifer soli præuia: ideo gemini. i. noct⁊ & mane sicut es ꝓnuncia noctis: ideo dilecta amãtibus. Tarde: q̃uis ueniat ꝑm tẽpus suum tñ uidetur tarde uenire amantibus q expectãt. Nã ois mora odiosa ẽ expectãtib⁹. Redis: reuerteris. Spargere: oẽs mres & nuptæ cupiũt te cito uenire. Vincit: uersus ẽ glyconicus: & spõsæ collaudatio. Cecropias: pulchri or ẽ oĩbus atheniẽsibus. Taygeti: mons ẽ laconũ itelligit spartanas mulieres q̃ ut ingt Cice. in tuscula. ppetuo cursu & uenatione exercebant. Vñ Vir. ii. geor. Virginibus bacchata lacenis taygeta. uñ dicit. Iuuenũ mõ: qa illud ẽ officiũ utile. Opidũ: sparta q̃ erat sine muris. Aonius latex: fons aonius in boetia. musis cõsecratus. Alpheus: fluuius archadiæ ꝑpe elidẽ ciuitatẽ: hæc uincit oẽs puellas q̃ sunt per totam græciã. Cedet æsonio: iasoni. incipit laudẽ formæ spõs q bacchũ potest superare forma q pulcherrimus describit a poetis. Proles fulminis: bacchus filius semeles fulminatæ a ioue: ut ẽ nota fabula. Tygribus: nam bacchus dr uehi curru iũctis tygribus. Tripodas: apollinẽ formosissimũ intelligit in cuius tẽplo phebades spiritu agitate supra tripodẽ q in tẽplo erat respõsa dabãt. uñ per circuitionẽ dicit q mouet tripodas. i. qui dat oracula. Frater: ipse apollo frater dianæ uirginis aspere dianæ uenatricis q̃ semper ẽ armata. Polux: cũ castore fratre q pulcherrimi erãt filii iouis & fratres helenæ supabunt forma ab iasone. Cestibus: instrumẽtũ erat quo palestritæ ac pugiles utebant nihil aliud erat q̃ lorũ ex corio bubulo manibus circũuolutũ: quo & ictũ minus ipsi sentirẽt & aduersariũ grauius feritrẽt: iõ polux erat armatus cestib⁹ qa pugil erat

Et cornu retinet diuite copiam.
Donetur tenera mitior hostia.
Et tu qui facibus legitimis ades:
Noctem discutiens auspice dextera
Huc incede gradu marcidus ebrio:
Precingens roseo tempora uinculo.
Et tu quæ gemini præuia temporis.
Tarde stella redi semper amantibus.
Te matres auidæ te cupiunt nurus:
Quam primam radios spargere lucidos
Vincit uirgineus decor:
Lõge cecropias nurus. Et q̃ taygeti iugis
Exercent iuuenum modo.
Muris quod caret oppidum:
Et quas aoni⁹ latex. Alpheusq̃ sacer lauat
Cedet æsonio duci. si forma uelit aspici
Proles fulminis improbi:
Aptat qui iuga tigribus
Necnon qui tripodas mouet:
Frater uirgis asperæ. cedet castore cũ suo
Polux cestib⁹ aptior. Sic sic celicolæ p̃cor
Vincat fœmina coniuges:
Vir longe superet uiros.
Hæc cum uirgineo constitit in choro:
Vnius facies præminet omnibus:
Sic cum sole perit sideribus decor:
Et densi latitant pleiadum greges
Cum phœbe solitum lumine non suo
Orbem circuitis cornibus alligat:
Ostro sic niueus phœniceo color.

Vincat fœmina: ut creusa uicit oẽs fœmias pulchritudine: sic spõsus uincit oẽs hoies. Hæc cũ: p cõparationẽ diẽ sicut sol & luna uincũt oẽs stellas sic creusa cũ est inter alias puellas oẽs forma sua supat. Perit decor: cadit lumẽ alio rũ sideꝝ cũ sole qñ sol oritr. Greges pleiadũ: fuerũt septẽ filiæ athalãtis pulcherrimæ in sidera collocatæ uergiliæ latine dicunt. Latitãt: nõ apparẽt qñ luna est plena. Non suo: qa accipit lumẽ a sole. Ostro: purpura. nam in phœnicia tingit purpura ex sanguine muricis: quia est ex genere ostrearum. Luce nona: ueniente nono die.

¶ Marcidus: marcere est putrere: quoniã quæ maci attẽuant: facile putrescũt hinc marcidus putridus. si credis Varroni. Papinius dedit hoc nomẽ baccho. Marcidus edomito bellum referebat ab hæmo. Stella: lucifer ueneris stella idem hesperus. idẽ iubar. idẽ phosphe⁹ nuncupari solet. Cupiunt: desiderio nuptiarum. Decor uirgiẽus: forma glaucæ nymphæ & uirginis. Cecropias: atticas: exẽplo est orithia quam rapuit boreas philomena cui Tereus uicium obtulit. Aricia puella: deperiit hyppolitus. & sexcentæ aliæ quas esset ualde operosum recensere. Taygeti iugis: q̃ formosæ sint archades: monent athlãtides ex pleione in fulgẽtissimas stellas demutatæ. monet parthenius mõs asyllum uirginum admirabili specie. & syrinx tormentum panos nõ leue: demum helenæ: & licet sit laconiæ mons taygetus tam placet iure uicinitatis accipi parthasias mulieres quæ forma cum spartanis contendunt utseri Homerus. Cedet: hactenus sponsam nũc sponsum commendat. Cestibus: præstitit pollux qui uicit amycum bebricem perniciem hospitum: ut plane omnia prosequitur apollonius in secundo uolumine argo. & Valerius in quem lucubrauimus nonnulla quæ prodibunt breui in lucem. Phœbe: luna. Comparatio. Circuitus: purius enim lucet luna. Ostro: cruorem conchilii dicunt ostrum cuius uarias species apponit Vitruuius pollio in septimo architecturæ uolumine: & tandem omnibus antefert uiolaceum. Virgilius, Vt gemma bibat & sarrano dormiat ostro.

BER.

DAN.

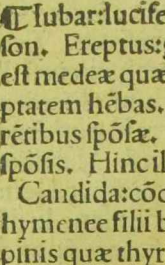
BER. ¶Iubar:lucifer. Roscidus pastor:q exit tēpore quo cadit ros:& tūc aspicit iubar nitidū q̄le erat nūc ipse iason. Ereptus:gaudet iasonē liberatū fuisse cōiugio medeæ. Horridus:qa ipsa erat uenefica. Phasidis. id est medeæ quæ erat de colchis ubi erat fluuius phasis. Trepidus:qa timebat illā ueneficam:iō nullā uoluptatem hēbas. Effrene:medeæ intēperate. Aoniā:creusam græcā & nō barbarā sicut medea. Soceris:patrēbus spōsæ. Cōcesso.s.in nuptiis:immittat iuuenes ad dicēdū aliqua lasciua uerba:quæ solēt dici nouis spōsis. Hinc illinc:ex oi parte. In dños:quia rara est licētia in dños:sed in hoc licet dicere quicquid uultis.

Candida:cōcludit epithalamiū uersu heroico. Proles: hymenee filii bacchi thyrsigerī q portat hastā inuolutā pāpinis quæ thyrsus appellatur. Pinū:facē. Multifidā scissā multis partibus ut melius ardeat. Marcētibus.cadētibus propter ebrietatē. Fescē ninus cōuiua:iuuēis q dicat uersus dīcaces.nā dicax ꝓprie ē qui mordet hoc mō:ide dimi nutiuū dicaculus:a fascino dicti sunt fescinini uersus q canebātur in nuptiis quia fascinū putabant ē arcere:fascinare aūt est malefice alicui pernicē parare: alii āt fasceninos dictos uolūt a fescenio urbe cāpaniæ. Tacitis p.h.d.pbrū i medeam:si qua est quæ fugiat cum marito peregrino:eat in thalamos sine his uerbis.

Perfusus rubuit: sic nitidum iubar.
Pastor luce noua rosidus aspicit.
Ereptus thalamis phasidis horridis:
Effrenæ solitus pectoraconiugis
Inuita trepidus prendere dextra.
Fœlix aoniam prendito uirginem.
Nunc primum soceris sponte uolentibus
Concesso iuuenes ludite iurgio.
Hinc illinc iuuenes mittite carmina.
Rara est in dominos iusta licentia.
Candida thyrsigeri proles generosa lyæi:
Multifidam iā tēpus erat succēdere pinū:
Excute solennē digitis marcentibus ignē
Festa dicax fundat conuitia fescininis.
Soluat turba iocos: tacitis eat illa tenebris
Si qua peregrino nubit fugitiua marito.

Actus.ii. Medea Nutrix.medea loq̄t.

OCcidim⁹ aures pepulit hymene⁹me
Vix ipsa tātū adhuc credo malū as.
Hæc facere iason potuit:erepto patre
Patria.atq; regno:sedibus solam exteris
Deserere:durus merita contempsit mea.
Q ui scelere flāmas uiderat uincī & mare
Adeo ne credit omne cōsumptū nefas:
Incerta: uecors: mēte non salua feror
Partes in oēs:unde me ulciscī queam:
Vtinam esset illi frater.est coniunx:i hāc
Ferrum exigatur: hoc meis sat est malis.
Si quod pelasgæ si quōd urbes barbaræ
Nouere facinus:quod tuæ ignorāt māus
Nunc est parandū:scelera te hortent tua
Et cuncta redeant: inclytū regni decus
Raptū.& nefandæ uirginis paru⁹ comes
Diuisus ense: funus infestum patri:
Sparsumq; ponto corpus: & peliæ senis

Ccidimus:hic ē secundus actus in quo deliberat medea sumere uindictā:unde nutrix exhortatur secrete faciat:postea creon illi inducit exilium medea q̄ rogat unā diē moræ:& prio audiēs hymineū dicit occidimus.i.perimus: qa audiui uocē orationis nuptialis. Vix:poterat credere sceleratā a iasone qui ab ea fuatus fuerat. Durus:crudelis. Mare: qa i reditu meo nulla fuit procella maris:nā oia nouit uicī icātationibus meis. Cōsumptū:credit ne ꝙ nihil amplius sciā: ut me possim uindicare. Frater:quē laceratē: ut feci meum.

Cōiunx:si nō habet fratrem habet nouā spōsam q̄ ulci sci potero. Scelera tua.q.d.cū ātea fueris scelerata ꝓpter iasonē:tātomagis nūc debes inuenire alia:cū sis ab eo derelicta. Decus:cōmemorat scelera sua: reliqui patrē & regnū & fratrē occidi & peliā patruū iasonis iterfeci pp eū.

Raptū.s.fratrē meū appositiue decus. Regni comes:frater meus absyrtus qui me seq̄bat. Virginis.s.mei medeæ

Pōto:regiōe ad mare euxinū ubi ē tomos locus:ubi medea diuisit fratrē suum:& ut tardaret patrē cētā isequentē: pueri mēbra dilaniata diuersis locis apposuit. Peliæ senis ut Oui.refert cū medea ueniſſet cū iasone esonēmedicaminibus reiuuenescere fecit qđ uidēs filiæ peliæ idem rogarunt ut i prem suū peliā faceret medea āt uolēs ulcisci iuriam iasonis ut ipse regnaret:senē iussit mēbratim diuisum aheno coq:simulās illo mō posse reduci ad iuuentutem.

DAN. ¶Carmina:dicteria. Licētia:qñ quodlibet licet & ē mala Terētius. Deteriores oēs sumus licētia. Festa dicax:turba dicax fūdat festa cōuitia festa dicteria cū fescēninis lege cōuitia:id quod nō cōsentit metri quadratura. Fescenini s: fescenini uersus i nuptiis fuerunt inuenti fescenii.

Ccidimus:tertiū ē carmē trimetro iābico & actus secūdus compulsionē hēt medeæ i exiliū iussore Creōte. & deliberationē ei⁹ cum nutrice ad ulciscendā iniuriā incēdio toti⁹regiæ. Pre:meo æeta. Durus:igratus immemor. Scelere:meis ueneficiis. Malis:iniuriis factis ab iasone.supdicta mihi glauce:& hoc itē aio miā apd Oui. Dū ferꝝ flāmæq; aderūt huccusq; uenēi. Hostis medeæ null⁹iultus erit. Redeāt:i mētē ut ad scelus inanimet. Comes:ff absyrt⁹q tñ nō fuit ex eadē mre.natus ē.n. Aeetæ ex astero dea:ut iqt apollonius i tertio. κακοκαοῆ νύμφη τέκεν αξερόοθεία. ὣ ῥ ἰνωέρκο ὑρίοθιν οεόοκλείοθεῦ ἰὰν ακοίτιν &c. lacerat⁹ fuit a medea i itinere ut iseq̄ntis parētis iracūdiā remora ret. Naso i tristibus. unde tomos dictus locus ē. qa ferē i illo mēbra soror fratris cōsecuisse sui. Et peliæ senis: Plautus i pseudolo ꝓter opinionē ouidii affirmat i psona coq laudātis artē suā i cōdiēdis cibariis ad balionē. peliā a medea fuisse de sene adolescētulū factū nisi p iocū aut psonam accipiēs.p psona id egerit.uerba coci.qa sorbitione faciā ego te hodie mea itē ut medea peliā recoxit senem quē medicamēto & suis ueneficiis

Decocta aheno mẽbra: funeſtum impiæ
Q uã ſæpe fudi ſanguinem: & nullũ ſcel⁹
Irata feci: ſeuit infœlix amor.
Q uid tamen iaſon potuit alieni arbitri
Iuriſq; factus: debuit ferro obuium
Offerre pectus: melius ac melius dolor
Furioſe loquere: ſi poteſt uiuat meus
Vt fuit iaſon: ſi minus uiuat tamen.
Memorq; noſtri muneri parcat meo.
Culpa eſt creontis tota: qui ſceptro ipotẽs
Cõiugia ſoluit. quiq; genitricem abſtrahit
Natis: & arcto pignore aſtrictam fidem
Dirimit petatur ſolus: hic pœnas luat
Q uas debet: alto ciere cumulabo domũ:
Videbit atrum uerticem flammis agi
Mallea longas nauibus flectens moras.
Nu. Sile obſecro: q̃ſtuſq; ſecreto abditos
Manda dolori grauia quiſq; uulnera:
Patiente: & æquo motus animo pertulit:
Referre potuit. me. Ira quæ tegitur nocet.
Profeſſa perdunt odia uindictæ locum.
Me. Leui⁹ é dolor q̃ capere cõſilĩ poteſt
Et clepere ſeſe: magna non latitant mala.
Liber ire contra.
Nu. Siſte furialem impetum
Alumna: uix te tacita defendit quies:
Me. Fortuna fortes metuit: ignauos p̃mit
Nu. Nũc ẽ ꝓbanda: ſi locum uirtus hẽt:
Me. Nuſq̃ poteſt non eſſe uirtuti locus.
Nu. Spes nulla mõſtrat reb⁹ afflictis uiã
Me. Q ui nihil põt ſperare: deſperet nihil
Nu. Abiere colchi: cõiugis nulla eſt fides:
Nihilq; ſuperet opibus e tantis tibi.
Me. medea ſupeſt: hic mare & terras uides
Ferrũq; & ignes: & deos: & fulmina:
me. Rex eſt timendus.
Me. Rex meus fuerat pater.
Nu. nõ metuis arma. Me. Sit licet terra
Nu. Moriere. Me. Cupio. edita
Nu. Fuge. Me. pœnituit fugæ.
Nu. Medea. Me. fugiam Nu. Meteres
Me. Cui ſum uides:
Nu. Fugere dubitas:
Me. Fugiam & ulciſcar prius.
Nu. Vindex ſequetur:
Me. Forſitan inueniam moras:

nis dicitur feciſſe rurſum ex ſcene adoleſcentulum. BER.

¶ Amor infœlix: nullum ſcel⁹ feci irata ſed propter amorem iaſonis. Quid tamen: tanĝ inſana amore uertit ſermonem uariãdo ꝙ facit iaſon id cogitur a creonte ſub cuius poteſtate ipſe eſt. Debuit: caſtigat dictum ſuum imo potius debuit mori q̃ me deſerere. Melius dolor: ſcilicet meus. meliora dic cito pro iaſone meo ut uiuat tantu; memor mei: & ſic ſæpius uariat ſermonẽ inſana amore. Muneri: quate per eam ſeruatus fuerat. Genitricem: ſcilicet creontis. Mallea: promontorium eſt laconiæ ꝙ teſte Seruio ſuper. v. ænei. per. l milia in mare protẽdit ubi unda adeo ſæua eſt: ꝙ perſequi nauigantes appareat: dicente Statio libro ſeptimo thebaidos. Et rauce circum ſonat ira maleæ Virg. lib. quinto maleæq; ſequacibus undis: ideſt perſeq̃ntibus Aſſumpſitq; nomen a maleo argiuorum rege: qui ſuper illo ſumptuoſiſſim⁹ etiam apollini tẽplum conſtruxit ꝙ maleoticum dixit. Videbit: quia ex altera parte corinthi eſt malea. Nutrix: rogat medea ut ſileat ne creon ſentiat. Referre: ideſt reddere grauia uulnera. Tegitur: ſcilicet in mente. Profeſſa: demonſtrata: ut ait diuus Ber. ſi inimicus tuus ſenſerit te perdidiſti. Locum: quia inimicus cauet. Clepere: abſcondere. Contra. ſ. hũc dolore;

Tacita: tace medæa: quia uix potes eſſe tuta tacẽdo: quã tomagis male loquendo poteris opprimi a creõte. Nunc in hoc erit uirtus tua ſi taces quia tu eris compos uoti prudenter agendo. Nuſq̃ non: ideſt ſemper quaſi dicat ſi offendam uirtutem meam: contra iſtos tunc ipſa habebit locũ ſuũ. Spes nulla: miſis & deiect; nulla eſt ſpes ſcupandi ſtatũ ſuũ. Qui nil: ut Vir. Vna ſalus uictis nullam ſperare ſuper. Poteſt ſperare: qui eſt in ultimo periculo non poteſt uenire ad petus. Deſperet: ideſt ſemper ſperet omnia tentando ſiue metu. Abiere: abſentes ſunt: noli intelligere ꝙ uenerint cum illa: non potes ſperare auxiliu; a tuis: propterea eſt tacendum. Medea habet emphaſim quaſi dicat illa quæ poteſt facere multis carminibus ſuis quæ mare & cœlum poteſt perturbare & fulmina euocaſ. Rex ſcilicet creo. Edita: non timeo etiam ſi eſſent miſſa de terra ſicut in colchis. Cupio. ſ. mori. Pœnituit: nollem fugiſſe ex colchis: unde pœnitet fuge: nec nunc fugiendum eſt. Mater: quaſi dicat ſi non pro te ſaltem pro filiis fuge. nam dicendo mater correlatiuum eſt filius. Cui: ad cui⁹ utilitatem: quaſi ingrati uiri. Fugiam: & ulciſcar poſtquã ſuades ut fugiam: id faciam ſed prius facta uindicta.

¶ Fortuna fortes. audentes fortuna iuuat timidoſque pellit. Si habet locum: nam uirtus in infirmitate perficitur. Qui mihi: ex anthitetis confirmat ſententiam ſuam. Medea ars: & induſtria medeæ. habet enim emphaſim cõcitatiſſimam quale illud. Medæe medea forem. & medæe faciunt ad ſcelus omne manus. unde uoluere quidam tor queri ωσρατο μηδω τοβουλεῦομαι quod eſſet ad omne ſcelus conſultatiſſima. Rex meus erat pater: Verbum ſacrilegæ mulierculæ quaſi deum regem nõ habuerit ſed patrem: uel potius refer as ad creontem dictum nutricis. Mater es: ac dicat ſi non uis tibi parcere ſaltem gnatis parce tuis. Moras: quibus in ſequentem præpediam quemadmodum olim patrem. DAN.

BER. ¶ Sed cuiũ: dat locũ ſequenti ſcenæ audiens ianua; aperiri uidet creontem qui medeam credebat fugiſſe. Cardo: eſt quo ianua ſuſtentatur: tanquam cor ianue græce cardia cor dicitur.

MEdea: quãdo iaſon cum medea uenit a colchis receptus fuit hoſpitio a creonte rege corinthio rum qui uolebant medeam interfici ab iaſone qui regem precibus mutauit exilio illi indicto unde ueniens creo ut uideret ſi adhuc ipſa diſceſſiſſet ſecũ loquitur. Noxium genus. ſemper ferẽs malum: & eſt appoſitio. Molitur: parat aliquod malum. Cui. q. d. nulli: quæ non pepercit fratri nec patri. Abolere: de medio tollere. Ferro ut facerem eam occidi. Luem: peſtem hominibus ſcilicet medeam. Gener: meus iaſon. Fines: poſtquam peperci diſcedat a finibus meis. Fert gradum: uenit mihi obuiam neſcio quid uelit propterea expellite ea; famuli ne me tangat aut mecum loquatur. Affatus: colloquutionem. Vade: cum illa appropinquaret iubet: ut diſcedat. Veloci: tu uelox diſcede. Aduehe: aſporta de regno meo. Monſtrum: te ipſam. Fuga: exilio punitur. Mulcta: lingua oſca pœna dicitur. Innocens: hironice: ĩmo nocentiſſima. Si iudicas: ſi uis ratione agere uide an iuſte facies: ſi uis uti uoluntate tua tãq̃ rex ſubito expelle me. Feras: noli quærere an iuſtum uel iniuſtum ſit q̃ mãdat rex. Querere: uade lamentatum de me ad colchos. ſed ille iaſon qui me uexit huc reducat in patriam. Conſtituto: deliberato: non oportet infringere decretum regis ſemel ſtatutum. Inaudita: quia priuſquam feratur ſententia audienda eſt utraq; pars. Pelias: patruus iaſonis fuit interfectus a te non audita cauſa. Egregie: iuſtiſſime: innocentie tue: hironice. Difficile: oſtendit medea difficultatẽ cauſæ ſuæ: nam cum reges propoſuerunt aliquid agendũ difficile eſt ab eis mouere propoſitum: quod didici a pfe meo rege: demum mouet miſericordiam ſuam a mutatione ſtatus ſui. Cœpit ire: qui ſunt in regno putãt eſſe regale ut cant qua cœperunt & finiant propoſitũ ſuum. Quiſ quis admouit. i. quicũq; rex eſt. A tergo: a patre aſie. Paluſtribus: propter paludem meotide. Dulceſcunt: quare ex ea parte ingreditur mare quod habet aquas ſalſas. Cohors uidua: amazones de quibus ſupra diximus. Viri: q̃ me tunc petebant nunc eos peto.

DAN. ¶ Tempori: Χωΐευό αωοκα μεγωέλει αἰόριοό αωοκα Λύει &c. Sed cui ictu: paraſceue ſequentis ſcenæ.

MEdea: Colloquuntur Creon & medea. Aete qui legũt æte male legũt cũ æetes nõ æta paſim per codices græcos legamus maxie Orphei & Apollonii αρ μα Δετι Χρυόειον ε βιμιγαούβα τερευόιαιητηό &c. Illd oui dianũ hoc mõ legẽdũ. Excipit hoſpicio tuuenes æta pelasgos. Abolere: pdere. abolere eſt obliterare: ut ne odor quidẽ eius relinquat: paulatim abolere ſychæũ incipit. Aequũ: æquũ ne an iniquũ ſit quod ipero ne diſquire: mõ hinc feciſſe actutũ. Ferat: referat me ad colchos q̃ me a colchis abduxit falſis pollicitis. Nox: ex decreto exilii tui: qd qdẽ ego cõſtitui nõ manebis hic niſi iſta nocte. Qui ſtatuit: ſnia. nihil eſt decernẽdũ in lite a qua altera partiũ ſit abſens: edictũ ſiquidẽ ceſſat in decreto quod effectum nõ habuerit: inqt Vulpianus. Auditus: hironia. Difficile: oratio medeæ in obliquo ſtatu poſita: hẽt. n. turpitudinẽ cãæ. Quãuis enĩ illatio ẽ. Quõdã: depulſio ĩ qua miſeras ſuas artificioſe tranſfert & reiicit in crimẽ fortunæ. Dulceſcunt: inchoatiuum: ficticium eſt teſte Priſciano.

Nu. cõpeſce uerba: parce iã demẽs minis:
Animoſq̃ minue tempori aptari decet.
Me. fortũa opes auferre nõ animũ poteſt:
Sed cuius ictu regius cardo ſtrepit.
Ipſe pelaſgo tumidus imperio creo.
Creõ Medea Creõ loquit.
MEdea colchi noxiũ ætæ genus:
Nõdũ meis exportat e fgnis pedẽ
Molit aliqd: nota fra⁹nota ẽ mãuſ
Cui parcet illa: quem ue ſecurũ ſinet:
Abolere propere peſſimam ferro luem
Equidẽ parabam: precibus euicit gener
Conceſſa uita ẽ: liberet fines metu:
Abeatq̃ tuta: fert gradum contra ferox
minaxq̃ noſtros propius affatus petit:
Arcete famuli tactu & acceſſu procul
Iubete ſileat: regium imperium pati
Aliquando diſcat: uade uelocí uia:
Monſtrũq̃ ſæuũ horribile iãdudũ auehe
Me. Q d crimẽ aut q̃ culpa mulctat fuga
Cre. Q uæ cã pellat innocẽs mulier rogat.
Me. Si iudicas cognoſce: ſi regnas iube.
Cre. Aequũ atq̃ iniquũ: regis iperiũ feras
Me. Iniqua nunq̃ regna perpetuo manent
Cre. I. querere colchis
Me. Redeo: qui auxerit: ferat.
Cre. Nox conſtituto ſera decreto uenit.
Me. Q ui ſtatuit aliqd parte iaudita altera
Aequum licet ſtatuerit: haud æquus fuit.
Cre. Auditus a te pelias ſupplicium tulit:
Sed fare: cauſæ detur egregiæ locus.
Me. Difficile q̃ ſit animum ab ira flectere.
Iam concitatum: q̃q; regale hoc caput
Sceptris ſuperbas q̃ſquis admouit manus
Q ua cœpit: ire regia didici mea
Q uãuis enim ſim clade miſerãda obruta:
Expulſa ſupplex: ſola: deſerta undiq;
Afflicta quondam nobili fulſi patre.
Auoq; clarum ſole deduxi genus:
Q uodcũq; placidis flexibus phaſis rigat:
Pontuſq̃ qcquid ſcythicus a tergo uidet
Paluſtribus qua maria dulceſcunt aquis:
Armata peltis qcquid exterret cohors
Incluſa ripis uidua termodontiis.
Hoc omne noſter genitor imperio regit.
Generoſa fœlix: decore regali potens.
Fulſi: petebam tunc meos thalamos uiri:

Qui nunc

Q ui nũc petunt: rapida fortuna ac leuis
Præcepsq; regno eripuit. & exilio dedit
Confide regnis: cum leuis magnas opes
Huc ferat & illuc casus: hoc reges habent
Magnificũ & igens: nulla qd' rapiet dies:
Prodesse miseris: supplices fido lare
Protegere: solũ hoc colchico regno extuli
Decus illud igens: gloriæ florẽ inclytum.
Præsidia achiuæ gẽtis & prolem deum
Seruasse memet: munus ẽ orpheus meũ:
Q ui saxa cantu mulcet & siluas trahit.
Geminumq; munus castor & pollux meũ
Satiq; borea: quiq; trans pontum quoq;
Summota lynceus lumine immisso uidet
Omnesq; miniæ nã ducũ taceo ducem
Pro quo nihil debetur: huc nulli imputo
Vobis reuexi cæteros: unum mihi.
Incesse nunc: & cuncta flagitia ingere.
Fatebor. obici crimen hoc solum potest
Argo reuersa: uirgini placeat pudor
Paterq; placeat: tota cum ducibus ruet
Pelasga tellus: hic tuus primus gener
Tauri ferocis ore flagranti occidet.
Fortuna causam quæ uolet nostrã p̃met.
Non pœnitet seruasse tot regum ducis
Q uodcunq; culpa præmiũ ex omni tulit.
Hoc est penes te: si placet damna ream
Sed redde crimen: sum nocens fateor creo
Talem sciebas esse cum genua attigi:
Fidemq; supplex præsidiis dextre peti
Terram ac miseriis angulũ: & sedẽ rogo
Latebrasq; uiles: urbe si pelli placet:
Detur remotus aliquis in regnis locus.
Cre. Nõ esse. me qui sceptra uiolẽter gerã
Mec qui superbo miseros calcem pede
Testatus equidẽ uideor haud clare parũ.
Generũ exulẽ legendo: ac afflictũ & graui
Terrore pauidum: quippe te pene expetit.
Letoq; achastus regna thessalica obtinẽs:
Senio trementẽ debili atq; æuo grauem
Patrem peremptum quæritur: & eesi senis
Discissa membra: cum dolo captæ tuo
Piæ sorores impium auderent nefas.
Potest iason si tuam causam admoues
Suam tueri. nullus innocuum cruor
Contaminauit. abfuit ferro manus.
Procul q; uestro purus a cœtu stetit.

¶ Confide. q.d. etia; tibi accidere quod mihi euenit: unon est superbiendum: sed omnia humane agendũ: nam fortuna est rapida uelox & inconstans. Hoc reges. s. prodesse miseris. Supplices: quod fuit propriũ romanor̃: ut Vir. Parcere subiectis & debellare superbos. Protegere: tueri & suscipere domo. Solũ hoc: quia argonautas seruaui. BER.

Extuli: exportaui de colcho q̃ dicor medea fuasse argonautas. Prolem deũ: filios deorũ sicut orpheũ filiũ apollinis & caliopes: castorẽ & polucem: & herculẽ filios iouis.

Munus: quia periisset nisi fuissem: unde uitã habet mune re meo. Sati: borea filii boree & orithie zethus & caleis.

Lynceus: fuit uir sum mæ acuitatis inuidendo: q cũ esset in portu siculo uidebat naues in portu athenensi. Summota: res remotas. Mynie: populi thessaliæ qui uenerũt cum iasone. Ducem. s. iasonem: ipsa commemoro oẽs: excepto uno iasone: quod beneficium non imputo uobis factum: quia illũ seruaui ad uoluptatem meam. Incesse: prouoca ad iram: & ingere mihi omnia scelera: si uis ẽ probrare: fatebor q̃ fui scelerata: sed tu exprobrabis cum tua ingratitudine. Solum. s. q̃ sequitur. Argo: naui: quia uecti sunt græci. Virgini: si mãsissem apud patrẽ: iason pisset: & cum eo tot nobiles græci. Pudor: pudicitia. Gener tuus: iason fuisset primus. Flagranti ore: tauri euomẽtis flammas. Fortuna siue bona siue mala. Penes te: in potestate tua: si uis me damnare saltem da mihi præmium: propter quod me damnas: scilicet iasonem. Crimen. s. iasonem. Sciebas. s. in principio quando fugi supplex ad te

Angulũ: non regnum nec diuitias rogo: sed ut sinas me latere in uno angulo. Haud patũ clare. i. apte testificatus sum me fuisse inmisericordẽ: dando filiã meã iasoni exuli

Fxpetit pœnæ. i. ad pœnam quærit. Achastus: filius pelie quẽ occidisti. Discussa: dilaniata: nam ipsum iussit mẽbratim diuidi ut coquereẽ. Sorores. s. achasti & filiæ peliæ. Pie: quare uolebant patrem reducere ad iuuentutem sed eas decepisti. Impiũ: nefas. s. lacerando patrẽ: ut mandaueras. Potest iason: si medea non erit coniũcta iasoni: liberabitur ipse ab omni crimine: nã tu sola es causa suæ infœlicitatis. Innocuum: innocentem: nam manus suas habet puras ab omni sanguine: nec uobiscum fuit quando patrem achasti laniastis.

¶ Confide regnis: insultat casui & inconstantiæ regii supercilii: cuius asperitatem mitigat gratæ hospitalitatis offi cio. Meum munus: quod uiuit orpheus: quod uiuit pol lux cum castore hoc mei muneris ẽ. Incesse: antipophora & est concessio cum defensiõe criminis in palilogio. Gener: cum stomacho & indignatione. Tauri ferocis: cum essent tamẽ gemini: ut refert Apollonius. Δοιὼ μοι ὦπε· Δίουτοί αρηιον αμφίγυηουτοί ταυροχαλκοπο Δεξόμαι ἐφλογυδφύσιοῶντε. Quodcunq; culpa. ergo uirtuti quid relinquitur? Crimen. causam. crimen amor uestrum est crimem qui est iason. Fateor. confessio peccati meretur ueniam. Terram. honesta petitio eius rei quæ nemini nocet. & recipienti maxime prodest. κοινηγαρω σοῖνεςιχθων. hinc illud Ilionei obiectum tanquam extra omnem humanitatem. Hospicio prohibemur harene DAN.

Non esse. responsio creontis ex naturæ lege deprompta. qua cautum ne qua sit peccati excusatio. si amici causa peccaueris. Achastum peremit & peliam Medea. ut iason regnaret securus.

BER. ¶Nequitia fœminea: fœminis pronis ad omne malũ propria eſt: ſed ultra hoc habes fortitudinem uirilem ad agendum omnia. Fame: memoria: ut de amplius non ſit memoria: diſcede & purga regna mea quæ ſunt contaminata propter te. Sollicita: moue ad malũ. Profugere: ſi uis ut fœdã da mihi nauẽ & comitẽ iaſonẽ. Bella: ſi times ne achaſtus faciat tibi bellum: debes etiã expellere: cũ ambo ſimus in culpa. illi: ſcilicet iaſoni ad utilitatẽ illius: nõ ãt meã interemptus eſt Pelias: & ſi me diceres totiẽs ſceleratã quod feci non mihi: ſed pro uobis factum eſt. Diſtinguis: uis unum retinere & me expellere. Docet maritus. ſcilicet iaſon quaſi dicat quicquid facit in me: docet fore in filiam tuã quã relinquet ſicut me. Nunq̃ mihi: ad uoluntatẽ meã. Seris: ſeminas: quid tardas exiliũ uerbis. Inſontes: peto ne punias filios propter matrẽ. Per auſpicatos: quaſi dicat per coniugiũ filiæ tuæ quod uidetur fieri meliore auſpicio quã fuerit meum: & ſpes futuras: ideſt per filios tuos. Abſcindas: abbreuies iſtud tẽpus ſi placet: ut nõ ſit etiam niſi medius dies. Lues: ſuſtinebis ſupplicium capitis: ſi craſtinus dies hic te iuenerit. Iſthmo: terra ubi erat corinthus. Hymeneo: quare uolo ſolennia nuptiarum filiæ meæ celebrare.

AVdax: inducitur chorus fœminarũ corinthiarum execrans primum qui inuenit nauẽ inter tot pericula uitæ: adduxit medeam maximam peſtem. Verſus eſt anapeſticus pindaricus cõſtans quattuor pedibus interdum nullũ habet anapeſtum

Audax. nimis temerarius. Perfida: non ſeruantia fidem; nam incerta ſunt & uaria. Fidele: habeſ fiduciam in paruo ligno. Gracili limite: parua diſtantia inter aquam ubi eſt mors: & lignum ubi ſunt hoies. Vñ Iuuenalis. Quatuor aut tribus digitis a morte remotus.

DAN. ¶Ad audendum omnia: ipſa apud Oui. non inficiatur: Medeæ faciunt ad ſcelus omne manus. & τουτο ἀιασ-μακαια γοόεμέλῦωειοκεγωανῤηοϑειονεϛι. Profugere: exulare & longe fugere: unde profugus qui: teſte honorato neceſſitate excluſus de ſuis ſedibuſ adhuc uagatur

Redde: da. Plautus: tibi ego rationem; reddã ſtimulorũ ſeges proprie reddere eſt aceptũ reſtituer: Terẽtius in phor. Si quis quid reddit magna eſt habenda gratia. Infœlix: qui facit infælicem; dieculã tibi concedo ad exilium: q̃uis id etiã fiat a me non ſine metu. Nimis eſt: irriſio cuius felle: ac ſi dicat tolle: ſi iubet hoc etiam ſpacii.

AVdax: pindarico metro conſcriptum carmen quartum in quo medeæ inſultat audaciæ chorus: quæ ſe crediderit truci pelago in fragili ligno. Sed primo deteſtatur ipſius nauis inuentorem: qua indignatione etiam Horatius uexatur. Illi robur durum & æs triplex circa pectus erat: qui fragilem truci cõmiſit pelago ratem; &c. Perfida freta: qualia ille maxime omniũ expertus eſt qui oues uendidit ut meretur dactylos. Rupit: ſulcauit. Animam: ſic Iuuenalis ſubſannat confidentiam miſerorũ mortalium: qui uentis animam committunt dolato cõfiſi ligno digitis a morte remoti: quattuor autem ſeptem ſi ſit latiſſima tæda.

Sed tu malorum machinatrix facinorum
Gui fœminea nequitia ad audendũ oĩa
Virile robur: nulla famæ memoria
Egredere purga regna: lætaleſq; ſimul
Tecum aufer herbas: libera ciues metu
Alia ſedens tellure: ſollicita deos.
Me. profugere cogis: redde fugienti ratẽ
Vel redde comitem: fugere cur ſolã iubes
Non ſola ueni: bella ſi metuis pati
Vtrunq; regno pelle: cur fontes duos
Diſtinguis: illi pelias: non nobis iacet.
Fugam rapinas: adice deſertum patrem:
Lacerumq; fratrẽ: quicquid etiam nouas
Docet maritus coniuges: nõ eſt meum
Totiens nocens ſum facta: ſed nũq̃ mihi.
Cre. lã exiſſe decuit: qd ſeris fando moras
Me. Supplex recedẽs illud extremũ p̃cor:
Ne culpa matris natos inſontes trahat.
Cre. uade: hos p̃no ut gẽitor excipiã ſinu
Me. per ego auſpicatos regii thalami toros
Per ſpes futuras: perq; regnorũ ſtatus:
Fortuna uaria dubia: quos agitat uice:
Præcor: breuem largire fugienti moram.
Dum extrema natis mater infigo oſcula
Fortaſſe moriens.
Cre. Fraudibus tempus petis.
Me. Q uæ fraus timeri tpe exiguo poteſt:
Cre. Nullũ ad nocẽdũ tp̃s ãguſtũ malis ẽ
Me. parũ ne miſeræ tpis lachrymis negas
Cre. Et ſi repugnat p̃cibus infœlix timor.
Vnus parando dabitur exilio dies.
Me. Nimis ẽ: & hoc aliq̃d abſcindas licet
Cre. Et ipſa propera: capite ſupplíciũ lues
Clarus priuſq̃ phœbus attollat diem:
Niſi eædis iſthmo ſacra me thalami uocãt
Vocat præcari feſtus hymeneo dies.

Chorus.

AVdax nimium qui freta prius
Rate tam fragili perfida rupit:
Terraſq; ſuas poſt terga uidens
Animam leuibus credidit auris
Dubioq; ſecans æquora curſu:
Potuit tenui fidere ligno:
Inter uitæ mortiſq; uias:
Nimium gracili limite ducto.
Nondum quiſq̃ ſidera norat
Stelliſq; quibus pingitur æther

¶Pleadas

¶Pleiadas:septem stellas filias athlantis in cauda tauri:hyades in fronte tauri septem sunt stellæ:quæ sucu BER.
læ appellantur tempestatē inducentes:unde hyadas aliqui appellarunt:a uerbo græco hyo quod est pluo.
Ouidius.v.fasto. Poste a lux hyades taurinæ cornua frontis Euocat:& mulra terra madescit aqua. Oleniæ
capræ:amalteam capram uutritam fuisse asserunt in oleno boetiæ ciuitate Oui.v.fasto. Nascitur olenie si
gnum pluuiale capellæ. Arctica:septentrionalia deboote & paluſtro:& ursa maiore & mniore supra satis di
ximus. Typhis:magister primæ nauis qui duxit argonautas. Carbasa:uela. Scribere leges:quod ammō
factæ sunt leges nauigantibus qualiter debeant regere na
uem. Lina:uela quæ faciunt sinum. Pede:sune qui quā
do fertur uersus prorā facit obliquare uela:antennæ dicun
tur ligna quæ sustinent uela per transuersū; mali. Sūmo:
in summitate mali. Optat:uult colligere oēs ueutos. Su
para uela aliquādo significat subtilem uestē puellarē No
stri patres.s.qui non sunt usi nauigatione. Candida:me
liora tēpora. Natale:solum terra in qua natus erat. Be
ne discepti:dīsiuncti a diis & scepio:nam aqua data est pisci
bus:terra hoibus:unde bñ diuisus erat mundus:& homi
nes debebant esse contēti suis littoribus. Thessala pinus
nauis argos facta ex pinu in thessalia. Verbera.s.per re
mos & per alia instrumēta nauitica. Sepositum: seiūctū
ab usu humano antea patiebamur tantum mala in terra:
nunc autē timemus etiam in aqua. Illa.s.nauis argos de
dit pœnas.s.quæ sequuntur. Cum duo montes:cyaneæ
insulæ sunt in ponto seu magis scopuli contra thraciū bos
phorum mille quingētis passibus ab europa distātes:ut te
stis est pomponis:de quibus Luca.circa finē.ii.li
sea ratis peteret cum phasidos undas. Cyaneas te
fit in æquora cautes:has fuisse instabiles dicūt: & uicissim
concurrētes. Dicuntur hæ cōcurrisse & abstraxisse puppē
argos. Claustra:quia uidētur claudeſ mare illic. Aethe
reo:quia fragoſ maximo uidebātur tonitrua de cœlo. Im
pulsu:impetu & collisione simul facta ex utraq; parte. De
præhēsum.s.in medio:nā aquas maris exprimebat in cœ
lum quādo illi scopuli cōiungebantē. Labēte:cedēte pro
pter timorē. Habenas:temonem nauis:quo regit nauis:
quēadmodum equus freno & habenis. Vocem:cantū
orphei qui ppter timorē & ipse tacuit.

Non erat usus nondum pleiadas
Hyadas poterant uitare retes.
Nō olēiæ sidera capræ.
Nō q̄ seqt̄ flectitq; senex
Arctica tardus paluſtra bootes.
Nondum boreas:nondum zephirus
Nomē hēbāt. Ausus typhis pādere uasto
Carbaso ponto:legesq; nouas
Scribere uentis:nunc lina sinu
Tendere toto:nunc prælato
pede transuersos captare notos
Nunc antennas medio tutas
Ponere malo:nunc in summo
Religare loco cum iam totos
Auidus nimium nauita flatus
Optat:& alto rubicunda tremuut
Supra uelo;candida nostri:Sæcula pres
Videre procul fraude remota:
Sua quisq; piger littora tangens.
Patrioq; senex factus in aruo
Paruo diues:nisi quas tulerat
Natale solum non norat opes.
Bene discerpti fœdera mundi
Traxit in unum thessala pinus
Iussitq; pati uerbera pontum.
Patremq; metus fieri nostri
Mare sepositum dedit illa graues
Improba pœnas:per tam longos
Ducta timores cum duo montes
Claustra profundi hinc atq; illinc
Subito impulsu:uelut æthereo:
Gemerent sonitu:spargeret astra
Nubesq; ipsas mare deprehensum.
Palluit audax typhis & omne:
Labente manu misit habenas.
Orpheus tacuit torpente lyra:

DAN.

¶Pleiadas hyadas.i.pluuias & humectas:ut accipias per epitheton.quidam tamen distinguunt: ut hyades quinq; numero stellæ in ore tauri:pleiades septē in humero eiusdē athalantis filiæ hæ & pleione ex æthra illæ:q; magis placet. Oleniæ signum amaltheæ:siue oriatur uel occidat tē pestarem facit. Siderum autē obseruationem in nauigando primi inuenerunt phœnices. Auidus:qui auaricia cæcus ruit in pericula aperta:auidus qui quod non uidet uel de appetit:ut scribit pompeius. Cādida nostri: uixerunt inquit primi illi homines affatim fœlices suis contēti con finibus nulla re se indigere sentiētes:sed in maximis deliti is abundare: id quod eleganter etiam pertractat Hesiod⁹ in Ημέρασι ούΔεσποτίου Δικαίω μετανοᾶσθαι λί
μοδοωΗΔεί ουΘατί. θαλίηΘ Θεμένεμπλοτα ερ γα
νημουται τοίσιφερειμεν γαιαωολύναιονουΘεωι
νηῶν νειόουται. Cum duo montes:phineus monuit ar
gonautas & iasona emitterēt columbam:quæ euolaret in
ter cyaneas:cum primum illas attigissent:inde posse illos
cognoscer:si collidendi essent aut euasuri: quippe colum
ba euadente omen erat securitatis retenta uero & collisa:
eos frustra illac nauigaturos euolauit columba:retenta tantum extrema cauda:exclamarunt heroes læti &
salutatis diis collisionem euitarunt. Apollonius rhodius. Ηόυνέτεωιότομένοι νε.τΗτί ωιωνω οΘηωρο
όθεωΘλειαΘιωειρΗό αδόενηοό αωοωρομέόεντεδεφιειμών. &c. Audax typhis: euitato periculo in
magno timore dixit typhis:frustra nauigassemus in diuinum membris pallas inspirasset robur:nunc reli
quum est gomphis aptare argon quassam & cætera.

BER. ¶ Virgo pelora: ſicula: nam pelorus eſt mons ſiciliæ ad Italiã uergẽs: ubi Scylla periculũ maris ſiculi nautis inimicũ habeꝫ: hæc olim fuiſſe filia phorci ex creteria nympha dicitꝫ: de qua Oui. lib. xiiii. meta. omnia expſ ſit: nam cũ deus marinus glaucus hãc ardenter amaret: a qua ipſe ſpernebaꝫ: & Circe glaucũ ipſum mirum in modũ amaret ſuadet glauco circe: ut ſpernentẽ Scyllã ſperneret: & ſe amantẽ amaret: cui prius inqt glaucus: Naſcẽꝫ in æquore frõdes: & in ſummis naſcentꝫ montibꝰ alge: ſoſpite q̃ ſcylla noſtri mutẽtur amores. Et quo irata circe: nec uolẽs amatũ lædeꝫ cõtra ſcyllã ipſã icãduit: q̃ ſibi pferebaꝫ. Et qđ fontẽ i quo ſcylla ipa lauari cõſueuerat ueneficiis potẽtiſſimis uitauit: adeo ut cũ fõtẽ itrauit: cães rectibiles iuxta iguinia ſua cõſpiceret: q mõſtruoſis latratibus ipſã deterebãt: qbꝰ ipſa exterrita pcipitẽ ſe mari dedit: quã ut ait Vir. in. iii. æne. Cæcis cohibet ſpeluncha latebris: ora exercitãtẽ: & naues in ſaxa trahentẽ. uñ Oui. li. i. de arte inqt. Altera ſcylla maris mõſtꝝ medicamine circes. Puppe præmit rapidos inguinibuſq; canes: huius formã depingens. Virg. in eodẽ li. iii. æneid. inqt. Prima hois facies: & pulchro pectore uirgo: Pube tenus: poſtrema imani corpoꝝ piſtris. Delphinũ caudas utero cõmiſſa luporũ. Salu. uero cõcordãs cũ Pli. li. iii. hiſto. natu. dixit i ſicilia eſſe ſaxũ ingẽs habẽs humanã effigiem in parte ſuperiori. In inferiori uero plures habere dixerũt: refectos ſcopulos ſub radicibus cauernoſos: inter quos du meſtuoſum mare itrat ab eiſdẽ refractũ tumultuãdo repſentat latratũ canũ: & ululãtes lupos. Imo malo. ſ. ſcylla. Ob hoc periculũ q̃s nõ riguit per totos artus ex timoꝝ de nauigatione ponti intheſſaliã nõ eſt neceſſe uenire ad italiã: ſed ſumptũ de nautica orphei: qui dicit cum medea laceraſſet abſyrtũ fratrẽ ioue indignatũ miſiſſe tẽpeſtatẽ: & p duos dies errauiſſe in mari: & ad hæc loca appuliſſe: mede amq; cupidã uiſendi ſororẽ Circẽ: quam regno pulſam ad italiã ueniſſe tradũt: in eo quæ promõtorio quod etiã nũc ab illa circeon uocatꝫ recediſſe: ut Diodo. plane exeq̃t lib. .v. Quid cũ: tangit aliam fabulã ex Orpheo ſumptã. fuerunt: ut dicũt tres poetæ acheloi fluminis filiæ ex Caliope muſa. He inſulas quaſdam iuxta pelo; inter ſiciliã & italiam habitaſſe ſcribuntꝫ. Quod Oui. etiam tetigit in. xiiii. meetamor. Dum æneæ tranſitũ deſcribens inquit. Terraſ q; calenti ſulphure fumatas acheloiadũq; reliqt ſirenum ſcopulos: Quod Claudianus poeta inſignis clarius oſtẽdit: ac latius in lib. de raptu proſerpinæ Har; una uoce teſte Seruio ſuper. v. æneï. circa finem: alia tibiis: alia lyra canebat. ſopirentur: quos cum ſopitos perſentiſcerent: ſubmergebant & deuocabantur: unde dicit q; cum nautæ uela dirigerent ad illarum littora uidens orpheus periculu; lyra accepta fecit illas tacere. Dire peſtes: ſirenes. Mulcerent: delinirent cantu ſuo. Pieria: donata a muſa eius matre. Præcium: præcium nauigationis fuit aureum uellus & medea peior omni monſtro. Merces: appoſitio eſt. q. d. pria carina fuit execrabilis: & medea fuit merces digna illa carina. Ceſſit: ſupatũ ẽ. Leges. ſ. quas uolunt nautæ. Palladia manu: nam dono palladis argo fabricata fuit q̃ amabat iaſonem. Cymba: etiam nunc parua nauicula tranſcendit totum mare. Regum: iaſonis & ſociorum regum. Indi: extremi populi in oriente ab indo fluuio dicti: ultra quos non eſt terra habitabilis iam omnes fines nobis ſublati ſunt: nam omnes de loco ad locum uagantur. Araxem: fluuium armeniæ. Perſæ: populi oriẽtalis: ab his teſte Ply. lib. xv. Perſica poma aduecta ſunt. Albim: fluuium germaniæ: in cuius rtpa ſunt populi ſueui. Rhenum fluuiu;: qui diuidit galliam & germaniam. Seris. ideſt poſteris ãnis. Occeanus: extremum mare: nã tenet colligatum cẽtrum terræ: ſed ueniet tempus q; nauigabimus ultra tylem: & alias iſulas iueniemus. Laxet: aperiet. Vincula: terminos. Typhis nauta. Nouos orbes: terras nobis antea incognitas.

Ipaq; uocẽ pdidí argo .Quid cũ ſiculi uir
Rabidos utero ſuccicta cães. (go pelora
Omnes pariter ſoluit hyatus.
Quis non totos horruit artus.
Totiens imo latrante malo?
Quid cum auſonium díræ peſtes.
Voce canora mare mulcerent.
Cum pieria reſonans cythara.
Thracius orpheus: ſolito cantu
Retinere rates: pœnæ coegit:
Syrena ſequí: quid fuit huius:
Præcium cnrſus aurea pellis
Maiuſq; marí medea malum:
Merces prima dígna carína:
Nunc iam ceſſit pontus & omnes:
Patitur leges: non pallída
Compacta manu regum referens
Inclyta remos queritur argo.
Quælibet altum cymba pererrat.
Terminus omnis notus: & urbes
Muros terra poſuere nouos:
Nil qua fuerat ſede reliquit
Peruius orbis; indus gelidum
Potat araxem; albin perſæ
Rhenumq; bibunt: ueniunt annis
Secula ſeris quibus occeanus
Víncula rerum laxet & ingens
Pateat tellus; tiphiſq; nouos

DAN. ¶ Quid cũ ſiculi: ſemel ex homero circunſcripſimus ſcyllã & carybdim repetere eãdẽ cãtilenã cẽties inſaniã eſt. Oẽs hiatus: uoragies & pcipitia. Toros artus: p totos artus: dicti artus teſte põpeio: q; mẽbra mẽbris artent. Palladia manu: mõitrice pallade: Argus magiſter fuit nauis & architector: dicẽte Apollonio. ΥΗΘΑΜΕΝΟΥΥΟΙ ΠΡΟΘΟΕΝ ΕΤΙΚΛΕΟΥΣΙΝΑΝΙΑΟΙΑΡΓΟΝ ΘΕΗΝΑΙΗΘ ΚΑΛΕΙΝΥΠΟ ΟΘΗΜΟΣΥΝΗΦΙΝ &c. Argo: q̃re i flexionis cõtractoꝝ: apud nos ſecũdæ nõnũq̃ fuat etiam apud nos regulã græcã: a celeritate dictã uolũt p cõtrariũ alii a magro. Pindarus thebanus in magneſia oppido ædificatã affirmat. Calimachꝰ ad tẽplũ actũ apollinis: ſed de his pluta in cõmentariis dicemus Valerii Flacci.

¶ Tyle inſula

¶ Thyle:insula est oceani inter septentrionalem & occidentalem plagam:quæ ultima erat ex cognitis a romanis. Virgi. primo georgicorum. Tibi seruiat ultima tyle. alia est in Aphrica contra sinum carthaginis. BER.

¶ Vltima thule: Stranonis & dionysii atq; Eustachii uolumina præseferunt ubiq; thule & non thyle: & sic legẽdum suadeo. insula in ultima pte septentrionis. Caue a Tortelio in ethy. huius dictionis. nam si esset ἀπο τοῦ ΤΗΛΟΥ. dicendum esset tele. exaratur itaq; dictio cum. th. &. v. si græcos imitamur. DAN.

Lumna. Hic est tertius actus ubi nutrix hortatur medæam ad quietem:ne quicquam contra regem tentet:sed medea ita incitata ad uindictam prona fertur. BER.

Detegat orbes:nec sit terris Vltima thule

Actus tertius Nutrix medea

Nutrix loquitur.

ALũna celerẽ quo rapis tectis pedẽ:
Resiste: & iras oprie:ac retie ipetũ
Incerta qualis ẽtheos cursus tulit
Cum iam recepto mœnas insanit deo:
Pindi niuales uertice aut nisæ iugis
Talis recusat huc & illuc motu effero
Furoris ore signa lymphatici gerens.
Flammata facis spiritum ex alto citat.
Proclamato superi. oculos fletu rigat.
Renitet:omnis affectus speciem capit:
Hære:minatur:æstuat:quæritur gemit.
Q uo põdus illud uerget: ubi põet minas
Vbi sede fluctus franget. exundat furor
Nõ facile secum uersat aut medium scelus
Se uincet:iræ nouimus ueteres notas.
Magnũ aliquid istat:efferũ:imãe ipium:
Vultum furoris cerno:dii fallant metum
Me. si q̃ris:odio misera quẽ statuas modũ
Imitare amorẽ:regias ego ne ut faces
Inulta patiar:segnis hic ibit dies?
Tanto petitus ambitu:tanto datus:
Dum terra cœlum media libratum feret:
Nitiduscq; certas mundus euoluet uices:
Numerusq; harenis deerit: & solem dies:
Noctem sequent̃ astra:dum sicas polus
Versabit arctos:flumina in pontũ cadẽt:
Nunq̃ meus cessabit in poenas furor.
Crescetq; semper:quæ ferarũ immanitas:
Q uæ scylla:quæ carybdis ionium mare
Siculũq; sorbẽs:quæq; anhelantẽ pmens:
Titana:tantis æthna feruebit minis:
Nõ rapidus amnis:nõ procellosum mare
Pontusq; choro sæuus aut uis ignium
Adiuta flatu. posset inhibere impetum
Iraq; nostras:sternam & uertam omnia.

Incerta:illa non obtemperat sed recedit preceps. unde nutrix dicit:abit illa sicut mœnas furiata. Entheos:bacchidos:& est adiectiuum a græco. Mœnas:baccha:de qua supra diximus. Recepto deo:idest furore bacchico in mõtibus in quibus solebant fieri sacra baccho:de pindo & nisa dictum est supra. Effero:effrenato. Lymphatici:lymphatici aquam uocamus:unde lymphatici laruatici atq; insanientes dicuntur quod apud ueteres uulgo proditum erat:quicunq; speciem quandam uidissent:hoc est nymphæ effigiem furendi finem non facere:quos græci nympholeptos appellant. Flãmata:accensa. Citat:cõmouet Lymphati.

Ex alto:idest profundo pectore. Renidet:sunt uariæ passiones illius:interdum habet uultum lætum recordãs de uindicta tractum est ab auibus quæ sunt in nido quæ lætantur uidentes matrem uenientem. Specimen: signum & argumentum cuiuscunq; passionis: græci pati appellãt quas latini passiones & affectiones dicunt. Heret firmat se q̃ signum est cogitabundi. Minatur: quassat caput.

Estuat:dubitat in pectore tractum a fluctibus. Pondus malum. Verget:uertet se. Versat:reuoluit secu;. Haud medium non mediocre:immo magnum. Se uincet:faciet plusq̃ solita sit in malis suis. Fallãt:faciant ut falsum sit & uanum quod metuo. Si queris:exhortatur medea seipsam audiendo nutricem. Misera:nunc in miseriis constituta. Imitare amorem. s. propter quem reliquisti patrem & interfeciti fratrem:nunc facias aliquid peius. Patiar:sustinebo ne relinquat me iason & hodie ducat aliam uxorẽ

Segnis:sine uindicta. Ambitu:cum tanta instãtia a creonte rege petitus ut cum iasone iungeret filiam. Dum terra:nunq̃ cessabo donec fecero uindictam. Liberatum quia terra est in medio. Mundus:cœlum. Vices: mutationes temporum:nam modo æstas modo hyems. Numerus:qnia arenæ non possunt munerari. Sole;:quia de die est sol:de nocte autem apparent sidera. Siccas:arctos ursam minorem & maiorem quæ dicunt nunquam occidere in mari:ut aliæ stellæ quemadmodum supra diximꝰ

In pontum:omnia flumina uadunt ad mare. Titana:encheladum unum ex gigantibus qui sub ethna sepultus dicitur a poetis: euomereq; flammas: quæ ab ethna monte euoluuntur. Non rapidus:non erit ulla potentia quæ possit me cohibere. Coro: uento. Pontus: scilicet euxinus.

ALũna: Quintum carmen & actus tertius & est iambicum trimetrum damnata exilii Medea furit & parat se ad uindictam. Frustra quietem suadente nutrice. Nise nisei des sacrificabant baccho:melle:atrio & lacte. postea furebant Eusebius & a crõ. DAN.

Affectus:perturbatio animi carpit speciem & pulchritudinem medeæ. Renitet: modo exhilaratur. Heret:dialyton. Aestuat: feruet ira. Vrget repetitum ẽ quid sit uergeſ in sacro & re diuina. se hic uerget flectetur. Imitare amorem:tuum qui te facile ad omne scelus impellat ut est uenenosus amor & tristis. Segnis:sine mea uindicta. Dum terra:ab æternitate scelus exaggerat.

BER. ¶Timuit:indignata medea ꝙ iaſon illam reliquerit propter timorem creontis & Acaſti regis theſſaliæ:uñ dicit ſibiipſi ſi me amaſſet non reliquiſſet.nam uerus amor neminem timet. Sed ceſſerit: pone ꝙ timuerit: ſaltem debebat uenire ad me:ut ſeipſum expurgaret:potuiſſetq; impetrare plures dies a Creonte ne diſcede rem:quemadmodum ipſa impetrauit tantum unam diem:quæ tamen ſatis erit ad uindicandum me. Cõ iugem:ſcilicet me. Ferox:ſcilicet iaſon. Laxare:prolongare:tempus. Immitis:fuge exilii crudeliter mihi inditi. Genero:iaſoni cui nulla repulſa potuit dari a creonte. Vnus dies:ut complecteret natos priuſq; diſ cederem. Deos:ſcilic t per incantationes. Sola:nun quam quieſcam:immo ero contenta: ſi uidero omnia in ruinam dari mecum. Tutus: quia nemo ſine periculo aggreditur potentes & cætera.

Dura: nunc altera pars iaſonis exeuntis ad conſolandum medeam: & dolet ꝙ cogatur eam deſerere.dicens quando uolui liberari a tauris & dracone coactus ſum iurare ne pe rirem :me habiturum medeam in uxorem nunc autem neceſſe eſt aut moriar aut obtemperem Cre onti.ſed deos teſtor ꝙ non id facio propter morte; meam ſed propter filios meos. Fata:ſcilicet mea. Sortem:con ditionem fortunæ meæ. Ex æquo:equali ſemper mihi ini qua. Peiora:quia peius ſequutum fuit ex liberatiõe mea & hæc ſecum loquitur iaſon. Coniugis:medeæ quæ me liberauit. Fide:quam promiſi medeæ. Virum: ſcilicet fortem qui mortem non timet. Pietas:amor in filios.

Vicere: excuſat ſe:nam filii ſui fecerunt hoc amore ſuo: deſererem medeam ut ſuperſtites eſſent. Parentem.ſ.me

Quin ipſa:ſcilicet medea:mater credo ꝙ ipſa potius ue lit deſerere meq; uidere mortem filio. Malle:potius uelle conſulere natis.ideſt ſeruare uita; filiorum q̃ frui thalamiſ meis. Aggredi:alloqui deliberaui adire illam. Exiliuit foras uenit ad me. In uultu:quo monſtrabat totam paſſio nem animi. Fugimus furibunda aggreditur iaſonem.

Cauſa fugiendi:a patre propter amorem tuum: iterum de theſſalia propter peliam quem interfeci pro te:nunc au tem coacta & deſerta a te. Ad quos exprobrat beneficia uis redeam ad patriam quam totam uiolaui propter te.

Reuexi: reduxi ſoſpites reges :qui tecum erant in agro.

Adulterum:ſcilicet te.

DAN. ¶Adire certe & cætera.non ſine ſtomachatione: & graui ſugillo ipſius iaſonis iſtec repetit Medea.præſertim aſſimi tatis nomina & maritalis uinculi. Coniugem quam de cepit.quam reſpuit nulla cauſa. Genero potius mœcho.

Liberis unus dies:dixit Creon.unus parando dabitur exilio dies. Non queror:non eſt terendum lachrymis: tempus quod mihi perquam breue relictum eſt. Si uel lem fidem:non temere iaſon reliquit medeam quã æque ac parentem ſuum deceperat:ſeipſum poſſe ſuſpicabatur aliquando etiam decipere. Meritis coniugis: non poſſe; medeæ erga me beneficia ullo merito perſoluere niſi mo rere:ergo ut caream morte carebo fide. Fugimus: in fu gam trudimur. Pro te:nunc pro ſocia tua.ſed tacuit do lore. Patrium regnum:urbem ææam de qua apolloni⁹ meminit & Homerus.unde dicta circe ææa non ut ſom niat quidam a nauigantium clamore. Phaſim:fluuiu; patrium phaſis clariſſimus ponti fluui⁹ oritur in moſchis & nauigatur qbuſlibet magnis nauigiis. Hyppus & Cya nus uaſtiſſimi amnes in eum cadunt & faciunt maximu; ſtrepitũ. Mela & Plinius in ſeptimo Colchorum regio in ſcythia.ut teſtatur Strabo.

Timuit creõtem. & bella theſſalici ducis.
Amor timere neminem uerus poteſt.
Sed ceſſerit cõuictus & dederit manus.
Adire certe & cõiugẽ extremo alloqui
Sermõe potuit hᵒ quoq; extimuit ferox.
Laxare certe tempus immitis fugæ
Genero licebat: liberis unus dies
Datus duobus. non qneror tempus breue
Multum patebit. faciet. hic faciet dies
Quod nullus unq̃ taceat inuadam deos
Et cũcta quatiam. Nu. Recipe turbatũ malis hera pectꝰ aium mitiga. obruat. me. Sola ẽ qes. mecũ ruia cũcta ſi uidero mecũ habeãt cũcta agere cũ pereas libet.
Nu. Quã multa ſint timẽda: ſi pſtas uide
Nemo potens aggredi tutus poteſt.

Iaſon Medea. Iaſon loquitur.

Dura fata ſemp: & ſortẽ aſperã
Cũ ſeuit & cũ pcit ex equo malã
Remedia totiẽs iuẽit nobis deus
Periculis peiora: ſi uellem fidem
Præſtare meritis coniugis lœto fuit
Caput offerendum: ſi mori nolim: fide
miſero carendum eſt: nõ timor uicit uirũ.
Sed trepida pietas: quippe ſequeret necẽ
Proles parentem: ſancta ſicœlum incolis
Iuſtitia numen inuoco ac teſtor tuum.
Nati parentem uicere: quin ipſa quoq;
Et ſi ferox eſt corde nec patiens eſt iugi:
Conſulere natis male q̃ thalamis reor.
Cõſtituit animus præcibus iratã aggredi.
Atq; ecce uiſo memet. exiliuit furit.
Fert odia pre ſe: totus in uultu eſt dolor:
Me. Fugimus iaſon: fugim⁹ hᵒ nõ ẽ nouũ
mutare ſedes: cã fugiendi noua eſt.
Pro te ſolebam fugere: diſcedo: exeo:
Pœnatibus profugere quam cogis tuis:
Ad quos remittis? phaſim & colchos petã
Patriumq; regnũ: queq; fraternus cruor
Perfudit arua: quas peti terras iubes?
Quæ maria monſtras: põtici fauces freti
Per quas reuexi nobiles regum manus

¶Per ſymphlegades

¶Per ſymphlegadas: ſunt teſte pli. in. iiii. &. vi. natu. hiſto. ſcopuli: uel ſm Pomponium in ſecundo duæ in BER.
ſulæ heleſponti cõtra thracium boſphorum mille quingentis paſſibus ab europa diſtãtes: quas nonnulli ex
poetis nr̃is etiã cianeas uocauerũt. Has Oui. i. xx. meta. li. mobiles primum fuiſſe: ſed poſtea imobiles factas
dixit. Timuit cõcurſibus agro undarum ſparſas ſymphlegades eliſarum quæ nũc imote pſtant uẽtis reſi-
ſtunt. Nec das: quia oĩno erã exul. Regius gener: hironice. Iaſon gener creontis. Pellicẽ. ſ. me. Minora:
nã maiora merẽtur ſcelera mea. Ingratũ caput: nũc caput hironiam exprobrando beneficia ſua iaſoni. Ha

Adulterũ ſecuta per ſymphlegadas.
Paruã ne cõlchon: theſſala an tẽpe petã?
Q uaſcũq; aperui tibi uias: clauſi mihi.
Q uo me remittis? exulí exilium imperas
Nec das eatur: regius iuſſit gener
Nihil recuſo: dira ſupplícia ingere.
Meruí: cruentis: pellicem pœnis præuiat
Regalis ira: uínculis oneret manus:
Clauſamq; ſaxo noctis eternæ obruat
Minora meritis patiar: o ingratum caput
Reuoluat animus igneos tauri halitus
Interq; ſæuos gentis indomitæ metus
Armifero in auro flãmeum æete pecus:
Hoſtiſq; ſubiti tela: cum iuſſu meo
Terrigena miles mutua cæde occidit.
Adiice expetita ſpolia phryxi arietis
Summoque iuſſum lumina igneo dare
Inſomne monſtrũ. traditũ fratrẽm neci:
Et ſcelere in uno nõ ſemel factum ſcelus:
Iuſſaſq; natas fraude deceptas mea
Secare membra non reuicturi ſenis:
Aliena ſequens regna. deſeruí mea
Per ſpes tuorum liberum & certum larẽ:
Per uicta monſtra: per manus ꝓ te quib9
Nunq̃ pepcí: perq; preteritos metus.
Per cœlum & undas coniugii teſtes mei
Miſerere redde ſupplící fœlix uicem.
Ex opibus illic quas ꝓcul raptas ſcythæ
Vſq; a peruſtis indiæ populis petunt.
Q uas refecta uix domus gazas capit.
Ornamus auro nemora. nil exulí tuli
Miſi fratris artus. hos quoq; impendí tibi
Tibi patria ceſſit. tibi frater pater pudor
Hac dote nupſi. redde fugiẽti ſua.
Ia. Petímere cum te uellet infeſtus creo.
Lachrymis meis uictus exilium dedit.
Medæa. pœnam putabam munus ut uí-
deo eſt fuga. Iaſon. Dum licet abire:
profuge. teque hunc eripe.

litus: ſpiritus. nã tauri qui erãt ad cuſtodiã aurei uelleris na
ribus & ore flãmas euomebãt. Armifero in auro: ubi de
bebant naſci armati hoies ex dentibus ſerpentis qui in au
orem ſeminis arma cõtuliſſent. Pecus: tauros intellige
Hoſtis ſubit: ſubito ex terra nati. Mutua: nã mutuis uul-
neribus ſeſe interfecerũt. Arietis: quem marti phryxus ſa
crauit: eiuſq; pellẽ e fago appẽdit. Monſtrũ: draconẽ per
uigilẽ. Fratrẽ: abſyrtũ quẽ in fruſtra diſſecui apd thomos
In uno ſcelere. ſ. cũ ſeq̃rer te multa ſcelera ſimul feci. Iuſ
ſas: natas. filias peliæ patrui tui quẽ filiabus occidendum
præbuit illius regno potiteris. Senis: peliæ: quẽ illo mo-
do reuireſcere putabãt. Per ſpes: deprecatur modo iaſo
nem per res ſibi gratiſſimas: & per ea pericula quibus ip-
ſum liberauit. Certum larem: domum ſibi certam non
habeo ut tu certam domum: unde neceſſe eſt me uaga-
ri: & ita mouẽt ad miſericordiam. Peperci: quas ſemper ex
ercui contra monſtra pro te & in omni ſcelere. Teſtes: qa
adiuraſti mihi coniugium per deos cœleſtes & marinos.
Vicem: merita mutuũ amorem. Ex opibus: uides me de
ſertam in maxima infœlicitate. educata fui in domo refer
ta diuitiis: & nihil exportaui niſi fratrem paruulum quẽ ꝓ
te morti tradidi. Scyte. in quibus ſunt colchi. Petunt: ua
dunc ad accipiendum uſq; ad ultimos populos. Capit:
uix poteſt tenere propter copiam. Ornamus: hoc dicit p
pter pellem auream quæ pẽdebat arbori. Ceſſit: uicta fu
it: nam pro te deſerui eam. Redde ſua. ſ. patriam & inte-
gritatem meam quã pro te amiſi. Pœnam: putabam exi
lium eſſe pœnam: ſed eſt beneficium ut tu dicis.
¶Reuoluat: cogitet. recolat animus tuus igneos tauro- DAN.
halitus quos apollonius dixit ζῶ ὑπὸ φλογὸς φῦσίο
ωντε &cætera. Halitus: ſpiritus ſpiritum ſcipit licet ſit no
ſtra nox. Armifero in auro: innouali reddente non fru-
ges ſed arma. æetes alloquitur in hæc uerba iaſonẽ iuxta
apollonium. hoſpes tu iungẽs tauros impelles in campũ
martis quadratum quem ſcindens aratro ad profundum
non iacio in ſulcis ſemen ſed ſerpentis pernicioſi dẽtes exc
untes in corpora armata quæ irruẽs domo mea haſta. Ma
ne iungo boues & quieſco in crepuſculo ipſo a meſſe tu ſi
perfeceris talia eo die auferes uellus ad reges. aliter non da
rem ne ſpera. αὔτη μὲν τόδε δεκὼς ὑπὸ ζυγοῖσι εἴσβα
ὄφελος. ὣς φησὶ δεκέμεν οἰωνόν. ἢ νοῦ δέλωεο &c. Arie
tis: portatus eſt ab ariete phryxus. conuẽit cum apollonio
Cæterum: non arietem fuiſſe: ſed ouem Naſo affirmat.
phryxeam periit pelias arbor ouem. Monſtrum: peruigi
lem intelligit draconem cuſtodem pellis aureæ quam in
uertice caucaſi terra pepit iuxta petrã i q̃ tuppiter typhao
nia fulminauit. percuſſus enim typhaon poſtea uix po-
tuit peruenire ad portum nomine Serbonida ubi adhuc
ſtridens iacet. Serpens uero appoſitus ad cuſtodiam uelle
ris quem ſpentem una cum tauris manſuefecit uenẽo qđ
uocant prometheium in phoriamo diu conditum. Scy-
thæ. ideſt colchiæ ὡς ἀπὸ τοῦ κεύθω dicti ſunt ſcithæ quia
ſunt aſperi & immanes populi de quibus ſatis & ſuper di-
ctum eſt alio in loco. Sua: ideſt teipſũ. Pœnã: correctio ẽ.

BER. ¶Hoc suadens: quod mihi suades fugam non facis pro bono meo sed amo creusæ a qua pellicē. s. meuis amoue re. Cedē. s. peliæ & fratris. Quodcunq; nā fuisti cā oium scelerum quæ feci. Restat: tu uis ut dicar sceleratus ꝓpter scelera tua. Tua tua: cōduplicatio indignabunda. Cui prodest: ille cuius cā fuit scelus & mali dat cām: hic est sceleratus appellandus. Oēs: si me oēs accusarent tu solus deberes me tueri. Tibi innocens: qñ quis est nocens cā tua illum semper debes excusare nō autem criminari. Ingrata: non uellem uiuere: cum me uitam a te accepisse pudet

Retinenda: potes te occidere. Placare: placeris propter filios depone furorem & recede. Abdico: renunciare est abdicare apud historicos qñ quis renunciat magistratui.

Creusa: dabit idignatiue: creusa pariet ex te: & faciet fratrem meis filiis. Regina: hoc erit glorioſum ꝙ regina pariat fratres natis exulū. s. mei & tui qui sumus exules. Nō ueniat: nunq; possit esse illa dies ut hæc pariat filios & misceat gen⁹ solis cum sanguine sceleratı sisyphi qui rex fuit corinthi. ipsa autem medea erat de genere phœbi. Scel⁹ etiam pro me deberes facere oē scelus. Hinc rex: quid possem facere exul inter duos reges. s. achastū thesaliæ regem & creontem corinthi. Est edic. s. in me ipsa: appositiue maior metus quam rex creo. Sine: dimitte me certare: & si uicero ut habeam te maritum meum. Infra me: quia oēm fortunam semper superaui. Achast⁹: demonstrat periculum achastus filius peliæ prosequit nos & creo habet nos inter sua mœnia. Vtrūq; : non peto ut socer ꝙ aut patruelem achastum interficias: sed mecum fugias. Creo atque achastus: pone ꝙ illl teges iungant arma & cum illis ueniat œtha & colchi: oēs medea demersos dabit. i. prosternet.

Ne cupias: nō facis ꝓpter timorem: sed propter cupiditatem regni. Suspecta: ne collocutio mea suspitionem faciat creonti. Nunc summe: indignata medea precatioue ut fulminet. Ruptis nubibus: nam fulmē emittit fractis nubibus. Nec diligēti: nō oportet cōsiderare quē ferias: nō pot cerrare: nā uterq; nostrum est nocens.

DAN. ¶Grauis ira: iuxta illam sententiam. ΧΑΛΕΠΗ ΤΟΙ ΘΥΜΟΡΥΗΒΑΣΙΛΗΟΣ. Phœbi nepotes: æetes pr medeæ fili⁹ fuit solis & perseidos nymphæ: ut in theogonia cāit hesiodus & ex idia medeā & calciopen genuit: ut tradit hesiodi interpres & cōfirmatū apparet ex apollonii auctoritate in secundo argonauticon. ΕΚ ΔΑΥΤΗΣΙ ΔΥΙΑΘΑΜΑΡΚΕΝΑΙΥΤΑΟΧΑΙΚΙΟΠΗΟ ΑΙΟΥΟΑ &c. & homerus in odissea percurrit. Sisyphi: sisyphus æoli filius isthmon latrociniis filii ipsius sisyphi & parentes glauces quæ alio nomine dicta est creusa. Intra me stetit. Propior: uicinior acasto.

Inquines cruentes. cunire stercus facere antiqui dixerūt inde inquino polluo scribit Pompeius. Demersos dabo. si non sufficiunt Creon & Achastus contra nos. ueniant etiam iunctis copiis cum Creōte. Ipse æeta & scythiæ. omnes una perimam & demersos dabo. Amputa: uerbis cō pendium fac. Nubibus ruptis: contagio nimii humoris ex superiori circulo atq; ardoris ex subiecto expuit ignis. ideo iuppiter fertur iaculari fulmina a grœcis ΤΕΡΠΙΚΕΡΑΥΟΟΙΕΥΟ. Homerus & Plinius tradunt.

Grauis ira regum est semper
Me. hoc suadens mihi præstas creusæ.
Pellicem inuisam a moues.
Ia. medea āores obicis. me. Et cedē & dolos
Ia. Obicere crimē qd' potes tandem mihi.
Me. Q uodcunq; feci.
Ia. Restat hoc unum insuper:
Tuis ut etiam sceleribus fiam nocens.
Me. Tua illa: tua sunt illa cui ꝓdest scelus
Is facit: oēs coniugem infamem arguant:
Solus tuere: solus insontem uoca.
Tibi innocens sit quisquis est ꝓ te nocens
Ia. ingrata est uita cuius acceptæ pudet:
Me. Retinenda nō ē: cuius acceptæ pudet
Ia. Q uin potius ira cōcitū pectus doma:
Placare natis.
Me. Abdico: abiuro. abnuo:
Meis creusa liberis fratrem dabit:
Ia. Regina natis exulum afflictis potens.
Me. Non uēiat unq; tā malus miseris dies:
Q ui ꝓple fœda misceat prolem inclytam:
Phœbi nepotes sisyphi nepotibus
Ia. Q uid miserā me teq; in exitiū trahis:
Abscēde q̄so: Me. supplicē audiuit creon.
Ia. Q uid facere possim loquere:
Me. Pro me uel scelus.
Ia. hic rex & illic ē. me. ē & ꝭ maior met⁹.
Medea: nos confligere certemus sine
Sit preciū iason. Ia. Cedo defessus malis:
Et ipsa casus sæpe iam expertos time.
me. Fortuna semper omnis ira me stetit.
Ia. Acastus istat: proprior est hostis creō.
me. Vtrūq; ꝓfuge: nolo in socerū manus
Armes: nec ut te cæde cognata inquines.
medea cogit: innocens mecū fuge.
Ia. Et quis resistet gemina si bella ingruāt:
me. Creo atq; achastus arma si iungēt sua
His adice colchos: adice æetam ducem:
Scythas pelasgis innge demersos dabo:
Ia. Alta extimesco sceptra.
me. Ne cupias uide:
Ia. Suspecta ne sint lōga colloqa amputa
me. Nūc summe toto iuppiter cœlo tona:
Intēde dextram: uindices flammas para.
Omnēq; ruptis nubibus mundum quate.
Nec diligenti tela librentur manu.
In me uel istum. quisquis e nobis cadet

Nocens

Nocens peribit: non potest in nos tuum
Errare fulmen. Ia. Sana meditari incipe,
Et placida fare: si quid ex soceri domo
Potest fugam leuare: solamen pete.
me. Cõtemnere anim9 regias ut scis opes
Potest soletq; liberos tantum fugę
Habere comites liceat in quorum sinu
Lachrymas profũdã. te noui nati manẽt.
Ia. Parere precibus cupere me fateor tuis.
Pietas uetat. nanq; istud nõ possum pati:
Non si etiam memet cogat & rex & socer
Hæc causa uitæ est: hoc perusti pectoris
Curis leuamen: spiritu citius queam
Carere: membris: luce.
Me. Sic hic natos amat.
Bene est: tenetur: uulneri patuit locus.
Suprema certe liceat abeuntem loqui
Mandata: liceat ultimum amplexũ dare.
Gratũ est illud & uoce iam extrema peto
Ne quasi noster dubius effudit dolor
Maneant in animo uerba: melior tibi
Mẽoria nri subeat: hæc iræ data obliteret
Ia. Omnia ex animo expuli:
Precorq; & ipse feruidam ut mentẽ regas
Placideq; tractes: miseriis lenit quies:
Me. Discessit: ita ne ẽ: uadis oblitus mei
Et tot meorum facinorum: excidim9 tibi
Nunq excidẽus: hoc age: omnes aduoca
Vires & artes. fructus est scelerum tibi
Nullũ scelus putare: uix fraudi est locus.
Timemur: hac aggredere: q nẽo potest
Q uicq timere: perge: nunc aude: incipe
Q uicquid potest medea qcquid n potest
Tu fida nutrix socia mœroris mei
Variiq; casus misera: consilia adiuua.
Est palla nobis munus æthereæ domus
Decusq; regni. pignus æetæ datum
Asole: gemmis est: & auro textili
[illegible]le fulgens. quodq; gẽmarum nitor
[illegible]nguit aurum. quo solent cĩgi comæ
[illegible]c nostra nati dona nubenti ferant.
[illegible]ante diris illita ac tincta artibus.
[illegible]cetur hecate. sacra luctifica appara.
[illegible]antur aræ. flãma iam tectis sonet.

Chorus

NVlla uis flammæ tumidiq; uenti.
Tanta, nec teli metuenda torti.

¶ Sana: res melioris consilii: & si quid uelis ex domo cre
ontis pete. Leuare: leuiorẽ facere. Contẽnere: nouisti a BER.
nimum meũ non curare diuitias: sed unũ peto ut des fili
os mihi comites exilii nam te noui nati ex creusa manẽt
i. futuri sunt. Patere præcibus: uellem facere quid cupis
& affectui tuo patere: sed pietas & amor filiorum negat.
Socer. Creo etiam si ipetaret non posse illos dimittere.
Hæc causa uitæ potius uoluisse mori quam te deserere
nisi fuissent filii mei horum causa uolui uiuere: potius uel
lem uitam quam carere illis. Sic hic: loquitur Medea in
tra se. si Iason tantũ amat filios bene est: nam multũ dole-
bit si illos interficiam. Patuit: apertus est ad feriendũ: tra
ctum est a preliãtibus armatis q̃do apparet locus ad uul-
nerandũ. Suprema: unum a te peto Iason ut liceat oscu
lari filios: ut cum beniuolentia discedere possim. Ne qua
ne illa quæ dixi in furore tibi restent in animo. Obliterẽ
tur: deleantur. Quies: non se affligere est lenimentum
miseriæ. Discessit: cum iason hortatus esset Medeam ad
tranquillitatem animi: discessit: Vnde illa dolore agitata
se ipsam ad uindictã excitat: & nutricẽ alloquitur quid ue
lit facere. Excidimus: amplius non recordaris mei: sed
faciam tale facinus quod semper eris mẽor mei. Hoc age
seipsam excitat. Nullum scelus: nullum adeo magnum
malum curare sed omnia licita credere ut facias uidictã.
Timemur: uix potero eos decipere: cũ me suspectã habe
ant & me caueãt. Hac: dicit sibi ipsi cape talẽ uiã ad nocẽ-
dũ. Est palla: hoc est consilium q ipsa cepit: hẽt uestẽ &
monile mittendũ ad nouam spsõam. Palla: ẽ uestis mulie
bris. Munus: appositiue donũ datum a sole deo. Monile
ornamentum colli qd segmentum appellatur. Distin-
guit aurum: distinguere est uariare: per circuitionẽ dicit
coronã. Hæc: nostra munera filii mei portabunt nubẽti
creusæ. Sed ante: priusq; mittãt hæc dõa ueneficiis omni
bus ac uenenis tingantur. Appara: loquitur ad nutricẽ.

NVlla uis: Introducit chor9 uidẽs furiatã medeã
dicit nullũ furorẽ eẽ tãtũ quãtus ẽ mulieris ẽpu
diate: & pcatur deos ut iasonẽ seruẽt tutũ ab insa
nie medeæ Versus est saphicus ende casillabus.
¶ Fugæ: quos iã deliberauit pdere rogat exilii comites
dari. Nãq; carere uita q̃ ex te natis malo. Vulneri: patu DAN.
it aperta est uia ad dolorẽ iasonis. Tenetur: allusio ad p̃-
dam captam & irretitam. Subeat tibi: succurrat: subeo &
dandi & accusandi casui iungitur: melius accusandi. Ver
gilius. Eneæ subiit mucronem: & alibi. hæc iuquit limina
uictor Alcides subiit. Oblitterentur: oblitterare est e litte
rarum monumẽtis delere a littera detortum uerbum ho-
noratus. Seruius: Trabit a littore non placet. Veteres lit-
terosum dicebant pro litterato Cassius: homo mere litte-
rosus a græcis ὁλοπράμματος γραμματικός. Om
nia expuli: eieci exscreaui euomui quæcunq; protuli uer-
ba aut per iram aut per dolorem. Discessit: hinc Iasonis
expostulat ingratitudinem & ad uindictam accingitur.
Excidimus te memoria tua fluxerũt nostra merita. Me
dea: quasi quam docuit ipsa hecate ueneficiorum mater
quasi quæ nihil unquam frustra ueneno attemptauit.
Emphasis concitatissima.

NVlla uis: hic chorus apte itroducit metro sap-
phico & adonico eorũ infelicẽ enentum con-
miserans qui ardua aggrediuntur: sed primo
horribilem medeæ impetum describit scelus
machinãtibus. & est carmen sextum huius tragœdiæ.

BER. ¶ Thedis:uitro suo. Ardet.s.amore. Odit.s.deserta.hic ē uersus adōius. Auster:uētus q̄ & notus dicitur Hyster:fluuius ē labēs p panoniā q & dāubius dr̄. Vagus.s.extra ripas. Rhodāus: uui⁹ galliæ ipetuo sus a rhoda opido dictus. Profūdū:ruēs i mare. Forti soli:iā habēti uires: Aemus:mōs thraciæ Tabuit: liq̄fit:nā i tpe liq̄fiuut niues. Ignis:amor ē cæcus.nescit qd faciat cū sit repulsus. Mare.prius nauigauit iason. Sed furit:licet neptunus sit iratus qa regnū suū tētauerit. Dns:neptunus. Ausus:mōet hoies ne uias nouas aggredianť exēplo phætōtis filii solis cui⁹ fabula nota ē apud Oui.lib.meta. Ipse recepit:quem admodum extra metas duxerat curr⁹ igneos solis patris sui ut ardoré oib⁹ iferret: ita & ipse fulmiatus igne ustus ē & cecidit in padum. Immemor:nesciés tenere uiā patris. Constitit:nullus habuit periculum magnū: q iuit p uiā notā. Sancti:noli rūpere sacra mundi:sed uade p uiam consuetā. Quisq̄s:q̄cūq̄ nauigauit i argonaui dedit pœnas.Nobiles.famosos ductos a regibus. Pelion: montē thessaliæ unde accepta sunt ligna ad fabricandū argon nauē. Vagātes:ut uī nautis Emēsus:qui transiuit. Auri:uelleris aurei.Piauit:dedit pœnas:qa tentauit mare nō cōcessum hoi. Temerata: uiolata. Typhis:pbat q pōes qui uoluerunt tētare nouam uiā dederunt pœnas:quēad modum typhis qui primus artē gubernādi naues istituit & in pria expeditione periit. Midæ regis:hic fuit gordiæ bulbuci filius & rex phrygum :qui cunctor̄ pœnæ regū opes pecūiæ abūdantia anteceſſit. duo Herodo.in.lib.ii. hysto.& Iustinus li.epitho.xi.plura scripserūt. Cū & Oui. fast.xi.met.illius fabulam elegantissime ē prosecutus:ita ut cum ultimo inter apollinē & marsyā decertātes in canē do iudex constitutus eēt:& ipse ex ebeti ingenio p marsia sniam ferret asininis auriculis a phœbo deturpatus ē:ut te tigit ēt in prima sua satyra Persius. Ille: orpheus q filius fuit apollinis & Calliopes musæ doctrina melodiaque ac poe florens teste Diodo.li.v.eius dulcedine & modula tu cytharæ non solum homines sed lapides & siluas mouebat hic cum nullā uenerē cū mulieribus iūgere uellet: inter orgia bacchi a cycōibus mulieribus dilaceratus est: eiusq̄ caput in oeagrium fluuium uel ut alii in hebrum proiectū est. Camena uocali.i.calliope dulciter canente.

DAN. ¶ Nulla uis:cōpatio nō inconcina ignis & furoris fœminei.Callimachi restat epigramma significās duo genera ignis.alterum sedabile alterum quod nulla ui aq̄rū sedari potest.i.f mineū.οἰεὺὸ αντιῶύροὸ ῶῦρ ὠῶασεν αλλοῦυναικα.ξἰοεΔε μητεῖοῶυρεφαγηῶῦόμενΔθ ταχεωσκαιὸβενγῦταἰῦΔεγύγη ῶῦραὸβε ζογφλογερον ῶαἰτοῦαναῶτομενον. Auster.i. uentus tui bidus imbricitor & humectus totus ē pestilēs nunquā Hæmus:mōs thraciæ aspirat onem in principio & diphtongum habet.dicitur ab hæmo filio boreæ & orithyæ. Vale.flaccus in primo.Ille Othrin & hæmum atq̄ imū felix uersabat uomere olympū. Ipse recepit:hoc exēplo phætōtis hortať ad uias notas & lege naturæ cōcessas:qa magno cōstat aggredi incōsueta & minime cōcessa q̄ nollet unq̄ si adhuc uiueret phætō attigisse.Hic poeta nobilis & uenustus in tristibus. Vitaret cœlū phæton si uiueret & quos optauit temere tāgere nollet equos.ego lego Ab syrtū fratrē Medeæ alio noie fuisse phæton appellatū.κα ιμιναλλωνῦνὼὸεῶωνγῦμιηγφεεὸονταεκλεον.ergo duos phætontas celebrant græci:nos unū solis filium dūtaxat d quo hic meminit Seneca. Recepit:passi⁹. Tu tū:fuit maiorib⁹ ire. Vagātes:dixit quo ad sensū oculor̄ uel poti⁹ cyaneas itelligit q̄ collidūť ut supi⁹ aduertim⁹. Ora.i regiōe colchor̄: Tiphys:aiūt priusq̄ argonautæ pnauigasset ad fauces acherusidos idmōa Abātis filiū uatē pitissimū descēdisse ad fluuiū quēdā in quo sorte igēs & terribilis ap latebat.ueniēti idmōi irruit ap & adacto dēte i coxā eū pemit.apr̄ postea iterfecit peleus achillis pater .idmona luxerūt tres dies.q̄rto humarūt:cōstituerūtq̄ sepulchra duo in al.ero idmōa in altero tiphyn sepelierūt quē morbus repentinus ibidem inuāserat.in locū tihpys suffectus est ancæus filius

Quāta cū ɔiūx uiduata tedis Ardet & odit
Non ubi hybernos uebulosus imbres:
Auster aduexit: properatq̄ torres
hyster & iūctos uetet eē pōtes Ac uag⁹ et
Nō ubi ipellit rhodāus profundum rat.
Aut ubi in riuos niuibus solutis
Sole iā forti medioq̄ uere tabuit hæmus
Cæcus est ignis stimulatus ira:
Nec regi curat patitur ue frenos
Haud timet mortem;cupit ire in ipsos
Obuius enses.
Parcite o diui:ueniam precamur:
Viuat ut tutus mare qui subegit:
Sed furit uinci dominūs profundi
Regna secūda:auius eternos agitať curr⁹
Immemor metæ iuuenis paternæ:
Quos polo spsit, furiosus ignes p̄ rcepit
Cōstitit nulli uia nota magno:
Vade qua tutū populo priori:
Rūpe nec sci uiolēte mūdi. Fœdera sacra
Quisquis audacis tetigit carinæ
Nobiles remos: nemoriscq̄ sacri
Pelion densa spoliauit umbra
Quisquis intrauit scopulos uagantes.
Et tot emensus pelagi labores.
Barbara funem religauit ora.
Rapor externi rediturus auri,
Exitu diro temerata ponti: Iura piauit.
Exigit pœnas mare prouocatum;
Typhis in primis domitor profundi:
Liquit indocto regimen magistro.
Littore externo procul a paternis
Occidens regnis:tumuloq̄ uili
Tectus:ignotas iacet inter umbras;
Auris amissæ memor inde regis
Portubus lētis retiet carinis Stare qr̄ētes
Ille uocali genitus camœna.

ius Neptuni ex astypalea. Auris amissæ.n ullo pacto referēdū puto ad Midā sed potius ad regē atronitū & cōsternatū fato magistri & uatis & qđ ait carinas stare q̄rētes refert ad ꝓceres q moras duodeci dieꝝ i luctu & gēitu iquo aio tulerī.lege istoriā græcā hoc i loco plurimū necessariā & cōuēies cū ueritate omissis in ¶ Restitit firmauit se fluuius ad audiēdū. Comitāte silua arboribꝰ seq̄ntibus simul & auibus. (somniis.

Nō rediturus:quēadmodū prius rediuerat:cū iuisset adaccipieudū euridicē uxorē:nūc ät mortuus nō redibit. Notā:q̄ prius uiderat. Aqlone natos:zetū & calai filios boreæ quas supauit hercules: ut uidimus i pria tragœdia. Genitū:neptuno:acheloū itelligi uolūt: quē tñ alii fuisse oceäi & tethios filiū uolūt ꝛp deianira filia œnei regis calidoniæ cū Hercule decertauit: se uidens se iferioré magicas decurrit ad artes:&cōuersus prꝛo i serpētē: ab hercule po ne strāgulatꝰ ē. turſus cū i trucē taurꝝ se mutaret:illū hercules fracto cornu ad terrā collisit q de ide pudibūdius calidōe fluuio nois oppidū defluit:se abscōdit a quo postea fluuiꝰ achelous appellatꝰ ē. Regna ditis :iferni quo iuit ut uidimus. In œta:mōte thessaliæ i quo hercules ꝓiit ut uidebimꝰ i ultia tragœdia. Munere nupte.i.camisia tincta uenēo a deianira. Anteū:gigātē de quo uidimꝰ i pria tragœdia. Meleagre:fuit œnei rgis calydōiæ & alteæ filiꝰ i natiuitate cuiꝰ: ut refert Oui.parcas tres ab altea tā labore ptꝰ soluta uisas circa ignē stamia nētes & cū flāmis ligni stipitē posuisset dixere:oē nati erit æq̄ cū stipite uita.qđ cū audisset Altea illis discedētibꝰ surgē stipitē ignī subtraxit illūq̄ ne cōburat diligēter seruauit qd uero de eo pōt fuerit ipse Oui.late descripsit meta.viii.nā duos auūculos ꝓp atalātē iterfecit:mſ ät Altea stipitē i ui dictā fratꝝ suoꝝ i ignē ꝓiecit:& ita meleager cōsūptꝰ est.

Cuius chordas modulante plectro.
Restitit torrens:siluere uenti:
Cum suo cantu uolucris relicto.
Affuit tota comitante silua:
Tracios sparsus iacuit per agros.
At caput tractus fluuialis hebri:
Contingit notā styga:tartarumq̄
Non rediturus.
Strauit alcides aquilone natos:
Patre neptuno genitum necauit:
Sumere innumeras solitum figuras.
Ipse post terræ pelagiq̄ pacem:
Post feri ditis patefacta regna:
Viuus ardenti recubans in œta.
Præbuit sæuis sua mēbra flammis.
Tabe consumptus gemini cruoris
Munere nupte.
Strauit anteum uiolentus ictu:
Setiger:fratres meleagre matris
Impius mactas, moreriſq̄ dextra
Matris irate:meruere cuncti
Morte.quod crimen tener expiauit
Herculi magno puer interemptus
Raptus est tutas puer inter undas.
Ite nunc fortes perarate pontum
Sorte timenda
Idmonem quamuis bene fata nosset.
Condidit serpens lybicis arenis.
Omnibus uerax, sibi falsus uni.
Concidit mopsus caruitq̄ thebis.
Ille siluere cecinit futura:
Exul errauit tethydis maritus.
Igne fallaci nociturus argis.
Nauplios ꝓceps cadit in profundum.
Patrioq̄ pendit crimine pœnas.
Fulmine & ponto moriens oileus.

Setiger:q spoliū setigeri apri. Puer iterēptus: hylas fuit thyodamātis filiꝰ pulchritudinis admirāde:quē hercules argonautis cōes secū ad libidinē duxisse scribit idē cū mysiā argōaute uenisset & aq̄ ad lacū quēdā pgeret:raptꝰ a nimphis fuisse dr.alii uero putāt cū ad haurīēdas aq̄s eū urna iclinaret:illū i lacū decidisse. Ite nūc: cōcessio hirōi ca:uos qputabatis eē fortes ite p maria:nā oēs ddistis pœnas. Idmonē:hic fatidicus erat:sed sua fata nesciuit:nā a ſpēte morsus iterit. Serpēs cōcidit:fecit mori. Mopsus: hic thebanus uates erat Tethydis maritus de quo Oui. xi.meta. Igne fallaci:nauplius euboie Rex pſpalamedis q ad troiā fraude ulyxis iterēptꝰ fuerat huius mortē ulcisci cupiēs argiuoꝝ classe pdit:nā post troianū excidiū nocte laborātibꝰ tēpestate gr̄cis facē sup caphareo mōte succēdit:q̄ illi portū ꝓximū existimās i asprimos scopulos d lati:naufragiū multi dedere. Argis.i.argiuis. Patrio crimie:aiaxꝰ oilei filiꝰ regis colcoꝝ crie pr̄iæ oilei q nauigauerat i argo seu ut uoluit Vir.li.i.æneid.ga stuprauerat Cassandrā i tēplo palladis submersus ē Pallas ne exurere classē argiuū:atq; ipos potuit submergeſ pōto uniꝰ ob noxā ¶ Ille uocali:fabula nota ē apud Oui. Gemini cruoris: Nessi centauri. Setiger gerens aprū setigerū humeris ad eurystheū:ut referas ad hercule ad Meleagrū nō placet. Meleagrū pemit stipite fatali mater Altea i ultionē fratꝝ plexippi Toxei & Agenoris:fabulā perstringit Ouid.in tristibus. Atq; cremasse suum ferē cū stipite natū:thesteas & melior matre fuisse soror:Non ero lōgior i his q̄ mihi tecū cōmunia uidēt lector gratissime:ꝓpterea nostro laconismo ueniā dabis. Puer:hylā infantē rapuit hercules Thiodmāti patri quē iteremit negligentē dare sibi bouē quo arabat:puerum habuit in deliciis hercules:quem cum misisset hausturn aquam ad parandum prandium in bithynia ad fontem dicunt Anchigyum nymphā nomine epidatie brachio ad ceruicem proni iniecto rapuit ad se polyphemus sensit furtum & statim ad herculem accurrit:indignatus hercules nymphā percussit claua sed nihil nocuit. Idmonen:hic Seneca mutauit historiam. Nam Apollonius tradit ab apro percussum fuisse in coxa:ut superius paulo memoraui. Præterea non in libia conditus est sed in portu bebrycis omni ex parte defraudaui historiam gr̄cam Seneca.

BER.

DAN.

BER. ¶ Coniugis pherei: admeti thessalici alcesta uxor hæc adeo uirq̃ suũ amauit: ut cũ ad mortẽ ille ægrotaret & ab oraculo respõsum eẽt ipsũ ꝓxime moriturũ: nt aliqs ex ꝓpiqs sociiseius uolũtaria morte morti eẽ: ipsa auide mori uoluit qđ cæti ꝓpinq̃ pẽit⁹ ꝓueneŕt: uñ hæc q̃ fuit filia peliæ q iasõa misit i colcho dedit pœnã ꝓ pre. Pherei: thessalici: phere ciuitas thessaliæ. Ipse q: pelias patri iasonis q iusserat pria naui nauigare iu uenẽ dedit pœnas: nã suadẽte medea. a filiab⁹ dilãiatus ẽ & aq̃ elisus. Aheno: uase aqnario. Vagus: dũ aq̃ bulit ipe lacerat⁹ natabat iter breues aq̃s aheni. Iusso: iasoni q nõ spõte nauigauit: sed iussus a patruo pelia.

PAuet aius. Hic quartus actus. Nutrix uiderat medeã iã accẽsã ira istrui ad uidictã ꝑ icãtationes suas unde ipa ho rẽs ea mõstra hæc loqr̃. Vim ꝓteritã nã itelligẽdũ ẽ medeã itermisisse artes magicas & iterq̃ ad illas redire & uiolẽtiã usã itegrare. Vidi: sæpius illã icãtatiões facientẽ uidi: sed nunq̃ tã uehemẽtẽ & horridã aut maiora parãtẽ. Attõito gradu ꝓcipiti passu. Penetrale funestũ. i. locũ secretioré: ubi tũestas incãtationes facit. Totas opes. i. qcquid ipsa nouit artibus suis effudit & dixit. Promit: extrahit e pectore suo qcqd ẽt illi põt terrorẽ incutere & hucusq̃ nũq̃ ausa fuerat. Leua manu: sinistra sicut modus erat incãtationũ sacrum cõplicabat. Feruẽtis lybie: ubi nũq̃ descẽdit pluuia & sunt serpẽtes uenẽose & uaria mõstra. Taurus: mõs de quo supra diximus ad scythiam tẽdẽs & ab indico mari surgit. teste Pli. lib. v. Arctoo: septentrionali frigore tigẽs. i. cõgelatus. Tractat: manibus cõtrectat. Squamea turba. i. serpẽtes. Desertis: relictis suis cauernis. Hic: in hoc ueneficio. Sera: tarda uel ad uocẽ uel ma iur aliis ideo tardior. Excreat euomit. Trifidã. ꝓp motum celerem: ita ut lingua uideatur triplex. Mortifera: ad cuius mortẽ sit uocata. Stupet: ipsa serpẽs plicabat sẽ in orbes audita incãtatione. Aggestis cõplicatis & congregatis nodis. Cogit uertit in circulos. Inqt: medea uidens tãtum serpẽtes terrestres: nõ putabat illos idonea tela ad malum ꝙ parabat: iõ uult cogere cælestes ad ueneficiũ suũ. Altius: maius q̃ solita fim. More torrẽtis: intelligit serpentẽ q inter ambas arcto flexuoso corpe adiacet de quo supra diximus: hic uſ in modũ flumis. in primo sinu est ursa maior: in seq̃nti minor. Duæ feræ. s. ursa maior & minor. Pelasgis: sicut Ouí. iiii. de fastis. Esse duas arctos q̃ cynosura petaŕ sydoniis: elicẽ graia caria notet. Immensos: sinus ipsius serpẽtis. Ophiculus: hic apud nr̃os scriptores anguitenens ẽ dictus: supra scorpionẽ constituit tenẽs manibus anguẽ mediũ: corpus eius iplicantẽ caput in manu dextra & caudam in sinistra tenet iõ rogat ut eũ dimittat uenire. ophiculus deriuaŕ ab ophis qđ apđ nos serpẽs. Phyton: serpens fuit horridæ magnitudis excalescẽte terra post diluuiũ deucalionis ꝓcreatus hũc & dianã phœb⁹ iteremit. Gemia numia: duos deos. s. phœbũ & dianã quoꝝ mrem latonam ꝓgnãtẽ isecutus ẽ ipe phyton usq̃ idolẽ isulã. Lacescere: insequi & iiuria ꝓuocare.

DAN. PAuet: festinat Medea ad uidictã: ꝓparatiõe uenẽi id ꝙ idicat nutrix igressu q̃rti act⁹ carminis septimi' trietro iãbico hipcatalesticoeu ripido ꝙ ꝓcipit nõ nũq̃ tibrachũ & pirrichiũ loco iãbi. Vim ꝓteritã. ꝓcrudescit. n. dolor ueteris recordatiõe iniuriæ. Deos mães: in primis hecatẽ magistrã suã: ut scribit apolloni⁹. Fera serpens: imanis & noxia. Exerit: nudat eiaculaŕ eiicit. Trifidã: ꝓ celeritate. Maior pelasgis: helice quã nauigãdo sequunt pelopõe i. Minor: cynosura quã obseruãt phœnices ut testaŕ igni⁹ quoniã aglastones phœnix prim⁹ eã seruauit: Ophiculus serpẽtari⁹. Phyton: Homer⁹ i cãtico apollinis aliter appellat. in feminino genere. ἀγχοῦ Δεκρηνὴ καλιρρόου ἐνδὸ Δρακαιναν. ἣ τρεφέ μεγαλην τε ῥαὸ ακρεον. hanc peperit terra: quo tpe peperit typhaona irata ioui & draconem custodem aurei uelleris.

Coniugis fatum redimens pherei.
Vxor impendit animam marito.
Ipse qui predam spoliumq̃ iussit:
Aureum prima reuehi carina:
Vstus accensas pelias aheno:
Arsit angustus uagus inter undas.
Iã satis diui mare uidi: cessa tis Parcite iusso.

Actus quartus Nutrix loquitur.

PAuet aius horrt magna pnicies adest
Immane q̃tũ augescit. & semet dolor
Accendit ipse: uimq̃ præteritã integrat
Vidi furentem sæpe: & aggressam deos
Cœlum trahẽtem: maius his: maiꝰ parat
Medea monstrũ: nãq̃ ut attonito gradu
Euasit: & penetrale funestum attigit.
Totas opes effudit: & quicquid diu
Etiã ipsa timuit promit: atq̃ oẽm explica
Turbam malorũ: arcana: secreto: abdita:
Et triste leua complicans sacrũ manu:
Pestesq̃ uocat: quascũq̃ feruentis creant
Harena libyæ: quasq̃ perpetua niue
Taurus cohercet frigore arctoo rigens.
Et omne mõstrũ tractat magicis cãtibus
Squamea latebris turba desertis adest.
Hic fera serpens corpus immensũ trahit.
Trifidãq̃ linguã exerit: & q̃rens quibus
Mortifera ueniat. carmine audito stupet.
Tumidũq̃ nodis corpus aggestis plicat.
Cogitque in orbes: parua sunt inqt mala.
Et uile telum est: ima quod tellus creat:
Cœlo petã uenena. iam nũc. tempus est
Aliquid moliri fraude uulgari altius.
Hic ille uasti more torrentis iacens
Descendat anguis: cuius immensos duæ
Maior minorque sentiunt nodos feræ.
Maior pelagis: sydoniis apta minos.
Pressasque tãdẽ soluat ophiculus manus
Virusque fũdat. adsit ad cantus meos
Lacescere ausus gemina phyton numina

¶ Hydra:

¶Hydra:serpēs fuit aquatilis quæ lernēā a chadiæ paludem incolebat:hanc interfecit hercules: Et ois:itelligit ēt serpentē seruantē mala aurea hesperidū q̄ interfecit hercules. Reparans:nā succiso uno capite illi crescebāt tria. Sopite serpens:intelligit serpetē seruantē aureū uell⁹ colchis: quē medea suis carminibus sopiuit ut seruaret iasonē. Postq̄:ad se coegit oēs serpētes:asciuit omnia mala quæ i terris nascunt. Infauste frugis:ferentis infœlicitatem. Iunius erix:mōs Siciliæ pruptus. Caucasus:mōs est indiæ ex eo latere quo ad septentrionem est cōtermina scythia ibi dicitur ꝓmetheus:ut in hercule furente uidimus religatus. Med⁹: BER.

Et hydra & omnis redeat herculea manu
Succisa serpens cæde se reparans sua:
Tu quoque relicta peruigil colchis ades
Sopite primum cantibus serpens meis.
Postq̄ euocauit omne serpentum genus:
Congerit in unum frugis infaustæ mala.
Quæcunque genuit inuius saxis erix:
Quæ fert operis hyeme perpetua iugis
Spersus cruore caucasus promœthei.
Pheretraq; pugnax meda aut parth⁹ leuis
Et qui sagittas diuites arabes linunt.
Aut quos sed axe frigido succos legunt:
Lucis sueui nobiles hercyneis
Quodcunque tellus uero nidifico creat.
Nemorū & niuali cuncta cōstrinxit gelu
Quodcūque gramē flore mortifero ui-
Dirus ue tortis succus in radicibus ret
Causas nocendi gignit attrectat manu
Emonius illas contulit pestes athos.
Has pindus ingens:illa gangei iugis
Teneram cruenta falce deposuit comam
Has alluit altū gurgitē tygris premens:
Danubius illas:has per arentes plagas
Tepidis hydaspes gēmifer currēs aquis.
Nomenq; terris qui dedit betis suis.
Hesperia pulsans maria languenti uado.
Hec passa ferrū est.dū parat phœb⁹ diē
Illius alta nocte succisus frutex.
At huius ungue secta cantato seges:
Mortifera carpit gramina:ac serpentum
Saniem exprimit miscetq; obscenas aues
Mœstiq; cor bubonis & rauce strigis
Execta uiue uiscera:hæc scelerū artifex
Discreta ponit:his rapax uis ignium:
His gelida pigri frigoris glacies inest.
Addit uenenis uerba non istis minus
Metuenda:sonuit ecce uesano gradu:
Canitq;:mūdus uocibus primis tremit.

Medea loquitur.

Os p̄cor uulg⁹ silētū uosq; ferales
Et chaos cecū atq; opacā ditis ūbrosi
Tartari ripis ligat⁹ squalide morti spec⁹ domū.

populus conterminus assyriæ. Aut parthus: populus orientalis scythiæ. Leuis:siue uagus siue celer fugiēdo. Arabus:populus i asia iudeā ab egypto disterminans. Linūt: tingunt ueneno. Sueui: populi germaniæ. Hercineis lucis siluis est enim hercinia silua teste pomponio mella i alemania maxima:quæ dier̄ sexaginta iter occupans:ut maior aliis siluis que in germania sunt ita notior. Quod cūq;:omnes herbe uenenose que ꝓducuntur tpe ueris.ut æstatis:autūni contractātur a medea. Vere nidifico:quo uolucres solent nidificare. Decus:pulcritudinē:qa nunc in illa parte anni quæ tū dicitur bruma cadunt folia ex arboribus. Gramem:herba. Athos:mons inter macedoniam & thraciam aliquando emonie: ut ibi dicitur. Pindus:mons. Illa.s.pestifera herba. Comam: folia sua.

Pangei:est teste Plinius.iiii.li.Pangeum thraciæ ꝓmontorium bestiis conterminum & macedoniæ iunctū. Falce cruenta:cunque cecidisset aliqu⁹ hoiem. Tygris:fluui⁹ est armeniæ. Danubius:fluuius labēs per germaniam & panoniam. Hispades:fluuius medeæ notissimus. Bethis:regio est hispaniæ a fluuio per illam currēte nomen assumpsit:ut ibi testatur auctor. Hesperia: occidētalia & hispana. Hæc passa:ponit aliā diuersitatē:nā aliq herba est collecta ferro ueniente die:alia de nocte sine ferro euulsa. Frutex illius truncus alterius herbe. Alta:media nocte. Secta ungue:resecata sine ferro. Gramina: herbas uenenosas. Obscœnas:quæ dicebātur mali augurii. Bubonis & strigis:quæ sunt aues nocturne de quibus dixius

Raucæ:nam a stridore strix appellatur: unde raucam appellat. Artifex:medea. Discreta:seperata: quia aliquibus est uis concipiendi ignem:aliquibus inferēdi frigus. Pigri:quo torpescunt homines. Metuenda:quia tantū possunt ferre malum qnantum ueuena. Sonuit:ueniēs medea insana. Canit:incantat.

Os præcor:isti sunt uersus trochaici habent trocheum in primo:& sunt septem pedum: uocanturq; tetrametri acathalectici. Silentium:animarum. Ferales:inferos.fera enim mors dicitur apud antiquos. Chaos cæcū: tenebræ inferni. Specus: in tribus generibus reperitur: ubi est habitatio mortis: uocat animas:quæ sunt apud inferos: ut ueniant ad nouas nuptias: ferantque secum malum augurium.

¶Sparsus cruore:hoc idem canit apollonius describendo uenenum quo domuit tauros medea. dicit infectum fuisse sanguine quem rostro elicit aquila de iecore promethei & ideo dictum uenenum προμήθειον. DAN.
ὥρῳ τοφῦ ἑότολαν εὀχεκα τασα ξαντοῦ ερατε αιετόῦ ὠμὴ ζε ὦκνη ποίσ ενι καυκαῶι.&c. Sueui:germani.

Os precor: hic medea inuocatis manibus & conceptis cantacionibus palam inficit & medicatur:quam dono mittat creusæ in perniciem omniū familiarum & Creontis. Carmen tetrametrum trochaicum acatalecticum.

BER. ¶Rota.ſ.yſionis cuius pœnam declaranimus in hercule. Pyrenidas corinthias:pyrene fons eſt acrocorin thi:tantali pœnam retulimus. Socero:creonti patri creuſæ. Lubricus lapis:qui põt firmari:ſyſiphi pœna declarata eſt ſupra. Irritus:uanus quia non poſſunt haurire aquas:ut ſupra dictũ eſt. Coite:ſimul uenite Peſſimos:uenias & tu diana quæ in inferno diceris echate non læta:ſed iuſœlix iſtis nuptiis. Sidus:quæ luces de nocte. Soluens:ſm morem ſacrificantium inferis & incantationum ſpargebantur capilli p humeros. Secreta:hic mutatur uerſus:& eſt iambicus. Luſtraui:circuiui faciendo ſacra. Euocaui:pter naturã & curſum cæleſtem feci pluere:maria decreſcere totumque ordinem cœli perturbaui. Aeſtibus:fluctibus. Vrſe:ma ior & minor quæ nunc dicuntur occidere carminibus me is tractæ ſunt de cœlo Vetitum:negatum cum alia ſyde ra dicuntur occidere in mari:ſole iſte urſe nunq̃ tendũt ad occaſum. Vices:mutaui uices tempoꝝ æſtate feci pulu lare flores:& hyeme fruges ſecari. Ceres:dea frugũ coa cta meis carminibus. Phaſis:fluuius colchorum. Va da uiolenta:impetuoſas aquas. In fontem:uerſus origi nem ſuam contra naturã aquæ. Tot ora:hoſtia ſeptem. Truces impetuoſas:uel dicit pppopulos p quos fluit af peros. Piger.ſ.p me factus tardus. Nemoris:tranſtuli arbores ad alia loca ubi non erant prius. Vmbrã:quia ibi nulle relicte ſunt arbores. Stetit:ut neq; ad orientem neq; ad occaſum tender. Hyades:ſeptem ſtellæ in frõte tauri. Labant:tremunt & uidentur cadere. Adeſſe:iuo cat lunã ad ſacra ſua. Phœbe:luna. Serta:que contexui de ſerpentibus nouem. Nouena:de nouem ſerpentibus hic uerſus dimeter eſt habens quattuor pedes. Membra ponit oia monſtra qbus iſta contexuntur. Mẽbra.i.ma nus. Typhæus:gigas qui auſus eſt pugnare contra deos. Regna iouis:cœlum. Vectoris:perfidi.neſſi centauri q exportans deianiram ab hercule interfectus eſt:ut uide bimus in ultima tragœdia:appono tibi huius ſanguinẽ. Oeteus:adiungo cinerẽ ſuper quem expirauit hercules in œta monte:ut uidebimus:in eadẽ tragœdia. Virus:ue nenum quo confectus eſt hercules. Vides.ſ.o phœbe: adiungit unam facem & dicit q; illa eſt qua conſumptus eſt meleager ut ſupra uidimus. Piæ ſororis:quia uindica uit fratres interemptos a filio. Impiæ quia filiũ interfecit. Harpya:de his monſtris in hercule furente dictũ eſt. Ze tum:qui harpyas cũ fratre Calai fugauit ad ſtrophadas inſulas:& ſic admiſcet plumas harpyarum & auium ſtim phalidum de quibus i prima uidimus:eas hercules ſagit tis interfecit. Suaciæ: uulnerate & paſte ſagittas quibus hydra interfecta fuit.

DAN. ¶Typhœus:gigas ſub armis ſepultus εἰναρίμοιό ὀδὶ φαδίαδφωεοδεύμεαιεθντῦ.ex quo exemplo,potes etiam cognoſcere dictionem triſyllabam & habere ẽῦ dip thongum in ultima. Heſiodus diſſentit ab Homero fin gens ſub ætna non ſub armis conditũ eſſe typhœa. Sã guis:neſſus centaurus trans euenũ fluuium tulit deiani ram cui uolens uicium offerre tranſfixus eſt ab hercule ſagitta. Sanguine & oleo ueſte infecta:in ſacris indutus hercules lenta tabe conſumptus ẽ. Stymphalidos:argo nautæ cum attigiſſent,ſtymphalum de quo ſupra dictum eſt.armarunt ſe & fuſtibus fugarunt aues:quoniam una cecidit ſuper leuum humerum oilei tanta ui ut ceciderit remus de manibus. Euribotes ſanauit uulnus. Amphida mantis monitu argonaute induernt capita galeis & fuſti bus manus:aliter increbeſcente turba uolucrum nequa quam tranſiſſent.

ſupl;clis aĩ. ẽmiſſis curite ad talãos nouoſ
rota ſiſtat ũbra torq̃ns.tãgat ixiõ humũ
Tãtalus ſecurꝰ undas hauriat pyrenidas
Grauior pœna ſedeat cõiugis ſocero meĩ:
Lubricꝰ p ſaxa retro ſiſyphũ uoluat lapis
Voſq; urnis q̃s foratis irritꝰ ludit labor.
Danaides coite:uſas hic dies q̃rit uanus
Peſſimos iduta uultꝰ fr̃ote nõ una minax
Hũc meis uocata ſacris noctiũ ſidꝰ ueni.
Tibi more gentis uinculo ſoluẽs comam
Secreta nudo nemo luſtraui pede.
Et euocaui nubibus ſiccis aquas
Egiq; ad imũ maria:& occeanus graues
Interius undas æſtibus uictis dedit.
Pariterq; mũdus lege confuſa ætheris
Et ſolem & aſtra uidit:& uetitũ mare
Tetigiſtis uiæ:tempoꝝ flexi uices
Aeſtiua tellus floruit cantu meo:
Meſſem coacta uidit hybernam ceres.
Violenta phaſis uertit in fontem uada.
Et hyſter in tot ora diuiſus truces:
Compreſſit undas omnibꝰ ripis piger
Sonuere fluctus:tumuit inſanũ mare:
Trahẽte uento nemoris antiqui domus
Amiſit umbram uocis imperio meæ.
Die relicto phœbus in medio ſtetit:
Hyadeſq; noſtris cantibus motæ labant.
Adeſſe ſacris tempus eſt phœbe tuis.
Tibi hæc cruenta ſerta texuntur manu:
Nouena quæ ſerpens ligat:
Tibi hæc typhœꝰ membra q̃ diſcors tulit
Q ui regna concuſſit iouis.
Vectoris iſtic perfidi ſanguis ineſt
Q uem neſſus expirans dedit.
Oeteus iſto cinere defecit rogus.
Q ui uirus herculeum bibit.
Piæ ſororis,impiæ matris facem
Vltricis altæ uides:
Reliquit inuio plumas ſpecu
Harpya dum zetum fugit.
His adiice pennas ſauciæ ſtymphalidos
Lernea paſſæ ſpicula

¶Sonuiſtis

¶ Sonuistis:dum hæc diceret sensit moueri aras.unde lætatur aductu dianæ quæ turbido uultu ueniebat. BER.
Tripodes meos:sic phœbades in templo apollinis supra tripodem recepture spiritū strepitu sentiebāt aduenientis dei. Vnde dicit tripodes meos:per illam similitudinem. Agiles ueloces:quia uno mēse complet cursum suum. Lurida:pallida nō uideo talem ut est in cælo quādo plena & rotūda est tota splēdēs:sed qualem mœstam & tristem:ut est quādo minis.i.uerbis incātatoris thessalorū uersat & obscuratur. Legit:trāsit.
Propiore freno:cursu uicinore:tractum est ab equis quibus ipsa ducitur in curru. Tere:perturba. Dicti na:diana dicta ab ipsis retibus nam græce dictynō rete dicitur:ut Solinus & Lactantius ostendunt. Aera quæ pulsabantur ne luna audiret uerba magica:cogereturq; descendere in terram:ut Vir. Carmina qua possint lunā deducere cœlo. Præciosa:uasa corithica mire celature. Cespite:terra cum herba fusa sanguine. Sepulchro:quā accepi ex sepulchro. Tibi mota:exultans medea aductu dianæ parat tale sacrificium:dicitq; se facturam quēadmodū coībātes. Menas.s.ipsa furiola tanq̄ menas sacerdos bachi. Tibi:ad honorem tuum. Feriam: fundam sanguinem ex uenis brachiorum. Manet: uat. Assuesce:uertit sermonem ad manum suam:ut assuescat fundere sanguinem ut deinde possit interficere filios. Stringere:nudare. Caros.s.filiorū. Dedi:effudi.postq̄ effudit sanguinem dicit erit hic tanq̄ latex hoc est uinū quod solebat fundi in sacris. Quod si:si forte lamentaris quod te fatigo sæpius:habe me excusatam:nam culpa est iasonis:ordo est in tertio uersu. Perse:o diana quæ secundum hesiodum filia asteries & persei fratris astrei patris uentorum:& est perseis.patronymicum:& persei uocatiui casus est. Tu nō q̄s missura sum ad creusam uenenis infice. Ignis:in corona q̄ donare noue nupte constitui:ignem inclusi quem mihi dedit prometheus qui illum furatus fuerat a diis superis,p pterea ut supra uidimus in caucaso monte ligatus pœnas luit. Obscurus:qui nō cernitur:nam prometheus docuit me occultare ignem eo mō. Furta cœli ignem raptu; de cœlo. Viscere:nam iecur eius ab aquila corroditur. Fœto:nā semper nascitur sicut corrodit̄. Vires.scilicet ignis.
Mulciber:uulcanus. Tectos:quod uidetur impossibile q̄ ignis tegatur in sulphure. Cognato phaetonte:propinquo meo;nam sol pater phætōtis erat auus medeæ.admiscui etiam aliquas partes fulguris quo phæton arsit. DAN.
¶ Currus agiles:quos fingunt trahi a mulis propter sterilitatem. Pernox ideſt nocte ipsa. Minis tombis trahunt lunam ad despumandum herbas,p uenenis thessaliæ.martialis.quæ nunc thessalico lunam deducere rhombo:& alibi idē. Quom secta colcho luna napulat rhombo.& Ouidius theme sæaq̄ concutit æra & theocritus in pharmaceutria. Χῶὸ σ ἴυεἰδο Δέ ῥο ὰ βοὸ οχα λκεοσ εξ χφρο Δι τσὸ &c. Passos:perpexos a pando. Semper iason:iason unus est semper in causa quare te inuocem.

Sonuístís aræ:trípodes agnoſco meos;
Fauente commotos dea.
Video triuiæ currus agiles:
Non quos pleno lucida uultu
Pernox agitat:ſed quos facie
Lurida mœſta:cum theſſalicis
Vexata minís cœlum freno
Propiore legit:ſic face triſte
Pallida lucem funde per auras.
Horrore nouo terræ populos
Inq̄ auxilium dictina tuum;
Præcioſa ſonent æra corinthí.
Tibi ſanguineo ceſpite ſacrum.
Solenne damus: tibi de medio
Rapta ſepulchro: fax nocturnos
Suſtulit ignes. Tibi mota caput flexa no-
Ceruice dedí: tibi funereo (ces
De more iacens:paſſos uincit
Vitta capillos. Tibi iactat triſtis ſtygia
Ramus ab unda:tibi nudato
Pectore menas:ſacro feriam
Brachia cultro:manet noſter
Sanguis ad aras:aſſueſce manus
Stringere ferrum;caroſq̄ pati
Poſſe cruores.
Sacrum laticem percuſſa dedí.
Quod ſi nimium ſæpe uocarí
Quereris uotis ignoſce præcor.
Cauſa uocandi perſei tuos
Sæpius arcus una atq̄ eadem eſt
Semper. Iaſon.
Tu nunc ueſtes tinge creuſæ:
Quas cum primum ſumpſerit;imas
Vrat repens flamma medulas.
Ignís ſuluo clauſus in auro
Latet obſcurus:quem mihí cœlí
Qui furta luit uiſcere fœto
Dedit:& docuit condere uires.
Artem prometheus dedit & tenui
Sulphure tectos mulciber ignes.
Et uiuacís fulgura flammæ:
De cognato phaetonte tuli.

BER. ¶Chimete:mons est in licia qui fumum & flamā admodum ethne in sicilia:& uesuuii in campania eructare uidetur quod utiq; dedit causam fabulæ quæ illum dixit monstrum esse chimere quam hesiodus in theogonia designās habere tria capita dixit unum leonis:aliud ipsius chimere & aliud draconis:qui & anterius quidem leonem:posteriꝰ uero draconem:medio autem caprā. Dona:ignē. Tauri:qui erat in colchos. Medusæ:quæ interfecta fuit a perseo:ut plane scribit Oui.lib.iiii.metamor. Tacitum:occultatum in corona. Echate:o diana. Semina:fomenta ignis. Fallant:cum uiderit coronam non credet intus esse ignem. Ferant patiantur:ut cum tangatur non sit calida ita decipiat & tactus & uisus. Meet:eat in pectus & medulas creusæ. Noua nupta:creusa magis ardeat q̄ faces quæ gestate sunt in nuptiis suis. Vota:nunc sentit se exauditā: Vnde mandat nutrici:ut filios aduocet qui munera ferāt creusæ. Ite:intelligendum est filios uenisse quibꝰ dat munera ferenda:mandatq; ut statim reuertantur. Nouercā: creusim.

QVo nam:inducitur chorus qui uiso furore medeæ rogat ut cito eat ipsa de regione uersus est euripideus ab inuentore dictus habens quatuor pedes minus una syllaba unde dimeter dicitur cum duo pedes ponuntur pro uno hypcatalecticus:quia deficit. Menas:medea furiosa tanquā bacha. Rapitur:uioleter ducitur. Impotenti:qui non pōt moderari. Citatus:commotus. Riget:horret & asper ē. Regi.s.creonti. Quis.q.d. nemo crederet illam exulē cum sit ita superba & minabunda. Flagrant:ardent: interdum est rubicunda:interdum pallida:quod signum est magne iracundie & mutationis animi. Vagante: instabili:nam modo pallida:modo rubea. Tygris:anima horrē dum armenie.& tanq̄ tigris truculenta amissis filiis. Gāgeticum:a fluuio indie gange dicitur. Frenare:translatū est ab equis. Coichis:ipsa medea quādo discedet ut liberet nos metu. Nunc phœbæ:chorus rogat solem ut cito uadat ad occasum:& fiat nox ut medea quæ habebat terminum unius diei discedat ab agris græcis. Loro: nullis habenis morantibus æquos tuos. Timendum:qui nobis timendus est præsentia medeæ. Hesperus dux:stella quæ ducit noctem.

DAN. ¶Medeæ chimeræ:draconis chimera monstrum spirans ignem homerus ϑεῖνον ἀπολυμένοο οὖρος πῦρος ἀϊθομένοο.belerophonte pernicie iussu heuriæ regis lyciorum cuius postea filiam Achymenem uxorē duxit historiam homerus totam describit in.ỉ.iliados & plautꝰ noster in bacchidibus perstringit:sanguinem huius monstri medea intulit uenenis suis collectum de media parte qui est draco. Medusæ:Medusam dormientē uno ictu peremit perseus uolarum auspicatus ex Amphosancto monte peloponnesi iginius. Hecate:imploratio est ad hecatem. Venas:amor tanquam uenenum irrepit paulatim per uenas & caput.

QVo nam:Carmine nono dimetro iambico catalectico Anacreontio chorus medeæ maliciā detestatur Mænas:appellatio est insanæ. Rapitur:agitur. Impotenti:quo redditur impotens & sui nescia. Flagrātq; ge.hoc idē de eadē psona & i eadē re dixit Apollonius.φοίνιχθη δὲ παρειὴ ὁππόκαλον χρόα.καλὸν δὲ μετ' ὀφθαλμοῖιν ἀχλὺς εἰλήσσετο μέγηνε.

Habeo mediæ dona chimeræ.
Habeo flammas usto tauri
Guture raptas:quas permixto
Felle medusæ:tacitum iussi
Seruare malum:adde uenenis
Stimulos hecate:donisq; meis
Semina flammæ condita serua.
Fallant uisus:tactusq; ferant.
Meet in pectus uenasq; calor:
Stillent artus:ac ossa fument.
Vincatq; suas flagrante coma
Noua nupta faces. Vota tenēt ter latrat
Audax hecate dedit:& sacros
Edidit ignes face luctifera.
Peracta uis est omnis:huc natos uoca.
Præciosa per quos dona nubenti feras:
Ite ite nati matris infaustæ genus:
Placate uobis munere & multa præce
Dnam &nouercā:uadite &celeres domū
Referte:gressus:ultimo āplexu ut fruar.

Chorus.

QVo nam cruenta mœnas
Præceps amore sæuo
Rapitur:quod impotenti
Facinus parat furore:Vultus citatus ira
Riget:& caput ferocí
Quatiens superba motu
Regi minatur ultro.
Quis credat exulem:
Flagrantq; genæ rubentes:
Pallor fugat ruborē. Nullū uagāte forma
Diu seruat colorē. Huc fert pedes & illuc
Vt tygris orba natis:
Cursu furente lustrat.
Gangeticum nemus.
Frenare nescit iras Medea:non amores.
Nunc ira amorq; causam
Iunxere:quid sequetur:
Quando efferet pelasgis
Nefanda colchis aruis
Gressum:metuq; soluet
Regnum simulq; reges.
Nunc phœbæ mitte currus
Nullo morante loro:
Nox condat alma lucem.
Mergat diem timendum
Dux noctis hesperus.

Actus. V. Nũcius: Chorus: Nutrix: Medea Iaſon. Nuncius loquitur.

PEriere cuncta: cõcidit regni ſtatus:
Nata ac genitor cinere pmixto iacẽt
Cho. Q ua fraude capti:
Nũ. Q ua ſolent reges capi: donis:
Cho. In illis eſſe quis potuit dolus:
Nũ. Et ipſe miror: uixq; iam facto malo
Potuiſſe fieri credo.
Cho. Q uis cladis modus:
Nũ. Audis per oẽm regiæ partem furit
Vt iuſſus ignis: iam tota domus occidit:
Vrbi timetur.
Cho. Vnda flammas opprimat.
Nũ. Et hoc in iſta clade mirandũ accidit:
Alit unda flãmas: quoq; phibetur magis
Magis ardet ignis: ipſa præſidia occupat.
Nũ. Effer citatum ſede pelopeia gradum
Medea: præceps quaſlibet terras pete
Me. Ego ne ut recedã: ſi profugiſſe prius
Ad hoc redirem: nuptias ſpecto nouas:
Q uid anime ceſſas: ſequere fœlicẽ ipetũ
Pars ultionis iſta qua gaudes quota.
Amas adhuc furioſa: ſi ſatis eſt tibi
Celebs iaſon: quære pœnarum genus
Aut uſitatum: iamq; ſic temet para:
Fas omne cedat: abeat expulſus pudor:
Vindicta leuis e quã ferũt paruæ manus.
Incumbe in iras te languentẽ excita.
Pœnituſq; ueteres pectore ex imo impet⁹
Violẽti⁹ hauri. qcqd admiſſum ẽ adhuc
Pietas uocetur: hoc age: & faxo: ſciant
Q uam leuia ferunt quãq; uulgaris notæ
Q uæ commodaui ſcelera: proluſit dolor
Per iſta noſter: quid mãus poterãt rudes
Audere magnum: quid puellaris furor:
Medea nunc ſum: creuit ingenium malis
Iuuat. iuuat. rapuiſſe fraternum caput.
Artus iuuat ſecuiſſe: & arcano patrem
Spoliaſſe ſacro: iuuat in exitium ſenis
Armaſſe natas: quære materiam dolor.
Ad omne facinus nõ rudẽ dextrã afferes:
Q uo te igitur ira mittis: neſcio qd ferox
Decreuit animus meus: & nondum ſibi
Audet fateri: ſtulta properaui nimis
Ex pellice utinam liberos hoſtis meus
Aliquos haberet: quicquid ex illo tuũ eſt:

PEriere cũcta: Hic ẽ qntus actus ubi ponitur uindicta i iaſonẽ & creuſam unde ueniens nũcius qd ſequutum ſit ex muneribus medee narrat domuꝫ totã flagraſſe. Nutrix aũt hortaf medeã ut diſcedat: ipa autẽ parat occidere filios: ut iaſon quoq; ſentiat malũ. Nata ac genitor creuſa & eius pater creo ſimul ſunt cõbuſti. Dolus quæ fraus potuit eſſe in illis muneribus. Et ipſe: miror ẽt qui dolus potuit eẽ & q uidi uix credef poſſum. Iuſſus: quaſi de imperio alicuius. Vnda: quia nõ extinguitis aquis. Et hoc: cũ plus aquæ ponif: tãto magis accenditur. Præſidia. i. aquã quæ ſolet eſſe præſidium ad extinguendũ ignem. Effer: nutrix perſuadet fugam medeæ. Pelopeia: corinthia a pelope. Gradum: pedẽ celerem. Redirem: ut uiderem hãc uindictã. Anime: animũ ſuũ exhortatur ad aliã uindictã contra iaſonẽ. Fe licem: qui habet quod cupit. Q uota minima: niſi facias aliam. Amas: ſcilicet iaſonẽ: tu uideberis adhuc amare ipſum ſi cõtenta fueris q ipſe factus ſit celebs. i. priuatus uxore creuſa. Fas: nõ putes aliquod illi citum. Vindicta: exhortatur ſe ut faciat maiora ſcelera. BER.

Parue manus: nõ ſatis eſt uindicta quã fecerunt munera quæ tulerunt parue manus puerorũ: meorũ. Incumbe: iuſta cum diligẽtia. Languentẽ: deficiẽtem & remittẽtẽ furorem. Hauri: aſſume uiolẽtius. ſ. q̃ ſolebas. Admiſſum peccatũ: faciamus quod facta mea ſcelerata prius: nũc poſſint appellari pia reſpectu horum quæ faciam. Note: ſceleris. Commodaui. ſ. iaſoni: quæ ñ fecit pro me ſed amore iaſonis ut uidimus. Proluſit: fecit principium: & ẽ uerbum muſicorum: qui in principio cantus proludium faciunt. Nunc medea: habet emphaſim uunc ſum illa magna incantatrix. Malis: ſum facta doctior exercendo mala. Fraternum: fratris quẽ laniaui. Arcano ſacro: uellere aureo quod in luco martis appenſum arbori erat. Senis: pelie quẽ filiabus laniandũ tradidi. Nõ rudem. i. expertã: etiam ſi oportet occidere filios. Quo: ad quid dirigis conſilium. Audet fateri: nõ audeo dicere me uelle interficere filios meos. Hoſtis: iaſon utinam haberet filios ex creuſa quos occiderem. Properaui. feſtinaui occidere creuſam: debebam expectare quod haberet filios.

PEriere cuncta: iã lauit oẽm iniuriam Medea peſtifero & crudeli munef pallæ nuptialis qua creontis regia tota combuſta eſt: reſtant filii trucidandi ne iaſoni quicq̃ deſit ad acceſſionẽ doloris. Act⁹ quintus continet ultimum carmen iambicum trimetrum hypercatalecticum. Nũcius index mali chorus ſtupet medea exultat inceſſu ultiõis iaſon trepidat. Donis. ſ. qua arte decipiuntur reges. Vt. i. tanq̃ eſſet iuſſus ipſe ignis ſerperet per omne; regiam. Q ua gaudes: gaudebat anim⁹ Medeæ ruina creuſæ ſic uti ipſa ãtea ridebat malis Medeæ id quod oſtendit eo in loco conquerẽs ad iaſonem Rideat & tyrio iaceat ſublimis in oſtro flebit: & ardores uicet aduſta meos. Si ſatis eſt tibi celebs iaſon: ac ſi diceret non ſat habeo priuatum iam eſſe iaſona ſua coniuge niſi grauius etiam addatur malum ideo omne fas omnem pudorem abrumpe. Admiſſum: peccatum eſt. i. pecaui. Admitteret enim peccare plaut⁹ quid admiſi pater. Proluſit dolor: iſtec ſuperiora mala omnia ſunt proludii loco uenientib⁹ malis quæ longe futura ſunt grauiora. eſt enim proludere rei inchoãdæ aliquid præmittere & caue præludium dicas quod uulgare eſt uerbum. proludium proprie faciunt citharœdi emerendi fauoris gratia. DAN.

BER. ¶Ex illo:iasone:dicit putabo ꝙ isti sint filii:nā qcqd peperisti ex ipso:puta illū genuisse ex creusa:& ita deliberat filios occidere. Paternis:propter patrē uestrū. Gelu: frigore quod sequitur ex timore:na; horrebat interficere filios.

Mater:pietas materna. Expulsa coniuge remota persona crudelis coniugis:hoc est pietas excluſit irā. Ego ne.redit ad effectum matris. A me.habet emphasim:etiā a me dea crudeli. Luent:purgabunt. Genitor:pater.illorum: loquitur ex ira debent mori qa sunt filii perfidi patris & scelerate medee. Mei sunt:reuocat se:non merēt mori. Frater:absirtus fuit innocens:& ita computat pietatem:interfeci alios sine.culpa. Titubas:uacillas.modo pietas uocat Festus agitatio mentis. Vtrinq;:ex altera parte & alia.& ita facit cōparationē. Cede:da locū pietati:nō sunt interficiendi filii mei. Infusos:insinuate in complexum meū.

Habeat:potius uolo ꝙ iason habeat uos ut aliquādo sperare possim uobis frui. Vrget:instat:nam finis est diei mi bi concesse. Euulsa.s.filii mei a me diuellentur cum sit recedendum. Pereant:ex ira determinat illos occidere ut iason etiam illos uidere non possit quos mater non est uisura. Quo ducis:tu ad mortem & scelus faciendum ducis: & sequar te unum tantū doleo ꝙ non habeo tot filios quē admodum habuit niobe quæ septem mares & totidē fœminas habuit:omnes occiderem. Tantalidos.niobes filiæ tantali:ut uidimus in hercule furente. Tulissem:peperissem. Sterilis:peperi paucos. In pœnas:ad finem pœnarum. Fratri:satis tamen erunt ad uindicta; fratris mei interempti & patris cœte aureo uellere spoliati. Quo nam: dum tanto furore agitatur uidētur illi adesse furiæ infernales & umbras mortuorum inter quas cognoscit umbrā fratris uenientis ad se ad uindictā. Impotens:furiosa. In tētat:porrigit. Anguis qui loco erat scutice. Tortus:uibratus & concussus. Trabe:face. Megera:una ex trib⁹ furiis. Cuius umbra:uideo uenire contra me animū dispersis membris:& eam agnoscit esse fratris ab ea lacerati. In certa:quæ nō potest bene cognosci cum habeat membra dispersa nam umbræ seruabant signa uulnerum:ut Virg. scribit de deiphœbo. Sed fuge:si uis frater ut dem pœnas fac ut iste furiæ immittāt omnes faces suas.

DAN. ¶Vltimū magno:ultimus omnium quæ feci hactenus aut ultimū omnium scelꝰ nefandissimum cruentissimū flagitiosissimum in insontes & filios crassari aduituq; & dictu oppido q̄ horribile. Cor pepulit:altercantur i medea ira & pietas tandem pietatem ipsam ira peruincet:cui quidem contentioni quasi de industria nō nulloꝝ actoꝝ consilio sola Medea supposita ē.hoc egit apollonius.hoc Ouidius hoc postremo Seneca a quibus sola Medea in suo scelere perpetrando eligitur quæ mō pro appetitu modo pro ipsa ratione contendat.sed tandē appetitu succubuisse omnes scripserunt præallegati auctores. Liberꝝ:p liberoru;.

Ah demēs furor:cogita aposiopesis aut sic:melius.s.cogita medea ut hic alloquatur se ipsam postea conuertatur ad furorē.ah demens furor: incognitū istud facinus a me absit. Et frater fuit:a simili confirmat causam. Variā:me

Vt sæua:Cōparatio a rabido uentoꝝ turbine ad ꝓcellosum animum Medeæ uenti inuicē se lacessunt ex aduerso flantes id quod eleganter Ouid.hoc tetrastico descripsit:nā modo purpureo ures capit eurus ab ortu: Nunc zephir⁹ sero uespere missus adest:Nūc gelidus sica boreas baccha tur ab arcto:Nunc notus aduersa prælia fronte gerit. Cō fluctuatur:Impersonale. Bissectenos:homerus duodecim tantum in.ω.illiados. ΤΗΩΕΡ ΟΔΩΔΕΚΑ ΤΩΙ ΛΕΩ ΕΝΙ ΜΕΓΑΡΟΙΟΙ ΝΟΛΟΥ ΤΟΞΕΥΜΕΝ ΟΥΓΑΤΤΕΡΕΟ ΕΞΟΥΙΕΣΟ ΗΒΩΟΝΤΕΣ.

Discedere

Creusa peperit.placuit hoc pœnæ genus
Meritoq; placuit.ultimū magno scelus
Animo parandum est. liberi quondā mei
Vos pro paternis sceleribus pœnas dare.
Cor pepulit horror membra torpescūt gelu
Pectusq; tremuit:ira discessit loco.
Materq; tota coniuge expulsa redit.
Ego ne ut meorum liberum & prolis meæ
Fundā cruorem:melius ah demens furor
Incognitum istud facinus ac dirum nefas
A me quoq; absit:quod scelus miseri luēt:
Scelus est iason genitor & maius scelus
Medea mater:occidant non sunt mei.
Pereant:mei sunt:crimine & culpa carēt
Sunt innocentes fateor:& frater fuit.
Quid aie titubas:ora qd lachrymæ rigāt
Variamq; nunc huc ira:nunc illuc amor
Diducit:anceps æstus incertam rapit.
Vt sæua rapidi bella cum uenti gerunt:
Vtrinq; fluctus maria discordes agunt:
Dubiumq; pelagus feruet:haud aliter ~~Metu~~
~~Metu~~ confluctuatur:ira pietatem fugat.
Iramq; pietas:cede pietati dolor.
Huc cara proles unicum afflictæ domus
Solamen:huc uos ferte. & infusos mihi
Cōiūgite artus:pater incolumes habeat:
Dū & mater habeat:urget exiliū ac fuga
Iam iam meo euulsi rapientur sinu.
Flentes gementes.oculis pereant patris.
Periere matri.rursus increscit dolor.
Et feruet odium:repetit inuisam manum
Antiqua mentis ira:quo ducis sequar.
Vtinam superbe turba tantalidos meo
Exisset utero:biscq; septenos parens
Natos tulissem:sterilis in pœnas sui.
Fratri patriq; quod sat est peperi duos:
Quo nā tēdit ista turba furiaꝝ ipotens:
Quē quærit:aut quo flāmeos ict⁹ parat:
Aut cui cruentas agmen infernum faces
Intentat:ingens anguis excusso sonat
Tortus flagello.quē trabe infausta petit
Megera.cuius umbra dispersis uenit
Incerta membris frater est pœnas petit.
Dabimus:sede oēs fige luminibus faces.
Lania:perure:pectus en furiis patet.

Díſcedere a me frater ultrices deas
Maneſq; ad imos ire ſecuras iube.
Mihí me relinq;: & utere ac frater manu
Q uæ ſtrinxit enſem uinctã: manes tuos
Placamus iſta: quid repens affert ſonus:
Parantur arma: meq; in exitium petunt:
Excelſa noſtræ tecta conſcendam domus
Cæde inchoata: perge tu mecum comes:
Tuũ quoq; ipſe corpus hic mecũ aduehe
Nunc hoc age anime: nõ in occulto tibí ẽ
Perdẽda uirtus: approba populo manum
Ia. Q uicũq; es regũ cladiꝺ fidus: dolẽs:
Cõcurre ut ipſam ſceleris autorẽ horridí
Capiãus: huc huc fortis armigerí cohors
Conferte tela; ruite ex imo domum
Me. Iã iã recepí ſceptra: germanũ: patrẽ:
Spoliumq; colchí pecudis auratæ tenent.
Rediere regna: ap:a uirginitas redit.
O placída tandem numina o feſtum diẽ:
O nuptíalem uade: perfectum eſt ſcelus:
Vindícta nondũ: perage dũ faciũt manꝰ
Q uíd nũc moraris aíe: qd dubitas: potes
Iam cecidit ira: pœnitet facti pudet:
Q uíd míſera feci: míſera pœniteat licet
Feci: uoluptas magna me inuiſam ſubit.
Et ecce creſcit: deerat hoc unum míhí
Spectator ipſe. nil adhuc factum reor
Q uicquid ſine iſto fecimus ſceleris periit
Ia. En ipſa tecti parte præcipiti iminet:
Huc rapiat ignes aliquis; ut flãmis cedat
Suis peruſta. Me. Congere extremũ tuis
Natis iaſon funus: ac tumulum ſtrue.
Coniunx ſocerq; iuſta iam functi habent
A me ſepulti: natus hic fatum tulit.
Hic te uidente dabitur exitio parí.
Ia. Per numen oẽ perq; cõmunes fugas.
Thoroſq; quos nõ noſtra uiolauit fides.
Iã parce nato. ſi quod eſt crimẽ. meũ eſt.
Me dede morti. noxium macta caput.
Me. Hac q̃ recuſas qua doles ferrũ exigã
I nunc ſuperbe thalamos uirginum pete.
Relinque matres
Ia. Vnus eſt pœnæ ſatis.
Me. Sí poſſet una cede ſatiarí manus
Nullã petiſſet. ut duos perimam tamen
Nimiũ ẽ dolorí numerus auguſtus meo.
In matre ſi quod pignus etiam latet

¶ Diſcedere: fac eas recedere ad inferos cum ſim ſatis con BER.
citata furore: ſum de me furia. Vltrices deas: eumenides furias. Securas: quod non dubitent ne ſcelus faciã. Me .ſ. furiam quæ ſola ſatis ſuꝫ ad omnia ſcelera. Iſta uictima: dicendo hæc uerba unum ex filiis occidit. Repens: repentinus dum ſic ſtaret audit ſtrepituꝫ armoꝝ & erat iaſon ueniens cum militibus: ipſa uero capit conſilium aſcendendi tectum ut ibi perficiat uindictam ſuam. Comes. tu q̃ nõ dum es uulneratus ueni mecum. Aduehe: porta pedibꝰ tuis. Nunc anime: aſcendens tectum dicit iſta uerba Populo: ut omnes me intelligant habere fortem manum ad cedem. Q uicunq; uocat Iaſon milites ſuos ad capiendã medeam. Ex imo: a fundamentis. Domum. ſ. medeæ.
Iam iam: facta uindicta congratulatur ſibi Medea: dicẽs iam uideor recuperaſſe omnia quæ amiſeram. Vindicta nondum: nam reſtat alius filius interficiendus. Scelus perfectum: nam ita homicida erat de uno quemadmodũ de duobus. Licet: quãuis me peniteat tamen eſt factũ. Subit: uenit mihi magna uoluptas dum uideo iaſonem ſpectatorem facinoris mei. Nil uindictam putabo eſſe factã præſente iaſone: nam hucuſq; nil factum puto. Periit: factum eſt fruſtra. Sine iſto. ſ. iaſone non uidente. Præcipiti: ſublimi. Cedat: uincatur. Suis flãmis: quibus ipſa uſa eſt ad comburẽdum Creuſam. Congere: reſpondet medea melius eſſet Iaſon ut congereres hunc ignem ad rogũ filiorum tuorum. Iuſta: exequias & rogũ quia ſunt ſepulti & cremat ſub domo ſua quæ corruit ſupra eos. Fatum mortem hic mortuus eſt: alter te ſpectante ſimiliter interficietur. Per numen: conuertitur iaſon ad præces: rogando eam ne uelit interficere puerum. Hac qua: reſpondet medea hac parte qua magis doles tibi faciam dolorem. Exigam traiiciam per uiſcera tui filii. I nunc: inſultat iaſoni: uade modo & quære aliam ſponſam & relinq; me matreꝫ cum filiis. Virginum: creuſæ filiæ creõtis. Vnus: filius quem occidiſti ſufficit ad pœnam meam. Vna cede: ſi habuiſſem aliqd miſericordiæ: quod potuiſſem parcere uni potuiſſem & duobus parcere: ſed uellem plures habere & omnes occiderem ut tibi maiorem dolorem facerẽ. Anguſtus. nimis paruus. In matre: ſi etiã ſentirẽ me grauidã extraherem partum ad occidendum. Pignus: filius.
¶ Repens: ſuccedens repere dicitur de animalibꝰ quæ nõ DAN.
habent pedes & uentre gradiuntur unde reptilia dicuntur meſſala repſit ſerpens in altiorem partem hinc uolunt repente per antiphraſim deduci. Cæde incohata: altero iã interfecto filio. Approba: affirmat ſe ad ſcelus ſtãs pro tecto. Ruite: eruite excindite. ab ipſis fundamentis domũ.
Iam iã: gaudeo perinde atq; ſi regnarem & recepiſſent uelus colchi raptum iam ab iaſone. Auratæ pecudis: ſic ouidius phrixeam petiit pelias arbor ouem. Vindicta: oratio tota conſciſſa & præceps & mulierculæ impotenti nõ iconueniens. Subit: ecce cum accuſandi caſu. Spectator: iaſon ut oculi in eo dolorem augeant. A me ſepulti: quos in cinerem ſolui & cũ ruina domus cõmiſcui. Nõ noſtra: quia compulſus fui a creonte iure hoſpitii. Me dede: me me adſum qui feci in me ferrum conuerte. Relinq; matres: in numero multitudinis ad ſtomachum & iram.

BER. ¶ Scrutabor:perquiram in uētre meo. Morā:si tu uis occidere filium saltem da mihi spacium ut fugiā ne spectē tātū scelus. Lento scelere:nolo festinare adhuc restat tempus. Dies:hic totus dies est mihi cōcessus ut possim recedere. Misereri:esset tibi gratia si te perimerē. Bene est:facta iā uindicta:res se bene habet. Litarē:sacrificarē:litare dicimus facere sacrū & p illud placare numē. Lumina:oculos:uidens iason filios i teremptos nō poterat ferre tā diu spectaculū unde Medea insultat ut uideat eos ita trucidatos. Sic fugere: quēadmodum fugi a patre:occiso fratre:a thessalia occiso Pelia:a te fugio occisis filiis tuis:& his dictis conscendit currum iunctis draconibus & per aerem iuit athenas ut diximus in principio. Testare.tu ostēdis q̄ dei nullam curam rerum humanarū habent qui te sceleratam ire patiuntur per regiones suas.i.per aerem.

Paca linquens.Hæc tragœdia inscribit aga mēnon a materia quæ tractat i ea:uidimus i thyeste superius illu; quæsiuisse ab apolline quonā mō uindicaret se de atreo fratre q illi filios epulandos apposuit:respondit apollo posse alio scelere ei⁹ facinoris uindicē nasci.s.cū si pelopeia filia sua cōcūberet:quo facto natus est egystus qui agamē nonē filiū atrei interficeret:quod factū fuit:nam dum aga memon esset in bello troiano clytēnestra eius uxor amore egysti capta eius adulterio potiebat:unde cum maritus reuersus esset:ut adulterum isequi posset:de illius nece consilium iniuit: quo facto:deinde Horrestes filius agamēnonis in patris uindictā matrem clytēnestra; occidit: sunt ut in aliis tragœdiis ibi q̄q̄ actus.in primo ē aduentus thyestis ab inferis incitans Aegystū ad uindictā:dicitq̄ ubi uelit potius esse nō certū habere:an apud inferos an apud superos nā ubiq̄ sibi malū est. Opaca:tenebrosa iferni loca. Incertus:nescio quæ sit magis iuisa. Fugo:facio fugere. En horret:dum uenit.lares paternos uidet:& scelerū suorū recordatur:& potius uult reuerti ad inferos q̄ ibi esse. Fraternos:atrei quē habebā odio. Limē:ingrediens domum hæc dicit. Pelopeie:patris mei pelopis. Hinc.ex hoc loco:in hiis atriis ubi solebant coronari reges. Auspicari:ē dare initium. Hoc:ulterius procedens uenit ad tribunal: ubi reges solebant dare iura populis. Gestantur:p ci cui tionē dicit reges. Thoro:ubi sedebant sic Virg. inde toro pater æneas sic orsus ab alto. Hic locus:uenit ad aliu; locū ubi habebat senatus. Hic epulis: ibi erat loc⁹ ubi comedebant:& tunc ipsi succurrit ibi comedisse filios:ppterea mauult redire ad inferos q̄ ibi esse. Lacus:scilicet acherontis. Custodem stygis:intelligit cerberum.

DAN. ¶ Patuit in cœlum uia:mane tecū iason. Ne desint dolores comites tibi semper domestici ego hic athenas uehor. Vale.Iason dolore percitus seipsum confecit.Ex hoc tragœdiam fecit Ennius.Ouidius:Enniū secutus & ipse edidit Medeam de qua meminit Quintilianus.

In græcis euripides quam ualde desidero.

Paca:occiso Agamēnone insidiis clytēnestræ cōiugis ab egistho pœdagog⁹ istruct⁹ ab Oreste & pilade uenit ad Electrā sororē Orestis cuius urna ærea fingens Orestē in equestri pugna e curru deturbatū occubuisse & cineres in urna inclusos cum capillis eius ferre se ut parentet.Hoc aūt intellexisse a phoceo quodam ueniente a phanoteo & quidē celebrat in græcia delphici apollinis agonale certamen curribus ad quod multi conuenerant pstantes & egregia uirtute pceres:ab ætolia & lacedæmone & unicū electra cōterrita inclusa thalamo dies cū noctibus iūgit lachrymās:quā clytēnestra intēperanter mortē fratris deplorātē iterfici uolebat. En adest orestes in habitu:hospitis ignotus q multas post ambages tādē ab electra cognoscit:hac duce clā domū igressus ipsam clytēnestrā matrē cū adultero trucidat.fabulā Sophocles primus cōtexuit:licet uelint nōnulli euripidē prius:ab hoc latinū fecit Seneca & loca ppe inumera mutuatus ē a grecis diuerso tñ ordine ut facile cernere est: Titulus aūt in hac tragœdia opportune sumptus ē de noie regis agamēnonis:quoniam ipse sit nodus totius dramatis & in eius caput tota materia cōsumit:uarius ac multiplex titulus usurpatus est in eadem materia.Euripides Orestem fecit.Sophocles electram.æschylus clytemnestram.Seneca noster Agamemnonem dixit.apte autem thyestis umbra quæsita est quæ suscitet egysthum in necem neptis ob antiquam

Scrutabor ense uiscera. & ferro extrahā.
Ia.Iā pge cœptū facin⁹: haud ultra p̄cor:
Moraq̄ saltem suppliciis dona meis.
Me.Perfruere lēto scelere: nec ppa dolor.
Meus dies est: tempore accepto utimur.
Ia.Infestā memet perime.
Me.Miserere iubes.
Bene ē:peractū ē:plura nō habui dolor
Quæ tibi litarē: lumia huc tumida alleua
Ingrate iason: coniugem agnoscis tuam:
Sic fugere soleo: patuit in cœlum uia.
Squamosa gemini colla serpentis iugo.
Sūmissa præbent: recipe iā natos parens.
Ego inter auras alato curru uehar.
Ia.Per alta uade spatia sublimi ætheris:
Testare nullos esse qua ueharis deos:

Incipit.viii.tragœdia q̄ Agamē. uocatur.

Actus primus. Thyestes loquit.

O Paca linquens ditis inferni loca.
Adsum pfūdo tartari emissus specu
Incertus utras oderim sedes magis.
Fugio thyestes inferos: superos fugo:
En horret aius: & pauor membra excutit.
Video paternos immo fraternos lares.
Hoc est uetustum pelopeie limē domus:
Hinc auspicari regium capiti decus
Mos est pelasgis: hoc sedent alti thoro
Quibus superba sceptra gestātur manu.
Locus hic habēdæ curiæ: hic epulis loc⁹.
Libet reuerti: nonne uel tristes lacus
Incolere satius: nonne custodem stygis

tiquam iniuriã fratris ſui atrei: actus in ea quinq; inſerti: quoꝝ primus qui inſcribitur trimetro archilochio.
¶ Vbi: ille euinctus, i. ligatus: intelligit iſionẽ. Irretit⁹ labor intelligit ſyſiphũ. Iecur: intelligit tycium. Ex BER.
uſtus ſiti: intelligit tantalũ. Dapibus: quas appoſuit diis. ſ. pelopẽ filium. Senex: tantalus. Quota: mínima: nã ſua ſcelera meis cõparata nihil fuerũt. Infandas manus: ſi uolumus conſiderare oẽs q̃ puniuntur apud inferos pp ſcelera: uincam oẽs preter fratrem meum. Queſitor gnoſios: minos cretẽſis iudex inferni
Plenus: qa comedi tres filios. Viſcera: filios meos q̃ ſunt uiſcera patris. Nec hactenus: ſed tñ illud ignorantia potuiſſet excuſari: hoc autẽ eſt ſceleratiſſimũ: q̃ cũ filia pelopeia cõcubuerit: ut ex ea naſceretur ægiſt⁹ ad ui dictã meã: ut p̃dictũ erat ab oraculo. Patrem .ſ. me q̃ co mederã filios inſcienter. Cõmiſſo: malo q̃d cõmiſerã p ignorantiã. Alid. ſ. q̃d ſequitur. Auſa. ſ. fortũæ: q̃ iubet concubitus natæ. ſ. pelopeiæ. Hauſi: audiui. Cœpi: per egi quod dictũ mihi fuerat. Per oẽs liberos: nocẽt i omnibus filiis: mares comedi: fœminã uitiaui. Fatis: oraculo ita mouentẽ. Grauem: plenum & grauidũ. Dignũ q̃ cõuenit ſceleribus meis. Verſa natura: inq̃tũ erat pater pelopeiæ: Thieſtes erat auus ægiſti inquantũ erat marit⁹ pater illius erat. Diem: nã qñ comedit filios ſol obſcuratus ẽ. Sed ſera: parat ſe ad uindictam ut iucitet egiſtum ad mortẽ agamemnonis. Reſpicit: fauet nã aſpectus deorũ eſt fauens & benignus: iam fata uidentẽ mihi fauere licet ſera. i. tarda. nam fiet uindicta de agamemnone q̃ fuit filius atrei. Feſſos. ſ. nos. Inceſte: qa cõcubui cũ filia. Fides. ſ. oraculi quo dictum fuerat ægiſtũ naſcituꝝ: q̃ me ulciſceretur poſt fata. i. poſt mortẽ meã: & hoc erit uerũ: probat. Rex ille: agamemnon interficietur ab uxore. Luſtra dena: decẽ annos: hoc eſt circuitionẽ ſolis p annũ luſtrum intellexit: alio mõ dicit̃ ſpacium quinq; annorum
Iugulũ: nã ab ea iugulabit̃. Alterno: qa uiciſſim fient cedes: ægiſtus interficiet filiũ atrei quẽadmodũ ipſe iterfecit meos. Secures: nam clitemneſtra una ſecuri interfecit maritũ. Bipẽnis ſecuris. Diuiſum dilaniatũ caput regis:
Dolus: nã egiſtus ſimulauit conuiuium i quo agãmenõ interfectus fuit. Cã pp quã tu es natus ut agamemnonẽ perimeres. Aegiſte: dirigit ſermonẽ ad filium q̃ hæc ſcelera uidebatur abhorrer̃ dicẽs nihil noui facies: nã oẽs tui aſſueti ſunt malis. Labat: uacillat ad egrediẽdũ cedẽ agamemnonis. Torq̃s: inflectis tanq̃ recuſans. Reſpice ad matrẽ: uide quomodo cõceptus es ſcelere: & te decet eſſe ſceleratũ. Sed cur: dũ eẽt apud ſupos uidebatur ſol non ferre cõſpectum eius. dicit unde hoc eſt q̃ dies ita breues ſunt cum ſit æſtas: ſol me fugit nec diẽ uult p̃ferr̃. Hibet ne: quæ fiunt tpe hiemis. Cadentes: occidẽtes: nã ipediebat ſolẽ ne oriret q̃ aſpectũ ſuũ abhorrebat. Moramur tardam⁹ ne oriat̃: & dũ dicit hæc uerba fugit ne ipediat ortũ
¶ Opaca: terra horrenda. Immo: correctio (ſolis. DAN.
eſt. Hoc eſt uetuſtũ: ſic p̃cedit pædagogus ap̃ ſophoclẽ: hoc eſt argos hoc nẽus iachidis cœſtroplige. hoc tẽplũ iunonis glorioſum. τοΔαραωλαιον αργοσουωοθειό τοΔεπηδοιſροωαηγοῦ αλδοῦ ινα χοῦ κορισοΔέη ραοοκλειναοῦναοῦ. Manus ifan. cædib⁹ & ſtupris. Mẽ pſe dignũ: ctophõema ẽ i ſeipm: nã cõcubuit cũ pelopea filia ſuaſu apollinis ut ſuſcitaret ultorẽ necis filioꝝ ut uidimus i thieſte fabula. Nero priceps iuſſit pelopeæ fabulã repſentari. Hauſi egi ipauidus q̃d iuſſit fortuna. Natura: naturalis cognatiõis lex cõfuſa ẽ. Auo: mioi. Virũ: quia ego pater factus ſum marit⁹ filiæ. Natos: nepotes q̃ ſunt mihi nepotes ex filia idẽ ſunt illi ex filia. Agamẽnõ: rex regum. Homerus. appellat ferme ubiq; κρειονα mõ αακταανοθρων. fuit autẽ Agamemnon filius plyſthenis Europa ſi duri Samio credimus in expoſitione lycophronis: & idẽ in remediis Ouidus uidetur innuere: cõis non

Ter gemina nigris colla iactantem iubis;
Vbi illi celeri corpus euinctus rotæ
In ſe refertur: ubi per aduerſum
Redeunte totiens luditur ſaxo labor.
Vbi tondet ales auida fœcundum iecur;
Et inter undas feruida exuſtus ſiti
Aquas fugaces ore decepto appetit
Pœnas daturus cœlitum dapibus graues
Sed ille noſtræ pars quota ẽ cupæ ſenex:
Reputemus oẽs: quos ob infãdas manus
Quæſitor urna gnoſius uerſat reos
Vincã thyeſtes ſceleribus cunctos meis
A fratre uincat: liberis plenus tribus
In me ſepultis: uiſcera exedi mea;
Nec hactenus fortuna maculauit patrẽ;
Sed maius aliud auſa cõmiſſo ſcelus:
Nate nefandos petere cõcubitus iubet.
Non pauidus hauſi dicta: ſed cœpi nefas
Ergo ut per oẽs liberos irem parens:
Goacta fatis nata; fert uterum grauem.
Me patre dignũ; uerſa natura eſt retro.
Auo nepotem proh nefas patri uirum
Natis nepotis miſcui; nocti diem.
Sed ſera tandem reſpicit feſſos malis
Poſt fata demum ſortis inceſtæ fides.
Rex ille regũ: ductor agmẽnon ducum:
Cuius ſecutæ mille uexillũ rates.
Iliaca uelis maria texerunt ſuis:
Poſt dena phœbi luſtra deuicto ilio
Adeſt daturus coniugi iugulũ ſuæ
Iam tam natabit ſanguine alterno domus
Enſes: ſecures; tela diuiſum graui
Ictu bipennis regium uideo caput.
Iam ſcelera ꝑpe ſũt. iã dol⁹; cedes. cruor
Parãtur epulæ: cauſa natalis tui
Aegiſthe uenit: quid pudor uult⁹ grauat
Quid dextra dubio trepida cõſilio labat
Quid ipſa temet conſulis: torques: rogas
An deceat hoc te reſpice ad matrẽ: decet
Sed cur repente noctis æſtiuæ uices
Iberna longe ſpacia producunt mora:
Aut quid cadentes detinet ſtellas polo.
Phœbũ moramur; redde iam mũdo diẽ

opinio ſuſtinet fuiſſe Atrei filiũ ex ærope: ut ſupra adnota uimus. Aegiſte: ægiſtus dictio ſcribit in prima cñ diphthongo æ & iota th aſpirato: ut docet ubiq; græca lectio.

BER. REgnorũ: introducit chorus audiẽs ſeeũdã fortunã agammẽnõis dubitatq; ne illa dui ſit eũ oẽ regnũ ſit mutabile & incertũ: demũ cõditionẽ regũ dãnat q tot curis piculiſq; premunt Scribit uerſu dimetro anapeſtico: & hẽt quattuor pedes qui poſſunt eſſe oẽs dactili & anapeſti ſimul. Fallax: inſtabilis: uel quia exterius uident læti: in pectore autẽ multis curis cruciant. Alia: cũ una receſſit alia ſuccedit. Vexat pturbat. Nõ fic: facit cõparationẽ de ſyrtibus de quibus diximus ſupra. Euxini: pontici maris. Vicina: ubi ẽ polus articus ſeptẽtrionalis urſa maior & minor & bootes de quibus ſatis dixius. Immunis: qa nũq; occidũt in mare: ut dictũ eſt. Nõ nox: quãdo alii quieſcũt ipſi habẽt curas.

Alma: quæ alit: nã ſomnus nutrit uires noſtras. Receſſ9 loca ſecreta: ut eſt cubiculũ. Domitor: qui facit obliuiſci curas. Soluit: liberat. Quas arces: tot ſcelera uenũt inter reges qui arces habitãt. Bellõa quæ græce enio dicit ſoror matris dea bellorũ ſp cædes & arma ſequunt reges erinnis furia inferni exagitat illos. Tumidas: ſupbas & magnas. Supnos mortales homines in planũ. ecce inſtabilitatẽ regni: q; omni hora corruere poteſt. Vacent: ceſſet ad deiiciẽdũ: tñ hæc eſt natura rerũ: ut cũ oia magna ſint i ſublimi põdere ſuo corruãt: nã nihil diu põt eſſe mortalibus: ut dicit Lucanus: in ſe magna erũt. Sidũt: deorſum ſe inclinãt. Cedit: uincitur qñ nimiũ creuit. Vela: pbat per ſimilitudinẽ nauis: quæ proſpero uento ꝓducit: & ex illo ipetu periclitat. Nubibus: alia ſimilitudo turris altæ: quæ oẽs uentos excipit. Incerta: imixta habẽs cacumen ſublime inter nubes. Frangi: ſimiliter arbores nimiũ alte ſentiũt ruinã. Corpora: magna facilius egrotãt. Patẽt: aperta ſunt. In paſtus. i. paſcua qñ leo eſt famelicus inuadit oia animalia & nõ parua & uilia. Quicqd: cõcludit q; illa quæ ſunt eleuata magis ſunt prona ad caſũ & ruinã

Leuat: tollit. Modicis: mediocribus tutius uiuit q ẽ in mediocri ſtatu. Aurar ꝓbat p ſimilitudinẽ: q uadit ꝓpe littus ſecurior uadit: q̃ q petit alta. Medie: quicũq; contẽtus eſt habere uitã inter mediocres. Stringit: leniter percutit. Legit: tranſit. Propiore: uiciniore non recedit nimium a littore ut tutior ſit.

DAN. REgnorũ: carmẽ ſecũdũ dimetro pidarico chor9 deplorat miſerã ſtatũ fortunæ regiæ o regnorũ magnis fallax. Euxinus: mare ponticũ qd nulli patet nauigatiõi & ꝓinde appellari ſolitũ ẽ &ξξ vov. i. inhoſpitale pp hyemes & imanitatẽ icolarũ & maxie ſcythar̃ q imolẽt hoſpites & humanis ueſcunt carnibus & caluarias ꝓ pateris in menſa hñt: nouiſſime autẽ cũiones in littore urbes cõdidiſſent euxinũ. i. benignũ hoſpiciũ uocari cœptũ ẽ Hæc Strabo in. vii. Seqt triſtis bel .ona. in regibus nulla pax. nulla ſecuritas: nullum deniq; ociũ. Ipſi licet metuant a gregibus & populis plus tamẽ ipſi metuũt. hic illud Orat. regũ timẽdorũ ipprios. reges in ipſos iperiũ iouis clari gigãteo triũpho & cũcta ſupcilio mouẽtis. Erinnis: lis & cõtẽtio. Tulit: demolitaẽ. oia fert ætas aium quoq;. Sidũt: ſubſidũt aphæreſis. Feriũt celſos: ſic Horati. Decidũt turres: feriũtq; ſũmos fulgura montes ad liciniũ murenã ſcribẽs. Vapulat. tũditur. Placet i uulnus: fagioſi & toroſi iuuenci ſemp ab armẽto ſecernũtur ad carnificinã. Ruitura: ut ruat ideo ſublimat. ποίρᾱσνη τοῦό ανᾱφέρουόᾱωιῶνειβαρῥτέρυ.

Chorus loquitur.

REgnorũ magnis fallax
Fortuna bonis. in præcipiti
Dubioq; nimis excelſa loco:
Nunq̃ placidam ſceptra quietẽ
Certum ue ſui tenuere diem.
Alia ex aliis cura fatigat.
Vexatq; animos noua tempeſtas:
Non ſic libycis ſyrtibus æquor
Furit alternos uoluere fluctus:
Non euxini turget ab imis
Commota uadis. unda niuali
Vicina polo. ubi eeruleis
Immunis aquis. lucida uerſat
Plauſtra bootes. Vt p̃cipites regũ caſus
Fortuna rotat: metui cupiunt
Metuiq; timent. non nox illis
Alma receſſus præbet tutos:
Non curarum ſomnus domitor
Pectora ſoluit: quis ñ arces ſcel9 alternũ
Dedit in preceps: impias quas non
Arma fatigant: iura pudorq;:
Et cõiugi ſacrata fides: fugiunt aulas: ſeq
Sãguinoleta bellõa manu (tur triſtis
Quæq; ſupernos urit erinnis.
Tumidas ſemper comitata domos
Quas in planum qualibet hora
Tulit ex alto: licet arma uacent.
Ceſſentq; doli. ſidunt in ipſo
Pondere regna. ceditq; oneri
Fortuna ſuo. Vela ſecundis inflata notis
Ventos nimium timuere ſuos.
Nubibus ipſis inſerta caput
Turris pluuio uapulat auſtro.
Denſaſq; nemus ſpargens umbras
Annoſa uidet robora frangi.
Feriunt celſos fulmina colles
Corpora morbis maiora patent.
Et cum in paſtus armenta uagos
Vilia curant. placet in uulnus
Maxima ceruix. quicquid in altum
Fortuna tulit ruitura leuat.
Modicis rebus longius æuum
Fœlix mediæ quiſquis turbæ.
Parte quietus. aura ſtringit
Littora tuta. timiduſq; mari
Credere cymbã. remo terras ꝓpiore legit

Quid ſegnis

Actus secundus. Clitemnestra. Nutrix. Clitē. loquit̄.

QVid segnis aie tua cōsilia expetis
Quid fluctuaris clausa iā melior
Licuit pudicos cōiugis quōdā tos
Et sceptra casta iuncta tutari fide
Perrire mores: ius: decus: pietas: fides.
Et qui redire nescit cum petit pudor.
Da frena: & omnē nequitiā prona incita.
Per scelera semp sceleribus tutū est iter.
Tecū ipse nunc euolue fœmineos dolos:
Quod nulla cōiunx pfida atq; impios sui
Amore cæco: quod nouercales manus
Ausæ quod ardens impia uirgo face.
Phasiaca fugiens regna thessalica rate.
Ferrum. uenena. uel micenea domo
Coniuncta socio. profuge furtiua rate
Quid timida. loq̄ris furta & exiliū fugas
Sors ista fecit: te decet maius nefas
Nu. Regina danaū: & inclitū ledæ genus
Quid tacita uersas. quidue cōsilii ipotēs:
Tumido feroces impetus animo geris
Licet ipsa sileas totus in uultu est dole.
Proīde q̄cquid est: da spatiū ac tēpus tibi
Quod ratio nequit: sæpe sanauit mora
Cly. maiora cruciāt q̄ ut moras possī pati
Flamme medulas: & cor exurunt meum
Mixtus dolori subdidit stimulos timor
Inuidia pulsat pectus hinc animum iugo
Premit cupido turpis. & uincī uetat.
Ft inter istas mentis obsessæ faces.
Fessus quidē: & deuictus & pessūdatus
Pudor rebellat: fluctibus agor uariis.
Vt cū hinc pfudū uētis: hinc æstus rapit
Incerta dubitat unda cui cedat
Proinde emisī regimen emanib9
Quocūq; me ira. q° dolor. q° spes feret:
Huc ire pergam: fluctibus dedi ratem
Vbi animus errat. optimū est casū sequi.
Nu. Cæca est temeritas. q̄ petit casū ducē
Cly. Cui dubia ē fortuna. q̄d dubiū timet
Nu. Tuta est: latetq; culpa sī pateris tua.

QVid segnis: Hic est secūdus actus: ubi Clytē- BER.
nestra capit consiliū de nece mariti: & secū loquit̄ diuersa uolutans. Segnis: tarde. cito est deliberādū. Fluctuaris: uersaris i dubitationē Via: quæ erat uitare pudice: nō opus est q; timeā pudo rē quē iā amisi. Tutari: seruare. Toros. i. matrimoniū. Sceptra: regnū agamemnonis: cū tu esses regina. Da frene: loq̄t̄ p trāsactionē equitātis q dat habenas equo curreti. Per scelera: qñ qs cōmisit unū scelus si debet tutari illud: opus est q; faciat aliud. Tutū q̄ uult tegere scelera utatur aliis sceleribus. Fœmineos: emphasim hēt quasi magnos. Impos sui: quæ nō pōt regere animū suū isana amore. Impia uirgo: maius q̄ illud qd fecit medea. ut supra uidimus. Face: amore ardēti. Thessalica rate: naui argo in thessalia fabricata. Ferrum: uel ferro uel ueneno occidas illū: uel saltē fuge micenis cū ægistho. Quid timida: dicit si medea fecit repente nō habuit spaciū deliberandi. tu uero quæ hēs tēpus potes maius facere q̄ fugā. Regina: nutrix nō audiēs ista uerba sed ex perturbato uultu cognouit illā cōmotā eē: unde hortat̄ ad æqtate animi dicēs oia tēpore leniri. Genus lede: nā fuit soror Helene & filia Lede uxoris tyndari. Impotens: quæ nō pōt capere certā deliberationē. Tumido: pleno furore. In uultu. s. pturbato demōstrat̄. Mora: ipsū tēpus sæpe sanauit q; ratio nō potuit. Quā ut: ut nō. Timor. ppter adulteriū. Dolori: quē habeo qd maritus teneat̄ amore Cassādræ Inuidia: qd amet captiuā. Hic cupido: ex alia parte amor incestus ægisthi tangit me. Vetat. s. cupido se uinci: uult potius q; occidā maritū q̄ relinquā ægisthum. Obesse: cir cūdare tot passiōibus. Pessundat°: depditus pudor tāgit me quē amisi: & nescio qd faciā. Profundū mare: facit similitudinem. Aestus: feruor & motus aquæ. Cedat: an uē to an estui: ita facit mihi quæ incerta sum: an pudori uel dolori cedā. Reginā: sicut nauta in tantis fluctibus dimittit oēm gubernationē: & tēdit quo fortuna ducit: sic facio cedā: cōmēdabo fortunæ. Vbi aius: qñ incertus ē aius & nescit deliberare bonū est sequi fortunam. Cæca: nutrix rñdet cōtrariū. Temeritas: quæ est contraria consilio est cæca & ignara futuri. Cui dubia: nil possum habere pei°: unde nō opus est ut timeā. alii legūt ultia fortuna & melius est. Si pateris: adhuc adulterium tuum est occultum: si aggrediatur aliquid forte scietur.

QVid segnis: deliberatio clytēnestræ in cædē DAN.
agamēnonis: actus secūdus trimetro archilochio hipcatalectico. Clytēnestra tindari filia ex Læda uxor Agamēnonis & Orestis mater: secū loquit̄ deliberās uitū fallere. cōtra nutrix dissuadet. Pudor: mulier q̄ semel pfricuit frōte cōtinere amplius nō pōt fœda lupanaris tulit ad puluiar odorē. Fœmineos dolos: ad pniciē & dolū parādū semper igeniosa fœmina. hinc Home. detestās clytēnestrā cō filiis mulier affirmat multos piisse. ἶκτω γλῶσ᾽ ηχοίρε γύναικείασ ἀιαβουλασ ἐξαρχχηό ελενητ̄ μενα πο ύδεδενε κα πολλο. Socio. ægistho. Sors ista: hoc fortunæ uitio uertundum est. Furari: exulare uerum eminentius malum reginam postulat. Sæpe sanauit mora: Ouidius. Habent paruæ commoda magna moræ. & qui magna moliuntur semper cunctari solent. hinc eminentissimus. φίλει γαροκγείν πραγμάνηπρ- αττογπίγα. uerba prudentissimæ nutricis suadentis oia spacio & mora tractanda. Nam mora dat teneras mora percoquit uuas. Et ualidas segetes quod fuit herba facit. Pudor: honestas & decorum matrimoniale. Rebellat: pugnat & resistit. Aestus: translatio ab aquarum cōmotione ad anxietatē animi. Profundum: substantiue sicut altum. Malo: uento. Si pateris. dura mollescūt patientia.

BER. ¶Pellucet:clarū est:ut Ci.nullū factū aut dictū principis latere pōt.sic Iuue.O corydon corydon secretū diuitis ullū Esse putas:taceāt serui iumēta loquent. Struis:paras dicis cōmissū tuū te grauare: & paras aliud. Modus:mensura est stulticia ponere modū neqciæ.i.libidini ꝙ nullo mō fieri pōt. Q d mernit:q uult tegere scelus scelere auget qd meruit. Ferrū & ignis:imo ne crescāt mala solēt cadēte ferro puri. Extrema dicis uex sed prius adhibēt malis alias medicinas: anteq utant ferro & igne. Præceps: fortuita & icōsiderata. Reflectas cōsideres illū esse maritū tuū:nec esse uiolandū. Vidua:debeo,cōsiderare ꝙ religt me p decē annos. Sobolis:filioꝝ q sunt pignus amoris. Egdē decet meminisse qñ græci retinebant in aulide insula:ut plene supra diximus.Misit ulyxē ad me:ut illi traderē filiam Iphigeniā:quā dicebat se daturu; uxorē achilli & illā sacrificare uoluit. Iugales:q solent portare i nuptiis. Præstitit:hironice decepit me. Redemit:p illa græci malachiam uocāt:qñ mare uidet stare. Fixa:imota sine uētis. Pudet:ad qd deuenimus:ut quæ sum filia iouis peperim filiam imolādā p uentis. Tyndaris:lego filia putatiua tyndari: Lustrale:purgatoriū. Caput:filiā Reuoluit:recordat:dicis me meminisse debere sobolis:ipsa memini quū maritauit filiam meā:sicut meretur domus pelopidarum ex q oēs fuerunt scelerati. Ore sacrificio:cū Agamemnō añ aras diceret uerba deprecātia:& teneret filiā immolandā:ipse calchas qui fuit auctor illius sacrificii horruit. Recedētes:q uidebant recedere pp scelus. O dom⁹.s.pelopidarū:q sp auget scelera. Emimus uētos cruore:tragice dr rē nō factā p facta:iphigenia nō fuit sacrificata:sed loco illius diana ceruam posuit. Sed uela: habuerunt prosperam nauigationem pp hoc. Nō est:nō habuerūt cursum pp hoc:sed aulide non patientes illos ex portu eiecerunt. Aulis:teste Strabone regiuncula est boetiæ petrosa & ciuitas eiusdē nois:iuxta quā portus est qngētarū nauiū capax euripo chalcidico p xius ubi fuit statio classis græcorū in troiā coniurantiū. Auspicatus:tali principio Amore fecit & mihi alias iniurias:cū ante captā troiam diuerse ex uariis troianorū locis raptarent puellæ duæ inter alias formosissimæ captæ sunt Chriseis & briseis:quarū briseis in pdæ distributiōe cōtingit achilli.Chriseis uero agamemnoni:& qsq; suā ardēter amabat.sed cū chriseichriseidos pater p filia redimenda:ut scribit Home.in initio iliados ueniret ad græcos:non solū multa deferēs munera:sed ornatus insulis & aliis sacerdotalibus ornamētis orabat eos:& apollis reuerētia:cuius sacerdos in Crisa insula erat:filiā sibi restituerēt.& pciosa acciperēt munera: cui cū cæteri græci assentirēt:agamēnon q illā amabat eū iniuriosis & minacibus uerbis reppulit apollo sui antistitis contumuelia pcit nouē diebus:ut Homerus scribit. Et iumenta & hoies sagittis confodit.cadebat hac peste quotidie miserāda multitudo:palladis monitu uocata cōtione achilles de placāda deorū ira deliberat calchas Nestoris filius:qui cum mopso de uaticinio certauit:nisi astimone patri redderetur placari apollinem non posse i mediē ptulit. Acclamātib⁹ uniuersis agamēnō ꝙ ulyxē ad pfē; puellā rēittit. Achilli uero quē fddēde Astimones autorem credebat apparitorib⁹ thaltibio & Eutibate missis hypodamiam abstulit. Smynthea: Apollinis smynthei qui colebatur in crisa.

Cly. Pellucet omne regiæ uitium domus:
Nu. Piget prioris: & nouū crimen struis.
Cly. Res est pfecto stulta: nequiæ modꝰ.
nu. qd meruit auget: q sceler scelꝰ obruit
Cly. et ferꝝ & ignis: & sepe medicīe loco
Nu. Extrema primo nemo tentauit loco.
Cly. Capiēda rebus i malis pceps uia est
Nu. At te reflectat cōiugi nomen sacrū.
Cly. Decē p annos uidua respiciam uirū.
Nu. Meminisse debes sobolis ex illo tuæ.
Cly. Equidē & iugales filiæ memini faces
Et genex achillē: præstitit matri fidem.
Nu. Redemit illa classis immotæ moras:
Et maria pigro fixa langore impulit.
Cly. Pudet pigetq; tyndaris; cœligenus.
Lustrale classi doricæ peperit caput.
Reuoluit animus uirginis thalamos meæ
Q uos ille dignos pelopeia fecit domo
Cum stetit ad aras ore sacrifico pater
Q uasi nuptiales: horruit calchas suæ
Responsa uocis: & recedentes focos:
O scelera semp sceleribus uincēs domus:
Cruore uentos emimus: bellum nece.
Nu. Sed uela pariter mille fecerunt rates
Cly. Nō ē soluta p pero classis deo:
Eiecit aulis impia portu rates
Sic auspicatus bella: non melius gerit
Amore captu: captæ imotus præce:
Smynthea tenuit spolia phœbi ducis.

DAN. ¶Pellucet:oē uitium eo conspectius est q̄to maior q peccat hētur. Piget:arguētis sermo .frustra dolem⁹ preteritis malis aiati ad futura.Et ferrum.τὸ μιαρὸν μακαίαγος ἰατρεύει ὁ θάνατος scelus medicatur mors phalaridis snia. At te reflectat:scelus oē ab aio propellat maritalis & pudicus timor. Præstitit: agamemnon. O domus:exclamatio:domū pelopeam:quam flebilem & infelicem Sophocleus pædagogus his uerbis commiserat.πολυφορουντε Δῶμα σε λοιπὸν ὄντος ὃς ἐνδεσπότος ἐκφοιωνέγω πότε λαβων &c. Aulis nobilis est portus quē boetii hyamas dixerunt agamemnoniæ classis statio. Plini⁹ & Pompo.auctores:& Naso.xii.Boeta tellus Aulide piscosa puppes tenuisset ituras. Impias:qa imolatus erat filiā agamēnon rex. Smynthea:mux maxima uis iuxta chrissam ciliciæ oppidū:ibi extat tēplum Apollinis cognōmēto smynthei a mure q erat insculptus simulachro ipsius apollinis:teste Eustachio in prio iliados.Extat supplicatio sacerdotis Chrissæ ad apollinē smyntheum in pscripto loco ap Hom. κλῦθί μευ ἀργυρότοξ ὃς Χρύσην ἀμφιβέβηκας καὶ κίλλαν τενέδοιο τε ἶφι ἀνάσσεις ὄ σμινθεῦ.&c.

Ardorem

Ardorem ſacre uirginis tantum ferens.
Non illū achilles flexit indomitis minis.
Non ille ſolus fata qui mundi uidet.
In nos fidelis augur: in captus lenis.
Non populus eger: & relucentes rogi
Inter ruentis greciæ ſtragem ultimam.
Sine hoſte uictus marcet: ac ueneri uacat
Reparatq; amores: ne ue deſertus foret
A pellice unq̄: uel ſuus celebs thoros
Ablatam achilli diligit briſeida
Nec rapere puduit e ſinu uulſam uiri.
Hē paridis hoſtē nūc nonū uulnus gerit.
Amore phrygiæ uatis incenſus gerit.
Et poſt trophea ac uerſum ilium.
Capte maritus remaneat & priami gener
Accingere anime: bella nō leuia apparas.
Scel9 occupādū ē: pigra q̄ expectas diē
Pelopeia phrygiæ ſceptra dū teneāt nur9
An te morantur uirgines uiduæ domi
Patriq; horeſtes ſimilis horum te mala
Ventura moueāt. turbo quis rerū iminet
Quid miſera ceſſas: an adeſt natis tuis
Furens nouerca: per tuum ſi aliud nequit
Latus exigatur enſis ut perimat duos.
Miſce cruorem: perde pereundo uirum
Mors miſera non eſt. cōmori cū quo uelī
Nu. Regina frena temet: & ſiſte impetus
Et quanta tentas cogita: uictor uenit
Aſiæ ferocis: ultor europæ trahit
Captiua pgama: & ducit uictos phrygas
Hunc fraude nūc cōnaris inſana aggredi
Quem non achilles enſe uiolauit fero:
Q uāuis ꝓcacem toruus armaſſet manū
Non melior aiax: morte decreta furens.
Non ſola danais & hector & bello mora.
Non tela paridis certa nō mennon niger:
Nō xantus armis corpora imixta gerens.
Fluctus ſimois cæde purpureos agens.
Non niuea proles cignus æquorei dei.
Non picta pharetras: & ſecurigera mau
Peltata amazon: hūc domū reducē paras
Mactare. & aras cæde maculare impia
Vltrix inultū græcia hoc facinus feret:
Equos: & arma: claſſibuſq; horrēs fretū:
Propone: & alto ſanguine exundas ſolū.
Et tota fata captæ dardaniæ domus

¶ Qui uide. ſ. calchas augur. In nos: quia dicit filiā me- BER.
am eſſe immolandam: ſed in captas lenis. i. benignus: qa
iubet illas reſtitui. Non populus: qui moriebatur peſte:
& regse mortuorū non poterunt flectef agamemnonē.
Sine hoſte: quia captiua uincebat illum. Briſeida: quā
diximus raptā fuiſſe ab achille. Viri achillis. En: hironi
ca indignatio: uide illum acerrimum hoſtem paridis: qui
illius ſororem captam ſinu fouet. Nouum uulnus: nouū
amorem. Phrigiæ uatis: caſſandræ. Accingere parare
ad uindictam. Occupandum: preueniendum. Pigra:
tarda ad necem mariti: an expectas illas captiuas troianas
ut regnent. Nurus mulieres alias uxor filii. An te: ad ſe
ipſam loquitur: reſiſtis ne pp filias quas relictura es aut p
oreſtem qui ſimilis futurus eſt patri. ſ. ſceleratus. Virgi-
nes uidue: filiæ matre. Morantur: tardant. Horū: ſi tar-
das pp iſtos: imo potius deberes accelerare: nam paſſuri
ſunt multa mala ab illis captiuis. turbo: non uides procel
lam quæ imminet eis. Furens: caſſandra: uel odio con-
tra filios uel quia uates erat. Per tuum ſi non eſt alia uia
interficiendi maritum: niſi te cū eo interficia: etiam hoc
debes aggredi ut cum eo moriaris. Cōmori non miſera
mors erit: quia contenta morieris. Regina: nutrix dehor
tatur clytemneſtram ne tantum ſcelus aggrediatur. Pro
cacem: audacem: nam procari eſt audacter petere. nam
achilles poſuit manum ad enſem: ut interficeret agamē-
nonem. Aiax: tot reges & uiri fortiſſimi non potuerunt
occidere illum quem inſidiis perdere conaris. Hector: d
his oibus ſuperius diximus. Purpureos: aquas infeſtas
ſanguine. Cygnus. filius neptuni: de quo diximus in tro
ade. Non ubiq;: ad non ſupple uiolauit. Feret. q. d. nō
etiam ſi interfereris illum græcia non patietur illum inul
tum. Equos: pone ante oculos potentiam Agamem-
nonis: & facinora quæ ipſe fecit.

¶ Indomitis minis: nam teterrimis iurgiis p contumeli- DAN.
is Agamemnone laceſſit achillis apud homerum cū nol
let puellam ſacerdoti reſtituere nec moueretur peſtilenti
græcorum ſtrage. ὦ ὐ οἱανναι οθειηνεωιεί ὐ ενε ἱερ Δα
λεοφροδ. & alibi auaritiæ infimulat φιλοκτεανωτατ
ετανταων. In captas lenis atqui in polyxenam non ual
de lenis. Rogi: pro defunctis peſtilentia. Marcet: potat:
bacchatur. Briſeida. i. hippodamiam briſei filiam ſacer
dotis. Morantur: impediunt retrahunt. Turbo: uiolen
tia. Frena: cohibe. Europæ: greciæ.

BER. ℂ Regesta: facta ab eo tanta uirtute ideo pacifica animum tuum: & cœpto desine.

QVod tēpus: Aegisthus agamēnonē ueniētē timet: & clytēnestra exhoratur eū ne timeat mortē dicitq; se uelle debitā reuerētiā marito pstare. Aegistus āt illā dehortaf q; ex supbia agamēnonis: & cū illis captiuis nūq; bene uinere poterit: clitēnestra respōdet pp cōcubinas nō esse irascēdū marito: quēamodū ipsa peccauit debeo peccātē ferre. demū Aegist⁹ deliberat exulaf q; uidēs clitēnestra statuit cū eo agamēnonē interficere. Extremū: qa putat se moriturū. Quid terga: hortaf seipsum: ut sit fortis ai. Impetu: p metaphorā: qd statim abiit cis oēm rōnē: nā si moriendū eēt: ēt illud fortit ferēdū eēt

Regesta danais: cōprime affect⁹ truces
Mentemq; tibimet ipsa pacifica tuam.

Aduerso: nō fugiente. Sic nato: ifami sicut tu q pfe & filia natus es: nā ut ingt Cice. Melius ē mori q turpiter ui uere. Tu nos: si ueneris mecū iterficiā agamēnonē. Ledea: casus ablatiui. i. tua. tua hasta. Ignauus ductor: agamēnon q semp marcet amoribus. Fortis pf. s. ad imolādū filiā iphygeniā. reddet sanguinē. s. filiæ. Obrutus: aspectus. Amor iugalis: maritalis. q̄re effecta sit pallida. Abire prius: non uiolare torū mariti ut feci. Fortuna: ipotens potentia eius nullis frenis se cohibēs. Flatu: magno successu uictoriæ suæ metaphora est a uētis. Grauis: molest⁹ ēt qñ indigebat ope: nunc āt quid faciat solus uictor. Efferunt isolentes faciunt. Turba pellicum: concubinarum quas secum ducit. Longe. s. damnatur ultra alias. Famula: cassandra uates ueridici dei. i. apollinis. Victa subiecta. Consortem: participem. s. cassandram. Illa nolet. s. tepari ēt si uelles nam te expellet. Vltimum. s. habere pellicē. Regna: pulchra sinia. ut regnum non patitur socium: nec capit duos. Sic tedæ. i. mrimoniū nō uult ferre parem. Victor si agamēnon aliquid sibi permiserit q minus liceat in cassandram raptam illi est concedēdū pp uictoriam nec decet uxorem respicere. Solio. i. regi. nā solium sedes regalis est: aliud conceditur regibus qđ non liceret priuatis toris. i. mrimoniis in quibus decet seruare fidem. Admissi. adulterii: nā & ipsa peccaui in eū quēad modū ipse in me. Det ille: qui est in crimine parcat aliis similiter delinquentibus. Ita est scilicet q habebis ueniam. legendum est hironice.

Aegysthus Clytēnestra
Aegystus loquitur.

QVod tēp⁹ aio sēp & mēte horrui
Adest pfecto reb⁹ extremū meis.
Quid terga uertis aie qd prio im
Deponis arma: crede pernicie tibi (petu
Et dira sæuos fata moliri deos:
Oppone cunctis uile supplicijs caput
Ferrūq; & ignes pectore aduerso excipe
Cly. Aegisthe non est pœna sic nato mori
Aegy. Tu nos periculi socia. tu læda nata
Comitare: tantum sanguinem reddet tibi
Ignauus iste ductor. ac fortis pater.
Sed quid trementes circuit pallor genas
Iacensq; uultu languido obrutus stupet:
Cly. Amor iugalis uincit ac flectit retro.
Remeemus illuc unde non decuit prius
Abire: sed nunc casta repetatur fides
Nam sera nunq; est ad bonos mores uia.
Quē pœnitet peccasse pene est innocēs.
æg. quo rapis amēs: credis aut speras tibi
Agamēnonis fidele coniugium. ut nihil
Subesset mimo q graues faceret metus.
Tamē supba & impotens flatu nimis
Fortuna magno: spiritus tumidos dabit
Grauis ille sociis stante adhuc troia fuit.
Veniet tirānus: prospera aios efferunt
Effusa circa pellicum quanto uenit
Turba apparatu: sola. sed longe eminet
Tenetq; regem famula ueridici dei:
Feres ne thalami uictam consortem tui.
Ar illa nolet: ultimum est nuptæ malum.
Palam mariti possidens pellex domum.
Nec regna socium ferre: nec tædæ sciunt.
Cli. ægisthe qd me rursus in pceps rapis
Iraq; flāmis iam residentem excitas.
Permisit aliquid uictor in captas sibi
nec cōiugē hec respicere: nec dñam deeet

DAN. QVod tps: secunda est ps p epithasim ægisti suadētis clytēnestræ mortē agamēnōis Caput: tuū. Nō ē pœna: mors ē solatiū malenatis. Comitare: seqre cōsiliū nrm. tātū q̄ tū fudit filia imolata id qđ ipsa clitēnestra ualde q̄rit apud sophoclē hus uerbis. ἀᾠεὶ ᾠα τηρουτοῦ ον ὀρηνέῦ αει τηγ ὄον οᾠαι μον μοῦγοῦ εμ ληνων ετα ηῦῦ αι ηεοιδίγοῦγιδογ καμῶν εμδι λῦτηδοτε ὄᾠεε ιρῶόᾠερηδη τοῦ τεγω &c. Flectit: oēm meū impetū amoris qppe maritalis imago ardētissima est nec sine maxia ueneratiōe cōtēplāda iqt Valerius lib. iiii. & diuus Hierony affirmat magnū arctioris idulgētiæ uiculū esse unico uiro fœminā applicari adducitq; i medū exemplū portiæ uxoris bruti. Quē pœnitet: aureax magnifica sententia & christianissimo cuiq; plane seruanda. Angelicum siquidem est pœnitere malorum: hinc illud Ouidianum ad brutum: pœnitet o si quid miserorum creditur ulli pœnitet: & facto tor. ipse. μετα οεω græce pœnitentiam ago & μετανοx ab ausonio gallo: nempe ut pœnteat sic metanœa uocor. Vt nihil subesset: ut nihil reliquum sit ad superbiam agamemnonis quasi dicat reuertef insolentior ex superbia: uictoria siquidem inflat. Tenet amore sui. Vltimū: maximum. Nec regna: Non capiunt dominos regna uenusq; duos.

BER. ℂ Ignota fis: reges putare peccata sua nulla esse & aliorg grauia. Aequi: qa putāt se benefacere nec i se ulla eē peccata. Pignus. s. facere oia pro libidine. Ignouit: quēad modum

Lex alía ſolito eſt: alía priuata in thoro.
Q uíd quod ſeueras ferre me leges uíro
Nō patit̃ animus turpis: admiſſi memor
Det ille ueniam facile: cuí uenía eſt opus.
Aegy. Ita eſt paciſci mutuam ueniā licet.
Ignota ſunt tibí iura regnoꝝ haud noua.
Nobis maligní iudíces: & æquí ſibi.
Id eſſe regni maximum pignus putant:
Sí quícquid alíis non licet: ſolis licet.
Clí. Ignouit helenæ iūcta menelao reddit
Q uæ europā: & aſiā: paríbꝰ affixit malis
Ae. Sed nulla atridē uenꝰ furtiua abſtulit
Nec cœpit aíum: coniugi obſtrictū ſuæ.
Iā crímen ille quærít: & cauſas parat.
Nil eſſe crede turpe cōmiſſum tibí.
Q uíd honeſta prodeſt uíta flagitío carēs
Vbí dominus odit: fit nocens: nō quærit̃
Spartem num repetes ſpreta & a tāto uíro
Patríaſq; ſedes profuga: non dant exítum
Repudía regū: ſpe metum falſa leuas:
Cly. Delícta nouit nemo níſi fides mea.
Aeg. Non íntrat unquā regíū límē fides:
Cly. Opibꝰ merebor: ut fidē p̄cio oblígē
Aeg. Præcío parata uíncitur precío fides:
Cly. ſurgit reſíduus priſtínæ métis pudor
Q uíd obſtrepís: qd uoce blādíloq̃ mala
Conſílía dictas: ſcílicet nubet tibí
Regum relícto rege generoſa exuli:
Aeg Et cur atrída uídeor ínferior tibí
Natꝰ thieſte. cly. Sí paꝛẽ: adde: & nepos
æg. autoꝛ phœbo gígnor: haud gnís pudt
Clí. Phœbū nefāde ſtírpis auctorē uocas
Q uē nocte ſubita frena reuocantem ſua
Cœlo expuliſtis: qd deos probro aduocas
Surripere doctus fraude geniales thoros
Q uem uenere tantū ſcímus illícita uíꝛ
Secede propere: dedecus clare domus
Aſporta ab oculís: hæc uacat regía uíro.
Aeg. exília mihí haud ſt̃ noua: aſſueui ma
Sí tu íperas regína: nō tātū domo Clis.
Argíſue cædo: nil moror iuſſu tuo
Aperíre ferro pectus erumnís graue.
Cly. Síqdē hoc cruēta tíndaris fieri ſínā:
Q uæ inuíta peccat: oſtēdit & culpæ fidē.
Secede mecū potius: ut rerum ſtatum
Dubíū ac minacē iūcta cōſília explícent

Chorus.

modum menelaus pepercit helenæ: ita & mihí parcere po terit. Atridem: menelaū. nulla fuit pellex menelao: quē admodū agamēnoni quæ animum eíus impelleret. Crímen: quod poſſit obícere tibi. Crede: pone q̃ nihil pecca ueris: ipſe inueníet cauſam qua te perdat. Quid honeſta: pulchra ſententia non prodeſt innocētia ubi tyrānus uult aliquem perdere. Non queritur. ſ. utrm ſit innocēs: qa omnino uult perdere. Spartem: remouet aliam ſpem nam tí bi nulla erit fuga a tanto uíro: nā repudia regu3 fiunt mortē uxoris. repudium eſt ſeparatio thori. Leuas: delinis falſa ſpe fuge. Fidus: fidelis. nullus ſcit adulterium meū niſi fidelis: unde celari poteſt. Fides: quæ nulla eſt aduerſus reges quorum facta nunquam poſſunt eſſe ſecreta. Merebor: donabo munera ut ſeruent ſecretum. Vincitur: ubi maius munus habet ab aliis. Surgit: quid opus eſt ut tot rationibus me abhorteris: conſtitui ſeruare priſtinam fidē marito meo. Dictas: proponis. Scilicet: hironice: linquā maritum regem regum pro te exule: quia íbis in exilium. Natus thyeſte: reſpondet ad illud quod dicit generoſa: nā & ipſe filius thieſtis. Si paru3: ſcilicet q̃ ſis filius: adde etiā tu es nepos illi: nam ex filia te ſuſcepit. Auctore phœbo: ſi me generauit ex filia: id fecit ſuadente apolline. Reuocātem: reducentem currus ſuos. nam ſol obſcuratus ē quā do pater tuus comedit filios. Aduocas: ſcilicet ad excuſationem ſceleris ueſtri. Geniales: coniugium. nam proprium eſt ueſtrum uti ſemper incōceſſa uenere. propterea diſcede cito. Vacat uiro: ſeruit marito. Aperire pectus: nō ſolum diſcedam ſi iubes: etiam me interficiam ſi uolueris.

Tyndaris: ego filia tyndari: non hoc patiar ut te interfícias: ſed potius mecum ſecede ut rebus noſtris cōſulere poſſumus. Culpæ fidem: quæ debet haberi etia3 cū peccāte.

¶ Ita eſt: ita eſſe oporteret ut narras. paciſci quaſi ex conuē tione & pacto cōcedere. eſt enim proprie paciſci conueníre conuentione: & conſenſu duorum uel plurium. unde pactus mercedem qui de mercede conuenit inde pactum ut finit Vlpianꝰ. Nobis maligni iudices: aliena maleficia ſolent conſtanti indignatione reges uindicare qui ſi quam acceperint iniuriam quo tempore nō arbítrere grauiter re miniſcuntur id quod ſapientiſſimus homerus ex perſona Chalcātis pulchre meminit. κρείσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χωόεται ἀνδρὶ χερηίῑ εἰωθὲρ γαι τελολόνγε καὶ αὐτῆμαρ κε ταὰεχη αλλαγε καὶ μετ. ὤισσεν ἐχεῖ κοτον οφρα τελέσσηεν ςνθέσσιν ἐοιδῆ φρασάι εἰ ἢ ἔσωσεῖσ. Sí quícquid quod in aliis licentioſum uidetur id ſibi conueniens exiſtimāt eſſe & par. Et cauſas: quibus agas & inueharis in ipſum aut quibus te ipſe deſtituat. Leuas: ſi ſperas fugare. An neſcis longas regíbus eſſe manus. Præcio: geminatio ad maiorem cōfirmationem. Dictas: aſtruis. dictare proprium illud eſt dicere quod alter ſcribendo excipiat. Cicero ad atticum. ſe illa nō ſcripſiſſe ſed reparādi laterís gratia dictaſſe. Sapho. At mihi pegaſides blandiſſima carmina dictant. Scilicet: cū hironia ut ſcilicet his ſuperis labor eſt: & id populus curat ſcilicet. Auctore: monente oraculo phœbi. Sí quidem: immutat conſilium uentoſa & uana muliercula leuior q̃ pluma & uerſutior q̃ rota figularis.

DAN.

Homerꝰ

BER. CAnite. Inducit Chorus audiens Agamē nonē redeūtē cū uictoria: exhortaturq; po pulū ad gaudēdū & agendu; gratias diis. Innuba: innupta. Manus: multitudo iui tat aliū populū. Erasmi: fluuii in agro ar giuo: de his diximus superius. Manto: ua tes filia tyresiæ quæ præcepit thebanis ut collerēt apollinē dianā. Latonigenas apollinē & dianā filios latone. Ar cus: inuitat phœbū ut ueniat sine arcu: sed cū sola cythara quā canat laudes. Titanas: gigantes: nā deoq; laudes ce cinit post bellū gigāteū. Monstris: gigātibꝰ uolētibꝰ ascē dere cœlū ut tota historia supra fuit declarata. Ades: adfis modo inuocat iunonē. Tibia: quæ canit tibi in laudem tuā. Multifora: quæ habet multa foramina. Fila: chor das cytharæ. Lāpada: faces. nā lāpas quicquid ardet dicit a lāpo luceo. Cōiunx: tauri iuuenca. Tuq; inuocat pal ladē quæ amica semp fuit græcis contra troianos. Nexili bus: intextis floribus. Grandeni: annosi. Compote: nā habuerunt quicquid petiuerūt. Trementi propter senitū. Triuia: inuocat dianā quæ fecit stare. Delon: ut supra di ximus quæ est una ex cicladibus in mari egeo.

DAN. CAnite. Carmē quartū metro pindarico Euri bates nūcius Agamēnōis narrat populo uicto riā herilē ad quā statim elatis uocibus applau dit popnlus canēs pæana. Festa: læta & feriata Virgines: quales decēt uirginē chrysoplocamū. Inachia argiua ab inacho iouis filio q primꝰ argis regnauit cui po stea successit phoroneus. Erasinus: p nemeā labit ꝓfusus a stimphali ut refert herodotus in. vi. Eurotas: in laconia de quo meminit theochritus & lacedæmona ꝓterfluit obsi tus lauris ab utraq; ripa. Ismenius: fluuius in boetia ab is meno filio pelasgi dictus. Chelis: cytharа dicta ἀπὸ τῆς χελώνης quā ꝓ limine uagantē deprehendit Mercuriꝰ re diens a rapina phœbei armēti. Lusus: lasciuia: & uolupta tes. Stetit impolita: eodē ordine homerus supstruxit hos mōtes. Oui. ordinem cōfundit: sic petit cœlū. Nō ut ferat ossan olympus. Sūmaq; peliacus sidera tangat apex. ē au te olympus medius thessaliæ & macedoniæ altissimus Lu canus in. ii. Nubes excessit olympus lege deū. Sola tue ris argos iunonē oibus notū ē argis honore ꝑcipuo uene rari. Horatius. Plurimus in iunonis honorē aptū dicet eqs argos: & in tertio uolumine carminū. Ter pereat meis ex cisus argiuis: & poeta mātuanus. Prima quod ad troiā pro charis gesserat argis. argos neutrū i numero unitatis. mul titudinis uero utrile ē. Tu bella: tibi ī manu ē bellū & itē pax. Buxo multifora: & lignū & arbor tā muliebre q̄ na turale est. Et toruo rasile buxū. & buxusq; uocat berecyn thia. tibia phrygia habebat dūtaxat duo foramia quā Mi da rex primus iuenit Varro refert. Huic tibiæ dextra unū fuisse foramē sinistra duo. Monaulon: inuenit Mercuriꝰ.

Geminā tibiam inuenit Marsya. Troezeniꝰ dardaneus primus tibiis cecinit. Varro & plinius. Cōiūx tauri: iuuēca grata uictima iunoni. Meminit Iuuenalis. Et auratam iunoni cæde iuuēcam. Nata tonātis: iuppiter peperit pal lade cerebro: & quæ de patrio uertice nata dea. Virgilius si ue alius quisquis extiterit in priapo. at Homerꝰ auctor cer tior in cantico ad ipsum cōfirmat aperte. ΤΗΝ ΑΥΤΟΣ ΕΓΕΙ ΝΑΤΟ ΩΗΤΙΣ ΤΑΤΕΙΟΣΕ ΩΥΗΣ ΕΚΚΕΦΑΛΗΣ ΠΟΛΕΜΩΧΙΑ ΤΕΥΧΕ ΕΧΟΥΣΑΝ ΧΡΥΣΕΑ ΠΑΜΦΑΝΟΩΝΤΑ. &c. Ο ΟΕ ΠΑΣ ΑΞ ΧΕΠΑΝΤΑΣ ΟΡΩΝΤΑΣ ΑΘΑΝΑΤΟΥΣΗΣΙ ΠΡΟΟΕΕΝ ΔΙΟΣ ΑΙΓΙΟΧΟΙΟ ΤΑΣΣΟ ΜΕΓΑΣ ΦΡΟΥΣΕΝ ΑΠΑΣΑΓΑΤ ΟΙΟ ΚΑΡΗΝΟΥ.

Colit: &

CAnite o pubes inclita phœbū: Tibi festa caput turba coronat. Tibi uirgineas laurum quatiēs De more comas innuba fundit Stirps inachia: tu quoq; nostros Thebana manus comitare choros. Q uæq; erasmi gelidos fontes: Q uæq; eurotam: quæq; uirenti Tacitum ripa bibis ismennon Q uam fatorum præscia mantho Sata thyresia: latonigenas Monuit sacris celebrare deos. Arctus uictor phœbæ relaxa Humeroq; graues: leuibus telis. Pone faretras. Resonetq; manu: pulsa citata Vocale chelis: nil acre uelim. Magnumq; modis intonet altis: Sed quale soles leuiore lira. Flectere carmen simplex lusus Cum docta tuos musa recenset. Licet & corda grauiore sones. Q uale canebas cum titanas Fulmine misso fregere dei. Vel cum montes montinus altis: Super impositi struxere gradus Trucibus monstris: stetit impolita Pelion ossa: piniferambos Præsilit olympus: ades o magni Soror & coniunx: consors sceptri Regia iuno: tua te colimus Turba mycenæ: tu solicitum Supplexq; tui numinis argos Sola tueris: tu bella manu Pacemq; regis: tu nunc claros Agamemnonis accipe uictrix. Tibi multifora tibia buxo Solenne canit: tibi fila mouent Docta puellæ carmine molli. Tibi uotiuam matres graiæ Lampada iactant. ad tua coniunx Candida tauri delubra cadit. Nescia aratri. nullo collum Signata iugo: tuq; o magni Nata tonantis inclyta pallas. Q uæ dardanias sæpe petisti cuspide turres: te permixto Matrona minor maiorq; choro

Colit: & referat ueniente dea
Templa sacerdos tibi nexilibus
Turba coronis redimita uenit:
Tibi grandeui lassiq; senes
Compote uoto reddunt grates:
Libantq; manu uina trementi.
Et te triuia grata memores
Voce præcamur. tu maternam
Sistere delon lucina iubes:
Huc atq; illuc prius errantem
Cyclada uentis: nunc iam stabilis
Fixa terras radice tenet.
Respuit auras: religatq; rates
Assueta sequi: tu tantalidos
Funera matris numeras uictrix.
Stat nunc Sypili uertice summo
Flebile saxum: & adhuc lachrymas
Marmora fundunt antiquã nouas.
Colit impensæ fœmina uirq;.
Numen geminum: tuq; ante omnes
Pater ac rector fulmine pollens:
Guius nutu simul extremi
Tremuere poli generis nostri
Iuppiter auctor: cape dona libens.
Abauusq; tuam non degenerem.
Respice prolem.
Sed ecce uasto concitus miles gradu:
Manifesta properat signa lætitiæ gerens:
Nãq; hasta summo laureum ferro gerit:
Fidusq; regi semper euribates adest.
Actus. iii. Euri Clytem. Euri. loquitur.

d Elubra: & aras cœlitũ: & prios lares:
P9 lõga fess9 spacia uix cõcedẽs mihi
Supplex adoro: uota superis soluite.
Telluris altum remeat argolicæ decus:
Tandẽ ad pœnates uictor agamẽnõ suos
Cly. Fœlix ad aures nuncius uenit meas:
Vbinam petitus per decem cõiunx mihi
Annos moratur: pelagus an terras: p̃mit:
Eu. Incolumis: auct9: gloria: laude: iclit9
Reducem expetito littori impræssit pedẽ.
Cly. sacris colamus prosper; tandẽ diem.
Et si propitios attamen lentos deos.
Tu pande uiuat coniugis frater mei:
Et pande teneat quas soror sedes mea.
Eu. Meliora uotis posco: & obtestor deos
Nam certa fari sors maris dubii uetat.

¶ Sequi: cum esset instabilis. Tantalidos: niobes filiæ tã tali cuius filias septem sagittis confecit ut uidimus in hercule furente. Sypili: saxi de quo eodẽ loco diximus. Impense uehementer. Numen geminum: apollinem & dianam. Pater: inuocat iouem. Abauus: nam pater tantali fuit iuppiter: ex quo descendit agamẽnon. Laureũ: dum loquitur uidet nũciũ Euribatẽ accelerãtẽ: militesq; laurea tos: ut moris erat in uictoria: & sic dat locũ sequenti scenæ. BER.

Elubra: Hic est tertius actus ubi euribates nunciat agamẽnonem uenientem: eũq; interrogat clytẽnestra ubi sit maritus. Decus agamẽnon: appositiue. Expetito: desiderato diu. Lentos: tardos: nam per decẽ annos abfuit maritus frater. s. Menelaus. Soror. s. Helena. Meliora: dicit euribates: meliora opto narrare: nam si dico ista: opus est enarrẽ tempestatem. Votis: cum uotis: non est comparatiuum. Obtestor: rogo deos posse dicere meliora: fors dubia maris uetat me dicere certa: sed tamen dicit cum primum recesserunt a troia cursum prosperum habuerunt postea orta tempestas in mari: ita ut omnes naues separate sint: nec fratrem uidere potuerit agamemnon qui tanquam uictus nunc redit cum paucis nauibus.

¶ Cyclada: cyclas uestis genus uel limbus. hic itelligit delon unam e cycladibus: de qua diximus in hercule furente homerum imitati. Iam stabilis: antea mobilis & erratica mox gyaro & mycone complexa stetit & firma radice sidelicq; fundamento innixa est. Flebile saxum: niobe lapidea ex qua adhuc fluunt lachrymæ. Plinius auctor est Sipylum esse nomen montis & oppidi quod fuit caput meoniæ: alio nomine Tantalis dicitur patria niobes. Marmora fundunt: Oui. Et lachrymis etiam num marmora manant. Abauus: nam fuit agamẽnon a ioue quintus. Prolem: idest agamẽnonem. DAN.

Elubra: euribates minister fuit agamẽnonis uir ithacus & præco ulyxis: de quo meminit Home. in primo iliados. Is una cum Taltybio erãt latrones agamẽnonis. τῶ οἱ ἐδόκν κηρόνε καὶ οτρηρὸ δεράποντε. Narrat euribates reditum agamẽnonis a troia in argos subactis hostibus: quæ quidem narratio iaq; aperit tertium huius fabulæ actũ metro archilochio. Collocutores euribates & clytẽnestra. Tandem: a decennio. Euribates Clytẽnestra

Fœlix uictoria parta a uiro clytẽnestræ uox est congratulantis nuncio. Petitus: desideratus. Nam certa fari: euersa troia principes græci ditati præda grauia & perq̃ aduersa perpessi sunt in reditu indignatione palladis. Aiax oilei Locrensium dux fulminatur in euboea. Idomeneus eiectus e creta fugit ad Salentinos Diomede; adultera uxor italia procul absterminat. Menelaum in ægyptũ tulit desiderium helenes quam repeteret a rege protheo. Vlyxem decẽnales procellæ distraxerũt: Agamẽnon uix lares salutat & incautus ab ægistho pcutitur securi: q̃ oia elegantissime uenerandus Homerus per totã odysseam psequit.

BER. ¶ Tanta:nam mille naues habebat. Fatu:ad fandum. Grauat:quia deteriora credit. Torquent:cruciant. Vt pergamum incipit narrare Euribates. Exonerar:qa omnes deponunt arma:& se nauigationi parant. Recursus: reditus in patriam qñ datum est signū a naue regis ut omnes discederent. Hinc aura:primo enim ipsi habuerunt secundum uentum. A lapsa:ueniens. Tremit: desuper crispabatur propter leuem afflatum. Splēdet:propter arma & aurum. Latet propter multitudinem nauium. Nuda:sine ædificiis. Lentare:flectere remigādo. Nixu:a nitor niteris. Alterno:per uices:nam a pectore remouent & rursus reducunt. Sulcata:nam uidetur nauis facere sulcū p mare. Increpat:ut faciunt læti in nauigando q clamāt in sponda nauis:ideo dicit increpant.i.resonant latera nauium. Dirimnnt:diuidunt. Cane:albicantis ptopter cōcitationem remoꝝ. Vt aura:postq̄ habuerunt prosperū uentū cœperunt esse nautæ ocioſi in transtris:hoc est sedilibus nauium. Tonsas:remi tonse dicuntur a tōdo quia tondunt aquas. Reciprocus:qui audit & redit per eandē uiam tunc uidimus delphinas qui tempestatem futurā de monstrant ludentes per maria. Iacente:equali fine fluctibus. Pando:recuruo & magno. Agit:moueam in rotū ditatem. Comes:aliquando sequebatur nos equaliter ali quando ꝑibat. Chorus:multitudo delphinum. Lasciuit ludit & exultat. Prima rostra:primas naues classis.

DAN. ¶ Nuncium:tam qui nunciat q̄ quod nunciatur uirili genere pronunciatur. Mens ægra:admonitu & recordatione præteritæ cladis ægrescit animus meus:& artificiose occupat qualitatem futuræ narrationis quam totam cōmodato accepit ab homero de secundo odysseæ: ubi Nestor telemacho repetit calamitates quas passi sunt græci a troia diruta:ut superius paulo perstrinximus. Pergamum omne:nauigatione describit longiori pagina q̄ Nestor homericus:qui Hemistichio illam absoluit:αὐτὰρ ἐπεὶ πρῖαμόν τε ἰοπτολίν Δις πέρσα μέναιχμύν βήμεν ὄθεν νηεδ ὄι. Militares:quæ hactenus lanceis odcaluerant nunc ap tantur remis. Remigem:naucleru; qui agit remū.unde remigo & eremigo.Plinius paruoq; breuius q̄ totus hinc aut illinc septētrio ereuigatus. Aurora.mane impulim⁹ naues idium mare.ἠώθεν Δοίμεν νεαδ εἰλκόμεν εἰδ ἁλαοσιαν. Iuuat redeuntes.inter nauigandum. Sola. deserta:ut sola desertæ troades acta. Lentare. Virgilianū uerbum quod adnotat Priscianus uno tantum i loco usus est poeta a nomine sumptum est.unde fiunt lenteo es & lēto es & lento tas. Ante & trinacria lentandus remus in unda. Manu:manuum robore. Latera.nauium crepāta remorum uerbere & pulsu. Tonsas.remos quia ferro tondeantur aliter palmulas appellat Pompeius. Herculeum iouem.omnes codices tam manu exscriptos:& quidem archetypos q̄ præssos ære itidem hic.ut alibi sæpius fallaces & mendosos deprehendi.non enim poteram facile isto errore expediri nisi me adiuuisset lectio græca cuius admiculo lector candide innixus hanc mendam ego notandā duxi asteriſco.ut herceum legas non herculeum.nec pigeat pro tua humanitate repetere græcam hystoriam referētem priamum ante aram iouis hercei fuisse interfectum. Etiam remitto te ad pompeiū unde discas qui sit herceus. Et ad Ouidium.Cui nihil hercei profuit ara iouis. Piscis tyrrhenus.periphrasis delphini allusione ad fabulam superius ex Homerico hymno per nos repetitam. Comes. delphinus.

Vt sparsa tumidum classis excepit mare:
Ratis uidere sociam non potuit ratem:
Q uin ipse atrides æquore imenso uagus:
Grauiora pelago damna q̄ bello tulit.
Remeatq; uicto similis.exiguas trahens
Laceraſq; uictor classe de tanta rates.
Gly.Q uis:fare nr̄as hauserit casus rates:
Aut quæ maris fortuna dispulerit duces:
Eu. Acerba fatu poscis:infaustum iubes
Miscere læto nuncium:refugit loqui
Mens ægra:tantis atq; inhorrescit malis.
Cly.Exprime:clades q̄ scire refugit suas:
Grauat timorē:dubia plus torquēt mala.
Eu. Vt pgamū omne dorica cecidit face
Diuisa præda est;maria properātes petūt
Iamq; ense fessum miles exonerat latus.
Neglecta summas scuta per pupes iacēt.
Ad militares remus aptatur manus.
Oisq; nimiū longa properanti mora est:
Signum recursus regia ut fulsit rate:
Et clara lentum regimem emouit tuba.
Aurora primas prora signauit uias:
Aperitq; cursus mille quos puppes secēt.
Hinc aura primo leuis impellit rates.
Allapsa uelis:undauix tactu leuis
Tranquillo zephyri mollis afflatu tremit
Splēdetq; classe pelagus:pariter latet.
Iuuat uidere nuda troiæ littora:
Iuuat relicti sola sigei loca.
Properat iuuētus omnis adductos simul
Lentare remos:adiuuat uentos manu
Et ualida nixu brachia alterno mouet:
Sulcata uibrāt æquora:& latera increpāt.
Dirimūtq; canæ cæruleum spumæ mare
Vt aura plenos fortior tendit sinus.
Posuere tonsas:credita est uento ratis.
Fusuſq; transtris nauita:aut terras procul
Q uantum recedunt uela fugientes notat
Aut bella narrat:hectoris fortis minas
Curruſq; & empto reddītū corpus rogo
Sparsum cruore regis herculeum iouem
Tum qui iacente reciprocus ludit salo:
Tumidūq; pando transilit dorso mare:
Tyrrhenus omni piscis exultat freto:
Agitq; gyros;& comes lateri annatat
Anteire naues lætus:& rursus sequi:
Nūc prima tangēs rostra lasciuit chotus:

Millesimamq;

Milleſimamq; nunc ambit & luſtret ratē:
Iam littus omne tegitur: & campi latent.
Et dubia patent montis idei iuga.
Et iam quod unum peruicax acies uidet:
Iliacus: atræ fumus apparet nota.
Iam laſſa titan colla releuabat iugo:
In aſtra iam lux prona: iam præceps dies.
Exigua nubes ſordido creſcens globo
Nitidum cadentis inquinat plæbi iubar
Suſpecta uarius occidens fecit freta:
Nox premat cœlum ſparſerat ſtellis: iacēt
Deſerta uento uela: tum murmur graue
Maiora minitans collibus ſummis cadit.
Tractuq; longo littus ac petræ gemunt.
Agitata uentis unda uenturis tumet.
Cum ſubito luna conditur: ſtellæ cadunt.
In aſtra pontus tollitur.
Nec eſt nox una: denſa tenebras obruit
Caligo & omni luci ſubducta fretum
Cœlumq; miſcet: undiq; incumbūt ſimul
Rapiuntq; pelagus infimo euerſum ſolo:
Aduerſus euro zephirus & boreæ notus
Sua quiſq; mittunt tela & infeſti fretum
Emoliuntur: turbo conuoluit mare:
Strimonius altas aquilo contorquet niues
Libicuſq; arenas auſter ac ſyrtes agit.
Nec manet i auſtro: fit grauis noīb⁹ not⁹
Imbræ auget undas eurus orientē mouet
Nabatea quatiens regna: & eoos ſinus
Quid rapidus ora chorus oceano exerēs:
Mundum reuelli ſedibus totum ſuis:
Ipſoſq; ruptos crederes cœlo deos
Decidere: & atrum rebus induci chaos
Vento reſiſtit æſtus: & uentus retro
Aeſtum reuoluit non capit ſeſe mare:
Vndaſq; miſcent imber & fluctus ſuas.
Nec hoc leuamen deniq; erūnis datum ē.
Videre ſaltem & noſce quo pereāt malo.
Præmunt tenebræ lumina: & diræ ſtygis
Inferna nox eſt: excidunt ignes tamen
Et nube dirum fulmen eliſa micat.
Miſeriſq; lucis tanta dulcedo eſt malæ.
Hoc lumen optant: ipſa ſe claſſis præmit
Et prora proræ nocuit: & lateri latus.
Illam dehiſcens pontus in præceps rapit
Hauritq; & alto redditā reuomit mare.
Hæc onere ſedit; illa conuulſum latus

¶ Milleſimā: ultimā quare erāt mille. Iam littus: eramus elongati a littore ut mihi appareret niſi fumus: & tunc ceſſauit uent⁹: apparuerunt nobis ſigna tempeſtatis. Dubia quæ uix poterant uideri. Peruicax: perſeuerans oculus. BER.

Iam laſſa: defatigatos æquos ſol ſoluebat iugo. i. tēdebat ad occaſum. Prona: inclinata in noctē. Præceps: cadēs. Globo dēlitate obſcura. Inclinat: obtenebrat iubar cadentis ſolis occidentis: quod ſignum eſt futuræ tempeſtatis. Varius: quia non erat unius coloris. Graue: raucum Petræ: quæ ſunt uicinæ littoribus. Tumet: creſcit. Luna: abſconditur propter nubes. Tollitur: eleuatur: poetica eſt hyperbole. Vna nox: nō ē ſimplex ut naturalis: ſed obſcurior ꝓpter tenebras nubiū. Obruit: tenet. Miſcet: turbat. Sua: iſti uenti mittunt quiſq; ſua: unuſqſq; mittit: ita expōitur quaſi plepſis implicita. Emoliūtur: euertūt. Turbo: reuolutio uentorum. Strimonius: thracius boreas. Contorquet: cū impetu portat. Auſter: not⁹ a meridie ubi eſt libia. In auſtro: nō contentus regno ſuo ibat uſq; in ſeptentrionem. Grauis: plenus nimbis & pluuia. Nabatea: orientalia a nabata rege. Chorus: uentus collateralis zephiri. Occeano. ſ. orſentali. Exerens: ducēs & extrahens ora ſua. Chaos: confuſionē elementoꝝ. Aeſt⁹: impetus maris. Non capit: non eſt capax ſui ipſius ita intumebant undæ. Nec hoc: poteramus cognoſcere quomodo periremus ob denſas tenebras. Præmunt: occultāt. Lumina: ſtellas. Stygis: talis eſt nox qualis in inferno. Eliſa: fracta nam nubibus fractis emittūtur fulmina. Miſeris: tanta eſt dulcedo uidendi lucem: ut optarent fulmina Male: aduerſe. Ipſa claſſis: nam cum nō uiderent frequētes naues ſeipſas collidebant. In præceps: talem tempeſtatem deſcribit Vir. in. i. ænei. Dehiſcens: aperiens. Hauritur: abſorbet. Reuomit: reddit.

¶ Milleſimam ratem. i. mille rates ut referas ad numeꝝ non tamen ſingulas tangebat. Stellæ cadūt: fulgura & crebræ coruſcationes. Aduerſus zephyt⁹: quattuor principes uentorum mira breuitate comprehendit quos Oui. ſuperiori tetraſticho pronunciauit. Emoliuntur: ab imis ſedibus tollunt. Turbo: procelloſum mare dicitur æſtuoſum procella ſi ignem conceperit dicitur fulmen: ſi arctius uenti fuerint rotati dicitur typhon ſi cum fragore & maiori ſpecu deſcenderit. turbo eſt proxima quæq; euertēs atq; demoliens idem ardentior atq; accenſus uocatur præſter: quas omnes differentias Ariſtoteles & Ptolemæus appoſuere. Aquilo: idem & boreas aliter αἰθρηγένε τὴσ. i. ſerenificus. αλλα βορέασ λεγεται απο τησ βοησ. eſt enim uiolenti & ſonori flatus: quēadmodum ſupra oſtenſum eſt fuſius & uberius. Notus idem auſter. νοτισ. humor eſt enim humect⁹ & nebuloſus. Nabatea: ναβατα non recipit aſpirationem: regio Arabiæ contermina mari rubro: a nabaot primogenito iſmaelis dicta oliꝫ mittebat elephantes: ut teſtatur iuuenalis in atticis. Fluctus decimus: ſic Oui. Decimæ ruit impetus undæ. & alibi. Poſterior nono eſt undecimoq; prior. decimum ut mea fert opinio fluctum acceperunt pro uiolentiſſimo & maximo. denarius ſiquidem numerus omnium perfectiſſimus quippe impar eſt numerus: & inde reliqui formantur numeri: & decumana porta in caſtris maxima: unde i extremo cōflictu totus prouoluebatur exercitus. & decumana oua perfectiſſima & maxima: & decima quæq; diis ſuis offerebant ueteres: & decimanus limes ab aſtronomis ab ortu ad occaſum ſolis nuncupatur. ergo decimus fluctus maximus & uiolentiſſimus. DAN.

BER. ¶Decimus fluctus:magnus:poete ponunt de tempesta te:scribentes decimum pro magno:nam decimus est ma ior numerus:quia post decem semp reincipimus:inde decumana porta dicitur. Leuis:facta leuior. Malus: arbor nauis. Rectus:quia iaciebatur uentis. Vsus:experientia potest præstare spem. Officio uidelicet gubernandi. Effugit:nō poterant tenere manu remum. Troes: troiani captiui. Quid fata.i.dii. Inuidet:qa uellet esse mortuus quemadmodum pater:eo modo ulyxes & atrides minor. idest menelaꝰ. Seruat:de quibꝰ ē fama:& sepulti sunt apud troiam uictam. Ferent:auferent. Nobile:facinus forte. Facta ignaua:mors sine honore. Pudenda:de qua pudorem habere possumus. Quisquis:conuertunt præces ad deos. Serena:fac numen tuum nobis fauēs. Vel troia:etiam illa quæ nobis est inimica. Doricum: græcum. Exitio:ad perditionem. Quibus:propter quos perimꝰ: si uultis nos perdere propter troianos:saltē deberetis illos seruare qui nobiscum sunt i periculo. Sistite:sedate. Nec plura:nō poterant loqui:cum fluctus occuparet uocē. Ecce:nunc uenit ad particularem tempestatem aiacis oilei q fulminatus fuit pallade:ut uidimus:& scribitur a Virg.in primo ænei. Hasta:nam armata hæc dea scribitur. Aegide:clipeo suo in quo erat caput medusæ gorgoniæ:ut scribitur ab Oui. Igne patrio:fulmine iouis:nam ipsalia iouis fuit. Nouæ:renouabantur procellæ:& solus aiax resistebat. Luctatur:contra nititur. Tenso rudēte fune:quo uela trahuntur. Perstrinxit:leuiter percussit. Aliud libratur:secundum mittitur in aiacem. Certum:quia nō fefellit. Reducta:retro ducta:nam qui uult iacere retrahit manum ad maiorem impetū. Extat:eminet. Collucet:splēdet propter ignem fulminis. Tandem: ipse furibundus ingenti uoce clamabat:dum esset in scopulo. Iuuat:dicit ipse aiax uicisse delectat mare natādo fulmina & palladē. Bellici dei:martis ut scribit Homerus.

DAN. ¶Nil ratio:consilium & ars nihil prosunt i arduis casibus Ferent:dabūt uulgare & sordidum genus mortis est naufragium.hinc magnanimus & sapientissimus æneas ingemit & tristatur ualde.hinc Ouid.in tristibus:quodcūq; læti genere petit mori præterq̄ naufragio. Tollite naufragium mors mihi munus erit.hic Homericus: Vlyxes digressus ab æolo solutis uentis rem eritate socioruꝫ aurum iclusum existimātium inuidet mortuis ad troiana græcis: ubi & ipe iteriisse exoptat τρὶς μακαρεὸ Δαναοὶ καὶ τε τρὰ κισ οἱ τολοντο τροίη εν εὔρειν χαριν ατρεί Δηϊφέροντεσ.ὡσ Δη εγω Δοφελον θανέειν καὶ ωοτ μον εωιόωειν &c. Serena:hortatiuus ē modus:ut tradit Diomedes:non imperatiuus semper. Vel:pro etiam:uel priamo miseranda manus. Quid hos:artificiosa translatio: non enim potuissent seruari troes:quin & ipse i eadem naui seruaretur. Nec plura possunt:ωσαλιῤῥοδοσ ē. Aut igne patrio:iouiali suas iniurias ulcisci palladi licentia est commodato fulmine:testatur Virg. Aiax:oileus. Transit:transabigit:scopuloq; ifigit acuto.quod sequitur Senecæ commentum est. Rupe:capharea. Euribūdum:graiter. Aliena tela:iouis fulmina.

Sūmittit undis fluctus hāc decimꝰ tegit
Hæc lacerata:& oī decore pepulata leuis
Fluitat:nec illi uela nec tonsæ manent
Nec rectus altas malus antennas ferens.
Sed fracta toto turpis ionio natat.
Nil ratio & usus audet in magnis malis:
Tenet horror artus omnis offucio stupet
Nauita relicto:remus effugit manus:
In uota miseros ultimus cogit timor:
Eadēq;:superos troes & danai rogant.
Quid fata possunt:inuidet pyrrhꝰ patri
Aiaci ulyxes:hectori atrides minor.
Agamēnon priamo:qsqs ad troiam iacet
Fœlix uocatur;cadere qui meruit mānu
Quē fama seruat:uicta quē tellus tegit.
Nil nobile ausos pontus atq; unde ferent
Ignaua fortes fata consument uiros:
Saciate tantis celitū;tandem tuum
Numen serena:cladibus nostris daret
Vel troia lachrymas.odia si durant tua:
Placetq; mitti doricum exitio genus:
Quid hos simul perire nobiscum iuuat
Quibus perimus:sistite infestum mare.
Vehit ista danaos classis & troas simul:
Nec plura possunt.occupat uocem mare
Ecce alia clades:fulmine irat iouis
Armata pallas:quicquid aut basta minas
Aut ægide aut furore gorgonio potest;
Aut igne patrio tentat:& cœlo nouæ
Spirant procellæ:solus inuictus malis
Luctatur aiax:uela cogentē hunc sua
Tenso rudente:flāma pstrinxit cadens;
Libratur aliud fulmen,hoc toto impetu
Certum reducta pallas excussit manu.
Imitata patrem;transit aiacē & ratem
Ratisq; partem secū & aiacis tulit:
Nil ille motus ardua ut cautes salo
Ambustus extat:dirimit insanū mare
Fluctusq; rūpit pectore; & nauem māu
Cōplexus in se traxit;& cæco mari
Collucet aiax omne resplendet fretum
Tandem occupata rupe furibūdū itonat
Supasse nūc se pelagꝰ;atq; ignes;iuuat
Vicisse cœlū palladem.fulmen:mare
Non me fugauit bellici terror dei;
Et hectorem una solus;& martem tuli.

Phœbea

Phœbea nec me tela pepulerunt gradu:
Cũ phrygib9 íſtos uicimus: tãdẽ horreã:
Aliena inertí tela mittí dextra:
Quíd ſi ípe mittet: plura cũ auderet furẽs
Tridente rupem ſubruit pulſam pater
Neptunnus ímís exerens undís caput.
Soluitq; montem quem cadens ſecũ tulit.
Terraq; & ígne uictus: & pelago íacet
Nos alía maior naufragos peſtis uocat:
Eſt humílis unda ſcrupeís mendax uadís
Vbí ſaxa rapídis clauſa uorticibus tegit
Fallax caphareus: æſtuat ſcopulís fretum
Feruetq; ſemper fluctus alterna uice.
Arx ímminet prerupta: quæ ſpectat mare
Vtríq; geminum: pelopis hínc ora tuí
Et íſthmon: arcto qui recuruatus ſolo
Ionía íungí maría phrixeus uerat.
Hínc ſcelere lẽnõ nobílẽ: & híc calcedona
Tardãq; ratíbus aulída: hãc arcẽ occupat
Palamedís ílle genítor: & clarum manu
Lumen nefanda uertice ex ſũmo offerens
In ſaxa ducit perfida claſſem face:
Herent acutís ruptíbus fixe rates:
Has ínopís undæ breuia cõminuũt uada:
Pars uehit': huí9 prima pars ſcopulo ſedet
Hanc alía retro ſpatía relegentem ferit
Et fracta frangit: iam tíment terrã rates
Voluntq; maría: cecídit in lucem furor
Poſtq̃ lítatũ: eſt phœbus in lucem redit.
Et damna noctís triſtís oſtendit díes.
Cly. Vtrũ ne doleã: læter an reducẽ uírũ:
Remeaſſe lætor: uulnus ad regní graue
Lugere cogor: redde íam grauis pater:
Altiſona quatiens regna: placatos deos:
Nunc omne læta fronde ueletur caput:
Sacrífica dulces tibia effundat modos
Et níuea magnas uíctíma ante aras cadat.
Sed ecce turba triſtís incomptæ comas:
Ilíades adſunt: quas ſuper celſo gradu
Effrena phœbas entheas laurus quatit.

Chorus Caſſandra. Chorus loquit'.

EHEu q̃ dulce malũ mortalíb9 addít'
Víte dur9 amor: cũ pateat malis
Effugiũ & míſos líba mors uocet.
Portus æterna placídus quiete

¶ Phœbea: apollinis q ſemp cũ matre fauit troiãis. Pepulerũt: fecerũt me retro cedere. Iſtos. ſ. deos. Tãdẽ: ſi nõ ti mui illos deos timebo ne palladẽ quæ uirib9 alienis utít'. ſcilicet fulmine iouis. Inertis: fœminea. Ipſe. ſ. iuppiter: ẽt illũ nõ timerẽ. Tridẽte: ſceptro ſuo triũ cuſpidũ: cũ au diret iactantẽ aiacẽ neptũnus ſubruit ſcopulũ in quo erat Exerẽs: eleuãs ipſe neptũnus. Soluit: impulit & dirruit. Montẽ ſcopulũ. Cadẽs. ſ. aiax. Nos alia: deſcriptionẽ cladis facit quã habuerũt ꝓpe montẽ caphareũ: ut ſupra diximus de nauplio patre palamedis qui ſignũ dederat ex illo ꝓmõtorio: ut illuc ueniẽtes græci periclitarẽr. Humilis: non ꝓfunda: deſcribit locũ ubi paſſi ſunt clade;. Vadis: ubi nõ ſunt aque alte. Scrupeis: ubi ſunt ſaxa ſcrup9 inde diminutiuũ ſcrupulus lapis dr. Mẽdax: quia ſub aq̃ latẽt ſaxa. Vorticibus: circũuolutionibus aquæ. Fallax: caphareus: de hoc ſupra diximus. Alterna uice: ꝓpe euripũ qui mare ẽ anguſtũ ubi ẽ incertus refluxus mõ fluit in unã partẽ mõ in aliã. Geminũ: ioniũ & ægeum. Arcto: ſtricto & breui: ut deſcripſimus ſupius. Pelopis tui. ſ. aui. Phrixeis: heleſpõto ut declaratũ ẽ eã partẽ egei ubi helle merſa fuit appellatũ fuiſſe heleſpõtus. Henos: iſula egei nobilis ſcelere ꝓp mulieres q̃ ibi maritos occiderunt. Calcedona: ciuitatẽ in littore heleſpõti: q̃uis lõge ſit a caphareo tam deſcribit ibi. Aulida: ciuitatẽ boetiæ ubi port9 famoſiſſimus in quo naues græcoꝝ retẽte ſunt: ut ſupra dictum ẽ: ideo ibi tardã appellat. Hãc arcẽ. ſ. caphareũ. Ille habet emphaſim ille ſceleratus nauplius. Efferẽs: eleuãs ignẽ q̃d nobis datũ ẽ. Cõminuũt: frãgunt qa nõ erat aq̃ ꝓfunda. Sedet hæret ſupra ſcopulũ. Ferit: alia nauis percuſſerat ſaxũ & frangebãt aliũ ſequentẽ retro cedẽdo: licet & ipſa eſſet fracta. Timẽt terrã: nos antea cupidi eramus uenire in terrã: quã tũc timebamus. Volũt: maria potius quã terram. Cecidit: ceſſauit in lucẽ uel durauit uſq; ad lucẽ. furor. i. tẽpeſtas. Litatũ: ſacrificatũ ad pœnas noſtras. Dãna: quæ nocte paſſi ſumus: nec uidebamus: orta luce uidimus claſſem pditã. Vulnus: magnũ dãnũ amiſſa claſſe. Redde: leuat manus ad cœlũ rogãdo iouẽ. Sacrifica: ſacris adhibita. Cadat: imoleẽ. Sed ecce: dat locũ ſequẽti ſatyre: nã ueniebat Agamẽnõ cũ turba captiuoꝝ: & ante erat caſſandra. Iliades: troianæ. Effrena phæbas: furẽs ſpiritu caſſandra. Entheas phœbas quaſi diuinas: nã Laurus dicata eſt phœbo.

EEu q̃: introducit' chorus deplorãs miſeriã ſuã q̃ ſibi euẽit. cũ nõ ſint auſe ſeſe occidẽr nã mors eſt finis miſeriaꝝ & ipſã cõmẽdat. Durus. iflexibilis. uolũt ẽt hoies i miſiis uiuere. Libera. q̃ oẽm ſuitutẽ fngit. hoc ẽ ſm iſtitutũ ſtoicũ q i extremis malis mortẽ acerſcẽdã putabãt q̃d Cicero i catõe dãnat dicẽs nõ eẽ pri uſq̃ deus nos euocet. Effugiũ. q̃ poſſumus fugere mala. ¶ Aliena tela. iouis fulmina. Ars imminet. in uertice caDAN.
pharei in euboea ſtat tẽplum iouis cenei. ad radices uero naupli fraude piclitatus ẽ aiax. Phrixeis. helleſpõtũ eteni proſpectat. ut teſtatur in ultima tragœdia. Pulſatur omni parte phrixeum mare. Scelere occidione maritorum. ut canit Apolloniusin primo. Chalcedona. & chalcedon & cis ciuitas in euboeæ circuitu qua parte abeſt ab helleſpõto parte capharei. cc. xxv. Mil. paſ. prius uocabatur Achalia cuius ex aduerſo eſt aulis. auctores Plinius: & Strabo.

Rel(gentem: remetientem. Frangit: ſequentem. Vtrũ ne: ambigit clytemneſtra utrum potius faciat doleat an rideat redeunte agamemnone & eſt paraſceue ſequentis chori. Entheas: aptas furentibus in uaticinio.

BER. HEu dolētis: iterie ctlo q̄ dulce malū ē hoi uita. &c. furor & uaticiniū cassandræ pnicioſu; agamē/noni ſed primo iliadū chorus ruinas troiæ antiq̄ deplorat metro dactilico tetrametro cū pentime meri heroica iterdū abſq̄ pētimemeri ſcādit. Laudat mortē & q ſpōte i illā ruūt epictetus ſtoico/rū maxius mortē dixit eē quoddā mediū boni & mali: Cicero nitit hoc ſyllogiſmo ꝓbare mortē eē bonū: qcqd eſt ſecundum naturā ē habendū in bonis mors ē ꝑm naturā ergo mors bona. Hic Seneca ex perſona miſerabilis chori mortem probat quæ eſt ultima rerum linea.

¶ Nullus: cōmedat hūc portū mortis i quo nulla ē ꝓcel/la. Impotēs: amara. Flāma: uerſus ē iābicus. Cetus: cō/gregatiōes: nō timet cōſpiratōes ciuiū: qa nihil poſſunt fa/cere. Choris: uētis. Inſana: turbata. Nō acies: nō timet hoſtes nec arma. Perrumpet. ſ. iſte portus: ipſa mors ſup/atoia. Solus: qui nō curat mori cōtemnit ſupplicatiōes deoꝝ leniū. i. fauētiū & benignoꝝ. Nō triſtis: non doles neq; inuitus. Ponere: ſeipſum occidere. Par regi: qui au/det ſe occidere eſt ſimilis regi: & diis qui poſſunt dare & tol/lere uitā. O quā: magna miſeria ē hominis calamitoſi q̄ neſcit finire illā mortē. Munus: equum: in quo erant ar/mati: ut ſcribit Virg. in. ii. ænei. Fatale: q̄ tu id nobis fa/tū & excidiū. Dorici: græci. Rapetis: conſumeretis. Bel/lo: imo inſidiis: non capta fuit io quēadmodum ab hercu/le. Natus pelei: achilles. Carus pelide. i. achilli patroclū intelligit quiſuſceptis armis achillis pugnauit cum hecto/re & ab eo interſectus eſt. Falſus achilles: ipſe patroclus i/ductus armis achillis. Feroces: fortes & iratos. Suſtulit: eleuauit. Luctu: morte amici patrocli. nā prius rapta ſibi briſeide occiſus in caſtris nolebat pugnare. Saltum. ſ. a/chillis timebant troiani ex mutis ne ipſe aſcenderet. Perdi/dit hucuſq; pendet hyperbatum iſta: patria quæ nunq̄ ui/ctima fuit: a patroclo nec achille: nunc perdidit extremu; decus. ſ. fortiter uinci: nā turpiter ē uicta per inſidias. Tro/ia. ibi conſtructio incipit. Vidimus. ſ. equū ligneū maxi/mum: de quo ſupra. Molis: eq maximi. Fatale: quod no/bis ferebat fatū & mortē: hoc ē ſumptū a Vir. Conditos occultatos. Dolos. i. doloſos licebat eos obruere cū equo

Caderent: morirentur: nam potuimus uerſare. i. intellige/re: nam parme. i. clipei ſæpe ſtrepitū fecerunt intus. Pyr/rhus: filius achillis audax male patens. i. obediēs ulixi frau/dulento ſæpe clamare uoluit prohibēte ulyxe. Pubes. in/uentus ſine metu gaudebat tangere funes ſacros: quibus trahebatur equus ille conſecratus mineruæ.

DAN ¶ Vidimus patriā: ex opportunitate quadam habita ex/tendit ſe in longiori narratione troiani excidii cuius cauſā fraudoloſo illi Somnipedi durateo cum Vir. ſentiēs aſcri/bit quē epeus panopei filius uir boetius architectatus ē & plinius tradit epeum primū inueniſſe equū qui nunc uo/catur aries immurabus machinis: ut meminit in odyſſea homerus & ſtrabo tante magnitudinis propior ſit fabulæ quā hiſto. Falſus achilles: cū iā cōbuſiſſet naues græcorū unā hector: dedit arma patroclo achilles percutiēs coxa & iuſſit ilico armari primū itaq; iduit ocreas argēteas ſeruu; thoraca nariū & fulgidū ide humeros circūdedit enſe ar/gēteo mox ſuſtulit ſcutū æreū capiti ꝓterea impoſuit gale/am criſtatū oia ſūpſit deniq; arma preter lanceā quā nemo extra achillē poterat uibrare aſcēditq; i currū aurigāte Au/tomedōte hūc ordinē ſequit Hōe. ϖ. iliados fuit patrocl⁹ filius Menoeti qui cū peremiſſet opūte puerum euanē au/fugit ad peleum is achilli filio ſocium dedit. Dona ſimu/lata: equum durateum factum armatis. Noſtra dextra: papinius in prima ſylua hunc neque diſciſſis cœpiſſent p/gama muris: Nec grege permixto pueri in nuptiæque pu/elle & cætera. Et licuit: & nobis erat integrum depræhen/dere dolos græcoꝝ niſi omnino fuiſſemus inſanæ. Vt ip/ſi: ut iam quanq; pœnas luerēt fallaciæ ſuæ ipſi græci.

Nullus hunc terror: nec impotens
Procella fortunæ mouet:
Aut iniqui flamma tonantis
Pax alta nullos ciuium cetus
Timet aut minaces uictoris iras.
Non maria aſperis inſana coris.
Non acies feras: puluereamq; nubem
Motam barbaricis equitum cateruis
Mon urbe cum tota populos cadentes:
Hoſtica muros populante flamma.
Indomitum ut bellum: perrumpet omne
Solus contemptor lenium deorum.
Q ui uultus acherontis atri:
Q ui ſtygia triſtem non triſtis uidet.
Audetq; uitæ ponere finem
Par ille regni: par ſuperis erit.
O quam miſerum eſt neſcire mori
Vidimus patriam ruētem nocte funeſta:
Cum dardana tecta dorici raperetis ignes
Non illa bello uicta nec armis:
Vt quōdam herculea cecidit pharetra.
Q uam non pelei tetydoſq; natus
Caruſq; pellide nimium feeoci
Vicit a ceptis cum ire fulſit armis.
Fuditq; troas falſus achilles
Aut eum ipſe pellides animos feroces:
Suſtulit: celeremque ſaltum
Troades ſummis timuere muris
Perdidit in malis extremum decus
Fortiter uinci reſtitit annis
Troia bis q̄nis: unius noctis peritura fato
Vidimus ſimulata dona molis immenſæ:
Danaumq; fatale munus duximus noſtra
Crudeles dextra tremuitq; ſæpe
Limine in primo ſonipes cauernis
Conditos reges bellumq; geſtans:
Et licuit uerſare dolos: ut ipſi
Fraude ſua capti caderent pelaſgi.
Sæpe commotæ ſonuere parmæ:
Tacitumq; murmur percuſſit aues
Et frēuit male ſubdolo parēs pirrh⁹ ulyxe
Secura metu troica pubes:

¶ Aſtianax

¶ Astianax:filius hectoris cum grege equeuo.i.cum turba puerorꝫ eiusdē ætatis ibat ad uidendum illum BER.
equum:ex alia parte desponsa.i.polyxena ducta rogo emonio.i.ad sepulchrum achillis hemonii.i.thessali-
ci:ut uidimus in troade:ducebat turmas puellarꝫ. Votiua:quibus agerent grarias diis. Vultus.s.lætitiæ:si
militer omnes erant læti. Ignes:rogos hectoris. Hecube:nominatiui casus. Quid nunc: ideo cum hēt
tot calamitates:dicit quid primo lugere debeat:aut ultimum. Non uacat:non est ocium & tēpus. Magne
parens:priame. Ingulo:gutture. Exiguo:quia modicus sanguis erat. Cohibere subsequitur Cassandra
dicens ne mulieres troiane fleant priamum patrem suum
sed potius suos.illi autem respondent se uelle communi-
care dolorem suum:quia ipsa non posset sufficere tāto lu-
ctui etiam si haberet socias aues quæ semper plorāt. Que
stus:lamentationes. Sufficiam:per me potero lugere. Se
crete:incluse. Exurunt:affligunt. Dura uirago: licet sis
fortis non poteris sola fiere tantas ruinas. Tristis edonis:
philomena thracēsis filium ithim interfectum in auē cō-
uersa plorat:ut plene scribit Oui. Pēdet textus usqꝫ lugere
ille non possent digne lugere casum tuum. Verno:tem-
pore ueris sic catullus:qualis sub densis ramorum conci-
nit umbris. Daulias:absumpti fata gemēs ithilli. Aedo-
nis:thracēsis.non quod ipsa eēt de thracia: sed ibi mutata
in auem. Aedonis mons thraciæ declinatur & aedon te-
ste Lucano. Bistoniis:thracēsibus prognem ipsam intelli
git in auem conuersam quæ impia mater filium ithim te-
reo marito comedendum apposuit. Furta:adulteriu;:cū
philomena sorore:ut scribit Oui.lib.vii.meta. Cygnus:
auis flebliter canens de qua superius uidimus. Histrum
& thanaim fluuios thraciæ. Extrema:nam ut testat Ply.
cum sentit mortem suauius & flebilius cantat. Alcyones
aues flebiles alcyone uxor ceycis uidens cadauer mariti
mersi in mare ad littus properans in auem conuersa est:ibi
flebiliter nidificat:de hac scribit Propertius & Oui. & Ply.
in penultimo:ipseqꝫ alcedinē appellauit his uerbis q̄ mire
dulce est cum ibi alcedo pullos educit suos. Ceica:accusa
tiuus ē græcus. Male confise.s.tranquillitati maris. Au
daces:scribit idem Ply.lib.v. Alcyones aues paulo mino-
res passeribus:habetqꝫ maiori ex parte pennas purpureas
candidis admixtas collo gracili ac procero quas uideri cō
tingit raro:quia nunquam nisi circa solstitia & in bruma i
qua oua deponunt apparent. Nam tunc quoqꝫ medio fer
hyemis in mari nidificant: quo tēpore si pontus undosus
fuerit.ipsis ouis mansuescit. Caduntqꝫ procellæ oēs do-
nec alcyones posita oua foueant: & cum septem dies sint
quibus educunt pullos septē alios adiungunt quibus par
tus enutriant de quibus Oui.li.xi.meta. dicit. Perqꝫ dies
placidos hiberno tempore septem: Incubāt alcyone pen-
dentibus equore nidis: Tum uia tuta maris:uentos custo
dit & arcet. Aeolus egressu præstaturqꝫ nepotibus æquor.
¶ Magis exurunt:tectæ & latētes euræ urūt & decoquūt DAN.
animum ideo euomēdas excreandasqꝫ a penitissimo cor-
de carnifices curas mane surgentibus consulit plutarchus
in quodam ioculari & perfaceto apophtegmate. ergo iu-
uat expedit o Cassandra palam suos deflere. Tristis edo
nis:ales daulias luscinia seu mauis hirundo. Edonis:for
ma patronimica. & producit naturaliter penultimā. Theo
critus. εἰηὸ Ἀηδὼνων μέν εν οὐρεσσοί χείμασι πεσσῶ. ut superius etiam noui: Solus Lucanus arbitror ex au
ctoritate systolen fecit. Alcyones: eustachius grammati-
corum eruditissimus erat hanc dictionē aspirari licet: tor
queatur ab ἅλος καὶ κύω. etenim ante a sequente. κ. as-
pirationem perdit. Plautus appellat alcedinem ut memi-
nit Plutarchus in penulo quaꝫ mire dulce est cum ibi alcedo pullos educit suos quem locum quidam male
exposuit de philomena sentiens huius uolucris in odyssea meminit Homerus. & Plinius in.y. & Oui. in cō
solatoria ad Liuiam: & Oui. in undecimo mutationum.

Sacros gaudet tangere funes.
Hinc æqueui gregis & astianax:
Hinc emonio desponsa rogo
Ducunt turmas: hæc fœmias ille uiriles
Feste matres uotiua ferunt munera diuis.
Festi patres adeunt aras
Vnus tota est uultus in urbe:
Et qd'nunq̄ post hectoreos uidimus ignes
Læta ē hecube: qd nūc primū dolor ifelix
Quidue extremum deflere paras:
Mœnia diuū fabricata māu: diruta narra
An templa deos super usta suos.
Non uacat istis lachrimare malis
Te magne parens fleant iliades:
Vidi uidi senis in iugulo.
Telum pirrhi uix exiguo sanguine tingi.
Cas.cohibete lachrimas oē q̄s tēpus petit.
Troades & ipse uestra lamentabili
Lugere gemitu funera: erumnæ meæ
Socium recusant: cladibus quæstus meis
Remouete nostris ipsa sufficiam malis.
Cho. Lachrimās lachrimis miscere iuuat
Magis exurunt quos secretæ lacerāt curæ
Iuuat in medium deflere suos:
Nec enim q̄is dura uirago patiēsq; mali
Poteris tantas flere ruinas.
Non quæ uerno nobile carmen
Ramo cantat tristis ædonis
Ithim in uarios modulata sonos.
Non quæ tectis bistoniis ales (deflet.
Residēs siluis ipia diri furta mariti garula
Lugere tuā poterit digne cōquesta domū
Licet ipse uelit clarus niueos inter olores:
Histrum cygnus thanaimq; colens
extrema loqui: licet alcyones
Ceica suum fluctu leniter plāgente sonēt:
Cum tranquillo male confisæ
Credunt iterum pelago audaces

BER. ¶Fœtus:oua sua. Titubãte:tremente uel ex scopulo:uel in littore. Non si:hãc fabulã scribit Ouid.li.iiii. fastoꝝ athim pueꝝ phrygium cybele deoꝝ mater casto sibi amore deuinxit:iussꝫ tꝫ ut purus perseueraret:& sua tẽpla tueretur & subdit Oui.ille fidẽ iussis dedit:& si mẽtiar inqt. Vltima q̃ falla; sit uenus illa mihi: Sed deinde uel præceptoꝝ oblitus:uel libidine uel amore deuictus fallit:& in nympha Sagarathide desinit esse quod fuit. Quare:cum ea nympha pœnas dedisset ac perisset:puer in furias conuersus:putãs domos ruere tectum omne diffugit:& per summa dindimi montis phrygiæ:qui deæ sacer est furiose discurrẽs arrepto lapideo cultro seipsum excastrauit dicente Oui. Ille ẽt saxo corpus laniauit acuto:longaq; non mſido puluere tracta coma est:o uox quæ fuit merui meritas do sanguine pœnas:ah pereãt partes quæ nocuere mihi:ah pereãt dicebat adhuc onus inguinis aufer. Cum ergo athys per eũ modum se exercuisset:uenit in id exẽplum:ut oẽs q matri deum ministrare cupiũt:seipsos excastraf debeãt:dicẽte Ouidio in prefato li. Venit in exemplũ furor hic mollesq; ministri: Cedunt iactatis uilia mẽbra comis. Veꝝ hi cuꝫ matri deum sacra litabãt proprio sibi sanguine crines inunge bant:& caput inde rotantes futura præsagire credebant.

Non si:supple lugeat. Molles:castratos corybantes gallos. Turrite:cybeli quæ hẽt coronã ex turribus. Rauco propter clamorẽ. Buxũ:tibiã ex buxo. Modus:terminꝰ lachrymis non est. Sed cur:dũ loquit uidet chorus cassã drã deponẽtẽ ornamta sacerdotalia cũ maxime eo tpe miſero deos:cũ nihil peius possint sibi dare. Oẽs metus:nihil timeo amplius:cũ omnia mihi sint erepta. Quo:nõ habẽt aliquod malũ quo nocere possint mihi. Quæ pria .q.d.nulla:ũde declarat qđ sibi nihil restet. Bibere tumuli:hoc dicit pp polyxenã ad tumulũ achillis interfectam.

Aræ:dicit pp priamũ ad arã iouis interfectũ. Gregis:nã priamus ququagita filios habuit. Senis.ſ.priami. Relicti.ſ.uidẽt familiã uacuã. Præter lacena:helenã q̃ menelaũ hẽt & prius habuerat fratrẽ meũ paridẽ:idignatiue loquit. Nurus:uxores filioꝝ priami. Hecuba:appositiue regimẽ:nã fuit aio uirili:pia & benigna. Nouas leges:qa scribit uersa i canẽ teste Oui.xiiii.meta. In ignes.i. rogos nã oẽs filios cremari uidit. Induit:suscepit cũ facta fuerit canis. Supstes:q uixit ultra alios. Sibi:nã post hecubã mulierẽ:ipsa quoq; uixit canis. Silet:uiderat chorus cassandrã depoẽt uittas.nũc ãt pallidã & uariãtẽ colorẽ:nec uerba exprimẽtem propter ſpiritum Apollinis urgentem.

Phœbas:uates cassandra. Horresc it:erigit. Torquent tanq̃ fugiant ſpiritum. Rigent:stant firmi. Altior.uidetur maior quam ante. In auras.in altum. Reluctantes. contra nitẽtes.nollet loqui sed ſpiritus cogit aliquãdo sciunt & non possunt dicere. Reserare. aperire. Impatiens non ualens pati deum. Mœnas.proprie ẽ baccha.sed ibi pro uate furiosa ponit. Quid uerba.cassandræ resistentis phœbo. Stimulis.sicut solet incitari equus. nam poetæ de phœbade loquuntur more equitantis.

DAN ¶Turba.cybeli qui initiabantur castrabant. hausto gallo insanientes. est gallus fluuius in galatia phrygiæ a quo nomen traxere matris deum sacerdotes auctor plinius.v. ca.xxxii. Athim.athis puer cybelis promissam corpis integritatem in sagaratide nympha rumpere coactus bene ob id quod in insaniam usus sibi acuta testa truncauit cliterlines .id quod denotat semina nõ produci decussis floribus. Athis enim designat flores.cliterlini uero ſperſmata. auctor Eusebius in euangelica præparatione. in ibro tertio. Nec si uelint :iam sunt inermes dii adeo crebra eorum in nos pugna & colluctatio fuit. Relicti:superstites uideat uacuam regiam. In ignes in exitium patriæ q̃ peperit paridem : uel quod filiorum uidit tot funera & rogos. Stetere.inhorruere aut erectæ sunt. Nutant.tremunt mouentur quasi maluminantes.& Chorus ad spectatores insanæ uatis habitum ex quadam occasione depingit. Mænas.insana & furibunda παρὰ τὸ μαίνομαι. Iuuenalis. Crimenq; retant ululãte priapo mænades.

Fœtusq; suos nido pauide titubãte fouent
Non si molles imitata uiros:
Tristis laceret brachia tecum
Quæ turite turba parenti
Pectore rauco concita: buxum
Ferit & phrigium lugeat athim:
Non est lachrimis cassandra modus:
Quia quæ patimur uicere modum.
Sed cur sacratas diripis capiti infulas:
Miseris colendos maxime superos reor.
Cas. Vicere nostra iã metus omnes mala:
Eqaidem nec ulla cœlites placo præce
Nec si uelint sæuire quo noceant habent.
Forruna uires ipsa consumpsit suas.
Quæ prima restat: qs pater: quæ iã soror:
Bibere tumuli sanguinem atq; aræ meum
Quid illa fœlix turba fraterni gregis:
Exhausta nempe regia miseri senis.
Vacuã relicti totq; per thalamos uident
Præter lacenam cæteras uiduas nurus:
Tot illa regum mater & regimẽ phrigum
Fœcunda in ignes hecuba fatorũ nouas
Experta leges induit uultus feros.
Circa ruinas rabida latrauit suas:
Troiæ superstes: hectori priamo sibi:
Cho. Silet repẽte phœbas & pallor genas
Creberq; totum possidet corpus tremor.
Stetere uittæ: mollis horresc it coma
Anhela corda murmure incluso fremũt.
Incerta mutant lumina: & uersi retro
Torquẽtur oculi: rursus immites rigent.
Nunc leuat in auras altior solito caput:
Graditurq; celsa: nunc reluctantes parat
Reserare fauces: uerba nunc clauso male
Custodit ore mœnas impatiens dei
Cas. Quid me furoris icitã stimulis noui

¶Parnasi

¶Parnasi.ubi colebatur apollo. Phœbe:non sum amplius tua:sed agamemnonis. Flammas:quas ingeris ad diuinationem. Cui:ad utilitatem cuius nulla est cā cur debeā uaticinari. Furens:uaticinans. Bacchor:insanio. Falsa:quia non creditᵉ mihi. Vbi sum:ingreditᵉ spūs qui sibi oēm mentem mutat. Abditᵖ occultatus non uidetᵉ mihi. Gemino sole furiatis & ebriis oia uidentᵉ geminari. Argos: pria agamenoni. Idea:mōtisidæ ubi paris tulitᵉ sniam iter deas. Furtiuū.h.d.p p ægisthū:sed ad similitudinē paridis. Agrestis:ægisthus nutritus fuit in agris.nā cū natus esset ex pelopeia ob pudorē ꝓiectus est:& a capris nutritus ē unde nomē ægisthi assumpsit:nā agros capra dr:hic tādē ad regiā ductus agamēnonē a bello troiano redeuntē interfecit una cum clytēnestra.ipse āt tandē & clytēnestra ab horeste iuterfecti sunt. Quid ista uidet:ēt mulierē armatā securi more amazonū. Distructa: euaginata. Lacena: habens cultū lacedemoniū. Ferrum:securim amazoniā. Quæ uersat:tertia imago offertᵉ sibi uidet leonē uictorē ferarū lacerari ab una leena. Facies:apparentia. Marmaricus:magnus ut sunt in marmaria regione uersus ægyptū:hic erit agamēnon uictor quia muliere occidetᵉ Ignobili:uili & fœmineo. Quid me:nūc accedit ad diuinationē de morte suoꝝ & ipsiusmet. Vmbra:aie uidebaᵗ ita si bi uidere suos. Pater priame. Solā:qa oēs mei mortui sūt excepta me. Troia sepulta:interēptis oibᵖ nris. Frater: hector appositiue auxiliū & terror:uidebaᵗ illi uidere hectorē. Exustis:nā hector ignē tulit ad naues græcoꝝ nō uideo te nūc talē sed laceratū. Troile:frater q adolescentulus cōgressus cū achille interēptus ē. Incertos:q nōpoᵗ sunt cognosci.nā ut scribit Virgi.i.vi.ænei.trūcis naribus & auribus & umbra deiphœbi apparuit æneæ. Munus: domum nouæ cōiugis helenæ quæ postᵐ mortē paridis illi nupserat:& supma nocte illū ꝓdidit dicēte Virg.Intra tecta uocat danaos & limina pādit. Canē:cerebrū. Auidi q oia deuorat. Hæc ratis:cymbā carōtis quā uidebaᵗ uidere:hodie uehet alas regias:intelligit alam agamēnonis: actā.i.impulsām uiolenter ex corpore:nā occisus fuit ferro. Victā.f.meā & uictricē agamemnonis. Iurata undastigiā paludē itelligit:rogat deos ut aperiāt terrā ut aiæ troianorum possint uidere uindictā de morte agamēnonis. Terga superficiem terræ:nā ipsi sunt in centro. Poli nigrātis:cœli uestri infernalis obscuri. Leuis: sine corpore: nā aiæ incorporeæ sunt. Mycenas:ubi occidetur agamēnon:nā ut inquit iuuenalis. Vindicta bonum uita iucundius ipsa. Spectate:uertit sermonem ad alas troianorum Fata dii q nobis fuerāt inimici:nūc se uertūt contra græcos. Sorores:furiæ de quibus diximus. Leua finistra. Illa.f.furiaꝝ apparat secū hitu mortifero. Nocturni:qa solēt ertare i nocte. Vasti:gigantū q sunt i principio iterni. ¶Fatalis capitalis patriæ & nobis. Fœminea manu: ad clytemnestram pertinet hoc uaticinium. Ferrum bipennē:armantur securibus & peltis amazones ut tradit apollonius in.ii.& Penthesilea amazonum regina teste pli.iuenit securim prima. Ferarum:troianorū. Marmaricus leo agamēnon. Deiphœbe:deiphobus priami ex hecuba filius cui nupsit helena postᵐ paridē quæ dictio cū græce sit Δηιφοβος nullo mō latine deiphœbus dici pōt:ut docet passim lectio homerica:pōt āt interptari fuga uastationis nā ουοβος fuga & Δηιω populor sed prius dicebaᵗ deiphœbus. Victam & uictricem: ibimus æqua sorte & necessitate uicti pariter & uictores in infernum hodie:omnes enim una manet mors & temptanda semel uia lœti: recte meminit Horatius numerosus & doctissimus in tertio carminū æqua lege necessitas sortitur insignes & imos Omne capax mouet urna nomen. Iurata:passiue posuit participium absoluto. Poli:improprie dictum.

BER.

DAN.

Quid mentis inopem:sacra parnasi iuga
Rapitis:recede phœbe:iam nō sum tua.
Extingue flammas pectori infixas meo.
Cui nūc uagor uesana:cur bacchos furēs
Iam troia cecinit falsa quid uates ago:
Vbi sum fugit lux alma:& obscurat gēas
Nox alta:& æther abditus tenebris latet.
Sed ecce gemino sole præfulget dies:
Geminūq; duplices argos attollit domos
Idea cerno nemora:fatalis sedet
Inter potentes arbiter pastor deas
Timete reges:moneo furtiuum genus.
Agrestis ille alumnus euertet domum.
Quid ista uecors tela fœminea manu
Districta ꝑfert:quē petit dextra uirum:
Lacena cultu ferrum amazonum gerens:
Quæ uersat oculos alia nūc facies meos:
Victor ferarum colla uexatus iacet:
Ignobili sub dente marmaricus leo.
Morsus cruentos passus audacis leæ:
Quid me uocatis sospitem solam e meis.
Vmbræ meorum:te sequor tota pater
Troia sepulta frater auxilium phrygum
Terrorq; danaū:nō ego antiquum decus:
Video:aut calentes ratibus exustis manᵖ
Sed lacera mēbra:& saucios uiculo graui
Fortes lacertos:te sequor nimium cito
Congresse achilli troile:incertos geris
Deiphœbe uultus cōiugis munus nouæ
Iuuat uidere tartari sæuum canem.
Iuuat per ipsos ingredi stigios lacus.
Auidiq; regna ditis:hæc hodie ratis
Phlegetontis atri regias animas nehet:
Victāq; uictricēq;:uos umbræ precor.
Iurata superis unda te pariter precor.
Referate paululū terga nigrantis poli:
Leuis ut mycenas turbā ꝓspiciat phrygū
Spectate miseri.fata se uertunt retro.
Instāt sorors sq̄lidæ sāguiea iactāt uerbra
Fert leua semiustas faces:ardētq; pallētes
Et uestis atri fūeris exesa cīgit ilia (genæ.
Strepūtq; nocte ni metᵖ & ossa uasti corpis

BER ¶ Senex: tantalus qui adeo triſtabatur ut ſitis ſue non recordaretur propter Agamemnonem nepotem ſuum.

Futuro: morte agamemnonis futura. Pater: auctor troiæ econtrario letabatur dardanus in uindictam ſuorum.

Cadit: nam phœbades decedente ſpiritu: ut ſcribit Virgi. Examines relinquebantur. Releuemus: dicunt muſieres troianæ. Entheos: concitatos ſpiritu. Victrice: dat locum ſequenti ſcenæ.

Audem: Hic eſt quartus actus inquo reditus agamemnonis in urbem: ueniens agamemnō uidit caſſandram exanimā: iubetq; eā refocilla ri aqua ut reuiuiſcat: demum cum reſipiſciſſet: uaticinatur ſine furore mortem agamemnonis. Gelido latice: aqua frigida. Marcente: deficiente. iam incipit leuari. Feſtus & troiæ: uidetur dicere de una re: & intendit aliam: troia habuit diem feſtum & ideo prodita fuit quando miſſus eſt equus. Pater: etiam priamus occiſus eſt ante aras. Arceum: etiam pater meus ante aras iouis arcei interemptus eſt. Credis loco: cum ſim mycenis tu reſpondes tanquam ſis troiæ. Helena: quæ ſemper eſt cauſa ruine: ſed intelligit a ſimili clytemneſtram. Libertas: ut inqt Cicero: neſcit ſeruire qui uoluit mori. Non timet: quod non credis. Hanc: credit agamemnon ipſam furiata; unde imperat famulis & illam teneant donec ceſſerit furor.

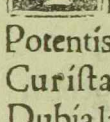
At te: uertit ſermonem ad iouem. Sororem: iunonem. Pollentis: potentis omnia. Viri: mariti. Donis: thure. Fibra: pars pro toto. i. uictima.

DAN. ¶ Futuro funere: nepotis agamemnonis. Flexo gradu: cernuus & procumbens quod græci dicunt κλάσις Apollonius in tertio de tauris quos domuit iaſon. τον δὲν χθόνι κάβαλλε νοκλαξ ριώφα σοδαίσοσθα κρούσ- ασθ χαλκεον.

Andem reuertor: Secunda pars agamēnonis iam agitur & quartus actus in quo lætus uictoria & diues troiana præda agamemnō reuertitur Mycenas. laſſam autem Caſſandram relicto ſpiritu apollonico iuitat ad cōmunem deorum cultum: id quod renuit caſſandra ante aras iouis herei immiſericorditer & turpiter patrem procubuiſſe recordata. Refouete gelido latice: aquam in facie; inſufflare donec redeat in ſe. Marcente: natante. langui do. Herceus iuppiter: quemadmodum in noſtra caſtigatione admonuimus colebatur intra domeſtica ſepta que; aliter deum penetralem appellabant. Pelliſq; nubes: in manu eſt iouis & cogere & pellere nubes: inde Homerus ſepiſſime uocat iouem nepheligeretam ϖαρα τοαγει- ρο & νεφέλη quaſi congregans nubes aliter dici ſolet iupiter nephelodes ideſt nubibus. Ad quem: Romæ erat tēplum iouis feretrii cui iouis ferebantur ſpolia hoſtilia conditum a romulo ut tradit Plutarchus. Hic autem Seneca uidetur ut aſſolent poetæ locutus κατὰ τὴν ϖρολήψιν ad tempora ſua.

Corrupta lōgiquo ſitu palude limoſa iacēt
Et ecce defeſſus ſenex: ad ora ludētes aq̄s:
Nō captat oblit9 ſitis mœſt9 futuro fūere
Exulat & pōit gradiu9 pr̄ decoros dardan9
Cho. Iam peruagatus ipſe ſe fregit furor:
Caditq; flexo qualis ante aras gradu
Ceruice taurus uulnus inciſa gerens.
Releuemus artus etheos tandem ſuos.
Vertice lauro cinctus agamēnon adit.
Coniunxq; pariter obuios illi tulit
Greſſus: redit iuncta concordi gradu.
Act9. iiii. Aagamēnō Caſſan. Aga. loqt̄.

Andē fuertor ſoſpes ad prios lares
O cara ſalue terra: tibi tot barbare
Dedere gentes ſpolia: tibi felix diu
Potentis aſiæ troia ſummiſit manus.
Curiſta uates corpus effuſa ac tremens
Dubia labat ceruice: famuli attollite.
Refouete gelido latice: iam recipit diem
Marcente uiſu: ſuſcita ſenſus tuos.
Optatus ille portus erumnis adeſt
Feſtus dies eſt: Caſ. Feſtus & troiæ fuit:
Agam. Veneremur aras
Caſ. Cecidit ante aras pater.
Agam. Iouem precemur pariter
Caſ. Herceum iouem:
Agam. Credis uidere te ilium
Caſ. Et priamum ſimul
Agam. Hic troia non eſt:
Caſ. Vbi helena eſt: ibi troiam puto:
Agam. Ne metue dominam famula:
Caſ. Libertas adeſt:
Agam. Secura uiue.
Caſ. Mors mihi eſt ſecuritas:
Agam. Nullum eſt periculum tibimet:
Caſ. At magnum tibi eſt
Agam. Victor timere quid poteſt
Caſ. Quod non timet
aga. hāc fida fāuli turba dū excutiat deū
Retinete ne quid impotēs peccet furor:
At te pater: qui ſæua torques fulmina:
Pelliſq; nubes: ſidera & terras regis:
Ad quem triumphi ſpolia uictores ferunt
Et te ſororem cuncta pollentis uiri
Argolica iuno: pectore notiuo libens
Arabūq; donis: ſupplice & fibra colam.

Chorus græcorum.

¶ Argos

ARgos nobilibus nobile ciuibus
Argos iratæ carum nouercæ:
Semper ingentes educas alumnos
Imparem æquasti numerum deorum.
Tuus ille bisseno meruit labore
Adlegi cœlo magnus alcides
Cui lege mundi iuppiter rupta:
Roscide noctis geminauit horas
Iussitq; phœbum tardius celeres
Agitare currus: & tuas lente
Remeare bigas candida phœbe.
Retulitq; pedem alterius nomen
Stella quæ mutat seq; mirata est
Hesperum dici: aurora mouit
Ad solitas uices caput: & relabens
Imposuit senis humero mariti.
Sensit ortus: sensit occasus:
Herculem nasci: uiolentus ille
Nocte non una poterat creari:
Tibi concitatus substulit mundus:
O puer subiture cælum.
Te sensit nemus arcto:
Pressus lacerto fulmineus leo:
Ceruaque parasis.
Sensit archadii populator agri.
Gemuitq; tarus dictæ linquens
Horridus arua:
Morte secundum domuit draconem
Vetuitq; collo pereunte nasci.
Geminosq; fratres pectore ab imo
Tria monstra natos stipite incusso
Fregit insultans: duxitq; ad ortus.
Hesperiumq; pecus geryonis.
Spolium triformis Egit treicium gregē.
Quem non strimonii gramine fluminis
Hebri ut ripis pauit tyrannus.
Hospitum dirus stabulis cruorem
Præbuit sænis: tinxitq; crudos
Vltimus rectus sanguis aurigæ.
Vidit hyppolite ferox.
Pectore e medio rapi spolium & sagittas:
Nube percussa stymphalis alto
Decidit cœlo
Arborq; pomis fertilis aureis
Extimuit manus insueta carpi
Fugitq; in auras leuiore ramo
Audiuit sonitum trepidante flamma

ARgos: Introducitur Chorus laudans argos a nobilitate regum: quod probat p labores herculis. Versus est asclepiadeus: sed interdum mutatur. Carum: quia ibi colitur. Nouerce: iunoni. Impare: quare ad didisti herculem c lo. Bisseno: duodeci Adlegi: ad superabundat. Roscide: hu mide: nam ut uidimus: Iuppiter geminauit noctem quando generauit herculem. Retulit: hesperus iussus est non uenire. Nomen: dum deberet uocari lucifer appellatus ē hesperus. Alternius: aduerbium est uicissim Hesperum nam bis stetit & bis hesperus appellatus est. cum lucifer de mane appellari soleat. Aurora: eodem modo fecit aurora quæ dormiebat apud titonem maritum. Vices: ut ueniret more solito. Relabens: iterum cadens cum capite recidebat ad maritum: nam cum surgit aurora: ut scribit Vir. dicitur relinquere cubile. Titoni: unde scribit Titoni croceū linquens aurora cubile. Senis titoni mariti sui. Senfit: quia geminata est nox. Substitit: firmauit sequi semp moueri solet. Tibi: propter. Nemus: leo in nemea silua duodecim isti labores inhercule furente explica i fuerunt Parasis: archadica. Populator: uastator aprorū. Dictea cretensia. Fœcundum: renascentem: idrā intelligit. Geminosq; fratres: gerionem intelligit hispanum. Stipite: claua icussa supra caput gerionis: & fratres quos geminos appellat: cum essent tres sed proprie gemini sunt nati eodem partu: Treicium intelligit diomedem & equos suos: equos pascebat carne humana. Vltim⁹. s. ipse diomedes qui ab Hercule equis suis appositus est ad comedendum Rictus: ora equorum. Aurige: ibi aurigā ponit pro diomede. Hyppolite: regina amazonum. Spolium: balteū quo erat cincta. Stymphalis: aues stymphalides sagittis confecit hercules. Arbor: intelligit ortos hesperidum aureis pomis spoliatos. Leuiore: spoliato pomis: nam prius pendebat propter onus. BER.

ARgos: Octauum ē carmen quod asclepiadeo modo sapphico inscribitur metro modo etiā archilochio dimetro argos laudibus prosequitur uoce cantantis chori. Ciuibus: presertim hercule qui ab euicto orbe superis allegatus ē & inuita iunone apotheosim consequutus. Rosidæ: rori feræ & humectæ. Geminauit: extendit triplicauit lucreti⁹ thebas Alcmene qua dum frueretur olimpi rector luciferum ter iusserat hesperon esse triplicauit noctem iuppiter dum patraret magnum opus & ut suus dareť delicus terminus non breuis. Nocte non una: nam sicut breue op⁹ cito perficitur ita magnum opus non nisi longo tempore perfici potest. Geminos fratres exponunt non nulli per geryonem non placet. Vidit hyppolite: hercules Menalippem amazona dilexit & dilecta est potitus hyppolite e ius soror uerita ne alio auferret infinita misit munera herculi & zonam uariam auctor Apollonius rhodius in secūdo argonauticon. ἐωσφόλου τηξώσηφὸς πασαιόλον ἐγγυαλίξεν. ἀμφικασίγνητησοῖ Ἀσωπηίδος πεμψε νοσφισσῶ &c. Arborq; pomis athlas rex parscebat oues purpurea lana has rapuit hercules inde occasio data fabulæ ē de aureis pomis quæ græce dicūtur τραπηλα. id qđ est medium ouis & poni uocabulum. DAN.

BER. ¶Frigidus custos:serpēs pnigil ad custodiā orti audiuit herculē cū ignibus:qñ spoliauit ortū. Plenus:onustus illis pomis. Tractus:cerberū itelligit ad supos tractū. Triplici:qa tria capita hēbat. Mēdax fallax nā pciuz neptūno & apollini uegauit q pergama struxerāt. Succidit:cecidit. Arcus iterz:nā fatatum erat troiā ñ posse capi iterz sine sagittis herculis:q factū fuit ut supra narrauim⁹cū philoctetes illas hēret. Es agitur:Hic ē quintus actus i quo habetur mors agamēnonis quæ nō potest agi in scena sed tractat per uisionē & uaticiniū cassandræ. Magna:q nō fuit talis troia in decē ānis. Præciū: qa uindictā hostis. Vicim⁹:qa hostis occidit. Traxisti sicut corruisti:ita nūc corruit rex mycenarum. Dat terga quia fugit. Tam clara:nunq uidi per uaticiniū tam clarā rem. Prouide:anteuidentis. Furor:uaticinium. Nō fallit:quia interfum & uideo. Spectamus:describit ordinez rei:paratur conuiuium agamemnoni quod erit tale sicut fuit troianis qui credentes græcos discessisse lœtis conuiuiis uocabāt:& illa nocte capti fuerunt. Ostro iliaco:purpura quam ex præda troiana habuit. Auro: bibunt pateris quas olim habuit assaracus rex troianorum. Sublimis:in sede alta sedet agamemnon. Exuuias:ornatus uestę quæ fuit priami regis. Detrahere cultus:uestem clitemnestra instabat ut deponeret illam uestem:& sumeret aliam quaz propriis manibus texuerat. Hostiles troianos. Exul:ægistus:timeo re ferre quæ uideo clytemnestram & ægistū parare mortem agamemnoni. Fata:ipsa mors. Domini:agamemnonis. Cruor:in mensa:sanguis miscebitur uino Mortifera:clytemnestra inferens mortem. Exitum: quia non poterat educere manus ex illa uestę. Manibus: per manicas. Sinus laxi:largi non permittunt exire caput.

Semiuir: Aegistus timidus haurit.i.aperit latus agamēnonis:nec magnum uulnus facit quia in medio uulnere stupebat nec audebat perficere facinus. At ille.s.agamēnon erat tanq aper hispidus.i.septuosus &horridus qui captus laqueo cum plus trahit tanto magis ligatur. Casse: laqueo. Arctat:stringit. Incassum: frustra quare non potest. Disiicere:frangere. Cæcos:clausas uestes. Implicitus:implicatus in hac uestę. Hostem:a quo percussus erat sed non uidet. Tyndaris.clytemnestra.

DAN ¶Fluo metallo:periphrasis auri. Dardaniæ:troiæ. Quot annis:scilicet nunc concidit.

Es agitur:Sanguis funditur agamemnōis manu ægisti adulteri sceleris duce & magistra fœmina occiditur & Cassandra uexat minis maternis electra filia quæritur ad cædem:Orestes cæterum per sororem occultatus est ut maternæ necis occasione paterna ulciscatur quintus actus. Carmen uero nonum & ultimum quod scribitur metro archilochio tota hæc ultima pars de ΗΛΕΚΤΡΑ Sophoclis usurpata. Par annis decem:non minoris ruinæ q quæ illata est troiæ spacio annorum decem. Præcium furoris:in præcium uaticinii fit cædes agamemnonis. Fidæ:sarcasmos. Exul auget in adultero maliciam. Inluta:impositā. Vinctum: impeditum. Haurit:fecit poeta per tunicam squalentem auro latus haurit apertum. Penitus: in altum pene intus Inuii consutiles sine exitu. Semiuir insultatio in meticulosum mechum. Armat bipenni.apud Sophoclem lamentans electra in hæc uerba accedit ad hanc partē. o mihi misera multas adas lugens &multum pectus sanguinolentum feriens quantum miserum meum parētem defleo quem ad barbarā terram cruentus mars non peremit mater & mœchus ægysthus cruenta securi perimunt ut solēt calones quercum scindere ὦ πάτερ ὦ πολυτλῆμον ἐμοὶ χ· ἐοὐδὲ καταφοίνιος ὧδε λέκεῖ &cætera.

¶Qualis

Frígidus custos nescíus somní.
Linqueret cum iam nemus omne fuluo
Plenus alcides uacuum metallo.
Tractus ad cœlum canis inferorum:
Triplici cathena tacuit nec ullo
Latrauit ore lucis ignote
Metuens colorem:te duce succídit
Mendax dardaniæ domus:
Vt sensit arcus iterum timendos:
Te duce concídit totidem diebus.
Troia: quot annis.

Actus quintus. Cassandra loqt. Es agit itus:magna par ānis decē Heu qd h⁰ ē:aie cōsurge & cape Precium furoris:uicímus uicti phryges Bene est:resurgis troia:traxisti iacens Pares mycenas:terga dat uictor tuus: Tam clara nunq prouide mentis furor, Ostendit oculis:uideo:& iterū:& furor Imago uisus dubia non fallit meos Spectamus: epulæ regia instructæ domo Quales fuerunt ultimæ phrygibus dapes Celebrantur:ostro luctus iliaco nitet. Merumq in auro ueteris assarici trahunt. Et ipse picta uestę sublimis iacet: Priami superbas corpore exuuias gerens, Detrahere cultus uxor hostiles iubet: Induere potius coniugis fide manu Textos amictus:horreo atq aio tremo. Regem ne perimet exul:& adulter uirū: Venere fata:sanguinem extreme dapes Domini uidebūt:& cruor baccho incidet Mortifera uictum perfidæ tradet neci: Induta uestis exitum manibus negat. Caputq laxi & inuii claudunt sinus. Haurit trementi semiuir dextra latus: Nec penitus agit:uulnere in medio stupet At ille ut altis hispidus siluis aper. Cum casse uinctus:tentat egressus tamen Arctatq motu uincula & incassum furit: Cupit furentes undiq & cæcos sinus Disiicere & hostem querit implicitus suū Armat bipenni tyndaris dextram furens.

¶ Qualis: fecit quēadmodū is qui uult ferire taurū ante aras: primo notat locū i quē uult ferire. Librat: eleuat. Habet pcussus ē: dū hæc uidit dicit clytēestrā pcutiēte: antiq dicebāt absolute: habet. i. pcussus ē. Pendet: qui in totū nō potuit abscindere. Murmure: nā adhuc cadēs murmurabat. Recedūt: nūc audet Aegistus ipso Agamemnone peremptō. Adiuuat. i. clytēestra. Respōdet: suis cōuenit & similis ē maioribus suis. Thieste. s. pfido. Helene. s. scelerate quæ deiphobū maritū lacerare fecit. Stat: sol ob scelus firmauit se dubius an deberet fugere & obscurari quēadmodū fecit quādo thiestes comedit filios: unde dicit Thyestea uia. s. per quam fugit propter scelus thiestis. BER.

Qualisq; ad aras colla taurorum prius
Designat oculis: anteq ferro petat:,
Sic huc & illuc impiam librat manum:
Habet percussus est: pendet exigua male
Caput amputatū parte: hinc trūco cruor
Exundat: illinc ora cum fremitu iacent.
Nondum recedunt: ille iam exanimē petit
Laceratq; corpus: illa fodientē adiuuat.
Vterq; tanto scelere respondet suis.
Hic est thyestes natus: hæc helene soror.
Stat ecce titan dubius e merito die
Sua ne currat an thyeste a uia.

Electra.

FVge o prīne mortis auxiliū unicū:
Fugito sceleste hostiū cuita māus
Euersa dom⁹ ēfūdit⁹ rēgna occidūt
Quis iste celeres concitus currus agit:
Germane uultus ueste furabor tuos:
Quos aie demēs refugis: externos fugis:
Dom⁹ fugiēda ē: pōe iā trepidos metus
O. esta: amici fida perfidia intuor.

PStrophius Etectra. Stro. loquit.
Hocide relicta strophi⁹ elea iclit⁹
Palma reuertor causa uenied fuit
Gratari amicō: cuius impulsum manu
Cecidit decēni marte concussum ilium.
Quæ nā ista lachrīs lugubrē uultū rigat
Pauetq; mœsta: regium agnosco genus.
Electra luctus causa quæ læta in domo est
El. Pater perēptus scelere materno iacet:
Comes paternæ quæritur natus neci.
Aegistus arces uenere quæsitas tenet.
Stro. O nulla longi temporis fœlicitas:
El. Per te parentis memoriā obtestor mei:
Per sceptra terris nota: per dubios deos.
Recipe hūc orestē: ac piū uultū occule:
Stro. & si timēdū cæsus agamēnō docet:
Aggrediar: & te oresta furabor libens.
Fidem secunda poscunt. aduersa exigūt.
Cape hoc decorum ludicri certaminis
Insigne frontis: leua uictricē tenens
Fronde nitenti: protegat ramo caput.

FVge: electra filia agamemnōis uidēs patrē mortuū fratri oresti cōsulit ut fugiat seruetq; ē ab iniqua parēte ut possit ulcisci mortē parētis. Hostiū. s. ægisti & clytēestre. Quid iste. uidet strophiū uenientē timetq; quo pos sit occultare fratrem cū sibi ois fides dubia sit: strophius āt fuit rex phocēsis pater pyladis amicus & cōsanguineus agamemnonis q clā mycenis Orestē seruandū subtraxit.

Furabor: occultabo ne uideāt. Domus domestici & mater ipsa: unde non sunt fugiēdi externi: Intuor: uideo strophium amicum nostrum.

PHocide ueniebat strophius ut agamemnonē amicū suū uiseret uictorē ex bello troiāo redeuntē: ipseq; lætus erat qa palmā habuerat i ludis olympicis. Elea corona habita apud elidemē ciuitatē in certamie iouis olimpici. Cōcussu: fractū. Quæ nā: sed cū appropiquaret uidit electrā uirginē ploātē: rogatq; cām luctus sui. Nat⁹: orestes quæritur ut interficiatur. Venere. adulterio matris. Longi tēporis: ut inqt poeta magni breuis est fortūa fauoris. Dubios: incertos ita tibi posset accedere. Etsi: q uis uidā. q isti potuerūt opprimere potētissimū regē: tu; accipiam puerum seruandū. Timēdum. s. esse. Furabor occultabo. Fidē: notabilis sentētia: poscūt quasi inuitat.

Exigunt: quasi debitam: nam nullis calamitatibus debet mutari fides. Cape: dat puero isignia quæ hūerat i certamie olipico ramū palmæ & coronā. Leua: māus sinistra.

¶ Habet: metaphora a Venatore qui habet in cassibus feram. Emerito: quasi iam perfecto. DAN.

FVlge: apud Sophoclē subducit cōscia Electra puer orestes & occultat a fido pedagogo o puer quē ex cæde patris a tua sorore recipiēs seruaui & enutriui usq; ad hoc ætatis ut fores ultor cædis paternæ. nunc Oresta & tu carissime hospitum pilade cōsulēdū est qd fieri oporteat. &c. τί χρὴ δρᾶνεν τἀχαιοῦ λεῦ τεον &c. Euita: caue. Hostiū: matris & adulteri. Domus: patet tu⁹ Columē domus. Quos aie correctio est in seipsam. & est in hoc proscenio præparatio sequentis scenæ apte quæsita.

PHocide: clytēestra Orestē isectabat ut occideret cū patre opportūe igit pcedit Strophius cui⁹ fidei creditus puer occultet. Electra uero ad Cassandrā cōfugiet ē āt secūda persona carminis loqt strophius secū ueniens phocide. Venere: adulterio capitali ptas. Et si timēdū. apte oñdit fidi hospitis integritas atq; cōstātia q i aduersis ñ det terga sed se ultro auxiliatorē offerat & amicū fidelē. Oresta. uocādi casus a græca iflexiōe detort⁹ εορ. quæ habet. τ. iultima sic apd sophoclem νῦν οὖν ὁρᾷς ἀκαὶ ὀρφιατατε ξένων ὥστε λαλη &c. Fidē secūda pspa fortuna. n. facile amicos iuenit aduersa piclitat & pbat. Ludicri certaminis: lusorii certaminis q hercules istituit i funere pelopis & uictorem in ipso ludicro apio coronari. ludicrus ludicra ludicq; secūde inflexioni. At Priscia. tertia eē iuenit. a ludo deriuatū ē aut qdcūq; lusorū & ioculat.

BER. ℂ Pisei: qui apud pisam colitur: hoc erit tegẽdum uultu; ne quis cognoscat: & auguriũ futuræ uictoriæ. Cõdisce: o pilade filii qui mecum ex incustu exempli mei disce amicitiam colendam esse. Vos: uertit sermone; ad equos suos: dicens equi qui fuistis citi ad palmam nunc omniu; græcorum. Præcipiti: ueloci. Opperiar: expectabo post q̃ abiit frater. Victrix: clytemnestra dicens hæc audit matrem egredientem ut interficeret hestorem. Præse ferunt demonstrant. Concedam: ibo ad aras ubi est Cassandra & eam alloquitur. Vittis: quibus ligabatur qui immolandi erant: & qui sacrificaturi diis præces fundebant. Paria: similia: ut tu scilicet mortem.

HOstis parentis: Arguit clytemnestra filia; eletram q̃ uirgo audeat uenire in turbam uirorum. Parentis mei: matris tuæ. Impiũ: appositio est. Gnatum similem tibi: indignatiue loquitur. Modesthus: scilicet loquere. Doces: scilicet audatiam na; audax nimium occidisti patrem. Agere fæminarum: scilicet esse mansuetam. Malo: supplicio. Fertum: hæc obicit matri. Nobis: quia tu loqueris in plurali quis est iste alter tuus. agamemnon qui tecum rex sit: quibus par esse non possim. Tu uidua: tu loqueris tanq̃ regina ubi est rex tuus: nã sunt correlatiua rex & regina mor tuo rege non est regina. Edissere: interrumpit uerba electre dic ubi sit frater tuus. Parentem: scilicet mortuum.

Iuste: si iusta ex mater satis debet esse quod est in tuto. Parum. s. q̃ sit in tuto: est tibi parum siuis illum occidere quare non potest adimplere animum tuum. Hac. s. matris: & tangit manum. Decedo: ne habeas respectum occidendi me ante aras. Iugulum: interfice me quo uis modo. Obsoletam: maculatam: eam. Ablue sanguine meo Consors: loquitur ægysthо: tu nihil dicis quod ista scelera nata tot iniunis me prouocat: & fratrem abscondit.

DAN. ℂ Pisei iouis: olympici iouis: in cuius honorem olympia celebrabantur apud pisam & helidem quæ quinto quoq; anno fieri solebant unde primum computari per lustrum cœpta sunt tempora ab hercule istitutore certaminis usq; ad primam olympiadẽ supputantur. cccc. xxx. anni. Aciem: conspectum hostilem.

HOstis: apud Sophoclem clytemnestra arguit Electram impudentis & duri oris cõtra illa respondẽs aut disco a te mater quã do quæ uidi faciam indecentia sed nempe ex te infœlicia opera cogunt me talia moliri mala enim a malis discuntur. αἰδοῖ χροῖ ὁ χρᾶσθαι γὰρ τἀκ τῆς μητρὸς κακὰ οὐκ ἔστι. &cætera. quo q̃ dem dialogo uidetur de industria facta imitatio ob multorum translationem in hac scæna quæ continet Clytemnestræ insectatione & iurgia immanissima contra electram quæ confidentius matri respondeat q̃ decet & filiam & uirginem adest ab alia parte ægisthus acrius insultans & matris quam depudicauerat causam suscipiens in puellam. Quis esse credat: apud Sophoclem impudentiæ electræ his uerbis insultat Clytemnestra ὦ πρέσβα ναι λέσχε γακαί τα μάτην. καὶ τἀργα τἀμὰ πολλὰ γανλέγεινῶν οἰεί. Fœminas ferrum decet: ut iam cernere est ferrum conuenit & concessum est fœminis, non colus nõ pẽsum. Nobis: correctio quod melius dixisset mihi. Iniæ quia dictum est a principio: quo more cætus publicos uirgo petis.

Et ista demum palma pisei iouis:
Velamen eadem præstet: atq; omen tibi.
Tuq; o paternis assidens frenis comes:
Condisce pilade patris exemplo fidem
Vos græcia nunc teste ueloces equi:
Infida cursu fugite præcipiti loca.
El. Excessit: abiit currus effreno impetu
Effugit aciem: tuta iam operiar meos
Hostes: & ultro uulneri opponam caput:
Adest cruenta coniugis uictrix sui.
Et signa cædis uestе maculata gerit.
Manus recenti sanguine: & nunc madẽt.
Vultusq; præse scelera truculenti ferunt.
Concedam ad aras: patere me uittis tuis
Cassandra iungi: paria metuentem tibi
Cly. Electra Aegisthus cassan. cly. loqt̃.
Ostis pntis ipiũ atq; audax caput
h Quo mor cet⁹ publicos uirgo petis
El. adulteroq; uirgo deserui domũ.
Cly. Quis esse credat uirginem
El. Gnatam tuam.
Cly. Modestius cũ matre
El. eia tandem doces.
Cly. Aios uiriles corde tumefacto geris:
Sed agere domita fœminam disce malo:
El. Ni forte fallor fœminas ferrum decet:
Cly. Et esse parem nobis demens te putas
El. Nobis: quis iste ẽ alter: agamẽnõ tuus.
Cly. Indomita p⁹ hæc uirginis uerba iuiæ
Regina frangam. Mitius interea mihi.
El. Tu uidua loquere uir caret uita tuus.
El. exiit mycenas.
Cly. Redde nunc natum mihi.
El. Et tu parentem redde.
Cly. Quo latitant loco:
El. Tuto: quietus regna nõ metuẽs noua.
Iuste parenti satis: ac irate parum.
Cly. Morieris hodie
El. Dum mõdo moriar hac manu:
Decedo ab aris: siue iugulo iuuat
Ferrum mersisse: præbeo iugulũ uolens.
Seu more pecudum colla resecari placet.
Intentata ceruix uulnus expectat tuũ.
Scelus peractum est cæde respersam uiri
Atq; absoletã sanguine hoc dextrã ablue.
Cly. Consors periculi pariter ac regni mei
Aegisthe gaudes nata genitricẽ impie

ℂ Aure

¶ Aure materna: quæ nõ sunt digna ut audiant a matre. Monebit: indignatur uirgo quod moneat a sce lerato Aegisto. Demetere obtruncare: deberes istã furibundã interficere. Impiũ: ipse filie. Aut animũ: sci licet reddat: reddere aium ẽ emittere spiritũ & mori. Exigat euũ: traducat uitã. Pedore: sordibus t tẽs, ppter carcerẽ diuturnũ. Ante thalamos: ante cõiugiũ. Aethere: aspectu cœli. Sero quãdo nõ erit locus pœnitẽ tium. Rudis: ignarus. qa ẽ aliud maius suppliciũ morte. Vita. s. ẽ peius qñ qs cœpit mori. Arripite: impe rat famulis: ut uirginẽ ligatã ducãt in carcerẽ. Septã: circundatã. Arista. s. cassandra: iubet ut hãc interfici ant. Captiua. q̃ uoluit eẽ cõiunx mariti mei. Sequat. s. ad inferos. Ne trahite: sponte ueniã. nã libẽs morior: ut fe rã̃ uindictã troianis meis ad inferos. Repletũ: hoc erat nunciũ qũo græci tepestate perditi sunt. Captas. s. ab ægi sto. Ductorẽ. s. agamẽnonẽ interẽptũ. Mille: nã mille na ues duxisse scribit. constructio est ad tertiũ uersum. Do no: ppter uestẽ datã a clytemnestra. Stupro. propter ad ulteriũ Aegisti. Rapite. cito me occidite. Iuuat: prius do lebã uiuere post patriã uictã: nunc gaudeo uixisse cum ui derim uindictam meorum. Vobis furor: uaticinatur: nã post mortem matris orestes furiis est agitatus.

BER.

Probris lacessit: abditum fratrem occulit.
Egi. Furibunda uirgo uocis infandæ sonũ
Et aure indigna uerba materna opprime:
El. Et iam monebis sceleris ifandi artifex:
Per scelera natus: nomen ambiguũ suis:
Idem sororis natus. & patris nepos:
Cly. Aegiste cessas impium ferro caput
Demetere fratrem reddat: aut animã statî
Abstrusa cæco carcere & saxo exigat
Aeuum per omnes torta pœnarũ modos.
Refere quem nunc oculit forsan uolet
Inops egens: inclausa: pedore oblit:
Vidua ante thalamos: exul inuisa omnib9
Aethere negato: sero succumbet malis:
El. Concede mortem.
Cly. si recusarem darem.
Rudis ẽ tyrãnus morte qui pœnã exigit
El. Mortem aliquid ultra est.
Cly. Vita: si cupias mori
Arripite famuli mõstr& & abductã procul
Vltra mycenas ultimo in regni angulo
Vincite septam: nocte tenebrosi specus.
Vt inquietam uirginem carcer domet.
At ista pœnas capite persoluat suo
Captiua coniunx: regii pellex thori:
Trahite ut sequatur cõiugẽ ereptũ mihi.
Cas. Ne trahite uos ipsa præcedã gradus
Perferre prima nunciũ phrygib9 meis
Propero repletum ratibus euersis mare:
Captas mycenas: mille ductorem ducum
Vt paria fata troicis tulerit malis
Perisse dono fœminæ: stupro dolo
Nihil moratur rapite: qui grates ago
Iam iam iuuat uixisse: post troiam iuuat
Cly. Furibunda morere
Cas. Veniet & uobis furor

Incipit Octauia.

Actus primus. Octauia loq̃t

Am uaga cœlo sydera fulgens

AM uaga: Claudius imperator romanus post alias sponsas uallerianam messalinã barbari me sale consobrini sui filiam in matrimoniũ acce pit ex qua octauiã & britãnicũ suscepit: postea cũ illam cõperisset sup cetera flagitia atq; dedecora caio si lio nupsisse supplicio affecit inde Agrippinam germani ci fratris sui filiam uxorem duxit. Octauiam filiã syllano desponsauit quẽ postea non recusauit modo: sed & intere mit postea illã Neroni quẽ adoptauerat prinigno suo col locauit mox illius consuetudinem nero aspernatus corri pientibus amicis sufficere illi debere respondit uxoria or namenta. Tandem mox sæpe frustra strangulare medita tus dimisit ut sterilem: sed improbante diuortium poou lo nec parcente conuitiis etiam relegauit: denique occidit sub crimine adulteriorum. adeo impudẽti falsõq; ut i que stione per negantibus cunctis Anicetũ pedagogum suu indicẽ subiecerit qui dolo stuprată a se fateret. Popeã duo decimo die post diuortiũ Octauiæ i matrimoniũ acceptã dilexit unicet & tñ ipsa quoq; ictu calcis occidit: q̃ se ex au rigatione sero reuersum grauida & egra conuitiis incesse rat. ibi aũt Octauia surgens iam apparente luce lamenta tur fortunam suam: & mortem patris sui ueneno necati: postea ueniens nutrix eam consolari nititur. Iam uaga: q̃ non stant: monstrat principium lucis.

¶ Occidit: non patefacit. Per scelera natus ex patre thye sthe & pelopea filia & supius ostẽdit thyestes ipse Coacta fatis nata fert uter& graue Me patre dignum uersa natura est retro. Vidua ante seperata ab omni uiro & penitus de iecta a spe coniugii. Aether negato: q̃si cui interdictũ sit aqua & igni quod erat damnatis cõmune apd ueteres exi tium. Negato æthere: negata luce. Concedet: quasi q̃ mihi sit instar muneris. Morte: pro morier quod. Mors sit breuis pœna.

DAN.

AM uaga: Latina tota imperatorii superci lii petulantiam arguens dire cæde ifecta pol luta insidiis parẽtalibus fœdæ libidinis irri tamenta continens: & ob id in cæcam pro rumpens rabiem & quodam uelut indomi to furore detonitans titulus latina euphonia: Quæ situs ẽ dramatis partes principales tres. Prima Octauiæ repudiũ secunda Neronis impietas. Tertia popeæ nuptialis pom pa in quinque actus ut relique item distributa: Argumen tum eius tale. Nero claudius Sextus claudii priuignus Senecæ discipulus a puericia usq; homo inquinatis simum ac uiciorum prope omniũ labe & infamia notatus octauiæ claudii ex Messalina. Filia connubio iã stomachatus quam prius Syllano desponsatam iubente claudio uxorem.

duxerat ut omnia exequitur ubertim & affatim suetonius in gestis & uita utriusq; ad popeæ nuptias ex intemperantia amoris animū addixit quare consuetudinē Octauiæ cito aspernatus corripiētibus amicis & populo diuortium improbante nec parcēte conuiciis popeam in matrimoniū accepit dilexitq; unice & effecti Octauiam sepius meditabatur strāgulare tandē falso Aniceri pædagogi testimoniosus crimine adulterii in exilium coegit & necauit popeam uero Antonia claudii filia pertempta ictu calcis occidit: postea Aulum plautium iuuenē concubitu conspurcauit Seneca arguentē mori iussit: sed iam ad Octauiam reuertamur.

Exit iraq; primū octauia & soror & coniunx Neronis ingemiscēs & iniquam repudii causam expostulans in primuo crepusculo quo iā uaga cœlo sydera fulgēs aurora. imitatio homerica & Virgiliana & quod pene oblitus fuera; Carmē primum metro pindarico dimetro catalectico inscriptum est aute; periphrasis causa ornandæ rei: quæ pulchra est: ut & iam prima nono &c. & in mille locis homer⁹ Ἠὼ δ' ὄθ' ἱερὴ γένεια φαίνη ροδοδάκτυλος ὅσ τίτωνι φόι ἐκλέκτροισι & cætera.

BER. ¶ Alcyones: de his dictum est in superiori tragœdia. Pādionias: prognem & philomenā olim filias pandionis regis athenaq;. Vince. s. quæstu. Grauior: peior ē cōditio tua. Semper genitrix. s. mesalina mortua: ut est apud tacitum. Prima: quæ ex istis causæ omniū malorum meorum. Sensus: si est anima alicubi. Vtinam: scilicet essem mortua antequam fuisses obtruncata. Grandeua: quæ habet multos annos. ideo dicitur immortalis. Lux: ille dies quo interempta fuisti. Tulimus: explicat miserias suas.

Nouercæ: agripinæ. Illa: nouerca fuit tanquā furia quæ stygios ignes portauit in nuptiis meis: quādo neroni filio eius coniuncta fui. Pater: claudii te quoq; boleto uenenato extinxit: ut scribit tranquillus & Iuuenalis. Modo: paulo ante. Britanni: ut scribit Suetōius Claudius britannos sub ditione romana redegit. Iuris sui: quia legibus suis uiuebant. Tyranno: neroni qui imperium tuum suscepit uiolenter: cuiq; ipsa proles tua seruio.

¶ Iam tibi: adonicus est. Prima causa: messalina scortorum illud pileatum ac spectabile simulachrum quaq; clau dius reiectis herculanilla & elia petina duxit uxorem & ex qua suscepit octauiam & germanicum ut indicant tacitus & trauquillus: fuit autem Valeria messalina barbari messale consobrini claudii neronis filia. Nate: in quæstione ē locus quomodo inuocet natum si dimissa sterilis a Nerone non placet mihi: Sed constitue ordinem sic o Messalina prima causa meorum malorum audi tristes questus natæ tuæ Octauiæ si quis inest sensus &cætera cuius rei contentiosa est apud platonem disputatio & Ciceronem in catone. Tua q̄ merēs uulnera uidi: Messalina dum cuq; matre esset in horto a tribuno confossa est: iubente Narciso nuncio claudii: Messalina inq̄ quæ teste Plinio in. x. inter diem & noctem quinque & uiginti concubitibus mobilissimam prostituris meretricē superauit. Nouerce: agrippina per ius osculi sumpta est uxor a Claudio: cum iam nouisset cœlibatuq; tot reiectis nouisset & occisum antea uxoribus inimica semper octauiæ priuignæ. Teq; extinxit: miserande pater: claudio cænati in arce cum sacerdotib⁹ obtulit Agrippina boletum medicatum artifice locusta auidissimo ciborum per halotum spadonem prægustato-

Aurora fugat: surgit titan:
Radiante coma: mundoq; diem
Reddit clarum: age tot annis
Onerata malis: repete assuetos
Iam tibi questus.
Atq; æquoreas uince alcyones:
Vince & uolucres pandionias.
Grauior namq; fortuna tua est.
Semper genitrix deflenda mihi
Prima meorum causa malorum:
Tristes quæstus nate exaudi:
Si quis remanet sensus in umbris
Vtinam ante manu grandeua sua:
Mea rupisset stamina clotho:
Tua q̄ merens uulnera uidi
Oraq; fœdo sparsa cruore:
Olux semper funesta mihi:
Tempore ab illo mox & tenebris
Inuisa magis.
Tulim⁹ sæuæ iussa nouercæ:
Hostilem animum uultusq; truces.
Illa illa meis tristis erinis:
Thalamis stigios prætulit ignes.
Teq; extinxit miserande pater:
Modo cui totos paruit orbis
Vltra oceanum.
Cuiq; britanni dedere:
Ducibus nostri ante ignoti iurisq; sui.
Coniugis heu me: pater insidiis
Oppresse iaces: seruitq; domus
Cum prole tua capta tiranno.

Nutrix.

f Vlgore primo capt⁹ & facili bono

DAN. rem. Ignoti: falsum: nam Iulius domuit: sed nostris intelligit fortasse familiatum.

Vlgore: Conquestio nutricis de Octauia proponentis speculum uitæ humanæ: ut si quis cōfidat rebus humanis: uideat domum claudii patris octauiæ quam consolari uellem: nec uoces meas accipit. Fulgore: splendore regni quod uidetur pulcherrimum. Fallaci: uidetur habere multa commoda cum habeat tot insidias: & mala.

Vlgore: carmen secundum metro archilochio trimetro catalectico dolet uicem Octauiæ nutrix quam arbitror esse lepidam amitam ipsius octauiæ & Neronis: apud quam nero ipse ab infantia fuit educatus sub duobus pædagogis tonsore & saltatore.

¶ Latentis

¶ Latentis fortunæ:incognitæ.nã nõ ꝓuisa nocet. Libet:propter britãnicos quos uicit. Rates.ſ.Claudii. BER.
Ora thanais:regiones ſeptẽtrionales. Iugo ſeruituti romanæ. Cõiugis ſcelere:neneno agripinæ. Mox illa.ſ.octauia ſoror & cõiunx gnati neronis cuius uenenis frater.ſ.Octauiæ britãnicus occidit. Soror:octauia qñ nero maritus eius factus erat filius claudii p adoptionẽ. Viri mariti neronis ꝓſuaſi Octauiæ tegẽte iram ſed ipſa non põt. Quẽ.ſ.uirũ. Secreta:ipſa ſolitaria. Flagrat:ardet. Dolentis.ſ.Octauiæ. Pietas: amor meus Fruſtra:quia nõ uult conſolari. Dolo:rqñ recordat mortis ſuorũ:mutãt oia cõſilia quæ ei derã. Generoſus ardor:inflãmatio mẽtis octauiæ generoſæ. Regi moderari. Malis:uidẽs ſe oia amiſiſſe: nõ timet ꝓdere plura. Heu quam :timet ne maritus itetficiat aut eam repudiet. Proſpicit:a longe uidet.

Fallacis aulæ:quiſquis attonitus ſtupet
Sub uno latentis ecce fortunæ impetu.
Modo ꝑpotentem cernat euerſam domũ
Stirpemq; claudii:cuius imperio fuit
Subiectus orbis paruit liber diu
Oceanus & recepit inuitus rates.
En qui ora thanais primus ipoſuit iugo.
Ignota tantis claſſibus texit freta
Et ſæua maria:coniugis ſcelere occidit.
Interq; gentes barbas tutus fuit.
Mox illa gnati cuius extinctus iacet
Frater uenenis:meret infœlix ſoror
Eadẽq; coniunx:nec graues luctus ualet
Illa coacta tegere crudelis uiri:
Quẽ ſecreta refugit ſemp.atq; odio pari
Ardens mariti mutua flagrat face.
Animum dolentis noſtra ſolatur fides
Pietaſq; fruſtra:mutat immitis dolor
Conſilia noſtra:nec regi mentis poteſt
Generoſus ardor:ſed malis uires capit
Heu quã nefandũ ꝓſpicit noſter timor
Scelus quod utinam numẽ auertat deum

Octauia.Nutrix Oct. loquitur.

O Mea mullis æquanda malis:
Fortũa licet rpetã luctꝰ electra tuos
Tibi merenti cæſum hcuit flere parẽtem:
Scelus ulciſci uindice fratre:
Tua quem pietas hoſti rapuit
Texitq; fides.
Me crudeli ſorte parentes
Raptos prohibet lugere timor:
Fratriſq; necem deflere uetat.
In quo fuerat ſpes una mihi:
Totq; maloruꝫ breue ſolamen.
Nunc in luctus ſeruata meos
Magni reſto nominis umbra.
Nu. Vox en noſtras perculit aures
Triſtis alumnæ:ceſſat thalamis

Mea nũc exit octauia cõparãs ſua mala malis electræ filiæ agamẽnõis iterempti:ut paluante uidimus. Licuit flere:q; pars ẽ leuamẽti doloris aperte fere ſuos:id ipſa facere nõ poſſum metu mariti. Fratre: ſcilicet Oreſte qui matrem clytemneſtram & aegyſthum interfecit in ultionem Patris. Rapuit:nã ut ſupra uidimus electra occiſo patre Oreſtem fecit fugere cõmittẽs illum ſtrophio phocenſi. Texit:ideſt occultauit. Crudeli ſorte nã Meſalina mater iuſſu parentis interempta eſt: & ipſe pater ueneno nouercæ periit. Timor:ſcilicet mariti. Fratris:ſcilicet britãnici ueneno interempti. Magni nominis: claudii imperatoris. Vox: audiuit uocem Octauiæ ſecum conquerentis. Alumne:Octauiæ.

¶ Fallacis aulæ:ſurgit in mentem ad hunc locum diſtichon elegantiſſimum quod ſcripſit ioannes ſalis bathienſis ad policratum ſi mihi credideris. linguam cohibebis: & aulæ limina non intret pes tuus eſto domi:extrema nã que miſeria eſt colere aulas.ambicioſum ſeruitutem ſeruare.inter domeſticos inſidiatores uerſari:& quod omnium peſſimum eſt flagiciaſis officiis mancipari. de qua re elegantiſſimum compendium reſtat pii pontificis maximi:& præclarus liber polycratis: qui pulcherime omnis nugas & miſerias curiales proſequutus ẽ hortans ad philoſophiam & uirtutum cultum capeſſendum. Ora tanais: Eutropius qui eleganti compendio romanam tradit DAN.
hiſtoriam ſcribit in ſexto & Tranquillus in uita eius Tacitus Cornelius Egeſippus confirmant: Claudium primum poſt.C.cæſarem bellum intuliſſe britannis ſuperbiſſimis & ſæuiſſimis gentibus & deuiciſſe. Cn. Sentium: & Aulum Plantium illuſtres & nobiles uiros:& inde filio ſuo britannici nomen impoſuit. Mox illa gnati. Nero ſimulata reconciliatione cum matre eam reuocauit a baulis baias ad quinquatria inde machinoſa naui redire iuſſit qua ſo uta in aquis concidit & enatauit incolumis.ligerinum nunciantem incolumem matrem iuſſit occidi.miſſo ſtatim ſpicalatore qui matrem omnino necaret eo ſpacio maris: quod eſt inter baulas & baias: ut in quodã tetraſtico epigrãmaticus uates pulchre teſtificat.

Mea: Carmen tertium uetro pindarico introducitur alternatim Octauia plangens & nutrix conſolans & ſimul & uindictam diſſuadẽs quam parabat in uirum Octauia. Ex comparatione aliene calamitatis artificioſe ſuam exagerat. Parentes: Claudium & Meſſalinã Claudiũ agrippina uox & nouerca octauie medicato boleto cõſilio locuſte pemit p halotum ſpadonem meſſalinam tribunus iuſſu uarciſſi confodit in orto cum matre. Vmbra magni:nominis.parentibus germano ampliſſimis nominibus ego ſola relicta ſum parilum uelutiuetigium & umbra in anis. Alumnæ: licet lepida nunquam nutrierit Octauiam :tamen abſolute poſſumus ipſam adductam a ſeneca de induſtia cõiectare. Ceſſat thalamis: quid motor adeam celerare greſſus meo.

BER. ¶ Senectus: mea cessat ire in thalamũ eius. Et excipe: ueni ad me ut audias luctus meos. Solues: depões ne ullo tpe lachrymes. Qui. s. dies quo moriar. Non uota: uon ut optas euenit nobis: sed ut uolunt fata. Nec capit fortunam: elatus fortuna seipsum moderare nequit. Infanda parens. scelerata agrippina quæ claudiam maritum & britannicum priuignum sustulit de medio ut Nero filius regnaret. Licet pudeat: qa matrem habet odio. Rependat: retribuat meritum illi morte: nam matrem fecit mori: ut scribunt Tacitus & Tranquillus. Hunc titulum. scilicet dedisse imperium filio per scelus.

Inferre gradus tarda senectus.

OLleranda: dicit Octauia sua mala nunquam posse finiri nisi morte enumerans illa flebilit. Meæ famulæ: scilicet popeæ quam superduxit mihi maritus. Luce: uita. quia uellem mori. Sed sceleris: ne criminer falso. Absit: si occidar sine nomine criminis, accipiam mortem pro beneficio. Pœna nam uideo duriora morte. Iungere: ubiq; supple pœna grauior. Hosti: neroni oscular illum qui interfecit patrem & fratrem meum per Agrippam eius matrem. Nutus signa eius uoluntatis.

Oc. Excipe nostras lachrymas nutrix:

DAN. ¶ O miseranda: octauia quando dabitur ũnquam tibi ocium a tot luctibus. Nec fortunam capit: nescit mentẽ temperare ab insolenti lætitia. Parens: neronis ut imperaret. Nec fortunam capit ipse suam: uide quam cæcum & insanum reddidit neronem fortuna. teste nanque Orosio: cuius uerbis & sensu eo libentius utor q; scio christianum & magni discipulum Augustini: Omnia prope italiæ & græcie theatra perlustrauit. assumpto uarii uestitus dedecore. citaristas: tragœdos: aurigas: uisus est superare utrum in uxorem duxit: ipse a uiro ut uxor acceptus est & rectas nuptias celebrauit: rætibus aureis piscabatur purpureis funibus. nullam uestem bis induit. nec unquam minus mille carrucis iter traditur confeciſſe. Deniq; urbis Romæ incendium uoluptatis sue spectaculum fecit. per sex dies septemq; noctes ardens ciuitas regios pauit aspectus auariſſimus centies centena milia sestertium annua a senatu conferri sibi imperauit. plurimos senatorũ nulla causa bonis priuauit. Crudeliſſimus plurimã partẽ senatus interfecit equestre; ordinem prope destruxit matrem fratrem sororem uxorem prostrauit. Impiiſſimus nã primus Romæ christi sectatores moribus affecit: beatiſſimos apostolos Petrum cruce. Paulum gladio interfecit. nefandiſſimus deniq; omnium qui sunt qui fuerunt aut qui futuri sunt sceleratorum Senecam preceptorem sanctiſſimum ad morte ; compulit: q̃uis persancte iuraret frustra se eẽ suspectum & potius periturum q̃ nociturum ei.

Nu. Dabit afflicte meliora deus
Tempora mittis tu modo blando
Vince obsequio placata uirum.

OLleranda: annecti tur cum superiori. namq; Octauia persistit in gemitibus & lamentis. Cæterum sola discrepat metri qualitate quod est archilochium trimetrum cathalecticũ. Collocutrices Octauia Nutrix. Sola mors finiet nostra mala. Meæ famulæ: popeæ quam mihi par esset seruam dari. A fatis meis: ne moriar criminose.

Oc. Vincam sæuos ante leones:
Tigresq; truces: fera quam sæui
Corda tyranui.
Odit genite: sanguine claro:
Spernit superbos humilesq; simul.
Nec fortunam capit ipse suam.
Q uam dedit illi per scelus ingens
Infanda parens. licet ingratum
Dire pudeat munere matris.
Hoc imperium cepisse licet.
Tantum munus morte rependat
Ferret hunc titulum post fata tamen
Fœmina longo semper in æuo.
Nu. Animi reprime uerba furentis,
Temere emissam comprime uocem.

Octauia. Nutrix.

Octauia loquitur.

TOlerãda q̃uis patiar apd q̃ant unq̃
Nisi morte tristi nostra finiri mala:
Genitrice cæsa. p scelus rapto patre
Orbata fratre miseriis. luctu obruta.
Mœrore oppressa: cõiugi iuuisa: ac meæ
Subiecta famulæ. luce non grata fruor
Trepidãte semper corde nõ mortis metu
Sed sceleris: absit crimen a fatis meis.
More iuuabit. pœna nam grauior nec ẽ.
Videre tumidos. & truces misere mihi.
Vultus tyrãni. iungere atq; hosti oscula
Timere nutus cuius obsequium meus
Haud ferre posset. fata post fratris dolor

¶ Cuius

¶ Cuius imperiũ.s.fratris britannici qui patri debebat succedere. Quã sæpe:additur alia pœna nunq̃ habeo quietẽ tranquillam semper mihi obuersatur imago ante oculos fratris interempti. Fratris ora.s.nero nis qui frater erat per adoptionẽ. Petit:inuadit. Modo:interdum.Hostis:nero:ita uidetur mihi: Inherenti:iuncto mihi dum uult uulnerare illũ mihi inherentem:etiam me percutit.ut uidetur mihi in somno.Rapit:celeriter agit. Excutit:tunc excutior somno & incipio dolere. Pollicem:popeam. Nitentem:ornatam Cuius i munus:i gram eius popeæ ipse uero iterfecit matrem. Imposuit matrem naui solutili: ut cũ illa esset in mari solueretur materq̃ periret in undis q̃ cũ esset apud baias effecit.illa imposita naui eademq̃ fracta nata uit in lacum lachrinũ & exiuit ad littus quod audiens nero misit libertum qui eam interficeret.unde dicit stygiæ rati:qui misit illam ad mortem. Seuior:nã mare peperce rant & filius interemit. Quæ spes quando interfecit ma trem quæ spes potest esse mihi. Inimica:popea. Victrix compos uoti. Iustæ coniugis.s.mei quæ sum iusta uxor neronis. Emergere.emergaris.rogat patrem claudium ut ueniat ab inferis ad auxiliũ gnatæ:aut aperiat terram ut ipse possit descendere ad inferos. Frustra:octauia frustra inuocans parentem mortuũ qui etiam dum uiueret nullam curã habebat proprioꝝ filiorũ:nam petet quod neronem adoptauerat in imperium fatum alieno ſangui ne. Nato suo.s.britannico. Genitam fratris:agrippinã.

Scelerẽ interẽpti:cuius imperium tenet.
Et morte gaudet auctor infandæ necis:
Quam sæpe tristis umbra germani meis
Offertur oculis:membra cũ soluit quies:
Et fessa fletu lumina cum soluit sopor.
Modo sacibus atris arma infirmes man9
Oculosq; & ora fratris infestus petit.
Modo trepidus ide rfugit i thalãos meos
Persequitur hostis;atq; inherenti mihi
Violentus ensem pelatus nostrum rapit:
Tũc tremor & igens excutit sõnos pauor
Renouatq; luctus & metus misere mihi
Addiice his supbam pellicẽ.nostre dom9
Spoliis nitentem;cuius in munus suam
Stygiæ parẽtem natus imposuit rati.
Quam dira post naufragia supato mari
Ferro interemit sæuior pelagi fretis.
Que spes salutis post nefas tantum mihi
Inimica:uictrix:iminet thalamis meis
Odioq; nostri flagrat:& precium stupri
Iustæ maritum coniugis captat caput
Emergere undis & fer auxilium tuæ
Nate inuocanti genitor;aut stygios sinus
Tellure rupta pande;quo præceps ferar
Nu.Frustra parentis inuocas manes tui
Miseranda.frustra nulla cui prolis sue
Præferre potuit sanguine alieno fatum:
Genitamq; fratris coniugem captus sibi
Thoris nefandis flebili iunxit face.
Hinc orta series facinorum:cedes doli
Regni cupido;sanguinis diri sitis
Mactata soceri concidit thalamis gener
Victima;tuis ne fieret himeneis potens
Proh facinus ingens.fœmiæmun9datus
Syllanus;& cruore fœdauit suo
Patrios penates:criminis factus reus
Intrauit hostis hei mihi;captam domum
Dolis nouercæ:principis factus gener.
Idemq; natus iuuenis nefandi ingenii
Scelerumq; capax;dira cui genitrix faces
Accendit;& te iunxit inuitam metu.

Captus.s.amore. Flebili:qui postea ab ea ẽ interfectus: Hinc:ex hoc illicito mrimonio.Gener:lucius silläus appositiue uictima huic desponsata fuerat octauia:accusatusq; fuerat q̃ uolebat interficere imperatorem. Tuis himineis:tuo coniugio. Fœminæ munus:nam gratia mulieris occisus est.s.agrippinæ. Criminis:nã accusatus fuerat uelle interficere imperatorem. Intrauit hostis:scilicet nero. Gener:qui postea te accepit in uxorem. Et natus. s.per adoptionem. Nefandi ingenii:crudelis naturæ Capax:plenus omnibus sceleribes. Faces:propter matrimoniũ:nam ipsa agrippina uoluit neronem habere octauiam uxorem.

¶ Infirmas:quia umbra interemit neneno britannicum accepto a Locusta uenenariorum indica dum secum cœnaret.ueritus ne quandoq; apud hominum gratiam paterna memoria prævaleret. Infandæ necis:ueneni quod cœnanti dari imperauit. Infestus:inimicus. Atq; inherenti &c.uideor neronem uidere britannico insultantem meo lateri adnitenti & inter meum latus ensem rapere. Tunc excutior & surgo attonita. Pellicem:mihi popeam. In cuius:munus natus ideſt nero stygiæ rati uachinosæ & solutili:matrem redeuntem a baulis dolosa nauicula mandauit necari:ut supra uisum est in gratiam popeæ:sed liberam a naufragio percussor interemit gladio iussu neronio. Stupri: scilicet mei:est autem stuprum in uiduam proprie etiam in puerum lex iulia statuit pœnam decem milliũ stupratoribus puerorum nostris tẽporibus pœna est amputatio colli & rogus. Inimica uictrix:Codex uetustissimus habet: nutrix.ut fit uocandi casus. Iuste maritum coniugis captat caput. Sensum est per ironiã iuste sibi captat & allicit maritum meum in precium stupri. Frustra parentes:ne quicq̃ parentea inuocas qui uiuens ne dum mortuus nullam suæ prolis habuit curam.

Sanguine alieno fatum:te quẽ peperit Agrippina Germanici filia de familia Domitia.Neroni filio Antoniæ q̃ decessit pyrgis morbo intercataneo. Principis factus gener: te ducta.

BER. ¶ Tanto ſucceſſu: tanta proſperitate facta ferox: & inſolens auſa eſt aggredi imperium orbis: nam uenenato Claudio tradidit imperium filio neroni. Formas: diuerſitates. Fœminæ. ſ. agrippinæ. Per gradū: nam ſeriati multa ſcelera fecit dum tenderet ad regnum. Tunc: qñ agrippina intrauit domum ueſtram: pietas exiuit & intrarūt furiæ infernales. Extulit portauit gradus. i. greſſus ſuos trepidos: feſtinos. Vacuam: ſine pietate. Erinnis: furia. Polluit & contaminauit. Furens: ipſa agrippina furia diſſoluit oia iure naturæ. Coniunx ipſa agrippina. Infœlix puer: britannic⁹. Columen: ſuſtentaculum auguſte domus imperatorie: nam imperatores oēs auguſti erant. nouerca. ſ. agrippina non potuit tenere lachrimas in funere tuo. Deo uolanti: Cupidini aligero: nam forma ſimilis eras deo amoris. Nec cadat: interficiat ēt me nero priuſq̄ ipm interficiam. Natura quia tu es fœmia debilis. Obſequendo: complacendo ei blandiciis. Vt fratrem: indignatiue. ſ. obſequar ut reſtituat fratrem mortuum. Vt ſis. ſ. debes obſequi. Labentem: cadentem. Sobole: filiis ex re genitis. Fata germani: expecto id quod accidit fratri: ut ipſa quoq; interficiat. Confirmet: ne timeas mortem: nam cū ſciat nero te eſſe dilectam a toto populo non audebit interficere. Non leuat: non tollit. Coniugem: cōſiderabit te eſſe uxorem ſuam. Pellex: popea. Iuuenilis amor iuuenum ſubito capitur ſed idem langueſcit. i. cito deſinit. Venere turpi: inhoneſta libidine. ſed amor caſte coniugis ſemper durat. Domini: neronis animū. i. amorem tenuit. Prælatam: præpoſitam ſibi. Monumenta: facit aliqua ſigna quibus oſtendit ſe iam timere. Quibus. ſ. momentis. Faſſa: confeſſa. Leuis inconſtans: nā cito deſeretur. Paſſa eſt: conſolatur octauiam exēplo iunōis q̄ ſæpius talia paſſa eſt ioue marito. Regina deum: iuno deorum regina. Vertit: dum committit ſtupra.

DAN. ¶ Quis tot: auget per ανακφωνγσιν turpitudinē Agrippinæ cuius immania ac ſine exemplo teterrima facinora nulla eſt tam potēs lingua q̄ ualeat explicare: quoq; quotidie claudioq; familiam ſubiit. ilico emigrauit pietas i cuius locum ſubiit lis & diſcordia. fas oē abſciſſum & iura naturæ peruerſa. Miſcuit: compoſuit. Puer: que iuſſit mori æmulatione uocis (uñ Tranquillus:) Britānic⁹: uocabatur antea germanicus mox deuictis britanniis uocatus ē britannicus ut Tranquil. & Eutropius ſcriptum reliq̄re.

Heu me: pathos ab inani qppe in tantillum cinerē uita hois: p tranſitum laudat admirabilem ſpeciem britannici que uel ipſam nouercam flexit ad lachrymas i funerea pō pa. Extinguat & me: irruptio eſt ex uehementi indignatione ſicut ſupra animaduertimus in Electra. Tāta suires, ut poſſit neronem occidere qui lingua ſabina eſt uir fortis. Reſtituas: Inſtaures & ſuſtineas. Sobole: tuis gnatis ſoboles de adoleſcentibus proprie dicitur ab oleſco quod eſt creſco. Lucretius inquit. Siue uirum ſobolis: ſiue ē mulieb ris origo. Fauor: gratia popularis. Iuuenilis ardor: uertitur facile iuuenū ardens in corde ſtimulus fax amoris cito euaporatus: ut ſunt mutabiles mentes iuuenum iuxta ſententiam homericam. ὁῶαοτερῶναναοβρωνφρενέδνερεγογται. Atque monumenta: certo indice prodit iam ſuam de te formidinem.

Tantoq; uictrix: facta ſucceſſu ferox:
Auſa imminere eſt orbis imperio ſacri.
Quis tot referre facinorū formas poteſt.
Et ſpes nefandas fœmine & blādos dolos
Regnum p̄tentis p gradū ſcelerū omniū
Tūc ſancta pietas extulit trepidos grad⁹
Vacuamq; crinis ſæuā funeſto pede
Intrauit aulam: polluit ſtygia face.
Sacros penates: iure nature furens
Faſq; omne rupit: miſcuit coniunx uiro
Venena ſæua: cecidit atq; eadem ſui
Mox ſcelere nati: tu quoq; extictus iaces
Deffende nōbis ſemper infœlix puer:
Modo ſidus orbis columē auguſte doma
Britānice: heu me nūc leuis tantum cinis
Et triſtis umbra: ſæua cui lachrimas ddit
Cedit cremandos: mēbraq; & uult⁹ deo
Similes uolanti feruens flama abſtulit.
Oct. Extīguat & me: ne manu mea cadat
Nu. Natura non tantas dedit uires tibi.
Oct. dolor. ira: meror: miſie. luct⁹ dabūt
Nu. Vince obſequēdo potius īmitē nirū
Oc. ut frem. adēptū ſcelere reſtituat mihi
Nu. Incolumis ut ſis ipſe labēte ut domū
Genitoris olim ſobole reſtituas tua.
Oc. Expecta aliā prīcipis ſobolem dom⁹
Me dira miſeri fata germani trahunt.
Nu. Cōfirmet animū: ciuiū tantus fauor
Oc. Solatur iſte: noſtra non leuat mala.
Nu. Vis magna populi eſt.
Oc. Principis maior tamen.
Nu. Reſpiciet ipſe coniugem.
Oct. Pellex uetat. nu. Inuiſa cūctis nēpe.
Oct. Sed cara eſt uiro. Nu. Nōdū uxor.
Oc Iam fiet & genitrix ſimul.
Nu. Iuuenilis ardor impetu primo furit
Langueſcit idem facile: nec durat diu
In uenere turpi: ceu leuis flammæ uapor
Amor perennis caſte manet.
Violare prima quæ tuos auſa thoros.
Animumq; domini famula poſſedit diu
Iam metuere eadem nempe prelatam ſibi
Subiecta: & humilis: atq; monumēta ex
Quibus timorē falſa teſtat ſuū. (trahit
Et hanc leuis fallaxq; deſtituit deus
Volucer cupido: licet ſit forma eminens

¶ Oloris

Oloris:nam mutatus in cignum ſtuprauit ledam. Sidonii tauri:nam mutatus in taurum rapuit europā BER
agenoris regis Sydonis filiam. Aureus:nam mutatus in aureū himbrem defluxit in gremiū danaes filiæ
Acrifi & eā ſtuprauit. Himbri:ablatiuus eſt in i & e. Sidera lede:caſtor & pollux filii lede relati ſunt in nu
mero deorum:ſimiliter & bacchus & hercules qui oēs nati ſunt ex adulterio ioui s. Heben:filiam iunōis &
uxorē:ut diximus ſupta. Vicit:ecce q̄uis uideret iuno tot iniurias ſibi fieri:tñ ſemper obſequuta eſt ioui.
Coniugis:iunonis. Alte:in profundo pectoris diſſimulatus dolor:unde nunc ſola fruitur ioue in cœlo:

Opibus ſuperba gaudium capiet breue.
Paſſa ē ſimiles ipſa dolores Regina deū.
Cum ſe formas uertit in omnes
Dominus cœli diuumq; pater
Et modo pœnas ſumpſit oloris:
Modo ſidonii cornua thauri.
Aureus idem fulſit in himbri.
Fulgent cœlo ſidera ledæ.
Patrio reſidet bacchus olympo.
Deus alcides poſſidet heben;
Nec iunonis iam timet iras:
Cuius gener eſt:qui fuit hoſtis:
Vicit ſapiens tamen obſequium
Coniugis:alte preſſuſq; dolor.
Sola tonantem tenet æthereo
Secura thoro maxima iuno.
Nec mortali captus forma:
Deſerit altam iuppiter aulam.
Tu qnoq; terris altera iuno:
Soror auguſti coniunxq; graues
Vince dolores

Oct. Iungentur ante ſæua ſideribus freta
Et ignis, unde tartaro triſti polus.
Lux alma tenebris:roſidæ nocti dies.
Q uam cum ſceleſti cōiugis mēte impia
Mens noſtra ſemp fratris extincti memor
V tinam nephandi principis dirum caput
Obruere flammis cœlitum rector paret:
Q ui ſæpe terras fulmine infeſto quatit.
Menteſq; noſtras ignibus terret ſacris.
Nobiſq; monſtris:uidimus cælo iubar
Ardens:cometā pandere funeſtā facem
Q ua plauſtra tardus noctis ætrenæ uice
Regit bootes frigido arctoo rigens.
En ipſe diro ſpiritu ſæui ducis
Polluitur æther:gentibus clades nouas
Minantur aſtra:quæ regit dux impius
Non tam ferrum tiphona neglecto ioue
Irata tellus edidit:quondam parens.
Hæc grauior illo peſtis hic hoſtis deum
Hominūq; templis expulit ſuperos ſuis:
Ciueſq; patria ſpiritum fratri abſtulit.

quod tibi eueniet in terris ſi obſequeris marito. Forma:
pulchritudine alicuius mortalis. Iungentur: arguit octa
uia ab ipoſibili:quod ignis prius mſſcebitur undis:& oia
iura naturæ confundentur q̄ ipſa hēat animū cōcordē cū
nerone:rogatq; iouem ut perdat eum:quod tamen fieri
putat qñ uidet cometam ex cœlo minantem mortē prin
cipis. Pandere:diſtendere. nam ut ſcribit Plinius come-
ta crines hēt & apparet ſemp uerſus ſeptentrionem:unde
dicit. Q uo. ſ. parte bootes rigens. i. frigidus regit plau-
ſtra. i. urſam maiorem & minorem quod ſidus eſt in ſep-
tentrione ut diximus. Polluitur æther ificitur aer ſpiritu
ſcelerati imperatoris qui non dignus eſt uiuere cum ſitpe
ſtis in terris. Dux impius:intellige neronem q cum me
retur mori ſuperat aſtra que mortem uidētur minari uel
intellige iouem qui uidetur dux imptus quod non tollit
neronem de mundo. Ferum typhona:accuſatiuus græ-
cus typhon fuit gigas filius terræ & titani nulla peſtis eſt
grauior illo nerone:neq; gigantes tam crudeles fuerunt
quantum ipſe. Templis:nam ut inquit: Suetonius:uaſa
tēplis ſacrata conflabat. Ciues:nam multos proſcripſit
pluresque perdidit. Fratri:britannico.

¶ Dominus:qui habet imperium domus:is proprie do- DAN.
minus eſt unde dominus & ſeruus retranſitoria nomina
ſunt. Et dominus dicitur cui populi ſubſunt. Virgilius.
Romanos rerum dominos. g. q. to. Antiqui dixerunt du
benum. Pacuuius dum dubenos ligatos ſeruos peſſime
uerberat. dominos & dominas amantes dicimus & deos
& deas. Virgi. Et iuncti currum dominæ ſubiere leones.
Ouidius Et domino ſoluere uota ioui. Dominus ergo ce
li. i. iuppiter dominator cœli diuūq; æterna poteſtas Exē
plis a maiori ſolatur dolentem octauiam quoq; iuppiter
concubinos & concubinas inuita iunone habuerit cœle-
ſtiq; honore hibridas decorauerat. Vicit ſapiens:tam ſa
pientis eſt pertinacem ob ſequelam tolerare. Tenet to-
nantem diſſimulando eius iniurias:ſemel iocabatur cum
ganimede iuppiter uidente iunonem. arriſit iuno conti-
nuo iuppiter relicto puero deoſculatus eſt iunonem. ut
elegantet indicat Lucanus in tetraſticho quodam: quod
ego latinum feci iuppiter humanos deponens pectore cu
ras. Forte ſuo cœpit cum ganimede iocos. Viderat:& ri-
dens iuno formoſa. Miniſtro a ioue ſneglecto baſia ola tu
lit. Auguſti:neronis. Vince ferendo. Iungnetur:con-
trariis argumentis & antietis a quattuor rerum initiis of-
firmat ſe contia. Senſus eſt mare potius ſuſtineret ſtellas:
& ignis fertet aquas quam feram ego mores ſceleſti coniu
gis. Cometam:& cometes & cometa in genere uitili enū
ciatur. ſtella crinita hiſpida. terrificum ſidus & perniciem
magnis uiris portendens. Frigido:pro frigore. Irata tel
lus:appollonius meminit i tertio. & ſupra adnotauimus.

BER. ¶Matris agrippinæ. Et lucem:ex indignatione subiungit hoc licet mereatur mori:uiuit tamen. Noxiã: nimis nocentem. Inuicta:quibus nihil potest resistere:frustra iacis & temere idest sine consideratione fulmina:cum potius sæuum tyrannum deberes ferire. Cessat:quod non feriat. Quem:orbem. Iugo turpi: seruitute. Augustum:nomen familiæ nostre. Inquinat:diffamat. Cede:fer æquo animo fortunam tuã.

Vrgetur ira:iam diu dii habent gentem nostram inuisam. Quam.s. domum. Dura:imisericors. Genitricis:matris messalinæ quæ cum esset Claudius apud Hostiam Caio filio nupsit dote inter auspices consignata:ut scribunt tranquillus & Tacitus:q; cum resciuisset imperator illam iubet supplicio affici. Nupsit: scilicet iterum filio. Nostri:filiorum quos habebat ex Claudio.

Coniugis:claudii. Legum:contra leges id matrimonium fecerat uiuente Claudio. Illo:aduerbium.ad illũ lõcum. Stygios:mortiferos.nã postea ambo interfecti sunt

Toros:scilicet messalinæ & fili. Faces quæ solent ferri i nuptiis. Principis:claudii. Cedem:scilicet matris meæ.

Extincta:postquam ipsa mortua est:nũquam detersi lachrymas oculis. Coniugem:Claudiu; qui postea duxit Agrippinam:a qua uenenatus est una cum filio britanni co:unde mater fuit causa mortis illorum:nisi perdita fuisset ipsa:pater non duxisset Agrippinam. Ad umbras:ad inferos. Prodidit:fuit causa ruinæ. Furoris:incestæ libidinis:qua iuncta est filio.

QVæ fama:inducitur Chorus qui fama uulgata quod Nero duceret Popeam uxorem repudiata Octauia:eius miseriam deplorat populumq; romanu; arguit quod talia patiatur qui solitus erat tyrãnos expellere. Versus anapesticus est. Quæ fama:aliqui iterrogatiue legũt: sed potes facere totam unam constructionem:scilicet urina; fama quæ peruenit ad aures sit credita falso. Perdat: non sit uera. Noua popea:pricipis neronis. Proles claudia.octauia. Pignora:filios:pignus pacis inter ipsam & neronem. Edat:generet. Qua:pace. Soror:& uxor Neronis augusti.

DAN. ¶Lætus dies:uindictæ quo meritas scelerum suoru; det pœnas.raro enim antecedentem scelestum deseruit pede pene claudo. Graui deorum: expostulat pertinacem constantemq; iram deorum in se suamq; familiam. Dira uenus:certauit una nocte quinq; & uiginti concubitibus:& lassata uiris nondum saciata redibat:uenus improba domum.Claudiam furore inextincto messalinæ fugil lauit. Raptas:de paternis thalamis. Renouare:nitit de mũ nutrix octauiã a luctu maternæ calamitatis cohibere.

QVæ fama:Commiseratur chorus abominandum Octauiæ repudiũ:& popeæ iniquas nuptias:mox inuehit i pditos ac facinorosos mores Neronis. Scribitur hoc carmen quod est quartum metro pindarico dimetro brachicatha lectico.

Hausit cruorem matris & lucem uidet
Fruiturq; uita. noxiam atq; animã trahit.
Proh summe genitor tela cur frustra iacis
Inuicta totiens temere regali manu:
In tam nocentem dextra cur cessat tua
Vtinam suorum facinorum pœnas luat
Nero:diuo domitio genitus patre
Orbis tyrãnus.quem premit turpi iugo.
Morũq; uitiis nomen augustũ inquinat.
Nu.Indignus ille fateor:& thalamis tuis
Sed cede fatis atque fortunæ tuæ
Alumna quæso.ne ue uiolenta moue
Iram mariti:forsitan uindex deus
Existet aliquis.lætus & ueniet dies.
Oct.graui deorũ nostra iam pridẽ dom9
Vrgetur ira:prima quam pressit uenus
Furore miseræ diræ genitricis meæ.
Quæ nupta demens nupsit incesta face:
Oblita nostri:coniugis.legũ immemor:
Illo soluto crine:succincta anguibus:
Vltrix erynis uenit ad stygios thoros.
Raptasq; thalamis sanguine extixit faces
Incendit ira pectus principis truci
Cædẽ infandã:cecidit infœlix parens
Heu nostra ferro: meq; perpetuo obruit
Extincta luctu:coniugem traxit suum
Natũq; ad umbras:perdidit lapsa domũ.
Nu.Renouare luct9 parcæ cũ fletu pios
Manes parentis ne ue solicita tuæ.
Graues furoris quæ suis pœnas dedit

Chorus romanorum.

QVæ fama modo uenit ad aures:
Vtinam falso credita perdat
Frustra totiens iactata fidem.
Nec noua coniunx nostri thalamos
Principis intret teneatq; suos.
Nupta pœnates claudia proles.
Edatq; partu pignora pacis:
Qua tranquillus gaudeat orbis:
Seruetq; decus roma æternum.
Fratris thalamos sortita tenet
Maxima iuno;soror augusti

¶Diuus

¶ Diuus pater: claudius. nam a Nerone inde in numero deorum relatus est ut tegeret crimẽ ueneni. Nos quoq; uenit ad reprehensionem populi qui hæc pati non deberet. Post fata: ideſt mortẽ: nã mortuis etiã debetur officium. Cuius: scilicet ducis claudii. Euo: longitudine tẽporis: romani de sanguine martis animosi erant: sed modo longiores ab illa stirpe facti sumus timidiores: i nobisq; deficit sanguis martius. Virgo: uirginie historia a Tito liuio scribitur plene. Apius decemuir cautus amore huius puellæ illam falso per libertum in seruitutem uindicare uolebat: nam ex ancilla sua natam esse libertus asseuerabat: cui cum uirginius pater puellæ resistere non posset: apium decemuirum rogauit ut remotis arbitris cum filia loqui liceret: quo concesso arrepto gladio e proxima lãigena filiã iugulauit: malens habere illam mortuam quam stupratam. Populus autem uidens iniquitatem decemuirorum qui regibus successerant illos magistratu abire coegerunt: hæc tota hystoria ibi exprimitur breuiter. Seruitium: ne traheris in seruitutem per libertum Apii. Libido: scilicet Apii qui te cupiebat. Te quoq; lucretia romani pudoris specimen: lucretii filia & collatini uxor ut scribit a Liuio uiolata a Tarquinio filio tarquini superbi: uocatis parentib⁹ & marito: manu propria mortem sibi conscruit: ne adulterio consensisse uideretur: & Brutus autem qui iam diu stultitiã simulauerat arrepto gladio quo ipsa lucretia ceciderat in publi cum prodiens populum concitauit ad fugã regis qui cũ tota stirpe expulsus est. Nata lucretii: lucretia. Tullia: filia seruii tullii sexti regis romanorum: & uxor tarquini superbi qui patrem uxoris interfecit ut regno potiretur: hæc scelerata fuit simulq; cum tarquinio expulsa: unde Valerius maximus inqt: cũ hæc carpento ueheretur: & is qui iumẽta agebat succussis frenis constitisset: repentino more causam requisiuit & ut comperit corpus patris Seruii tullii occisi ibi iacere supra id duci uehiculum iussit quo celerius in complexu interfectoris eius tarquinii ueniret. Lacero seni: patri seruio tullio interempto noluit illũ sepeliri. Hæc quoq; nati. s. Neronis tangit hystoriam quomodo agrippina mater Neronis periit: q̃ ut inquit Suetonius cum ueneno tentasset perdere: sentiretq; antidotis præmunitã: lacunaria quæ noctu super dormientem laxata machina deciderent parauit: hoc consilio per conscios parũ celato: solutilem nauem: cuius uel naufragio uel camere ruina periret: commentus est. Atq; ita reconciliatione simulata a iucundissimis litteris baias euocauit ad solẽnia quinquatriũ simul celebrãda datoq; negocio triarchis: q liburnica qua aduecta erat uelut fortuito concursu confringerent protraxit conuiuium repetentiq; baiulos in locum corrupti nauigii machinosum illud obtulit: hilare prosecutus: atq; i in gressu papillis quoq; exosculatis: reliquum temporis cum magna trepidatione uigilauit. operiens ceptorum exitum Sed ut diuersa omnia nandoq; euasisse eam cõperit: inops consilii lagerinum libertum eius saluum & incolumẽ cum gaudio nunciantẽ abiecto clausula iusta pugione ut percussorem sibi suborn atum arripi: constringiq; iussit: matrem que occidi quasi deprehensum crimen uoluntaria morte uitasset. Rate ferali: naue solutili & mortifera.

BER

Sociata thoris cur ex prima
pellitur aula: sancta quid illi
Prodest pietas diuusq; pater:
Quid uirginitas castusq; pudor:
Nos quoq; nostri sumus immemores
Post fata ducis: cuius stirpem
Prodimus æuo suadente metu:
Vera priorum uirtus quondam
Romana fuit: uerumq; genus
Martis in illis sanguisq; uiris.
Illi reges hac expulerant
Vrbe superbos: ultique tuos
Sunt bene manes uirgo dextra
Cæsa parentis: ne seruitium
Paterere graue: & improba ferret
Præmia uictrix dira libido.
Te quoq; bellum triste secutum est;
Mactata tua miseranda mana
Nata lucretii: stuprum sæui
Passa tyranni: dedit infandi
Sceleris pœnas cum tarquinio
Tullia coniunx: quæ per cæsi
Membra parentis egit sæuos
Impia currus: laceroq; seni
Violenta rogos nata negauit.
Hæc quoq; nati uidere nefas
Secula: magnum cum tyrrhenum
Rate ferali princeps captam

¶ Vera prior: commendat seuerum & acre supercilii ueteꝝ romanoꝝ in uindicandis sceleribus. Expulerant: nulla ui. nullo terrore. nullo deniq; fœdere: unq̃ adduci potuerũt ut rex Tarquinus eiectus ob sceleris filii reciperet: adeo cõstanter crimẽ uiolatæ pudicitiæ puniuerũt. Seruitium: concubitus illiciti & inconcessi. exempla possent sexcenta adduci quibus fieret fides quanto animi robore quantaq; fortitudine romani illi ueteres omnem ignobilitatem: oẽmq; mollitiem & effeminatam libidinem castigauerint: sed hiis solis stemus quæ auctor ingenua breuitate prosequitur. hoc cauerat mens prouida romuli dissentientis conditionibus fœdis: & exemplo trahentis &c. inqt Horatius. Turpis maritus uixit & ostium ꝓ curia inuersiq; mores.

DAN.

Nata lucretii: Spurius lucretius pater Lucretiæ. Venit Collatiam. Sextus Tarquinius & noctu stricto gladio ad dormientẽ Lucretiã ingressus uno tantũ seruo obstinatam pudicitiam rapuit. Lucretia mœsta tanto malo cõuocatis uiro & patre. Nulla inquit posthac impudica exemplo Lucretiæ uiuet: & cultrum quem sub ueste abditũ habebat eum in corde defigit. Tull a coniũx: Tullia cũ se domũ reciperet carpẽto corpus paternũ cõculcauit stratũ in uico cyprio qui postea dictus est sceleratus. hæc postea execrantibus uiris mulieribusq; domo & urbe cũ uiro & gnatis expulsa est, & tusculi exulauit ut Dionysius & Liuius meminerunt.

BER. ¶Iussit:a Neroe. Profecta:proficisci significat incohationem itineris:non profectionem. Plautus:ibo quo proficiscor. Præssa:pessundata. Fugam lœti:fugere mortem.

Secant natant inherentes tabulis. Repetunt:uadũt uersus littus. Augusta:agrippina mater augusti Neronis cõqueritur de ingratitudine filii amissa omni spe uitæ. Exere:tolle ut uideas miseriam meam. Pascere: satiare malis meis o claudi:cum fuerim causa mortis tuæ & nati tui britannici. Feriunt:dum loqueretur unde replebant os eius: & modo inclinabatur in pelagis modo tollebatur ut unde ferebant. Pellit fata:id ẽ mortem. Palmis:scilicet manibus natando. Cædit:uincitur a labore:non poterat se amplius mouere. Mansit:scilicet in aliquibus qui accurrerunt ad auxilium. Spræta:non timentes mori ut illi succurrerent. Leuant:tollũt ab undis. Quid tibi:uerba chori ad agrippinam. Vix posteritas:ita horrendũ ut qui nõ uiderint:uix credere possint. Furit:scilicet nero dolet eua fisse matrem.

DAN. ¶Profecta:non est nauium proficisci sed nauigantiũ:lege ergo prouecta ut habet antiquarius codex quem credi derim uel dextra Senecæ uel eius tempestate descriptũ fuisse. Dehiscit:fatiscit rimis. Scindit uestes: miraculum est in naufragio illi locum fuisse & lacerandi crines & conscindendi tunicam cui uix licuerit enatare. ergo nimis ambitiosa & affectata deploratio est ista nisi auctoris odiũ i Neronem excuses. Natoq; tuo:británico. Inhumata:quod meos artus naufragos depascentur monstra maris. Tristi morte:triste genus lœti est animam deponere in undis.

Multi dominæ:multi addebant animos natãti dominæ: & eandem trahentẽ lenta brachia magno cœleumate hortantur. Manibus suis suppositis. Quid tibi sæui:exclamat hic chorus ex commiseratiõe ineuitatæ mortis quod oino machera percussoris morietur. Cuius facinus: adeo est immane & præter omne exemplum.

Fraude parentem misit in æquor:
Properant placidos linquere portus
Iussi naute resonant remis
Pullsata freta: fertur in altum
Profecta ratis: quæ resoluto
Robore labens: præssa dehiscit
Sorbet mare: tollitur ingens
Clamor ad astra: cum fœmineo
Mixtusq; planctu mors ante oculos
Dira uagatur: quærit lœti
Sibi quisque fugam: alii laceræ
Puppis tabulis hærent nudi
Fluctusq; secant: repetunt alii
Littora nantes: multos mergunt
Fata profundo: scindit uestes
Augusta suas laceratq; comas:
Rigat & mœstis fletibus ora
Postquam spes est nulla salutis:
Ardens ira iam uicta malis:
Hoc exclamat mihi pro tanto
Munere reddis præmia natæ.
Hac sumo digna carina fateor.
Q uæ te genui: quæ tibi lucem
Atq; imperium nomẽq; dedi.
Cæsaris amens: exere uultus
Acheronte tuos pœnisq; meis
Pascere coniunx: ego causa tuæ
Miserande necis: natoq; tuo
Funeris auctor: en ut merui
Ferar ad naues inhumata tuas
Obrupta sæuis æquoris undis:
Feriant fluctus ora loquentis:
Ruit in pelagus: rursumq; salo
Præssa resurgit: pellit palmis
Cogente metu fata: & cædit
Fessa laborí: mansit & tacitis
In pectoribus sprætaq; tristi
Iam morte fides: multi dominæ
Ferre auxilium pelagoq; fractis
Viribus audent: brachia quanuis
Lenta trahentem uoce hortantur:
Manibusq; leuant: quid tibi sæui
Fugisse maris profuit undas:
Ferro es nati moritura tui.
Cuius facinus uix posteritas
Tarde semper sæcula credent.
Furit ereptam pelagoq; dolet

¶Iussa:

¶ Iussa: mortẽ agrippinæ. Cædis: mortis suæ rogat ministrũ ut uentrẽ quoq; feriat quo Neronẽ diu gestrũ tulit. Reddit: emisit. nã ſm Platonẽ animæ dicunt reddi cœlo: unde uenerunt. BER.

QVid me: ſecundus actus ubi Seneca ꝓceptor Neronis: nõ ille Seneca qui hãc tragœdiã cõpoſuit ut diximus in principio: maxime cõquerit de fortuna ſua. uidẽs tãtam exuperãtiã uitioꝝ ut puteꝛ finem mũdi adeſſe. Fallaci: quæ licet uidearis blãda: uulnera amara infers nimiũ ex tẽpẽtibus. Alte: ad magnas dignitates. Aedita arce: ſublimi turre: nã ſuſceptus fuit i domo imperatoris elatuſq; in altũ ut grauius caderẽ: ſemp; aio inq;etus eſſem. Latebã: ignotus erã i ſtatu priuato dũ exularẽ i corſica: quo iuſſus erã a nerone: ſed poſtea iterceſſione agrippinæ reuocatus ad ꝓturã ut ſemper anxius eſſem in tãta uarietate rerum. Inuidiæ: quæ ſemp ſuperiores petit. Mihi uacabat: ſeruiebat uolũtati meæ & uirtuti: nõ alterius libidini ut nunc. Recoleti reuoluẽti ſtudia philoſophiæ. In tueri cœlũ: cõtẽplari cæleſtiũ ordinẽ uiceſq; & ſiderũ ſeriẽ.

Artifex: creator mũdi deus: & ipſa natura ſecũdum Platonis opinionẽ: qui mũdum creatũ & interiturum dixit. Vices: uiciſſitudinẽ diei & noctis. Orbẽ phœbes: circulũ lunæ. Decus: ſidera quæ ſunt ornamentũ cœli. Qui ſeſe: dicit ob ſcelera iſtare finem mũdi ut rurſus ichoetur a ſeculo aureo. Qui. ſ. æther. caſſurus ut ruat cœlũ: & melior fit mũdus. Vt quõdã: quẽadmodum fuit ſub rege ſaturno quo regnãte fuit morum præſtantia cum adhuc homines ſaperent cœlum: mũdo recẽti facto. Tulit. ſ. meliorẽ ſtirpem. Iuſtitia: quæ aſtrea dicta fuit. Mitis: ſine ferro: nam tunc nulli erant enſes nec ulla diſcordia.

¶ Satelles: percuſſor ſpiculator. Mixtam gemitu: quia immatura: quia interfecta a filio: quia imperio turpiter excedebat imperatrix: aut quia nemo uolens moritur. DAN.

QVid me: iſcribitur metro archilochio carmen trimetro iambico & eſt epitaſis nouæ ꝓſonæ ꝓceptoris qm̃ nõ ſolũ famoſo exilio ihonorauit Nero ſed multis affectam iniuriis moritãdẽ coegit. Anneus Seneca uir ſenatorius docuit Neronẽ: ſuſpectus miſſus eſt i exiliũ ad corſos i epiſtola cõſolatitia ad olbiã tradit i mari italo corſicã inſulã quã uolũt nõnulli dictã a duce: & mare inde etiã dici: qd aluit ipſam & cõtinẽtẽ; Plinius in liguſtico mari ſcribit Corſicã eſſe iſulã quã græci cyrnõ uocãt. & eſſe tuſcho ꝓpiorẽ. Melius latebã: laudat ociũ & uitã priuatã q̃ curis libera i deſertis & ſilueſtribus locis uera ſentit gaudia: & expeditius phãtaſmata ſpeculat: qualẽ uitã ſapientiſſimi uates & philoſophi libentiſſime coluerunt præſertim xenophilus muſicus q obit. cẽtũ & quinq; annis uixit ſine ullo corporis icõmodo. Magni numinis: magnæ uirtutis: fuit aſtreus priceps ſui temporis iuſtiſſimus filius Euribiæ & Crius eiꝰ filia creditа eſt iuſtitia ob id. iuſtitia fides & pudicitia tũc terras icolebant cũ nõdum gẽtes eſſent bello laceſſitæ: neq; nauigio quiſquã uteretur: ſed uita i colẽdis agris tãtũmodo ageretur. Heſiodus ſcribit ætate ænea iuſtitiã i cœlũ migraſſe. Non bella norãt: laceſſitus grauiter poeta ĩmanitate ſceleꝝ quæ exemplo truculẽtiſſimi Neronis romanũ iperiũ & terras ꝑpe uniuerſas occupauerãt ꝓrumpit diſtricto ueluti gladio in miſerãdã ſuoꝝ tẽpoꝝ calamitatẽ fœlicẽ uetuſtioris uitæ ſtatũ cõmemorãdo in quo hoies una cũ diis uerſabant ſine laboribus: ſine miſeria: nũq; ſeneſcẽtes i floribus & roſis delectabãtur extra omne malũ. qbus omnia dederãt bõa. fructũ dabat fertilis terra ſponte ſua multum & ſempiternum: operaſ inter ſe quieti & cõcordes partiebãt: ſed poſtq̃ hoc aureũ genus terra cohoperuit. alteꝝ ſurrexit argenteũ deterius: in quo pueri ſtabant ſub ubere mꝛis uagiẽtes uſq; ad cẽtũ annos: bñ ãt ad pubertatẽ uenerãt uiuebãt paꝝ dolore & inſipiẽtia. neq; bãt. n. iniurias uiciſſim repellere deoꝝ neglectores: & hoc itẽ genus argẽteũ poſtq̃ terra oppuit: extulit cõſiliariꝰ iuppit æteã ætatẽ argẽto haud ſileꝝ acerbã. grauẽ. fremebũdã. belligeracẽ. cui erat cor ex adamãte: uix maxia. & manꝰ

intractabiles.arma omnia ex ære.domus ipsæ ex ære.quo tandem & ipsi hoies domiti corruerũt in tartara.& hoc genus postq̃ terra cooperuit.surrexerũt semidei omnes pempti in bello thebes heptaphyliæ.ultimo seculum ferreũ de terrimum & cataclysmus quæ omnia Hesiodus Homer⁹ & Orpheus plane & eo ordine prosequũtur quo cõmemorauimus:recollecta uicia inquit nunc Seneca p tot ætates in nos redũdant.seculo præmimur graui &c.

BER. ¶ Peruiũ:apertum:& omnibus erant omnia communia. Sinus:græmium suum ferax:nam oia sponte nascebantur. Piis:iustis & bonis hominibus quos ipsa alebat. Tuta:sine insidiis. Alia:secunda etas argentea quæ nec omnino fuit mala:nec bona.nam adulteria per iouem ceperunt. Genus solers:ingeniosa tertia ætas ad inueniendũ nouas artes. Mox inquietũ:laboriosum. Calamo:leui sagitta. Crate:aliquo contexto uiminum. Præmere:domare ad arandum:nam prius non comedebant nec interficiebant iumenta. Vulnere:nã terra uidetur uulnerari qñ aratur. Lesa:quia uulnerata & uiolata fuit terra non sponte produxit fruges. Sed in uiscera:quarta ætas ferrea cœpit rimari uenas terræ & eruere ferrum & aurũ:tunc q̃ prius cõmunia fuerant diuisa sunt:positique termini agrorũ ensesq̃ & arma fabricare cœperunt. Partita:illa ætas diuisit. Suis telis:suis armis:uel defendit suã domũ:aut petit alienã. Præde iminens:quærens prædari. Neglecta: iustitia postq̃ uidit tot scelera ad superos euolauit:ut iquit Iuuẽa. Vltima celestũ terras astrea reliquit. Luxuria:q̃ est dulce malũ eo modo uoluptatẽ appellauit Plato escã malorum Lõgum tẽpus:longa cõsuetudo quæ ut inquit Aristoteles.inuitum etiam trahit. Error:ignorãtia boni. Recollecta:multiplicata. Redundant:aucta sunt:utinquit iuuenalis.Omne uitiũ in p̃cipiti stetit. Victtrix.nã uicto orbe Romanio spoliis illi⁹ refertꝰ:omni luxuria cõtaminati sũt: ut iuuenalis. Luxuria incubuit uictũq̃ ulcisci orbẽ. Vt perdat:ducat ad pditionẽ:quod euenit romanis. Sed ecce:dat locũ sequẽti scene. Attonito:turbato propter irã.

Erage:crudelitas nerõis ex hoc maxime apparet quod ibi præfecto mandat mortẽ præstantissimorum iuuenum fausti syllæ cui nupta erat antonia claudii filia:& auli plancii sibi propinquitate coniuncti:ut plene scribit Cornelius tacitus. Mitte:aliquem.qui mandata mea exequatur. Nihil audiens:hoc Seneca præceptor eius reprehensionem interponit. Temere:inconsulte. Vacat:quæ nullum habet timorem:facile potest expectare.sed ipse timens nullam moram timori faciam potest esse facile iustus qui nihil timet.

DAN. Neronis tyranni

Erage imperata.uersus trimeter hypercatalecticus archilochius aliquando in locis imparibus pyrrichium recipit pro iambo.infamis & perditissimus Nero nullum adeo necessitudinis genus reliquit quod non scelere perculerit.faustũ syllam necauit Antoniam eius uxorem claudii filiam antea pompeio desponsatam recusantem nuptias suas post mortẽ popeæ quasi molitricem nouarum rerum interemit. Aulum plautium iuuenem:quem per uim conspurcauit pari modo occidit dicens:eat nunc mater mea & successorem meum osculetur iactans dilectu; ab ea & ad spem imperii impulsum Hæc omnia plane declarant historici. Seneca exprobrat hoc immane crudelitatis exemplum i hac scæna ipsi neroni demandanti præfecto & percussor necem iuuenum. Collocutores. Nero præfectus & Seneca præceptor neronis. Temere:sine causa qualis est ebriorum conditio. post Ciceronẽ Quintilianus accepit temere pro fere illud ingeniorum uelut præcox genus non temere unq̃ peruenit ad frugem.

¶ Clementia

Non arma gentes:cingere assuerant suas
Muris nec urbes peruium cunctis iter
Communis usus omnium rerum fuit.
Et ipsa tellus læta fœcundos sinus
Pandebat:ultro tam piis fœlix parens
Et tuta alumnis:alia sed soboles minus
Consperta mittis:tertium solers genus
Nouas ad artes extitit sanctum tamen
Mox inquietum qui sequi cursu feras
Auderet acres:fluctibus tectos graues
Extrahere pisces reti:uel calamo leui:
Decipere uolucres crate aut leui
Tenere laqueo:subiectos præmere iugo
Thauros feroces:uulnere immunẽ prius
Sulcare terram:læsa quæ fruges suas
Interior alte condidit sacro sinu.
Sed in parentis uiscera intrauit suæ
Deterior ætas eruit ferrum graue
Aurumq̃:sæuas mox & armauit manus.
Partita fines regna constituit:nouas
Extruit urbes:tecta defendit suis
Aliena telis:aut petit:prædæ imminens.
Neglecta terras fugit & mores feroces
Hominum:cruenta cæde pollutas man⁹
Astrea uirgo:siderum magnum decus.
Cupido belli creuit:atq̃ auri fames
Totum per orbẽ maximũ exortũ ẽ malũ
Luxuria pestis glanda:cui uires dedit
Robur longũ tempus;atq̃ error grauis.
Recollecta uitia per tot ætates diu
In nos redũdant:seculo præmimur graui
Quod scelera regnãt;sæuit ipietas furẽs
Turpis libido dominatur potẽs uenere.
Luxuria uictrix orbis immensas opes
Iã pridem auaris manibus:ut pdat rapit.
Sed ecce gressu fertur attonito nero:
Truciq̃ uultu:quid ferat mente horreo.

Nero;Præfectus Seneca.

Nero loquitur.

Erage ipata mitte qui plauti mihi
Sillæq̃ cæsi referãt abscisũ caput
Pre.iussa haud morabor casta osesti petã
Se.Nihil i ppiquos temere cõstitui decet

¶ Clementia: si non uis timere esto clemens & benignus omnibus qui te amabunt. Patri patriæ: imperatori: qui pater patriæ dicebatur. Senem: te senecam repellit illum dicens dato ista præcepta pueris non mihi imperanti. Feruida: intemperata propter calorem ætatis. In hac. s. qua ipse sum. Comprobent: debes agere quod probabile est & diis & hominibus. Cum faciam: hoc dicit propter Claudium quem in numerum deorum collocauit. q. d. non timeo deos cum sint similes Claudio quem ipsum deum feci. Hoc ideo debes habere uerecundiam cum plus potes. Obsequenti. fauenti fortunæ. Dea: fortuna est leuis & inconstans: unde illi non est fidendum. Liceat: quid possit: nam debet is omnia pro uoluntate agere. Decet: honestum est. nō q̄d possumus turpiter & impune facere. Calcat: si me sum mitterem: omnes mihi insultarent. Inuisum: quem habēt odio. Fides: beniuolentia. Exprimitur: per uim extorquetur. Statuam: faciam quicquid uoluero. Consensus: si uis statuere aliquid fac consentiant alii: & omnibus placeat. Rata: firma. Despectus. s. ab ipsis faciet rata: hoc ē faciam consentire gladio. An patiar: debeo pati cōiurationes in uitam meam. Exilia: nam illos in exilium miserat nec fracti aut domiti erant ob id quin parent mihi mortē. Pertinax: perseuerans in malum. Fauor: nā multos cōiuratos sperant in urbe contra me. Tollantur: interficiantur ipsi. Inuisa: octauia moriatur & sequatur fratrem britānicum. BER.

¶ Maior: scilicet uirtus est seruantis ducē q̄ perdētis. Regēda magis: maioris culpæ sunt delicta adolescētis q̄ pueri. ideo adolescenti magno consilio & moderamine opus est. quale præceptum elegantissime proponit Plutarchus in quadam epistola ad Traianum imperatorem. Additq; malum discipulum & præceptori suo aduersum: publicū esse dedecus familiæ suæ & patriæ: apponitq; exemplū de Nerone ob cuius delicta detrahentiū linguis Seneca carpitur: & adolescentium suorum temeritas in Quintilianum refunditur: & Socrates in pupillum fuisse clementior criminat. Fuit autem Traianus (ut oportuna hanc ecbasim non omittamus) gentilium optimus augustorum: arguē tibus cunctis eius comitatem in omnes nimiam. respōdere solitus est. se talem uelle imperatorem esse priuatis: quales imperatores sibi esse priuatus optasset. Vnde admonitus a Plinio secundo qui tunc tēporis erat iter cæteros iudices persecutor christianorum destinatus: a nece martyrū & persecutionis gladio temperauit: & forte mitius egisset cum fidelibus: nisi exemplis cruentissimi Neronis inuitatus fuisset (qui ut scribit Tranquillus & affirmat Tacitus) sectam christianam publica opinione superstitiosam & uæ religionis inimicam radicitus delendam esse prædicabat. sed iam ad nostri restituti reuertamur exordium. Verebor: Argumentum a minori ad maius. minus est timere deos q̄ facere ergo deos non timebo quos est plus facere q̄ timere. Cautum publico fuit edicto nulli diuinos largiri honores nisi qui auctoritate senatus uel iperatoris fuisset deus pronunciatus. Quod decet: par est. Non quod licet: nō quod fert licentia & libido. Inuisu; opprimit: nec te nimis durum nec nimis facilem præstato ut hinc despiciare. Illic trucidere. ἀλλὰ μὴ θεὸς εἶναι τοὺς θεοὺς οὐ χρὴ δόξειν φύλακας. Quæ eōsensus efficiat rata: Atteius capito iuris peritissimus generali consensu stare oportere leges affirmabat. An patiar: nititurq; nefas est ut licitum ut concessum probare. Furor quorum: qui in furore pertinaces & duri. Maneat: expectet. Excelsum: sublime: omnes magni perdantur: nā ut scribit Tacitus Nero maxime sæuit in nobilitatem. DAN.

Ne. Iustum esse facile est: cui uacat pectus metu.
Se. Magnum timoris remediū clemētia ē
Nero extinguere hostem maxima est uirtus ducis
Se. Seruare duces maior est patriæ patri.
Ne. præcipere mitē conuenit pueris senē.
Se. Regenda magis ē feruida adolescētia
Ne. Aetate in hac satis esse consilii reor:
Se. Vt fata superi comprobent semp tua
Ne. Stulte uerebor ipse cum faciam deos
Se. Hoc plus uerere. quod licet tantū tibi
Ne. Fortuna nostra: cūcta pmittit mihi.
Se. Crede obsequenti parcius: leuis ē dea.
Ne. Inertis est nescire quid liceat sibi.
Seneca. Id facere laus est: quod decet: nō quod licet.
Ne. Calcat iacentem uulgus
Se. Inuisum opprimit.
Ne. Ferrum tuetur principem:
Se. Melius fides.
Ne. Decet timeri cæsarem:
Se. At plus diligi:
Ne. Metuant necesse est.
Se. Quicquid exprimitur graue est.
Ne. Iussisq; nostris pareant.
Se. Iusta impera.
Ne. Statuam ipse.
Se. Quæ consensus efficiet rata.
Ne. Despectus ensis faciet.
Se. Hoc absit nefas.
Ne. An patiar ultra sanguinē nostrū peti.
Inuictus & cōtēptus: ut subito opprimar
Exilia non fregere summotos procul:
Plautum atque syllam: pertinax quorum furor
Armat ministros sceleris in cædem meā:
Absentum cū maneat etiam ingens fauor
In urbe nostra: qui fouet spes exulum.
Tollantur hostes ense suspecti mihi.
Inuisa coniunx pereat: ut carum sibi.
Fratrē sequat: qcqd excelsum est: cadat.

BER. ℂPulchꝝ ſūma prudētia eſt ſcire gubernare populū ſuū: q̄ cōfirmat exemplo Octauiani. Eminere:eſſe excellenté iter claros. Iactauit:naꝫ multa bella habuit principio imperii contra Marcum Antonium & interfectores Cæſaris. parentis:cæſaris iulii. Hoſtes:Brutum & Caſſiū. Incruē ta:ſupple fortuna incruenta ſine bello. Nam imperium habuiſti in pace relictum a Claudio. Numen:poteſtatem ſuam. Nutui:uoluntati tuæ. Serues nomen. ſ. patris patriæ cuius officium eſt ſeruare ſuos non perdere. Munus deorum:confutat Nero ſe non fuiſſe electum a romanis:igꝝmo uoluntate deorum. Metus noſtri:debeo diis q̄ iſti me timent:& ſupplicant etiam inuiti. Exprimi:facit exprimere. Quæ clementi i.q.d.nulla eſt ſeruare inimicos & ſuperbos. Vna uoce:uno mandato:ut interficiantur. Brutus: qui coniurauit in cæſarem:probat per exemplum q̄ hoſtes non ſunt ſeruandi. Ducis:Cæſaris qui illum ſeruauerat cum prius cum Pompeio fuiſſet. Inuictus:cæſar q nūquam potuit ſuperari bello. Quantum cruoris:non poſtea octauianus in ultionem patris ut ſcribit Suetoniꝰ plurimos ſuſtulit. Lacerata totiēs. ſ. per bella ciuilia. Meruit cœlum:nam per apotheoſim factus ē deus. Penates:domos romanas. Trium ducum:poſt mortem cæſaris pacato bello mutinenſi contra Antonium ut ſcribit Suetonius in Auguſto factus eſt triumuiratus prope bononiam in inſula lauini:ubi Octauianus Marcus Antōius:& Marcus lepidus conuenerunt & inter ſe imperium diuiſerunt: tabulamq̄ proſcriptorum fecerunt in qua Marcus Tulliꝰ ſcriptus fuit. Deditos:nam proſcripti impune poterant interfici. Patres:ſenatores romani uiderunt capita interfectorum affixa pro roſtris in foro ubi erant quædam ſubſelia quæ roſtra appellabantur:quod ex nauibus captis cōtra antianos facta fuerant. Ferrum. ſ. fugerent. Tabula: ut moris erat nomina proſcriptorum ponebantur in tabula quæ album appellabatur & in foro exponebatur. Pauere:paſtum dederunt.

DAN. ℂPulchrum:prudentiſſimus ſeneca aduerſus tautum furorem magno temperamento ſe fert & mira ſententiarum grauitate a pœnitiſſimis philoſophiæ ſinibus emanātium leues animi impetus infringat. Regis:debes regere. Patriæ parens:princeps iuſtus eſt pater patriæ:q publicis muneribus exercendis & oneribus obeundis: legis beneficio ſibi primum uendicat locum & in eo præferendus eſt cæteris q̄ cum ſinguli teneantur ad ſingula. principi onera iminent uniuerſa:unde merito in eum omniū poteſtas cōfertur ut frugem communem diſponat & utilitatis uniuerſæ cautionem ſibi uendicet:principi fideliter regnum gerenti tantus eſt honor exhibendus quantum debent capiti omnia membra corporis ligurgus in regno ſuo decreta conſtituens firmauit principes ad iuſtitiam impiorum auri & argenti uſum & omnium ſcelerum materiam ſuſtulit.

Munus deorum eſt:ſuperis acceptum refero non romanis q̄ſim imperator. omnis enim poteſtas a deo optimo ē.

Noſtri metus. ſ. eſt q̄ me uerentur inuiti. hic Nero blanditur magis ſuæ cauſæ q̄ q̄ faueat diis. Graues: capitales.

In cedē ducis:brutus cum Caſſio parmenſi ſtrictis pugionibus cæſarem in capitolio peremerunt. Domitor gentiū Cæſar prudentiæ & militiæ uiribus orbem acquiſiuit. homo perpaucorum. & cui nullum expræſſe ſimilem adhuc edidit natura mortalium:hunc tamen q̄ ſibi minus cauerunt interfecerunt hypochritæ domeſtici. Auguſtus:fœliciſſimus omnium qui ſub interminatione dominus noluit appellari:& ciuem gerens tyrannidem declinauit. Trium ducum: Auguſti Lepidi & Antonii.

Se. pulchꝝ eminere ē iter illuſtres uiros:
Conſulere patriæ: parcere afflictis: ſera
Cæde abſtinere: tempus atq̄ iræ dare:
Orbi quietem: ſæculo pacem ſuo.
Hæc ſumma uirtus: petitur hac cœlū uia
Sic ille patriæ primus auguſtus parens.
Cōplexus aſtra ē: colitur & templis deus.
Illum tamen fortuna iactauit diu
Terra mariq̄: per graues belli uices.
Hoſtes parentis: donec oppreſſit ſui.
Tibi numem incruenta ſummiſit ſuum:
Et dedit habenas imperii facili manu:
Nutuiq̄ terras maria ſubiecit tuo:
Inuidia triſtis uicta conſenſu pio
Ceſſit: ſenatus: equitis accenſus fauor
Plebiſq̄ uotis: atq̄ iudicium patrum eſt.
Tu pacis auctor: generis humani arbiter
Electus: orbem ſpecie ſacra regis
Patriæ parens: qd' nomē: ut ſerues petit:
Suoſq̄ ciues commendat roma tibi.
Ne. Munus deoꝝ ē ipſa quod ſeruit mihi
Roma & ſenatus: quodq̄ ab inuitis p̄ces
Humileſq̄ uoces exprimit noſtri metus:
Seruare uiros principi & patriæ graues:
Claro tumentes genere: quæ clementia ē:
Cum liceat una uoce ſuſpectos ſibi
Mori iubere: brutus in cædem ducis
A quo ſalutem tulerat armauit manus.
Inuictus acie. domitor gentium ioui
Aequatus: altos ſemper p̄ honoꝝ gradus
Cæſar nefando ciuium ſcelere occidit.
Quantum cruoris roma: tunc uidit ſui
Lacerata totiens: ille qui meruit pia:
Virtute cœlum diuus auguſtus uiros
Quot iteremit: nobiles: iuuenes: & ſenes
Sparſoſq̄ p̄ orbem: cū ſuos mortis metu
Fugerent pœnates: & trium ferrū ducū
Tabula notante deditos triſti neci.
Expoſita roſtris capita cæſorum patres
Videre mœſti: flere nec licuit ſuos:
Non gemere dira tabe polluto foro
Stillante ſanie p̄ putres uultus grauí:
Nec finis cruoris aut cædis ſtetit.
Pauere uolucres: & ſæuas feras diu

Triſtis

Tristis philippi hausit & siculū mare
Classes uirosq; sæpe cedentes suos
Cōcussus orbis uiribus magnis ducum:
Superatus acie: puppibus nilum petit
Fuge paratis: ipse periturus breui:
Hausit cruorem incesta romāi ducis
Aegyptus iterū nunc leues umbras tegit.
Illic sepultum est impie gestum diu
Ciuile bellum: condidit tandem suos:
Iam fessus enses uictor hebetatos feris
Vulneribus: & cōtinuit imperium metu
Armis fideq; militis tutus fuit.
Pietate factus nati eximia deus
Post fata consecratus: & templis datus.
Nos quoq; manebūt astra: si sæuo prior
Ense occupabo quicquid infestū ē mihi
Dignaq; nostrā sobole fundabo domum
Se. Impleuit aulam stirpe cœlesti tuam
Generata diuo claudio: gentis decus
Sortita fratris more iunonis thoros.
Ne. Incesta genitrix detrahit generi fidē:
Animusq; nunq̄ coniugis iunctus mihi
Se. Teneris i ānis haud satis clāra ē fides
Pudore uictus: cum tegit flāmas amor
Ne. Hoc eqdē & ipse credidi frustra diu
Manifesta q̄uis pectore insatiabili
Vultuq; signa proderent odium mei.
Tandem quod ardēs statuit ulcisci dolor
Dignāq; thalamis cōiugē inueni meis
Genere atq; forma: uicta cui crederet uē?
Iouisq; coniunx: & ferox armis dea.
Se. pbitasq; fidesq; cōiugis mors pudor.
Placeāt marito. sola perpetuo manent.
Subiecta nulli mentis atq; animi bona.
Florem decoris singuli carpunt dies.
Ne. Omnis in unā cōtulit laudes deus
Talemq; nasci fata uoluerunt mihi
Se. Recedat a te: temere ne credas amor.
Ne. Q uē submouere fulmis dns nequit
Cœli tyrānus: sæua q penetrat freta
Ditisq; regna: detrahit superos polo.
Se. Volucrē eē amorē fingit imitē deum
Mortalis error armat & telis manus.
Arcusque sacros instruit sæua face
Genitūq; credit uenere ilucano satum
Vis magna mētis blādus atque aī calor
Amor est: iuuenta gignitur luxu: ocio

¶ Philippi campi in Thessalia ubi Octauianus Brutū superanit: caputq; eius Romam misit: ut statuæ cæsaris submitteretur. Siculum mare: hoc fuit bellū aduersus sextū Pōpeiū filiū magni pōpeii. Cædētes: qa bellū erat inter ciues. Supatus: Marcus Antonius petit nilū. fugit in ægyptum. Hausit incesta ægyptus: pp Cleopatrā incestā quæ Antōio nupserat repudiata octauia sorore Augusti. Romāi ducis: Marci Anto. Sepultum: finitū oē bellum. ciuile ibi fuit. Victor: augustus. Feris: crudelibus: na; in ter ciues erat bellū. Ebetatos: q ñ pl?ctidebāt. Militis: Octauianus fuit tutus armis & fide militū: nō beniuolentia ciuiū. Manebūt: collocabor in nūero deoꝝ: si prius inimicos sustulero. Domū: stirpē meā: si habuero uxorem: de qua possum suscipe filios: nā octauia sterilis ē. Iunōis: quæ ioui fratri nupta est. Incesta gēitrix: messalina mr ei? adultera facit ut putē octauiā similē illi: nec liberos certos & illa posse hre. Cōiugis: octauiæ: quæ nunq̄ dilexit me

Teneris: nō debet puella ostēdere amorē: sed intra pectus diligere: Tegit: occultat uerecūdia. Credidi: habebam hanc opionē prius. sed uideo multa signa odii. Prodirēt: māifestarēt. Insatiabili: qa non posset satiari odio meo. Ferox Dea: Diana. Probitas: snia notabilis: uirtus: nō forma uxoris quærenda ē. Bona animi: uirtutes eternæ. Florē: pulcritudinē. Carpūt. diminuūt: ut i gt Elegiac? poeta. Fortūa bonū fragile ē: q̄tūq; accedit ad ānos fit mior. Amor: q certū iudiciū nō habet. Q uē s. amorē: nec iuppiter ipse: nec neptūnus: nec pluto supa potuerunt: unde ipse illi parendū putauit. Volucrē: uerba sunt hec p̄clara q̄bus error hoium demōstratur. Volucrē: aligerꝝ. Immitē: nulli parētē. Vis magna: quādo homo dedicat mentē ad aliquid. Blandus: cui facile assētitur. Luxuria: affluentia rerum: ut inqt Terētius: Sine cerere & baccho friget uenus. Ocio: quiete: ut inquit.

¶ Puppibus nilum petit: brūdulii cōmoratus: asiæ: syriæ q; circuitu ægyptū petit obsessa Alexādria quo cōfugerat Antōius cū cleoparra ubi ipse antonius ad mortē coact? est. Petit nilū: Antonius cōfugit alexādriā. Animusque cōiugis: uir & uxor: duo qdē corpa. mēs aūt una eē debet sed animus octauiæ mihi semp fuit infensus & discors. p̄terea illam sumendā duco. i. popeā: que & genere & forma meis thalamis nō indigna uisa est: cui cederet uen? Iuno & pallas armorū dea: quā mihi morigerā obsequētem: iocundā dederunt dii. Credidi: frustra diu credidi qdē diu: sed frustra: nā dissimulaf diutius suū in me odiū haud quit. Probitas: fides & pudicitia maxia dos in mulier: ñ aūt forma quæ idies minor fit: & spatio carpit: ut ē bonu; fragile. Ois in unā: laudes quæ singulæ sunt in singulis: in hac una oēs sunt cōgeste. Volucrē esse amorē. amor habet alas: euolat ictu oculi: ut est pfidus: & malorū oium auctor: ideo nō incōcinne poeta egregius: licet cōtra tendat Quintiliāus. Apollonius rhodius in q̄rto medeæ imbecillitatē cōmiserās in amorem his uerbis acriter inuexit ὄχετλιερῳὸς μέγαωημα μεγᾶ ϛύγος ανϑρωποι ὃι εκδέδεναι λομένοι τερι λεὸ ϛοναχαι τέγοοι τε: αλγεα ταλεῖ τοιόϑ ἵνα ϖειρονα τε τρηχαῖ ἀε. Volucrem alatum non aliam ob causam pingit alatus cupido. s. alterna: quoniam iactamur in unda. Nostra nonnullis p̄manet aura locis. hinc Hiero. sanctus contra Iouinianum inquit: amor homines facit querulos temerarios iracundos dure imperiosos seruiliter blandos.

BER.

DAN.

BER. ¶Ouidius.Queritur Aegisthus mō cur sit factus adulter ipromptu ratio desidiosus erat. Cadit:fugit a nobis.

Voluptas.s.uera mariti & uxoris habere coniugalem & licitum amorē quē pōt habere cum Octauia. Grato:cō iugali amore qui ēt lenit feras. Hic mihi.s.amor: persistit in opinione sua. Perferat:ante portet more spōse:populi:qui nō posset ferre octauiā destitui. Prohibeor:scilicet repudiare uxorē quod omnibus cōceditur. A sūmo .s.uiro:cuius:ut iqt cicero:nec factū nec dictū latere pūt.

Libet expediri.s.si tantū possum quantū populus. Aīi mis.s.uulgi. Fractus:debilitatus potentia mea. Cedat discedat. Obsequere:facias gratum potius quam experiaris hoc. Dolet:quando populus non potest impetrare quicquam ab imperatore. Ferro:imperabo:armis & cogam eos. Estius:ē potestas exprimere.i.per uim habere.

Negare:non concedere honestum .non iustum ē ut populus cogat principem. Remittat:sponte relaxet: Victū dicent:me coactū.Leuis fama:non curanda talis est. Sit .s.leuis notat.i.infamat. Excelsa :nullus audet contra principem. Carpit:si non aperte tamen clam. Opprimitur facile extinguitur si bene agis. Portet .s. popea grauida ex me:quod totus populus optat. Quin destinaus: deliberamus crastinam diem ad nuptias popeæ.

THellure:Principium tertii actus:licet in superiori non fuerit chorus cuius rei causa fuit qđ p cedentia chorus sēper debet dicere:sed isti clā sunt loquuti iō non potuit scire:quid quærendum esset:uenit igitur Agrippina ab inferis:conqueritur q; dicens se uelle turbare has nuptias. Præferens :portās ad thalamos filii.His flāmis:facibus infernalibus ad futuram infœlicitatem. Vindex:faciens uindictam de malis habitis. Rogos:mortem eius. Manet semper recordor impietatis filii:licet sim apud inferos. Cædis:mortis meæ. Manibus inuitis.aīæ meæ adhuc non uindicatæ.

Reddita:loco meritoq; data est mihī pupis funesta de q uidimus. Imperi.per me dati illi. Vox.s. manet: adhuc recordor lamentationis qua usa sum in naufragio. Comitum qui mecū erant in naui solutili nihil mali merētes

Votum:ꝓpositum erat plorare illorum mortē:sed tempus ñ datū ē:cū iussu nati i terra subito interēpta fuerim.

DAN ¶Hanc esse uitæ bonus amor est causa longioris uitæ & propaganpæ sobolis. Populi:acclamauit enim populus teste Tranquillo proscripta Octauia Tolle ēt ornamēta

Prohibeor:cum indignatione a te o Seneca prohibeor a te repudior qđ cunctis licet.Exigit tanq̄ a debitoē ut aꝑ Martialem exigis a nobis operam sine fine togatā inde exactores pecuniarum dicunē qui exigūt pecunias. Maiora:quia quanto maior est qs tanto honestiora debet suis subditis in quā sententiā cadit polycraticū illud adagiū menor suæ conditionis princeps se non sibi suam uitam sed aliis debere cognoscit sapientibus & insipientibus debitor est pusillis & maioribus:inspice quartum librum de miseriis curialium. Notat:taxat:sugillat inde nota ignominia Suetonius.uariis afflectus notis. Non minus:non desunt culices qui mordeant elephantem indum.

THellure rupta:repudiatæ Octauiæ superduxit nero popeam surgit ab inferis agrippina mater neronis lachrimabunda uaticinans infœlicem huius coniugii exitum.est autem hic tertius actus & Carmen trimetro iambico. Stygiam facem.non ut ꝑ luceat sed incendat non ut proludat fœtui sed factum perdat puppis machinosa & solutilis.

¶Geminauit

Nutritur inter læta fortunæ bona.
Quæ si fouere ut alere desistas:cadit.
Breuiq; uires petdidit extiuctus suas.
Hanc esse uitæ maximam causam reor.
Per quam uoluptas oritur.iuteritu caret.
Cum procreatur semper humanū gēus
Amore grato.qui truces mulcet feras.
Ne.Hic mihi iugales perferat tedas deꝰ.
Iugatq; nostris igne popeam toris
Se.Vix sustiere posset hos thalāos dolor
Videre populi:sancta nec pietas sinat
Ne.Prohibeor unus facere q; cūctis licet
Se.Maiora populus semp a sūmo exigit.
Ne.Libet experiri uiribus fractus meis:
An.cedat animis temere cōceptus fauor.
Se Obsequere potius ciuibus placidus tuis
Ne.Male iperatur cū regit uulgus duces
Se.nihil impetrare cū ualet.iuste dolet
ne exptimere eius ē ferro.qđ nequeūt pces
Se.Negare durum est.
Ne.Principem nefas cogi
Se.remittat ipe
Ne.Fama sed uictū feret
Se.Leuis atq; uana.
Ne.Sit licet:multos notat
Se.Excelsa metuit.
Ne.Non minus carpit tamen.
Se.facile opprimitur merita te diui patris
Aetasq; frangat:cōiugis.probitas.pudor
Ne.desiste tādem iam grauis nimiū mihi
Instare:liceat facere quod seneca iprobat
Et ipse populi uota iam pridem moror.
Cum portet utere pignus & partem mei.
Quin destinamus ꝓximā thalamis diē.

Actus tertius

Agrippina loquitur.

THellure rupta tartaro gressū extuli:
Stygiā cruēta præferēs dextra facē
Thalamis sceleſtis.nubat his flāmis meo
Popea nato iuncta . quas uindex manus
Dolorq; matris uertet ad tristes rogos
Manet inter umbras impiæ cedis mihi:
Semper memoria māibus nostris grauis
Adhuc inultis.reddita & meritis meis
Funesta merces puppis:& p̄cium impi.
Vox illa qua naufragia defleui mea
Comitum necem.nati crudelis nefas
Deflere uotū fuerat haud tēpus datum ē

Lachrimis.sed ĩgẽs scelere gẽinauit nefas
Perempta ferro fœda uulneribus sacros
Intra penates spiritum effudi grauem
Erepta pelago:sanguine extinxi meo
Nec odia nati:sæuit iu nomen ferus
Matris tyranus obrui merita cupit.
Simulacra.titulos destruit mortis metu:
Totum per orbem quẽ dedit pœnã i meã
Puero regẽdum noster infœlix amor.
Extinctus umbras agitat infestus meas
Flammisq; uultus noxios coniunx petit.
Instat.minatur:imputat fatum mihi:
Tumulumq;:nasci poscit auctorẽ necis.
Iã parce dabitur tẽpus:haud longũ peto
Vltrix erynis impio dignum parat:
Lœtum tyranno uerbera & turpem fugã
Pœnasq;:quis & tantali uincat sitim.
Dirum laborem sisyphi titii alitem:
Isioniq; membra rapientem rotam.
Licet extruat marmŏrib9.atq; auro tegat
Snperbus aulam.limen armate ducis
Seruẽt coortes& licet mittat imẽsas opes
Exhaustus orbis:supplices dextrã petãt
Parthi cruentam.regna diuitias ferant:
Veniet dies tempusq; quo reddat suis
Animã nŏcẽtẽ scelerib9 iugulũ hostib9:
Desertus:& destructus & cunctis egens
Heu quo labor.quo uota cecidere mea:
Quo te furor prouehit attonitum tuus
Et fata nate:cedat ut tantis malis
Genitricis ira.quæ tuo scelere occidit
Vtinam ante q̃ te paruulum in lucẽ cddi
Aluiq; læue nostra laceraſſent feræ
Viscera sine ullo scelere sine sensu inocẽs
Meus occidisses.iũctus atq; hærẽs mihi.
Semper quietam cerneres sedem inferũ.
Proauosq; patrẽq;.nominis magni uiros.
Quos nũc pudor luctusq; ppetu9 manet
Ex te nefande.meq; quæ talem tuli.
Quid tegere cesso tartaro uultus meo
Nonerca:coniunx: mater infœlix meis.

Octauia Chorus.

Octauia loquitur

PArcite lachrimis urbis festo
Lætoq; die ne tantus amor
Nostriq; fauor principis acres
Suscitet iras:uobisq; ego sim

¶ Geminauit:duplicauit Nero. Fœda: ipsa cruentata. BER.
Grauem:cũ magno dolore. Extinxi:non satiaui. In nomen:destruendo statuas & titulos meos. Mortis metu:minando mortẽ ꝓuantibus simulachra:aut nomẽ meum.Quem.s.orbem noster amor dedit regendũ puero.s. Neroni qui tũc erat decẽ & octo annorũ.Extictus cõiũx. Claudius quẽ uenenaui semp seqtur animã meã cupiẽs ulcisci scelus. Meum fatum mortem quod ipsum occiderim. Tumulum:quod ipsum non permisi sepeliri celata eius morte:donec circa succesſorem:ut inquit Suetonius omnia ordinarentur. Iã parce:respondet Agrippina Claudio:si petis uindictã de me:expecta qd̃ nero moriat̃ & habebis auctorẽ scelerũ. Dignũ lætũ:mortem conuenientẽ illi tyrãno:nã ut scri.Sueto.miserrie mortuus ẽ destitutus ab oibus:hostisq; a senatu iudiatus ferrũ inguloſi bi adegit:iuuãte epaphrodito:cũ iã latebras quæsiuisset i ſburbão phaõt|libti inf salariã mũera.nã uiã ad q̃rtũ mil. Quis:qb9 penis uincat sit i Tãtali:nã ut scri.Suetõius:dũ clandestinus ad uillã introitus patereť aquã e subiecta lacuna potaturus manu hausit:& hæc ẽ inquit neronis decocta:habeat maiores pœnas quã isti q cruciãtur apud inferos quorũ supplicia superius declarauimus. Licet extruat:edificet ingẽtia palatia:tamẽ neniet tẽpus pœnæ. Hostibus:cẽturioni missi ad eius necẽ:licet se ipsũ pcusserit: ut diximus. Desertus: derelictus ab omnibus. Egens: ad tantã miseriã uẽit:ut fame & siti interpellente:panẽ sordidũ sibi oblatũ aspernatus sit aquæ tepide tantũ modicũ bibit. Heu quo:o nate nero quo uenerũt uota mea optaui te i imperatorẽ:& tu me occidisti deberẽ tibi optare mala:sed tamẽ mater tibi cõpatior. Cecidere:euenerũt. Cedat uincatur. Vtinã dum te gestarẽ utero: innocẽs a feris laniatus fuisses mecũ:saltẽ fuisses quietus apud iferos cũ tuis maioribus. Quos:maiores quos pudebit tehabere de stirpe sua. Nefande:o nero scelerate. Quid cessõ iam grauo terras:melius est qd̃ descẽdã ad inferos. Nouerca:ꝓpter britãnicũ uenenatũ. Coniunx: ꝓpter Claudium necatum. Mater:propter neronem.

PArcite:Inducitur Chorus & Octauia repudiata quæ alloquitur populum ne uelit ruere:aut dolore ꝓpter repudiũ eius: cum iã sit dies illa celebranda ob metum principis qui popeam ducebat.

¶ Perempta ferro:interfecto lagerino q nũc lauerat salu DAN.
am matrẽ (ut supra uisũ) misit pcussorẽ q matrẽ necaret.
Metu mortis:sub conditione mortis iubet nostra destrui monumenta. Noster amor:qui alluit uenenum:nam in cunabulis neronis audita fuit uox domitii nasci ex se & agrippia aliqd detestabile ipsi & reipublicæ. Parthi:i remitari nihil oĩo pclarũ unq̃ ausus ẽ nero imo parthi rebellarũt armeniãq;:sustulerũt& miserũt sb iugũ multas fgiões i perãte ipo ut tradit eutropius. Labor :ptus & educatiõis tui.Prouehit:rapit trahit. Cedat:det locũ & pcat furere.

PArcite:Carmen scribit metro pidarico trimetro brachicatalectico qd̃ recipit aliquãdo i loco ipari pyrrhichiũ ꝓ iãbo repudiauit octauiã nero corripiẽtibus amicis & i.pbãte diuortiũ populo nec parcẽte cõuiciis ut scribit trãql.nũc itrãt Octauia & Chorus romãus nouas nuptias deplorãtes Cæterũ dissimulata tristicia hortat̃ ad nuptlarũ plausũ ipsũ chorũ Octauia. Parcite lacrimis:supsedete,iam lachrimis hoc nuptiali die:ne idgneť priceps nostro gẽitu & uestra i me cõmiseratiõe: malis náq; dõesticis grauioribusq; occalui.

BER ¶Primum uulnus: primum malum: nam ſum aſſueta malis. Coniugis.ſ. Popeæ. Auguſti. Neronis. Abſint:ſi non ero uxor:ſoror tamen ero cæſaris dum me permittat uiuere. Demens:ad ſeipſam uertit ſermonem:credis quod dimittet te uiuere quaſi dicat non.ille expectauit hunc diem ſolemnem ad interficiendum te. Cades: morieris. Sed quid:dum cederet totiens uertebat oculos ad domum patris claudii in qua nata fuerat. Vdis: humidis propter lachrymas. Efferre: diſcedere cito. En illuxit: chorus uidens Octauiam diſcedentem queritur diem eueniſſe qua iam diu dictum fuerat neronem ducturum Popeam uxorem:ſeipſum increpans quod eum tyrannum patiatur. Dum:hoc eſt factum quod ſumus ignaui ad uindicandum. Vbi uis: ubi eſt illa fortitudo romanorum quæ ſolabat expugnare reges & libera rege re patriam. Faſces: magiſtratus qui dabantur a populo in comitiis. Imago:ubiq; fiũt ſtatuæ popeæ imperatricis ut moris erat. Grauis:moleſta. Violenta manus.ſ.noſtra deberet proſternere imagines eius & Neronis. Domine:popeæ. Detrahat ſ.manus noſtra:& petat. Infœlix:ferens infœlicitatem principi.

Vo trepida:Hic eſt quartus actus in quo tractatur metus popeæ quæ exiens turbata roga tur a nutrice quid mali habeat:illa reſpondet nocte ſõniaſſe dum eſſet in complexu Neronis uidiſſe mulieres romanas flentes circa ſe: & Agrippinam ferentem faces. Quo:ad quem locum. Effers:diſcedis. Petitus:optatus:unde non eſt cauſa triſticie. Decor:pulchritudo tua fecit ut acciperet te in uxorem. Senecæ:diſſuadebat hoc matrimonium:ſed uenus coegit imperatorem utctum amore.

DAN. ¶Vel:ſaltẽ. Non ego ſæuæ:inſtar mihi eſt muneris qđ abſum his nuptiis. Famulæ:ex femineo liuore & acri ſelle famulam uocat imperatotem. Socerum:apoſtrophe: popeam o miſeranda memor ſocerorum uiri iam tui & intelligit claudium patrem ſuum potes ne tibi ſuadere ſpudium meum:cõnubium tuum fruſtra ſperas quæ ueluti uictima ſeruata ad hanc uſq; diem occumbes. Sed quid patrios nunc ad ſeipſam conuertit antipophoram. Dies iactata & præuulgata totiens rumore. Claudia:Octauia filia claudii ex ualeria Meſſalia barbari Meſſalæ filia. Duces:& domeſticos & peregrinos. Dedit leges:quis condimus cõmuni conſilio eſt enim lex generale iuſſum populi aut plebis togante magiſtratu ut finit Capito iuris pitiſſimus. Faces pro honoribus quas conferebat populus in comitiis uergilius. Non illum populi faces nõ pura regum:flexit & flectitur dumtaxat dictio in numero multitudinis quoniam duodecim conſules antecedebant alios ſex tantum ut dioniſyus & Ruffus cũ Liuio in dicant. Grauis:nos contemnens.

Vo trepida: Actus quartus metro archilochio trimetro anapeſtico cõſternata popea Agrippinæ ſocrus phantaſmate prorumpi lacrimabunda uociferabunda quam conſpicata nutrix percunctatur quo trepida & cetera. Gene fletu:hypalage fletus ideæ lachrimæ manant a genis. Culpa Senecæ:ne morem gereret ꝓceptor te maluit uxorẽ quã Octauiã. Victum: amore Neronẽ

Cauſa malorum:non hoc primum
Pectora uulnus mea ſenſerunt:
Grauiora tuli:dabit hic noſtris
Finem curis uel morte dies.
Non ego ſæue cernere cogor
Coniugis ora. Non inuilos intrare mihi
Thalamos famulæ.
Soror auguſti: non uxor ero:
Abſint tantum triſtis pœne:
Lætiq; merus Socerũ diri miſeranda uiri
Poteſt hæc memor ſperate demens:
Hos ad thalamos ſeruata diu
Victima tandem funeſta cades:
Sed quid patrios ſæpe penates
Reſpicis udis confuſa genis
Propera tectis efferre gradus.
Linque cruentam principis aulam
Cho. En illuxit ſuſpecta diu:
Fama totiens iactata dies:
Ceſſit thalamis claudia diri
Pulſa neronis: quos iam uictrix
Popea tenet: ceſſet pietas
Dum noſtra grauí compreſſa metu.
Segniſq; dolor: ubi romani
Vis eſt populi: fregit claros
Quæ ſæpe duces: dedit inuicte
Leges patriæ: faſces dignis
Ciuibus olim: iuſſit bellum
Pacemq;: feras gentes domuit.
Captos reges carcere clauſit
Grauis en oculis undiq; noſtris
Iam popeæ fulget imago: iuncta neroni.
Affigat humo uiolenta manus
Similes nimium uultus dominæ.
Ipſamq; thoris detrahat altis.
Petat infœlix mox & flammis
Teliſq; feris principis aulam.
Actus quartus. Nutrix Popea.

Nutrix loquitur.

q Vo trepida greſſu cõiugis thalãis
Effers alumna: quo ue ſecretũ petis
Turbat uultu: cur genæ fletu manant:
Certe petitus precibus & uotis dies.
Noſtris refulſit cæſari iuncta es tuo.
Teda iugali quem tuus cæpit decor
Et culpa ſenecæ: tradidit uictum tibi
Genitrixq; amoris maximũ uumen uẽus

¶Oqualis

O qualis altos quanta pressisti thoros
Residens in aula: uidit attonitus tuam
Formam senatus tura cum superis dares
Sacraq; grato spargeres mero.
Velata summũ flammeo tenui caput.
Et ipse lateri iunctus atq; herẽs tuo
Sublimis: inter ciuium læta ómnia
Incessit habitu atq; ore lætitiam gerens
Princeps superbo: talis emersam freto
Spumantem peleus cõiugẽ accepit theti
Quorũ thoros celebrasse celestes ferũ.
Pelagiq; numen omne: consensu pari.
Quæ subita uultus causa mutauit tuos
Quis pallor iste: qd ferãt lachrime doce
Po. Confusa tristi proximæ noctis metu.
Visuq; nutrix uente turbata feror.
Defecta sensu: læta nam postq̃ dies
Sideribus atris cessit: & nocti polus
Inter neronis iuncta complexus mei
Somno resoluor: nec diu placida frui
Quiete licuit: uisa nam thalamos meos
Celebrare turba ẽ mœsta, resolutis comis
Matres latinæ flebilis planctus dabant:
Inter tubarum sæpe terribilem sonum
Sparsam cruore coniugis genitrix mei
Vultu minace sæuam quatiebat facem.
Quam dũ sequor coacta presenti metu:
Diducta subito patuit ingenti mihi
Tellus hyatu lata: quo præceps thoros
Cerno iugales pariter & miror meos
In quis resedi fessa uenientem intueor
Comitante turba coniugẽ quondã meũ:
Natumq; properat petere cõplexus meos
Pristinus: intermissa libere oscula.
Irrupit intra tecta. cum trepidus mea.
Ensemq; iugulo condidit sæuum nero:
Tãdem quietam magnus excussit timor
Quatit ora & artus horrid9 nros tremõr
Pulsatq; pectus: continet uocem timor.
Quam nunc fides pietasq; produxit tua:
Heu quid minantur inferũ manes mihi:
Aut quem cruorem coniugis uidi mei:
Nu. quecũq; mẽtis agitat infestus uigor:
Ea per quietem sacer & arcanus refert
Veloxq; sensus, & cõiugẽ thalãos rogos.
Vidisse te miraris. amplexu noui
Herens mariti. sed mouent læto die

CO qualis: q̃ fœlix cum iuisti in thalamos Neronis. Presisti: calcasti. Attonitus: propter pulchritudinem cum sacra faceres. Flammeo: uelo de quo scribitur apud Plutarcum in probleumate. Ipse princeps: Nero. Superbo: magnifico. Peleus: pater Acchillis cum duxit tethydem deam maris uxorem talis erat: eius epitalamion scribitur a Catulo ueronensi. Emersam: ab undis uenientem. Celestes: dei & parce. Mutauit: ut sis tristis. Confusa: popea docet causam tristiciæ. Genitrix coniugis: Agrippinæ. BER.

Coacta: nam Agrippina coegit me ut eam sequerer.

Quam agrippinam. Diducta: aperta. Quo: hiatu. In quis: in quibus toris resedi. i. quieui. Coniugem: quondam: meum rufum crispinum maritum meum & filium eiusdem nominis: quem nero: ut scrib t Suetonius impuberem adhuc quia ferebatur ducatus & iperia ludere mergendum in mari: dum piscaretur seruis ipsius demandauit. Pristinus prior ille ueniebat ad oscula mea iam intermissa aliquo tempore & Nero iut rfecit eũ. Iugulo: gutture eius. Quatit: cepit tremere. Continet: sic Virgili9 & uox faucibus hæsit. Produxit: foras duxit: nam pro te hæc locuta sum. Coniugis uidi. s. crispini. Quecunque nutrix uolens popeam consolari rationem somni sui reddit: dicens ea quæ uidentur & aguntur in die nocte hominibus repræsentari ut inquit Claudianus: Omnia quæ sẽsu uoluunt̃ uota diurno: Tempore nocturno reddit amica quies: Venator cum fessa thoro sua membra reponit: Mens tamẽ ad siluas & sua lustra reddit. ita tibi accidit q̃n do accepisti Neronem hodie recordata es antiqui mariti: & si uise sunt romanæ flere id malum pro octauia repudiata. Sacer: quia imortalis & diuinus est animus. Velox ut inquit cicero in tusculanis nulla uis est quæ cum celeritate animi possit comparari.

CFlãmeo: rubram carbasum pro facie gerebant nouæ nuptæ in limine maritali persoluentes sacra & frangentes axem ipsum quo fuerant inuectæ: in honorem iunõis p nubæ signum ponendæ integritatis Virgineæ. Spumãtem: allusio ad aquam maris. Quorum thoros: nuptias pellei & thetidis honestarunt dii sua presentia cælestes æq̃ & æquore: quales nuptias elegantissime celebrauit homerus. Visu: apparitione. Atris: atræ noctis. Patuit: pater uisa est. Intermissa: non uera aut interrupta. Quietã cõ sopitam. Quatit ora: inhorruit & pre metu lingua hæsit faucibus. Inuidia: eorum qui iniquo animo tulerunt te ad tantum fastigium euectam esse. Stabile perpetuitatẽ domus & stirpis tuæ. DAN.

BER. ¶ Pulsata:nã plorantes mulieres percutiebant pectus & crines spargebant,hoc erat propter disidia.i.repudia octauiæ. Fratris:neronis per adoptionem:unde erat soror & coniunx. Fax:interpretatur aliam uisionẽ. Prælata:portata manu augustæ agrippinæ:significat ibi semper gloriam cum inuidia aduersariorum. Partũ: acquisitũ. Ominatur:significat. Inferum sedes:preterea dicebas:q̃ illa ducebat te per hiatum terræ:illud significat stabilitatẽ matrimonii quemadmodum terra est stabilis. Condidit absconditnero in iugulo nati:illud significat non bellum sed,pacem quia occultatio feri pacem demonstrat. Delubra:popea poti⁹ uult ire sacrificatũ ut expiet sõnia sua.

SIuera: Inducit Chorus cõmẽdas pulchritudinẽ popeæ comparatione omniũ pulcherrimarũ mulierũ que forma sua iouẽ d cœlo traxerũt. Furta:adulteria. Quẽ.s. iouẽ dicũt. Sinum:gremiũ: hæc fabula satis ẽ declarata. Quæ regit:pẽdit ibi textus etiam nũc deseret & ueniet in cõplexus tuos o popea.

Quos.s.cõplexus tuos ipse iuppiter potest anteferre prioribus. Phrygius pastor:paris amator helenæ. Solo:ad terram equarunt. Sed quis:dat locum sequenti scenæ.

QVicunq; : Veniens nũcius ad Neronem & nũciaret tum multũ populi factum esse ꝓpter Octauiam repudiatam interrogat a choro quid mali optaret:& quæ causa. Quicũq; alloquitur præsidia ut defendat aulã:cũ populus uelit illam comburere. Trepidi:festini. Victa furore populi. Rabies:iracũdia populi in neronem concepta nõ uincit ab istis cohortibus. Agmina: multitudo populi furens propter octauiam repudiatam ruit per nefas scilicet ut perdat imperatorẽ. Ausa:scilicet illa agmia.

DAN. SIuera:hæc pars præfert chori cõmẽdationes ad speciẽ& formam popeæ ex comparatione mulierũ græcarũ quas oli supremus d periit iuppiter. Inscribitur metro pindarico Pressisse sinum:iuppiter in cignum compressit lædam rostro innixo intra ipsius lædæ labra & cruribus utero affixis caudam quatiens ad fœmur:hoc canit græca historia. Furta:raptus:dulcia furta dicuntur in uenere:quæ in principio uincit .melaticum.i exitu uero amarior super absynthium ethaloen. Quos & lædæ pœniteat iouem lædæ & danaes suæ si tibi semel complexum dederit iuppiter in aurum demutatus in gremium danaes per impluuin stillauit.ut ait terentius & cõpressit genuitq; ex eo compressu perseũ:eam postea arcula delatam in italiam duxit pilumnus qui inuenit pilas alter Sterquilinius a stercoratione camporum. Sparte:glorietur licet sparte pulchritudine helenes quam rapuit Alexander cum ænea comite:ut scribit Septimius:per hellespontum uecta classe. Sparte subiecta taygeto monti:spartanos græcorum frugalissimos tradit thucydides. Qui: uultus troiano imperio exitio fuere.

QVicunq; Seditiosi populi impetus ob repudium octauiæ:& neronis in populum indignatio in hoc choro suscitatur metrum est archilochium trimetrum acatalecticum. Nuncius & Chorus colloquuntur. Furor populi: fuit populus & parat se ad necem Neronis. Iste: cum contemptu: & stomacho. Attonitus: qui facit attonitum: ut pallida mors & tristis senectus. Diui:claudii penates.

Pulsata palmis pectora & fusæ comæ
Octauiæ dissidium: plãxerunt sacros
Inter penates fratris & patrium larem
Fax illa quam secuta es augustæ manu
Prælata clarum nomen inuidia tibi
Partũ ominatur: inferum sedes: thoros
Stabiles futuros spondet æternæ domus
Iugulo qd' ensem cõdidit princeps tuus:
Bella haud mouebit. pace sed ferrũ teget
Recollige animũ: recipe lætitiam precor
Timore pulso redde te thalamis tuis.
Po. Delubra & aras patere cõstitui sacras
Cæsis litare uictimis numen deum.
Vt expientur noctis & somni minæ.
Terrorq; in hostes redeat attonit⁹ meos:
Et uota pro me suscipe & præcibus piis
Superos adora: maneat ut pẽsus metus.

Chorus.

SIuera loquax fama tonantis:
Furta & gratos narrat amores
Quem non lædæ pressisse sinum
Tectum plumis penniscq; ferrum.
Modo per fluctus captam europem
Taurum tergo portasse trucem:
Quæ regit & nunc: deseret astra
Petit amplexus popea tuos
Quos & lædæ præferre potest.
Et tibi quondam qui miranti
Fuluo danae fluxit in auro.
Formam sparte iactet alumnæ
Licet & phrygius præmia pastor.
Vincet uultus hec tyndaridos:
Qui mouerunt horrida bella:
Phrygiæq; solo regna dedere.
Sed quis gressu ruit attonito
Aut quid pectore portat anhelo.

Nuncius Chorus. Nuncius loquitur

QVicũq; tectis miles exultat ducis
Defẽdat aulã q furor popli ĩmiet
Trepidi cohortes ecce pfecti trapræsidia ad urbis uicta ne cedit metu(hũt
Concepta rabies temere. sed uires capit
Cho. Quis iste mẽtes agitat attõit⁹ furor
Nũ. Octauiæ furore percussa agmina:
Et efferata per nefas ingens ruunt:
Cho. quid ausa facere quo ue cõsilio doce
Nũ. reddere penates. claudie diui parãt:

Thoroscq

Thoroſq; fratris; debitã partem imperi
Cho. quos iã tenet popea concordi fide.
Nũ. Hic urit aios ptinax nimiũ furor.
Et in furorem temere præcipites agit.
Q uæcunq; claro marmore effigies ſtetit
Aut ara fulgens ora popea gerens
Afflicta uulgi manibus & ſæuo iacet
Euerſa ferro: membra per partes trahũt.
Diducta laqueis: obruunt turpi diu
Calcata ceno uerba conueniunt feris
Immixta factis; quæ timor recipit meus
Sepire flammis principis edem parant:
Populi niſi ire coniugem reddat nouam.
Reddat pœnates claudiæ uict us ſuos.
Vt ipſe noſcat ciuium motus; mea
Voce haud morabor iuſſa præfecti exeq
Cho. quid fera fruſtra bella mouetis
Inuicta gerit tela cupido:
Flammis ueſtros obruet ignes
Q uis extinxit fulmina ſæpe
Captumq; iouem cœlo traxit:
Læſi triſtes dabitis pœnas Sãguine veſtro
Non eſt patiens feruidus iræ.
Facileſq; regi; ille ferocem
Iuſſit achillem pulſare lyram
Fregit danaos; fregit atridem.
Regna euertit priami: claraſ diruit urbes
Et nunc animus quid ferat horret
Vis immitis uiolenta dei

Nero loquitur.

O Lenta nimiũ militis noſtri manus:
Et ira patiẽs poſt tantũ nefas mea.
Q uod non cruor ciuilis accenſas faces
Extinguit in nos: cæde nec populi madet
Funera roma quæ uiros tales tulit
Admiſſa ſed iam morte puniri parum eſt
Grauiora meruit impium plebis ſcelus.
Et illa cui me ciuium ſubiecit furor
Suſpecta cõiunx: & ſoror ſemp mihi.
Tandem dolori ſpiritum reddat meo:
Iramq; noſtram ſanguine extingat ſuo:
Mox tecta flammis concidant urbis meis
Ignes: ruine: noxium populum præmãt:
Turpiſq; egeſtas; ſæua cum luctu fames
Exultat ingens ſæculi noſtri bonis
Corrupta turba; nec capit clementia
Ingrata noſtram; ferre nõ pacem poteſt:

¶ Thoros fratris: matrimonium neronis: & domum diui .ſ. claudii. Claudiæ: ideſt ipſi octauiæ. Debitam: quia filia erat imperatoris. Quos: quomodo reſtituet: quando illi popea eſt nupta. Pertinax: pſcueransː hæc eſt cauſa qua populus indignatus eſt. Vrit: incẽdit quod Popea tenet toros octauiæ. Furor: indignatio. Quæcunq;: populus omnes imagines & ſtatuas popeæ ſiue ex marmore ſiue ex æreː diſiecit. Ora popea: imaginem popeæ: ibi adiectiuũ eſt popea. Membra. ſ. ſtatuaꝝ popeæ laqueis ideſt funib⁹ trahunt in contemptum eius: ſeu obruunt ideſt ſepeliunt ceno. Verba: rurſus habent uerba conuicioſa: quẽadmodum habent facta crudelia. Quæ: ſcilicet uerba credo pter timorem illorum: quæ uidi: nam comburent etiã domum imperatoris. Sepire: circundare. Niſi ire. ad irã populi leniendam. Coniugem popeã. Claudiæ. octauiæ.

Victus: ſcilicet ipſe Nero furore populi reſtituat pœnates ideſt domum ſuam claudiæ. Vt ipſe: ſcilicet nero miſſus ſum ut hæc illi nunciem. Præfecti: ſcilicet præſidii q miſerat me. Quid fera. Chorus populum arguit: monſtrãs neronem captum amore: nunq; relicturum popeam. Obruet: extinguet: nã maiora ſæpius fecit. Læſi: offenſi uos a nerone uel paſſiue læſi neronis. Feruidus: ſcilicet cupido non eſt paciens ut uincatur: quod probat per maximos uiros ab illo ſuperatos: quorum hiſtoriam ſupra legimus. Animus horret: timet quid oportet cupido: timeo ne faciat neronem ſeuire. Immitis dei: cupidinis.

Lenta: Hic eſt quintus actus nero audito nũcio mandauerat prefectis pallacii illos ciues qui ſeditionem mouerãt perdere: nũc cõqueritur illorum tarditatem: & dum ſic eſtuaret ueniens præfectus militum nunciauit principes illorum ciuium occiſos eſſe: quod tamen non ſatis fuit neroni qui cupiebat omnes perdere. Lẽta: ad uindictã.

Cruor: ſanguis ciuium ſparſus deberet extiguere illas faces quas portabant ad urendum domum meam. In nos: contra me. Funera: plena funeribus. Admiſſa: facta ſcelera: non ſatis eſt ulciſci illos morte qui grauiora merẽtur.

Et illa: octauia propter quam mouentur iſti tumultus ẽt moriatur. Cui: octauiæ ſum ſubiectus propter timorem ciuium. Suſpecta: quæ nunquam me amauit. Exultat: laſciuit propter fœlicitatem & oc ũ ſub regno meo. Corrupta: ſcelerata. Ingrata: quæ non recipit beneficiũ meũ. ¶ Tenet: occupat: intercipit. Verba conueniunt. Feris impræcantur & maledicunt popeæ raptantes eius ſtatuã.

Aedem: dixit improprie de domo imperatoria. Inuicta gerit: inſuperabilis ẽ amor quẽpiam didicit formidare ne ipſius quidem iouem. ideo fruſtra in amorem nitimur. Et nunc: horreſco referens. Cruor ciuilis: quod nulla facta ẽ occidio irruentium in me ciuiũ quos tulit infœlix Roma: & iſta: octauiam iteremit nero ſubornato aniceto pedagogo qui dolo ſtupratam a ſe fateretur. mox non pepcit mœnibus patriæ quam conflagrantẽ e turre mœcenatica pſpexit: lætuſq; flammæ αλοὶ ιλ illi decantauit ſæuitũ eſt autem ea clade per ſex dies ſeptemq; noctes Tranquillus & Egeſippus auctores.

BER.

DAN.

BER. ¶Inquieta: qui nescit habere quietem. Domanda: cum non cognoscant bona sunt affligendi diuersis malis: & dura seruitute tenēdi. Sanctos uultus: scilicet Popeæ: ne audeant nedum facere quicq̄: sed nec tollere oculos in illam Nutu: nedum mandato sed nutu faciam intelligent me. Sed adesse: dicebat hæc nero secum æstuans cum uidet p̄fectum uenientem. unde dat locum sequenti scœnæ. Rara pietas: magnus amor in me & illius fides.

Populi: uenines præfectus neroni nunciat populum sedatum: & auctores seditionis interfectos. Affero: nucio. Temere: incōsulte restituerunt cōtra tātum imperatorem. Sat est: legas interrogatiue. Audisti: obtēperasti mihi. Cōpescis: refrenas furorem. Vindicta: non satis est mihi: q̄si dicat: multo maior debet. Duces metus: auctores seditionis mortui sunt. Legem dare: ut uiuerem suo modo: & haberem uxores quæ placerent sibi. Pœna uacat: caret: debet puniri q tanta cōmisit. Dolor: interrogatiue: quasi admonens principem: quod in ira nō debeat punire populum. Nam ut inquit Tul. Qui iratus ad pœnam accedit nunq̄ seruabit illam mediocritatem: quæ est inter partū & nimis. Eximat: tollat de memoria: ut semp sit fama isti us uindictæ. Qua: non debemus uti pœna: quam iubet ira. Temperet: regat. Timor: satis ē quod nō timemus omnis timor sublatus ē. unde non debes progredi ad uindictam. Prima. s. octauia. Ede: dic. nam oia exequar. Poscit. s. ira mea sororem. i. octauiam. Rigor: frigus: qđ ex stupore & timore nascit. Hosti: octauiæ. Hoc nom̄ scilicet hostis: quasi dicat: fœmina nō est reputanda hostis cum nihil possit. Arguat: accuset illam peccasse. Furor: populi: propter illam concitatus ē populus. Haud: non puto quenq̄ potuisse concitare. Mulier. s. potuit cōcitare

Vim: robur. non habent uires: sed audaciam. si uatura dedisset ita uires quemadmodum audaciam essent inexpugnabiles. Aegras: debiles: cum natura sint timidæ. Quæ. s. pœna. Damnat octauiam. Tolle consilium: p̄fectus uolebat dare consilium: & precari neronem. ille aūt reiicit ipsum præfectum ue intercedat pro octauia. De uectam: hoc est imperatum neronis. Residat: cesset. nā uiuente illa: semper timerem.

DAN

Populi. Carmen quintum trimetro iambico. exilium octauiæ & mors agitur. Inducit præfectus populi iram consedatam annuncians. Præfectus Neronis fuit Byrus: cui ad fauces remedium toxicum misit. scrib. Trāquillus. Collocutores: præfectus & nero. Sic miles: insultat & arguit milites qui maiorem cædem nō eommiserint. Audisti: ac si dicat. Non audisti me: ut uolebam. Sic: dictum: cum emphasi: ut apud poetam. Sic nos i sceptra reponis. & sic iuuat ire sub umbras. Cur damnas: uidebatur quippe Neronis quæstio in probrum redundare fidei præfecti. Si scelera cœpit: non est mihi probro uertēdum si ducam hostem fœminam: quæ sit scelerata: & populum ad arma concitet: & cuius animus ab ipsa natura semper meditetur ruinam & damnum.

Sed inquieta rapitur hinc audacia:
Hinc temeritate fertur in præceps sua.
Malis domanda est & graui semp iugo
Præmēda ne quid simile tēptare audeat:
Contraq; sanctos coniugis uultus meæ
Attollere oculos: fracta per pœnas metu
parere discet principis nutui sui.
Sed adesse cerno rara quem pietas uirū:
Fideque castris nota præposuit meis.

Præfectus. Nero.
Præfectus loquitur.

O populi furorem cæde paucoꝝ diu
q restituerūt temere cōpressū affero
Ne. Et hoc sat est. sic miles audisti ducē
Compescis: hæc uindicta mihi debetur
præ. Cecidere metus impio ferro duces:
Ne. qd illa turba petere q̄ flāmis meos
Ausa est penates principi legem dare
Abstrahere nostris cōiugē carā thoris:
Violare quātum licuit incesta manu
Et uoce dira debita pœna uacat.
præ. pœnam dolor cōstituet i cīues tuos
ne. Cōstituet etas nulla quā fame eximat
præ. Q ua tēperet nos ira: nō noster tior
Ne. Irā expectabit pria que meruit meā.
præ. quā poscat ede nostra ne māus peat
Ne. cædem sororis poscit & dirū caput.
præ. Horre uictū trepid9 astrixit rigor.
Ne parere dubitas.
præfectus. Cur meam damnas fidem:
Nero. Q uod parcis hosti
præfectus. Fœmina hoc nomen capit.
Nero. Si scelera cepit
præfectus. Fst ne qui sontem arguat.
Nero. populi furor
præ. Q uis regere dementes ualet:
Ne. Q uis concitare potuit.
præ. Haud quenquam reor.
ne. mulier dedit natura cui ꝓnum malo
Animū ad nocēdū pectus istruxit dolis.
Sed uim negauit ut ne inexpugnabilis
Esset. sed ægras frangeret uires timor.
Vel pœna quæ tā sera damnatā p̄mit
Diu nocētem tolle cōsilium ac preces
Et imperata perage: deuectam rate
procul in remotum littus interimi iube.
Tandē ut residat pectoris nostri timor.

¶Funestus

FUneſtus: Inducit chorus qui deteſtabatur fauorem populi uidens Octauiam duci ad mortem illam cœpat populus adiuuare: poſtea dereliqt. Funeſtus: ferens lœtum. ẽ rañ aura cito deficiens: quod probat per exemplum gracchoꝝ. Procul: longe in altum mare: tunc illa deſerit ratẽ: Parens: Cornelia filia Scipionis africani maioris: duos filios habuit Tyberium & Caiũ gracchos eloquẽtiſſimos: qui cum uellent ferre legem agrariam in fauorem populi: interempti ſunt: ut ſcri. Vale. Maximus & Marcus Tul. Te quoq; Caſſium intelligit qui primus uoluit ferre legem agrariam. Supius in agraria largitione ambitioſus in ſocios fu grat: nam ipſo conſule cũ Proculo uirginio lex agratia primum promulgata fuit: eo auctore ager hernicus adeptus inter latinos plæbemque diuiſus ẽ: hac largitiõe ſuſpectus ſenatui populoque cœpit eẽ: q; pernicioſius libertati opes ſtrueret. & ideo ciuibus iam uilior factus: ut alio munere ſi bi recõciliaret: ciuim aios uoluit iubere pro ſiculo frumento pecuniam acceptam retribui populo. id uero nõ ſecus: q; præſente; mercedẽ regni aſpernata plebs eſt. Hunc ubi magiſtratu abiit damnatum necatũque conſtat: ſunt q; patrem auctorẽ eius ſupplicii ferãt: cum cognita domi cauſa illum uerberaſſe ac necaſſe: ut uult Vale. Maxi. in capi. de parentũ ſeueritate. Sed apud alios auctores compio damnatũ populi iudicio & diruptas publice ſedes: ut uult Dionyſius halicarna. qa dicit q; ſi pater iudex fuiſſet & punitor neq; domus dirupta: neq; bona publicata fuiſſent: qa romanis nihil poſſeſſoriũ proprium uiuentibuſ patribus. Faſces: magiſtratus: nam conſul fuerat. Domus: quia in propria domo interfectus eſt. Præfens: de Octauia. Fratris: neronis. Paupertas: uitam humile;. Quo me: Octauia conq̃rit. Regina: popea. Fracta: mota miſericordia nam ſi flectunt miſericordia cur me iſto mõ trahunt exilium: ſi nõ uolunt parcere: cur ibi me non interficiunt. Cumulare: augere. Sæua: crudelis popea. Sed ſpes: uidens nauem paratam agnouit ſe omnino perituram: cui; ſciret naui ſolutili matrem neronis etiam fuiſſe impoſitam

Quis: interrogatiue.

Funeſt?: popularis aura ut flatilis & incerta ira plerunq; hiis perniciosa eſt quibus aſpirat & fauet. exẽplo eſt Octauia claudia: quæ propter fauorem populi a nerone capitis condemnat. Complorat chorus lugubrem hanc & funeream condemnationem in hoc ultimo carmie: quod metro pindarico acatalectico ſcriptum eſt. Gracchos: tyberius gracchus bis conſul: bis triũphator & cenſor fuit: uir Corneliæ in hunc cõſpirãt diuites ob legem ad agros diuidendos autore naſica. Saturnin?: ei? collega fuiſti caput percuſſit. Ruffus ſecũdum fecit uuln? eius cadauer in tyberim proiectũ. C. Gracchus filius eadẽ cauſa a populo uexatus eſt. nam inſequente multitudie fugiens per pontem ſublicium latuit in templo dianæ. Põponius & Licinius integerrimi amici reſiſtentes multitudini trucidati ſunt: quo intellecto polycrati ſe iugulãdum tradidit. qui iugulato dño eodem gladio ſe peremit. Septimeleius redemit poſtea caput gracchi auro. Teq; leuis multiplex hic ſenſus & multingus afferri põt uel ad Caſſium q a ceſone Fabio. &. L. Valerio fratre Publicolæ quæſtoribus damnatus eſt p duelliones & per petras deiectus Erat. n. tũc romanis hæc gentilicia punitio: ut tradit Alicarnaſe?. uel ad Fabiũ ceſonis fratrem q conſul erat. is collega æmilio ad artonam urbem cõtra equos populos inuiſus fuit plæbi. & propterea: imperfecto bello conſulatũ defunctus eſt: uel ad Appium: propter ſuperbiam plæbs Romana ſemper inſectata eſt. Et quia cogebatur reddere & perſoluere debita.

BER.

DAN.

Chorus Octauia.

Chorus loquitur.

FUneſtus multis populi
Diruſq; fauor q quũ flatu
Vela ſecũdo rauis impleuit
Vexitq; procul lãgu dus idẽ
Deſerit alto ſæuoque mari:
Fleuit gracchos miſeranda parens
Perdidit ingens quos plæbis amor
Nimiuſque fauor genere illuſtres
Pietate: fide: lingua claros.
Pectore fortes: legibus acres:
Te quoque leuis ſimili lœto
Fortuna dedit: quem neq; faſces
Texere tui: nec tecta domus.
Plura referre prohibet præſens
Exempla dolor: modo cui patriam
Reddere ciues aulam & fratris
Voluere thoros: nunc ad poenam
Lœtumque trahi flentem: miſeram:
Cernere poſſis: bene paupertas
Humili tecto contenta latet.
Quatiunt altas ſæpe procellæ:
Aut euertit fortuna domos:
Oc. quo me trahis. quoue tyrannus:
Aut exilium regina iubet:
Si mihi uitam fracta remittit:
Tot iam noſtris euicta malis.
Si cæde mea cumulare parat
Luctus noſtros inuidet etiam
Cur in patria mihi in ſæua mori.
Sed iam ſpes eſt nulla ſalutis:
Fratris cerno miſeranda ratem:
Hanc cuius inuecta carina
Quondam genitrix: nunc & thalamis
Expulſa ſoror miſeranda uehar.
Nullum pietas nunc numen habet:
Nec ſunt ſuperi regnat mundo
Triſtis erynnis.
Quis mea digne deflere poteſt
Mala? quæ lachrymis noſtris quæſtus?

BER ¶Aedõ:philomẽa:ut ſupius uidimus. Fata:dii utinã darent alas ut mutaret in auẽ:quẽadmodũ ipſa:& poſſem aufugere triſtes caſus meos. Pẽdens:ſicut auis. Regẽ:conſolat chorus Octauiã:Dicẽdo oia iſta a faris uenire. ꝓbatq; exẽplo maiorũ ſuorũ. Quid:in qua re potes dicere ꝙ fortũa tibi ſit durior q̃ iſtis. Memorãda parẽs:ut ſcri. Sueto. tyberius. Nurus Agrippinã poſt mortẽ germanici liberius qddã q̃dã mãu apphendit. græcoq; uerſu:ſi nõ dominaris:inqt filiola iniuriã te accipe eſtimas:nec ullo mox ſermõe dignatus eſt. Quondã uero inter cœnam porrecta a ſe poma guſtare non auſam: etiam uocare deſiit:ſimulans ueneni ſe crimine accerſitam:cum præſtructũ utrunque conſulto eẽt:ut & ipſe tẽtandi gratia offerret:& illa quaſi certiſſimum exitũ caueret:nouiſſime calũniatus modo ad ſtatuam Auguſti:modo ad exercitus cõfugere uellet: pãdatariam relegauit. Cõuitiãtique oculũ per centurionem uerberibus excuſſit. Rurſus mori inedia deſtinanti per uim ore diducto infulciri cibũ iuſſit:ſed & pſeuerantẽ atq; ita aſſũptam criminoſiſſime inſectatus eſt:cum diem quoq; natalis eius inter nefaſtos referẽdum ſuaſiſſet. Imputauit ẽt: ꝙ nõ laqueo ſtraugulatã in gemonias abiecerit: proque tali clemẽtia interponi decretum paſſus eſt:quo ſibi grãs agerentur. & capitolino ioui donum ex auro ſacraret. Nata filia. M. Agrippæ. Auguſti tyberii: q adoptauit germanicum. Cæſaris:germanici. Graui:grauido:nam ipa a grippina germãico marito peperit nouẽ liberos:teſte Suetonio in Caligula:quorũ duo infantes adhuc rapti:unus iam pueraſcẽs:cæteri ſupſtites patri fuerũt:tres ſexus fœminini agrippa:Drulilla iulia:cõtinuo triennio nate:totidem mares Nero & druſus &c. Cæſar neronem & druſum ſenatus tyberio criminãte hoſtes iudicauit. Liuia druſi:itellige liuiã druſillã quæ prio tyberino nerõi patri Tyberii Cæſaris. deinde auguſto nupſit. ideo dicit fœlix thalamis id eſt optimis maritis:ſed filio tyberio maxie miſera:a quo ut ſcri. Suetonius in tyberio uſq; adeo infeſtata fuit ut eiuſ acerbitate aduerſus illam defuncta fuerit:unde dicit ibi. Ferum facinus:inhumanum factum. Nati:tyberii. Iulia:ſcribit Tranqllus in Claudio. Iulias:alteram druſi:alterã germãici filiã crimie icerto:nec defenſiõe ulla data occidit. ideo ibi dicit:ſecuta fata matris. ſ. agrippiæ germanici:de qua ſupius. Liuia druſi:iterũ aliã liuiã potes itellige re uxorẽ druſi filii tyberii cæſaris:cuiꝰ fraude maritus ipſe interiit. quo cognito:a tyberio ſuppicio ẽ affecta: hæc habuit ex druſo filios:tyberiũ:& filiam q̃ poſtea a Claudio interempta ẽ. Legit etiã textꝰ loco nati fatis ruit i facinꝰ. ſ. ut ueneraret maritũ druſũ. Iulia mris. ſ. liuiæ ſimiliter piit. Genitrix tua:meſſalina. de q̃ diximꝰ. hæc fuit mr Octa. Marito:claudio. Partu:filio illuſtri britannico. Famulo: narciſo liberto Claudii:cuius iuſſu occiſa. In cœlum:dicit propter illius ſuperbiam. hæc fuit Agrippina mat Neronis:a quo fuit occiſa. Non legas:interrogatiue.

DAN. ¶Genitrix:neronis. Nullũ pietas:nõ eſt pietas:nõ ſunt ſuperi:ſed ubique furor dñatur. Edon:rectiuſq; lucanus: q do cõtra naturã corripuit dicẽs ædonis in forma patronimica:ſicut etiã ſupius exẽplo Theocriti demõſtraui. Aedonis:populi in thracia. Perq̃ caſus uoluit. Varios: iuxta ſniam ſeueri Boetii hũc continuũ ludũ luſimꝰ:ſũma cũ infimis:infima cũ ſũmis mutare gaudẽus. Quid. n. aliud ẽ uita hois niſi comœdia in qua nouus & ignotus ampliſſimo induit potẽtatu & erigit in regni faſtigium nunc alius purpuratus in hoſtiles cathenas piicit. in eo itaq; uita hois:ut inqt Policratus Tragœdiæ ſimillima ẽ: ꝙ omnium fere triſtis exitus ẽ:ad quod facit illud non illepidu; diſtichon ioannis faliſabienſis ridiculos hoium uerſat ſors cæca labores. Sæcula nra locus:ludibriũq; deis. Tot ñatorũ:nomen. n. liberos enixa ẽ ex germãico tres puellas:agrippã dtuſillã Liuiã. tres mres. C. Cæſarẽ neronẽ & druſũ. duos aiſit ifates:& unã iã pueraſcentẽ. Auguſti:tyberii patrui germãici a ſe adoptati. Diti militis:pcuſſoris gladio cecidit i horto ſtãs cũ matre.

Redderet edon: cuius pennas
Vtinam miſeræ mihi fata darent;
Fugere luctus ablata meos
Penna uolucri procul & cetus
Hominum triſtes: cædemq; feram.
Sola in uacuo nemore & tenui
Ramo pendens querulo poſſem
Gutture mœſtum fundere murmur
Cho. Regitur fatis mortale genus:
Nec ſibi quiſquam fundere poteſt.
Firmum & ſtabile; perq̃ caſus
Voluitur uarios ſemper nobis
Metuenda dies; animum firment
Exempla tuum iam multa domus
Quæ ueſtra tulit: quid ſæuior eſt
Fortuna tibi: tu mihi primum
Tot natorum memoranda parens
Agrippe nata; nurus auguſti
Cæſaris uxor; cuius nomen
Clarum tot fulſit in orbe.
Vtero rotiens enixa graui;
Pignora pacis; mox exilium;
Verbera ſæuas paſſa cathenas;
Funera luctus tandem lœtum
Cruciata diu; fœlix thalamis
Liuia druſi: natiq; ferum
Ruit in facinus; pœnamque ſuam.
Iulia matris fata ſecuta eſt;
Poſt longa tamen tempora ferro
Cæſa eſt; quanuis crimine nullo.
Quid non potuit quondam genitrix
Tua quæ rexit principis aulam;
Cara marito; partuque potens.
Eadem famulo ſubiecta ſuo.
Cecidit diri militis enſe;
Quid cui licuit regnum in cœlum
Sperare: parens tanta neronis;
Funeſta uiolenta manu.

Remigis

¶ Remigis:quia posita fuit prius in naui solutili. Tyrānus:nero. Quis:pro quibus. Testor:q̄ ñ timeo mortē. Quid agis:arguit se q̄ inuocet deos q̄bus inuisa ē. Genitor:claudii p̄:qui fuit cā istor̄ malor̄. Armate:nā credebat se iussu Nerōis mitti in ægyptū. Phariæ:alexādrinæ. Leues:rogat ut ueniāt uēti:q illam exportēt:sicut Iphigeniā de q̄ uidius cū oblata eēt ad arā dianæ:ut imoleē i tauricā regionē deportata ē uētis:ubi opante dea a rege thoāte eius sacris p̄posita ē:q̄ ipsi dianæ ex hūano sanguie fieri cōsueuerant:ut Oui.lib.quarto de tri. Sæuæ:uirgis diane:q̄ sanguinē Iphigeniæ petiuerat. Hanc:octauiam. Aulis: de qua dict̄ū est regiūcula ē boetiæ petrosa:ibi debebat imo lari Iphigēia:sed ibi liberata fuit. Roma:nam Orestes cū sorore Iphigēia ausugiēs:& in Italiā ueniens in aricia simu lachrū dianæ loocauit:cui litabatur humana hostia.

Remigis ante mox & ferro.
Lacerata diu: læui iacuit uictima nati
Oc. Me quoq; tristes mittet ad umbras.
Ferus & manes ecce tyrannus.
Quid iam frustra miseranda moror?
Rapite ad lœtum: quis ius in nos
Fortuna dedit: testor superos:
Quid agis demens? parce precari;
Quis inuisa es numina diuum.
Tartara testor: herebique deos;
Scelerum ultrices; & te genitor
Dignum tali morte & pœna.
Non inuisa est mors ista mihi
Armate ratem. date uela fretis
Ventisq; petat puppis rector
Tandem phariæ littora terræ.
Cho. Leues auræ zephirique leues
Tectam quondam nube ætherea.
Qui uexistis raptam sæuæ.
Virginis aris iphigeniam
Hanc quoque tristi procul a pœna
Portare precor templa ad triuiæ
Vrbe est nostra mitior aulis.
Et maurorum barbara tellus.
Hospitis illic cæde lætatur
Numē supex; cui gaudet roma cruore.

Incipit Hercules œtheus. Actus. I.

Hercules loquitur.

SAtor deorū cuius excussum mānu
Vtreq; phœbi sēuit fulmē dōus
Secure regna. protuli tibi pace in
Quacunq; nerens porrigi terram uetat.
Non est tonandum: perfidi regis iacent
Sæui tyranni: fregimus quicquid fuit
Tibi fulminādū sed mihi cœlum parens
Adhuc negatur. Parui certe ioui.

Ator deor̄. Hæc tragœdia inscribi ☞ hercules œtheus. Oeta mōs ē inter thessaliā & Macedoniā; famos⁹ morte & rogo herculis eius. materia talis ē dimissa megera creōtis thebāi filia: quā i uxorē Hercules duxerat: iolē euryti filiā petiit in cōiugiū: cui cū denegaret in œthol ā uenit: Deianiram œnei ex altea filiā duxit uxorē. deide mēor despecti cōiugii cōtra Euryti toxeum militonē & pithiū mouit exercitū. Oechaliā urbem abstulit: illos pemit. Iolē rapuit: cui⁹ amore adeo flagrauit ut ex ea pateret quicqd cū omphale ppessus s ē. Sacrificaturus igit̄ ob uictoriā in mōte cyneo puer̄ lycā ad Deianiram in trachīniā urbē misit ut uestē q̄ in sacris utebat̄ afferret. Dayanira infectā sanguine cētauri nessi dederat. id.n. suaserat nessus faciēdū: cū in traiectu eueni flu. ab Hercu. sagitis cōfossus est: si qñ de illi⁹ amore dubitasset. Dubitabat.n. ne ioles amore ipsa cōtēneret. Herculescū uestē tetigisset uenēo afflatus lēta tabe cōsumebat̄. Act⁹ in furorem lycā in mare picit lymeniū & iolaū delphos de se scisscitatū ad oraculū misit. retulerūt ut in œta mōte pyra cōstrueret̄. de reliqs ioui curā relinquere. cōstructā pyrā ipse cōscēdit. philotetes ignē admouit: cū reliqarū nihil reppe risset cœlū cōscēdisse existimarūt. O sator: Iuppiter q̄rit̄ hercules q̄ nō rapiat̄ in cœlū promissum sibi: cū sit bñmeritus de mūdo: potes iuppiter secure regnare: cū oia monstra de mūdo sustulerim. Vt; æq; dom⁹: oriēs & occidens totū mundū intelligit. Nere⁹ deus marinus: ibi p̄ mari pōitur. Parens: o iuppiter. Dignus: declaraui me filium eē tuum. Parui: obediui ad superandū monstra.

¶ Quoq; sicut matrē & supiores imperatrices. Rapite: cōuertit̄ ad spiculatores & ministros cæsaris. Quid agis demones: correctio ē frustratoriæ obtestatiōis. Quis: antiq scripserūt cū. ei. diphtōgo ad dīam recti cōtracti. Rector puppis: charō: q lingua ægyptia interptat̄ magister nauis. sensus ē: trudite me uelis & remis illuc ubi moriar ātepecta tū. Vrbe ē nra mitior: superat urbes roma oēm barbara; tellurem imanitate & sæuitia.

DAN.

HErcules œteus: titul⁹ ab euentu mortalitatis est quam in œta mōte igni purgatus exuit. Tragœdia ultima: qua Seneca uidetur quasi de industria in eius denominatione suum poema desinere uoluisse: a quo etiam initium auspicatus est: tumultuaria: nec minus acri amoris siue desiderii flamma: q̄ ueneni exæstuans. Habet prothesin præcipitem. Epithasim concitatissimam & Castrophem: odii furorisque plenissimā. primæ partes sunt herculis & ioles. Secundæ Deianyræ & Lycæ. tertiæ Alcmenam tangunt. Argumentum tale. Ioles amore captus hercules suam Deianyram deserit. puella suasu nessi lycæ ministro tunicā dat uiro proferendā herculi. Erat tunica Centauri fœda sanguine: quem lerneū fel infecerat manans sagipta: qua uulnus hercules olim raptori illi fecerat. tunica in dutus hercules in re diuina combustus est. totus lycas in mare rotatur. credite sagiptæ philoteti comiti. Alcmena defunctum plorat. Carmen archilochium trimetrū iambicū acathalecticum. Lamentatio primum Herculis de laborum mercede sero sibi tradita. Secure regna. metuendus iam & securus atque inuictus regnum tene. Pacato tandem uiribus meis mundo: & pace terra marique parta. Ioue: scilicet patre.

BER ¶Nouerca:iuno quæ me tanto odio non fuisset prosecuta:nisi fuissem nat⁹ tu⁹ ex pellice. Moras:cur me ad suscipiendū moraris. Timemur:ne disturbē cœlū. Athlas: qui dicitur sustiuere cœlum humeris. Mors:locus mortis infernus noluit me tenere ut ad te uenirē. Cesset: remotum sit a me. Nullus leo:ibi declarat multa facinora sua quoꝝ historia plene declarata fuit in hercule furente. Itaqꝫ ne reperantur illa:superius leges rerum feriem. Stympha lis:auis rapida. Fera:cerua menali. Serpens:qui custodiebat ortos hesperidum Idra:serpens in lerna palude.

Pingues greges:equos diomedis itelligit. Hostis termodontiæ:hippolitem amazonum reginam intelligit. Regentem fata:plutonem innuit. Taurus:qui in creta erat.

Occidit:interemptum est quicquid terra infestuꝫ potest gignere. Iratis deis:quāuis dei nolent me iterficere monstra sua. Sic:ñ licet mihi:sic esse aut terra mittat alia monstra:ut habeam quid agam:uel recipe me in cœlum. Vel si times:ne surgat aliquod monstrum in terra facito ueniat dum sum in mundo. Quis erit:quasi dicat nullus. In tuto:quia feci experientiam fortitudinis meæ in omni parte mundi. Vrsæ: intelligit septentrionales. Cancro:lybicos & africanos monstrat. Lux:quia iui ad inferos ubi nulla est lux. Metas:terminos iui quo nō potest ire sol. Substitit:lux firmata est inter metas nostras. Natura:quia nemo dicitur ire ad inferos & redire. Cessit:uicta est. Defecit:destituit gressus meos. Laxata:aperta:nam cum descēdi ad inferos aperta tetra:ingressa est lux solis. Retro:unde nullus redit. Oceani minas:intelligit mare gaditanū: ubi dicitur fixisse colūnas. Quacunqꝫ:in omni pte. Quota:minima est respectu aliorum facinorum. Nupte:iuno ni. Nudus:inermis.

DAN. ¶Dignus filius. Nullus:non ut nullus adhuc mundo præbebat lumina titan per figuram quam uocant τοπω λογικον. Regentem fata:ditem patrem regem mortis.

Taurus:de quo ausonius meminit:Octauia expulso numeratur adorea tauro. In cuius memoriā victoriæ:ut placet quibusdam. Menæcius Actoris filius taurum herculi primus sacrificauit. Negat:mundus:& iunonem & terras ipsas ad lassitudinem produxi ut quod imperent iam amplius nihil habeant:reliquum est cœlum ut cōsequar mercedē laborum meorum tua uenia. Nulla me tellus silet: prædicant laudes meas uniuersæ terræ. Vrsæ scythiæ:septemtrionis. Indus:ethiops. Phœbo:orienti. Cancro: torridæ zonæ iuno transtulit in cœlum cancrum qui momordit talum herculis pugnantis cum hydra: & meridionali plagæ intulit:ut meminit igini⁹. Lux:tua. Nostras:superas aut potius meæ uirtutis non potuit me sequi lux ad tartara penetrantem. Nemo retro:lege naturæ:quia multi semidei redierunt diuino iure.

Vbiqꝫ dignus:teqꝫ testata meum
Patrē nouerca:quid tamē nectis moras:
Nūquid timemur: nūquid impositū sibi
Non poterit athlas ferre cū cœlo herculē
Quid astra gētor qd negat mors me tibi
Certe remisit.omne cum esset malum:
Quodcunqꝫ terra genuit:
Nullus per urbes errat archadias leo:
Pontus aer:inferi:
Stimphalis icta est menelai nulla est fera
Sparsit peremptus aureum serpēs nem⁹
Et idra uires posuit: & notos hebro
Cruore pingues hospitum fudi greges.
Hostisqꝫ traxi spolia termodontie.
Vidi regentem fata:nec tantū redii:
Sed trepidus atrum cerberum uidit dies
Et ille solem:nullus antheus libis
Animam resumit:cecidit ante aras suas
Busiris:una est geryon sparsus manu.
Tauruſqꝫ populis horridus centū pauor.
Quodcunqꝫ tell⁹ genuit:infasta occidit
Meaqꝫ fusum dextra iratis deis
Non licuit esse sic negat mundus feras:
Animū nouerca redde nunc nato patrem
Vel astra forti:nec peto ut monstres iter
Permitte tantum genitor:inueniam uiā
Vel si times ne terra concipiat feras.
Properet malū qd'cūqꝫ dū terra herculē
Habet uidetqꝫ.nam quis inuadet mala:
Aut quis per urbes rursus argolicas erit:
Iunōis odio dign⁹ i tutū meas laudes ce
Nulla me tellus silet. pi.
Me sentit ursę frigidum scythiæ genus:
Induſqꝫ phœbo subditus cancro libys.
Te clare titan testor occurri tibi
Quacūqꝫ fulges:nec meos lux prosequi
Potuit triumphos:solis excessi oices
Infraqꝫ nostras substitit metas dies.
Natura cessit:terra defecit gradum
Laxata per me nox:& extremum chaos
In me currit.inde ad hunc orbem redii
Vnde nemo retro:tulimus oceani minas
Nec ulla ualuit quatere tempestas ratem
Quācūqꝫ p̄ssi pars quota ē quā p̄sequor
Iam uacuas æther non potest odio tuæ
Sufficere nuptæ quasqꝫ deuincam feras
Tell⁹ timet cōcipe:hercules mōstri loco

¶Scelera

¶ Scelera:sceleratos reges. Solæ manus.s.meæ. Nec infans:qñ serpentes a iunone missos ælisi. Leue:facile mihi ad superandū. Segnis:sine labore. Rex:nullus euristeus q mihi imperabat ut uidimus. Virtus quæ mihi adhortabatur labores:plura coegit aggredi q̄ iuno. Impauidū:sine timore:qd prodest liberasse homines monstris:cū illa traducta in cœlū deos ipsos terreat. Cancer:enumerat illa monstra translata in cœlum diximus quēadmodum cancer exiens de palude lerna momordit pedem Herculis pugnantis cum idra:unde iuno illum transtulit in cœlū. Peremptus.s. a me. Tradit:nam cū sol egreditur leonem intrat uirginem:tradere est per successū dare alicui Astreæ:uirgini. Annum:idest mensem cito currentem. Madentē pluuiū:nā uentus ē ferens nymbos. Anteceslit iuit prius q̄ ego. Specto:cū adhuc sum in terris. Timendū:ut adhuc in cœlū congrediendū sit cū illis monstris: & peiora fecerat q̄ in terris & i stygе & inferno:tamē inuenīā locū. BER.

Iam cœpit esse:quanta nunc fregi mala
Quot scelera nudus:qcqd īmane obstiti
Solæ manus strauere.nec iuuenis feras
Timui:nec īfans q̄cquid ē iussū leue est:
Nec ulla nobis segnis illuxit dies.
O quāta fudi mōstra:quæ nullus mihi
Rex imperauit:īstitit uirtus mihi
Iunone peior:sed quid īmpauidū genus
Fecisse prodest.non habent pacem dei.
Purgata tellus omnis in cœlo uidet.
Quodcunq; timui:transtulit iuno feras:
Ambit pemptus cancer ardentē plagam
Lybiæq; sidus fertur:& messes alit.
Annum fugata tradit astreæ leo
At ille iactans feruidam cœlo iubam
Austrū madētē siccat & nymbos trahit.
Inuasit omnis ecce iam cœlum ferā
Meq; anteceſſit:uictor e terris meos
Specto labores:astra portentis prius
Feriſq; iuno tribuit:ut cœlum mihi
Faciat timendum sparserit mundū licet:
Cœlumq; terris peius:ac peius stygе
Irata faciat:dabitur alcidæ locus.
Si post feras post bella.post stygiū canē
Nōdū astra meruī.siculus hesperiū lat⁹
Tangat pelorus & una iam tellus erit.
Illinc fugabo maria:si iungi debes.
Cōmittat undas isthmos:& iuncto salo
Noua ferantur atticæ puppes uia
Mutetur orbis:uallibus currat nouis
Hyster:nouaq; tanais accipiat uias.
Da da tuendos iupiter saltem deos
Illa licebit fulmen a parte auferas
Ego quam tuebor.siue glatialē polum:
Seu me tueri feruidam partem iubes:
Hac esse superos parte securos puta.
Cyrrea pæan tēpla:& æthereā domum
Serpente cæso meruit:at quotiens iacet
Phyton in idra:bacchus & perseus deis
Iam se intulere:sed quota est mūdi plaga
Oriens subact⁹:aut quota est gorgō fera
Quis astra natus laudibus meruit suis

BER. Si post:narrat alia pericula ad que paratus ē si adhuc nō meruit cœlū. Siculus pelorus promontorium siciliæ uersus italiam. Hesperium:ita cū est supra olim siciliam cōiuctā fuisse italiæ:sed æstu maris fuisse separatā:unde dicit si non satis est laborū meorū coniōgat sicilia & italia ut prius erat:& illic fugabo maria. Cōmittat:cōiūgat.p̄terea si noles q̄ disiungat terra isthmos quæ est in peloponēso & iungantur duo maria: egeū & ioniū: faciā illa iungi. Attice athenienses naues. Hister: danubius mutet alueū. Iuppiter cōcludit dicēs si nō est aliud labor suscipe me in cœlū ut saltem tuear deos olim agitatos a gigātibus:non erit timendū ex illa parte siue orientali ubi me locaueris. Auferas: remoueas quia illa parte ubi ero nō erit opus tuo fulmine ad defensionem. Cyrrea in cyrra monte boetiæ:si phœbus meruit coli in terris & habeſ cœlum propter phitonem serpentem ab eo interfectū.quāto magis ego q occidi tot monstra. Phiton:serpēs semel occisus ab apolline quotiens iacet in idra:quasi uelit dicere pluries cū plura hēret capita:& ille phiton tantum unus esset. Subactus oriens minia regio respectu illarū quas uici. Gorgon:medusa superata a perseo: illi habuerunt cœlum rebus minimis: quod mihi negatur. Meruit: quasi iudicat nullus.

¶ Virtus mea:fuit mihi uirtus parata aduersaria quædā impatiens socordiæ & ignaui ocii. Transtulit iuno feras: quas inquit feras ego in terris domui:iuno in cœlū transtulit:cancer qui tropicum æstiuum in suo ambitu designat finit torridam zonam a dextra:a sinistra capricornus circunferens hyemalem tropicum. Sidus lybiæ:cancer inhærens torridæ zonæ. Austrum madentem: efficacissimi æstus terris libicis sole in leōe constituto attrahuntur nymbi & exhauritur omnis materia humida.ide mira siccitas & aquarum penuria horam australem obsidet. DAN.

Prius:quam mihi. Alcide:forti mihi. Siculus hesperium:& cetera faciam unam & eandem sicilіam & italiam & ionium cum ægeo confundetur mea indirupto isthmo si ad comparandum cœlum transacta non sufficiant. Ister:fluuius in europa oritur e radicibus notiæ montis in Germania auctore Plinio in quarto. Ouidius binominem nocat. Salustius tradit istrum esse proxima magnitudine nilo.declinatur ister & istrus. Gellius inquit.istr⁹ quoque in europa fluit. Tanais:fluuius diuidens asiam ab europa non solum per scythas sed etiam per sauromatas defluit in.meotim paludem.a barbaris appellatur Sylis. Fustachius tradit uocari.græ.τεαναϊν Διαλα ωτα μενα μοσιειν :idest extense fluere. Cyrrhæa exemplis mercedem laborum postulant. Phyton in hydra:quam ramosus & densus surrexit serpens in collo hydræ. Perseus:quem præcipuo honore decorarunt ægyptii:ut ait Eusebius.

BER ¶Peto: mundi cœlum quem ſuſtinui humeris meis. Sed tu: uertit ſermonem ad famulos.

PAr ille: inducitur Chorus mulierum Oechalicarum deplorans fortunam ſuam: beati ſunt illi qui diſcedente fortuna: diſcendunt & ipſi e uita. Verſus eſt aſclepiadeus. Par: beatus ut deus. Dies: uita: qui cum fortuna uitam amiſit. Vices mortis: qui uiuit in miſeria potius habet mortem q̃ uitam. Gementibus: miſeris. Quiſquis: quicunq; cõtẽnit mortem ne patiat miſeriam. ille nullum malum poteſt habere. Fata: mortem. Sub pedibus: in contentum.

Puppem. ſ. charontis qui uehit aĩas ad inferos. Liminis ultimi: quia infernus eſt ultima domus. Captiua: nunq̃ ducetur in triumphum ligatus. Ferculum: a ferendo eſt quicquid portatur in pompa hoc eſt in ordine precedẽte triumphantem. Decipiat: ſi frangatur nauis furentibus uentis in mari: ſi non curabit uiuere non erit miſer. Fragmina: tabulam ut cupiat uenire ad littus. Nos: chorus dãnat fortunam ſuam: quod non ſint mortuæ. Crinis: more antiquo ut teſtatur quoq; ꝓpheta Dauid ſolebãt crines puluere & cinere ſpargi in miſeriis. Flãma: non potuimus mori ruina patriæ noſtræ. Heu interiecto dolentis.

Locus. ſ. patriæ dabitur ſiluis naſcentur ſiluæ ubi erat patria & templa deorum mutabuntur in caſas paſtorũ. Oechaliæ: patriæ noſtræ nomẽ eſt ẽt regionis ipſius quæ ꝓpinqua theſſaliæ eſt. Cinis: nam combuſta fuit ab hercule. Noſtra tempora: noſtras miſerias. Contrahit. cito facit tranſire tẽpora: ignorabitur ubi fuerit patria noſtra.

Fœlix: commotio miſericordiæ: quando narram⁹ mutationem fortunæ: Ieiuna: imo fecunda. Ad trachinem: de loco ſecundo ducor ad locum deſertum. At ſi quas ſi aliquæ de nobis mittentur ad meliora loca: ducentur in argiuos uel thebanos agros.

BER. ¶Euriti uictos lares: Euritus in oechalia rex filios habuit quattuor mares tris. Toxeum: Milonẽ: Pythiũ: & fœminam unam iolem: hanc adamauit hercules & neganti uxorem euryto rapuit: euerſa oechalia. occiſis fratribus q̃ adeo dilexit ut uilẽ illi ſeruitutem ſeruierit: ſicut olim omphale. Lyca. miniſter herculis lycas quem miſit in thrachiniam urbem ad Deianiram: ut ueſtem qua in ſacris induebatur: afferret cum eſſet ob uictoriam ſacrificatus: q̃ ab expugnata oechalia rettulerat.

PAr ille ſupis: totus hic actus cuius hæc ẽ pars ſecunda metro ſurgit pindarico. Lamentatur chor⁹ ſuam infœlicem ſortẽ capta patria oechalia rege perempto: regina rapta. trucidatis fũmatibus. Cui pariter dies & fortuna. qui uitam pariter cum fortuna clauſit. Mortis tentæ cum trahitur: qui infeliciter uictitat moritur ſæpius: ergo fæliciſſimus qui ſpõte mortem petit. ſententiæ accommodari debẽt aflectib⁹ inquit Fabius Quintilianus. Dolops: populus i ultima ora phthiæ referente homero in. Β. iΛι. Plinius ſcribit eſſe in oetalia. Militarunt dolopes ſub pyrrho mortuo achille. hi uenerunt in magneſiam theſſaliæ auxilio olim fuere lapithis contra centauros. Oechalia: eſt urbs & regio dicta ab oechalio ſiu. ſi credimus homero i. Β. iΛι. qui illã aluit. plures oechaliæ leguntur paſſim per geographos in theſſalia: hæc de qua memoramus. alia in euboeia. Diodorus ſiculus tradidit regiam Euritĩ fuiſſe in oechalia Euboeæ. Indocta: rudi & paſtorali. Referens: cantans hos corydon illos referebat in ordine tyrſis. An trachina: per ſaxa rigentia alluſit ad Etymum græce uocis: eſt τραχὺ aſper: & patria deianiræ fuit, Trachinia urbs.

Ex te & nouerca: quẽ tuli mundũ peto:
Sed tu comes laboriſ herculeí licha
Perfer triumphos: eruyti uictos lares
Stratumq; regnũ: uos pecus rapite ocius
Q ua templa tollens ara cenæi iouis:
Auſtra timẽdũ ſpectat euboicum mare.
Chorus mulierum oechalicarum.

DAr ille ſuperis: cui pariter dies
Et fortuna fuit: mortis habet uices.
Lente cũ trahitur uita gementibus
Q uiſquis ſub pedibus fata rapitia
Et puppem poſuit liminis ultimi
Non captiua dabit uinculis brachia:
Nec pompæ ueniet nobile ferculum
Nunq̃ eſt ille miſer; cui facile eſt morí:
Illum ſi medio decipiat ratis
Ponto cum borean expulit aphricus
Aut eurus zephirũ cum mare diuidunt.
Non puppis lacere fragimina colligit;
Vt littus medio ſperet in æquore.
Vitam qui poterit reddere protinus
Solus naufragium non poterit pati
Nos turpis macies; & lachryme tenent;
Et crinis patrio puluere ſordidus.
Nos non flãma rapax; non fragor obruit
Fœlices ſequeris mors miſeros fugis.
Stamus nũc patriæ mœnibus: heu locus
Et ſiluis dabitur: lapſaq; ſordidæ
Fient templa caſæ: iam gelidus dolops
Hac ducet pecudes; qua tepet obrutus
Stratæ qui ſupereſt œchaliæ cinis.
Illo theſſalicus paſtor in oppido
Indocta referens carmina fiſtula;
Cantu noſtra canet tempora flebili
Et dum pauca deus ſæcula contrahit;
Q ueretur patriæ quis fuerit locus.
Fœlix incoluí non ſteriles locos;
Nec ieiuna ſoli iugera theſſali:
Ad trachinia uocor ſaxa rigentia;
Et dumeta iugis horrida torridis.
Vix gratum pecorí mõtiuago nemus
At ſi quas melior fors famulas uocat.

¶Inachus:

BER.

¶Inach us: fluuius apud argos alius in oetalia ubi deianira uxor Herculis. Dircea: thebana a dirceo fõte Hiſmenos: fluuius ꝑpe thebas. Languidus: minime impetuoſus. Hic. ſ. thebis. fuit alcmena mater herculis: q uod dolendũ eſt uidere loca hoſtis ſui. Quæ cantes: potius mihi uideẽ hercules natus ex duris mõtibus q̃ ex muliere. Titana: gigantẽ: nõ ferunt titanatæ genuiſſe. Rhodope: mõs thracie. Preruptus at hos: altus mõs macedoniæ. Quæ uirgata: per circuitionẽ intelligit tigridẽ armeniacã qnæ dorſum uirgatũ hẽt: ſcri. ꝑ philoſophus alimenta ꝑſtare conditionẽ naturæ: unde uolens monſtrare herculẽ crudelẽ & durã cũ dicit nutritũ a tigride. Falſa q̃d dicit iuppiter gemiaſſe noctẽ qñ genuit herculẽ. Lucifer: qui de mane eſt dedit locũ ſuũ heſpero: quando continuata eſt nox. Delia: luna. Monſtra: facit ſilogiſmũ quodã mõ: monſtra non poſſunt uulnerari: hercules non potuit uulnerari ergo uidetur monſtrum. Peruia: penetrabilia. Ebes nõ incidẽs

Illa aut uolucer tranſferet inachus
Aut dircea colent mœnia: qua fugit
Iſmenos tenui flumine languidus
Hic mater tumidi nupſerat hercu lis:
Q uæ cautes ſcythiæ: quis genuit lapis
Non titana ferunt: te rhodope tulit:
Te præruptus athos: te ſera caſpia
Q uæ uirgata tibi præbuit ubera:
Falſa eſt de geminis fabula noctibus
Aether cum tenuit ſidera longius.
Commiſitq; uices lucifer heſpero.
Et ſoles uetuit delia tardior:
Nullis uulneribus peruia monſtra ſunt.
Ferrum ſenſit hebes: lentior calybs
In nudo cladius corpore frangitur.
Et ſaxum; reſilit. fataq; negligit.
Et mortem indomito corpore prouocat
Non illam poterant figere cũ pides:
Non arcus ſcythica tenſus arundine.
Non quæ tela gerit ſarmata frigi dus
Aut qui ſoliferæ ſupponitur plagæ
Vicino nabathæ uulnera dirigit
Parthus gnoſſiacis certior ictibus:
Muros oechaliæ corpore propulit.
Nil obſtare ualet: uincere quod parat:
Iam uictũ eſt. quota pars uulnere cõcidit
Pro fato patuit uultus iniquior:
Et uiciſſe ſat eſt herculeis minis
Q ui uaſtus briareus qui tumidus gigas
Supra theſſalicos conſtituerit aggeres:
Cœlo ut inferet uipereas manus.
Hoc uultu riguit: commoda cladibus
Magni magna patent: nil ſupeſt mali
Iratum miſere uidemus herculem.

Ioles lamentatur.

ET ego infœlix non templa ſuis
Collapſa dies: ſparſos ue focos:
Natis mixtos arſiſſe patres:
Hominiq; deos: templa ſepulchris
Nullũ querimur commune malum:
Alio noſtras fortuna uocat
Lachrymas: alias flere ruinas

Calybs: enſis ex calibe factus ſpecies metalli quod naſcitur apud chalibes populos uerſus ſeptentrionẽ apud colcos. Reſilit: tanq̃ percutiens murum. Necligit: nõ curat mortem. Prouocat. inuitat offerendo ſe periculis. Scythica: ſagitta optima qua utuntur ſcythæ & parthi. Nabate orientali: nabatea regio a rege nabato dicta eſt. Certor: qui non fallit quando uult ferire: nam parthi meliores ſunt ſagittatores. Gnoſiacis. i. crethenſibus. Propulit ꝑ ſtrauit. Corpore: ſine ullo inſtrumento. Quota. q. d. minima pauci ſunt uicti uulneribus ab eo: ſed ſolo aſpectu horribili. Pro fato: loco mortiſ. Q nĩ uaſtus: non ſolum timemus herculem ſed gigantes etiam timuerunt q ſtruxerant montes in theſſalia ut aſcenderent cœlũ. Aggeres: accumulationem trium montium. Vipereas: nã dicunt gigantes habere pedes ſerpentinos & centũ manꝰ ſic Virgi. Et centum geminis briareus. Magna: non poteſtis habere magnum commodũ ſine magna clade habuimus hoc cõmodũ q̃ tam horribilis hercules uidit gigãtes: ſed modo eſt in dãnũ noſtrum. Vidimus: q̃ nobis fuit miſerũ uidere tam horribilẽ herculẽ: & ꝑſertim iratũ.

ET ego: uerſus hic eſt anapeſticus & eſt lamentatio ioles filiæ euriti quæ non queritur de ſuis bus miſeriis: ſed propriis: cupiens mutari uel i arborem uel in auem: uel ſaxũ: ut finiat dolores ſuos: demũ eam conſolatur chorus. Sparſos: datos i ruinam. Deos: accipe ut dii & homines ſimul ſint combuſti. Alio: quam ad commune malum: ſatis habeo plorare meas miſerias.

¶Inachus: ad urbes inachias ablegabuntur: Iſmenus: DAN.
ab iſmeno filio pelaſgi nomen accepit ut tradit Diodorꝰ in quinto: Non titana ferãt: te eſſe ſub interrogatione: inſultat chorus herculis immãitati & ferociæ. Athos: illud Virgilianum legendum eſt. quantus athos. non athõ: cũ græce dicat: ἄθως in quarta inflexione & apud iuuenalẽ Creditur. n. mellificatus athos: epotaq; flumia medo &c.

Et ſoles: geminata nocte tardior ſurrexit ſol. hercules reuera non eſt e ſemine diuino ſatus ſed monſtꝝ q̃d nullo ferro penetretur. Pro fato patuit: aſpectus: minabundus herculis eſt mors intuentibus. Briareus: centimanus aliter ægæon appellatus. Homerus teſtis eſt in primo ilia.

Vipereas: ipſi uiperei.

ET ego. Ioles deploratio a turba uulgarium ſeq̃ſtrata: reges & regiæ ſecerni debẽt a multitudie. hoc ſeruãt poetæ in oi actiõe. hercules uxores hũit megarã Creõtis thebãi. iolẽ euriti deianirã oenei. dimiſſa megara petiit iolã negãte eurito i ætoliã uẽit tibi ſũpſit deianirã. deide mẽor deſpecti ɔiugii i ſurrexit ad nares attabiles. facto agmie œcha. uaſtauit cuiꝰ mõ ruinã deflet ſol. Et. e. in. eccli pticos adſũ ſepãdũ ẽ p cõa poſtea ueluti q̃ corrigat ſeipã;

BER. ¶ Sūma:extrēa:neſcio ūde incipiā aut ubi deſinā. Plura.uellē oēs flere:ſed nō poſſū cū ſolū pect⁹hēam. Sypilli:uellem mutari in ſaxū quēadmodū Niobe de q̄ uidimus in hercule furēte. Figat:faciat me imobilem & faxeā:de ſypilo diximus. Vel in eridani:aut dii mutate etiam me in arbores ut ſunt ſorores phœtōtis iuxta eridanum deplorantes funera fratris:de quibus Ouid.plene ſcribit. Soror: heliadum. Theſſala ſyren.uel ponit me in ſiciliam in ſcopulos: ubi ſirenes q̄ dicuntur fuiſſe filie acheloi fluminis etholie ꝙ Ouiterigit.xiiii metha.Eneæ tranſitum deſcribens inquit. Terraſq̄ calenti ſulphure fumatas. Acheloiadumq̄ reliqt:ſyrenū ſcopulos:de his ſupius plura diximus. Ae donas:intelligit philomenā mutatam in lugubrē auē:& ædonus ăt promontoriū eſt thraciæ. Diulias ales philomena ſiue mater ꝓgne mutata in luciniam:q̄ ſentit Varro dicens luſciola eſt qđ luctuoſe canere exiſtimatur. Daulis:poſt delphos:ut pote orientē uerſus hētur.ut Strabo refert & thucydides in ſecūdo:terræ phocidis dicit:quem olim thraces incoluerunt:ubi tereus is regnauit qui prognem filiam Pandionis duxit.Ouidi.in epiſtola q̄ ſolatur Liuiam in morte Druſi ait: Talis in umbroſis mitis nunc deniq̄ ſiluis.deflet thraciū daulias ales ithym. Hiſmaria: mons eſt thracie hiſmarus. Aptate:date mihi talē formā quæ ſit apta lachrymis. Trachi:ciuitas theſſalie ad monte oetam:trachis græce aſp dicitur ideo dicta trachim aſpera quia ſaxoſa. Myrrha.fuit cynare cipriorum regis ex Concrea cōiuge filia que id illa procurante a patre inſcio effecta grauida:atq̄ deinde recognita:etus iram in ſabeā diffugit ubi deorū commiſeratione in arborem ſui nois tranſformata fuit Cuius pariendi tpe inſtante:& agēte ſolis calore Adonem pepit:quem nymphe liquoribus unxere mīnis atq̄ adhibita diligentia nutriuere:ut late oia pertractauit Ouidius li.meth.x.hanc arborem referente Pli.li.natu.hiſto.xii.in eiſdem ſyluis cum thure permixta naſci tradidere nonnulli: plures ſeparati:& multis in locis arabie gignitur:Eſtq̄ arboris altitudo ad quinque cubita: nec ſine ſpina caudice duro & intorto: craſſiore quā turis Et ut ipſe pli.dixit non dāt ex myrrha ſabei portione deo quoniam & apud alios naſcitur. Coniūx:alcīōe mutata in auem:ut ſupra uidimus. Ceyca maritū ſuum ſubmerſum. Tantalis:niobe mutata in ſaxum filia tantali. Sibi refertur ad eandem perſonam. Fugit uultus: nam cum eſſet mulier mutata eſt in auem. Sonat plorando. Non dū:cur ipſa quoq̄ non mutor in auē & habitē ſyluas. Vidi: dicit cauſam ſui doloris propter quam uelit mutari in auē. Pulſus.percuſſus ſtipite.i.claua herculis. Querendus:ad ſepulturā. Veſtite genas:nondum:habens barbā. Thoxeu:frater nondū fortis ſāguine q eſt cā uirium.

DAN. ¶ Alias ruinas:famulatum & anciliariolā ſortē. Quæ pria:pathos mouet ex addubitatione.ut ap̄ Vergiliū de Anna. Quid primū deſerta querar comitē ne ſororē &c. Eridāi:heliades e palpebris ſpuūt electrū flētes caſū phaetontis germani q decidit i padū ubi adhuc odos uſtrinæ deterret ſup uolantes aues auctor Appollonius i quarto.

Theſſala ſiren. Sirenes acheloi filiæ fuerunt ex Terpſichore una muſarū: Vocales & ſuauicanæ:ſimiles Virginibus ꝓ parte ſupera ꝓ inſeta uolucribus. Appollonius in quarto. ἐνθα λιγαίαι Σειρῆνες ὀλοόφωνοι θελξιμβρότους ἀοιδῇ ἥ θ' εἰνὶ ἰφθίμοισι γούνασι μολπῇ ὑποπίσωθε παραπλῶτ' ἀκτὰς ἀλαλητῷ ὀδυρομένους ἐνέπουσιν ἀοιδὴν ἣν &c. τοτὲ δ' ἀλλοτε μὲν ὀλοὸν ποτὶ οἶδμα βάλλον ἀμφὶ δὲ σφῶν ἱμερόεν ἀνεβόμβεον ἀλλοτε δ' αὖτε λιγυρὴν ἐπὶ νῆσον ἰάλεμον ἔκλαγον ἀμφὶ δὲ σφῶν ἀνθερεῶνες ἁπαλοὶ ἐρεμνῷ αἵματι φοινόεντο. Nullum genus cantilenæ magis delectat Sirenas quam laus proſerpinæ & forte canebant proſerpinam quo tempore ad antra earum applicuerunt argonaute redeuntes e colchia cū uellere aureo. Fœlix fœlix o me felicem quom ero querula uolucris &fabulabitur de me turba itidem ut đ philomena. Vidi uidi:ex geminatione extenditur fletus. Stipite:claua nodoſa. Querendus:in paſſiua a deponente participium relictus eſt inhumatus euritus ab iole abducta. Veſtite:ueſtis eſt barba inde inueſtes ſine barba dixit honoratus. Genas genæ ſunt partes in facie quas tegit barba. quam nocant græci τὸ γενειόν καὶ γένεια ὁ barbeſco & γενειὰς ὁ dicunt genas ſiue pilos circa barbam.

Mea fata iubent:quæ prima querar
Quæ ſumma gemam:pariter cuncta
Deflere iuuat:nec plura dedit
Pectora tellus ut digna ſonent
Verbera planctu:me uel ſypili
Flebile ſaxum figat:ſuperi
Vel in eridani ponite ripis.
Vbi mœſta ſonat phaethontiadum
Turba ſororum:me uel ſiculis
Addite ſaxis;ubi fata gemit
Theſſala ſyren;uel in ædonias
Tollite ſiluas:qualis natum
Daulias ales ſolet hiſmaria
Flere ſua umbra:formam lachrymis
Aptate meis;reſonetq̄ malis
Aſperſa trachin:ciprias lachrimas
Myrrha tuetur;raptum coniunx
Geica gemit;ſibi tantalis eſt
Facta ſuperſtes;fugit uultus
Phylomena ſuas natumq̄ ſonet
Flebilis ithin.cur mea nondum
Gapiunt uolucres brachia plumas;
Fœlix fœlix ſtiua domus
Noſtra feretur.patrioq̄ ſedens
Ales in agro referam querulo
Murmure queſtus.uolucremq̄ ſolem
Turba loquetur.uidi uidi
Miſerandā mei fata parentis.
Cum letifero ſtipite pulſus:
Tota iacuit ſparſus in aula:
Proh ſi tumulum fata dediſſent
Quotiens genitor querendus eras;
Potui ne tum ſpectare necem;
Nondum teneras ueſtite genas;
Nec dum fortis ſanguine thoxeu;

Quid ueſtra

Quid uestra querar fata parentes:
Quos in tutum mors æqua tulit
Mea me lachrymas fortuna rogat.
Iam iã domiæ captiua colos fusosq; legã.
ph sepe dolor formaq; mõtẽ pitura mihi
Tibi cuncta domus contigit uni.
Dum me genitor negat alcide:
Atq; herculeus socer esse timet:
Sed iam domínæ tecta petantur.

Chorus.

QVid regna tui clara parentis
Proauosq; tuos respicis amens:
Fugiat uultus fortuna prior:
Patiens quisquis nouit famulum
Regẽq; pati. Vultusq; suos uariare põt
Pepulit uires. põdusq; malí. casus animo
Qui tulit æquo.

Actus secundus. Nutrix. Deyanira
Nutrix loquitur.

OQuã cruent9 fœias stimulat dolor
Cũ patuit una pellící & nute dom9
Scylla & caribdis sicule contorq; ns freta
Minus timẽda ẽ nulla nõ melior fera est.
Namq; ut reluxit pellicis captæ decus
Et fulsit iole: qualis innubis dies:
Purum ue claris noctibus sidus micat.
Stetit furenti similis: ac thorum intuens
Herculea coniunx. fœta ut armẽto iacẽs
Sub rupe tigris hoste cõspecto exilit:
Aut iussa thyrsũ quatere: cõceptũ ferẽs
Mœnas lyeum dubia quo gressus agat:
Hesit parũper: tum per herculeos lares
Limphata rapitur. tota uix satis ẽ domus
Incurrit: errat sistit: in uultus dolor
Processit omnis: pectori pœne intimo'
Nihil est relictũ: fletus insequitur genas
Nec unus habitus duret haud uno furit
Contenta uultu. nunc madescunt genæ.
Pallo ruborem pellit: & formas dolor
Errat pomnes. queritur. iplorat. gemit.
Sonuere postes. ecce præcipiti gradu
Secreta mẽtis ore confuso exerit.
De. Q nãeunq; ptẽ sedis ætheree premis
Coniunx tonantis mitte i alcidem feram
Quæ mihi satis sit si qua fœcũdũ capu
Palude tota uastior serpens mouet
Ignara uinci. si quid excessit feras
Immãe. dirũ: horribile quo uiso hercules

¶ Quid: corrigit se q; gemat miserias patris & fratris qui cũ mortui sint non sentiunt miserias potius deberem plorare calamitates meas. Fortuna. s. misera. Colos: instrumenta ad filandum. Forma: quotiens optabo mortem: propter formam meam quæ fuit causa omnium malorũ Tibi: propter formã oia domus nostræ destructa sunt. Dominæ: iam omittamus quæstus dum ancilla uadam in domum dominæ. BER.

QVid regna. Horratur Chorus ad ferendũ omnia equo aio. Fugiat: noli recordari prioris fortune fœlicis: nam quisquis est patiẽs in utraq; fortuna fœlix habendus est. Variare: mutare secundum fortunam. Pepulit: reiecit: non uidetur malum sibi graue. Casus: infortunia. Equo: patienti.

QVam. Hic est. ii. actus ubi dolor deianire cõceptus propter presentiam ioles: & deliberatio uindicte habetur primo. exit nutrix quæ declarat qualis fuerit aius deyanire quando uidit iolen & captiuas. Ctuentus: crudelis q̃si cupiens sãguinem. Vna domus unius mariti. Scylla & carybdis pericula in mari siculo de quibus diximus. Nulla nõ q̃ndo ante ponis nulla dicitur omnis: quando non ante ponitur dicitur aliqua. Melior: quam mulier irata. Decus: pulchritudo. Innubis: siue nubibus serenus & purus: similis erat uultus ioles. Herculea coniunx: deianira simi lis sæuæ tygridi quæ catulos habet & instat armento propter filios: ut illis apportet cibũ: siue similis erat baccho furenti. Lyeum bacchum. Hesit: firmauit se deyanira limphata. i. furens discurrit per totam domum. Incurrit: facit impetum. Processit: apparuit in uultu dolor aí. Relicta quare oia exiuerunt foras. Habitus. qualitas uultus: nã mõ rubea mõ pallida erat. Erat demonstratur omni conditione. Imploret: quærit auxilium. Exe it: exprimit demonstrat perturbationem animi ex uultu perturbato. & gressu furenti ueniens deianira extra. Quãcunq;: Egrediens deyanira rogat iunonem ut mittat feram cõtra herculem: quæ illum perimat. & si non inueniat aliquam q; mater ipsam in feram quia est accensa tanto furore q; herculem poterit superare. Fœcundum: renascẽs ut ydre lernee. Ignara: uinci quæ non possit superari. Excessit feras: malus sit crudelitate quam feræ.

¶ Quid regna optimũ remediũ aduersorũ est patientia. DAN.

QVam cruentus: epithasis nouo, aduentu deianiræ & Nutricis. Constituit cum nutrice deianira ulcisci iniuriam herculis. carmẽ secũdum metro archilochio trimetro acatalectico Scylla & charybdis notissima sunt in mari siculo pericula uel carmine apolonii i quarto scilla filia fuit phorci ex hecate quam uocant aliter Cratæin ΗΥΤΕΚΕΦΟΡΚΩΝΟΚΤΙΝΟΛΟΘ ΕΚΑΤΗ ΤΗΝ ΘΕΚΛΙΟΘΟΙΚΗ ΑΤΤΑΝ &c. Nulla non quæuis færa horribilis mitior est irata fœmina. Pux fidua: luna luminare noctis. Herculea cõiunx: œneis. Menas: baccha ebria & entheata. Quãcũq;: Dolentis deianiræ & in tragicam sæuiciam prorumpentis uox hic attollitur hoc autẽ maxime expostulat q̃ ut tradit diodorus apud iolem filauit & cum uestibus eius pellem leonis permutauit pharetram pariter & arcum cũ colo & fuso qualem permutationem lepide perstrinxit naso in annalibus.

130

BER. ¶ Auertat.ſ.timens. Hanc animam.i. me ipſam. Hac: mente.ſ.furiata. Gommoda:de forma corporis ita terri bilē ut habeo animum. Capit: non capax eſt. Quid ex cutis Iuno quid quæris oēs feras:& monſtra per terras:& mala a plutone ut perdas herculē muta me in ferā:qa ſup plebo pro omnibus:& leuabo te onere perſequendi herculē. In iſto pectore.ſ.meo inuenies oēs feras quas time at hercules. Hoc telum.ſ.me ad perdendum herculē quē habes odio. Nouerca:loco nouerce. Furente.ſ.me. Reperi:dic quid uis fieri. Flāmas:iracundiā. Coniugē hercu lis monſtra te fortem eſſe in malis ut hercules. Germanos:indignatiue pariet ne captiuā filios ex marito meo & faciet q̄ filii ipſius dicantur fratres filiorum meorum. Iouis quia:hercules filius erat iouis. Non flamma: potius ignis & aqua ferentur ſimul: & urſa occidet in mare quā patior hoc. Sicca:quia nunq̄ occidit in mare. Non.ſ.patiar. Mulcta:uindicta.ipſa ero uindicta. Geſſeris: ſuſtē taueris hnmeris tuis:quāuis hercules feceris beneficia toti mundo tamen inueniam aliquid cōtra te peius idra. Ignis non eſt tam furens in ethna quantum eſt furor uxoris iratæ. Animus.ſ.meus irat⁹ uincet quicquid eſt uictum tibi.ſ.te quia illa uiciſti. Capta:una captiua iole eripiet toros meos:indignatiue loquitur. Inuiſa pellex. Iole:timebam quando mittebaris ad mōſtra ſed nunc illa ē mihi loco mōſtri. Protector deū:uertit ſermonē ad illos deos quos ſolebat rogare p̄ ſalute Herculis:quando ibat ad monſtra:fundebant Præces:p eo. Ceſſere: exaudita ſūt uota mea non ad utilitatem meam:ſed pellicis nam illi ſuperſtes fuit hercules. Illi:ad utilitatem illius. O dolor ad ſeipſam dicit:dolor qui es tantus in me q̄ non potes ſatiari aliqua pœna. Satis:neſcit facere quod uellem ipſa i hercules neſcit facere illum mori. Pro me:uertit ſermōē; ex indignatione ad herculē. Lenta:flexibilis in nodos: nā achelous ut ſupra diximus mutabat ſe in uarias formas: modo in ſerpentem modo in taurū. Flecteret.ſ.achelous relicta forma ſepentis. Vno hoſte:cum uinceres mille formas unius hoſtis. Prælata:præponis mihi illam non patiar:eo die quo relinques me:eo faciam te mori. Quid hoc:dum loquitur indignata arguit ſe q̄ tardat furorē ſuum. Recedit:retrahit ſe furor. Langues debilitaris.

DAN. ¶ Hoc ſinu exeat:faciat irruptionem in herculem & proſternat. Hanc animam precor. da mihi formam horribilem qua inſequar uirum meum & inquietū agā:nam te iuuante ſuperabo omnem tartaream immanitatem paratiſſima adero ad perficiendū quodcunq̄ mihi iuſſeris ſcelus. Vtere furente:meæ mentis tælo ſi quæris aptam uidictam ad perdendum herculem. Non flamma parat ſe ad uindictam qua maxime omnium gaudet fœmina.

Hic animus:meus ſentietur ardentior flagrante ætna.

Malum herculi. Achelous:fluuius calydoniæ omniū præcipu⁹ & potentiſſimus ab homero ponitur i q̄. i Λi. pugnauit pro deianiræ nuptiis iuxta radices pindi geſta eſt pugna ſeparat ætoliam ab Acarnania & defluit in ſinum maliacum. Depoſita ſerpente forma ſerpentis. Milies: multas. Qui dies:erit iugalis dies ueſtra utrique funebri & mihi & tibi. Quid hoc recedit:ex incōſtantia muliebr mollit aliquantiſper furoris flammam ut inde collectisi uiribus maior ſurgat.

Auertat oculos:hoc ſpecu imenſo exeat:
Vel ſi fere negantur:hanc animā precor
Cōuerte in aliqd:quodlibet poſſū malū
Hac mente fieri:cōmoda effigiem mihi
Parem dolori:non capit pectus minas
Q uid excutis telluris extremæ ſinus
Orbemq̄ uerſas:quid rogas ditem mala.
Omnes in iſto pectore inuenias feras
Q uas timent:odiis accipe hoc telū tuis
Ego ſum nouerca:perdere alcidem potes
Perfer manus quocūq̄: quid ceſſas dea:
V tere furente:quod iubes fieri nefas:
Reperi.quid habes;ipſa iam ceſſes licet.
Hæc ira ſatis eſt.nū. Pectoris ſani parum
Alumna q̄ſtus cōprime:& flāmas doma
Frena dolorē:cōiugē oſtende herculis:
Da.Iole meis captiua germanos dabit.
Natiſq̄ fiet ex famula nurus:
Non flāma eurſus pariter & torrens ferēt
Et urſa pontū ſicca ceruleum bibet
Nō ibo mulcta:geſſeris cœlū licet.
Totuſq̄ pacem debeat mundus tibi:
Eſt aliquid hydra potius irate dolor
Nuptæ quis ignis tantus in cœlum furit
Ardentis æthnæ:quicquid eſt uictū tibi
Hic uicet animus capta preripiet thoros
Adhuc timebā mōſtra:iā nullū eſt malū
Ceſſere peſtes in locum uenit fere
Inuiſa pellex:ſūme protector deum:
Et clare titan herculis tantum fui
Cōiunx timētis uota quæ ſuperis tuli.
Ceſſere captepellici fœlix fui
Illi meas audiſtis o ſuperi præces
Incolumis illi remeat:o nulla dolor
Gōtētæ pœna.quære ſupplicia.horrida.
Incogitata:infanda.iunonem doce
Q uid odia ualeant.neſcit iraſci ſatis
Pro me gerebas bella propter me uagas
Achelous undas ſanguine infecit ſuo.
Cū lenta ſarpens fieret in taurum trucē:
Nunc flecteret ſerpente depoſita minas.
Et mille in hoſte uiceres uno formas.
Iam diſplicemus:capta prelata eſt mihi
Non preferetur qui dies thalami ultimus
Noſtri eſt futurus.hic erit uitæ tuæ.
Q uid hoc recedit animus & poit minas.
Iam ceſſit ira.quid miſer langues dolor:
Perdis furorem;coniugis ſanctæ fidem

Mihi reddis iterum: qd uetas flāmas ali:
Q uid frāgis ignes: hūc mihi ſerua īpetū
Pares eramus: non erat uotis opus
Aderit nouerca: quæ manꝰ noſtras regat
Nec inuocata.
Nu. Q uod paras demens ſcelus?
Perimes maritum: cuius extremus dies
Primuſq; laudes nouit: & cœlo tenus
Erecta terras flammas ſuppoſitas habet.
Rogos in iſtos terra conſurget parens.
Domuſq; ſoceri prima & ætolum genus
Sternetur omne: nā tuum gens herculē
Defendit omnis: una quot pœnas dabis:
Effugere terras crede & humanū genus:
Te poſſe: fulmen genitor alcide gerit.
Iam iam minaces ire per cœlum faces
Specta: & tonantem fulmine excuſſo diē
Mortē quoq; ipſam quā putas tutā: time.
Dominatur illic patruus alcidæ tui.
Q uodcūq; pergis miſera cognatos deos
Illic uidebis. De. Maximum feri ſcelus
Et ipſa fateor; ſed dolor fieri iubet.
Nu. Moriere.
De. Moriar herculis nempe inclyti
Coniunx: nec ullus nocte diſcuſſa dies
Viduam notabit: nec meos pellex thoros
Captiua capiet: ante ab occaſu dies
Naſcetur indis: ante glacialem polum
Scithas ue tepida phœbus afficiet rota.
Q uā me relictā theſſale aſpiciant nurus.
Meo iugali ſanguine extinguam faces.
Aut pereat: aut me perimat. eliſis feris
Et coniugem addat: inter herculeos licet
Me quoq; labores numeret: alcide thoros
Moritura certe corpore amplector meo.
Ire ire ad umbras herculi iunctum licet:
Sed nō inultā; ſi quid ex noſtro hercule
Concepit iole: manibus euellam meis.
Ante & per ipſas pellicem inuadam faces
Me nuptiali uictimam feriat die
Infeſtus: iolem dum ſupra exanimē ruā
Fœlix iacet quicunq;: quos odit præmit.
Nu. qd ipſa flāmas paſcis & uaſtū foues
Vltro dolorem miſera qd caſſum times
Dilexit iolem nempe: dum ſtarent lares
Regiſq; natam peteret: in famulæ locum
Regina cecidit: perdidit uires amor.
Multūq; ab illo: detraxit infœlix ſtatus.

¶ Perdis: quem modo habebas. Iterum: ut ſim bona in maritum. Ignes: ardores odii. Impetu;: dolorē. ſerua mihi impetum perdendi herculem. Pares. q. d. hercules fortis: ſimiliter & ego ſi ſeruado furorem. Votis: non erit neceſſe ut concipiam uota ad perdendum herculem: quia iuno nouerca ſponte aderit: non rogata adiuuabit me. Primus: & extremus oriens & occidens. Erecta tenus: eleuata uſq; ad cœlum: ſi uoles occidere herculem ad iſtam mortem ſurget terra contra te. Soceri: ocnei patris tui. Sternetur: occidetur in uindictam herculis cum tota gēte ſua: quia totus mundus. Defendit herculem: & ſi fugeres omnes homines non fugies patrem eius iouem qui fulmē habet. Mortem etiam ſi per mortem crederes effugere pœnam: non poteris: quia apud inferos regnat Pluto eius patruus. Illic: in loco mortis. Diſcuſſa: recedente: antequā ducatur alia quæ præripiat locum meum. Ante: arguit ab impoſſibili: quod priuſquam patiatur illa iſta fiēt: ſicut prius erit occaſus apud indios & glatialis polus erit tepidꝰ: quam uidear relicta ab hercule. Faces: quæ ferentur i nuptiis ioles. Pereat: aut morietur: aut interficiet me: ut fecit multas feras. Eliſis: oppreſſis & fractis. Alcide: quando proſternet me accurra; ad thoros eius ut illic moriar: uolo mori ſed prius ulciſci: ut cum Hercule uadam ad iferos & ſi iole fuerit grauida ex hercule partum eius euellam manibus meis. Per ipſas faces: in mediis nuptiis inuadam illam: & ſi interficiar ero tanquam uictima quæ ſolet occidi in nuptiis: & ſic mecum morietur inuiſa pellex ipſa quoq; contenta moriar. Quid ipſa: nutrix conſolatur deianirā dicens herculem non amare: tolem probabili ratiōe id demonſtrans: crede herculem illam amaſſe dum erat in fœli ci ſtatu ardentius quando illa potiri non poterat: nam ſemper nitimur inuetitum cupimuſq; negata: ut inquit Ouidius Et illicita uehementius amantur: ſed poſtea quam habuit illam ardor illius ceſſauit. Vltro ſine cauſa. BER.

¶ Nouerca: iuno quæ regat manus noſtras ad tantū ſcelus parandum etiam non rogata. Q uod paras: inſurgit in deianirā nutrix & quærit a feroci animo abſterrere. Flāma: ſplendor & claritas laudis herculeæ quæ i cœlum uſq; propagata eſt. Patruus: dis pater q te perdat ſorbeat & diglutiat. Ante ab occaſu: argumento a contrariis ſumpto ſe accingit ad ſcelus. Me nuptiali: herculis indignationē, p uocabo inuadens nouam nuptam ut moriar tanquam uictima nuptialis modo perficiam uotū cædis in hoſte & pel lice mea. Q uid ipſa: nutrix q̄ ſatagit honoris & uitæ alūnæ minuit meritum ioles: quam dicit amari ut captiuam & concubinā. Paſcis: flāmas. Conſtans iræ: lares pſni. DAN.

BER. ¶Cecidit:deuenit. Detraxit:diminuit. Licet:habeť in poteſtate:nam ſacietas capit omnes. Fortuna:ꝓbat cõtra riũ:ꝙ ſi hercules illã fœlicẽ amauit:nũc magis quoꝙ ama te cũ eã uideat infœlicẽ cõpatiẽdo illi. Hoc uſitatũ:cõcedit nutrix cõſuetudinẽ herculis q multas captiuas amauit & cito dereliquit. Soror priami:heſionẽ quã expugnata tro ia rapuit. Vag⁹:ad multas mulieres. Auge:puella regis archadiæ qua ſequebatur dianã ab hercule ſtuprata. Notam:ſignum amoris herculis. Teſpiades:filias quinquaginta teſpis uiolatas ab hercule una nocte intelligit:de quibus diximus in hercule furente:ſimiliter & de aliis ſequentibus. Breui face:non longo amore. Lidiam:omphale; intelligit. Tinoli:montis lidiæ. Colos:nam ab illa coactus ẽ filare & ueſtes muliebres induere. Spolia:ferre pellem leonis. Myrrha:unguento. Marcidus:deſes. Vbiꝙ: caluit in toto mundo amauit:ſed non diu. Herere fige:ſolent firmari poſtquam habuerunt multos amores. Famulam:ſi eſt uerum hoc.firmabit ſe in amore tuo nec præferet filiam hoſtis tibi. Littera:hæc interrogatiue legẽda ẽ. ut alta:facit deianira ſimilitudinẽ ſiluæ qñ ueſ frõdes emittit uirore ſuo oẽs allicit.ſ.hyeme: perdit omne decus amiſſis frondibus ſic mihi accidit quæ primo flore ætatis meæ placui herculi:uunc deficiens ero illi faſtidio. Alta forma magna pulchritudo. Inueſtit:adducit frondes. Solutos: furentes:iterum ueniente hyeme perdit decus ſuum. Comas:folia. Bruma:pars anni quando ſunt breuiſſimi dies Solis:nam ſoli trũci remanent. Longum iter:multos annos. Malis:propter mala:nam inquit ſalomon. Spiritus triſtis deſiccat oſſa. Petitum:amatum:forma mea amata ab hercule iam periit. Ex illo.ſ.quod fuit petitum. Mater:quã totiens peperi:partuſꝙ formam diminuit. Famula:iole ipſa ſeruat formam ſuam. Ceſſere:uidemus ꝙ ipſa facta eſt macilenta & ſqualor eſt in uultu eius:tamẽ adhuc eſt pulchra. Hinc:ex iſta cauſa non poſſum quieſcere:ꝙ illa pulchra præponitur mihi. Altrix:o nutrix mea. Thalamos meos:habere talem coniugem ut ego.

DAN. ¶Regis quãdo eſſet rex. Regina:regis filia iole. Amor: herculis in captam iam perfectus eſt & exhauſtus. Fortuna peior:amant raptores raptas ſupra q̃ dici poteſt cuꝫ ob miſerationẽ aduerſæ fortunæ eaꝫ cum ob nouitatem formæ. Auge:augẽ nymphã palladis miniſtram iuxta parthenium uiolauit hercules. Me ne theſpiades uocant:una nocte hercules ſtuprauit filias theſpii athenienſis hoſpitis numero quinquaginta:res in picturam redacta eſt in theutanto oppido in attica ad quam uiſendã germanicus Cæſar nauigauit inde theutantiæ puellæ aliter dicuntur. Lydiam numerum:hercules e ſublimi ſpecula iphitum ꝑcipi tauit reſponſum eſt cædes huiuſce purgari nõ poſſe niſi uẽderetur:& precio uenditionis ſatiſfieret liberis iphi ti. Venalem itaq; herculem mercata eſt omphale iardanæ lydorum regis filia:cui ad omnia iuſſa ancillariolu; ſe præſtitit hercules.ſcribit Diodorus. Marcidus:delibutus:unguento myrrhino. Caluit:arſit amoris flãma. Sic noſtra longum:comparatio de forma hominis ad ſiluã: quaſi arbor ſit homo:& home.ſæpiſſime uocat.φῦλαανθρώπων humanum genus:& græci dicunt τοῦτό ανθψωπῦτό ipſos homines quaſi arbores cõtrarias carpit forma noſtra quẽadmodũ ſyluæ decus foliorꝫ lapſu. Petitũ:optabile. Ex partu:propter partũ deficit. Pedor:macies fœtida & aſpectu triſtis.pedor propriæ captiue &' compedite. Traxit: abſtulit. Fato inuido:fœlici & inuidioſo ſidere. Quo nimis quiſq;:optabant omnes ſimilimum meo coniugem.

Minus

Illícita amantur:excidit quícquid licet.
De.fortuna amorẽ peior inflãmat magis
Amat uel ipſam:quod caret patrio lare
Quod nudus auro crinis & gemma iacet
Ipſas miſericors forſan erumnas amat.
Nu. Hoc uſitatũ eſt herculi:captas amat
Dilecta priami nempe dardani ſoror
Cõceſſa famula ẽ adiice quot nuptas pri⁹
Quot uirgines dilexit:errauit uagus.
Archadia nempe uirgo palladios choros
Dũ nectit auge uim ſtupri paſſa excidit
Nullamq; amoris retinet herculei notam
Referam qd alias:me ne teſpiades uocãt:
Breuiq; in illas arſit alcides face.
Hoſpes tinoli lidiam fouit nurum.
Et amore captus ad leues ſedit colos:
Vnum ferocí ſtamen intorquens manu.
Nempe illa ceruix ſpolia depoſuit fere:
Crimẽq; mirra præſſit:& famulus ſtetit.
Hirtam ſabea marcidus mirrha comam:
Vbiq; caluit:ſed leui caluit face.
De.Herer amãtes poſt uagos ignes ſolẽt
Nu. Famulã ne & hoſtis ꝑferet natã tibi:
De. Vt alta ſiluas forma uernantes alit.
Quas memore nudo prim⁹ iueſtit tepor
At cum ſolutos extulit boreas notos
Et ſæua totas bruma decuſſit comas.
Deforme ſolis aſpicis truncis nemus
Sic noſtra longũ forma percurrens iter:
Deperdit aliquid ſemper:& fulget min⁹.
Maliſq; minus eſt:quícquid in nobis fuit
Olim petitum cecidit:ex partu labat
Materq; multum rapuit ex illo mihi
Aetas citato ſenior eripuit gradu
Vides ut altum famula non perdat dec⁹:
Ceſſere uultus pœnitus & pedor ſedet
Tamen per ipſas fulget erumnas decor.
Nihilq; ab illa caſus & fatum graue:
Niſi regna traxit:hinc meũ pectus timor
Altrix laceſſit:hinc rapit ſomnos pauor.
Præclara totis gentibus coniunx eram:
Thalamoſq; noſtros inuido fato nurus
Optabat omnis:quo nimis quiſq; deos
Orabat ullos:nuribus argolicis fui
Menſura uoti:quem ioui ſocerum parẽ
Altrix habebo:quis ſub hoc mũdo mihi:
Dabitur maritus:ipe quí alcide imperat:
Facibus ſuis me iungat euriſtheus licet;

Minus ẽ thoros meruísse regnantis leue ẽ
Alte illa cecidit quæ uiro caret hercule.
Nu. Conciliat aíos coniugũ partus fere:
De. Sic ipse forsan díuídit partus thoros.
Nu. Famula illa trahít interim domũ tibi
De. Hunc quẽ p urbes ire præclarũ uides
Et uiua tergo spolía gestantem feræ:
Q ui regna míseris donat: & celsis rapíte:
Vasta grauatus horrídam claua manum
Cuius triumphos ultimí seres canunt:
Et quísquis alius orbe consepto iacet.
Leuís ẽ: nec illum gloriæ stimulat decor:
Errat per orbem non ut æquetur ioui.
Nec ut per urbes magnus argolicus eat
Q d'amet reqrit: uirginũ thalamos petít.
Si qua est negata capitur: í populos furit.
Nuptas ruínis quærit: & uitium ípotens:
Vírtus uocatur: cecídit æchalía inclyta
Vnusq; titan uídit atq; unus díes:
Stantẽ & cadentẽ: causa belládi ẽ amor:
Totiens timebit herculi natam parens:
Q uotiens negabit: hostis ẽ quotiẽs socer
Fieri recusat: si gener non est furit.
Post hæc quíd ístas ínnocẽs seruo manꝰ:
Donec furentem símulet ac sæua manu:
Intendat arcus meq; natumq; opprímat:
Sic coniuges expellit alcídes suas
Hæc sunt repudia: nec potest fieri nocẽs
Terris uíderi sceleribus causam suis.
Fecit nouerca: quid stupes segnis furor:
Scelus occupandum est.
Perge dum feruet magnus:
Nu. Perímes matítum:
De. Pellícis certe meæ:
Nu. At ioue creatum.
De. Nempe & alcmena satum.
Nu. Ferro ne: De. Ferro. Nu. Sí nequís
De. Príami dolo.
Nu. Q uis íste furor est:
De. Q uem meus coniunx decet.
Nu. Q uem nec nouerca perímít:
Hunc perímes uirum:
De. Cælestis ira quos pmít míseros facít:
Humana nullos.
Nu. Parce miseranda: & time.
Contẽpsit omnes ille: qui mortem prius
De. Líbet ire in enses.
Nu. Maior admisso tuus:

¶ Mensura: qñ mulieres argolicæ optabant matrimoniũ rogabant deos ut darent símile meo. Q uẽ ioui. si fiat repudium inter nos ubi inueniã alium filium Iouis. Facibus: matrimonio q̃uis eurystheus qui imperat Herculi: accipiat me in uxorẽ: tñ nõ erit tantum quantus in hercule. Nam inueniunt plures reges: & solus est unus Hercules. Regnantis: regis. Alte: ex alto: nam cum multi reges inueniantur: nullus tñ Hercules inuenitur. Conciliat: amicos facit. Partus filii octauo ethicorum scribitur qd amor causatur ex ꝓcreatione filiorum. Sic Iuuenalis: ut queant partu retinere maritos. Fere: ponitur aliqñ pro quasi: aliqñ ꝓ semp: ut ibi. Sic ipse: ita poterit iole parere & iunget sibi herculem: & me illi disiunget Trahit: uides q̃ hercules misit eã seruã tibi. Hunc quem: non est spes habenda in hercule: nam si dimiserit iolẽ: accipiet aliã: solet ipse ire p orbem: non ut comparet sibi gloriam: sed ut inueniat uirgines quas amare possit & si non potest habere pacẽ eas uirapit: unde ista sunt bella quæ dicitur feciſſe: omnia illa propter amorem fecit. Hunc quem: relatiuum & antecedens in eodem casu gratia ornatus: ut Virgilius. Vrbem quam statuo. seruatur etiam apud oratores ut in eodem casu ponatur: ut sulpitio cui ante omnia cõcedebãt nõ sunt passi sepeliri: ordo igit erit: hũc quẽ uides. i. hic quẽ uides ire p̃clarũ leuis est. i. incõstans. Spolia: pellẽ leonis. Viua: qua detraxit uiuo leoni. Miseris: quos restituebat in regnum.

Grauatus: figurate. Seres: populi extremi in oriẽte. Iacet quicũq; populus: habitans intra terras est cognitus per herculem. Equet. s. propter gloriam. Q uod amet: q̃rit quas amet. Impotẽs: nõ potẽs se tẽperare. Oechalia: patria aũt ioles una die expugnata & dirupta fuit. Totiens timebit quotiens hercules uult unã uirginem & pt negat: totiẽs erit bellũ. Parẽs: quicũq; pater dicit pp eruytũ. Gener: hercules si nõ potest habere puellã furit. Post hæc. s. tãta uel præterea debeo expectare q̃ faciat repudiũ hercules: ut solet p necẽ cõiugium ut fecit de megera & filio prius illum interficiã: unde seipsa deianira stimulat ad uindicta; simulet: an expecto donec ueniat occidendũ me: & fingat se furentem: ut in prima tragœdia. Intendat: ad sagittandũ me & natũ hylũ. Sic. s. interficiendo. Fieri nocẽs: & si faciat tot scelera nõ imputant illi: sed iunoni nouerce quæ faciat illum furere. Terris: uniuerso orbi. Causam: excusabilem. Quid stupes: exhortatur seipsa; ad uindictam. Occupandum præueniendum priusquã te occidet. Feruet: incitata est ad mala. Pellicis. s. maritum nõ meũ.

BER.

¶ Mensura uoti norma & exemplum uoti ad similes nuptias. Ipse qui: occurrit obiectioni & excludit euristheũ; Minus est: q̃ esse uxorem herculis nam meruisse cuiuslibet regis nuptias præterq̃ herculis leue ẽ id quod declarãt sequẽtia alte illa cecidit quæ uiro caret hercule. Fere: quasi. Sic ipse forsan: uaſra responsio. partus illius quã plus diligit illum alienabit a minus dilecta. Famula: cui? gratia haud credíbile est reginã posse deseri. Præclarum: fama & meritis per trãsitum cõmendatio herculis interposita est a præclaris gestis. Orbe consepto: quem mare ambit. Leuis ẽ: insanit nõ enim uagat hercules ut uictorias quærat: sed ut puellas rapiat & incubet. Vitium: impotens: appellat uirtutem uitium quæ demonstretur in quacũq; alia re q̃ in rapina femellarũ. Timebit natã herculi timebit natæ suæ ne rapiatur ab hercule. Furit: sternit: dissipat: uastat uidetur puella. Post hæc. concitat iram suam contra herculem. Nempe alcmena: apte fœmina fœminam meminit & reginam & iouis concubinam.

DAN.

BER. ¶ Cõiũx meus:hercules.nã qñ occidit dicit se furere: ita ipsa dicã & simulabo furere. Miseros:dii:satis habẽt si faciant hoies miseros. Humana:ira hominũ facit nullos scilicet miseros:na; occidi & eos miseriis liberaui. Parce:noli facere. Admisso peccato:maior ẽ ira tua q̃ culpa herculis Par:si parua est culpa paruum debet esse odium. Vt sicut est parua iniuria parum dole. Malum pellicis: quãdo adducitur sibi pellex uidetur hoc parum. Artibus:scio p incantationes maritos alienatos reuocari ad amorem: unde sunt aggrediendæ artes magicæ:ut ibi restituatur hercules. Fere:quasi. Vernare:arguit q̃ maiora potuerit facere in medio hyemis feci uiresscere siluas & stare fulmẽ:idest nõ cadere in terras & alia quæ sequitur. Sicca:quæ erat sine aqua. Discussi:aperui. Vmbræ:animæ. Canis infernus:cerberus. Cantus:nulla lex naturæ ualet ad incãtationes meas. Tenent:seruant nullam rem naturæ. Illũ scilicet herculem. Iter:reuocandi illum ad amorẽ. Quas pontus:respondet deianira nihil satis esse ad reuocandum amorem herculis inuicti. Pontus:regio ubi regnauit mitridates.& Thessalia ubi uiguerunt uenefici. Cedat:uincatur. Mago carmiue:arte magica:dicebatur luna a uenefícis cogi in terras:ut exparueret in herbas ad uenefícia:licet fiant omnia quæ fieri possunt arte magica:non uincetur ille. Messes:ut media hyeme sint fruges. Deprehensum:firmatum ne fluat. Versa: mutata uicissitudine. Coactis:scilicet per incantationes. Vincetur:scilicet amor:quemadmodum uicit alios deos. Summis: extremis cuj hercules superauerit tot labores:forte cupido erit extremus & illi dabit spolium idest. Sed te:uult aperire cõ filium fuum nutrici:sed prius ab illa rogat silentium. Premas:occultes.

DAN. ¶ Quis iste furor:cum stupore quantus. Quem meus: hypalage. Quem nec nouerca:tũ coniunx poteris uideri sæuior nouerca:quæ uulgatissima fama priuignos perimit. Cælestis ira:accusat herculem & defendit se.nõ enj ex insanta quæro uindictam sed ex æquo. Contempsit: qui neglexit loca mortis negligit mortej & pœnas omnis. Admisso:peccato.Plautus.Quid tandem admisi pater. Cur sæua:cur modico errori tam grauia præstituis supplicia:insano & iracundo iudici uitio uertundum est ubi culpam pœna excesserit. Dolorem:meum. Pascit:auget & nutrit hoc malum non deputo leue. Pœnitus:intrinsecus unde penetrare pœnit9 intrare. Sed magnus dolor:amor læsus in capitalem iram cõuertitur ideo apollonius iquarto affirmat.ἐκόεσεν τερὶ θεό οὔλομε ναι ϛοναχάτε γοοιτε. Vernare:frondibus uestri nemora ui meorujcarminum coegi:& fulmen stare. Patuit:affatim scissa é. Non flectet uirum:nullum uenenum tam præsentaneũ quod hercules non superet.

BER. ¶ Interim:dum sciam ueritatem quid uelis. Circũspice: uide si aliquis sit qui possit nos audire. Eat respiciat. Arbitrio:testibus qui nulli sunt qui audire possint. Est in re moto:incipit deianira narrare remedium quo uti uelit ad reuocandum herculem ad amorem suum Nessus centaurus quem interfecit hercules cum in tranfitu eueni fluuium mihi parasset:moriens hoc mihi dedit remediũ. Loco:describit locnm in sede regia ita obsitũ ut illic sol nunquam possit penetrare. Nostra archana:secreta nostra. Defendens:occultans.Primos:ortũ solis. Seros:occasum.Ferens:qui fert secũ lumẽ. Rotã currũ:nã dicit stabulari i oceano rubẽti ppter radios solis. Illic:i illo specu.Pignus:certitudo sicut pignus certũ & tutũ creditorẽ facit.

Altrix

Alũna dolor est:culpa par odium exigat:
Cur sæua modicis statuis ut passa es dole
De.Leue eẽ credis pellicis nuptæ malũ:
Quicquid dolorẽ pascit id nimium puto
Nu.Amor ne clari fugit alcide tibi:
De.nõ fugit altrix remãet & pœnit9 sedet
Fixus medullis crede: sed magnus dolor
Iratus amor ẽ.nu.Artibus magicis fere
Coniugia nuptæ præcibus admistis ligãt
Vernare iussi frigore in medio nemus
Missumq; fulmen stare:concussi fretum
Cessante uento:turbidum explicui mare
Et sicca tellus fontibus patuit nouis:
Habuere motum saxa:discussi fores:
Vmbræ stetistis:& mea iussi præce
Manes loquũtur:sonuit infernus canis.
Mare:cœlũ.terra:& tartarus seruit mihi.
Nox media solem uidit:& noctẽ dies
Nihilq; leges ad meos cantus tenent.
Flectemus illũ carmina inuenient iter.
De.q̃s põt9 herbas generat aut q̃ thessala
Sub rupe pindus:aut ubi inueniã malũ
Qui cædat;ille:carmine in terras mago
Descendat astris luna desertis licet.
Et bruma messes uideat:& cãtu fugax
Sit deprehensum fulmen & uersa uice
Medius coactis fugerit stellis dies.
Non flectet uirum.
Nu.Vincit & superos amor.
De.Vincetur uni forsan:
Et spolium dabit.
Amorq; summus fiet alcide labor.
Sed te per omne cœlitum numẽ præcor.
Per hunc timorẽ:qcquid arcani apparo
Pœnitus recõdas:& fide tacita præmas.
Nu.Quid istud ẽ quod eẽ secretũ iubes:
De.Nõ tela sũt:nõ arma:nõ ignis:nõ miæ
Nu.Præstare fateor posse me tacitã fidẽ
Si scelere careat:interim scelus est fides:
de.circũspice agedũneqs arcana occupet
Partemq; in omnem uultus inquirẽs eat.
Nu.En locus ab oi tutus arbitrio uacat.
De.Est in remoto sedis egregiæ loco.
Archana tacitus nostra defendẽs specus:
Non ille primos accipit soles locus.
Non ille feros:cum ferens titan diem:
Lassam rubenti mergit oceano rotam.
Illic amoris pignus herculei latet.

Altrix:fatebor:neſſus eſt auctor mali:
Quẽ grauida nubes theſſalo genuit duci
Qua celſus aſtris inſerit pindus caput.
Vltraq; nubes othyr ſeductus riget.
Nãq; ut ſubactus herculis claua horridi
Achelous:omnes facilis in ſpecies dari.
Tandem peractis omnibus patuit feris.
Vnoq; turpis ſubdidit cornu caput.
Me coniugem dum uictor alcides habet
Repetebat argos:forte p campos uagus
Euenus altum gurgitem in pontũ ferẽs:
Iam pœne ſummis turpidus ripis erat
Tranſire neſſus uortice ſolitus uagum
Præcium popoſcit:meq; iam dorſo ferẽs
Qua iũgit hominẽ ſpina deficiẽs equo;
Frangebat ipſas fluminis tumidi minas
Iam totus undis neſſus exierat ferox.
Medioq; adhuc errabat alcides uado:
Vaſto rapacem uortice ſcindens gradu
Aſt ille ut eſſe uidit alcidem procul
Tu præda nobis inquit:& cõiunx eris.
Prohibetur undis:meq; cõplexam ferens
Creſſum citabat:nõ tenẽt undæ herculẽ.
In fide uector inquit immixti licet
Ganges & hyſter uallibus iunctis eant.
Vincemus ambos:conſequitur telo fugã
Præceſſit arcus uerba:tum longũ ferens;
Harundo uulnus:tenuit hærentem fugã
Mortemq; fixit;ille iam quærens diem.
Tabem fluentis uulneris dextra excipit:
Traditq; nobis ungula inſertam ſua
Quã forte ſæua ſciderat auulſam manu
Tũ uerba moriẽs addit hoc inquit magæ
Dixere amorem poſſe defigi malo.
Hoc docta michale theſſalas mouit mur?
Vnã inter oẽs luna quam ſequitur magã.
Aſtris relictis:illitas ueſtes dabis:
Hac inquit ipſa tabe;ſi pellex tuos
Inuiſa thalamos tulerit:& coniunx leuis
Aliam parenti dederit altiſono nurum.
Hoc nulla lux cõſpiciat;hoc tenebræ tegãt
Tantum remotæ:ſic potens uires ſuas
Sanguis tenebit:uerba deprehendit ꝙes
Mortemq; laſſis intulit membris ſopor.

Auctor:q docuit hoc. Nubes grauida:diximus ſuperius ixionem attẽtaſſe iunonẽ de ſtupro :cui iuno ex cõſilio iouis nubẽ in forma ſua obiecit cũ qua cõcũbens ixion centauros genuit. Theſſalo:duci ixioni. Pindus:mos theſſaliæ. Inſerit:qa uidet aſtra tangere. Othryx:mõs aſp theſſaliæ uerſus meridiẽ ex oppoſito ad oſſam diſpoſitus:ut dicit Plinius.iiii.lib.patria fuit lapitarũ. Eductus:eleuatus.

Subactus:achelous uictus:ut uidim⁹. Species:formas:nã mutabat in diuerſis feris. Patuit:cognitus fuit. Peractis:ſumptis formis oiũ; ferarũ. Subdidit:depoſuit ad terrã.nã cũ in forma thauri eſſet hercules illi abſcidit unũ cornu:ut diximus ſuperius. Victor.ſ.acheloi. Repetebat:reuertebat. Euenus:fluuius ẽ deſcendẽs a thracia & calydoniã ſecãs:de quo Oui.lib.no.meta. Venerat:eueni rapidas ioue natus ad undas.Pli.li.iiii.Euenus cadit i ſinũ corinthiacũ ex poſito ad urbẽ patras. Vortice.fluuium euenũ. Meq;:hoc modo recepit me cõmiſſam ab hercule ut me tranſueheret. Spina:eſt os: quod extenditur a collo uſq; ad partẽ poſteriorẽ erat neſſus ex media parte eq; : ex media hominis. Minas:ipſe ferens me frãgebat ipet⁹ fluuii. Iã tutus:tranſportauerat me:cũ adhuc hercules eẽt i medio fluctu. Citabat:accelerabat. Vector:uerba herculis ad neſſum:licet ganges & hyſter iũgerent ſimul:alter ẽ in oriẽte:alter i ſeptẽtrione:nõ me impediret ꝙ te pſequeret. Telo:ſagitta. Fugã:fugiẽtẽ:neſſum. Arcus:ſagitta prius pcuſſit eũ ꝙ audiret uerba. Lõgũ uulnus:lõga arũdo:hypalage. Fixit:firmauit & infixit mortẽ. Diẽ:extremã lucem. Excipit:cadentem colligit. Tabẽ: ſanguinẽ putrefactum. Inſertam:impoſitam.

¶ Arbitrio:res noſtra erit inteſtabilis & ſine arbitrio:non aderit ꝙſpiã q res noſtras arbitret. Eſt i remoto:neſſus cẽtaurus nubis & iſionis filius olim i traiectu eueni fluminis auferens deianirã dorſo:arundine cõfoſſus eſt ab hercule: moribũd⁹ tunicã dedit deianiræ medicatã felle lerneo ſua dens poſſe in amorem ſui reuocari alciden ſi qn ad aliam deficeret.ſunt qui dicant oleo & ſanguine ipſius monſtri i fectam fuiſſe tunicã:ſacrificaturus itaq; hercules ob uictoriã de rege Eurito rettulerat puerã lycã ad deianiram i trachiniã miſit q tunicam ferret qua in ſacris utebatur deiani ra dubitans amore ioles cõtẽti lycæ tunicã dat neſſeo ueneno medicatam ueſte uix tacta hercules lenta tabe cõſũptus eſt furibũus arreptũ crure lycã in mare,piicit lycmniũ & iolaũ delphos ſtatim miſit ſciſcitatũ de ſe rnſum ut i oeta pyra ſtrueret.reliqua fore curæ ioui patri. cõſtructã pyra; inſcendit hercules philoctetes ignẽ admouit.& cũ reliquia tũ nihil eẽt creditũ in ſupos relatũ:ubi nuptias hebes celebrauit a barbaris cultus ẽ & p deo habitus:in hac topographia auctor fabulã tãgit neſſi cẽtauri cuius opa ũſus ẽ hercules tãtiſper dũ tranſferret puellã deianirã a deuicto acheloo. Spina:a græcis ραχις dicitur.in dorſo ſpina homihis cõuertit in draconem:ut inqt pythagoras teſtimonio Plinii.ſpina eſt ſentis ſiue aculeus a cuius ſimilitudine ſpinæ piſcium dicuntur. Fugam:fugientem neſſum.

DAN.

Quã:ſcilicet ungulã ſibi prærabie abſciderat. Tũ uerba:dato ſanguine ſuo Deianiræ:neſſus hoc addidit: ſolẽt mulieres theſſalæ uti ad remediũ amoris illo:ſed opus eſt ſeruare occultũ a ſole. Magæ:incantatrices. Defigi:ſtabiliri. Malo:hoc ſanguiñe q ẽ tanꝙ uenenũ:hoc faciebat ut uenenaret herculẽ. Michale:nomẽ ẽ cẽtauræ fœminæ ꝙ docuit theſſalas hoc remediũ amoris. Quã magã.ſ.michalẽ. Luna ſeqtur pp peritiã artis magicæ. Illitas intinctas. Dabis:ſcilicet herculi. Tulerit:occupauerit. Altiſono:ioui patri. Hoc nulla lux:ſetuato ne uideat lucẽ. Potẽs:ad reducẽdũ amorẽ. Deprehẽdit:ſupuenit mors dum ita loqueretur.

BER. ¶Tu quam: mandat nutrici ut apportet uenenum illud. Admittit: recipit. Perge: uade. Mentem: scilicet hercu lis. Artus: penetrando per membra eius. Sinus: uestis. Inuictum deum: cupidinem ibo & iussa peragam: interea tu precibus deum amoris inuoca. Ethneum: fabricatū. a cyclopibus qui habitant ethnam. Theliger: cupido ge rens tela. Inteude: dirige. Certa manu: non frustra pcu tiesti. Spiculum: sagittam. Grauiore. ex grauioribus sa gittis: ut maius uuln⁹ ferat. Profer: prome ex faretra. Ri gidas: duras amantibus. Cornibus: opus est ut trahas ar chum adeo ut unum caput tangat aliud: ut grauius feras. Prome: extrahe talem sagittam quali fixisti iouem quan do captus est amore europæ. Fronte subita: natis sibi cor nibus. nam mutatus est in taurum. Puellæ: assyriæ Euro pæ filiæ agenoris regis Phœniciæ. Scindit: scilicet natan do. Discat: scilicet hercules. Faces: ignes amoris. Perbi bat: solam me atuet. Furua: nigra & infernalia: per circui tionem dicit plutonem qui captus fuit amore proserpinæ. Maioris: quare illuc descendunt omnes. Tu. cupido qui es terribilior nouerca iunone irata. Triumphum: de her eule. Prolata: reuertitur nutrix cum ueneno & uestc: & cum uenit lycas. iubet omnia occultari. Vis: illud uene num tantæ potentiæ. Palladia: omnes artes inuenit pal las. Lassauit: defatigauit filando & texendo omnē ma num famularem idest ancillarum. Pestem: uenenum.

DAN. Precibus artibus magicis.

¶Vnam inter omnes: ab auctoritate & peritia ueneficæ f dem facit ueneui. Tulerim: apheresis abstulerit. Leuis non seruans fidem coniugii datam. Hoc nulla lux: ue neficia tractantur noctu ideo oderunt lucem. Sopor: fer reus & stygius. Mentem: ut serpēs uenenū per membra uiam sibi inueniat ad cor. Et tactos sinus: insparsas sua tabe per uestes serpat ad ima ossium. Inuictum: cui om nia pareut. Aetneum: cyclopetum aut quod Virgilius dixit typhoeium. Certa: nunquam erranti. Amare: me scilicet quam tergiuersatur amore pellicis. Puellæ as syriæ: filiæ agenoris quam sustulit ad Cr[illegible]as. Coniuges: nō pellices diras. Perbibat: æbrius sit nostro duntaxat igni. Nouerca: quamuis. Palladia collo: in tutela pal ladis sunt lanificia.

BER. ¶Vis celanda: non cognoscat illud lycas. O quid: all o quitur lycā regina. Fidele: appositio est. Vagus: hercule Lidiā: omphalē cui seruiuit: hāc uestē filauit eo tpe nō ob lita coniugis mei. Nūc: hoc tpe amat iolem. Horridū durū iecur ubi est sedes amoris. Fors: pro sorte. Cōiunx: hercules dic nō induat hanc uestem priusq̄ fecerit sacrifi cia. Cana populo. corona de frondibus populi arboris q̄ habent folia albicantia ex una parte. Vinctus: coronat⁹ Matrem. uenerē. interea ibo domū ut sacrificem ueneri. Vos: dum recedit mandat choro ut defleat miseriam su am. Calydonie. ubi regnauit Oeneus pater Deianiræ. Extuli. duxi mecum de patria oetholia.

Tu quam meis admittit archanis fides
Perge: ut nitentes uirus in uestes datum
Mentem partus adeat; & tractos sinus
Intret medullas.
Nu. Otius iussa exequar
Alumna: precibus tu deūiuictū aduoca.
Q ui certa tenera tela admittit manu.
De. Te te p̄cor quē mūdus & supi timēt
Et æquor & qui fulmen æthneum quatit.
Timende matri teliger sæue puer.
Intende certa spiculum uelox manu.
Non ex sagittis leuibus: e numero precor
Grauiore profer: qđ tue nōdum manus
Misere in aliquem. non leui telo est opus
Vt amare possit hercules: rigidas manus
Intende: & arcum cornibus iunctis para
Nūc nūc sagittā pme: q̄ quōdā horrid⁹
Iouem petisti: fulmine abiecto deus:
Cum frōte subita timuit: & rapidū mare
Taurus puellæ uector assyriæ scidit.
Immitte amorem: uincat exempla omnia
Amare discat coniuges: si quas decor
Immisit ioles pectori herculeo faces.
Extingue totas: perbibat flammas mei
Tu fulminantem sæpe domuisti iouem
Tu furua nigri sceptra gestantem poli
Turbæ ducē maioris & dominū stygis
Tu qui nouerca grauior irata deus
Cape hūc triūpū: solus euince herculem
Nu. Prolata uis est. quæq; palladia colo
Lassauit omnem texta famularē mauū.
Nunc congregetur uirus: ut uestis bibat
Herculea pestem: p̄cibus augebo malū
In tempore ipso gnauus occurrit lycas
Celanda uis est. illa ne pateant mala.
DE. O quod supbe nō habēt ūq̄ domus.
Fidele semper regibus nomen lica:
Cape hos amict⁹ nostra quos uēit man⁹
Dum uagusi orbē fertur; & uictus mero
Tenet ferocī lidiam gremio nurum
Nunc poscit iolē: sed iecur fors horridū
Flectā emerēdo. merita uiciunt & malos
Non ante uestes induat coniunx iube
Q uā thure flāmas spgat; & poscat deos
Cana regentē populo uinctus comam
Ipsa ad penates regios gressus feram.
Precibusq; amoris horridi matrem colā.
Vos quas paternis extuli comites focis

Calydoniæ deflere lugendas uices.

Chorus mulierum.

FLemus o casus æneï tuos:
Comitum primos turba p annos
Flemus dubios miseranda thoros.
Nos acheloi tecum solitæ
Pulsare uadum cum iam tumidas
Vere peracto poneret undas
Gracilisq; uado serperet equo.
Nec præcipitem uolueret amnem.
Flauus rapido fonte licormas.
Nos pallidias ire per aras.
Et uirgineos celebrare choros
Nos cadmeis orgia ferre
Tecum solitæ condita cistis.
Cum iam pulso sydere brumæ.
Tertia soles euocat æstas.
Et spiciferæ concessa deæ
Actica mistas claudit eleusis:
Nunc quoq; fatum quodcunq; times
Fidas comites accipe fatis.
Nã rara fides: ubi iã melior: fortuna ruit:
Tu qcunq; es qui sceptra tenes:
Licet omne tua uulgus in aula
Centum pariter limina pulset:
Cum tot populis uix una est fides
Tenet auratum limen erynnis:
Et cum magne patuere fores.
Intrant fraudes: cautiq; doli.
Ferrumq; latens: cumq; in populos
Prodire parant: comes inuidia est.
Noctem quotiens summouet eos
Regem totiens credite nasci
Pauci reges non regna colunt.
Plures fulgor conuocat aulæ:
Cupit hic regi proximus ipsi:
Claruſq; latas ire per urbes.
Vrit miserum gloria pectus.
Cupit hic gazis implere famem
Nec tamen omnis plaga gemiferi
Sufficit histri: nec tota sitim
Lidia uincit: neq; zephiro
Subdita tellus stupet aurato
Flumine clarum radiare tagum.
Nec si totus seruiat hebrus:
Ruraq; diues cingat hydaspes.
Intraq; suos currere fines
Spectentq; toto flumine gangem.

FLemus: sequitur chorus deflens uices deyaniræ: & tanq; fideles amice nolunt deseref reginã in calamitatibus quod non solet euenire regibus qui in aduersa forruna ab amicis destituuntur: qui sunt tanq; irũdines q; cũ uere & æstate apud nos fuerint: hyeme aduẽtante aufugiũt: demũ pclaris sentẽtiis laudat mediocrẽ cõditionẽ uitæ. Versus ẽ dimeter anapesticus. Oenei: casus uocatiui: o deianira filia oenei: oeneis patronomicũ ẽ. Turba: nos turba comitũ taurum. BER.

Dubios: incertos amores herculis. Pulsare: solite eram⁹ ludere tecũ in ripa acheloi fluminis œtholiæ. Peracto: finito uere: qñ modicas aquas hẽbat ut posset uadari. Serperet: ppter: ppe arenã flueret. Lycormas: alio noie euen⁹ fluuius œtholiæ circa quẽ ẽt ludere solebamus. Flauus: ab aquis flauis. Rapido: impetuoso. Nos: similitet ad sacra palladis tecũ eramus. Orgia: sacrificia oia dicuntur.

Cadmeis thebanis: nam cadmus edificauit thebas. Cistis: canistris quibus offerebantur munera. Tertia æstas: nã tertio anno fiebãt illa sacra. Spicifere deæ: cereri deæ frugũ. Elusis: urbs in thera insula ut oñdit ptolemeꝰ. Mistas: sacrificantes cereri qui miste dicunt ut supra uidimꝰ.

Claudit: quia sacra erant secreta. Nũc quoq; sicut temporibus psperis habuisti nos comites habebis: & in aduersis. Vbi: quãdo sententia bona. Tu quicũq; digreditur a ppposito: reges licet multitudinẽ magnam habebãt: uix unũ fidelẽ reperiũt in aduersis. Centũ: multa secundũ diuersa officia nã diuersæ mansiões sunt i domo regũ. Erynnis: furia. Fraudes: hæc oia sunt in aula principũ. Ferrũ latens. s. ad insidias: per hoc notat proditores. Prodire: exire. Eous: lucifer. nam cũ euaserint insidias noctis & mortẽ credendi sunt nasci de nouo.

¶ Tenet: fouet & complectit. Iecur: in quo sedet amor: & uoluptas. Emerendo: merendo emeriti stipẽdia noiantur qui militia perfuncti sunt. Iube: memora dic. Vos quas: ingressum aperit choro. Flemus: quartum carmen metro pindarico. Deyanire oenei regis calamitatẽ deplorant ætholæ. Oenei: producta penultima. Per primos annos: dulcioris beniuolentiæ exordia ex fidei constantia commemorãt. Vere peracto: nã uer imbriferũ est: & flumina eleuat imenso aquarũ tumore. Gracilis: humilis & superabilis pede. Tertia æstas: tertio quoq; anno fiebant thesmophoria discursu tacito. Papinius. Votiuã taciti lassamus lampada mystæ. Noctẽ: quotiens summouet eos aurora. Tu quicunq; nouerca uirtuti: psperitas beatulis suis sic applaudit ut noceat: & infœlici successu sic iuia fortunatis obsequitur ut in finẽ perniciẽ operet. Conuiuis suis ab initio propinans dulcia: & cũ inebriati fuerint lætale uiꝰ miscet: hæc sũt domestica bona aulas ſgales sectãtibꝰ. DAN.

¶ Excussit: deposuit audiendo cantus. Lapis: scilicet sysiphi potuit sequi uatem orpheum & relinquere sysiphum BER.

Deæ: scilicet parcæ supplent colos: ideſt restituunt stamina euridices quæ iterũ restituitur ad superos marito. Respicit: retro aspicit. Immemor. s. legis date sibi quam uidimus apud Ouidium. Sibi redditam. i. restitutam ad uitã.

Sequi: quod sequeretur. Præmia: uxorem datam propter cantum. Periit: reuersa est ad inferos. Digerens: ordinans. Nulli non: ideſt omni: quando negatio ẽ post posita. Nectere: finire uitam ideſt omnia esse mortalia.

Deuictus: testis est sententia orphei: quicquid habet ortum habet finem. Obrutis: confusis. Dies: scilicet extrema ueniet mundo quæ sententia Platonis est. Australis: arctous septentrionalis.

BER. ¶Pauci:cõcludit ꝙ pauci colũt reges amoꝝ. Plures:explicat cãm cur ueniãt ad aulã principũ. Fulgor:splẽdor & excellẽtia. Proximus:amicus regi possit cõseq dignitates. Vrit:incitat ambitio gloriæ. Cupit:alius uadit ad diuitias habẽdas licet eius auiditatẽ nõ satiaret totũ aurũ mũdi Hispri:danubii:ubi nascunt gẽmæ. Lydia: ubi ẽ pactol⁹ ducẽs arenas aureas. Zephyro:q spirat ab occidẽte:itelligit hispaniã ubi ẽ tagus flu. ducẽsauriferas arẽas similiter ut scri. Plynius lib. iii. Hebrus: fluuius thraciæ ferẽs maximam fertilitatẽ:li hret totum mundum non satiaretur. Hidaspes: fluuius parthiæ. Gangem:fluuium indiæ. Natura:quæ paucis est contenta:ut Seneca in epistolis: si ad naturã uixeris contentus eris:si ad opinionem nunq̃ Colit:alios sequitur reges non ut fugiat paupertatẽ aut paret multas possessiões:sed ut largiri possit & paraꝝ amicos. Calcet:ut alius opprimat fauore regis omnes. Alios:aliquos præcipue sibi inuisos. Leuet nulli bonũ faciat Quota munita: pauci sunt qui perficiant cursum uitæ legitimum nam morte uiolenta pereunt. Cinthia:luna. eodem die qui fuerant fœlices efficiuntur miseri. Raru;: apud paucos. Senex:longum & durabile. Cespes terra gramine uirens præstat mollius cubile pauperibus quam purpura regum:& sic chorus commendat uitam mediocrem. Ditum:diuitum. Brutium:brutii populi italiæ añ calabriam uersus illud mare quod separat siciliam ab italia fluctibus & periculis famosum. Coro:uento. Pocula:uasa ligned. Trepida:sine metu ueneni. Sãguis:mors quando miscetur sanguis cum uino. Dispositio: gemmis distincto. Dona:margaritas quæ legunt in mari rubro. Detrahit:grauat. solebant antiquæ mulieres:ut scribit Iuuenalis:appendere gemmas:perforatis auribus. Sidonio:æneo uase in quo tinguntꝝ purpura:sidon ciuitas phæ
DAN. niciæ ubi color purpureus inuentus est. Mollis: delicata. ¶Sitim:quæ nunq̃ expletur :neq; faciatur: ut inquit Cicero in Catone: in hanc sententiam cadit Iuuenalis: Tibi q̃is non sit opaci omnis arena tagi. Idaspes:aluit persas omni fœlicitate dotatos atq; percelebres. Suos:auari. hic autem ex opportunitate ipsa accetrime inuehit in auaros per ecbasim qui cum multa possideant tñ semper egẽt & misere agunt:& profecto is diues non qui multa possideat sed animum temperantia cohibeat. Latius regnes auidũ domando spiritum quã si libiam remotis gadib⁹ iugas & uteꝝ pænas seruiat uni. Colit hic reges:hos mouet prodiga ambitio honorum superstitiosusappetitus ut inter alios unus emineat. Cespes tyrio:mollius dormitur & profundius super stramen & cespitem utridem:q̃ super purpureum stratũ. Vigiles:insomnes & amaras. Brutium fretum:species pro genere siculu; mare intelligit iuxta brutios in campania. Tenet & patula: scatulam fagineam. maior tum ultus in pectore diuitis tollitur: q̃ i mari siculo sol⁹ paup trãqllior. Dona:uniões & baccas idicas. Mœnia: lydia ubi uestes pingebantur acu. Phœbeis eurís:uentis orientalibus:ubi sunt seres qui ex arboribus suis colligunt sericum. Quelibet herba:non oportet tingere uestem pauperis præcioso colore. Colos:quarte declinationis. i. lanam filatam a pauperibus. Fouet: illa quæ ẽ uxor modici uiri:non habet dubios thoros. Lãpade matrimonio:nam ante sponsas ferebantur faces. Quarum .s. thoros:quarum diem. s. nuptialem siue natalem populi coluerunt. Nec sibi:non cognoscit fœlicitatem suã pauper nisi qñ uidet ruinam potentum. Defugit: qui nõ seruat mediocrem uiam:nunquam erit securus in uita. Dũ; petit: probat per exemplum phætontis. Puer. phæton.

Auídis: auídis natura parum est.
Colit hic reges regumq; lares:
Non ut presso uomere semper:
Nunq̃ cesset curuus arator.
Vel mille secent arua coloni
Solas optet quas donat opes.
Colit hic reges calcet ut omnes
Perdatq; alios: nullumq; leuet.
Tantum ut noceat cupit esse potens.
Quota pars moritur tempore fati.
Quos fœlices cinthia uidit:
Vidit miseros abitura dies.
Rarum est fœlix idemq; senex.
Cespes tyrio mollior ostro
Solet impauidos ducere somnos
Aurea rumpunt tecta quietem.
Vigilesq; trahit purpura noctes.
O si pateant pectora ditum.
Quantos intus sublímis agit
Fortuna metus brutium coro
Pulsante fretum mitior unda est.
Pectora pauper secura gerit.
Tenet e patula pocula fago.
Sed non trepida tenet ipsa manu:
Carpit faciles uilesq; cibos:
Sed non strictos respicit enses
Aurea miscet pocula sanguis.
Coniunx módico nupta marito:
Non dispositio clara monili:
Gestat pelagi dona rubentis
Nec gemiferas detrahit aures:
Lapis eoa lect⁹ i ũda. Nec sidõio mollis
Repetita bibit lana rubores Caheno
Nec mœnia distinguit acu:
Quæ phœbeis subditus euris:
Legit eois feret arboribus
Quælibet herbe tinxere colos:
Quas indocte neuere manus.
Sed non dubios fouet illa thoros.
Sequitur dira lampade erynnis.
Quarum populi colerent diem.
Nec sibi fœlix pauper habetur:
Nisi fœlices cecidisse uidet.
Quisquis medium defugit iter:
Stabili nunq̃ tramite curret.
Dum petit unum præbere diem.
Patriosq; puer concitat axes:
Nec per solitum percurrit iter

Sed phœbeis ignota secat:
Sydera flammis errante rota
Secum pariter perdidit orbem.
Medium cæli cum peregit iter:
Tenuit latias dedalus oras:
Nullíq; dedit nomina ponto.
Sed dum uolucres uincere ueras:
Icarus audet patriasq; puer
Despicit alas phœboq; uolat
Proximus ipsi: dedit ignoto: Noia pōto.
Male pensantur magna ruinis:
Fœlix alius magnusq; uolet.
Me nulla uocet turba potentum.
Stringat tenuis littora puppis.
Nec magna meos aura phasellos
Iubeat medium scindere pontum.
Transit tutos fortuna sinus
Medioq; rates querit in alto.
Quarum feriunt supera nubes.
Sed quid pauido territa uultu:
Qualis baccho sautia thias.
Fertur rapido regina gradu.
Quæ te rursus fortuna rotat.
Miseranda refer: licet ipsa neges.
Vultus loquitur quodcunq; negas.

Actus tertius. deyanira Chorus.

Deyanira loquitur.

VAgus partus errat excussos tremor:
Erectus horret crinis: ipulsis adhuc
Stat terror animis: & cor attonitum salit.
Pauidumq; trepidis palpitat uenis iecur
Vt fract9 austro pōtus etiam nūc tumet.
Quanuis quiescat languidis uentis dies.
Ita mens adhuc uexatur excussa metu
Simul profecto premere fœlices deus
Cū cœpit urget: hos habēt magna exitus:
Cho. quis tā ipotēs: o misera te casus rotat
De. Vt missa palla est: tabe nessea illita.
Thalamisq; amens intuli gressum meis.
Nescio qd anim9 timuit & fraude struit.
Libet experiri solibus: uiris ferum:
Flāmasq; nessus sanguinem ostēdi arguit
Hic ipse fraudes esse præmonuit deus:
Et forte nulla nube respersus iubar
Laxabat ardens feruidum titan diem.
Vix ora solui: patitur & nunc timor:
Medios in ignes solis: & claram facem
Quo tincta fuerat: palla uestis illita
¶ Secum: quare ipse fulminatus est & combustus orbis. BER.
Medium aliud exēplum dædali & Icari notissimū. Tenuit: uenit cumas: ut Virg. in principio sexti. Nulli ponto: qa non cecidit ut filius Icarus in mari cui dedit nomen icarium. Veras: aues que naturaliter uolant. Ignoto: qa antea pars illa maris non erat nota. Male: p̄clara sūia nō est bona compensatio: ut uelis ire altius ut poste cadas.
Pensantur: cōpensant tractū a bilance. Magna: res magnæ. Alius: dicit chorus quærant alii aliu; statū uolo mediocrem. Potentum: nullus rex uocat me. Stringat: utitur metaphora sumpta a nautis: habeo paruam cymbam & securus ibo circa littora: qui hñt magnas naues uadant in altum ubi sunt multa pericula. Trāsit: nō nocet illi q est iuxta portū. Sinus: portus. Querit. s. fortuna ut perdat in medio mari. Quartū. s. ratiū. Supera: uela quæ hab̄t uela ita animata ut tangāt nubes. Sed quid ueniebat deyanira attonita. Thias sautia: sacerdos bacchi concitata furore. Refer: dic nobis regina q casus te agitat. Vultus: ex quo perturbatio animi cognoscitur.

VAgus: hic est tertius actus in quo cotinetur dolor deyaniræ. nā facto sacrificio ueneri incidit ipsa suspitio q nexus dixerat ne ostenderet sanguinē soli: uñ ipsa uolēs experiri qd id eēt sanguinem protulit in solem & statim cœpit ebulir & emittere flāmas igneas: unde tunc præcipiens illud esse uenenum reddit dolens: interrogaturq; a choro cur ita pallida sit: ipsa autem respondet. Vagus: currens per omnia mēbra. Excussos: conquassatos. Horret: erigitur. Salit: tremit.
Vt flatus: dat comparationem de tempestate maris q licet uenti cessent: tamen non cessat motus & estus subito.
¶ Nisi fœlices: ruina potentum est magnum exemplum humilitatis. Dum petit unum: phæthon fuit filius solis eodem nomine appellatus est absyrthus frater medeæ. alter eridanus dictus est phaeton unde accipit nomen Amnis rex fluuiorū. padus ab frequentia illi cū dictus est quas teste Plinio galli uocant pades. notissima apud apollonium rhodium fabula phæthōtis in quarto argonauticon. Tenuit: expertus liquidū dædalus aera pēnis non homini datis. uidit ruinam filii mediocritatis lineam elysi. Nomia pōto: icario q est inter cretā & sicilia; de quo meminit Naso in ludicro amatorio: & Hora. in prima ode. Male pēsā tur: satius ē fœlicē nō hr̄e fortunā q̄ ab eius flagitio ruere. DAN.
Nec magna: metaplasmus de humili & sublimi fortuna ad angustum & capax nauigium.

VAgus: cōsumptus ē hercules tabifico incēdio & i apotheosim relatus. deiāira certiorata facti nq̄ dubitat mori. act9. iii. carmē. v. iābicū trime. cōploratio deianiræ & chori trachiar. Vagus: tota exhorreo & intremisco stant comæ & cor meū ludicrū facit.
Excussa: conquassata. Languidis: deficientibus. Semel: quando dii incipiunt mutare fortunam alicui non sunt contenti uno malo: sed plura addunt miseris. Dolebam: nuper de iole nunc mihi accedit alia calamitas. Premere grauare. Vrget non cessat. Hos exitus: scilicet ut ueniant ad calamitates. Impotens: scilicet in malum crudelis. Rotat uersat. Vt: postq̄ respondet deianira
Timuit: cœpit suspicari malum. Astruit: affirmat ipsū esse uenenum. Arguit: probat. Hic: in hoc uerbo quod ille prohibebat sanguinem ostendi soli. Laxabat: dilatabat suum calorem. Vix: uix possum dicere quod uidi.

BER. ¶ Niues: quemadmodum tempore ueris flante euro soluuntur niues ita liquefactus est ille sanguis aspectu solis. Lubricus: solubilis. Vtq; alia comparatio. Leucas: insula: teste pomponio iuxta epirum habens montem altissimum. Salo: mari. Aut: alia comparatio sicut thura laxantur idest dissoluuntur posita in gne. Omne: uirus ille sanguis consumitur. Comam: quantum traxerat. qa iam deficiebat materia. Causa: ipse sanguis: dum miror hoc monstrum: statim euanuit. Quin. imo terra ubi erat positum uenenum uidebatur feruere & mori. Spumeos cum quadam spuma. Labat: mouetur. Timens dum; ita loqueretur uidet uenientem nutricem & hylum filium q iuerat quæsitum patrem herculem. Quassat: sicut dolore affecta. Ardenti: festino. & sic dat locum sequenti scene. Prome: narra fili.

PRofuge: Respondet filius monens matrem ut fugiat ut possit esse tuta a furore herculis: tibi petendus est locus aliquis ultra illa ubi fuit hercules: si uis euadere. Insontem: sine culpa. Deus: hercules appositiue. Locum iouis. ut liberaret homines a malis. Properant. nam semper extremam miseria; suam uolunt scire. Vidua: intellexit herculem esse mortuum: unde dicit putabam me esse uiduam propter iole; sed nunc uideor uidua & uere expulsa.

DAN. ¶ Arguit: non erãt patefacienda in luce; nocturna uenificia: quoniam amisissent uim ueneni. Et phœbi comam cum illucesceret uisa est solis coma inardere ui maxima ueneni. Leucas: sinus ambraciæ cuius præcipitium in mare saluberrimum est amantibus: hunc sinum adnauigarãt semidei e colchia redeuntes ut meminit apollonius. Lassus: crebro aquarum impulsu. Cælestibus in cultũ deoꝝ extructis. Laxantur: liquescunt & soluuntur.

PRofuge: ex inata pietate filius concitatissimo eiulatu hortatur matrem ad fugam. hylus herculis ex deianira filius. Grande: uitabile horrendum. Priuata: pertinentia tibi soli: nam totus mũndus obstrepit. i. conqueritur. Quam prope: interrogat filium quantum hercules sit prope mortem: respondet filius q; mors uidetur eu; fugere: nec fata uidentur uelle perimere eum qui fuerit salus mundi. Semel: quando hercules fuit apud iferos ubi est locus mortis. Colos: de quibus trahunt fila. Peragere fatum: rumpere uitam herculis. Hoc. s. die. Sũmo. ultimo: erit ne hic dies quod moriatur hercules. & q; dicatur hercules iuisse ad inferos. Erit. s. hercules aliter inerit. Peiorem. ubi sunt inferi. Precedere. dic fili si nondum mortuus est pater quia illum uolo precidere in morte.

Abiectũ horret uirtus: & phœbi comam.
Tepefact9 ardet: uix quo monstrũ eloquí
Niues ut eurus soluit aut tepidus notus.
Quas uere primo lubricus perdidit.
Vtq; euolutos frangit ionio salo
Opposita fluctus leucas: & lassus tumor
In littore ipso spumat: aut celestibus
Aspersa tepidis thura laxantur focis
Sic languet omne uirus: & pdidit comam
Dumq; ipsa miror: causa mirandi perit.
Quin ipsa tellus spumeos metus agit.
Et quicqd illa tabe contactum est labat.
Timensq; tacita sequitur: & quassat caput
Natum pauentem cerno: & ardenti pede.
Gressus ferentem: prome qd portes noui;
Hyllus devanira Nutrix. Hyl. loquitur.

PRofuge: quere si qd ulterius patet
Terris freto siderib9 oceão iferis:
Vltra labores mater alcide fuge.
De. Nescio qd animis grãde pfagit malũ:
Effare qui me casus insontem præmat.
Hy. Dec9 filud orbis atq; præsidiũ unicũ
Quẽ fata terris in locum dederant iouis:
O mater abiit & mẽbra & herculeos toros
Vrit lues nescio quæ: qui domuit feras:
Ille ille uictor uincitur meret dolet:
Quid q̃ris ultra. de. miserias pperant suas
Audire miseri: fare quo posita instatu
lã nostra domus ẽ: o lares: miseri; lares:
Nũc uidua: nũc expulsa nũc feror obruta
Hy. Non sola meres: hercules toto iaces
Mundo gemendus. fata nec mater tua
Priuata credas: iam genus totũ obstrepit
Hunc eiulatu: quem gemit cũcti gemũt.
Cõmune terris omnibus pateris malum:
Luctũ occupasti prima; non solũ herculẽ
Miseranda meres.
De. Quam prope a leto tamen
Ede ede quæso iaceat alcides meus.
Hy. Mors refugit illũ: uictaq; i regno suo
Semel est. nec audẽt fata tã uastũ nefas
Admittere ipsa forsan trepido colos:
Clotho manu proiecit: & fatum herculis.
Timet peragere. proh diẽ nefãdum diem
Hoc ne illo summo magnus alcides erit
Ad fata & umbras atq; peiorem polum.
De. Præcidere tu illũ dicis an possũ prior
Mortem occupare fare si nõdum occidit.

Hy. Euboica tellus uertice ímẽſo tumẽs:
Pulſatur omni parte: phrixeum mare
Scindit caphareus: ſeruit hoc auſtro latuſ
At qua niuoſi patitur aquilonis minas:
Euripus undas flectit inſtabiles uagus:
Septemq; curſus flectit: & totidem refert
Dum lapſum titan mergat oceano iubar.
Hic rupe celſa nulla quam nubes ferit
Annoſa fulgent templa cenei iouis.
Vt ſtetit ad aras omne uotiuum pecus:
Totumq; tantis gemuit armentis nemus:
Spolium leonis ſordidum tabo exuit.
Poſuitq; clauæ põdus: & pharetra grauis
Laxauit humeros: ueſte tunc fulgens tua
Cana reuíctus populo horrentẽ comam
Succendit aras: accipe has inquit focis
Non falſe meſſes genitor & largo ſacer
Splẽdeſcat ignis thuſ: quod phœbũ colẽs
Díues ſabeis colligit truncis arabs.
Pacata tellus: inquit & cœlum: & freta:
Feris ſubactís omnibus redíi uíctor:
Depõe fulmẽ: & gemitus in medías pces.
Stupẽte & ipſo cecidit: hinc cœlũ horrido
Clamore complet: qualis ímpreſſa fugax:
Taurus bipẽne: uulnus & telum ferens
Delubra uaſto trepída mugitu replet.
Aut quale mundo fulmẽ emiſſum tonat.
Sic ille gemitus ſydera & pontum ferit:
Et uaſta calpe ſonuit: & uoces cyclas
Excepit omnes: hinc petræ capharides
Hic omne uoces reddit herculeas nemus
Flentem uídemus: uulgus antiquã putat.
Rabiem rediſſe: tunc fugã famulí petunt.
At ille uultus ígnea torquens face.
Vnũ inter omnes querit: & ſequitur lycã.
Complexus aras ílle tremebunda manu.
Mortem metu conſũpſit: & parum ſui
Pœne reliquit: dumq; tremebundũ manu
Tenuit cadauer: hac manu inq̃t te feram.
O fata uíctus herculem peremit lycas.
Ecce alía clade: hercules peremít lycam.
Fata ínquinãtur: fiet hic ſummus labor.
In aſtra miſſus fertur: & nubes uago
Spargít cruore: talís in cœlum exílit:
Harundo getica iuſſa dímittí manu.
Aut q̃ cidon excuſſit: inferius tamen
Fugiente trunco corpus ín pontũ cadit:
In ſaxa ceruix: funus ambobus iacet

¶ Euboica: hylus deſcribit ſeriem rei & locum ubi hercules uolebat facer ſacrificium. Euboica: inſula euboiæ. Pulſatur. ſ. a mari. Tumens: eleuata ubi eſt caphareus, pmõtorium. Phrvxium: dicitur etiam helleſpontus. Auſtro ſubjectum eſt meridiei: & uerſus ſeptentrionem habet euripum mare anguſtus quod ſeparat illam a terra cõtinua & per ſeptem horas creſcit: & per ſeptem decreſcit: unde dicit inſtabiles undas: quia teſte pomponio lib. iiii. Alterno curſu ſepties in die totidem in nocte refertur: eſt enim euripus inter boetiam & euboeiam. Hæc: in hoc loco eſt promontorium ubi erant templa iouis cenæi dicti a loco ubi erat. Vt ſtetit: poſtq̃ uenit hercu. ad aras ut ſacrificaret depoſuit habitus ſuos. Laxauit: liberauit pondere. Succendit: inductus ueſte quam miſeras iuit ad aras concipiens præces. Has: meſſes. Thura cynamum & alia odoramenta. Depone: non opus amplius ut mittas fulmen q̃re omnes tyrannos: & monſtra ſuperaui. Gemitus: dum pces ita cõciperet: cœpit ſubito ingemiſcere. Ipſo. ſ. hercule. Qualis: bona comparatio erat: quemadmodum taurus uulneratus ante aras qui impreſſa. i. infixa ſecuri aufugit mugiens. Mundo cœlo ille gemitus erat: quẽadmodum fragor fulminis. BER.

¶ Hercules toto: uir præſtans fama & factis: ubi moritur omnibus lachrymaſcit. Qua; prope a lœto: ubi iacet uir Mors refugit: mors terribilis eſt his quorum laus emori non poteſt. Clotho: quæ una e laníficis ſororib⁹ gerit colum a Martiano capella libraria appellatur ſuperorum qa ſententias iouis ſtudio ueritatis excipiat ſententia aut hic iouis fuit ne ſcriberet uita; filii in morticinio pugillari ſed tantum illum nomine parentis ad aulam Cæleſtem excitaret quam præclare geſtis iam tandem merit⁹ fuerat. Sũmo: ultimo & nouiſſimo die. Euboica tellus: ioui grates deſcriptio loci & templi in quo ſacrificaturus hercules cõbuſtus eſt Caphareus: imminet helleſponto ad radices cuius argiua claſſis ualde laborauit. Cana populo: redimitus populnea corona herculis petiit loca inferorum frondes pro para externa liuorem contraxerũt. quæ uero cutẽ preſſit præ ſudore incanuit. DAN.

Calpe: mons eſt ad ultimas partes hiſpaniæ uerſus oceanum. Cyclas: cyclades inſulæ ſunt in mari ægeo. Capharides: capharei promontorii de quo diximus. Reddit: ſcilicet reſonando. Flentem: herculem quaſi cum indignatione ſit prolatum. Vulgus: illi qui circunſtabant: credebant ipſum rediſſe in priſtinum furorem. Ille: lycas. Metu: quaſi mortuus eſt ex metu. Parum: nã quaſi erat mortuus quando hercules comprehendit eum. Pœne: ad pœnam. Cadauer: lycam mortuam quaſi. Feram: nam portabat eleuatum. Peremit lycam: quaſi dedecus eſt occidere uiliſſimum ſeruum. Summus: extremus ponetur in laboribus herculis. Talis: comparatio. Excuſſit emiſit. Cydon: populus crethæ. Inferius: fuit tantus impetus emiſſionis: ut caput ſit auulſum a corpore. Inferius: inferior pars corporis.

BER. ¶ Resistite: fugiebat oēs uidentes herculis impetum unde eos monet ut resistant: quia non agitatur furore: ut prius: sed grauiore malo. In me: furebam in alios: nunc placet sæuire in me. Nō posse: scilicet exuere. Palla: quia habebat partem corporis adherentem. Immiscet: trahendo uestem: trahebat & pellem. In medio: ignorabat causam sed tamen erat una causa uenenum. Sufficiens non potest sufficere tanto dolori. Famularis: famulorum multitudo. Pares: ita fortes sicut ipse qui a nullo poterat superari: nunc retinetur a nobis. Nunc puppis: iam posuerunt eum in cimba: ut reportarent ab euboia in boetiam. Auster: solebat hercules fortis ubiq; pondus ferre. ut etiam naues non essent capaces ipsius: nūc leua uento fertur. Quid cessas deliberare deianira mori post Herculem. Natū; hercule. Reddendus: opporteret eum reddere toti mundo: sed non possum. Exhibe: ad seipsam loquitur quasi dicat da pœnas toti mundo. Tam leuis: mutat ppositū q; deliberauerat mori māu ppria. Socer: iuppiter fulmia me.

DAN. ¶ Calpe: mons ad fretum gaditanum illuc peruenit hercules & posuit ibi Columnas quasi terminos laboris & expeditionis filius herculeæ calpes celatus gorgone parma;

Quid anime: accingit sed ad necem deianira nutrix conatur a necis proposito auertere & dolorem leuissimo affatu compescere satagit. Quid ces. uindicare quod fecisti scelus. Quid stupes: quod temere perpetrasti. Reposcit a te Herculem suum iuppiter quem peremisti. Iuno æmulum: mandatorum iuno precante toue lectum consēdit herculeū; uestibus tectum perinde ac pareret emisit id quod barbari seruant ubi adoptant aliquem in filium. heben quoq; filiam uxorem dedit: & iuter deorum cœtum connumerandum probauit. quo facto res diuina peracta est opunte quod oppidū est boetiæ herculi tauro. Capto. Ariete. sacrificii autorem Mœnecium Actoris filium.

BER. ¶ Cremasses: cōbussisses. Nouerca: fui peior quaq; nouerca iuno quæ non potuit herculem interficere. Feri: percute me ut insolitam pestem: & malum peius nouerca. Errantem: nescientem regere currus paternos. Populos: quituti erant uiuente hercule. Quid rogas mutat consilium iterum. Socero: ioui ne habeat hunc laborem. Coniugem: debeo me ostendere coniugem herculis ut sim fortis ut fuit maritus. Hoc: interrogatiue possum me occidere. Occupa: accipe. Gur demum: repræhendit etiam istud quia debet se præcipitare. Quicquid. s. quod potest facere mortem. Aetherea sublimi: præcipitabor de alta rupe. Oethea: scilicet rupes montis Oethe in thessalia. Renatum: a cacumine cuius apparet dies quando nascit. Mei: de me. Pendeant: stent suspense ad aliquod saxum. Rubeat: sanguine meo. Leuis una: alia deliberatio: nam te millies mori opportet quod tanto sceleri non satis est una mors. Extendi: produci in longum ut diutius det pœnas

Incubes: te iniicias. Thalamis: utinam haberem ensem herculis quo me ferirem. Vna: reuoca hanc deliberationem: & omnes gentes uocat: ut in illam coniiciant saxa & faces.

Coite

Resiste: inquit non furor mētē abstulit
Furore grauius istud atq; ira malum est.
In me iuuat sæuire: uix pestem indicat
Et sæuit artus ipse dilacerat suos.
Et membra uasta carpit auellens manu.
Exuere amictus querit: hoc solū herculē
Non posse uidi trahere conatus tamen
Et membra traxit: corporis palla horridi
Pars est: & ipsa uestis immiscet cutem
Nec causa dire cladis in medio patet.
Sed causa tamen est uixq; sufficiens malo
Nunc ore terram languidus prono ferit:
Nunc poscit undas: unda nō uincit malū:
Et nota querit littora: & pontum occupat
Famularis illum retinet errantem manus
O sortem acerbam: fuimus alcide pares.
Nunc puppis illum littore euboico refert.
Austerq; leuis pondus herculem rapit
Destituit aius mēbra: nox oculos præmit
De. Quid aie cessas qd stupes factū scelꝰ
Natum reposcit iuppiter iuno æmulum
Reddēdus orbi ē: quod pōt reddi exhibe
Eat per artus ensis exactus meos.
Sic sic agendū est: tam leuis pares manus
Tantas reposcit: redde fulminibus socer
Nurum sceleratā: nec leni telo manus
Armetur illud fulmen exiliat polo.
Quo ni fuisset genitus alcides tibi
Hydrā cremasses. pestē ut insolitam feri.
Et ut nouerca peius irata malum.
Emitte telum quale in errantem prius
Phætōta missū est perdidi erepto hercule
Et ipsa populos: quid rogas telum deos:
Iam parce socero: coniugem alcide necē
Optare pudeat: hoc erit uotum maius:
A me petatur occupa ferrum otius.
Gur demū ferrū: q̄cquid in mortē trahit:
Telū est abunde: ruptæ ab ætherea ferar.
Hæc hæc renatum prima quæ poscit diē
Oethea eligatur corpꝰ hinc mitti placet.
Abrupta cautes scindat: & partem mei
Ferat omne saxū, pendeant laceræ manus
Totumq; rubeat asperi montis latus.
Leuis una mors est. leuis at extendi pōt.
Elīgere nescis anime cui telo incubes.
Vtinam esset infixus thalamis meis
Herculeꝰ ensis huic decet ferro immori.
Vna perire dextra nobis sat est.

Coite gentes saxa: & incensas faces:
laculetur orbis: nulla nunc cesset manus.
Corripite tela: uindicem uestrum abstuli
Impune sæui sceptra iam reges gerunt:
Impune iam nascetur indomitum malum
Reddentur aræ cernere assuete hostiam
Similem colenti: sceleribus feci uiam.
Ego uos tyrannis regibus: monstris feris:
Sæuisq; rapto uindice opposui deis:
Cessas tonantis socia: non spargis facem.
Imitata fratrem: & mittis ereptam ioui:
Mecq; ipsa pdis: laus tibi erepta iclyta est:
Ingens triumphus emuli iuno tui.
Mortem occupaui.
Nu. Quid domum impulsam trahis:
Erroris istic omne quodcunq; est nefas.
Haud est nocēs: qcūq; nō spōte est nocēs
De. Quicunq; fato ignoscit: & parcit sibi
Errare meruit: mōrte damnari placet.
Nu. Nocēs uideri qui petit morte cupit.
De. Mors innocens sola deceptos facit.
Nu. Titana fugies. De. Ipse mē titā fugit
Nu. uitam relinques misera
De. Et alcidem sequor.
Nu. supereſt: & aura ille celestes trahit:
De. uici hercules cū potuit: hīc cepit mori
Nu. natū relinques: fataq; abrūpes tua
De. Quecūq; natū sepelit hæc uixit diu.
De. Virum sequeris.
Nu. Prægredi caste solent.
Nu. si te ipsā dānas: sceleris te misa arguis
De. nemo nocens sibi ipse pœnas irrogat.
Nu. multis rmissa ē uita quos; error nocēs
Non dextra fuerat: factaquis damnat sua.
De. Quicūq; fata iniqua sortitus fugit.
Nu. Ipse hic megeram nempe cōfixā suis
Strauit sagittis: atq; natorum indoles:
Lernea flectens tela furibunda manu:
Ter paricida factus: ignouit tamen
Sibi. nam furoris fonte cyniphio scelus
Sub axe libico tersit: & dextram abluit
Quo misera pgis quid tuas dānas manus
De. damnat meas deuict9 alcides manus.
Fraudem placet punire.
Nu. Si noui herculem.
Aderit cruenti forsitā uictor mali.
Dolorq; fractus cedet alcide tuo.
De. Exedit art9 uir9: ut fama est hydræ

¶ Coite: congregate uos. Iaculetur iaciat. Vindicem: liberatorem herculem. Impune: quia non erit hercules q tollat eos. Reddentur are: intelligit busiridem solitum sacrificare homines: iam nascentur sæui tyranni: cuꝫ nullus erit hercules. Feci uiam: ut uenirent scelera in muudo. BER

Rapto: occiso hercule. Facem: incendium fulminis: iace in me fulmen quia eripui tibi gloriam tuam occidēdo herculem. Ereptam: quia soli ioui datur fulmen: sed eripe ab eo illud ut me perimas. Occupaui: preueni: nam tu illum perdere cupiebas: ut hanc gloriam haberes. Impulsam: quasi ad ruinam culpa non est tua. cum factum sit p ignorantiam. Quicunq; si quis peccauit per ignorantiam: & postea cognouit errorem debet ferre penitentiam: ne uideatur deliquisse libenter. Morte: ut mors sit penitētia. Nocens. uideri si interfeceris te uidebitur q; peccaueris. Deceptos. qui peccauerunt per errorem. Titana. solem uis hoc modo fugere lucem. Fugit me. s. sceleratam Supereſt. adhuc uiuit. Vinci. quando hercules potuit uinci & retineri a famulis. credendū est illū incepisse mori.

¶ Vna perire dextra. interrogatiue. ut respondeas non. DAN.

Coite. concurrite omnes mortales & me unam. telis saxis. facibus petite fodite distrahite ne ulla pars sit superstes mei. digna quam fulminet iuppiter aut iuno surrupto clā ioui fulmine. Quicunq; non sponte est nocens: ac si dicat nō sponte occidisti hercu. ergo absoluēdā terror facit.

Quecunq; natum: putat genus sepulture filii quādo pater eius mortuus sit. Prægredi: antecedere. Arguis uideris probare te sponte peccasse. Non dextra: cum factum fuerit per ignorantiam. Facta quis: quis est qui uelit eē iudex mali sui. Quicunq;. s. ille damnat qui uult fugere iniquitatem fatorum. Ipse: hercules probat exemplo mariti: q; factum per ignorantiam excusabile sit: ille uxorem & filios tali casu perdidit. Ter: quia megeram & duos filios interfecerat: tamen ignouit sibi. i. non se interfecit: sed iuit in lybiam ubi in flumine Cyniphio se expiauit. Cyniphis fluuius est garamantum teste Herodoto libro quarto. Nā ut ait a charitone colle profluit: & in libicū mare inter duas syrtes cadit pascitq; hyrcos maximos q ab illo cyniphei dicuntur: ut Virg. libro tertio geor. Cyniphei tondent hirci setaseq; comantes. Victor: hercules forte nō peribit hoc malo euadet quemadmodum ab aliis periculis. Cruenti: crudelis ueneni. Fractus: superatus. Cedet: superabitur ab hercule. Exedit: respondet deyanira non esse possibile q; euadat: cum iam consumptus sit ueneno lerneo.

BER. ¶ Autumas: existimas ꝙ uenenum serpentis mortue illi noceat quam uiuam interemit. Vtuum malũ: hydram. Infixo: quanuis esset morsus ab ea: tamen illam suffocauit. Obrutus: figurate: habens membra obruta ueneno. Opprimet: quasi dicat non. Manus. s. nessi uiuẽtis. Frustra: ñ opus ẽ ꝙ plura mihi persuadeas: nam statui mori. Vixit: satis fecit uitæ qui habuit de hercule uictoriam unde mihi non curanda mors est. Læsi: furore. Dissuadet: quia mors liberat miseros pœnis. Interim: aliquando ponitur pro interdum ut ibi. Donum: aliquando uita ẽ donum: aliquando malum. In pluribus: in maiori parte ergo tu uiue & habebis ueniam: expecta maritum & excusate. Sciat. s. hercules. Fraudis. s. nessi qui te decipit. Nuptæ: tui. Illic: apud inferos. Ream: scilicet me.

DAN. ¶ Immensa: indomita. Autumas: affirmas. plautus. nisi hoc ita factum est perinde ut factum est autumo nõ causam dico eum quin simules probri compositum uerbum ea ratione qua æstimo: ex ab & timo autumo. ut placet Nigidio. Exedit artus uirus: adeo præsentaneus fuit hydræ lerneæ malum ut non mõ cuiuis animãti: sed etiam ipsis serpentibus nocere potuit ut affirmat apollonius rhodius in quarto: ladona serpentum hesperidum mala seruante; confossum ægyptis lerneis illico expirasse & cadauer eius stigmosum fere totam regionem fœtore uulnerum contaminasse: quod muscæ etiam delingentes morieban-
turεκλεῖλπωον τῶνθλρηό λεργαιηόχολον αἱμα-
τι ωικρῦνιοιζον μῦιαιιωιόο μένοιδιέφελκέχιτερ-
ὅαιγοντῦ: &c. Horridum: ascitum manu propria lœtus; horridum est. Interim: eis qui timide moriuntur interim pœna est mori.

Manus. s. meas. Lethe: fluuii infernalis. Immemor. cuius aqua parit obliuionem. Tristis. anima mea propter cædem herculis. Nigrantis. infernalis. Para. mihi. Error meus. Syphea. pone me loco syphi. aut tantali. Latex uagus. aqua surgens modo deficiens tantalo. Rota. casus uocatiui. Turbinibus. reuolutionibus. Regẽ thessalum. ixionem intelligit. Vna danais. hypermestra quæ maritum seruauit. Explebo. complebo numerum quinquaginta. harum historiam & pœnas diximus i prima tragœdia. Laxate. petit ut aperiant inferos. ut possit ingredi. Phasiaca coniunx. medea colchica. Peior hæc. s. manꝰ mea. Mater. quia occidisti filios. Soror. absyrtum fratrẽ occidisti. Thraitia coniunx. progne quæ Ithim occidisti. Altea mater: meleagri. quæ filium ipsum occidisti. Natam tuam. habentes mores tuos. Quid tantum. dixi uos sceleratas. sed scelꝰ meum est maius. quia occidisti herculem salutem mundi. Elysium. campus est ubi piorum animæ accipiuntur. si est aliqua in istis sceleratа. illa me recipiat & cognoscat scelus suum per meum. Castæ facis marrimonii. Bellias. neptis belli patris danai patronomi cum abusiue formatum per additionem. Coniugũ. turbam. nam quinquaginta fuerunt minus una quæ maritos suos prima nocte interfecerunt: ut diximus.

¶ Inuictæ

Immensa pestis cõiugis membra abstulit
Nu. serpentis illi uirus nocere autumas:
Aut posse uinci qui malũ & uiuum tulit.
Elisit hydram dente cum infixo stetit
Media palude uictor: effuso obrutus
Artus ueneno sãguis hũc nessi opprimet
Quꝰ uicit ipsas horridas nessi manus.
De. Frustra tenetur ille qui statuit mori
Proinde lucem fugere decretũ est mihi:
Vixit satis quicunq; alcidem occidit.
Nu. Per has aniles ecce te supplex comas.
Atq; ubera ista pœne materna obsecro.
Depone tumidas pectoris læsi minas.
Mortisq; diræ expelle decretum horridũ.
De. Quicũq; misero forte dissuadet mori
Crudelis ille est: interim pœna est mori
Nu. Sed sæpe domũ in pluribꝰ ueniæ fuit
Defende saltem dextram infœlix tuam
Fraudisq; facinus esse non nuptæ sciat.
De. Defendat illic: inferi soluent ream.
A me ipsa dãnor: purget has pluto manus
Stabo ante ripas immemor lethæ tuas
Et umbra tristis coniugem excipiã meũ:
Sed tu nigrantis regna qui torques poli
Para laborẽ scelera quæ quisq; ausus est.
Hic uicit error: iuno non ausa herculẽ est
Erípere terris: horridam pœnam para:
Syphia ceruix cesset & nostros lapis
Impellat humeros: me uagus fugiat latex
Meamq; fallax unda decipiat sitim:
Merui manus præbere turbinibus tuis
Quecũq; regem thessalum torquens rota
Effodiat auidus hinc & hic uultur fibras
Vacet una danais has ego explebo uices:
Laxate manes: recipe me comitem tui
Phasiacha coniunx: peior hæc peior tua
Vtraq; dextra est: scelere seu mater nocẽs
Seu dira soror: adde me comitem tuis
Threicia coniunx sceleribꝰ: natam tuam
Altea mater recipe: nunc ueram tuam
Agnosce prolem: quid tantũ tamẽ manus
Vestre abstulerunt: elysium mihi:
Quæcunq; fide coniuges nemoris sacri
Lucos tenetis: si qua respersit manus
Viri cruore: nec memor caste facis
Stricto cruenta bellias ferro stetit.
In me suas cognoscat & laudet manus.
In hac abire coniugum turbam libet.

Sed & illa fugiet & turba tam diras man9
Inuicte coninnx animus innocens mihi.
Sceleſta man9ē: proh nimis mēs credula
Proh neſſe fallax: namq; ſemiferi dolis
Auferre cupiens pellici eripui mihi.
Recede titan: tuq; quæ blanda tenes
In luce miſeros uita: caritura hercule:
Lux uilis iſta eſt: exigam pœnam tibi.
Reddamq; uitam: fata nec extendo mea
Mortemq; coniunx in tuas ſeruo manus
Virt9 ne ſupeſt aliqua ſarmatica & manu
Seu dira ſoror eſt adde & comitem tuis
Intendere arcum tela miſſurum ualet.
Non arma ceſſant, teq; languenti manu
Num audit arcus: ſi poteſt telum dare
Animoſa cōiunx dexteram expecto tuam
Mors deferat: frange ut inſontem lycam
Alias in urbes ſparge & ignotum tibi
Emitte in orbem: perde ut archaciæ nefas
Et quicquid alius reſtitit: ab illis tamen
Coniunx rediſti.
Hy. parce iam mater precor
Ignoſce fatis: error a culpa uacat.
De. Si uera pietas hylle querēda eſt tibi
Iā pime matrē: pauida qd tremuit manus
Quid ora flectis hoc erit pietas ſcelus
Ignaue dubitas: herculem eripui tibi.
Hæc hæc pemit dextra; cui debes patri
Auum tonantem: maius eripui decus:
Quā in luce tribui: ſi tibi ignotū eſt nefas
A matre diſce ſi tibi iugulo placet:
Merſiſſe ferrum: ſiue maternum libet
Inuadere uterum mater intrepidum tibi
Præbebit animum: non erit totum ſcelus
A te peractum: dextra proſternat tua
Sed mente noſtra: natus alcide times
Ita nulla peragas iuſſa: nec peragens mala
Erres per orbem: ſi qua naſcetur fera
Referas parētem: dexterā intrrepidā para
Patet ecce plenum pectus erumnis feri.
Scelus remitto: dexteræ parcant tuæ.
Eumenides ipſæ: uerberum crepuit ſonus
Quæ nā: iſta torquēs āgue uipere9 comā;
Temporibus atras ſqualidis pēnas quatit.
Quid me flagrāte dii a perſequeris face
Megera pœnas poſcit alcides dabo.
Iam ne inferorum diua ſedere arbitri;
Sed ecce diras carceris uideo fores.

¶ Inuictæ: uertit ſermonem ad herculem abſentem oſten BER.
dens innocentiam ſuam: licet peregit dirum facinus: om-
nemq; culpam in neſſum reiicit. Semiferi: neſſi centauri
Pellici: iole eripui te mihi. Titan: deliberat mori, uelis i
grata. Exigam: dabo. Tibi: ad commodum tuu;. Red
dam: quādo morimur reddimus uitam qaam accipimus.
Extendo: diſero: interrogatiue. In tuas: manus: ut uenias
& moriar per manus tuas. Virtus: interrogatiue: ut poſſis
me occidere. Sarmatica: ſarmate populi ad pontu; euxi
num. Valet: poteſt. Audit arcus dicitur non audire quā
do non trahitur. Hercules ſi potes mittere telum ipſa expe
cto nec timeo mortē. Dare: mittere ut dare litteras. Igno
tum orbem: ubi ſunt antipodes. ut fregiſti lycam ſine cul-
pa. Sparge. lacera. Nefas archadiæ: ut perdidiſti aprum
& aues ſtymphalidas.
¶ Auferre: dum uellem ab amore pellicis te auertere cre- DAN.
dens ueneno id fieri poſſe: miſera te e uita ſuſtuli. Seu di-
ra: ſoror ualet: quæ occidat me quemadmodum medæa
dira ſoror contra abſyrtum fratrem perſpecta eſt: ſed meli
us in ſecunda perſona legendum uidetur ut ſit ad herculē
ipſum apoſtrophe per interrrogationem.
Reſtitit: perde me ſicut monſtra quæ reſtituerunt tibi: a
quibus uector reuerſus es. Parce: hylus filius rogat ma-
trem ne ſe perdat. Si uera: reſpondet deyanira ſi eſſet ue-
rus & pius filius q occideret eam. Hæc: manu demōſtrat
ut eum magis incitet. In luce: tribui: generando te ſi pro-
tuli magnum dec9 tibi: eripui maius occidendo patrem.
Diſce: cognoſce ſcelus meum eſſe magnum: quia omni
no uolo mori: unde exhortatur eum ut eam perimat. Mē
te noſtra: quia uolentem occcidens: nam ut inquit iuriſcō
ſultus uolenti non fit iniuria. Times: quaſi dicat tu qui fi
lius es herculis non deberes timere. Ita: adiurat ut debeat
parare dextram ad matrem occidendum. Iuſſa: non ſicut
hercules qui iuſſus ab euriſtheo per orbem perdebat mō-
ſtra. Mala peragens: perdens monſtra: & iuſſus & ſponte
omnia facies. Referas: repreſentes fortitudinem patris.
Para: ad percutiendum. Erumnis: unde me liberabis tot
miſeriis. Feri: percute. Remitto dono. Eumenides: fu-
rie audio uerbera furiarum. Quæ nam: uidetur uidere fu
riam. & interrogat quæ nam ſit: & cognoſcit eſſe megera;
Vipereo: nam loco capillorum habent ſerpentes. Tem
poribus: ſcilicet capitis. Poſcit: alcides uenis ad uindictā
herculis libenter dabo pœnas. Iam ne: quando uenit fu-
ria: putat quodammodo ſe citatam ad inferos: unde dicit
o diua: ſcilicet megera ſedent me iudices pro tribunali ad
inferos quæ uenis tanquam nuncia ad me. Sed ecce: ui
detur ire ad inferos & uidere Syſiphum & ixionem.

BER. ¶Detrictus:habens humeros detrictos:syſiphum intelligit. Rote:intelligit ixione;. Suſtine:ſuppríme.noli me crutiare nam fatebor ſcelus meu; quod feci propter amorem credendo reuocare herculem eo modo ad amorem meum. Sed quid:uidetur uidere homines totius mundi qui ueniant ad perdendum eam quod occiderit defenſorem ſuum. Labat:tremit.tanquam furiata loquitur mō ſit ad inferos modo ad ſuperos. Cœtus:turba. Vindicē herculem liberatorem. Agam: quo immittam fugā meam:non inuenio locum tuum niſi mortem. Rotam flāmeam.currum igneum ſolis. Terris: adhuc uenientem & hæc dicēs aufugit:& hylus ſolus remanet dubitans qd agat:an permittat matrem perire quod ſi fecerit uidet facere contra pietatem patris:ſi uero permiſerit mori illa; eo modo impius erit.unde dubius multum demum delibe rat illam inhibere.

DAN. ¶Parce iam:oritur dialogus inter matrem & filium hic ne ſe perimat mater.illa ut ſe perimat filius:hortatur pietatis genus eſt in hac re eſſe crudelem. A matre diſce mater,ero tibi exemplo ad fortitudinem animi præſtandam in ſcelere. Dabo:me puniendam. Sedere: pro tribunali prolaturi de me ſententiam exigendæ pœnæ. Sed ecce. homicidis & adulteris in morte ipſa ſemper obuerſantur dæmones qui egredientem animam rapiant & ferant ad tartarum. Rotam.ſinecdoche a parte totum denominatur. Iam parcite.mihi ualete.ego in infernum feror ad domum diris. Hinc & illinc.ex utraq; parte.

VErum eſt uerſus eſt glyconicus coriambicꝰ Chorus adiuuerat herculem moriente; unde intelligens nihil eternum in hoc mundo eſſe imbecillitatē uitæ noſtre arguit.hæc ſententia fuit Orphei.qui propter uxorem euridicem deſcendit ad inferos.hæc ab ariſteo filio apollinis a mata quem cum ſemel ipſa fugeret a ſerpente in calcaneo læſa occubuit:pro qua recuperanda uſq; ad inferos deſcēdit Orpheus:ut late & pulcherrime deſcribit Virgi.geor. iiii.hic modulatu citharæ & dulcedine non ſolum homines ſed lapides &ſiluas in numerum ſemotare cogebat.dicente Ouid.in.iii.de arte.Saxa feraſq; lyra mouit rhodopeius orpheus.Tartareoſq; lacus trigeminumq; canem.

Sacer:quia uates uel filius caliopes & Apollinis: uel Oagri fluuii. Chelim:cytharam thraitiam:nam ipe trax gē te fuit. Aeternum:hoc eſt cantabat. Fugas: curſum ſuū

Liquor:aqua. Mora:tardatio ad audiendum. Biſtones ultimi thraces teſte Solino.Biſtones ſunt in ultima parte thraciæ. Ebrum geten:fluuium qui ad eos non currebat propter ſomnū orphei.Defeciſſe:ſiccatū fuiſſe.Nemꝰ:uenit & aduexit ſecum aues ad audiendum cantum orphei.

Si qua:aliqua auis uaga.i.diſcurrens per aerem. Athos mons inter macedoniam & thraciam. Abrupit: ſcidit ut ſequeretur orpheum. Ferens centauros: quia ibi ſedes fuit centaurorum. Obiter:aduerbium :ſine intermiſſione ſumptum ab eo qui eundo non intermittit aliquid qn faciant q; dent. Rodope:mons thraciæ. Laxata: liquefacta aliter legitur rhodopem &melius athos firmauit rhodopē nam ſiluas habitare dicebatur: dryos quercus dicitur.

Mmarmaricus:ideſt libicus .marmaridæ populi ſunt lybyæ. Dāmæ capreæ:ſilueſtres natura timidiſſime.

Quis iſte ſaxum immane detritus gerit:
Iam ſenior humeris:ecce iam uictꝰ lapis
Quærit relabi:mēbra quis præbet rotæ
Hic ecce pallens dira teſiphone ſtetit.
Cauſam popoſcit:parcæ uerberibus p̄cor
Mægera parce:ſuſtine ſtygias faces.
Scelus ē amoris:ſed quid hoc:tellus labat
Et aula tectis crepuit:exceſſit minax
Vnde iſte cætus:totus in uultus meos
Decurrit orbis:hinc populi premunt:
Totuſq; poſcit uindicem mundus ſuum:
Iam parcite urbes.quo fugā præceps agā
Mors ſola portus:dabitur erumnis locus.
Teſtor nitentis flammeam phœbi rotam
Superoſq; teſtor:herculem terris adhuc
moritura liquo.hy.Fugit attōita hei mihi
Peracta iam pars matris eſt:ſtatuit mori.
Nunc noſtra ſupeſt mortis auferre īpetū.
O miſera pietas ſi mori pateris tamen
Patri es ſceleſtus:ſi mori matrem uetas
In matre peccas:ſurgit hinc illinc nefas.
Inhibenda tamē eſt:pergā & eripiā ſcelus

Chorus.

VErum eſt quod cecinit ſacer
Tangens thraiciam chelim.
Orpheus calliope genus
Aeternū fieri nihil. Illius ſtetit ad modos
Torrētis rapidi fragor. Oblituſq; ſeq fugas
Amiſit liquor impetum
Et dum fluminibus mora eſt:
Defeciſſe putant geten
Hebrum biſtones ultimi:
Aduexit uolucrem nemus:
Et ſylua reſidens uenit.
Aut ſi qua aera peruolat
Auditus uaga cantibus
Ales deficiens cadit
Abrupit ſcopulos athos
Centauros obiter ferens:
Et uicta rhodope ſtetit:
Laxata niue cautibus.
Et quercum fugiens ſuam:
Ad uatem properat drias.
Ad cantus ueniunt ſuos.
Ipſæ cum latebris feræ.
Iuxtaq; pauidum pecus
Sedit marmaricus leo:
Nec damme trepidant lupos

Latebras

Et serpens latebras fugit
Tunc oblita ueneni.
Quin per teneras fores:
Manes commonitos adit.
Merentem feriens chelym:
Cantu tartara flebili:
Et tristes herebi deos.
Mouit: nec timuit stygis
Iuratos superis lacus.
Hæsit non stabilis rota
Victo languida turbine.
Increuit tytii iecur.
Dum cantus uolucres tenet
Audito quoq; nauita.
Inferni ratis equoris.
Nullo remigio uenit.
Tunc primū phrygius senex.
Vndis stantibus immemor.
Excussit rapidam sitim.
Nec pomis adhibet manus.
Sed cum linqueret inferos
Orpheus carmina fundens:
Et uinci lapis improbus
Et uatem potuit sequi.
Consumptos iterum deæ
Supplent eurydices colos
Sed dum respicit immemor
Nec credens sibi rēditam
Orpheus euridicem sequi.
Cantus præmia perdidit.
Quæ nata est iterum perit.
Tunc solamina cantibus
Querens flebilius modis.
Hæc orpheus cecinit gethicis
Leges in superos datas:
Et qui tempore digerens
Quattuor: præcipitis deus
Anni dispositi uices.
Nulli non auidas polo
Parcas stamina nectere
Quod natum est poterit mori
Vati credere traitio
Deuictus iubet hercules.
Iam iam legibus obrutis
Mundo cum ueniet dies.
Australis polus corruet:
Quicquid per lybiam iacet
Et sparsus garamas tenet.

¶ Latebras: cauernas exit serpens ad audiendum: nec ulli nocens. Tenareas: nam promontorium in laconia esse dicunt tenarum ubi est descensus ad inferos. Adit: iuit orpheus. Iurator: nam per styga iurant dei. Hesit: firmauit serota ixionis nec uultures corrodebant iecur titii: dum audirent cantus Orphei. Nauita: equoris inferni: caron uenit ad ipsum sine remis. Phrigius senex: tantalus qui regnauit in phrygia. BER.

¶ Supereſt noſtra: ad me pertinet none dictum & contra tritam conſuetudinem latinitatis. DAN.

VErum est: occasione disciſſi fœderis maritalis inter herculem & deyaniram lamentat chorus nihil esse in humanis perpetuum ex auctoritate orphei: ad quod possumus illud Apollonii etiam adiunget ad robur sententiæ & auctoritatis orphei nihil esse perpetuo dulce: sed plene amara dulcioribus confundi & admisceri. αλλα γαρ ου τοτε φυλα ξυνηστατεωναυδρωπωνταπολησεωσβηναι ενολοπολι. συγξητισαι ει πικρηπαρεμβηκενεν ουδυνησιναγιη. Orpheus cum reparatam sociam iterum amisisset detestatus fœminas sequebatur mares ob quod merito fulminatus; a ioue tradidit Diogenes Laertius cuius poetæ clementissimi hymnos & argonautica lectitauim? quāq; aristoteles tradat nūq; fuisse orphei. BER.

¶ Excussit: deposuit audiendo cantus. Lapis: scilicet syſiphi potuit sequi uatem orpheum & relinquere syſiphum Deæ. ſ. parcæ supplent colos: ideſt restituunt stamina euridices quæ iterum restituitur ad superos marito. Respicit retro aspicit. Immemor: scilicet legis datæ sibi quare uidimus apud Ouidium. Sibi redditam. ideſt restitutam ad uitam. Sequi: quod sequeretur. Præmia: uxorem datā propter cantum. Perit: reuersa est ad inferos. Digerens ordinans. Nulli non: ideſt omni: quando negatio é post posita. Nectere: finire uitam ideſt omnia esse mortalia.

Deuictus: testis est sententiæ orphei quicquid habet orbis hēt finē. Obrutis: cōfusis. Dies. ſ. extrema ueniet mūdo q̄ ſnia Platonis est. Australis: arctous septentrionalis.

BER ¶ Aulsum:raptum:& sic omnia confundētur. Siccns: quia inducit serenitatem. Mors aliqua: quasi dicat mors conueniens illis:quia nō sunt ut homines. Mors:& mors dea mortis dabit sibiipsi finem. In se:contra se. Quis locus:si uerꝝ ē ꝙ cadet mundus ubi erit:an in aere: uel ibit ad inferos. Discedet:aperietur terra. Stat: sufficiet illud spacium aeris.

DAN. ¶ Hæc orpheus:sensus est quæ concesserunt sibi inferi cō tra legem superorum cecinit gethis orpheus sed deus qui annus in quattuor partes diuisit auido parcarum stamini inuoluenda omnia permisit &quod semel natum est olim mori oportere:ergo & mundus aliquando cadet & deperdetur iuxta lucretium. Vna dabit exitio multosq; per annos sustentata ruet molles & machina mundi. Cœli:regina cōcidet:mundum æternum:immensum ingenitum nunq̄ interiturum Plinius & Diodorus affirmant. huius extra indagare nec interest hominum nec capit humanæ coniectura mentis. Epicurus contendit ex athomis genitum nunq̄ habituꝝ esse finem sed perpetua:ac promiscua rerum generatione sibi succesturum: & stultos fuisse illos affirmat qui mensurā eius aio agitare & ꝓdere ausi sunt.

BER. ¶ Nefas tantam ruinam. Vnus.s.locus erit q capiet tria regna.s.pontum:cœlum & tartara. Sed quis:dat locum sequenti scene:ueniebat hercules grauatus non modicus ideſt magnus.

CONuerte:Hic est quart⁹ actus ubi Hercules dolet de hoc tā diro genere mortis uertitq; sermonē suū ad solē & louē patrē suū qui mundū deberet ꝓdere eo moriēte. Cōuerte:ut fiat eclypsis. Anhelātes:spirātes ꝓpter laborē. Chaos: debebas cōfundeꝛ totū mundū iuppiter. Parcis astris:quid uis habere astra:tu pdis filiū tuū q debebat eē carior astris. Nūc pte:nunc ē tibi custodiēdū cœlū ne mortuo hercule cōtra te surgāt gigātes. Otris mōs thessaliæ. Pōdus leue:ut iaciat illū mōtem cōtra te sicut lapidē. Laxauit:aperuit. sci licet moriēte hercule ut emittat saturnū patrē cōtra te. Patri:saturno. Pro fulmie:loco fulminis: nā ubi erā nō op⁹ erat ut fulminarē monstra. Reuertor: morior ut uadā ad styga ubi alias fui. Encheladus:gigas qui dicitur sepult⁹ sub æthna audita morte herculis surget &montē quo premitur iaciet in cœlū. Dubiū:q animi surgēt hostes: id eo prius facias mūdū cadere q̄ ueniat tāta pturbatio:& uideberis id facere in dolorē filii herculis. Spoliū:q; eripiet tibi ab hostibus. Non uana:uersus anapesticus:ibi chorus confirmat dicta herculis. Inseret:tāget astra cū silua sua. Feret:protrahit cōtra iouē scopulos & mōtes. Tyrrhenā inarinē:dicit a nostris poetis marine insula q̄ ē sita i tusco mari sinuq; cāpāo i quo mōs erat istar æthne icēdia eructās:Quāobrē dixerūt typhœū gigātē iouis impio sub illo cōprimi Virgi.lib.æneidos nono:cū sonitu proclyta alta tremit:durūq; cubile iarine iouis impiis iposta typhœo Et Lucanus similiter lib.quinto. Encheladus:gigas filius terræ & titani feret æthnā ardētē cōtra iouē. Iā te:o hercules si morieris ista surgent. Ego:rursus Hercules dolet de genere mortis:ego qui uici monstra & inferos:nūc pereo manu unius fœmine. Stadia: campos. Cum spolio.s. cerbero. Excidit:quando uidit sol tam horribilem cerberum. Tria regna:mare infernus:& cœlum. Nec ullus:ñ morior gladio nec saxo. Latus:una rupes: si quis debuisset me occidere opus fuisset iacere montē otrim: uel rupē contra me. Non gigas.s.iecit in me pindum:sed morior sine hoste quod mihi dolendum est. Conuerte

Arcous polus obruet.
Quicquid subiacet axibus:
Et siccus boreas ferit:
Aulsum trepidus polo.
Titan excutiet diem:
Cœli regia concidet
Certos atq; obitus trahet:
Atq; omnes pariter deos
Perdet mors aliqua & chaos
Et mors fata nouissima:
In se constituet sibi.
Quis mundum capiet locus:
Discedet uia tartari
Stratis ut pateat polis.
An quod diuidit æthera
A terris spatium sat est:
Et mundi nimium malis
Quis tantum capiet nefas:
Fati:quis superis locus:
Pontum:sydera:tartara:
Regna unus capiet tria
Sed quis non modicus fragor
Aures attonitas mouet:
Est est herculeus sonus.
Actus.iiii. Hercules Chorus. Her. loqt.
Conuerte titā clare anhelātes equos.
Emitte noctē:pereat hic mūdo dies
Quo moriar:atra nube inhorrescat polus
Obstat nouerce:nunc pater tecum chaos
Reddi decebat:hinc & hinc compagibus
Ruptis uterq; debuit frangi polus:
Quid parcis astris:herculē amittis pater.
Nunc parte in omni iuppiter specta poli
Ne quis gigas thessalica iaculetur iuga.
Et fiat otris pondus encheladi leue
Laxauit atri carceris iam fores
Pluto superbus:uincula excutiet patri
Cœlumq; reddet:ille qui pro fulmine
Tuisq; facibus in terra natus eram.
Ad styga reuertor:surget enchelad⁹ ferox
Mittetq; quo nunc premitur i supos onus
Regnū omnegenitor etheris dubium tibi
Mors nostra faciet:anteq̄ spolium tui
Cœlum omne fiat.conde me tota pater
Munhi ruina:frange quem perdis polum
Cho. Non uana times nate tonantis:
Iam thessalia pelion ossa
Præmet & pindo congestus athos

Nemus æthereis inferet astris
Vincet scopulos inde typheus
Et tarrhenam feret inarimem
Feret æthneos inde caminos:
Scindetq; latus montis aperti
Nondum encheladus fulmine uictus
Iam te cœli signa sequentur.
Her. ego qui relicta morte. cõtẽpta styge
Per media lethes stadia cum spolio redii.
Cum pene trepidis excidit titan equis
Ego quem deorum regna senserunt tria
Maior nec: ullus per meum stridit latus
Transmissus ensis: aut meæ telũ necis
Saxam. est nec instar mõtis abrupti latus
Aut totus othris. non truci uultu gigas
Pindo cadauer obruit totò meum
Sine hoste uicor. quodq; me toq̃t magis.
O misera uirtus summus alcide dies
Nullum malum prosternit: ipendo male
In nulla uitam facta: proh mundi arbiter
Superiq; quondam dextræ testes meæ:
Proh cuncta tellus herculis nostri placet
Mortem perire: dirus o nobis pudor.
O turpe factum: fæmina herculeæ necis
Auctor feretur: auctor alcide quibus:
Inuicta si me cadere fœminea manu
Voluere fata: terq; tam turpes colos
Mea mors cucurrit: cadere potuisse mihi
Iunonis odio: fœminæ caderem minis
Sed cœlũ habẽtis: sed nimis supis fuit
Scitico sub axe genita domuisset meas
Vires amazon: fœmine cuius manu
Iunonis hostis uincor: hinc grauior tui
Nouerca pudor ẽ. qd diẽ hũc lætũ uocas
Quid tale tellus genuit iratæ tibi.
Mortalis odia fœmina excessit tua.
Adhuc ferebas esse te alcidẽ imparem:
Victa es duobus. pudeat iratum deos
Vtinam meo cruore satiasset suos
Nemea rictus pestis: aut centũ anguibus
Vallatus hydram tabe pauissem mea
Vtinam fuissem præda centauris datus
Aut inter umbras uictus æterno miser
Saxo sederem. spolia contraxi ultima
Fato stupente: nunc ab inferna styge
Lucem recepi: ditis euici moras.
Vbiq; me mors fugiat. ut læto inclyto
Fortis carerem. o feræ uictæ feræ.

BER. Onuerte titã: indignatur hercules decus uirtutis suæ latenti & pigra tabe aboleri & sentiens lãgueſcentẽ ſpiritũ; paulati extingui petit a ioue & phœbo cõmunem totius terrarũ orbis ruinã Actus quarti principium cum sexto Carmine iambico trimetro catalectico. Hunc parte in omni: attende iuppiter & caue tibi ab insanis gigantibus: ne congestis uerum montibus sæua prælia instarent quia nõ ero in statiõe positus ut antea. p te & tota cœlesti republica. Inarime: tota dictio & ꝓpterea corrige superius mendã in nostris enarrationibus uicio impressoris cõmissam qui cũ illic tũ plurimis ẽt in locis mihi nocuit & rebus meis dũ ꝓperat nũmos annumerare sibi: hic autẽ Seneca opinionẽ homeri æmulatur qui occidit typhoea inarinus suppositũ. ex græco dictionario itẽ tollenda est ꝓtinax menda quæ sub arnis mõtibus fert esse sepultũ: & pſyli posita ẽ super α qua ſi separata sit dictio &. elv. loco præpositionis pressa. quoco cui uertẽdũ sit uicio non ẽ meũ finire. Ego: qui dolet herculis uitam non potius armis quã peste finiri. heu me miseꝛ q morior: hoste fœmina & utinã iunone fœmina si omnino mihi sub fœmina moriendum erat.

¶ Summus: extremus. Nullum malum: nullum monſtrum. Deberem. deberem saltem mori perdendo monstra. Impendo uitam: morior nihil faciendo. Testes: qui uidistis facinora mea. Mortem perire: uultis ut moriar nihil faciendo: ut & in moite mea nihil preclarum agatur. DAN.

Feretur: dicetur perdidisse herculem. Quibus: scilicet feretur. Auctor: scilicet necis quasi dicat occidor & non ocidi. Inuicta: quæ non possunt mutari: si erat moriẽdũ manu fœminæ: saltem mortuus essem manu amazonũ: aut Iunonis. Terq; si mea mors cucurrit ter tam turpia fata in mulieres scilicet iunonem & amazones: & deyanitam. Cadere: mori. Iunonis: nam laudbilius fuisset q; odio iunonis perissem quæ regina cœli dicitur. Nimis: scilicet uisum est ut caderem manu iunonis. Fœmine cui quasi dicat uilissime deianire Iuno tu habes partem dedecoris quod non potuisti me occidere quem deyanira nũc perdidit. Quid: tu lætaris quod morior: sed deberes tristari. Tale: nunquam potuisti mittere tale monstrum: quod occideret me. Irate tibi. scilicet contra me. Mortalis: una deyanira potuit quam tu & ego. Imparem: non ita fortem & potentem ut perdere posses herculem. Duobus: scilicet deyanira & a me. Pudeant: quia non potuerunt me occidere. Vtinam: saltem perissem ab aliquo monstrorum: quæ superaui. Nemea pestis: nemeus leo.

Vallatus: circundatus. Tabe: sanguine meo infecto. Inter: umbras: utinam retentus fuissem apud inferos.

Spolia ultima: cerberum de ultimo regno. Lœto inclyto morte gloriosa. Triformis: cerberus habens tria capita qui uiso sole uoluit retrahere herculem ad inferos.

Pastoris feri: gerionis. Gemina serpens: uel intelligit serpẽtes missos a iunõe quãdo in cunis erat: uel idram quæ geminabat capita. Viden: inducitur chor⁹: qui dicit herculẽ dolere non de morte: sed de genere mortis. Auctoris: scilicet mortis suæ. Cupit uoluisset mori contra aliquẽ gigantem: aut contra rabidam feram. Si tua: si doles de genere mortis: non de morte: quis esset dignus occidisse te non est aliquis qui potuisset te superare: cum omnia uiceris: opus fuisset ut teipsum perdidisses.

¶ Non morte dolet: quod foret præter decorum uiri fortis & magnanimi.

140

BER. ¶Nisi dextera:nisi occidas teipsum. Heu quis:ostendit cruciatum suum. Feruida:quia cū sol est in cancro magni sunt ardores:nam est ad torridā zonam. Sanguis:iā absumpta sunt uiscera mea. Capax:q̄ solebat habere sāguinem nunc totum aret. Auexit:consumpsit. Vapor: calor ueneni tardus qui paulatim consumit. Primā: primo consumpsit pellem:postea intetius membra. Fluūt: cadunt & separantur. Compagnibus:iuncturis. Colapsa:mole cadente magnitudine corporis. Herculea:habet emphasim:qua solebant esse ita uasta. Proh:quādo sum solitus tolerare ingētia mala si fateor magnum istud credādum est mihi. Vrbes:uocat urbes ut ueniant uisum hoc monstrum quod hercules ita uictus sit. Agnoscas:indignabunde uertit sermonem ad iouem. His:ostendit brachia iā consūpta quibus tot mōstra sustulit in terris. Cresibus:& ostendit eos. Feram:ceruam:de qua diximus q̄ habebat cornua aurea. Calpe mons in extrema hispania de quo diximus:ibi dictus est Hercules posuisse metas & columnas laborū suorū. His humeris:ostendit eos peste populatos. Moles:magnitudo corporis mei quæ iam tota consumpta est. Cœlo ruenti.quando fuit contra gigantes. Cuius:quasi dicat nullius quemadmodum tractus est meis. Per tonantem :dicendo me filium iouis.

Quecunq̄:sentiens intestinum cruciatum:ad dolorem suum uertit sermonem. Procede:exi foras. Quis te:ubi natum est tantum malum an in mari euxino,seu gontico aut in mari oceano. Pigra:quia ibi mare. Serpens:est ne serpens in uisceribus meis genitus ex idra aut ex spuma cerberi infernalis :qui uenena dicitur reliquisse in terris.

Omne.credo omnia mala esse in me:inde credo nullū: quia non uideo. Vultus:facies:dimitte saltem te uideam

Concede:premitte. Timeres.s.me in aperto. Ecce:incepi dirumpere pellem ut possim te uidere:& ita dicendo dilaniabat sibi corpus:uestem detrahendo.

DAN. ¶Ardet felle siccato:intestina & partes uitales ia; in me sunt consumptæ & membra: atq̄ hercules ille per totum corpus uigor contabuit ut uix cognoscat amplius hercules adeo strigosa sunt ilia :& exinaniti lacertorū tori. Tot feræ:ut leo aper ceruus hydra centauri. Tot sceleta:ut cacus cerberus triceps.teque diomede busiris latro. Antheus gigas. Tot reges:ut gerion œneus euritus Alous in archadia rex pater Auges quam ipse hercules clam stuprauit & genuit ennaplium iuxta portum pariente matre in arcula expositum deinde infantem cerua enutriuit quem pastores cum inuenissent dono tulerunt ad regem Corytū quem loco filii educauit appellauitq̄ tbelephum diomedes & demū eurysthea cum iunone patientia. Procede euocat tabem quasi cum ea certaturus si in medium procedat per metaphoram ab animato ad inanimatum: a serpente ad uenenum adeo audax & fidens sui erat uirtus in hercule. Vtrum ne serpēs:ac si dicat quid torquet me non sat scio. Omne est malum:post addubitationem confirmatio sequitur. Palam timeres: propterea nō egrederis palam qui timeres lacertos meos.

Non me triformis sole conspecto canis:
Ad stygа reduxit: non sub hesperio polo
Hibera uincit turba pastoris feri:
Nō gemia ser pens.pdidi morte.hei mihi
Totiēs honestā titulus extremus quis est
Cha. Viden ut laudis conscia uirtus
Non letheos horreat amnes
Pudet auctoris: non morte dolet
Cupit extremum finire diem
Vasta pressus mole gigantum
Et monstri ferum titana pati.
Rabideq̄ necem debere ferre
Si tua causa est miseranda necis.
Quod nulla fera est.nullusq̄ gigas.
Iam quis dignus necis herculeæ
Superest auctor nisi dextra tui:
Her. ¶Heu quis intus scorpius:q̄s feruida
Plaga reuersus cancer infixus meas
Vrit medullas:sanguinis quondā capax
Tumidi iecur pulmonis arentes fibras
Descendit:ardet felle siccato iecur.
Totumq̄ lentus sanguinē auexit uapor
Primā cutē cōsūpsit abstulit costis iecur:
Exedit artus: penitus & totas malum
Hausit medullas:ossibus uacuis sedet
Nec ossa durant ipsa:nec compagibus
Discussa ruptis mole collapsa fluunt
Defecit ingens corpus:& pesti satis
Herculea nō sūt membra ph q̄ntū ē malū
Quod esse uastū fateor:o dirum nefas:
En cernite urbes:cernite ex illo hercule
His ne ego lacertis spolia nemei mali
Elisa pressi.tensus hac arcus manu
Astris ab ipsis detulit stym phalidas
His ego citatam gressibus uici feram
Radiante clarum fronte gestātem caput
His fracta calpe manibus elisit fretum
His tot fere tot scelera tot reges iacent
Hi mūd? hūeris sedit hæc moles mei est.
Hæc ne illa ceruix has ego opposui man?
Cœlo ruenti: cuius o custos manu
Thrahetur ultra stygius.o uires prius
In me sepultæ. quid patrem appello iouē
Quid per tonātem uēdico cœlum mihi
Quecunq̄ pestis uiscere in nostro lates
Procede quid me uulnere occulto petis
Quis te sub axe frigido.pontus scythes

¶Latebræ

Q ue pigra thetis gẽuit aut maurũ p̃mẽs
Ibera calpe littus: o dirum malum.
Vtrum ne ſarpens: ſqualidũ criſta caput
Vibrãs: an aliquod mihi ignotũ eſt malũ
Nunquid cruore es genita lerneæ feræ
An te reliquit ſtygius in terris canis
O mne eſt malũ nullũq; quis uult⁹ tibi ẽ.
Concede ſaltem ſcire quo peream malo:
Q uæcũq; peſtis ſæua: quocũq; es effera.
Palam timeres. quis tibi in medias locum
Fecit medullas: ecce direpta cute
Viſcera manus detexit: ulterior tamen
Inuenta latebra eſt. ô malũ ſimile herculi
Vnde iſte fletus nñ has lachryme gẽas
Inuictus olim uultus eſt; nunq̃ malis
Lachrymas ſuis præbere cõſuetus. pudet
Iam flere didicit: quis dies fletũ herculis
Q uæ terra uidit; ſiccus erumnas tuli:
Tibi uirtus illa: quæ tot eliſit mala:
Tibi ceſſit uni. prima & ante omnes mihi
Fletum abſtuliſti: durior ſaxo horrido
Et calybe uultus: & uaga ſymplegade:
Ritus meos infregit: & lachrymã extulit.
Flentẽ: gementem ſumme protector poli
Me terra uidit: quodq; me torquet magis
Nouerca uidit: urit ecce iterum fibras
Incaluit ardor: unde nunc ſulmẽ mihi:
Cho. Q uid non poſſit ſuperare dolor
Q uondam getico durior hemo:
Nec parnhalio lentior axe
Sæuo ceſſit membra dolori:
Feſſumq; mouens per colla caput:
Latus alterno pondere flectit
Et lætum uirtus ſæpe reſoluit
Sic arctoas laxare niues.
Q uamuis trepido ſidere titan
Non tamen audet. uicitq; nefas
Solis aduſti glatiale iubar.
Hercules: Alcmena. Her. loquitur.
Onuerte uultus ad meas clades pr̃
c Nũq; ad tuas cõfugit alcides man⁹
Nõ cũ partus hidra fœcũdũ meos
Caput implicaret. inter infernos lacus
Poſſeſſus atra nocte cum fato ſteti.
Nec inuocani: tot feras uici horridas:
Reges tyrannos: non tamẽ uultus meos
In aſtra torſi ſemper hæc nobis manus
Votũ ſpopondit. nullaq; ꝓpter me ſaero

¶ Latebra: quia abſcondis te ne poſſim uidere. Simille herculi: inuictum: quemadmodum hercules non potuit uinci nec tu malum. Vnde: miratur dolorem & ꝙ emittat lachrymas. Pudet: parenteſis. Vidit: quaſi dicat nulla. Siccus: ſine lachrymis. Tibi uni. ſ. malo uirtus mea que ſuperauit oia monſtra ſuperatur a te. Abſtuliſti: per uim extraxiſti lachrymas. Durior: qui non poterat flecti ad lachrimas. Vaga ſymplegade: inſtabilibus cyaneis ſcopulis: de quibus diximus. Infregit. ſ. malũ. Magis: ꝙ uiderit me iuno flentem magis doleo. Vnde fulmen: q̃ ſi dicat ſaltem iuppiter mitteres fulmen in me: ut cito perirẽ: Q uid non quaſi dicat oia: poſtquam ſuperauit herculem. Hemo: monte thraciæ. Lẽtior: flexibilior. Axe paraſio: arctico: ubi eſt urſa quæ olim fuit caliſto uirgo de paraſia ꝓte archadiæ: nam hercules uertendo ſe quando poterat reſiſtebat dolori arcticũ axem flexuoſum & tortuoſos eſſe inter fin⁹ ſp̃etis deſcripſimus in prima trag. Ceſſit: dedit uicta. Flectit. ſ. hercules reſiſtendo dolori: fortitudo uincit dolorem multotiens & facit comparationẽ: ut in ſythia niues aliquando incipiunt diſſolui. ſed non penitus reſiſtente frigore. Virtus: fortitudo. Reſoluit: ſiſtit dolorem & lœtum. Laxare: liquefacere. Nefas glaciale: malum frigoris. Iubar: radios ſolis.

Onuerte: ꝓſequitur lamentationem ſuam hercules rogando ſouem: ut ipſum fulminet liberetq; tanto cruciatu illum qui nunquã ſolitus eſt ſimiles preces fundere. Implicaret: inuolueret. Poſſeſſus: circundatus tenebris fui' cum fato. i. morte nec te inuocaui. Torſi: eleuaui te uocando. Manus. ſ. mea ſemper dabat ſpem uictoriæ. Propter me: nunquam rogaui ut hoſtes meos fulminares. unde hoc die licet aliquid optare. Sũmus: extremus quia nihil aliud unquam petam.

Peto: ut fulmines me. Aſſererere: uindicare mihi poteram me facere unum uerum gigantem: ſed nolui turbare te cũ crederẽ uerum patrem meum eſſe. Commoda: mittendo fulmeu. Ante mortem: antequam moriar ut ſaltem dicar cecidiſſe fulmine iouis. Nefas: ut dicaris occidiſſe herculem emitte contra me gigantes. Siculo: uertice etna ſubquo ſepultus eſt encheladus.

¶ Manus: mea detexit carnem ſi te que; conſpicaris o dira contagio. Simile herculi: uirtuti meæ ſimile. quæ hactenus fuit indomita. Vnde: herculem non decet flere deo hæ lachrymæ ex indignatione magis exprimuntur quam ex doloris impatientia. Vultus: meus. Quid nõ apte poeta ſuperſedet a dolore herculeo in chori commiſeratione deſcribentis quo geſtu hercules expirauerit licet plurimum uenienti morti reſtiterit.

Onuerte: hercules ut qui amplius dolori reſiſtere non poterat petit a ioue pr̃e properã mortem. Alcmena mater diſſuadet carmen inſcribitur trimetro archilochio acatalectico. Nunquam ad tuas: ego in omnibus erumnis meis nunquam te præcibus fatigaui pater: neque opem ut ferres implorauí ſatis & ſuper uirtute illa innixus quam in me oli; inſantem contuliſti: nunc ubi tabifico malo conſumitur ac curre & corripe me fulmine. Giganta: finge me eſſe inimicum tibi qui tamen cælum meis armis nunquam laceſſiui: nam ut moriar quam ociſſime uel inuideri inimicus quem fulmine confodias. erit mihi inſtar magni muneris hoc genus mortis quod ſaltem uidebor ioue ultore cecidiſſe non pigra tabe.

BER.

DAN.

BER. ¶Bellona:dea belli ſoror martis. Gradiuum: martem deum belli. Frater:poſſet dicere frater eſt tuus non occideret te:reſpõdet uerum eſt ſed filius iunonis quæ me habet odio. Soror:pallas q̃ ex capite iouis nata es ſine matre:Nouerca iuno rogo te ut occidas me. Fractu: debilitata quid nutris minas. iam uides herculem ſupplicantẽ: Odia ponis:uideris mihi donare iram tuam quando cupio mori. Tradet:interrogatiue adiurat totum mundũ ut iaciant tela in eum. Naſcatur alius.ſ.hercules qui libe ret uos quemadmodum ipſe feci. Infœlix caput.i.me in fœlicem. Vincite ſcilicet me interficiendo. Ceſſas: cur me non occidis. Excidimus:non habes memoriam beneficiorum meorum. Tuliſſes:generaſſes. Malis:eximite me de hoc malo. Penſate:retribuite mihi hanc gratiã. Precium:meritum quod dabitis mihi. Quas:uenit alcmena dicens ubi inueniam filium herculem: & uidet eũ languentem. Certa:res certas:ſi uiſus meus non decepit me uideo eum afflictum. Notat:uidet. Recliuis:inclinatus. Peractum:iam uenit ad finem uitæ. Legatur:colligatur:ut expires animam in ore meo. Ceruix: collum: quo tuliſti cœlum. Exiguam:quia iam cõſumptum erat corpus eius:& dilaceratum ueneno. Vmbræ:apparentie non ſum hercules amplius:ſed herculis umbra. Mei.ſ. herculis. Flectis:illa uertebat oculos tanquam non poſſet cernere eum. Erubeſcis:uerecundaris hercule dici partum.ideſt filium tuum. Nupte:deyaniræ. Quicunque ſcilicet dolus.

DAN. ¶Et frater:gradiuum concepit iuno ex flore fratre hercu lis ſed ex nouerca frater. Ex parente:ex capite iouis in lucem edita:quos ſolẽt in uentre & ilibus dolores ſentire parentes ea hora in capite ſenſit iuppiter ut eleganter in quo dam hexaſtico proſequutus eſt alcander. Nunc mihi irata quidem:nunc uere impia & crudelis uidere o iuno que mori cupientem lenta morte fatigari permittis.quid enim prius aut horrendum magis quam in ipſo ſupplicio ſupplicii moras quærere. Spiritus fugiens meo: antiquorum conſuetudinis fuit ut morientis ultimus ſpiritus a proximi ori ore ſorberetur:ut plane demonſtrat uOidius in de funere Druſi conſolatitia in epiſtola ad liuiam. Stelligero: aut nitida aut quam preſſit cœlum ſtelligerum. Quis tibi exiguam tui:ut conſumptus es:ut depaſtus. Sed umbræ ſimile:non qualem ſolebas prius cernere ſed ſimilem umbræ. Feram nouam:qua ſic depaſta eſt filium meum Victor herculeus quaſi dicat mirum potuiſſe herculem ab aliquo ſupérari.

¶Vnde

Micuere cœlo fulmina:hic áliquid dies
Optare iuſſit:prius audíret præces
Ideínq; ſummus:unicũ fulmen peto
Gyganta crede:non minus uerum mihí:
Aſſerere potuí:dum patrem uerum puto
Cœlo peperci:ſiue crudelis pater
Siue es miſericors:cõmoda nato manum
ppera ante moté &occupa hãc laudẽ tibí
Vel ſi te piget:manuſq; deuitat nefas
Emitte ſiculo uertice ardentes pater
Titanas in me:quí manu pindum ferant
Aut te oſſa:q me mõte pecto opprimãt.
abrũpe& herebí clauſtra me ſtricto petat
Bellona ferro:mitte gradíuum trucem
Armetur in me dirus:& frater quidem
Sed ex nouerca:tu quoq; ſoror
Tantũ ex parẽte:cuſpídem í fratrem tuũ
Iaculare pallas.ſupplices tendo manus
Ad te nouerca:ſparge tu ſaltem precor
Telum:perire fœminæ poſſum manu.
Iam fracta iam ſatiata quid paſcis minas
Quid quæris ultra:ſupplica alcidẽ uides
Et nulla tellus.nulla me uidít fera
Te deprecantẽ.nunc mihí irata quidem
Opus eſt nouerca:nũe tuus ceſſat dolor.
Nunc odía põis.parcís ubí uotum é morí
O terræ & urbes nõ facem quiſq̃ herculí
Non arma tradet.tela ſubtrahitis mihí:
Ita nulla ſæuas terras concipíat feras
Poſt me ſepultũ.nec meas unq̃ manus
Imploret orbis.ſi qua naſcetur fera.
Naſcatur alíus.undíq; infœlix caput
Mactate ſaxis.uincite erumnas meas
Ingrate ceſſas orbis excidímus tibi.
Adhuc malís feríſq; ſuppoſitus fores
Ní me tuliſſes.uindícem ueſtrum malis
Excípite populí.tempus hoc uobis datur
Penſate merita.mors erit præciũ omniũ.
Al.Quas miſera terras mater alcide petã
Vbí natus ubi nã eſt.certa ſi uiſus notat
Recliuis ecce corde anhelantí æſtuat
Gemit peractũ eſt.mẽbra cõplecti ultía
O nate liceat.ſpíritus fugiens meo
Legatur ore. brachía in amplexus cape.
Vbí mẽbra ſunt.ubí illa quæ mũdũ tulít
Stelligera ceruix.quís tibí exiguam tuí
Patrem relinquit.
Her.Herculem ſpectas quidem:

Mater: ſed umbræ ſimile neſcio quid mei
Agnoſce mater; ora quid flectis retro
Vultumq; merens: hercules dici tuum
Partū erubeſcis. Al. quis ferā mūdꝰ nouā
Q næ terra gēuit: quod ue tam dirū nefas
De te triumphat: uictor herculeus quis ē
Her. Nupte iacentem cernis alcidē dolis.
Al. Q uis tātus ē qui uincat alcidē dolus:
Her. Q uicūq; mater fœmine ſratæ ſat ē.
Al. At unde in artus peſtis aut oſſa icidit.
Her. Aditū uenēis palla fœmineis dedit:
Al. ubi nā ipa palla ē: mēbra nudata ituor
Her. Conſumpta mēcum eſt.
Al. Tanta ne inuenta eſt lues
Her. Errare mediis credę uiſceribus
O mater hydram: & mille cū lerna feras
Q uæ tanta nubes flamma ſicanias bibit
Q uē lēnos ardens: quæ plaga iferni poli
Vetans flagranti currere in zona diem
In ipſa me iactate: proh comites: freta
Medioſq; in amnes. qs ſat eſt hyſter mihi
Non ipſe terris maior oceanus meos
Franget uapores: omnis i noſtris malis
Deficiet humor: omnis areſcet latex.
Q uid rector herebi me remittebas ioui.
Decuit tenere: redde me tenebris tuis
Talem ſubactis herculem oſtēde iferis
Nil inde ducā: quid times iterū herculē:
Inuade mors nō trepida: iam poſſū mori
Al. Cōpeſce lachrymas ſaltē & erūnas do
Maliſq; tātis herculē idomitu refer. (ma
Mortēq; uince: quod ſoles uince inferos:
Herc. Si me cathenis horridis uictū ſuis
Præberet auidæ caucaſus uolucri dapem
Scytha: gemētem flebilis gemitus mihi
Non extitiſſet. ſi uagæ ſymplegades
V trinq; premerēt rupes. redeūtis minas
Ferrem ruinæ. pindus incubat mihi
Atq; hemus & qui thracios fluctus athos
Frangit tonantis fulmen excipiens iouis.
Non ſi ipſe in me mater hic mundꝰ ruat
Superq; noſtros flagret incenſus rogos
Phœbeus axis degener mentē herculis:
Clamor domaret mille decurrant ſere
Pariterq; lacerent: hinc feris clangoribus
aetherea me ſtimphalis hic thaurꝰ miax
Ceruice tota pulſet: & quicquid furit.
Solū quoq; ingens ſurgat hic illic fremēs

¶ Vnde: quo modo. Palla: ueſtis. Aditum. acceſſum. BER.
Conſūpta: uenenum conſumpſit ueſtē & me. Hydram totum uenenum idræ. Sicania: ſiculas ubi eſt æthna perpetuo ardēs. Lēnos: inſula in egeo dicit eſſe officina uulcani: in his locis non eſt tātus ardor quantus in corpore meo: nec in torida zona. Inferni poli: meridionalis & auſtralis ubi ſemper longus eſt dies: q̄ſi uelit dicere q̄ eſt ita magnus calor illic q̄ dies nō audeat currere, ppter calorē
Freta: maria non credo oēs aquas ſatis eē ad refrigerandū me. Franget: diminuet. Malis: in tāto æſtu meo oēs aque deficerent. Q uid auctor: uertit ſermonē ad plutonē quando ueni ad inferos cur me non retinuiſti: ſed nūc accipe me talem. ſ. afflictū & oſtende me inferis ſubactis. i. uictis olim a me. Inde: ab iferis. ut duxi Cerberū prius:
Cōpeſce: alcmena conſolatur filium. Refer demōſtra te eſſe fortē Herculē: ut ſemper fuiſti. Caucaſus: mons ſythie: Si eſſem ligatus in Caucaſo: ut Prometheus non dolerē crutior & non uideo hoſtē. Dapem: cibum: nā uultur corrodit eius iecur. Gemitus: non dolerē: etiam ſi eſſem inter cyaneos ſcopulos opreſſus. Redeuntis. ſ. ſymplegadis: nam dicunt illi ſcopuli cōcurrere. Pindus: mōs theſſalie. Athos: mons inter macedoniam & thraciam.
Excipiens: quia altus feriunt altos fulmina colles. Mūdus ruat: o mater ſi totum cœlum caderet ſupra me non clamabo Degener: non conueniens Herculi. Mille fere. ueniāt contra me oia monſtra: quæ ſuperaui intrepidus nunq̄ clamabo. Excutient: non facient me gemere. Impelli: ſuperari. ſ. excutiet gemitus. Non uirus: non eſt uenenum: uult alcmena conſolari eū. Sed durus: eſt difficilis labor quem habuiſti. Serpens: pcedens. Fouet: illi labores nūc faciunt hunc dolorē. Ophys: uenenum idræ quod hauſiſti. Illa: q̄ſi dicat ubi eſt illa uxor quæ fuit cauſa mortis meæ. Intendat: ſagittis interficiam eam. Manus. ſ. mea ſine telo interficiet eam.
¶ Vnde: a quo dolo: Tanta ne inuenta eſt: quæ conſumat ueſtes & carnes pariter. Lemnos: ex cycladibus una ut meminit Appollinius in primo argon. in quam præcipitatus eſt bis uulcanus ut canit homerus in iliade: fingitur uulcanus eo ſe conferre ab ætnha animi gratia dicente papinio in quinto thebaidos. lemnius ignifera feſſus reſpirat ab ætna &c. Plaga inferni: poli meridionalis qui pronus eſt atque depreſſus de quo poeta: at illum ſub pedibus ſtyx atra tenet maneſque profundi. Diem: ſolē ſicut contra ſolem pro die. Q uin tantum oceano properent ſe tingere ſoles: & cæ. Franget: extinguet ſedabit. DAN.
Nihil ducam: nec ſi uel mihi ſunt uires inimicos pellere tectis Tartareis nec qualis eram cum cerberum atras lactantem ſpumas ſupera ad conuexa retraxi. Si me catenis alluſio ad pœnam promethei carmine heſiodi & appollonii celebratam. Non inquit: mater adeo graue malum eſt ullum quod me in lachrymas cogat: non ſupplicium promethei. Caucaſus ſcytha: qui eſt ſcythiæ confinis ad ſeptentrionem quem dixit montem altiſſimum dicit herodotus. Aetherea ſtymphalis: uolucres ſtymphalides de q̄ibus ſupra recitauimus ex ſententia appollonii multa. Non uirus: docet hic mortem herculis non eſſe a ueneno ſed ex antiquis laboribus recrudeſcere. Longus diuturnus & latens qui in tempore matureſcit & erumpit
Vbi mors: expone ſingula per dialyton: ubi iſta. ſ. uxor
Teſtis eſt aliquis: non abeſt hinc procul qui malum noſtrum cognoſcat.

BER. ¶ Veniat: rogat aliquē gratum sibi ueniat ad auxilium. Excussus: examinata timore nunc sum quando petit arma: ideo uos famuli remouete ea. Minatur: monstrauit quod facturus est. Alcmene: ipsa mater herculis quo fugiam: melius est manu forti mori q̄ me abscondere aut postea interficiar ab aliquo ignobili. Vel etiā pareat sceleri quod. s. filius interficiat eam: loquitur de se in tertia persona. Ecce: lassatus: interim dum loqtur Hercules cadit exanimatus: & illa credit illū dormire. Alligat: claudit. Impulsum: agitatione. Fauete superi: si non uultis propter me seruare filium: saltem propter totum mundum quem defendit. Abeat: recedat. Reparet: ut possit refici isto somno.

PRoh lux: Superuenit hylus uolens nūciare matrem mortuam & uidet patrē iacentem i terra. uñ dicit una dies abstulit mihi utrūq; parentem. Nurus deianira. Natus. s. tonātis hercules filius. Nepos. s. ipse. Quis: & quis erit unquam in illa ætate & tam seuex: qui potuerit uidere tanta scelera quanta ipse uidi. Parcam. ut præterea; cætera mala quæ a fatis habui. Herculem: qui decus est mundi. Nato: herculi filio meo. Sopor: somnus in quo est hercules. Lassam: defatigatam: dum dies relinquit eū illi oritur dolor: & mihi luctus. Quid hoc: excitato hercule oborta est illi imago quia sibi uidebatur eē apud trachinam ciuitatem: & modo uidebat cœlum & iouem illū ad uocantem: & circunspiciens uidet filium cum quo queritē de matre deianira: & illam puer excusat. Rigenti: quia ē in aspero monte. Tandem: receptus in numero deorum. Sonus: armonia celestis. Generum. Nam ut uidim⁹ heben filiam illa coniunxit. Intentam: paratam ad me susciendum. Zonam: uiam cœlestem per quā currus solis uadit. Noctis: quasi sit nox una dea. Hinc: ex illa parte quando recedit sol. Quid: dum sic est: uidetur reddit⁹ terris: & inquit. O pater: iuppiter. Modo: nuper cum essem in cœlo. A lecto: a cubili meo ubi eram. Hebe: ut ipsius sentirē calorem. Trachina: casus accusatiui. Infra: paulo ante de cœlo uidebam illā quā nunc uideo in terris. Excideras: quia in hac uisione non sentiebam dolorem.

DAN. ¶ Est mihi sensus: adeo grandis me incessit dolor ut sensus omnis uidear perdidisse.

PRoh: Inducitur hercules mortē acceptās utiglorioſam atq; percelebrē quā primo loco miserandis exēplis deflet filius una cū obitu matris deianiræ me sequitur excusatio & defēsio deianire per omnes a morte herculis nota ē qualitas metrica cū ut sæpius repetita tum spontāee omnibus uel mediocriter doctis. Proh: dolentis interiectio per apocopē ut tradit diomedes & apuleius. Materno: matris meæ. Fraude: centauri. Herculem: in quo uno omnium merū cladum summa sita est. Nato: herculi gnato meo & tibi quondam patri. Quid hoc: exodus est apotheoseos herculeæ cum anacephaleosi eorum quæ superius commemorauimus. Intentam regiam: metonymia. Zonā tritam: torrida u zonam loquitur hercules ut assolet qui e profundo & tetrico corpo⁹ solutus tandem sibi restituitur & attonitus totus adhuc titubat per quod artificiosus poeta nouo modo nimietatem doloris in hercule expressit qui adeo acutus adeoq; fuit acer & uehemens qui illum seminecem reliquerit atq; in exstasim dissoluerit. Tam bene excideras: quem consoporatis sensibus pati amplius non uidebar.

Cubile

Artusq; nostros durus imminuat dolor.
Sparsus silebo. non fere excutient mihi
Non arma gemitus: nil quod ipelli pōt:
Al. nō uirus artus nate fœmineū coquit:
Sed durus serpens ophys. & longus tibi
Fouet cruentis sorsitan mēbris dolor.
Her. ubi mors. ubi illa. testis aliqs mali.
Intendat arcus. nuda sufficiet manus
In orbe ueniat. huc aliquis mihi
Procedat agedum.
Al. Est mihi sensus quoq;
Excussus ille: nimis impulsus dolor.
Remouete queso tela; & infestas precor
Rapite hinc sagittas; igne suffoso genæ
Scelus minantur: qua fuga latebras petā
Obire forti meminit alcmene manu
Vel scelere pereat antequā lœtum mihi
Ignauus aliquis mādet: ac turpis manus
De me triumphet: ecce lassatus malis
Sopore fessas alligat uenas dolor:
Grauiq; anhelo pectusq; impulsu quatit
Fauete superi: si mihi natum inclytum
Misere negatis: uindicem saltem præcor
Seruate terris habeat excussus dolor:
Corpusq; uires repares herculeum suas.

Hylus Alcmena. Hercules.

Hyl: loqitur.

PRoh lux acerba ph capax sceler⁹ do
Nur⁹ tonātis occidit nat⁹ iacet. Clor
Nepos super sū. scelere materno hic perit
Fraude illa capta est. qs p annorum uices
Totoq; in æuo poterit erumnas senex
Referre tantas: unus eripuit dies:
Parentem utrumq;: cætera: ut sileā mala:
Parcamq; fatis: herculem amitto patrem
Al. compesce uoces inclytū alcide genus
Miserecq; nato similis alcmene nepos:
Longus dolorem forsitan uincet sopor
Sed ecce lassam deserit mentem quies
Reddítq; morbo corpus & luctus mihi.
Her. quid hoc rigēti cernitur trachi iugo
Aut mater astra positus euasi genus.
Mortale tandem quis mihi cœlum parat
Te te pater iam uideo: placatam quoque.
Specto nouercam qs sonus nostras ferit
Cælestis aures: iuno me generum uocat:
Video intentam regiam clari ætheris:
Phœbiq; tritam flammea zonam rota.

Gubile uideo noctis: hic tenebras uocat.
Quid hoc: qs axẽ cludit. & ab ipsis pater
Deducor astris: ora phœbeus modo
Afflabat axis: tam prope alecto fui.
Trachina uideo: quis mihi terras dedit:
Modo nempe infra steterat: ac totus mihi
Suppositus orbis: tã bñ excideras dolor.
Cogis fateri: parce & hanc uocẽ occupa:
Hæc hyle dona matris hoc mun⁹ parat.
Vtinam liceret stipite in gesto impiam
Effringere animã: quare amazoniũ malũ
Circa niualis caucasi domi latus.
O clara mægera tu ne cum furerem mihi
Coniunx fuisti: stipitem atq; arcus date:
Dextra inquet: laudibus maculã iprimã.
Sũmus legatur fœmina herculeus labor
Hy. compesce diras genitor iras; minas
Habet peractũ ẽ: quas petis pœnas dedit
Sua perempta dextera mater iacet
Her. cæci dolores: manib⁹ irati herculis:
Occidere meruit: perdidit comitẽ lycas.
Sæuire in ipsum corpus exanimũ petus
Atq; ira cogit: cur minis nostris caret:
Ipsum cadauer pabulum accipiãt feræ
Hy. plus misera leso doluit hic aliqd quoq;
Detrahere uelles: occidit dextra sua
Tuo dolore: plura quam poscis tulit.
Sed non cruentæ scelcribus nuptæ iaces.
Nec fraude mris nessus hos struxit dolos
Ictus sagittis qui tuis uitam expulit.
Cruore tincta est. pala semiferi pater.
Nessusq; nunc has exigit pœnas sibi
Her. Fata nra se explicãt: lux ista sũma é
Habet. peractũ ẽ: quercus hãc sortẽ mihi
Fatidica quondã dederat: & parnasio
Cirrhea quatiens templa mugitu nemus
Dextra perempti uictor alcide uiri
Olim iacebis: hic tibi emenso freta:
Terrasq; & umbras: finis extremus dat:
Nil querimur ultra: decuit hũc finẽ dari
Ne quis superstes herculis uictor foret.
Nũc mors legat: clara. memorãda iclyta
Me digna prorsus: nobile hũc faciã diem
Cedatur omnis sylua: & cœteum nemus
Suscipiat ignem: herculem accipiat rog⁹
Sed ante mortem: tu genus peantium
Hoc triste nobis iuuẽis officium appara;
Herculea totum flãma succendat diem.

¶ Cogis: tu dolor. Occupa: da mihi mortẽ dolor in hac uoce. Stipite ingesto: infixa claua. Amazonum: hyppolitam reginam amazonum: ita possem perdere scelerata; deianiram. O clara: non talis fuit. Mægeta: prima uxor quam in furore interfecit tu non merebaris tunc eẽ uxor: quia non eras digna tali morte. Inquinetur. s. interficiendo mulierem. Sũmus: extremus: quod interfeceram fœminam in ultimo labore meo. Compesce: filius consolatur patrem dicens uindictam esse iam facta;. Lichas: mori meruit per manus meas ut lychas. Accipiant fere: quare non dignum est sepultura. Leso: scilicet te doluit plus de dolore tuo q̃ tu. unde dextra sua occidit se. Non fraude: quia ipsa decepta fuit a nesso. Ictus: uulnerat⁹ nessus.
Palla: uestis quam misit ad te. Exigit: in uindictam sui.
Fata nostra: cognosco finem meum: nam ab oraculo oli habui me periturum esse per unum qui a me esset interfectus. Summa lux: extrema dies. Quercus: in dodonea silua quercus erant ex quibus duæ columbæ dabãt respõsa: hæc fuit iuxta dodonam epiri oppidum. Fatidica: ex qua columbæ prædicebant fata. Cirrhea templa: apollinis est templum eius in cirrha oraculis famosum. Dextra hæc fuerunt uerba oracnli tu alcide. Olim in futurum.
Emenso: cum transiueris. Hunc finem; hic finis erat quẽ decebat habere herculem ut iterficeretur ab uno qui post eum non posset superesse. Nobilem: famosum;. Ante mortem: anteq̃ moriar. Peantium: imperat philotete filio peãtis ut faciat piram: ut illi extremum officium præstet. Ad te: uertit se ad filium: & rogat ut iolem accipiat in uxorem;.
Virgo: iole. Facibus: matrimonio. Flammis: amore.
Cruentus: quia illius patrem & fratres occidi: & nihil illi reliqui præter me.
¶ Cogis fateri: occupatio ad intensionem sceleris. Animam: impiam uitam matris tuæ. Laudibus: meis. Maculam: occisa fœmina & eadem coniuge. Fœmina: cædes fœminæ prædicetur ultimus meus labor. Lycas: minister muneris. Sæuire: extrema impietas est crassari i mortuum. Plus misera: paratus est hylus in defensionem maternæ culpe per errorem. Plura quã poscis tulit: cum tui obitus mœstitia: tum morte sua dextera illata. Quercus fatidica: græcum commentum ac mendacium quo proditur in dodona Epiri consuesse iouem dare hominibus oracula per colũbas ereas. ut testis est Homerus & Orpheus in locis plurimis: nunc hercules est quercu suæ uitæ extitum olim portensu; fuisse commemorat manu uiri perempti: is est nessus. Cædatur: in funus meum ex oracuIo appollinis quod acceperunt Lycmnius & iolaus delphis.
Tu genus pæantium: philoctetes ex peante hæres fact⁹ est ab hercule sagiptarum & arcus: is iussu herculis ignem rogo suppositi: præcioq; nephandæ Lampadis herculeis fortis meliboea pharetris. Captas inter: antistrophe cum appositione sub iuncta. Victor cruente: defensio puellæ a spontanea culpa. Preter alcidem: præter commertium meum nullum aliud dotis munus.

BER. ¶ Et iste: hercules de se in tertia persona loquitur. Pēset: cōpenset: si habuit mala habeat nunc bona. Nepotē: scilicet te. Habet: si feci eam grauidam: uolo ut illius partus sit filius tuus. Tuq; uertit sermonem ad matrē ut deponat lachrymas. Nouercam. s. iunonem. monstrando me esse filium iouis. Licet: quāuis dicatur q̄ sim filius amphitrionis: aut iouis non est crimē matris uirtus mea fecit. credit me esse filium iouis. Quid tale. q. d. nihil. Tenens. s. iuno. Mortali: tibi q̄ habeas talē filiū. Perage: pfice. Vices: cursus tuos. Solus: ipse iam destitutus morior q̄ fueram comes tuus & ad orientem & occidentem.

Decus: Versus est saphicus endecasillabus. Chorus uidens herculem mandasse sibi parari rogum: plorat & inuocat solem ut nunciet mortem herculis per totum mundum: & tristitiam demonstret faciendo tenebras demū uertit se ad totum mundum q̄ si nascerentur monstra nō esset hercules qui tolleret illa. Radiate: q̄ habes radios ad cuius aspectum luna deponit colorem suum. Vapores: calores matutinos. Hecate: luna. Ora: quia tauri dicuntur trahere currum lunæ. Leuat: remouet ora. i. frena tauris suis. Sabeis: oriētalib⁹ populis. Iberis: hispanis. Ferentem: meridionalem: ubi est torida zona. Plaustro: in septentrione: ubi est ursa. Manes: dic herculem ire ad iferos non reuersurum. Inquieti: cerberi semper uigilantis.

Sume: accipe: inuitat eum ad dolorem. Quos nubes: facias nubiferum splendorem: & fis pallidus. Quando: & quando erit illud tempus quod inuenias alium herculem. Quo: ad quem locum. q. d. nusquam. Quas manus: uertit sermonem ad mundum. Miser: quia perdidisti defensorem tuū. Numerosa: habens plura capita ut idra. Ap si nascetur alius aper in arcadia quas manus implorabis.

Rhodopes alūnus: alius diomedes. Elices: ursæ septentrionalis ubi sunt populi crudeles. Stabulum: quia ibi pascebat equos suos carne humana.

DAN. ¶ Pensēt: reponat dolorem mea morte. Foueat: excolat iuuet. Tuq; ipsa: parce lachrymis mater non. n. morior q̄ ad superos scando ubi fœlicis uitæ donatiuum acceptur⁹ sim. Pellicem: quasi legitimis nuptiis eā cognouerit iuppiter. Siue nascente hercule &c. aut iuno fuit pellex cū natus sim ioue patre & te matre. aut pater mortalis fuit. quo circa uult hercules matrem ipsam carere non solum culpa uerum etiam suspitione culpæ penitus liberam esse. Meruī: ergo dignus sum qui laude meæ uirtutis dicar ioue genitus.

Decus: dignum Herculis funus quod funesta ac repentina solis caligine uniuerso mūdo publicetur: id quod non immerito p̄ hoc Sapphi cum carmen tristis & funestus chorus. lachrymis. precibus. planctibus ab ipso sole impetrar contēdit.

Radiate: radioso stēmate insignite. Bigæ nocturnæ: piphrasiis cadentis lunæ ad ortum solis. bigas luna trahunt muli ob sterilitatem. auctor pompeius. Sabæis: in arabia sunt unguentorum & thuris præcio percelebres. plinius i. vii. Solinus & Strabo auctores. Patiuntur: torquētur gelu & assiduis niuibus. Non unquam: nunquam. ut ora dei iussu non unquā credita teneris. Populi uetusti: qualē uocat Apollonius πρόσε λιγυν και πρότογονειον & theocritus. nostri quoq; poetæ ex imitatione cōfirmāt.

Ad te præces nunc hylle suptæmas feto.
Regnumq; ferens: uerito uirgo edita
Est clarā: captas inter incultum genus
Iole: tuis hanc facibus: & flammis para:
Victor cruentus abstulī patrio a lare:
Nihilq; misere præter alcidem dedi.
Et iste rapitur: penset erumnas suas:
Iouis nepotem foueat: & natum herculis.
Tibi illa pariat quicquid ex nobis habet.
Tuq; ipsa planctū pone funebres præcor
O clara genitrix: uiuet alcides tuus.
Virtute nostra pellicem feci tuam
Credī nouerca: siue nascente hercule
Non illa certa est: siue mortalis meus
Pater est: licet sit falsa progenies mihi
Materna culpa cesset: & crimen iouis
Meruī parentem: contulī cœlo decus
Natura me concepit in laudes iouis.
Quin ipse quaq; iuppiter credī meus
Pater ipse gaudet: pce iā lachrymis meis
Superba matres inter argolicas eris.
Quid tale iuno peperit: æthereū gerens
Sceptrū & tonanti nupta: mortali tamen
Cœlum tenens inuidit: alcidem suum
Dici esse uoluit: perage nunc titan uices:
Solus relictus ille qui uester comes.
Tibiq; fueram: tartara & manes peto.
Hāc tamē ad imos pferā laudē inclytam.
Quod nulla pestis uicit alcidem palam.
Oēsq; pestes uicit alcides palā. Chorꝰ.

O Decus mundī radiate titan:
Cuius ad primos hecate uapores
Lassa: nocturnæ leuat ora bigæ.
Dic sub aurora positis sabeis:
Dic sub occasu positis iberis:
Quiq; feruentem patiuntur axem.
Quiq; sub plaustro patiuntur ursæ:
Dic ad terrenos properare manes
Herculem: & regnum canis inquieti.
Vnde nōn unquā remeauit ullus.
Sume quos nubes radios sequantur:
Pallidus mœstas speculare terras:
Et caput turpes nebulæ pererrent.
Quando proh titan ubi quo ue summo
Herculem in terris alium sequeris:
Quas manus orbis miser inuocabis:
Si qua sub terra numerosa pestis
Sparget intentam rabiem draconis.

Archadum si quis populi uetusti
Fecerit syluas aper inquietas:
Thraciæ si quis rhodopes alumnus
Durior terris helices niuosæ
Sparget humano stabulum cruore
Quis dabit pacem populo timenti:
Si quid irati superi per urbes
Iusserint nasci. iacet omnibus par
Quem parem tellus genuit tonanti:
Planctus immensas resonet per urbes:
Et comas nullo cohibente nodo.
Fœminas exertos feriat lacertos.
Solaq; obductis foribus deorum
Templa securæ pateant nouercæ.
Vadis ad lethen stygiumq; littus:
Vnde te nullæ referent carinæ.
Vadis ad manes miserandus: unde
Morte deuicta tuleras triumphum.
Vmbra nudatis uenies lacertis:
Languido uultu trepidoq; collo.
Teq; non solum feret illa pnppis.
Non tamen uiles eris inter umbras
Aeacosq; inter geminosq; cretas:
Fata discernens: fieri tyranni
Parcite o dites: inhibete dextras
Laudis est purum tenuisse ferrum:
Dumq; regnabas minimum cruentis
In tuas urbes licuisse fatis:
Sed locum uirtus habet inter astra:
Sedis arctoæ spatium tenebis:
An grauis titan ubi promit æstus:
An sub occasu tepido nitebis:
Vnde commisso resonare ponto
Audies calpen: locaq; sereni.
Deprimes cœli: quis erit recepto
Tutus alcide locus inter astra:
Horrida tamen procul a leone
Det pater sedes calidoq; cancro.
Ne tuo uultu tremefacta leges
Astra conturbent: trepidetq; titan.
Vere dum flores ueniunt tepenti:
Et comam syluis hyemes recidunt.
Vel comam syluis reuocabit æstas
Pomaq; autumno fugiente cadunt.
Nulla te terris rapiet uetustas
Tu comes phœbo comes ibis astris:
Ante nascetur seges in profundo:
Vel fretum dulci resonabit unda:

¶ Iacet par: terra uidet herculem mori sicut alii moriuntur: unde est par omnibus: licet dum uiueret nō esset æqualis aliis: sed similis tonanti ioui. Planctus: exhortatur mū dum ad lugendum. Cohibente nodo: ligante nullo uinculo. Exertos: nudatos. Sola: claudantur omnia templa præter unum iunonis. Obductis: clausis. Nouerce: iuno n s. Vadis: uertit sermonem ad herculē. Triumphū cerberum. Vmbra: tu non eris ille hercules cum corpore sicut prius: credebant umbras seruare illam imaginem quā habebant in corpore: sicut de deiphœbo q apparuit æneæ tuncatis naribus. Solū: ut fecit prius sed multas alias animas: quia nuuc non eris grauis. Puppis: cimba charontis quæ animæ uehuntur ad inferos. Non tamen: non eris iter uiles animas: sed cum iudicibus inferni cum quibus iudicabis. Geminos cretas: rhadamantum & minoem crethenses. Discernens. Examinans. Dites: potentes nolite crudeles esse. Purum ferrū: iustitia sine iniuria. Minimum: minimam fuisse licentiam: q; crudelia facta nō habeant locum in tuis terris. Sed locum: pulchra sententia: ostendit nunc quem honore; habiturus sit hercules apud superos. Arctoæ: septentrionalis. Promit: accipit: intelligit orientem. Occasu. occidentem intelligit ubi est mare mediterraneū in hispania. Nitebis: splendebis ranq; fidus. Commisso: inter calpē & abilam scopulos quos fregit Hercu. ut ingressus maris mediterranei esset in oceanū
Resonare: quia ibi est strepitus propter scopulos. Deprimes: grauabis præsentia tua. Tutus. q.d. pauca sunt loca ubi non sit aliquod monstrum quod adhuc herculē timebit. Leone: cancro de his superatis ad hercule dixim⁹. Leges: cursus suos. Trepidat: titan sol timeret si uideret confusionem zodiaci. Vere dum: ponit laudem quam habiturus est semper hercules: dum in uere erunt flores & hieme cadēt folia semper cantabunt præconia herculis. Ante: arguit ab impossibili: q; prius lex naturæ dissoluet quā memoria herculis perdatur. Dulci: nam est amara. Discedet: errabit cum sit perpetuo firmum. Ponto: mari. nam dicuntur sidera occidere in oceano.
¶ Populo timenti: mortuo ia; pacatore. Tellus genuit: idest qui alter ueluti terrestris iuppiter cum cælesti de paritate contendebat. Feri tyranni: ecbasin facit admonēs exemplo herculis principes & reges superfedeant spoliare & rapere: sed iustitiam colere & populos in tranquilla pace custodire libeat. Quis erit recepto: & cū collocet te lupræmus iuppiter ubi leo te nō uideat ne pristinæ cladis recordatione conterritus insaniat & legem astrorum cōfundat.
Vere dum: quādiu tempora uicissim sibi concedent stabit æternitas nominis tui. Vetito: i quē nō cadit. Quiescant: dicere. Te pater reru; oramus ne feras terrestre malum aliquod nasci: quod si futurum sit restitue nobis herculem extra quem erit nullus qui audeat congredi.

BER

DAN.

BER. ¶Impensum:sibi tributum. Nudatum:tenere contra ciues suos:si est aliquis qui debeat timeri petimus ũindicem herculem. Eñ quid hoc:dat locum sequẽti scene audiebat strepitum & uidet philotetem uenientem cum lætitia renũciantem hereulem recœptum esse in cœlum. Pater meret: interrogatiue. Timide:iunonis timentis:q̃ uideat herculem ascendentem in cœlum. Titubauit:fecit tremere cœlum propter pondus herculis. An magis:an inferi & cerberus uiso hercule timuerunt. Fallimur:non ẽ aliquid horum quæ diximus:sed est philotetes qui uenit cũ lætitia.

Peas tulit:genuit philotetes filius peantis:nullum nomẽ apud græcos finit in.n.s. Notas: q̃s cognoscebant oẽs populi. Heres:nam illi hercules reliquit sagittas suas.

Ffare:Hic est quintus actus in quo cõmẽdatio mortis herculis habeẽ nutrix petit philotetem ut narret seriem rei:quo modo hercules mortuus sit. Vitã:magis lætꝰ tulit mortem q̃ aliquis ferat uitã. Ignes.i.rogos. Nihil:nulliusmali. Sub occasu:circa mortem docuit omnia uinci uirtute. Inter uapores:quam uirtutem potuit exercere contra ignes. Vnum malum:scilicet flamma. In orbem:cum qua pugnauerat hercules. Hoc quoq;.s. malũ flamma. Accessit:adiunctus est. Abiit:accessit. Ediscere:narra nihil quomodo pertulit flammam. Vt omnis: narrat philotetes. Manus:famuli iussi succidere arbores ad rogum. Perdit quia non faciet amplius umbram. Ferox.f.multitudo. Flexit:strauit. Minantem:altam. Nube:de altitũdine sua:quæ uidebatur tangere nubes. Vocat:ad se ut cadat. Mouit:illa erat tanti ponderis:ut ruitura faceret tremere cautes.i.montem cœtam. Siluam minorem:mínores arbores. Chaonis:chaonia regio est epiri alpestris:erat in hac silua quercus ita magna ut erãt ille ex quibus dabantur responsa i chaonia sylua per columbas: ideo dicit loquax. Vetat:ramis suis faciendo umbrã. Porrigit:erant ita magni rami ut extenderentur ultra alias arbores. Minax:dum nutaret. Multo uulnere:multis ictibus. Cuneos:lignum seu ferrum quod figitur in fissura. Calibs:ipsum ferrum. Patitur:frangebatur securis. Fugit:non potest intrare. Tandem:post multos ictus. Ad misit:recepit lucem solis.

DAN. ¶Ecquid hoc:apparatus scenæ proximæ. Põdus:ob põdus additi numinis.

Ffare:herculeæ uirtutis meritoq; epilogo funebris põpa illustratur. sed prius monstrosa ipsiꝰ herculis mors per philoctetem iubente nutrice commemoratur. Actus quintus trimetro archilochio & monometro catalectico. Quo uultu:qua cõstantia & fortitudine. Quo nemo uitam:ecclipsis uel a superiori repetitio. Vnuꝫ malum:labes ueneni quæ hercules consumpsit & flammam ipsam rogalem. Feris quas domuit. Vt omnis:hinc commemorat philoctetes quicquid secutum est in obitum herculis. Chaõis:chaon troianus fuit qui mortuus epiro nomẽ dedit memorãte Virgilio. Dodona filua in chaonia ubi oracula dabant colũbæ iouis. Phœbum:radios & lucem solis. Frangitq; cuneos:quasi hac monstra indignam Herculis mortẽ arguerent. Tandem:geminatis ictibus.

Cõmota

Ante discedet glatialis ursæ
Sidus: & ponto uetito fruetur.
Quam tuas laudes populi quiescant:
Te pater rerum miseri precamur
Nulla nascatur fera:nulla pestis
Non duces sæuos miseranda tellus
Habeat nec ulla dominetur aula.
Qui potest solum decus esse regni
Semper impensum tenuisse ferrum.
Si quid in terris iterum timetur
Vindicem terræ petimus relictæ
Ecquid hoc:mundus sonat ecce.
Mæret alcidem pater. an deorum
Clamor:an uox est timide nouercæ
Hercule an uiso, fugit astra iuno:
Lassus an pondus titubauit athlas:
An magis diri tremuere manes:
Herculem & uisum canis inferorum
Fugit abruptis trepidus cathenis:
Fallimur. læto uenit ecce uultu
Quem tulit peas: humilisq; tela
Gestat: & notas populis faretras
Herculis heres.

Nutrix Philotetes. Nu. loquitur.

Ffare casꝰ iuuẽis herculeos põcor:
Vultuq; quonã tulerit alcides ne-
Phi. Quo nemo uitam. (cẽ:
Nu. Lætus adeo ne ultimos
Inuasit ignes
Phi. Esse iam flammas nihil
Ostendit ille:qui sub occasu hercules
Virtute uinci indomita docuit omnia.
Nu. Inter uapores quis fuit forti locus:
Phi. qd unũ in orbe uenerat nõdũ malũ:
Et flãma uicta ẽ: hoc quoq; accessit feris:
Inter labores ignis herculeos abit.
Nu. Edisserе agedũ flãma qꝰ uicta ẽ mõ.
Phi. Vt oĩs cæten mœsta corripuit manus
Hinc fagus umbras perdit: & toto iacet
Succisa trunco: flexit hinc pinum ferox
Astris minãtem: & nube de media uocat.
Ruitura cautes mouit & syluam trahit
Secum minorem chaonis quõdã loquax
Stat uasta late quercus: & phœbũ uetat.
Vtraq; totos porrigit ramos nemus.
Gemit illa multo uulnere ipræsso minax:
Frãgitq; cuneos resilit excussus calybs:
Vulnusq; ferrũ patit & truncum fugit.

Cõmota tandẽ ẽ: tunc cadens lenta mora
Duxit ruinam: protinus radíos locus
Admísit: omnes ſedibus pulſæ ſuis
Volucres pererrãt nemore ſucciſo dom⁹
Quæruntq; laſſis garrulæ pennis nemus
Iamq; omnis arbor ſonuit: & ſacræ quoq;
Senſere quærcus horrídam ferro manũ.
Nulliq; priſcum profuit ligno nemus.
Aggerit᷑ omnis ſylua: & alternæ trabes:
In aſtra tollunt herculi anguſtum rogum
Rapitq; alta flãmas pinus & robur tenax
Et breuior ilex: ſylua contexit pyram.
Populea ſylua frondẽs herculeæ nemus.
At ille ut ingens nemore ſub naſamonio
Eger recliui pectore admugít leo
Ferẽ: quis illum credat ad flammas rapi
Vultus petentis aſtra non ígnes erant.
Vt præſſit cœtan, ac ſuis oculis rogum.
Luſtrauit: omnes fregit impoſitus trabes
Arcumq; poſcit: accipe hæc inquit ſate
Peante dona: & munus alcide cape.
Has hydra ſenſit: his iacẽt ſtimphalides:
Et quícquid aliud eminus uicĩ malum
Victure fœlix: has enim unquam irritas
Mittes in hoſtes ſiue de media uoles
Auferre uolucres nube: deſcendent aues
Et certa prædam tela de cœlo ferent
Nec fallet unquam: dexterã hic arcus tuã
Librarè telum dídícit: & certam dare
Fugam ſagittís: ipſa non fallunt iter
Emiſſa neruo tela: tu tamen præcor
Accõmoda ígnes & facẽ extremam míhí
Hic nodus inclit⁹ nulla quẽ capiet man⁹
Mecũ per ígnes flagret: hoc telũ ſequar:
Nã cur iactatur: hunc quoq; acciperes aít
Si ferre poſſes: adiuuet domíní rogum.
Tum rigída ſecum ſpolía nemei mali
Arſura poſcit: latuit in ſpolío rogus
Ingemuit oís turba nec lachrymas dolor
Cuíq; remiſit: mater in luctum furens.
Diduxit auidum pectus atq; utero tenus
Exerta uaſtos ubera in planctus ferit.
Superoſq; & ipſum uocíb⁹ pulſans ioue.
Impleuit omnem uoce fœmínea locum
Deforme lœtum mater herculeum facis.
Compeſce lachrymas inqt ítrorſus dolor
Fœmíneus abeat: iuno cur lætum diem
Te flente ducat: pellícis gaudet ſuæ

¶ Perrerant: fugiunt ad alios ramos. Laſſis: fatigatis: anteq; inuenirent ſedem: nã omnes arbores ſucciderant. Sonuit: dum incideretur. Sacre: conſecrate ioui. Profuit: quia ſuccidebantur. Aggeritur: in unum geritur ad faciendũ piram. Anguſtum: reſpectu magnitudinis herculis: aliter lege auguſtum quaſi conſecratum. In aſtra: in altum. Tenax: forte. Herculeæ: gratiſſime herculi: nam illa corona tus iuit ad inferos. At ille: hercules quando uidit accenſum rogum ueniebat cum tanto impetu ſicut leo in nemoſe naſamonio: naſamon enim populus iuxta mare libicus. BER.

Recliui: flexo ad terram. Non ignes: erat ita lætus ut uideretur peterẽ cœlum non ignes. Vt præſſit: poſtq; uenit in rogum: petiuit ſagittas & arcum: & donauit philotete.

Eminus: a longe. Irritas: fruſtra. Media nube: etiã ſi eẽnt in altum. Certa: dicuntur tela certa quæ uulnerant p intentione mittentis. Fugam: curſum per rectum tenore.

Neruo: corda arcus. Accommoda: ſuccende hanc pirã.

Hic modus: claua nodoſa ita ponderoſa eſt quod nemo poſſet eam tractare. Capiet: quam nulla manus poſſet capere. Flagret: cremetur mecum. Sequar: comburar cum ipſa claua: nam conſequetur melius quam iactatur. Hũc .ſ. nodum haberes: ſi poſſes illum ferre. Adiuuet: ſicut alia ligna ad me comburendum. Nemei mali: petiit pellẽ leonis. Latuit: erat adeo magna illa pellis ut tegeret rogum.

Remiſit: dolor non pepercit lachrymis: omnes flebant.

Diduxit: ſcidit. Tenus: uſq; ad uentrem. Exerta: nuda ta. Pulſans: accuſans. Deforme: hercules audiens matrẽ clamantem dixit noli fiere mater ne mortem meam turpẽ facias. Iecur: ubi eſt ſedes amoris & indignatiõis. Firmũ præme dolorem intus.

¶ Domus: nidi. domum nidum dicit: quod ex nidis uolucrum primum fuit domus excogitata & cœpta fabricari eurialus & hyperbius fratres athenis: domos conſtituerũt. antea ſpecus erat pro domibus: quidam hoc uiuentum ueſtæ aſcribunt. Naſamon: in libia populus prædator. Silius libro tertio. Accipe hæc inquit: quemadmodum ſuperius perſtrinxi: ſagittas & arcum philotetí hercules tradidit nec poterat quiſpiam extra philoctetem hæc tela torquere ſagittas cogente Vlyxe inuentas in expeditiõe troiani belli cum tractaret unius ſagittæ caſu ille pes uulnerans è quo herculis tumulum indicauerat: Vulneris fœtore apud lẽnum relictus eſt. Propertius canit fuiſſe ſanatũ a machaõe. Tarda philoctete ſanauit crura Machaõ. & reuerſus Troia condidit petiliã in Calabria. De media nube: aere. Certam: nunquam fallentem. Hic nodus: claua herculis fuit ex ligno oliuæ trinodis admodum i caput creſcẽs: de qua meminit apolloni⁹ i quarto. ζιβαρον Δεχεν οἶον ελαίηθ τοξατέ. τοἰσι πελωρὸν Δαωεφοίδεν ιοβολήσ. ας &c. Fœminea: acri & uehementi uoce. Iuno cur lætum diem: quæ ſolis conſtantia & patientia noſtra inuidia carpit᷑: macreſcit nãq; inuidia aliena ſemper fœlicitate. DAN.

Rogat ecce me iam gẽitor & pãdit polos.
Venio pater: uultuſq; non idem fuit
Tremẽte pinũ dextera ardentem impuli
Refugit ignis: & reluctantur faces
Et membra uitãt: ſed recedentẽ hercules
Inſequit' ignẽ caucaſũ aut pidũ. aut athũ
Ardere credas: nullus erupit ſonus.
Tantũ ingemiſcit ignis ad durum iecur.
Tiphon in illo poſitus immanis rogo
Gemuiſſet ipſe: quiq; conuulſam ſolo
Impoſuit humeris oſſã enceladus ferox.
At ille medias inter exurgens faces
Semiuſtus. ac laniat⁹: intrepid⁹. rubens.
Nunc o parens herculea: ſi ſtare ad rogũ
Te mater inquit ſic decet fleri herculem.
Inter uapores poſitus & flammæ minas
Immotus: inconcuſſus: in neutrum latus
Correpta flectens mẽbra: hortat'; monet
Gerit aliquid ardẽs: oĩbus fortem addidit
Animum miniſtris: urere ardentẽ putes
Stupet omne uulg⁹ uix habẽt flãme fidẽ
Tam placita frons ẽ tanta maieſtas uiro
Nec properat uri. cumq; iã foret datum
Leto ſat penſauit: igniferas trabes
Hinc ide traxit: nimia q̃s flãma occupat
Totaſq; in ignem uertit & qua plurimus
Exundat ignis: recipit: intrepidus. ferox:
Nunc ora flammis implet: at illi graues
Luxere barbæ: cumq; iam uultu minax
Appeteret ignis: lamberent flãmæ caput.
Nõ p̃ſſit oculos: ſed qd hoc: mœſtã ituor
Sinu gerentem reliquias magni herculis
Crinẽq; iactãs ſqualidũ alcmenes gemit:
Alcmena philotetes. Alcme. loquitur.

TImete ſnpi fata: tam paruus cinis
Hercule⁹ ẽ huc ille dcreuit gigas
O q̃ta titan in nihil moles abit.
Anilis heu me. cœpit alcidem ſinus.
Hic tumul⁹ illi eſt. ecce uix totã herculeſ
Cõpleuit urnã: quã leue eſt põdus mihi
Cui totus æther pondus incubuit læue:
Ad tartara olim regnaq; o nate ultima
Rediturus ibas: quando ab inferna ſtyge
Remeabis iterum. non ut ſpoliũ trahas
Rurſumq; theſeus debeat lucem tibi.
Sed quando ſolus ignis impoſitus tuas
Cõpeſcet umbras. teq; tartareus canis:
Inhibere poterit. quando tenareas fores

¶Venio: uerba herculis. Impuli: tunc ſuppoſui facem ardentem tremẽte manu. Refugit: uidebatur fugere. Reluctantur nolebant appropinquare. Recedentem: ipſe ſequebar ignẽ. Caucaſum: quia ille rogus erat tanta ſtruës ut arderet crederes caucaſum ſeu athon. Sonus: nulla lamentatio. Ingemiſcit: q̃ combureret herculem. Tiphon: ſiue typheus gigas: credo q̃ ſi ibi fuiſſet: ingemuiſſet. Encheladus: gigas qui portauit Oſſam: montem teſſaliæ. At ille. ſ. hercules. Parens: herculea mater herculis. BER

¶Correpta. ſ. ab igne. non mouebat ſe. Gerit aliquid. nã ligna aptabat forte deficiente igne. Monet: ne fleamus. Vrere: erat eo animo ut ſi ipſe ureret alium. Fidem uix: credebant illum ignem eſſe uerum q̃ hercules tam forti ter ferret eas flammas. Placita: non perturbata. Properat ut pœna eſſet breuior. Cumq; læto forti: quando putauit ſatis quod feciſſet multa fortiter i morte poſtea uoluit mori. Exundat: ubi uidebat maiorem ignem illucibat. Luxere. ſ. igni. Barbe: Seruius dicit in plurali barbas de animalibus in ſingulari de homine. Minax: cum inſtaret ignis prope uultum nunquam clauſit oculos. Lamberent: circundarent. Sed quid hoc: dat locum ſequenti ſcenæ: Nam uidet alcmenam: quæ portabat cineres Herculis cremati.

Imete: Veniens alcmena cũ reliquiis Herculis uitæ noſtræ conditionem non diu durare oſtendit: & lamentatur de ſe ipſa ubi habitura ſit locum: amiſſo hercule. Superi: timete etiam uos mortem quãdo uidetis Herculem mori. Gigas: hercules ita magnus ut uideretur gigas. Decreuit: a decreſco. dimiuutus eſt tantum ut capiatur in parua urna. Titan: e⁹ clamat ad ſolem. Moles magnitudo corporis. Anilis ſinus: gremium meum tenuit herculem olim ita magnum. Hic: hæc parua urna. Leue: quia parum ponderat. ſterum: quaſi dicat nunquam. Debeat lucem: quod reduxeris eum ad ſuperos non quero qd redeas cum ſpolio ab inferis uidelicet cũcer. & the. ut prius rediiſti: ſed ſolus. Ignis: ardens flegeton retinebit animam tuam. Tenareas: ubi eſt ingreſſus ad inferos.

¶Non idem fuit: quando reſpondit patri. Iecur qua parte & lachrymari cogimur & amare. Encheladus: Titani & terræ filius ſuppoſitus ætnæ. caret dictio ſpiritu. Matet herculea: alcmenæ. Gerit aliquid: uitam ſemper degit negocioſam adeo ut moriens aliquid etiam geſſerit me iuuans me admonens. DAN.

Imete: neniæ i funere herculis per alcmenam matrem & inuitatos ab ea ad funeſtum mun⁹. Decreuit: exinanitus eſt. Gigas: hercules in mani corpore. Anilis ſinus: ſic electra exemptos de urna fictitios oreſtis cineres in ſinum repoſuit. Cui tutus: cum loco athlantis cœlum ſuſtinuit. Quando: nunquam. Tænareas fores: fauces quæ ducunt ad tartarum.

&

BER. ¶Dirum:cuꝫ magna uoce furens depoſuit caput ut moreretur tali impetu ut fuit quando duxit cerberum. Dite contẽpto:plutone neglecto. Fato:morte tremẽte. Quis: ipſe tanta lætitia iuit ad mortem:quanta nullus unquã triumphauit. Illo:tam læto uultu. Heſere:firmate ſunt q uidendo illum ita lætum. Sexus.ſ.fœmineus natura facilis ad lachrymas. Siccis:ſine lachrymis. Pœne ſimilis: ita fortis. Securus:ipſe per ſe fortis nullum rogauit. Deſpiceret:deorſum aſpiceret. Vnus dies:ſum ille filius qui genitus ſum geminata nocte. Cõmiſſa:coniũcta. Quæ fiuit:acquiſiuit. Vtrunq; littus:orientis & occidẽtis:ſi totus mundus cantat laudes meas q̃ peperi pacem omnib⁹ populis.tu debes recipere me in cœlum. Ardẽs ora:regio orientalis. Gemunt:mortem meam. Inquinat: maculat cruore humano.nam omnes ſceleratos de mundo ſuſtuli Deſunt:per me remota ſunt. Admitti:recipi. Nigri iouis Plutonis ne ad inferos deſcendam. Ad illos.ſ.infernales.

Vmbra:anima ſeparata a corpore. Nube:quare ſol obduxerat radios nubibus ad teſtandum dolorem de morte herculis. Neges fidera:ſi tu non uis mihi dare cœlum facias ſalte; ut dii ſpectent me ardentẽ. Voces:reuocat ſententiam:ſi dixi quicquam indignum parce dolori meo q me ita coegit loqui. Fatis:loco mortis. Approba:uirtutem meam.prius tamen iudicat dignam cœlo. Leue:patrum eſt quod feci reſpectu illius quod faciam hodie. Pri⁹ quaſi dicat damnas me priuſquam cognoſcas me filiũ tuum. Addidit:poſtea dixit ſaltem aperi cœlum ut iuno uideat quam fortiter feram flãmas. Popoſcit:his dictis petiit ignem ſupponi rogo. Comes:o philotetes. Oeteam: in monte œeta. Tremuit:ego timebam ſupponere ignẽ & ipſe dixit cur tremis tu putas hoc eẽ ſcelus impiũ. Redde:qa non mereris tela fortis uiri. Animo: ſuppone ignẽ eo animo quo me uides expectare. Arſurum:cape exemplum a me qui non timeo cuꝫ arſurus ſim. Rogat:tu tardas:& iuppiter iam me uocat in cœlum.

DAN. ¶Dirum:tremendum & horribiliter fremens. Quis ſic triumphans:ſuprema & maxima laus herculis qui mortẽ non expauerit ſed tanquam triumphans illã adierit. Quãta:hipallage. Hæſerunt:non emanarunt:ne ipſi quidem alcmenæ quam ſexus infirmitas & amor maternus debuerant commouere. Iſte eſt:filius ille unicus.

Spectare lachrymas cõtine firmũ ieꝗur
Mater nefas eſt ubera atq; uterum tibi
Laniare qui me genuit:& dirum fremẽs
Qualis per urbes duxit argolicas canem
Cum uictor erebi dite contempto redit.
Tremente fato:talis incubuit rogo.
Quis ſic triũphans lætus in curru ſtetit
Victor:quis illo gentibus uultu dedit.
Læges tyrannus; quanta pax obitus tuli
Heſere lachryme;cecidit expulſus dolor
Nobis quoq; ipſis:nemo morituro igẽit
Iam flere pudor eſt:ipſa q̃ ſextus iubet
Merere ſiccis heſit alcmene genis.
Stetitq; nato pœne iam ſimilis parẽs
Nu. Nullas ne ĩ aſtra miſitaut ſupos p̃ces
Arſurus;aut in uota reſpexit iouem
Phi. Iacuit ſui ſecurus & cœlum intuens.
Quæſiuit oculis arce an ex aliqua pater
Deſpiceret illum:tum manus tendẽs ait
Quacunq; parte proſpicis natum pater.
Iſte eſt pater quem nocte commiſſa dieſ
Quæſiuit unus:ſi meas laudes canit
Vtrumq; phœbi littus & ſcythiæ genus
Et omnis ardens ora:quam torret dies
Si pace tellus plena ſi mille gemunt
Vrbes& nec aras impias quiſq̃ inquinat
Si ſcelera deſũt.ſpiritũ admitti hũc p̃cor
In aſtra nec me mortis inferne locus
Nec mœſta nigri regna conterent iouis.
Sed ire ad illos umbra quos uici deos
Pater erubeſco:nube diſcuſſa diem
Pande;ut deoꝝ uultus ardentẽ herculẽ
Spectent;licet tu ſidera & mundũ neges
Vltro pater cogere;ſi uoces dolor
Abſtulerit ullas;pande tamẽ ſtigios lac⁹
Et redde fatis; approba natum prius
Vt dignus aſtris uidear hic faciet dies.
Leue ẽ quod actũ ẽ herculẽ gẽitor prius
Inuenit;an dãnauit hoc poſtq̃ addidit
Nouerca cernat quo fera flãmas modo.
Flãmas popoſcit.hoc age alcide comes
Non ſegnis inquit corripe œtheam facẽ
quid dextra trẽuit.uñ man⁹ pauida ipiũ
Scel⁹ refugit;redde iam pharetras mihi
Ignaue;iners inermis eſt;noſtras manus
Quæ tendat arcus quis ſedet pallor gẽis
Animo faces inuade quo alcidem uides
Vultu iacẽre.reſpice arſurum miſer

Rogat ecce

Rogat ecce me iam gẽitor & pãdit polos.
Venio pater: uultuſq; non idem fuit
Tremẽte pinũ dextera ardentem impuli
Refugit ignis: & reluctantur faces
Et membra uitãt: ſed recedentẽ hercules
Inſequit ignẽ caucaſũ aut pidũ. aut athũ
Ardere credas: nullus erupit ſonus.
Tantũ ingemiſcit ignis ad durum iecur.
Tiphon in illo poſitus immanis rogo
Gemuiſſet ipſe: quiq; conuulſam ſolo
Impoſuit humeris oſſã enceladus ferox.
At ille medias inter exurgens faces
Semiuſtus. ac laniat9 intrepid9. rubens.
Nunc o parens herculea: ſi ſtare ad rogũ
Te mater inquit ſic decet fleri herculem.
Inter uapores poſitus & flammæ minas
Immotus: inconcuſſus: in neutrum latus
Correpta flectens mẽbra: hortat; monet
Gerit aliquid ardẽs: oibus fortem addidit
Animum miniſtris: urere ardentẽ putes
Stupet omne uulg9 uix habẽt flãme fidẽ
Tam placita frons ẽ tanta maieſtas uiro
Nec properat uri. cumq; iã foret datum
Leto ſat penſauit: igniferas trabes
Hinc ide traxit: nimia q̃s flãma occupat
Totaſq; in ignem uertit & qua plurimus
Exundat ignis: recipit; intrepidus. ferox:
Nunc ora flammis implet: at illi graues
Luxere barbæ: cumq; iam uultu minax
Appeteret ignis: lamberent flãmæ caput.
Nõ pſſit oculos: ſed qd hoc: mœſtã ituor
Sinu gerentem reliquias magni herculis
Crinẽq; iactãs ſqualidũ alcmenes gemit:
Alcmena philotetes. Alcme. loquitur.

Imete ſnpi fata: tam paruus cinis
Hercule9 ẽ hucille dcreuit gigas
O q̃ta titan in nihil moles abit.
Anilis heu me. cœpit alcidem ſinus.
Hic tumul9 illi eſt. ecce uix totã herculeſ
Cõpleuit urnã: quã leue eſt põdus mihi
Cui totus æther pondus incubuit læue:
Ad tartara olim regnaq; o nate ultima
Rediturus ibas: quando ab inferna ſtyge
Remeabis iterum. non ut ſpoliũ trahas
Rurſumq; theſeus debeat lucem tibi.
Sed quando ſolus ignis impoſitus tuas
Cõpeſcet umbras. teq; tartareus canis:
Inhibere poterit. quando tenareas fores

¶ Venio: uerba herculis. Impuli: tunc ſuppoſui facem ardentem tremẽte manu. Refugit: uidebatur fugere. Reluctantur nolebant appropinquare. Recedentem: ipſe ſequebar ignẽ. Caucaſum: quia ille rogus erat tanta ſtruës ut arderes crederes caucaſum ſeu athon. Sonus: nulla lamentatio. Ingemiſcit: q̃ combureret herculem. Tiphon: ſiue typheus gigas: credo q̃ ſi ibi fuiſſet: ingemuiſſet. Encheladus: gigas qui portauit Oſſam: montem teſſaliæ. At ille. ſ. hercules. Parens: herculea mater herculis. ¶ Correpta. ſ. ab igne. non mouebat ſe. Gerit aliquid. nã ligna aptabat forte deficiente igne. Monet: ne fleamus. Vrere: erat eo animo ut ſi ipſe ureret alium. Fidem uix: credebant illum ignem eſſe uerum q̃ hercules tam fortiter ferret eas flammas. Placita: non perturbata. Properat ut pœna eſſet breuior. Cumq; lœto forti: quando putauit ſatis quod feciſſet multa fortiter i morte poſtea uoluit mori. Exundat: ubi uidebat maiorem ignem illucibat. Luxere. ſ. igni. Barbe: Seruius dicit in plurali barbas de animalibus in ſingulari de homine. Minax: cum inſtaret ignis prope uultum nunquam clauſit oculos. Lamberent: circundarent. Sed quid hoc: dat locum ſequenti ſcenæ: Nam uidet alcmenam: quæ portabat cineres Herculis cremati.

Imete: Veniens alcmena cũ reliquiis Herculis uitæ noſtræ conditionem non diu durare oſtendit: & lamentatur de ſe ipſa ubi habitura ſit locum: amiſſo hercule. Superi: timete etiam uos mortem quãdo uidetis Herculem mori. Gigas: hercules ita magnus ut uideretur gigas. Decreuit: a decreſco. dimiuutus eſt tantum ut capiatur in parua urna. Titan: e clamat ad ſolem. Moles magnitudo corporis. Anilis ſinus: gremium meum tenuit herculem olim ita magnum. Hic: hæc parua urna. Leue: quia parum ponderat. ſterum: quaſi dicat nunquam. Debeat lucem: quod reduxeris eum ad ſuperos non quero qd redeas cum ſpolio ab inferis uidelicet cũcer. & the. ut prius rediiſti: ſed ſolus. Ignis: ardens flegeton retinebit animam tuam. Tenareas: ubi eſt ingreſſus ad inferos.

¶ Non idem fuit: quando reſpondit patri. lecur qua parte & lachrymari cogimur & amare. Encheladus: Titani & terræ filius ſuppoſitus ætnæ. caret dictio ſpiritu. Matet herculea: alcmenæ. Gerit aliquid: uitam ſemper degit negocioſam adeo ut moriens aliquid etiam geſſerit me iuuans me admonens.

Imete: neniæ i funere herculis per alcmenam matrem & inuitatos ab ea ad funeſtum mun9. Decreuit: exinanitus eſt. Gigas: hercules in mani corpore. Anilis ſinus: ſic electra exemptos de urna fictitios oreſtis cineres in ſinum repoſuit. Cui tutus: cum loco athlantis cœlum ſuſtinuit. Quando: nunquam. Tænareas fores: fauces quæ ducunt ad tartarum.

BER

DAN.

&

BER. ¶Pulsabis.s.redeundo.quasi dicat nunq̃. Aditur:petitur locus mortis:q̃ uia sequar te ad inferos. Vnum:quia ibi & non redibis ideo solum iter erit. Duras:iam debuisses deficere uidendo mortẽ filii. Tantus:tã magnus:ut herc.q.d.nunq̃ talem hẽbo. Thebani coniunx:Amphitrio:fœlixq; mortuus non uides tantũ dolorẽ de morte filiẽ. Timere:quia eras pater hercu. Vel:ẽt si non eras uerus pater eius. Anus:ipsa uetula quo ibo cũ sim odio omnibus tyrannis ꝓpter filiũ. Si quis:corrigit se:si que; filius meus reliquit in terras.quasi dicat:interfecit omnes.

Nati:ideſt filii illorum quos interfecit petent a me supplicium. Busiris:minor filius busiris. Persidæ:plage regionis in meridie: ubi populus perses. Hismarios:thracẽ ses equos si quis filius diomedis restat. Greges duri:equi pasti carne humana dilacerabunt me apponet me præsepibus illorum. Irata quia dicor pellex ei⁹. Vertetur:odium quod habebat in hercule; totum uertet in me. Secura:nihil curans de hercule quia uictus est. Vacat:non habet agendum aliqd:unde ipsa superſum ei⁹ pellex in quã exerceat iras.Ne parere:timebit ne pariam alterum hercule propterea me perdet. Nota:cognita propter uirtutem her. Patriam:argos. Euristheus:qui imperabat herculi.

Orbata:priuata filio. Hismenum:fluuium thebanum.

Thalamos:quia nupta fuit amphitrioni.Fulminantem nimis fœlix fuisse; si iuppit me fulminasset: quẽadmodũ semelem thebanã matrem bacchi & de utero meo fuisset exectus.i.incisus infans her. Certantem.equantẽ laudes her. Et hoc:ut eo amisso magis dolerem.nam magis dolemus: amissis rebus magnis quam paruis. Cleonas:ciuitatem ubi hercules leonem:interemit. Nobilem:famosam. Meritis:quia ibi interfecit aprum hic alio loco.ales fera stimphalis. Rex: cruentus busiris. Leo .s. nemeus seu cleoneus qui in astra collocatus est.

DAN. ¶Mater ego herculis. Aditur:passiue sicut Ouidius in annalibus. Vnde nemus nullis illud aditur equis. Dur⁹ sustines. Tenes.moraris. Quem parere:quando nullum amplius paritura sim herculi similimum melius moriar comes herculis q̃ superuiuam orba. O nimis fœlix: qui funus filii non deplorasti.contra infœlix pater qui superest functo filio quemadmodum nestor qui de nimio stamine de legibus fatorum multa conqueſtus est quod uiderit acris antilochi barbam ardentem. Veniente:eũ te sicut uicissim eo pro uenio frequenter usurpatur. Vel falsus:etiam si falsus omnino formidabilis fama percelebri tui gnati. Cæsos:ab hercule. Busiris:tale est:si quis mihi paruulus aula luderet æneas & quidem si honorato credimus patribus filii erant cognomines ubi alterius nomen fuisset prætermissum. Forsitan pœnas petet: exiget a me pœnas iniuriam filii si quas unq̃ nisi uincendo illi fecit iniurias aut qui a me natus sit.licet testante papinio. Nil culpa nepotibus obstet. Vertetur:in caput meum cudetur omnis faba. Euristheus:æmulus herculis cui propter nascituru; herculem cœlum interclusum est: indignatione iouis. Et ipsa:sicut semele. Cleonæ:sunt iuxta nemeam in archadia.unde cleoneus leo quem peremit hercules. Valerius flaccus in primo Cleoneo iam tempora clusus hiatu alcides. Hebri populos:thracas.hebrus fluuius ex pindo trahens ortu; ut placet Aristoteli in secundo methautorum. ¶Defensa

Pulsabis:ah quas mater ad fauces agar.
Q ua mors adit̃:uadis ad manes iter
Habitur⁹ unũ:quid diem questu tero:
quid misera duras uita.qd lucẽ hãc tenes
Q uẽ parere rursus herculem possũ ioui:
Q uis me parentẽ nat⁹ alcmenam suam
Tantus uocabit.o nimis fœlix.nimis
Thebane coniunx:tartari intrasti loca
Florente nato:teq; ueniente inferi
Timuere forsan:qd̃ pater tantũ herculis
Vel falsus aderas quas petam terras anus
Inuisa sæuis regibus si quis tamen
Rex est relictus sæuus: hei misere mihi.
Q uicũq; cesos ingemunt nati patres
A me petent supplicia:me cũcti obruent
Si quis minor busiris:aut si quis minor
Antæus:urbes perfidæ terrent plagæ.
Ego p̃da ducar.si quis hismarios greges
Thracis cruenti uindicat:carpent greges
Mea membra duri:forsitan pœnas petet
Irata iuno.totus uertetur dolor
Secure uicto tandem ab alcide uacat
Pellex superſum de qua supplicia exigat.
Ne parere possem fecit hic natus mihi
Vterũ timẽdum.quæ petã alcmene loca
Q uis me locus:quæ regio;mundi plaga
Defẽdet aut quas mater in latebras cogar
Vbiq; certe nota.si patriam petam
Laresq; miseros argos euristheus tenet
Orbata thebas regnũ & hysmenũ petam
Thalamosq; nros:in quibus quodã ioue
Dilecta uidi:proh nimis fœlix.nimis
Si fulminantem:& ipsa sensissem iouem
Vtinam meis uisceribus alcides foret
Exectus infans:nunc datũ ẽ miseræ:datũ
Videre natum laude certantem ioui.
Et hoc daretur scire quod fatum mihi
Eripere posset:quis memor tui
O nate popul⁹.omne nã ingratũ ẽ genus
Petã cleonas:archados an populos petã
Meritisq; terrã nobilem quæram tuis:
Hic dira serpens cecidit;hic ales fera.
Hic rex cruentus:tua fractus manu:
Q ui te sepulto possidet cœlum leo.
Si grata terra est.populus alcmenam tuã
Defendat omni:thracias gentes petam
hebriq; populus hæc quoq; ẽ meritis tuis

Defensa tellus. stabula cum regno iacent
Hic pax cruento rege prostrato data est.
Vbi enim negata est quod tibi iilœlix an9
Q uæram sepulchrum: de tuis tot9 rogis
Cõtẽdat orbis: reliquias magni herculis:
Q uis popul9: aut q̃ tẽpla: quæ gens colet
Q uis iã petet. quis poscet alcmenes on9:
Q uæ tibi sepulchra nate: qs tumul9 sat ẽ
Hic totus orbis fama erit tumulus tibi
Q uid aïe trepidas: herculis cineres tenes
Cõplectere ossa; reliquiæ auxiliũ dabũt
Erunt satis præsidia terrebunt tuæ:
Reges uel umbræ Phi. Debitos nato qdẽ
Compesce flet9 mater alcmene inclyti
Non est gemẽdus: nec grauí urgẽd9 nec
Virtute quisquis abstulit fatis iter:
Aeterna uirtus herculem fleri uetat
Fortes uetat mœrere: degeneres iubet.
Al. Sedabo quest9. uindicẽ amísi parens
Terræ atq; pelagí: quaq; purpureus dies
Vtrunq; clara spectat oceanum, rota
Q uot misera in uno condídi natos parẽs
Regno carebã: regna sed poteram dare.
Vna inter oẽs terra quas matres gerit
Votis peperci: nil ego a superis petii
Incolumi nato. quid dare herculeus mihi
Non poterat ardor: quis deus quicq̃ mihi
Negare poterat uota in hac fuerũt manu
Q uicqd negaret iuppiter, daret hercules
Q uid tale genitrix ulla mortalis tulit.
Defleuit aliqua mater & toto stetit:
Succisa fletu bisq; septenos greges
Deplanxit una; gregibus: æquari meus
quod ille poterat: matrib9 miseris adhuc
Exemplar inges deerat. alcmenæ dabit
Cessate matres. pertinax siquis dolor
Adhuc iubet lugere; quas luctus grauis
In saxa uertit. cedite his cuncte malis
Agedum senile pectus. o miseræ manus
Pulsate. & una funeri tanto sat est.
Grandeua anus defecta. qd' totus breui
Iã quatet orbis. expedí in plãctus tamen.
Defessa quaq̃ brachia. ut inuidiam deis
Lugendo facias. aduoca in plãctũ genus.
Alc. de mõrte nati queritur.

RLete alcmenem: magniq; iouis.
Plangite natum; cui concepto

¶ Defensa: quia ibi interfecit diomedem. Vbi. q. d. inul lo loco: quia toti mundo dedit pacem. Contendat: ut ha beant cineres tuos. Onus: urna quam gestabat alcmena mauibus. Totus orbis: tua fama erit tibi magnum sepul chrum per totum orbem. Quid aiæ: ad seipsam dicit nõ timendum est: dum tenes cineres filii: quia adhuc erunt tibi præsidia quando reges adhuc timebũt umbram her culis. Debitos consolatur alcmenam philotetes. Abstu lit iter: nam cum mors extinguat omnia sola uirtus sup stes restat: unde non est dolendum de morte filii qui tot præclara facinora egit ut imortalitatem nominis sui me ruerit. Degeneres: uiles carentes uirtute. Sedabo: inter rogatiue cessabo. Vindicem: unde magna est mea iactu ra. Vtrunq; oceanum: orientem & occidebtem. Quod amisi unum filium sed possum existimare perdidisse mul tos in uno: nam plures ualebat. Condidi: sepeliui. Pote ram dare: & si non haberem filium regum uictorẽ. Vna cum haberem filium herculem nunq̃ feci u ota diis quia illis non indigebam. Quid: quasi dicat: omnia poterat dare. Manum. s. herculis. Defleuit: nunc comparat mi seriis aliorum. Bis septenos quattuordecim filios: Nio bem intelligit de qua diximus in prima tragœdia. Ille: meus hercules. Quot gregibus: quam multæ multitu dini filiorum poterat æquari. Alcmene: ipsa ut numera ret inter miseras matres. Dabit: scilicet exemplum mise ræ matris. Cessate. o matres iam cessate a luctu & conso late uos in comparationem mei. Pertinax: adhuc durãs. In saxa: sicut dicitur de niobe. His malis. s. meis. Nam plura habeo quam uos omnes simul. Agedum: exhor tatur seipsam ad luctum. Vna: ego sola non sum satis ad tantum luctum. Vnde uellet totum mundum resona re planctu. Breui. s. spacio nascẽtur monstra nec erat her cules: & eum omnes uocabunt. Expedi: exere brachia nu da' ad plangendum.

Lete: mutat uersum & facit anapesticum. Alcmenem: miserias meas.

¶ Hic pax: illic pax trãquilla duce filio. De tuis totus rogis: quæritur gloria a populis p monumenta uirorum præstantium: quem admodum grauis illa & capitalis pugna testificatur inter himerenses & catanenses exorta de cineribus Stesichori ad quam dirimẽdam Phalaris Astiphaleus iudex electus fuit: & tandem pro Cataneis prolata sententia: quoniam apcatane studiis litterarũ operam nauasset egregiã. Ime reus enim fuit Stesichorus poeta cæcus: cæterum facun dissimus. Onus alcmenes: herculem. Hic totus orbis: coelum sepultura est urna carentibus. tu uero ubiq; eris præsto fama & meritis. Reliquiæ Herculis: etiam mor tuus tibi opem feret hercules. Non est gemendus: mors eorum minime lugenda est: quorum laus emori non po test. Vindicem: ego parens amisi uindicẽ terræ. Quot misera: unus hercules est mihi fœdus pro innũeris gnatis quo solo eram regina. nam gloria parentis est filius sapi-

ens. Succisa: orba fœtu priua. Cessate matres ego una hodie ãtecedo omnes miseras miseria. Lete: herculearum uirtutum per lugentem Alc menam anacephaleosis: carmine pindarico.

DAN.

BER. ¶Eous:anrora. Contulit:coniunxit. Plus luce:quam uis lux sit utilis uite:tamẽ aliquid maius petit scilicet Her. Penetrare.ire quando illos interfecit. Madens :sanguinolentum. Cerula: quia est insula in mari clara tonante quare ibi iuppiter est educatus. Centum: nam ibi centũ erant urbes ut inquit Virgi. Idra:nam in creta idra mõs aliusq; eiusdem nominis in phrygia. Arma:nam illi sacerdotes galeas & arma percutiebant in sacrificiis ut plene scribit Ouidius in fastis. Creta:uocatiui casus. Genus: appositio est.nam gens archada ut supra diximus:asserebat sese ortam esse ante lunam & sidera unde dicit phœbo uondum nascente. Iuga spartes: montes lacedemonis & nemeæ resonent planctu. Mænala:montem archadie. Poscite:repetite. Setiger:aper ab illo in agris uestris fuit interemptus & ales ideſt alites stymphalides. Sequi: sagittas nam uulnerata cadebat ad terrã cũ sagittis. Velata:nam cum alis obscurabant lucem. Sitoniæ:thracenses. nam sitõn mons est thraciæ. Infan : quia stabula.i. equi diomedis non uescuntur uestris infantibus. Viscera:filios uestros. Libera tellus.s.libia. Plaga rapta: hispania de qua rapuit her. armenta gerionis. Vtraq; thetis: utrumq; mare orientale & occidentale. Vos quoq; : etiã dii debetis flere quia profuit nobis quando gigantes uolebant ascendere cœlum. Numina dei:appositiue turba citati ideſt uolubilis cœli. Tulit cœlum:suppositum humeros loco athlantis. Spirauit:uoluit spirare & quiescere.

Vbi:uertit sermonem ac iouem dicens ubi iuppiter est cœlum quod promisisti filio. Mortalis:nam illum immortalem facere promiseras.

DAN. ¶Vos:crasis in dictione aut melius secundum græcam inflexionem quæ est γώ ὸ.οὸ.inde torqnetur νῶϊν que dictio nonnunquam corripit primam apud latinos qd nusquam inuenies in græcis auctoribus:cur id agant latini uiderint eruditi: duæ noctes fuerunt commissæ dum herculem fereret iuppiter. Quorum.ad significatum. Iussit:coegit ut annisum dicere inflit. Ponere : apheresis. Madens:illotum cruore. Centum :numerus est discretus apud Homerum. Armis:quibus excelluit. Nõ dum phœbi.ideſt luna nam prosi lines dicti sunt teste apolonio & Plutarcho in quæstiõibus. Velata:actiue dixit Argolice:castiga argolici. Sithoniæ:thracia teste .i. Gelio.uetusto nomine Sithon appellata est.inde Sithonius & Sithonis declinata. Vescitur : aul passiue positũ est:aut per hipalagen lege. Thetis:tropas. Citati uersatilis & uolubilis. ¶Peperci

Lux una perit: nocteſq; duas
Contulit eos ipſa quidem
Plus luce perit: tote pariter
Plãgite gentes: quorum sæuos.
Illæ tyrannos iussit stygias
Penetrare domos populisq; madens
Ponere ferrum. ffetum meritis
Reddite tantis totus: totus:
Perſonæ. orbis fleat alcidem
Cerula crete. magno tellus
Glara tonante, centum populi
Brachia pulſent; nunc curetes:
Nunc coribantes arma idea
Quaſſate manu armis illum
Lugere decet nunc nunc funus
Plangite uerum: iacet alcides.
Non mirror ipſo creta tonante.
Flete herculeos arcades obitus:
Nondum phœbo naſcente genus.
Iuga ſpartes nemeæq; ſonent.
Feriatq; grauis mænala planctus
Magno poſcite alcidẽ gemitu:
Stratus ueſtris ſetiger oris:
Aleſq; ſequi iuſſa ſagittas:
Totum penniſ uelata diem
Flete argolice: flete cleone
Hic terrentem mœnia quondam
Veſtra leonem fregit noſtri
Dextera nati. date ſithoniæ
Verbera matres. geliduſq; ſonet
Planctibus hebrus: flete alcidem:
Quod non ſtabulis ueſcitur infans.
Nec ueſtra greges uiſcera carpunt.
Fleat antœo libera tellus:
Erepta fero plaga gerione.
Mecum miſeræ plangite gentes.
Audiat ictus utraq; theti.
Vos quoq; mundi turba citari
Flete herculeos numina caſus.
Veſtrum alcides. ceruice meus
Mundum ſuperi cœlumq; tulit.
Cum ſtelligeri uictor olimpi:
Pondere liber ſpirauit athlas
Vbi nunc noſtræ iuppiter arces:
Vbi promiſſi regia mundi:
Nempe alcides mortalis obit.
Nempe ſepultus: quotiens teliſ

Facibusq; tuis ille pepercit.
Quotiens ignis spargendus erat:
In me saltem iacularе facem
Semelemq; puta:
Iam ne elysias o nate domus
Iam littus habes: ad quod populos
Natura uocat: an post raptum
Styx atra canem præclusit iter:
Teq; in primo limine ditis
Fata morantur: quis nunc umbras
Nate tumultus manesq; tenet:
Augit abducta naulta cymba:
Et centauris thessala motis
Ferit attonitos ungula manes.
Angueſq; suos lydra sub undis
Territa mersit: teq; laboreo O nate timēt.
Fallor: fallor; ego uesana parens;
Nec te manes umbræq; timent.
Non argolico rapta leoni
Fulua pellis contecta iuba:
Leuos operit dura lacertos
Vallentq; feri tempora dentes.
Domum pharetræ cessere tuæ;
Telaq; mittet iam dextra minor.
Vadis inermis nate per umbras:
Ad quas semper mansurus eris.
Hercules Alcmena. Her. loquitur.
q Vid me tenētē regna sŏderei poli
Cœloq; tandē redditū plāctu iubes
Sentire fatum parce: nam uirtus mihi
In astra & ipsos fecit ad superos iter.
Al. Vnde sonus trepidas aures ferit:
Vnde meas inhibet lachrimas fragor:
Agnosco agnosco uictum est chaos.
Astige nate redis iterum mihi.
Fractaq; non semel est mors horrida.
Vicisti rursus noctis loca.
Puppis & infernæ uada tristia.
Peruius est acheron; iam languidus:
Et remeare licet soli tibi
Nec te fata tenent post funera.
An tibi præclusit pluton it
Et pauidus regni metuit sibi.
Certe ego te uidi flagrantibus.
Impositum syluis compluribus
In cœlum furerent flammæ minis.
Arsisti certe; uerum ultima

¶ Pepercit: beneficia her. exprobabat ioui nisi fuisset hic cu. q; fulmina expendisses cōtra tyrānos & monstra. Ignis spīmen. Iaculare: saltem si non uis susciperе filium in cœlum mitte in me fulmen ut feciſti in semelem matrem bac chi cuius fabula nota est apud Ouidium lib. meta. Natura quia naturaliter omnia moriuntur. Præclusit: an clausum est tibi iter ut non possis trāsire quod timeatur ne iterum rapias cerberum ut feciſti prius. Morantur: tenēt ne ingrediaris. Quis quantus tumultus debet esse in inferno. Nauita: charon: credo q; ipse fugiat. Cenaturis: qui dicūntur esse in primo gressu inferni cum uiderunt te fugiunt: & alios ungulis suis feriunt fugiendo. Idra: quæ ē in primo limine inferni: ut scribitur a Virgilio. Mersit: quare adhuc est illi sua figura. Angues: quia plura capita habebat. Labores: mōstra quæ uiciſti. Fallor. nunc castigat se q; filius non est ita terribilis quemadmodum erat i mūdo: cum illic nulla arma habeat quod sane satis nobis mōstrat in extrema die nulla arma prodesse. Argolico: que; interfecit apud Cleonas. Contecta: uestita pilis fuluis.
Operit: tegit siniſtrum brachium tuum. Valant: circundant caput. nam rictus leonis gestabat in capite & reliquā partem supra humeros. Dentes. s. leonis. Donum: nā sagittas reliquiſti philothete. Pharetre: appositiue donum.
Dextra minor. philotete. Mansurus: non rediturus.

Vid me: alcmena audit uocem dicētē mater quid flendo monstras me mortuū qui iam teneo cœlum. Fatum: mortē. Parce: noli plorare. Vnde alcmena audiens ista uerba miratur ūde sit ista uox credo q; hercules reuersus est ab inferis & illic omnia ipsum timuerunt. Inhibet: prohibet ne ploret. Chaos: infernus. Non semel: bis uictus tibi infernus & mors horrida. Peruius: per quem potuiſti iterū redire. Remeare: reuerti. Tibi soli: quod aliis non cōtingit. Tenent: quod non redeas. Metuit: ne raperes regnū inferni. Certe: uidi te ardentem in rogo & mortuum: sed tamen non potuiſti retineri apud inferos.
¶ Ad quod: littus. Populos: animas. nam perpetuus ad mortem concursus & turbæ uix satis una ratis. Fugit: interrogatiue legendum est. Fallor: petebat enim tartarea; militiam nudus & sine armis. nam licet quis clypeo se protegat & galea. Mors tamen inclusum ptrahet inde caput.

Vid me: cataſtrophe de omni mortalitate i apotheosim meritis aureæ uirtutis. Solat matrem. Hercules iam deus effectus. Vnde sonus: quem audiui indicem filii mei iā in collegium deorum translati. Iterum: quia semel cum theseo.

DAN.

¶ Præcor: dic quid tui: casus genitiui. i. quid te tumuerũt
Vmbra. s. tua. Non me: respõdet umbra herculis se nõ
fuisse apud inferos: quia satis fuit quod uiuens illud ad-
erit. Tui: ex parte tui genitricis quæ mortalis es expurga-
tum fuit i his rogis. Tulit: expurgauit. Paterna: pars di
uinitatis quæ ex ioue erat: est reddita cœlo. Virtus: facit
im mortales & timidi qui habẽt uicia moriũtur. Præsens:
dicis te nescire unde sit hic sonꝰ uenit ille ex cœloꝰ ubi ego
sum. Euristheus: iam euristheum non timebis quem su-
pra diximus iperasse. Herculi hic tibi dabit pœnas. Trã-
scendens: superans superbum caput. i. euristheum. cũ me
filium tuum deum habebis. Mane: rogabat mater ut re-
sisteret: & ille fugit ab oculis eius. Credula: quia miseri pu-
tant uidere interdum quod non est uerum. Canam: ibo
thebas & aperte denũciabo herculem factum deum esse.

NVnq̃: uersus anapesticus. hic chorꝰ laudat uir
tutẽ quæ sola imortales homines facit. ut pla-
to plene testatur qui uoluit puris animabꝰ adi
tum patere in cœlum: contaminatas uero de-
primi in terris addẽdo cocytos phlegetontasq;
fluuios flãmiuomos. Lætheos: infernales. Summas ho
ras: ultimum tempus uitæ. Pandet: aperiet. hi sunt de qui
bus Maro inquit. Hos ardẽs euexit ad æthera uirtus. Sed
tu: iam præcatur Herculem tanquam deum. Ades: faue
as nobis & gere curam nostri: ut si quod monstrum natũ
fuerit de cœlo mittas fulmina.

¶ Vmbra: simulachrum enim petit inferos: cœluꝫ anima
& corpus in puluerem soluitur.

NVnquã stygias: laudat he[illegible] & numen
adorat uirtutis herculeæ: p[illegible]us tandeꝫ in
optatum portum: lector can[illegible]de. pelagus ingẽs
emensi precipiti cursu: perfecimus nãq; intra mẽ
ses tris iter nouem annorum: non absq; tamen periculo
imminentis naufragii. naꝫ importunissimi isti remiges no
stri dum nimis auide ad tuam pecuniam uela contendũt:
in infames scopulos: in scæuam charybdim & scyllam im
manem hanc meam futilem cymbam propemodum per
traxerunt. erat enim hoc mare nauigandum rate fatidica
& magistro tiphi. sed gratias tandem cũ coronis deo opti-
mo persoluamus uendibiliori merce posthac nauigaturi.

FINIS.

¶ Habes amice lector cõmentaria in aureas. L. Aenei Se
necæ tragœdias tanto uitæ bono: ut si diligenter eas per-
geris: nihil tibi conducibilius reperire possis ad bene uiuẽ
dum: & ad rerum locorumq; omniũ fatiam cognitionem.
ibi sententiæ graues ad instituendum uitæ modum: hysto
riarum fabularumq; enarratio: fortunæ uarietas urbium:
montium. aquarum: maris & fluuiorum: regionum po-
pulorumq; descriptio: uerborum enucleatio: ordo textus
ita simplex: ut quisq; nouitius omnia facile percipere pos-
at. Itaq; leges gratumq; accipies: si minima profecisse
mus: ut tu maiora inuenire possis. Vale.

Non tenuere tuas umbras loca.
Quid timere tui manes præcor.
Vmbra quoq; est diti nimis horrida
Her. Nõ me rigentis stagna cocyti tenẽt
Nõ puppis umbras fur ua trãsuexit meas
Iam parce mater quæstibus: manes seme
Vmbraq; uidi: quicquid in nobis tui.
Mortale iuerat: ignis inuictus tulit:
Paterna cœlo pars data est: flammis tua
Proinde planctus pone: quos nato pater
Genitrix in ortu luctus in turpes eas
Virtus in astra tendit: in mortem timor
Præsens ab astris mater alcides cano:
Pœnas cruẽtus iam tibi euristheus dabit
Curru superbũ uecta transcendẽs caput.
Me iam decet subire cœlestem plagam
Inferna uinco rursus alcides loca
Al. mane parum per: cessit: ex oculis abit
In astra fertur: fallor: an uultus putat
Vidisse natum: misera mens crudela est:
Es numen & te mundus æternus tenet.
Gredo triumphis: regna thebarum perã:
Nouumq; templis additum numẽ canã.

Chorus.

NVnq̃ stygias fertur ad umbras:
Inclita uirtus: uiuite fortes
Nec lœtheos sæua per amnes
Vos fata trahent: sed cum summas
Exiget horas consumpta dies.
Iter ad superos gloria pandet.
Sed tu domito: magne ferarum
Orbisq; simul pacator ades.
Nunc quoq; nostras respice terras.
Et si qua nouo bellua uultu
Quatiet populos terrore graui:
Tu fulminibus frange trisulcis:
Sortitus ipso genitore tuo
Fulmina mittes.

1498

Venetiis diligenter impressum per Ioannem Tridinum de Cinzeto alias Tacuinum. M. cccc. xcviii.
die uero mensis Aprilis septimo. Laus Deo & beatissimæ uirgini Mariæ. [illegible] Sanctis

1718
14.98
220.